

فهرست الجلد الاول

صفحة	سورة الفاتحة	صفحة
٠٠٤	سورة البقرة	٠٠٥
٠٠٥	سورة آل عمران	٠٨٠
٠٩٩	سورة النساء	١٢٣
١٢٠	سورة المائدة	١٦٩
١٦٣	سورة الانعام	٢٠٤
١٩٣	سورة الاحزاب	٢٤٦
٢٢٣	سورة الانفال	٢٧٤
٢٥٢	سورة التوبة	٢٩١
٢٨٢	سورة يونس	٣٢٤
٣١٤	سورة هود	٣٤٣
٣٤٣	سورة يوسف	٣٦٢
٣٧٢	سورة الزمر	٣٨٢
٤٠٠	سورة ابراهيم	٣٩١
٤٢٩	سورة الحجر	٤٠٠
	سورة النحل	٤٠٨
	سورة الاسراء	٤٢٩

الجلد الاول من تفسير زبدة الآثار

صاحب اميناز علي وسليمان افندي

برنجي فاعل اول درق

هر حق صاحب اميناز عائد اوله جني

اشبو مهمور اولديغي صورتلا
سخنه نظريله با قيلور

معارف نظارت جليله سندن اعطا بويرلان رخصت و امتياز
اوزرينه بايزيده كنه تحشده رضا افندي مطبعة سندن
طبع و تمثيل اولمشدر ١٢٩٢ هـ

Hasan Hüsnî
364

Hasan Hüsnî
364

بسم الله الرحمن الرحيم

بانی قوه ادرك ذات من تنزه عن سمات الحدوث والذواله ویا شایسته از هم عن صفات من ادع
الموجودات وهو المنصف باوصاف الكمال كيف احصى ثناءه وقد استحق بذاته وان لم يتعد المعالون طراً
وانى يتبها الى القيام بخفوف مشكوه والتوفيق لشكره يستدعي شكره وهم جزا فليس الا الاعتراف بالتقصير
وطلب المدد افاً من ازل الكتاب على البشير التذير قرأنا عبرتاً غير ذی عیج مؤیداً بالبراهین وسطوع
الحجج هادياً المسترشدین الى الطریق المستقیم موصلاً المستسکین به الى النعم القیم لفت
فضاحته کل ضعیف من عذنان واخرست بلاغته شفقته کل بلع خلد بد اللسان انوار
حججه تحت ظلام الکفر والنفاق وسوف ادله قطعت اصول اهل العناد والشقاق جعله
نبصره لطالبه الدولة السموية وتذكره لمن اراد ان یخطی بالمواهب الدنیة صیره وسیلة
للترقی فی معارج القرب ونوراً من یلا المایض للساکنین من ظلمات الحجب فطوّل لمن صرف
هنة لتحصیل ما امکن من معانیه البدیعة النظام والترم العمل باوامر ونواهیة طلب المرصات
للك العلیم العلام وانعظوا عظه البلیغة الاسلوب واعبر بقصصه وامثاله ففازوا بالطلو
واخلص فی اعتقاد ما افادت ایات توحید واستبشرو عده وخاف من وعیده فیا من ازل
القران رحمة للعالمین ونورا یمدی الخیرین استلک ان نضلی علی خاتم النبیین وسید الاصفیاء
والرسلین سیدنا محمد الذی ذمعت بقدومه هام الشریک الاظلم وارسلته الى

کافة العرب والعجم والترك والذیله وعلى اله الذین حفظوا حظرات القدس واصحاب الذین
نوروا بنور الايمان ممالک الزور والعجم وبعد فیقول المحتاج الى لطف ربه الخفی والجملی
احمد بن عبد الله الناصح بجامع قطب المعارفین سیدی عبدالقادر الجملی قدس الله سره
ورعه ونور ضریحه مخفی بوزلیه یکم وزیر روشن ضمیر لصف تدبیر مدبر امور انام حافظ
ممالک اسلام صاحب عز و اقبال نجسته رأی هابون قال مرئی علماء محب فقر آء تدبیر
امورده مشکل کشا حضرت الوزير ابراهیم پاشا لازالت ايام دوله مقرونة بالفر والشرف
ولا برحت سدة النسبة مخوفة بانواع الهدایا والتحف بوندن اسبق فرمان عالی یری
بوحفیرة صادر اولد یکم مولینا یعقوب جرنینک ببارک وعم جزء لرینه دوشن تفسیرین
زیان فارسیدن حالادین اسلامک حضرتیه وحرمین محترمینک خدمته بیل تعلیاز
دولت عثمانیه اراسنده مستعل لسان ترکیه نقل ایدایم فین محمد الله تمام اولو خطا
پوش اولان نظر شریف یری کا تعلق ابتدی محلی کوریلده بیور مدن اوزرینه قبول صحن چکدی
بعده همت عالی یری فی استند عایتد یکم جمیع قرآن عظیم الشان او منوال اوزره تفسیر و بیان
اولنه تا یکم لسان عربیدن بی سلا اولان ابناء ترک قرآن واضح البرهانک معنا لردن حصه
مند اوله لره وانک لغائی فهم اید کتری اجلدن مستند اولیه لره بناء علی ذلک بود اعلم کرامز
در میان اید و تفاسیردن انوار التزیلی ومواهب اللدینه بی ومعالم التزیلی وارشا العقل
التسلیلی وانوار التزیلی اوزره دوشن شهاب خلف جنک حاشیه سن وکتب لغاتدن غریبی
ولغریبی واقفوی وحلیبی وفن تفسیره متعلق بنحیه کتب جمیع اید و انلردن اقوی اقوالی
وحضرت حفصک روایتیله امام عاصمک قرانی ولصکامده حضرت امام اعظمک قولی ومها
امکن اداء معناده قواعد نحویه بی واسرار بلاغک بیانی التزام اید وب شروع اید لم یو
تجهیز ایلده که اگر عروفا اید وب حوادث روزگار دن خاطر امین اولور سه اوج درت بیلده حصول
کلور لله الحمد والمثنه برسنة شمسیه مذند وجوده کدی پس جلایه افضله وانشاله
متصف اولان لردن مسئول وفقاد ان جواهر سخندن ما مولد زکیم معناده برخل مشاهده
ابتد کزنده اصلاح ایلده انی جبرایلیه واکزاده مقاصده بر فضوره واقف اولور لسه دامن
عفو ایلده سترایده

(مشوی)

(دیده انصاف چو بینا بود در شمر کرجه که مینا بود)

و انكه ندارد دل رحمت بزرگ **و** تمت پشمينه نهد بر حور

کارزبان بود اضااف کار **و** کار خست نجز نبود خار خار

و از پس که مدد مژگ چو غی مولیا قاضی ضیا و نیک انوار التز بیلدن و مولا حسن کاشفنه
موهبا الدینه سندن ابیدی بوکابی **و** زینا نثار الوهب والا نوار **و** اسمیل موسوم قلد
و بعون الله سبحانه و تعالی بوشمیه دن تاریخ سال تالیف استفاده اولندی بکل اید که
جمهور علایق و زره در که قرآنه شروع اولندن استعاده انماک مستحیدر و بعضی علما کاذب
اولدیکم انی او قومسی و لجبد رفسیر قرطبی ده کوردیکه بر قوله فراندن اول استعاده کورد
سیند الکوین اوزره یا لکر فرض اید و سائر اوقات او قومسند سنت طریقله اکا اقتد ایندیلر
و بر حال نمازده اوقیان کسته کر که انی اخفایلیه و نماز که خارجده اوج وجهه دیدیلر
بعضی ایت قرآنیه دن امیانی ملاحظه ماید و باخفا اولمسنه حکم لندی و بعضی قرآنک
شعاری اولدیغنه نظر اید و مبدل و نفسین سز کوردی و بعضی اساس محاکمه فی طرح
ایدوب دیدیلر اوقیان کسته نهاده ایسه ملخفا انفسی اولدر و اگر مستمع حضورنده ایسه
جمهر انفسی انفسد رنکه مستمع اولان استماع ایچون کند و نفسی جمع اید و کیفیت لفظنده
تخلاف واقع اولدی اصحا قول اوزره بود **و** اعوذ بالله من الشیطان الرجیم **و** یعنی تکریمه میغور
رعتدن دور اولان دیو ک شرندن **و** مشورۃ فاتحه الکتاب **و** بوم کور اوله حق بر مقدار سوز
کلام مجیدک مبدلدر **و** و هی متبع ایت **و** و بسوره نک عددایا بیدیدر **و** مکتبه
مکه مکرمه ده نازل اولدی **و** بنیم الله **و** عبادته مستحق اولان تکریمک ایدله باشلرم **و** الرحمن
خلق اوزره وجود و حیاله انعام ایدن **و** الرحمن **و** انلری بقایله اسرکوب اقلندن حفظ
ایدن **و** الحمد لله **و** جمله موجود و معلوم او ککار و کوکیت صفتلر ازلدن ایدله ده حوسنه
و ضایک ذات باهر الصفا نه مخصوصد **و** رب العالمین **و** انس و ملائکه و جن
واوز که لرین پرورده ایدن **و** الرحمن **و** اولونعالمه تفضل ایدن **و** الرحمن **و** نعمک بزرگ
احسان ایدن **و** مالک يوم الدين **و** روز جزا نک ایسه که اولکونده ایستند و کی نسنه به نظر
ایدن **و** انک تعبد **و** سکا ای خدا بالکر عبادت ایدر ز براسندن غیر کسته عبادته مستحق
دکدر **و** و انک مشیتین **و** دخی جمیع امور بمرزه سندن یاردم اینسترز براسندن غیر
برکسته امور تمشیت و برز **و** اهدنا الصراط المستقیم **و** افعال و افعال زده نره طوعری

بولی کستر و او دین اسلام و سنت سید الانام صلی الله علیه و سلم در **و** صراط الله
انفت علیکم **و** شول کسته لک بولنی کوستر که اوزر لرینه نبوت و رسالت و ولایت و شهادت
انعام ایندک **و** غیر العقبوب علیکم **و** نه انلرک بولنی که اوزر لرینه خشم اولندی و انلر بود
کرویدر **و** ولا الضالین **و** ونه از غولرک بولنی که انلر نصهار قسمیدر امین ایندیکر
دعای قبول ایت بیلمک کر که کمین قراندن دکدر لیکن فاتحه او قوند قد اخرنده امین
سوالنسی سندن حضرت ابی هریره رضی الله عنهن مرویدر کم حضرت محمد المصطفی صلی الله
علیه و سلم ابی بن کعب رضی الله عنه به بیوردی سکا بر سوره دن خبر و بر منی که انک کبی نه
قوراند و نه انجیلده بر سوره نازل اولدک ابی ایندک بی یار رسول الله حضرت **و** بیوردیکه اول
فاتحه الکابدر دخی بیوردیکه تحقیقا بکا و برین سبع المثانی و قرآن عظیم الشان اودر اسبنا
النزوله کوردیکه حضرت **و** مرسل اولدن اول فخر صحابه جبارک مبارک قولاغنه
برصد کوردیکه با محمد حضرت ابی ایشد بجا کوردی بو حال دن ورقه بن نوفل اکا ایندک اول
حضرت سوبلر فخر او بله برصد ایشد رسن فخر برنده طور ناکه ایشد سن نه سوبلر
پس حضرت بر دخی صحابه چقدی بنه اوله صد قولاغنه کدی که با محمد هان حضرت بیوردی
لینک در عقب اوله صد صاحبی سوبلر اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله
و دیدی قل الحمد لله رب العالمین سوره نک اخرینه دک و بور و ایت اوزره اول بنان سوره
بودر و بو حضرت علی نک تولید رضی الله عنه و کرم الله وجهه و الله تعالی اعلم و احکم

سورة البقرة من نزلها على طائفة من رسله و انما نزلت

بسم الله الرحمن الرحيم

الهم بکل ایدک الله بعض سورک اولدک دوشن حروف مقطعه اصحا قول اوزره اسرار
لهیه در بر کبسه انک حقیقتنه مطلع اولدی علماء انلرک معالین ترجیه ایندی نه کم بومنا
الهم معاسین بو کونادیدیلر ان الله اعلم یعنی بر که نکرمچو دانان **و** ذلک **و** اول کنا بکه حق تعالی
کتب متقدمه سماویه ده آتی ایندر مسنده و عذاب مش اید **و** الکتاب **و** رتبه کماله ایش کابدر
اول قرآن عظیم الشاندر **و** لا ریب فییه **و** ایچنه شک و شبهه یوقدر **و** هذا التنفیر **و** شرکدن
صافا نلره طوعری بول کوستر مجیدر **و** الذين يؤمنون بالغیب **و** شول ارباب نلر که بوشیده
اولان شبنه قصه بکوردی یعنی بخیبرک اخبار رینه اعتماد ایدر کند ولره نمایان اولمیان

الا اهل ايمان من الذين يجيزون (ان الله يشهد بانهم) تكري تعالى انلره ايند كلى اسنهر انك
مكافان ايدر (وَمَنْ يَكْفُرْ فِي الْغَيْبِ يَكْفُرْ بِمَا فِي سُرَّتِهِ) واسراف وسكندكركه حق تعالى انلره مهلت ويرد (وَمَنْ يَكْفُرْ
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّهِ لَيْسَ لَهُ مَذَارِعَ إِلَى اللَّهِ) اول صفاتك ايرى (الَّذِينَ آمَنُوا وَالصَّالَاتُ بِاللَّهِ) بايلى
شول كيمسه لرد كه از غولن طوغر باقله صا تون الديلر معني ايمانى كهزله و على چهل ايله و اخلاص
نفاق ايله نبديل اينديلر (مَنْ يَكْفُرْ يَكْفُرْ بِمَا فِي سُرَّتِهِ) پس الوب صا تونلر فرنج ايندى (وَمَنْ يَكْفُرْ يَكْفُرْ
وَاُولَئِكَ هُمُ الْمُفْسِدُونَ) ونفعك لم يبقك بولمسلر ايندى (مَنْ يَكْفُرْ يَكْفُرْ بِمَا فِي سُرَّتِهِ) بولركه صفى (كُلُّ الَّذِي
اُول ياكوك صفى كيد كه) استوقد نارا (بولى كورمك ايجون برانش باندردى) (فَلَا تُضِلُّوا سَبِيلَ اللَّهِ)
پس اولوقكه اول اشن چوره سن ايشغلندردى (ذَهَابٌ يَوْمَئِذٍ) تكري تعالى اول بولوك ايشغل
نا بود قيلدى (وَمَنْ يَكْفُرْ يَكْفُرْ بِمَا فِي سُرَّتِهِ) وانلر بر فرغلرده قيلدىكم (لَا يَضُرُّونَ) چوره لرين كوزلر
هَمَّ (انلر صاغر لر معني حق سوزه قولاق اصمد قارندن و نرى صاغر كى ولسلردرد) (بَلْ كَرِهَ
لَا دِرْلر معني شهنشاه مسند قلىرى لسانلر نه موافق اولدى معني اجلدن لاله مشيه اولدىلر) (عَمَى
كورد لر معني حق كورمزلر نه كه كور بى سنده كورمزلر) (فَمَنْ لَا يَرْجِعُونَ) پس لرا اولد قار كمالدن
دونمزلر وانك اوزره حشر اولور لرموز كور اولان مثال منافقاره اولوجهه مثال اولدكه منافق
ضلالك فرغلند مسيل انلر قلى خوفندن كله شهدا قى لسانلر و زره لجر ايكلكه انك نور بى
ايشغلندردى اول مقدار كه قلدن امين اولوب عرلرين كچرديلر اما اولومد فضكم نور اقرار لرى منطلى
اولوب نلامن وحسرت و محط و عقوبت ظلماتده فالورلر (وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
كُودَن ايش قبا طامله لى بغوره صا شنلر اى كيدرد) (فِيهِ ظُلُمَاتٌ) كه اول بغور ايجنده
بولنك وانك فان فان اولسنتك و كچه نك فرغللر و ر (وَرَعْدٌ) و كوك كورلسى دى (وَبَرْقٌ
و شمشك دى) (يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ فِي اُذُنِهِمْ مِنَ الضَّوْءِ) اول بغوره صا شنلر بلدرلرين
صدا مى قور قوسندن بر مقلرين قولاقلر نه طيقلر (حَذَرَالْوَيْتِ) اولك قور قوسندن صا شخو
ايجون (وَاللَّهُ جَبَّارٌ عَلِيمٌ) و ايمان كليا نلرك افعال و قوللرين خداى لارا لك على قايشدر
يكاد البرق (يفلشور كه شمشك ايشغى) (يَخْطِفُ اَصْصَارَهُمْ) كوزلرين قير (كُلُّ الشَّيْءِ
مه كه كدولره ايشغ ويرر) (مَشْأَفِيهِ) اول ايشغده بورلر (وَاِذَا اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا)
وچن اوزلر نه فرلق اولور مخير طور لر (وَكُلُّ شَيْءٍ عَالٍ) و كرحى مسبحانه و تعالى انلرك شمع
و بصيرلرك كيمسبن ايشسيدى (لَا تَهْبِطُ سَبْعُ مِائَةٍ) و انصهاره لى البده ايشمكلرين

و كوزلرين نا بود قيلاردى (اِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) تحقيقا كه تكري تعالى مردسته اوزره
توانا در بلكل حق جل و على منافقركه حالى شول كيمسه لركه حاله نشيه ايند بكة بر فرلقلر
برشد تلى بغوره صا شنلر كه انك ايجنده فرغللر و رعد و برق اولوب بلدرمك صدا مى
قور قوسندن بر مقلرين قولاقلر نه طيقلر لركه مونك قور قوسندن صافنه لره كه كه شمشك
ايشغ ايدر بورلر وچن فرلقلو اولور مخير طور لر بوشيه انلره اول مناسبته اولدىكى
دين اسلام رحمت اولد بيجون بغور بگزروا هل نفاق اوزره مشقلاوا لان تكاليف شرعيه و نك
رياست و اديان قديمه كى اشيا بغور ايجنده اولان ظلمات و بوللر اوزره منافقركه زعنه كوره
ظلمات اطلاق اولند و الا فى الحقيقة انلر نور محضدرلر وانلرك قور قورلى رعد نشيه اولند
واهل اسلام اولان ظفر و غنا و برق و ارباب كفر و نفاق اولان و عباد و تهديد لروعاقه كه انك
ايشمك ايجون بر مقلرين قولاقلر نه قيلار لر زير ايجنده اولان انلره موت قور قوسن ويرر
وهر كه كه فتوحك و غنائمك حصولى انلره ايشغ ويرر دين اسلام ايدر لر وچن
جهادك و رياضتك زعزلر نه كوره فرلقلر كحيا لربه كلوردن مستقيم سلوكدن مخف
اولورلر (يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ) اى آدم و غللى پروردگار كه قولق ايدك (الَّذِي خَلَقَكُمْ
شول پروردگار كه سزى ايندى) (وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ) وسزدن اول ولا نلر دى (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ)
شايد سز اول عبادت سبيله اهل تقوى زموسندن اوله سز (الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
شول پروردگار كه سز زمينى و شمش و شه كى قيلدى تاكه ايجنده ارام ايد و با و زرينه
حركت ايد سز) (وَالسَّمَاءَ بَنَاءً) و كوكى بر قالد رلش سقف قيلد (وَوَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً) و كوكدن
جوق فائده لوصوا ايندرد (فَلَخَرَجَ مِنْ غَمَرَاتٍ) در عقب اول صوبك سبيله بمشارك
و بنا نالك نواعن چيفارندى (رَبِّكَ) سز كچون بر كچينك منسه (فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ
پس خداى ذوالجلاله قدرت و تصرفه مانند لر قبل كز و ذات پاكن لا ثق اولنا اسيا منزه
ايد و با محقول منسه لرى حقند اعتقاد ايمكر (وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ) و حالبوكه سز بيلور سز كيم
متصرف اولان كند و سيد راصلا بر كيمسه نك ايجاد و تصرفه علاقه سى بوقدر (وَأَنْتُمْ كُنْتُمْ فِي
رَبِّكُمْ نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا) و كوفلر محمد المصطفى اوزره ايندرد بگز منسه دن بر شك و شبهه
ايد برك (فَأَنبِئُوهُمْ مِنْ مِثْلِهِ) قرآنك مشا ايندن بر مقدار سوز كورك (وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ
و محافل و مجالس كرده شعر و خطبا دن حاضر اولانلر معارضه ايمك ايجون چاغر ك

مِنْ دُونِ ذَلِكَ تَكْرِى الْعَالَمِينَ غَيْرِي (اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْغَيْرَ) كَرِهْكُمْ سَوِيًّا نَلِدُنْ اَيْدِيكُمْ كَيْفَ قَوْلُنْ
 اَوْ زَرِهْ اَيْدِيكُمْ كَلَامَ قَوْلِ بَشَرٍ (فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا) بَسْ اَكْرِمَارِضَهْ اَيْتْمَرْسَرْ (وَلَنْ تَفْعَلُوا) وَهَرْ
 اَتِي اَيْتْمَرْسَرْ (فَاَنْتُمْ لَنْ تَفْعَلُوا) بَسْ جَهَنَّمَ اَنْتُمْ لَنْ تَفْعَلُوا نَفْسُكُمْ صَافِدْكُمْ (اَلَيْكُمْ وَقَوْلُهُمْ هَا النَّاسُ سِوَاكُمْ
 شَوْلْ اَتَشْرِكُ بِالْحَقِّ مَنَسْنَهْ سِي اَتَشْرِكُ كَفَرُ سِي وَكَبِيرُ طَاشِيدَرْ (اَعِدْتُمْ لِلْكَافِرِينَ) اِيْمَانَسَرْ وَلا تَرْ
 اِيْجُونْ اِمَادَهْ قِيلَنْدِي (وَتَشِيرُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) وَاِيْمَانَهْ كَلُوبْ كُوزَلْ عَمَلْ اَيْشَلْبَلْ
 مَرْدَهْ لَنْدَرْ كِيم (اَنْ كُنْتُمْ جَنَّاتٍ) عَلَيَّ التَّحْقِيقُ كَنْدَوْلَهْ دَرْ كُونَا كُونْ مِيوَهْ بِلْ بَاغِلَرْ (نَجْرِي مِنْ نَجْوَاهَا
 اَلْاَشْيَاءُ) اُولْ بَاغِلَرْ اَشْجَارِي اَلْتَّنْدَنْ اَبْرَمَقْلَقَرْ (كَلَّا رِزْقَانِهَا) هَرْ كَاهْ كَهْ هَسْتَبِلَرْ اُولْ اَشْجَارِدَنْ زَرْ
 وِرِي لُولَرْ (مِنْ ثَمَرَةٍ) مِيوَهْ مَقُولَهْ سَنْدَنْ (رِزْقًا) بَرْ كِيْجِيْكُمْ هَسْنَهْ (قَالُوا هَذَا الَّذِي رَزَقْنَا
 مِنْ قَبْلُ) دِيرْلَرْ بوشولْ مِيوَهْ دَرْ كَهْ بُونْدَنْ اَسْبَقْ اَرْ دِيَادَهْ زَرْ رِزْقْ دِيرْلَرْ (وَأَتُوبُ) وَاُولْ مِيوَهْ
 مَلَا نَكَهْ كَرَامْ هَسْتَبِلَرْ كُورْ دِيرْلَرْ (مُتَشَابِهًا) لُونْ وَصُورْقَهْ دِيَا مِيوَهْ لَرِيَهْ مَانْدَهْ اُولْدِيْجِيْكُمْ
 اَمَا جَاشِيدَهْ مَخْلَقْدَرْ زَرْ جَانْتْ مِيوَهْ سَنَكْ هَرْ بَرْ دَرْ دَلْ جَمِيعْ مِيوَهْ لَكْ لَذِيْ بُولُورْ (وَكُنْتُمْ فِيهَا
 اَزْوَاجًا مُقْتَرَبَةً) وَاَنْلَرْ هَسْتَبِلَرْ جَمِيعْ عِيوَبِدَنْ يَكِيْزَهْ اُولُشْ خَا تُولُورْ (وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ) وَاَنْلَرْ اَنْكْ
 اِيْجَنْدَهْ عَلَيَّ الدَّوَامِ اَقَامْتْ اَيْشَلَرْ (اِنْ اَللّٰهُ لَا يَسْتَجِيبُ) تَحْقِيقًا كَهْ تَكْرِىْ عَالِيْ تَرْ اَيْتْمَرْسَرْ وَفِيْ دِيْ بُوْقْدَرْ
 اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا) بِيَانْ اِيْدَهْ بَرَا مَثَلْ كُورْ دِيرْلَرْ كَهْ بُوْدَهْ عَنَكُوتْ وَسَنَكْ ذَكْرْ وَلَنْسِيْنْ قَرْ نَدَهْ اَيْشَلْبَلْ
 اَسْتَرْ اِيْدُوبْ دِيرْلَرْ بُوْسُوزْ لَرَنْدَرْ كَهْ خَدَا نَكْ سُوْزِيْ وَلَهْ بَسْ حَقْ سَبْحًا وَتَعَالَى بُوَانِيْ مَنَزَلْ اَيْتْمَرْسَرْ
 تَكْرِىْ تَعَالَى ضَرْبِ مَثَلْ تَرْ اَيْتْمَرْسَرْ اَكْرَمَثَلْ بَهْ هَرْ نَهْ اُولُورْ (بَعْوَضَةً) سُوْزِيْ سَنَكْ (فَاَوْفَوْهَا) اَيْشَلْبَلْ
 بُوْفَارْ وَسَنَكْ وَعَنَكُوتْ كِيْ (فَاَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا) بَسْ حَقْ كَلَامْ مَجِيدَهْ بَرْ مَثَلْ كُورْ شَوْلْ كِهْمَهْ لَكَهْ
 اِيْمَانَهْ كَلْدِيرْلَرْ (فَيَقُولُونَ اِنَّهُ لِحَقٌّ) بِيلُورْ كِيمْ عَلَيَّ التَّحْقِيقُ اُولْ مَثَلْ رَسْتَدَرْ (مِنْ رَحْمَتِهِ) بَرْ وِرْدَكَ لَرَنْدَنْ
 صَادَرْ اُولُشْدَرْ (وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا) وَاَمَا شُوكِهْمَهْ لَكَهْ حَقْ بُوْشِيدَهْ قِيلْدِيرْلَرْ (فَيَقُولُونَ مَاذَا آتَانَا
 اَللّٰهُ) دِيرْلَرْ تَكْرِىْ تَعَالَى اَيْسْتَدِيْ (بِهَذَا مَثَلًا) بُونَكَهْ مَثَلْ اُولْدِيْجِيْ جَانْدَهْ اَمَا بِيلْدَهْ بَلَرْ كِيمْ حَقْ
 سَبْحًا وَتَعَالَى عَدْلِيلَهْ (فَيُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا) كَفَارْ رُوْمَا فُقُلْدَرْ نَحْوَقْ كِهْمَهْ اَنْكَهْ اَرْغُونْ قِيلْدَرْ (وَيُهْدِيْ
 بِهِ كَثِيرًا) وَفَضْلْ وَكَرَمِيلَهْ مُؤْمِنَلُورْ حَقْ كِهْمَهْ يَهْ اَنْكَهْ طُورْغِيْ بُولْ كُوسْتَرْ (وَمَا يُضِلُّ بِهِ اِلَّا الْغَالِبِينَ
 وَهِيَ بِرَكْبَهْ اُولْ مَثَلْ سَبِيلَهْ اَرْغُونْ اَيْتْمَرْسَرْ اَلَا وَاَلَوْ كَرُوْهُ كِهْمَهْ وَرَدْجَا وَزَابَدِيرْلَرْ (الَّذِينَ يَقْضُونَ اَمْرًا
 شَوْلْ حُدُودِيْ نَجَا وَزَابَدَنْ لَكَهْ تَكْرِىْ نَكْ اِيْمَانِيْ بُوْزَلَرْ (مِنْ بَعْدِ مِيثَقِ) اِنِّيْ حَكَمْ اَيْتْمَرْسَرْ كِهْمَهْ وَاُولْ
 عَهْدِيْ اَسْرَاطِيْلْ اَوْ زَرِهْ تَوَارِثَهْ اَلْتَّنَا عَهْدْ دَرْ كَهْ اَخْرَزْ مَانْ بِيْغِيْزِيْهْ اِيْمَانْ كُورْ لَرِيْسْ قَا سَقِيْدَنْ

مَرَادِيْ بُوْدَهْ دَرْ كِهْمَهْ بَرُوْزْ وَفَا اَيْتْمَرْسَرْ (وَيَقْطَعُونَ مَا اَنْزَلْنَا بِهِ اَنْ تَوْصَلَ) دَخِيْ كُسَرْ لَشَوْلْ مَنَسْنَهْ كَهْ حَقْ تَعَالَى
 اَنْكْ بَغْلَفَسْنَهْ فَرْمَانْ اَيْتْمَرْسَرْ وَاَوْصَلَهْ رَحْدَرْ وَمُؤْمِنَلَرْ بُولْدَ اَشْلُقْ اَيْتْمَرْسَرْ رُوْ بُولْدَهْ مَنَسْنَهْ اُولَا نْ اَشْجَا
 تَكْرِىْ تَعَالَى اَنْلَرْ اَيْشَلْبَلْ سِيْنْ نَلَرْ فَرْمَانْ اَيْتْمَرْسَرْ وَكَنْدَوْلَرْ فَرْمَانْ مَخَالِفْتْ اَيْدِيْ اَنْلَرْ بَرِيْهْ كُورْ دِيرْلَرْ
 (وَيَقْسِدُونَ فِي الْاَرْضِ) وِرِي بُوْزَلْدَهْ حَقْ مَخَالِفَهْ سَبِيلَهْ هُوْايْ نَفْسِكْ مَنَابِعَهْ سَبِيلَهْ فَا اَيْدِيرْلَرْ (وَالَّذِينَ
 اَخْلَسُوا) اُولُورْ كِهْمَهْ كُورْ دِيرْلَرْ دِيَادَهْ وَعَقِبَادَهْ اَوْ تُوْزَلَرْ (كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ) بِيْجَهْ خَدَا نَكْ وَحَالْتِيْ
 اَنْكَارْ اَيْدِيرْسَرْ (وَكُنْتُمْ اَقْوَامًا) وَحَالُوكَهْ سَرْ اُولُشَلَرْ اَيْدِيْكُمْ بِيْجَهْ حَيَا سَرْ رَا جَسَامْ اَيْدِيْكُمْ عِلْفَهْ
 وَنُطْقَهْ كِيْ (فَاَخْيَاكُمْ) بَسْ سَرْ زَنْدَهْ قِيلْدِيْ (لَمْ يَمْسِكْ) صَكْرَهْ سَرْ اُولْدَرْ (لَمْ يَجْجِيْكُمْ) صَكْرَهْ
 نَفْثَهْ نَانِيَهْ اِيلَهْ بَرْدَخِيْ سَرْ زَنْدَهْ قِيلْدَرْ (لَمْ اِلَيْهِ تَرْجِعُونَ) بَعْدَهْ جَزْ اِيْجُونْ كَنْدَوْلَرْ دَرْ مَشَرْ
 قِيلْدُورْ سَرْ (هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ) وَاُولْ خَدَايْ ذَوَالْجَلَالْ كَهْ حُضْ قَدَرْ تَلَهْ سَرْ كِيْجُونْ بَرَا تَلَهْ (مَا اَلَا اَخْيَرُ
 جَمِيعًا) بَرْدَهْ هَرْ كَهْ وَاَرْطَاغِلَرْ وَمَعَادَنْ وَنَبَاتًا وَحَيَوَانًا (لَمْ اَسْتَوِ اِلَّا السَّمَاوَاتِ) صَكْرَهْ كُورْ سَمْنَهْ
 قَصْدًا اَيْتْمَرْسَرْ (فَسَوَّيْنِ سَمَوَاتٍ) بَسْ اَنْلَرْ بِيْ فُطُورْ وَاَعُوْجَا بِيْ دِيْ كُورْ بَرَا تَلَهْ (وَهُوَ بَكْرُ
 شَيْءٍ عَلِيمٌ) وَكَنْدَوْلُوسِيْ هَرْ سَنَسْنَهْ كَالْ اَوْ زَرِهْ بِيْجِيدَرْ (وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ) بُولْدَا اَيْتْمَرْسَرْ
 بَرْ وِدَكَ اَرْ بَرْدَهْ سَاكَنْ اُولَا نْ فَرْشْتَهْ لَرْدِيْكُمْ (اِنِّيْ جَاعِلٌ فِيْ الْاَرْضِ خَلِيفَةً) بَرِيْوزْ زَنْدَهْ قِيلْدِيْ (مِنْ خَلِيفَةٍ
 بَرَقَاتْمَا كَهْ حَاكِمًا) تَقْضِيْدَهْ اَيْدِيْ وَبِنَا قَصْلْ وَاَنْ كَسْنَهْ لَرِيْ تَكْمِلْ اِيْدَهْ وَبُوْفَا اَيْمَقَامْ فِلْسَفِيْهْ اَنْكَهْ عَرِيْدَهْ
 نَامَشِيْ اُولْدَهْ بَلَكَهْ اَمْتْ بِلَا وَاَسْطَهْ فَيْضِكْ قَبُولْدَنْ قَاصِرْ وَلَدْ قَلْبِيْجُونْ كَنْدَوْلَرْ خَلِيْفَهْ تَعْيِيْنْ
 قِيلْدِيْ نَاكَهْ اَنْكْ نُوَسْطِيلَهْ فَيْضْ اِيْ كَنْدَوْلَرْ بِيْشَهْ (قَالُوا اَجْعَلْ فِيْهَا مَنْ يَفْسِدُ فِيْهَا) فَرْشْتَهْ
 دِيرْلَرْ بَرْدَهْ قِيلْدَرْ مِيْسَنْ شَوْلْ كَسْنَهْ كَهْ اِيْجَنْدَهْ فَا اَيْدِيرْلَرْ (وَيَقْسِدُكَ لَدُنَّا) وَفَانْلَرِيْ وَكَرْ بَلَكْ كِيمْ مَلَا
 كَرَامْ تَكْرِىْ تَعَالَى اَوْ زَرِهْ اَعْتَرَضْ بُوْزَلْدَنْ بُوْسُوزْ لَرِيْ اَبْرَا اَيْتْمَرْسَرْ بَلَكَهْ حَقِيْقَهْ اَلْاَلْ فَرْمَانِيْ اِيْجُونْ اَنْلَرْ
 سَوِيْلْدِيرْلَرْ وِيْلْدِيرْلَرْ بَلَرْ كِيمْ بُوْكَوْنَهْ نُوْعْدَنْ بُوْلُحُوْلْ صَادَرْ اُولُورْ بَالُوحْ حَقْفُودَنْ يَا اَلْهَامْ اَلْهِيْ اِيلَهْ حَاصِلْ اُولْدَهْ
 يَلْخُودْ اَسْمَقُولَهْ سَنْ اَجْنَهْ يَهْ قِيَاسْ اَيْدِيْ دِيرْلَرْ كِيمْ بَرْدَهْ بَرُوْجْ قِيلْدَرْ مَسِيْنْ كَهْ اَنْكْ اِيْجَنْدَهْ فَا
 اَيْدِيْ وَفَانْلَرِيْ وَكَرْ لَر (وَنَحْنُ مُسْتَجِبُونَ) وَحَالُوكَهْ زَجْدَهْ مَقَارِنْ اُولْدَهْ بَغْلَفَالْدَهْ سَقِيْ تَرِيْ اَيْدِيرْلَرْ
 (وَنَقْدِشْ لَكُمْ) وَفَرْمَانَكَهْ اَمَثَالْ اَيْتْمَرْسَرْ اِيْجُونْ نَفْسِيْ يَكْ قِيلْدَرْ حَاصِلْ كَلَامْ بُوْكَوْنَهْ بَرْمَسْدَكَرْ وَهِيَ خَلِيْفَهْ
 اَيْدِيرْمَسِيْنْ وَحَالَهْ هَذَهْ بَرْمَسْمُوكَرْ وَهَرْ وَكُونَا اَيْشَهْ بَرَا حَقْ وَلا بُوْز (قَالَ اِنِّيْ اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ) حَقْلْ
 وَعِلْمًا لَكَهْ كَرَامَهْ جَوَابْ وِرِيْوِيْ بَلَكَهْ عَلَيَّ التَّحْقِيقُ بِنْ بِيلُورْ اُولْ سَنَسْنَهْ كَهْ سَرْ بِلَرْ سَرْ (وَعَلَّمَ اَدَمَ اَسْمَاءَ كُلِّهَا
 وَحَقْ سَبْحًا وَتَعَالَى اَدَمْ عَلِيْهِ السَّلَامْ كَهْ خَلِيْفَهْ اَنْدَنْ عِبَارَتَهْ رَحْمَلَهْ مَخَالُوفَانَكْ اَدَمِيْ وَكُورْدِيْ (لَمْ عَرَضْتُمْ

عَلَى الْمَلَائِكَةِ) صکره اول اسمائک مستمیان اول سوزلری یاد ایدن فرشته لرا وزره عرض ایتدی (فَعَالَ
 أَنْبُؤُنِي) پس یزدیکا خبر ویرک (بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ) بونلرک دلرندن (أَنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اگر کجک سوبلریدیکر
 بوسوز کرده کیم نوع بشردن خلافتیه برحق واولایوز (فَالْقَائِلُ) ملائکه کرام اول اسمای سلجک علی طریق
 الاعتدال دیدیلر (سُبْحَانَكَ) سنی نقصانندن تریه ایدرز (لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ) بزه هیچ یلکی بودر (الْأَعْمَالُ)
 مکر اول شی که سن بزه او کردک (أَنْتَ أَنْتَ الْعَلِيمُ) تحقیق که سن کدک هرمنه کما هو حقه بیلن
 الحکیم) بیشک کابینگی ایشلیان (قَالَ يَا أَدَمُ ابْنُ آدَمَ) حق سبحا و تعالی حضرت آدمه
 دیدی بونلر بومستیانک دلرندن خبر ویر (قَالَ آتَاكُمْ بِأَسْمَاءِ بَنِيكُمْ) پس اولکل که آدم علیه السلام
 ملائکه کرامه انلرک دلرندن خبر ویردی (قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ) حق سبحا و تعالی ملائکه به عتاب
 یوزندن دیدی بن سزه دیمد میکم (إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) بی شبهه بن کوکلر ویرک پوشش
 امورک بیلورم (وَأَعْلَمُ مَا تُبْشِرُونَ) واشکار ایدیکر شی بیلورم (وَمَا كُنْتُمْ تَنْبِئُونَ) وکیزلی قبلک
 منسه دخی (وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ) استجد و الادامه و مذکور قبل اولوقتی که فرشته لره دیدک آدم
 علیه السلامه تحت و تعظیم لیچون تواضع ایدک فتنجد و الا ایلیس) پس جمله ملائکه تواضع
 ایدیلر الاعزازیل وواضح اقول وزره جان طائفه سندن ایدی فرمای قبول ایتدی وکی جهند حق
 سبحا و تعالی آتی ایلیس ایلر ملقب قیلدی وآنک معناسی خدا نیک رحمتندن امید سز اولقدر
 اَبُو شَکَرٍ) سجده کنور مکدن منتهع اولوب کند و بی بیوک طوبی (وَمَا كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ) وحق
 تعالیک علم قدیمده ایلیس ایمانه کلی انلرک دمره سندن ایدک (وَقُلْنَا يَا آدَمُ) وعض کمدن سوبلرک ای آدم
 اُسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ) سن چفتکله که حوادیه شته اقامت ایت (وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا) وجنتک
 میوه سندن چوق بیکی (حَبِّ سَمْتًا) فند که ایدر سز (وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ) و بولغجه یعنی
 بغدادی اغجه بقلشیمک (فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ) که اکایقشیمک سبیلده ستمکارلردن اولور سز
 فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا) پس ایلیس لعین حضرت آدم وحوای هشتندن سورچندر (فَخَرَجَ مِنْهَا)
 نِمَاكَ نَائِمَةً) که اولد قلی نعیم و کرامتدن انلری طش ایتک الخراج شیطان بجاز در زبر حقیقتده
 انلری اخراج ایدن بزد و الجلالدر (وَقُلْنَا اهْبِطُوا) و آدم و حوایه و ایلیسه دبدک جتندن بزه
 ابیوک (بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ) و حالده که بریلوکر بریلوکره دشمندر (وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ) و بزرگ
 سزه برقراره وار (وَمَعَ الْإِلَهِينَ) و موت محله ده ک سزه بر کجیک منسه دخی دار (فَلَمَّا أَتَاهُمْ مِنْ رَبِّكَ)
 پس حضرت آدم علیه السلام بروردکارندن سوزلر الوب انکه عمل ایتدی و اوسوز لرا شهر اقول وزره

بودر که ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونن من الخاسرين (فَتَابَ عَلَيْهِ) پس حق تعالی
 حضرت آدم وزره توبه ایتدی یعنی آنک توبه سن قبول ایتدی (إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ) که بی شبهه توبه
 تعالی کند و در قوللری وزره مغفرت ایدوب مبالغه ایلر دون کند و لری زباده اسرکیان (قُلْنَا اهْبِطُوا
 مِنْهَا جَمِيعًا) ینه انلر دیدک جتندن با سمودن جمله آسغه ابیوک (فَأَمَّا بَابُكَ مِثْرَى هَدَى)
 پس اگر بزم طرفدن ارسال رسل و انزال کتب سبیلده سزه بر دلالت و بیان کلور (فَمَنْ يَهْدِ
 اللَّهُ فَمَا لَكُمْ) پس هر کیم دلالت و بیان ایدک (فَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ) نلر وزره نه بر قور قور (وَلَا تَحْزَنْ لَكُمْ) و نه نلر
 غمناک اولور لر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) و شولر کسه لک دلایل و حدایتزه قلبله ایمان کور و
 لسانا دخی انلری بلان طوندیلر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا) و لکرو جهنم آشتنک ایلریدر (فَمِنْهَا خَالِدٌ
 كَذَّابٌ) و لردر آنک ایچنده علی الدام اقامت ایدیکر (يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ) ای حضرت یعقوب اوشا فکر
 اذکرو انقی (خاطر کورک ابولکی) (أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ) شولر بولک که اوزر بکره انعام ایتدم
 وَأَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ) و توراتده حضرت پیغمبر شانده سز که بغلایم بیانی برینه کورک (أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ)
 بیما کنر و قالیدرم یعنی اعمال کز کوزل جزا و برورم (وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) و هنر اوللیسه بندن خوف ایدک
 وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ) و قرئنده ایدر دیکر شییه ایمان کورک (مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ) سز که اولان منسه به
 مصدق اولد یعنی حالد یعنی توحید و وعد و عید قرآن عظیم الشان سز که اولان کتب الهیه به موافق
 پس سزه لازمدر که ایمان کور سز (وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرِيهِ) و اکا کز ایدنلرک ایلر و سولک (وَلَا
 تَشْتَرُوا بِآيَاتِنَا قَلِيلًا) و کابیک بانی یعنی توراتی بران بهایه تبدیل ایتک بومقامه خطاب علماء یهود و نصر
 رشوت الوب نورانک احکام حق خرفا ایدر لور و محمد المصطفی صلی الله علیه و سلمک و صافق پوشیده
 قیلدر (وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) و البند بنم عقابمدن صافک (وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ) و طوغریلغی
 اصل اولیان منسه ایلر فارشد رملک یعنی توراتده باز بلان درست احکامی فکر دن پیدا ایتد بکک
 بلانلرله خلط ایتک (وَتَكُونُوا مِنَ الْبَاطِلِ) و طوغریلغی دخی صافک (وَأَنْتُمْ تَقُولُونَ) و خالبوک سز فارشد
 و صافلیجی اولد بکری بیلور سز (وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ) و نمازی ایتندنلرک یعنی اهل اسلام قبلد یعنی نمازی
 فیک (وَأَتُوا الزَّكَاةَ) و انلر ویردیکر زکاتی ویرک (وَأَرْكَعُوا السُّجُودَ) و نماز قیلدرلر فیک یعنی مسلمانلرک
 جماعته فیک (أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ) بیچون خلفه ابولک ایتک امر ایدر سز (وَتَنْهَوْنَ عَنْ الْمُنكَرِ) و کدو
 جانلر کزی بولک ایشلسنن او نو دلسن منسه کبی ترک ایدر سز (وَأَنْتُمْ تَقُولُونَ الْكِبَارَ) و خالبوک سز تورات
 او قور سز (أَفَلَا تَعْقِلُونَ) پس بیچون بوفیج ایشکره نامل ایتد سز حضرت عبد الله بن عباس رضی الله

عهدن مروید که بولایت مدینه و مالا و لایم بود برین خاها ملری حقیقه نازل اولد او مل که حضرت پیغمبر صلی الله
 علیه و سلمه ایمان کورنله کیزله برلردیکیم اولد یقین حال اوزره مداوستایدک کوزل طریقی بود و کد و ایمانه
 کلز ایدی (وَأَسْبَغُوا بِالْمَاءِ رُءُوسَهُمْ) و طاعانک لاسی اوزره اوج و نماز ایله استعانت ایدک (وَأَتَتْهَا
 لَكَبِيرَةً) و تحقیق که نماز بر بولک و دشوار ایشدر (إِلَّا عَلَى الْخَائِبِينَ) لا قورقلر اوزره و انلر اهل ایماندر
 عبادت ایتک اوزر لینه کوچ دکلدر (الَّذِينَ يَتَّبِعُونَكَ تَبَعًا مَّا فَتَوا فِيهِمْ) شول قورقلر که بیلور لریکیم علی التبعو
 کد و لهرورد کالرین کور یجیلدر (وَأَنَّهُمُ إِلَهُ رَاجِعُونَ) دخی بیلور لریکیم بلا شبهه کد و لهرورد کالرینک
 سز اسنده دو یجیلدر (يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ) ناکد یجیون مکرر قیلند (وَأَنِّي مُنْذِرُكُمْ
 عَلَى الْعَذَابِ) و بونی دخی یاده کورک کیم علی التحقيق بن اجداد کزی عصر لرنده اولان اش و جن اوزره تفصیل اید
 بکل کیم بو ایتدر مخاطب اولان حضرتک عصر نده موجود اولان یهود طائفه سنه در و نظم کرمده مذکور اولان
 احسانلر اجداد لرنه اولشدی لکن انلر بونلرک وجود لرنه سبب اولغله حق سبحا و تعالی اول نعمتلر بونلرک
 اوزر لینه امتنا ایلدی (وَأَتَقُوا يَوْمًا) و برکونک عقاب و حسابدن خوف ایدک که (لَا تَجْزِي نَفْسٌ نَفْسًا
 بِإِيمَانِهِمْ) کلش جان بر کفر ایتش جانندن بر ازنسنه اودن (وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةً) و نه اول کافر جانندن بر بولک
 قبول اولنور (وَلَا يُؤَخِّرُ مِنْهَا أَجَلًا) و نه اندن بر عوض النور (وَلَا هُمْ يُصْرُونَ) و نه اول کونده کفار
 تکرینک عذابدن منع اولنور لر (وَأَنبِئْتُهُمْ) و یاد ایدک ای بنی اسرائیل اولوق کیم اجداد کزی قورقلر
 مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ) اقلیم مصر یاد مشاهنک توابعندن (يَسْتَوْمُونَكُمْ شَوْءَ الْعَذَابِ) اشکینه نک بمانی
 سز ایتلر که (يَذَّبَحُونَ أَبْنَاءَهُمْ) او فلر کزی بوغاز لیر لر (وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَهُمْ) و قیز لری خدمت
 یجیون ماغفور لر (وَفِي ذَلِكَ) و سز بوا و مشاقلرک بوغاز لسنده و قیز لری خدمت یجیون صلح
 قالمرنده (بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ) پروردگار کزدن بر اولو محنددر (وَأَذِفْرَقْنَا بَيْنَهُمُ الْبَحْرَ) وانی دخی
 یاد کورک کورک که قلم در یاسق سبیکرله یاردق اولدمکه فرعوندن قورقلر بکرده او کوره در با کلوب
 ارد بکرده دشمنان عسکری و دشمنشدی (فَأَنبِئْتُهُمْ) در عقب اول عسکرک شرندن سزی قورقلر
 وَأَعْرَفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ) و فرعونک توابعنی صوره بوغلق (وَأَنَّهُمْ نَظَرُونَ) و حال بولکه سز کا بقدر کز
 نیجه سز قورقلر بولاب نلر صوره بوغلد بیلر مروید که حق سبحا و تعالی حضرت موسی علیه السلامه فرمان
 ایدیکه بنی اسرائیل دیار مصر دن قالدروب کورور انلری کورور کد نصکره فرعون کا اولد هان
 عسکر بیستمارله ارد لرنه دو شوب دریا کنارند انلره یشتیک عمل حق سبحا و تعالی حضرت موسی
 فرمان ایدیکیم دریا دکلکه اوز حضرت موسی علیه السلام در یابی انکله اور نیجه دریا اولن ایکی

قوری بول آجک هان بنی اسرائیل اول بوللرده یورد بیلر عبده حضرت موسی اید بیلر کیم قورقلر بر مقدار
 بو بوللرده هلاک اولوب اندن خبر یز اولیه حق سبحا و تعالی کمال کرمندن بوللر اسنده حج اولان
 صولرده پیغمبر لر آجک ناکه بری بریله سوبلیشوب کور شه لر عبده فرعون لشکر بیه حل معبده کلچیک
 در یاده آپلش بولر کور دی بلا توقف عسکر بیه اول بوللره سلوک ایتدی چن بنی اسرائیل او بر طرفه
 عبور ایتد بیلر و فرعون لشکر بیه دریا ناک اوزره سنده بولندی دریا کا کان اولوب فرعون و اتباعی فرق
 اولدی بنی اسرائیل بو معجزه با هر مشاهده ایتد بوللر کدن صکر حضرت موسی طور طاعنه تورانی
 کورمکه کید یجک سامرینک اغوا سبیله بوز اغوی عبادت ایتد بولر نه که حق تعالی اندن خبر ووروب
 یورک (وَأَذِفْرَقْنَا مِائِمَتَيْهِ) دخی یاد کور کتورک اولوق کیه تورانی و برک یجیون حضرت موسی و عده
 ایتدک و او طور طاعنه کلکه بزه و عده ایتد (أَرْبَعِينَ لَيْلَةً) فرق کیجه یعنی بومدت منقضي اولدق
 صکره تورانک و بر مستی کد و بیه و عده ایتدک (لَمَّا أَخَذَتْهُمُ الْجَلْجَلُ مِنْ بَعْدِهِ) پس موسی علیه السلام طور طاعنه
 کد کد نصکره بوز اغوی معبود اید نکلر (وَأَنَّهُمْ ظَلَمُوا) و حال بولکه بوا ایتد سز سز سز (وَأَنَّهُمْ ظَلَمُوا
 عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ) بر اول باطل عبادتی ایتد ککر نصکره توبه کزی قبول ایدوب کاه کزدن و انکدک
 لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) ناکه سز اولان عصفوک نعمنه سز سز کراید سز (وَأَذِفْرَقْنَا مِائِمَتَيْهِ) دخی
 یاده کورک اولوق کیه حضرت موسی علیه السلام تورانی و برک (وَالْفِرْقَانِ) و حق باطلدن برنجتی
 دخی (لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ) ناکه سز طوغری بولی بوله سز (وَأَذِفْرَقْنَا مِائِمَتَيْهِ) دخی اولوق کیه مذکور قیلک
 حضرت موسی عجله عبادت ایدن طائفه سنه سوبلیدی (يَا قَوْمِ) ای بنم قوم (أَنكُمْ تَمْلِكُونَ أَنْفُسَكُمْ
 تَخِيفًا) سز کد و جانلر بکره ستم ایتد کز (يَا أَيُّهَا كَرُّ الْجَلْجَلِ) بوز اغوی معبود اید بکر سبیلله (فَقُولُوا
 إِلَى بِلَادِهِمْ) پس علمدن وجود سزی کورن خدایه نصر عله دونک (فَأَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ) اند نصکره بوللر
 قطع شهواته اولدرک (ذَلِكُمْ) اول اولدرمک نفس کزی (خَيْرٌ لَّكُمْ) سز بکر کد (عِنْدَ بِلَادِهِمْ) سز یاده
 قنده (فَنَابَ عَلَيْكُمْ) بوا ایشی اگر ایشلر سز حق تعالی اوزر بکره مغفرتله دونر (أَنَّهُ هُوَ التَّوَابُ) تحقیقا
 تکرر تعالی کد و در قوللر اوزره مغفرتله رجوع ایدن (الزَّحِيمِ) توبه کار لره زیاده مهربانلق ایدن (وَأَذِفْرَقْنَا
 دخی خاطر کور کورک اولوق کیه دید بکر یعنی اخیار کزدن حضرت موسی ایله طور طاعنه کیدن بتمش
 کسته خدانک کلامن ایشتمکه ایشند کدن نصکره سوبلیدی (يَا مَوْسَى كُنْ تَزِيمًا) ای موسی ز سزنی کا
 نصدیق ایتمز کیم حجاب آردندن ایشند بکر سوز ایزد و الجلالک سوز ایزد (حَقِّ زَيْلَهُ جَهَنَّمَ) سز کزی
 کوز بیزله اشکارا کور نیجه (فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ) پس کور کدن ایمان اش اول اخیار اولان بتمش کسته

الذي (وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ) وحالوكم كما سنبصر من قولكم اول ساعة كوكدن كلش بر ميبصلا
 ابدى قن جماعت مزبوره آني ايستند بليردن هلاك اولديلر حضرت موسى عليه السلام مانله بقوب
 ديك بالهي بني اسرائيله نه جواب وبررم كه جمله اخبار لري قبر لك حق سبحا ونعالي لطف وكرمندن انكر لجا
 ابدى ته كيم بيوردي (فَمَنْ بَعَثْنَا لَمْ) صكره سزي زنده قلدي (مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ) صاعقه ايله
 اولديك كز نصكره (فَلَا تَكْفُرُوا) ناكه سز حق سبحا ونعاليك نعلنر نه اعتراف ايدوب بيله
 بعد الموت سزي احيا ايدوب بلطف وكرمه مظهر قيلدي (وَعَلَّكُنَا عَلَيَّكَ الْغَامُ) واورزيكه بولقي
 سايبا قيلد فاكه اقبالك زحمتك چكيه سز وبونمت انلره اولزمان واقع اولديكه نه صحر اسنده
 فوق بل فالوجي كند وليله نه خيمه ونه سايبان واراييك (وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْمَاءَ) واورزيك
 ترنجيني وبلوه فوشني ايندر دك عند البعض سكو بلدر چين فوشيدر (كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
 سز روزي قيلد بغير ياكيزه منسنة لردن بيكر (وَمَا ظَلَمْنَاهُ) وبونعلرين سكر ك ادا ائمه مكريله بزه
 ستم اينديلر (وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ) ولكن كندو جانلر نه ستم ايدر لردى (وَلَقَدْ قُلْنَا أَهْلَ الْاِثْمِ
 الْقَوْمِ) وباد كره كورك اولوقنيكه سز ديدك بو كوي بعني بيت المقدسه كيرك (فَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ
 پس انك مبوسندن و طعامندن بيك فني برده كه ايستد بكر (رَعَا) بر فانشيك (وَأَهْلُوا الْاِثْمِ) واهل
 وانك فبوسندن سجد ايند بكر حاله كيرك (وَقُولُوا حِطَّةٌ) وسوبلكر مطلوم بر حظه دريغ كاهلر
 صالسي (تَعْمُرُكُمْ خُطَايَاكُمْ) كاهلر كزي سبزه بار لغارز (وَسَبِّحْ بُرْدَ الْمُحْسِنِينَ) وي شبهه ابوك
 ايشلبانله نوابي رترز (قَبْلَ الَّذِي ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ) پس جانلر نه ستم ايدن كدو
 سوليان سوزدن اوزكه برسوز كورديلر بعني حويل وعلالانله فرمان ايند بكم حطه سوبلكر انلر
 حطاممفاناد بديلر بعني مطلوم بر قزل بغلا بدير (فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا) پس ستم ايدنلر اوز
 ايندر دك (رَجْعًا مِنَ السَّمَاءِ) كوكدن بر اشكيه (بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ) حذي كچمكري سبيله واول
 اشكيه طاعون ايدى مر ويدركه بر ساعتد انلردن بكمي رت بيك آدم قيلدي (وَأَنْتُمْ تَنْتَفِي
 مُوسَى لِقَوْمِهِ) وباد كورك اولوقنيكه موسى عليه السلام قبله سچون صوبي ايستد اولدمكه
 نه صحر اسنده صوسنر قالديلر (فَقُلْنَا أَهْبِطْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ) پس كندوبه ديدك اى موسى كككاه
 طاشي اور واول طاش بر مرتج طاش ايدى جرمي انسان باشي قدر كوردى حق سبحانه ونعالي اذ
 جند موسى عليه السلامه كوندردى (فَأَنْفِرْ مِنْهُ اثْنَيْ عَشَرَ عِثَةً) پس كككاه ان اوردى اندن
 اون انكي كوز صوبني اسراك اسبابا سنبه اچلد (فَلَقَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ) تحقيقا

هر سبط ايجك برين بيلدي (كُلُوا وَشَرُّوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ) انلر سوبلدك تكري تعالى سز
 قيلد بعني من وسلواي بيك وكوز لك صوبندن ايجك (وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ) وير بوزك
 حدو كنجاوز انمك (مُفْسِدِينَ) برماز ايشلبيلر اولديك حاله (وَأَذِّنْ لِقَوْمِ مُوسَى) وباد ايدك
 وباد ايدك اولوقنيكه ديدك كراي موسى (لَنْ نَضْرِبَ عَلَى طَعَامِهِمْ) بر درلوبجك اوزره
 فلتنر زوبيجكري كچه من وسلواي ايدى وامتعد درلكن مكرز اولديغون آني طعام وهد
 عدايديلر (فَأَذِّنْ لَنَا رَبَّكَ) پس مرود كارك بزم ايجون دعايت (لِيُخْرِجَنَا) قدر بيله
 بزم ايجون چيقا سوز (وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ) بر بوردى ايشيان (مِنْ تَعْلَمُهَا) بر كتره سندن (وَقِيَّاتُهَا
 وخيارندن (وَقَوَّيْهَا) وبغدايندن باصار مضاغندن (وَعَدَّيْهَا) ورجم كندن
 وَصَبَّيْهَا) وصوغايندن (قَالَ) حضرت موسى سوبلدك (أَسْتَعْبِدُونَ لِمَنْ هُوَ أَقْوَمُ مِنْكُمْ) واهل
 (مُؤَخَّرٍ) بچون واقعه ده ايجي اولان نسنه اعلى اولان نسنه نك برينه ايسر سز بعني بچون
 من وسلواي مذكور اولان نبا انا نه سيدل ايمكه طالب اولور سز (أَهْبِطُوا مِصْرًا) ارض
 مقدسندن بر شهر اينوك (فَأَنْ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ) كه بي شبهه طلب ايند بكم شئ سز
 حاصلدر (وَضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الدَّلِيلَ) وخوارق وبوقساق اوزر لر نه اورلدك
 بعني كندو كز ملازم اولدك (وَنَاوُفْ بِغَضَبِ اللَّهِ) وحتف اليك خشمه مستحق
 اولديلر (ذَلِكَ) مذكور اولان خوارق وبيچاره لك وخشم (بِأَنَّهُمْ) اول سبيله درك انلر
 كائوايكمرون بايات الله خدا نك ايندر ديك تور انك اينلر نه كرايدر لردى (وَيَقْلُوبُونَ
 النَّبِيَّ بغير الحق) ونالحق بره بغير لري اولدر لري زير حضرت يحيى وكرنا وشعينا
 وغير لرين بر كاهلري ثابت اولمش ايكن قتل اينديلر (ذَلِكَ) مذكور اولان كز وفيل (بِمَا عَصَوْا
 ايند كرى عصيا سبيله (وَكَا تَوَاعَدُونَ) وحدو سوعيه نجا ورايمك كريله انلردن
 صنادر اولدى (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا) تخفيفا شول كسه كه لسائله ضد بو كورديلر بعني
 محمد المصطفاناك دينيله تدبين ايندر انلردن مخلص اولنر واهل نفاق اولانلر (وَالَّذِينَ هَادُوا
 وشول كيمسه كه دين يهوديله تدبين اينديلر (وَالنَّصَارَى) و حضرت عيساناك ملت اوزره
 اولانلر (وَالصَّابِغِينَ) ونصارانك وحبوسك اسنده اولان كيمسه لر (مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ
 وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلْ صَالِحًا) مزبور اولان طوائفدن هر كيم وجهه لائق اوزره خدايه وروز
 جزانك وقوعه تصديق كوردك وكوزل عمل ايشلدي (فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ) انلره اجر انلر

وكمای اوزرینه مسئولی اولدی (فَاُولَئِكَ سَخَابُ النَّارِ) پس انلر جنتمك آیه لوبدر (ثم فيها خالدون) كند و لرتك ايجده على الذوام اقامت ابد بچیلدر (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَشِلْ كِمْسَه كِه ايمانك كلوب كوزل على ايشلدیلر (اُولَئِكَ اصْحَابُ الْجَنَّةِ) انلر بهشتك آریلدی (ثم فيها خالدون) كند و لرتك ايجده على الذوام اقامت ابد بچیلدر (وَلَقَدْ اخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ) و مذکور قبل اولو قتیكه بعقوبك اولادندن عهد و پیمان الوب انلر سوبلدك (وَلَا تَقْبَلُوا مِنَ الْاَلِهَةِ) تكردن اوزكه برشینه عبادت ايمك (وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا) و انابه و انابه جوقا بولك ابدك (وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّكِينِ) و سزه خصمك آیه سی اولانلر و و كسره دیو قسل اولانلر دخی (وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا) و كافه اهل ايمانك كوفل شوز سوبلك (وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ) و اوزر بکره فرض اولان نمازی ابدك (وَأَتُوا الزَّكَاةَ) و اوزر بکره فرض اولان زکوة زکونی و برك (ثم تَوَلَّيْتُمْ) پس اول عهد و پیمانك سزدن الدقد نصیره یوز چوردر (إِلَّا تَلْبِسُوا مَنكُمْ الْاَسْرَدَنَ اَز كسنه كه اول عهد اوزره طور دیلر (وَأَنْتُمْ مَعْصِيَتُونَ) و سز بر قوم سزكه دابكر طاعت و وفادان اعراض ايمكدر (وَأَذْخَرْنَا مِيثَاقَكُمْ) و یاد كزه كورك ای هود طاعتی اولو قتیكه اجد اذرك بماننی الوب كند و لره سوبلدك (لَا تَشْفِكُون دِمَاءَكُمْ) بری ریکزه قانی دوكك (وَلَا تَخْرُجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ) و جانلر بکره بایسنده اولان قار بکره می وطنكردن جیفر تمك (ثُمَّ أَفْرَضْتُمْ) صكره اول عهدله اقرار ابد و بانی قبول ابدك (وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ) و حالبوكه سز شهادت ایدر سزكه اسلافك بوعهدك و بریلر (ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ) اول عهد د نصیرك سز اول كروه سزكه (تَقُولُونَ أَنْفُسَكُمْ) بری ریکزه اولدر سز (وَتَخْرُجُونَ قَرْبَاءَ مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ) و سزدن بریلوکی و طنلرندن جیفر تدر سز (نَظَاهِرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْآثِمِ وَالْعَدْوَانِ) كاه و خشمه اوزر لینه لقه لشور سز و ویدر كه مدینه ده هوددن ایکی قبیله واریك بری قریظه و بکر بنی النضیر و هوددن اولانده ایکی مشرك قبیله واریك بری اوس و بکر خزرج قریظه اوسله اتفاق ایشلدك و بنی النضیر خزرجله فخر اوس خزرجله جنك ایدر لرك قریظه و بنی النضیر هر بری اتفاق ایلد و بکر قبیله به معاونت ایدر لركن هودك ایکی قبیله سندن بر کیمسه اسیر اولدقه آنی فورتر میچون ازلریده بر مقدار شئی جمع ایدوب فكاك ایدر لركنه کیم حق سبحانه و تعالی سوزك (وَأَنْ يَأْتُواكُمْ مُسَارِعَةً) و اگر دیند اشلر بکر اسیر اولد قلم حالده سزه طور مال جمع ایدوب انلری خلاص ایدر سز (وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ) بولاك

ما قبلند اولان كلامه متعلقدر یعنی عشرت كردن اولان كیمسه لره دیارلرندن جیفر تدر سز و شان بودر كه جیفر قلمدی اوزر بکره محكم میثاق ایلد حرام اولشدر (أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ) پس تورتك بر مقدارینه یعنی اسیرك فدائیه سته ايمان كنور میسر (وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضِ) و بر مقدار یعنی قتل و اخر كجه كافرا و لور میسر بكونا ایش اصلا مستحسن دكدر (فَأَجْرًا مَنْ يَقُولُ ذَلِكَ مِنْكُمْ) پس سزدن آنی ایشلیان كیمسه نك سزاسی برشینه دكدر (الْاِخْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) الا یعنی غلبه بر خورلور و رسوالق (وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ) و زوز جزاده اشكجه نك اشدنه دومش قیلورلر (وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ) و حق سبحا و تعا ایشلدك ایشدن اصلا غافل دكدر (اُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ) اولكروه شول كیمسه لردر كه جنك نبیلكه حیوة دنیوی صافو لدیلر (فَلَا تَخَفَقْ عَنْهُمْ الْعَذَابِ) پس اشكجه انلردن بونكلمز (وَلَا تَهْمُضُونَ) و نه انلر یاردم اولنورلر (وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ) و تخفیفك بر حضرت موسی تورانی و یردك (وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِ الْإِسْرَءِيلَ) و موساد نصیره یفر لری اندر بی كوندردك بوشع و داود و سلیمان علیهم السلام کی سوزك (وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَنَاتِ) و اشكارا معجزاتی مژ او علی عیسه علیه السلامه و یردك (وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ) و اكاجبر ایل علیه السلام ایلد تقویه و یردك (أَفَلَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ) ایابش هر كاه كه سزه بر یفر كلور (بِمَا لَا تَهْمُؤُا أَنْفُسَكُمْ) طبعی بکره ایستمدی سینه ایلد (أَلَسْتُمْ بَعْدَهُ عَظِيمًا) سزك ایدر سز (فَقَرَّبْنَا كَذِبَتُمْ) صكره اول یفر لردن بریلوك محمد و عیسه علیهما السلام کی سز و لركن سز باندیكز (وَفَرِّمَانُ تَقُولُونَ) و انلردن بریلوك نبی و زکریا علیهما السلام کی اعززه ای اولدر دیکز (وَقَالُوا قَوْلُيَا عَلَتِ) دخی هودد دیدلر كوكلر غلاف ايجده در كسره سوزك فخرم انیز چون محمد المصطفی صلی الله علیه و سلمی ايمان كنور مكلرندن امید سز قیلر ايجو بولاك می دیدلر حق سبحانه و تعالی سوزلرین رزاید و سوزك (بَلْ أَنْفَعَكُمْ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ) یعنی قلوبك اول سوزك تعقل ایدوب فهم ايمكه خلفت اولمشدر لکن كفرك سبیله حق تعا كد و لرن دركاه عزتكد دور قیلدك (فَقُلِ اللَّهُمَّ إِنِّي مَعَهُ) پس غایبكه از ايمان كنور لر یعنی نورلك جزئی احكامنه نصیدق ایدرلر (وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ) و اولو قكه تكبرك قندك كد و لره بریارلش شئی یعنی قرآن كلد (مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ) كه اول كاپ كند و لره اولان نورلك احكامنه نصیدق ایدر بچیدر (وَكَا تَوَاسَّوْا قَبْلَ أَنْ يَنْصَرِفُوا عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا) و حالبو قرآن نازل اولدن اول كفر ایدن كسنه لراوزره یعنی عربك مشركلر اوزره فخر و نصیر طلب

ایدوب دیرلرک الله انصرنا فی النور فی النوریه (فما جاءهم من نور) پس اولوقکه
کندولره بیلدکلری سننه کلد (کفرؤیه) آن قصدین بیدیلر یعنی یهود طائفه سی سابقه محمد
المصطفی صلی الله علیه و سلم پیغمبر لکن حویلش لکن مهمل اولدقده عناد بوزندن انقص
بیدیلر (فلغنه الله علی الکافرین) پس خدایک دهنندن دور اولوقدخی قصدین ایمانلر اوزره
اولسون (بشما اشترؤا بیه انفسهم) غایله ایمان سننه در اول شئی که جانلرینی نکلک صاندیلر
واول شئی (ان یکفروا بما انزل الله) کفر انملریدر کفری ضالی ایندر دیک سننه به (تغیبا
حسد جهنندن) (ان یترک الله) تکرر ضالی ایندر دیکچون (من فضیله) کدو کرمندن (علی
من یشاء من عباده) کدو قولریدن ایستد وکی کسنه اوزره یعنی یهود حسد ایندیلر کینچون
محمد المصطفی اوزره وحی وقرآن ایندیزم اوزریمزه ایند (فما اوعضب) پس یهود
خدایک خشمته دوندیلر (علی غضب) برخشم اوزره ایندکلری کفر و حسد جهنندن
ولکافرین عذاب مهین) وخورایدی شکیجه ایمانلر در (واذا قبل لهم امنوا بما انزل الله
وفین هوده سوبلور حق سبحا و تعالی ایندر دیک سننه به ایمان کوردک (قالوا نؤمن
بما انزل علینا) دیرلر اوزریمزه ایندرلر سننه به ایمان کوردر (ویکفرون بما وراوه)
وتورلر نصکره کلامه یعنی قرآن کفر ایدرلر (وهو الحق) و حالبوکه قرآن در سنلک و طوغریلقد
مصدق قایلما تمهم) کندولره اولان کتابی قصدین ایش اینک (قل) سوبله با محمد تورات
ایمان کوردر سوبلیان لک جوابک (فلیقولون انبیاء الله من قبل ان کنتم مؤمنین)
پس چون بوندن استبق خدایک پیغمبر لری اولدر دیکر اگر تورات ایمان کورمش اولسیدیکر زرا
تورانه ایمان کورن کسنه پیغمبر لک قنلی اوزره جرات اینر و بایش اجدالردن صادر اولغله
و کدولر اکا راضی ولوب فعلی اوزره ایندکلری چون کدولره اسناد اولسک (ولقد جاءهم من
بالبینات) و تحقیقا کیم حضرت موسی علیه السلام اشکارا معجزه لره سزه کلد (ثم اخذتم
البحاق صکره بوز اغوی معبود ایدندر (من تعبد) حضرت موسی طوطی لغانه کدو کد نصکره
وانتم ظالمون) و حالبوکه سز بوز اغوی معبود ایدنمکله ستمکار لرسر (واذا اخذنا منکم
وباده کورنک اول و قبیکه عهد کزی الدق (ورفعنا فوقکم الطور) و اوستکره طوطی
قالدر ویدک (خذوا ما انبأکم بغیوة) سزه ویردیکر سننه یعنی تورانی اهتمام تام
ایله الک (وانتم عوا و فرمانبرک ایشتمین ایستدک (قالوا سمعنا) دیدیلر قولاقله

سوزکی ایستدک (وعصینا) و قلبیکه فرمانکی قبول ایندک (واشربوا فی قلوبهم الخمر) ده
بوز اغونک محبتی کوکلرند رسوخ ایش قیلنک (یکفرون) ججود و انکار لری سبیلک (قل یشتما
بما انزل الله) سوبله با محمد ایمان ایشدر اول شیکه ایمانلر نکلک سزه فرمان ایدر (ان کنتم
مؤمنین) اگر تورات ایمان کور بیدیلر دکر زرا مؤمن اولان کسنه نک ایمانی کدویه کفرله امر ایند
وجهولر یونا معقول و ضایله موصوف اولمشلر اینک دیرلرک بهشت جاودان سزه اولسه کلد
غیر کسنه اکاداخل اولماز سر حق جل و علا انلری تبکیت اینک ایچون بیوردک (قل) یهود
دعوا محابله سنده سوبله با محمد (ان کانت لکم الذار الاخرة عند الله خالصة من دون الناس
اگر صونکی سرای سزه یا کور اولور تکرر تعالی قشده سائر اصحاب ملدن ماعدا (فتمثلوا
پس اولی ارزوایدک (ان کنتم صادقین) اگر کچک سوبلیلر سز بوز کزده کم بهشت
جاودان سزه در زرا هر کیم علی التحقيق بیلور که کدوسی اهل جنتندر البتک جنته آرزواید
پس لازم کلور که سز دخی موی آرزواید سز انچونکه موت اولینجه جنته وصول ممکن دکل
ولن یمتوه ابدا) و هر کز موی آرزو ایندیلر (بما قدمت علیهم) اللری ایلر و کوندردیک
سننه سبیلک و اوقتل انبیاء و تحریف توریه و نکذب ب محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم و نیجه
نیجه قیامدر (والله علیهم بالظالمین) و ایزد و الجلال ستمکار لک احوالنه دانادر
ولقد نهم الخرص الناس علی حیوة) و بی شبهه کیم طائفه یهود صاعلق اوزره آمیلردن
حرصلو بولور سین (ومن الذین اشترؤا) و اهل شرکدن دخی (یؤد احدکم) برلر کسومر
لویعتر الف سنیه) بیک بیل یا شعی (وما هو بخرجه من العذاب ان یعقر) و شان بوکه
جوق یا شعی جهنم اشکیجه سندنلرک برینی اوزاق ایدیمی دکلر (والله بصیر بما یعملون)
و حق جل و علا ایستدکلری سننه به یمنادر پس کاکوره سز لرین ویرر مزویدر که عبد الله بن
صوریاهو که حضرت رسول اگر مدنی سوال ایندیکم قرآنله اوزر یکیم اینر حضرت رسول صلی
علیه و سلم بیوردیکه جبرائیل علیه السلام یهودی مزبور سوبلدیکیم اوزرم دشمنمزد ر قاج کز
زمله دشمنلق ایندک و انک بیوک دشمنلکی بودر که بزم پیغمبر مز اوزره منزل اولوب کاخبر
ویردیکم بیت المقدس بخت النصر خراب ایدجکدر پس برانی اولدر مسکنه برکسنه فی تدارک
ایدوب کوندردک بابل شهرنده آنی بوئدک فچن قلنه مباشرت ایتک ایستد جبرائیل اندر
مدافعه ایدوب دیکر اوزر بیکر بونک مسلط اولسی من عند الله ایسه اکا صر و تشرمکه

فادراول از من و اگر وزیر بکند مسلط و کدر نه سبیل اولد در سر بعد خجیل و صلا بولونی من زید و
 بر رد (فل من كان عدوا لي فليكن عدوا لله) سويله يا محمد هر كس تكريمك قولنه دشمن يك اول كس ما ضامن بشتر بر
 حركت ايند (فان تركه على قلبك يا ذن الله) كه بشهره حضرت سبيل فراني كوكاك اوزره خذ انك فم ايند
 ايند ردی (مصدق قال يا ذن الله) او الله كه قرآن كند و سندن ايلرو ايمان كس ما و تيه فصل بولونجيد
 و هك و بشتر من المؤمنين و ايمان كلان كسنداره طوع و عري بول كوستر بول و هشت جا و الله مزده و بر بول
 من كان عدوا لله و ملائكته و رسله و خيريه و مسكال هر كس تكريم و فوشته لسته و بغير لسته و بولونجيد
 فرشته به دشمن ايند كس سبجان و تيه اكا معادان ايند (فان الله عدو للكافرين) كه على التحقيق تكري تعالى
 ايمان سر لره دشمن در رسل و ملائكه به دشمنك ايند كلر بولون (و لقد ازلنا اياتنا بآيات) دخی تحقیق
 روشن نشانلر يعنى قرآن عظيم المشاي سكا ايند ردك (وما يكفر بها الا الفاسقون) و انلری بر كسبه
 انكا و ايدوب پوشيده قبل از الا اول كسبه كه خذ انك فرمانك قبول اينم بول و كجا و زانلر ايلر (و لولا
 عاهدوا عنك) ايا دخی هود قسمي كه كبريمان بغلر (بئذ فريقتهم) كند و لردن بر كوه آنی پورز (بل
 اكثرهم لا يؤمنون) بلكه جوفلر انوار ايمان كنور منلر (و لما جاءهم رسول من عند الله) و اول كسبه
 قنندن كند و لره ركوند ريش ني كدي كه (مصدق و لما معهم) كند و لره اولان سننه به يعنى تورات
 تصديق ايدوب (بئذ فريقتهم من الذين اوتوا الكتاب) كتابي و بريلان كسسه لردن بر كوه صالذ
 كتاب الله و راء ظهروهم) تكريمك كيا يني رقلری رنده يعنى توراته ظهرا ايند ايلر (كانتم لا تعلمون
 كوا كند و لره ايلر كه او تكريمك كيا يني رقلری رنده يعنى توراته ظهرا ايند ايلر (كانتم لا تعلمون
 ديوراني او فور (على ملك سليمان) حضرت سليمان عليه السلامك پادشا هلعى عصر نده
 مر ويدركم اجته عالم بالا دن بعض مغيب استماع ايدوب بچه يلا فر كا فارش تروب منجملر تلقين
 ايدر ررك انلر دخی آن جمع ايدوب خلقه تعليم ايدر ررك بوايش حضرت سليمان عليه السلامك
 عصر نده اشهار بولدى رحه دن كس خلق اجته بغيك بلسنه نسبت ايند ايلر و حضرت نلش
 پادشا هلعى بوايش ايله قيام بولش بوسو بولدى ايلر و جن و سيلي انكه شخير ايدوب و بكان ايدر ررك
 پس حو سبجان و تيه حضرت سليمانك عرضي او كوه ايشدن مبر ايلوب بولر (وما كلفكم الله
 و حضرت سليمان عليه السلام كفر ايند يعنى محي تعاطي ايند (ولكن الشياطين كفرو) و لكن
 شيطانلر كفر اينلر (يعلمون الناس السحر) بشر مقوله سنه جاد و لغی او كند رديلر (وما ازل
 على الملكين يابل) دخی هود اويد ايلر يابل شهر نده ايكي فرشته اوزره ايمان شيه (ها هو و ما و ر

بوايك فرشته نك ادى هاروت و ماروت و اخبرده كشتد كه بوايك ملك آدميلرك كه كار ليه طعن
 ايدر ررك حو سبجان و تيه انلر بيورد يك بشر مقوله سنه نفس و هوا و از سرده دخی انلر اولسك
 انلر دن صادر اولان افعال كس منقذ دخی ممكن ايد كه صدد و ايد انلر بولون استيعا ايدر ررك پس حق
 سبجان و تيه انلرك وجودنك نفس بشري تركيب ايدوب سبكوت همچون كذ و لرين برونه ايند رديك
 زهر نام برخا توه عاشق اولد ايلر انك اغوا سبكه شرب خمر و قاتل نفسه و شر ك اقدام ايند ايلر حو سبجان
 و تيه كند و لری آسمانه حقه قنن منع ايدوب دنيا ده غذا ايلرين بولون ما مقرر ايند يك بابل شهر نده بر قوه
 اينده باش اشغه قيامته دك آهملش اوله كز و علم صحر او بجهتله بيلور لره ديك زمان حكومتلر نده
 بعض جاد و لرن بوق دعوى ايند انلرك دعوا سني ابطال ايتك همچون حو تيه كند و لره اول علم معلوم
 قبله (وما يعلمان من احد) و اول بوايك ملك هيج بر كس به سحرى او كرتلر (حتى يقولوا انما نحن فتيه
 اكا ايند و نصيحت ايدوب سويلينه كيم برونه سنه اكلر انلر بولونجيد بوز هر كس برون و كرونوب او كند يك
 عمل ايدر سه كا فرا ولور (فلا تكفرو) پس سن كا فرا و لكه (فستعلمون منهم ما لا تعلمون) بين المؤمنين و روجه
 اول نصيحت نصركه بعض ناككار لرنلر دن او كرونور لرشول سننه كه كشيكه عورتك ارا سين انكه ازلر
 و ما هم بصائر ين من احد) و جاد و لره هيج بر كس به انكه ضرر بشتر منلر (الا يا ذن الله) مكر تكري تعالى
 قضا و قدر ايله (و ستعلمون ما ينصرونهم ولا ينفعهم) و شول سننه او كرونور كه كند و لره ضرر ايدوب
 نفع اينر (و لقد علموا ان شرايه) و على التحقيق هود قسمي ايلر شول كسسنه كه كتاب الهى سحر و كشتد
 ناله في الاخر من خلاقي) آخر تيه اكا اصلا نصيب بوقدر (وليس من اشر و ايه انفسهم) و ايمان سننه
 اول شى كه جانلرك انكه صاند ايلر يعنى سحر تعليم ايتلر سبيله جانلرين نعيم اخرويدن محروم قيل ايلر
 لو كانوا يعلمون) بوايشك فحق بيلور اولسك ايلر كا ميا شرت اينر ررك (ولو انتم امنوا) و اگر هود محمد
 المصطفى صلى الله عليه وسلمك بنونه ضديق كنور سيند ايلر (و انفقوا) و سحر دن بر هيز كارلق ايند ايلر
 لشوقه من عند الله خير) البئذ براز مكافات تكري تعالى نك قنند كند و لره غر بنسند دن بركدر
 لو كانوا يعلمون) بيلور اولسك ايلر كه تكريمك جزاسى خير لودر او كوه شينك (يا ايها الذين امنوا لا تقولوا راعنا
 و قولوا انظرونا) اى ايمان كلان كسنداره حضرت محمد المصطفى مخاطب ايند يك كرده ديمكر راعنا و شون
 انظرنا مرويد كه صحابه كرام حضرتله سويلش كز ديك باسول الله راعنا يعنى بزي سوزده كوزت
 ناكه سويلد يك كلامي فهم ايدوب لم يهود دخی حضرتله سويلش كز ديك بوسور اينر ايدر ررك اول فصل
 بوسوز لغتلر نده بر شتمدر پس حو جل و علا مؤمنلر راعنا لفظك ديمسندن نهى ايند و انظرنا

یعنی بزرگو لغزیده خطاب بتمکما مورقند زیر بوسوز تلبیس قبول ایمن (و استمعوا) و کوزل ملک
 ده که کز (ولیکافیرین عذاب الیم) و کافرا و لانه بر در دناک اشکجه وار (ما یؤذ الذین کفروا) سوز
 شول کیمینه لکه حق پوشیده قیلدیلر (من اهل الکتاب) کتاب یه لرندن یعنی یهود طائفه سوز
 ولا الشیرکین) و اهل شرک دخی سوز لکه (ان یرزل علیکم من خیر من ریکم) اوزر یکزه ایند ریش
 قبله بر ابوک ربکدن (والله یخص ربکم من یشاء) و ایزد و الجلال کرم و احسانیلده
 ایستد و کیمینه محض فیلار (والله ذوالفضل العظیم) و خدای متعال اولوغتک سید
 اوز که سی دکل مر ویدر که یهود اهل شرک سولیدیلر کورمز میسر محمد بولد اشرارینه بر مننه فرمان ایدر
 صبر کرم آنک خلا فیکه امر ایدر و حیل و صلا اول ایشک حکمتی یاناید و بیورد (ما نشفع فیهم) ایت متو
 سنده مننه که شفع ایدر ز یعنی ایچنده کل ایتمسک حکم فالدردرز (اولئشها) بالائی اوندردرز یعنی
 کوکلردن آنی حوایدرز. نای بخیر منها او مثلها. عبادت ابد نله اول منسوخ اولان ایندن خیر لو
 باناک کبی بر ایت کوردرز (الذین کان الله علی کل شیء قدیر) بیلر میسر ای شحه منکر اولان کیم کوری
 همیشما اوزره توانادر پس کادخی قادر دکه بر ایتی شفع ایدر و اندن ابویاناک کبی ایت کوره (الذین کان الله
 خطا سرور کا شانه در و مراد کدوسی و امتی یعنی بیلر عیسن با محمد سن و امتک کیم (ان الله که ملک
 السموات والارض) علی تحقیق ایزد و الجلال کوکلر و برک پادشاه لغی کند و به مخصوص در پس هر نه
 ایسترا ایشلر (وما لکم من دون الله من ولی) و تکی تعالی دن اوز که سیزه هیچ بردوست یوقد که اندن
 سیزه بر نفع بنشده (ولا نصیر) و نه بر یاردی که سیزدن بر ضرر دفع ایدر (ام ربکم ان تسئلوا رسولکم
 سئلوا من قبل) بلکه ایستر سیزه بر یزدن سوال ایتمک نه کیم بوندن اسبق حضرت موسی سوال
 اولد بولیت نازل ولت کچنکیم یهود دیدیلر کد که محمد المصطفی زه بر کتاب کوره نه که موسی علیه السلام
 کورد (ومن یبدل الکفر بالایمان) و هر کیم کفری ایمان برینه الور که آیات خداوندیه به شک ایدر و غیرین
 طلب ایدر (فقلصل سواء السبیل) بی شبه کیم اول کسینه بولک اوزره س از دزد یعنی طریق حقدن
 مضطرب اولوب از غول ولت (و ذکیر من اهل الکتاب) کتاب یه لرندن چوق کسینه یعنی اجماع یهود مجتله
 ایستدیلر که (لویز و کک) سزی قبله ل (من بعد ایمانکم تقارا) ایمان کورد یک کوردن صبر کافرا
 حسد امن غیند انفسهم) جانلر قشندن بید اولان حسد دن اوزری (من بعد ما تبین لهم الحق)
 دین اسلامک و قرآنک حق اولد قشرد و لور آشکارا اولد قد نصبر کیم (فاغفوا و صغروا) پس ای اهل ایمان
 انلر قتلندن و از کجک و تعسف لرندن بوزد و ندرک (حق بآی الله یا مین) تکی تعالی فرمانی

کوره دک و او جگرینه اذن ویرلسیدر و اوزر لرینه جزیه نک اولسیدر (ان الله علی کل شیء قدیر)
 تحقیقا که خدای برال همیشما اوزره توانادر پس انلر دن انتقام المغه قادر در (واقموا الصلوة) و نمازک
 ادا سنه محافظه ابدک (واؤوا الزکوة) و مالکرتک زکوتک و برک (وما تفلحوا الا انفسکم من خیر) و نما
 و صدقه کبی بولکدن جانلر یکیم چون هر نه ایلر و کوندرز (تجدوا عند الله) آنک ثوابی خلدنک
 قشند بولور سن (ان الله یما عملون بصیر) بی شبه کیم حویل و علا ایشلر یکیم اشیایه بنیادر
 یانده بر عل ضایع اولار (وقالوا) و اهل کابدن اولان یهود و نصاری دیدیلر (ان یدخل الجنة الا من کان
 یهودا او نصاری) همیشما هیچ بر کیمسه کیم من الا اول کیمسه که یهود ایدر یا نصاری یعنی یهود دیدیلر
 یهود قشندن اوز که بر کیمسه جنه کیم من و نصاری دیدیلر نصاری طائفه مندا و کیم من همیشما کیم من (تلك
 اما یئتم) اول دعوی انلرک آرزو لریدر (قلها توایها انکم) سوبله بولیدر کیم دعویه دلیل کیم
 کورک (ان کتم ضایقین) اگر دعوا کیم کچک سوبلیجیلر کیم (بانی) یهود و نصاری نفی ایند و کیم
 اثبات ایدر یعنی بومد کور اوله حق صفاتله منصف اولانلر جنه کیم لر نه یهودیت و نصاریتله منصف
 اولانلر (من اسلم وجهه لله) هر کیم که خدا نک طاعتنه نفس تسلیم ایدر (وهو بخیر) و حال بو که
 کند و کوزل عملودر (فله الجزاء عند ربی) کند و به ثوابی پروردگار قشند مقرر در (ولا تخوفوا
 علیکم) و نه اوزر لرینه قورقورار (ولا هم یخزنون) و نه انلر غناک اولور لر مر ویدر که بخیران نصاری
 سندن بر کوره مدینه به کلوب رؤساء یهود له مناطر ایدیلر هر طائفه دلائل عظام ایلده اوبر
 طائفه نک دینک ابطال ایتمک سعی ایدر بعد حیل و علا بوا تبیله انلرک احوالی بیان ایدر بیورد
 و قالت الیهود لیسب النصار علی شیء) و یهود قسمی دیدلر زسار کیم و هی بردست سننه اوزره
 دکلدر (وقالت النصار لیسب الیهود علی شیء) و ترسار دیدیلر یهود طائفه سی به حقیق مننه
 اوزره دکلدر (وهم یثنون الکتاب) و حال بو که توریه و انجیلی او فورلر (کذلک) نه که بونلر
 سوبلیدیلر (قال الذین لا یعلمون) کابی بیلانلر یعنی مجوس و مشرک کبی اشخاص دیدیلر
 مثل قولیم) انلرک سوزی کیمکه سوبلیدیلر یهود و نصاری حق اوزره دکلدر (فان الله یجزمهم
 یوم القیمه) پس حو سبانه و تقارار لرنر روز قیامتده داوولک ایدر (فما کانوا فیه یخضعون)
 اول مننه ده که ایچنده اختلاف ایدر لر (ومن اظلم ممن منع سننا جاذبه ان یدکر فیها اسمیه)
 دخی کیمد زباده ستملوشول کیمسه دکه خدا نک مسجدر لرن منع ایدر که خدا نک آدمی نالر ایچند
 ذکر اولنه یعنی بر کیمسه قومدیکه خدا نک مسجدر لرنده خدای یاد ایدر و عباد الیه (وسعی فیها)

وورانه اولسنه چالشد (اولئك) مذکور اولان کسسه لر (ماکانکم) انلر لایق اولاند (انما اولئک)
 اول مسجد کبره لر (الاحنافین) مکر قورش اولد قلم حالده مروید رکعتی روم بیت المقدسه
 سفایدو اهلن قتل و مسجدین ویرانه ایتدیلر بواب کریمه نازل اولد صکره حق تعالی انلر سز اول
 کوردیکی سننه تحقیق ایلد بکدولت اسلامیه ده هر زمانه که بیت المقدسه کیدر البتده قورقوله
 اکا دخل اولور (لهم فی الذلین یزئ) مسجد شراب ایدنلر بوجها نده جزیه بی ویرمک سببیکه ذللت
 و خوارک وار (و لهم فی الآخرة عذاب عظیم) و او برجهانده انلر بر اولو اشکنجه وار مرویدرکه
 بر جماعت اوزره صحرا ده قبله نک جهتی مشتبه اولغله اجتهاد ایدوب نماز قیلد یلر بعد مکدول
 خطا الی ظاهر اولوب قیلد قلمی نماز قضا اتمک ایستد یلر حق جل و علا بویاقی منزل اید و سورده
 ولیله المشرق و المغرب و کوشنک حقیق بری و یاتیق بری تکی نعاله ای مخصوص و ملوکدر (فایتما نولوا)
 بئس فقی حسته که بوزد و ندر رمن (فتم و حبه الله) اند در خدایک جهت طاعتی (ان الله واسع)
 بر شبهه حق جل و علا حقه عطا اولو و لو مغفر نلوردر (علمم) مسلمانلر احوال و مصالحه دانادر
 و قالوا الحمد لله و لذلک و بهود و نصیحه ایدیلر تکی نعاله اوقول ایدندی یعنی بهود و نصیحت
 برکوه دیدیلر تکی نعاله حضرت عزیر او غول ایدندی و نصاری طائفه سندن بر یلرک دیدیلر
 تکی نعاله حضرت مسیحی او غول ایدندی (سبحانه) او غول ایدن سندن ذات پاک منزله لر (بل له
 ما فی السموات و الارض) بلکه کوه کرده و رده اولان قواشیا کند و بی مخلوق و ملوکدر لر پس اهل زمین
 زمره سندن اولان عزیر و عیسی علیهما السلام آنک مخلوقلریدر و مخلوق خالق او غول و لما آنک
 بدله او غول ارسلند مجافست لازمه و شتانه ما بین الخالق و المخلوق (کل له قانتون) دو کلی مخلوق
 فرمانده مطیع و منقاددر لر (بدیع السموات و الارض) کوهلر و بری ایدلر ایجاد ایدن کدودر (واذا
 قضی الامر) و یقین برایشک اولسنه حکم ایدر (فایما یقول له کن فیکون) بوندن عینی برست بایمزد
 اکاد بر حاصل اولد و عقب اولشی وجود کلور (وقال الذین لا یعلمون) و سبکی آیه سی و لم یانلر یقینه
 مشرک لکه کد ایدیلر (اولا یحکمنا الله بنحی تکی نعاله زمره سولیشمر و ثانی آیه) بایمزد
 اوزره دلالت ایدر بر دلیل بره کلمه بولکلامی تکی نعاله و عباد بوزندن سولیدیلر و الاحقیقده انلر جوق
 دلیلر کلمشدر (کذلک قال الذین من قبلهم) بومشرک لکه دیدیکی کبی کدولدن اسبق اولاند ایدیلر
 مثل قولهم بونلرک سوزینه مانند که دیدیلر ان الله جبره (نسأبت قلوبهم) بومشرک لکه
 کوهلر و کدولدن اسبق اولان معاندلرین کوهلری کور لغده متشابه اولدیلر (فایتما الایات لقوم

یوقنون) تحقیق کیم دلالت قدرق یقینه طالب اولان جماعته بیلدر (ایا ارسلناک بالحق)
 بر شبهه کیم سنی باحد قرانه مقارن کوندردک (نبین) مؤمنلر مشرکه و بریحی اولد بیک حالده (و نذیر)
 و کفار قورقو و بریحی (ولا تستغل عن اصحاب الجحیم) و یا مثل انشکایه لر احوالندن صبورلر سن
 و لن نرضی عنک الیهود و هر کس بهود طائفه سی سندن خوشن اولمازلر (ولا النصاری) و نه عیسوی
 طائفه سی دخی (حتی ینبع ملههم) سن ینلرینه او ینبعه (قل) اولوقتکه هر کس ملتی مدح ایدر سن
 سولیه (ان هک الله هو الله) تحقیق کد تکرینک یول کوستر مسی کد و در یول کوستر مکر او کد
 نکل (ولین کتبعت اهلوا هم) دخی قسم اولسونیکم اگر بهود و نصاری آنک آرزو لرینه بیر و لک ایدر سن
 بعد اذی جاءک من العلم بیکدن یعنی وحید سکا کلان شید نصکره (مالک من الله من و یومر)
 نصیر) تکرینک عذابندن سکا هیچ بر قور تریحی دوست بولنر و نه برادر یحی بولید صور تا خطاب
 سرور کاشانه دلکن مراد اندر (الذین انشاهم الکتاب) شول کسنه لکه کدولر کابی یعنی انجیل
 و یردک (بنلوت حق بلاوته) آتی او قوردر دست او قوم که الفاظک تحریفدن حفظ ایدو و معناسن
 نذیرد لر و انلر مفضضا سیله ایسملر (اولئک یؤمنون به) انلر کایمان کوردر لر بوبیت اصحاب نجاشی
 شاننده نازل اولد یقین حضرت جعفر بن ابی طالب ایله کیده بولدش اولوب مدینه منوره کلد بیکر
 و من یکنفیه و شول کیمسه لکه اول کتابه کفر ایدو احکامک مغیر قیلار لر (فان لک هم الخائرون)
 اولکروه کدولردر او نورنلر (یا بنی اسرائیل) ای یعقوب او شافلری (اذکر و انعمتی) بنم نعمتی یاده کورک
 البی انعمت علیکم) شول نعمت که اوزر بیکزه و اسلافک اوزره آنی انعام ایدم (وانی فضلتکم علی العالمین)
 و آن یاده کورک کیم علی التحقیق ایجاد کزی هم عصر اولان کسنه لر اوزره ایلر و طوندم (وانفقوا یومک)
 و کونک عذابندن صافک که (لا تجزئ نفس عن نفس شیئا) برجان بر جاندن اوتری برار سننه اوده
 و لا یصل منها عدل) و نه آندن بریدل قبول اولور که عذاب کسنده برینه کجه (ولا تنفعهم شفاعة)
 و نه بر دیکلک کانفع و بر دیکلکی بولند یعنی نقدیده (ولا هم یضررون) و نه کفار ایدم اولنورلر و اذ
 انزل الیهیم ربهم بکلمات) و مذکور قیل اول و فیکه حضرت ابراهیم پرورده کسوز لره یعنی و امر و نه ایل
 تکلیف ایدک (فایما یقول له کن فیکون) پس حضرت ابراهیم علیه السلام اول سوزلری برینه کورک (قال) حق سبحان
 و تعالی حضرت ابراهیم دیدک (انی جاءک للناس ایمانا) علی التحقیق بن سنی آدم او غلرینه امام قلمی کیم
 قولری سکا افند ایدلر (قال و من ذرتی) حضرت ابراهیم دیدک سنلندن دخی اماما قیل (قال)
 حق سبحان و تعالی اکا جواب و برود دیدی (لائینال عهدی الظالمین) امامت و رسالت شتمکار لر

کند و لره در (وَلَكُمْ مَا كُنتُمْ) وقراند یعنی شنبك ثوابی سزه در (وَلَا تَسْتَلُون) وصوره لره
 نكاه كوايكون) ايشلركاري سننه دن (وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارًا) واهل كتاب ولامرديدن
 جهود اولك يارسا يعني يهود طائفه ديد يله جهود اولك و نصارا كچه ديد يله يرسا اولك (هَئِذَا
 طَوْعًا يَدْعُو بِوَلَدِ سَرْ) (قُلْ بَلَّغْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ) سويله نه يهود و نه يرسا اولورز بلكه حضرت ابراهيم
 عليه السلامك دينه متابعت ايدرز (حَنِيفًا) او كالد كه حضرت ابراهيم حمله كج مذهب لره دن
 مستقيم ميل ايتشك (وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ) و حضرت ابراهيم نكره اور تاق قيانلردن دكل ايد
 قولوا) اي حضرت ابراهيم عليه السلامه متابعت ايد نلر سويلر اول كيمسه امره كه سز جهود لره
 و ترسالفه دعوت ايد لر (أَمَّا بِلَاحِهِ) نكره ايمان كنور دك (وَمَا أَنزَلْنَاهُ) و بزه ايند ريلن
 سننه به يعني قرآنه دخي ايمان كنور دك (وَمَا أَنزَلْنَاهُ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ) و حضرت ابراهيم عليه السلامه
 ايند ريلن شينه دخي و او كرمي حنيفة در (وَأَنبِئْهُمْ بِحَقِّهِ) و حضرت ابراهيم او غولر بيه
 ايند ريلن سننه به دخي (وَيَعْقُوبَ) و آنك او غلنك او غلنك منزل اولان شينه دخي (وَالْكَافَّةَ)
 و يعقوبك او شافلر بيه ايند ريلن شينه دخي بلكه مسطور اولان بغير لردن حضرت ابراهيم
 عليه السلامه فقط صحف منزل اولك ماعداسنه بر سننه منزل اولك الحق اول صحفك احكامنه
 نعت ايد كر بچون منزل اليه پايه سننه قيلند يله (وَمَا أَوْفَىٰ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ) دخي ايمان كنور دك
 شول سننه به كه حضرت موسى و عيسى عليهم السلامه و ريلنك او توريه و انجيل در و سائر اولان نبوت
 (وَمَا أَوْفَىٰ النَّبِيُّونَ مِنْ رَّبِّهِمْ) دخي ايمان كنور دك شول شينه كه بغير لره برورد كر لرندن و ريلنك
 كُتِبَ وَ مَجْرَاهُ (لَا تَفَرِّقْ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ) نلردن برينك و برينك ارلسن آرمز حمله سننه
 قصد يولر يز يهود كج ككر كه كيمسي تصديق ايد و كيمسين نكذب ايدرز (وَنَحْنُ لَهُ مُشِيرُونَ) و بز
 خدانك فرمانه مطيع و منقاد اولشور (فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ) پس اگر نكره ايمان كنور ديلر نه كرس
 اك ايمان كنور دكر (فَقَدْ أَهْتَدُوا) بي شبهه كه طوعري يولي بولديلر (وَأَنْ تَقُولُوا) و اگر ايمانندن يوز
 چور بديلر (فَأَيُّهَا فِي شِقَاقٍ) بوندن غري به سننه بوقدر كه انر خلاف عدوت مقامنه طور مشلر
 فستيفيكتم الله) پس يا محمد له كه كه على التحقيق نكره تعالى نلرك شرندن سننه محفوظ ايدرز (وَهُوَ
 الشَّيْخُ) و كدود و موحد لره و كافر لره سوزن ايشيدن (الْعَلِيمُ) هر كه و هك اعتقاد بيه درست
 يله حضرت عبدالله بن عباس رضی الله عنه ماذن مر ويد كر نصاري طائفه سننه قن راوشاف
 كلور ديدى كون عمري و الحق معهوده نام صا مخصوصه با نلر دى ناكاه نكاه كاك اولور و بر لره يركه ككر كه

سنت برين طور و حق بوايشي اك ايشلر لره بر ر شمدى درست نصاري اولك حق جل و علا بوايشي منزل
 ايد و يوردى (صِبْغَةَ اللَّهِ) اهل ايمان سويلر نكره تعالى بزي بوايشيله بوياندى يعني دين
 اسلام يله بزي پاك قيلك (وَمِنْ أَحْسَنِ مَنَ اللَّهِ صِبْغَةً) و كيدر نكره تعالى دن يكر ك پاك ايتك
 جهنمك (وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ) و حالو كه براكا بر سنش ايدرز مر ويد ر كيم اهل كتاب بغيره بيد يكر
 جمله بغيره لره دن قويد يله سنن دخي بغيره اولسيدك بزدن معوث اولور دك بس حق جل و علا
 بوايشي منزل قلوب يوردى (قُلْ) انلك جوانده سويلر (أَلَمْ أَحْضَرْتُمْ) بزمه خصو ايدرز
 في الله) خدانك شانك كه بچون عربدن بغيره رسالك اختيار ايدى (وَهُوَ رَبُّنَا وَ رَبُّكُمْ) و حالو
 او بزم برورد كر بزم و سرك برورد كر در بر طائفه مخصوصه كدر (وَلَا تَأْخُذْ) و ايشلر
 سراسي زدر (وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ) و ايشلر كرك جزاسي سزه در پس بزه اكرام ايتنه مسبعد كدر
 (وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ) و اعتقاد و عله بركا خلاص ايتشور (أَمْ يَقُولُونَ إِنَّا إِبْرَاهِيمَ) و ايشلر
 وَ الشَّيْخَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَسْبَاطَ) يا خود بزم بزم كور اولان بغيره لر (كَا تَوَاهُودًا) آيين
 يهوديت و زره ايد يله (أَوْ نَصَارًا) يا نصرايتي اوزره ايد يله (قُلْ أَنتُمْ أَعْلَمُ بِمِلَّةِ اللَّهِ) سويله ايا
 نلرك حاله سرك علكر ز ياده در با خدانك على كه كدولر برادوب معوث قيلدى و حالو كه حق
 حضرت ابراهيم يهوديت و نصرايتي نقي ايدنه كيم يوردى مكان ابراهيم يهوديا و نصرايا و او غلري
 كند و بيا بغير ايد يله (وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَ اللَّهِ) و كيدر ز ياده ستم ايه سى شول كيمسه دنكه
 قنده نكره حلفدن بر حق شهادت اولوب صا قلد بغيره اهل كابدن اظلم بر كيمسه بوقدر زير حضرت ابراهيمك
 برائى يهود و نصارا نك ديشدن فلانده ثابت ايكن اى صا قلوب انكا ر ايد يله (وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ
 عَمَّا تَعْمَلُونَ) و حق سبحانه و تعالى ايشلر ديكر سننه دن بغيره كدر (بَلَّغْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ) اول
 مذكور اولان جماعت بر كره و هدر كر كچد يله (لَمَّا آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ) نلر قارى سننه نك فانكاسي كند و لره
 (وَلَكُمْ مَا كُنتُمْ) وقراند يكر شنبك حاصل سزه در (وَلَا تَسْتَلُون) وصوره لره سز اول
 سننه دنكه انلر ايشلر لره ايك (سَبِّحُوا الشُّفَعَاءَ مِنَ النَّاسِ) يقين زمانده آدميلردن ب عقل اولانلر لره
 ما و ليهم عن قيلهم) فحق شين اهل ايمان قبله ارسمندن دوندرك (الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا) شول قبله كره
 اوزرينه نماز قيانلر بوايت نازل اولك قن سرور كاشانه فرمان اولندي كه نمازده كعبه مكر مش
 سننه توجه ايد و بوفمان نازل اولدن اول نمازده بيت المقدسه توجه ايدرك (قُلْ لِلَّهِ الشَّرْقُ وَ الْمَغْرِبُ)
 سغهانك جوانده سويله نكره در كوشن حقيق بر كه كعبه نك حلفنده در و باحق بر كه بيت المقدس

انك جهنم در (مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) ايستد و كسسته به طوغري بولي يعني دين اسلام
 و قبله ابراهيم عليه السلامي كوستر (وَكَذَلِكَ) و نه كه قبله اهل اسلام قبله لرك افضل
 قبلد (جَعَلْنَاكَ اَمَةً وَنَسَطًا) سزى علم و عمل ايله باك اولمش عدل الله موصوف بر كروه قبلد
 لَنَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ) ناكه خلق و زده بغير لر ايچون طاقلا اوله سز (وَيَكُونُ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ
 شَهِيدًا) و بغير اوزر كه طاق اوله مرويد كه روز قيامت اولد قد سائر امم بغير لر كه اء رسالت
 ايند كلر ين اكار ايد لر حق سبحان و تعالى حال ربه علم ايكن بغير لر دن اء رسالت ايند كلر بيه
 شهود ايستر انبياء عظام امت محمدى شهادت ايمكه دعوت ايد لر امت محمد اء شهادت ايد لر
 بو مضمونه كه انبيا امتلر بيه احكامى تبليغ ايند يلر امم ساله اندر دير لر كه سز زدن صكرم كلدن بيزندن
 بيلور سز كه بغير لر بزه احكامى تبليغ ايند يلر امت محمد دير لر كه زانى مشاهد ايتد لك كن حق تعالى
 بغير بيزنك لسانى اوزر كوندرد و كى كابد انى بيان ايندى و اوحى اولديغنه شهبه بو قدر پس اكا
 بناء بر شهادت ايند لك بعده سرور كائنات عليه اكل النجى حاضر اولوب امتك كيفيت احوال
 كد و سندن سؤال اولتور حضرت صلى الله عليه وسلم امتنى عدل و مقبول الشهادت اولد قلمر بيه
 شهادت ايدر (وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ) و بز قبله قبلد (الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا) شول قبله كه سن اوزر بيه نماز
 قيلارد (الْاِنْشِقَاطِ) الا نبيز ايمك ايچون (مَنْ يَبْتَغِ الرَّسُولَ) شول كسسته كه بغيره پير و لك ايدر (مَنْ
 يَبْتَغِ عَلَى عَقِبَيْهِ) شول كسسته دنك ايكى او كجه سى اوزر دوزر (وَأَن كَانَتْ كَثِيرَةً) و تحقيقا كه تحويل
 قبله خلق اوزر براغر و بولوش ايش ايد (الْأَعْلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ) الا شول كسسته لر اوزر كه تكرى تعالى
 كند و لين ارشاد ايند بيه قبله نك تحويلى بيلد يلر مرويد كه قن قبله بيت المقدس كعبه بيه تحويل
 اولدك مؤمنلر ديد بيلر قبله د و عدل اولد اراختره انتقال ابدن مؤمن فرند اشلمر بيزنك نماز بجه اولور
 حنجل و علا بو ايتى منزل قبلد (وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ أَعْمَالَكُمْ) و اما زديكه حق جل و علا نماز كرى ايترو
 اِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ) بيه شهبه حق جل و علا آدم او غلر بيه (الرَّزُوقِ) چو مهر نابلق ايدر (رَحِيمٍ) چوق
 رحمت بيشتر و پس صلاح حال لر ين ترك ايدوب ثوابلر بيه ضايع قيلز (فَلَنَرَى يَوْمَئِذٍ وَجْهَكَ فِي الشَّمْسِ
 نَحْفِيقًا) كه بز كوك جهنمه انتظار و حى ايچون بوزك د و ندر لديك مشاهله ايدر ز چون حضرت
 صلى الله عليه وسلم طبع شريفنه كلور ايد و پروردگار ندن هميشه توقع ايدر ديكه قبله
 كعبه مكرمه به دونه اول جهنم دنكه كعبه حضرت ابراهيم عليه السلام قبله سيد و ملك
 د و نفسى بسيله عرب طائفه سى ايمانه كلكه رغب ايدر لر حق تعالى انك خواهشنه كوره احسانا

ايله نككه بيوردى (فَلَنُؤْتِيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا) پس البته سنى بقبله به موخه قيلار زكه سن نككه خوش
 اوله سن (قَوْلَ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ) پس محترم اولان مسجد كسسته بوزك د و ندر مرويد كه حضرت
 صلى الله عليه وسلم هجرت تاريخندن اون الق اى كنجيه دك مدينه منوره ده نمازى قبلد قد بيت المقدس
 توجه ايدردى صكره ماه رجبك بعد الزوال حضرت صلى الله عليه وسلم مسجد بنى سله ده اوله نماز
 ايكى ركعه قيلش ايكن بو حكم نازل اولدك هم اول نماز د حضرت صلى الله عليه وسلم بوزن كعبه سمنه
 د و ندر د و اول مسجد مسجد القبلتين ايله شمشيه اولندى چون حق عز و جل اول حضرتى خطا بيه
 مخصوص قيلدى سائر امت حضرتك متابعت سى ايمك ايچون خطا بى كند ولره موخه ايد و بيورد
 وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ) و قن رده كه اولور سز بوزلر بيزنى انك سمنه د و ندر د
 وَانَ الَّذِينَ اُوْتُوا الْكِتَابَ) و بيه شهبه كيم توراق و بيلن كسسته لر (لَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ) على التحقيق
 بيلور لر كيم بلا شك بو قبله نك تحويلى مرورد كارلر ندن قصاد اولمش بر درستكدر (وَمَا اَنْتَ بِغَافِلٍ
 عَمَّا تَعْمَلُونَ) و حق جل و علا بيه خبر كلدن بيه ايشلدن كد (وَلَيْسَ اَيْنِسَ الدِّينِ اُوْتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ بَشَرَةٍ
 وَتَحْقِيقًا اكر كتابى و بيلن كسسته لر بيه عني بود و نصار ايه هر معجزه ايله كلور سن (فَاِنْ يَعْزُبْ عَنْكَ
 قِبْلَتُكَ يَتَّبِعْ اَمْرًا اَوْ لَمْ يَزَلْ) و ما انت يتابع قبلهم) و سن انلرك قبله سته بعت ايدى بى كلسن (وَمَا بَعْضُهُمْ
 قِبْلَةٌ بَعْضٍ) و اهل كتابك بر بيلو كى بر بيلو كى قبله سته بعت ايدى بى كدر (وَلَيْسَ اَيْنِسَ اَهْوَاؤُهُمْ مِنْ بَعْدِ
 مُلَاجَاةٍ مِنَ الْعِلْمِ) و على التحقيق اكر انلرك خواهشلر نه پير و لك ايد رس سكا كلان دانشد نصكر (اِنَّكَ
 اِذَا لَمِنَ الْقَوْمِ اِلَيْنِ) بيه شهبه سن و لزمان ستمكار لر زمره سن اولور سن بو خطا خطا هر ده بغير
 لك در ادمتدر (الَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ) شول كسسته لر كه توراق كند ولره و بر دك (تَغْفُوْنَهُ) بغير
 حق اولد بعت بيلور لر (كَمَا يَغْفُوْنَ اَنۡسَاءَهُمْ) نه كه او غلرك بيلور لر (وَلَنْ يَغْفِيَا مِنْهُمْ لَنَكُونَنَّ لِحَى
 تَحْقِيقًا انلردن بر كروه و اركه طوغري بيه ضايع قلد لر (وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ اَلۡبَابُ) و االبو كه كند ولر بيلور لر كه حق صاف قلد
 الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ) درستك و طوغري بيلو پروردگار ندن در (فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُخَلَّيۡنِ) پس قبله نك سنا
 شك ايدن لردن اوله بونده د حق خطاب صورتا حضرت صلى الله عليه وسلمه در لكى در ادمتدر
 وَلِكُلِّ وَجْهَةٍ) و هر كروه به جهت و قبله وار (هُمُومِيۡنَا) حق سبحان و تعالى اولكرو هى اول جهته
 موخه قلميدر (فَاَسْتَجِۡبُوا الْحَبْرَاتِ) پس اى اهل اسلام بولكلرى تخصيل ايمكه ايلرو وارك
 و اول بولكلرك بر سى بو كه كعبه سمنه توجه ايد سز (اِنَّ مَا تَكُونُوۡا بِآيَاتِ كِمُ اللَّهُ جَمِيعًا) فنى
 رده اولور سز حق تعالى روز قيامتد جز ايچون سزى قو كورر (اِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) بيه شهبه

حق جل و علا هر سینه اوزه تو نادر پس قادر د زمیتا وند بفکر نفس که سزی احیا اید و جمع اید
 و من حیث خرجت و فقی بر دیکه سفره جیقا رسز (قَوْلٌ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ) نمازی قبله
 و فقه بوزنی کعبه سمته دوند (وَلَا تَلْحَقْ مِنْ رَبِّكَ) و بی شبهه کیم تحویل قبله پروردگار دند صدو
 انفس دوست حکم در (وَمَا لِلَّهِ بَقِيَّةٌ عَمَّا نَعْلَمُونَ) و خدا عز وجل ایشلا بکرا ایشدن بخیر دکلدر
 و من حیث خرجت و فقی بر دیکه سفره جیقا رسز (قَوْلٌ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ) بوزنی محرم
 اولان مسجدك سمته دوند (وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ) و فقی مکانه اولور سزای امت محمد (قَوْلُهُمْ
 شَطْرَهُ) نمازی قبله بفکرده بوزن کرزی بیت الحرامك سمته دوند (لَيْسَ لَكَ كُنُوزٌ لِّئَلَّا تُكَلِّمَ
 نَجْمَةً) ناکه اوزر بکزه بهود و مشرکرا چون جدال و خصومت اولیکه زیر ایهود دیر لر دیکه نور اید و مو
 اولان بنی اخر الزمانك قبله سی کعبه در دخی بر لر د محمد دینز انکار اید و قبله من تابع اولور
 و مشرکرا بر لر د محمد حضرت ابراهیم علیه السلامك بتعین دعوی اید و نمازی بیت المقدس
 سمته قبلار (إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ) مکر بهود و مشرکرا دن نفس لرینه ستم ایدن کسنه لر
 یعنی سز که بر کعبه نك جدال و خصومت فالمر الحق بهود و مشرکرا معاند لر که انحراد
 و خصومتی سز لر زیر ایهود اشقیاسی قبله تحویل اولند قدض که دیمکه باشد بلر که محمد قوم
 و قبیله تمیل اید و کعبه به بوزن دوند و مشرکرا معاند لر لسان طعن بوکونا و اولدیلر
 محمد دینز الحق اولد یغن بیکله بوزن قبله مزه دوند (فَلَا تَحْشَوْهُمْ) پس سز طعن اید نلر
 فرقه کز زیر اعلی سز ضرر بیشتر من (وَاحْشَوْنِي) و بندن قورق ناکه بن سزی انلر شرنند
 صافلر (وَلَا تَخَفُوا عَلَيَّكُمْ) و ناکه فقی اوزر کره تمام ایدرم حد شریفه وارد اولشد که نفعك
 تمامی جسته کبر مکر حضرت علی رضی الله عنهدن مروید که بیوردک نفعك تمامی اسلام اوزه
 اولدکر (وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ) و ناکه سز طوغری بولی بوله سز (لَمَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ)
 بوکلام مافیلنه متصله ربیع اخرته اوزر بکزه نفع تمام ایدم نه که دنیا ده اراکرده سز دن
 بر پیغمبر کوند و مسیله احسن انعام ایدک (يَسْلُوا عَلَيْكُمْ بِأَنْبَاءِ) که اول پیغمبر انمزی یعنی قرانی اوزر بکزه
 او قور (وَيُرِيكُمْ) و سز چون استغفار ایدر ناکه کاهلردن پاک اوله سز (وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ) و قرانی
 سز او کرند در (وَالْحِكْمَةَ) و شرائع و احکامی دخی (وَيُعَلِّمُكُمُ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ) و سز بهلدر
 شول سنه که سز بهلر دیکر (فَازْكُرُونِي) پس بکا اطاعت ایمکله بنی خاطر کتورک (أَذْكُرْكُمْ
 سزی معترف ایدرم (وَأَشْكُرُوا لِي) و اوزر بکزه انعام ایدیم شیله مفرومعت و اولک

وَلَا تَكْفُرُونِ) و فقی سزی انکار ایمکله و فرمانده عصیا ایمک سبیلکه بکا کفر ایمک (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 أَيْ يَا إِيْمَانَهُ كَلَانِ كَسَنَهُ لِرَ (الْمُسْتَعِينُونَ بِالضَّرِّ) معصیتک و حظوظ نفسی ترک ایمکله مدد طلب اید
 وَالضَّوَاءُ) و نمازله دخی مدد ایسته کز زبر انما زعباد انک بمجموع دینک دکیدر (إِنَّ اللَّهَ
 مَعَ الصَّابِرِينَ) بی شبهه ایزد متعال صبر اید نلرله در که کند و لرین منصور قبول دعالین
 مستجاب ایدر (وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتُلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) و تکرری بولند یعنی جهاده اولن
 کسنه لردن و تری بیکر (أَمْوَاتٌ) انلر اولس لردن مروید که صحابه کرام بدر جنگند ضحکه اند
 اولن شهیدانك مذاکره من ایدر لر د بعضی محسن بوزن دن دیرد فلانده حیف اولد بیکه حیوونك
 نغندن بر خووار اولوب دنیاك نغندن بهره مند اولند پس حق تعالی بیورد یکیم نلر اولشد
 صابمکر (بَلْ أَخْبَارٌ) بلکه انلر صاغدر لر (وَلَا كُنْ لَاسْتَعْمَرُونَ) و نیکن و لجانك کیفیلت
 بهلر سز انچونکه عقولکرا آنی تصور اید مز (وَلَنْبَلُوتَكُمْ بَشَرٌ مِنَ الْخَوْفِ) و البتد سز قورقو
 مقوله سندن بزار سننه ایله صنا رز یعنی تجربه ایدنك معامله کبی سز کله بر معامله
 ایدر رز بر احوالک قند هر کیزی اشکاره در پس تجربه ایمکله احبناجی بوند (وَالْجَمْعُ
 و لاجلغدن دخی بزار سننه ایله مبتلا قبلار زو او صوم رمضاندر (وَنَقِصَ مِنَ الْقَوْلِ) دخی
 اموال دن بر مقدار اکس لکله سزی صنا رز و اوز کوة فالدر (وَالْأَنْفُسُ) و جانلر اکس لکس لیله
 دخی و او خسته لکدر (وَالْمَوَاتِ) و میوه لردن اکس لکله و او اولادك اولس لردن رز بر اشاق
 قلب باغنك میوه سیندر (وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ) و صبر اید نلری مزده لند (الَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمْ
 مُصِيبَةٌ) شول صبر اید نلر که حق کند ولر بر زحمت دکر (قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ)
 عن صمیم القلب دیر لر علی التحقيق بزخای لا یزالک حکنده بوزوی شبهه بزانک جزاسی سمته
 ده بخیلر (أُولَئِكَ) اولکر و هک معصیت دمنده کله استرجاعی بر لر (عَلَيْهِمْ صَلَوَاتُ
 مِنْ رَبِّهِمْ) پروردگار لرندن اوزر لرینه رحمتلر وار (وَرَحْمَةً) و لطف و احسان دخی (وَأُولَئِكَ
 و اول جماعت (هُمْ الْمُهْتَدُونَ) کند و لر در طوغری بولی بولا نلرله اوزر که لری (إِنَّ الصَّغَا وَالْمَرْوَةَ
 تحقیق صفا و مروه نام طاعلر (مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ) تکرری تعالی خانه سنک حق علامتیدر من
 حج البیت) پس هر کیم که خدایک خانه سن قصد ایدک اذ او مرض الیچون (أَوْ عَمْرٍ) یا آنی زیارت ایلد
 فلا جناح علیک ان یطوف بهما) اوزرینه بر کاه مرتب و لمر که انلری طواف اید و ارنده سعی اید
 مروید که جاهلیه زمانده است نام پی صفا اوزر و ناکله نام پی مزه اوزر و وضع ایتش لرد

چون خلق صفا و سرور را سنده سعی اید دردی نلری لریله مسیح اید دردی و محل که دولت است
 ظهور طلب بنلری قیوب نابید اید بل اهل اسلام نلری طواف ایتکدن اجتناب اید بلر حق جل
 و علاوایت مزبور منزل فیکد (وَمَنْ تَطْلُقْ عَذْرًا) و هر کیم بر کوزل عمل ایشلد (فَإِنَّ اللَّهَ سَيَكْرِهُ) بی
 شبهه که نکر تعالی طاعت اید نه جز او رد (عَلِيمٌ) قوللرینک طاعتی اوزرینه پوشیده اولماز (إِنَّ الَّذِينَ
 يَكْفُرُونَ) تحقیقا شول کسسه لکه صافلر (فَأَنزَلْنَا) ایدر در بکرنسنة (مِنَ الْبَيِّنَاتِ) محمد
 المصطفی صلی الله علیه وسلم نبوتی اوزر دلائل بک اشکار اولان (وَالْهَدْيُ) و لک وجوب اتباعه دلائل
 ایدن شیدن (مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ) ائی بیان اید بکزد نصکره (لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ) خلق ایچون نور اید
 اُولَئِكَ) اولکروه که حق صافلر (يُطْعَمُونَ) حق جل و علا نلری رحمتدن دور قیلار (وَيُكْفَمُونَ
 اللَّاعِنُونَ) و هر کیم کلفت ایتکه لیاقتی اوزر ایلر لغت اوقور انچونیم اول صفا نله موصوف اولار لغت
 اولغنه مستحقدر (إِلَّا الَّذِينَ قَالُوا) الاستول کیمسه لکه حق صافلر قدن توبه ایدیلر (وَأَصْلَحُوا
 وَبَيَّنَّ أَيْشَلَر کوزل قیلدیلر (وَيَكُونُوا) و حضرتک صفاتدن پوشیده قیلد فکر ایشایی بی بیان
 ایدیلر (فَأُولَئِكَ نَتُوبُ عَلَيْهِمْ) پس اولکروه اوزر رحمت و مغفرتله دوزم (وَأَنَا التَّوَّابُ) و بن
 کهنکار قوللرک توبه سن زیاده قبول ایدن (الزَّحِيمُ) غایله ایلر مهربانلق ایدن (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا) تحقیقا
 شول کیمسه لکه کفر ایدیلر یعنی محمد المصطفی نلر انکار ایتکدن توبه انبیانلر (وَمَا تَوَاوَهُمُ كُفَّارٌ)
 و اولدیلر و حالیکه کدور نبوت محمد نلر صافلر کفر ایشلد (أُولَئِكَ) اولکروه که حالیکه
 اویله بمان بر خالدر (عَلَيْهِمْ لَعْنَتُ اللَّهِ) خدایک ایلد و ک ایضا اوزر رینه ولسون (وَاللَّا يَكْفُرُونَ) و فرشته
 دخی (وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ) و قود میلرک دخی (خَالِدِينَ فِيهَا) لعنت ایچنده باد و زخده همیشه اقامت
 ایشلد (لَا يَخْفَى عَنْهُمْ الْعَذَابُ) نه کدور لدن ایشکجه بو نکالور (وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ) و نه کدور لم اولور کور
 بر عذر کوردر (وَاللَّهُمَّ إِلَهُ الْوَاحِدُ) و عبادته مستحق اولان معبود کربالکر بر معبوددر (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 اَنْدَن اوزر که عبادته مستحق بر معبود بوقدر (الزَّحِيمُ) ما قبلنده اولان کلامه دلیل پائیده
 یعنی عبادته مستحق اولان کدور سید انچونکه ابدانی زینله اسر کوبار و ایه قوت و بریکله مهربانلق
 ایدر پس اندن اوزر که عبادته مستحق بر کیمسه بوقدر (إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ) تحقیقا که کوزلرک بر اتمسند
 بی سنون بر خمه در (وَالْأَرْضِ) ویرک بر اتمسند که بر دوشمنش سناطدر (وَأَخْلَافِ الْكَيْلِ) و لک
 و کجه و کوزلرک بر برینک اردنده کیده (وَالْعَالَمِ الَّذِي يُخْرِجُ فِي الْخَيْرِ مَا يُنْفَعُ النَّاسَ) و در یاد ادمبالر
 منفعتی سبیلله افر کیلدره (وَمَا أُنْزِلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ) و نکر تعالی کوزل سمندن ایدر دیکی

شیدنه (مِن مَّاءٍ) صومقوله سندن (فَاجْتَوِ الْأَرْضَ) پس بر آنکله زند قیلد (بَعْدَ مَوْتِهَا) بر اولدکدن
 صکره (وَبَثَّ فِيهَا) و آنک ایچنده بر آنکله فلدی (مِن كُلِّ دَابَّةٍ) هر حرکت اید بیجی حیوان جنسند (وَتَضَيَّرُ
 الرِّيحُ) و میلرک دونددر مسنده (وَالسَّحَابُ الْمَشْرِقِيِّ السَّيِّئُ) و کوزل ایلر بر ارسنده را هر
 اولش بولند (لَا يَأْتِي لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ) اولوشانلر وار بر کر و هه که خبر و اولان اشیاده قامل اید و
 آنلر نظر ایدر لر سرور کائناتدن مرویدر که بیورک و بل لحن قرا هده الایه فحیمها بعضی هلاک اولسون
 اولکسسه یه که بوابتی اوقیوب ایچنده نفکر ایتیه و آنکله اعتبار ایتیه (وَمِنَ النَّاسِ مَن يُخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَنْدَادًا) و ادمیلر دن شول قسم وار که تکریدن اوزر که عباد ایچون هه الربیع بنلر اید نورلر (يُخَوِّنُهُمْ
 كَذِبُ اللَّهِ) آنلر اطاعت و تعظیم ایدر لک برینک طاعت و تعظیم و تفسیر کبی یعنی خدایک محبت و تعظیم و آنلر محبت
 و تعظیم بر ابر قیلار (وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ) و ایمانه کلان کسسه لکه خدا یه محبت کر ایتقد
 وَلَوْ رَأَوْا الَّذِينَ يَكْفُرُونَ) و اگر ستم ایدن کروه بیلکدیلر (إِذْ بَرَّزُوا الْعَذَابَ) ایشکجه مشاهد ایدلر
 أَنَّ الْقَوْلَ لَيْسَ جَمْعًا) کیم علی التحقيق قوت مقوله سی نکر تعالی به مخصوصدر (وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ)
 دخی بیلکسیدیلر که نکر تعالی برک ایشکجه صاحبیدر البند پلری اندا اید نکدن پشیمان اولور کد
 إِذْ بَرَّزُوا الَّذِينَ يَأْتِيهِمْ) بدلدن اذرون لفظندن یعنی ستم ایدیلر بیلکسیدیلر فحیم مقصد اولانلر بیزار
 اولدیلر (مِنَ الَّذِينَ أَتَعْتُوا) پیرولک ایدنلر دن (وَرَأَوْا الْعَذَابَ) و حالیکه ایشکجه بی مشاهده
 ایدیلر (وَقَطَّعَتْ لَهُمُ الْأَسْبَابَ) و ارالردن راجله کسکد (وَقَالَ الَّذِينَ أَتَعْتُوا) و اقتدا
 ایدن کسسه لردیک (لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ) اگر دنیا یه بره بردوشش اولسید (فَنَشْرَأْ مِنْهُمْ) که انلردن
 و از کدوک (كَمَا تَبَرَّأُوا مِنَّا) نه کیم بزدن و از کجیلر (كَذَلِكَ) اول کوسلرک کیم (يُرِيدُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ
 حَسْرَتًا عَلَيْهِمْ) نکر تعالی آنلر ایتلر کیری ایشلد اوزر رینه پشیمانلق کوسلر یعنی اول عالمکه
 حسنا در دیو ایشلد لک قیامت کونده انلری ندامت و پشیمانلق کوردر (وَمَا هُمْ بِخارجين
 مِنَ النَّارِ) و تابع و متبعولدر و زخدن جیجی دکلدر (بِأَيِّهَا النَّاسُ) ای آدم اوغلری (كُلُّوْا مِنَّا فِي كُرْ
 برده اولان اشیانلر بیکک (حَلَالًا حَلَالًا) پاک و پاکیزه اولد یعنی خالده بوبت نازل اولد بر قومک
 حقد که کوزل طعمه و فاجر لیا سی اوزر رینه حرام ایدیلر (وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ
 وَابْلِغْ لَعْنَتَكَ دَمْرِ رِيه تابع اولمکر یعنی آنک و شوسه سته او یوب جلالی حرام ایتکر (إِنَّكُمْ
 عَدُوٌّ مُّبِينٌ) که بی شبهه شیطان سزه بر اشکار ایشلد (إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ)
 شیطان شقی سزله فرمان ایتز بر سته ایلر انچق برماز و نا معقول ایشلد ایشلد

وَنَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ) دخی سزه نکهله فرمان ایدر که بیلدیکر سننه تکرى تعالى اوزره
 افترایده سنر (وَاَقْبِلْ لَهُمُ اشْعُرًا مَّا اَنْزَلْنَا لَهُ) واولو قنکیم اهل شرکه دیلور تکرى ایدر د وکی
 شنبه یعنی قرانه پیرولک ایدر (فَاَلْوَيْلُ يَنْبَغُ مَا الْفَيْتَا عَلَيْهِ اَبَاءَنَا) دیر لر قرانه تابع اولمزر
 بلکه تابع اولور ز شول سننه بیه که پذر لر بیزى اوزر بیه بولدق بولک مشرکله حقند
 نازل اولدقن مامور اولدیلر قرانک اتباعه صکره آن طوبیوب پذر لر بیک آینه منبع اولدیلر
 اولوکان ایا و هم لا یعقلون شیئا ولا یهندون) ایا پذر لر بیه اتباع ایدر لر و اگر پذر لر بیه
 فهم ایموب طوغری بولی بولمشکر (وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا) دخی کفر ایدر ندره پند و بولک صفی
 کثل الذی) شول کسنه ندره صفی کیدر که (بیتقن بما لا یسمع) چاغر بر حیوانه که اول
 حیوان ایشمر (الادعاه ونداه) لا یغفر مق وصد ا واندن برشی فهم انفر (ضم) بولدر صاعدر لر
 حق سوزی ایشمکدن (بکم) لالدر حق سوز سولمکدن (عمی) کورد لر طوغری بولی کور مکدن
 فهم لا یعقلون) پس انلر پیر دید وکی فهم انفر لر بیه کفار مقوله عناد و جبر ایدن ناصحک شوز
 توجه ایدر کلدن اوزر صمدان اوزر که برشی اندن قول اولر بیه دکر پس انلر بو خصوصیه به انم مقوله
 اولدیلر (بانیهم الذین امنوا) ای ایمانه کلان کسنه لر (کلوا من ثمرات ما رزقناکم) ستر وری
 قیلد بغیر اشیانک پاکیزه لر ندیکر (واشکروا لله) و تکریر بیلدری مقابله سننه ماح وشنا
 ایدر (انکم انباه تعبذون) اگر صدق بوزیدن کند و بی عبادت مخصوص فیلار بکر (ایما حرم
 علیکم اللیته) بوندن اوزر که بر سننه یوقدر کیم اوزر بکره اولمشکیمسین حرام ایدر و اوبر کول
 اللهم حیواند که بو غار لغله اولمش اولیه (والذم) وفانکیمسین دخی (ولم یخیر) و طکوز
 انیکیمسین دخی چون حیواند اکثر ما کول اولان اندر آن مخصوصا لذر کرایندی والا حرفت جمله
 اجزاسته شاملدر (وما اهل لینه الله ی) دخی شول سننه اوزر بکره حرام قیلد بکه بو غار لند بخی
 محل اوزر بیه تکرینک اسمی کراولیموب باخر کیمسه ندره دی ذکر اولنه (فمن اضطر) پس بر کسنه که
 ضرورت صاحبی اوله یعنی آج اولوب بر سننه بیه الی یششمین (عربایع) بر حالده که ستمکار اولیه
 قطع طریق بیلد بابا غی کله (ولا عار) و نه بیکده سذر مقدرن تجاوز ایشم اوله (فلا اثم علیه
 اول حرام اولان اشیانی میسندن اوزر بیه بر کنا اولماز (ان الله غفور) تحقیقا کیم حق
 تعالی حق مغفلهلور شول کسنه بیه که ضرورت محله مخر ما اولان اشیانی تناول ایدر (رحیم
 قولدرن جوقا سر که کند ولر بیه بور خصی وبرد (ان الذین یؤمنون ما ازل الله من الکتاب) و شیه

شول کیم که لکه تولدن تکرى ایدر دکی سننه صاف لر (و یسترون ثمنا قلیلا) واولها قلعنه
 از عوض الور (اولئک) اولکروه (ما یاکلون فی بطونهم الا النار) قارنلر ندره بر سننه بیز لر لا آتش
 فلا یکلّم الله یوم القيمة) و تکرى تعالى انلره روز قیامتده سو بیلشمر (ولا یزکیهم) و کسند ولرین کناهلر
 پاک قیلر بیه آشنه کیر مکله کناهلر دن پاک اولماز (ولم عذابا لیم) و درد لو اشکجه کند و لردر
 اولئک الذین استروا الضلّالة بالهدی) اولکروه شول کیمسه لدر که طوغری بیلد از غولنی صاقول الدیر
 والعذاب بالغیر) و کناهلرین محونه سبب اولان اشیایله اشکجه فی صاقول الدیر (فما احسبهم
 علی النار) پس آتش اوزر صبر ایشمکدن عجب انک کرک یعنی استک دخولنه موجب اولان اشیا
 بی قید مباشرت ایشمکدن تعجب ایشمکدر (ذلک بان الله نزل الکتاب بالحق) اول عذاب ندره اول
 سبیلله اولدیکه حق جل و علا نورانی طوغری بیلد ایدر د و انلر انک احکام بیلد عمل ایشمکدن
 ایدر و آنی نزل ایدر لر (وان الذین اختلفوا فی الکتاب) و تحقیقا شول کیمسه لدر نورنده باوند
 اختلاف ایدر بلر که بعضیسته ایمان کورب بعضیسته کفر ایدر لر (لن یشتاقوا عید) بر اول و غلا و جلا
 دز لر (لینس الیز) ابولک بالکر اود کلدر (ان تولوا و جوهکم قبل المشرق والمغرب) یوزر کزى کوش
 چیقق بره و باحق سمته دونددره سنر (ولکن الیز من امن بالله) ولیکن ابولک شول کسنه ندره
 ایولکیدر که تکرینک وحد اینسته ایمان کورد (والیوم لا یخیر) و روز قیامتک وقوعت دخی
 ایمان کورد (واللایکة والکتاب والنبین) و فرشته لره و تکریدن منزل اولان کابه و پیغمبر لره ایمان
 کورد بیه انلر که حق اولر بیه مغر اولد (وانی المال علی حیه) و مالی ویرک کا محنته وار ابر
 ذوی القری) خصم لر بیه (والبنائی) و او کسز لره (والساکین) و یوسف لره (وان السبیل) و نهی
 دست اولان مسافر (والسائلین) و ضرورت کوب سوال ایدر لره (وفی الزقاب) و نفسک بر مقدر
 لقه ایلد کسشوب مکات اولان قولدرن بیونلرین قوللقدن فور تر مقدره اولان لره (واقام الصلوة
 و فرض اولان نماز فیلد (وانی الزکوة) و مفروض اولان مال زکوفی ایدر دی (وللوقون یعمد هم اذا
 عاهدوا) و ابولک شول کسنه لره ایولکیدر کیم قن بریمان بغیر لر ایمانلرین برینه کورد لر (والصابرین
 فی البأساء والضراء و حین البأس) و فقر و خسته لکدن و جنگ محله صبر ایدر لره افرین اولسون
 فضیلت صبر بیلنک ایچون لفظ صابرین بو محله مدح اوزره نصب اولد (اولئک) اولکروه که
 بزوره ایلد متصف اولدیلر (الذین صدقوا مشول کسنه لدر که دین خصوصیه صدق کوردیلر
 و اولئک هم النفقون) و اولکروه کند و لر د ر اشیانی فیه دن صافانلر مریدر که جاهلیته عصرند

ایکی قبیلکه ارسلند فاندروار اید بر بینه فوت و لغله قسم اید بیکه هر روز نماز مقابله سنده اوزر بینه
 بر کسینه بی قتل اید و زوهر دینیمز برینه برارک قتل اید و زبیکه دین اسلام ظاهر اولدی حضرت
 صلی الله علیه وسلم حضور عزیزه رفقه بیکه بلحق سبحان و تعالی بوی منزل اید و بیورد
 یا ایها الذین آمنوا ای ایمان کلا نکر (کُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ) اولسارک خصوصه اوزر بیکه سنده
 فرض و لک (الْحَرْبُ بَيْنَکُمْ) قول و لیان قول و لیانک قتل مقابله سبیله قتل اولور (وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ) و قول
 قتل مقابله سبیله (وَالْأَنْثَى بِالْأُنْثَى) و دینی دینک عوضنه (فَمَنْ عَفَا عَنْهُ مِنْكُمْ فَمَنْ لِي بِهِ شَيْءٌ) پس هر کیم
 قتل اشندن بر نسته عفو اولتک یعنی هر قاتل اولان شخص که کند و به مقولک قصاص اصحاب بدن قصاص
 اسفاخی خصوصه سنده بر آرنسته عفو اولندی (فَأَيُّهَا بِالْعُرْفِ) بویله اولور که قاتل قاتل قاتل
 ابولک ایل تحویل اید (وَأَدَّاءُ إِلَيْهِ يَاجِيئًا) و قاتل اولان ابولکله قاتلها کور (ذَلِكَ) اول مذکور
 اولان حکم (تَحْقِيقُ مَنْ رَزَقَ) برورد کار کردن بر یونکلتمکند (وَرَحْمَةٌ) و بر سر کدر (فَمَنْ عَفَا عَنْكَ ذَلِكَ
 پس هر کیم که عفو اید و ب دینی الد قد نصکره حدی بیکه قاتل یا غیرین اولد رد (فَلَهُ عَذَابُ أَلِيمٌ) اکابر در
 اشکله اولور (وَأَكْمَرُ فِي الْقِصَاصِ حَيَوَةٌ) و سزه قصاصک حکمی مشرع اولمده صاعلق و اربعی قصاص
 اوزر بیکه مشرع اولدی بلی لید صاعلق سزه حاصل اولدی بومعنا لک که بر آدم بر آدمک نکه قصاص اید بیک
 قصاصک مشرعیتی خطری نه کلور پس آن تصور اید و کی قصاص ب بلا شک فارغ اولور و بوند میشه
 سبیکه خلعت حیوة ایکسند حاصل اولس امر مقرر در (يَا أُولِي الْأَلْبَابِ) ای عقول آیه لری (لَعَلَّكُمْ
 تَتَّقُونَ) شاید ناحق بره قتل ایدکن بر هر کار اوله سز (کُتِبَ عَلَيْكُمُ) اوزر بیکه فرض اولتک (لَا تَحْضَرُ
 أَحَدُهُ الْوَلَدُ) فخر موتک علامتی بر بیکه حاضر اولور (إِنْ رَزَقَ خَيْرًا) اگر مال قور (الْوَصِيَّةُ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَآلِهِمْ
 اصم لوق یعنی فوت و قتلده پدر و مادر و وصیت ایتک اوزر بیکه فرض اولندی (وَالْأَقْرَبُونَ) و خصم لوق
 بِالْعُرْفِ) اضافله (حَقًّا عَلَى الْغَنِيِّ) بواصم لوق بی شبهه درست اولد بر هر کار اوزر (فَمَنْ بَدَّ لَهُ
 پس هر کیم که وصیتک مقضی سنی دگشتری (بَعْدَ مَا سَمِعَهُ) انی امیند که نصکره قواما ائمه علی الذین
 بید لونه) بوندن اوزر که بر نسته یوقدر که اول کشته مک کاهی شول کسمل اوزر در که آن دگشتری
 اِنْ لَاحَظَ سَمِيعٌ تحقیقا که تکرری تعالی وصیت ایدنک سوزین و تبدیل ایدنک کلامن کابینگی امیند
 عَلِيمٌ) وصیت و تبدیل ایدنک نیتنه داناد بر ایتک حکمی مبرائت حکم بیان ایدن ایتله منسوخ اولد
 فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْصٍ جَفَاً پس هر کیم که بر وصیت اید بیکه وصیت خصوصه سنده قصاص سز و مخا با ملا
 ایدنی (أَوْ أَمَّا) یا فصله بر میل و محابا وصیت اید بیکه (فَأَصْلُ بَيْنَهُمْ) پس ارباب

وصیت و لک ارسلند صلواتیک (فَلَا تَمُوتُ عَلَيْهِ) اول کسینه اوزر اصلا کناه اولان (إِنْ لَاحَظَ
 رَحِيمٌ) تحقیقا اوزر ذوالجلال بوی کونا ایش ایشلانه جوق مغفرت اید و ب کا زیاده مهر بانلق اید
 یا ایها الذین آمنوا ای ایمان کلا نکر (کُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ) اوج اوزر بیکه فرض قتل
 کاتیب علی الذین من قتلکم) نه که سزیدن اسبق اولان کسینه اوزر فرض قیلند (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ)
 ناکه سز اوج سبیکه کاهلردن بر هر کار اوله سز بر اوج ایتناک قوت شهویه سین زبون قیلا
 آیامه معدودات) اوج طونک صایطش کونلر و اور مضطرب ایدر (فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ
 پس هر کیم سزیدن خسته اولسه یا بول اوزر اولوب افطار ایتسه (فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ) اول خسته
 و سفره افطار اید و کی کونلر صایطه غیر کونلرده اوج طونق اوزر برینه فصدر (وَعَلَى الذِّينِ
 يَطِيقُونَ فِدْيَةً) و شول کسه اوزر که اوج طونقه قدر تلری و اگر افطار ایدر لر فدیة
 و برملری واجبدر و اول فدیة (طَعَامٌ مِثْلِهِنَّ) یوقسله بیک و بر مکر و آنک مقداری
 بغدادن بایرم صاع باره دن یا خرمادن بر صاع و صاعک مقدار بیک فرق درهمدر
 فَمَنْ نَطَقَ خَيْرًا پس هر کیم که ارا تیله ابولکی ارتد یعنی مشکیه و بر دیک فدیة بی جوق ایدنی
 فهو خیر لکم) اول نطوع ایتک کا خیر لودر (وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ) و اوج طونق افطار ایدو
 فدیة و بر مکر دن سزه اولدر (إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) اگر اوجک فضیلتی بیلور و لور سکر بوحکم
 ابتدا اسلامه ایدی بعد منسوخ اولد (شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ) رمضان بی شول
 ایدر که ایچند کلام مجید لوح محفوظدن سماء دنیا بایندر لک (هَذَا شَهْرُ الْحَجِّ) ادمباره بول کوسیر بوی
 اولدی فی الحاله (وَيَتَيَّاتِ مِنَ الْهَدْيِ وَالْفَرَقَانِ) و بول کوسیر مسند و حق باطلدن برن نسته لودر
 اشکارا دلایل اولدیغند (فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ) پس سزیدن هر کسینه که رمضان اید
 مسافر اولوب مقیم بولتک (فَلْيُضْمَهِ) ایچند اوج طونسون (وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ)
 و هر کیم که خسته اولدی یا بول اوزر مسافر اولوب افطار ایتک (فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ) افطار
 ایتدیک کونلرک مقدار نیجه غیر کونلرده قضا ایتک اوزر بیکه واجبدر (يُرِيدُ اللَّهُ بِيَكُمُ الْيُسْرَ)
 حق سبحان و تعالی سز مسانلغی ایستر (وَلَا يُرِيدُ بِيَكُمُ الْعُسْرَ) و دشوار لغی سزه ایستمر پس
 ایچند خسته یه و مسافره افطار ایتک رخصت و برک (وَلْتَكُلُوا الْعِدَّةَ) و بوا حکامی سزه
 مشرع قیلک ناکه رمضان کونلر بی بالتقام اوج طونقه سز (وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ رِجَالٌ يَعْلَمُونَ)
 ذکر اید سز (عَلَى مَا هَدَيْكُمْ) آنک اوزر که اوج طونقه سزه بون کوسیر (وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

و تا که سز میسر اولان نعمت اوزره خدایه حمد و ثنا اید سز مرید که بر اعرابی سرور کاشانه
سؤال ایندی که بنا رسول الله تکریم تعالی بزه یقینید که کنگله آهسته سوبلیشه لم باور افده
انی چیغه لم حق جل و علا بوائی منزل اید و بیورد (واذا سئلت عباد عتی) و حق قولم دالر
محلند مایند یکم معاملیه بی سندن ضرور لر (فانی قریب) کند و له سوبله علی التحقیق بن غیلله
یقینم یعنی قولم که احوال و افعاله مظلوم (الجبیب غموة الذیاع) دعا اید نک دعوتی اجابت ایدم
اذا دعان) حق بکا دعا ایدر (فلیستین الی) پس کر که بکا اجابت اید لر حق ایمانه کند و لرین دعوت ایدر
نکه که هم اینشارنده دعا لرین اجابت ایدم (ولیس موی) و کر که بکا ایمان کنوره لر یعنی کنور بکر
ایمان اوزره ثابت ولسوندر (لعلکم یرشدون) شاید کند و لوطوغری بولی بولور لر مرید که
حق مسلمان اوزره اورجک فرصتی ثابت و لک بوکونا اورج حلو تر لر دیکه کوفش یا ندقد ضحک
یک و لیمک و جماع کند و له حلال اید و اولوقه دکه با شو غمازین قیدار لر ایدر بعد مزبور
اوزرینه حرام اولور لر ایدر که کوشش بانه دکه اتفاقا بر کجه حضرت عمر رضی الله عنه عشا
نمازین قیدار قدر ضحکه خا نونه مباشرت اید بعد یثمان اولوب حضرتک حضورینه کلوب
اعتذار ایدر لر محلسنده بر قاج کشی دخی عشاء ضحکه قاریلرینه مباشرت ایدر لرینه اعتراف
ایندیلر اول اشتاده بوائت نازل اولدیکه (احل لکم لیلته الضیام الوقت الی سنا انکم) سز اوج
کجه قاریلر که ایشک حلال قیلند (هن لباسکم) زیر آنلر سز کجک سننه در لر (وانتم لباسکم) سز اوج
وسز آنلر کجک سننه سز یعنی قاریلر که کثرت اختلاف کردن اوتری هر یک بولدا سننه کجک
شی پایه سننه در یا خود هر یک بولدا شی ثمان فعلند حفظ ایدر نه کیم لباس یا حین سز ایدر
عمر الله انکم کتم تحتان اوفسکم) تکریم تعالی بیکم علی التحقیق سز جانلر که خیانت ایدر دیکر
فتاب علیکم) در عقب اوزر یکزه رحمتله دوندیکه اوج کجه لرده مفضلت اولان اشیای سز
مباح قیلند (وعفی عنکم) و ایندی بکری سزدن محو اید (فالان باشر و هن) پس شمد قاریلر که
مباشرت ایدر که مباشرت جماعتدن کتابدرد (وابغوا ما کتب الله لکم) و تکریم تعالی سز یازد یعنی
سننه ایسته کر یعنی جماع ایندی بکرده تکریم تعالی سز لوح محفوظه یازد یعنی اولاد طلب
اید که یا لکر لذت طلب اولمک زیر احق تعالی انسانده شهوتی اول مصلحت ایچون خلق
لیدی که اندن ذریت پیدا اوله (وکلوا و اشربوا حق یبیت لکم الخیط الابيض من الخیط
الاسود من الخیر) و بیکان و ایچک اولوقه دکه که بیاض اید که داند رسیده ایدلر که

کجه آخرینک قر نغیدر ایشک اولور (ثم اتموا الصیام الی اللیل) صکره اورجی کجه یتما ایدر
ولا تباشروهن) و قاریلر مباشرت اینک (وانتم عاکفون فی المساجد) او کالده که سز مسجد لر
عباد ایچون اقامت ایشینر (تکلموا بالله) مذکور اولان احکام تکریمک ضرور لر ایدر (فلا تفرحوا
پس آنلر بفعلشتمک بولکلام حد و کتجا و ایتدن نکال منعی فاده ایدر ز بر هرگاه که حد و ک
بفعلشتمک منع اولندیلر و نه سندن منع اولنر بالاصل بقی الاولی ثابت اولور (کذلک) بومذکور اوله
احکامک تبیین کبی (لین الله آیاته للناس) ایزد عزوجل نشانلرین افر و نهید و وعد و وعیددن
خلق ایچون بیاید (لعلکم یتقون) نکه حد و کتجا و ایتدن کند و لر هرگز کاروله لر (ولا تأکلوا
اموالکم بیکم بالباطل) و اموالکری را کرده ناحق بره بیکر یعنی بری بیکر که مالتی باطل اید
بیمک (وتدلوهم الی الحکام) و حکم ایدر لر که سمتک اول اموالک حکومتی ضالمک (تأکلوا
قریبا من اموال الناس) نکه حکومتلری سببیله خلقتک موالدن بر مقدار اکل ایدر سز (بلا یم
ظلم و سئل یا بلان بمنله یا شهادت زورله (وانتم تعلمون) و خالبوکه سز مبطل اولدیفکر میسور
تسئلونک عن الک هیلة) سندن یا محمد بنی ابلردن اوتری ضرور لر مرید که حضرت معاذ بن
جبل و تعلیه رضی الله عنهما خواجه عالم صلی الله علیه و سلمدن سؤال ایدیلر که ایچون ای ایدر
کورند که اینجه کورینور صکره ارمغه باشلر کال بولنجه بعد ما کسملکه شروع ایدر نکه
اسکی قرارین بولور حق تعالی آنک حکمتی بیان اید و بیورد (قل هی و اقیلت للناس و اخرج
سوبله یا محمد هلال لکم بوکونا اولسی خلق ایچون و حج ایچون نشانلر در یعنی بورجک و عدل
و قاریلر که عده لک و رضاعک مدنی و حجاج موسمی و بونلر فاند اولان اشیای آنلر له معلوم
اولور (ولیس الیزبان تاو الیوت من ظنورها) و ابولک اود کلد که آه لره ایدر لرند که سز
مریدر کیم انضار حق حجه احرام بغلر لر هیچ بر اولک و بر جاد رک هوسند کیر مزدر کیر
چیغفلر ایچون اولر اردندن بر خیره و جاد لر اکسه سندن بر یارق اچدر لر و بوفعل
ابولک صیار لر که حق تعالی بولنده اول ایش ابولک اولدیفعل آنلر بیان اینک و ابولک نه اولدیفعل
بیان ایدر بیورد (ولکن البر من انی) و لکن ابولک شول کیمسه نک بولکد که تکریمک
موجب اولد سننه لردن بر هیز اولد (وانوا الیهوت من ابوابها) و اولر قبولرندن کلک (وانقولله
و خدادن قور قوچک لعلکم تعلمون) نکه ابولکه و طوغری بولله ظفر بولله سز (وقالوا فی سبیل الله
و تکریمک بولند جنک ایدر (الذین یقالونکم) شول کیمسه لرله که سز که جنک ایدر لر

وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ (فَاعْتَدُوا عَلَيْكُمْ) وَحَدَّثَكُمْ كَذِبًا شَبَّهَ حَقَّ قَوْلِهِمْ أَشَانُ لِي سَوْمُز
 مَرِيدُكُمْ حَضَرَ حَمَلِي أَنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَحَابَةُ كَرَامِكُمْ بِرَمَقْدَارِيلَهُ عَمْرُ أَيْمَكُمْ بِسَبِيلِهِ مَكَّةَ مَكْرَمَةً
 وَارْدِيلُ سَفْهَائِي عَرَبٍ وَكَفَرَةُ بِي دَبِّ مَكَّةَ بِكَيْمَكُمْ دَنْ لَكْرَمَكُمْ أَيْدِيلُ بَعْدَهُ أَنْكَ أَوْزَرَهُ صَلَحُ
 وَاقِعُ أَوْلَدِيكُمْ كَلْبِكُمْ سَنَهُ كَنْدُ وَلَرِ أَيْمُونِ مَكَّةَ مَكْرَمَةً أَوْجُكُونِ بَوْشِ أَيْدِيلُ نَاكَ عَمْرُ نَكْ رَأْسُكُمْ
 طَاعَتُهُ بِرَبِّهِ كَنُورُهُ لَرِ كَلْبِكُمْ سَنَهُ كَنْدُ صَحَابَةُ كَرَامِكُمْ بِرَمَقْدَارِيلَهُ عَمْرُ أَيْمَكُمْ بِسَبِيلِهِ مَكَّةَ مَكْرَمَةً
 مَبَادِ كَفَارُ وَعَدُهُ لَرَبِّهِ وَفَا بَنَزَلُ رَيْسُ أَفْضَالِي أَيْدِيلُ رَكْمَةُ مَكَّةَ مَعْظَمَةُ دَهْ شَهْرُ حَرَامُهُ أَنْزَلُهُ جَنْدُ
 أَيْدِيلُ لَرِ بَوَائِشُ كَنْدُ وَلَرُهُ دُشَوْرُ كَلْبِكُمْ حَقَّ قَوْلِهِ آيَةُ سَابِقَةٍ مَنَزَلُ قَيْلُكُمْ دُخِي بَوْرُكُمْ (وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَفْقَهُمْ
 وَسَنَكَلُهُ جَنْكُ أَيْدِيلُ أَوْلَدُكُمْ قَفِي بَرْدُهُ كَنْدُ وَلَرِنْ بُولُورُكُمْ) (وَأَخْرَجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ تَخْرُجُونَ) وَتَلْكَ
 جَيْفَارُكُمْ أَوْلُكُمْ بِرَبِّهِمْ مَكَّةَ دَنْكَ سَرَّ أَنْدِنْ جَعَارُكُمْ دِيلُكُمْ (وَالْفِتْنَةُ أَسَدٌ مِنَ الْقَتْلِ) وَوَطَنُكُمْ دَنْ سَرُّكُمْ
 جَيْفَارُكُمْ أَنْزَلُكُمْ حَرَمُهُ أَوْلَدُكُمْ مَكْرَمَةً دَنْ زِيَادَةُ شَدُّ تَلُودُكُمْ (وَلَا تَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لِيُخْرِجَكُمْ مِنْهَا) وَكَلَّاهُ
 حَرَمُكُمْ مَسْجِدُكُمْ بَانْتَدُهُ أَيْدِيلُكُمْ جَنْكُكُمْ أَيْمَكُمْ (حَقَّ قَوْلُهُ لَكُمْ فِيهِ) أَنْكَ أَيْجَنْدُهُ سَنَكَلُهُ جَنْكَكُمْ لَرِجَنُهُ (فَإِنْ
 قَاتَلْتُمُوهُمْ فَاتْلُوا لَهُمْ) بَيْسُكُمْ أَرْسَلُكُمْ جَنْكُكُمْ أَيْمَكُمْ بَانْتَدُهُ لَرِ أَنْزَلُكُمْ سَرُّكُمْ أَوْلَدُكُمْ زِيَادَةُ حَرَمُكُمْ حَرَمُكُمْ أَوْلُكُمْ
 كَنْدُ وَلَرُكُمْ أَنْزَلُكُمْ دِيلُكُمْ وَجَنْكُكُمْ قَبُولُكُمْ كَنْدُ وَلَرُكُمْ جَعَارُكُمْ (كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ) بَوْرُكُمْ كَيْدُكُمْ أَيْمَانُكُمْ لَرُكُمْ
 مَكَا فَا بِي (فَإِنْ أَنْهَوْا) بَيْسُكُمْ أَرْسَلُكُمْ جَنْكُكُمْ أَيْمَكُمْ دَنْ وَكَفَرُكُمْ دَنْ وَكَفَرُكُمْ لَرُكُمْ (فَإِنْ أَنْهَوْا عَنْ دُخَانِكُمْ) بِشَبَّهَ
 حَقَّ سَبْحَانَهُ وَقَوْلُهُ كَمَا هَلْ بِنِ سَتَرُكُمْ دِيلُكُمْ وَرَحْمِيلُهُ دَارُ السَّلَامَةِ كَنْدُ وَلَرِنْ دَخَلُ قَيْلَارُكُمْ (وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَفْقَهُ
 لَا تَكُونُ فِتْنَةً) وَكَلَّاهُ جَنْكُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ نَاكَ فَنَّهُ بِعَنْ شَرِّكُمْ أَوْلِيَهُ (وَيَكُونُ الَّذِينَ لِلَّهِ) وَعِبَادَتُكُمْ
 وَطَاعَتُكُمْ تَكْرِيْمُكُمْ حَصُولُكُمْ أَوْلُهُ (فَإِنْ أَنْهَوْا) بَيْسُكُمْ أَرْسَلُكُمْ دَنْ وَكَفَرُكُمْ لَرُكُمْ (فَإِنْ أَنْهَوْا عَنْ دُخَانِكُمْ) بِشَبَّهَ
 بِرَكْمِكُمْ أَوْزَرَهُ تَعْدِيكُمْ أَوْلَاكُمْ أَلَا سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ أَوْزَرَهُ بِعَنْ شَرِّكُمْ دَنْ مَنَهِيكُمْ أَوْلَاكُمْ نَطَرُهُ تَعْدِيكُمْ أَيْمَانُكُمْ زِيَادَةُكُمْ
 أَيْمَكُمْ بِخَشَرَةٍ دَكْلُكُمْ أَلَا طَالُمُ أَوْلَانَهُ (الشَّهْرُ الْحَرَامُ) بُوْحَرَمُكُمْ أَوْلِيكُمْ بِعَنْ بَوَسْتُهُ نَكْ مَا هُ دِي الْقَعْدَةُ
 كَنْ سَرَّ أَيْجَنْدُهُ عَمْرُهُ نَكْ قَضَا سَنَهُ كَيْدُ بَوْرُكُمْ (بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ) أَوْلُكُمْ حَرَمُكُمْ أَوْلِيكُمْ مَقَابِلُهُ سَنَدُهُ
 بِعَنْ كَنْ سَنَهُ نَكْ مَا هُ دِي الْقَعْدَةُ مَقَابِلُهُ سَنَدُهُ دَرَكُهُ أَيْجَنْدُهُ سَرُّكُمْ عَمْرُهُ أَيْمَانُكُمْ دَنْ مَنَهِيكُمْ دِيلُكُمْ
 حَاصِلُكُمْ كَلَامُكُمْ بُوْكُكُمْ أَرْسَلُكُمْ بَوَائِشُكُمْ جَنْكُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ لَرُكُمْ دَخَلُكُمْ لَرُكُمْ جَنْكُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ زِيَادَةُكُمْ حَرَمُكُمْ حَرَمُكُمْ كَيْدُكُمْ
 وَلَكْ هُنَّكُمْ حَرَمِي بَوْرُكُمْ هُنَّكُمْ حَرَمُهُمْ مَشَاهِدُكُمْ دِيلُكُمْ أَيْجَنْدُهُ جَنْكُكُمْ أَيْمَكُمْ أَفْضَالُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ
 جَنْكُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ كَنْ أَوْزَرُكُمْ بَرْدُهُمْ لَرُكُمْ (وَالْحُرْمَاتُ قِيَصُكُمْ) وَحَرَمُكُمْ أَوْلَانُكُمْ أَشْيَاكُمْ
 بَرَّكُمْ دِيلُكُمْ سَرُّكُمْ بَوَائِشُكُمْ حَرَمِيكُمْ تَرْكُكُمْ أَيْمَكُمْ أَنْزَلُكُمْ أَوْلَاهُمْ حَرَمُكُمْ تَرْكُكُمْ أَيْمَكُمْ بَرْدُهُمْ

فَرَعْتُمْ دِيلُكُمْ (بَيْسُكُمْ هَرَكْمِكُمْ أَوْزَرُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) (فَاعْتَدُوا عَلَيْكُمْ) سَرُّكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ
 بِعَنْ أَنْدِنْ أَنْفَامُكُمْ (بَيْسُكُمْ هَرَكْمِكُمْ أَوْزَرُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) (فَاعْتَدُوا عَلَيْكُمْ) سَرُّكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ
 خَوْفُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ سَرُّكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ (وَالْعَمَلُ أَنْ لَكُمْ مَعَ الْمُتَّقِينَ) وَبَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ
 الْقَفِيُّكُمْ خَلَاكُمْ وَجَلَّكُمْ هَلْ نَقْوِيكُمْ أَيْدِيلُكُمْ دَرَنْزِيكُمْ مَحْرُوسُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ (وَالْقَفِيُّكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ)
 وَتَكْرِيكُمْ تَعَالَى بُولُودُهُ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بَذَلُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ (وَالْقَفِيُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) (وَالْقَفِيُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) وَتَكْرِيكُمْ
 هَلَاكُهُمْ صَالِحُكُمْ بِعَنْ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ
 بَاعْتِشَاؤُكُمْ (وَالْحَسَنُ أَنْ لَكُمْ مَعَ الْمُتَّقِينَ) وَبَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ (وَالْقَفِيُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) (وَالْقَفِيُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ)
 (وَالْقَفِيُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) وَجَعَارُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ
 (فَإِنْ أَنْهَوْا) بَيْسُكُمْ أَرْسَلُكُمْ جَنْكُكُمْ أَيْمَكُمْ دَنْ وَكَفَرُكُمْ دَنْ وَكَفَرُكُمْ لَرُكُمْ (فَإِنْ أَنْهَوْا عَنْ دُخَانِكُمْ) بِشَبَّهَ
 مِنْ هَلْدِيكُمْ قَرِيْبُكُمْ مَبْسُورُكُمْ أَوْلَانُكُمْ شَيْءُكُمْ أَوْزَرُكُمْ وَاجِدُكُمْ نَاكَ أَحْرَامُكُمْ جَيْفَارُكُمْ طَوْلُكُمْ كَيْمَكُمْ سَرُّكُمْ
 أَوْلُهُ (وَلَا تَخْلِفُوا رُؤُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ) وَبَانْتَدُهُ لَرُكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ
 بِعَنْ مَنَاهِيكُمْ بِرَبِّهِمْ (فَإِنْ كَانَ مِنْكُمْ مَنْ يَبْغِي) بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ (فَإِنْ كَانَ مِنْكُمْ مَنْ يَبْغِي) بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ
 كَنْدُ وَبَرُّكُمْ أَوْلُهُ (فَقَدْ بَرَّكُمْ مِنْكُمْ) أَوْضَدُكُمْ أَوْشُكُمْ (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) وَاجِدُكُمْ نَاكَ أَحْرَامُكُمْ
 أَوْجُكُمْ طَوْلُكُمْ بِأَلْفِكُمْ فَفَقِيرُهُمْ هَرَبِيكُمْ بِأَرْصَاعُكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ
 أَيْمَكُمْ (فَإِنْ آمَنْتُمْ) بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ (فَإِنْ آمَنْتُمْ) بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ
 جَعَارُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ مَنَهِيكُمْ أَوْلِيكُمْ أَشْرَحُكُمْ أَوْلُكُمْ عَمْرُهُمْ أَحْرَامُكُمْ أَيْدِيلُكُمْ أَعْمَالُكُمْ أَعْمَالُكُمْ دَنْ نَصْرُكُمْ
 أَحْرَامُكُمْ جَيْفَارُكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ
 أَحْرَامُكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ
 صَوْرُكُمْ بِرَبِّكُمْ أَيْمَانُكُمْ (فَإِنْ آمَنْتُمْ) بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ (فَإِنْ آمَنْتُمْ) بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ
 أَوْزَرُكُمْ وَلَجِبُكُمْ أَوْلُكُمْ (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ)
 أَوْجُكُمْ طَوْلُكُمْ أَوْزَرُكُمْ لَرُكُمْ (وَسَبْعَةُ أَزْجَعُكُمْ) وَبَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ
 جَنْكُكُمْ أَعْمَالُكُمْ فَاغُكُمْ أَوْلُكُمْ دَوْرُكُمْ (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ)
 ذَكَرُكُمْ تَكْرِيْمُكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ بِعَنْ جَاهِدُهُ مَالِيكُمْ
 أَنْسَانُكُمْ أَوْجَلُهُمْ بَيْسُكُمْ أَرْسَلُكُمْ مَحْرُوسُكُمْ (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ)
 حَاضِرُكُمْ لَسْبِيكُمْ (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ) (بَيْسُكُمْ دِيلُكُمْ سَمُّكُمْ أَيْدِيلُكُمْ)

ایند (وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَدِيدُ الْعِقَابِ) و بیلک یم علی تحقیق بزجل جلاله برك اشکجه لود
اول کیمشکه کند و ستر نور قمر (الْحَجَّ أَشْهُرَ مُعَلَّوْمَاتٍ) حَجَّ و قتی یاجش یلرد و او شوال
و ذی القعدة و ذی الحجة نك و لکی اونی که کفر قریان بیرامک اشد کونیدر (فَمَنْ قَصَصْ مِنْ الْحَجِّ)
بیر کیمکه یاجلرند هدی قریانک سور مکله حجتی اوزرینه لازمه قیلکه (فَلَا رَفَثَ) پس نفش سوز
و لا فُسُوقَ) و نه شرع شریفک حد و دند نجفحق (وَلَا جِدَالَ) و نه بولد اشلرله جنک
فی الحج حَجَّ کونلرند اولور یعنی حج اتمک ایستیان کورکه بواشیای مزبوره دن اجتناب ایلیم
وَمَا تَعْمَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَأْتِي بِلَكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ (يَعْلَمُ اللَّهُ مَا تَعْمَلُونَ) حق تعالی اتی بیلور و میدر که من خلقتک
بر جماعت از و غم ستر حجه نوبه اید و دیروز بزار باب توکل و بوضعی افضا ایدر دیکه خلاق اوزره
بارک اوله لیس حق تعالی بواشی منزل اید و بیورد (وَيَرْزُقْكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ) و از و غه سبله کنورک (فَارْتَبِ
خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى) که بوشیه از و غه نك ابوسخ خلقتک مالندن بهیز اتمکدر (وَاتَّقُوا يَاسْأُولِ
الْأَلْبَابِ) و بندن خوف ایدک ای ارباب عقول و انلر (لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ) اوزر یکزه بركاه یوقدر که
أَنْ تَبْغُوا أَفْضَلَ مِنْ رِيقِكُمْ) موسی حجه پروردگار کزدن رزق ایستیه ستر میدر که جاهلیه عصر
حج موسی عریک بر یازاری فور بیلو یاجند بیج و شر ایدر لردن قن شرف اسلامه مشرف اولدیلر
اندن اجتناب ایدیلر حق سبحا و تعالی اول آیتله بیج و شرانی کند و لره مباح قیلکه ایام حجه
فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ) پس قن عرفات صلا غندن دوز سر و اول برورد که حضرت آدم و حوا
جسندن هبوط ایدلر کونند نصیحه اند کورشدیلر (فَإِذْ كَرَّمَا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ) تکریم تعالی علیه
و نه لیل ابله مشعر الحرام یاننده ذکر ایدک مشعر الحرام بهین بر در و وقفه ده امام اولان کسته
اند طوور (وَإِذْ كَرَّمَا كَاهِنِيكُمْ) و اتی یاده کنورک ستر بولی کوستر کیم (وَأَنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ
الضَّالِّينَ) و تحقیقا که ستر حقتک هدایتندن اشوق از غونلردن ایدیکز (فَمَا أَقْبَصُوا مِنْ حَيَاتٍ) فَاَضَّ النَّاسُ
صکره عرفانندن دونا اول بر دیکه خلاق دوزر لر بو خطاب قریش قبیله سنه در ز بر انلرک ذابی بولیدیکه
خلق عرفانده طوور دقلرند کند و لر ز د لعه ده طوور لر دی و دوند کلرند خلاق دوند و کی بردن
دو فرزد و بوفع کد و لره بر عالی مرتبه عدا ایدلر که بخلق مسأ و اولغنه امر اولندیلر (وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ
وَأُزِدُّ بِالْحَمْدِ) طلب ایدک (إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ) تحقیقا کیم حق جل و علا استغفار
ایدلر که کاهلین غفران ایدلر و اوزر لرینه انعام ایدلر (فَإِذَا أَقْبَضْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ) پس طوفنکه حجتک لوزمک ایدلر ستر
فَإِذْ كَرَّمَا اللَّهَ تکریم تعالی حد و ثنا ابله مذکور قیلک (کَذَرُوا الْيَأْسَ) ستر کیم بد و لور کزی ذکر ایدر دیکر جاهلیه زمانه عریک

اینبی بوایدیکه حَجَّ مناسب کندن فارغ اولد قلدند مسجد الحرام له جبل الرحمة ارسند طوور
آباء و احباء لرینک مفارخ و محاسنلرک ذکر ایدر لردن قن اسلامه مشرف اولدیلر که نامور
اولدیلر که خدای ذوالجلالی حد و ثنا ابله نبیل و تعظم ایدلر (وَأَسْتَدِّذُكُمْ) بلکه بدر یکزه
ایند یک کزد کزدن زیاده تکریم حد و ثنا ابله مذکور قیلک (فَمَنْ النَّاسُ مِنْ يَقُولُ) پس ذکر ایدن
آدمیلردن بر کروه و ارکه دعاسند سوبلر (رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا) ای پروردگار من دنیا ده بزه فلان
کوزل سننه ویر (وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ) و اکا اخرتده هیچ بر نصیب و لماز (وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ)
و انلردن بر بلوک و ارکه دعاسند سوبلر (رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً) ای پروردگار من بزه
بوجها نده بر ابولک ویر یعنی صحت و کفای معبشته و طاعته بزی موفق قیل (وَفِي الْآخِرَةِ)
حَسَنَةً) و او بر جهانه بر ابولک یعنی نده ثواب و رحمتی ویر (وَفِي الْعَذَابِ النَّارِ) و دوزخ اشکجه
بزی محفوظ قیل حضرت علی الرضی رضی الله عندهن مرویدر که بیورک بوجها نك حسنه
خانو نصالحه در او بر جهانه حسنه سی حور پسندیدک در و عذاب النار نامعقول خاتوند نظم

	هر درین عالمست دوزخ او وقتا ربنا عذاب النار	زن بد در سرای مرد نکو زنهار از قین بد زنهار	
--	--	--	--

أُولَئِكَ) اولکروه که دنیا و آخرتک خیرین ایستلر (لَهُمْ نَضِيبٌ بِمَا كَسَبُوا) نلره ایند کلر عملک
بر بهره وار (وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ) و تکریم تعالی غایتله تیز حسابلور که بود کلور قوللرک حسنا
طرفة العینده کورر (وَإِذْ كَرَّمَا اللَّهَ) و ایزد ذوالجلالی یاده کنورک (فِي يَوْمٍ مَعْدُودَاتٍ) صابیلر
کونلره و اولکونلر حضرت امام اعظم قننه عرفه کوننک صباح نمازندن قریان بیرامنک
اولکی کوننک ایدکدی نمازینه د کدر و امامین قننه عرفه نك صباح نمازندن آخر یام شریفک
ایکند یسته د کدر (فَمَنْ قَبَّلَ) پس بر کیمکه منادن دونه بی تیز لرحمه لری صالده قد نصیحه
فی یومین) یکی کونده و انلر ذی الحجة نك و نبیخی و اون ایکی کونیدر (فَلَا أَمْرَ عَلَيْهِ) استیجا
سبیلله اوزرینه بركناه اولماز (وَمَنْ تَأَخَّرَ) و بر کیمکه کیرویه فالدی ناکه او حجتی کون جره لری
صالدی (فَلَا أَمْرَ عَلَيْهِ) و زربنه کناه اولماز (لَنْ أَتَى) سنول کسته که بر هیز کارلق ایددی
یعنی بومد کور اولان احکام نفوی صاحبنه در زیر حقیقت حاجی اولور بجله منفیع اولان و در
وَأَقُولُ) و تکریم خوف ایدک (وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَنْتَظِرُكُمْ) و بیلک یم علی تحقیق ستر مکافایم
انک طرفه جمع اولور ستر (وَمِنْ النَّاسِ مَنْ يُجِيبُكُمُوهُ) و آدمیلردن شول کسته و رکه سوزی سکا خوش کلور

فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) بقیان اولان صاعداً فک امور مصاحبه (وَنُشِهدُ اللهَ عَلٰی مَا فِي قُلُوبِهِ) وکولکن
اولان شئی اوزره نکرى خالای شاهد قیلار یعنی اندلیجوب نکرى شاهد قیلار که کولکلی ساکنه
موافق در (وَهُوَ الْكَافِرُ الْخَصَامُ) وخالبوکه کند ودر اهل اسلامه زیاده عداوت وخصومت
ایدن مرویدر که بولیت اخسین شریقی نفی حقنده نازل اولدی و خوبه ورتلی شریقی سوزلی
برکشی بیک سرور کائنات صلی الله علیه وسلم کمال خلاصی اظهار اید و اسلامی اذعاید و
وَإِذْ أَتَاكَ) وچن محمد المصطفیٰ بک مجلسند آنکسه جور بیکدر (سَخِیْ فِي الْأَرْضِ) زمینده شتابله
لِنَفْسِكَ فِيهَا) ناکه آنک ایچنده بدک ایلله (وَبِهَآئِكَ نَسْخَرُ النَّاسَ) واکن وطور لری نابود قیلله نکه
اخصر مزبور ایلد مرویدر که اول بد ذات چن حضرتک حضور ددن ایرلک مدینه منوره نکه
ایکینک باندرو و بطوریک اهلایک (وَاللهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقَ) وایزد متعال بمانلغی سوزن
پس فساده ایستلکس اوزره اولان غضبند ایدر (وَإِذْ أَقْبَلَهُ أَتَى اللَّهَ) وچن اول
منافقه دینلور نکریدن قورق (أَخَذَتِ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ) حبه جاهلیته کند و بی کناه ایمکه حمل
ایدر (فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ) پس جهنم عذاب کاکا فیدر (وَالْبَلِيسُ الْمَهَادُ) ویمانده و شجک سنک
جهنم آتشی (وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَحْضَاتِ اللَّهِ) واد میلورن شول کیمسه وار که
جانی صافون الور نکرینک ضا سنی تحصیل ایتمک ایچون مرویدر که بولیت صهییب رو حقد
نازل اولدی زبر اولغیز الوجودی مشرک اسیر اید و مرد اولغه کند ویه کونا کون ستم ایدیلر
بعده انلره بوکوده جواب ویردیکه بن بریر نانوانه سزه برسنه ده منفعت ایتمکه قادر دکلم هان
سزه اولی و انفع اولان بودر که ماللی الووب بی از اید سرانلر دخی بوسوزی قبول اید و با ازاد
ایندیلر (وَاللهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ) و خدای کلازال قولرینه مهر نالوق ایدیلر که بوکونه ایشلر مکرر
موفق قیلار (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً) ای ایمانه کلان کسنه لر توکون اسلامه
کیرلک یعنی جمله کونکریمه مطیع و منقاد اولک (وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ) وبلبلینک
آدم لرینه اویمک (إِنَّهُ لَكُمُ عَدُوٌّ مُّبِينٌ) که بی شبهه شیطان شقی سزه بر اشکارا دشمندر (فَإِنْ
زَلَلْتُمْ) پس اگر طریق شرعدن سورچسز (مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ) سزه محلال و حرامی فرق
ایدن لافل کلدک نصکره (فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ) پس بیلک علی التحقیق کیم خدای عزوجل (عَزِيزٌ مُّقْتَدِرٌ)
ایدنک عقوبته قادر دز (حَكِيمٌ) انتقام المزالا حقله (هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ آتُةٌ
بَغْزَرٍ لَّا تَكُنْ تَكْرِينَكَ عَذَابِيْ كَئِدٌ لَّهِ كَلُورٌ فِي ظُلُمٍ مِّنَ الْغَامِ) بولندن سنا بیا نکرده

وَاللَّاتِيكَة) و فرشته لر دخی کلور زبر اعذاب موکل اولان انلردر (وَقَضَى الْأَمْرَ) وایش تمام قیلندی
یعنی هر کسک جزاسی کند ویه دکی (وَالِیَ اللَّهِ تَرْجِعُ الْأُمُورَ) و خدای لایزالک فرمانده قو
ایشلرد و نمش قیلنور (سَلِّ بِنِي إِسْرَآئِيلَ) یا محمد مدینه نکه بهود دندن صور که (كَلَّا أَنتَ أَهْمٌ مِنْ آيَةٍ
بَيِّنَةٍ) پدر لرینه نیجه اشکاره نشانلر ویردک و انلر محمد المصطفیٰ بک اوصافیدر بوسوالدن
مراد انلره تویرغ ایتمکدر (وَمَنْ يُدْرِكْ نِعْمَةَ اللَّهِ) وهر کیم نکرى تعالایک بابتی یعنی محمد المصطفیٰ
اوصاف جمیده سینه بدیل ایدر (مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ) کند ویه کلدک نصکره خدای عزوجل اکا
عقوبت ایدر (فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ) زبر اعلی التحقیق نکرى تعالی پرک عقوبت بودر
رَبِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) کفر ایدن کسنه لره بقیان صاعداً بزمش قیلند (وَيَسْخَرُونَ
مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا) و ایمانه کلانلرین عجب لنوب کولر لر مرویدر کیم اغیاء قریش صحابه کرامک
فقراسی اوزره کولوب دیرلر دی محمد المصطفیٰ بود بلنجیلر له دنیا نکه ایشن بابوب اشرف
عربک آیینک محو انیمک ایستلک ایشی حق اولش اولسیک سادات عرب و اشرف قبائل
اکا تابع اولور لر کس حق سبحانه و تعالی بولیت منزل ایلدی و اول فقرایه اولان اعزاز
واکرامی دخی ایچنده بیان اید و ب یورک (وَالَّذِينَ أَقْبَلُوا) و شول کیمسه لره کفر و معصیتدن
پرهیز ایدیلر (فَوَقَّحْتُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ) روز قیامتده مسنه زی و نلرک اوستده اولور لر زبر اولکون
مؤمنلر فر و سن علاده و کفار اسفل السافلینده اولور لر (وَاللهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ)
ونکرى تعالی ایستد وکی کسنه یه اندازه سز رزق ویرر (كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً) آدمیلر حضرت
آدم ایلله ادریس اراسنده برکرو ایدیلر عیسی اول عصرده قولری حق اوزره اتفاق ایتمش لری
صکره ارازنده اختلاف واقع اولد (فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ) پس حق سبحانه و تعالی ببعثت کوندر
مبشیرین اهل طاعت مزده و ربیلر (وَمُنْذِرِينَ) و اهل معصيته قورق و ربیلر (وَأَنزَلَ
مَعَهُمُ الْكِتَابَ) و انلر له کتاب ایدر (بِالْحَقِّ) درستلک و طوع و بلیغه ملازم اولدی یعنی حالده
لِحُكْمِ بَيْنِ النَّاسِ) ناکه بیغیر اولان کسنه خلق اراسنده محکم اید (فَمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ) اولسنه
ایچنده اختلاف ایدیلر (وَمَا اخْتَلَفُ فِيهِ) و کتابده برکیمسه اختلاف ایددی (إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ
مَكْرَ شُولَ كِيمسه لره کتاب کلدلره ویرلک یعنی خلا فی قالدردن کاید برکیمسه اختلاف ایتمک الا
کندلره منزل اولان کسنه لره خلا فی رفع ایدن شئی آنک استحقاق منه سبب قیلدیلر (فَبَعَثَ
مَلْأَتَهُمُ الْبَيِّنَاتِ) اشکاره مجزه لر کند ویر کلدک نصکره (بَغْيًا بَيْنَهُمْ) ارازنده اولان محمد

جهتند (فَهْدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَنْ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْأُمْنَانُ) و ستر (لَا تَأْخُذُوا
 فِيهِ) ایچنده اعتداف ایستد کلامی شیده (مِنْ الْيَقِينِ) دستکندن یعنی حق تعالی مؤمنلری مختلف
 فيه اولان حقه ارشاد ایستدی (بِإِذْنِهِ) مراد تیلله (وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
 مُسْتَقِيمٍ) و ایزد ذوالجلال استد و کی کسسه طوغر و بوله هدایت ایدر (أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتَلَكَّوْا
 أَنْتُمْ) بلکه کان ایستد یکزمیکه جننه کیره سز (وَلَا يَأْتِيَكُمُ الْمَثَلُ الْفَرِّغَانِ) خاوا من قیلکم و حالبو
 سز دن اسبقی گذشته اولان لایق صفتی سز کلمدی یعنی نلره دکن تحت کبی سز دگدی و انارک حق
 بوایدیکه (مَسْتَهْمِكُمْ أَتْسَاءُ وَتَطَّرَاءُ) نلره فقر و فاقه و خسته لک دگدی (وَأَنْزِلُوا إِلَى الْيَقِينِ)
 کثرندن مکانلرندن از حاج اولند یلر (حَقُّ يَقُولُ الْكَاذِبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ) بر حده دکه
 پیغمبر و ایمانه کلانلر کند وسیله بالاتفاق سوا یلر (مَتَى تَصْرُفُ) تکرینک یاردی من زمان
 اولور (أَلَا إِنَّ تَصْرُفَ اللَّهِ قَرِيبٌ) آگاه اولک کیم علی تحقیق تکرینک یاردی یقیند ر منقولدر که
 عمرو بن الجوح بر مالدار کسسه ایدی سرور کائنات صلی الله علیه وسلم دن سوال ایستدیکه یا رسول الله
 اموال من فنی منسنة فی سبیل الله صرف ایدر و کیمه آتی و یر لمر حق جل و علا بواستی منزل ایدر
 بیوردی (يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ) سندن صوردر که نه اصل شیئی انفا قاید لر (قُلْ مَا أَنْفَقْتُ
 مِنْ خَيْرٍ) سوبله شول منسنة که مال مقوله سندن صرف ایدر سز (قُلْ الْوَالِدِينَ) نایه و انایه یعنی نلره
 و یر مسی و لادر (وَالْأَقْرَبِينَ) و خصما ره (وَالْيَتَامَى) و اوكسز لره (وَالْمَسْكِينِ) و درویشلر که
 معیشک تحصیلنه چاره لری یوقدر (وَابْنِ السَّبِيلِ) و مالی شهر نه اولوب کا الی یتیمنا غریبه
 و ما نفعنا من خیر) و ایولک مقوله سندن هر نه ایستلر سز (فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ) بی شبهه حق
 سبحا و تعالی کا دانادر یعنی آنک کهنی و حقیقتی یلور و آنک ثوابی یتشدر (كَيْفَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ
 أَوْ زُرِّيْكُمْ جُنُكُ إِيْمَانِكُمْ فَوْضَ اَوْلَدِي) و هو کزه لکم) و حال بودر که اول طبعکره کوبه کلور (وَعَسَى
 أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا) و شاید کیم طبعکر بر منسنة دن نفرت ایدر (وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ) و اول سز خیر لور
 (وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا) و شاید بر منسنة سور سز (وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ) و اول سز یمانلقد ر (وَاللَّهُ يَعْلَمُ
 دِقْقَ سَجْدَا وَتَعَالَى سز نفع ایدر یلور (وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) و سز آن یلر سز (يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ
 الْحَرَامِ) سندن صوردر لمر حرمتلو ایدن و تری (قِتَالٍ فِيهِ) ایچنده اولان جنکدن او تری صوردر
 کوردر که حضرت صلی الله علیه وسلم عبد الله بن جحشی صحیح اکرامک بر یلوکنه سرد ایدر
 جمادی الاخره بطن الفلله نام مکا کند و لری کوندر که تا کفریشک بر مقدار دوه سن غارت ایدر

اول شاده عمر و حضریله قریبک بر کاربانی طائف سمند کورری عبد الله نلره صونوب کربا
 یغما ایدر و عمر و حضری قتل ایستد یلر و بواستی صحابه کرامدن رجیک غره سندن واقع اولدی اما
 کند و لراول کاند ایدر یلر کیم اولکون جمادی الاخره نک سلخ کونیدر فتن کند و لره محقق اولدیکه
 اولکون رجیک غره سید رجیک ایدن صحابه کرام ایدر کلرینه یشمان اولدیلر و کفار و فریض لسان
 طغی و زاند یلر که محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم ماه رجیک حرمتی شک ایدوب ایچنده قتل
 و نه سابتدی و طعن یوزندن کوندروب حضرت صلی الله علیه وسلم دن سوال ایستد یلر که
 اشم بر حرامه جنک ایتمک جائز میدر حق سبحا و تعالی جوابلر نه بیوردی (قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ
 سُوِيْلُهُ) با محمد شهر حرامه جنک ایتمک بیوک کناهدر (وَصَدَقَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ) و اسلامدن
 خلقی منع ایتمکدر (وَالْكَفَرِيَّةُ) و تکریمه کفر ایتمکدر (وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ) و مسجد الحرامدن خلقی منع
 ایتمکدر (وَالْفِرَاحِ أَهْلُهُ مِنْهُ) و مسجد الحرامک ایه لرین اندن حقیقتی (أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ) تکریمه فتنه
 چوق بیوکدر یعنی صحابه کرام دن ماه رجیکه اگر چه خطا و بوکونه بر تقصیر واقع اولدی لکن
 حضرت پیغمبری و مؤمنلری و طنلرندن چبقا رتمق صحابه کرامک ایدر کی جنکدن بیولک
 کا هدر تکریمه فتنه (وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ) و مؤمنلری و طنلرندن چبقا رتمقله امتحان
 ایتمک و تکریمه شریک قائم عمر و حضری اولدر مکدن زیاده بیوکدر (وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ
 حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ) و همیشه سز که جنک ایتمکی ترک ایتلر که سز دی نکر دن دوندلر
 اِنْ اسْتَطَاعُوا اَكْرَادًا و لور لر (وَمَنْ يَرُدَّ دِينَكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ) و هر کیم سز دن
 دینندن دونوب اولمش وله او حال ده که کند و سی بی دیندر (فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
 اُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ) و بوجها نده که جانلرندن و امواللرندن عصمت
 قالضر (وَالْآخِرَةُ) و اوبرجهانده که ثوابه استحقاق لری قلما ز (وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
 اُولَئِكَ هُمُ الدَّاهِيُونَ) و لور لره (وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ) کند و لرا ایچنده دوام اوزره مقید لر
 اِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا بِحَقِّ مَا كُنَّا نَعْبُدُهُمْ اِيمَانًا كَلَانِ كَسَنَهُ لِر (وَالَّذِينَ هَاجَرُوا) و شول کیمسه لره او طنلر
 ترک ایستد یلر (وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ) و تکرینک یولند جهاد ایدر (وَأُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ
 اللَّهِ) و لکروه تکرینک رحمتنه امید طو تر لر (وَاللَّهُ عَفْوٌ رَحِيمٌ) و حق سبحا و تعالی
 مؤمنلرک و مجاهدلرک کا هن عفو ایدر و کند و لری سز کر (يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
 شَرَابٍ وَ قمار دن او تری سندن صوردر لمر و یرد که عمر و معاذ رضی الله عنهما

رسول اکرم صلی الله علیه و سلمه دید یوز سراب و قمار که فوایستی سوبله زیر آن لر عقیق فاستد
و مالی نابود قیلار لر حق سبحا و تعالی جیب اکرم صلی الله علیه و سلمه خطاب ایدوب بیوردی
قُلْ فِيمَا أَزْهَوْتُمْ بُطُؤُنَكُمْ أَنْ تُقْبِلُوا إِلَى الْمَدِينَةِ (وَمَا تَفْعَلُونَ) و آدمیلر منفعل
وار و تکرک منافعی بود که خمر حرات طبعیه به نشو و نما ویرد و بنجیل جوهر قیلار و لکه اولان
جرات ویرور قمار تحصیل مالی و نفسی غلبه محله تله ذی افاده ایدر (وَأَنْتُمْ أَكْثَرُ مِنْ نَفْعِهَا
وَأَنْتُمْ أَكْثَرُ مِنْ فَاسَادِهَا) و لکه کناه ففعلرندن بیو کرکدر زبانه کلومیان اشیا و اربیه
اندرن پیدا اولور بیلنک کرکیم سلامه شرع مجرایک فخر بوائت کریمه نازل اولد کحایه
گرامک برکرومی آنک نفعت ملاحظه ایدوب استعمال ایتدیله و بعضی آنک ائمندن و هم چکو
ایزایدیلر بعد ایچنلرک بریلوکی نماز قیلغه شروع ایدوب اما مکر قل یا به الکافرون اعبدا ما عبد
او خودی پس حجل و علا یا ایها الذین امنوا لا تقربوا الصلوة و انتم سكارا ایکنی منزل قیلدی
بوند فصرکه اوقات نمازدن ماعدا اوقات ایچنلر اولدی برکون ایچنلر راسته غوغای
مستان واقع اولوب حضرت عمر رضوان الله عنه جناب ربنا لاریا بدن نیاز ایدوب دیک با الهی خمر
خسوند بزه بر شافی بیان حق سبحا و تعالی لطف و کریمه انما الخمر و المیسر و الا نصاب و الا کما
رجس من عمل الشیطان ایکنی منزل قیلوب جمله لری آنک استعمالندن منشی اولدیله
وَدَيْسُوا لَكَ مَا أَذْنُ يَفْقَهُونَ) دخی سندن صورت لکه قفق منسته اتفاق ایدر لر سابق کده
کشد بکه عمر بن ابیجی صورت بکه اموالزدن قفق شیئ اتفاق ایدر لم جواب تعیین مصارفه
نازل اولشد بعد حضرتدن صورت بکه یا رسول الله ویریه جک کسته لری بیلرک امکان
ویریه جک منسته بیلرک حق جل و علا جینه بیورد (قُلْ لَعَنُوا) سوبله نفقه کزدن و عیال
نفقه سندن ارتقا ولانی ویرک (کَذَلِكَ) نه کیم حکم اتفاق ستره بیلرک (بَشِيرُ اللَّهِ لَكُمْ الْآيَاتِ
تَكْرِىَ تَعَالَى مِنْ كَيْفِ مَنَاسِكِ بِيَان ایدر (لَعَنُوا مَنَاسِكِ تَكْرِىَ تَعَالَى) ناکه ستره بیلرک
امور فک ثاملا ایدر ستر (وَيَسْتَلُونَكَ عَنِ الْبَنَاتِ) دخی اوکسر لک احوالندن سکاصور لر
مرویدر کیم فخر ان الذین یا کلون اموال البشامی ظلمای آیتی نازل اولدی و صی و لاری اوکسر لر مخالفه
ایتمکدن و امور لک قیام ایتمکدن و لاری بیوب ایچمکدن اجتناب ایدر صورت حال سرور کات
عرض و لیکن حق سبحا و تعالی بوائی منزل ایدوب بیوردی (قُلْ اَصْلَاحُ لَكُمْ خَيْرٌ) سوبله اوکسر لر
اصلاح ایچون مدخله ایتمک کند و لردن اجتناب ایتمکدن خبر لودر (وَأِنْ تَخَاطَبُوا فَاِجْزَاءُكُمْ

و اگر ائمه بیوب ایچر سزا و زربکره باس بوقدر زیر ائله دینله قنداشکر در لر و قنداش کرکدر که
قنداشیکه مخالفه ایدر (وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ) و ایزد جل و علا ائله یرماز لقی ایچون
مداخله ایدر ایولک ایچون مخالفه ایدندن تمیز ایدر (وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَا غَنَتْكُمْ) و اگر حق سبحا
و تعالی مشفق کرمی ایسنسیک مشفقو ایشار ستره تکلیف ایدر دیک ما لریه خطایتمکدن ستره منع
ایدردی (إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ) ب شبهه کیم حق جل و علا ستره مشفقو ایشاری تکلیف ایتمکده قادر دز
حکیم (مصلحتک افضا ستره کوره ایش ایشار مرویدر که سرور انبیا صلی الله علیه و سلم مرشد
غفور مکرمه به کوندرد ناکه ائله فالان مسلمانلری چیقردره فخر آنده بولند عصر جاهلیه
دوستی اولان عناق نام خاتون کند و سبکه کور شوب کدشته اولان معامله به کند و بی دعوت ایدر
مرشد حضرتلری کاسیلدی بن اسلام اول معامله دن مانع در عناق ایتدی که اولفکه اولسور مرشد سوبلد
اودخی حضرتک اذنه موقوفدر بعد حضرتدن بوخصو استیذان ایدر بحک حق سبحا و تعالی
بوائی منزل ایدوب بیوردی (وَلَا تُكَلِّمُوا الْمُنَافِقِينَ) و تکریمه وفاق قیلان قاریلر اولنکر (خُذْ
اَلْأَمَانَةَ كَلِمَةً) و لکه مؤمنه خیر من مشرکین) و تحقیقا کیم بر ایمانه کلمش فرواش ایمان ستره خاتوندن
یکدر (وَلَوْ أَنَّكُمْ) و اگر مال و جمالی ایچون خوشکره کلدی (وَلَا تُكَلِّمُوا الْمُنَافِقِينَ) و مؤمن
اولان خاتونلری مشرک اولانلر اولندرمکن ائله ایمان کور منجم (وَلَقَدْ مُّؤْمِنٌ خَبِرٌ مِنْ مُّشْرِكٍ) و بی
شبهه ایمانه کلمش بر قول بر ایمان ستره حردن یکدر (وَلَوْ أَنَّكُمْ) و اگر آنک کلدی (وَلَوْ أَنَّكُمْ) و مشرکین
یَدْعُونَ إِلَى الْفِتْنِ) د و زخه چاغر لر یعنی جمک کبر مسکه سبب اولان منینه خلقی دعوت ایدر لر
وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْجَنَّةِ) و حق تعالی هشته و کاهلرین بار لغنسته لسان رسل الله دعوت ایدر
بازینه) توفیق و تیسیریه (وَبَشِيرُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ) و آدمیلر نشانلرین اشکاره قیلار (لَعَلَّكُمْ يَتَذَكَّرُونَ)
ناکاه ائله پند و نصیحت الیه لر (وَيَسْتَلُونَكَ عَنِ الْبَنَاتِ) دخی قاریلرک حبسندن اوزری سندن حردن
مرویدر کیم اهل جاهلیه نک دای بواید بیکم قاری حبسده اولیجی آنکه بیوب ایچر لرد و مخالفه ستر
اجتناب ایدر لردن نه که بهود و مجوس ایشار لر دی و اولوقتکه اهل جاهلیه شرق اسلامه مشرف
اولدیله و حال وزره قالدیلر ناکه حضرت ابوالدحداح صحابه نک بریلوکیله حضرتدن سوال ایتدی که
جناب ربنا لاریا بدن بوجواب کلدی که (قُلْ هُوَ أَزْهَى) سوبله با محمد حبض برید منسته در (فَاعْتَرَفُوا
النِّسَاءَ فِي الْحَبْصِ) پس قاریلردن اوزاق اولک حبسده اولد قارنده یعنی ائله مخالفه ایدرک ایچون
جماع ایتمک نه ناکه بهود و مجوس کبی ایسلیه ستره که ائله اوردن طشر ایدر ستر و نه نصاری کیمیکه

إِلَّا أَنْ تَخَافَا أَنْ لَا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ) مکر و لوفت که قوجه و قاری قورقه لر کیم نکرینک احکام برینه
 کورمیه لر مریوید که جمیله نام خاتون قوجه سن ثابت بن قیس سوسری پس حضرتک حضورینه
 کلوب تیک یار رسول الله شمد نصکره قوجم ثابت ایله عشرت ایدوب بربرده جمع اولغیم محالدر و الله
 بن آن ندیشند و نه طبعشند معیب ایدرم انجی ایستیم که اسلامده کفر ایدیم آن سومدیم لیلده
 کند و بی تحمل ایدیم و محبت ایتدیماک سیم بود که برکون چادرک ایتکی فالدر و بی آن بر حاشله
 کلور کوردم بقدمکه انلرک انجی بویلو و قور بوزوسی و بیلم سره لوسی کند و سید حق جل و علا
 بوانی منزل ایدبعده جمیله ثابتندن مهر انجی الدیغی باغی کند و بد و ندر و بی خلع اولد که فان خفتم
 پس ایماکیم اولان کسسه لر اگر قور قورسز که (أَنْ لَا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ) قوجه و قاری نکرینک احکام
 برینه کورمیه لر (فَلَا تُجَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ) کشتی اوزره قاری بوشمق انجیون الدیغی نیستند
 و بال اولان و قاری اوزره جانی قور ترمق انجیون فدایه و بر دوکی سننه ده دخی کاه اولان (يُنَازِلُ
 حُدُودَهُ) بومد کور اولان احکام نکرینک صنور لریدر (فَلَا تَقْنَدُواَهَا) پس انلری تجاوز
 ایتکر (وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ) و هر کیم نکرینک صنور لرین کمر (فَأُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ الظَّالِمُونَ) اولکرو
 کند و لر دستکار اولانلر (فَإِنْ طَلَقَهَا) پس اگر اول ایکی بوشمق نصکره کشته قاریش بر دخی
 بوشاد رسه (فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ) قاری کشیه بواوچنی بوشمق نصکره حلال اولان
 ختی کج زواج غیره) اولوفته دل که اندن اوزره بر قوجه اولنه (فَإِنْ طَلَقَهَا) پس اگر ایکی
 قوجه قاری بوشادر (فَلَا تُجَاحَ عَلَيْهِمَا) اولکی قوجه اوزره و بومطلقه اولان قاری اوزره
 و بال اولان که (أَنْ يَتَرَاحِيَا) عده سی منقض اولد قد نصکره نکاح جدید له بری برینه دونه
 اینظن آن یقیمما حد و الله) کمان ایدر لر سه که نکرینک احکامک برینه کورمکه قدر تلری وار
 و تلک (بومد کور اولان تحلیل و تحریر) (حُدُودَ اللَّهِ) خدا نک صنور لریدر (يُنَبِّئُهَا الْقُوَّةُ يَعْلَمُونَ
 اللری اشکار ماید بر کر و ایچونکه فهم ایدوب مقتضای ملکه عمل ایدر لر) (وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ
 وَتَحْنُ قَارِیَی بوشادر سن) (فَتَلْفَنَ أَجَلَهُنَّ) پس عده لرینک اخرینه ایشر لر (فَأَمْسِكُوهُنَّ
 بِمَعْرُوفٍ) بولک ایتک قصد یله انلر مراجعت ایدک (أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ) یا ایولکله انلر
 قوی و برک (وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضَرَارًا) و انلری طوتد رمک کند و لر ضرر قصد یله (لِئَلَّامُ
 ناکه کند و لر ضرر ایله سز عده نک اوزا تمسبله زیر بعض کسسه لر قاریلرین بوکونا بوشادر
 اول بر بوشمق بوشادر لر عده لر منقض اولنه بقاشد قده مراجعت ایدر لر بر ایکی کون یکدن

بر بوشمق دخی بوشادر لر دیینه متوال سابق اوزره حرکت ایدر لر دی و ج طلاق تمام اولنجه
 و بوندن مقصد لر ی همان قاری یاید ایتکدی حق تعالی اول فعلدن بواشله نئی ایددی
 و آن ارکابا ییدن اوله جی سننه بیان ایدوب یورد (وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ) و هر کیم اول ایشی
 ایشر (فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ) بی شبهه که جانته ستم ایش اولدی که آن مستحق عقاب قلدی (وَلَا تُجَاحَ
 آیات الله هُرُوقًا) و تکریم تعالی نک احکامنی سننه نک اید نمکر بواش بر قومک حفته نازل
 اولدیکه طلاق و نکاح و عتاق ایدوب دیر لر که بر اوسنوردق (وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
 و اوزر یکره اولان نکرینک نعمتی یاره کورک (وَمَا أَرْزَلْ عَلَيْكُمْ) و اوزر یکره ایدر دیک سننه دخی
 ذکر ایدک (مِنْ الْكِتَابِ) قرآن عظیم الشانک (وَالْحِكْمَةِ) و سنن نبویه دن (يُعَظِّمُكُمْ) انکله
 سزه بند و نصیحت ایدر (وَأَقُولُ اللَّهُ) و احکامک مخالفند تکریدن خوف ایدک (وَأَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ
 یَعْلَمُ شَيْءٌ عَالِمٌ) و بیک علی التحقیق کیم حق تعالی هر شی کال اوزره بیلیدر (وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ) و چن
 قاریلری بوشادر سن (فَتَلْفَنَ أَجَلَهُنَّ) پس مدت لرینک انها سننه ایشد بیری عده لر منقض
 اولیجی (فَلَا تَقْضُوا لَهُنَّ أَجَلَهُنَّ) کند و لرین منع ایتک که کند و قوجه لرینه نکاح یله
 واره لر بو خطاب جمیع خلقه در یعنی کرکد که اگر نه ده بومع هیچ اولیه مریویدر که معقل بن
 بسار رضی الله عنه هشیره سن منع ایدیکه کند و بی تطبیق ایدن قوجه یه واره حق تعالی
 اول آبی منزل قلدیکه اوکونا ایسه مانع اولکر (إِذَا رَأَوْا تَبَيُّنَهُمْ) چن ار لریده رضا و افع اولو
 بالمرؤف) حلال نکاح له و حسن زند کانیلکه (ذَلِكَ يُؤْخَذُ بِهِ) بو حکم که مذکور اولدی انکله
 و عطا اولنور (مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يَوْمًا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) سز دن شول کیمسه که خدا نک و خدا
 و روز جزا نک اولسنه ایمان کور مش اوله (ذَلِكَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَظْهَرُ) بومد کور اولان
 حکمه عمل ایتک سزه پاکیزه و پاکیزه تردد (وَاللَّهُ يَعْلَمُ) و ایزد متعال سزه نافع اولان شیو
 بیلور (وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) و سز بیلر سز علکر فاصر اولد بیچون (وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ
 حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ) و انالرا و شاق لرینه ایکی بیل کامل سود و بر لر لر (لَنْ أَرَادَنْ يَتِمَّ الرَّضَاعَةُ
 شول کیمسه که سود و بر مکمل مذنی تمام ایتک ایستر (وَعَلَى الْوَلَدِ لَرُّهُ) و کند و ویه و شاق طوع و غیر
 کسسه اوزره یعنی او شاعک بد ک اوزره (رِزْقُهُنَّ) سود و بر نلر کچنیک شیش لر یعنی یکلری
 و کسوتنن) و البسه لر (بِالْمَعْرُوفِ) انصاف و عندال ایله (لَا تُكَلِّفُ نَفْسًا الْوُسْعًا) بر جان
 بر شیشله تکلیف اولنر الاطاف کتورد وکی سننه ایله (لَا تُضَارُّ زَوَايِدُهُ) برانا و شافنه

ضرر بیشتر مسونکه کند و سندی آبرو بدین ویره (وَلَا تُولَدُ لَهُ بَدْرَةٌ) بدردخی و شاغنه
 ضرر بیشتر مسونکه نفقه سندی قصور اید (وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ) و پدرک و ارثی اوزره
 آنک بجای و شاغنه پدری متوفی اولسه نفقه سی پدرک و ارثی اوزره اولور (فَإِنْ أَرَادَا
 فِضْلًا) پس اگر انا و انا یکی سنه تمام اولدن اول و شاغنی سوتدن آبرو مقایستدیلر (عَرَّضَ
 مِنْهُمَا) که اول آبرو یکسینک رضا سندن اوله (وَتَشَاوَرَا) و ارلرند و اقع اولامشاوره
 جهنندن صاد اوله (فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا) پس اولایشی یتکه اوزرلرینه وبال ولز (وَأَنْ رَّدُوهُ
 أَنْ تَسْتَرْضِعُوهُمَا) ایسترسرکه اوشا فکر کزی طایه لردن امر زده سن (فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
 أَوْزَرَ بَكْرَهُ أَنْ يَكُونَ بَرَكَاةً أَوْ لِمَازَ) إِذْ اسْتَأْذَنْتُمْ عَنْهَا بَنَاتِكُمْ طایه لر تسلیم
 ایدر سنر (بِالْمَعْرُوفِ) شرعاً مستحسن اولان وجهله (وَتَقْوَاهُ) و تکریدن قورقک اطفال حصو
 وَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَمْلِكُ أَنْ يَنْفَعَهُمْ أَوْ يَضُرَّهُمْ) و بیلک علی تحقیق کبر خدا عزوجل ایشلد بکراشیا ناک حقیقت
 کایدنغی بیلور (وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ كُيْدَ رُونَ أَزْوَاجًا) دخی سندن شول کیمسه لکه دار آخرته
 انفعال ایدر قاریلر باقور لر (يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا) و متوقی اولارلرک
 قاریلری درت ای اون کون جانلرینه انتظار کچدر لر (فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ) پس چن مدتلرینک آفرینه
 ایرش لر یعنی رت ای ون کون تمام اولد قد نصکره (فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ) و زریکره ای اهل ایمان
 بروبال اولماز (فَمَا هَكُنَّ فِي أَنْفُسِهِنَّ) و قاریلر جانلرند ایشلد کلری سنه دم (بِالْمَعْرُوفِ
 ایلکله یعنی شرعه موافق برایشن ایشاسه لر اندن اوزریکره برکاه مترتب اولماز (وَأَنْفَعِيَا
 تَعْمَلُونَ خَيْرًا) و حرجل و علا ایشلد بکراشیه غایله مطلقدر (وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
 وَأَوْزَرَ بَكْرَهُ إِذَا كَانَتْ رَغْبَةً أَوْ رَهْبًا) (فَمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خُطْبَاتِ النِّسَاءِ) شول نسکه
 آنکله تعرض اید بکرا قاریلرک ایسترسندن بجای ابر بوشانمش قارنی عذسی یا منده کثایت صریقله
 نکاحک طلب ایدر سنر اوزریکره برسنه لازم کلز و کثایت بونک کبیکه کثی سوبلیه بنم
 نکاحه رغبت و ابر بر ایتوخا تون ایسترم و سن بر ایتوخا تونسن (أَوْ أَكُنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ
 بِاضْمِرٍ لَمْ يَكُذِّبُوا) ایستمر کلرین صاقلد کز یعنی بوندن دخی اوزریکره بروبال اولماز (عَلِمَ اللَّهُ
 أَنَّكُمْ تَسْتَكْشِرُونَ) حرجل و علا علم قدیمه بیلد بکه سز البته انلری کر سنر (وَلَكِنْ لَا تَأْخِذُوا
 بِهِ) و انلری آنک لکن کیزی اولان شیئی یعنی حرجل جماع ایتیم کزی انلره وعده ایتیم (إِلَّا أَنْ
 تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا) مکر بر ایتوسوز سوبلیه سز مایله و اشارتله (وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ

النِّكَاحِ) و یونلرک عقد نکاحه قصد ایتیم (حَقَّ رِبَاحُ الْكِتَابِ جَلَّةُ تَعَالَى) تا که تکریم عالمی ایزدی بومد
 آنها به ایرشور یعنی عدلی منقضى اولنه دلک (وَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ) و بیلک کیم
 بلا شبهه خدا عزوجل قلوبکره اولان شیئی بیلور (فَاخْذُوا مِنْهُنَّ عَقَابَتَهَا) پس عقابندن کند و کزی
 صاقلک (وَاَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَظِيمٌ) و بیلک علی تحقیق خدا عزوجل چوق مغرر ایدر عقابندن
 خوف ایدنه (حَلِيمٌ) عذاب کزی تعجیل ایتیم (لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ) اوزریکره برسنه لازم کلز
 اِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ مَسُوهُنَّ) اگر قاریلری بوش ایدر سز کند ولزین دگدن اول (وَأَنْفَعِيَا
 لَهُنَّ فَرِيضَةً) یا بوشاد سز کند ولره مهر تقدیر ایتیم کردن استبق یعنی بر کیمسه بر قاری اولند
 امانه آنکله تنها کور شدی ونه اکا بر مهر تعیین ایلدی اگر قی بوشاد اوزرینه مهر و بر مسی لازم
 کلز انجوق حاللرینه کوره اکا برسنه و بر مسی لازم دزنه کیم حرجل و علا بیورر (وَمَتَّعُوهُنَّ) و انلر
 برسنه ایله مهر میند ایدک (عَلَى الْمَوْسِعِ قَدْرُهُ) دولتمند اوزره دولته کوره (وَعَلَى الْفَقِيرِ قَدْرُهُ
 و یوقسل اوزره فقره کوره (مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ) بر مهر مندلک کد شعده و عرفه مستحسن اوله
 و انی ائمه خفیه بر مهر و بر چارشف و بر کوملک ایله تقدیر ایتیم (حَقَّ عَلَى الْمُحْسِنِينَ) اول
 تمیع ایتیم ایولک ایدنلر اوزره درست حق اولد (وَأِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمْسُوهُنَّ) و اگر
 انلری بوشاد سز کند ولزین دگدن اول (وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً) و حال بوکد کند ولره بر مهر
 تعیین ایتیم بکز (فَرِيضَةً مِمَّا فَرَضْتُمْ) تعیین ایتیم بکز سنه نک یا رسن نلره و بر مکر
 لازمدر (إِلَّا أَنْ يَعْقُونَ) مکر قاریلر حسن رضا لر ایله و از کچه لر (وَأَوْفُوا لَهُنَّ بِعَقْدِ
 النِّكَاحِ) یا اول کیمسه عفو اید که النده در نکاح امری یعنی نکاحک عقد و حلته مالک
 اولان قوجه عفو اید که قاریک مهرین بالتمام ویره (وَأَنْ تَعْقُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى) و سز دای کشیلر
 و از کچک و مهری و بر مکر بر مهر کارلخه غایتله بقیند رم ویدر که جبرین طهر بر قاری اولند کای
 داخل اولدن بوش ایتدی بعده مهرین بالتمام ویره دیدی عفو بن حقم (وَلَا تَسْأَلُوا الْفَضْلَ
 بَيْنَكُمْ) و اراکرده بری بریکره ایولک ایتیمسن و انمک (إِنَّ اللَّهَ يَمْلِكُ أَنْ يَنْفَعَكُمْ أَوْ يَضُرَّكُمْ)
 متعال ایشلد بکراشیا بی زیاده کور مجیدر (حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ) فرض اولان نماز لر اوزره
 محافظه ایدک یعنی انلری وقتلرند قیلک و اوزرلرینه ملاومت ایدک (وَالصَّلَاةُ الْوُسْطَى
 وَ عَلَى الْخُصَايِصِ) و اوزره و بشر وقت نماز دین صلوٰۃ وسطی فنی نماز اولد یغنه اقوال متعدده
 و اراصح اولان ایتدی نمازیدر (وَقَوْمُوا لِلَّهِ) و نمازده الله ایچون طوره (فَإِنَّ بَيْنَ

اولد بغير حاله (فان خفتم) پس اگر نمازی فلق ایتد بگردد دشمنان قورقد بکن (فجلا آو
 وکباناً) نمازی قبلك بیان اولد بغير کرده طور مقمکن دکل ایتد بگردد حاله (فان
 آمینم) پس اولوقتکه آمین پیدایدوب قورقور فالبه (فادکر و الله) نکر فی یاده کورک
 یعنی آمینک نمازین قبلك (کافکم) نه که سزه او کردی نمازک شرائط وادایدن. ما انکونوا
 تعلمون) شول سنه که سزانی بیلزدکر (والذین یؤمنون منکم) وسزدن وفات اولان کسنه لر
 ویدر زون ازواجاً و قاریلری برا قورلر (وصیته لاز و جیم) قاریلرینه اصمریق اصمریق
 متاعاً) کچینک شیء یعنی متروکانلرندن قاریلرینه نفقه و مسکن و برلین اصمریق
 الی الحول) بریلدک (غیر اخراج) اول مسکندن کسنه کند ولرین چیقرتیه حاصل کلام بودک
 اول کسنه لکه وجود لرنده موتک علامان مشاهده ایدر لکر کدرکه ورته لرنه سیار ایدر لکر
 قاریلرینه بریلل نفقه و مسکن و بره لر و بوحکم اسلامک و انلند لیدی صکره بریلل مدت
 اربعه شهر و عشر ایل منسوخ اولدی و نفقه و سکنه و صینه کدره مبرات ابحاب ایدن
 ایل منسوخ اولد (فان خرجن) پس اگر قاریلر قوسه لرک منزلندن اراد لربله چیقارلر
 فلا جناح علیکم) اوزر بکزه برکاه اولمازای حاکم (فما فعلن فی انفسهن) جانلرینه ایشلد ککر
 سنه ده (من مغرو فی) شرعه موافق اولان شیدن (والله عزیز) و حق سبحا و تعالی هرکس
 اوزره غالبد که حکمه مخالف ایدندن انتقام الور (حکیم) مصلحه کوره ایشی ایشلد
 و لفظ لغات) و بوشامش اولان قاریلر (متاع بالمغرو فی) وجه معقول اوزره بره بره
 ایدک شک شیء کدره لر و برلسی لازمدر (حقاً علی الثمین) برهیز کارلر اوزره درشت ثابت اولد
 کذلک) نه که بوحکامی سزه بیان ایتد (سین الله لکم اياته) ایزد جل و علا احکامک سزه بیان
 لعلکم تعقلون) شاید سز اول حکامی عقل ایدوب فهم اید سز (الکر) با تعجب ایدوب بفرمایند
 ای ی ای الذین خرجوا من ديارهم) شول کسنه لره که منزل لرندن چیقایلر (و هم الوفاء)
 و حالوکه انلر بیکلر ایدر امام سدی رحمه الله نقل ایدیکه واسطه فرشو سنده واقع اولد اوردن
 کوبنه بر طاعون دوشدی خلقتدن بره مقدار صحرا به چیقایلر جیفنلر اکثری صغ و سالم فالند
 کوی ایچنده قلا نلر اقله ملاله اولد ایکنی سنه دخی طاعون کدره لر کلد هان اول
 کوی خلق جلله فرق بیک با سکر نیل ایدر برن صحرا به چیقایلر (حذر الموت) اولد
 احتراز ایتد ایچون (فقال لهم الله موتوا) پس حق جل و علا انلره دیکه میت اولک بلا توقف

احسنه قورلری ولدیلر و بر و ایتد اوزر لرنه بر ملک جاغردی آنک سو سندن جمله سنی هلاله
 اولدیلر (فانکحیاهم) صکره کند ولرین حق سبحا و تعالی دیری فیلدی مرویدر که حضرت خرقیل علیه
 السلام انلرک اوستنه کچوب کوردی انلرک بد نلری چور یوب کورلری قالشد راندن نعیب ایدوب
 حق سبحا و تعالی دنا کا خطاب کلدیکه کند ولرین چیقیر کیم نکرینک فرمانیلد فالقت
 حضرت خرقیل انلری چیقردی قورلری یا ق اوزره قالقوب دیمکه باشلدیلر سبحانک اللهم
 و بحمدک لا اله الا انت و بوقضه نک ایدلندن مرید بودر که اهل اسلام جهاد اوزره جرات
 پیدا ایدوب فضا رصنا کوسنر لر (ان الله لذل و فضل علی الناس) تحقیق کیم خدا عز و جل
 خلق اوزره اولو احسانه سیدر (ولکن اکثر الناس لا یشکرون) ولکن آدمیلرک چوغنی نعت
 اعتراف ایتلر لچون حق سبحا و تعالی بیان ایتد بیکم فرار ایتد موتدن قور زمن و مقدر
 اولان البته واقع اولمیدر اهل اسلام جهادی ایدوب بیوردی (وقالوا فی سبیل الله) و خدا
 یولند منک ایدک (واعلموا ان الله سميع) و بیک علی تحقیق کیم خدا عز و جل جکندن تخلف
 ایدنک سوزینی و کارانک کلامی ایشیدر (علیکم) ضمیر لرنه اولان اشیا بی اوبیلور
 من الذین یؤمنون بالله) بکدر اول کسنه که نکرینک رضا سن تحصیل ایتد ایچون صدق و بر
 رضاء حسنات) برکوز صدف بیکم صدق فضله تعبیر اولند بومنا سبیلد که حق سبحا و تعالی
 آنک عوضنی و بررنه کیم قضی الان کسنه بورجی ایدر (فیضا عفاکله) حق سبحا و تعالی
 اول صدقه نک عوضنی آخرتد کافات ایدر (انضغافاً کبیرة) جوق قانلر (والله یقضی و یسطر)
 و نکر فی تعالی بعض کسنه لر اوزره رزق نقیر ایدر و بعض کسنه لر اوزره توسعه ایدر مصلحه
 افضا سنده کوره (والله یرجعون) و آنک جزاسی سنده دوشمش قیلنور سز بره موافق
 سز جزا و بر (المرآی الملاء من بنی اسرائیل) بفرمایند حضرت یعقوب اوشا قارندن مشورت
 ایچون و تورن کروهه (من یعلم موسی) حضرت موسانک وفاتد بصره (ای قالوا لینی لهم
 فین کدولر مرسل اولان پیغمبر سویلدیلر و اوصاف اول اوزره اشموشل علیه السلام ایدی
 ابغث لنا ملکاً) یه براد شاه کوند یعنی ارامدن بر شخصی پادشاهلغه تعیین ایت (ثم قال فی سبیل الله)
 ناکه آنک رأی و معونتیه نکرینک یولند جنک ایدک (قال هل عسیتم ان کتب علیکم لقتال الانثا لوالو
 پیغمبر لری ایدی شاید سز جنک ایدک سز اگر اوزر بیکر جنک متعین اولور (فالوا قوالک
 ان لا نقبل فی سبیل الله) او جماعت و بدیلر بزه فنی مصلحت حاصل اولور خدا نک یولند جنک

زاده ایتکدن (وَقَدْ أَخْرَجْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ وَآلِيَهُمَا مِنْ الْأَرْضِ وَمَعْلُومَةٍ ذَوَاتِ الْأَرْسَالِ إِنَّهُمْ فِيهَا مُنْقَلَبُونَ) وحابیون بزه بولیش اولند بیکم منزله نوزدن و غلر نوزدن
 طشره قیلند قبحن جالوت ولباعی نری مکانه نوزدن و اولاد مزدن بر دیر و اول لبش اوکونه اولمش و
 جالوت وکند و سبیل اوله افعاله طائفه سی روم و دیامسک ساحلند مسکن ایدر و کثرت
 و پیغمبر مفضل سبیل بنی اسرائیل مکانه نوزدن چقاروب و ساقلرین اسیر قیلدیلر (فَلَا كَيْفَ عَلَیْهِمْ
 الْفِتْنَال) پس اولکل که اوز لرینه جنک متعین اولد (تَوَلَّوْا الْأَقْلَیَا مِنْهُمْ) بوزد و ندر دیر انجی
 انلردن از کیمسته که بوز جویموب جنکه واردیلر و انلرک عدک اوچوز اون اوج ایدی اهل بلد
 مهابسیخه (وَأَنَّهُ عَلَیْهِمُ بِالْطَّلَافِ) وحق سبحانه و تعالی جهاد نرک ایدن متکار لر و انادر
 (وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ) وکند و لر پیغمبر لری سوبلد (إِنَّ اللَّهَ فَذَبَعَتْ لَكُمْ طَالُوتَ مَلَكًا) علی التحفیق نکر
 تعالی سزه طالوت نام شخصه بادشاه کوند و (فَالَوْ أَنِّي تَبَوَّعْتُ لَكُمُ الْمُلْكَ عَلَی شَاوِیءٍ لِّمَنْ
 اوزریمزه بادشاهلق انیسید (وَمَنْ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ) وخال بودر که زیاده شاهلعه اندن زیاده
 استحقاق آیه سی بوزر بر بادشاهلق اجد مزده بد (وَلَمْ يَبُوءْ سَعْدَةً مِنَ الْمَالِ) دخی دنیا مالند
 کند و بر وسعت و بر مدد که آنکه بادشاهلعه تمشیت ویر (قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَیْكُمْ
 پیغمبر کد و لر دیک علی التحفیق خدا عز وجل اوزر کر بر کزید و کد (وَرَدَّاهُ فَبَسْطَ فِي الْعِلْمِ
 وَالْجِسْمِ) دخی دانش و هیکلده اکابر کشاده ک از ردی چون حضرت طالوت بیت الملکدن و ایلو
 فغیر اولغیر بنی اسرائیل بادشاهلعه استغراب ایدیلر حق سبحانه و تعالی انلرک سوز لرین
 بر قلیج کره رد ایدیلر بر بکه حق تعالی آتی بواشته مستحق کور و کد و بی اضطفای ایدی و بر بکه
 بادشاه اولانه زیاده یلکی لازمدر که آنکه جنک و رعایا نکر تدبیر ایدر وانی دخی حق سبحا
 و تعالی اکا احسان ایتشد و بری بکه هیکل عظیم اوله ناکه قلوبده هیبته مستقر اوله وانی
 دخی خدای لایزال اکابر مرتبه ده ویرد بیکم بلند قاملو انسان بر ایدر و طروب الن اوزاشته الی
 انجی آنک باشنه ابر شرد (وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلَكًا مِنْ نِسَاءِهِ) و تکرری تعالی ایستد و کی کسسته به
 ملکته ویرد (وَاللَّهُ وَاسِعٌ) وحق سبحا و تعالی چوق احسان صاحبید رایستد و کی کسسته
 دولمند ایدر (عَلِمَ) استحقاق صاحبی ایلو و چون بنی اسرائیل خبر ویرلد بیکم طالوت
 اوزر کر بر کزید اولند آنک بر کزید و نسته پیغمبر لرندن بر دلیل ایستدیلر اندن دخی کد و لر
 فیر ویردشته که حق سبحا و تعالی بیورد (وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ) و پیغمبر کد و لر سوبلد
 (إِنَّ آيَةَ مَلِكِهِ) تحقیق ایکم بادشاهلعه نشانه سی بودر که (أَن يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ) سزه

صندوق کله (فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ) ایچنده بوزد کاز کز قند قلبه کز متسکین
 ایلکک نسته وار (وَبَقِيَّةٌ يَّمْلِكُ الْاَلْ مُوسَىٰ وَالْ هَارُونَ) دخی حضرت موسی
 و هارون علیهما السلام متروک اولسندن بر قالمش و وار و اولکل فریقلر
 و حضرت موسی آنک عصا و طونلری و حضرت هارونک عامه سیدر وانی بومقامده نفس متسکین
 و بونا بونی عاله بنی اسرائیل دن الوب شهر لرینه کفوردیلر خدای عز وجلک امر به فقی مکانه
 قویدیلر اوکانه اهلته بر آفت ایشدی آخر الامر آتی بر مزبله ده دفن ایدیلر چن طالوت
 اوزر لرینه ملک قییم اولندی ایزد جل و علا فرشته لر امر ایدیلر بونا بونی مکان معبوددن
 چقاروب بنی اسرائیلک دیارینه آتی یشتزدیلر نه که حق تعالی بیورد (تَحْمِلُهَا أَتْلَافُكُمْ) و نسته
 اول نابونی قالدرد (إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ) بی شبهه نابونک کلمسند پیغمبر کز اصد و کسسته
 سزه بر بیک معجزه وار (إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فُتِنُوا) اگر نکر نیک و حدایتنه تصدیق کور و یجیل ایدیلر
 فَلَا فَضْلَ لِّطَالُوتَ بِالْجُنُودِ پس اولوق بیکم طالوت لشکر به عاله جنکیم ن شهرندن
 ایرلد کز ویرد که طالوت بنی اسرائیل سوبلد بیکم بنبله بوجنکه کلمسو الا کج توانا بیکلر
 بعد ایستد و کیمسهر دن سکسنا بیک بکت جمع اولوب سفره توجه ایدیلر اتفاقا بولکل
 بر حرارتی فصلده بر صوسن صحرایه دوشدی طالوتدن ایستدیلر که تکرری تعالی کد و نسته
 بر ارمق افندرد (قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ) طالوت دیک علی التحفیق تکرری تعالی ایستد بیکر
 ابرمق سبیل سزی بر ابرمقله مبتلا اینک ایستد یعنی تجربه ایدنک معامله کبی سز که بر معا
 ایدر (مَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي) پس هر کیم اندن ایچر اویم انباعدن اولماز (وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
 فَإِنَّهُ مِنِّي) و هر کیم آتی دامتزاویم انباعدندر (إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ) مکر ایچلردن اول
 کیمسه بر اوج صوالیه قالدرد بیکه اویم انباعدن کفوردیلر که تکرری تعالی اول لشکرک
 یولند قدرت کامله سبیل بر ابرمق افندرد کچن لشکر اول هوانک حرارتدن اکا صورت کدیلر
 فَشَرِبُوا مِنْهُ) بر اوجدن زیاده آندن ایچدیلر (إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ) انجی انلردن از کیمسه لر که
 ایچدیلر بر اوج صوالیه اکفا ایدیلر مرد بیکم اول کیمسه لر که بر اوج صوالیه قناعت
 ایدیلر بیکم ایچلرینه و مطهر لرینه کفایت ایدیلر و آنکه قناعت ایتوب زیاده ایچلرک
 علودا قلیر سیاه اولوب غزایه کیمکه طالوت کمالد بیکل ایدنک الله کیم آخرت قصردند
 اولان دنیا ناکه لایشی بوا برمق کیدر که انلردن هر کیم دنیا ده بر جزئی شیشه اکفا

ایندی آنکه مخ روزه عمری کجیروب مقصد اعلایه واصل اولدی و هر کیم دنیا نیک و زینتک
صوبیدن فائز ایستدی در مانده فالدی (بیت مستزاد) ای قدر و تا کجیروب ابرو هوسند
ایله منزله ایردی « کج نیک کی دست نکانه دارده فالدک » ای کند و به دشمن
فَلْجَاوِزْهُمُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ پس و لوقتک طالوت و کند وسیله ایمان کتورنلر اول
ایر معنی عبور ایندی لر (قَالَوا) بری برینه دبدیلر (لَا ظَافَهُ كُنَّا الْيَوْمَ بِجَاوِزٍ وَجُودِهِ) فَوَيْ
بِز بوقد ربو کون جالوت و لشکر یله مقاومت اینمکه (قَالَ الَّذِينَ يَبْظُنُونَ أَنَّهُمْ مُلَا قُوا لِلَّهِ
دیده سنول یکسه لکه نکرینک جز سین کور مسین اعتقاد اید لر لر کف من قِئَة قَبِيلَهُ نِجَه
از کروه (عَلَيْتَ قِئَة كَبِيرَةً) چوقلو تایی سی کروهه غالب اولد (بِإِذْنِ اللَّهِ) تکرری تعالینک
فرمانبله (وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ) و خدا عز وجل صبر اید نرله در یعنی کند ولری منصور
ایدوب فوت و بر (وَمَا يَزِدُّهُمْ إِلَّا لَوْتٌ وَجُودِهِ) و چنکیم اهل ایمان جالوت و لشکرینه
ظهور ایدوب چنکه صف بغلدیلر (قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا) دیدیلر ای پروردگار بیز
اوزریمزه بر اولوقلنق دون یعنی بزه چوق صبر و بر (وَبَيَّنَّا قَدَامَنَا) و چنکه دبانلر من
بکشت (وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ) و ایمانسنر اولان کروه اوزره بزه یاردم ایت هزموهم
بِإِذْنِ اللَّهِ پس مؤمنلر کروه کفاری تکرری تعالینک توفیق و عنا بقیله فرمیلر (وَقَتْلَ دَاوُدَ
جَاوِزَ جَاوِزَ) و حضرت داود علیه السلام جالوتی اولدردی مر وید رکه حضرت داود ک پدیر
ایشانک بدی و غلی وار ایدی بدی سبله طالوتک عسکرند ایدی و حضرت داود انلرک کوچک
ایدی حوجل و علی پیغمبر لرینه خبر و یردیکه جالوتی داود اولدر پیغمبر لرلی طالوتی بورد
اکاه اید بچک طالوت حضرت داودک احضارینه فرمان ایندی بولده کلو رکن کند و اوج
طاش خطا ایندی یکیم بزی ال ناکه جالوتی بزمه قتل اید سن اول اوج طاشی الوب توبره
وضع ایندی صنف قتال بغلند قد حضرت داود مزبور طاشلری فلاخه قویو جالوت
طلوغری انلری آندی باذن الله تعالی جالوتک دماغی انلرله بر باد اولدی بلا توقف قتلان
لشکر شکست اولدی بعد طالوت کند و فریضی حضرت داوده اولدردی و پاد هلق
کند و به راجع اولدی (وَأَتَتْهُ اللَّهُ إِلَهًا) و حق تعالی حضرت داوده پادشا علی و بریک (وَالْحِجَّةُ
و پیغمبر لکی دخی (وَعَلَّمَهُ مَا بَشَاءُ) و ایستد و کی سننه دن کاک او کتدی یعنی روزه ایستد
و حیوانانک لسانی فهم یتک کبی شبای کاک تعیم ایددی (وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ

بَعْضُهُمْ) و کونکری تعالی دملرک بر مقدارینی بر مقدار لر یله صا و شد و مسیک (لَقَسَدَ الْأَرْضُ
پروریلوردی یعنی نوع انسان بقا سنه موجب اولان امور و مصالح معطل اولوب زمینده
خاصل اولان منافع نابود اولوردی (وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ) ولیکن ایزد جل و علا
خلق اوزره احسان صاحبیدر (تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ) مزبور اولان حکایت تکرینک قدری نشانلر اید
نَلُوها عَلَيْكَ بِالْحَقِّ) انلری اوزریکه طوغریلغله او قورز (وَأَتَتْكَ الْمُرْسَلِينَ) و به شبهه سن
پیغمبر لکه مشر اولانلر دنسن (تِلْكَ الرُّسُلُ) سنه معلوم اولان جماعت پیغمبر لردر (فَضَّلْنَا
بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ) انلرک بر مقدارینی بر مقدار اوزره ایلر و طوطی و خصوص اولد قار فضائل
سیبله (وَمَنْ مِّنْكُمْ أَتَى اللَّهَ بِحَسَنَةٍ) و اکره تکرری آنکه سوبلشدی و او حضرت
موسی علیه السلامدر (وَرَفَعَ بَعْضُهُمْ دَرَجَاتٍ) و بر لرینک درجه سنی بوجه فالدر دیکه
وجوه متعدده ایله و بلند مرتبه لرله قلا نلر اوزره آتی تفضیل ایندی و او محمد المصطفی
صلی الله علیه وسلمدر (وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَنَاتِ) و حضرت مریم او غلی مسیح علیه
السلامه آشکاره معجزه لر و بر دیک (وَأَتَيْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ) و آتی جبریل علیه السلامه
مؤید قیلدق (وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتُلَ الَّذِينَ مَنَعُواهُمْ) و اکر تکرری تعالی ایستسیدی پیغمبر لر
دفعکره اولان لر دینده اختلاف ایدوب چنک ایتنلر لدی (مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ) اشکا
معجزه لر کند و لرله کد کد نصکره (وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا) ولیکن اختلاف ایدیلر (فَمِنْهُمْ مَّنْ) پس
انلردن بر کروه خدانک توفیق یله معجزاتی قصد بق ایندی لر (وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ) و انلردن بر کروه
معجزانلن یوزد و ندر و ب کفر ایندی لر (وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَنَّا لَوْ) و اکر خدا عز وجل ایستسیدی
دینده اختلاف ایدوب صا و سنلر لدی (وَلَكِنَّ اللَّهَ يَقَعْلُ مَا يَرِيدُ) ولیکن تکرری تعالی ایستد و
منه ایشلر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمان کلان کسنلر (اتَّقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ) سنه روزی
قیل پیغمبر شنیدن اربابا سخفاقه و یرک یعنی اوزر بیکزه واجب اولان مال زکو و یرک
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ) بر کون کلدن اولک (لَا يَبِغُ فِيهِ) نه ایچنده الضامه وارک تدارک مافات
مکن اوله (وَلَا خُلَّةٌ) و نه ایچنده دوستل و ارکه بر دوست بر دوستنه یاردم اید (وَلَا سَفَاةٌ
و نه دیلک ایتک وارک انک سبیلله بر کیمشکه قور قلسی ممکن اوله (وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ) و ایما
کلانلر کند و لر درست اید نلر یعنی مال زکو قی و ایمانلر سنمکارلق کند و لر محصور در انکونکه مالی
عجلنده وضع ایندی لر پس بو مقامه کافر نندن مراد زکو قی منع اید نلر در و غلیظ و نهید اید ایچون

کفر عنوانیه مذکور اولد بیلر (الله) صفات کاله جامع اولان ذات پاک (لا اله الا هو) وجوده
 بر درست معبود یوقدره کدوسی (الحق) علی الذی اوم صاغله متصف اولان (القیوم)
 عالمک تدبیر و محافظه سنده همیشه قائم اولان (لا تأخذه سنة ولا نوم) نه اوبعلق
 کند و یلورونه اویقور (که ما فی السموات وما فی الارض) کوهلده هن و زورده هن وارکده و غلور و ملوکده
 من الذی یشتع عندک کبد و اول کیمسه که قنده دیت ایدر (الا یذنبه) مکر فها نیله شفاعت
 یعلم ما بین یدیه و ما خلفهم اهل مموات و زمینک امورین بوجانده و اوجیهانده بیلور (ولا
 یحیطون بشی من غله) و انک معلوم اندن بر آهسته یه بیلکی پشتر مز لر (الایمان ساه) مکر اول
 شید که ایستد یکیم انلرک علی کاحیط اوله (وسیع کرمیه السموات والارض) اسکلیسی کلر
 ویری میغدی بوکلام حق تعالیکن کمال عظمتنه مثالدر (ولا یؤذنه حیفه ساه) و کوهلر و برک
 صافلسی کند و یه زحمت و برمز (وهو العلی) و کند و رحمد و او هامدن بوجه اولان (العظیم)
 غایله اولو اولانکه ماسو امی جنابی قند بر امر مستحق در بکل ایدک الله بوابت کرمیه آیت
 الکرمی عنوانیه شهرت بولشد و حقند خذ الی صلی الله علیه و سلم بیورک هر کیم بیش وقت
 نمازک عقبنده بوابت کرمیه او قور جسته کیر مکه کد و یه موندن عیری برهنه مانع اولان الی
 صدیق باغاید و هر کیم با یحق محله آن او قور تکری تعالی آن و قوشونی و قوشونیک و قوشونیک
 اولانلری اول کجه امین قیلار و یوردر که انصار دن بر کیمسه نک ایکی او علی حضرتک بعثدن اشبق
 تر سال اولو و شامه کشلر ایدی قیچ دولت اسلامیه ظهوره کلدی مزبورک او غلری شامدن
 مدینه یه قدوم اید بیلر در مشفق انلره یا مشوبکه البکه دین اسلامه کلک حق مسیحیا و تعالی
 بوانی منزل قیلدر (لا اکرأ فی الذین) دین قبول ایدم اکراه اولماز (قد تبیین الرشد من الغی)
 بی شبهه که طوغری بولی بولق از غولقدن منفصل اولد یعنی اسلامدن کفر و حق باطلدن
 ابرلک (من یکفر با لظاعون) پس هر کیمکه نکریدن اوزکه معبود اولانلره کفر ایدر و یور
 بالله و تکرینک وحدانیتنه تصدیق کنورر (فقد استمسک بالقرینه الوثقی) لاشک که حکم
 قلیه یا پیشش اولد (لا انفصام لها) که کافیرلر و ابرلق بوقدر (والله شیع) و تکری تعالی عروه الوثقیه استمسک
 اولانلرک سوزین کمال اوزره ایشید بیدر (علیم) نیتلرینه داندر (الله ولی الذین آمنوا) یزد و
 ایمانه کلا نلرک اموره متولیدر (یحییهم من الظلمات الی النور) کفرک قیلدرندن ایمانک نوریه کتولر چقا
 (والذین کفروا اولی و هم الظالمون) و کفر ایدنلرک امورینه حقله معنوا و لیا انبیا طین و صامتولیدر (یحییهم من النور)

الی الظلمات) ایشندن قریقلره کتولرین چیقار لر یقور و زالسند اولان ایمانلرین کد و لردن
 سلب ایدوب کفره داخل قیلدر (اولیک اصحاب النار) اول طائفه جهنم یه لیدر (ثم فیها حاله کد
 کند و لریچنده همیشه اقامت اید بیلدر (المرکز الی الذی حاج ابراهیم) نجیب اید و قیومینر
 شول کسته یه یقور و یورده که ابراهیم علیه السلام له ایددی (ذریه) پرورد کارینک
 وحدانیتی انبائده ان انیه الله الیک تکری تعالی کد و یه پادشاهلری و یور و کیمون یعنی پادشاه
 کد و یه ویرلسی کند و یه مغرور اید و بخدا نک شانته محاجه ایتسته باعث اولد (ای قال ابراهیم
 مجادله ایددی اولوقت که خلیل الله سوبلک (ربی الذی یحیی و یمیت) پرورد کارم اول وجود
 پاکدر که اجسامده حیوة و موتی خلق ایدر (قال انما اخی و ایت) نرود سوبلک بن صاعقه
 اولدر دم یعنی قتل مستحق اولاندن عفو ایدر رم و بی کاه اولانی اولدر رم (قال ابراهیم) حضرت ابراهیم
 سوبلک (فان الله بانی بالشمس من المشرق) پس یزد عز وجل کوشنی حالا یحقیق بر دن چیقار ر
 قاتل یه امن الغریب) پس من اید یکک دعواه صادق ایدک انی حالا یحقیق بر دن چیقار در (فیهت لک
 کفر) بوکلامدن صکره کفر ایدن کسته یعنی نرود مبهت اولو بجنی منقطع اولد (والله لا یهتدی
 القوم الظالمین) و تکری تعالی ستمکار اولان جماعته طوغر و بولی کوسترمز (او کالذی مر علی قوت
 بوکلام سبقت ایدن آیت اولی اوزره معطوفد ریس تغدیر کلام بویله اولور که حضرت ابراهیم له واقع
 اولان مجادله یه بفر میسنر بار کوی اوزره کچن کسته کبی بقدر کی (وهی خاویه علی غر و شها) و حاله
 اولکوی ویرانه اولوب دیوارلرک مالک اوزره دوشمشدر اشهر بودر که بو واقع جحشا
 حضرت عزیر علیه السلام در که بخت الضریب المقدسی خراب اید کد نصکره حضرت عزیرک اسیر
 ایدوب بابل شهرینه کونور کجه حق تعالی آن انلرک مشردن قور تردی همان بلا توقف
 بیت المقدس سمته توجه ایددی کابغین اولد قد بر ویرانه کوبه اوام ایتکه نزول اید و بند و ک
 لشکی فارشوسنه بغلبوب آنک بقیه اشجارندن بر مقدار انجیر و اوزم د و شروب انجیر دن
 بر ایزید و اوزی صیغوب شیره مسندن بر آرایجک و بقیه لر بنی صافلیدی و از پس اولکوی غایله
 خراب کورک (قال انی یحیی هذی الله) دیدی تکری تعالی نیجه بونی احبا ایدر یعنی معور و اباد
 ایدر (بعث مؤینا) یهد مسکن ایدنلر اولد کد نصکره (فاما الله) پس تکری تعالی اولد کد (وما اعمام یوزیل
 قریقه) صکره آن شکل و هیئت زنده قیلک (قال کذبت) حق تعالی کد بومکانده قدر اقامت ایدک
 قال کذبت یوما و بعض یوم) حضرت عزیر دیک بونده اقامت ایدم بر کون بار کونک برقدرا (قال بل کذبت یاه عامه)

حق سبحان و تعالی کاهیدی گمان ایستد بیک کوه کدر بلکه من بونده بوز سبل اقامت ایستد فأنظر
إلى طعامك وسرايك لا ينسئ (پس بقیجککه وایجککه اصلا متغیر اولدی بود کلو مدت
اوز رینه بچش ایکن) (وأنظر إلى خارك) واشککه بقیجکه چورودی (وَلْيَحْمِلْ أَيْدِي النَّاسِ
وَبِأَيْدِيهِمْ أَيْدِيكَ نَافَكَةً مَنِي حَشْرَدَن بَرَنَشَا وَخَلَقَهُ بِرَعْبَرْت فَبَلَارَزْ) (وَأَنْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ)
وچارک کوکله رینه بق (كَيْفَ تَنْشُرُهَا) یجما کا حرکت ویروب بری بری اوستند ترکیب اید رز
فَنَكْشُوها نَحْأً صَکَرَه اَنَلَرَه اَت کید رز (فَلَا تَبْنِ لَهُ) پس اولد که احیای مونا متکونیک اثار
قد رقی حضرت عزیر شکار اولدی (قَالَ عَلَمٌ) دیدی حالاً مشاهده ایلد بیلدم ننه که بوند اسبق
استلال ایلد بیلور (کَمْ) (أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) علی تحقیق تکریم ماهر نسته نک ایجاد اوزره
توانادر (وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ) دخیده کتور اولو قنیکه خلیل الله سویلدی (رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى
أَيُّ بَرُور دکارم بکا کوستر یجبه ولساری زند قیلار سن حضرت ابراهیم علیه السلام بوسوالی
ایندی ناکه کند وید علم معاینه حاصل اوله (قَالَ أَتُؤْمِنُ) ایزد عزوجل حضرت ابراهیم
دیدی استلال ایدوب نصدیق ایتد کی مین ولساری زند قیلغه قادرم (قَالَ بَلَى) حضرت
ابراهیم دیدی بیلی کا نصدیق کتور شیم (وَلَيْكُنْ لِطَلُوتَ بْنِ قَلْبِي) ولیکن اول سوالی ایتد ناکه
کوکله آرام پیدا اید (قَالَ فَخُذْ زَبْعَةً مِنَ الطِّينِ) حق تعالی حضرت ابراهیم دیدی پس قوش
نوعدن درت نسته ال کوکچین وطا و س و قغه و خروس (فَضَرَهُنَّ إِلَيْكَ) پس اسلری
بانکه ال و بر خوش نا مل ایلد ناکه ماهیتلرین بر خوش بیلد سن (فَرَأَى جَعَلَ عَلَى كُلِّ فَجٍّ جَنًّا
صَکَرَه یاننده اولان طاغلردن هر طاع اوزره ائلردن بر باره قیل (فَرَأَى عِثْرَهُنَّ) بعده اول قوشلر
سویله خدانک اذن شریفیله کاک (يَا بَنِيكَ سَعْيًا) شتاب اید رک سکا کلور لر (وَأَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ) وعین البقیله بیلکیم علی تحقیق تکریم تعالی طلب ایتد بیک نسته نک ایجاد نندن
دکدر ایشنه محکم ایدر منقولد رک حضرت ابراهیم امر اولندیکه اول قوشلر بوغازلیوب
باشلرین باننده بشقه قویه بعده جمیع بدنلرین پاره پاره اید و قارشدر دقد نصکره هوانده دوکه
ند نصکره ائلدی درت حصنه ایدوب هر حصنه سن بر طاع اوزره وضع ایدد بعده باشلری
باننده الوب هر قوشی ایلد چاغره حضرت ابراهیم بوموال اوزره ایشی ترتیب ایلدی خدای
ذوالجلال فرماید هر قوشک اجزاسی طاغلر باشند وضع اولان اجزادن ابریلوب بر
کلدیلر پس صورت اصلیه لرینه کیروب باشلری سمته بور دیلر (مَثَلُ الَّذِينَ يُبْغِضُونَ)

أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) شول کیمسه لک صفیق کتوری بولنده ماللرین بذل ایدر لر (كُلُّ حَبَّةٍ) بر دانه
نک صفیق کبید رک (أَنْتَبَتْ مَتَبَعٌ سَنَابِلُ) بدی خوشه بر دیده بتوردی (فِي كُلِّ سَنَابِلَةٍ مَّا حَبَّةٌ
هر خوشه بوز دانه وار (وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِنَيْشَاءِ) و تکریم تعالی ایستد کی کسنه به ثوابک مقدارینی
فات فات ایدر (وَاللَّهُ وَاسِعٌ) وحق جل و علا جوق عطا الودر که بر حصنه نک مقابله سنده بک
بوز ابولک و زیاده و بر (عَلِيمٌ) انفاق اید نلرک نیتلرین بیلور (الَّذِينَ يُبْغِضُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
شول کسنه لک تکریمک بولنده ماللرین و بر لر (فَرَأَى يُبْغِضُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنَّا وَلَا أَدْرَى) صکره ویردکلی
نسته مت و انجمنک یشتن مز لر یعنی قن بر فقیر بر نسته احسان ایدر لر آئی سوز ایلد و نه فعل ایلد
انجید لر بولیت حضرت عثمان رضی الله عنه حفته نازل اولدی قن جیش العسری بیک دوه ایلد و نوله
یجهیز ایتدی و عبد الرحمن بن عوف حفته دخ قن اول سفرده حضرتک حضور بیک درت بیک درم کور
لهم أجزهم عند ربهم) اول طائفه نک ثوابی کند ولره مقرر در برورد کارلری قنند (وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
و نه قورقوا و لرینه وار (وَاللَّهُ يَمْحُؤُنْ) و نکند ولر غناک اولور لر (قَوْلٌ مَعْرُوفٌ) کوزل سوزله
دبلیجی دوندرمک (وَمَعْرُوفٌ) و دبلیجینک ایتد و کی الحاحی عفوایتک (خَيْرٌ مِنْ حَسَدَةٍ) بر صقه
و بر مسندک بیکر دکر (يَتَّبِعُهَا آدَى) ائلا کسنه سندن انجمنک اوله (وَاللَّهُ غَفِيْرٌ) وحق سبحان و تعالی
باید اول کیمسه لک ویرملرند که صد لرینک ابرمغنی مت و اذینک خاشاکیه مکدر قیلار
حلیله) صدقه سنده مت اید نک عفویتی تعبیل یتنر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْغُوا صَدَقَاتِكُمْ
بِأَمْوَالِكُمْ) ای ایمانه کلان کسنه لر و بر بیکر صد لرک ثوابی مت و انجمنک بطلال یتنر
کالذی یبغوا ماله رياء الناس) شول کیمسه کبیکه مالی خلقه کوسنرمک ایچون عطا اید (وَلَا
تُؤْمِنُ بِاللَّهِ) و تکریمک وحدانیتنه نصدیق کتورمز (وَالْيَوْمَ الْآخِرِ) و روز قیامتک وقوعه
دخی (فَنَالَهُ) پس اول کسنه حالی نفاقه (كَمَثَلِ صَفْوَانَ) بر هوار طاشک حالی کبید که (عَلَيْهِ رُفِعَ
اوز رینه طیراق وار (فَأَصْحَابُ الْإِيمَانِ) پس کابر ایری ضامله لی بغور دکدی (فَتَكُونُ صَفْوَانًا) در عقب
آی طیراقدن پاک و هوار قیلد (لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ فَمَا كَسَبُوا) اول مر ایلر قند قاری شید بر نسته
اوزره کوجلری اولان یعنی ریانله انفاق ایتد کتری نسته دن بر شیدله انفعال یتنر لر نسته که اول طاش
اوستند که اولان غباردن منفع اولدی (وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ) وحق تعالی کافر و کافران
کروهما بولک انجمنکه ارشاد یتنر (وَمَثَلُ الَّذِينَ يُبْغِضُونَ أَمْوَالَهُمْ أَنْفَاءً مُّضْرِبِينَ لِنَفْسِهِمْ
و شول کیمسه لک صفیق کتکریمک و صالرین ایتد ایچون و نسلرند صادر اولان یقینی

بکشتن ملک ایچون ماللین اتفاق ایدر لر (کَلَّ جَنَّةَ بَرْتَوْه) بر باغک صفی کبیدر که بو کسک و شمش
 اصحابها و ایل (اکابر عظیم طامله لی بغور کدی) (فَأَتَتْهُمْ ضُعْفَينِ) در عقب میوه سن یکی فاد
 و برک (فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْإِسْلَامَ) پس اکابر عظیم بغور دکر ایسه کوچک طامله لی بغور اکا کاهات
 ایدر زمینی ایوا ولد بغور یعنی بو مقوله آدمیلرک هر نفقه سن حق تعالی ایتمز و اکدر
 احوالری حسبله تفاوت ایدر (وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ) و حق سبحانه و تعالی ایشلد یکر یکر
 کابینغی کور دس اهل اخلاصه و اهل ربایه ایشلرینه کوره جزالین و بر رینه ربانله صدقه و بر
 بر مثال کراید و یورک (يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ) بابر یکر سوریه هزار انکار ایچوندر یعنی هج سومرک (أَنْ تَكُونَ
 لَهُ جَنَّةٌ) کلدوبه بر باغ اوله (مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) خرمان و اوزمدن (نَجْمٍ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) ایشا
 النندن بر مقلر آقر (لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ) کند ویه انک ایچنده قومیه لردن اوله خرما و اوز
 مشرقیلر ایچون بالکر ذکر اولند یلر والا لفظ ثمرات آنلره شاملدر (وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ) و حالبوکه
 اول باغ صابجینه پیرلک دکر اوله (وَلَهُ دَرَجَاتٌ مُتَعَفَّاتٌ) و اکا کسیدن عاجز و شاقلا اوله
 فاصحابها اعضا رفیه نار فاحترقت پس اول باغه برشد تلوییل که ایچنده آشر که در عقب
 اندن یانه یعنی هر کسک حال که دنیاده مزایک ایدوب صدقه و بر و وز جزا و لیق و بر و صدقه
 بر ممد و بسنجیه آتی نابود بوله شول کیمسه نک حالته بکرده اوکونه باغ صابجی اولوب بکر مباشد
 اول حال کله (كَذَلِكَ يَتَبَيَّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ) نه که صدق خصوصه سزه میان اولند حق
 تعالی سزچون نشانلر میان ایدر (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ) ناکه سز آنلره تأمل ایدوب اعتبار ایدر سز باقیها
 الذین آمنوا اتَّقُوا مِنْ بَيْنَاتِ مَا كُتِبَتْمْ) ای ایمانه کلان کسینه لر قراند یکر ایشانک پاکیزه لردن
 نصدق ایدر (وَمَا أَخْرَجْنَاكُمْ مِنَ الْأَرْضِ) و سزچون بردن چقارند یکر زانه و مینوه نک پاکیزه
 لردن دخی اتفاق ایدر (وَلَا تَتَّبِعُوا الْخَيْبَ مِنْهُ) و ایمان شیخه آندن قصد ایتمک یعنی کسب ایتمک
 مشیتک بمانی ببردن سزه چقارند یکر سینه نک کونی سن قصد ایتمک (تَتَّقُونَ) و بر مکی تقدیر
 ایدر یکر حالدر (وَلَسْتُمْ بِأَخِيَّةٍ) و حالبوکه حقوق کده سزه و بر بلورمه سز آن ایچی دکلستر کونی
 اولد یچون (إِلَّا أَنْ تَقْضُوا فِيمَا مَكَرْتُمْ) مکر ایتمک مسامحه ایدر من حضرت عبدالله بن عباسد مریدر که
 اهل اسلام خرمانک یمانله قصد ایدر که حق تعالی بویند اول فعلدن کند و لرین نه ایلک
 و اعلموا ان الله غنی و بیگ کیم علی التحقیق ایدر عز وجل اتفاق کده محتاج دکلدر ایچون نفقه ایچون
 اتفاق ایتمک سزه فرمان ایدر (حجید) مالیدن پاکیزه سینه و بر نک صدق سن قبول ایدر

مکافالت ایدر (الْكَسْبُ أَنْ يَبْعِدَكَ الْفَقْرُ) ابلیس لعین سزه فقری وعده ایدر یعنی اتفاق ایدر یکر
 محل سزی فقرله نور فدر (وَبَارِكْ بِالْخَسَاءِ) و سزه بخل ایتمک مر ایدر (وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَغْفِرَتُهُ
 وحق تعالی اتفاق کده سزه کند و کر مندن کاهلرک عفوین وعده ایدر (وَفَضْلًا) دخی سزه
 وعده ایدر اتفاق کده افضل بر عوض دنیاده یا آخرتده (وَاللَّهُ وَاسِعٌ) وحق سبحان و تعالی اهل تقویه
 حق عطا ایدر (عَلِيمٌ) استحقاقلرینه دانادر (يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ) عطا ک خفیتک و طبعک
 اتفاقی ایستد وکی کسینه و بر (وَمَنْ يُؤْتِ الْحِكْمَةَ) و هر کیم حکمت و بر بلور (فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا
 کثیرا) بی شبهه اول کسینه و حق خیر و بر لک (وَمَا يَذْكُرُ إِلَّا أُولَ الْأَلْبَابِ) و ایمان مزبور ایلر کسینه
 منعط اولوب بند المزلار باب عقول اول کسینه (وَمَا النَّفَقُ مِنْ نَفَقَةٍ) و نفقه موقوفه مریسته مریسته
 آتی باحق اخلاصه یا ربانله (أَوَلَمْ نَزَمْ مِنْ نَذِيرٍ) یا اوزر یکر واجب قیلد یکر نذر قسندن
 طاعتک با معصیتک (فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ) بی شبهه حق سبحانه و تعالی آتی بیلور پس کاکور سزه
 جزا و بر (وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ) و معصیتده ماللین بند بر ایدن ستمکارلره اصلا با بر
 اولماز (إِنْ تَبَدُّوا لِلصَّدَقَاتِ) اگر و بر یکر صدقه لک آشکار ایدر سز (فَقِيَاهِي) کوزل سینه
 آنک آشکارا و نفسی (وَأَنْ تَحْقُقَهَا وَتُؤْتِيَهَا الْفَقْرَاءَ) و اگر آنلری کیز لیوب فقرایه و بر سز
 فهو خیر لکم) آنک کیزلی و بر نفسی سزه یکر کدر (وَلْيَكْفِرْ عَنْكُمْ مِنْ شَيْءَانِكُمْ) وحق تعالی سزدن
 کناهلر کز که بر مقدار بی محو ایدر (وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ) و تکرری تعالی ایشلد یکر سینه
 دانادر کور دیر که طائفة انصار اسلامه کلدن اول یهودله ارا لرنده اولان رضاع و مصفا
 سبیلکه اوزر لر رینه اتفاق ایدر لردن چن اسلامه مشرف اولدیلر یهود و زره اتفاق ایتمک لر
 مکر و کور دیر بوضوح حضرت پیغمبره عرض و لیق بویت کریم نازل اولدی (لَسْتَ عَلَيْكَ حَلِيمٌ
 یهودک طوغری بول بولملری اوزر یکه لازم دکلدر (وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ) ولیکن حق تعالی
 ایستد وکی کسینه طوغری بول بولغه موقوف قیلار (وَمَا تَتَّقُونَ مِنْ خَيْرٍ) و اوزر یکر واجب
 اولمیان مالدن هر نه و بر سز (فَلَا تَقْسِمُ) جانلر یکره دوز ایسترسه منفق علیه مؤمن
 اولسون ایسترسه کافر (وَمَا تَتَّقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ) و سزای اهل ایمان صدقه
 و بر سز لا نکرینک رضا سن طلب ایتمک ایچون (وَمَا تَتَّقُونَ مِنْ خَيْرٍ يَوْفَى الْبَيْتِ) و ما لکر دن هر سینه که صرف قیلار سز ثوابی مع الزیاده و اصل اولور (وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
 و حالبوکه سز ستم کور مشن قیلار سز یعنی اعلاکر که توانندن برشی سزدن نقصان اولماز

بلفقره) صدق كرى بوقيل الله ويرك (الذين اخضرنا في سبيل الله) شون بوقيل الله كركون
بولندجهاد ايمك آل قولند بيلر (لا يَسْتَجِيعُونَ صَرْفًا فِي الْأَرْضِ) جهادله مستغول ولد قلند
بروزنده تجارت همچون سمر ايمكه قدرلرى بوقدر (يَحْسِبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ) حاللرى بيليان
كسكه كند ولرى د ولند بيلر كان ايدر (مِنَ التَّعَفُّفِ) ايند كلى عفتدن او ترى (تَعْرِفُهُمْ بِسِيَاهِهِمْ
انلرى علامت بيله بيلور من يعنى انلرى جمهور لرىك صارر مسندن ويدر لرىك زبونلغند وكونر
باشندن و فامت لرىك انخاسندن بيلور من (لَا يَسْتَلُونَ الْكَافِرِينَ) خلفدن بر شى طلب ايمت لرى
انجافا) الخاخ و ابرام بوزندن و انخاسر دى سوال ايمت لرى (وَمَا تَقْضُوا مِنْ خَيْرٍ) و مال كزندن
هر منسكه ك فقر بيله صبر ايدر سز (فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ) بى شبهه حق جل و علاقى كال اوزره بيلور
الَّذِينَ يَتَّقُونَ أَزْوَاجَهُمْ بِالْإِيمَانِ وَالْكَفَّارِينَ) شول كسكه لرى كجه وكوند زكبرى و اشكارا
ماللرى حق بولند بذر لرى بوايت حضرت ابى بكر الصديق رضى الله عنه شاشنده نازل
اولدى چن مالك اولد بى فرق بيت التوفك اون بيكنى كوند و زاون بيكنى كجه و اون بيكنى كبرى
و اون بيكنى اشكارا رضا الله همچون اتفاق ايندى (فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ) كند لره ثوابلرى
مقرر در پروردگار لرى قنده (وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ) و نه اوزر لرىنه فورق اولور
و نه انلر غمناك اولور لرى (الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا) شول كسكه لرى كه معامله ايند كلرنده ربا بيلر
لَا يَقُومُونَ) فبرون فالقزلر (إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِينَ يَخْضَعُونَ الشَّيْطَانِ مِنَ الْمَيْمَنِ) الا اول كسكه
فالقى كيكه جنوندن او ترى جن كند و بى بره جالرا (ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا) اول عذاب انلر اول
سبيله اولد بيله (إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا) بوندن اوزكه برنسنه بوقدر كه خريد
و فروخت ربا كبيدر (وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا) و حالبوكه ايزد عز وجل اله صامتى حلال
ايدوب ربا بى حرام قيلدى (فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ) پس هر كيمكه پروردگار رتد
كند و بى ربا دن نهى و نفعه بريند كلى (فَاتَّقِ اللَّهَ) پس آنى قبول ايمككه ربا المسين ترك ايندى
فَلَهُ مَا سَكَنَ) ربا خريد اولد بى شنه كند و بى در (وَأَقْرَبُ إِلَى اللَّهِ) و انك ايشى خليه
مغفوضد ردىلر سه عفو ايدرد بيلر سه مؤاخذه ايدر (وَمَنْ غَادَ) و هر كيم ربا نك تخليسته
دوندى (فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ) اولكروه ربا نى حلال كورد بيلر جهنم ايدرد (لَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
كند و لرىك ايجنده اقامت ايد بيلردر (يَحْقُ اللَّهُ الرِّبَا) حق سبى و تعالى ربا مال نى بود قيلار
و بربى الصدق ايت) و صدقه لرى ثوابك آرزو ب ايجندن چقد بى ماله بركت صالر (وَاللَّهُ

لَا يَحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ) و نكرى تعالى سومر حرمى حلال ايمكه مضر اولان كافر كركارى (إِنَّ اللَّهَ
أَعْتَمَدُ) تحقيقا شول كسكه لرى كه ايمان كد بيلر (وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) و كوزل ايشلر ايشلر بيلر
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ) و نمازى قلند بيلر (وَأَتُوا الزَّكَاةَ) و ولجبا و لان صدقه و بيلر (لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ) كند و لره پروردگار لرى قنده جزا لرى تابندر (وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ) و نه اوزر لرىنه فورق اولور
و نه انلر غمناك اولور لرى مر ويدرك قش طائفه سنك فقيف طائفه سنه
ربا بى بوجلى و ايدى چن بوجك وعده سى حلول ايندى بوجى و ربا بى طالبه ايند بيلر
حق تعالى بوايتى منزل قبول بوردى (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ) اى ايمان كتونر كسكه لرى
تركيدن خوف ايدك (وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا) و خلق اوزره شرط ايند بى كز ربا نك بقايا سنى
ترك ايدك (إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ) اكر ايمان كور مش ايد بى كز (فَإِنْ كُنْتُمْ تَفْعَلُونَ) پس اكر ربا نك المسين
ترك ايمز سز (فَإِنَّ اللَّهَ يَخْرِيبُ مَنْ يَشَاءُ) بيلك ك تركيدن و بغير بندن سز بهر چنك اولور
چن فقيف طائفه سى بوايت كرميه ايشلر بيلرد بيلر تركيدن و بغير بى ك جهنكه طاقت
كتوره مزدا (وَأَنْ تُبْنُوا بُيُوتَكُمْ رُؤُوسَ أَمْوَالِكُمْ) و اكر ربا بيمسندن توبه ايدوب و انچر سز سرمايه كز
سز در (لَا تَطْلُبُونَهَا) نه رفق المغنه ستم ايد سز (وَلَا تَطْلُبُونَهَا) و نه راس مال كز دن كسكه
ستم كور مش قينور سز (وَأَنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ) و اكر بوقيل الله ايه سى بوجلى بولور سه
فَطَوَّعَتْ إِلَى مَيْسَرَةٍ) مهلت ولسون با بلى و نجهه ك (وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ) و بوجلى اوزر
صدق ايمككه يعنى متنى بوجدن ابراهيم كز بى كز در سز كه مهلت و بركدن (إِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) اكر بيلور دى كز انك ايجنده حاصل اولان ذكر جيلى و اجر جز بلى (وَأَتَقُوا يَوْمَ) و روى
عذابندن خوف ايدك (تَرْجِعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ) كه انك ايجنده خدا نك مكافاته د و بى سز (تَمَّ
تُوفَى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ) صكره هرجان قزاند بى سنه نك مكافاى كند و بى و بيلور (وَهُمْ لَا يَطْلُبُونَ
و حالبوكه كند و لرى ستم كور مش قينما زلر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) اى ايمان كلان كسكه لرى (إِذَا
تَدَايَعْتُمْ بَيْنَكُمْ) چن بى كز بى كز بوج و بى سز (إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى) بر معين مده ك (فَاكْتُبُوا
أَنْ يَرْصِفَهُ دَهْ يَارَكَ) (وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ) و اكر زده بى ربا بى طوعر بيله باز سون
يعنى مال و مده زاده و نقصان ايمسون (وَلَا يَأْتِ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَاعْلَاهُ اللَّهُ) و بى ربا بى
استماع ايمسون باز مقدر نكرى تعالى كند و بى و اكر ندى كى يعنى شرعه موافق باز سون
فَلْيَكْتُبْ) پس بى و كى كى رسون (وَلْيَكْتُبْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ) و شود كسكه كى بوج

اورزینه در متنك مضمونی كایه سولیسون (وَلْيَقِ اللهُ رَبَّهُ) و پروردگاری اولان
 نکریدن خوف چکنو (وَلَا يَخْشَى شَيْئًا) واندن برآزسته اکسک ایتسنو (فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحُكْمُ
 سَفِيهًا) پس اورزینه بوج اولان کسته بی عقل و مبذولسه (أَوْ ضَعِيفًا) یا صغیری تمیز اولسه
 اولان ایتسنطیع ان یمل حق) یا نفر بر اتمکه لیا فاق اولیه (فَلْيَمْلِكْ وَلِيَّهُ بِالْعَدْلِ) مزبور له نیاب ایدن
 کسته انصاف ایله نفر ایتسنو (وَأَسْتَشْهِدُ وَشَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ) وایتد بیکر معامله اوزر
 مسلمانلرک کتیلریدن ایکی طاق طانفلق اتمکه طلب ایدک (فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ) پس طانفلق ایکی
 کشتی اولر ایتسه (فَرَجُلٌ وَآمْرَانَانِ) برکشتی وایکی قارطانفلق ایتسنولر (مَنْ نَرَى مِنْ أَشْهَادٍ
 طانفلق دن پسند ایتد بیکر کسته لردن چون قاریلرک شهادتده تعذدی شرط ایتد آنک
 علنی بیان ایدوب سورک (أَنْ تَقْبَلَ إِحْدَهُمَا فَقَدْ أُخِذَ الْآخَرُ) یعنی قاریلرک تعذدی
 اول مصلحت ایچوندک بر شهادتی او نود رسته او بری آتی یارینه کوروز (وَلَا يَأْتِي الشَّهَادَةُ إِذَا
 مَا دُعُوا) و امتناع ایتسنو طانفلق شهادت اتمکه دعوت اولور (وَلَا تَسْمَعُوا أَنْ تَكُونُوا
 و بوجی باز مقده مساهله اتمک صغیر الوکبیر) بوج کوجک اولمش یا بیوک (إِلَى الْجَلِيلِ) معیز
 و قنه دلکه مدیون اولان کسته آتی تعیین ایتشد ز (ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ) اول باز مغکز
 زیاده عدلندر نکر می قننده (وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ) و طانفلق اتمکه زیاده طوغر بلقد ر (وَأَذِّنْ
 أَنْ لَا تَرْتَابُوا) و بوجک مقدارنده و شهودک صحنده شک اتمککز زیاده یقیند ر (إِلَّا أَنْ يَكُونَ
 تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ) مکر و تجارت اماده اولمش ر تجارت اوله که آتی ار اکرده کز در ر
 یعنی دست بدست و نقد بنقد معامله اید سز (فَلْيَسْ عَلَيْكُمْ تِجَارَتٌ آلَا تُكْتَبُوهَا) اوزر بیکزه
 برکنه اولما ز اگر آتی یازمز سز (وَأَشْهِدُوا ذَاتَ بَيْنَةٍ) و شاهد لر طونک حق خرید و فروخت اید سز
 بویارده مذکور اولان صیغه امور اغلب اتمه قنده استحبنا ایچوند ر (وَلَا يُضَارَ كَاتِبًا وَلَا
 شَهِيدًا) و یازنمی و طانفلق ضرر چکزل سون یعنی یازنمی باز مقده اکره اولمیه و شاهد شهادت اتمکه
 جبر اولمیه (وَأَنْ تَعْلَمُوا) و اگر ضرر و ننی اولند بیکر نسته ایشلر سز (فَإِنَّهُ شَوْقُكُمْ) بی شبه
 ننی اولند بیکر شنیك ایشلر فرمایند لک ز جند ضرر سز ایشلر (وَأَقُولُ اللَّهُ)
 و نکریدن خوف ایدک (وَيَعْلَمُكُمْ اللَّهُ) و حق سبحانه و تعالی سز احکامی او کتد ر (وَاللَّهُ
 يَكْتُبُ شَيْءًا عَلِيمًا) و ایزد عز وجل هر نسته انویس اور (وَأَنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ) و اگر سفر اوزر اولور
 وَتَجِدُوا كَاتِبًا) و بر یازنمی بولد بیکر ناکه سز متنك یاز (فَرِهَانٌ مَقْبُوحَةٌ) قبض و لنش

برکرو والنسو (فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا) پس اگر بریکر بریکری امین طور (فَلْيُؤْذَنُوا بِالْأَمْنِ)
 امانت و برن کسته ماننی ورسون یعنی مدیون بوجی ورسون (وَلْيَقِ اللهُ رَبَّهُ) و پروردگاری
 اولان نکریدن خوف ایتسنو امانته خیانت ایتد (وَلَا تَكُونُوا الشَّهَادَةَ) و یانکرده اولان درست
 طانفلق صافلرک (وَمَنْ يَكُنْهَا) و هر کیم آتی نکا راید و صافلر (فَإِنَّهُ أَمِنَ قَلْبُهُ) بی شبهه کیم
 آنک کوجکی کتکار اولور (وَاللَّهُ بِمَا تَعْلَمُونَ عَلِيمٌ) و خدای لایزال ایشلر بیکر نسته یه دانادر
 یله ما فی السموات و ما فی الارض کوکرده و برده اولان مخلوقات نکر می تعالینک قبضه تصرفده
 و ان یبد و ما فی انفسکم) و اگر قلوبکرده اولان اشیای اشکار اید سز و خفوه با آن کتیلر اید سز
 یحاسبکم بی الله حق بیجا و تعاسر اتمکه عاسب اید (فَيُغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ) پس ایتد و کی کسته نک کاهنی
 فضل و کرمیله مغفرت ایدر (وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ) و ایتد و کی کسته اشکجه ایدر (وَاللَّهُ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) و ایزد ذوالجلال هر نسته اوزر توانادر کوردر بیکر حق بویت کرمیه نازک
 اولد صحابه کرام اضطراره دو مشوب سرور کاشان صلی الله علیه وسلم ک حضور عزت مکو
 دیدیلر رسول الله طاقمزده اولیان نسته ایلکه تکلیف اولند حضرت املرنا استفسار
 اید بیکر دیدیلر رسول الله قلوبکرده خطور ایدن معاصینک ارکابی یزد فعی ممکنیدر که
 حضرت ذالجلال و الاکرام بزدن آنک خامسبه سن الحق ایستر حضرت صلی الله علیه وسلم آنک
 سیورک سز همان بنی اسرائیل کبی اولحق ایستر مرکز دیدیلر سمعنا و عصینا ناکه سببیله اوزر لرینه
 نیجه بلا امرسلط اولدی سز لائق اولان بودر که دیه سز سمعنا و اطعنا پس صحابه کرام سید الامامه
 کلامیله اطمینان پیدا اید و دیدیلر سمعنا قوله و اطعنا امره حق تعالی بوسوزک بر کانیله
 مشکل صاید قلری ایشی تخفیف و کند ولین مدح ایدوب سیورک (أَمِنَ الرَّسُولُ بِالْأَمْنِ)
 من ربه) پیغمبر صلی الله علیه وسلم پروردگار ندن کند و یه ایتان نسته یه ایمان کوردر
 و المؤمنون) و ایمان کلا نکرده خی کا ایمان کوردر (كُلٌّ مِنَ اللَّهِ وَمَلَائِكَتُهُ وَكُتُبُهُ وَرُسُلُهُ)
 قولری نکرینک وحدانیتنه و فرشته لرک موجود اولمیه و کابیلرینک و پیغمبر لرینک حق
 اولد قلرینه ایمان کوردر دیدیلر (لَا تَفْرِقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ) پیغمبر لریدن بریکس هارین
 ایزد یعنی جمله پیغمبره تصدیق ایدر ز نه یهود و نصاری کیکه کیمسته کفر اید و کیمسین
 تصدیق ایدر (وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا) و اهل ایمان دیدیلر خدایک فرمانی ایشلر
 قبول ایدک (عَفَاكَ رَبَّنَا) ای پروردگار یز مغفرتی طلب ایدر ز (وَالَيْكَ الْمَصِيرُ)

و در وقت سنك طرفه در: لا يَكْفِيكَ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وَشَعْرًا حق تعالى فضل كرمش را
 بر شعله تكليف بقرا لا اناك طاقتند اولان منته ايله (لها ما كسبت) حسا ندن قراند بغي
 منته نك تواني كند ويدر (وعلينها ما اكتسبت) و سبنا ندن قراند بغي شينك مكافاتي كند ويدر
 چون خدا عزوجل امت محمد دن لطف و كرميله مستحق تخفيف ابدى كند و در تخفيف طلب بتمسك
 طريقي بيان يزد و سوردى (وَبَيْنَا لَا تُولِغُهُ نَارُ النَّارِ سَبِيحًا وَلَا لَحْظًا نَارًا) اى پروردگار بمرزى معدن ايمه
 اگر دمنق صريفيله يا فصد سز ككه بز دن بر كاه صادر اولدى (وَبَيْنَا لَا تُولِغُهُ نَارُ النَّارِ سَبِيحًا وَلَا لَحْظًا نَارًا) اى پروردگار بمرزى معدن ايمه
 اى پروردگار بمرزى معدن ايمه (وَبَيْنَا لَا تُولِغُهُ نَارُ النَّارِ سَبِيحًا وَلَا لَحْظًا نَارًا) اى پروردگار بمرزى معدن ايمه
 اولان كسبه لراوزه بو كند (وَبَيْنَا لَا تُولِغُهُ نَارُ النَّارِ سَبِيحًا وَلَا لَحْظًا نَارًا) اى پروردگار بمرزى معدن ايمه
 منته نك بزه بو كند (وَبَيْنَا لَا تُولِغُهُ نَارُ النَّارِ سَبِيحًا وَلَا لَحْظًا نَارًا) اى پروردگار بمرزى معدن ايمه
 قين (وَبَيْنَا لَا تُولِغُهُ نَارُ النَّارِ سَبِيحًا وَلَا لَحْظًا نَارًا) اى پروردگار بمرزى معدن ايمه
 عَلَى الْقَوْمِ لِيَكْفُرُوا بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ) پس بدين اولان كروه اوزه بزه ياردم ايت زيرامولانك شاني بود كه
 قولر بيه ياردم ايد مريد كه حق حضرت صلى الله عليه و آله بود عا لاله دعا اينك حق تعالى كند و بديك ايتند
 اشيا اسكا و يرد مدخى و ايت اولند يكم حضرت صلى الله عليه و آله وسلم يورد هر كيم سورة بقره نك
 لغزنده اولان ايكى ايتى بر كجه ده اوقور اول ايكى ايت كا كفايت ايد ريعنى هر بيان شيدن كند و بديك
 حفظ ايد در دخی يوردى اول سورة كى ايجند بقره ذكر اول نور قرآنك چادر يد ريس آنى او كرونك
 زير اناك او كرمسى بر كند روزك ايتسى حسرند و سا حرا نك او كرمسه طاقت كتوره منزل

سورة العنكبوت و همسايان آية
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الهم (معناسى خدايه مفوضدر (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) خدا عزوجل معبود اولغه سزاوار كند ويدر
 غير كس عبادت سزاوار كند (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هُوَ عَلَى الدَّوَامِ مُتَصِفٌ وَلَا يَكُنْ جَمِيعُ الْمَلَكُ
 حياتى ندن ظهور ايتدى (الْقِيَوْمُ) دوام بقائه منعوت اولانكه قواسماتك بقاسماتك در
 نزل عليك الكتاب بالحق) اوزريكه قران درست ككه ايندردى (مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ) ايترو
 كنه ما و بتر اصول ديند موافق اولد بغي حالده (وَأَنزَلْنَا نُورًا وَلَا نَجْمًا مِنْ قَبْلِ) و نوريه و نجلى
 قراند اسبق حضرت موسى و عيسى عليهما السلام اوزره ايندردى (هَذَا كِتَابُنَا) خلقه بول كوستى
 اولد قارى حالده (وَأَنزَلْنَا الْقُرْآنَ) دخی حقى باطل دن ايرن كنب سما و بيه ايندردى (إِنْ تَذَرُ أَفَّا يَكْفُرُ) ايترو

نك نيك وحدانيتنه دلالت ايدن مشا نله كفايدن كسبه لره (لَهُ عَذَابٌ شَدِيدٌ) كند ويدر
 اشكجه اولور (وَاللَّهُ عَزِيزٌ) و ايزد متعال كفا روزه خالبد بر كسه كفاى تعذيب ايتك دن
 كند و بديك منع ايتن (ذُو نِقَامٍ) مجرمه عقوبت ايتك ايه سيندركه اناك ايندركه عقوبت كى بر منقم
 ايتك قادر كند (إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ) تحقيقا كه حق سبحا و تعالى اوزره
 يرد و كوكده اولش بر نسته پوشيده اولماز جمله مى كند و بيه نما ياندردى (هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ) ايترو
 كند و در اناك جمله بيه قيق و برن (كَيْفَ تَشَاءُ) ايتسد و كى كى خواه ار كن خواه ديشى خواه
 سياه خواه بياض (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) كند و سندن اوزكه حقله عباد اولمش بر معبود يوقدر (الْعَزِيزُ
 هر كسه اوزه غلبه ايدن (الْمُجِيبُ) ايتسى كايينى ايتلىان (هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ) ايترو
 كند و در اول پروردگار كه اوزريكه قران ايندردى (مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ) اول كمالك بر مقدار
 درست ايتدركه معالرين فهم ايتد صعوبت يوقدر (هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ) ايترو قرآنك اصل و مبدا
 و آخر متشابهان) و بر مقدارى متعدد معالره محمل لردركه انلردن معنای مقصود خلقه ظاهر
 اولماز (فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ) پس اما شول كسبه لره كه كلالرند بر اكر يك وار (فَيَتَّبِعُونَ
 مَا تَشَاءُ مِنْهُ) اندن متشابه اولان منته بيه تابع اولور لره (أَبْنَاءُ الْفِتْنَةِ) خلقى شك
 و تلبسه صالقي ايتسد كلر بچون (وَأَبْنَاءُ نَأْوِيلِهِ) و خوا هشار بيه كوره آنى تاويل ايتك طالب
 اولد قارى بچون (وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ) و اندن مراد اولان معنای حق تعالى ايدن غير كسبه
 بيلن (وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ) و دانسته ثابت قدم اولان لره (يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ) دير لره كا ايمان
 كوردك (كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا) تو محكم و متشابه پروردگار مر ك فندندرد (وَمَا يَذْكُرُ إِلَّا أُولَ الْأَلْبَابِ
 و بديك نصيحه بر كسه قبول ايتن الا ارباب عقول اولان لره (وَبَيْنَا لَا تُولِغُهُ نَارُ النَّارِ سَبِيحًا وَلَا لَحْظًا نَارًا) ايترو
 كلامند ريعنى دير لره پروردگار بمرزى كلالر طوعرى بولدن منحرف ايتد (تَبْدَأُ زَهَابًا يَتَنَا
 طوعرى بولى بزه كوسترد كد نصكر (وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً) و كرمك فندن بزه بر اسر كك
 باعشله (إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ) تحقيقا سن كندك هر شى كايينى باعشلىان (وَبَيْنَا لَا تُولِغُهُ نَارُ النَّارِ سَبِيحًا وَلَا لَحْظًا نَارًا) ايترو
 اى خداوند مز على التحقيق سن خلق جمع ايدن كسب (لَيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ) بر كونك حسا بچون كسك
 وقوعند هيج شك يوقدر (إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْلُقُ إِلَّا الْبِغَادَ) تحقيقا كه حق سبحا و تعالى خشر و
 خشر شاند ايندركه وعده بى خلاف ايتن (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أُولَ الْأَلْبَابِ) كفايدن كسبه لره (لَيَنْفِئَنَّ
 عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ) كند و لردن اموالرى دفع ايتن (وَلَا أُولَادُهُمْ) كونه او مشا قارى (مِنْ أَفْئِدَةٍ شَيْئًا)

مَكِينِكَ عَذَابِنَا نَسْنَسُهُ) (وَأُولَئِكَ لَهُمْ وَقُودُ النَّارِ) واولگروه كند وورد و جهنم آتشسته با نجوت
نَسْنَسُهُ) (كَذَابِ الْفِرْعَوْنَ) زمانه كده اولان كه تارك عادي فرعون انبا عنك عادي كيد ركرد و معاذله
وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) واول فرعون دن سبقي اولانك عادي كيد زك (كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) پيغمبر لر تيزك
معجزه لر ين يلان طوند يلر (فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ) پس حق تعالرك گاملك سبيله معذب ايندي
وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ) وازد متعال برك عقوبت ودر (قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَوْبُهُمْ) سويله با محمد كفرايدن
كسسه لر يعني مدينه ده ساكن اولان يهود طائفه سنه كه احد و قعه سنه شاد اولسلك اينك
مَسْغُوبُونَ) بقتد مغلوب اولور سن (وَيُخْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ) ودر خه جمع اولور سن (وَيَبْئَسُ
الْبَاسُ) وغيابله بمان ارام ايد چك مكاند دوزخ (وَلَا كَانَ لَكُمْ آتٍ) تحقيقا سزم بر درست
علامت وار ايد (فِي قَبَائِلِ النَّفْسِ) ايكي گروهك شانند كه بدر و قعه سنه برى برينه ملاقي
اولدي (وَقَدْ تَفَافُلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ) بر گروهك اوجيوز اولان اوج آدم ايد بيلر تكري تعالى بولنده
جنگ ايد لر (وَأَخْرَجُوا مِنْهَا) واور بر گروهك طفقوز بوز المي ايد بيلر ايمانسز لر در (بِرُؤْسِهِمْ) سيلم
اهل شرك گروهك اهل ايماني ايكي اهل شرك صا بسجه كور لر (وَأَيُّ الْعَيْنِ) كوز لر ين كور مسيله
يعني اشكارا اهل ايماني ايكي كند ولر ين عدد نجه كور لر دي (وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنُصْرِهِ مَنِ ارْتَضَى) و تكري
تعالى يارد ميله ايسند وكي كيمته قوت ويرر (إِنَّ فِي ذَلِكَ) ي شبيه اول از گروهك علمه سنك
لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ) بريند و نصحت وار بصيرت لر اربانه (زَيْنٍ لِلنَّاسِ خُبُ الشَّهَوَاتِ) از زو
اوله حق سنه لر خلق ايجون بز ندر ك (مِنَ النَّسَاءِ) بو و ما بعد نده اولان اشياء شهواته بياندر ريز
ارزو اوله حق اشيا فاريلدر (وَالْبَنِينَ) و اوغلر در (وَالْقَنَاطِيرَ الْمُقَنْطَرَةَ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ
وَالنَّوْنِدْنَ) و كوشدن جمع اولش حق مال (وَالْحَبْلَ الْمُسَوَّمَةَ) و تمغلهش آلر (وَالْأَنْعَامَ) و قيود
و كج و دوه و صفر لر (وَالْجَنَّةَ) و اكين (ذَلِكَ) اول مذكور اولان اشيا (مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) بغير
اولان صا غلغك منفعيدر (وَاللَّهُ عِنْدَهُ جَنَّاتُ الْمَأْوَى) و تكري تعالى قندد در كوزل دو نجهك برين
اسانه لا بق دكلدر كه اول كوزل دو نجهك برى دنياي دننه نك لذائذله دكشتر (قُلْ أَنتُمْ خَيْرٌ
مِّنْ ذَلِكَم) سويله مذكور اولان شهوات دينوبه دن برك شيندن سزه خبرا تيميني (لِلَّذِينَ اتَّقَوْا
عِندَ رَبِّهِمْ) ارتكاب فواحشدن برهيز اولان كسسه لر پروردگار لر قنده وار (جَنَّاتُ جَنَّةٍ
مِّنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) بر باغلكه اشجارى الشدن ازير من لرافر (خَالِدِينَ فِيهَا) ايجنده على الذوام قامت
ايسلك (وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ) دخی مسغدر اقدن بالك قلش فاريلر لار وار (وَرُضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ) دخی

تکرید نص در اثباتش رخسود لوق نلره وار (وَاللّٰهُ بِصَبْرٍ بِالْعِبَادِ) وایزد جل جلاله اهل
نفوس احواله دانادر که کند ولره او کونانغی امانده قیلدی (الَّذِينَ يَقُولُونَ) منقیدل شول کیمسه
در که دیر لر (رَبَّنَا اِنَّا اٰمَنَّا) ی پروردگار میز علی الخفیق نزه فرمان ایندیک شنبه ایمان کنوردک
فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا) پس زه کاهیل میز یوشید قبل (وَقِيَا عَذَابَ النَّارِ) وانش اشکنجه مسندن بری
محفوظ قبل (الضَّالِّينَ) بو و ما بعد ند مذکور اولانلر منقیدلر صغیرلر یعنی اهل نفوی
فرا نضک اذاسنه وخر مانک اجناسی اوزده صبراید نلدر (وَالضَّالِّينَ) وسوز و نیتک صغیر
ایندلر (وَالْقَانِطِينَ) وکیرلی و شکارانکریک فرماننه مطیع و منقاد اولانلر (وَالْمُتَفِئِينَ) واریز
استحقاق اوزره قصد فاید نلر (وَالسَّغْفِرِينَ يَا سَمَّارِ) و مسخر و قارنده مغفری طلب ایندلر
شهادت الله انه لا اله الا هو لا لائل نور مسیکه تکریم عالی بیان ایندیکه علی الخفیق کند و مسندن
اوزکه عبادته مستحق بر معبود یوقدر (وَالْمَلٰئِكَةَ) و فرشته لدخی کا اقرار کنورد مکله اول شهادت
کنوردیلر (وَاُولُوا الْعِلْمِ) و بیایک ایلر لدخی آنک وحدانیتنه ایمان کنورد مکله اول شهادت فایدیلر
فَاِنَّمَا بِالْقِسْطِ) عدل ابله طور مش اولدیغی خالده یعنی تکریم تعالی وحدانیتنه بیان ایندی
اولخالده که عدلی قامت انیش ایدی (لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ) وجود ده کند و مسندن اوزکه حقله
بر معبود یوقدر (الْعَزِيزُ) هر کوجلی اوزره غلبه ایدن (الْحَكِيمُ) ایشی کاینبغی حکم ایدرت
اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ) تحقیقا که تکریم فئند دین پسندیده دین اسلامدر نه یهود
ونصرانیت (وَمَا اخْلَفَ الَّذِينَ اٰتَوْا الْكِتَابَ) و توری و انجیل کند ولره ویریلن کسسه مختلف
اولدیلر (الَّذِينَ تَبِعُوا مَا جَاءَهُمْ اِلَّا هُوَ) لا نفس لملر بیلسی کند ولره کلدک نصکره (بِقِيَابِهِمْ
اِرْزُقُوهُمْ اُولٰٓئِنْ حَسَدْتُمْ) نه آنکه حقیقه الحالک بیلسی اوزر لرینه خفی اولستد (وَمَنْ
يَكْفُرْ يَا يٰ اَيُّهَا اللّٰهُ) و هر کیم خدانک نشان لرینه تصدیق کنوردن (فَاِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ) ب
شک حق سبحا و تعالی حسابی غایتله نیز ایدر پس ایانه کفر اید نلرک علی العجله حسابلر
کور و ب سقره یولر (فَاِنْ حَاجُّوكَ) پس اگر دلیکی قامت ایندکد نصکره سنکله مجادله
ایدر لر (فَقُلْ اَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلّٰهِ) سوبله بن کند و خانی خدایه تسلیم ایندم (وَمَنْ اَتٰنِعْنَ
وَبَكَ يَبْرُؤْكَ اَيْدِنلر لدخی (وَقُلْ لِلَّذِينَ اٰتَوْا الْكِتَابَ) و کند ولره کتاب سماو ویریلن کسسه لر
سوبله (وَالَّذِينَ) و کمالر اولیان کسسه لر یعنی عربک مبشر کربنه لدخی سوبله (اَسْلَمُوا
اسلامه کلدکن می نه که بن کدم (فَاِنْ اَسْلَمُوا فَاَغْدِ هُنْدًا) پس اگر اسلامه کلدکن لر بی شهادت

طوغری بولی بولوب مقصد واصل اولدی (وَأَن تَوَلَّوْا فَمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ) و اگر ایدن یوز چور زلر
 احکامی ایصال ایتکدن غیری اوزر بیکه رنسته لازم دکدر (وَأَنَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ) ویز دجل و علا
 قولرک احواله مقلعد (إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ) تخفیف اشول کیمسه لکه خدا نك وحد
 دلالت ایدن نشانله کفر ایدر (وَيَقُولُونَ نَحْنُ الْمُسْلِمُونَ) و پیغمبر لری ناجور بر اولدر زلر (وَيَقُولُونَ
 الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ الْمَالِ) و عدل ايله امر ایدن کسنه لری خلقدن اولدر زلر (فَبَشِّرْهُمْ
 بِعَذَابٍ أَلِيمٍ) پس انلری بر دلدی اشکجه ايله مژده لندر (أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ) و لکروه
 شول کیمسه لرد که عالمی باطل اولدی (فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) و او بر جهاند و و ما لهم من
 ناصرين) و انلره هیچ بارد جیلر اولما زک عذاب کند و لردن دفع ایدر (لَا تَزَالِ الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ
 الْكِتَابِ) بقره مبسن شول کیمسه لکه کابدن یعنی کب سما ویندن بر هر ویرلد بلر (يُذْعَوْنَ إِلَى
 كِتَابِ اللَّهِ لِيُقَاسَمَ بِهِمْ) خدا نك کتابنه یعنی تورات دعوت اولور لرتا که ازلره فصل خصوصت ایدر
 و انلری دعوت ایدن حضرت صلی الله علیه و سلم ایدی مرویدر که سرور کائنات علیه افضل
 الصلوات بر کون یهود کینسانسنه کیروب کند و لری اسلام دعوت ایدلری انلردن نعیم
 بن عمرو و خارث بن زید سرور کائنات بونکله مخاطب ایدلر که سن قنق دین اوزره سن حضرت
 ایدر بیکه بن ابراهیم علیه السلام دینی اوزره بر مزبوران دلد بلر کیم ابراهیم علیه السلام یهود
 ایدی حضرت صلی الله علیه و سلم انلره بیورد کک توراته ملجعه ایدلر که اواز مزده فصل
 خصوصت ایدر انلر ابا ایدلر بعد بو آیت نازل اولد (فَرِيقٌ مِّنْهُمْ) توراته محاکمه ایچون دعوت
 اولند قد نصبره انلردن بر کروه یوز دوند زلر (وَهُمْ مُّعْرِضُونَ) و انلر بر قوم در لکیم اعراض ایتک
 د ابلریدر (ذَلِكَ) اول یوز دوند و ندر و ب اعراض ایتک (بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ نَمُوتَ النَّارُ إِلَّا آيَاتُ مَا مَعَدُّوا
 اول سبیل در کیم انلر ایدلر بزر جهنم اشنی دکر الاصابلش کونلر ده که یدیدر یا فرق (وَعَرَّفَهُ
 فِي بَنِيهِمْ مَا كَانُوا يُفَعَّرُونَ) و کند و لری ایتلرک الدنک شول سننه که افرا ایدر زلر (فَكَيْفَ إِذَا
 جُمِعْنَا لَهُمْ) پس خالری نیجه اولور قنچ کند و لری بیغز (لِيَوْمِ لَا رَيْبَ فِيهِ) بر کون ایچونکه و قن
 اصلا مشک بو قدر (وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ) و هر جان قنلندی سننه نك سزاسی کدو
 بالتمام و بر بلور (وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ) و خالبو که کند و لرستم کورمش قیلنر لکورد بلر که وقع اخرا ایدر
 حضرت صلی الله علیه و سلم سلمان فارس نك مدینه نك چوره سنل خندق
 قازلسنه مرا ایدی و مهاجرین و انصارک هر اونه فرق آرشون قاز مسین تعین ایدلر قاز مق

اشناسند کند و لره بر فاطماش عارض اولدی که کلنکار کا را ایددی پس واروب حضرت نك حضوریه
 آنک کیفیتن عرض ایدلر حضرت صلی الله علیه و سلم کلوب مبارک الینه کلنکی الوب اولما نك
 بر اور مق اوردی آنک بر اولشنی او چورک و اندن برایشی بیذا اولدی که مدینه نك ابکی طرفی انکله
 ایشغلسند پس حضرت تکبیر ایدوب مسلمانلر دخی کند و سبیله تکبیر ایدلر و بیورد کیمه شهر نك
 کوشکری ایتلرک دیشلری کبی بکا اول ایشغدن کورندی سکر بر اورش دخی اوروب اولطاشله
 بر اولشنی دخی نا بود قیلدی و اندن اول ایشغه مانند برایشی پیدا اولد پس حضرت بیورد کوشغدن
 رومز میند فرمزی کوشکلر بکا کورنک و بر اورش دخی اوردی اولطاشنک بقیه سن هبا فیکد
 و بیورد بیکه بو ایشغدن بکا صغاشهر نك قصوری نمایان اولدی اهل ایمان سزه مزده اولسون
 حضرت جبریل بکا خبر و بر بیکه اتم اول لر مالک اولور مؤمنلر بو کلام در نظر امدن مسرور
 اولوب منافق لرسنن اطریقک بو کونا طرح ایدلر که عجب خالدر بو کشتی دشمن قور فوسندن
 خندق قازوب شهرن طشر بر آدم با صمیمور و بر لای خلقه روم و فارسک المسیل و علا
 و بر یور حق سبحا و تعالی بو آیتی منزل ایدوب بیورد (قُلِ الْمُؤْمِنُ) سوبله ای خدای ذوالجلال
 مَالِكُ الْمَلِكِ) ای پادشا هلق آیه سی (تَوَفَّى الْمَلِكُ مِنْ شَأْنِهِ) پادشا هلق ایستد بیک کسنه یه
 و بر دسن (وَتَزَوَّجُ الْمَلِكُ مِنْ شَأْنِهِ) و پادشا هلق ایستد بیک کسنه دن کین و الور سن
 وَتَزَوَّجُ مِنْ شَأْنِهِ) و ایستد بیک کسنه ارجمند قیلار سن (وَنَزَّلُ مِنْ شَأْنِهِ) و ایستد بیک
 کسنه خوار و حقیر قیلار سن بیدرک الحزن) بولک قبضه نصرفنده در پس ایولکی کیمه ایستد
 و بر دسن ننه که خبرک ایصالی قبضه نصرفنده در شرتک ایصالی دخی قبضه نصرفند ز
 لکن بو مقامه خبر بالکمر ذکر اولندی اول جهند نکه کلام خبرک ایصالی بیان لندر (أَنَّكَ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) تحقیقا که سن قودنسته اوزره تواناسن (تَوَجَّاهُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ) کیمه کوند زده
 کیور رسن یعنی حق سبحا و تعالی کیمه دن الوب کوند زی آر زلر (وَتَوَجَّاهُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ) و کوند ز
 کیمه ده کیور رسن یعنی کوند ز اکسک ایدوب کیمه دی آر زلر (وَتَوَجَّاهُ الْحَيُّ مِنَ الْمَيِّتِ) و ضاعی اولد
 چبقا در سن یعنی حیوانی فطنه دن اخراج ایدر (وَتَوَجَّاهُ الْحَيُّ مِنَ الْمَيِّتِ) و اولمش صاعدا اخراج
 ایدر سن یعنی حیواندن فطنه اخراج ایدر (وَتَزَوَّجُ مِنْ شَأْنِهِ بِغَيْرِ حِسَابٍ) و ایستد بیک
 کسنه یه حسنا بسنر زق و بر دسن (لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ) مؤمنلر کهار
 دوستلر ایدن مؤمنلر (مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ) مؤمنلرک دوستلر قلدن تجاوز ایتد کلری حالده

یعنی مؤمنه لائق اولان بود که کذب و کبی بر مؤمنی دوست ایدینه نه آنک صحنه ترک اید و مست
بر کافری سرارینه محرم قیلوب ایشان اکا اصمیر له (وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ) و هر کیم کفاری دوستلر
اید نور (فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ) نکرینک دیننده بر دیننده ده دکلدر (إِلَّا أَنْ تَقُولُوا مِنْهُمْ تَقِيَةً
مکر کفارک ضرر نندن بر قور قور ملاحظه اید و حذر اید سز که اولزمان تقیه اید و انلر له
دوستلشمق جائز کور نشد و بوحکم ابتدا اسلامه اید اما شمسک دار الحیدرین ما عدا جمیع
ممالک اسلامیه ده تقیه اید و انلر له محبت کوسنرمک جائز دکلدر (وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ
وایزد عز وجل کند و عذابندن سز قور قدر در (وَاللَّهِ الْغَظِيبُ) و و نمک نکرینک
جزاسی سمننه در پس عذابن اقتضا ایدن ایشه مباشرت اینمکر (فَلَا أَنْ تُخَفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ
اَوْ تُبْذَلُوهُ) سوبله سینه لر بکرده اولان شیئی اگر کیزلی ایدر سز یا آنی اشکارا قیلار سز
بَعْلَهُ اللَّهُ) حق تعالی آن بیلور (وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) و بیلور شول شیئی که
کوکرده در و شول سننه که برده در (وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) و خدا عز وجل هر سننه اوزره
نوانادر غایله کوجلودر پس نهی اولند بکزن سننه دن منتهی و لمز سه کز سز معاقب ایدر (يَوْمَ
يُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ وَ خَيْرٌ) مذکور قیل اولکونی که هر جان ایولکدن ایشلد و کی
دیننه نک ثوابن آماده بولور (وَمَا عَمِلَتْ مِنْ شَوْءٍ) و ایما نلغدن ایشلد و کی دیننه نک
سز اسنی دخی حاضر بولور (تَوَدُّ كَوَانُ يَمْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا) محبتله ایستر که آنک ارسند
و کند و ارسند بر اوزاق مدت اوله یعنی هیچ ایستمر اعمال قبیحه سن کوره (وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ
و خدای لایزال کند و عذابندن سز قور قدر در (وَاللَّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ) و حق سبحانه
و تعالی قولر مهر یا نلق ایدر که بود کلو عذابدن کند و لرین تحدیر ایدر (فَلَا أَنْ كُنْتُمْ يَتُوبُونَ
سوبله اگر سز نکرین سوز بکر فَاَتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ بِكَامٍ بَرٍّ وَلَكِ ایدک نکرین تعالی سز
سوز (وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ) و کنا هار بکرین سز پوشیده قیلار (وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ) و حق
سبحانه و تعالی پیغمبرینه اطاعت ایدنه چوق مغفرت اید و ب زیاده اسر کر بوایت نازل
اولدی اولد مک و فد بخران دیدیلر بخدا آنک محبتیون مسیحیه عباد ایدر (فَلَا أَطِيعُوا اللَّهَ
وَالرَّسُولَ) سوبله حق تعالی نک و پیغمبرک فرماننی برینه کنورک (فَإِنْ تَوَلَّوْا) پس اگر
یوزد و ندر لر (فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ) بی شبهه حق سبحانه و تعالی ایما سز اولان سز
إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ) تحقیق که ایزد جل و علا آدم علیه السلامی بر کزیده قیلد (وَنُوحًا

و حضرت نوحی دخی (وَالْإِسْرَافِيَّة) و حضرت ابراهیم اولادین دخی و آنرا اسمعیل و اسمعیل و اولادین
و حضرت محمد المصطفی حضرت اسمعیلک اولادندن اولغله انلر له داخل اولور (وَالْغُرَّانِ) و عذرا
اوشا قیلرین یعنی حضرت موسی و هرون دخی اصطفا ایدن دخی (عَلَى الْعَالَمِينَ) جمیع خلق اوزره
ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ) بر نسل بر کزیده قیلد یک بری برندن منشعبدر (وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ) و حق
سبحانه و تعا خلقک سوزین کمال اوزره ایشید راحواللرین کما ینفی بیلور (إِذْ قَالَتْ امْرَأَتُ عِمْرَانَ
مذکور قیل اولو فیکه عمران بن یصهرک قاریسی فا قوزا قرین حنه سوبلدک (رَبِّ اِنِّی نَذَرْتُ لَكَ
مَا فِی بَطْنِی) ای پروردگارم علی التحقیق بن قارنده اولان اوشا غی سکا نذر ایدم (تَحْزَنًا دُنْیَا
تعلقا نندن از اولد بغی خالده مر ویدر که خاتون مزبوره بر قصه عجزه ایدک بر کون بر انجله
کولکه سنده و نور مش ایکن کوردی بر فروش یور دیننه بمک و بر یوراندن کند و بر وقت
حاصل اولوب بر اوشاق تمنا ایدک بعد سوبلدک یا الهی اگر بکار اوشاق احسان ایدر سن آن
بیت المقدسک خدمتله نذر ایدیم و اوشا غک نذر اولغسی دینلرک جائز اید (فَقَبِلْ مِنِّی
پس بولیدیم نذری بندن قبول اید) اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) بی شبهه که سن کدک سوزی بولیشدن
نیتی بخشش بیلن (فَلَمَّا وَضَعُهَا) پس حق حنه خاتون حملی وضع ایدن (قَالَتْ رَبِّ اِنِّی وَضَعْتُهَا
تخسر یوزندن دیک ای پروردگارم علی التحقیق قارنده اولان یوک دیشی اولد بغی خالده وضع
ایدم (وَاللَّهُ اعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ) و نکرینک تعا حنه وضع اید و کی دیننه نک حقیقتی بخشش
بیلور (وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَى) دخی حنه سوبلد یک نذر خصوصه ارکک دیشی کی دکلدر
وَ اِنِّی سَمِیْتُهَا مَرْيَمَ) و تحقیقا بن اکا مریم دی قوم (وَ اِنِّی اَعِیْذُهَا بِكَ وَ ذُرِّيَّتَهَا) و علی التحقیق
بن آنی و اولادین یا الهی سکا صغندر دم (مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) در کاه عزندن شور لمش شیطان
و سوسه سندن حدیث شریفه کلشدر که بر اوشاق طوعن الا که ولادتی محلد
شیطان شقی کا دکر و اول محلد آنک پیغمبر مسی اندر انجی مزید و او غلی که حق تعالی
بواستعانه سبیلکه انلری آندن محفوظ قیلدی (فَقَبِلْنَا رَبَّنَا بِقَبُولِ حَسَنٍ) پس مریمی
پروردکاری بر کوزل قبول اید قبول اید یکه کند و بی ارکک برینه کجری (وَأَنبَتْنَا نَبَاتًا حَسَنًا
و کا حق تعالی کوزل نشو و نما و برکد یغی بخشش تربیت اولد یکه یا شی طقوز بیلد بتشد که
جمله اجنار اوزره غلبه ایدن (وَقَالُوا لَا تَزْكُرْنَا) و حق تعالی حضرت مریمک تربیه سته
حضرت زکریا علیه السلامی در عهد قیلدی مر ویدر کیم حق حضرت مریمی والده بی

بیت المقدسه کنوردی آنک بسمله سند اخبار نزاع ایدیلر انجونه اما ملربنک قیرنک حضرت
 زکریا علیه السلام سولیدیکه بن آنک بسمله سند قوکردن اختم زیر آنک طایزه سی بند
 بقیه اخبار بوسور قبول ایتوب دیدیلر قهرمهاله لم هرکیمه قهرمه حکم ایدر اول آن تربیت
 ایتسون بورایه جمله سی راضی اولوب آنلردن هرکس توزاتی اچنده یازدیغی قلی بیله آلوب ابرمق
 کنارینه کلدیکه اول ابرمق اچینه قلمری ضاله لر هرکیم قلی صوبوزنده قالوب باتمز اول
 شخص آنک تربیه سنه مقید اولسون بعده جمله قلمری صوبیه ضاله یار جمله قلمری باتدی الحق
 حضرت زکریا آنک قلی باتمک من حضرت زکریا آنی یانته آلوب تربیه سنه مباشرت ایددی واکا
 بیت المقدس اچنده بر مکان یا پوب آنک اقامنه آنی تعیین ایددی (وَمَا دَخَلُوهَا زَكْرِيَّا فَابْتِ
 هَرَاكَه كَه حضرت زکریا مریم اوزره کند و سیچون یا بلن بره کیردک (وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا) باندله بیجک
 سنه بولورد مریدر که حضرت زکریا مریم اوزره بدی قیو قیو یوب کیدر که و هرگاه که کیدر
 یوقلاردی یانته قیش فصلند یاز میوه سن و یازده قیش میوه سن بولورد (قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنِّي
 لَكَ هَذَا) حضرت زکریا علیه السلام سولیدیکه ای مریم بومیه سکا قیدن حاصل اولور (قَالَ
 هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ) حضرت مریم دیدی بو کوردیک رزق نکر میقالینک قشند (وَأَن لَّهُ
 يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ) که بی شبهه حق سبحا و تعالی ایستد و کی کسته یه حسا بسر
 روزی و بر (هَئَانِكَ دَعَا زَكْرِيَّا رَبَّهُ) و زمان حضرت زکریا خداوند نه دعا ایدیکه (قَالَ رَبِّ
 هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً) دیدیکه ای پروردگارم بکاسنک که مندن کا هدن پاک اولمش بر اولاد
 باغشله (إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ) تحقیقا سن دعا یی ابواشد رسن (فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ بِسْمِ اللَّهِ
 فَرُشَتْ لِرَجْعَةٍ وَأَنِّي جِئْنَا بِطَيِّبٍ) حضرت جبرائیل بیک تعظیم اولنق ایچون صیغه جمع ایلدیکه
 اولندی (وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ) آنی چیغردیلر او حالده که کند و سی محرابده نماز
 قلیق (وَأَن لَّهُ يَنْشُرُ) بی شبهه کیم حق سبحا و تعالی سکا مرده و بر (يُحْيِي) بر او غول
 ایلد که اسمی بجا دار (مُصَدِّقًا لِّبِكْرَةٍ مِنْ رَبِّهِ) تصدیق ایدیکه اولدیغی خالده تکرینک طهرند
 کلان سوزده یعنی حضرت عیسا آنک نبوتن تصدیق ایدیکه (وَسَيِّدًا) و علم و حلم و تقوی
 ایلد جماعته قانق (وَحُصُورًا) و نفسی آرزولردن منع ایدیکه (وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ) و کوزل
 کیمسه لردن پیدا اولمش بر پیغمبر (قَالَ رَبِّ أَنِّي يَكُونُ لِي غُلَامٌ) حضرت زکریا سولیدیکه ای
 پروردگارم قندن بکا او غول حاصل اولور (وَقَدْ بَلَغَنِي الْكِبَرُ) و حالبو که بکا پیرلک ایرشد

وَأَمَّا عَائِشَةُ وَفَارِيقُ فَصَدْرُ (قَالَ كَذَلِكَ) حضرت جبرائیل سولیدیکه پروردگاردن اوشا بید ایتسه
 کبی (إِنَّهُ يُفَعِّلُ مَا يَشَاءُ) ایزد عز و جل ایستد و کنی ایشلر (قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً) حضرت زکریا
 سولیدیکه ای پروردگارم بواچسنا ایدیکه بکا بر علامت قیلد که آنکه حاکم وجودین بیله سیم
 قَالَ أَيْتُكَ أَن لَّا تُكَلِّمُ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ) حق تعالی سولیدیکه سنک علامتک بودر که خلقله اوچگون
 سولیشمکه قدرنک اولیه (إِلَّا رِزْقًا) مکر کوزله بابا شله یا الله اشارت ایتکله (وَأَزْكُرُكَ كَثِيرًا
 وَرَبِّكَ جَوَّادٌ وَثَابِتٌ) (وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ) و زوال وقتدن مغر دك و طلع فجر دن قشور
 وقتنه دك بمان اشیادن خداوند کی مره قیل (وَأَذْكُرُكَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ) و مذکور قیل اولوقتیکه
 فرشته لر دیدیلر ای مریم (إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ) تحقیقا که ایزد ذوالجلال سی برزید قیلد (وَوَهَبْنَا لَكَ
 وَفَارِيقُ مَكْرَهُه) اولان خصال ذیمه دن سنی پاک قلدی (وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ
 وَجَمِيعَ خَلْقِكَ قَاطِرًا) اوزره سن برزید قیلد (يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ) ای مریم پروردگار بکا مطیع
 و مقاد اول (وَأَسْمِعْكِ وَكَلِمَتِي مَعَ الرَّاكِبِينَ) دخی سجد کوزور و رکوع ایدن لرله رکوع ایلد یعنی نماز
 جماعته قیل (ذَلِكَ) بو مذکور اولان اخبار (مِنَ أَنْبَاءِ الْعِزِّ) پوشیده اولان امور لشخبر لر نند
 نوحیه الیک (وَأَن لَّيْسَ لَكَ جَبْرِيلُ) ایلد سکا ارسال ایلد رزنا که مجربک خلقه نما بان اوله
 وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ) و سن یا محمد بیت المقدسک احبار یانته دکل ایدک (أَذْكُرُكَ أَفَلَا تَهْتَمُّ
 بِمَنْ قَرَّبَهُ) ایچون قلمری صوبیه ضا لوررد که تا که ظاهر اوله (أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ) قنقیکه مریم کشته
 در عهد اولفته لیا قی وار (وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ) و سن قلدن دکل ایدک (أَذْكُرُكُمْ) ایچون جبر بیکه
 مریم تربیتی خصوصنده خصوص ایدر (أَذْكُرُكُمْ) یادایت اولوقتیکه فرشته لر یعنی
 جبرائیل علیه السلام سولیدیکه (يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ) ای مریم علی التحقیق خدا عز و جل سکا مرده و بر
 بیکه مینه بر سوز ایلد که کند و سندن بی واسطه صد و ایتمشدر و اولفظ کن در که حضرت
 عیسی آنکه وجوده کلدی و از بس که جمیع مخلوقات واسطه ایلد وجوده کلدیلر و حضرت عیسی
 واسطه سز وجوده کلد بولفظ ایلد مخصوص اولدی و لا جمیع مخلوقات آنکه وجوده کلدیلر (أَسْمِعْ
 الْمَسِيحُ عِلْسِي ابْنُ مَرْيَمَ) مسیح آنک لقبیدر و اسم شریفی عیسا در و لقب اسم وزده تعظیم ایچون
 تقدیم اولندی (وَجِئْنَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) و جا هتی مقدر اولدیغی حالده بوجهانده نبوتله و اوبر
 شفاعته (وَمِنَ الْفَرِيقَيْنِ) دخی کرامتک حضور عزته مقبلدن اولدیغی حالده (وَيُكَلِّمُ النَّاسَ) دخی
 آدمیلرله سولیشور (فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا) بشکرده و قرغل اولدیغنده (وَمِنَ الصَّالِحِينَ) اوچون خالده

کله دن یعنی کوزل عالم کوکسته لردن اولدیغی حالده سکا انکله مزده وررد (قالت رب) حضرت
 مرحم نجیب واستیغاد طریقه دیک ای پروردگارم (انی بکون لی ولد) نه یوزدن بکا اوشا اولور
 و نه میسنی کیشی (و حالبوکه بنی ارک دگدی (قال کذلک) حضرت جبریل دیدی ارک دگد
 اوشاغک حصوله کلسی (الله یخلق ما یشاء) تکرری تعالی ایسند و کنی برادر (اذ اضی اشر
 فین برایشک و لمسته حکم ایدر (فاما یقول له کن) اکا دیمز الا که وجوده کل (فیکون) در عقب اول
 ایش موجود اولور (و یعلی الکتاب و الحکم) و حق سبحا و تعالی اکا یاز معنی و حلال و حرام کلسی
 او کوردر (و التوریه و الانجیل) و بویکی کتاب سماویه دخی او کوردر (و رسول الی بنی اسرائیل) و کلا
 تغذیر قول ایله یکل اوزره معطوفدر پس تقدیری بویله اولور که حضرت عیسی خلقله بشک
 و فرغل اولدیغده سوبلشور و سوبلرین یعقوب و شافقرینه بر مرسل پیغمبر قیلندم (انی قد جئتکم
 بایه من ربکم) انکه کیم علی تحقیق بن سزه ای بنی اسرائیل پروردگار کزدن بر علامتله کلمشم و علامت
 بودر که (انی اخلقکم من الطین کهیئة الطیر) بیک بن سز کون قوش قیلغی کبی چاموردن بر شی بنام
 قافغ فیه (در عقب آنک ایچنده او فوررم (فیکون طیر یا ذین الله) پس تکرینک فرمانیله اول
 چاموردن مصور اولان شی بر او چر قوش اولور (واثری الاکمه و الابوص) دخی انان طوغه
 کوری و بدنتله بر شلق اولان شخص صاغلدرم (واحي المونی یا ذین الله) و تکرینک فرمانیله
 اولشدری زنده قیلدرم (وانبیکم بایا نا کلون و ما ندخرون فی بیوتکم) دخی سزه خبر و بررم
 اول شید که اولریک زده آنی بیر سز اول شید که آنی آنده زخیره ایدر سز (ان فی ذلک لایة
 لکم بحقیقاکه بومذکور اولان معجزه لره دعوی نبوتک صدقنه سزه بر اولو علامت اولور (انکم مؤمنین
 اگر نبوتک تصدیق اید بیلر دیکر (و مصادقاً لایا بنی بدی من التوریه) دخی بندن اسبق کلان
 هنسه به که نوراند رخصدیق اید بی سزه کلام (ولا جملکم نبض الذی حرم علیکم) دخی اوزر بکره حرم
 اولان شیتک بر مقدار بنی سزه حلال اینک ایچون کلام (وجئتکم بایه من ربکم) و پروردگار کزدن
 بر معجزه ایله سزه کلام (فانقوا لله واطیعون) پس تکریدن خوف ایدک و فرمانی قبول ایدک (ان الله ک
 ورنکم تحقیقاکه تکرری بنم و سزک ربک زدر (فاعبدوه هذا صراط مستقیم) پس اکا قولت
 ایدک اطوعری بول بودر (فلما احسن عیسی منهم الکفر) پس اولوقتکه حضرت عیسی علیه السلام
 کفر دلالت ایند حرکتی یهوددن طوغد و او حضرت عیسانک قتلنه قصد ایتکاید و مرید
 فچ حضرت عیسی خلق طریق حقده دعوت ایتکه با شاکله یهود طایفه سی هلاکن قصد ایدیلر

حضرت عیسی آندن اکاه اولیوق شام زمیندن مصر اقلینه توجه ایتد اثناه طریقه دریا نلک کاینه
 کلدی بالق صیده مشغول بر جماعته ملاقی اولوب انلره سوبلک کلک سز کله انسان صیدین ایدلم
 دیدیلر من کیمنکه بویله ایشک عهد سندن کله بیلور سن یورد یکیم بن مرحم و علی عیسیایم تکرری
 قوی و پیغمبر پس انلر اکا ایمان کوردیلر اند نصکر (قال من انصاری الی الله) حضرت عیسی دیدی
 ققی کسنه لر بکا یاردی اولور لر تکرری النجا ایدکده (قال لکونون من انصار الله) صاف نیت
 اولان جماعت یعنی اول صید د دیدیلر تکرینک دین اجرا اولتو ایچون یارد جیلر اولور (امنا
 بایله) خدا نلک وحدانیتله ایمان کوردک (واشهدنا بانا مسلمون) و سن طایق اول که بی شبهه
 برحقه مطیع و منقاد اولمشور (ربنا امثایا انزلت) ای پروردگار دیمز ایندر دکل هنسنه به
 ایمان کوردک (وابعثنا الرسل) و پیغمبر یعنی حضرت عیسیایم تابع اولدق (فاکفنا مع الشاهد
 پس وحدانیتکه کوا هلق ایدنلرله بزی یاز (و مکرر) و اولکروه که حضرت عیسی انلردن کفر
 احساس ایتدی حیلله ایتدیلر مرویدر که انواع مکر و حیلله ایله حضرت عیسی اله کوردوب آنی
 بر مکانه حبس ایدیلر ناکه علی الصباح کندی داری داره چکه لر حق جل و علا آنی اول کیجه کوکه
 چیقاروب صباح اولدقده یهود جمع اولوب حضرت عیسیا قصد ایدن کلری شیتک اجراسنه
 مباحث ایدیلر یسلسری اولان یهود نام شخص مکان معهوده کیروب حضرت عیسیا چیقار تغه
 اهتمام ایتدی بقدی انده هیچ بر مشفق بوق طشره اولدک همان اولدم حق تعالی آنک اوزره
 حضرت عیسانک قیلغن صالک بلا توقف جمع یهود رئیس لرین حضرت عیسا در دیواره چکاید
 و مکرر الله) و تکرری تعالی انلره جزا رین ویردیکه رئیس لرین کند و لرینه صلب ایدرک (والله خیر
 الماکرین) و حق سبحا و تعالی جزا ویرنلرک بکریدر (اذ قال الله یا عیسی اینی متوفیک و رافعک الی
 بواش اولدم واقع اولدیکه تکرری دیک ای عیسی علی تحقیق بن سز بردن اولوب اگر ایمان مجلینه
 و فرشته لر مک مقربنه قالدی بییم (و مطهرک من الذین کفروا) و ایمان سز اولان کسنه لر
 سو جوارندن سنی پالک قلیجی هر (و جاعل الذین اتبعوک فوق الذین کفروا الی یوم القیمه
 و سکا پرولک ایدن کسنه لری یعنی مسلمانلردن و نصارادن نبوتکه قصد ایدنلر اوست
 قلیجیم یهود اوزره روز جزایه دلکه همیشه قلیج و دلیل ایله اوزر لرینه غالب اوله لر و نفس
 الاخره اوله در که بوکونه دلکه یهود طایفه سنک نه بر علیه اولد و نه حکومت صلا اولدیلر
 قرالی فرجیجکم) سکره دونمککن مجاز اتم طرفنه در قافکم بیککم فیما کنتم فیه متخلفون

پس ار از دم حکم ایدرم اول سنه ده که ایچند مخلصان ایدرد بکر امور دینیه دن (فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَعَذَّبْنَا بِمُنَافِقِينَ) پس اما مشول کیمسه لکه ایمانسن اولدی انلری فتی اشکیه ایله معتدل قیلارم (فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) بوجیهانده و اوجیهانده (وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ) و انلره هیچ یار و مجیدر اولار (وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) و اما مشول کیمسه لکه ایمانه کلوب کوزل عملر ایشیلدیلر فتی قیرم (أَجُورُهُمْ) حق تعالی انلره اجر قیلرین کمال اوزره و برده (وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسِقِينَ) و خدای ذوالجلال ستمکار کرسومز (ذَلِكَ) مذکور اولان اخبار (تَتْلُوهُ عَلَيْكَ) فی اوزر که او قوردر (مِنْ لَدُنْكَ) و اذکر الحکمیم علامت نبوتدن و خل و صولندن محکم اولان فراندن اولدی بغی خالده کوردر بلر که حضرت عیسانک کیفیت احوالی قیلرید بیان اولند قد نصکره بخران شهر بنه منشوب اولان نصار کسان اعتراضی و زادوب دیدیلر ای محمد نیچون سن حضرت عیسی حقند فناسوز سولرسن حضرت صلی الله علیه و سلم بیوردی خاشاکه بن آنیمان سنه ایله انکش اوله یم اول ذات تکرینک قولیدر و پیغمبریدر و مریم بنوله القا ایتد و کی کله در آنلر بوسوزدن غضبناک اولوب دیدیلر قولق انسان مقوله سنه اولور و انسان مقوله سنک تولدنه پدر و مادر لازمدر و حضرت عیسی اول مقوله دن دکدر پس حق سبحا و تعالی بوابقی منزل ایدوب بیوردی (إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ) تحقیقا که حضرت عیسانک صفته نکر یفتنه گشیل آدم حضرت آدمک صفته کیدر (خَلَقَهُ مِنْ تَرَابٍ) آنک فالبنی طبر اقدن نصو ایتدی (ثُمَّ قَالَ لَهُ) صکره اکا دیک (کُنْ) روحله زنده اول (فَیَکُنْ) در عقب روحله زنده اولدی یعنی نه که حضرت آدم تکرینک قدر نیله عاده مخالف بی پدر و مادر وجوده کلد حضرت عیسی دخی محض قدر نیله علی خلاف العاده بی پدر تولد ایتدی (أَتَمُّ مِنْ رَبِّكَ) حضرت عیسانک احوالندن و بریلادر درست خبر پروردگار کدن ضا در اولمشدر (فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ) پس ارباب شکدن اوله یعنی اولدیغک یقین اوزره ثابت اول (فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ) پس هر کیم حضرت عیسانک خصوصنده سنکله مجادلر ایدر (مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ) سکا کلان دانشد نصکره عیسی علیه السلام قول و پیغمبردر (قُلْ تَعَالَوْا) انلره سوبله کلک (نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاتَنَا کُمْ اَوْشَاقِلِرْمِزِی و اوشا فلر کزی چیغره لم (وَنِسَاءَنَا وَابْنَاتَنَا کُمْ) و قاریلر میز و قاریلر کزی و اَنفُسَنَا و اَنفُسَكُمْ و جانلر کزی و جانلر کزی (فَمَنْ یَمْلِكُ) صکره دعا و نیاز ایتد جهه ایدر لم کَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَی الْکَافِرِينَ) پس تکرینک لعن ایتسین بیلانجیلر اوزره قیده لم مرویدر که حق

بویات نازل اولد حضرت صلی الله علیه و سلم وفد بخرا فی ایستوب بیوردی هر چند کسنزه دلیل ارباد ایدرم عناد اوزره مصر اولور سنر شدی کلک سنر که مباهله ایله مشغول اوله لم تاکه صادق کا زیدن و محی مطلقدن ممتاز اوله نصاری بخران بوکلامه رضی اولوب بروقت و کاذ تعیین ایلدیلر اولوقت حلول ایدیمک حضرت صلی الله علیه و سلم امام حسین قوجا خنده الوب و امام حسنک الله یابشوب چقیدی و حضرت فاطمه الزهری رضی الله عنها اردینه دو و حضرت علی المرتضی رضی الله عنه انلرک عقیلرند روان اولدی پس حضرت صلی الله علیه و سلم اولاد و انسابنه بیوردی فحن بن دعا ایدرم سنر آمین سوبله کن او بر سندن نصاری دخی محل مأموره توجه ایتدیلر حق حضرت و اهل بیت کورد یلسر یا پار کزدیدی ای نصاری جملتی ربیوزلری مشاهده ایدر یورم که تکریدن بو طاعتک فالقیسنه ایستر لر سه بلا سنک انلرک خواهشیه اجر ایدر همان اولی بودر که مباهله بی ترک ایدر لم و علی التحقیق بیلور مک اگر انکله مباهله ایدر ز بر تر سار ربیوزنده فالمز پس نصارک آنک سوزینی قبول ایتدیلر و حضرت صلی الله علیه و سلم تسلیم اولوب عقد صلی بونک اوزره بغلدیلر که هر سنه کند و یه ایکی بک فرمزی حله و او توزره جزیه و یره لر پس حضرت صلی الله علیه و سلم بیورک و الدی نفسی مید وفد بخران بمنله مباهله ایتسیدیلر حق تعالی انلری مسخر ایدر که و اوزر لر بنه بودره اتش اولورک و جمله بخران خلق هلاک اولور لر دی (إِنَّ هَذَا لَهُ الْقَصَصُ الْحَقُّ) تحقیقا که بوسوز کند و در درست خبر (وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ) و عبارت مستحق تکریدن اوزر که هیچ بر معبود یوقد (وَأَنَّ اللَّهَ لَهْوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) و علی التحقیق ایزد عز و جل کند و در هر سنه اوزره علیه ایدن ایشی کمال اوزره احکام ایدن (فَإِنْ تَوَلَّوْا) پس اگر تر سار مباهله ایتکدن یوز چور لر لر (فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ) بی مشک کیم حق تعالی برمازلق ایدنلرک خالنه دانادر (قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ) سوبله ای کتاب آیه سی و اولانلر بومقابه خطاب تر سار لر در و بر قوله مدینه نک یهودی دخی اکا داخلدر و مضمون خطاب بوکه (تَعَالَوْا إِلَى کَلِمَةٍ) بر سوزک طرفنه کلک که اول سوز (سَوَاءٌ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ) ار مزده و ار کزده بر ایزد یعنی آنک ایچنده جمله پیغمبر لر اختلاف ایتدیلر و اوسوز بودر که (أَلَا تَعْبُدُونَ اللَّهَ) تکریدن اوزر که بر کیمشته عبادت ایتیه لم (وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا) و عبادت اکابر سنه و رفاق قلیله لم (وَلَا يَخِذْ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ) و حق سبحا و تعالی عبادتندن تجاوز ایدر بر بلوک بر بلوک تکریدن ایدنیه لم بوسوز نصار آنک و یهودی

ابتد کلمه تعریف در برافض ربوب کریمه سجود اید و در کثرت ریاضتندن بونلر ماش
 لاهوت حلول ابدی و بهود اخبارک احداث ابد وکی تحلیل و تحریه تابع اولد بلر (فَإِنْ تَوَلَّوْا
 پس اگر اهل کتاب بوسوزدن بوز جو بر لر (فَقُولُوا أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ) آنره سوبلکر شهادت
 اولکیم علی التحقیق زمطیع و منقاد اولستوز مردیدر کیم حضرت ابراهیم شانده یهود و نصاری
 مباحثه ابد بلکر بهود دبد بلر ابراهیم علیه السلام بزندن و نصاری ادعا ابد بلر کیم
 اوزندن و بن حضرت پیغمبرک حضورینه مرفعه یه جیقد بلر حق جل و علی بوابی منزل ابد و سوزد
 یا اهل الکتاب ای یهود و نصاری کرومی (لَمْ نَحْجُجْكُمْ فِيْ اِبْرَاهِيْمَ) بنچون حضرت ابراهیمک خصوصه
 مجادله ایدر سر (وَمَا اَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ وَالْاِنْجِيلَ اِلَّا مِّنْ بَعْدِهِ) و خالبوکه توری و انجیل که سزک
 کتابکزد لر اید بلر الا ابراهیمک (اَفَلَا تَتَّقُلُونَ) پس بنچون سوبلکر سوزی تا مل
 ایتز سز که حال اولان شیخ ادعا ایدر سر (هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ) اکاه اولک که سز اولکروه سز کیم
 حاجتم فیما لکم یر علم خصوصه ابد بلکر اولمشیده که سز ماکر برداش واری توری و انجیلده سز
 ثابت اولان محمد المصطفی انک و صافند عناد بوزندن مجادله ابد بلکر (فَلَمْ نَحْجُجْكُمْ فِيْمَا لَيْسَ
 لکم یر علم) پس بنچون مباحثه ایدر سر برنشته ده که سز ماکر بریلکی بوقدر (وَاللّٰهُ يَعْلَمُ) و حق
 سبحا و تعالی مجادله ابد بلکر شیتک حقیقته بیلور (وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) و سز حقیقه الحال بلر
 ماکان ابراهیم یهود یا ولا نصاری حضرت ابراهیم علیه السلام نه جهود و نه ترسانا ایدر (وَلَكِنْ
 کَانَ حَنِيفًا مَّسِيًّا) و لکن عقائد ر دینه دن منحرف پاک موحد طبع و منقاد ایدر (وَمَا کَانَ مِنَ
 الشِّرْکِیْنَ) و تکریم اورناق فیلان کسنه لردن دکل ایدر (اِنَّ اَوَّلَی النَّاسِ بِاِبْرَاهِيْمَ) تحقیقا که
 خلقک سز وارزی حضرت ابراهیمه (لَّذِیْنَ اتَّبَعُوْهُ) انک ملنه پیر و لک ایدر لر (وَهَٰذَا الَّذِیْ
 و بوبیغیر دخی (وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا) و بوبیغیر ایمان کتور لر دخی (وَاللّٰهُ وِی الْمُؤْمِنِیْنَ) و ایزد جل
 جلاله ایمانه کلانلرک امورینه مستولیدر پس انره یاردم ایدر و کند و لر احسانی دکر
 وَرَدَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ اَهْلِ الْکِتَابِ) یهوددن برکروه مجمله ایستد بلکر (لَوْ یَضِلُّوْکُمْ) سز کراه ایدر
 خطاب حضرت حدیفه و عماره در زیر یهود انلری دینلرینه دعوت ایدر و بطریق حقدن زدن
 ایستد بلر (وَمَا یَضِلُّوْنَ اِلَّا اَنْفُسَهُمْ) و جانلرندن اوز که برکیمسه ایزد در مزلر (وَمَا یَشْعُرُوْنَ
 و اول ضلالت کتاهنی و کند و لر ماندن محصور اولان ضررک بیلر لر (یا اهل الکتاب) ای یهود
 و نصاری جماعتی (لَمْ یُکَفِّرُوْنَ بِاٰیَاتِ اللّٰهِ) بنچون نورات و انجیلده محمد المصطفی نک نبوتی اوزره

دلالت ابدن خدانک یا نبی بوشیده فیلر سر (وَاَنْتُمْ تَشْهَدُوْنَ) و خالبوکه سز سهاد ایدر سز
 انلر تکریمک ابا ایدر (یا اهل الکتاب لَمْ یُکَفِّرُوْنَ بِالْحَقِّ بِالْبَاطِلِ) ای صاحب کتاب اولانلر بنچون درست
 سوز اصلا ایمان سوزله فارشدر سر (وَلَمْ یُکَفِّرُوْنَ بِالْحَقِّ) و حضرت محمدک نبوت و نعت صافلر
 (وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ) و خالبوکی سز بیلور سز که حق صافلور سر (وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ اَهْلِ الْکِتَابِ) و یهود
 برکروه دید بیلور و برکروه اون کشی ابد بلر بوکا اتفاق ایدر و دید بیلر کوندزک اولند دین اسلامه
 داخل اوله لم و آخرند اندن حقیقوب دینز رجوع ایدر لم بزدن سوال اولجه که بنچون بوبله ابد بلکر
 بوعذری کتور بی جواب و بره که بزین اسلامه داخل ولد بغیر نصکره اخبار و رهبا نزل مجادله
 و مناظره ابدنک عاقبت بز روشن دلیلر ظاهر اولدیکه بز دینز حقدرو محمد صلی الله علیه و سلم
 دینی باطلدر و نوراند مذکور اولان آخر الزمان پیغمبری بود کدر حق سبحا و تعالی مؤمنلری
 بویستله اکاه ابدیکه انلر دن برکروه بوبله سوبلشوب دید بلر (اٰمِنُوْا اِلٰی ذٰی اَنْزَلَ عَلَی الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا
 ایمانه کلانلر اوزره ایدر بلر نشنه یه ایمان کتور دیکه یعنی قرآن ایمانکری اظهار ایدر (وَحَبَّه النَّهَارِ
 کوندزک اولند (وَاَنْتُمْ فِی الْاٰخِرَةِ) و کوندزک صوکنده اکا کافر اولک (لَعَلَّکُمْ تَرْجِعُوْنَ) سز ابد اسلامه
 کلوب د نمکر سببیلر مسلمانلر دینلرندن دونه لر (وَلَا تُؤْمِنُوْا اِلَّا بِمَنْ بَعَثْنَا) و کتور دیکر ایمانه
 رکیمشته اظهار ایتمکر مکر برکیمشته که دینکره تابع ایدر (قُلْ اِنْ لَّدِیْ هُدًی مِّنَ اللّٰهِ) بونلره با محمد
 سوبله علی التحقیق رهبالق تکریمک رهبالغیدر بوجمله معترضه در و ما بعدنده اولان کلاه
 اولکروهک شمه کلامیدر که بری برینه وصیت ابدی (اَنْ یَّأْتِیَ اَحَدٌ مِّنْکُمْ مَّا اَوْفِیْکُمْ) یعنی اظهار
 ایتمکر که سز و بریلان شیئی کبی برکیمشته و بریلور مکر سز کله دیندش اولنلر که آنلره اظهار ایتد
 باس یوقد و آن اهل اسلامه و مشرکله افشا ایتمکر زیر انک افشاسی اهل اسلام اوزره شبا
 و بر و مشرکله ایمانه کلامینه باعث اولور (اَوْ یَحْجُجْکُمْ عِنْدَ رَبِّکُمْ) یا خود پروردگار کرفتد
 سز که مخصوصه ایدر لر بونی دخی ایتا عکزدن اولیا نلر اظهار ایتمکر (قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِلَدِ اللّٰهِ) انلرک
 کمان ابد وکی شیخ دلیل واضح ایدر و سوبله علی التحقیق علم و حکمتد ارتفاق خدانک دست
 تصرفنده در (یُؤْتِیْهِ مَن یَّشَآءُ) ایستد وکی کسنه یه آن و برر (وَاللّٰهُ وَّاسِعٌ عَلِیْمٌ) و حق سبحا
 و تعالی چوق مجملودر احسان مستحق اولانه داند (یَخْصُصُ بِرَحْمَتِهِ مَن یَّشَآءُ) اسر کسنه
 ایستد وکی کسنه مخصوص فیلر (وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِیْمِ) و ایزد ذوالجلال اولور و انلر
 ایه سیدر (وَمِنْ اَهْلِ الْکِتَابِ مَن اِنْ اٰمَنَتْهُ بِقِطَارٍ) و اهل کابدن شول کیمسه و ار که اگر کتور

بر قضا ركه بوز بركمى حقه در امين قبله من (تَوَدَّ إِلَيْكَ) انى سكا تسليم ايد ر عبد الله بن سلا
 كيكه فرميدن بر شخص يانده بر قضا را انون امانت تو بى فتنه صبحى كايوب اميندى بلا توقف
 كند و به بالتمام تسليم ايدى (وَمِنْهُمْ مَنْ أَنْ تَأْتِيَهُ بَدِيلًا) واهل كتاب بدن اول كيمسه واركه اگر
 كند و به التونه امين ايد رسن (لَا يُؤَدُّ إِلَيْكَ) ان سكا تسليم انبر (الْأَمَانَةُ عَلَيْهِ قَائِمًا) مكرول
 مدتده كه تقاضى بيمكه باشى اوزر مدومت ايد و بطور رسن فخاص بن عازور اكيمكه كند و به
 بر التون امانت و بر د بلر انكار ايدى (ذَلِكَ) بوخيانت نلردن او بيمكه صا در اولد بيمكه (بِأَنَّهُمْ
 قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّتِ سَبِيلٌ) على التحقيق نلرد بيلر اوزر بيمزه او قيان جماعتك خيانتند
 بركاه بوقدر زير معنفا مشقياه يهود بوايد بيمكه توراتى او قيان كسسه لرك مالى بز محلالدر
 دخی در لر كى توراتى بازلشد ر كيم دينزه مخالف اولانلر مخيانت انمك جائز در (وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
 الْكَذِبُ) و تكري تعالى اوزر يلاى سويلر (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) و خالبوكه كند و لر بيلور لرك يلاى
 سويلور لر زير ايج بر ملند خيانت انمك جائز اولمشدر لر (نَالِي) نقي ايند كلى شبيشه ر در معنى
 اعتقاد ايند كلى كوى دكلدر كه اوزر لر بيمه امى طائفه سته خيانت اينده كاه اولماز بلكه البشده
 اوزر لر بيمه اندن كاه اولور و حكم بودر كه (مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى) هر كيم ايد و كى عهدي بيمه
 كور و بر هيزكار لوق ايدى (فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ) زير على التحقيق خدا جل و علا بر هيزكار لوق
 ان الذين يمشرون بعهد الله تحقيقا شول كيمسه لرك تكريتك بيمانى صا زلر بيمى بيمه ايمان
 كور مكدن و امانته و فائتمكدن اوزر لر بيمه النان عهدي تبديل ايد لر (وَأَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا كَلِمَاتُ اللَّهِ دُخَى) ثَمَّا قَلِيلًا براز نهايه يعنى دنياى دنياه نك منفعتنه (أُولَئِكَ) و لكر
 اول و صفله متصفدر لر (لَا خَلْقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ) انلره او بر جهانه نصيب بوقدر (وَلَا يَكْفُرُ اللَّهُ
 وَنَه تَكْرِى تعالى انلره سويلشور (وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ) ونه روز قيامتده انلره رحمت
 نظريله بقر (وَلَا يُزَكِّيهِمْ) ونه انلرى مدح ايد لر (وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) و كند و لر بر در دك اشكنجه و
 (وَأَنْ مِنْهُمْ لَعَبٌ) و تحقيقا كه جهود لر دن بر كره و اربعه توراتى تحريف ايد نلر (يَلُؤْنَ النَّسْتَهُمْ
 بِالْكِتَابِ) توراتك او قوم سيله دلر بن طولاشدر لر لر بيمى ايند كلى تحريفانى توراتده درست
 منزل اولان شسته يه مشابه قيلار لر (لِيَحْسِبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ) ناكه كان ايد سركيم او قود قى
 شى توراتنددر (وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ) و خالبوكه او توراتدن دكلدر (وَيَقُولُونَ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ
 وَدِير لاول سوز تكريتك فندندر (وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ) و خالبوكه او تكريتك فنددر دكلدر

وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبُ) وحق تعالى اوزر يلاى ديلر انى ادعا ايمكلىله (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) و
 الحاله هذه كند و لر بيلور لركيم سوز لر دن يلا نجيذر لر طائفه يهودك تحريفى بيان ايد كند
 صكره نصارى طائفه سى حضرت عيسى عليه السلامك حقتده ايند كلى افتراي ر زوال
 ايد و بيور كى (مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ) بر انسانه صحيح و جائز دكل ايد بيمكه (أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ) حق
 سبحا و تعالى كا كتاب سماوى وير (وَالْحُكْمُ) و عا لك فضل خصوصى (وَالنَّبُوءَةُ) و بيمگر
 (قَدْ يَقُولُ لِلنَّاسِ) صكره خلقه سويلر (تَوَدُّوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ) تكريتك قولغند زنجاور
 ايد و بكا قولر اولك (وَلَكِنْ كَوْنُوا بَيِّنِينَ) و لكن سويلر علم و عملده كاملر اولك (بِمَا كُنْتُمْ يَعْلَمُونَ
 الْكِتَابَ) اول سبيله كه تكريدن ايمان كتابي خلقه او كرتدر دكر (وَيَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ) و اول
 سبيله كيم انى او قور دكر زير تعليم و تعلمك فائده سى حقتك و خيرك معرفتدر (وَلَا يَأْتِيَكُمْ
 أَنْ تَتَّخِذُوا الدَّلِيلَ وَالنَّبِيَّ أَرْبَابًا) و بيمگر اولان كسسه سزه فرمان اينر كه فرشته لرى بيمگر
 تكريلايدن سز (أَبَا تُرْكُ الْكَفْرِ) باحق پوشيده قيلسين سزه فرمان ايدر (بَعْدَ أَنْ تَقُولُوا
 أُولَئِكَ نَحْنُ الْكَافِرُونَ) و منقاد اولمش سز (وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ) و ياد ايت اولمش
 ايزد عز و جل بيمگر لرك عهد و پيمانك لديك (لَمَّا أَتَيْتُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحْيًا) هر نه سزه و بر دم كتاب سكا
 مفوله سندن و آنك فهمندن (فَرَجَاءَ كَرُّ رَسُولٍ مُصَدِّقٍ لِمَا مَعَكُمْ) صكره سركله اولان كتابى
 نصايقا بيمى بر بيمگر سزه كيليك (لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ) البشده اكا ايمان كور و ب بار دم ايد سز
 قال (أَفَرَأَيْتُمْ تَوَدُّوا أَخَذَ تَوَدُّوا عَلَى ذَلِكُمْ أَصْرِي) حق سبحا و تعالى انلره ميثاقى عرض ايد كد نصكره بوزى
 بوكا افرايد و ب آنك اوزر عهدي لديكى (فَالْوَأَقْرَرْنَا لَهُ سُوْبُلًا) سركله اولان كتابى
 قال (فَأَشْهَدُوا) حق تعالى سويلك پس بوا فرار اوزر بر مقدار كن بر مقدارى اوزر شاهد اولسون
 وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ) و بن كه تكري بيم سركله شاهد لر در (فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ) پس
 هر كيم اول عهد و پيمان نصكره بوز و ندر در (فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ) و لكر وه كند و لر در عهد
 بيمانك و فاسق د اثره سندن حقا نلر (أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ) يا بوز چور و ب خدا نك دبندن
 اوزر كه بر دين ابستر لر (وَلَهُ أَسْكُنُ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) و خالبوكه كوكلرده و برده اولانلر
 كند و به مطيع و منقاد اولد بيلر (طَوَّعًا وَكَرْهًا) از ادله و قور قيله اولد قلى خالده (وَالَّذِينَ يَبْغُونَ
 وَأَنْتَ جَزَا سِي سَمْنَه دوشم قيلنور سز (قُلْ) سويله يا محمد سن و توابك (أَمَّا بِاللَّهِ) تكريتك
 وحدانيتنه نصديق كور كى (وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا) و اوزر بيمزه ايند بيلن شسته يه يعنى قرآن

عظیم الشانه دخی ایمان کوردک (وَمَا أَرْزَلْنَا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَلَا نَسَاطِ) و حضرت
 ابراهیم اوزره واولادی واولادک اوزره ایند ریلن صحفه دخی تصدیق کوردک (وَمَا أَرْزَلْنَا
 مُوسَىٰ وَهَارُونَ مِنَ رَبِّهِمْ) و حضرت کلیم الله و مسیح علیهما السلام و سائر پیغمبر علیهم السلام
 پروردگار لرندن و برلدیکی استیایه دخی ایمان کوردک (لَا تَقْرُؤُا بَیْنَهُمْ) انلردن بریستک و
 بریستک اراسن آرمز که کیمسین تصدیق اید و کیمسین نکذیب اید و زجه لرینه ایمان کوردن
 وَتَحْنُ لَهُ مُشِيرُونَ) و بزخدا ی ذوالجلالک فرمانته مطیع و منقاد اولسون (وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ
 دِينًا) و هرکیم که دین اسلام دن اوز که بر دین ایست (فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ) هرگز اندن اول دین قبول اولماز
 وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ) و کند و او برجهانده او نوز نلرد ندر (كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ
 إِيْمَانِهِمْ) بیجه حق سبحا و تعالی بر جاعته طوغر و بول کوستر ایمانه کلد کلرند نصکره کافر اولدیلر
 وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ) و پیغمبر حق اولد یغن شهادت ایتد کلرند نصکره (وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ
 وَاشْكَارًا) اولان دلیلر کذولره کلد کد نصکره (وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ) و ایزد عز و جل
 ستمکارا اولان جماعته هدایت ایتمز یو ایلر اولون یکی نفر حقند نازل اولدی که اول اسلامه کلو
 صکره مرید اولوب مکینه کیندیلر (أُولَئِكَ) اول مرید اولان گروه (بَرَأَوْهُمْ أَنْ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ
 سِز لری بود که اوز لرینه نکرینک لعنت ایتسی اولور یعنی علی التحقیق خدا عز و جل انلری رحمتدن
 دور قیلار (وَاللَّائِيكَةِ) و فرشته لرک لعنت ایتسی انلرک اوزرینه در یعنی ملائکه انلردن
 بیزار اولورلر (وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ) و جمیع آدمیلرک لعنت ایتسی انلرک اوزرینه در یعنی آنلره
 مذمت ایدرلر (خَالِدِينَ فِيهَا) اول لعنتک ارنده که عقوبتد رهیشه اقامت ایتشار
 لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ) کدولردن شکنجه یونکلنمز (وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ) و نه کندولر مهمل اولورلر که
 عذابلری تأخیر اولوب بر راحت بوله لر (إِلَّا الَّذِينَ نَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ) مکر شول کیمسه لرک ارنده
 صکره توبه ایدوب ایمانه رجوع ایدیلر (وَأَصْلَحُوا) و ایتد کلری فساد ابولکه تبدیل ایتدیلر
 فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ) بی شبهه کیم کناه ایدوب توبه ایدنلره حق تعالی مغفرت ایدوب کدولر
 اسر کر کوردیلر که خارت بن سوید که اول مرید اولان اون ایکی نفر بن بریدی مسلمان اولان
 فرنداشی جلا س کندوب یو ایللری برامین کسنه نک البله کوندرد خارت ایللری او قوددن
 صکره اول مینه سویدیکه بن هرگز سندن یلان ایشتمدم و فرنداشمدن دخی و نیم قلمه
 محققدر که برادر پیغمبر اوزرینه افترا ایتمز و پیغمبر خاشاکه حق تعالی اوزره کذب سویلیه

پس چون بن توبیدن نا امید اوله بر همان خلوص اوزره توبه ایدوب مدینه منوره یوز طوندی اولد
 ائشاده قلان اونبر نفره یو ایللری او قودی انلردن ایدیلر یز بونده اقامت ایدر رز اگر محمد صلی الله علیه
 وسلم مغلوب اولور یز یولد اسلر یزله بولمش اولور زو اگر غالب کلور توبه ایدوب اسلام ایللر
 ایدر رز حق سبحا و تعالی بواقی منزل ایدوب (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ) تحقیقا شول
 کیمسه لر که ایمان کورد کلرند نصکره کفر ایدیلر (لَا تَزِدُوا ظَنًّا) صکره کفر اوزره ثابت اولدیلر
 لیچون کفری آرتردیلر (لَنْ يُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ) هرگز توبه لری قبول اولماز (وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ)
 و اولکروه کند ولردن آرزو نلر (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا) تحقیقا شول کیمسه لر که کفر ایدیلر (وَمَا تَوْفِيقِي
 وَهُمْ كَفَّارٌ) و اولدیلر و حالبو که کند ولر ایمان سزدر لر (فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلَّ الْأَرْضِ ذَرَبًا
 هرگز برلردن بر طولیسیه التوب قبول اولماز (وَلَوْ أَقْنَدُ يَدَايَ) و اگر ائکله جانی عذابدن فوز یوز
 ایستدی بیجه کافر اولان شخص روز قیامتده اگر مشرقدن مغربدن روی زمینه التوبه
 طولدر و بر جهنم عذابندن جانته فدا اولق ایچون کند و سندن مقبول اولوب قورتلر
 أُولَئِكَ) اول گروه که کفر اوزره مرید اولدیلر (لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) کندولره بر دردی شکنجه وار
 وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاجِيَةٍ) و انلره هیچ یار دجیلر اولماز (لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ) هرگز ابولکه نائل اولرسن
 حَتَّى تَقْضُوا مِمَّا تَحِبُّونَ) سودیکر اشیادن تصدیق ایتمیجه دک مریدر کیم چن بوابت نازل
 اولدی ابوظلمه رضی الله عنه پیغمبرک حضورینه کلوب سویدک یار رسول الله اموالندن بکا
 زیاده سوکل اولان شی بیر خانام باغد ر پس ایستدیکک نشنه به آنی صرف ایله حضرت صلی
 علیه وسلم پیوردی نه کوزل کلام دیدک او برقر نجلو مالدر اولی و انشب اودر که آنی قاربکه بذل
 ایدر سن و حضرت صلی الله علیه وسلم ابوظلمه به او جهنم ائکله فرمان ایتدی زرا انلره
 و بر مسی صدق در و صله رحم (وَمَا تَقْضُوا مِنْ شَيْءٍ) و زاد مقوله سندن هر نشنه که اتفاق
 ایدر سز ایسترازا ایستر حوق (فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ) بلا شک حق سبحا و تعالی اکا دانادر (كُلُّ الْقَلْبِ
 كَانَ جَلِيلِيٍّ أَيْضًا) قویچیک قسمتک یمسی یعقوب او شاق لرینه حلال اید (إِلَّا مَا خَرَّمَ رَبِّي
 عَلَىٰ نَفْسِي) انجق اول نشنه که حضرت یعقوب کند و جانی اوزره آنی حرام قیلد و اوبو کوشا
 اولشدیکه حضرت یعقوب علیه السلامه برخسته لک عارض اولوب سویدک اگر حق تعالی
 بکا بوخسته لکدن شفا و بر ربکا غایله سوکل اولان طعمای اوزریمه حرام ایدریم بعد
 شفاخانه الهیه دن اوزریمه نسیم لطف اسوب تحت بولد پس دوه نک آنی و سودیکه کدوبه

زیاده سوکلی ایله اوزرینه تحریر ایدی بهود دخی کا متابعت ایدوب اوزر لینه انی حرام ایدیلر
 و دیلر کیم نورانده بونلرک تحریری وارد اولمشدرحق سبحا و تعالی اوزر لینه بوسوزی رد ایدیکه
 آن حضرت یعقوب اوزرینه تحریر ایدی (مِنْ قَبْلِ أَنْ تَنْزِلَ التَّوْرَةُ) نوران ایدر لدن اسبق
 پس بوسوز اوزره اصرا ایدر لر سه (قُلْ قَاتُوا بِالْتَّوْرَةِ قَاتِلُوْهَا) سوبله پس نورانی کورک
 ایچنده اولان ایات تحریری اوقوبک (اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اگر کچک سوبلیجیلر کز منقولدر کیم
 حضرت کند ولره دیدکده نورانی کورک حیران و مبهور اولوب کورمکه جرات ایدیلر (قُلْ اَقْرَبُ
 عَلَيَّ اَللّٰهِ اَلْكَذِبُ) پس هر کیم تکرری تعالی اوزره بلان بعلدی (مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ) دلیل ایله از اولدوقد
 صکره (قَاوَلْتُمْ هُمْ اَلظَّالِمُوْنَ) اول مغزی جماعت کند ولردر ستمکار اولان لر ذرا انلر انصافی
 ترک ایدیلر و انصافی ترک اتمک چوق عظیم ستمدر (قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ) سوبله تحریرمک خبرنلا
 حق تعالی نک سور کچک ایدی و بهودک سوزی بلان ایدی (فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ اِبْرَاهِيْمَ) پس
 حضرت خلیل اتمک ملتله پیر و لک ایدک حقیقا حضرت ابراهیمک حالنه بیاند ریسن
 حضرت ابراهیم دیان باطله دن مائل دین اسلام اوزره مستقیم ایدی (وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ)
 و تکرری اورناق قنلردن دخی ایدی (اِنْ اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ) تحقیقا کیم زوی زمینده اول
 قوبلان خانه خلقک عبادتیچون (اَلَّذِيْ بَيْنَكَ) اول خانه که مکه شهرنده در و نه که مکه اول شهر
 آدیدر بیکه دخی آنک استمیدر (مَبَارَكًا) چوق خیر لوا اولد یغنده (وَهْدًى لِّلْعَالَمِيْنَ) و خلق
 ایچون هدایت اولد یغی خالده زیر اقبله لری و نعتد کا هتک اودر (فِيْ بَيِّنَاتٍ) ایچنده
 آشکارا نشانلر وار (مَقَامُ اِبْرَاهِيْمَ) اول نشانلرک ری حضرت خلیل اتمک طور دخی بر در
 و او بر طاشد که حضرت ابراهیم علیه السلام دباننک اثری ایچنده در (وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ
 اَمْنًا) و هر کیم کا کبر رقتل و غارتدن امین اولور یعنی برکنه کار که کعبه مکرمه به التجا ایدر ماد که
 بیت ایچنده در دست تعرض اندن کوناه اولور (وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ) و الله ایچون بیت
 شریفک زیارتی قصد اتمک خلق اوزره واجبدر (مَنْ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا) اول کیم
 اوزره واجبدر که اکا بول بولغنه قدرنی اوله (وَمَنْ كَفَرَ) و هر کیم که کفر ایدر یعنی حج اتمز
 بیلنک کرک کیم حتی ترک ایدنک کناهن تعظیم اتمک ایچون اندن کفر عنونه تغییر اولند (فَاِنَّ اَللّٰهَ
 غَفِيْرٌ غَفُوْرٌ) بی شبهه که تکرری تعالی خلقک حجتدن غنبد (قُلْ يَا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغُفُّوْا
 بَايَاتِ اللّٰهِ) سوبله یا محمد ای کتابا به لری اولان کروه نیچون تکررینک عقیل و نقل نشانلرین

انکار ایدر سنر (وَاللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰی مَا تَعْمَلُوْنَ) و ایزد ذوالجلال ایشلد یکر ایشلر کمال
 اوزره مطلقدر (قُلْ يَا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغُفُّوْا عَنْ سَيِّئِ اللّٰهِ مَنْ اَمِنَ) سوبله ای ارباب
 کتاب اولان لر نیچون تکررینک بولندن ایمانه کلانلری منع ایدر سنر (تَتَّبِعُوْهَا عَوَجًا) اوکلانده کیم
 تکررینک بولنده اگر بیک طلب ایدر سنر (وَاَنْتُمْ شٰهِدٰٓةٌ) و سنر اهل اطلاق سنر که اونکرینک
 بولیدر و آندن خلق منع اتمک ضلالت و ضلالدر (وَمَا اَللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ) و حق سبحا و تعالی ایشلد یکر
 شبدن بیخبر دکدر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ تَطِيعُوا فِرْقًا مِّنَ الَّذِينَ اٰتَوٰا الْكِتَابَ) ای ایمانه کلان
 کسنه لر اگر توری و بر بلان کسنه لردن بر بیلو که اطاعت ایدر سنر (بَرُّوْهُمْ بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ كَافِرِيْنَ)
 ایمانه کلان یکر کز نصکره سنری ایمانسنر و ندر لر بولیت اوس و خزر چک بر کروهی حقتد نازل
 اولدی کور دیلر که ایکی طائفه دن بر چ کسنه او توروب خلوص اوزره صحبت ایدر بور کز شاشن
 قیس بهودک اوزر لینه کچوب نلرک الفت و مودت لرن مشاهد ایدوب کندوبه بر غیظ عظیم خاصر
 اولد پس بهودک غلا ایدیکه واروب بانلرند او توره اند نصکره بغاث و قعه سنک کونی که ایچنک اوس ایله
 خزر چک عظیم جنکری اولوب صکره غلبه اوس طائفه سنه اولدی کند ولره سوبلیه و آنک حقتد
 سوبیلان اشعار اوقیه اولدخی کلوب اول خبیثک سپارشیخ اجر ایدوب اوسک مدحند و
 خزر جیلرین ذمده سوبیلان اشعار اوقوی اول کلام خزر جیلرک اسماعنه بر شجه الملرندن اوس
 طائفه سن شتم ایدیلر اوس آنی تحمل انیموب خزر جیلری سوکدیلر ایکی طائفه نک ارا سنک آتش
 فتنه شعله لندی مفاخره به باشلدیلر اندن مشاجره به واصل اولدیلر ایکی طرفک دلاور کز سلامه
 یانوب جنکی استد غایتدیلر سرور کائنات صلی الله علیه و سلمه خبر اولندی همان معرکه
 لرینه بشتوب ایدک لری ایشدن اوتری کند ولرن تعیف ایددی علی الفور کند ولره نمایان اولد کیم
 اول ایش براغوا شیطان ایدک همان بری بریله فوجا فلشوب ایدک لری ایشدن استغفار ایدوب
 حضرت له دوندیلر پس اول ایت نازل اولد دخی حق تعالی انلری تعیف ایدوب بهودک (وَكَيْفَ تَكْفُرُوْنَ
 وَنَحْنُ كَافِرُوْلُور سنر) (وَاَنْتُمْ تُثَلِّیْ عَلٰی مَا اَنٰتُ اللّٰهُ) و حالبو که سنری کروه انصار اوزر بیکه و قنر
 خدانک یانی (وَفِیْكُمْ رَسُوْلٌ) و ار کزده در خدانک پیغمبری (وَمَنْ يَعْصِمْ بِاللّٰهِ) و هر کیم که تکررینک
 دیننه یا بشوب التجا ایدر (فَقَدْ هَدٰی اِلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ) بی شبهه کیم بر طوغری بوله هدایت
 اولندی (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِیْمَانَهُ كَلَانَ كَسَنَه لَر) (اَتَقُوْا اللّٰهَ) تکررینک خوف ایدک
 حق تعالی اندن درست خوف اتمک تکررینک یعنی طاقت کزی واجباتک قیامند و محرماتد زاجنات

ایمکه صرف ایدک (وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ) و اولمکر الا اونی لک کسز اهل ایما سز یعنی اسلام اوزره
 ثابت اولک بر حلد کد مورت سزه کد کد دین اسلام اوزره سزی بوله (وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا
 وَخُذُوا كِتَابَ اللَّهِ فَمَنْ كَفَرَ بَإِيمَانِهِ مِنْهُ فَأَنَّكَ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْغَاثِ) و حقدن ایرلک (وَأَذْكُرُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ
 واوزر بکره اولان نکرینک احساننی یاده کورک (إِذْ كُنْتُمْ آعْدَاءً) فچن جاهلیته عصر نکر دشمنلر
 ایدیکر (قَالَ بَيْنَ قَوْمَيْنِ) پس کورکلر بکره اسلام سبیلک الفت صالدی فاصبحتم بینه اخوانا
 در عقب آنک لطف و کریمله قونداسلر اولدیکر یعنی کویاد شمنلک ایله اخشا ملسلر بکر بعدلک
 لطیفله قونداسلر صبا حلد کز (وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ) و اشدن بر چفورک کناری
 اوزره ایدیکر (وَأَنْتُمْ كَذِبْتُمْ) پس حق سبنا و تعالی سزی اول اشدن قور تردی (كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ
 لَكُمْ آيَاتِهِ) نه کحق تعالی حال کز بیان بندی دلایل و خلدینته سزه اشکار ایدر (لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
 تا کسز طوغری و یول اوزره ثابت اولور سز (وَلَكِنْ مَتَّعْتُمُوهُمْ) و سز دین بر جماعت اولسونک (بَدْعُوا
 إِلَى الْحَيْثُ) ابولک ایمکه خلق دعوت ایدر لر (وَيَا مُرْءُونَ بِالْمَعْرُوفِ) و شرعاً مستحسن اولان ایمشک
 ایشلسین خلفه فرمان ایدر لر (وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ) و شرعاً مستفیع اولان اشیا دن خلقی منع
 ایدر لر (وَأُولَئِكَ) و اول جماعتکه اجر بالمعروف ایدر و منکر دین نی ایدر لر (لَهُمُ الْغُلُوبَةُ) کد و لدر
 محنلردن کمال اوزره قور تانلر (وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَقَرَّوْا) و اولمکر شول کسنه لک بیکه عذو
 سبیلله برکنده اولدیلر (وَأَخْلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا بَاءَ لَهُمُ الْبَيْتَاتِ) و روشن دلیل لک کد و لسه
 کد کد نصکره مخلف اولدیلر (وَأُولَئِكَ) و اولمکر و ه که برکنده اولوب مخلف اولدیلر
 لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ) انلره بر اولو اشکنجه اولور (يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ) برکونده که بر مقدار یوزلر
 آق اولور و بر مقدار یوزلر قره (فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ) پس اما شول
 یکسه لکه یوزی قره اولدی کند و لره دینلور ایمان کتور دیکر د نصکره کافر اولدیکر
 بواسطه هام تو بیخ ایچوند ریخته ایماند نصکره کافر اولدیکر (فَذُوقُوا الْعَذَابَ) پس
 اشکنجه نکر جانشینلک (يَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) اول سبیلله که ایماند نصکره کفر ایدر دیکر
 وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ) و اما شول یکسه لکه یوزلر آق اولدی (فَبِإِذْنِ اللَّهِ) نکرینک
 رحمنده یعنی بهشت برینده اولور لر (هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ) کند و لرانک ایچنده علی الدوام قات ایشلر
 نلک آیات الله) بوسوره مذکور اولان اخبار خدا نکر ایتدیر (تَسْلُوها عَلَيْهِمْ
 و حیات و ساططیکه اوزر بیکه انلری و قورز (بِالْحَقِّ) طوغری بولمکه (وَمَا اللَّهُ بِرَبِّدُ ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ) و حق

سبنا و تعالی انلر و جنه ستم ایشلسین استم و جرم سز عقوبت ایتدیر (وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ) و کورکلر و لک
 فرشته لر و اخر لر خدا یه مملوک دیر لر (وَمَا فِي الْأَرْضِ) و بر د مملو ان مخلوقات دخی (وَلِلَّهِ تُرْجِعُ
 الْأُمُورَ) و ایشلر خدا ی عز و جلک فرمانته دو نمش قیلنو (كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ) سز برکوزل کروه
 ایدیکر که (أَخْرَجَ النَّاسَ) خلوتخانه عید خلق ایچون جفتش قلدنک (تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ) شرعاً
 مستحسن اولان شینک ایشلسین خلقه فرمان ایدر سز (وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ) و شرعاً مستفیع
 اولان ایمشک ایشلسین خلقی منع ایدر سز (وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ) و نکرینک و حلدینته علی وجه
 الحقیق ایمان کور سز (وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ) و اگر اهل کتاب حضرت محمد المصطفی نکر نبوت فشد
 ایتسیدیلر (كَانَ خَيْرَ الْأُمَّةِ) البنده کند و لره ایوا لور کد (مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ) بعضیلر اهل ایماند
 و اکثرهم الفاسقون) و چوقلری دینک دانه سندن طمشره اولشلردر (لَنْ يَضُرَّكُمْ وَلَا أَذَى
 اهل کتاب سزه ضرر بیتشتر مز لمر ایچمک سوکک و تهدید کی (وَأَنْ يَفْأَنِلُوكُمْ) و اگر سز کله
 جنک ایدر لر (يُؤْتُوكمُ الْأَذْيَانَ) اردلرین سزه دونددر لر یعنی جنک ایدر لر سه قارشو طور لر
 قَدْ لَا يَضُرُّونَ) صکره باردوم اولما زلر (ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةَ) بهود اوزره خوارق وضع اولتد
 این ما یقنوا) قنده بولنسه لر (الْإِجْبِلُ مِنَ اللَّهِ وَجِبِلٌ مِنَ النَّاسِ) اعم احوال دن اسشنادر
 یعنی قوا احوال قند اوزر لرینه خوارق وضع اولتد مکر اول حالده که خدا نکر عهدیله و مؤمنلر
 اما نیله معصم وله لر (وَبِأَوْفَاقِهِمُ مِنَ اللَّهِ) و نکریدن بر خشمده دوندیلر (وَضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَتَ
 و حقیقک جمیع وجود لرین قاتلک (ذَلِكَ) مذکور اولان خوارق و مسکت و نکرینک خشمی و زلر
 اول سبیلله اولدیکه (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا بَيِّنَاتٌ مِنَ اللَّهِ) بلا شبهه انلر نکرینک شنانلرینه کفر ایدر لر
 وَتَقْلُوبُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ) و پیغمبرلر ناحق بره اولدر لر کد (ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ)
 بو کفر و قتل انلردن اول سبیلله صادر اولدیکه حقیق فرمانته مخالفت ایتدیلر و حدود شرعیته تجاوز
 ایدر لر (لَيْسُوا سَوَاءً) ارباب کتاب اولانلر برابر کد لر لر (مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ) اهل
 کتاب دن برکروه و ارکه دینلری اوزره طور مشلردر و انلر اول طائفه در که محمد المصطفی نکر
 نبوته اقرار ایدر و ایمانه کدیلر (يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ أَنْاءَ اللَّيْلِ) نکرینک کلامک کچه نکر
 ساعلر نکره او قور لر (وَهُمْ يَسْتَكْبِرُونَ) و کد و لرنماز قیلار لر (يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) نکر
 و حلدینته و روفیز نکر اولسنه تصدیق کور لر لر (وَيَا مُرْءُونَ بِالْمَعْرُوفِ) و خلقه محمد
 المصطفی نکر متابعه سته امر ایدر لر (وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ) و خلقی حضرت نکر کد بیدن منع

ایدر (وَسَيَايَعُونَ فِي الْخِيَرَاتِ) وکوزل اعمالك ارتکابنده شتابله سعی ایدر لر (وَأُولَئِكَ مِنَ
الضَّالِّينَ) واولکروه که بوصفاته موصوفدر لر اولور زمره مسندن معدود در لر (وَمَا يَفْعَلُوا
مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوا) وکوزل ایستدن هر نه ایستلر لسه ثوابی نقصان اولماز بالتمام کند ولره واصل
اولور (وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ) وخذای لزان بر هر کادر لک ایشنه کمال وزره دانادر (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
تَحْقِيقًا كَذَّبُوا بِحُجَّتِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَبِأَنَّهُمْ أَتَوْا اللَّهَ بِمُكْفَرَاتٍ وَأَنَّهُمْ كَانُوا
مِنَ اللَّهِ شَرًّا) اموالکریک قوت قلیدر یک و ساقایک نالره استظهار ایدر لر کمریک عذابدن
راز سننه کند ولرن دفع اینمز (وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ) واولکروه دوزخک ایدر لر (هَمَّ يَوْمًا هَاجَرُوا
مَدِينَهُمْ لَأَيُّهَا يُجَادِلُوا فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) یهود صرف
قبل قتل شمشک صفیه یقین اولان زند کاندکده (کُلُّ رِجٍّ بِهَا ضَرْبٌ) بر یک صفیه کبیر که ایچند
قی صواق (أَصَابَتْ كُرْتٌ قَوْمًا طَلَبُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُمْ) کفر و معصیتله جانلرینه ستم ایش بر یلکه
اکینه دکوب آئی نابود قیلدی مراد انفاق ایتدک شمشک شمشیه ضایع اولمقلقلده بر کار اکیته
صواق بیل آئی نابود ایدو نه دنیاده و نه آخرتک کند ولره نفع ایددی (وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ) وایز متعالی
ستم ایتدک (وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ) ولیکن کند ولر جانلرینه ستم ایدر لر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَتَّخِذُوا بَاطِلًا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهًا إِنَّ إِلَهًا كَلَانُ كَسَنَهُ لِمُسْلِمًا نَلْدُنْ أَوْزَكْ) اولان اشخاصی مخفی دست
ایدنکر (لَا يَأْتِيَنَّكُمْ خَبْرًا) اول اشخاص سزه ضرر ایصال ایتدک نقصان ایدر لر (وَدَّوَمَا عَنِتُّمْ رَحْمَتُ
وَمَشَقَّتُكُمْ أَرْزُوْا يَدِيْلَر (قَدْ بَدَأْتُ بِبَعْضِهَا مِنْ أَفْوَاهِهِمْ) بی شبهه کیم اغزلرندن عداوت
اشکارا اولدی یعنی سزه شدت بغضلر نلرن نفسلرین ضبط ایدو مر لرسوزلرندن سزه
ایتدک لری دشمنک فهم اولور (وَمَا يَتَّبِعُ صُدُورُهُمْ أَكْثَرُ) وسینه لری صاقلدی عداوت
اغزلرندن اشکارا اولان علونندن بیوکدر (قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ) بی شبهه کیم سزه سنالر ظاهر
قیلوق (إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) اگر سز یان اولان سننه فهم ایدر لر (هَآأَنْتُمْ أُولَئِكَ) آگاه اولک ای
بیگانه لر صحبتله خطا ایدن جماعت سز اول کیمسه لرسزه (يَحْبُوْنَهُمْ) انلری سور سز (وَلَا يَحْبُوْكُمْ
وَانلر سزی سور لر (وَتَوْفِيْتُوْنَ بِالْحُكْمِ) وکریدن اینان قو کباب قسمنه ایمان کور سز
وانلر بعض کابلی انکار ایدر لر پس انلره نیچون محبت ایدر سز (وَإِذِ الْقَوْمُ قَالَوْا آمَنَّا) وچنی سز که
بولشور لر نفاق بوزندن دیر لکه بز ایمانه کلدک (وَإِذْ أَخْلَقْنَا عَصَى لَكُمُ الْإِنَّمَالِ مِنَ الْغَيْطِ)
وچنی نهها اولور لر و زر کنه آجغلرندن بر مقلر نیک و جبرین اصر لر (قُلْ تَوَابِعُظُّكُمْ) بوصفاته

سویله یا عجز آجغلر له اولک (إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) که بی شبهه حق جل و علا سینه لره مخفی اولان
اشیایه دانادر پس سینه لرنده اولان حقد و حسد کجشی یلور (إِنْ تَسْأَلُكُمْ خُشْيَةُ سُبُوْهُمْ) اگر
سزه بر اولک دکر اول ایولک کند ولرین غناک قیادر (وَإِنْ تُصِبْكُمْ مَيِّتَةٌ يَفْرَحُ بِهَا) و اگر سزه
بریدلک غرض اولور انکه دلشاد اولور لر (وَإِنْ تُصِبْكُمْ وَتَقْتُلُوا) و اگر صبر ایدو بر هر سز
ایدر سز (لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا) مکر و حیله لری سزه بر سننه زیان ایتدک (إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ) تحقیقا که ایزد ذوالجلالک علی صبر و تقوان ایستد یکر سننه قابیلشد کور دیکر
هجر نک و چنی سننه سنک ماه شوالک اون ایچنی کوننده ابوسفیان بر خیل جمعیتله سرور کاندک
جنک انک ایچون مدینه اطرافدن احد نام طاعک قرینک فوندی حضرت صلی الله علیه وسلم
ایستد بکه مدینه منوره ده توقف ایدو بر نالره آند جنک ایدو اولکروه که بدر و قعه سننه
حاضر دکل ایدر لر جبقو جنک ایتدک حضرت اوزره مبالغیه ابرام ایتدک بر حضرت صلی الله علیه
وسلم مهاجرین و انصار دن بیک شخصله جنک ایتدک توجه ایتدی اثناء طریقک عبد الله ابن
ابی اوجیوز منافق له کبرویه دوندی سرور کائنات ید سوز کسنه ایلده دشمنک مبالغیه سننه
کندی احد طاعنه بر شجه عبد الله بن جبری الی کانداز اوزره سردار ایدو بر طاع مزبور ک
رخنه سنک محافظه سننه تعیین ایدو کند ولره غایله سپارش ایتدیکه اگر غالب و اگر مغلوب
اولور سز مکنکر دن حرکت ایتدک پس حضرت صلی الله علیه وسلم نفس نقیسه سیله لشکر
ها یونک صفوفنی نسوبه ایتدی و بواسطه صباخ و فتنده اولمشدی نه که حق تعالی بیورک
و از غدوت من هاک) و نادریت اولوقتیکه حضرت غایله نک حجره سنندن صباخ و فتنه
واردک (نَبِيُّ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدُ الْقِتَالِ) ایمانه کلان کسنه لره جنک ایچون مکانلر هیسه
ایدردک (وَاللَّهُ سَمِيعٌ) وایز جل جلاله جنک ایچون جیق خصوصیتله سویلد بکر سوزی
کمال اوزره ایستد (عَلِيمٌ) نیتلر کرسی ابویلور (إِذْ هَتَّ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْتُلَا) چن
سزدن ایکی جماعت بوزلغه قصد ایتدک بر و انلر خنرج قبیلله سنندن بنوسله و اوسدن
بنو حارثه که انلر عسکرک ایکی قنادیک چن عبد الله بن ابی ارباب نفاقله دوندی و نمک
ایستد بر صکر حق سبنا و تعا کند ولرین اول و سوسه بی شیطانیه دن حفظ ایدو بر
پیغمبر له جنک وارد یلر (وَاللَّهُ وَلَهُمَا) وحق سبنا و تعا اول ایکی طائفه نک ناصر یدر که
کند ولرین اول ایستد حفظ ایتدک (وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ) وایزد ذوالجلال اوزره

اهل ايمان اولانلر اعمادا بنسون (وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ) وبي شتك حق جل وعلا سزه بدر و صحنه
 ياردم ايندك دشمنلر يكر اوزره غلبه ايند يكر (وَأَن تَمُوتُوا) و حالو كه سز خوار حقير ايند يكر
 فَاتَّقُوا اللَّهَ) پس تکریدن خوف ايدك (لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) ناكه نصرتك نعمته شكر ايد سز (وَقُلْ لَّيْسَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْءٌ) ايندك زنگنه سزه كفایت ايند يكر يكر پروردگار سزه مدد ايدك (بِشَاءِ اللَّهِ الْإِنْفِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ) فرشته
 اوجيبك كسنه ايله (مَنْزِلِينَ) عالم بالا دن ايند ريشلار (بَلَى) نفيد نصركه واقع اولان كلا
 ايجاب ايد ربي حق تعالی نك امدادی اوجيبك ملك ايله سزه كفایت ايدك بوعدی كندولر ايندك
 صكر صبر و تقوى اوزره مدد زياده ايندك دخی وعد ايدك بويورك (إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا) اكر
 جنكه صبر ايدك و حضرتك سوزينه مخالفت ايندك ن رهن ايدك رسز (وَأَيُّكُمْ مِّنْهُم مَّنْ يَمُوتُ) ايندك
 هَذَا) و دشمنلر يكر بوسا اعتلرندن سزه كلورلر (يَمُوتُ) ايندك زنگنه پروردگار سزه مدد ايدك
 بِحَسْبَةِ الْإِنْفِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ) فرشته لردن بشريك ايله (مُسَوِّمِينَ) علامت اولد قلری خالده
 وَمَا جَعَلَ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ) وحق سبحا و تعالی بومدك ايندك الاكه سزه بر مرده اوله (وَ
 لَظْمًا لِّمَن يَخْلَوْنَ) و ناكه كوكلر يكر انكله ارام پيدا ايدك (وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ) و ياردم
 هيچ بر كينك قتلدن دكلد رالا تكرر نك قتلدن (الْعَبْرُ) هر كيمسه اوزره غالب اولان (لَيَكُنَّ
 ايشي كايبنغي حك ايدن (لَيَقْطَعَنَّ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا) نصرتك نعمته منعلقدر ربي بدر و قهر سنده
 سزه ياردم ايندك ناكه كهايدن كسنه لرك بر كروهك نابود قبله (أَوْ يَكْبِتُنَّمْ) يا انلری خوار
 و حقير ايدك (فَيَقْلَبُوا وَخَائِبِينَ) پس دونه لر بي بهره و نا اميد اولد قلری خالده بلكل حق
 تعالی احد و قعه سی اراسنده بدرك و قعه سنی اوجيهتله اكدي ناكه صحابه كرام صبرله
 شكر اراسندك اوله لر زير ايد رجنكه طفر غنيت و ارايدى و انك مقتضيا شكر در واحد چنك
 قتل و مغلوبيت و ارايدى و انك مقتضيا صبر در واحد و قعه سنی على طريق الاجمال بوكونه اولدك
 تسويه صفين اولد قله محاربه به باشلوب لشكر قریش فراره بوز طوند بلر حضرتك لشكرى
 نسب و غاراته دوشدى احد طاعتك رخنه سن بگليان تيراندازلر بونی كوريجك نه غارته
 سكرند يلسر دارلری عبد الله بن جبير هر چندك كند ولرين منع ايندك قبول ايندك بلر انجوت
 كندوسى برقاج نفرله انده توقف ايندك لشكر مكوب رخنه خالی بوليحق لشكر اسلام
 اوزره و نوب عبد الله بن جبيرى نفرلر ايله شهيد ايندك يلسر و بوقعه ده حضرتك مبارك

سين سعادتي شهيد اولدك و عيسى حضرت همزه دخی شهيد اولدى (لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ) ايندك
 سكا غائب بر سنده يوقلد زير غلده هر نه صادر اولور حق سبحا و تعالی نك اراديله در بوجله مقرر
 اَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ) ليقطع اوزره معطوفدر و معنى بويله اولور كه حق تعالی سزه در شتك
 بر سيبيله كفار اوزره نصرت و يكر يا اكابر ليرنك قليله ركن دوللرين منهدم قیلار يا جنك حملند منهدم
 اولوب خائب و خاسر دونه لر يا حق تعالی اوزر لرينه توبه ايدك راكر اسلامه كلورلر ياكند ولرين جنم
 ايشك معذب ايدك كها اوزره اصرار ايدك ريسه (فَأَن تَمُوتُوا) اكر على التحقيق انلر سكر در لر
 پس ستملری سبيله معذب اولورلر (وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) و كوكلره و برده اولدك
 مخلوقات خلاي و باجلاله ملوكدر لر سجه ايشرفانه راجعدر (يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ) ايندك
 كيمسه كاهن عفو ايدك (وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ) و ايندك كيمسه معذب قیلار (وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذِي
 وَحْقٍ سَبِّحْهُ) و تعالی قوللر نك كاهن پوشيده ايدك غاييله كند ولرين اسكر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بَاطِلًا) ايمانه كلان كسنه لرمال رباني برقاج قات يكر مرويدك
 جاهليت عصرنده بر شخص وقت معينه دك بر شخصه دين و بر دكه اولوقت حلول ايدك
 مديون بورجنى ادا ايندك داث اولان كسنه مدق و نهایی برقات دخی ايدك بوموال اوزره
 هر و عده كه حلول ايدك افجه سن المرسه اويلجه ايشلر ديكه بر زشيتكه مديونك جمع
 جلب ايدك (وَاتَّقُوا اللَّهَ) و نهى اولدك يكر نسنه نك از تكابنده تكرر دن خوف ايدك (لَعَلَّكُمْ
 تُفْلِحُونَ) شايد سز خدا نك غضبندن قورتلوب رضا سنده نائل اوله سز (وَاتَّقُوا اللَّهَ) و
 اَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ) و كفار ايچون اماره اولنان آتشدن احتراز ايدك يعنى انلر ك ايشلر كلری
 ايشلردن احتراز ايندك انلره اماره قيلنان آتشدن كند و كزی صافك (وَاطِيعُوا اللَّهَ وَارْضَوْا
 وَخَلَايَ وَبِغَيْرِهِ) فومان ايندك كلى اشياده اطاعت ايدك (لَعَلَّكُمْ تَرْجُونَ) شايد سز تكرر نك
 رحمت مظهر قبله سز (وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ) و پروردگار كز د نصلور ايش
 بر مغفرتك سببي سمنه عجله ايله واراك (وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ) و بر بهشتك
 طرفه عجله ايله كيدك انك اينك كوكلر و بر ربوانيك تفسيرند حضرت عبد الله بن عباس
 بوكونار وايت اولنديكه اكر بدي كوك و يدي بر يري برينه اولاشلور بهشت جا و انك مساحه
 عرضي نك كجى اولور (اَعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ) شركدن رهنر كا و اولانلره اماره قيلندك بوايت جنك
 موجود اولسنه و بو عالم دن طشره اولد يغه دليلدر (الَّذِينَ يُفْقُونَ) ملح اوزر منصوص

یعنی شول کیمسه لره مدح اولسونکه فاللرین فی سبیل الله صرف قیلار لر (فی الشراء والضراء)
بوللق خالنده وطارلق خالنده یا معنی بواوله که ما مکلرینی هر حال اوزره رضاء الله یجوز
انفاق ایدر لر زیر ایشنا بواکی خالندن خال اولز یا بوللقده دریا طارلقده (وانکا طیارین الغیظ)
سبقت ایدن موصول اوزره معطوفدر یعنی آفرین اولسونشوکیمسه لره که خشمایرینک غنص
منع ایدر لر با وجود که آنک اجر استنه قدر تیری وار (والعافین عن الناس) دخی مدح اولسون
شول کیمسه لره که خلقک کما هندن واز کچر لر (وانه یحب المحسنین) و تکریم عالی ابولک
ایدن لری سور (والذین اذا فعلوا فاحشة) وشول کیمسه لره که فحش برید ایشلر لکر
أَوَطَّلُوا أَنْفُسَهُمْ یا اورتکا ب صغائرله جانلرینه ستم ایدر لر (ذکر والله) تکریم انتقامک
خاطر لرینه کور لر لر (فاسْتَغْفِرُوا لِلذَّنْبِ نَفْسَهُمْ) پس پشیمان اولوب کاهلر یچون پوشیدله
طلب ایدر لر (وَمَنْ يَغْفِرِ الذَّنْبَ إِلَّا اللَّهُ) و تکریدن اوزره که کاهلری کیم پوشیده قیلار
یعنی آندن اوزره که کیمسه کاهلر پوشیده قیلر (وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا) و ایشلر کلی
قیج ایشلر اوزره استغفار سز طور مز لر (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) او حالده که ایشلر کلی ایشک کدولر
فحش بیلور لر (أُولَئِكَ) اول کروهک حال او کونادر (أَجْرًا وَمَغْفِرَةً مِنْ رَبِّهِمْ) سز لری پروردگار
کاهلرین غفران ایتدکر (وَجَنَاتٌ جَبْرِی مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) دخی سز لری باغلر که اشجار کالنده
ایر مقلر (خالدین فیها) ایچنده علی الدوام اقامتدین تقدیر تیشلر (وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ) و
کوزل عمل ایشلر اندلر اجری ابواجر ندر و او مغفرت و بهشت بریندر (فَلَخَلَّتْ مِنْ قَبْلِكُمْ
سُنَنٌ) تحقیق که سزدن اسبق عظیم وقعه لری کچدی (فَسَبِّحُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ) پس بر یوزنده سیاحت ایدر کورک پیغمبر لری تکذیب ایدنلرک صوکی نتیجه اولد
هَذَا) بوجکش وقعه لر بیان للناس) غامه خلق ایچون بیاندر (وَهْدَى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ
و برهیز کارلر بر بصیرت و بنددر (وَلَا يَهْتَوُوا وَلَا يَخْرُجُوا) بولکلام احد وقعه سند مؤمنلر
ایدن زحمندن تسلیه در یعنی جهاد ایتدکره زیون اولکره و سزدن اولن کسنه لره اوزره غناک
اولکر (وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ) و حالبوکه سز نلردن اوست سز (إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ) اگر تکریمک
ایتدوکی علی تصدیق ایدر دکر ز برحق جل و علا بوردر و ان جند ناهم الغالبون ان یستکبر
فرج) اگر سزه بر جرات و زحمت دکر (فَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ أَخْرَجَهُمْ مِنَ
آنک کی بر زحمت دکشدی یعنی ایدر کیمسه لره بر شکست واقع اولدیمسه کروه کفاره دخی

بدر وقعه سند آنک کی بر شکست واقع اولدی صکره آنلر زیون و غناک اولدیلر پس سز حق
واولاسکره زیون و غناک اولمیه سز بر تکریدن ایتدیکر امینک آنلر انیمز (وَتِلْكَ الْأَيَّامُ)
واولکونلر که حیات دینیو نك امور اوزرینه دائر در (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) خلق اراستنه
انلری چوپر رزقاکه بر طائفه برکون دوتند و خوش حال اوله لر و برکون منکوب و غناک
وَلْيَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا) و تاکه تکریم عالی ایمانه کلان کسنه لر بیلر یعنی بوایشی ایشلر
تاکه ایمان اوزره ثبات ایدن ایتداندن ممتاز اوله (وَيَخِذْ مِنْهُمْ شَهَدَاءَ) و تاکه سزدن کواهلر
ایدینه که شهادت ایدر لر جنک محندن فی سبیل الله کیم چالشد کیم چالشد (وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ)
و حق جل و علا ستم ایدن لری سومر یعنی حق تعالی مشرک لری سومر کند و لرین کاه غالب
ایتددر ایچو کد و لرینه استدر ایچو و اهل ایمانی مبتلا قیلر ایچو غالب قیلار (وَلْيَحْضَرْ اللَّهُ
الَّذِينَ آمَنُوا) و بو غالبیت کاه اهل کفره و کاه اهل ایمانه اولدی تاکه ایزر جل جلاله ایتدکلر
کناهنه پاک قبله شکست اوزر لرینه واقع اولورسه (وَيُخَيِّطُ الْكَافِرِينَ) و تاکه کافر لری نابو
قبله شکست اوزر لرینه واقع اولیچو (أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ) یا خود کمان ایتدکر لری که
بهشته کبره سز (وَلَا يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ) و حالبوکه تکریم عالی سزدن جهاد ایدنلر
هیچ بیلدک یعنی سزدن بر کیمسه جهاد ایتدکی تکریم عالی آنک جهادینی بیلر (وَيَعْلَمُ الْأَعْيَابِينَ)
و صبر ایدن لری دخی بیلدک یعنی سزدن بر کیمسه محنه صنا شمدیکه آنک صبرین مشاهده ایدر
و الحاصل نتیجه کلام بوکه مجاهدک زحمت چکینیه مشاهده نک راحته ایشلرک اولماز
بیت بیلر کوستم خار تحمل نکند بهتر آنست که دیگر سخن کل نکند
وَلَقَدْ كُنْتُمْ مَتَّوْنِ الْمَوْتِ) دخی قسم اولسونکه سز اولمکی آرزو ایدر دیگر یعنی مونک اسبابدن اولان
جنکی منی ایدر دیگر من قبل ان تلقوه اکا سز ملاقی اولد اول (فَعَدَّ رَأْمُهُ) پس آن بی شبهه کور دیگر
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ) او حالده که احد وقعه سند سز مؤمن فرند ایشلرک قائل مشاهده ایدر دکر بو
ایتد خطاب بدر وقعه سند حاضر و لیان کسنه لره در که احد وقعه سند جنکی آرزو ایدر مدینه دن
چیقوب جنک ایتدک ایچو حضرت اوزره الحاح ایدر لر مرویدر کیم فحش ایدر جنکند عبدالله بن قثم حضرت
صلی الله علیه وسلمک دیشی طاشله اوروب فرخیه شیطان لعین لشکر اراستنه جهاد صالیدی
محمد المصطفائی اولدر دیر اهل اسلامک زیونلری ایدر کک واره لم عبدالله بن ابیه بزه ابو
سفیانندن امان السون و منافق اولانلر سوبلدکیم محمد پیغمبر اولسیدک مقبول اولماز دی کل فرند ایشلر

دو نه ان بن النضر حضرت نوری بود یکای قوم محمد ولد یسه محمد نکر سی حی لا یومئذ یا صاعلی
اند نصیحه نذر من بعد دبدی اللهم انی اعوذ بالیک مما یقولون وابرأ منه وقلین قوشانوب جنک
ابندی شهید اولجه به دیک صکر حق تعالی یوایی منزل ایدوب یورک (وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ) و محمد
اسمیه مستی اولان وجود شریف برهنه دکلر الانکریدن برکوند ریش پیغمبر که (فَخَلَّتْ مِنْ
قَبْلِهِ الرُّسُلُ) کند و سندن اسبق اولان پیغمبر که گذشته اولدیلر (فَإِنْ مَاتَ وَقُتِلَ) ایابس
اگر کچور یا قتل اولنور (انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ) اوکجه لریکر اوزره دوزن سز یعنی محمد المصطفی سائر
پیغمبر لری پیغمبر و انلرک اولس قکرده محقق درین سز دن غایبله مستبعد در که محمد ولد و
نقدیده یا قتل اولیجی دین اسلامک نصرتی ترک اید سز (وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ) و هر کیم ای
اوکجه سی اوزره دوزن که دین اسلامک نصرتی ترک اید (فَلَنْ يَصْرِّ اللَّهُ شَيْئًا) حق سبحا و تعالی
هیچ برهنه زیان ایتمز (وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ) و بی شبهه نکرى تعالی نعمته معترف
اولانلره حمد و ثنائسن ایدنلره جزا لرین و برد (وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ مُتَوَاتِرًا يَبْذُرَ اللَّهُ) و بر جانه ممکن
و صحیح دکل ایدیکه میت اوله الانکرینک فرمانبله و انک اوله جک و قتی لوح محفوظه یازلشد
کتابا مؤخرات بر موقت یازموق که نه تقدم و نه تاخر ایدر (وَمَنْ يُزِدْ تَوَابَ الدُّنْيَا نُفُوسًا مِنْهَا) و
هر کیم بوجهانک سز اسن ایسترن دن کاوردز (وَمَنْ يُزِدْ تَوَابَ الْآخِرَةِ) و هر کیم او برجهانک
مکافانک ایستر (تَوَابًا مِنْهَا) اکاندن احسان ایدر (وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ) و یقینده جهارک
نعمته شکر ایدنلرک سز اسن و بر دز (وَكَايْنِ مِنْ نَبِيٍّ قَاتِلٌ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ) و نیجه کیمسه پیغمبر
مقوله سندن جوق علما و صلحا فی سبیل الله بلسنجه جنک ایدیلر (فَأَوْهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ) پس نکرى بولنده کند ولم دکن استیادن اوزری سنت اولدیلر (وَمَا ضَعُفُوا
وَنَجَتْ شَتَدَن زَبُون اولدیلر (وَمَا اسْتَعَاذُوا) و نه دشمنه ذلیل اولدیلر (وَاللَّهُ يُحِبُّ
الضَّعِيفِينَ) و حق سبحا و تعالی جهاد اوزره صبر ایدنلری سور (وَمَا كَانَ قَوْلُكُمْ إِلَّا قَوْلًا) و ربنا
اولان جماعتک سوزی برهنه دکل ایدی لایملری (رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا) ای پروردگار بیز
بزم ایچون کاهلرمزی بارلغه (وَأَسِرْنَا فِي آمِنًا) و ایستمرده تعدی ایدیکری عفویت (وَتَبَّتْ
أَقْدَامُنَا) و جنک محله دبانلرمزی بکشتن (وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ) و ایمانه کلیان اوزره بزه
یاردم اید (فَايْتِمُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا) پس ایزد عزوجل انلره بوجهانک جزا سن و بردی (وَجَسَنَ
تَوَابَ الْآخِرَةِ) و او برجهانک جزا سن ایوسن دخی انلره و بردی (وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ) و ایزد جل

جلاله ابولک ابشلیا نلری سور (بَاءَ يٰهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلان جماعت (إِنْ تَطِيعُوا
الَّذِينَ كَفَرُوا) اگر حق یوسشید قیلان کسته لرین سوزین دکلر سز (يُزِدْكُمْ عَلَىٰ عِقَابِكُمْ)
اوکجه لریکر اوزره سزى دوندرو لری یعنی سزى کفر ارجاع ایدر (فَتَقَلَّبُوا خَاسِرِينَ) پس ای
جهانک خبرین اوتورنمش اولدیفکر خالده دوزن سز بواب نازل اولدی یچن منافق لرحد جنکک
شکستنده لشکر اسلامه دیدیلر قیلانلر که دوزنک محمد پیغمبر اولسبک قتل اولنرمزی (بَلَّ اللَّهُ
مَوْلَاكُمْ) بلکه نکرى تعالی سزى یار دیکر (وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ) و کند و در یار دیکر کی
سنبلی فی قلوب الذین کفروا الرعب) یقینده کفر ایدن کسته لرک کوکلرنده نور قوضا لر (بَلَّ
أَسْرُكُوا بِاللَّهِ) اول سبیل که نکرى اورناق قیلدیلر (مَا لَهُ يُنْزِلُ بِهِ سُلْطَانًا) شول سنسینه
انک اتحاد نه حجت و برهان ایدر (وَمَا وَهَبُوهُمُ النَّارَ) و دوزخ انلرک مکاید (وَيُشْنُ مَثْوَى
الظَّالِمِينَ) و غایبله یمان بر دزیمکا لرک ارمکا (وَلَقَدْ نَصَحَ اللَّهُ وَهَدَى) و بی کمان
ایزد جل جلاله سز و عده سنی یعنی صبر و تقوی بله مشروط اولان نصرتی برینه کوردی
و فی الحقیقه بویله اولمشد زیر احد و قعد سنده تیرانداز لر حضرتک سوزینه نهیب غارتله
مخالفت ایدکلیچون اهل اسلامه شکست و افع اولدی و الاوهله اولاده اهل اسلامه نصرت
اولمشد (إِنْ تَحْسَبُوهُمْ بَازِينَ) یچن سزى اهل اسلام کفاری نکرینک فرمانبله قتل ایدر (حَتَّىٰ إِذَا
قَسَبْتُمْ) اولوقته دیک بی جرات اولوب زایکز زبون اولدی (وَسَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ) و ایشده منان
ایندیکر یعنی یچن لعد رخنه سن بکلیان کانداز لر منازعه ایدیلر که کیمسه دیک نهیب و غارات
ایدله و کیمسی دیدی مکامزده توقف اید و حضرتک فرماننه مخالفت ایتمیه له (وَعَصَيْتُمْ
مِنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تَحْبُونَ) و سود بیکر شیئی یعنی غنیمته سز کوسنر دکل نصکر سردار کن
عبد الله بن جبیره مخالفت ایدیکر جوابا داحد و قدر نقدیری امتحنک پس حاصل کلام بولور
احد جنکک غلبه سز ایدی اول محله دیک که سز دن افعال منور صید و رایدیجک
حق سبحا و تعالی سزى شکستلکه مبتلا قیلد (مِنْكُمْ مَنْ يُزِدُ الدُّنْيَا) سز دن برکوه و ارکه
بوجهانک منفعتک ایستر لر و انلر مکا نلرین ترک ایدوب نیغایه کیدنلر در (وَمِنْكُمْ مَنْ يُزِدُ الْآخِرَةَ
و سز دن برجماعت و ارکه او برجهانک ثواب استر لر و انلر مکا نلرک ثابت اولوب مقام شهادت
سعی ایدن کوهدر (تَذَكَّرْتُمْ عَنْهُمْ) صکر حق تعالی انلرک قیلدن سزى الیقودیکه
احوال متغیر اولوب سز غلبه ایدیلر (لِيَقْتُلِيَكُمْ) ناکه تجربه ایدنه مکامله سمکی

سز که بر معاصیه اید که مضایب اوزده شبات اید ندر ایمان نلردن ممتاز اوله (وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ) و علی تحقیق حق تعالی کا اهل کردن و از یکدیگر مخالفه شومیکه جمله کزی قیر در مکه (وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ) و حق سبحا و تعالی اهل ایمان اوزده ابواب صاحبیدر (اِنْ تَصْبِرُوْنَ) سزی اهل کز قتلدن منع ایتدی اولوقتکه روی زمین کید و اوزاق اولدیکز (وَلَا تَلُوْنَ عَلَى اَحَدٍ) و بر کیمسه بر کیمسه انتظار ایتد قالدی (وَالرَّسُوْلُ يَدْعُوْكُمْ فِيْ خُرُوجِكُمْ) و سرور کانت عقیقه کده سزی چیغرون دیر ایدی الی عباد الله الی عباد الله (فَاَتَابَكُمْ عَمَّا يَفْعَلُوْنَ) پس اول بی جزا نلکدن اوتری حوق تعالی سزه مکافات ایتدی بر عم و او حضرت کز قیل خبر بد بر غمیله متصل و او شهادت و جراحت در لکلا عزیزو علی ما فاکر) تاکه سزدن فوت ایدن فح و غنیمت اوزده اند و هناك اولمیز (وَلَا مَا اَصَابَكُمْ) و تاکه سزه دکن قتل و جراحت اوزده ملول اولمیز (وَاللّٰهُ خَبِيْرٌ بِمَا تَعْمَلُوْنَ) و ایز دجل و علا ایشلد بکر اشیایه دانادر (فَزَادَ لَكُم مِّنْ عُقُوبَةٍ اَمَنَةً) پس اول ملول لکدن صکره اوزر بکر بر امنت و ارام ایتد رک (نَعَا سَا) اول امنت بر خفیف و بقوایدی (بِقِسْ طَائِفَةٍ مِّنْكُمْ) سزدن بر بلوکی قیلار تیانده کوردیکه اول او بقولوق بدی نفره واقع اولشد مهاجریدن حضرت صدیق و فاروق و علی المرتضی و طلحه و سعد بن ابی وقاص و انصاری و حارث بن صمته و سهل بن حنیف رضوان الله تعالی علیهم اجمعین و نعا سک فائده سی بواید اول اعزته نک قوتی یرینه کله و قساوتلری دفع اوله (وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ) و بر بلول یعنی ارباب نفاق بلا شک جانلری کید ولرین ند و هله صالیدی (يَطْلُوْنَ بِاللّٰهِ عِبْرَ الْحَقِّ) نکر ی تعالی به جائز اولمیان شیء کمان اید لر (ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةُ) اهل جاهلیته نک کمان بر کمان اید لر و اهل جاهلیته نک ظنی بواید بکر محمد المصطفی نک یا پشد یعنی ایش وجوده کلمز (يَقُولُوْنَ هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ) دیر لر به وعد اولنان ظفر و نصرندن هیچ بر نصیب واری (قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهُ لِلّٰهِ) سوبله ایش قوسی نکر ی تعالی به محصور مد یعنی غلبه حقیقی خلاصه و دوستلرینه در (يُخَفُّوْنَ فِيْ اَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُوْنَ لَكَ) يقولون لفظنده اولان ضمیر دن حالدر یعنی منافق اول سور دیر لر و محالده که سکا اظهار ایتد کلمری نشسته نفسله کیزی طولر لر (يَقُولُوْنَ لَوْ كُنَّا لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ) اول کیزی طوند قلمری شیء بودر که تنها اولد قلمر نه بر برینه دیر لر ظفر و نصرندن به بر نشسته اولسیدک (مَا قُلْنَا هَمَّتْ) بومعکه به بدن قتل اولنان قتل اولمادر (قُلْ اَوْفَيْتُمْ فِيْ يَوْمِكُمْ) یا محمد بومنا فقله سوبله اگر خانه لیکر ده

اولسیدک (لَوْ كُنَّا لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ) دوز از لده اوزد لرینه قتل یا زیلان کسه لر ایتد اوله جک مکاتلرینه چیغار لر (وَلْيَسِّرْ لِيْ اللّٰهُ مَا فِيْ صَدْرِيْ) بوجه فعل عذوقه علتدر یعنی حق سبحا و تعالی بواشی ایشلد تاکه سینه لیکر ده اولان اشیایه امتحان اید و بچند بهان اولان اخلاص و نفاق اظهار اید (وَلْيَخْصِ مَا فِيْ قُلُوْبِكُمْ) و تاکه کوکلر کرده اولان اعتقادی و سوسه دن پاک قیله (وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ) و حق سبحا و تعالی سینه لر که ایه لرینه دانادر یعنی آنک بچند غنی اولان اشیایه علمدر انلری اظهار ایتد اول بوکلامده وعد و وعید وار و بچند مانک اوزده تنبیه وار که حق سبحا و تعالی ایتد ایتدکن مستغنیدر انجی ایتلا فی يوم مصیبت ایچون ایتدی تاکه اهل ایمان متمیز اوله لر و ارباب نفاق حالتی اظهار اید (اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ) تحقیقا سزدن شول کیمسه لر که بوزد و ندر و بچید لر (يَوْمَ النَّفْيِ اِيْحَمَانٍ) اولکو تکم جمع اهل اسلام و جمع کفر جنک ایچون بولشد بیلر (اِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ) بوندن قهری بر نشسته بوقدر که ابلیس لعین کند ولرین سور چمک ایتدک (بَعْضُ مَا كَسَبُوا) فرزند قلمری نشسته نک بر مغذر سبیلله احد جنکده بچندک بچسته سبیل اولدیکه شیطان شقی سور چمکی طلب اید و انلر کا اطاعت ایتد بیلر که حضرت نک فرمانده مخالفت اید و مرکز لرین نرک ایتد بیلر پس کما راولوب ناییدر بایندن منع اولند بیلر (وَلَقَدْ عَفَا عَنْهُمْ) و به شبهه حق سبحا و تعالی ایتد کلمری توبجه شدن کا اهلرندن و از یکدی (اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ) تحقیقا کیم ایزد عز و جل کا اهلر ستر اید و بکنه کار لرین عقوبتی فحیل ایتد (يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا) ایمان کورن کسه لر (لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا) اولنک شول کیمسه لر کیکه کفر ایتد بیلر (وَقَالُوا لَا خَوْفٌ عَلَيْنَا) و فرزند اشلرندن اوتری دید بیلر (اِذَا ضَرَبُوْا فِي الْاَرْضِ) فحی تجارت ایتدکه سفر اید و سفر لر نه بامر الله فوت اولد بیلر (اَوْ كَانُوْا غُرَبَا) یا خود غاز بیلر اولوب غر الرنده شهید اولد بیلر (لَوْ كُنَّا نَعْنَدُ مَا مَاتُوْا وَمَا قُتِلُوْا) یا نمزده اولسید بیلر نه اولور لر دی و نه قیریلور لر (لِيُخَفِّلَ اللّٰهُ ذَلِكَ جَسَدًا فِيْ قُلُوْبِهِمْ) بوکلام قالوا لفظنه متعلقدر یعنی کفر ایدن کسه لر بوسوزی دید بیلر تاکه نکر ی تعالی اول سوزک نتیجه سن کوکلرندن برانده قیله (وَاللّٰهُ خَبِيْرٌ بِمَا تَعْمَلُوْنَ) و خدای لایزال زنده لکی احسان ایدر نه تدبیر و حذر و کندوسی بدی بی روح ایدر نه جنک و سفر (وَاللّٰهُ يَمَّا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ) و حق سبحا و تعالی ایشلد بکر اشیایه کمال اوزده ببنادر (وَلَيَنْفُلْنَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَوْفَتْهُمْ) دخی قسم اولسونکه اگر نکرینک بولنده کشته اولور سزی فوت اولور سن

سوز مزی و کلسید بیلر قتل اولمازلردی (قُلْ فَاذْرُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ) انلره سوزوله پس جانلر کزدن
اولو دفع ابدک (ان کنتم ضالین) اگر کرچک سوز بیلر کرکه بر کیمسه اوزره موت مققد اولوب سزانی
دفع ابدک قاده سوز (وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا) وکان ابدک کرکه مری قالی بولنده شهید
اولانلر اولشلر (بَلْ أَحْیَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ) بلکه انلر زنده درلر پروردگارلری قشند (مَنْ رَزَقْنَاهُ مِنْهُ جَنَاحًا) بهشت سوز
میولرندن رزق و بریلور (فَرِحَ بِنِیْمَانِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ) سوز سوز اولر قشدرله که مری قالی ابدک
کندولره و برک (وَنَسِیْبُشْرُوْنَ بِالَّذِینَ لَا یُحْفَوْنَ مِنْهُمْ مِنْ خَلْقِهِمْ) و مژده لنورلر سوز کیمسه لرله که کندولر
صکره قلوب کندولره بهشت بیلر یعنی دیاده کند و لر دضکره فلان قشدرلر نیک آخرت اولان کیفیت
احوالرندن مسرور اولورلر که (الْأَخْوَفُ عَلَیْکُمْ وَلَا تَحْزَنُوا) کبروده فلان قشدرلر فوت اولدقلرندن
صکره اوزر لرینه قورقور وارونکند ولر عنانک اولورلر (تَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ) ایزد اولد
صناد اولان رحمتله اول رحمت اوزره اولان زیاده ابله مژده لنورلر خوشحال اولورلر (وَإِنَّ اللَّهَ لَا یُضِیعُ
کِبْرَ الْمُؤْمِنِینَ) دخی انکله مژده لنورلر که علی تحقیق خدای عزوجل اهل ایمانک ثوابن ایزد مزی (الَّذِینَ تَحِبُّوا
لِلَّهِ وَالرَّسُولِ) سوز کیمسه لر که تکریمک و پیغمبرک فرمانده مطیع و منقاد اولدیلر (مَنْ یَقْدَمْ مَا أَصَابَهُمْ
الْفَرَجُ) کندولره جراحت دکنه صکره (الَّذِینَ أَحْسَنُوا مِمَّ مَا أَتَوْا) انلردن ابولک و پر هیزایدن کسینه
کبر عظیم) اولو ثواب وارو افرهشت بریند رکورد بیلر که اولدم ابوسفیان احد جنکندن دوندی بعدله
دو غسته نادام اولوب اهل ایمانک استیضالنه عز مایندی بوسوز حضرتک سمع شریفنه دیکجک
صفا کرامی جنکه دعوت ایدوب اندضکره فرمان اید بکیم دون جنکند هر کیم بزمه حاضر ایدی بوکون
اوجیقلر پس حضرت صحابه نک برکروهیله جفک باوجود که احد جنکند مجموعی یاره لیک لکن ثواب
فوت اولسین دیوکن و کدرین کورتور بجزراء الاسد نام مکانه بششد یلر ابوسفیان بوخبر ایشیک
قلبنه خوف و شوب همان فراره عزیمت ایددی بعد حق تعالی اول آبی منزل قیلد مرید که ابوسفیان
احد جنکندن دوند که چاغرخ یا محمد ایسترمیک بدر موسمند مجنکه وعده مز اولشو حضرت
صلی الله علیه وسلم یوردگان شاد الله محل معبود حلول ایدیمک ابوسفیان مکه خلیله جفک
ناکه مز الظهران نام موضعده قوندی حق جل و علا انک کوکلند بر قورقوصا لوب رجوعه عزیمت اید
اول اثناده بر قافله یضانشد یک زخیره لایقون مدینه به کید یوردلر دی انلره دبدی اگر محمدی صحابی
اوزر بیزه کلکدن البقور سز سز برده بوکی اوزم و بره یلر پس انلر مدینه کلوت دیدیلر ابوسفیان
سز کلک جنک ابدک ایچون جوق کیمسه جمع ایدک سز لا زهد انلر دن احراز ابدک مؤمنلره بوخبر

کلوک محل احوالری کونا اولد یمن حق تعالی بیان ایددی (الَّذِینَ قَالُوا لَمْ یَلِدْ سَیْرُکُمْ) سوز کیمسه لر
کندولره خلق دبدیلر یعنی قافله مزوره خلق دبدیلر (إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَکُمْ) تحقیق که خلق یعنی
ابوسفیان و یولدرلری سز کچون بیشمار لشکر سیدیلر (فَاخْشَوْهُمْ) پس انلردن کندوکری صافندک
فراده ایمان) پس اول سوز اهل ایمان ایمان آرتردی یعنی اصلا انلرک سوزینه اعتنا ایدوب قولاق
اصمدیلر همتا اخلاص نیتله حضرتله دشمن جنکند نوحه ایدیلر (وَقَالُوا لَوْحَسْبُنَا اللَّهُ) و دبدیلر
حق سبحا و تعالی بزی انلرک سزندن حفظ ایدوب کفایت ایدر (وَنِعْمَ الْوَكِیلُ) و کند و ددایو معتمد اولنجوق
فَاتَقَبُوا نِعْمَ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلِهِ) پس کریمک فیضندن حاصل بر خافیت و بر قنجله دوندیلر زیر ایدر
کلک کلرند بر قورقوش یازار کوردیلر انده بیع و شر ایدوب خیل شی فراندیلر (لَمْ یَسْتَسْخِمْ شَوْهًا) و حالک
اصلا کندولره بر ایمانک دکنی (وَالْبَغْوَاضُونَ لِلَّهِ) و تکریمک رضاسته تابع اولدیلر (وَاللَّهُ ذُو
فَضْلٍ عَظِیمٍ) و ایزد ذوالجلال اولو احسان اید سیدر که اهل ایمانی مشرک لک سزندن حفظ ایدوب نوحه
نعلرله اوزر لرینه فضل ایددی (إِنَّمَا ذَکَرُکُمُ الشَّیْطَانُ) بوندن اوزر که بر نشنه بوقد کرکه تحریف
سوزین سز الف ایددن شیطاندر یعنی ابوسفیان (یُخَوِّفُ أَوْلِیَاءَهُ) دوستلر بیلر سزی
قورقندر (فَلَا تَخَافُوهُمْ) پس انلردن قورقور فکر (وَخَافُوا) و بزم فرمانده مخالفت ایدکدن قورقور
ان کنتم مؤمنین) اگر خدا نک و حلا نیتنه و پیغمبرک حق اولد یعنی تصدیق ایدر دیکر (وَلَا تَحْزَنْکَ
وَضُرَّرَ بَیْسُکُمْ مَکْدَنَ وَتَرَى سَیْفَ عَمَّاکَ اِیْمَنُ) (الَّذِینَ یُسَارِعُونَ فِي الْکُفْرِ) سوز کیمسه لر که کفر
ایچند دوشمکه شتاب ایدیلر (إِنَّمَا لَنْ یَضُرَّوْا اللَّهَ شَیْئًا) ز بر اعلی تحقیق انلر تکریمه بر از نشنه ضرر
اید مزلر (یُرِیدُ اللَّهُ أَنْ لَا یَجْعَلَ لَکُمْ حِطًّا فِي الْآخِرَةِ) حق سبحا و تعالی ایستر که انلره او بر جهانده نصیب
قیلینه (وَلَمْ یُعَذِّبْکُمْ) و کندولره در اولو اشکجه (إِنَّ الَّذِینَ اشْتَرَوْا الْکُفْرَ بِالْإِیمَانِ) تحقیق که
کفر ایمانله صانون لان کیمسه لر (لَنْ یَضُرَّوْا اللَّهَ شَیْئًا) ایزد ذوالجلاله بر از نشنه زیان ایدر
و لم یعذب الیم) و کندولره در اولو اشکجه (وَلَا یَحْسَبَنَّ الَّذِینَ کَفَرُوا أَنَّ مَالَهُمْ خَیْرٌ لِّأَنْفُسِهِمْ) و کندولر
و کفر ایدن کسینه کمان ایتسونلر که کندولره و بر دیکر مهلت جانلرینه بر ایلکدر (إِنَّمَا مَلِیْکُمْ لَیْزُ دَوَائِکُمْ) و کندولر
بیشمه انلره مهلت و بر زکانهی کندولره اتر مق ایستدیکر ایچون (وَلَمْ یُعَذِّبْکُمْ) و کندولر
خوار ایدیمک اشکجه (مَا کَانَ لِلَّهِ لَیْذُ الْمُؤْمِنِینَ) ممکن و صحیح دکل ایدیکه حق تعالی اهل ایمانی
قویه (عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَیْهِ) اول نشنه اوزره که سز انک اوزره سز یعنی ممکن ایدیکه حق تعالی اهل
ایمانی و منافقلری قشمش قویه (حَتَّى یَمِیزَ الْخَبِیْثَ مِنَ الطَّیِّبِ) تا که بنانی ابودن آیروب اخلاص اوزر

اولان و نفاق اوزره اولان معلوم اوله و اوف سبیل الله بذل مال و انفس کی تکالیف مشافه الله حاصل اولور (وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَكُمْ سِغَاتٍ) و اولور دیکه حق سبحا و ضالی سز ی پوشیده اولان امور اوزره مطلع قبله ناکه قلوبده اولان ایمان و نفاق بیله سز (وَلَكِنَّ اللَّهَ يُخَيِّطُ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ) و لکن حق سبحا و تعا پیغمبر لرندن ایستد و کی کسه بر کزیده قلوب و حیل و با نصب فرمانده امور مغیبا اوزر مافی مطلع قلا (فَأَمَّا بِلَا إِلَهٍ وَرُسُلِهِ) پس نکر به و پیغمبر لرینه صفت اخلاص یله ایمان کوردک (وَأَنْ تَوَكَّلُوا وَتَتَّقُوا) و اگر وجه مزبور اوزره قصد یقینا بیک شرک و نفاقدن برهیز اولور سز (فَلَا تَكُنْ مِنْ الْعَظِيمِ) سز بر اولور ابرت اولور کوردیلر که حضرت صلی الله علیه و سلم یوردیکه اتم اوزریمه عرض اولوب ایما کوردن و کفر لرین کسه لیک اعلام اولند پس نفاق لریدیلر یخجه بود عوای ابد و برلخشم و صباح کند و سبله بوز و سز یلر اولحل حق تعالی ایت مزبوره منزل قبله (وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْغُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ) و کان ایشکوشول کیمسه لکه نکر یقینا کند و کرمندن کند و لره و بر دکی شیشه بخل ایدر لر (فَوَخَبَا أُنْزِلَ) اولر ایلر ی کند و لره بر ایدو شسته دد (يَا قَوْمُ شَرُّكُمْ) بلکه اولر بخل ایلر ی کند و لره بر ایمان شیدد (سَبِّحُوا تَوْحِيدَ مَا بَخَلُوا) یقینده کردن لرند طوق قیلور شول شیکه انکه بخل ایدیلر (يَوْمَ الْقِيَمَةِ) روز جزا ده حدیث شریفه کلمه دکه هر کس که مالک زکونی و بر حق و جمل و علا اول مالی بر ازر درها قلوب روز قیامتک کردنده آن طوق قیلار (وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ) و کوکلر و برک میراث اوله حق استیابی حق تعالی بملوک و مخصوصد ریخون طائفه بخلاء کند و لره اولیا مال به بخل اولور لر (وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ) و ایزد عز و جل ایشلد بکر منته لری کمال اوزره یلجید زکوردیلر که حضرت صلی الله علیه و سلم حضرت ابی بکر رضی الله عنه بی بنی فینقاع یهودیه کوندردیکه اسلامه کلکه و نماز قبله و زکوة و بر مکه و نکر به فرض حسن یعنی فقرایه صدقه و بر مکه کند و لرین دعوت اید و حق کند و لره ابر شوب حضرتک سپار شایند و کما استیابی سوبلک فخاص بن عاز و زادی پس معلوم اولدیکه نکر ی تعالی فقیر در که بزدن بوج ایستد و حضرت صدیق رضی الله عنه حرزانه کلوب اولر جینک چینه بر طایفه اور و دیدی ارامزده عهد و پیمان اولسیدک باشکی بدنندن آردم بعد بوات کریمه نازل اولد (لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ) تحقیقا که نکر ی تعالی دکدی شول کیمسه لکه سزین که (قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنَاءُ) دیدیلر علی تحقیق نکر ی تعالی و نقد س بوقسلد روز توانکر لر ز (سَنَكُنَّ مَا قَالُوا) بی شبهه دیدیلر کلاهی باز رز یعنی حفظ کرام اتی یازر لر (وَقُلْتُمْ يَا أُنْبِيَاءُ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَرِهُوا نَاقِحًا يَرَاهُ وَلَدٌ كَرِهُوا دُخَانًا يَخْرُجُ) و نقول ذو قوا عذاب الحریق) و انله سوبلر زیاند ریخی اشکی نکه

طعنه دادک (ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْكُمْ) بو عذاب قتل انبیادن و سائر معاصیه الذکر ایلر و کوندردیکه اشیا سبیله دزد و بواسطه ایدن حقیقتده نفس لرند ز لکن بو کونه افعالک مباشرتی اطلب اللزله و لکن آنفس برینه ایدکی ذکر اولندی (وَأَنَّ اللَّهَ لَن يَضِلَّ الْعِمَادُ) دخی سز عذاب اول سبیله در که بزد ذوالجلال قولر که ستم ایدیم و کلد ریس سز عذابک مقتضا سبیله عذاب به مستحق اولد بفرما چون مقتد اولدیم (الَّذِينَ قَالُوا) ناسرا و ضا اولسون شول کیمسه لکه دیدیلر (إِنَّ اللَّهَ عَمِيدُ الْبَنَاتِ) علی تحقیق نکر ی تعالی بزه بو کونه عهد ایدکی یعنی بزغمان ایدیکه (الْأَتُومُونَ لِرُسُولِ) بر پیغمبر ایمان کورد میله لم حتی یا نبینا بقریان) بزه بر قریان کورد میله (تَاكُلُهُ النَّارُ) که اول قریان آتش بیه یعنی ان آتش کدو طبعنه مستخیل قبله یهود طائفه سی بو کونه در لر دیکه نکر ی تعالی تورانده بزه بویه فرمان ایدیکه بر پیغمبر تصدیق ایتکر سز بو معجزه خاصه کورد میله که بر قریان دعا سبیله بر آتش سما ویه کلوب احراق اید و بو کلام انلرک اقرار لرند ز بر اول ایش معجزه اولد یعنی چون موجب تصدیق پیغمبر اولور پس او کونه معجزه و سائر معجزات پیغمبرک قصد بقصد بر ابر در لر بعد حق سبحا و تعا الی انلری سوز لرینه کوره الزام ایتک ایچون بو کلام معجزه نظامی منزل اید و یوردک (قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ) قلتم سوبله بنم ظهور من اول نکریدن کوند و شلر سز کلد یلر اشکارا معجزه لرله و دیدیکر منته ایله یعنی فرمان معهودله حضرت زکریا و یحیی و عیسی علیهم السلام کی (قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ) پس ایچون انلری اولد رد کر (إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اگر کچک سوبلجیلر دکر که نکر ی تعالی سز فرمان ایدیکه فرمان صلاح پیغمبره متابعت ایدک (فَإِنْ كَذَّبُوكَ) پس اگر سز یا محمد قومک مشرک لری و یهود تکذیب ایدیلر ملول اوله (فَقَدْ كَذَّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ) که علی تحقیق سندن اسبق پیغمبر لر تکذیب اولندیلر جاوا یا البینات) ظاهر اولان معجزه لرله کلدیلر (وَالَّذِينَ يَزِيدُونَ بَدُلُورَهُ دُخَانًا) و الکتاب الشیر و حلال و حرامی اشکارا قیلان کابله دخی (كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ) هر جان اولک چاشنسن المیدر و یقینده تکذیب ایدن لر انک چاشنسن الور لر (وَأَنَّمَا نُفُوقُ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ) و روز جزا ده اعمالک مکافاتندن اوزک بر شتی و بر لرسز (فَمَنْ زُجِرَ عَنِ النَّارِ وَدُخِلَ الْجَنَّةَ) پس هر کیم جهنم دور قیلو بیهنه داخل قیلند (فَقَدْ فَازَ) بی شک اول کیمسه قورنلوب مراده ابر شدی (وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا) و یقین و یقین صاغلق یعنی بوجیهانک لذات و رایشی هم برینسته دکلر الا متاع العزور) مکر الدنق متاعی بیلنک کرک کیم حیه دنیوی بی بر متاع تشبیه ایدیکه مشتری اولان کسسه بایعک قریضه و ظاهره و باطنه نمایشیله البانور اما حقیقتنه واقف و یقین یلور که باشته نه کدی بو تشبیه اکا اول اعتبار له در که

خلق شیطان و نفسك اغوا سبله دنیاك زینت و زینتته الدنور لاما حقیقتنه اطلاع ابتدا کردند
 بیلور لکه هیچ بر شی دکن و بوخال او کیست در د دنیا ای آخرت اوزره ترجیح اید اما شول کیست دنیا ایله
 لغری طلب اید و حیوة دنیا کا مناع غرور اولماز بلکه مقصد اعلایه بیشتر یی بر مناع اولور
 لَنَبْلُوَنَّ فِيْ اَمْوَالِكُمْ وَ اَنْفُسِكُمْ) قسم اولسون که البته اموال کزده و جانل کزده تجربه اولور سر (وَ
 لَنَسْمَعَنَّ مِنْ اَلَّذِيْنَ اَوْثَقُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ) و البته سزدن اسبق کند و له کتاب و بریلان کسسه لردن
 یعنی هود و نصارادن ایشید رس (وَمِنْ اَلَّذِيْنَ لَشَرُّوا) و اهل شرک اولانلردن دخی ایشید رس
 اَذِيْ كِبَرٍ) چوقا بختک یعنی فنا سوز لردن خاطر یکر متغیر اولوب دلشک اولور سر (وَ اِنْ تَصْبِرُوْا
 وَاِكْرَهْتُمْ لِكُلِّ اَوْزَرٍ صَبْرًا يَدْرُسُ) وَ تَقْوَا) و انلرک مکافاتندن برهیز اولور سر (فَاِنْ ذٰلِكَ مِنْ
 عَزْوَالِ اَمْوَرٍ) بی شبهه اول صبر و تقوی دینک محکم ایشلردن و درست نشانلردن (وَ اِذْ خَلَقَ اللّٰهُ
 مِثْقَالَ الذِّبْنِ اَوْثَقُوا الْكِتَابَ) و مذکور قبل اولو قتیکه حق جل و علا کتاب و بریلان کسسه لرک بمان
 الیه که (لَنَبْلُوَنَّ لِلنَّاسِ) البته اول کتاب خلقه آشکار اید رس (وَلَا تَكْمُلُوْنَهُ) و آتی کیزی قیلر سر
 قَبْدُوْهُ وَ رَاٰ طُورِ هِمٍ) پس او نو دیش سننه کی آتی ارفه لری اردنده بر اقدیلر (وَلَشَرُّوا بِرِثْمًا قَلِيْلًا
 و دنیا حطامند از بها اکا بدل الدیلر (فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُوْنَ) غایتله بمان سننه در اول شی که انلر آتی
 صانون الدیلر که کند و جانلریته دنیاك فان مناعله هشت جا و ذلک نغی اوزره ترجیح ابتدا بیلر کور
 حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم نورانده اولان احکامده هود دین بر شی سؤال ابتدا ی انلر
 خلاف واقع حضرت ک حضورینه عرض ابتدا بیلر و بویه کوستردیک حقیقه الحالی سو بیلد بیلر و بویله
 فَرَحًاكَ اَوْ لَوْ جِدَّ و شانی توقع ابتدا بیلر حق جل و علا بوانی منزل قبول بورد (لَا تَحْسَبَنَّ اَلَّذِيْنَ
 يَخْرُجُوْنَ بِمَا اَوْثَقُوْا اَنْ يَّجِدُوْا اَوْ يَمْلِكُوْا اَوْ يَفْعَلُوْا اَوْ لَا تَحْسَبْنَهُمْ بِمَقَاوِزٍ مِنَ الْعَذَابِ) جمله فلا تحسبنهم
 صدرا یند اولان لا تحسبننک جمله سننه ناکید در و بمقازة ایکنی مفعولدر پس تقدیر معنی بویه
 اولور که کور دکای روز بهمانله شاد اولانلری و ایشلد کلری شبهه مدح و لطفه سوبینا نلری
 صانمه کیم اشکنجه دن بر فور تیشده اولور لر (وَلَكُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ) و کند و له بر در دلی اشکنجه و ار
 وَلِيْلَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ) و خدا یه مخصوص کور و برک پادشا هلی (وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ
 و از د جل و علا هر سننه اوزره توانادر کور دیکر فیش هود طائفه مند صور دیکر حضرت
 موسی علیه السلام معجزه سی ایدک دید بیلر بدیضا ایدک و بیجه معجزه لر دخی ذکر ابتدا بیلر
 و نصارادن صور دیکر حضرت عیسی علیه السلام معجزه سی ایدک دید بیلر احیاء موتی و ابرآ

معجزه ایدی پس شنباه حضرت ک حضورینه کلوب دید بیلر حضرت موسی و عیسا ناک معجزه لرک بیلد ک
 ایسترسندخی نکرید دعا بده سن که یز چون صفا طاعنی التون قیله ناکه و حدایتک اثباته ابرادایتیکه
 کلامی قصد یق اید لم پس حق جل و علا بوانی منزل فیلدی بو مضمون اوزره که و حدایتک معرفته
 طالب اولانه بومد کور اوله جود لائل کافیدر پس بورد (اِنْ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ تَحْفِظًا
 کوکلر و برک یارد لمسند (وَلَعَلَّاهُ فِي الْغَيْبِ وَ الْغَايِبِ) و کجه و کوند زک نقصان و زیاده لکنده
 لَا بَابَ لَا اُولٰٓئِیْ اَلْبَابِ) کد و راندن پاک اولمش عقولک اربانه اولوشنلر و لر (الَّذِيْنَ يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ
 شَوْل رباب عقولک خدای الجلالی ذکر اید لر (قِيَامًا) طور مش اولد قلی حالده (وَقَعُوْا) و
 او نور مش اولد قلی دمه (وَعَلٰی تَحْنُوْهُمْ) و بیلور ینا و زره باند قلی محله یعنی هر حالده
 تکرر یاده کور لر (وَيَتَفَكَّرُوْنَ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ) و کوکلر و برک یارد لمسند نامل ایدن
 دیلر (وَبِنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا) ای پروردگار یمز سن بو مخلوقی عبث براندک بلکه انکون
 آتی براندک که معرفتک اوزره دلیل اوله و طاعتک و لطفه باعث اوله (سُبْحَانَكَ) بر شی عبث ایجا
 ایتکدن منز هسن (فَقِيْصَا عَذَابِ النَّارِ) پس بزی جهنم اشکنجه سنک محفظ قبل (رَبَّنَا اِنَّكَ مِنْ تَابِعِ
 النَّارِ) ای پروردگار یمز علی التحقيق سن اول کیسه که دوزخه کبر مش قیلار سن (فَقَدْ اَخْرَجْتَهُ
 فِيْ سَبْطِهِ اَنْ خَوَار و حقیر اید رسن (وَمَا لِلظَّالِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ) و شرک و کفر سببیه جهنمه
 کیرن ستمکار له هیچ یارد مجیلر و لما ز که کند و لدن عذاب دفع اید بیلور لر (رَبَّنَا اِنَّا سَمِعْنَا مُنَادًیًا
 یُنَادِیْ بِالْاِيْمَانِ) ای خداوند مز بلا شبهه که بر صدا اید یی یعنی قرانی یا محمد المصطفی
 ایشندک که خلق ایمانه دعوت اید یور بوجه اوزره که (اَنْ اٰمِنُوْا بِرَبِّكُمْ) پروردگار کزک و حدایت
 ایمان کورک (فَاَمَّا) در عقب منادینک سوزین قبول اید و ایمانه کدک (رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا
 پس ای پروردگار مز اولو کنا هلر ک پوشید قبل (وَكُفِّرْ عَنَّْا سَيِّئَاتِنَا) و صفات اولان صوچلر
 مستور بیه (وَتَوْفِقْنَا لِمَا نَرْجُوْا) و ابولر مز سبیله بزی متوفی قبل (رَبَّنَا وَاِنَّا لَمَّا وَعَدْتَنَا عَلٰی
 رُسُلِكَ) ای خداوند مز دخی بزه احسان ایت شول شیبه که پیغمبر لریک لسانی اوزره بزه وعد
 ایتدک (وَلَا تُخَيِّرْنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ) و ایتد یکن قباخ سببیه روز جزاده بزی خلق را سنده
 رسوا ایتد (اِنَّكَ لَا تَخْلِفُ الْاِعَادَ) که بی شبهه سن وعد فی اخلاف ایتد سن بوانلر ده داده
 مبالغه و لوق ایچون و مطالبک استقلاله و علوشانته دلالت اولمق ایچون لفظ ربنا تکرار
 اولندی اثارده کلشد هر شخص که رایش اند و هناک اید و بیش کره ربنا لفظک سو بیلر

حق سبحا وحقا آن اول بشد ن خلاص اید و کتور د بیکر که ام سبله حضرت نوری سرور کائنات ندن سوال
 ایندیکه یار رسول الله بونه خالدر هر موضع که خدای عز وجل هجرتک ثوابی سوبلک کشیلر آنی
 مخصوص ایلد هیچ بر موضع که خاتونلره اولان ثوابی ذکر ایتمدی بوات نازل اولد (فاسبحوا لله ربکم
 پس پروردگار داری خواهر شریکه کوره جواب و بر دیکه) (انی لا اصبیح عمل عامل منکم) عمل التحقیق
 سزودن برایشینک اینش ایتم (من ذکر او انی) ادک مقوله سندن بادیشی قسمند (بعضکم من
 بعض) بریکر بریکر دند یعنی جمله کز بری بریکر دین پیدا اولمش سزودیشی ارکدن و ادک دیشدن
 ملخص کلام بود هر کیم سزودن بر عمل ایشلر جسته نائل اولور د کورت و انوشیک بوند دخیل بوقدر
 مکرر حکم بر ابر سز (فالدین هاجروا) پس شول کیمسه که شرکدن فراید و اوطانلرین نیک بیلد
 و کتور د کازی ایمان سببیلر منازلرند ن الخراج اولند یلر (واودوا فی سبیلکم) ویم
 بولد رنجیده قیلند یلر (وقاتلوا) و کتارله جنگ ایلند یلر (وقتلوا) و جهاد معرکه سندن شهید
 قیلند یلر (لا تفرق عنهم شیئا منهم) البند مکند ولرن ایمان فعلالرین محواید رم (ولا تخلفکم
 جنات جحیمی من تحتها الانهار) و بی شبهه کند ولرین دخیل فیلارم بر باغله که استجارالتندن
 ابرمقلر افر (ثوابا) ول نعلیه کند ولره بر اولومکات اید رم (من عند الله) نکر ی فتندن بوجل
 اصمار افضا اید و لکن ثوابی عظیم ایتک ایچون ظاهر که لفظ جلالند در مضمرینه وضع اولند (والله
 عند حسن الثواب) و نکر ی تقامکات فاقن کوزلی فتند و کتور د بیکر که مکرر مکرر ده ساکن اولان مشرک اولوفا
 عشرتک بکیر لردی و فقره اهل ایمان عشرتک خاطر لرینه بوکلد بکندن اولد بیکم بت پرستلر ناز و فتند
 و خدا شناسلر تعجب و محنت حق سبحا وحقا محض کر مند نالره تسلی حاصل اولمچون پیغمبرینه خطا
 ایلد و فی الحقیقه مراد متدریس بورد (لا یغفرک نعلب الذین کفروا فی الیلاد) کهز ایدن کسه لک
 شهر لره کید و کلمری سنر الدنشنو بمقامک افضا سی بواید بیکم عش و عشرت ذکر اولنه لکن مبالغه
 ایچون نلک سببیه که نجارند ذکر اولند (متاع قلیل) نلر لکید و کلمیه بران منفعتدر عن قریب
 زائل ولور (فما و بکم جهنم) صکره و ونجک مکانلری دوزخدر (ویش الیهاد) و ایمان ارکماهد
 دوزخ (لکن الذین اتقوا ربهم) لکن شول کیمسه لکه پروردگار لرینک عفا بندن فور قد یلر (لهم
 جنات تجري من تحتها الانهار) کند ولره در بر باغله که کوشکری التندن ابرمقلر افر (خالدين فیها
 ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر بر ایشلر (لا من عند الله) اول جشدر نکر ی فتندن مهیا اولمشلر
 نلر اولطعام و شرابدر که مسافرک کیمسه مهیا اولور پس فنجیم هشت جاودان اهل ایمانک کلمسته

اماده قلتمش برشی اوله انلرک اگر کیم بدارک مشاهد سی اولسه عمل رب د کدر (وما عند الله خیر لارار
 و نکر ی تعالی فتند اولان لطف و احسان اولره غایله بکدر دنیانک نعمتک (وان من اهل الکتاب من یؤمن
 بالله) و تحقیقا اهل کتابدن شول کیمسه و ارکه خدا نلک و حدایتنه تصدیق کتور د (وما ازل الیکم
 و سز ایدر یلن نسنه به یعنی فرانه دخی ایمان ایدر (وما ازل الیکم) و کید ولره ایمان شبنه یعنی نورانه دخی
 تصدیق کتور د و بوات عبد الله بن سلام و یارانی حقند نازل اولد (خاشعین الله) ایمان کتور د لرینک
 خدا به تواضع اید و فور قیلر (لا یشترون بایات الله ثمنا قلیلا) نورانک احکامی از نهاییه تبدیل ایشلر
 نه که اهل تحریف ایدر (اولیک لکم اجرهم عند ربکم) اولکرو که اوصاف مزبوره ایلر متصفدر لر مکافات
 کند ولرم مقرر د پروردگار لری فتند (ان الله سیرع الحیثا) تحقیقا که نکر ی تعالی محاسبه غایله بکدر
 خلقک اعالی اوزره مطلق اولد یچون (یا ایها الذین امنوا اصبروا) ای ایمان کلان کسنه لجهاد اوزره صبر
 ایدک (وصابروا) و نکرینک دشمنلرینه صبر ایدر غلبه ایدک (ورابطوا) و سجددر مجتهد که امان
 اولک (وانقوا الله لعلکم تفلحون) و نکریدن خوف ایدک تا کیم خستدن فور یلوب دولت دارینه نائل اوله سز

سورة النساء و معنی ترجمه و تفسیر و تفسیر
 بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها الناس ای آدم او غولری (اتقوا ربکم) پروردگار کز دن خوف ایدک (الذی خلقکم من نفس واحدة) شول
 پروردگار که سز بر جانندن یعنی حضرت آدم ل براندی (وخلق منها رجالا و نساء) و جفته کند و سندن براند
 یعنی حضرت حوا ای دم علیه السلام صول فور غ سندن براندی (و من هم رجالا کثیرا و نساء) و نکر ی
 انلر دن جوق کشیلر و قاریلر برانده قیلد (وانقوا الله) و نکریدن خوف ایدک (الذی نساء لونیه) شول
 نکر ی که انکه حاجا نکر ی طلب ایدر سز یعنی بریکر بریکر دن برشی ایستد که سوبلر الهی سور سن بوی
 بویله ایت والله ایچون اولسنو بواشی تور (ولا ریحام) دخی صله ریحام قطعندن بر هیز اولک (ان الله کان
 علیکم رقیبا) که بی شبهه حق سبحا و تعالی اوزر بیکر همیشه نکلر اید (وانوا الینامی امواتکم) وای وی
 اولانلر اوکسر لره بالغ اولد قلدن ماللرین و برک (ولا تنبدوا الحیث بالطیب) و ایمان ایشی بواشینه بدل
 ایتکه طالب اولک یعنی ایمان مالک بیشین خدمتک مفضضا سته یعنی نلک حفظنه بدل قیلر
 ولا تاكلوا امواتکم الی امواتکم) و مالکزی انلرک مالک ضم اید و بیکر (انه کان خویا کثیرا) که انک بیمی
 بر یولک کاه ایدی بوات غطنان طائفه سندن بر کیمه نلک حقنه نازل اولد بیکر برادر فوت اولوب اوکسر
 کند و سی وصی اولد بعد اوکسر بالغ اولمچو مالن طلب ایدک عیسی اسندن نعلل اید و محکم

عليه نبوته مراضة اولديلر بويت كرمه نازل اولدى غطفاني انايشد نجه نعوذ بالله من الحوب
الكبير بوب مالي بالتام بيمه تسليم ايدك كورديلر كفن حق سبحا وفعالي ايتامك خصوصي حلقه
سپارش ايتك خلق انلرك اموالندن غاييله احراز ايتد يلر اما قاربلك كزمتدن احراز ايتوب
ارالرك عدالت ايتزلرك حق فعالي انلري اندن دخي منع ايدوب بيوردى (وان خيفتم ان نفستوا في
البناني فانيكوا ما طاب لكم من النساء) واکرا وکسر لرك حقتده عدالت ايتمك دن قورقوب انلرك مالندن
اجتا ايتد بكن كركدركه قاربلك خصوصي دخي عدالت ايتمك دن خوف ايدك سزلس قاربلك سز خوش كلان
نكاح ايدك (منه) ايكيشر (ونلات) ووجر (وزناغ) ودر ترينى كاح ايتك ايتديا كسته بواج
عددار اسند مخبردر (فان خيفتم ان لا تعدوا) پس اگر قورق سزك بومد كور اولان عدد دلره عدلا
ايتيه سز (فواحده) بر قارى نكاح ايدك (او ما ملكت بما ناكم) يا صناع اللرك بكن مالك اولديغى سنسه
نكاح ايدك يعنى ست نصرف كرده اولان جور مقوله سنه سترى ايدك (ذلك) بر قارى كاحه
اختيار ايدوب يا جور مقوله سنه سترى ايتك (اذنى لا تقولوا) جور ايتمك كره يقين كدر (واؤوا
النساء صدق فائتم) وقيد كاحه كورد بكنر قاربلك كينلرين ويرك (نحلة) بردست ويرمك
انلردن عوض توقع ايتيه سز (فان طيبن لكم عن شئ منه نفسا) منه لفظ شريفند اولان ضمير كينه
الجدد و نفسا نميزدرو معنى بويله اولورك اگر قاربلك سز كوكل خوشلنچي سندن مهر لند برونسه
باغش لرسه (فكلوه هيبا ربيا) كاهن سز در سترى بكنر (ولا تؤثوا الشتماء اموالكم) وى راى
اولانلره يعنى اولاد كره وقاربلك كره ما ملك كرى ويرمك (التي جعل الله لكم فيما) شول مواله كرى
نظا انلري سز كيون سبب نظام معيشت قبلد (وازر قوتهم فيها) واوله مالده كناه ف حاصل اوله جو
مقدار انلره بر مقرر وظيفه ايدك (واكسوهم) وعلى حسب الامكان اندن انلرك ايدك (وقولوا لهم
قولا معروفا) وشرعا باعقلا مستحسن اولان سوزى انلره سويلكز مثلا انلره سويلنه كه بومال
سز كدر خلق الكره كور بكن سعى ايدرك كنى سز دن بوجه له كند ولر مطلب ايدك ولكن نصرفده
فالس سز محفوظ قالور (وايتوا البناني) واکسر لرك بيع وشر لره واموالك حفظيله تجر ايدك
حق ايتا عوا النكاح) بومقامده نكاح بلوغدن كنانيد ريعنى وکسر لرى تجر ايدك اولوقنه دلده
بلوغه واصل اولور لرك اختلام اوله لرا اون سكر بيل باشلى اوله (فان انستم منهم رشدا)
پس انلردن طوغر و بيله سلوك ايتسين كور رسكر (فادعوا اليهم اموالهم) كند ولره اموالهم تسليم
ايدك (ولا تاكلوها اسرافا) وای وصی و لا تاكروا كسر لرك اموالك مسرف اولد يفكر خالده بيمكز

ويلا ان يكثروا) دخي بيوك اولقلرينه عجله ايتد بكنر خالده انلري بيمك يعنى ايتامك اموالك بيمكده
شتا ايتمكز او بيمكده كه قورق سز ناگاه بيوك اولوب ماللرين سز دن الورلر (ومن كان غنيا فليستعفف
ووصى اولانلردن هر كيم دولتمند ايدى مال بيمك كلندن نفسك منع ايتك طالب ولسو) ومن كان
فقيرا فلياكل بالغرؤف) وانلردن هر كيم فقير ايدى وجه مشروع اوزره اندن بيشو (فاذا دفعتم اليهم
اموالهم) پس فغن امواللرين كند ولره تسليم ايدرسز (فانتم وعائيتهم) ماللرين فضل ايتد كلرينه
اوزر لرينه شاهد لوطونك (وكفى بالله حسيبا) وعا سبه جهشتدن نكرى فعالي كافيد ريسنك
امرنيه مخالفت ايدوب تعيين ايتد و كج دورى فجا و ايتمكز (للرجال نصيب مما ترك الاولادان والاقرابون
انا وانا و يقين خصم لمرات قود قلرى مالدن كشيلىر بهر واد) والنساء نصيب مما ترك الاولادان
والاقرابون) وپدر و مادر و قريش خصم لمرات بر اقد قلرى مالدن قاربلك بر حصه واد (فما قل منه
او كثر كما ترك لفظك بدلد ريعنى مزبور لمرات بر اقد قلرى شبتك آزدن وچو غندن كشيلىر و قاربلك
بر حصه واد (نصيبا مقررنا) بر معين حصه اولد بغي خالده كورديلر ك اوس بن الصامت انصار
دار آخرته انفال ايد بكنر عز لرى اولان سويلد و غطفه جمله مالن اللوب اوج قيزى و زوجه سى
ام كج اندن محروم ايتد بلرنه كه جاهلنه عصر نه ايد رلر اول زعله كه ميزانه مستحق اولماز الا
اولي كيمكه جنكه قادر اولوب شمنى فع ايلر پس اركه حضرتك حضور عز نه كلوب صورت
حالى عرض ايتد حضرت صلى الله عليه وسلم كا بيورد بكه مكانكه وركيت تاكم بفا وحق جل
وعلا نبيان ايد ربعده بوايت نازل اولدى حضرت صلى الله عليه وسلم مزبور ك عز ادرينه
خير صالديكه اوسك مالندن بر شيبه تصرف ايتمكز زير احق فعالي خبر وريدكه قاربلك بر حصه
وارو آنى بيان ايتدى پس بيان ايد نجه دك صبر ايدك صكره حق جل وعلا بوصيك الله فى اولادكم ايتاه
حصه لر ينك مقدارين بيان ايتدى (واذا حضر القسمة اولوا القربى والبناني والمساكين) وچين
ميزانك قسمة محلند يقين خصم لى اصحابى اولانلر واکسر لر و بوفس لربولنورلر (فادعواهم منه
مقسوم اولان شيندن انلره بر زاد ورك (وقولوا لهم قولا معروفا) و انلره بر مستحسن سوز سويلكز
موجب سوز لرك اوله بوا مرنك بچوندر و بر قوله وجوب بچوندر لكن منسوخ اولد (والتخس الذين
وقورق سول كيمسه لركه حاللر بودركه كوتر كوا من خلفهم ذرية ضيعا) اگر كسه لرند زعاجز
اوشا قلر بر قورلر (خافوا عييتهم) ضايع اولقلقدن اوزر لرينه قورق لر بغي ورنه اولانلر
كركدركه قسمة محلند حاضر اولان قاربلك زبونلر بيله و ايتامله و فقراء ايله مراسم محتى

کوزه در بوفی تخیل اید که اگر بر ما میسر بود مجلس حاضر و لوب محروم گشتید یل معقول و لور می
 البتة عقلی حکم اید معقول کدر پس کوکد که جانری ایند کرسنه خلقله ایشلیله (فلیتقوا الله و
 لیقولوا قولا سدا) پس کر کدر که تکرینک عقابندن قور قوب ستمه حاضر و لور بر شفق لور
 سوبل سولرنه که اولاد لرینه شفق لور سوز سوبل ستمین ابستر لر (ان الذین یاتکون اموال النبا علیها
 تحقیقا شولر کسه لکه ستم جهند اوکسر لک اموالک بیر لر (ایما یا کون فی بطونهم نارا) بر شتمه
 الا فار لری طولسی آتش بیر لر عذ شریفه وارد اولشد که حق تعالی روز قیامت بر طائف
 کور لر ندن بو گونه کوند ر که اغزل رندن آتش علوی چیقا رخا ضر و لور سول ابید یلر که یار سول
 الله انکر کیر در حضرت صلی الله علیه وسلم بیورد ایشند بکری حق سبحا و تعالی بیورد و الذین
 یا کون اموال النبا علیها ایما یا کون فی بطونهم نارا (وسبکون سعیرا) و یقینه بر علوی آتسه
 داخل ولور لر (یوصیکم الله فی اولادکم) حق عز وجل سزه اوشا قلر کزک میراثی شانند فرمان ایدر
 تقضیل بودر (لذکر مثل حظ الانثیین) ار که که یکی دیشی حصه کی اولور (فان کن فیساء فوق
 اثنتین) پس اوشا قلر یکی یا یکیدن یو فار و صاف فار یلر ولور سه (فلهن ثلثا مازک) انلر
 ولور میت قور بی شبنک یکی اولشی (وان کانت واحدة فلهما النصف) و اگر اوشاق یا لکر بر دیشی
 اولسه میراثک یار دیشی کا اولور (ولا یؤتی کل واحد منهما السدس مازک) و میتک اناسنه و
 اناسنه هر بر دینه البندن بر الور میت میراث بر اقد بی شلشدن (ان کان له ولد) اگر میت اوشا
 واریسه (فان لم یکن له ولد) پس کا اوشاق یو قایسه (وزرته ابواء) و حالبو که یا لکر پدری
 و مادر آنک میراث الدیلر (فلا یمة الثلث) میراثک اوچه بری ناسنه ولور چون وراثتی پدر
 و مادره محصور قبلد و انانک حصه سن معین ابندی مقر اولد بکه باقی فلان پدر حصه سید
 فان کان له اخوة فایمة السدس) پس اگر متوفی اولان یکمیه برادر لر واریسه اناسنه
 البندن بر حصه آلور (من بعد وصیه یوصی بها اودین) بر اصمیر لقد نصکره که اصمیر لشم اوله
 یعنی متوفی جنانده انی اصمیر لشم اوله یا بر بورجد نصکره که متوفینک ذمتده اوله حاصل کلانم
 بوکی وصیه و دین و برادر کد نصکره ارباب استحقاق معین اولان حصه لرین ولور (اباؤکم و ابناؤکم
 لا تدرون انهم اقرب لکم نفعا) پدر لر یکز و اوغلر یکز بیلر سز نفع جهندن فنی سزه زیاده
 یقیند ریغنی اصولکزدن و فرو عکرین دنیا و آخرتده سزه نفع ایدن فی بیلر سز هان اولی
 بودر که حق تعالی یورد بی شته اوزره اقتصار اید و ورثه کزی بری بری اوزره تقضیل ایتسه

فرضه من الله) احکام عز بوره تکر میفندن معین حصه لر اولد بی خالده مشروع اولد (ان الله
 کان علما حکما) بی شبهه کیم خد اعز وجل ورثه نک مراتبه دانا سهای تقدیر ایتسند درست
 حکم اید بجهت (ولکم نصف مازک ازواجکم) و سزه ای کشیلر قاریلر کز میراث قور قلری شیشک
 یار دیشی اولور (ان لم یکن لمن ولد) اگر انلره اوشاق یو قاید (فان کان له ولد) پس اگر انلر
 اوشاق واریسه (فلهم الثلث) سزه ای قویجه لر انلرک میراثند درتد بر اولور (من بعد وصیه
 یوصی بها اودین) بر وصیتدن صکره کا فار یلر سببارش ایدلر یا بر بورجد نصکره که متوفی
 اولان فار یلرک ذمتده اوله (وله الثلث) و سز میراث قور بکرسیدن فار یلر یکزه
 درتدن بر اولور ابستر قاری بر اولسون ابستر زیاده جله کز رجه علی التویه مشترک ولور لر
 ان لم یکن لکم ولد) سزه اوشاق یو قایسه (فان کان لکم ولد) پس اگر سزه بر اوشاق واریسه
 فلهن الثلث میا تر کتم) بر اقد بکرمالدن سکزدن بر ولور (من بعد وصیه یوصی بها اودین
 بر اصمیر لقد نصکره که سز انکله اصمیر سز یا بر دیند نصکره که ذمت کزده اوله
 و ان کان رجلا یورث کلاکله) و اگر میراثی انان کشی اوشا قسز و پدر سز اولسه (او امرأه) کشی
 اوزره معطوفد ریغنی یا خود او کونا بر قاری اولسه (وله اخ او لخت) و حالبو که اول کشیه
 انان بر قرداش یا بر یاجی اوله و قاری بی دخی بویه بر قرداش یا بر یاجی اولیجو (فلیکل واحد منهما
 السدس) بوبرادر و هسیر نک هر دینه یا لکر اولیجه الشندن بر اولور (فان کانوا کثر من ذلک
 پس اگر انان اوشا قلر برون زیاده ولور لراریسه (فهم شراکاء فی الثلث) انلر اوچدن برده اورناق
 ولور لر ارک و دیشیلری بر ولور لر (من بعد وصیه یوصی بها اودین) بوایلر ده مذکور اولان
 لفظ او تخیر ایچوند رز بر امکندر که متوفی اوزره بوج اوله و وصیت ایدلر و قابلدر که بر دیشی
 غیر مضار) او حالده که وصیت ایدن و صیتند یا اقرارند و ورثه بی ضرر ایتیه که ثلثدن زیاده
 وصیت ایدلر یا اوزرینه بوجی اولیا نه بورجله اقرار ایلیه تا کیم ورثه سنه مالی دکیه (و
 صیه من الله) لفظ وصیه غیر مضارک مفعولید پس معنی بویه اولور که تکریدن ثابت اوله
 وصیه که اوچدن بر دریا اندن اکسک ضرر ایتیه (والله علیم خبیر) و حق سبحانه و تعالی ورثه
 ضرر فصد ایدنک نیتنه دانا در عقوبته تعیل ایتز (فانک) اوکسر لک و وصایانک و میراثک
 شانند مذکور اولان احکام (حدود الله) تکرینک صنور لیدر (ومن بطع الله و رسوله
 و هر کیم خدانک و رسولنک فرمانلرین قبول ایدلر و احکام مذکور بی برینه کتور

يَدْخُلُهُ جَنَابُ عَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) برناغله آنی کبر در که استیجار الشدن بر مقلد او (خالد بن قيس)
 ایچنده اقامتی علی الذوام نقد بر انجسار (وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) دخی بهشته خلود وصفی اوزره
 کبر مکر اولو نور تلقدر (وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ ذُرًّا) وهر کیم تکرینک ورسولنک
 فرمانته مطیع اولیو بحلال و حرامدن تعیین ایند وکی منور لری علی طریق الاستحلال ایجا و زاید
 یَدْخُلُهُ نَارًا) آنی برانسته داخل قیلار (خالد بن قيس) ایچنده اقامتی علی الذوام نقد بر ایند وکی حالده
 وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ) واکا بر خوار ایدیمی اشکنجه اولور (وَالَّذِينَ يَأْتِيَنِ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِهِمْ
 وقار بکر کردن شول قار بکر زنا فعلنه مرتکب اولور لر (فَأَسْتَشْهِدُ عَلَيْهِنَّ أَزْوَاجَهُنَّ مِنْكُمْ
 پس سزای حکام شریعت سزدن بیغی مؤمنلر عد و لندن درت کسنه اوزر لرینه شهادت
 ایتکه طلبا ایدک (فَإِنْ شَهِدُوا) پس بودرت کسنه انلر زنا سنه شهادت ایدر لر (فَأَمْسِكُنَّ
 فِي الْبُيُوتِ) انلری و طه لره البقوبک (جَنَّتْ بَنُو قَوْمٍ لَكُمُوتٌ) اولوقته ده که ملک الموت و احلرین
 قبض ایدر (وَيَجْعَلُ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا) یا تکرری تعالی انلره بر یول قبله که حبسند خلاص ایدن
 حد کد و لره تعیین ایلیه (وَالَّذِينَ يَأْتِيَانِي هَا مِثْكَ) و سزدن ای کشلر کروی محسن اولیان شخص
 زنا یکه ارتکا باید لر (فَاذْهَبَا) انلری تعین ایلیه رجیده قیلک (فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضْنِي عَنْهُمَا)
 پس اگر ایند کلمه ایستند رجوع ایدوب احوالرین اصلاح ایدر لر قبض فلندن و از کجک بوا یکی حکم زنا یکه
 حد ایلیه منسوخ اولد بئر (إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا) بی شبهه کیم حق سبحا و تعالی قول لرینک توبه
 همیشه اوقبول ایدوب کند و لرین چوق اسر کر (إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ) بوندن اوزر که برسنه بوقدر
 توبه نک قبول اولمنسی تکرری تعالی اوزره وعده مقتضای سبله امر محموم کیدر (لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ
 بِجَهَالَةٍ) شول کیمسه لره کیم قباحی بیلر لکه ایشلر لر (فَرَبُّنَا مِنْ قَرِيبٍ) صکره بقیق زمان کچدن
 یعنی مؤخر حاضر اولدک پشیمان اولوب رجوع ایدر لر (فَاُولَئِكَ) پس اولکروه (يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ) تکرری
 تعالی و زر لرینه مرخصله رجوع ایدوب کاهلرین ستر ایدر (وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا) و ایزد و لجلال
 توبه ایدک خلاصنه زانا ایدک اشیا محلد و وضع ایدنه عقاب اینمز (وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
 السُّوءَ) و قبول توبه اولماز شول کیمسه لره که برماز فلر ایشلر لر (حَتَّى إِذْ حَضَرَكَ الْوُتُ) تا کیم
 اوله بر لرینه مهنبا اولد قله (فَالْإِنِّي بُتُّ الْأَنْ) سویلر علی تحقیق ایندیم قبا شد شمد رجوع ایندم (وَلَا إِلَهَ
 بَعْدُ وَهُمْ كَفَّارٌ) ونه شول کیمسه لره توبه سی مقبول اولور که اولور لر و حالبوکه کد و لره کفر اوزره
 مستمر اولشلر (أُولَئِكَ) اولکروه که نفاق و کفر اوزره مصر اولد بئر (اعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا)

آخر نه انلره بر دردی اشکنجه اماره قبلدق کورد بکره و سر جاهلیه بویله ایدیکیم بر کسنه کچند که
 ور نه سندن بر شخص کوملک مینک فارسی اوزره صالرد بر یوکا بن احق و اولایر اند نصکر اینده
 مهر سابقه اکا تصرف ایدردی یا خود آتی بر غیر کسنه یا اولندر وب کیننه کند و سی آلودی یا خود
 تر و جدن آنی منع ایدردی تا که نفسنی فج اچه ایلد اندن از ایدک فج اسلامه مشرق اولد بئر
 حق تعالی کند ولرین اول فعلدن نهی ایدوب بیوردی (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلان کسنه
 لَا يَجْعَلْ لَكُمْ إِنْ تَرَوْهُالنِّسَاءَ كُرْهًا) سز مجازد کد که قار بکر زنا یکه میراث ایدر سز بر عجلد دلک
 خطاب مینک اولیاسنه در اند نصکره از واجه خطاب ایدوب بیوردی (وَلَا تَقْصُصُوهُنَّ
 لِيَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا نَبِّئُوهُنَّ) سزای از واج مقوله سی هر حالده قار بکر شو عشرتله اینجیمکر تا که
 کند و لره و بر دیکر شینک بر مقدارین اله سز (إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ) مکر اولوقته قبحی
 اشکار ایدیمی برید فعل کوره لر یعنی نشوز یا سوء عشرت یا لباس عفی خلع ایتک کبی اشیا ایشلر
 وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْعُرُوفِ) و ایلوکلر انلره زنا کانیک ایدک (فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ) پس اگر انلردن اگر لندیکر
 قصنی آن تکر هو اشیا) شاید که برسنه دن آغر لنور سز (وَيَجْعَلُ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا) و حق سبحا
 و تعالی آنک ایچنده چوق بولک قبلار یعنی قار بکر دن آغر لنق سبیلله ابر لکر زنا یکه اها اولور که
 نفس کند و به خبر لولان شیئ کراحت ایدر (وَإِنْ رَدْتُمْ أَسْبَغَدِالْزَوْجَ مَكَانَ زَوْجٍ) و اگر بر قاری
 تطبیق ایدوب برینه بر قاری اولمک ایستر سز (وَأَنْتُمْ أَحَدٌ مِنْ قِطَارٍ) و حالبوکه تطبیق
 مراد ایند بیکر قار بکر برسنه چوق مال و بر دیکر (فَلَا تَأْخُذْ وَاتِّعَ سَيِّئًا) اندن بر آرنسنه لکر
 تَأْخُذْ وَتُتَّعَ سَيِّئًا) یا ستم و اشکار اگاه ایند بیکر مالد آنی آلور سز بر مقامک استنفها
 توبه ایچوند ر یعنی آنی الموق کر کسر (وَكَيْفَ تَأْخُذُوهُ وَقَدْ أَقْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ) و نیجه آنی آلور سز
 و حالبوکه بر بیکر بر بیکر بستمشدر افضیه بونده جماعت نکایدنر (وَأَخْذُنْ مِنْكُمْ مِيثًا قَاعِلِيًّا)
 دخی سزدن بر محکم عهد الدیلر و او عقد محلدنه واقع اولان ایجاب و قبولد رکورد بکره زمان
 جاهلیته ده بعض جهلا بد لرینک عور تلرین اولنور رکدر حق تعالی انلری اندن نهی ایدوب بیورد
 وَلَا تَشْكُرُوا مَا آتَاكُمْ مِنَ النِّسَاءِ) وقار بکر دن اولمکر شول قار بکر بکر ایدر لکر انلری اولمشد
 إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ) نهیدن لازم اولان معادن استناد ریس معنی بویله اولور که بوکونا نکاح
 سبیلله عقابه مستحق آلور سز مکر بر نکاح کچش اوله کیم آنک کاهی سزدن عفو اولمشدر (لَا إِلَهَ
 إِلَّا اللَّهُ فَاحِشَةٌ وَمُقَاتَلَةٌ) بی شبهه کیم اول نکاح بر زشت عمل و اهل روت قتله بر مغرض فعل ایدی زهر اهیج

بر سنده مباح اولد و اول نکاح دن تولد ایدن ویش الشرف عرب یغی دی (وینا سبیلان) و اول نیکان
 یول غایتله برید یول بدی (خزمت علیکم لمتهاکم) انالریک اوزریکزه حرم اولد (وینا نکم) و فیز لریک
 و اخوانکم) و باجیلریک (وینا نکم) و پدر لریک هسره لری (وینا نکم) و انالریک هسره لری (وینا نکم) و
 و فرزند لریک فیز لری (وینا نکم) و باجیلریک فیز لری (وینا نکم) و انالریک هسره لری (وینا نکم) و
 و سزه سود ویرن انالریک (وینا نکم) و سوندن اولان هسره لریک (وینا نکم) و انالریک هسره لری (وینا نکم) و
 و قاریلریک انالری (وینا نکم) و فوجا قاریلریک ده یعنی تربیت کرده اولان قاریلریک
 فیز لری (وینا نکم) اول قاریلریک سز انلره دخول ایتدیگر یعنی بومر بور اولان قاریلریک
 نکاحی اوزریکزه حرام اولدی و دخول ایتدیگر قاریلریک فیز لریک نکاح ایتدیگر یعنی اوزریکزه حرام اولد
 فان لم تکنوا دخلتم بین (وینا نکم) اول قاریلریک سز انلره دخول ایتدیگر یعنی بومر بور اولان قاریلریک
 فلا جناح علیکم) اوزریکزه کاه اولان اکر انلری اولور سز (وینا نکم) و انالریک هسره لری (وینا نکم) و
 ارفه لریک دن اولان و قاریلریک قاریلریک اوزریکزه حرام اولدی (وینا نکم) و انالریک هسره لری (وینا نکم) و
 بلجی راسدن نکاح جمع ایتدی اوزریکزه حرام اولدی (الاما قد سکت) مکر اول نکاح که زمان سابقه
 کجی دی یعنی یکی باجی راسدن جمع ایتدی نازل اولدن اول واقع اولان جمع عفو اولد (ان الله کان غفورا
 بی شک کیم حق تعالی جوق مغفرت ایتدی جا هلیه عصر نه بولیش ایدنه مغفرت ایتدی (رجیم) اسلامه بومر
 بریده غایتله اسر حضرت ابوسعید الخدری رضی الله عنه نقل ایتدی که او حطافه سن یغما ایتدیگر
 غازیله خیل مال حاصل اولدی و انک جمله سندن بر مقدار حصص قاریلریک اولد انلره جماع ایتدیگر
 اجتناب ایدوب حضرت سوال ایلدی حق تعالی بولیش منزل قیلدی (وینا نکم) و قاریلریک ده یعنی
 اولانلر دخی اوزریکزه حرام اولد بلر (الاما مملکتک ایتدیگر) مکر اول حصص قاریلریک صاع اللریک مالک اولد
 یعنی قوجه لی اولان قاریلریک نکاحی سزه جائز دکلر الا اول قوجه لی قاریلریک کفار دن یغما ایتدیگر زیرا
 انلر سزه ملک یمین اولمشلر (کتاب الله علیکم) حوقل و علا بومر کور اولان اصنافک نکاحک
 عزیمتی اوزریکزه یازمق یازدی بیلیمک کرک کیم بواصنا فدن ماعدا بر قاج صنفک حرمتی حدیث
 شریفله ثابت اولمشلر بر ربیبی بوکه بر فارنی قزداشی قزبله بابا جیبسی قزبله نکاحله بر برد جمع
 اولمشلر و قاریلریک نصیبلی کتب فقهیه مسطور در (وینا نکم) و انالریک هسره لری (وینا نکم) و
 منصوص اولانلرک ماعدا سزه حلال قیلنک (ان تتبعوا یا موالیکم حصصین غیر مسلحین) ناکه
 اموالکزه قاریلریک ایستیه سزا و حال دیکم اول قوجه ایله تعقف ایدوب زنا ایتدیجیلر اولیه سز

فما استمتعتم به منهن) پس شول شیئی که انکه انلر دن استمتاع ایتدیگر یعنی ای کیشلر قاریلریک ده
 جماعله یا عقد نکاحله استمتاع ایدر سز (فانوهن اجورهن) مهر لریک کند ولره ویرک زهرامهر
 استمتاع مقابله سنده در (فریضه) مقدور و معین اولدیغی حالده (ولا جناح علیکم فیما تراضیتم
 به من بعد الفریضه) و اوزریکزه ای اهل ایمان کاه اولان اول سنده ده که تقدیر اولانان مهر دن
 صکره بری بریکزه رضا الشد بکر یعنی مهر تعیین اولند قد نصکره اکر کشتی مهر اوزره برشتی
 زیاده ایدر سه یا قاری مهر دن بر مقدار شتی هبه ایدر سه اوزر لریک ده بر کاه مترتب اولان
 ان الله کان علیما) بی شک کیم حق سبحا و تعالی مصالحی کمال اوزره بلجید (حکیم) احکامی
 علنک یحشی وضع ایدنجیکر (وینا نکم) و سز دن هر کیمسه که زیاده
 ماله الی بتمنر (ان ینکح المحصنات المؤمنات) ناکه ایمانه کلهش خانولری اولسه (وینا نکم) و انالریک هسره لری (وینا نکم) و
 صاع اللریک مالک اولدیغی قاریلری اولسون (وینا نکم) و انالریک هسره لری (وینا نکم) و
 اولد قز حالده (وینا نکم) و انالریک هسره لری (وینا نکم) و
 اولان تفاوتی حق سبحا و تعالی یحشی بیلور پس سزه لائق اولان اولد که ایمانک فضیلدن
 ملا حظله ایدک سز زبر اچوق اولمشلر که بر قرواش ایمان سبیلله ایمان سز خانوندن بیکر اولد
 بعضی من بعض) بریکر بریکر دند یعنی سز و قوللریک متناسب سز زبر اچله کز حضرت آدم
 و حوادن حصوله کلد بکر (فانکوهن یازن اهلین) پس اول قرواشلری آیه لریک دسنوریلله
 اولنوک (وینا نکم) و مهر لریک مالک لری اذنیله کند ولره تسلیم ایدک (بالمعروف
 ابولکله نه اکسک ویره سز و نه ماطله اید سز) (محصنات غیر مسلحین) قرواشلر نکاح ایدک
 و حالده که ارباب عفت اوله لراشکارا زنا ایتدی اولیه لری (ولا یتخذن اخدان) دخی و حالده
 کیزلیده یازان ایدمش اولیه لری (فاذا حصن) پس قز قوجه محصن قیلنور لری (فان ینکحن
 اکر برید فعل ایله کلور لری یعنی زنا ایدر لریسه (فعلین نصف ما علی المحصنات من العذاب)
 اوزر لریک ده در خانولر اوزره معین اولان سیشک بار یسی اشکیجه دن یعنی حذدن (ذالک
 قرواشلری اولنک (لن یخشی العنت منکم) سز دن اول کیمسه در که قور قز زنا یه دوشه ارکن
 قالور سه (وان نصیر و اخیر لکم) و قرواشلرک اولمشلر نصیر ایتدیگر سزه خبر لودر
 حدیث شریفله کلهشد که خانولرک صلاحیدر و قرواشلرک هلاکی (والله غفور
 رحیم) و تکرری تعالی صبر ایتیمانک فضوین جوق عفو ایدر قوللریک زیاده اسر کر که قرواشلر

اولنکه کند و لره رخصت و برک (يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ) خدا عز وجل ایست که سز و محلال و حرام را
 احکام بیان اید (وَيَهْدِيَكُمْ سَبِيلَ النَّاسِ) و ایست که سز و محلال و حرام را بیان کند و لره رخصت و برک (يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ)
 بولرینه سزی هدایت ایلره (وَيُؤْتِيَكُمْ مِنْهُ مَغْفِرَةً) و ایست که سز و محلال و حرام را بیان کند و لره رخصت و برک (يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ)
 حکیم (وَيُؤْتِيَكُمْ مِنْهُ مَغْفِرَةً) و ایست که سز و محلال و حرام را بیان کند و لره رخصت و برک (يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ)
 علیکم (وَيُؤْتِيَكُمْ مِنْهُ مَغْفِرَةً) و ایست که سز و محلال و حرام را بیان کند و لره رخصت و برک (يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ)
 عظیم (وَيُؤْتِيَكُمْ مِنْهُ مَغْفِرَةً) و ایست که سز و محلال و حرام را بیان کند و لره رخصت و برک (يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ)
 بر اولو صابحه سز (يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ) ایزد عز وجل ایست که سز و محلال و حرام را بیان کند و لره رخصت و برک (يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ)
 ایلره که ام ما صیه اوزره اولان تکالیفی اوزر بیکره مشرع قیلد (وَيُؤْتِيَكُمْ مِنْهُ مَغْفِرَةً) و ایست که سز و محلال و حرام را بیان کند و لره رخصت و برک (يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّيسَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ)
 و آدم اوغلی زبونلغه ملازم اولدیغی خالده برادرد پس لاجرم احکام اوزرینه سبک قیلندی
 بآیه الی الذین آمنوا (لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبُيُوتِ) اموال کزی را کوزه
 غضب و ریا و قمار له بیکز (إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ) مکر شروط صحته جامع
 بربیع و شر اوله تا کیم با یع و مشتریک خشنود لغند صادر اوله که اوسره مباحدر (وَلَا
 تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ) و نامقول ایست که از تکالیفی سبیله جان بیکزی اولد رمک (إِنْ أَنْتُمْ كَانْتُمْ رِجَالًا
 بی شبهه کیم سز ای امت محمد نکر تعالی جوق مرحتلوید بیکه بنی اسرائیل اوزره اولان تکالیفه سز
 مکلف اید (وَمَنْ يَقْعِلْ ذَلِكَ عَذَابًا وَظَلَمًا) و هر کیم تعذی و ستم جهندن منبر اولان
 امور ایست (فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا) بقیده آن بر آسته یعنی و زخه داسل قیلارز (وَكُلَّ ذَلِكَ
 عَلَى اللَّهِ سَبِيلًا) و آنک جهنم داخل اولمش ایزد و الجلال اوزره بر آسان ایش اید (إِنْ تَحْسَبُوا كِتَابًا
 مَا تُهَوِّنُونَ عَنْهُ) اگر منع اولند بیکر اشیانک و لو کاهلرندن لجتا بایدر سز (تَكْفُرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتُكُمْ
 اوفاق صوچلر کزی سز و نجا و زاید رز و انلری محواید رز (وَنُذْخِلُكُمْ فِيهِ خَالِدِينَ) و سزی
 بر شریف مکانه یعنی بهشت جا و دانه کبر مش قیلارز بیلیمک کر کیم کاهلرندن کبائر ققی اولد
 علما اختلاف ایشلر اقوال بودر که کبیره شول کاهلر که انی ایشلیان اوزره شارع
 بر حد تعیین ایشلر اوله با آن ایشلیانک حقد بر صریح و عید و تهدید وارد اولمش اوله
 وَلَا تَتَّبِعُوا مَا يَتَّبِعُ اللَّهُ بِهِ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ) و آرز و ایتکر شول شیئی که نکری تعالی آنک
 سبیلره بیکزی بر بیکر اوزره ایلر و طوطد (لَا تَجَالِ نَفْسِيكَ مِمَّا كَسَبَتْ) کبیلره قزاند فکر
 شیدن کند و لره بر بیکر وار (وَاللَّيْسَاءُ نَفْسِيكَ مِمَّا كَسَبَتْ) و قاریلره قزاند فکر ایشلر

اچرندن بر حصته و اربعی کبیلره قاریلر ایشلر کبیلره سبیلره کند لره بر اچر حاصل و لور
 پس اچر حیلله عمل ایلره طالب اولک نه حسد و تمیلله (وَأَسْأَلُوا اللَّهَ) و نکریدن طلب ایدک
 من فضله کند و کرم و احسانندن (إِنْ أَنْتُمْ كَانْتُمْ رِجَالًا) بی شبهه کیم خدا عز وجل هدایت
 غایتله دانا اید (وَلِكُلِّ يَحْتَسِبُ مَالًا) و هر مال مقوله سته معین و ارنر قیلد (فَمَا تَزْكُ الْوَالِدَانِ
 وَالْأَقْرَبُونَ) لفظ کل بیاندربنی اول مال مقوله سی انا و انا و یقین خصم بعد الموت بر اقد فکر
 مالدر کوردر بیکر سنا بقدر رسم بویلره اید بیکه بر یکمه بر یکمه ایلره بوجه اوزره عهد و کفت
 بیلر بیکه دشمنک دشمند ر اوزر بیکه دیت و برسی لازم کلور سه بن آنی دا ایدر و اوزر بیکه
 لازم کلور سه سن آنی دا ایلره و سن بنم میراثی الورسین و بن سنک میراثی الورم و بویلره مقرر
 اولمش بیکه بوکونه عهد بغلیان کسسه و رثه ایلره میراثدن النیک بر الورق میراثک ایلری نازل اولد
 صحابه کرامک برسی سوبلدی یا رسول الله ازمزه بعض کسسه لره و ایزد عهد و کفت واقع
 اولمش ی حق سبیل و تعالی ایلره هیچ بر حصته تعیین ایددی بوایت نازل اولدی (وَالَّذِينَ عَقَدُوا
 أَيْمَانَكُمْ) و شول کیمسه لره صاغ اللز بیکر کند و لره بیلره بیلان بغلدی چون عهد و کفت ایدن لره
 اکثری معاهده محله صاغ اللره طوشر لر عقد ایلره منبت اولندی و الا فی الحقیقه
 عقدی ایدن یکی شخصد (فَأَنفُسُهُمْ يَفْقَهُونَ) پس اول عهد و کفت ایدن لره حصته لره که کبیلر
 بر در و برک بوایت اولو الارحام ایشله منسوخ اولد (إِنْ أَنْتُمْ كَانْتُمْ رِجَالًا) بی شبهه
 حق تعالی هر سته اوزره مطلع ایدی مرویدر که سعد بن الربیع زوجه سی حبیه خاتون
 شوز ایددی زوجی حضرت سعد رضی الله عنه آنک جمهره سته بر طایفه اوزر حبیه پدر
 ثابت بن قیس شکایت ایددی اولدی قریک الو ب حضرتک حضور عزته کلور باحوالی عرض اید
 حضرت صلی الله علیه و سلم فرمان ایددی که سعد بن قصابه حبیه قصص المسنه منیا و لحو
 حق جل و علا بوایتی منزل اید و ب بیورد (الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ) کبیلره قاریلر اوزره تسلط
 اید و طوطد (بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ) اول دشته ایلره که نکری تعالی بر لره بر لری
 اوزره ایلر و طوطدی یعنی نکری تعالی کبیلری قاریلر اوزره مستولی قیلدی اول سبیلره که
 کبیلری قاریلر اوزره کمال عقل و علاله و کمال صوم و صلوة ایلره و امامت و پیغمبر لکه و نیجه مزایا ایلره
 تفضیل ایددی (وَمَا أَفْقَرُ مِنْكُمْ فَوْفَ الْأَنْفُسِ) و قاریلر ککاحنده و نفقه لرنه اموال لرنه بیل
 اید کبیلر شی سبیلره قاریلر اوزره مستولی اولد بیلر مرویدر که بن بوایت نازل اولد حضرت صلی الله

عليه وسلم يورده بکه بر رشتی استند و حق جل و علا برشتی استند و حق جل و علا نك استند و كی شی
 بگوید (فَالضَّالُّاتُ فَالْضَّالُّاتُ) پس کوزل عالم و خاتون لر قوجه لر بیک حقوق ده طور مشلر (خافظا
 لِلْعَيْبِ) مشاهده اولیا نسته صافیلر یعنی قوجه لر بیک غیبتک نفس و مالند حفظ لازم
 اولان اشیا فی حفظ ایدر لر (بِمَا حَفِظَ اللَّهُ) تکرری تعالی کند و لر صافلد یعنی شی سبیلله یعنی
 حق تعالی قاربیلر همچون مهر نفقه و سایر حقوقی قوجه لر اوزره ایجاب اید و کی مقابله سند حفظ
 لازم اولان اشیا فی قوجه لر بینه صافیلر لر (وَالَّذِي تَخَافُونَ سُوءَ هُنَّ) و سنول قاربیلر که عصیان
 ملاحظه ایدر سنر (فَتَعْلَمُونَ) انلره بند و نصیحت و برک (وَأَنْتُمْ هُنَّ فِي الضَّالِّاتِ) و نیا قاربیلر
 انلری مهور ایدر یعنی کند و لر لر بر بورغانده یا تمکون (وَأَضْرِبُوهُنَّ) و انلری اورد و بعض علما بیورده
 و عطا انلره اولزمان اولور که عصیانلری متوقع اوله و حجاز انلره اولوقت اقضا ایدر که عصیانلری
 ظاهر اوله و اورمق اول محل مستحسن اولور که عصیانلری مکرر اوله (فَإِنْ طَعْنَكُمْ) پس اگر سنر
 فها نیک اید و خواسته کوره حرکت ایدیلر (فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِمْ سَبِيلًا) بذا فصل بدله اوزر
 بر بور طلب ایتکون (إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا) بی شبهه کیم بزد عن و جل علی لدوام بوجه نکلر بزرگ کل
 منصف اید پس ندن احتراز اید و بور نکر بیه سبب ستم ایتکون (وَأِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا) و اگر
 کشیده عورت ار اسند خلاف ملاحظه ایدیکون (فَاتَّبِعُوا حُكْمًا مِنْ أَهْلِهِ) قوجه نك قاربیدن
 حکومت ایتکه بر کیمسه کوند ر (وَحُكْمًا مِنْ أَهْلِهَا) و قاربیک قاربیدن دخی داور نك ایتکه بر
 کیمسه کوند ر (إِنْ بُرِّدَ إِصْلَاحُ بَيْنِهِمَا) اگر اول ابکی حکم زوجینک اصلاح حال لر بینه
 سعی ایدر لر حق تعالی کشیده عورت ار اسند توفیق ایدر (إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا) تحقیقا اید
 جلاله زوجینک احوالنه دانا حکیمک مقاصد ندن بخشنه آگاه اید (وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا شِرْكَ لَهُ) و
 شیک (وَتَكْرِهَ بَرَسْتِش ایدر و اکا بر سننه اور نفاق قیلک) و یا لوالدین احسانا و پدر و مادره
 جوقا بولک ایدر (وَيَذِي الْقُرْبَى) و یقین خصماق آیه سی اولانه دخی (وَالْبَنَاتِ) و اوکسن
 اولانلره دخی (وَالسَّابِقِينَ) و یو خسللره دخی (وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى) و یقینا آیه سی قومشویه
 دخی (وَالْجَارِ الْجُنُبِ) و اوزاق همشایه دخی (وَالصَّاحِبِ بِالْجَنِّبِ) و طلب علم کبی کوزل ایشده
 بولداش اولانه دخی (وَابْنِ السَّبِيلِ) و قوناغه دخی (وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ) و صاغ اللری بکیز مالک
 اولد یعنی کیمسه لر یعنی دست نصر فکزه اولان قوللر و فر و شلره دخی بولک ایدر (إِنَّ اللَّهَ لَخَبِيرٌ
 مَنْ كَانَ مُحِقًا لِحَقُّورًا) بی شبهه کیم خلد عن و جل سومز اول کیمسه تمذ کور اولان اصنافک آشنا القلوبک

استنکاف ایدر و با نلر اوزره نازند نك ایدر (الَّذِينَ يَخْلَوْنَ) خلعت مدحله اندا ملری مشرف
 اولسون شول کیمسه لر که امواللرین طریق حقنه انفاق ایتکون امسالک ایدر لر (وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
 بِالْبِخْلِ) و خنقه دخی امسالک ایتکه امر ایدر لر (وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ) و تکرری تعالی غنندن
 کند و لر و بر دخی نسته صافیلر لر (وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا) و یهود طائفه سجون بر خوار ایدر
 ایشکجه اماده قیلدق بولت یهودک بر طائفه سی حقنه نازل اولدی قمن انصار جماعته نصحت
 طریقه بدیلر که امواللرین انفاق ایتکون زرب و سنلقدن اوزر بیکور قور قور (وَالَّذِينَ يُتِفِقُونَ فَمَا
 رَأَوْا لِلنَّاسِ) دخی جهنم ایشکجه سن اماده قیلدق شول کیمسه لر که خلعه دنا ایتکون
 امواللرین بذل ایدر لر (وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ) و نه تکرینک وحدانیتنه و نه روز جزا
 اولسنه نصدیق ایدر لر و انلر مکه ده ساکن اولان مشرکدر که حضرتک عداوتک لشکر جمع
 ایدر امواللرین نبذ ایدر لر (وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا) و هر کیم که ابلیس کا یار و مساز
 اولور کوزل عالم دن دور اولور (فَتَسَاءَ قَرِينًا) که ابلیس شق غایتله بمان دمسازد (وَمَا ذَلَعْنَاهُمْ
 لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) و کفار اوزره قنی شی متریب اولور که اگر تکرینک وحدانیتنه
 و روز جزا نك وقوعنه ایمان کنور سیدیلر (وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ) و ایزد جل و علا کند و لر
 و بر دخی شنیدن بولنده صرف ایتسیدیلر (وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا) و حق تبارک انلر اقوال و افعاله
 دانا ایدر پس انلر سز لرین و بر (إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْمُفْضِلَ) بی شک کیم تکرری تعالی بر کومک
 فرجه و زلف قد رستم ایتن (وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا) و اگر اول مثقال ذره دکلواش بر کوزل
 ایش ایدر ثوابی قات قات ایدر (وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهِ أَجْرًا عَظِيمًا) و فضل رحمتله مستحق اولان
 جزا نصکره کند و وقتند بی اندازه احسان ایدر (فَكَيْفَ إِذَا بَلَغْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بَشِيرًا) پس
 کفارک مالی نجه اولور قمن هر کجش امتدن بر کواه کورر زو اول هرامتک پیغمبر ایدر (وَجَعَلْنَاكَ
 عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا) و سنی بو پیغمبر لر اوزره کواه کورر زو که انلرک صدق مقالته شهید ایدر
 یومئذ یورالدین کفر و اعصوا الرسول) و لکونکه انبیانک شهادتی ایچند واقع اولور کفر
 ایدنلر و پیغمبره مطیع اولیا نلر آر زو ایدر لر که (لَوْ شِئِىَ بِهِمُ الْأَرْضُ) زمین کند و لر لر راست
 قیلنه یعنی مبتلر کبی دفن اولنه لر یا طهر اقی اولقدن کتایت اوله نته که حق تعالی بیورر و یقول
 انکافر بالبتنی کت نر یا و الحاصل شدت هول و حسابدن معدوم اوللرینی قمن ایدر لر (وَلَا
 يَكُونُونَ اللَّهُ حَدِيثًا) و قدر نلری اولما ز که تکریدن بر سوز صافیلر لر زرب اعضا لری اوزر لر بینه

شهادت ایدر (بِأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلان کسنه لر (لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى) نماز
 بقلشمکر سرخوش اولدیغکرحالده (حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ) اولوقته دکه اقلشوب نمازده قرأت
 ایند بیکر شئی بیله سز (وَلَا جُنْبًا) دخی جانبله اولدیغکرحالده نماز بقلشمکر (إِلَّا غَائِرِ سَبِيلِ
 مکر بولده کید بیلر اوله سز یعنی هروقت جنب ایکن نماز بقلشمکر مکر اولوقته که مسافر اولوب
 یا نکر زحمو بولغیه کیم اولحل یتیم ایدو نماز قیلسه کز جائز دراما غیر وقتد جائز دکدر (حَتَّى تَغْتَسِلُوا)
 بیغتمق سز دن واقع اولیغجه و بوا امام شافعی قنده دراما امام اعظم قنده هر محل که عذر بولنور
 یتیم جنباتی دفع ایدر (وَأَنْ كُنْتُمْ قُرْبَى) و اگر خسته لر اولور سز که فور غرسر صوبیک استعمالند
 سزه بر ضرر ایدر (أَوْ عَلَى سَفَرٍ) یا بر بول وزره اولسه کز که ایچنده صوبولغیه (أَوْ جَاءَ أَحَدُكُمْ
 مِنَ الْغَائِطِ) یا سز دن بر کیمسه خلاد ن کلوب احد السبیلند انده کند و دن بر حد چقیله حد
 اتمش اولسه (أَوْ لَا مِنْكُمْ النِّسَاءُ) یا قاربهر مباشره فاحشه اتمش اولسه کز که ایکی فرج
 ملاقات ایدوالت منتشر اوله (فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً) بولحوالد نصکره صوبولغیه کز (فَتَمَسَّحُوا بِمِائِ
 طَيِّبًا) بر بوزندن بر پاک نشنه قصد ایدک (فَامْسَحُوا بِيُجُوهِكُمْ وَبِأَيْدِيكُمْ) بر الکر کز له بر بوزن
 اوز و بوزن کز و الکر کز در سکره دکه سلاک (إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا) بی شبهه کیم خدا جل
 و علا همیشه بوا یکی صفله متصف اید بکما ایشی سزه بوبله قولای ایدو سزه رخصت و بردی
 اکر زالی الذین اوثوا نصیبکما من الکتاب) بقز میسن شول کیمسه لره که توراک معرفندن بر سر
 کند ولره ویرلدی (بَشِّرُوا الصَّالَةَ) کراهلحق صانون الور لر یعنی هدا یی ضلالتنه تبدیل ایدر لر
 ویریدون ان یصلوا السبیل) و ایستر لره سزای اهل ایمان طوغری بولی ایزه سز (وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْلَانِ
 وحق سبحا و تعالی شمنلر کز سز دن ابوییلور (وَكُنْ بِأَلْبَتُّ وَلِيًّا) و امور کز تمسیت و بر بولور
 مسئولی و لغنه نکر ی تعا کافیدر (وَكُنْ بِأَلْبَتُّ نَصِيرًا) و دشمنلر کز اوزره سزه یاردم اتمکه نکر ی
 تعالی بسدر (مِنَ الَّذِينَ هَادُوا) دین یهودیتله ندین ایدن لردن بر کر وه (يُحَرِّمُونَ الْكَلِمَةَ عَنْ مَوَاضِعِهَا
 سوزی بر لردن تغییر ایدر لر یعنی تورانه ثابت اولان محمد المصطفایک نعنی صافلر لر (وَيَقُولُونَ
 سَمِعْنَا) و دیرلر سوزکی ایشندک (وَعَصَيْنَا) و فرمانکه مطیع اولدق (وَأَسْمَعُ غَيْرَ سَمْعٍ) دخی
 دیرلر ایشند رلش اولدیغک حالده ایشت بوسوز دم و دم محتملدر دم اولدیغنده معناسی
 بوا اولور که کوزل سوز ایشند رلش اولدیغک حالده ایشت و مدح اولدیغی محل معناسی بوا اولور که
 ایمان سوز ایشند رلش اولدیغک حالده ایشت (وَرَأَيْنَا) دخی دیرلر بزه مهلت ویرنا که کلاهکی

فهم ایدک بوسوز دخی مدح و ذمه محتملدر رویه مدح مذکور اولاند روجه دم بوکد
 بوسوز لغت عبرانیده شتم معناسن ایدر (لَيْتَا بَالَيْتَيْتُمَا وَحَلَّتَا فِي الدِّينِ) دللرین بوردقکر
 محل ویرن اسلامه طعن ایند کلرند اول سوز لر ی دیر لر یعنی بواطل مقصد لر ایچون بومهم
 سوز لر ی استعمال ایدر لر (وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا) و اگر ایدر دیسید یلر سوزکی ایشند
 و فرمانکه منقاد اولدق (وَأَسْمَعُ) و سوز مز ی دکه (وَأَنْظُرْنَا) و بیزم حالزده باق (كَأَن
 خَبَرْنَاكُمْ وَأَقْرَبْنَا) البینه بولکلام زبور اولان ناسنا بسته کلامدن کند ولره بیکر و زیاده طوغریلق
 ایدی (وَلَكِنْ كَذَبْتُمْ أَنْتُمْ كَذِبًا) و لکن ایمان سز لر ی سبیلده حق تعالی کند ولرین رحمتدن دور
 قیلد (فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا) پس بونلر حقه قصد یق اتمز لر الا بر اذ یعنی ایمان کور لر که
 او معتد به و معتد دکدر (بِأَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ) ای شول کیمسه لره که توریه کند ولره
 ویرلد (أَمْثُلًا لِمَا تَزْنُونَ) ایند بر بکر نشنه یه یعنی قرآن ایمان کورک (مُضِدِّ قَالِمًا مَعَكُمْ) سز که اولر
 کتابه قصد یق اید یحی اولدیغی حالده یعنی اصول دیند قرآن توریه موافقدر پس کایمان کورک
 من قبل ان نظیمس وجوها فقرده ها علی اذبارها) اولوقندن اسبق که بوزلرده اولان آثار خاسنه
 محو ایدو اکه لرینک هیئت اوزره د وندر رز (وَأَنْتُمْ كَذَبْتُمْ) یا خود کند ولرین
 رحمتدن دور قیلار زنه که شنبه یه لرین رحمتدن دور قیلد فکه کند ولرین مسخ ایدو
 میمون قلغنده ایندک (وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَقْعُولًا) و نکرینک فرمانی اولمیلدک یعنی ایمانه کلر کسه
 موعود اولدیغک شئی لاحاله واقع اولور (إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ) بی شبهه کیم خدا
 عز وجل غفران اتمز بوی کیمه ایدک کند و یه اورناق قیلنه زبرا او بر کاهد ریم عقوقبول
 اتمز (وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ) و شرکدن اوز که کناهی ایشند و کی کسه یه غفران
 ایدر (وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ) و هر کیم نکر یه اورناق قیلار (فَقَدْ أَفْرَأْنَا عَظِيمًا) بلا شک کیم
 بر اولو کناه ارتکاب ایند کور دیر که یهود طائفه سندن بر فاج کیمسه اطفال لرین حضرت صلی الله
 علیه وسلم حضور بیه کنور و ب دید یلر یا رسول الله بوا و شافلر که هیچ کناهی اولور ی حضرت
 صلی الله علیه وسلم بیورک بونلرک اوستنه هنوز کاه بازلدی پس دید یلر خدا یه قسم که بز بونلر
 کی یه کناهی زرا کوندرک کاهلر کجه بز دن محو اولور و کجه نک کناهی کوندر بز دن محو اولور حق سبحا
 و تعالی بونلرک سوزینی بوا یله زاید و ب بورد (أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَرْكُنُونَ أَنْفُسَهُمْ) بقز میسن شول
 کیمسه لره که کناهدن جانلرین پاک طو نلر (بَلِ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَمْلِكَ لَكُمْ سُبُلًا) دیکلری سوز بر ندک دکه

بلکه حق سبحانه و تعالی ایستد و کنی یا که قیلار (وَلَا يَظُنُّونَ قِيلًا) و نکرده عذاب خصوصند
 حرمانه سیار اسنده اولان رسته قدر ستم اولماز لوز جزا عدل ايله کوردیلور (أَنْتُمْ كَيْفَ تَقُولُونَ)
 عَلَى اللَّهِ تَكْذِيبٌ) بوق بجهیه یهود طائفه سی تکرری تعالی اوزره بلاقی پیدا ایدر لکه دیر لکوند زک
 کاهی کجه یزدن حوالور و کجه نک کاهی کوند یزدن حوالور (وَكَيْفَ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا) و بویان
 سائر کاهلر اراسنده بر اشکار کاه اولغنه بسدر کونور دیر که یهود طائفه سنک حق بن
 احطاب و کعب بن الاشرف بر جعله مکه یه کندی لکه قریشله بومنوال اوزره عهد و کفت ایدر
 کیم محمد المصطفی ايله جنک ایدر لکن اول مکان و صولاری اولدی مطلبلرین رؤساء قریشله
 عرض ایتدیلر ایلر کند ولره دیدیلر سز اهل کتاب سز و محمد المصطفی دخی کتاب صاحبیدر محمد لکه
 اکاد جوع ایدر سز سوز کزده صادق ایسه کز بتلر بمنزه سجده ایدر ناکه سوز کزده اعتماد
 ایدر لم بلا توقف بتلره سجده ایتدیلر بعد کعبه منزه دیدی سزدن او توز نفر و یزدن او توز
 شخص کلسو کعبه دیوارینه سینه لرین یا پسندروب محمد کجک عهد و کفت ایدر لم سوزین
 قبول ایدوب اول ایشی ایتدیلر صکره بوسقیا انلردن سوال ایدوب دیک بر برای قومز و سز اهل
 کتاب سز ایاباء واجل دمرک آیین حق قدر یا خود محمد لکه دینی انلر جواب ویر و دیدیلر لیکر حق قدر
 و سز طوغر و بول اوزره سز حق تعالی بواقعه دن خبر ایدوب یورد (أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا
 مِنَ الْكِتَابِ) بقر میس شول کیمسه لکه که توراندن بر بهره ویرلدلر (يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ
 تُكْرِمُونَ أَوْزَرَ) که معبود اولانه و باطل شیشه تصدیق ایدر لر (وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا) و کفر ایدر
 کروشدن او تری دیر لر (هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا) بولر یعنی کفار قریش طوغر و بول بولمق
 جهنندن ایمان کورنلر دن یکدر لر (أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا) اولر معصوب و متعنت کروشدلر
 کیمسه لردر که تکرری تعالی کند ولرین رحمتندن دور قیلک (وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهَ) و هر کیمسه که تکرری
 تعالی رحمتندن دور قیلار (فَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُ نَصِيرًا) هر کز کایا ربحی بوله مز سر که اندن عذاب
 دفع ایدر (أَمْ لَكُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ) یا خود یهوده پادشاهلقدن بر بهره ی وارستفهام بونده انکار
 ایچوند ر یعنی انلره اندن نصیب یوقدر یهود طائفه سنک زعم فاسدی بوایدیکه ملک و نبوته
 مستحق کند ولردر غیر کیمسه اکالا ثوق دکدر و بوسبیدن عویدن مرسل اولان پیغمبر متابعت
 ایتزلردی پس حق سبحانه و تعالی بوزعم فاسد لرین رد ایتدیکه ملکدن انلره بر بهره یوقدر
 و علی سبیل القرض و لشر و لسیک (فَإِذَا لَا يُوْتُونَ النَّاسَ نَصِيرًا) حرمانه سنک ارفه سسته اولان
 چغور قدر خلقه بر شئی ویر زلردی (أَفَتَجْعَلُونَ الْإِنْسَانَ عَلَى مَا أُنْشِئَهُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ) بلکه

یهود طائفه پیغمبر و اصحابنه حسد ایدر لر اول منته اوزره که یزدن ذوالجلال انلره فضل و کون
 و برک (فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ) پس منی شبهه کیم حضرت ابراهیم اولاده یعنی حضرت موسی و عیسی
 و داووده و برک (الْكِتَابِ) کتاب سماوی مقوله سن یعنی توری و انجیل و زبور (وَالْحِكْمَةِ) و حکم
 و حرامک معرفتی (وَأَتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا) دخی ال ابراهیم اولو پادشاهلق ویردک نته که حضرت
 یوسفه و داووده و سلیمان و برک پس محمد المصطفایه و اصحابنه انلر کیم ویرلسه استبعاد
 اولماق کزک قیتم من امن به) پس یهود طائفه سندن بر بلوک وار که ابراهیم سانشده مذکور
 اولان سوزه ایمان کوردی (وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّقَ) و انلردن بر بلوک وار که آندن اعراض ایتدی (وَكَيْفَ
 يُجْعَلُكُمْ سَعِيرًا) و کفارک تغذی چون بر علوی آتش دوزخ بسدر (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا) تحقیقا که
 وحدا یتیزک دلالتنه کفر ایدن کسسه لر سقوف بظلمت نارا) بقینده انلر بر آتشه داخل قیلار
 کما نَجَّيْتُمْ جُلُودَهُمْ) هرگاه که دریلری بشر (بَدَلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا) انلردن اوزره دریلر انلره
 دکشتر ز (لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ) ناکه اشکجه نک جاشنیدن اله لر (إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا) بپشیمه
 حق تعالی علی الذوام هر سینه اوزره غلبه ايله متصف ایدر بر کیمسه کند و کفارک تغذی سندن
 منع ایتز (حَکِيمًا) هر شیک حقیقته کما یغنی بملک ايله موصوف ایدر یک حکمک افضا سانه کوره
 ایشی ایشلر (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) و شول کیمسه لکه ایمان کلوب کوزلعل ایشلر
 سندن خلتم جَنَاتٍ خَازِنَةٍ مِنْ خَيْرِهَا الْأَنْهَارِ) بقینده انلری بر باغلر داخل قیلار ز که انلرک ایشلر
 التندن ابر مقلر اقر (خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا) او حالده کیم ایچنده منقطع اولیان مدت اقامتی علی الذوام
 نقد بر ایشلر (لَهُمْ فِيهَا زَوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ) انلره اول باغلر ایچنده کدوراندن پاک قلنش خاتونلر وار
 وَنَحْنُ ظِلٌّ ظِلُّ الْكَلْبِ) و انلری داخل قیلار ز بر بایند کولکه ده که انی آفتاب زائل قیلر یعنی انلر
 داخل قیلار ز بر مکانه که ایچنده کمال راحت وار چون عیش بر حرارتی ملکدر و انده فالن
 کولکه دن ابر شئی یوقدر کمال راحت وار ظل ظلیل ايله تعبیر اولند (إِنَّ اللَّهَ بِأَعْمَارِهِمْ لَخَبِيرٌ
 الْآمَنَاتِ إِلَى أَهْلِهَا) تحقیقا که حق جل و علا سزه فرمان ایدر کیم امانت لری اربانه تسلیم ایدر سز
 بویت کجه بیت شریفک کلید دوشاشنده نازل اولد لکن حکمی هرمانته شاملدر کور دیر که
 حق حضرت صلی الله علیه و سلم مکه مکرمه فتح ایدر کعبه نک مفتاح عثمان بن طلحه دن
 طلب ایدر عثمان ویر مسندن امتناع ایتدیکه حضرت علی المرتضی رضی الله عنه مز بورک النبی
 بورک اختری کند و سندن اللوب کعبته فوسن لحد اداء فالزم ایتدیلر ند نصکر حضرت

محمد المختار علیه السلام حضرت عباس رضی الله عنه سويلك يا رسول الله نته كه نمرزم شريفك سفا الغنى
احسان ايلدك بيت شريفك كليلد ارلغك دخی بكار زانی قبل اولدم حق جل وعلا بواق منزل قبلدی پس
سرور کائنات عثمان طحله جعفر و بفتحاحی کند و به و ربوب بور کخداها بانی طحله خالده نالده لایزرها
منكم الاطالة و بوات عثمانك ايمانه سبب اولد (واذا احكمت بين الناس ان تحكموا بالعدل) دخی سزه فرمان
ايد رجن خلق را سنده حكومت ايد رسكر جور سز حكومت ايد سز (ان الله نعلم ما يعطكم من بين يديه)
بزر جل و على شول شئى كه سزه انكله بند و بر كوزل سنده در (ان الله كان سميعا بصيرا) تحقيقا كيم
خدا عز وجل سوز كزى ايشيد بى فعال كزى كور بچيد (يا ايها الذين امنوا) اى ايمانه كلا كسنه لدر
اطيعوا الله و اطيعوا الرسول) خدا نك فرمانده مطيع اولك و بغيرك سوزينه انقياد ايلدك (اولي
الامر منكم) دخی سز دن فرمان اصحا اولك مطيع اولك اولي الاخر دن مراد حضور زمان سعاد تارنده
سردار لر در و اند نصكره اولان امراء و و كبلرى و قضاء و امراء لشكر انلره مند و جدر لر سلكيم
حق سبحا و تعالى اول امر ايه عدل ايله حكومت اينكى فرمان ايلدى اند نصكره سار خليفه اطاعتينه
مامور قبلدى تا معلوم اوله كيم حكام مقوله سى مادامكه حقه نابعد لر اطاعتلرى هر كيمسه
اوستنه فرضدر (فان تار عثم في شئ) پس كر بر سنده ده خصومت كز واقع اولور سه (فردوه
الى الله و الرسول) اى خدا نك كتابك و بغيره حال جبانده و وفاتند نصكره سنده راجع قلك
انلر انك حقيقته سزه بيان ايد لر (ان كنتم تؤمنون بالله و اليوم الآخر) اكر تونيك وجدانسته
در جزانك اولسنه ايمان كورمش ايد بكن (ذلك) تونيك كتابك و بغيرك تولنه رجوع اينك
خير و احسن ناويلك) سزه بكر كر در و غافيت جهندن غايله ايد در كورد بلكه برهوك بر منافقانه
خصومتى واقع اولوب بحسب الاقضاء مرفعه اولوب ايسند يلر بهوك سيدالا نامك حكنه خصم
دعوت بلك منافق كعب بن الاشرف يهوديك حكنه اى دعوت ايلك بعدله حكه عليه نبويه
مرافعه جقد يلر حضرت صلى الله عليه وسلم شرطك مقتضا كوره يهودي حكم ايلك منافق اول
حكه راضى وليوب خصمنه سويلد بكه حضرت عمر رضى الله عنه بى رامزه حكم قبله لم پس
حضرت عمر رضى الله عنه ك حضورينه كد يلر بهوك ديدى با اين الخطاب بو آدم ايله بنم خصومت
وارا بلك حضرتك حضورينه جقد و حضرت بك حاكم ايلك بو اول حكه راضى وليوب سنى كى
ايسند حضرت عمر رضى الله عنه منافقه ايند بكه يهوديك سوزى واقعه مطا بيقيد سويلد
بلى سوز در سندر پس حضرت عمر رضى الله عنه بيورد بكه مكا نكرده طورك بن سزه كلنجه

همان خانه سنده واروب قلعين قوشا توب كلى منافقك كله سن محلت زائل قلوب بيورد بغير
حكومت راضى وليانه بويله ايدرم و اولكوندن حضرت عمر رضى الله عنه فاروق ايله نلق اولد
بعد حق سبحا و تعالى بواق منزل ايد بو بيورد (الم تراني الذين يزعمون) بقرميسن شول كيمكه
كان ايد لر كيم (انهم آمنوا بما انزل اليك و ما انزل من قبلك) على التحقيق كند و رسك ايسند ريلانكابه
وسندن اسبق ايند ريلان كتاب مقوله سنده ايمان كور لر (زبدون ان يتحاكموا الى الطاغوت)
ايسند بركه باطل ايله حكومت ايدنه يعنى كعب بن الاشرفك قته مرفعه يه حيقه لر (وقد امر وان
يكفر و ايه) و حال بوكه اكافرايمكه امر اولند يلر (و يريد الشيطان ان يضلهم ضلالا بعيدا)
و ابليس ايستر كيم نلرى بر لوزاق از غولق آز بره (واذا قيل لهم تعالوا الى ما انزل الله و الى الرسول
وقين كند ولره دينلور نكرى تعالوا ايند در وى حكه و بغيرك حكه كك (رايت المنافقين يضلون
عنك ضد ودا) اهل نفاقى كور رس سنى حكندن دو نمك و نزلر (فكيف اذا اصابهم مصيبتهم
يما قدمت اليهم) پس اللرى نجه اولور اولد مكه ايند كلرى اشيا سبيله كند ولره بر عقوبت در
ننه كه حضرت فاروق رضى الله عنه يولدا شلرينك بوينى اوردى (فما اوك) صكره سكا كور لر
يخلفوا بالله ان اردنا الا احسانا) نكره ايند ايجر كره سنى حكندن بر عدول ايدوب ايسند لا ايلك
و توفيقا) و ايكى خصمك را سنده صلح اولق (اوليك) اولكروه كه بمنلرنك كاذبدر لر (الذين
يعلم الله ما في قلوبهم) شول كيمسه لر در كه نكرى تعالوا نفاذن كوكلرنك اولان شئى پس راز
صافلق و يلان آند ايجك كند ولر بن عقابدن فور نر من (فاغرض عنهم) پس انلر دن بوز و ندر
و عظمهم) و انلره بند و نصحت وير (وقل لهم في انفسهم قولا بليغا) و انلره نايك اولان نصكر
شانك بر مؤثر سوز سويله (وما ارسلنا من رسول الا ليظاع باذن الله) و همچ بر بغير كوندرك
الاكه تونيك امر بيله فرمانى مقبول اوله (ولو انتم اظلموا و انفسهم جاؤك فاستغفروا لله) و بى
شبهه انلر جانلرينه ستم ايند كلرى دمده سكا كلوب توكيلدن مغفرت طلب بئسيد بلسر
واستغفروا لله (الرسول) و انلره رسول اكرم غفران طلب بئسيد (لوحده والله نوابا رجما
البته توكى تعالى بولور لوى كنهكا لر لك توبه سن غايله قبول ايد بى كا طالب اولانه زياده اسكر
فلا و ريك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم) پس برورد كار كه قسم كيم ايمانه كلر لر سنى حكم
فيلبنه ارانده واقع اولان اختلافه (ثم لا يجدوا في انفسهم حرجا مما قضيت) صكره ايند
حكندن جانلرنك بر طارلق بويله لر (و يسيا و اسيلما) و ظاهرده و باطنك درست متقاد اوله لر

وَكُنَّا كُنَّا عَلَيْهِمْ) وَعَلَى الْحَقِيقِ بِإِيمَانٍ دَعَا يَدْنَاهُ وَزَرَهُ بَارِئُ الْمُسْأَلَةِ (أَنْ أَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ)
 جَانِبُ كَرَمِي أُولَدُكَ (أَوْ لَعَنُوا مَنْ دِيَارَكُمْ) بِمَا وَطَنَكُمْ كَرَدَنَ جِيفَك (مَا فَعَلُوا إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ) (اول
 مدعیان آن بشارت لردی مکران لردن از کس نه لر (وَلَوْ أَنْتُمْ فَعَلُوا مَا يُوعْظُونَ بِهِ) وَتَحْقِيقًا أَنْ لَر
 نصیحت اولند قلری مشیله عمل ایستید یلر (كَانَ خَيْرًا لَّهُمْ) بی شبهه کند ولر بکرک اولورک
 وَأَسَدٌ نَحِيًّا) وَإِيمَانُكَ تَحْقِيقٌ وَمَقْصِدُ بَقِي أَوْزَرَهُ كَنْدُ وَلَرَهُ زِيَادَةُ ثَبَاتٍ بِاعْتِاقِ أُولُورُكَ (وَأَذِ الْكُنْثَا
 مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا) وَاكْرَامًا أَنْ أَوْزَرَهُ ثَابِتٌ أُولُسِيدُ يَلِرُ الْبَتَاءُ أَنْ لَرَهُ قَمَرْدَنَ بِرَاوُلُو ثَوَابِ احْسَانِ ایدر
 وَلَهُدُنَا هُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا) وَعَلَى الْحَقِيقِ أَنْ لَرَهُ بِرُطُوعِهِ وَيُولُ كُوسْتَرْدُ لَكُ كُتُورِدُ بِلَكِهِ سِرُورُ
 كَاشَنَاتِ صَلَی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَامُكَ عَمَقَاسَنَدَنَ اُولَانِ حَضْرَتِ ثَوْبَانِ رَضَى اللّٰهُ عَنْهُ بِرُكُونِ رُكُو
 سَغِيرِ زَارُوزِ بُونِ حَضْرَتِكَ حَضُورِ عَزَّتِهِ كَلَدِي حَضْرَتِ صَلَی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَامُكَ اَنْدَنَ
 اسْتَفْسَارِ ایدر کبی ای ثَوْبَانِ نَهْ كُونَادِرْدَه كَرَفَا اُولُوشِ سَنَ كَه رُكُوكِ بُوْلَه مَتَغِيرِ اُولَدِ ثَوْبَانِ
 رَضَى اللّٰهُ عَنْهُ ایدر کبی یارِ سُولِ اللّٰهُ بِنَمِ حَالِهِ بُو كُونَه دَر كَه بِرُطُوعِهِ مَبَارَكِ جَا لَكِ مَشَاهِدِ ایدر کبی
 بِرِ آفِ زَنْدِ كَانِ لَكُ دَنَ عَدَا اِنْتَمِ (بیت) بی ثَوْبِ اَرَامِ جَانَمِ زَنْدِ كَانِ مَشْكُوسَتِ بِفَالِشَا جَالِثِ شَا اَمَّا سَلَكُ
 حَالًا اُولِ اَنْدِشَه بِه دُوشَمِشَمِ كَه اَخِرَكِ بِنَمِ حَالِهِ ایدر کبی خَالِی دَ كُلِ اَهْلِ جَنَدَنَ اُولُورُمِ بِاجْمَعِ ایدر
 زَمَنِ سَنَدِ ایدر کبی اهل جَنَدَنَ اُولُورُمِ جَا لَكِ مَشَاهِدِ سَنَدَنَ بِالْكَلْبِهِ مَحْرُومِ اُولُغَمِ مَقْرُورِ وَاكِرِ
 اربابِ نَعِیْمِ دَنَ قِلْمُورُمِ اَنْدَه دُخِ ایدر کبی اَشْرَفِ كَه نَظَرِ ایدر کبی دُورِ اُولُورُمِ زَبَرِ اَقْدَمِ حَقَقْدِ رُكِيمِ سَنَكِ
 سَكَا نَكِ فَرُوسِ اَعْلَادِهِ دُرُوبِنَمِ حَلَمِ مَعْلُومِ دَر حَقِّ عَالِ بُوَابِ كَرِیْمَه مَنَزَلِ ایدر کبی بُوْرُكِ (وَمَنْ يَطْمَحْ
 اللّٰهُ وَالرَّسُولُ) وَهَر كِيمِ خَدَا یَه وَرَسُولَه فَمَا نَبْرَ اُولُورُ (قَالَ وَكَانَ) اُولُ فَمَا نَبْرُ كَرِه (مَعَ الَّذِیْنَ اَنْعَمَ اللّٰهُ
 عَلَیْهِمْ) هَمِشْتِ جَاوَدَنَدَه تَكْرِی عَالِی اَوْزَرِ لَرِیْنَه اِنْعَامِ ایدر کبی كَسَنَه لَرَلَه اُولُورُ (مِنْ اَلَّذِیْنَ
 وَالضَّيِّدِیْقِیْنَ وَالشَّهَادَةِ وَالضَّالِّحِیْنَ) مَوْصُولِ ایدر کبی رُیْنَه اِنْعَامِ اُولَانِ كَسَنَه لَرُزُورِ
 اُولَانِ كَرُوهَلِرْدَر (وَحَسَنَ اُولَیْكَ رَفِیْقًا) وَبُوكِرُوهَلِرَه كُوزِلِ بُولَدِ اَشْلُرْدَر (ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنْ اِلَهِ
 اُولُ كَرُوهَلِرَه اُولُ قِ كَرِیْدَنَ صِدْقِ وَاِنْمِشِ بِرِ زِيَادَه عَطَا دَر (وَكُنْ بِاِلَهِ عَلِيمًا) وَبَسْدَرِ اَزْدِ جَلِ
 جَلَالَه مَقَاصِدِ وَنَبِیْلَرِ بِلِی (بَاءُهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا) ای اِیْمَانَه كَلَانِ كَسَنَه لَر (خُذُوا حِذْرَكُمْ
 اَكَا اُولُوبِ دُشْمَنِلَرِ اِیْچُونِ مَسْتَعْدَاوَلَكِ (فَاَنْفِرُوا اَنْبَا) بِسِ دُشْمَنَكِ جَنَكَه بِلُوكِ بِلُوكِ جِيفَكِ
 اَوْ اَنْفِرُوا جَمِیْعًا) بِاِخُودِ بِنِغْلُشِ اُولَدِ یَكْرُ حَالَه دُشْمَنَكِ فَتَالَنَه جِيفَكِ (وَإِنْ مِنْكُمْ مَنْ كُنَّ يَبْطِئُ) وَ
 تَحْقِيقًا سَزْدَنَ بِرُكِمِسَه وَاكِرَه غَزَا یَه كَمَكْدَنَ اَغْرُ لُتُوبِ خَلْفِ ایدر کبی حَضْرَتِ بِنِغْلُشِ لَشْكِرِیْنَه دُرُوبِنَمِ

ایدر دَنَ مَرَادِ اِنِ اِنِ مَنَافِقِ وَبُولَدِ اَشْلُرِ (فَإِنْ اَصَابَتْكُمْ مُصِیْبَةٌ) بِسِ اَكْرَسَرَه قُلُ وَهَمِشْتِ كَبِ
 بِرِ ایشِ كَر (قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَیْ اِذْ كُنَّا اَكْنُ مَعَهُمْ شَهِيدًا) سُوْبِلَرِ تَحْقِیْقًا تَكْرِی عَالِی اَوْزَرِیْمَه اِنْعَامِ
 ایدر کبی اَنلَرَه حَاضِرِ اُولَدِ (وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللّٰهِ) وَبِی شَبَهه اَكْرَسَرَه خَدَا نَكِ كَرْمَنْدِ
 بِرِ احْسَانِ كَر (لَقَوْلُنْ كَانَ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ) اَلْبَتَه سُوْبِلَرِ اَوْ خَالِدَه كَوِیَا اَرَا كَرْدَه
 وَاَرَامِنَه بِرُحْمَتِ بُو قِ ایدر کبی (بِالْبَتِیْ كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَقُوْرُ فَوْزًا عَظِيمًا) ای كَاشِی بِنِ اَنلَرَه
 بُولُسُیْدِمِ نَاكَه بِرَاوُلُو فَبِرُوزِ لَكَه نَاثِلِ اُولُورْدَمِ عِنِ اَنلَرَه اُولُسُیْدِمِ مَالِ غَنِیْمَتِ بَا خِیْلِ شُ
 حَاصِلِ اُولُورُكِ (فَلَقِیْنَا لَیْلًا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ الَّذِیْنَ یُثَبِّرُونَ الْحِیْوةَ الدُّنْیَا بِالْاٰخِرَةِ) بِسِ تَكْرِی بُولَدِ
 جَمِیْعًا اَیْشُو شُولِ كِمِسَه لَر كَه یَقِیْنِ صَاغِلِی اَوْ بِرِجَهَانَكِ نَعِیْمَه تَبْدِیْلِ ایدر کبی (وَمَنْ یُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
 فَيُقْتَلْ أَوْ یَغْلِبْ) وَهَر كِيمِ خَدَا نَكِ بُولَدِ جَنَكِ ایدر کبی دُرُوعِ شَبَهه اُولُورِ یا غَالِبِ كَلُورِ (فَشَوْ
 قُورِیْنَه اَجْرًا عَظِيمًا) بی شَبَهه كِیْمِ اَكَا بِرَاوُلُو ثَوَابِ احْسَانِ ایدر کبی (وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
 وَسَرَه نَه اُولَدِ ای اَهْلِ سَلَامِ كَه تَكْرِیْنَكِ بُولَدِ جَمِیْعًا اَیْشُو سَرِ (وَلَمْ تُضْعَفِیْنَ) وَزَبُونُكِ
 بُولَدِ دُخِ زَبُونُكِ بِرِجَهَانَدِر كَر كَه مَكْرَه دَه كَفَارَكِ اَلْبَتَه كَرَفَا ایدر کبی (مِنْ الرِّجَالِ وَ
 النِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ) كَشِیْلَرْدَنَ وَفَا رِیْلَرْدَنَ اَوْ شَا قَلَرْدَنَ (الَّذِیْنَ یَقُولُونَ رَبَّنَا اَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ
 الْقَرْیَةِ الظَّالِمُ اَهْلُهَا) مَوْصُولُكِ صِلَه سِیْلَه مَسْتَضْعَفِیْنَكِ صَفِیْدَرِ عِنِ مَسْتَضْعَفِیْنِ
 شُولِ كِمِسَه لَر دَر كَه دِر لَرِی بَرُورْدِ كَارِ مَزَابِ لُكُ سَمَكَا اُولَانِ كُودِنَ بَرِی جِیْقَرْدَر (وَاَجْعَلْنَا
 مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا) وَزَرَه سَنَكِ طَرَفْدَنَ بِرُودُوسْتِ قِیْلَ كَه اَحْوَالَه تَشِیْتِ وَبِرَه (وَاَجْعَلْنَا
 مِنْ لَدُنْكَ نَصِیْرًا) وَزَرَه سَنَكِ سَتَمِنْدِ بِرِ یَا رَدِجِی قِیْلَ كَه دُشْمَنِلَرِ اَوْزَرَه بَرَه بَارْدَمِ بِلَبِه (الَّذِیْنَ
 اٰمَنُوا یَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ) شُولِ كِمِسَه لَر كَه اِیْمَا كَلَدِ یَلِرْ خَدَا نَكِ بُولَدِ جَنَكِ ایدر کبی (وَالَّذِیْنَ
 كَفَرُوا یَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ) وَشُولِ كِمِسَه لَر كَه كَفَرِ ایدر کبی ایدر کبی بُولَدِ جَنَكِ ایدر کبی
 فَتَا نِلُورِ اُولِیَاءِ الشَّیْطَانِ بِسِ شَیْطَانَكِ دُوسْتِ لَرِیْلَه جَنَكِ ایدر کبی (اِنْ كُنَّ الشَّیْطَانُ كَانِ ضَعِیْفًا
 بِی شَبَهه كِیْمِ شَیْطَانَكِ حِیْلَه سِی بَرُوزُونِ وَسَسِیْتِ حِیْلَه ایدر کبی (اَلَمْ تَرَ اِلَی الَّذِیْنَ قَبْلَهُمْ كُفَرُوا اَیْدِیْكُمْ
 بِقَرِ مِیْسِنِ شُولِ كِمِسَه لَر كَه كَنْدُ وَلَرَه دِیْنَدِی جَنَكِ دَنَ لُكُرِی كُوتَا ایدر کبی (وَاقِمْوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
 وَنَارَ قِیْلَكِ وَزَكُوفِ وَبِرَكِ (فَلَا كُیْبَ عَلَیْهِمْ اَلْقِتَالُ) بِسِ اُولُوقِ كَه اَوْزَرِ لَرِیْنَه جَنَكِ اَیْمَا كَلَدِ یَلِرْ
 وَجِبَا وِلَكِ (اِذَا فَرِیْقٌ مِنْهُمْ یُجَاهِدُونَ اَلْاَنَاسَ خَشِیَّةَ اللّٰهِ) هَا نِ اَنلَرْدَنَ بِرِ بِلُوكِ بُولَدِ كِیْمَه تَكْرِیْدَنَ
 خُوفِ ایدر کبی كِیْمَه خُوفِ ایدر کبی (اَوْ سَدَّ خَشِیَّةً) بِلَكَه بِرُفُورِ فَعَكَه تَكْرِیْدَنَ

چند کلمه فور قودن زیاده در (وَقَالُوا رَبَّنَا) و بید باری پروردگار من (لَمْ يَكُنْ عَلَيْنَا الْقِتَالُ) بخور
 اوزر بزمه جنك اينكى يازدك (لَوْلَا اَخْرَجْنَا اِلَى اَجَلٍ قَرِيبٍ) بزی بریقین مدنه ناخبر اینست بوسوز را اهل
 نفاذ نضاد را ولد بیه عجب کدر و اگر آن اهل ایمان سوزید بلفضا بشیرت حسبيله انلردن صادر اولد
 و احتمال و ارکه بوسوز لری خاطر لرنده تصور ایند بدار عالم التبر و الخفیات آنی ظاهر قیلدی (قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا
 قَلِيلٌ) سوزیده یا محمد بوجها نك متفعه برار نشسته در (وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَى) و او بر جها برهیز کار اولان
 بکر کرد (وَلَا تَنْظُرُوا قِبَلًا) و خرمادانه سنده اولان رسته قدرستم کورمش قیلنم سر (اِنْ مَّا تَكُونُوا
 يَذَرِكُمْ اَلْاَوْتُ) فقی مکانه اولسته اوله سزى بولور (وَلَوْ كُنْتُمْ فِي رُوحٍ مُّسْتَنْدِةٍ) و اگر بوسك قالدردمش
 کوشکارده اولور سر (وَاِنْ تُصِيبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ) و اگر کند ولره و افرغت کبی بر
 حاصل اولور دیر لر بونکر نيك فتند در (وَاِنْ تُصِيبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ) و اگر کند ولره
 فخط و هزمت کبی بر بمانق دکر دیر لر بوسنك فتند در (فَلِكُلٍّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ) سوزیده فموفت و غنمت
 و فخط و هزمت نکر نيك فتند در (فَمَا لِهَؤُلَاءِ الْعُومَرَاءُ يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا) پس بکر و هه
 ناولد بکه سوز اکلغه بقلشمر لرنه کیم بهایم مقوله سی بهی برشی فهم ایتزل (مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ
 فَمِنْ اِلٰهٍ) سکا ای آدم او علی نعمت مقوله سندن هر نه دگدی خدا نك محض کرمند در (وَمَا اَصَابَكَ
 مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ) و سکا بمانق قسمند هر نه دگد کد و نفسند در زیر اکا سبب لوز
 کند و سیدر بو کلام قل کل من عند الله کلامه منافی دکلر زیر اقولشیا اینجا دهمندن تکریدن
 صادر اولد الحق حسته محض لطفند احسان و امتحاندر و سببه انسانك بمان علقه مجازات
 و انتقامدر (وَاَرْسَلْنَاكَ اِلَى النَّاسِ رَسُوْلًا) و سنی خلق اچون احکامی بلیغ اید بچی اولد بعل حاله
 کوندر دك (وَكُنْ بِاِلٰهٍ شَهِيدًا) و بیدر تکرى درست شاهد بنی مرسل اولد بکه مریده که
 حضرت صلی الله علیه وسلم بیورده هر کیم بنی سور تکرى سومش اولد و هر کیم بکا مطیع اولدی
 تکرى اطاعت اتمش اولد معنا فقر بولکامی ایشد بچک دید بیلر محمد سرکه مخالفه اشدی و حال بکه
 خلق اندن نهی اید بورا بستر که خلق کند و بی اله ایدنه لرنه که نصهار حضرت عیسی ای اله ایدند بیلر
 حق جل و علی بوا بیتی منزل ایدوب بیورده (مَنْ يَطِيعِ الرَّسُوْلَ فَقَدْ اطَاعَ اللَّهَ) هر کیم پیغمبرك فرمانر
 قبول ایدر بلاشك تکر نيك فرمان قبول اتمش اولدی (وَمَنْ تَوَلَّى) و هر کیم فرماندند اعراض
 ایدر من اندن اعراض ایت (فَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا) که سنی اوزر لرینه نکبان کوندر مدك
 احکامی بلیغ اتمکدن اوز که برشی اوزر بکه بوقدر و انلرک حسابی اوزر بزمه در (وَيَقُولُونَ

طاعة) و قن منافق لره برایش فرمان ایدر سن دیر لر ایشمز فرمانر لکدر (فَاِذَا بَرَأْتُمُ النَّاسَ) پس اولحل که یاندن چیقوب کیدر لر (بَيِّتْ مَا بَيْنَهُمْ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ) انلردن برکروه سوزید
 سوزین خلافتک بیدر ایدر لر (وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ) و حفظه اولان فرشته لر خدا نك فرمانده
 ند بیدر ایدر کلمی کلامی یازر لر (فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ) پس انلردن بوزد و ندر (وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ) و هلیشده
 تکرى تعالی اوزره اعتماد ایت (وَكُنْ بِاِلٰهٍ وَكِيلًا) و قولرک امور نك تصرف ایتکه ایز جل و علا
 بسدر (اَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ اَلْعُرْشَنَ) پس همچون کلام مجیدی ثامل ایتزلر ناکه الفاظنك بلا غنندن
 و معانیسنك استقامتندن استدل لال ایدر لکیم کند و سنی تکر نيك کلامیدر (وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ
 غَيْرِ اللَّهِ) و اگر تکریدن اوز که بر کیمسه نك فتند اولسید (لَوْ جَدُّوا فِيهِ اٰخِرًا لَّا فَكَّرُوا) البته در باب
 خرد اولنلر متاقتض معنادن و تفاوت نظرند انده چوق شی بولور لر دی زیر کلام خلوق خللند خالی ایلر
 و اذ لفاء هم اتر من الامن و الخوف) و قن مسلمانلردن در باب حزم اولیانلره امنتیه باعث شیدن
 یا قور قویه سبب اولان نشنه دن برایشك خبری کلور (اِذَا غَوَّيْتُمْ) هنوز بچحق اولدن آنی
 افشا ایدر لر با وجود که آنک افشاسی باعث ضرر در زیر اینخشی خبرفته نك تیجیه سبید
 و ایمان خبر اسلامك ضعفنه موجبدر (وَلَوْ رَدُّوهُ اِلَى الرَّسُوْلِ) و اگر اول خبری رسول کریمه
 راجع قلسید بیلر (وَالِیْ اَوَّلِی الْاَمْرِ مِنْهُمْ) و انلردن ایش اربابی اولانلره دوند رسید بیلر (لَعَلَّهُ الَّذِي
 يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ) البته آنی بیلور دی انلردن شول کیمسه لکه اول خبرك حقیقتی استخراج ایتکه
 قادر اولور لر یعنی در باب حزم اولیان مسلمانلر ایشد کلمی اخباری افشا ایتدن اول پیغمبر بیلنور
 صحابه کرامك کبارنه القا ایتسید بیلر بی شبهه انلر تجربه لر بیلر و فکر لر بیلر فقی میجه اوزر د ابراد
 اولنسن کند ولره بیان ایدر لر (وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ) و اگر خدا نك فضل و رحمتی
 اوزر بکره اولسید یعنی ایز جل و علی محض کرمندن پیغمبر لری کنبه کوندر مسید (لَا تَبْعُهُ الشُّبُهَاتُ)
 البته بلایسه پیر و لک ایدر دکر (اَلَا قَلِيلًا) مکر سزدن از کیمسه حقه مدد بیلر کار عقل کامل حاصل
 اولوب انکه طریق حق طریق باطلدن ایز و ب طریق حقه تابع اولدی و رفیق نوفل و قیس بر
 ساعده و زید بن عمر و کبی مرویدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم بدر الصغری غریبانه
 خلق دعوت ایلدی بعض کسسه لر اول ایش کریمه کلدی سرور کاشات بیورده بنماه هیچ کیمسه
 چیقن سیه بالکر بن چقارم صکره یتمش نفر له اکا چیقدی بعد حق سبحا و تعالی بونی
 منزل ایدوب بیورده (فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) پس تکر نيك طاعت و رضاسی بولد و جنك

ايت (لَا تَكْفُرُ أَنْفُسُكَ) جانندن اوزكه بر كيمسه ايله ملزم قلمز سن پس سائر خلقك تحلفند
غناك اوله (وَيَرْضَى الْمُؤْمِنِينَ) و مؤمنلري جهاد اوزره اقدام ايتكه ترغيب ايد زيرا اوزريكه
لازم اولان انلري ترغيب ايد مكدور (عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِ بِكَ نَاسَ الدِّينِ كَقَرُّوا) شايد حق سبحانه
و تعالى كفرايد نلرك جنكده اولان شدنلرين سزدن دفع ايله وفي الحقيقه بويله اولد زير بوسفيان
حضرت صلي الله عليه وسلمك جنكه نصيم ايد و بچشمش ايد هنوز بدينام مكانه بنشمن
قلبه خوف و شوب كير ويد و ندي و حضرت صلي الله عليه وسلم مكان مزبوره كلوب ايله
عريك بريازارين قولش كورد يلسنه اولان صحا كرام خريد و فروخت ايد و خيلي شي فرزند يار و بوو
بدالصغري ديرلر (وَلَا تَكْفُرُ أَنْفُسُكَ) و ايزجل و علانك هيب و صولتي فرديشك هيب و صولتي
قتيدر (وَأَسَدُ شَجَلَا) دخی عذابى انلرك عذابدن بركدر (مَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً حَسَنَةً) هر كيم
بر كوزل ديلك ايله ديلك ايدر (يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا) آنك توانيدن كا بر بهره اولور
وَمَنْ يَشْفَعُ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كَيْفٌ مِنْهَا) و هر كيم بريمان ديلك ايله ديلك ايدر آنك و بالندن كا
بر حصنه اولور (وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقَبِّلاً) و ايزجل و على هر ديشته اوزره توانا ايد (وَإِذْ أَخْبِئْتُمْ
بِخَيْبَةٍ) و حقن برد عاليله سزه دعا اولور (فَخَبُوا بِأَخْسَنِ مِنْهَا) اندن بركرك برد عاليله سزه دعا ايلك
أَوْرَدُوهَا) يا آنى دوندرك جمهور علما بونك اوزره دركه تحييدن مراد سلامد ريس معنى بويله
اولور كه حقن سزه برينك مسلمان السلام عليكم در سز و عليكم السلام و رحمت الله و بركاته سويلر
و كرابت داده السلام عليكم و رحمت الله و بركاته سويلر سز و عليكم سويلر كزيرا بون نايستد رما و في
اولما زيس آنك مشلق رذائلك كرك و لفظ و عليكم آنى افاده ايدر و بيايتك كر كيم سلامك
و بر مسى سندن رعا و ندر مسى فرض كفايتدر (إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا) بى شبهه كيم كرى
تعالى هر ديشته اوزره حشا ايد بچيك پس سلامك زى و جواسنى حشا ايد و سزه مكافاتى و بر
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) ايزجل جلاله كند و سندن اوزكه عبادته مستحق بر كيمسه بوقدر (يَجْعَلُكُمْ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ) البدن قياست كومتك سزى بغير (لَا رَيْبَ فِيهِ) اولكونك اولمسنده هيچ شبهه يوقد
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَبِيبًا) و كيمك سوزك سوزندن زياده صادق ريعنى آنك سوزك
كذب متصور اولماز انچونكه كذب برناقص خصلند و واجب الوجودك ذات پاكي نقصند
منزه در كنور ديلكه اهل هجرندن بر كروه مدينه منوره نك عفونت هوا سن بهانه ايد و ب
سرور كاشاندن صحابه حقيقه اذن الوب چيقديلر بعد مى مراحل ايدرك مشركه پيوسته اولديلر

حصاية كرامدن بر كروه انلرك اسلامك سويلردى و بر كروه انلرك نفاقه حكم ايدردى و حجل و علا
بوايتى منزل ايد و بيوو (فَأَلَّكَ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةً) پس سزه ناولد بيه منافقنلرك شانللكي
فوقها و لوب كفر لرينه اتفاق ايتد بكنر (وَاللَّهُ أَزْكَمُهُمْ بِمَا كَسَبُوا) و حالبوكه فزاندلرى شي
سبيله ايزجل و علا كفارك حكه كند و لرين دوندرديكه ارايح و امواللري اهل اسلامه ميع
اولد (أَرَيْدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ) ايا ايسر سز طوغرى بوله قومعه شول كيمسه كه تكرى
انكى كراه ايتدى (وَمَنْ يُضِلَّ اللَّهُ فَلَنْ يَجْعَلَ لَهُ سَبِيلًا) و هر كيمكه تكرى تعالى كراه ايدر هر كى
كا بول بوله مرسن (وَدُّوا لَوْ كَفَرُوا) و كافر و احبيلما رز و ليند بركه كا فزاوله سز نه كه كافر
اولديلر (فَكُفُّوا عَنْهُمْ) كه ضلالتد كند و لرله برابر اوله سز (فَلَا تَتَّبِعُوا مَنَّهُمْ أُولَئِكَ هُمُ
الَّذِينَ دُوسِتُوا لَكُمْ) حتى هاجر و انى سبيل الله) تكريتك رضاسى بولنده او طانلرك نرك
ايتمينه يعنى هجرت ايتكله ايمانلرك تحقيق ايتمينه انلركه دوستلشمكن (فَإِنْ تَوَلَّوْا لَسَوْفَ يَكْرِهُوا
وَهُمْ يَدْرُسُكُمْ) و ايزجل و علانك هيب و صولتي فرديشك هيب و صولتي (وَإِنْ تَوَلَّوْا لَسَوْفَ يَكْرِهُوا
وَهُمْ يَدْرُسُكُمْ) فند كه كند و لرين (وَلَا تَتَّبِعُوا مَنَّهُمْ أُولَئِكَ هُمُ
الَّذِينَ دُوسِتُوا لَكُمْ) و انلردن دوست الملك
و نبر يار ديجي (إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ) بولام قذ و هم و اقلو هم
كلامدن مستثاده يعنى مرتد اولانلري ساخر كره بى اسير ايلك و اولدرك الا اول كيمسه لر بيه
طائفه يه اير شورلركه ارا كزه و اول طائفه نك ارا سنده بر عهد و پيمان وار (أَوْ جَاءُوكُمْ مُخَضَّرَةً
صُدُّوا عَنْهُمْ أَنْ يَقُولُوا أَوْفَاقًا لِقَوْمِهِمْ) يا خود كلس اوله لرا و حالك سزكه باعشيه تيريلجك ايتكند
سينه لرى نك اولد و بونلر بنى مدج طائفه سيدركه حضرت كلوب پيمان بغلد بركيم سزكه
مقاتله ايترز و فرشته معاونت ايترز (وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطْنَاهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتُوكُمْ) و اكر تكرى تعا
ايسنسك انلري اوزر بركزه مسلط قلوب البسه سزكه جنك ايدر لردى (فَإِنْ أَعْرَضْتُمْ عَنْكُمْ فَلْيَقُولُوا
پس اكر سزدن بركاره چكلوب سزكه جنك ايترز (وَالْقَوْلُ الْبِغْمُ) و سزه انفياد و استسلا و
صالور لر يعنى سزدن مامى طلب ايدر لرسه (فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا) حوجل و على سزه
اوزر لرينه بر بول قلد بيه جانلرين قتل ايد و باللرين نيب ايد سز (سَيَجِدُونَ آخِرِينَ) يقيند
بر عشرين دخی بولور سز كيم (يُرِيدُونَ أَنْ يُبْسِلُوكُمْ وَأَتَاكُمُوهُمْ وَأَتَاكُمُوهُمْ) ايسنركه سزدن امين اوله
و قبله لوندن دخی امين اوله لرو بونلر اسد و غطفان عشيرت لردر (كَمَا رَدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكَسُوا)
هر كاه كه كفره يا اهل اسلامك قتالنه دعوت اولور لر ايجنده دو نوب يا رامن لقا بر قصور

قورلر (فَإِنْ لَمْ يَغْتَرِزُوا) پس اگر قاتل کردن بر کار میگذارد (وَيَقُولُوا لَيْسَ بِاللَّهِ) و سزا انقباض حاصل زلر
 یعنی سزاکه ایندکری عهدی پوزرلر (وَيَقُولُوا لَيْسَ بِاللَّهِ) و قاتل کردن الزم منع ایتزلر (فَخَذُوهُمْ
 انلری اسیر ایدک (وَأَقْلُواهُمْ) و انلری اولدرک (حَتَّى يَفْقَهُوهُمْ) فقه که کند و لولر لیکر ایشور و اولنیکر
 و اولکروه که عهد و پیمان پوزرلر (جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا) سزه اوزر لرینه بر اشکارا
 دلیل قبلد که انلری قتل نه بائسه کن اوزر لیکر اندن بر سننه لازم کلر کتورد لیکر اوجهلک
 اتادن اولان قزداشی عیاش نامکسته هجرتدن اول مسلمان اولوب اسلامنی اقراریدن نهان ایدرک
 بعد مکه دن قیوب مدینه به هجرت ایتدی ناسی زار و کربان اولوب اوغلرینه حکم ایتدی کیم کدوسین
 دوندلر پس اوجهل و قزداشی حارث اردینه دوشوب مدینه به یقین برده کایستوب و نذر لیر
 مکه به کلد که الکربن و اباقربن بغلیوب کوفشد صالدیلر تا که مرند اوله الحاصل کونا کون سندن
 صکر مابین سلفه دوندی حارث بن زید کدویه بر کون ملاقی اولوب سوبلدی ای عیاش چون
 بینندن دوندلر اگر حق ایدی دین حق ترک ایتش اولدک و اگر باطل ایدک دین باطله رعیت ایتش اولدک
 عیاش بوکلامدن غمناک اولوب آند ایچدی کیم فرصتی بولور سم سنی قتل ایدیم بعد عیاش مدینه
 هجرت ایدوب دین اسلامه دوندی غنیمت حارث مزبور دخی کلوب اسلامه داخل اولد بر کون حارث
 فبا حمله سنده کشت و کذا ایدر عیاش کاست کلوب اسلامندن کاه اولمغله اوزرینه
 حمله ایدوب اولدرک اهل اسلام کاملامت ایتدی لیکر ناحق یو بر مسلمان اولدرک عیاش هفتدن
 پشیمان اولوب حضرتک حضورینه کلد حق تعالی بواقی منزل ایدوب بیور دی (وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ
 أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا) و هر خالده بر مؤمنه لائق و روا دل ایدیکه بر مؤمنی ناحق یو قتل اید (الْأَخْطَا
 مَكْرًا وَكَالَّذِي كَفَرَ أُولُو رُسِي خَطَا وَقَعَ) و له نه که عیاش حارثی کافر دیوکان ایدوب اولدر دی
 وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً) و هر کیم بر اهل ایمانی بیلر لکله اولدر (فَخَبِرَ رَقِبَةً مُؤْمِنَةً) ایمانه کلش
 بر قولک با بر جاریه نک ازاد ایتسی اوزرینه لازم اولور (وَدِيَّةً مُسَلَّمَةً إِلَى أَهْلِيهِ) دخی مقبولک
 ورنه سنه تسلیم اونمش بر دینک و بر مسی لازم اولور (إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا) مکر مقبولک ورنه سی
 دیت المسندن قاتل اوزر نه صدق ایدوب عفو ایدلر (فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ) پس اگر مقبول
 سزه دشمن بر قبیله دن یعنی کفاردن ایدی (وَهُوَ مُؤْمِنٌ) و حال بوکه کدوسی اهل ایمان دندر
 فَخَبِرَ رَقِبَةً مُؤْمِنَةً) بر ایمانه کلش قولک با جاریه نک ازاد ایتسی قاتل اوزر و لجا اولور و بوند
 دیت و بر مسی لازم دکلر ز بر مقبول ایلله ورنه سی راستند توارث بوقدر (وَأَنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ

بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ) و اگر مقبول بر طائفه دن ایدیکه از کدوه و از اولدر بر ایمان یقینش اوله یاد مقبولدن
 اوله (وَدِيَّةً مُسَلَّمَةً إِلَى أَهْلِيهِ) دیت و بر مسی مقبولک ورنه سنه لازم اولور (وَفَخِبَرِ رَقِبَةً مُؤْمِنَةً
 و ایمانه کلش بر رقیقک کردنی ملوک رفتدن ازاد ایتسی قاتل اوزرینه لازم اولور (فَخَبِرَ رَقِبَةً مُؤْمِنَةً) پس شو
 یکمسته ازاد ایتکه قول با جاریه بولوب یا صانون المغه قدرنی اولیه (فَصَيَّامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ)
 ابکی ای اوج ملوکسی فی اندر فی اوزرینه لازم اولور (تَوْبَةً) علیت اوزر نه نصب اولندی یعنی توبه یکلر
 ایچون حق سبحان و تعالی بو حکمی مشروع قبلدی (مِنْ اللَّهِ) لفظ توبه به صفتد ریعی بر توبه که نکونک
 توفیقندن صادر اولشدر (وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا) و از دجل جلاله قاتل و مقبولک احواله دانا ایدک
 حکیم) دیت و کفاره شاتند کایبخی حکم ایدبی کتورد لیکر مقیس بر ضایه کدو قزداشی
 هشام بنی النجار حمله سنده قتل بولوب صورت حال حضرتک حضورینه عرض ایتدی حضرت
 صلی الله علیه و سلم بنی النجاره سوبلدک هشامک فائک بیاور سه کن مقیسک الله تسلیم
 ایدک بوقسه دیسن کدویه تسلیم ایدک بنی النجاره بوفرمان صادر اولیچ مقیس قزداشک
 دیسن یوزدوه و بر دبلر بعد مقیس برادرینک حیفن المی ایچون برینک مسلمان اولدر دی
 از دجل و علا بونی منزل ایدوب بیورک (وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَدًّا) و هر کیم برینک مسلمان قصد
 ایدوب اولدر (فَجَزَاءُ جَهَنَّمَ) آنک مکافاتی دوزخه کبر مسیدر (خَالِدًا فِيهَا) آنک ایچند
 اقامتی علی الذوام نقد بر ایتش بو حکم فی استحلال ایدوب کافر اولانه در ز بر مؤمن اولان
 مکسته جهنمه محلد اولما ز باخلوردن مراد مکث مدبددر (وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ) و حق تعالی
 آنک اوزر نه خشم ایددی (وَلَعَنَهُ) و فی رحمتندن دور قبلدی (وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا) و اکابر
 اولواشکجه اماره قبلدی اسباب لزلر و لدر کتورد بیلر حضرت اسامه رضی الله عنه بیور دیکه
 حضرت صلی الله علیه و سلم بزیمینه قبیله سنک بر طائفه سن غزائیک ایچون کوندرد
 طائفه مزبوره به صبح وقتند کلدک بزدن کاه اولد قزداش فرار ایتد بیلرین و انصار دن
 بر کشی بر لرینه یشتدک فی الحال کلد شهادتی کتوردی انصاری اور مسندن منع اولوب
 بر آنی اوروب اولدر دم و ما ملکی غنیمت ایلدم مدینه به کلد بکرده بو خبر حضرتک سمع شریفه
 و اصل اولوب بکا دیک با اسامه لا اله الا الله سوبلدک نصکره آنی اولدر سن دیدم یا رسول الله
 صغیق ایچون آنی سوبلدکینه حضرت سوبلدی کلد توحیدی دیدک نصکره آنی اولدر سن
 بوسوزی و لقدر تکرار ایتدی کیم ارزو ایتد مکه بوندن اسبق اسلامه کلستیدم بعد حق سبحا

و تعالی بواجب منزل ایدوب بیوردی (بِآيَاتِهِ الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلانلر (اِذَا صَرَفْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فِي غَزَايِمْ سَفَرًا يَدُوب كِيدَ رَسَنَ) قَبِيَّتُوا) هم ولان ایشک جیفقتن بیلکه طالب اولک
وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ آتَىٰ إِلَيْكُمُ السَّلَامَ) وسزه کله توجیلله انقیادی القایده دیمر (لَسْتُمْ مُنِ
سَنَ اِيمَانَهُ كَلْدُك و بولکله لسانک اوزره لجر ایتک لا فور تلیق لیچون (تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
اَوْ بِالْآلِهَةِ يَفْقَهُنَّ اُولَان صَاغْلُغْک مال طلب ایدرسن و اگر کا طالب اولورسن (فَعِنْدَ اللَّهِ
مَغَاةٌ كَثِيرَةٌ) تکرینک قتده چوق غنیمتلر وار (كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ) بوندن اسبق سزدخی بولده
ایدی بکر یعنی اسلامه داخل اولدیفکرده لسانکره فلیکرک موافقتی بلیش دکل ایکن شهادت
کله سن کور مکله جانکزی و مالکزی محضن قیلدیکر (فَمَنْ اللَّهُ عَلَیْکُمْ) پس از جل و علا
اوزر بکره مت ایدیکه کله شهادت اوزره استقامت اید و بایمانله شهرت بولدیکر
قَبِيَّتُوا) پس هم ایشک غایتله نفخس ایدوب کهنی بر خوش بیلک زیر انکری قتده بیک
کافک صالح قالسی بر مسلمانک قتل اولسندن اساندر (اِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا
بیشیه کیم حق تعالی ایشکد بیکر اشیادن گاه ایدی پس قتل خصوصنده غایتله احسانا ایتک
کرک سز (لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أُولِي الضَّرَرِ وَالْجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ) اریاب عذر دن ماعلا مؤمنلردن خانه لرنده او تورن کسنه لرمال لریله و جانلریله
بولنده جهاد ایدنلر برابر اولازلر و نیجه برابر اولسول کیمسه خانه سنده ن پروه کله مشغول
اوله بر کیمسه ایلکه که غرامید استد مجان عزیزک و مالن بدل اید زید بن ثابت بیوردیکه بواجب
نازل اولدقه غیر اولی الضر را بچنده بوق ایدی این ام مکوم دیدی بار سول الله عالم نیجه اولور
بزای آدم اعدا دینله قتال ایتکدن محروم همان اولحل سرور کاشات اوزره آثار و حی ظاهر
اولدی بعد فحنکیم و حیک اثار کندی و سندن منکشف اولدی بیوردیکه باز لا یستوی القاعدون
من المؤمنین غیر اولی الضر (فَضَّلَ اللَّهُ الْجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً
حَق سَبْحًا و تعالی مال لریله و جانلریله فی سبیل الله چالشملری عذر سز خانه لرنده او تورنلر
اوزره بر پایه ایلر و طوقدی و او پایه ظفر و غنیمت و کوزل نامدر (وَكَأَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى) و عند
او تورنلردن و نفسلریله جهاده مباشرت ایدنلردن هر بر فرد تکرری تعالی کوزل مکافات وعد
ایندی (وَفَضَّلَ اللَّهُ الْجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا) و از جل جلاله جهاد ایدنلری لند
او تورنلر اوزره مفضل قلوب اولواجرت زیاده و بردی (دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً) هر بر

اجردن بدند و یعنی اول اولواجرت آخرتد خدا نك كرمندن حاصل اولش پایه لرو کاهلرک پوشیده
لکی واسر کلد (وَكَأَلَّا اللَّهُ عَقُورًا رَجِيمًا) و حق سبحا و تعالی انلردن صادر اولان کاه غایتله پوشیده
قلمی کند ولره اید و ک وعده ایلده چوق رحمت ایدیخی اخبارده کلشد رکه مسلمانلردن رجاعت هجرت
ایتمکه قدر تلی و اریکن مکده قالوب هجرت ایتد یلر و سنا قریش بد رجکنه توجه ایدنلر کله
کند ولره جیفقد یلر حق سبحا و تعالی ظفر و نصرت اهل اسلامه ایدیچک کفاری قیر دبلر انلر
دنخ اهل اسلامک شمشیر یله قتل اولند یلر عند الموت انلرک باشلرینه کلان احوال حق سبحا
و تعالی بیان ایدوب بیوردی (اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ) تحقیقا شول کیمسه لره فرشته لدر
جانلرک قبض ایدر لر (ظَالِمِيْ اَنْفُسِهِمْ) هجرتک ترک سبیلله جانلرینه ستم ایدنلر کله حالده
قالو (مَلَائِكَةُ كَرَامٍ اَنْلَره ملامت یوزندن دید یلر (فَمَنْ كُنْتُمْ) فقی دینسه ده اید بکر دینکرتک
فالو کتا مستضعفین فی الارض) جواب و ربوب دید یلر روی زمینک زبون قلمشلر ایدک (فالو
فرشته لرانلری تکذیب ایتک ایچون دید یلر (اَلَمْ تَكُنْ اَرْضًا لِلَّهِ وَسِعَةً فَهَاجِرُوا فِيْهَا) ایا تکرینک
بولی بول دکل ایدیکه ایچنده هجرت اید سز ننه که سنا تر مسلمانلر حبشه به و مدینه به هجرت اید یلر
فالو لیک ما و همم جهنم) پس اولکروه که هجرتک ترکن اخبار اید یلر مکانلری و زخدر (وَسَاءَتْ
مَصِيرًا) و غایتله ایمان دونه جک بر در جهنم (اِلَّا الْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ
الَّذِيْنَ كَسَلُوا وَفَارَ يَلْدُنْ و اوشا قلردن زبون قیلان کسنه لر (لَا يَسْتَطِيعُونَ جِدَّةً وَلَا يَتَنَبَّهُونَ
سَبِيلًا) نه بر چاره ایتکه قدر تلی اولور و نه هجرت ایتکه بر بول بوله بیلور لر (فالو لیک) پس اولکروه
عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَغْفِرَ عَنْهُمْ) شاید خدا ای لال کاهلرندن نجا و زاید (وَكَانَ اللَّهُ عَقُورًا رَجِيمًا)
و حق سبحا و تعالی اریاب عذر دن همیشه نجا و زاید بچید کاهلر بن پوشیده قلمی (وَمَنْ
يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) و هر کیم تکرینک طاعنی بولنده وطنک ترک ایدوب جعفر (يُجِدْ فِي الْأَرْضِ لَكَ
كَيْدًا) روی زمینده چوق بر لر بولور (وَسَعَةً) و رزقه و دینک اظهارنده بولاق بولور و عرو دینا
عکرمه دن روایت ایدیکه مکده ده چوق کیمسه لرایمانه کلوب هجرت استطاعتلری بوق اید فقی
هجرت ترک ایدنلرک حقتده نازل اولان بات نهدید اسماعلرینه ابرشدی جند بن ضمیره اولاند
سویلد اگر چه خسته کم سبیلله اهل عذر دن عدا و لنورم اما فور فرمکه ناکاه و عدا بر شوب
نک هجرت سبیلله ایمانه بر خال کله همان کلک بویاند یغم سر را و زره بنی مدینه به کو تورک اولادی
سوزینه منقاد اولوب مدینه منوره سمته کند و بی فالدروب کو تور دیلر فقی تنعم نام سکا و اصل

اولدی سکران موت اوسته نهار اولدی ضاع النصول ال اوزره قوبوب دیدی بالهی
بول سکا و بول رسولکه مبايعت ایدرم اول شی اوزره که رسولک خلقه آنک اوزره ثابت
ایلدی بعده مرغ روحی هشت جاودانه پرواز ایلدی بو خبر مدینه به کلیجک بعض کسینه لدر
دیدیلر مدینه به کلیجک ایمانی کالک نهایتنه ایرشردی حق جل و علا بویوق منزل اید و بیورد
وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ (وهرکیم خانه سندن چیقار او حالده که خدا ناک
ورسولنک رضاسن قصد ایدوب و طنک ترک ایش اوله (ثُمَّ يَذْكُرُكَ الْمَوْتُ) صکره کال اولم
اشاه طریقه ایرشور (فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ) بی شبهه کیم نکر یغالبینک قتلک نوابی
ثابت اولدی (وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا) وایزد و الجلال هجر حق عذرله تاخیر اید نلرک کنا هن
غفران ایدوب کوزک نیتلری سببیه کند ولره مرحمت ایدیلدی (وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ)
وچن زمینده سفر ایدرسن (فَلْيَسِّرْ عَلَيْكُمْ جُنَاحَ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ) اوزر یکره برکاه
منرب ولما زمازدن قصر ایتککر که رباعی اولان نمازی ایکیش قبله سر ظاهر نصافی اقتضا
اید که مسافر اولان کسینه نمازی قصر و تمام ایتد مجبر در امام شافعی بوکا ذهاب اولدی و امام
اعظم قنده قصر ایتک واجب دینه که لحادیث شریفه ده ثابت اولدی وایت کریمه بویه اوزره
تاویل ایدیکه صحابه کرامه نمازک تمامی مالوف و لظن قصر ایتد شاید کند ولره برافه حاصل اوله
دیوهم ایدر اول و همی قضا ایتک ایچون اوزر لینه کاهن ترتیبی نفی ایددی (إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يُفْتِكُمُ الْدِّبَرُ
كُفْرًا) قصر ایتک جائز در اگر فور فرسکر که کفر اید نلر سرکله جنک ایدر لبو شرط اغلبه کوره
زیر امنیت حالتد رباعی نماز را ایکیش رکعه قبله و رو بو حضرت ندن و رود ایدن مستلرله ثابت
اولسدر (إِنَّ الْكَاذِبِينَ كَانُوا أَلَكُمُ عَذَابًا مُبِينًا) بی شبهه کیم کفار سزه اشکار دشمن ایدیلر
وَإِذَا كُنْتُمْ فِيهِمْ (وچن سنی و محمد با قاف مقام لک سفره دشمندن خوف ایدن جماعت راستد
اولور سن (فَأَقِمْ كَهْمُ الصَّلَاةِ) پس نمازی نلر ایچون قامت ایتک ایستدک (فَلْتُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ
مَعَكُ) انلری ایک بلوک ایت بر بلوک سنکله نمازه طور سونلر (وَلْيَأْخُذُوا بِحَبْلِ اللَّهِ) وحبط
ایچون نماز قبله سلا حلین سبله السونلر بو امر ندب ایچوندر (فَإِذَا سَجَدُوا) پس چن سجده
سجده به واردر (فَلْيَكُونُوا مِنْ زُرَّارِكُمْ) نمازه شروع ایمان بلوک آرد کردن اولسونلر ناکه
دشمندن سزه محافظه ایدلر (وَلَسَّاتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى كَمْ يُصَلُّوا) واور بلوک نماز قبله ایدلر
کلسونلر و بر رکعه نمازی قبله دشمن مواجهه سنده طور سونلر (فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ) پس

طائفة اخرى سنکله او بر رکعه نمازی قبله سونلر (وَلْيَأْخُذُوا بِحَبْلِ اللَّهِ) وکند و برین
صافیق التلین و سلا حلین السونلر و بوندن صکره هر بلوک رکعه بالکن قبله لدر
و بوندلر تفصیل و تحقیق کتب فقهیه مسطور در (وَالَّذِينَ كَفَرُوا كُفِّرُوا وَتَغْفُلُونَ عَنْ صَلَاتِهِمْ
وَأَمْنَتِهِمْ) کفر ایدن کیمسه لار زو ایتد بلرک سلا حلر کردن و اسباب کردن غفلت اید سز
فَيُحَالُونَ عَلَيْكُمْ مِنْ لَدُنْهُ دَرَجَاتُ الْعَذَابِ (که اوزر یکره بردن حمله ایدلر منقولدر که حضرت صلی الله علیه
وسلم بر غزاه کمنش ایدی عسفان نام مکان ایر شیجک مشرکدی جنک منفن بغلش کوردی
حضرت دخی لشکر بر جنکه مهنیا قیلدی اول شاده اویله نمازی وقتی اولوب همان نمازی ادا
ایتک شروع ایتد یلر خلاص اولد قلرند نصکره اهل شرک حیف ایتدیلر که ایچون بوندلر نمازه
ایکن اوزر لرینه بردن هجوم ایتدک مشرک لره بریسی دیدی لم چککک بوندلر بر ساعتدن
صکره بر نماز لری دخی واره طلبنری اولحله اجر ایدلر لم هنوز ایتدی نماز اولمدن حضرت
جبرائیل نازل اولوب صالوة الخوفک کیفیتن حضرت تعلیم ایلدی (وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ) واوزر یکره
هیچ وبال ولماز (إِنْ كَانَ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ مَظْهَرًا) اگر سزه یغور دن بر لره حاصل و ندیسه (أَوْ كُنْتُمْ
مِنْ غَيْرِهِمْ) یا خسته لرا اولد بکر سزه که (أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ) سلا حلر کیزی راقه سز (وَعَلَى
خَذَرِكُمْ) واکا هلع کزی لک (إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُبِينًا) بی کان کیم حق سبحا و تعا
کفار ایچون خوار ایدیلر اشکجه اماده قیلدی (فَإِذَا قُضِيَتْ الصَّلَاةُ) پس چنکیم خوف نمازین
ادا ایدوب فارغ اولور سن (فَإِذْ كَرَّ اللَّهُ فَيَأْمُرُ بِالْعُرْوَةِ وَعَلَى الْخُوفِ كُمْ) خدای ذکر ایدک طور مشد
ولور مشلر و بانلر یکره اوزره یا تمشلر اولد یکره حالده یعنی هر حالده مخدای و تمک (فَإِذَا
أَطَاعْتُمْ) پس چنککه کوکلر یکره فور قودن ساکن اولور (فَاقِمُوا الصَّلَاةَ) نمازی شرط و ایدله
قيلك (إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُورًا) بی شبهه کیم نماز اهل ایمان اوزره بروقی
معین فرض ایدی (وَلَا تَتَّبِعُوا فِي بَعْضِ الْقَوْمِ) وکفارک طلبنده مست اولک (إِنْ تَكُونُوا
تَأْمِنُونَ) اگر سز اهل ایمان جنکک جرحلر ندن در صراحی اولور سز (فَإِنَّهُمْ يَأْمِنُونَ كَمَا تَلُوتُونَ
عَلَى الْحَقِيقِ كِيم کفار دخی جنکک زحمتلر ندن در دناک اولور لرینه کیم سز در دناک اولور سز
وَرَجُوعٌ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ) وکریدن امید ایدر سز اول شی که کفار ائی اندن امید ایتلر لرینی
ایتد بکر جهادک مقابله سنده تکریدن ثواب جزیل رجا ایدر سز و انلر هیچ بر شیشک امیدند
دکدر لر پس ککر در که سببی نلردن زیاد اید سز بر عادت بوندلر اوزره جاری اولسدر که

مید وارا و لان کیمسه سعیده نقصیر ایتمز (وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا) وحق سبحا و نعلان کیمسه
اولان استیایه کمال اوزره دانا امر و نهیلکاینجی حکم ایدیمیدی کوردیلرکه طعمه بن ابرق قومشی
فتاد بن النعمان دن اون دغار جغند و صنع اولمش برززه چالیدی اناقا اول دغار جغک بر دلوکی اولو
طعمه نک خانه سنه دك اندن اون صاحبکد بعد طعمه آن زید بن التمیم نام یهودیله امانت قود
صباح و فتنه فتاده اونک از بیل طعمه نک خانه سنه واروب ز رهن اندن ایستک طعمه خدایه
اندیمیدی که مرکز بواشیدن خبرم بوفد فتاده آنی ترک ایدوب اول اوزره کندی تاکه یهودی
مزبور نک خانه سنه یقتدی ز رهنی اندن طلب ایددی یهودی سولیدی سنک ز رهن بنده
بوفد رانجی بونی بیلور مک طعمه دون کیمه بکارزه امانت و بردی و بولیش اوزره یهودن اکا
برجاعت شهادت ایددی صورت حالیکه نبویه به رفع ایدد بیلرینو طفرکه طعمه نک عشیبری
ایدی رسوالق فور قوسندن ایستدیلرکه طعمه سرقت نهیلله ملوث اولوب یهودینک سلحه
عرضی پاک اوله جلال و خصومه اغاز ایدد بیلر و سید الکونیندن ایستدیلرکه بولداسلرندن
مدافعه ایددی حضرت ایستدیکه یهودینک قطع بدینه حکم ایدد بختاب رب الاربابدن خطاب
مستطاب کلدیکه (اَنَا اَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُخْفِئًا لِّرَّسْمِكَ فَرَأَى ظُلُومًا لِّبَعْضِهِ مَغَارًا) اولدین
حاله ایدد ریک (لَقَدْ كُنَّا بَيْنَ الْأَنْبِيَاءِ الْأَوَّلِينَ) تاکه خلق راستد حکومت ایدسن اول شبله که
تکری نقالی سکا فی بیلدر (وَلَا تَكُنْ لِلْخَافِيْنَ خَصِيْمًا) وخیانت ایدنلر ایچین بی کنه اولانلر اوزره
معاونت ایدیمی اوله (وَاسْتَغْفِرِ اللَّهَ) و تکریدن مغفرت طلب ایلد (إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا)
که بی شبهه حقیق و علام مغفرت طلب ایدنلر غایبله غفران ایدوب رحمت ایدیمیدی (وَلَا تَجَادِلْ عَنِ
الَّذِينَ يَخْتَفُونَ أَنفُسَهُمْ) وخصومتیه شول کیمسه لردن اوزریمکه نفسلرینه خیانت ایدر لرچود
ایدکلوخیانتک و بال نفسلر کیمه کیمه خیانت ایتمش قلندیلر (إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَافًا أَتِيًّا)
بی کان حق سبحانه و نقالی سوز شول کیمسه که خیانت اوزره اصرار ایدوب کاهلر مستغرق
اوله (يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ) خلقدن حیا ایدوب قیاحلرین صافلق ایستلر (وَلَا يَسْتَحْفُونَ
مِنَ اللَّهِ) و قیاحلرین تکریدن صافلقه طالب اولمازلر (وَهُمْ مَعَهُمْ) و حالبوکه تکری نقالی
کند ولله در که هیچ برکیزی ایشلری اوزرینه خفی ولمازلر کیم اندن حیا ایدلر لکن ایتمزلر
اَبِیْسُیُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ) اولدیمکه سوزدن راضی اولدین بی شی کیمه تدبیر ایدوب زور ایدر لر و کان
بِمَا يَعْلَمُونَ حُجَّتًا) و حقیق و علانک علی ایشلر کیمه ایسته احاطه ایتمش ایدیکه هیچ برشی اوزرینه نف

اولان (هَآأَنْتُمْ قَوْلًا) متبعا و لك سزای بی طفر جماعتی (جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) خیانت ایدنلردن
اوزری مدافعه ایدد بکر یقین زینک انیلکده (فَمَنْ جَادَلْكَ فَجِدْ لَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ) پس تکریمه انلردن اوزری
روز جزاده کیم مجادل ایدر (أَمْ مَن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا) یا خود اوزر لیت کیم حایجی اولور که کند و لیت
عدابی مدافعه ایدر (وَمَن يَقُلْ سُوْعَةً أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ) و هر کیم بر بدلک ایدر که ضرری غیر کیمشه
ابرشر یا کند و نفسنه برستم ایدر (لَمْ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ) صکره توبت و انابتله تکریدن مغفرت ایستر
یجید الله غفور رحیم) ایزد و الجلالی بولور کاهی چوق مغفرت ایدیمی زیاده رحمت ایدیمی (وَمَن
يَكْسِبْ إِنَّمَا) و هر کیم برکاه قرانور (فَأَنَّمَا يَكْسِبُ عَلَى نَفْسِهِ) قرانور آنی الا کند و خیانت اوزره زیر انک
ضرری نفسنه عاند اولور (وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا) وحق سبحا و نعلانک ایستنه دانا مکافانک
درست حکم ایدیمیدی (وَمَن يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِنَّمَا) و هر کیم بر صغیره یا کبیره ایشلر یا خود خطیئنه
مراد قصد سز کاه و انمندن مقصود عد اولان کاهدر (فَرَّ يَمْرِيًّا) صکره اول کاهدن
میز ابر شخصی اکل مالورینک طعمه زرمی چالسیله یهودی صالک (فَقَدْ اخْتَلَّ بِهِمَا) بی شبهه کیم
او بر رحمت ایدیمی بلان قالدمش اولدی (وَأَنَّمَا مِيقَاتُ) و بر اشکارا کاه دخی (وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ
عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ) و اگر تکریمک حسن و بخشایشی اوزریمکه اولسید که علی الغفور سکا و حی
کوندروب سنی حقیقه الحاله مطلع قیلدی (كُنْتَ طَائِفَةً مِّنْهُمْ أَن تُفْضِلُوْكَ) بی ظفردن برکوه
سنی طوعنر و بولدن از غون قیلغه قصداستیلر (وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ) و جاتلردن اوزره
بر کیمسه از غون ایتکه قاد اولمازلر (وَمَا يُضِلُّوْكَ مِنْ شَيْءٍ) و سکا هیچ بر سنه ایلله زیان ایتد
زیر اسن تکریمک نهانده سن (وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ) و ایزد و الجلال اوزریمکه قرانی
و احکامک بیان ایدردی (وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ) و سکا بیلدردی اولدین کیم سن آنی بیلدر
وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا) وحق تعالینک ابولکی اوزریمکه غایبله اولوایدی (لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ
مِّنْ جُحُودِهِمْ) اسراره متعلق اولان سوزلرینک چوغنده ابولک بوقدر (إِلَّا مَن أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ
مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ) لکن اول کسنه که صدقه و بر مسنه یا ابولک ایتسنه یا خلقک
اراسنده کد ورنی دفع ایتکه امر ایلدی آنک بخواسته ابولک وار (وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ
مَرْضَاتِ اللَّهِ) و هر کیم آنی ایشلر تکریمک خوشنوقلرین طلب ایتک ایچون (فَسَوْفَ يُؤْتِيهِ أَجْرًا
عَظِيمًا) البته کاه بر اولومکافات و بررز (وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ) و هر کیم خدانک رسولنه
مخالفت ایدر (مِّنْ بَعْدِ مَا بُنِيتِ لَهُ الْهُدَىٰ) طوغرو بول کند و به اشکارا اولدقد نصکره

وَمَنْ يَخْلُقْ لَكَ شَيْئًا مِنْ دُونِ ذَلِكَ (تَوَلَّى مَا تَوَلَّى) حَتَّى
 يَنْتَهِى وَكَى شَيْئًا مَآئِي وَلِي قِيْلَارْ زَبَعِي اخْتَارَا يَنْدِ وَكَى ضَلَالِكَ ارَسَنَدَ بَرَمَانَعِ قِيْلَارْ (وَضَلَّ
 جَهَنَّمَ) وَدَوْرَخَه آن دَاخِل قِيْلَارْ (وَسَاءَتْ مَصِيرًا) وَغَايِلَه بِيَان دَوْنَجِك يَرْد دَوْرَخ بَوَايَت
 هَمْ سَالَفَ الَّذِ كَرَطْمَه نَك حَقْنَدَه نَازِلِ اَوْلَدِي زَبَرَا اَوْلُوقَكَه يَهُودِيَكَه بَرَاهَنَه حَكْم اَوْلَتَكَه مَكِّي
 فَرَا اَيَدِي مَرْتَدِ اَوْلَدِي بَعْدَه مَعْنَادِ قَدِيمِي اَوْزَرَه بَرِيوارَك دَاسَنَه مَبَاشَرَتِ اَيَدِي دِيوار
 كَهْتَه اَوْلَعْلَه اَوْزَرِيَه دُوشُوب كَنَدُوي هَلَاك قِيْلَارِ كُتُور دِيكُور بِرِي حَضْرَتِك حَضُورِيَه
 كَلُوب دِيْدِي يَارَسُوْلَ اللهِ بِن كَاهِلَه غَرَقِ وُلُس بَرِيَه نَجَاق بُوْقَدَر عِلْم وَاَرَكَه تَكْرِيه اَوْرَنَاق قِيْلَامِشَمْ
 وَكَنَدُوسَنَدَن اَوْزَكَه بَرَسْت اَيَدِي مَدَم وَمَعَصِيَتِلَرِي بِي پَاكَك وَجَرَات بُوْرَنَدَن اَبْسَلَامِمْ وَهَرَكَز
 خَاطِرِيَه خَطُور اَيَدِيَكَه بِن فَخْفَلَه تَكْرِيه عَاجَز قِيْلَه بِيَلُورَمْ وَحَالَا اَيَدِيَكَه بِشِيْمَان اُولُوب
 حَضُورَكَه كَلَشَمْ اَحْوَالَمْ نَه كُونَه اُولُور بَكَايَان اَيَتِ حَقِّ نَعَالِي بُوَايَتِي مَنَزِل اَيَدِي بِيورْدِي (اِنَّ اللهَ
 لَا يَغْفِرُ لِمَنْ يَشْرِكْ بِهِ) تَحْقِيقًا كَه اَز دَجَل وَعَلَا مَغْفِرَتِ اَيَتِيَكَه كَنَدُويَه اَوْرَنَاق قِيْلَنَه (وَيَغْفِرُ مَا دُوْنِ
 ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ) وَشَرَكْدَن اَشْغَه اُولَان كَاهِي اَيَسَنَدُوكِي كَسَنَه مَغْفِرَتِ اَيَدِي (وَمَنْ يَشْرِكْ بِاَهْلِيَّةِ
 وَهَرَكِيم دَكْرِيَه اَوْرَنَاق طُوتَر (فَقَدْ مَثَلَ ضَلَالًا لَا يَبْعُدُ) بِي شَبَهَه كِيم حَقْدَن اَوْزَاق بَرَاغُوتُوقُ اَزْدِ
 اِنْ يَدْعُوْنَ مِنْ دُونِي اِلَّا اَنَا) تَكْرِيْدَن اَوْزَكَه عِبَادَتِ اَيَتِيَلَرِ اَدِيشِيَلَرَه بَعْنِي پَتَلَرَه وَآنَدَرِيشِيَلَك
 اَيَلَه ذَكَر اَوْلَمَانِيَك مَسِيح بُوِي هَر قَبِيلَه نَك بَرِيْتِي اُولُوب كَا عِبَادَتِ اَيَدِي اَزْدِ وَكَأَنِّي بِي فِلَان
 شَبَهَه اَيَدِي اَزْدِ اَوَّلِ اَعْتِبَارَلَه كَه اَدَلَرِي مُؤْتِ اَيَدِي لَا تَعَزِي وَمَنَات كَبِي (وَاِنْ يَدْعُوْنَ اِلَّا
 شَيْطَانًا مَرِيدًا) وَپَتَلَرَه عِبَادَتِ اَيَدِي كَلَرِي اَجَلَن عِبَادَتِ اَيَتِيَلَرِ اَلَا بِرِيغِيَرْدِيَه بَعْنِي اَبْلِسَه (لَقَدْ اَنَّه
 حَقٌّ مَسِيحًا وَنَعَالِي اَنِّي رَحْمَتْنَدَن دُور قِيْلَدِي (وَقَالَ لَا تَخْذَنْ مِنْ عِبَادِكُمْ مَقْرُضًا) وَبَلِيَسِر
 دِيكُ قَسَمْ اَوْلَسُونَكَه اَلْبَدَه قُولَرَنَدَن مَقْرُور مَعْنِي بَهْرَه اَيَدِي نُورَمْ (وَلَا اَمْنِيَتْنَمْ) وَبِي شَبَهَه تَكْرِيه
 فِلَاوَرَمْ (وَلَا اَمْنِيَتْنَمْ) وَهَر وَجْهَلَه اَدَلَرِي بَاطِل اَرْزُولَرَه صَالِرَمْ (وَلَا مُرْتَمَمْ فَلْيَبْيَتْكُنْ اَذَانُ الْاَنْعَامِ
 وَالبَدَه اَنَلَرَه فَرْمَان اَلَلَه رَه بِس طُوتَر بِن قُولَا قَلَرِن قَطْع اَيَتَسُونَلَر وَبُيُجِيَرَه بِه وَسَايَه بِه
 وَوَصِيْلَه بِه اَيَسَلَد كَلَرِي اَيَسَنَدَن عِبَارَتَه كَه سُوْرَه مَائِدَه بِيَانِي كَاوَرَن سَاءَ اَلَلَه
 لِّلَّذِي الْعَزِيْز (وَلَا مُرْتَمَمْ فَلْيَبْيَتْكُنْ خَلْقُ اَلَلَه) وَبِي شَبَهَه اَنَلَرَه بِيور وَرَمْ دَر عَقَبِ بِيورِيغِي
 قَبُول اَيَدِي تَكْرِيَك بَرَا مَسْنَك صُورَتِي وَصَفِي تَبْدِيل اَيَدِي رُو بُو كَا مَنْدَرَج اُولُور حَامِي
 دُوه نَك كُوزِن جِيغَارَتَمَقِ وَاَنَسَانَك خَايَه سَن جِيغَارَتَمَقِ وَلُوطَه وَمَسَاحَقَه وَال وَسَاثَر

اعضا اَوْزَرَه رَقْم اَيَتِيَك وَهَر فَعْلَكَه اَصْل خَلْفَتِي غَيْر اَيَدِي (وَمَنْ يَخْلُقْ لَكَ شَيْئًا مِنْ دُونِ ذَلِكَ) وَهَرَكِيم
 تَكْرِيَك دُوسْتَلَنَدَن تَجَاوَز اَيَدِي وَب اَبْلِسِي دُوسْت اَيَدِي نُور (فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُبِينًا)
 بِي شَبَهَه كِيم بِرَشَكَارَا اَوْتُوزَمَقِ اَوْتُوزَدِي زَبَرَا سَرْمَايَه سِي اُولَان عَمْرُوزِي اَنَك دُوسْتَلَنَدَه تَلَف
 اَيَدِي (بَعْدُ هُمْ) اَيَا اَيَتِيَك وَكَى شَيْئَلَه اَنَلَرَه وَعَدَه وَبَرْد (وَمِنْهُمْ) وَنَائِل اَوْلَد قَلَرِي شَيْئَك
 اَرْزُوسَنَه كَنَدُور بِن صَالَر (وَمَا يَبْعُدُ هُمْ الشَّيْطَانُ الْاَغْرُورَا) وَبَلِيَس شَقِي الدِّمَقْدَن اَوْزَكَه بِشَيْئَلَه
 اَنَلَرَه وَعَدَه وَبَرْد (اُولَئِكَ) اُولَكُورَه كَه شَيْطَانَه نَابِع اَوْلَدِيَلَر (مَا وَهُمْ جَهَنَّمَ) مَكَا نَلَرِي دُور خَنَدَر
 وَلَا يَجِدُوْنَ عَنْهَا مَحِيصًا) وَآنَدَن بَرَقِيَه جَق بِيورُولَر (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) وَآيَمَانَه
 كَلُوب كُوزِل عِلْم اَبْسَلَامِ اَدَلَرِي (سَيُخْلِقُهُمْ جَنَاتٍ مَجْرِيَةٍ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ) بَقِيْن زَمَانَه اَدَلَرِي بِرَاغُوتُ
 دَاخِل قِيْلَارْ زَكَه اَنَلَرَك كُوشَكَلَرِي اَتَسَنَدَن اَبْر مَقْلَاقَر (خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا) اَيَحْنَدَه اَقَامَتِي عَلَي الدَّوَامِ
 هَمِيْشَه تَقْدِير اَيَدِي كَلَرِي حَالَدَه (وَعَدَا لَلَّهِ) تَكْرِي نَعَالِي اَنِّي طُوتُور وَعَدَه اَيَدِيَكَه هَمِيْشَه تَحَلِي قِيْلَر
 اَيَتِي (حَقًّا) دَر سَت حَق اَوْلَتَك (وَمَنْ اَصْدَقُ مِنْ اَلَلَه قِيْلَا) وَكِيمَك سُوْرِي تَكْرِيَك سُوْرَنَدَن
 زِيَادَه كَرَجَكَدَر كُتُور دِيكُور كَاهِل اَسْلَام دَن بَرَكُورَه وَاهِل كِتَاب دَن بَرَكُورَه بِرِيَرَه جَمْع اَوْلَدِيَلَر اَهْل
 كِتَاب مَفَاخِرِيَه اَغَا اَيَدِي دِيْدِيَلَر بَرَمْ كِتَاب سِرَكَا كَجَزْدَن اَقْدَمَدَر وَبَرَمْ بِيغِيَر بَرَمْ سِرَكَا بِيغِيَر بَرَكُورَه
 اَوَّل مَبْعُوث اَوْلَدِي بِس جَنَّتَك دَخُولَه بَرَسَزْدَن اَوَّلَا بُوْر اَهْل اَسْلَام دِيْدِيَلَر بَرَمْ بِيغِيَر بَرَمْ خَالِد اَلْبَدَا
 وَكَأَنَّا اَحْكَامِي سِرَكَا كَبَرَكَا اَحْكَامَتَه مَسْخُود رِيَس بِهَشْت جَار دَانَك نَعْمَه بَرَسَزْدَن اَحْقَر حَقِّ سَيِّئًا وَتَعَابُوتِي مَنَزِل
 اَيَدِي بُوْرَك (لَيْسَ بِاَمَانِيَتِكُمْ وَلَا اَمَانِي اَهْل الْكِتَابِ) مَوْعُود اُولَان ثَوَاب جَزِيلَه اَرْزُولَرَكُزَلَه دَر
 اَي مَسْلَمَان لَرُوْنَه اَصْحَاب كِتَابَك اَرْزُولَرِيَه بَعْنِي وَبَرَشِيْدَكَه اَرْزُولَرِيَه وَجُودَه كَلَرِيَكَه اَيَمَانَه وَعَدَل
 صَالِحَه وَمَسْتَقْبَلَه حَاصِل اُولُور (بَيْت) بَارَزُور وَهُوس بَرَسَا اَيَدِي بِن مَعْنِي
 بَاب دِيَكَه وَخُون جَكْر تَوَانَدِي بُوْد (مَنْ يَعْلَمْ سَوَاءَ يَجْزِيَه) هَرَكِيم بَرِيْدَك اَيَسَلَر اَنَكَلَه مَكَا فَاَت اَوْلُور
 مَرُويْدَر كِيم قِيْن بُوَايَت نَازِل اَوْلَدِي حَضْرَت اَبِي بَكْر الصِّدِّيق رَضِيَ اَلَلَه عَنْهُ سُوْرَتَكَه يَارَسُوْلَ اَلَلَه بُوَكَه
 كُورَه عَذَاب دَن كِيم قُور نَلُور حَضْرَت صَلَّى اَلَلَه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَكَا بُوْر دُغْمَاك اُولَمَر مِيْسَن خُسَنَه لَكَا سَا
 عَارِض اُولَمَر مِي دِيْدِي بِلِي يَارَسُوْلَ اَلَلَه بِس حَضْرَت بِيورَك هُوَذَا كَيْ بَعْنِي بُوَكُونَه عَوَارِض اَنَك جَزْأَسِيْدَر
 وَبُور وَايَتَه كُورَه جَزْدَن مَرَاد دَنِيَادَه وَآخِرَتَه اَنَسَانَك كُور دِيكِي زَحْمَلُور (وَلَا يَجِدُ لَهُ مِنْ دُونِ اَلَلَه وَلِيًّا
 وَلَا نَصِيْرًا) دَخِي مَائِلَق اَيَدِي كَهْمَسَه كَنَدُويَه تَكْرِيْدَن اَوْزَكَه نَهْر دُوسْت وَنَهْرِيَار دِيكِي بُولُورَكَه كَنَدُويَه
 عَذَاب دَن قُور تَرْمَعَه قَادَر اُولُور (وَمَنْ يَقُلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ) وَهَرَكِيم كُوزِل عِلْم اَدَلَرِي بِرَقْدَارِي اَبْسَلَامِ

مِنْ ذِكْرِ أَوَّلِهَا) رک کردن یاد پیشیدن (وَقَوْمُؤْمِنٍ) و خالو که او تکرینک و حدایتنه ایمان کورم شد
 فَأُولَئِكَ يَفْعَلُونَ بِجَنَّةٍ) پس اولگروه بهشت جاودانه کبر رار (وَلَا يَطْلُونَ تَغْيِيرًا) و بر جزئی شیشه
 ستم کورمش قیلماز لر (وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ) و کیمک دینی بیکر کدر اولگیمسه نک
 دیند نک که جانی تکرینک عبادتنه منقاد قیلدی (وَهُوَ خَيْرٌ) و خالو که او کیمسه حسنانی
 وجوده کورمکه سعی ایدوب سیخاندن اجتناب ایتشد (وَأَسْعَى مِثْلَهُ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا) و حضرت
 ابراهیمک دینته اویدی و حالده که ادیان باطله دن مخرف اولدی (وَأَتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا)
 و از دجل و علا حضرت ابراهیم دوست ایدندی یعنی انی بو گونه برگزیده قیلدی که دوست دینته
 ایتدی و کی اکر امه مشایه بر اکر ام ایله آنی مخصوص قیلدی کورمیکه حضرت ابراهیم علیه السلام
 عصر دیر قیلاق اولدی و از سر که خلق موافق خلیفه به همیشه ملازم ایدیلر اول شاده
 زیاده اولدی لر پس بحسب الافضای رخ قطار دوه دیار مصر بر محمد دوستنه کوندردی
 ناکه کند و بیانلری طعام بوکلدوب ارسال اید فنی خدام دوه لرله مکان معهوده و اصل اولدی لر
 مصری دوستنک جوانی بو اولدی که ابراهیم علیه السلام کند و جانی چون آنی ایستمن اولدی
 ایتدی و کی فرمانی اجرا ایدردم لیکن بیلورم کیم آنی قوناق ایچون ایسترو بزم دیار مزده دخی قلمتک
 اناری ظهور ایتشد در بعد خدام مایوس ولوب دوندی لر بطالانته نام موضعه ایشد کورند
 خلقدن نجاتلرین دفع ایتک ایچون خرارلری قومله طولدوب شهره کبرد بر حضرت ابراهیم علیه
 السلامی صورت خاندن کاه ایدیمیک غمناک اولوب اندن خوابه وارک حضرت ساره خاتون کیفیت
 حالدن خبری و لما مغله فالقوب خرارلرک برین اجدی آند بر بیاض اون کورک اندن جیغاروب
 اتمک بایدی حضرت ابراهیم علیه السلام عالم خوابدن فالقنبه اتمک فوقوسن ولوب سویتد
 فندن سزه بو حضرت ساره سویتدی که مصری دوستندن کلان اوندن اتمک بایدی حضرت
 ابراهیم علیه السلام بیورد بومصری و ستمدن کلدی و ستم خلدن عز و جاک یاندن کلدی
 بوکلامد نصیحه حق تعالی انی خلیل ابله تلقیب ایلدی (وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) و
 کوکلرده و برده اولان اشیا خدا ی ذوالجلاله مخلوق و ملوکد ریس اندن ایستد و کی کسنه و
 ایستد و کی دیننه برگزیده قیلار (وَكَانَ اللَّهُ يَكْلِي سِتْرًا مُجِيبًا) و از دجل و علا نک علی هر دیننه
 فابلش اید (وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ) دخی فاریلرک میرانی خصوص سندن بیان طلب اید لر بو آیت
 نازل اولدی که عینه ابن حصین حضرتک حضرت رینه کلوب دیدی یار رسول الله زه بو گونه

خبر اولدی که قیزه و همسیر به میراثک نصفی و بر سر سن و بر میراثی و بر سر ذک الاول کیمسه که جکه
 حاضر اولوب مال غنیمه یحاضر اولوردی (قُلْ لِلَّهِ نَفْسُكُمْ فَهَبْنِ) سوبله یا محمد حق جل و علا فاریلرک
 میراثنده اولان حکمی سزه بیان ایدر (وَمَا يُبْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ) و قرآن عظیم الشانده اوقنان شی
 دخی سزه بیان ایدر (فِي نِسَاءِ النِّسَاءِ) فاریلرک اوکسر لرنده اولان حکمی (اللَّهِ لَا تَوْتُونَ مِنْ
 مَا كُتِبَ لَكُمْ) شول فاریلرک تکر یاز دینی شئی کند ولره و بر سر سن (وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوا
 دخی انلری و لکنکه میل ایدر سر کوزلا ولور لرسه (وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّبَا) دخی اولدی
 زبون و بیچاره قیلن انلرک شانتک تکر تعالی و قرآن اوقنان کلام سزه فتوی و بر سر راعی ایلر
 دخی میراث و بر سر لری نته که فاریلره و بر سر لری (وَأَنْ تَقُومُوا لِلنِّسَاءِ بِالْقِسْطِ) دخی سزه فتوی
 و بر سر که اوکسر لر ایچون عدل ایله طوره سر (وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ) و ایلر کدن هر نه ایشلر سر
 فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِلْمٍ) بی شبهه که حق سبحا و تعالی کا درست دانا ایدی سبب التزولده
 کور دیکه رافع بن خدیج فارینک که محمد بن سلمه قیزدی طلاق ایتک ایستدی بعد قاز
 کند و بییدی بنی بوش اینه و بن نوینی ابریز و جکه باغشلم حق جل و علا بواقی منزل ایدوب
 بیورد (وَأِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْضِهَا شُورًا أَوْ غَرَضًا) و اگر بر قاری فوجه سندن حقوقک
 منعنی با صحبت و عشرتدن تقافلن توقع ایتدی (فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهَا أَنْ يَضِلَّ مِنْهُمَا صُلْحًا
 اوزد لرینه برکنه مترتب اولما زانند که ارالرنده بر بار شمی بارش لکه قاری مهرندن و از که
 بانو بنی بکی قاری باغشلیه و کشی دخی حقوق قدیمه کوزدوب آنکند و سندن ارمیه
 وَالصُّلْحُ خَيْرٌ) و بار شمی خصوص و مفارقتدن یکدر (وَأَخْضِرَ الْأَنْفُسَ الشُّحَّ) و نفوس بخله حاضر قیلدی
 یعنی انسانک نفسی بخل اوزد مجبولد ریس کشی فارینک عشرتنده مروت بخل ایدر سه و قاز کسید نصار اولان
 اعراضی باغشلر سه عجب کلدرد (وَأِنْ تَحْسَبُوا نَفَقًا) و اگر فاریلرک عشرتنده ایولک ایدوب
 انجملرندن بر هیز ایدر سن حق تعالی سزه مکافات ایدر (فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا) که
 بی شبهه از دجل جلاله خصوص و احساندن ایشلر بیکر اشیا به دانا ایدی (وَلَنْ تَسْتَظِفُوا
 أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ) و هر کز قدر تکر یوقدر که فاریلرک اسنده عدالت ایدر سن (وَلَوْ رَضُّمُ
 و اگر عدل اوزد حریص ولور سر (فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ) پس میلک قوسن بر طرفه قیلر که مرغوب کور
 قاری فوجه نام ایدوب او بری سندن بالکلیه اعراض ایدر سن (فَقَدْ رَوَاهُ كَأَنَّكَ لَمَعَ) پس مجبور
 اولان قاری فویه سر شول قاری کیکه نه فوجه صاحبید رونه بوشانمش (وَأِنْ يَصْلُوا

و اگر قادر بلك احوالندن كجش زمانده افت ابند بكنز امور محالا اصلاح ايد رسر (وَنَقُولُ
 وَكَلِمَاتٍ زَمَانْدَه بُو كونا افعالندن كند و كزی صافند رسر (فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا) بلائله
 حوقل و علا كجشد اولان تقصیر انكزی ستايد و بسنرمه برانلق اید بچیدی (وَلَا يَنْفَرُ مَا
 يَمْنُ اللَّهُ كَلَامًا مِنْ سَعْيِهِ) و اگر كشی و فاری برلورسه حق سبحا و تعالی كند و لطف و كرمند
 هر برین بولد اشند بی نیاز ایدر (وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا) و از دجل و علا قولرینه عطاء فرود
 ایدر و افعالن نقان اتمكه منصف ایدی (وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) و از دجل و علا
 ملوكدر كوكلرده اولان اشیا و برده اولان مخلوقات پس علی الدوام حوق عطا اینسه عمل
 رب دكلدر (وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ) دخی تحقیقا كیم سزندن اسبق
 كند و له كتاب و بریلان كسنه له امرلدق (وَأَيُّكُمْ) و سزده دخی اصمردفكه (إِنْ أَنْفَعَالَهُ
 تَكْرِيبُ شَرِكٍ يَتَكُونُ نَفْسُكَ زِي هَافندرك (وَأَنْ تَكْفُرُوا) و انله و سزده بدك اگر كافرا و لورسز (فَإِنَّ
 لِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) بی شبهه كیم كوكلرده و برده اولان اشیا خدايه مخلوق و ملوكدر پس
 كتر و معصیتكر له منضر را و لما زنده كه ایمان و طاعتكر له منفع اولماز (وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا) و از د
 جل جلاله خلدن بی نیاز ایدی (حَمِيدًا) كند و زنده ابولك ايله منصف ایدك (وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ) و كوكلرده اولان ملائكه و نجوم و غیر لری و برده اولان انواع و اجناس تکریم در غیر
 كیمشده انده دخی بوقدر (وَكُنِيَ بِاللَّهِ وَكِيلًا) و معتمد اولغه تکریم عالی بسدر (إِنْ يَشَاءُ يُدْخِلْكُمْ فِيهَا أَنْتُمْ
 تَكْرِي تَعَالَى ایسترسه سزای موجود اولان ایدلر نابود قیلار (وَبَيَاتٍ بَاخَرِينَ) و بریکزه بر شقه كرو
 ایجاد ایدر كه فرمانبر اوله (وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا) و حوقل و علا انك اوزره نوانا ایدك (مَنْ كَلَّ
 يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا) هر كیم بوجهانك جزا سن ایسترسه كه بر غازی بالكن غنیمت ایچون جهاده كیدر
 فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) خدا نك فتند در بوجهانك و او بر جهانك جزا سی پس نیچون نشنا
 ايكسن ایتیموب الحق ايله اكفا ایدر (وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا) و از دجل جلاله هر كسك قوالن
 ایشید بی افعالن كور بچیدك (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه كلان كسنه لر (كُونُوا قَوْمًا بِالْقِيَامِ
 عَدْلًا ايله طور مشل اولك (شَهَادَةُ اللَّهِ) تکریم چون طاعتلر اولد بكنزه یعنی شهادتی حقل ما ایدك
 وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ) و اگر شهادت ایتك جانلر بكر اوزره اولسه كه ذم كنزه حق اولیچق اقرار اید سز
 أَوْ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ) یا انا و انا و یقین خصلل اوزره اولسه (إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا) مشهود
 علیه اولان كسنه دولتمند یا بوقسل اولورسه (فَاللَّهُ أَوَّلَىٰ بِهِنَّمَا) حق سبحانه و تعالی اولغی

و فقیرك احوالنه نظر ایتكه سزندن احقدر (فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا) ایچون عدول ایتك ایچون
 هوای نفسنه پیر و لك ایتكر (وَأَنْ تَأْتُوا وَتَغْرَضُوا) و اگر دلر بكری طوغر و شهادتدن بوررسز
 یا ادا سندن اعراض ایدرسز (فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ يَمْلِكُ لَنْ يَخْبُرَ لَكُمْ كَيْفَ كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) ای ایمانه كلان كسنلر
 اشیا كمال اوزره بلیك پیش ایلره كوره مكافا ایدر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه كلان كسنلر
 آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ مِنْ قَبْلُ) ایمان كورك
 خدایه و رسولنه و رسولی اوزره ایمان كتابه یعنی قرانه و قراندن اسبق ایمان كتاب مقولنه
 یعنی ایلره كتوردیك كرايمان اوزره ثابت قدم اولك (وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
 وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) و هر كیم تکریم و فرشته لرینه و كتابلرینه و پیغمبرلرینه و روز قیامته تصدیق ایتز
 و پیغمبرلرینه و روز قیامته تصدیق ایتز (فَقَدْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ) بی شبهه كیم بر لوزاق از غولق
 ازدی (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا) تحقیقا شول كیمسه لركه ایمانه كلدیلر بونلردن مرادیهود در كه حضرت
 موسی تصدیق كنوز دیلر (فَرَّ كُفْرًا) صكره عیلاك عبادتی سبیلله كافرا و لدیلر (ثُمَّ آمَنُوا)
 صكره حضرت موسی طور دن دوندك ایمانه كلدیلر (فَرَّ كُفْرًا) بعدك حضرت عیسی بنونك انكار
 ایدیلر (فَرَّازَادَ وَكُفْرًا) صكره محمد الصطفانك نبوتن انكار ایتككه كزی ایزدیلر (لَمْ يَكُنِ اللَّهُ يُلْقِمْ
 حَقْلًا و علا اراده ایتش دكل ایدكیم ایلره مغفرت ایدك (وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا) و نه اراده ایتش ایدككه
 ایلره بر طوغر و بول كوستره زیر علم قدیمله بیلشد كه انلرمونه دك بو حال اوزره قالوب توبه ایتزلر
 بَشَرًا مَافِقِينَ بَانَ لَهُمْ عَذَابُ الْآلِيمِ) اهل نفاقه مرده و بر كیم علی التحقیق كند و لره بر ددی اشكجه و
 الَّذِينَ يَخْتَدُونَ الْكُفْرَ مِنْ أَوْلِيَاءِ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ) شول منافقكه اهل ایمانك دوسنلقلرندن
 تجا و ایدوب كفرة دوسنلر ایدنلر (أَيُّهُمْ عِنْدَ اللَّهِ الْعِزَّةُ) ایا كفا رفتند عزی طلب ایدلر
 و اولانق دكلدر (فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا) زیر بلا شك قوعزت تکریم مخصوص هر كیم عزز ایدر
 ابند او عزز اولور پس كفارك انده دخی بوقدر (وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ فِي الْكِتَابِ) و حالبوكه حوقل
 و علا قراند اوزر كوفاندردیكه (أَنْ إِذْ أَسْمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ تَكْفُرُ بِهَا وَيَسْتَهْزِئُ بِهَا) علی التحقیق نشنا
 بوكه حق ایشید رسز كه تکریمك باشته كفا و لنوب استهن اولنیور (فَلَا تَقْعُدُوا عَنْهَا) و معهم حتی
 فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ) كفا و استهن ایدنلره او نورمك اندن اوزكه برسوزه سر و علری اولنیچك ایتك
 إِذَا مِثْلُكُمْ) بی شبهه سز اولد مكه انلره همنشین اولورسز انلركی اولورسز زل انلرك صحبتدن
 احذر ایتكه قادر سز (إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا) تحقیقا كه ایزد جل

وعلامه فقری و کفری و قود و زخده پیچید (الَّذِينَ يَرْتَضُونَ بَكْرًا) شول کمنه لکه سزه
 برینک و فوعن انتظار ایدر (فَإِنْ كَانَ نَكْرًا فَفَعَلَ مِنْ اللَّهِ) پس اگر خدا نک فضل و کرمندن سزه بر
 ظفر و نصرت اولد بیه (فَالْوَالِدُ نَكْرًا) دیرلر سرکه دکل ایدر پس غنمدن بزه بر حصه و بر
 و آن کان لکفرین نصیب (و اگر کفار بر بهره اولور سه که اهل ایمان اوزره علیه ایدر لر) قالوا
 أَلَمْ نَشْهَدْ عَلَيْكُمْ (کفریه دیرلر اوزر بکره علیه ایدوب سزدن و از یکدی) وَ نَمْنَعُكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
 و مؤمنلردن سزی صافلد فی یعنی مدد لرنده سستلک ایدوب بور غونقلرینه باعث اولدق
 پس الدینکر غنمه دن سزی بهره مند ایدک (فَاللَّهُ يَنْصُرُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) پس از دجل جلاله
 ارا کرده ای اهل ایمان و ای منافق حکومت ایدر روز قیامت (وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
 سَبِيلًا) ای حق سبحا و تعالی کفار ایچون اهل ایمان اوزره برجت قیلر که انکه اهل ایمانی الزام ایدر
 اِنَّ الْإِنْفِاقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ) تحقیق که اهل نفاق تکریم مکر و حیل ایدر لر (وَهُوَ خَادِعُهُمْ
 وَ تَكْرِى يُغَالِي ابْنَد كَرى مکر و حیل نك سزاسن کند ولره و بر پیچیدر) (وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ
 وَفَجَّ نَمَازى قِلْمَغَه فَالْقِرْلَرِ) (فَأَمَّا كَسَالَى) اکا هل وید قلمری حالده فالقیرلر (بُرْأُونَ النَّاسَ
 خَلْفَه كند ولرن کوسنر لر ناکه مؤمن اولد قلمرن خلق کان اینسو) (وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا
 و از دذو الخلالی یاد اینر لر الا براز) (مُذْنَبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ) کفرله ایمان راستند مترده و منیر
 اولش لر (لَا إِلَى هَؤُلَاءِ) نه اهل ایمان منسوب دیر لر (وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ) بونه اهل کفره (وَمَنْ يُضِلِلِ
 اللَّهُ) و هر کیم تکرى تعالی کراه ایدر (فَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ سَبِيلًا) البته اکا بر یوب بوله مزسن
 يَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمان کورن کسه لر (لَا يَخْذُوا الْكَافِرِينَ) و لیاء من دون المؤمنین
 اهل ایمانک دوستقلرندن تجاوز اید و کفره د و ستر اید نمک لارید و رآن تجعلوا لله علیکم
 سُلْطَانًا مَبِيتًا) بستر میستر که تکریم اوزر بکره بر اشکارا حجت قبله سز و او کفارک
 موالاتیدر که موجب عفویت و نکبتکدر (اِنَّ الْمُتَافِفِينَ فِي الذِّكْرِ أَلَا سَقِيلٌ مِنَ النَّاسِ) تحقیق که
 اهل نفاق دوزخده الحقرک اولان طیفه ده اولور لر زرا بوکروه قبلر لرنده کفر لری و ارا بکن
 لسان لر بله اهل اسلامه استنرا ایدر لر دی پس عذابک شدنه مستحق اولد ایدر (وَلَنْ يَجْعَلَ
 لَهُمْ نَصِيرًا) و هر کوزه بر بار دمی بوله مزسن که کند ولرن اول مکاندن اخراج ایدر (إِلَّا الَّذِينَ
 هَدَى اللَّهُ وَ أَصْلَحُوا) لا اول کمنه که فقاقدن تو ایدوب الحوالر لرندن افسا ایدر کلمری شسته صلاه
 ایدر لر (مَا تَعْبَأُ بِأَيِّكُمْ وَ تَكُنْ دِينُكَ بَابِئِدْ) (وَ أَخْلَصُوا بِهِنَّ) و دینلرن الله

ایچون پاك قیلد بلی یعنی همان حقك رضا سن تحصیل اینک ایچون اطاعت ایدر لر (فَأُولَئِكَ
 پس اولکروه که اشیا فی مزبوره ایستلیدر) (مَعَ الْمُؤْمِنِينَ) ایچو جانده اهل ایمانده اولور لر
 وَ سَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا) و بی شبهه حق جل و علا مؤمنلره اولوا جرت و برر
 مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدْلٍ بَكْرًا) از دجل و علا استکجه کزی نیلر (اِنْ شَكَرْتُمْ وَ أَمْتُمْ) نعمت شکر ایدر
 ایمان کور سه کز یعنی حق سبحا و تعالی سزی تعذب بکله نشقی ای ایدر یا کند و سندن بر صبر
 دفع ایدر یا نفعی حاصل قیلار و بونلر کبری یوقدر زرا بکونه اشیا دن ذات پاک مستغنی
 پس سزی معذب قیلار سه عصیانکر سبیلله معذب قیلار (وَ كَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا) و از د
 لایزال شکر ایدر نره ثواب و بریمی شکر و ایمانک حقوقه دانا ایدر که بر کمنه بر جاعته
 فوناق اولوب کابر سینه بیدر مدیلر بعدد لرندن شکایت ایدر شکایتنا و تری خلق کند و عت ایدر لر
 حق جل و علا اکا شکایتد رخصت اولق ایچون بوانی منزل ایدوب بیورد (لَا يُجِيبُ اللَّهُ الْجَاهِلِينَ
 بِالْشُّوْءِ مِنَ الْقَوْلِ) خدای ذوالجلال سومر سوز مقوله سندن ایمان ششیلله جهرا ولنه (إِلَّا
 مَنْ ظَلَمَ) مکر شول کمنه نك جهرا تمسکی اکاسم اولند (وَ كَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا) و حق سبحا
 و تعالی مظلومک کلامنی ایستد بحی ظالمک ستمک ایدر بلیجید (اِنْ تَبَدَّ وَ خَيْرًا وَ تُخَفَّوْهُ) اگر
 بر اولک اظهار ایدر سز یا فی کیزنی ایشلر سز (أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ) بابرید لکدن تجاوز ایدر سز که
 انک سبیلله ملامت اولور سز (فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا) علی تحقیق خدا غر و جل کتکار لردن
 و از کیم لردن انتقام المغه توانا ایدر بوانیت مظلوملری عفو ایدر که تحریض ایدر ناکه اخلاق
 ربانیه ایدر متصف اولر (إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ) تحقیق شول کمنه لکه
 خدایه پیغمبر لرینه کفر ایدر لر (وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَ رُسُلِهِ) و ایستر لکه تکریمه پیغمبر
 ارا سندن ابرلق صاله لکه تکریمک وحدانیتنه تصدیق ایدوب پیغمبر لرین حق اولد قلمرن
 انکار ایدر لر (وَيَقُولُونَ نَحْنُ مُؤْمِنُونَ وَ نَكْفُرُ بِبَعْضِ) و دیرلر پیغمبر لرین رمقدارینه ایمان
 کورر زو بر مقدارینه کفر ایدر لر (وَيُرِيدُونَ أَنْ يُخْذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سُبِيلًا) و ایستر لکه
 کفرله ایمان ارا سندن بر یول ایدر لر و خالو که واسطه معدومد زرا ایمان تمام اولماز حق
 سبحا و تعالی نك جمیع رسلنه تصدیق اولنیمه پس بر کمنه رسلک بر مقدارینه تصدیق
 ایدوب و بر مقدارینه نکذب ایدر حله سن کذب یا تمس اولور (أُولَئِكَ أَوْلُوا كُفْرًا) ایمانده کفر
 ارا سندن بر طریق ایدر نك ایستد لر (هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا) کند ولر در دست کافر اولان

وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا) وگفاری چون بر خوار آید بجای اشکجه ماده قبلدق (وَالَّذِينَ آمَنُوا
بِآيَاتِهِ وَرُسُلِهِ) و شول یکسه لکه تکریم و پیغمبر لرینه ایمان کوردیلر (وَلَمْ يَضُرُّهُمْ أَجَلُ يَوْمِهِمْ) و
پیغمبر لرندن اولان یکسه لکه بر یکسه نک اسن ارمیدیلر یعنی قولرینه ایمان کوردیلر (أُولَئِكَ
أَوْجَعْتُهُمْ عَلَى التَّحْقِيقِ) ایمانه کلدیلر (سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ) بلا شک حق تعالی انلره اجر تدرین
و برر (وَكَانَ اللَّهُ عَفْوَ رَحِيمًا) و از در جل و علا همیشه اهل ایمانک کناهی مغفرت اید و حسنات
تضعیف اتمکله کذوره مرحمت اید یجیک کوردیلر کیم اجار بهوددن بر یکسه خواجه علله
کلوب دیدیلر ایندی یک دعواه صادق اسیک عالم علویدن کوز لرینز مشا هده ایدر کن بزه بر کتاب
کورنه که حضرت موسی علیه السلام کور کور حق سبحا و تعالی کند و حبیبه تسلیم و بر و ب
بیور (فَبَشِّرْهُم بِأَن تَزُلَّ عَنْهُمْ كِبَايَاتُ السَّمَاوَاتِ) توریه ایلری سندن صور لر که
اوز لرینه دفعه واحده ده بر کتاب سماوی ایندر سن (فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ) شرط
مقدره جویدر یعنی اگر ایند کوری سؤالی بیوک طوند ک بی شبهه حضرت موسادن آندن بیوک ریشی
سؤال ایندیلر اولوقتکه طور طاعت ایزد ذوالجلالک سوزین ایشندیلر (فَقَالُوا أَرَأَيْتَ اللَّهُ
يَهْدِيهِمْ) پس بدیلر زه تکریم اشکارا کوسر (فَلَا تَهْتُمُ الصَّاعِقَةُ بَطْلِهِمْ) در عقب کوکدن
اینان آتش کند ولرین الدی ایند کوری ستم سببیلر (فَرَأَوْهُمُ الْجِبَالُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَنَاتُ
بِسُورٍ غَوِيٍّ مَعْبُودٍ) ایندیلر کند ولر اشکارا معجزه کلد ک نصکره (فَعَفَوْا عَنْ ذَلِكَ) بعده
ایند کوری توبه سببیلر کناهلرندن و از یکدک (وَأَبْنَيْنَا مُوسَى سُلْطَانًا مُّهِينًا) و حضرت موسا
بر اشکارا تسلط و بر دکه انلره فرمان ایند یکیم کوساله بر ستر لرین طوعه شمیر اید ک نلر
دخی فرمان قبول اید و جمله لرین اقلیم عدمه مسافر ایدیلر (وَرَفَعْنَا قَوْمَهُمُ الصُّورَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ
وَبِمَا نِلُوا مِنْ سِيبِيلِهِ أَوْسَطَ لَرِيْنٍ طُورٍ) طاعتن قالدردق ناکه و بر د کوری بمانی قبول اید لدر
وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا) و حضرت موسانک لسانی اوزره کند ولر دیک که اریما
شهرینک قبوسندن سجده ایتد بکون حاله کبرک (وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ) و کندو
دیدک سنبه کوننده ستر معین اولان حد و کجا و زانیمکر (وَأَخَذْنَا مِنْهُمُ مِثْقَالَ عَلَاقَةٍ) و بو ککر
هر برینه ابفا اتمکله چون کند و لردن بر حکم پیمان الدق (فَبِمَا نَفَضْنَاهُمْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ) پس مخالفت اید
پیمان لرین یوزد قوری سببیلر عقوبتک انواعی کند ولر ایتدک (وَكُفِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ) دخی کونیک
نشان لرینه کفر ایند کلدن اوزری (وَقِيلَ لَهُمُ الْآيَاتُ بَعِيرٌ حَقٌّ) دخی پیغمبر لری ناحق بر اولد ککر

اجلدن (وَقَوْلِهِمْ قُلْنَا غُلْفٌ) دخی دید کوری اجلد یکیم کوکالرینز قیلدره در و اوبله دکلدر که
کوکالر قیلدره اوله (بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ) بلکه تکریم تعالی کوکالر اوزره مهر اوردی
کفر لری سببیلر (فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا) پس ایمان کورمز لر الا بر آز اول معتد به دکلدر
و یکفر هم) دخی حضرت عیسانک بنوئی اکار ایند کوری سببیلر اوز لرینه بلا لک افسان مسلط
قبلدق (وَقَوْلِهِمْ عَلَى نَرِّمُ هَئَانًا عَظِيمًا) دخی حضرت مریم اوزره اولو بلان قصد اید و ب
سوط کلدن اوزری (وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ) دخی دید کلدن اوزر یکیم
مسیح ایلر ملقب اولان مریم اوزر عیسی اولدردک (رَسُولُ اللَّهِ) خدا نک کوند ریشی (وَمَا
قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ) و نه آنی اولدردیلر و نه آنی آصدیلر و لکن اوز لرینه
مشبه اولدی و لکل که حضرت عیسانک قبلی پیوکری اوزره صالندی ننه که
تقصیلر سورة آل عمران کجدی (وَالَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ) و تحقیقا شول یکسه لکه حضرت
عیسانک شاننده نزد ایندیلر (لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّسَكَّرًا يَذُقُونَ مِنْهُ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ) و بعضی دیدی یوزی عیسانک یوزینه بکر ویدنی یولداش ک
بدنه مشاهددر (مَا لَهُمْ مِنْ عِلْمٍ) انلره انک حقیقتیلر هیچ بریکلی یوقدر (إِلَّا آيَاتُ الظَّنِّ
لَكِنْ كَانَهُمْ يَخْلَفُونَ) و ما قتلوه یقینا) و آنی بر محقق اولدردمک اولدردیلر (بَلْ رَفَعْنَا
لَهُ) بلکه علی التحقیق تکریم تعالی انی محل کرامته قالدردی (وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا) و
جل و علا ایستد و کی ایستد مغلوب اولاردی حضرت عیساند بیر ایتد و کی ایستد در حکم یکیم
وَأَنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا الْيُودُ مِنْهُمْ قَلِيلٌ) و اهل کتابدن هیچ بر یکسه یوقدر الا یکیم اولدن
اول البتد حضرت عیسا ایمان کورر یعنی هر یهود و نصرا نی جانی بدندن خروچ ایتدن
اول حضرت عیسا بنوین و حق اولدین قصد یق ایدروا کون ایمانک فائده سی یوقدر و بر قوله
مَوْتَهُ لَفْظُهُ) اولان ضمیر حضرت عیسا راجعدر پس معنی یویلر اولور که حضرت عیسی علیه السلام
اولدن اول قواهل ملل کا ایمان کورر لر مریدر کیم فن آخر الزمان اولور دجال شقینک فتحه
روی زمینی قبالر خدا یی لزالک فرمانیلر حضرت عیسی علی نبینا و علیه افضل الصلوة
و السلام کوکدن هبوط اید و دجال مفسد کتل ایدر و جمیع اهل کتب کا ایمان کورر لدر
پس ملت و دین بر اولور بعده روی زمینده اود کلو امنیت حاصل اولور که کزک درنده یجاد

فوقه بولدش اولور و سائر حیوانات منقاد بزم عیشی قوزلر و اوساقلر سب چوبلر بچون
ایلا نلری نازیانه قیلار لر بعد حضرت عیسی علیه السلام روحی فردوس برینه طیران اید و اهل
اسلام جسد باکین تغسیل کفین اید و نمازین قیلار لر اندنضکره کند و بی دفن اید لر
و یوم القیمه بکون علیهم شهبان (اور و قیامت حضرت عیسی اهل کتاب اوزره کواه اولور یعنی
یهود اوزره شهادت ایدر که کند و بی تکذیب ایدر و نصاری اوزره شهادت ایدر که کند و
خدا نیک او غلغه نسبت ایدر (انظروا من الذین هادوا) پس دین یهودیله تدرین ایدن کسه لور
صادر اولان ستم سبیلله (حرمتنا علیکم طینات ایلک کتم) و زر لرینه حرام قیلدق برابکره
شیلر که کند و لور حلال قلمش ایدی (و صدقهم عن سبیل الله کثیرا) ادخی تکریمک بولدن
جوق کیمسه منع ایلدی سبیلله (واخذهم الزبوا و قد نهوا عنه) ادخی بامال انقدر ایلدن
و حال بوک انک المسند منع اولندیلر (واکلفهم اموال الناس بالباطل) ادخی خلقک اموال
نامشروع وجهه بید کلرندن و تری (فاخذنا بالکافرین منهم عذابا الیما) و یهود طلاقه سند
کفر ایدنلر بچون بروردن اشکجه اماره قیلدق (لکن انراستخون فی العلم منهم) لیکن اندون
بیلکیده ثابت و لاندلر یعنی علمیه عمل ایدن جماعت عبد الله بن سلام و اصحابی کبی
(المؤمنون) و اندون ایمانه کلا نلر ادخی (یؤمنون بما انزل الیک و ما انزل من قبک) سکا
ایندرن کتایه و سندن اسبق ایدرن کتایه ایمان کتور لر (و الباقین الضالون) و نمازی
قیلنلر افرین و لسن (و المؤمنون الزکوة) و اوزر لرینه واجب اولان مال زکوی و یرنلر
ادخی کتایه ایمان کتور لر (و المؤمنون بالله و الیوم الاخر) و تکریمک وحدانینه و صو
کونه یعنی قیامت کونه ایمان کتورنلر ادخی (اولیک) اولکرو که متصدق و متصدق
سؤیتیم (جر عظیم) بی شبهه اندر بر اولو اجرت و بررز (انا اوحینا الیک) تحقیقا که بوسکا
وحی ایدک (کما اوحینا الی نوح و الی نوح من بعد) نه که حضرت نوح علیه السلامه
و کند و سند نصکره اولان پیغمبر لره وحی ایدک بوکلام اهل کتابک سوزی مقابله سندکر
دیشلرک زه بردن بر کتاب کوکد نابندر (واوحینا الی ابراهیم و اسمعیل و یعقوب و
اسحاق و عیسی و یونس و هرون و سلیمان) و نه که بو پیغمبر لره وحی ایدک بیلنک
کرک که لفظ نبین بو پیغمبر لره شاملدر انحق تعظیم بچون بونلری مخصوص بالذکر قیلدق زیرا
حضرت ابراهیم و عیسی علیهما السلام اولو العزم مند لر و باقیدی انبیا نیک اشرافند لر

و انبیا داود زبور) و حضرت داود علیه السلامه زبور نام کتاب و بردک (و رسلنا قد قصصنا
علیک من قبل) ادخی پیغمبر لر کوندردک که بوندن اسبق قراندن خبر لرین اوزر که اوفودق (و رسلنا
لنقصصهم علیک) ادخی بر رسل کوندردک که خبر لرین اوزر که اوفودق (و کلم الله موسی
یکاملا) و تکریمک تعالی حضرت موسی ایله سولیشمک سولیشدی و بو وحیک نهایت مرتبه سید
و محمد المصطفی غایتله مفضل قیلدی که پیغمبر لره هرنه مرتبه لراحتن ایلدی کند و بی اول
مرتبه لره نائل قیلدی (رسلنا مبشیرین و منذرین) بر پیغمبر لر کوندردک که خلق هشت
خاودانله مرده مند لر لر و عذاب جهنمدن قورقندر لر (لئلا یکون للناس علی الله حجة بعد الرسل
ناکه خلقه تکریمک تعالی اوزره بر بهانه اولیه پیغمبر لر کوندردک نصکره (و کان الله عز ورا حکیم
و حوجل و علا ایستد و کینسته ده مغلوب و لما زامور نیقنده تدبیر اید و کین شیخ احکام اوزره
ایدیجیک کتور دیر که کفاردن بر کرره حضرت محمد المختارک مجلسنه کلوب دیدیلر یا محمد زاهر
کتابدن سنک پیغمبر کک حقیقتنی سوال ایدک دیدیلر باندک حق ولد بغن بیلنر و کتایره
انک ذکر یوقدر اتفاقا انلر بو کلامی ایراد ایدجیک یهود دن بر جمع حضرتک مجلسنه حاضر
اولدیلر حضرت صلی الله علیه وسلم انلره دیدک اوزر یکره خدا ایله قسم ایدر که سز پیغمبر
اولد بغه و اوزر یه کتاب اید بکنه شهادت ایتیز میسنر انلر دیدیلر پیغمبر اولد بغی بیلور زونه شهادت
ایدن حق سبنا و تعالی بولای منزل ایدوب یورد (لکن الله فی شهادت بما انزل الیک) سبب نزولدن
مفهوم اولان کلامه اسندر اکدر یعنی انلر بکاشهادت ایتیز لیکن ایز جل جلاله سکا ایدر دیر
شبهه شهادت ایدر (انزله یعلیه) انی خاص علتله منقبس اولد بغی حالده ایدر (و لئلا یکن شبهه
ادخی فرشته لر سنک پیغمبر اولد بغه شهادت ایدر لر (و کفی بالله شهید) و شهادت ایتیکه تکریمک
تعالی بسد (ان الذین کفروا) تحقیقا شول کیمسه لره کفر ایدیلر (و صدوا عن سبیل الله) و خلق
تکریمک بولدن منع ایدیلر (فانضوا ضلالا بعبیک) تحقیقا که بر اوزاق رغونلق ایدیلر (ان الذین کفروا
وظلموا) بی شبهه کفر اید و خلقه ستم ایدنلر (لکن الله لیغفر کتم) خدا عز و جل انلر مغفر ایدر
دکل اید (ولا یهدیهم طریقا) و نه انلر بر یول کوسنر حیک ایدی (الا ظنن بجهنم مکرونا
یولک انلر کوسنر (خیالیدن فیهما ایدک) و حالده همیشه دوزخ لجنه اقلی علی الذلوم تغیر ایتیشلر
و کان ذلک علی الله بسیر) و انلرک تعذیب و لغی حق تعالی اوزره بر آتش اید (انما یبالی الناس
قد جاءکم الرسول بالحق من ربکم) ای آدم و غلاری علی تحقیق کیم حضرت محمد المصطفی ربکون سز

طوع بقله کردی (فَأَمَّا خَبْرُكُمْ) پس ای کور که گریبان کور سز سز بر خورشید اولور
 وَأَنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ يَدَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) و اگر ایمان سز اولور سز بی شبهه که کو کرده و برده هرن
 و ار قاده بخوار که مملو کرد پس کفر بکردن ضرر بکردن که ایمان کور نه مستغ اولماز (وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا)
 و حق جل و علا احوال کور دانا اید خلقه ند بیر اید و کاشیاده حکیم اید (يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَقُولُوا بِنْتَكُمُ
 اِی ارباب کتاب اولانلر دین کورده افراط و تفریط اتمک خلقا هود و نصاری در زیر ایهود حضرت عیسانک
 قدرین الحاقلمده اود کلو مباغنه اید بلکه کد و بی حاشا ولد الزنا لغه نسبت اید یار و نصاری
 آنک شانی ارتفاعند اولعد رمبا لغه اید بلکه کد و بی مغاذ الله تکریم اید ند یار (وَلَا تَقُولُوا
 عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ) و تکریم تعالی و زره طوع بقله اوز که بر نشنه سوبیکر یعنی آنی او غول و حجاب
 تنزیه اید (إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ) بوندن اوز که بر نشنه بوقدر که مسیح ایه ملف
 اولان حضرت مریم و علی عیسی تکریم کوند و یسئذ (وَكَلَّمَتْهُ الْفِجَاءُ إِلَى مَرْيَمَ) و سوزید که آنی
 حضرت مریم القا اید کله دن مراد کشتی دکن او شاعک وجوده کلسنک بشارتیدر (وَرُوحُ رَبِّهِ
 وَبِرْجَانِهَا حَبِيبُكُمْ) فرماتندن بی واسطه صادر اولدی (فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ) پس خدا به
 و پیغمبر لرین ایمان کور (وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةً) و سوبیکر تکریم اید و چدر ایز دجل و علا و عیسی و مریم
 ائمه و خبر اکرم محبوس و چدر دیمسندن منتهی اولک سز خبر لو اولان نشنه قصد اید (إِنَّمَا اللَّهُ
 إِلَهُ الْوَاحِدُ) بوندن اوز که بر نشی بوقدر درست معبود بر معبود در هرگز تعددی قبول اتم (سُبْحَانَ
 أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ) آنی درست تنزیه اید اند که کد و بی و شاق مقوله سی اوله (لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ) آسمانلر و زمینلر هرن و اید و بی مخلوق و مملوک در انلرک برسی کد و بی مشا
 د کد که آنی او غول ایدنه (وَكُفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا) و معتمد اولغه تکریم تعالی کافیدر (لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ
 أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ) حضرت عیسی عار اتمز که تکریم قول اوله (وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْفَرِيقُونَ) و نه حضرت
 فلسفه مغرب اولان فرشته لر خدا نك قوللغند استنکاف ایدر (وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَ
 يَسْتَكْبِرْ) و هر کیم تکریم قوللغند عار چکوب کد و بی اولو عدا ایدر (فَيَسْتَكْبِرُ لِلَّهِ جَمِيعًا
 البته انلری جمله کد و سمته بیغیر (فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) پس اما شول کیمسه که
 ایمانه کلوب کوزل عمل ایشلدیلر (فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ) انلر اجر لرین با تمام ایصال ایدر (وَيَزِيدُهُمْ
 مِنْ فَضْلِهِ) و کرمک ارغندن انلر ارزرد (وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا) اما شول کیمسه که
 اکاعبادت اتمکدن عار اید و بزرگ که طالب اولدی (فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا) انلری بروردن

استکبر ایه معذب قیلار (وَلَا يَجِدُ مِنْهُمْ مَنْ ذُوَنَ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا مُصِيرًا) و تکریدن اوز که کد و بی
 نه برد و ست و نه بریار دمی بولور (يَا أَيُّهَا النَّاسُ فَتَجَاءُكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ) ای آدم او غلری علی الحق
 پروردگار کزدن سز بر حجت و دلیل کدی او معجز ایدر (وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ تَوْرًا مُبِينًا) و سز به ظاهر
 نور کوندرد که و آندن مراد فر ایدر (فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ) پس اما شول کیمسه که
 تکریم تعالی بر ایمان کوز و ب شیطانک و سوسه سند اکا التجا ایدر (فَسَيُعَذِّبُهُمْ فِي رَحْمَةٍ
 مِنْهُ) بی شبهه انلری کد و کرمندن صد و راجش بر رحمته داخل قیلار (وَفَضْلًا) و کد و
 لطفندن بر انلر احشاد اخل قیلار (وَيُعَذِّبُهُمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا) و کد و طرفه انلر
 بر طوع و بول کوسرر و او دنیاده اسلام و طاعت بولیدر و انلر بهشت جاودانک
 طریقیدر کوردر بلکه جابرین عبد الله انصار رخنسته اولوب حضرت صلی الله علیه وسلم
 حالن صورتی کدی جابر ایدر رسول الله بنم ماله وار وین بر کلاله آدم فقط برج هشتم
 و اربکا خبر و بر که مالی ارانده نیجه قسمت ایدیم حق سبحا و تعالی بواقی منزل ایدر بیورد
 یسئذ (سَيَسْأَلُكُمْ) سندن بر حکم بیان طلب ایدر لو و کلاله حکیم (قُلْ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ
 سوبله از عز وجل سز کلاله نك میراثی قسمتند حکم ایدر (إِنْ أَمْرٌ وَهَكَذَا كَيْسٌ لَهُ وَلَدٌ) اگر
 برکشی وفات اید و کد و بی و شاق اولیه (وَلَهُ أُخْتٌ) و کد و بی لابون بالاب ربای اوله (فَلَهَا
 يَصُفُّ مَا تَرَكِ) اول بابی به فرداشی میراث قود یعنی مالک بارسی اولور (وَهُوَ رَبُّهَا أَنْ لَا يَكُنْ
 لَهَا وَلَدٌ) و اول کشتی بلجینک میراثک الوراکا او شاق قسمی بوق ایدسه (فَإِنْ كَانَتْ اثْنَيْنِ) پس
 اگر بابیلر یکی اولور سه (فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ) فرداشی میراث بر اید یعنی مالیدن کد و بی
 ابکی اولش اولور (وَإِنْ كَانُوا أَخَوًّا) و اگر کلاله نك و انلری لابون بالاب فرزند اسقله هود
 ایدیلر (رِجَالًا وَنِسَاءً) کثیرلر و قاریلر (فَلِلَّذِينَ كَانُوا احِبَّ الْأَنْثَيْنِ) ار که ابکی دیشک
 حصه کبی اولور (يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا) ایز دجل جلاله سز به حکما ی شکار ایدر تاکه
 کراه اولیه سز (وَأَنَّهُ يَكُلُّ شَيْءًا عَلِيمٌ) و حق جل و علا هر نشنه به دانا در پس خلقه
 مصاححن حال حیاتلرند و حال مائرنده بخشی میلور والله اعلم و احکم

سورة المائدة هي مائة وعشرون آية مدنية
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا (أَوْفُوا بِالْعُقُودِ) اکر زده بغل دیغیر بی انلری برین کد و

أَحَلَّتْ لَكُمْ بَهْمَةَ الْأَنْثَامِ) درستی یا فای حیواناتی که بی تمیزی سز حلال قیلند و اندن مراد دوه
 وصغرو فبون و کجید و جیران و یابانی صغرها ره ملحق اولدی (الْأَمَانَةُ عَلَيْكُمْ) سز بهیمه تمام
 حلال قیلندی الا اول سنه که تحریمی اوزر بکزه اوقنور (عَبْرَ حَيْلِ الصَّيْدِ) اوفوالقطنه
 واقع اولان و اوردن خالد یعنی پیمانلری ایفا ایدک و محالده که آوی حلال اولمش ایمییه سز
 وَأَنْتُمْ حُرْمٌ بِحُجَّتِهِ يَاعَمْرُؤُا إِلَهُ أَحْرَامٍ بَعْدَ بَعْدِهِ (إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ) تحقیقاً کیم حق سبحان
 و تعالی تحلیل و تحریر خصوصاً ایستد و کی شیخ حکم ایدر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْلُوا شَيْئاً
 مِنْهُ) ای ایمانه کلا نلرج مناسکک حرمتی هتک اید و حلال قیلک یعنی یام حجه محترم اولان انبیا
 فعلندن اجتناب ایدک (وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ) یونه محترم اولان ماهی دخی یعنی ایچنده جنک ایتکله
 حرمتی هتک ایتک (وَلَا الْهَدْیَ) و نه کعبه مکرمه یه سوریلان قربانی دخی (وَلَا الْفَلَاحَ) و نه هدیه
 و نه عیدین خلطه لی اولان قربانلری دخی فلا تدمج فلا ده در و اودریدن باغ قبوغندن بر
 خلطه در که دوه دن و صغرن سوریلان قربانلرین بویینه اصرلر ناکه هدی اولد قاری معلو
 اولوب ناله بر کیمسه تعض ایلله (وَلَا آمِنِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ) و نه محترم اولان خانه قصه ایدلر
 یعنی نلری نهب و غارت ایتکر (يَسْتَعُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرَضُوا) و محالده که برورد کار
 لرندن برار تغلق و خوشنودلق ایستلر بوییت نازل اولدی اولد مکه مسلما نلر حجه احرام غفلت
 ایکن ایستد بلر که بیا مه نام قصه نک حجامک نهب و غارت اید لر اول جهندن که ارالر که مدینه
 منوره نک ناخرین سوروب الان شرح بن ضبیعه نام شقی و اربک (وَاذْهَبْ فَاَصْطَفِ الْوَا
 و فین احرامدن چوز نو ب حلال اولور سز ایدک بوا مر باحت ایچوند (وَلَا يَحْرَمُكُمْ شَتَانُ قَوْمٍ
 أَنْ صَدَّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ) و بر که هتک علا و فی که عامر حدیبیه بیت الحرامک زیارتندن
 سزنی منع اید بلر انک اوزره سزنی حمل ایتسونه (أَنْ تَقْتُلُوا وَلَهُمْ دَرَجَةٌ) و سزنی عتبه نجا و زاید سز
 وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى) و اوبلک و برهبر کارلق اوزره بری برکن یاردم ایدک (وَلَا تَعَاوَنُوا
 عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ) و ایمانلق و ستمکارلق اوزره بری برکن یاردم ایتک (وَأَقْوَالُكُمْ) و ایزد
 ذوا الحیال لدن خوف ایدک (إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ) تحقیقاً که حق سبحان و تعالی قتی عقوبت
 حُرْمَتِ عَلَیْكُمْ الْبَيْتِ) بوغاز لیبوب اولن حیوانک بکلسی اوزر بکزه حرام قیلند (وَالَّذِينَ) و اوقوالک
 اکل دخی (وَلَمْ يَخْشَوْا) و طغوز انک اکل دخی و جمیع لبراسی ایتکند در (وَمَا أَهْلُ الْبَيْتِ) دخی
 اول حیوانک بوغاز لیبوبی حملندن تکریدن اوزر که ذکر اولدی حرکهارک بوغازلد بغیر که لات

وغزالک ایلله بوغازلر لر دیکیم انلر اهل ایمان اوزره تحریم اولندیلر (وَالْمَنْعَةُ) و بوغلان حیوانک
 اکل اوزر بکزه حرام اولد (وَالْمَوْفُودَةُ) و طاش یا کنگله اولن حیوانک اکل دخی (وَالْمَرْذِيَّةُ) و بکسک
 بردن یابر قوبوبیه دوشوب هلاک اولان حیوانک اکل دخی (وَالْمُتَلَعَةُ) و بر حیوانک بویینوز بیلله اوریلوب
 اولن حیوانک اکل دخی (وَمَا أَكَلِ السَّبْعُ) و اول سنه دخی که حیوان مغررین اندن بیدی (الْأَمَانَةُ) و بکسک
 الا اول حیوانک جان حیثدن اکا ایشوب بوغازلد بکزه (وَمَا رَجَعَ عَلَى النَّبِ) و بیت شریفک
 اطرافنده وضع اولن طاشلر اوزره بوغازلر ان حیوانک اکل دخی بو مقامه مذکور اولان حیوان
 مراد ماکول اللحم اولان حیواندر (وَأَنْ تَسْتَفْسِحُوا بِالْإِزْلَامِ) دخی اوقلرله قسمی طلب ایتکر اوزر بکزه
 حرام قیلندی بیلتمک کرک کیم عربک بکسز سیکان سز اوج اوقلری و اربک انلر ازلام و اقلح در اید
 بریستد یازلش امری ربی و بریستد یازلش نهانی ربی و بریستد برشتی یازلش و بونلر برکشته
 وضع اولمش هیل نام پیک خادی پاستد طور ردی اولد مکه برمه لری اولور کد انده بو منوال اوزره
 رجوع ایدر لر بکزه هتک خادمنه بره دیه کتوروب اندن مهرانیک کیفین بیکه طالب اولور کد
 اودخی و کیمسه به الن ازادوب بر اوق چیقار کد اگر اوزرینه نهانی ربی یازیلان اوق چیقاردی
 اول مته توجیه ایدر لر کد و اگر اوزرینه نهانی ربی یازیلان اوق چیقار کد بریل اول ایشدن فراغت
 ایدر لدی و اگر اوزرینه برشتی یازیلان اوق چیقار کد بر دخی اوقلری فارشدروب کلا اول مراجعت
 ایدر لر کد یازلش اوق چیقار کد (ذَلِكُمْ فِتْنٌ) بو استفسا ایتک دانه اسلامدن چیقار کد زبیر التلر
 اوزره یازیلان ریدن مره تکریسه ای ایشلیا نلر تکرری اوزره افتر ایتش اولور و اگر مراد اصنامد تکرری
 شرک ایتش اولور لر (الْيَوْمَ يَنْشُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ) بو کون کفر اید نلر دین کرک ابطالندن نالید
 اولد بلر حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه مرویدر کیم بوییت جمعه کونی حجه الوداع عرفه سو
 کوننده نازل اولدی (فَلَا تَحْشَوْهُمْ) پس نلردن خوف ایتکر (وَلَا تَحْشَوْهُمْ) و بندن خوف ایدک (الْيَوْمَ
 أَكَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ) بو کون شرعیات اصولن و عقائدک قواعدک اظهار ایتکله دینکزی سز کمال قیلد
 وَأَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي) و اوزر بکزه نغمی تمام قیلد مکه مکرمه نک فحش سز میسر قیلد
 وَرَضِيتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا) و دینلر اراستندن دین اسلامی سز کچون اختیار ایتدیم (فَمَنْ خَفَرَ
 فِي مَخْصَصَةٍ) پس برکیمسه که برکجغند مذکور اولان محرماتدن کل ایندیه (غَيْرُ مَخْصَصَةٍ) و ایتدیه
 ارحالده که کناه سنه مائل اولیه یعنی نلری لذت اید و بیهیه و سدر مقدر ارق بیهیه (فَإِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ
 رَحِيمٌ) بی شبهه حق جل و علا انک کاهنی بو خصوصه عفو اید و اکا مروت اید بکزه بو کون شینک

بیمه ضرورت بخشد و به رخصت و برکت کتودیل که عذبن حاتم و زید الخیل که حضرت صلی الله علیه
وسلم کانید الخیر نام نسیمه ابتد سرور کائناتان سوال بدوب دیدیل بار رسول الله زبر مکانه
اولور که آوجی قوشلرک و کوبلرک معونیتله قوناقلرینک ضیافتک اداکنکه قادر اولور و کاه
اولور که انلر آوی اولوب بزا کیشوب بوغازلر و کاه اولور که بزا کیشمدن هلاک اولور و ایزد
ذوالجلال بزی بوغازلرین اولمشک بمسندن منع ابتد حق سبحا و تعالی بواجی منزل ایلد و بود
بسنلرونک ما ز اهل لهنم) سندن با عتد صورر که بیلجک مقوله سندن قتی شی کند و لدر
حلال قیلندی (قُلْ اَحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ) سوبله حیواناتدن و غیره پسند پاکیزه اولان شیلرین
حلال قیلند (وَمَا كُنْتُمْ مِنْ اَجْوَابِ) دخی شکا رایدی حیواناتدن شکا ری تعلیم ابتد یککر حیوانک
مبیدی سز حلال قیلندی (مُکَلِّبِینَ) و حالده که شکا ایدن حیوانک مؤدب ایش سز (تَعْلِمُ بَيْنَ
يَمَاعِلِكُمْ اللَّهُ) انلری اوکند در سز اول سننه دنکه حق تعالی سز آوی اوکندی یعنی حق تعالی سز
الهام ایلدی و کی طرف نادبی انلره تعلیم ایلدی (فَكُلُوا مِمَّا امْسَكْنَ عَلَيْكُمْ) پس آوجی حیوانات سز یکون
ملوتوب بید کوری شکا ردن بیکر (وَاذْكُرُوا اَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهِ) و تعلیم ابتد یککر حیوانات اوزره
تکریک آدن آنک یعنی اهل که انلری آوه صالور سز نسیم الله سوبلکر (وَاتَّقُوا اللَّهَ) و تکرید
خوف ایلدی محرماتک تناولند (اِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ) تحقیقا که تکرری تعالی حشما غایتله تیز ایدر
پس کناهک آزیله و جوعیتله مواخذ ایدر (الْيَوْمَ اَحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ) بوکون یعنی بواجی نازل
اولدی بکی کون پاکیزه اشیا آنک اهل سز حلال قیلندی (وَطَعَامُ الَّذِينَ اَوْتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ) و یهود
و نصارا آنک بیکر بوغازلد قوری سننه دن و غیره پسند سز حلالدر (وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَكُمْ
و بیکر آنلره حلالدر پس اوزر یکره بریاس بو قدر اگر انلره طعام بیدر سز با صا سز (وَالْخَصَنَاتُ
مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ) دخی اهل ایماندن عفت صاحب اولان خاتونلرک اولغسی سز حلال اولد بو قدر
بیان ایدر که بومقوله خاتونک اولغسی مسلمان قرواشدن و عفت سز خاتونلرک اولغسی اولدر
زیرا مؤمنه جاریه و عفت سز قاری اولمشک جائزدر (وَالْخَصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ اَوْتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ) دخی
سز دن اسبق کند و کتوب و بریلانلردن اولان عفتلر خاتونلرک اولغسی سز حلال اولد (وَالَّذِينَ
اُجُورُكُمْ) بقی مهرلرین کند و لره و بر سز (مُحْصِنِينَ غَيْرِ مُسْلِمِينَ) و حالده که سز تکامله عفت
طلب ایدوب زانی اشکارا بیمیه سز (وَلَا تُخْذِلُوا اَهْلًا) و نه مخفی دوستلر ایدنه سز یعنی کاحله
عفته طالب اولوب زنا فعلنه نه اشکارا و نه کیزی ارکاب ایتکر (وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ

و هر کیم اسلامک احکامن انکار ایدر بی شبهه که علی اطلال اولور (وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ) و کندوسی
او برجهانده او تونلرک زمره سندن در (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِيْمَانُ كُفْرًا) (اِذْقُمُ إِلَى الصَّلَاةِ
بِقِي حَذْرًا) اولوب نماز قیلغه فاللق ایسترسز (فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ) بوزر کزی باس تونلرک
نه ایندن چکه بدک و قولاقدن قولاقنه بدک بیکر (وَأَنْذِرْكُمْ إِلَى الْمَوْتِ) والکر کزی دسکله بدک
(وَمُسْتَحْوِرٌ وُجُوهَكُمْ) و باشلر کزی صوبله سلاک حضرت امام اعظم رضی الله عنه فتنه باشلر
در تده برین سلاک فرزند روح حضرت امام شافعی رضی الله عنه بیورد بیکم اسم مسح اوزرینه اطلال
اوله حق سننه نک مسیحی فرزند (وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَفَّيْنِ) و باقلر کزی طوقله و ارجحه غسل
ایدک (وَأَنْ كُنْتُمْ حُجَّجًا فَاطْهَرُوا) و اگر جنا بیلواید یکر جمیع بدن کزی بیکر (وَأَنْ كُنْتُمْ مَرَضًا) و اگر
خسته ایدیکر (أَوْ عَلَى سَفَرٍ) یا بول اوزره ایدیکر (أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمُ مِنَ الْغَائِطِ) یا خوسر
بر کیمه مسترحدن کدی یعنی اندر حدث ایدوب کدیمه (أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ) قول جمهور
اوزره بوکلام جماعتک ایدر یعنی قاریلری وطنی ایدوب (فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً) طهارت ایدک صوبلر
ایسه (فَيَتَمَوَّصِعُ غَائِبًا) بر پاک بر بوزن قصد ایدک (فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ) پس
اندن بوزر کزی والکر کزی سلاک (مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ) بمعله سز اولوق ایتکند
او تیدر یکم حق جل و علا ایستر که اوزر یکره بر طارلق قیله (وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ) و لکن ایستر
سز طهارتله پاک قیله بقی صوبلرک استعماله قدر نکرا ولیه (وَلِيَتِمَّ نِعْمَتُهُ عَلَيْكُمْ) و ایستر که ایتدک
احشا اوزر یکره تمام قیله (لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) تاکه نعمتله مفرو معترف اولوب حمد و ثنا
اید سز (وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ) و اوزر یکره اولان ایزد ذوالجلالک نعمتی یاده کورک (وَلْيُنْذِرْ
و عهد و پیماننی دخی (الَّذِي اَوْفَقَكُمْ بِهِ) شول عهد و پیمانکه حق جل و علا آنکله سز بغلدی (اِذْقُمُ
سَمْعُنَا وَاطْعُنَا) بید بیکر سوزی دکله دک و فرما آنکه منقاد اولدق و لدن مراد اول عهددر که سز
کائنات آنی مسلمانلردن بیعه الرضوانه الیه کدوبه هر حالده اطاعت ایدلر (وَاتَّقُوا اللَّهَ) و تعالی
او تده و عهدی پوزمه ده ایزد متعالدن خوف ایدک (اِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) بی شک کیم
خدای ذوالجلال سینله لک مخفیاته دانادر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) اهل ایمان اولادلر (تَوَنُّوْا
لِلَّهِ) طوغر بلغله طور مش اولک الله ایچون (شَهَادَةً بِالْقِسْطِ) عدل ایلله طانقلر اولک (وَلَا يَجْرِمُكُمْ
شَتَانُ قَوْمٍ عَلَى اَنْ لَا تَعْدِلُوا) و برکرو هک یعنی مشرکله عدل و بی عدل ایتدک اوزره سز حق
ایستون (اعِدُّوا لَهُمْ أَقْرَبَ لِلْعُقُوبِ) عدل ایتک تقویه یقینر کدر (وَاتَّقُوا اللَّهَ) و اظلم ایتدک تکرید

خوف بیدك (وَالَّذِينَ خَابُوا فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّهِمْ يُكَذَّبُونَ) بی شبهه کیم حق جل و علا ایستد بکفر آشایه عایشه داند
 پس سره کاکوره سزا ورز (وَعَلَى اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) حق جل و علا و عدا یدی شول
 کیمسه لره که بیا کلوب کوزل عملر ایستد بکفر اولو احسان اولو احسان بویه (لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَجَزَاءٌ
 عَظِيمٌ) کدوله کاهلک بار لغسی و اولو اجرت وار (وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّعِيمِ
 دخی شول کیمسه لره که کفر اید و ایمان نه قصد بق ایستد بکفر اولو احسان اولو احسان بویه (لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَجَزَاءٌ
 عَظِيمٌ) کدوله کاهلک بار لغسی و اولو اجرت وار (وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّعِيمِ
 مسکی کافور د بوقتل ایندی خطاسی ظاهر و یقینی بکفری و بیک لازم اولدی حضرت صلی الله علیه
 وسلم بر مقدار فیه بوج المیعون خلفاء راستد بیکله یهودن قریظه طائفه سنه کدی ناکه اول
 کیمسه نک دینی ویر انلر حضرت نک کلسی بومطلبه چون بلجک دید بیلر باش اوزره نه کلو نفود
 ایسترسن حاضر د رانجق سندن ایسترسن که یا نمرده بر خطه ارام اید و بر ماحضریه سیر
 حضرت صلی الله علیه وسلم سوزلرین قبول اید و بوقوف بلدی پس قلنه مباشرت ایتکه قصد
 اید بیلر انلردن عمرو بن جاش شقی بر کرم طاسک الوطامد حضرت نک اوستنه صالمو ایستد
 همان جبرائیل علیه السلام حضرت صورت حالی اعلام اید و حضرت اولکادن چیقوب بکدی
 بعده حق سبحا و تعالی بواقی منزل اید و بیورد (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلانلر
 اذکرنا نعمه الله علیکم (اوریکره اولان نکرینک تمنق خاطر کورک (اذهم قوم ان یبسطوا الیکم
 ایدیهم) و ند مکه برکوه قصد اید بکیم هلا ککره الیرین اچه لر (فکف ایدیهم عنکم الیرین حق
 سبحا و تعالی الیرین سوزن منع ایتد (وَاتَّقُوا اللَّهَ) و حق تعالی دن خوف ایدک (وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُ كُلِّ
 الْمُؤْمِنِينَ) ویزد ذوالجلال اوزره اهل ایمان اعتماد ایتن سوزر ابولکی ایصال ایدن و شری دفع ایدن کد بید
 و کفد اخذ الله میثاق بنی اسرائیل (و بی شبهه کیم حق جل و علا یعقوب او شافلرینک عهد و میمانلر
 الیکم جبار ایله جنک ایتد حضرت موسایه موافقت اید لر (وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا
 و انلردن اون ایکی شاهد کوندردک هر بری بر عیشیرندن ناکه عیشیر سنک احوال تفقش اید و
 کور و کوزده مرویدر کیم حق بنی اسرائیل فرعونک شرتدن قورتلوب مصرده فراطوندیلر حق
 سبحا و تعالی انلره فرمان اید کیم زمین شامدن ارجحانام شهر بکدک انده اولان جبار ایله جنک
 و جهاد ایدک انلری ندن نابود قیلد یغکره نصکره اولکافی کندر کمره مسکن ایدینک و حق جل و علا
 موسایه امر ایتد که هر بر عیشیرندن بکفیل الله بوموال اوزره که امر اولند قلمی شیئی ایفا اید لر
 حضرت موسی علیه السلام کفیل الیرین الدقد نصکره بنی اسرائیل ایله مکان مزبور توجه ایتدی حق

اکا بیلشد بیلر نقیای چاستلکه کوندرو با صبر لیدی هر کورد بیکر نشنه فی عیشیرنکره سوبلر
 نقیایکد و احوالی جنسنس اید کلدن انلری برالای بلند قامتله مهیب الشکل اشخاص کورد بیلر رجوع
 ایتد کلدن قورلی عیشیرنکره اول خیری سوبلر بیلر انجق یهود انسلندن کالب بن یوقا و حضرت
 یوسف اولادندن بوشع بن نون سوبلر و بوقضه نک ننه سی مواضع منعده بیان اولور
 ان شاء الله الملك العزیز (وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ) ویزد جل جلاله انلره دیکد علی التحقیق شمنکر
 اوزره باردم ایتد بن سرکه یم (لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ) قسم اولسونکه اگر نمازی قیلارسن (وَلَتُؤْتِيَنَّ
 الزَّكَاةَ) و ارباب استحقاق مالکونک و بررسن (وَأَمْتُمْ بِرُسُلِي) و پیغمبر لریمه تصدیق اید
 و عزیمتوه (و انلره باردم اید و فرمانلرین برینه کتور رسن (وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا) و خدا و
 ذوالجلالک بولنک بر کوزل نفقه بذل ایدرسن (لَا تُكْفِرْنَ عَنْكُمْ ذُنُوبَكُمْ) البتد کناه کنی
 سندن بکولیدرم (وَلَا تُخْلِكُوا جَنَاحَیْ بَعْثَرٍ مِنْ جَنَاحِ الْإِنِّهَارِ) و علی التحقیق سزی داخل قیلا
 بریا غلره که کوشکاری الشدن ایر مقلر قر (فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ) پس و مؤکد شریطه نصکره
 هر کیم سزدن کفر ایدر (فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ) بی شبهه که بولک اونه سن اردر کفر
 نقضیم میثاقهم لعناهم) پس عهد و میمانلرین یوزد قلدن انلری کدی و لیرین رحمتزدن دور قلد
 ا جعلنا قلوبهم قاسیة) و کولرین برک قیلد فکه ایمان مشاهد سی واستماع کندولر نااندر
 ایتدی (يُخْرِفُونَ إِلَهُكُمْ عَنْ مَوَاضِعِهِ) نورانک سوزن برلرندن تبدیل ایدر لر یعقوب حضرت صلی الله
 علیه وسلم و صفند اولان سوزلری غیر سوزله تبدیل اید لر (وَسُوِّحَاطًا يَأْمُرُكُمْ
 و بر اولوهره او شتدیلر اول سنه دنکه انکه پند و برلشیرد (وَلَا تَرَالُ نَطْلُعُ عَلَى حَاشِيَةِ مَنَاسِكِهِمْ
 و طور صیق انلردن صادر اولش بر خیانت اوزره مطلع اولور سن (الْأَقْلِيَاءُ مِنْهُمْ) مکر ایلردن
 از کیمسه خیانت ایتد عبدالله بن سلام و اصحابی کبی کیمسه لر (فَأَعْقَبَهُمْ نَضَاجًا) پس ایمانه
 کلور ارسه یا خود جزیه بی قبول اید و بر لر رسه انلردن وانج و تغافل بیه (إِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ
 که بی شبهه حق جل و علا ابولک ایدنلری سور (وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى) و شول کیمسه لرونکه
 دیدیلر علی التحقیق بر زسار ز (أَخَذْنَا مِنْهُمُ) عهد و میماندک الدق (فَنَسُو حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا
 پس بر اولوهره او شتدیلر اول شیدنکه انکه پند و برلدیلر (فَأَعْرَضْنَا عَنْهُمْ) و البعض
 الی یوم القيمة) در عقب یمان شکله کفری سبیلده اشکارا و کیری دشمنلکی ایلرند صالد
 روز جزایه دکلر اوج فرقه اولدیلر شطوریه و یعقوبیه و ملکائیه و بونلرک ارا سنده علا

و دشمنان اصلا کسک و نماز (وَسَوْفَ يَنْتَهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ) و بی شک حق تعالی اناری
 آگاه اید اول سننه دیکه کند و لرایشان لودی پس عالمی کوره سز الرین و برر (یا اهل الکتاب) ای
 یهود و نصاری جماعتی (قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا) محققا سز پیغمبر میز کلدی (ببین لکم کبر) سز کون
 جوق بیان ایدر (مَتَا كُنْتُمْ تُخَفُّونَ) اول سیدنکه سز آن صافلر دیکر (من الکتاب) سزده اولان
 کتابدن ننه که نوراندن محمد انصطفی انک نغنی و رجم آیتنی صافلر دیکر و انجیلدن حضرت عیسی
 احمد المختار کلسنک مژده و بر مسین (وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ) و جوق سیدن و از کچر یعنی حضرت محمد
 المصطفی مخفی قیلد یکر اشیا انک جوغنی پوشیده فیلوب بیان آیتن (قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ
 مُبِينٌ) بی شبهه کیم جناب ذوالجلال لدن سزده برر و دشمنانک و اشیا ای اشکارا قلیجی بر کتاب کلدی
 و او فراندن ز بر اجهلک ظلامنی نابود قیلان و احکامی اشکارا ایدن کند و سیدر (ببین لکم کبر) سزده اولان
 رضوانه سبیل السلام) حوجیل و علا لطف و کر مبله عذابدن نجات و برن بولری انکه کوستر
 شول کیمسته که خشود لغنه بر و لک ایتدی (وَنُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ) و شرک
 قر نفلرندن ایمانک و دشمنانک اناری چقار راددن و توفیقیله (وَمَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
 وَبَرِّطُوهُرْ و بوله اناری سالک قیلر که اول بول حقک سمنه جمله بولردن یقیندر (لَقَدْ كَرَّمْنَا
 قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ) قسم ولسونکه کفر ایتدی شول کیمسه لکه دبدیلر تکرری کند و در
 مژده او علی مسیح (قُلْ مَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا) سوبله کیمدر شول کیمسه تکرینک قدرت و ارادت
 بر دشته مالک اولوب کند و بی منع ایله (إِنْ أَرَادَ أَنْ يَهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
 اکر ایستر کیم مرید او علی مسیحی و اناسن و علی العموم بر یوزنده اولاناری اهلانک ایله یعنی مسیح
 و اناسی سائر ممکنات کبی مهور و قابل فساد لر و بر کیمسه مهور اولوب فنا بی قبول ایدر تکر یلفه
 لیاقتی اولماز (وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا) و خدای ذوالجلال محض و عو لو کدر کوکلر
 و برک و انلر ارا سنده اولان اشیا انک بادشا هلعی (يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ) ایستد و کی شیئی ایجاد
 ایدر پس حضرت عیسی پدر سز تولد ایتد کچون نجون شبهه به و اروب الوهیتی کند و به نسبت ایدر
 (وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) و حق سبحا و تعالی هر دشته نکه ایجاد اوزره توانادر (وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَا
 نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ) و یهود و نرسا لر دبدیلر بز تکرینک او غلر یوز و دوستلری یعنی انک
 حضور عزتیه مقرر یوزنده که او غلر دبدیلر رقتند مقید لر (قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ) سوبله سوز
 ماردقه کچون کچون کاهلر یکر سبیلله سز اشکجه ایدر زیر ابرو منصبده اولان کسه البتة

رکاء ایستلر که موجب تعذیب اوله و الحاله هذه دنیا ده سزی قتل و اسیر و مسخره معذب و قتل
 و آخرتک دخی مقرر و معتبر فتنه که بر ق کون سزی تعذیب ایدر (ثُمَّ نَبْلُوكُم بِمِنْ خَلْقٍ) بلکه سز بر
 سز که شول کیمسه لردنکه حق تعالی اناری بر ایتدی یعنی سز خلقه ایتد و کی معامله بی سز که ایدر
 زیر اسائر خلق اوزره سز لک بر مزیکر یوقلد (يَعْرِضُ لَكَ الْبَيْتَاءُ) ایستد و کی کسنه به مغفرت ایدر
 (وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ) و ایستد و کی کسنه معذب ایدر (وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا) و ایدر
 ذوالجلال مخصوصد کوکلر و برک و ار لردن اولان اشیا انک نصرفی غیر کیمسه نکه اند دخی یوقلد
 (وَالْبَيْتُ الْمَصْبُورِ) و درونک کند و طر فنه در (یا اهل الکتاب) ای یهود و نصاری کروی (قَدْ جَاءَكُمْ
 رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ) علی التحقيق پیغمبر میز سز کلدی و الحاله که احکام شرعیه سز کون بیان ایدر
 (عَلَى قَوْلٍ مِنَ الرَّسُولِ) بر وقت اوزره که پیغمبر لک ارسالنک انقطاع حاصل اولستد (أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا
 مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ) ناکه دیمیه سز و عذر کومیه سز که بزه بر مژده و بر یچی و نه بر فور قو و بر یچی کلد
 (قَدْ جَاءَكُمْ كَرِيمٌ وَبَشِيرٌ وَنَذِيرٌ) کلام محذوفه متعلقدر یعنی بزه پیغمبر کلدی سوز یله عذر کور مکر کیم
 علی التحقيق مؤمنلره اعزاز و اکرامله بر مژده و بر یچی و کفار عذابله بر فور قو و بر یچی سز کلدی
 (وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) و حق سبحا و تعالی هر دشته اوزره توانادر ایستد پیغمبر لری بی اندر
 بی یولر ننه که حضرت موسی و عیسی علیهما السلام ار لردن بوللر و ایستد فاصله و برر
 ننه که حضرت عیسی ایلده محمد المصطفی ارا سنده قیلدی (وَأَزَقَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ) و مذکور قیل
 اولوقتیکه حضرت موسی کند و قبیله سنده دیدی (يَا قَوْمِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ) ای بنم کروم
 اوزر یکره اولان تکرینک احساننی خاطر کتورک (أَزْجَعَلْ فِيكُمْ آيَاتِي) که ار کردن پیغمبر لری قیلد کیم
 انلرک دلایلله طریق حق بولور سز (وَجَعَلَكُمْ مَلُوكًا) و سز دن پادشا هار قیلد (وَأَتَيْنَاكُمْ بِمَالٍ
 يُؤْتِي أَحْدًا مِنَ الْعَالَمِينَ) و سزده شول سننه و بر دیکه خلقدن بر کیمسته آنی و بر مدی زیر انلره در بانک
 یارلسی و من سلوانی و نیجه نعتلر و بر دیکه هیچ برامه انلر و بر لیدی (يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ
 الَّتِي كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْمَسْكَنَةُ) ای بنم عشیرتم پال قیلان زمین کیرک (الَّتِي كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْمَسْكَنَةُ) ای بنم عشیرتم پال قیلان زمین کیرک
 محفوظله سز مسکن اولغنی یازدی بوشر طله که ایمان و طاعت ایدر سز (وَلَا تَزْنُوا عَلَى أَعْيُنِكُمْ) و جبار
 و جبار قور غوسندن اکسه لریکن اوزره د و نوب فمکر (فَتَقَبَّلُوهُنَّ بِسُرْرٍ) که دنیا و آخرتک
 ثوابن او ترمش اولدیغ کحالده و سز (قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا فِينَا قَوْمًا جَبَّارِينَ) بنی اسرائیل دبدیلر
 ای موسی علی التحقيق ارض مقدسه ده بر قوت و شوکت صاحبی متغلب کروه و انلر له جنک ایتد که

اسبق آدم و غلغلندن بر کیمسه اولمش ایدی (فَبَعَثَ اللَّهُ نُوحًا ابْنًا بِنْتِ فِي الْأَرْضِ) پس حق تعالی بر قرعه
 کوندردیکه برده منقار یله وایا قلیله قذر (لِئَرَىٰ كَيْفَ بُوَارِي سَوَاءَ أَجْنِيهِ) اناکه کاکو ستره کیم
 قونداشنک بدنی بنجه بوسشید قیلار کوردیلر که حق تعالی یکی زاعی قابیل قینه کوندرد
 پس بری بر یله جنک ایتدی بر بیسی مقتول اولدی صاع اولان قرعه همان بر حقور قزوب مقول
 ایچنه بر اقوبه فن ایتدی (قَالَ يَا وَيْلَتَىٰ اَئِجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغَرَابِ) قابیل دیکه ای هلاکم
 حاضر اولکه عذاب بود ریا عاجز اولد که اوله بر بوقرعه کبی (فَأَوَارَىٰ سَوْءَ أَخِي) که قونداشنک
 بدنی مخفی قیله یرینه که بوقرعه قونداشنک بدنی مخفی قلدی بعده قابیل قونداشنک طبر اغه
 کومد (فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ) صکره بشما نلردن اولدی اولچهند که آنی دفن اید بنجه چوق
 حیرت چکدی ویدر ماد رکزد و سندن نیری ایتدی لر وچر سیما اولد (مَنْ أَجَلَ ذَلِكَ) بوا اولد و مکه
 اوتدی (كُتِبَ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ) یعقوبک اوشا قلی اوزره باز دقکه (أَنْ تَقْتُلُوا قَتْلًا مُّغْتَابًا) غیر نفس
 علی التحقیق شان بودر که هر کیم بر جان اولدردی که اول جان نبر کیمسه اولد و مستد (أَوْ قَسَادًا
 فِي الْأَرْضِ) و نروزی زمینک بریار مار غله سعی ایتدی قطع طریق و مریدلک کبی (فَكَتَمْنَا قَوْلَ النَّاسِ
 جَمِيعًا) کویا که اونا حق بر جان قتل ایدن کیمسه خلق قوا اولدرد (وَمَنْ أَحْيَا هَا) و هر کیم آنک
 صا غلغنه سبب اولدی (فَكَتَمْنَا أَحْيَا النَّاسِ جَمِيعًا) کویا که خلق قوا صا غلغندردی (وَلَقَدْ
 جَاءَهُمْ رَسُولُنَا بِالْبَيِّنَاتِ) دخی قسم اولسون که ای بنی اسرائیل پیغمبر لر بر شکارا معجزه لرله کلد
 فَمِنْ كَثِيرٍ مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَكُسْرُؤُنَّ) پس علی التحقیق اول معجزه لر دن صکره نلردن چوق کیمسه
 وار که زمینک اولان حد و معینه فی بنجا و زامش لرد (إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ
 فِي الْأَرْضِ فَسَادًا) بوندن اوزره بر دینه بوقدر که تکرینک و پیغمبرینک دوستلریله جنک ایدنلرک
 و روزمینک بول کسمک ابله فساد ایتکه سعی ایدنلرک سزاسی بوکه (أَنْ يُقَاتِلُوا) قتل اولنه اگر
 بولده کیدنلری اولدرد بلسه (أَوْ يُصَلُّوا) با قتل اولوب داره چکله لر اگر مالی آلوب اولدرد بلسه
 أَوْ تَقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ) باللری وایا قلیری یکی طرفدن کسبیله یعنی حصول اللری وصول
 ایا قلیری کسبک کر کد اگر یا لکن اموالی اید بلسه (أَوْ يُقَاتِلُوا مِنَ الْأَرْضِ) یا بر بوزندن فی ایلنه لر
 فقط خلق قورقتسه لر بولت فطاع طریق حقند نازل اولدی امام اعظم حضرت لری و بنه قوم لاری
 سوزین حبس اوزره حل ایتدی زبرا انکه بر بوزندن شر لری دفع اولنور (ذَلِكَ كَيْفَ خَرَجْنَا فِي الدُّنْيَا
 بَوْمَذُكُورًا) اولان عقوبت لر بوجها نلره بر خوارق و رسوا لکدر (وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ) کوا وچ

انلره بر اولو اشکجه وار (إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ) مکر شول کیمسه کدیشیا اوبو ایتکدرند
 رجوع ایتدیلر اوزر لینه سز قادر اولدن اولانلردن حقوق الهیه ساقط اولور (فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
 رَّحِيمٌ) پس بیلک علی التحقیق کیم خدای عز وجل کاهی توبه ایله محو ایدوب توبه ایدنلری عاقبتله اسر کر
 یاهو ایتدین اتموا اتموا الله) ای ایمانه کلانلر کیدن خوف ایدک (وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ) واکا
 تقرب حاصل اید جنک دینه طلب ایدک یعنی اوسرین امثال ایدوب سنا هیله اجتناب ایدک انکه
 ثواب جز یله نائل اوله سز (وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ) و ظاهر و باطنده اولان اعدا سبیله جنک ایتکدرند
 مقدور کوی بذل ایدک (لَعَلَّكُمْ تَقْلِقُونَ) شاید سز زحمتدن قور تلوب رحمتنه مظهر اوله سز (إِلَّا
 الَّذِينَ كَفَرُوا) تحقیقا که کفر ایدن کیمسه لر (لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا) اگر برده اولان امتعه و اموال
 قو کد ولره اولد (وَمِثْلَهُ مَعَهُ) و آنک کبی بلسنجه اولسند (لَيَقْتُلُوهُ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ) ناکه
 انکه روز قیامتک عذابدن جانلرین قور تر لر (مَا تَقْبَلُ مِنْهُمْ) نلردن قبول و لغزدی (وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
 و انلره بر در لولو اشکجه وار (يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوكَ مِنَ الْأَرْضِ) بستر لر که دوزخک ایشندن چقه لر
 وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا) و انلردن چقی کد لر لر (وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ) و انلره بر کسلر عذاب وار (وَاللَّيْلِ
 وَالنَّارِ قَرَّةٌ) و اوغری اولان کشی و اوغری اولان قاری (فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمْ) انلرک اللزین کسک مراد
 صاع لدر لر (جَزَاءُ يَوْمَاسِيٍّ) تکری تعالی انلره بر درست مکافات ایتدی فزاند قلیری شی سبیلله
 نکلانلر (تُكْرَىٰ عَالِيَتُكَ) فرماندن صد و راتیش بر عقوبت انلره اولدی (وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ) اوزر
 جل جلاله ایتدی حکمک غالب ایشی حکمت موافق در (مَنْ تَابَ مِن بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ) پس اوغری لر
 بر کیمسه اوغری غلغند نصکره بشما اولوب خلق کوزل قلدیکه اوزرینه لازم اولان اشیادن بر نول
 قور تلوب بر دخی سرف ایتیمکه عزیمت ایلد (فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ) بنشیه ایزد جل و علا آنک اوزره
 مغفرت لرد و نر (إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ) تحقیقا حق سبحا و تعالی انلرک کاهک بوسشید قیلار
 محشرده رسوا ایتما مکه کد ولرین اسر کر (أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ) ایا بیلر سز
 ای مخاطب اولان کیمسه علی التحقیق کیم تکری جل و علا کد ویه مخصوص کو کد و برک پادشا هلعی
 يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ) ایتد و کفی معذب قیلار (وَيَعْلَمُ مَنْ يَشَاءُ) و ایتد و کفی کشته مغفرت ایدر
 وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) و ایزد جل جلاله هر شنه اوزره توانادر (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزَنْكَ الَّذِينَ يُنْفِرُونَ
 فِي الْكُفْرِ) ای وحی ایله کوندلر لاش اولان ذات پاک سنی غناک قلسن شول کیمسه که کفره دوشمکه متا بد لر
 مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَقْوَامِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ) شول کیمسه لر دنکه اغر ایلله ایمانه کلدک د بدیلر

و حالیه که کولاری ایمان کلد (وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا) بودین یهودیله تدین ایدنلردن بکروه و ارکه (سَمَاعُونَ
 لَلْكَذِبِ) اوزریکه بلان سوبلیک ایچون سوزیکه قولای قلوئرلر (سَمَاعُونَ لِقَوْمٍ آخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ مَبْلَغُهَا
 سوزیکه قولای قلوئرلر بریشقه کروه ایچونکه سنک مجلسکه کلر لر یعنی مدینه ده اولان یهود خیر
 اولان اهل ملت ایچون سوزیکه ایشیدر لر تا که انلری سوز کدن کاه ایدر لر یوآنیک سبب زولای ایدیکه
 اهل خیر لک اشرافدن برکیمسه بر شرف صاحب خانونه زنا ایدیکه محصل اولد قلمی ایچون اقتضای ایدیکه
 انلری رجم ایدر لر لکن رجم اولماری کد و لر معقول کور نمکله حضرتک جوارنده اولان بنی قریظه یه خبر
 صالدیلر و وجه اوزرکه سرور کاشاندن زنا ک حدین سؤل ایدر لر و یوکا قصیم ایشیلدی که اگر
 زنا ک حدی دجدر سوبلر سه سوزین قبول ایتیه لر و اگر بیورر که حدی دکنک اوزوق و بوزی
 قره ایتیکد رسوزین قبول ایدر لر مقتضای سبیلده عمل ایدر لر پس حضرت صلوات الله علیه رجم اولماری
 حکم ایتدی یهودی قول ایتدی ویدیلر دیمزده زنا یه یوکونا حد بوقدر بعد خواجه عالم صلی الله
 علیه وسلم ابن صوریانی یهودی اراستند و ارازند حکم ضب ایدر لک یوکا بیورر که سکا قسم و بررم سؤل
 خدا ایلر که کد و سندن اوزرکه بر معیوب بوقدر و دریا بیاروب سز و نجات و بر دی دال فرعون
 غرق ایتدی و اوزر که طور طاغی فالندک و حضرت موسی اوزر تورانی ایدر روب حلال و حرای
 ایچنده بیان ایتدی که کتا بکرده زنا ایدن محصلک حد رجم دکلیدر ابن صوریانی کتا بکرده حد
 رجمد یهود طائفه سی یوکلا می ابن صوریان ایشیدیلک اوزرینه فالقوب دیدیلر بنحو حقیقه
 الحالی بیان ایتلک ابن صوریانلر جواب و بررب دیدی قورقد مکه اوزرینه بلان سوبلر سم اوزرینه
 بر عذاب ابنر حضرت صلی الله علیه وسلم رجم اولماری حکم ایدر لر مسجد قیوسی بانک رجم
 اولدیلر (يَحْزَنُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَا ضَعِيفَهُ) و الجماعت که اوزریکه بلان سوبلیک ایچون سوزرکه
 قولای قلوئرلر حالری یوکا سوز مکا نلرند و وضع اولند قد نصکره تغییر ایدر لر نسته که آیت رجمی
 جلد و تخم ایلر یعنی دکنک اوزر سبیلده و بوزی قره ایتیکله تبدیل ایدر لر (يَقُولُونَ اِنْ اَوْفَيْتُمْ هَذَا
 فَتُخَذُوا) یهود خیر بنی قریظه یه دیر لر بو محرف سوزک حکمی سزه و برل دیسه ائی قبول ایدر لک
 (وَاِنْ لَمْ تُؤْتُوهُ فَاُخَذُوا) و اگر محرف حکم سزه و برلیوب محمد المصطفی آنک خلافت حکم ایدر
 ائی قبول ایتیکدن کد و کزی صا قدرک (وَمَنْ يَرِ اِنَّ اللهَ فَيَنْتَهُ) و هر کیمیکه نکری تعالی آنک
 ضلالتی استر (فَلَنْ يَمْلِكَ لَهُ مِنْ اِنَّ اللهَ شَيْئًا) نکریک حکم کدن اکا برنسنه یه قادراوله سز
 ضلالتی اندن دفع ایدر سین (اُولَئِكَ) اول صافانله متصف اولان کروه (الَّذِينَ لَمْ يَرَوْا اللهَ اَنْ يَكْفُرُوا

قُلُوبِهِمْ) سؤل کیمسه لردر که نکری تعالی ایشیدیکه کولکرین کفزدن پاک قبله (لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيَانٌ
 انلر در بر جهانده خوارلق و حقیر لک که همیشه اهل ایماندن خوف اوزره ولوب کند و لر خیر و بر
 (لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ) و انلر و بر جهانده بسر اولوشکجه وار (سَمَاعُونَ لَلْكَذِبِ) بر بوز
 بلان بغلق ایچون سوزک دکلر لر (اَكَا لَوْ لَشَيْئٍ) حرامی یعنی رشوق چوق بیر لر (فَاِنْ جَاؤُكَ
 فَاحْكُم بَيْنَهُمْ) و اگر عرض عنهم پس سکا کلور لر سه ارا رنده حکومت ایت با انلردن بوز جویر (وَ اِنْ
 تُعْضِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرَّوكَ شَيْئًا) و اگر انلردن بوز جویر رسن هیچ برنسنه سکا زیان ایدر مز لر (وَ اِنْ
 حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ) و اگر ارا رنده حکومت ایدر رسن حق سبحا و تعا بیورر یعنی شیشه
 ارا رنده حکومت ایلر (اِنَّ اللهَ يُحِبُّ الْقَاسِطِينَ) که بی شیشه حق سبحا و تعالی عدل ایدر لک سز
 وَ كَيْفَ يَحْكُمُونَ) و اینجه سنی حکم ایدر لر (وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ) و حالیه کورتیه با نلرند (فَهَاتُمُ اللَّهُ اَنْ يَكْرِهَ
 فرمائی ایچنده موجوددر (لَمْ يَتَوَكَّنْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ) پس کتا بلرینه موافق حکم ایتدیکند نصکره
 اعراض ایدر لر (وَمَا اُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ) و اول کروه کتا بلرینه ضدیق ایدر لر دکلر (اِنَّا نَزَّلْنَا
 التَّوْرَةَ) تحقیقا که بز تورانی ایدر دکلر (فَهَاتُهَا هُذُوْرٌ) و حالیه که ایچنده طریق حقه بول
 کوستر مک و شبهه لر بن ظلماتن ازاله ایدن ایشغ وار (يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ اَسْلَمُوا) نکریک
 حکمته انقباد ایدن بنی اسرائیل پیغمبر لری آنکله حکم ایدر لر (لَّذِينَ هَادُوا) دین یهودیله تدین
 ایدن کیمسه لر (وَالَّذِي يَتَّبِعُوكَ وَاَلَا حِجَابًا) و پیغمبر لک طریقه سلوک ایدن علما و زهاد دخی آنکله
 حکم ایدر لر (بِمَا اسْتَفْظَوْا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ) اول سبیلده که نکری تعالی انلر فرمان ایتدیکم کتا بی
 تحریف و تضییع صافلیه لر (وَ كَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ) و اول کتاب اوزره کوا هار ایدیلر کتور
 ائی بیان ایدر لر نسته که ابن صوریانی ایتدی (فَلَا تَحْشَوْا النَّاسَ وَ احْشَوْا) پس ای حکام اولنر
 حکومت کرده خلقدن خوف ایتک و بندن خوف ایدر لک (وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا) و بنم حکامی
 از بها ایلر یعنی رسوت بی اعتبارله و جاه نا بایدارله تبدیل ایتک (وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا اَنْزَلَ اللهَ
 وَ هَرَكِمَ نکری ایدر دوی ک شیشه حکم ایتد (فَاُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ) اول کروه که حکمده نکریک
 کاتبه مخالفت ایدر لر کد و لر در کافر اولنر (وَكُتِبَ عَلَيْهِمْ فِيهَا) و بنی اسرائیل اوزره نورانده
 باز دق یعنی فرض ایتدیکه (اِنَّ النَّفْسَ بِالْنَفْسِ) ایتده جان جان مقابله سنده قتل اولنور
 (وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ) و کوز کوز ایلر قویار لور (وَالْاَنْفَ بِالْاَنْفِ) و بوزن بورن ایلر کسلور (وَالْاَذْنَ
 بِالْاَذَنِ) و قولای قولای ایلر دبیدن کسلور (وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ) و دیش دیش ایلر قلع اولنور (وَالْجَنَاحَ

فَصَبَّاسُ) وبارها در قصص ایه سبب یعنی باره مقوله سنده مادمکه مساوات نمکند در قصص اول نور مثلاً بر
 یکسه نیک الی کسیه مقابل سنده کنک الی قطع اول نور اما یاره ده مساوات ممکن اولی حق یاره نیک بهاسی
 جنایت صلیحندک النور (فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ) پس قصاص صلیح المسین مستحق اول نور در هر یک که قصاص
 تصدیق است یعنی خصمند و از یکدی (فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ) و تصدیق بیک کند و به کفار اول نور یعنی حق
 سبحان و تعالی آنک سببیکه کما من مغفرت ایدر (وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ) و هر یک نکر ایدر در وک
 کتابله حکم اینتر (فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ) اول کرده کند و لرد در حکم اول کرده حق برینه وضع اینتر (و
 قَتِيلًا عَلَى نَفْسِهِمْ بَعْضُ بَعْضٍ) و مزبور اولان بغير لرد ایزی اوزره مریم او غلی عیشتا کوندر دك (مُصَدِّقًا
 لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ) تصدیق ایدیک اولد یعنی حالده ایلر و سنده اولان احکامی نور اتدن (وَأَنبِئْنَا
 آلَ إِبْرَاهِيمَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ) و کند و به انجیلی و بردك که ایچنده طوع و طهر و کوستر مک و شیه لرد قر نلقن نابو
 قلی ای شیع وار (وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ) ماقبلنده مذکور اولان جمله اوزره معطوف قدر
 و ایکی سلفه انجیلدن حالدر (وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ) و بهر یز کار لره رهنا لوق و پند اولد یعنی حالده
 انجیلی حضرت عیسی و بردك و لیکن اهل الانجیل بیا آنزل الله فییه) و علمه انجیل حکم ایستونلر
 اول حکم که نکر تعالی آنک ایچنده ایدر دی (وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ) و هر یک نکر تعالی ایدر دك
 شنبله حکم اینتر (فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ) اول کرده کند و لرد در خدا نك طاعتی دانه سندن چیقاتلر
 و آنزلنا الیک الکتاب بالحق) دخی سکا قرانی طوع و رغبت بعلله ایدر دك (مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ
 ایلر و سنده اولان کتاب سماوی مقوله سنده تصدیق ایدیک اولد یعنی حالده (وَمُتَّبِعًا حَقْلَهُ) و
 اول کتاب مقوله سی اوزره نیک اولد یعنی حالده یعنی قرآن کتب سماوی فی تحریف و تغیر دن صاف قدر
 و انلر صحت و ثبانه شهاد ایدر (فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ) پس خلق ارا سنده نکر ایدر دیک
 شنبله حکم ایت (وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ) و اوزر و لرینه اویمه (عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ) طوع و رغبت بعلله سکا
 کلان سنده دن منحرف اولد بعلله (إِنِّي جَعَلْنَا مَنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا) سزدن هر یک گروه ای دم و فکر
 بر شریعت و بر طوع و رغبت بول بیلدق (وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً) و اگر نکر تعالی ایستسبک
 سزی بر ملت اوزره متفق بر امت قیلاردی (وَلَكِنْ لِّيَبْلُوَكُمْ فِيمَا آتَاكُمْ) ولیکن سزی مختلف قیلد
 ناکه زمانیه مناسب اولان شرایع مختلفه دن سزه و بردوکی شیده سزی تجربه ایدر و مطیع صلیح
 ممتاز اوله (فَأَسْتَبَيِّقُوا الْخَبْرَاتِ) پس بولکره نائل اولق ایچون بری بریکه علیه ایتمکه سعی ایدک
 الی الله ترجعکم جمیعاً) خدای و الجلاله حکم در د و نکدر قو (ثَبِّتْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ) پس

سزه بیلد در اول سنده که سز آنک ایچنده اختلاف ایدر دیکر منقولد که اجبار یهود بوک و انشور ایدر
 کلک محمد کسانه کیده لم شاید آن دینندن بر مکر و حیلله ایلله دونددره لیس حضرتک حضورینه کلوب
 دیدیلر یار رسول الله یهود ارا سنده نرم کال اعتبار نیزی بیلورسن و بی شبهه سنده معلوم اولمشدک
 بر سکا متابعت ایدر سکا قوی یهود سکا متابعت ایدر لربنا بعتیری استرسن بونی سندن استرز که
 جماعت لره بعضی عوالمیز وار سکا مرا ضیه جقد بغیره بزه حکم ایدر سن حق جل و علا جیب
 اگر منی انلرک مکر و حیلله سندن حفظ ایدر بوابتی منزل قیلوب سیورده (وَأَن لَّكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
 دخی سکا فرمان ایدک که ارا لرد حکم ایدر سن اول شنبله که حق تعالی آن ایدر دك (وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ) و
 اوزر و لرینه اویمه (وَأَخَذْنَاهُمْ أَن يَقُولُوا عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ) و انلر دن صاف که اوزر و لرینه لرد نکر
 تعالی سکا ایدر دیکر شنبک بر مقدار ایدر (فَإِنْ قُلُوا) پس سکا ایدر دین دنده دن یوز جو ر و ب
 کیدر لره (فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ) بیلیم بوندن غیر برشی بوفد که حق سبحان
 و تعالی ایستر که کما هلیک بر مقدار ای مقابل سنده کند و لره بر عقوبت دکرده (وَأَن كَثِيرًا مِّنَ الظَّالِمِ
 لِفَاسِقُونَ) و تحقیق اکیم خلقدن جوق یکسه و لره احکامک حد و نندن تجاوز ایدر و ب کفرده
 نغصب ایستلر (أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ) پس یا کتاب الله حکم موافق اولیان حکم ایستلر (وَمَنْ لَّعَنَ
 مِّنَ اللَّهِ لَعْنًا) و یکم حکم نکر یک حکم نکر دکر (لِقَوْمٍ يُؤْفِقُونَ) لام تبیین ایچوند بعضی استفسام بر
 گروهه در که بی شبهه تصدیق ایدر لربنا اموریه نامل و ندر ایدر بوکر و هدر پس بالضروره بیلور لربیم
 کوزل حکم اوزر که بر حکم خدادن صادر اولد اکر خورد یلر که عبادت من الصامات رضی الله عنه و ابن ابی
 منافق ارا سنده بعضی گفتگو اولدی حضرتک مجلسند بومضمونه که عباد سوبلک یهود طائفه سندن
 بنم خلی دوستلرم و ایلدی که بر مصیبت محله انلرله استظهار ایتک ممکن ایدی لیکن نکر نیک و سغیر نیک
 دوستلرینه اکفا ایدر و ب قولندن و از یکدم ابن ابی دیکر بن نواب روز کاردن و حوادث لیل و نهار دن
 نور قرم یهود طائفه سندن اولان دوستلرمک معاوت مظا هر نلرندن امید وارم حق جل و علا
 بوابتی منزل ایدر بیوردی (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلان یکسه (لَا تَتَّخِذُوا يَهُودَ وَالنَّصَارَ أَوْلِيَا
 بوابتی طائفه دوستلر ایدر نکر (بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ) بر مقدار لری بر مقدار رینک دوستلر ایدر
 یعنی آلر بری بر یله دوستلشور سز که دوستلشمز لر (وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ يَتَوَلَّهُمْ) و هر یک سزدن
 انلرله دوستلر ایدر و معاوت و موافقتلرینه میل ایدر (فَأَن تَمُنَّ مِنْهُمْ) بی شبهه یکم او گونه کسه
 انلرک زمره سندن در (إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ) تحقیق که حق جل و علا ستمکار اولان جماعته

طوغری بول کوسترمز (فَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَغْرِبًا) پس کوکلرند نفاق خسته لکی اولان کروی
 یعنی اینانی و اتباعی کور در سن (ثِيَارٌ عَوْثٌ فِيهِمْ) انلرک دوستلارند شتایدلر (يَقُولُونَ
 نَحْنُ اَنْتُمْ نَبِيًّا دَاثِرَةً) دیرلر قورقیم بزه بر مصیبت که بعضی بوبد کانی ایدرلر که کفار اهل اسلام
 اوزره غلبه ایدرلر و بولکلرین حق سبحانه و تعالی ابطال ایدوب بورد (فَسَوْفَ يَنْفَخُ فِي يَاقَتِ الْبَاقِعِ) پس
 شاید حق سبحانه و تعالی محمد و اصحابیون فتحی کوره مارف معکه دریا بود منازک تسخیری (اَوْفَى
 مِنْ عَيْدِهِ) باقتدن بر فرمان کوند که یهود کوی قتل ایل و سور کو نکلر قلع اولنه (فَيَصْحُوقُ عَلَى
 مَا اسْتَرَا فِي نَفْسِهِمْ نَابِغِينَ) پس کفر و شکدن جانلرک صا قلد قلدی بسته اوزره پیشمان اوله لر
 و يقول الذين آمنوا (وایمانه کلا نلری برینه دیرلر) (اَهُؤُلَاءِ الَّذِينَ اَقْسَمُوا بِاللَّهِ) بولر مبد رسول کیمیکه
 تکریم اندنجد بلر (جَهَنَّمَ اَيُّهَا نَبِيٌّ) و حالده که اندلرینک ملغظن کور معکه چوق جهدا ایدرلر که
 انهم لمعكم على التحقيق کند و لوسر که در (حِطَّتْ اَعْمَالُهُمْ فَاصْبَحُوا خَائِبِينَ) علملری باطل اولوب
 دنیاده و آخرتد او تو زمش اولدیلر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلا نلر (مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ
 هرکیم سزدن دیندن دوز بوایت کرمه غلبه اولان شبتک وقوعدن خبر ویرت ز بر احضرتک و لور
 عهد نه و فوتدن صکره چوق کسسه مرتد اولدی بحق مدینه ده و معکه ده ساکن اولانلردن
 و مجرینک لعبد القیس طائفه سندن بر کسه مرتد اولد و مرتد اولانلر کیمسی پیغمبر لکی دعوا ایدن
 مسنبله الکذابه ویدک و کیمسی و الحاره تابع اولدی و کیمسی سجاج نام بر قاریتک نبوته معترف اولد
 صکره مرتد اولانلری حق سبحانه و تعالی اهل اسلامک فلیجبله عواندی ننه که تفصیلی کتب توارنجد
 مسطور در (فَسَوْفَ يُلَاقِي اللهَ يَوْمَ يُجْزِيهِمْ وَ يَجْزِيهِمْ) صدر ایتد مذکور اولان شرطک جوابیدر پس
 معنی بویه اولور که ای ایمانکلا نلر سزدن هرکیم دینندن رجوع ایدر بلا شتک از جل جلاله اوقسم
 کسسه اهلاک ایدوب برینه بر کوره کور کیم و صفاری بوکه خدا کند و لربن سور یعنی کند و لربن طاعت
 موفق قیلار و کند و لربن تعالی فی سور لربن طاعتنه منقاد اولورلر (اَدْلَةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ) اهل ایمان
 اوزره مهربانق ایدرلر (اَعَزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ) کفار اوزره بی رحم و مغلب اولورلر و بکر و کیم اولد قلدن
 اختلاف اولمشد رکیمسی دیدیکه بن خلقیدرلر و کیمسی سوبلیدی قاد سبه کونک جنک ایدن جماعت
 و بعضی دیدیکه انلر فر من طائفه سیدر و هرکیم ایه لرشانلری بودر که (يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللهَ) تکریم
 بولند جنک ایدرلر (وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ) و ملامت ایدینک ملامتدن قورقلر (ذَلِكَ فَضْلُ اللهَ
 يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ) اوله فوات مزوره تکریمک احسانیدر ایدستد و کسسه آنی ویرد (وَاللهُ وَاَسْعَ عَلِيمٌ

و حق جل و علا قولرینه احسانا چوق ایدر اهل استحقاقی کابینی بیلور (اِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللهَ وَ رَسُوْلُهُ
 وَالَّذِينَ آمَنُوا) بولند اوزره برشق بوقلد که احوالکرة استحقاق وین تکریدر و پیغمبری و ایمان کلا نلر یغو
 حضرت محمد المصطفی انک اصحابی پس انلری ملح ایدوب بورد (الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الضَّلٰوةَ وَ يَتَّبِعُونَ الزُّكُوَّةَ وَ هُمْ
 زَاكِعُونَ) یعنی ملح اولسون شول کیمسه لوه که نمازی قیلارلر و زکوی ویرلر و حال بوکه نمازی
 و زکوی ادا ایدرلر و خشوع ایدرلر (وَمَنْ يَتَوَلَّ اللهَ وَ رَسُوْلَهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا) هرکیم تکریم و پیغمبری
 و ایمانه کلا نلری دوست ایدینور (فَإِنْ خِزَّبَ اللهُ هَؤُلَاءِ الْعَالِبُونَ) بی شبهه کیم خدا نک لشکری کند و لور
 غلبه ایدرلر خبرده کشتد که یهودن رعاف بن زید و سوبیدن الحار اسلام کلد یلر بعد منافق
 اولدیلر حقدان بعض کیمسه انلرله مودت ایدوب و خالطه ایدرلر دی حق تعالی انلرک حقنه بو آیتی
 منزل قیلوب بورد (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِيْنَهُمْ هُزُؤًا وَ اَعْبَادًا مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتٰبَ
 مِنْ قَبْلِكُمْ وَ الْكُفَّارَ اَوْلِيَا) ای ایمانه کلا نلر سزدن تسبق کند و لور کتاب و یریلان کسسه لردن دینکری
 مسخره ک و او بنق ایدرلر و مشرکری دوستلر ایدنمکر (وَاتَّقُوا اللهَ) و دین دشمنلریله دوستلق
 ایتکده تکریدن خوف ایدک (اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ) اگر اهل ایمان اید بکرز را ایمان صحیحله متصف اولان
 کسسه دین دشمنلریله آشنا لقا ایتد (وَ اِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اِجْتَدُوا وَ هَافِظُوا وَاَعْبَادًا) و حق نماز قلد
 چغیر سزا و چغیر معنی مسخره ک و او بنق ایدرلر نور کور دیرلر که مدینه مزوره بر ترسا و ارایدی هرگاه که مؤذن
 اشهدان محمد رسول الله سوبیدر و لخبیشد یرتدک بلا بنی تکریم یا نلر سیدین اتفاقا بر کیمیه ترسا
 اهل و عیالبله اولند یا نور کخدمتکاری و طه سته است کوردی ندن بر شراره منفصل اولوب
 کند و بی اهلبله بیلر احراق ایلد (ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُوْنَ) اول استمرا و او بنق اول سببله
 انلر بر کوهلر فهم ایتد اول استمرا ایتد نه کونه ستم وار (قُلْ يَا اَهْلَ الْكِتٰبِ) سوبله ای کتاب ایلری
 هَلْ تَتَّقُوْنَ مِنَّا) بر سننه بزدن عیب بیلوب انکار ایتد سز (اِلَّا اَنْ اَمَّا بِاللَّهِ وَ مَا اَنْزَلَ اِلَيْنَا وَ مَا
 اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ) مکر بواشی که خدا نک وحدانیتنه و بزه ایدر یلن کتاب و بزدن اسبق ایدر یلن کتب نصحت
 کوردک (وَ اَنْ اَكْثَرُكُمْ فٰسِقُونَ) و آتی عیب بیلر سز که علی التحقيق چوغر ایمانک دائره سندن
 چمشتدر (قُلْ هَلْ اَنْتُمْ مُشْرِكُونَ) سوبله اول عیب ایدر بکر دیندن بد تر اولان شیدن
 سزه خبر ویردی (مُتَوَبِّعًا عِنْدَ اللهِ) تکریم قشندن ثابت بر سزا اولد یعنی چمشتدن (مَنْ لَعَنَ اللهُ
 وَ عَصَبَ عَلَيْهِ) مبتداء حذو و خبر در پس تقدیر کلام بو کونه اولور که اول بدتر دین شول
 کیمسه دینبلد که تکریم آتی چمشتدن دور قیلوب اوزرینه خشم ایتدی (وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرَّةَ وَ اَلْحَنَازَ

واول بد ترد **بما** اربابندن میمونلر و طکوزلر قلدی (وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ) واول بد ترد بن شول
 کیمشده دیندرکه طاغوت عباد ایتدی و طاغوتدن مراد بوزاغودرکه یهود اکا عباد ایتدیلر اولئله
 شَرِّ مَکَانًا اول ملعون و مغضوب علیه کروه مکان جهنمدن غایتله بماند لر یعنی روز قیامتده
 یهود مکاف غایتله بد تردر (وَأَصْلُ عَنْ سَوَاءِ النَّبِيلِ) و طوغری بولک اوره سندن چوق ایزدند
 وَاذْ لَبَّاءُ وَاذْ لَبَّاءُ قَالُوا مَآءٌ وَقِنْ سِزَه کورلرد لر ایمانه کلدک (وَقَدْ دَخَلُوا لَکْفِرَ) و حالبوکه کفرله
 کیردیلر (وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا) و کند و لرتکله چیقدر یعنی هر حالده کفر کند و لره مصحاب اولشد
 همچاندن منفک اولدیلر (وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْمُومُونَ) و ایزد ذوالجلال سزدن دانازدر اول شیشه که
 انلر صاقلردی (وَتَرَى کِبْرًا مِنْهُمْ) و یهود ضمنندن چوق کیمسه کور رسن (لَبَّاسًا رَغُورًا فِي الْأَثَرِ
 حَرَامٍ مَخْصِيلٍ ائمه شتا ایدر لر (وَالْعُلَّانِ) و هدی تجا و زائمه دخی (وَأَكْثَرُهُمُ الشُّعْتِ) و حرامی همه
 دخی (لَبَّاسًا مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ) ایشلد کیری شئ غایتله بمان ایش اید (لَا يَأْتِيَهُمُ الرِّبَا نِيُونَ وَالْآجَارُ
 عَنْ قَوْلِهِمُ الْآثِمُ وَالْكَلِيمُ الشُّعْتِ) بچون عللر و زاهد لر انلری منع ائمه بیلر یلان سوبلک لرندن و حرامی
 بکلرندن (لَبَّاسًا مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ) یا اید قاری ایش غایتله بد شئی ایدیکه عوامی اوکونه بدمشیدن منع
 ایتلردی کوردیلر که حضرت صلی الله علیه و سلم مدینه یه هجرت ائمدن اول یهود طائفه سنک معیشتده
 رفاهتی و اربکچی سرور کائنات صلی الله علیه و سلم مدینه یه هجرت ایتدی یهود طائفه سنی عداوته
 بیل بغلدر حقی سبتا و تعالی انلردن برکتی فالدر و ب معیشتلر تنک اولدی بی دبان سوز سوبلک
 شروع ایتدیلر حقی سبتا و تعالی اندن خبر و بر و بورد (وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ) و یهود بیلر
 تکرینک لی بغلنمشدر بوعبارت بخلدن کابندر یعنی کیری تعالی حاشا بخلدن بر بر شنه و بر مرکب
 معیشت و اساع اوله (عَلَّكَ يَدَيْهِمْ) خیردن اللری بغلور اولسون (وَلَعَنُوا مِمَّا قَالُوا) و بد کیری سوز
 سبیلله رحمتدن دور اولسونلر (بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ) بلکیم اللری آچقدرد (يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ) عطا
 ایدر نیجه ایتدی یعنی عطا سنده کندوی مختار د ایتدی بکی کبی و بر بیلنمک کر کیم بک صفات
 ذاندن بر صفاتد رسات صفات کبی کایمان کورمک واجبدرونه کونا اولد یعنی بحث اولنماق کرک
 وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا) و البته برورد کارندن سکا ایتدیلر
 شئی یهودن چوق کیمسه یه مخالفتم و کفر از لر یعنی انلرده موجود اولان کفر و طغیان
 سکا منزل اولان قرآن سبیلله آر زنته که خسته اولان کیمسه صحیح المزاجک غللسن
 تناول ایدیمک خسته لکی آر تر (وَالْقِيَانُ بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ) و ایزد

دشمنک و خصومتی برافدق روز جزایدک که هیچ سوزلری و کولکری منفق اولان کما اورد و انا اللّٰه
 اظهاها الله هرگاه که پیغمبرله جنک ایتک ایچون انشیراندر لر حقی سبتا و تعالی ائی سوندرد یعنی
 هر حال که جنک ایتک برتد بیلر ایدر لر حقی تعالی رالرنده بر منازعه صالمق ایله ایتدیلر بد کیر بوزر
 وَتَبْعُونَ فِي الْأَخْزِ فَسَادًا) و بر بوزنده بر مازلق ایتک ایچون سعی ایدر لر (وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْلِفِينَ
 و ایزد جل جلاله بر مازلق ایدنلری سومر (وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَتَفُؤُوا تَخْفِيفًا كَمَا بَيَّنَّا بِهِ
 اولا نلر محمد المصطفای ایمان کور و ب معاصید بر هیز ایتسیدیلر (لَكُنَّا نَخَفُّهُمْ مِثْلًا نَرْتَمِ) البته
 ایتدیلر کیری کاهلری کند و لردن حوالیدرک (وَلَا دَخَلْنَا لَهُمُ جَنَاتٍ النَّعِيمِ) البته انلری از رفعت
 باغربنه داخل قیلدرق (وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْبَةَ وَالْإِحْسَانَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَّبِّهِمْ) و تخفیف
 یهود و نصاری توری و انجیلی و پرورد کارلردن کند و لره ایدنلر سننه یا قلندر رسیدیلر
 یعنی اگر مزبور لر توری و انجیلک و سائر کتب سماویه نک مقضاسبیلله عمل ایتسیدیلر (لَا كَلُومَ
 فَوْقَهُمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ) البته او سنلرندن و یا اقلری التندن بیلر دی یعنی کوکدن بغورله
 ویردن بتن اشیا سبیلله کند و لره خیر عظیم حاصل اولوب نعمتلی چوق اولورد (مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ
 اهل کابدن بر کروه و اکر احوالری معتدلدر و انلر محمد المصطفای ایمان کورنلردر (وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءُ مَا يُعْمَلُونَ
 و انلردن چوق کیمسه و اکر ایشلد کیری ایش غایتله ایمان ایتسید (بَاءُهَا الرُّسُولُ يَلْغُ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
 مِنْ رَبِّكَ) ای خلدان شرعیتله کوندلش و لان ذات پاک پرورد کارندن سکا ایتدیلر سننه حمله
 خلقه بشدر (وَأَنْ لَّمْ تَفْعَلْ لَمَّا يُلَاقَ رَسُولُكُمْ رِسَالَتَهُ) و اکر سکا ایتدیلر سننه فویشدر و بر
 ربک رسالتی بقیشد رمش اولرسن (وَاللَّهُ يَعْصِيكَ مِنَ النَّاسِ) و حق سبتا و تعالی سنی خلقک
 شرنندن صاقلر پس رسالتی تبلیغ ائمه قصور قوم (إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ) بی شبهه
 حق سبتا و تعالی کفر ایدن کروه طوغری بول کور سترمز (قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ
 سوبله ای ارباب کتاب اولانلر هیچ بر شنه اوزره دکلسنر یعنی بر معتبردن اوزره دکلسنر (حَتَّى
 يَقْعُمَ التَّوْبَةُ وَالْإِحْسَانُ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ) حضرت موسی و عیسی علیهما السلام اوزره
 اینان کابلری و بر کزدن سزه ایدر یلان کبک حکامنی اقامت ائمه بک کرجه و اول احکامک
 اقامتدن بریسی بوکه محمد المصطفای ایمان کوره لر زبج کتب سماویه معجزه صلحنه تصد
 ایتکی ایجاب ایدر (وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا) ترجمه سی شد
 سبقت ایتدی (فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ) پس کفر ایدن کروه اوزره اند و هناك اولسه

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا وَالَّذِيْنَ هَادُوا وَالصَّابِغِيْنَ (لَعَنَ وَالصَّابِغِيْنَ مَبْدَاً وَلَعْنَهُ مَرْفُوعٌ
 اولدی و انک خبری مذهب و درسیاق کلام اوزیه دلالت ایدر و کرد یکد ان نک خبریدن صکره واقع
 اوله لکن اول کلام را مسنده احوال اولندی بونکه علی القوری الیق ایچونکه صاحب لکرت
 ضلال الیه ایمانلری و لجه اوزر لینه توبه اولنور غیر لیک توبیسی بالطریق الاول خیر قبوله کج
 پس تندیر کلام بونکونا اولور که تحقیقا ایمانه کلندر و دین یهودیتله تدین ایدنلرک و زسار لک حکمی
 مذکور اوله حق کلام دروصه بایلر دخی انلر کیدر (مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا) هرکیم
 انلر دن خدا ناک وحدانیتنه و روز جزا ناک اولسه تصدیق ایدر و کوزل ایش ایشله (فَلَا خَوْفٌ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ) نه اوزر لینه قورقور و نه انلر غناک اولور لک (لَقَدْ اَخَذْنَا مِنْ ذِيْ
 تحقیقا کیم یعقوب و ساق لریک پیمان الدف (وَرَسَلْنَا اِلَيْهِمْ رَسُلًا) و انلرک طرفنه پیغمبر
 کوندر لک (کَلِمًا اِجَاءَ ثُمَّ رَسُوْلٌ بِمَا لَا تَهْوٰی اَشْسُهُمْ) هرگاه که پیغمبر کند و لره کلور تکالیف
 شرعی دن طبعاری سومدیکی شیشله کاعصیا ایدر و بد شمنلک ایدر (فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفِرِقًا
 يَّقْنُوْنَ) سؤال مقدره جوابدر کویا سؤال اولند بیکه پس انلر نه ایشلد بیلر جواب ویرلد بیکه بر بلوکی
 بلا بخی طوند بیلر محمد المصطفی و عیسی علیهما السلام کی سرور لری و بر بلوکی اولدر د بیلر حضرت زکریا
 و یحیی علیهما السلام کی اعز نه بی (وَحَسِبُوْا اَنْ لَا يَكُوْنُ فِتْنَةٌ) دخی بی اسرائیل کان ایتد بیکه کد و لره
 بر بلا و محنت اولماز (فَقُوْا وَصَبْرًا) پس طوغری یونی کورم کدن کور اولد بیلر و حق سوزی ایشم کدن
 صاغر اولد بیلر (فَرَّغْنَا بِاللّٰهِ صِكْرَهُ تَوْبَةً لِّیْ وَاقِعَةً وَلَعْنَةً حَقَّ جَلَّ وَعَلَا اَوْزُر لِرِنَه تَوْبَةً اَیْئَدُ
 فَرَّغُوا وَصَمُّوا کَثِیْرًا مِنْهُمْ) بعده انلر دن جوق کیمسه کور اولد بیلر و صاغر اولد بیلر (وَاللّٰهُ بِصِغَرِ عَمَلِهِمْ
 و ایزر جل جلاله ایشلد کلری ایشه بینادر (لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ) قسم
 اولسونکه کفر ایدر شول کیمسه لکه دید بیلر علی الحقیق تکرر کندوسی مریم اوغلی مسیحدر (وَقَالَ
 الْمَسِيْحُ يَا بَنِيْ اِسْرَآئِيْلَ اَعْبُدُوْا اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ) و حضرت مسیح دین ای یعقوب و غلری ریم و ریکر اولان
 خدایه قولق ایدر (اِنَّ مِنْ تَشْرِيْكَ بِاللّٰهِ) تحقیقا شان بودر که هرکیم تکرر اورتاق قیلار (فَقَدْ
 حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ) تحقیقا ایزر جل و علامه شت جا و دانه کیم مسی انک اوزر لینه حرام ایدر
 و قاضیه الثانی و مکان دوزخدر (وَمَا لِلظَّالِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ) و شتمکار لره هیچ یارد مجبار اولماز که
 عقابی کد و لردن دفع ایدر لک (لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْا اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ) بی شبهه کیم کفر ایدر
 شول کیمسه لکه دید بیلر تکرر تعالی اوچک اوچنجه سیدر بوسوز نصارادن نشطور نه نام فرق

سوزیدر که دید بیلر الوهیت خدا و عیسی و مریم را مسنده مشرکدر و بونلرک هر بی معبود و تکرر
 تعالی انلرک بر سیدر (وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا وَاحِدٌ) و حال بیک وجوده عبادت مستحق هیچ بر معبود بودر
 بر معبودن اوزر که و ایزر د و جلاله در عز شان و عم احسا (وَلَنْ يَكُنَّ لَهُمْ اَعْمَارٌ يَّقُوْلُوْنَ) و کرد بکلری سوز
 منبی اولماز لسه (لَيَسْئَلَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابَ اَلِيْمٍ اَلَيْسَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْكُمْ كَفَرًا يَدْرِكُوْنَ كَرِهًا وَ بَرْدًا نَّارًا اَشْكَبُ
 ذکر (اَفَلَا يَتَوَفَّوْنَ اِلَى اللّٰهِ وَ يَسْتَغْفِرُوْنَ لَهُ) پس ایزر د و جلاله طرفنه د و نوب ایدن مغفرت طلب
 ایتد بیلر (وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ) و حال بیکه تکرر تعالی کیم کار لره جوق مغفرت ایدر توبه ایدر لسه کد
 غایتله اسرک بواستفهامده انلرک کفر اوزر د و صراحت ایتد بیلر تعجب وار (مَا الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُوْلٌ
 مریم خاتونک اوغلی حضرت مسیح بر نشنه د کلد لار پیغمبر که (فَلَخَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ) کد و سوز
 اسبق اولان پیغمبر لک کد شسته اواد بیلر یعنی حضرت عیسی کد و سندن اسبق اولان رسول کی بر سوز
 حق جل و علا بی بعض معجز لره مخصوص قیلدی تنکه انلری دخی انلر لره مخصوص قیلد پس اگر تکرر تعالی
 انک الی اوزر د مبتلری احبا ایتدی حضرت موسا ناک الی اوزر د ککی بلان قیلدی و بواغریدر
 و اگر کند و بی پدر سن وجوده کور د حضرت آدمی پدر سن و مادر سن تکرر ایتدی و بواغریدر
 و اُمّه صید بقیه و اناس جوق صدق صاحبیدر (كَانَ اَبَاكَ اِلَافًا طَعَامًا) کندوسی و اناسی بیجک بیلر لری
 یعنی نه که ذی روح اولان حیوان غذا یه محتاجد ر انلر دخی کا محتاج ایدر پس غذا یه محتاج اولان کسه
 اِلَه اولعه لیاقتی اولسونی (اَنْظُرْ كَيْفَ يُتَيْنُ لَهُمُ الْآيَاتِ) بی نیجه انلر د لائل توحید بیان ایدر رز
 نر انظر انی یوفکون) صکره بی طوغری سوز لک ایشم سندن نه کونا بوزر و بر لک (قُلْ اَعْبُدُوْا مَنْ دُوْنَ اللّٰهِ
 مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا) سوبله ایا تکرریدن اوزر که قولق ایدر سنر شول کیمسه یه که سبزه زبان
 و نه سود بیشتر مکه قدرتی و اربعی حضرت عیسی علیه السلام کد و داندن نفع کوره و ضرر بیکه
 قدرتی بوقا بکن نیجه سزانی تکرر ایدر نوب عبادت ایدر سنر (وَاللّٰهُ هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ) و خدای جل
 و علا کد و در حقو الکری درست ایشیدن عقائد کزی بخشی بیان پس انلر کوره سز و سز کزی و برر
 قُلْ يَا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوْا فِیْ دِيْنِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ) سوبله ای کتاب بیلر اولانلر د بیکر د حد تجاوز ایتد
 اوکوننجا و زک باطل اوله (وَلَا تَتَّبِعُوا اَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوْا مِنْ قَبْلُ) و بر جماعتک رز و لرینا و بیک
 پیغمبر لک بعثدن اسبق کراه ایدر لک (وَضَلُّوْا کَثِیْرًا) و جوق کسه کراه ایتد بیلر (وَضَلُّوْا عَنْ سَوَاءِ
 السَّبِيْلِ) و پیغمبر لک بعثدن فصره طریق معتدل دن کراه اولد بیلر (لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ بَنِيْ اِسْرَآئِيْلَ عَلٰی
 لِسَانِ دَاوُدَ وَعِیْسٰی ابْنِ مَرْيَمَ) یعقوب و ساق لردن کفر ایدر حضرت داود و مریم اوغلی عیسا ناک

لسانری وزره نفرین اولدیله (ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ) اول لعنت اولوق انلره اول سبيله اولدیله
 خدا نك فرمانك قبول ایتیموب تعین ولان حد و تجاوز اید لر دی (كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
 بویله اید یلر که بریدایش ایشلر لر داندن بری برینی نهی ایتلر دی (لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ) قسم اولسون
 ایشلر کله ایش قی یان ایش ایدی (تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَقُولُونَ الذِّينَ كَفَرُوا) اهل کابدن چوق کسه فی کورد
 مسلمانلر ایتد کله عداوت جهنمدن کفر اید نلر له دوستلوق اید لر لبیس ما قَدَّمَتْ نُهُمْ أَنْفُسَهُمْ
 غایتله ایمان حالدر او حال کجانیلر کند ولری بلر و کیدر دی و او حال بوکه (أَن سَخَطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
 ایزد ذوالجلال و زور لرینه ایتد و کی خشمندن (وَفِي الْعَذَابِ لَهُمْ خَالِدُونَ) واسکنجه ده کند ولر
 همیشه اقامت اید یلر (وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِهِ وَيَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ وَهُمْ يَكْفُرُونَ) و اگر خدا یه و پیغمبره و کا
 ایتد ریلن کتابه ایمان کتور سید یلر (مَا تَخَذُوا لَهُمْ أَوْلِيَاءَ) نلری دوستلر اید نلر دی زیر ایمان
 انی منع ایدر (وَلَكِنْ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ) ولیکن یهود دن چوق کیمسه ذرّه ایمان دن چغش لر در
 لَعَنَ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْهُدَىٰ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْهُدَىٰ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْهُدَىٰ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْهُدَىٰ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْهُدَىٰ
 قی عدا و تلوسی جهود لری و شرک اید نلری بولور سن (وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ) و بی
 شک بولور سن اهل ایمانه محبت یوزندن آدمیلر ک یقینرکی (الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَ) شول کیمسه لر که
 دید یلر علی التحقیق بزتر سالر (ذَٰلِكَ بِأَن مِّنْهُمْ فَيَسْبِقُونَ وَهُمْ يَرْجُونَ) اول محبت انلر اندن اونری که
 کند ولردن طوغری سوز لودانلر و صومعه نشین عابد لر وار (وَأَنَّهُمْ لَبِئْسَ يَكْفُرُونَ) دخی اول
 سبيله که حق سوزی قبول ایتد کد سرفرو لک ایدوب تکبر ایتلر (وَلَا تَسْبَحُوا مَا أَنزَلَ إِلَهُ الرَّسُولِ
 و قن سبتد الانامه ایتد ریلن سننه یعنی قرانی ایشید لر (تَرَىٰ عَلَيْهِمْ تَفْهِيمًا مِّنَ الذَّمِّ) کوز لرین
 قینا کورر سن یاشدن (مِمَّا عَرَّفُوا مِنَ الْحَقِّ) طوغری سوزدن بیله کله شیدن اونری ایتلر
 رَبَّنَا آمَنَّا اَدبر لرای برورد کار مز بو کلامه و بومرسل اولان پیغمبره تصدیق کوردک (فَاكْبَرْنَا مَعَ
 الشَّاهِدِينَ) پس قرانک حق اولدیغنه و محمد المصطفایک نبوته شهاد اید نلر له بز یبار
 وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَزَنَاهُ اُولَٰئِكَ تَكْرِيهً وَطُغْرًا يَلْعَنُ اللَّهُ اُولَٰئِكَ
 یعنی قرانه و محمد المصطفایه ایمان کور فرزد (وَنُطْعُ أَنْ يُلْقِنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ) و حال بوکه
 امید طوزر که رتیزری کوزلر عللور و هله بهشته داخل قبله استفهام بومقامده انکار و
 استبعاد اچوند ر یعنی صلحا ایلر جتنه کبرمکه ایتد بکر طمع ایمان مز باعث و موجب اولدی
 پس ایمانه کلز ایستک بر امر منکر و مستبعد اولور (فَأَنبَاهَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا) پس حق جل و علا انلر

اخلاصله دیلر کله سوزدن اونری مکافات ایتدی جَنَاتٍ نَّجْوًى مِّنْ جَنَّةٍ الْأَنْهَارِ) بر اعترکه ایشلر
 التندن ابر مقلر اقر (خَالِدِينَ فِيهَا يَبْتَدِئُهَا الدَّوَامُ) اقامتی نقد بر ایتلر (وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ) و بو
 بهشت جا و دانک دخلی کوزل ایشلر انلر مکافات ایتد رمر ویدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم
 حبش اقلیمه کیدن مهاجر لر له نجاسیه مکوب شریف بولادی حضرت جعفر بن ابی طالبی مهاجر
 ایلر دعوت ایدوب جمله قسب کور ره بان حاضر قیلدی بعده حضرت جعفره فرمان ایتدی که کلام
 قدیم دن اوزرینه بر مقدار او قویه حضرت جعفر مره سوره سن او قودی حاضر اولانلر
 استماعندن متاثر اولوب ایلر اندن صکره ایمانه کد یلر حق جل و علی حقلرند مزبور اولان دت
 ابی منزل قیلدی (وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) و شول کیمسه لر که کفر ایدوب با تری تکذیب یلر
 اُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْحَرِّ) او کروه و زخک ایلر ایدر کور دیلر که سرور کائنات علیه افضل الصلوات
 بر کون صفا کرامه دوزخک اشکنجه سن و روز قیامتک زحمتک چوق و صفا بلد انلردن بر کور
 اول سوزلردن متاثر اولوب عثمان بن مظعون خانه سنده جمع اولوب بونک اوزرینه اتفاق ایتدی
 بقیه عمری صومله و کیمه قیامله کچیره ل و حرب و نرم اشیایی وانی بمیه ل و فاریلر و ارمیه لر
 و بلادلر کیوب عالم مکشت و کذار اید ل و بونی ایمانله ناکید ایتد یلر بو کلام سرور کائناتک سمع
 شریفنه ابر شنجه نلری استیوب بیورد بکه فکر ایتد بکر اشیایی بن مامورد کلم و بی شبهه کیم
 نفسلر کزک اوزر بکره حق و ارس اوج طونک و افطار ایدک و کیمه نک بر مقدارند قیام ایدوب
 و بر مقدارند استراحت اچون و بقویه وارک زیر این کیمه نک بر مقدارند قیام ایدوب و بر مقدارند
 استراحت اچون بانرم و اوج طونرم و افطار ایدر و حرب و نرم وانی بیرم و فاریلر و کلورم
 و بایش بنم سنتمد ریس هر کیم سنتمدن اعراض ایدر او بندن د کدر بعده حق سبحا و تعالی
 بو ابی منزل ایدوب بیورد (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلانلر (لَا تَحْرِمُوا طَبِئَاتِ مَا مَلَكَ إِلَهُ
 لَكُمْ) نکری تعالی سز کچون حلال قیلدی یعنی اشیانک پاکیزه لرین حرام ایتک (وَلَا تَقْتَدُوا إِلَهُ
 لَا يَحِبُّ الْمُعْتَدِينَ) و حد و الهیه تجاوز ایتک که بی شبهه حق جل و علا حد و دی تجاوز ایدن
 سومر (وَكُلُوا يَمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ) و نکری تعالی سز روزی قیلدی یعنی سننه لردن بیکک (حَلَالًا
 طَبِئًا) پاکیزه حلال اولدی یعنی حلاله (وَاتَّقُوا اللَّهَ) و ایزد ذوالجلال دن خوف ایدک (الَّذِي
 أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ) شول ایزد که سز کا ایمان کور مشلر سن (لَا يُؤَاخِذُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِيمَا كُنْتُمْ
 حَقِّ سَبْحًا و تعالی سزی مؤاخذه ایتلر لغو ایلر اندلر بکرده بیهین لغو اول بیهیندر که انسان واقع

اوليان شيتك وقوعن كان ايدوب وقوعى اوزره اندايجر بار عكس وبوكونا يمين ايدنه حق تعالى
 مؤخذ اتمز (ولكن يؤخذكم بما عقدتم الايمان) وليكن حق تعالى سزى اندرك بغلسيله مؤخذ
 ايدد اولدكم اندركى بوزرسز قضا (اول بوزمك كاهن عوايدوب ستر ايدن) (اطعام عشرين من)
 اوزن بوقسوله بيجك بيدرمك كوزر هر مسكه باره صاع بى خدای باره صاع ارب (من اوسط
 ما اطعمون اهليكم) عبا لكره بدره بى كز طعامك اوزنجه سندن (اوكسوتهم) با اوزن مسكه
 كيدر سى بر كوماك كه عورن ستر ايد (او تحبوا رقبه) با بر شنانك از ايتسى (فمن لم يجز
 پس بر كيشه بواو چك بر يسن بولان (فصيام ثلاثة ايام) نك كفاره سى او چكون بى اندرك اوز
 طوعه قدر (ذلك كفارة ايما بكم اذا حلفتم) بومد كور اولان اشيا اندرك كاهن عوايدوب
 ستر ايدنلر دوقن اندايجوب آن بوزرسز (ولحفظوا ايما نك) واندركى بوزمقدن صاقتك
 بوزلسى اولى وليق (كذلك يبين الله لكم اياته) بومد كور اولان بيان كى حق تعالى سزه ايان
 بيا ايدر (لعلكم تشكرون) ناكه سز او كرمك نغته معترف اولوب خدا ن حمد وشناسن ايد
 يا ايها الذين آمنوا ايما انحرى ايمانك كلالر بوندن غبرى بر شى بوفكه باده ايجك (واليسر) و
 فارا وبق (والانصاف) وعباد ايجون فوريلان بوتلر (والا زلزم) واولر كه احوالدرن
 فهم اولان اشيا نك كيفيتن انكله استفسار ايدرك ته كه بوسوره نك وائندك بيان اولند
 رجب من عمل الشيطان) بومد كور اولان اشيا اهل بس شيتك وسوسه ورتبندن بر مرقا
 فاجنبوه) پس اول مردار لعدن صاقتك (لعلكم تحفظون) ناكه سز ايدن اجتناب ايمك سبيله
 زحمتارندن فوريله سز (ايما يريده الشيطان) بوندن اوزكه بر شنه بوقدر كيم شيطان ايوستركه
 ان يوقع بينكم العداوة والبغضاء في الحمر والبهيمن) رازده دشمنلق وخصومة صاله شراب
 ايجك كزده وقارى او بيفكره (ويصدكم عن ذكر الله وعن الصلوة) وايستركيم سزى خدای
 اكعدن وغازى قلعدن القوي (فهل انتم متشبهون) پس سز ايلردن واز كيجى مبسر بومقامده استمها
 امرا بوندن ريعنى سز بوتلر بن عيبلر بن بيلد كد نصكره استمها لرندن واز كيك (واطيعوا الله واطيعوا رسوله
 وخدايه فرمانبر اولك وبيغيره دخی فرمانبر اولك (واخذوا) وخذاك وبيغيره دخی لعدن صاقتك
 فان تولى بكم پس اگر فرمان ايدك لرى اشيا نك قبولندن اعراض ايدرسز (فاطعوا ايما على رسولنا ابلاغ
 المبين) بيلك كيم رسولن اوزره احكامى اشكارا بيشتر مكدن اوزكه بر شنه واجب دكلد روى ادا
 ايدن بى كيم رخصه قومك پس شمد نصكره عقابه مستحق اولور سز كورد بلك كچن خمر كه غير عده بولت

نازل اولدى صحابه كرامك بعضى سويلك بار رسول الله كچمش قند سزى لحوالى نيه وارز بيرا
 انلر شرب ايجر كد وقار او بيارر كد حق جل و علا بوايتى منزل ايدوب بيوردى (لنيس على الذين آمنوا
 وعملوا الصالحات جناح) ايمانك كلوب كوزل عاير ايشيا نلر اوزره بروبال بوقدر (فما طعموا اول شيد
 اوزر لينه حرام اولدن اسبق بيدلر (اذا ما اتقوا وآمنوا) چن اوزر لينه حرام اولان اشيا نلر
 برهز ايدوب ايمان اوزره ثابت اولدیلر (وعملوا الصالحات) وپسنديد مايشلر ايشلر ديلر (ثم
 اتقوا وآمنوا) صكره عرفتندن صاقتوب نك تحريمه قصد بوايتى ديلر (ثم اتقوا وآمنوا) پس
 صاقتلر اوزره ثابت اولوب اولك ايشلر ديلر (والله يحب المحسنين) وحق سبحانه وتعالى
 ابولك ايدنلر سوز منقولدر كه حد بيه سنه سنده لشكر كاه اسلامدا اولدك وليق عوايدوب
 پيداوار اولدك صيد اولنلر اى ايله و مزاقله مكن اولشدى واز پس كه اهل اسلام بيه لهرام
 بغلسلر كد نك صيد نندن اجتناب ايدوب ايجر كد كچون بونلر ك آوى بزدن كدى حق جل و علا
 بوايتى منزل ايدوب بيوردى (يا ايها الذين آمنوا ليلكن الله يشي من الضيعة) اى ايمانك كلالر ليدن
 حق سبحانه وتعالى سزى قريه ايدر اودن بر شنه ايله يعنى بخره ايدنك معامله سى كى سز كاه بر معامله
 ايدر (تالله ايدكم ورماعكم) كه اول صيد لدر كز و مزاقلر بى ايرش (يعلم الله من يخافه ليصيب
 ناكه تكرى تعالى بيله شول كيمسه كه غيبه كند وسندن فورق حاصل كلام بوكه حق جل و علا
 بوحالى اجر ايدى ناكه كدوى كور ميوب كند وسندن خوف ايدنلر اوزكه لرندن مزار و معلوم
 اوله (من اعتدى بعد ذلك) پس هر كيم كه اينلا د نصكره حدى تجاوز ايدى (فله عذاب اليم
 اكا بردن اشكجه اولور) يا ايها الذين آمنوا لا تقبلوا الصلوة وانتم غير اى اهل ايمان اولانلر اوله
 حق شنه اولدرك اولك لاله كه سز بجه با عمو ايله اجماع غلش سز (ومن قد منك متعديا) وهر كيم
 سز دن قصد ايدوب اول صيد اولدرك (جزاء مثل ما قتل) اوزر لينه جزا وير سى لازم كلور
 اولدركى حيوان كى يعنى اول تلافى ايدن كى صيد كى بر عوض وبرد (من النعم) دوه وصغر و قيون
 وكيدن (تلكم يرة واعديل منكم) انكله حكومت ايدرسز دن ايكى عدالت صاحبى يعنى ايكى كيمسه
 اولك كنده صيد قيمتدن خبردار اولوب بوجز اول صيد كى بوجم ايدر لر (هدايا بالغ الكعبة)
 او حلالده كيم جزايد و بريلن حيوان كجه به بيشمش بر قريان اولوب واند بوعار لوب ايتسديك
 برده اولشتره (او كفارة طعام مساكين) با اوزر لينه كفارة و لوب اولور و اوبوسلر بيجك و سز
 قتل ايدن كى آوى صيد كاهن تقويم ايدوب بها سبيله طعام لوب هر مسكه صدفه فطره ايدر

ویره (أَوْعَدُكَ ذَلِكَ حِينَمَا) یا اول طعنا مک بربری اورج طوتمق که هر فقیه و بر دوی طعام مقابله
 رکون حینا اید (لَبَدَوْقُ وَبَالَ أَمْرِ) بوجز او کفار و بر می صید ایدن خرم اوزره واجب اولد که تا که
 ایشلدن ایشک اغر لغنی داده (عَفَا اللَّهُ عَنْكَ) بوندن اسبق حرم محرمک صید مخصوصه وقع
 اولان تقصیر کردن حق سبحا و تعالی تجا و زبندی (وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ) و هر کیم بوکونا ایشه
 معا وده ایدر حق تعالی اندن انتقام الور (وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ) و حق سبحا و تعالی حکم کند هر
 اوزره غالب معصیت اوزره اصرار ایدن انتقام لودر (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ) دریا ناک اوزر ممال
 قلند (وَطَعْنَاهُ) و اندن بیلان دهنه دخی یعنی صول اچند دیرل حیوانا ناک اوله سی سزه
 حلال قلندی و اندن ما کول اللهم اولاکه بالق مقوله سید بنسی سزه حلال اولدی (مَتَاعًا لَّكُمْ
 وَلِلسَّيِّئَةِ) کجینک دهنه اولق اچون سزه و مسافر لریکه یعنی سزدن مقیم اولان کیمسه ناز بالقی
 کجینک شی ایدر و مسافر اولان لرتک قدیدی ازوغه ایدر لر (وَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا
 وَبِأَنَّكَ أَوَى اُوزُرُ بَرِّ حَرَامٌ قُلْتُمْ مَا دَامَ مَا مَكَّ مِنْ لَحْمٍ لَمْ يَحْشُرُونَ) و انقوله الذی اینه یحشرون
 و کند و حکم جمع اولد بفرخندادن خوف ایدک (جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ
 حَرِّمَ جِلَّ وَعَلَا كَبَهُ مَكْرَمَةً كَحَرِّمَ خَانَهُ دَرِخْلَقُ مَوْرِي قِيَامَهُ سَبَبٌ قِلْدِيكَه قور قوس اولان
 اکا النجا ایدر و غار طائفه سی آنک سبیلله خرید و فروخت ایدر لر و بچاره اولان قتل و بچادن انده
 امین اولور لر (وَالشَّهْرُ الْحَرَامُ) و حرم اولان آیی خلقک مهماته رابطه قلدی (وَالْحُدُودُ وَالْقُلُودُ
 وَفِرَافِي وَخَلَطَهُ لِي اُولَان قِرَابَتَرِی مَوْرَكِ انتظامنه سبب قلدی یعنی قلاته سبیلله قریانلر
 حرامزاده لرتک تعرضندن امین اولور لر (ذَلِكَ) اول مذکور اولان اشیا بوکونه قلدندی (لَتَعْلَمُوْا
 اَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ) ناکه بیله سزکیم علی تحقیق حق سبحا و تعالی
 کوشکرده اولان اشیا بی ویره اولان احوالی بیلور (وَاَنَّ اللَّهَ يَكُلُّ شَيْءًا عَلِيمٌ) و ناکه
 بیله سزکیم بلا شکت ایزد جل و علا هر بنده و نادار (وَاَعْلَمُوْا اَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ) دخی لرتک
 علی تحقیق ایزد جل حلاله حرماتی ارتکاب ایدن قتی عقوبت لودر (وَاَنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ) و بیلک کیم
 بلا شبهه نکری تعالی محرماتدن برهیز ایدن غایتله مغفرت اید و با سزکیم (مَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلٰغُ
 بِنَبَا اُوزَرِه احکامی پیشدر مکن اوزکه برهنه یوقلدن احکامی خلقه ایصال ایتد کد نصکر
 عهددن جبقوب انلر بر عذر قالمز (وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) و حق سبحا و تعالی
 بیلور تصدیق و تکذیبدن و فعل و عزیمتدن اول سننه که اشکارا قیلار سز اول شی که کیرن

طو تر سز (قُلْ لَا يَسْتَوِي الْغَنِيُّ وَالْفَقِيرُ) سوبله یا محمد پاک و مردار برابر اولانلر بو حکم عامدر یعنی
 اشخاصه و اموالده و اعمالده و غیر لرتک ابو و بمان ارا سننه مساوات منتفیدر (وَلَا تَجْعَلْ كَثْرَةَ
 الْغَنِيِّ) و اگر مردار اولان سننیک هر قلغی سکا خوش کدی زیر اعتبار حسن و قبحله درنه از لغنه و حق
 فاقوله (بِسْمِ غَنَمَاتِكِ اسْتَخْلَلْنَدَه نکریدن خوف ایدک (بِأُولَى الْأَلْبَابِ) ای رباب عقیول اولان
 کیمسه (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ) ساید سز عذابدن قورنلوب نعیم ایدن به نائل اوله سز حضرت عبداللہ بن
 عباس سز مردی که سرور کاشاندن بعض اشخاص چوقه مالا یعنی سوال ایتد بیلر سز حضرت مسی الله علیه و
 اندن غضبناک اولوب خطبه و قوم سزه شروع ایدوب دیکه فغنی شید سوال اولورم جواب
 و برورد رعقب بری صوردیکه بنم پدرم قند در حضرت بیور کجهنم در بری دخی فالقوب دیکه
 بنم پدرم کچدر حضرت اکا بیور ککه پدرک خدا قدر اول دمک نسبی غیر کیمسه ابله معروف ایدک
 بوندن نصکره حق جل و علا بواقی منزل ایدوب بیوردی (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای اهل ایمان اولانلر (لَا
 تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسْأَلُونَ) برهنه لردن اوزری صوردیکه اگر انلر سزه اشکارا قیلنور
 سزنی اند و هناک ایدر (وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ) و اگر انلردن اوزری صوردی سز
 اولحل که قرآن ایدر یلور سزه اشکارا قیلنور (عَفَا اللَّهُ عَنْهَا) حق سبحا و تعالی انلردن وار
 کچدی یعنی حق سبحا و تعالی کجش سوال لریکزدن و از کچدی پس ناک کبی سوال لره عود ایتک
 (وَاللَّهُ عَفُوٌّ رَحِيمٌ) و حق سبحا و تعالی کما کزنی پوشیده قیلوب عقوبت کزنی عجله ایتد (قَدْ سَأَلْنَا
 قَوْمًا مِّنْ قَبْلِكَ) بوکونه سوال لری سزدن اسبق برکروه پیغیر لردن صوردی لرنه که قبیلله نمود
 حضرت صا لحدن بر معجزه طلب ایتد بیلر (ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ) صکره آنک سبیلله
 کافر اولد بیلر یعنی معجزه بی مشاهده ایتد کلدن نصکره ایمانه کلد بیلر کور دیر که عمر و بن یح
 اهل جاهلیته بوکونه نامعقول و نامشروع ایشلر ایتد ایدر دیکه فتن برد و لری بش کرة طوفان
 وصوله طوغر می آرک اوله اول دونه ک قولان غن باروب قوی و بر لردی و اکانه بر لردی
 و نه سودک الور لرد و اکا بحیره نام قوم مشلرد و بر کیمسه اولحق سوبلرد بو خسته لکدن شفا
 بولور سم بود و هم باشی اوزره کروب سورسون و بر کیمسه اندن بر شیلله انتفاع ایتسون و آتی
 سائبه ایله تشبیه ایدر لرد و فتن قیون مقوله سی دیشی طوغر کد ولره آتی الور لرد و فتن لرتک
 طوغر آتی بو ترینه ذبح ایدر لرد و اگر اکرک ایله دیشی طوغر لرتکی بو غازیوب دیر لرد و صلت
 الانشی احاها یعنی دیشی قریا شیلله بیلند پس آنک حکم الذ و اکا و صیلله دیر لرد و هرگاه کیم

براركان دوه نك ارق سندن اون قارن حصوله كلور كد بر كوز بن جيفار و بارقه سن يوكدن و نك كن
 حرام ايد لردي و همچ برصودن و اوتلاقدن آن منع ايتزلردى و اكاسامى بر لر كد يعنى ارق سن يوكدن
 و نك كن حمايت ايتد پس ايتد اكر ايتد كلى اشيا نك صحتن حق سبحا و تعالى رد و انكار ايد و
 بيور كد (يا مَجْلِدُ اللَّهِ مِنْ بَحْرِ قَوْلى) حق تعالى مع مشروع قلد قولا عى بر نكش دوه نك (ولا سائيه
 و نه باشى اوزره اوتلر كن دوه نك (ولا وصيه) و نه قدا شيله پيوسته اولان قيونى (ولا خليم
 و نه ارق سن حمايت ايتمش دوه نك (ولكن الذين كفروا يفترون على الله الكذب) و لكن كهرايد نلر
 تكري تعالى اوزره بلاق كد و لر دن بغلر لر (واكثرتم لا يعقلون) و انلر كد جو عى حلال و حرام پلر لر
 ليق اسلا فلر ينه تقليد ايد لر (واذ اقبل لهم تعالى الى ما انزل الله و الى الرسول) و چن
 كد و لره دينلر و خدا ايند و كى كتابه و پيغمبره كاك (قالوا حسبنا ما وجدنا عليه اباءنا) دير لر بن
 كافد راول ايتن كه پدر لر يمزى آنك اوزره بولدى (او لو كان اباؤكم لا يعلمون شيئا ولا يمسكوا
 ايا پدر لر نيك آيتى كند و لره كافى اولور مى و اكر پدر لر بر نكش بيلوب طوغرى بولى بولر لر
 يعنى پدر لر بر جاهل و كراه كره ايد يلر انلر تقليد ايتنه نك فائده سى يوقد رزير تقليد
 اولنان شخص كد كه بر يول كوست و چى انا اوله ناكيم اكا تقليد ايدن تحقيقه و اصل
 اوله مرويد كه اهل ايمان آرز و ايد لر ديكه كفار ايمان كه لر و آنك اوزره محتسريد لر دي
 پس حق جل و علا بوايتى منزل ايد و بيور كد (يا مَجْلِدُ الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ اى اهل ايمان اولالر
 جانلر بى اوزره محافظه ايد و اصلاحنه سعى ايد ك (لا يضركم من ضل اذا هتديتم) كراه
 اولان كيمسه سزه زبان ايتز چن سن طوغرى بولى بولور سن بيلنك كرك كيم امر بالمعروف و نهى
 عن المنكر ايد و ديمسون كيم منكر ايتش ايشليا نك ضلالتن بكا بر ضرر دكن (الى الله مرجعكم
 جميعا) فو كرك د و نمسى ايزد و الجلاله طرفه در (فَيُنْزِلُكُمْ يَمَّا كُنْتُمْ تَعْلُونَ) پس سترى كاه
 ايد راول شيدن كه سز آن ايشلر ديكز كورد بلكه ترسا لردن تيم و عك بن بلا تجارت ايجون ساز مينه
 و ر مغه عزيمت ايتد يلر انلر له بديل نام بر مسلمان بولداش اولد چن شام شهر نه و اصل اولد يلر
 بديل خسته اولوب كند و سيله اولان امته و نفوذ بر صيفه ده ياز و ب اول صيفه اسباب
 اراستد و مخفى قلد بعده مخفى مشند اولوب بولداش لرى تيم و عك به وصيت ايتد بلكه مژ و كا
 اهله بيشد ره لر انلر دى نور فوت اولد قد نصكره نفوذ و امته سن حوزه تصرف ايد لر
 اندن التوبله مزين بر تبسى فالد و رب قلان امته و نفوذى مدبنه به رجوع ايتد كرنده و ر كنه

قبيلم ايتد يلر انلر فى النجده مالك مفراسته مشتمل اولان صيفه مزبور به واقف اولوب انده
 يازيلان بيشى مزبور امته ايجنده بولد يلر تيم و عك به صورت يلر انلر آنى انكار ايد و حضرت
 صلى الله عليه وسلم ك مجلس معلا سته مرفعه به چيقد يلر حق جل و علا بوايتى منزل ايد و
 بيور كد (يا مَجْلِدُ الَّذِينَ آمَنُوا اى ايمان كلانلر (شهادة بئكم) اركرده اولان اشيا (اذا حضر احدكم
 الموت) چن بر يكرده اولمك علامان اماره اولور (حين الوصية) صميرق دمند (اثان) خبر در
 شهادته يعنى اركرده اولان اشهاد ايكى كيمسه نك اشهاديد (ذوا عدل منكم) لفظ اشانه صفتلر
 يعنى يوكونه ايكى كيمسه عدالت آيه اوله لر و اقرار بكون اوله لر (او ائمن من غيركم) يا اجنبيلر دن
 ايكى كيمسه اشهادى (ان ائمن ضميرهم فى الارض) اكر سز روى زمينه سفر ايد و (فاصا بكم مضيه
 الموت) مركك نشانلرى سزه ظاهر اولسه يعنى بو حالتد سز كله اشهاد ايجون اقرار بكون بر كيمسه
 بولنر سه اجنبيلر دن ايكى كيمسه شاهد طونك بعد اده شهادت كى بيشى بيان ايد و بيور كد
 تحسبونهم من بعد الصلوة) اول ايكى شاهد ايكندى نماز ندن صكره اليقور سن (فيقيم اياكم
 خدايه اند ايجر لر (ان ائمن) سز طك جوابى عذ و قدر اوزر لر ينه ماقبل دلالت ايد يعنى اكر اول
 ايكى اجنبينك شهادتد شكايد سز نماز دى صكره قسم ايتك ايجون انلر اليقويك مضمون قلملر
 بوكه (لا تشترى به كتمان) اندى مژى دنبا نك بر مالك بدل قلمرز (ولو كان ذا قرين) و اكر مشهود له
 بزه قرابت به سى اولسه پس اجنبى ايجون بالطريق الاولى بمغزى بدل ايترز (ولا نكتم شهادة الله) و تكري
 بزه فرمان ايتد و كى شهادت كد ادا سنى صا فلرز (انا انا كمن الا ائمن) تحقيقا كيم بزا و لو قكه شهادت
 صا فلرز كنهكار لردن اولور ز پس حضرت صلى الله عليه وسلم ايكندى نماز ندن صكره منبر شريف
 باننده تيم و عك به اند ايجر ديكه بديك مالك حيات ايتد بىز و آنى كاهو حقه اربانه بيشد كد
 انلر مضمون سابق اوزره قسم ايتد يلر پس حضرت صلى الله عليه وسلم بديك ور نه سنه فرمان
 ايتد بكم شمد نصكره بولنر دن دست تعرضى كوفاه ايد ك بعد اول تبسى قلمله عك الله بولدى
 بديك ور نه سى انلر دن آنى ايتد يلر جواب ايتد بلكه بزانى بديلدن صا تون المشدق بيشه من
 اولد بى اجلدن انكار ايد لك ارا لرنده منازعه چوق اولدى عاقبت حضرت ك حضور ينه بر دى
 مرفعه به چيقد يلر حق سبحا و تعالى بوايتى منزل ايد و بيور كد (فان غير على انما استحقا انما
 پس اكر اطلاع اولند يسه آنك اوزره كيم على التحقيق اول ايكى شاهد كناهه موجب برايش
 ايشلد بلكه ايتد كلى زمينه كاذب ايد يلر (فاخران بقوم ان مقامهم) انلر دن اوزره ايكى

شاهد انك مكانك ندره طور لر (مَنْ لَدَيْنَا اسْتَقْبَلَكَ عَلَيْنَا) سؤل كيمس لر دنكه اولي اوله
 كند و لر دن مستحق اولد بلكه كند و لر دن شهادت ايتك فالدره لر بغي ميتك قبله سند قوت
 قرايتلر بچون شهادت احق اولان ايكي كيمسه اول ايكي شاهدك برينه شهادت ايتك فالدره
 فيضيان باينه پس اول ايكي آدم خدايه اندا بچر لر بومضمون اوزره كه (لَشَهِادَتُنَا الْحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهَا) بلا
 شبهه بزم طاعتك انك طاعتك لر دن اوليدر (وَمَا اعْتَدَيْنَا) وبوشهادت بزم حجتا وز
 ايتك (اِنَّا اِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ) تحقيقا كيم بزاو حل شهادت مزده نغدي بده رستمكار لر دن اولور
 بعد حضرت صل الله عليه وسلم بورد بلكه بدليك وره سندن ايكي آدم اول مضمون اوزره شهادت
 ايتسون انك لر دن عمرو بن العاص و مطلب بن ابى و دعه فالقوب وجه مشروح اوزره اندا ايجد بلر اندن
 صكه حضرت كيم ايتك كه تبسي بدليك وره سنه و برمله بيلنك كرك كيم شول كيمسه لر كه اول
 اندا ايجد بلر شهادت ايتك لر بومكم منسوخ اولمشد زير شهادت خليف اولمز و يمينه وارنك
 يمين معارض اولما و اكر وصي ايد بلكه ثابتد و يمينك وره يده و نمسي و صيلرك خيانتى ظهور
 ايتد و بچونك زير انك سوزى مصلحت ايتك بيميله امين اولد فلر بچون قن خيانتارى ظهور ايتد
 سوزى بيميله نصديق اولما ز يا خود تغيير دعوى بچون بيمين وره يده و ندى (ذَلِكَ) بومكم
 مذكور اولدى (اَذْنُ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهِهَا) زياده بيقيند كه شهادت بوزى اوزره
 ادا ايد و ايجد تحريف و خيانت ايتك لر (اَوْ يَخْلُقُوا أَنْ تُرَدَّ اَيْمَانُ بَعْدَ اَيْمَانِهِمْ) و اكا جوف بيقيند
 قورقه لر اندا ايجد كلر ند نصكه اندا لر مدعبلره دونوب بلانلر اشكارا اولوب رسوا اولور لر
 وَاقْوُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا) و ايزد ذوالجلال لدن خوف ايدك و سزه اصهر لنان شيتك ايشتمسه قولاق
 ملوك (وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ) و نكرى تعالى حد و تجاوز ايدن كرومى مقصد
 اعلايه بيشد رمز بغي اكر يقودن دور اولوب وصيتى ايشتمسز فسقه اولور سز و حق جل و علا
 فاسقلره هدايت ايتد (يَوْمَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرُّسُلَ) و لكونكه ايزد ذوالجلال بغير ريشيغ (قَوْلُ)
 مَاذَا أُجِبْتُمْ) پس انك دبر نه جواب و بركر بغي قن قومكزى حقه دعوت ايتد بكر انك سزه نه جواب
 و بر ديلر بو استغهام قومكزى توبخ ايتك ايجوند (قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا) رسل دبر لر سنك
 علمك قنده بزه بيلكى بوقدر (أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ) زير على التحقيق سن كندك محفى
 اولان اشياى كاي بغي بليجى سن (اِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ) مذكور قبل اولوقتكه خدا
 عز وجل سويلد اى مريم اوغلى عيسى (اِذْ كُنْتُمْ نَفْسًا وَجَاهًا) و على و ايدك (خاطر كه كور اوزره

واناك اوزره ايتد كيم اجست (اِذْ اَبَدْنَاكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ) ولد مكه سكا جبر بل ايله نقويه
 و بر ديم (كُلُّكُمْ اَلنَّاسُ فِي الْمَهْدِ وَكُمُ الْهَلَاكُ) بيشكه و فرغل ولد بغيك حالده خلقه سوز سويلر سن
 بغي بوايكي حالده سوزين بر بر د راصلا ايجنده تفاوت بوقدر (وَاذْعَلْنَاكِ الْكِتَابَ وَالتَّوْرَ وَالْفُورَ
 وَالْانْجِيلَ) و اولوقتكه سكا اوكرتدم باز مغي و شيايك درست فهم اولمسي و توراني و انجيلي (وَ
 اِذْ خَلَقْنَا مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الْعَلَقِ بَازِي) و اولزمانكه جامور دن فوش قليغى كى دستورمله
 ايجاد ايدرسن (فَنَفَخْنَا فِيهَا) پس انك ايجنده او فور رسن (فَتَكُونُ طِينًا بَازِي) در عقب فرمانله
 اولصورت فوش اولور (وَنُفِثَ الْاَكْثَرُ وَالْاَبْرَصُ بَازِي) و اعماى مادر زادى و ايرش اذ نمله بى
 علت قبلارسن (وَ اِذْ نَخَّجُ الْمَوْتِ بَازِي) و اولحل كه اولشلى فرمانله فبر دن جيقا و ب احيا
 ايدرسن (وَ اِذْ كَفَفْتُ نَبِيَّ اِسْرَ اِيلَ عَنْكَ) و اولد مكه بى اسرائيل بغي يهودى سنك قلندن منع
 ايتدم (اِذْ جِئْتُمُ بِالْبَيِّنَاتِ) اشكارا معجزه لر له انك كد بكنده (فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ) پس بى
 اسرائيلدن كفر ايدن لر ديدلر (اِنْ هَذَا اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ) بواحياتى موتى و بيقينه معجزات برشنى
 دكل الابر اشكارا جاد و لق (وَ اِذْ اَوْحَيْتُ اِلَى الْخَوَارِجِ اَنْ اَمْنُوا بِي وَ بَرُّسُولِي) و اولوقتكه حوار
 جماعته بغير لر بلك لساني اوزره امر ايتدم كيم بنم و حداثتمه و رسولك كلامنه تصديق
 قالوا امنا و شهد بائنا مسلمون) حواريلر ديدلر نكرينك و احداثيته و رسولك حق اولد بيقينه
 ايمان كوردك و سن شاهد اولك بزمطبع و منقاد اولشون (اِذْ قَالَ الْخَوَارِجُ) باده كور اولو
 حضرت عيسى احوصى ايمانده استقام پيدا ايتلر دن اول ديدلر (يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ
 رَبُّكَ اَنْ يَنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ) اى مريم اوغلى عيسى پروردكارك قادر ميدركه كوكدن
 برطعاما و سفره اوزر مزه ايندره (قَالَ اقْوُوا اللَّهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ) حضرت عيسى ديدى نكرينك
 خوف ايدك اكر مؤمنلر ايدك (قَالُوا نُرِيدُ اَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا) حواريلر تمسيد عذر ايجون ديدلر اندن
 بيلك سترز (وَنُظْطِرُّ قُلُوبُنَا) و علم مشاهده علم استدلاله منضم و لعنه كوكلر برك ارامك
 سترز (وَنَعْلَمُ اَنْ قَدْ صَدَّقْنَا) و بيلك سترز كه شان بوكه سن دعوى نبوتده على التحقيق
 بزه كرك ديدك (وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ) و اولمائه اوزره كواهلردن اولق سترز
 قن بزي شهادت دعوت ايدرسن پس حضرت عيسى احوالرين و كال رغبتلرين مشاهده ايد بيجك دعاه
 توبه ايتدى نته كه حق سبحا و تعالى بيورد (قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ) مريم اوغلى عيسى عليه السلام
 ديدى (اَللَّهُمَّ رَبَّنَا) اى صفات كاله جامع اولان ذات بك اى خداوند بزم (اَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ

الشیء) اوزرینه کوکدن بر طعما ملوسفر ایند (تکون لنا عیدا) اول مائده نك انفسی کوف
 بزه بر بیرام اولم (لا ولینا وایرنا) عصر مزه اولانله و بزده نكمره کلانله مرویدر که احد کوف نازل
 اولدی و او یکه ندن بشارت کوفنی بیرام ایدند بیلر (وایة منک) و اول مائده سند ن صباد در بر علا
 اوله که کمال قدر نك هر کسه نمایان اولسون (وازر قنا) و زه یکجه نك سنه ویر (وانت خیر الانبیاء)
 و سن رزق ویر نك بکرکی سین (قال الله انی مقررکما علیکم) حق سبحا و تعالی دیک علی تحقیق
 بن آتی اوزر بکر بکر بکریم (من تکفر بعد منکم) پس هر کیم سرزدن کفر ایدر مائده نازل اولد قدر نك
 قانی اعذب عذابا بی شبهه آتی بر اشکجه ایله تعذیب ایدر مکه (لا اعذب احد من العالمین)
 اول عذاب خلقدن بر کیمسیه تعذیب اتم بعد حق تعالی بولوت راستده بر فرمزی سفره ایند رف
 حواریلار و کده وضع اولندی حضرت عیسی علی نبینا وعلیه افضل الصلوة والسلام اغلیو
 دیک اللهم اجعلنا من الشاکرین اللهم اجعلنا راحة ولا نجعلنا مثله ولا عقوبة صکره قال الغوب
 ایدست الوب نماز قیلدی اغلیوب سوبیلد بنم الله خبر الرازقین بعد سفره نك اور نوکین
 قال دروب کورک بریان اولمش بریالی نه بولی و نه کنی و ارباغ اندن ترشح ایدر بامنی باند طوز
 قور بقی باند سرکه قوبلش چوره سند کرانندن ماعد الجله سبزوات و اربخی بش اتمک
 سفرده وضع اولمش بر نك اوزره زیون و ایکنی اوزره بال و اوچنی اوزره صاغ باغ و در بخی
 اوزره بیز و بشخی اوزره قدید پس شمعون دیک باروح الله بود نیا نك طعما مند ندر یا الخرنک
 حضرت عیسی بیورک ایکیسندن دکلر ولیکن حق سبحا و تعالی بونی قدرت کامله سیله
 اختراع ایتدی سوال ایتدیکر شید نر بوب شکر ایدک تا که حق سبحا و تعالی غننی سزه آرتو
 بعد دبدیلر باروح الله بو معجزه ده بر معجزه دخی کوستر سیدک یقینن آرتدی همان حضرت
 عیسی دیک ای بالی خدا نك فرمائیله زنده اول بلا توقف بالو جنبیشه کلدی صکره کابورک
 سالقه نیجه ایدک اوکون اول علی الغورینه بریان اولدی پس حواریلر نهدیدر باندن خوف
 ایدو باندن یسمدیلر حضرت عیسی فرمان ایتدیکه فقر و خسته لاندن بیکه عو
 اولسونلر حاضر اولد قلندر بیورک بیکک که بوسه خدادن بر عطارد و اوزکه لره بلاد اول
 مائده دن بیک اوچوز آدم بیوب اوزرینه نقصان اثری ظاهر اولدی و هر فقیر که آندن
 بیک بای اولدی و هر خسته که آندن تناول ایتدی شفا بولدی بعد مائده کولک سمینته
 مرتفع اولوب قوشلق وقتده ایند بوم سوال اوزره قرق کون مسمر اولدی و هر ایند کده فقر

واغیا و اوشا قلمرو قارلر اوزرینه جمع اولوب کل ایدر لرد صکره برکون اینر برکون اینر قالدی
 بعد حق تعالی فرمان ایتدیکه بومائده دن انحق فقر و خسته لریست و اغیا بوسکدن مضطرب
 اولوب شک ایتدیلر و بومعجزه حاشا سحره نسبت ایتدیلر حق تعالی نك فرمائیله انلردن اوچوز
 او نور کیمسه خنزیر قلغه مسخر اولدی (واذ قال الله یا عیسی ابن مریم ائت قلت لنا من الخبز
 و اقمی الهمین من دون الله) و مذکور قیل اولو قتی که ایزد جل جلاله دبدی ای مریم او علی عیسی
 سنی خلقه دیدک خدادن اوزکه بنی و انای ایکی معبود ایدنوک بوسوال قیامت کوننده واقع
 اولور لکن محقق الوقوع اولد یغون ماضیله تعبیر اولندی و ایزادندن مراد کفر نك تو بیخ و تبکینده
 قال سبحانک حضرت عیسی سوبیلد سرکدن سنی ای خدا مائده قیلارم (ما کون لی ان اولک البیر
 یحق) بکا صبح و خاترد کل که بکاسرا اولیان سوز سوبیلیم (ان کنت قلته) اگر بولا می سوبیلد
 ایدی (فقد علمته) بی شبهه سن آتی بیلدک (تعلم ما فی نفسی) اتمده غنی اولان شینی سن بیلور
 و لا اعلم ما فی نفسیک) و معلومانده غنی قیلد یغک شینی بن بیلیم (انک انت علام الغیوب
 تحقیقا که سن کدک بوشیده اولان امشانی کاینبی بیلن) ما قلت لهم الا ما فرقی به
 خلقه بر سنه سوبیلدم الا اول سنه که سن بکا آنک سوبیلسن فرمان ایتدک (ان اعبد الله
 ربی و ربکم) که برورد کارم و پرو دکار بیز تکریم پرستش ایدک (و کنت علیکم شهیدا ما دمت فیهم
 و اوزر لینه نکهن ایدم و ادمکه اارنده ایدم) قلنا تو قیبتی پس فی آسمانه قالد رمغله بنی
 متوفی قیلدک (کنت انت الرقیب علیهم) سن اوزر لینه نکهن ایدک (وانت علی کل شیء شهید
 و سن هر سنه اوزره مطلع سن) ان تعذبهم یا ارحم الراحمین (اگر اناری معذب قیلار سن بی
 شبهه انلر سنک قوللردن پس مالک اوزره ملکه ایشلدوکی شبهه اعتراض اولنر) و ان تعذبهم
 و اکرانله مغفرت ایدر سن نغیرک و ارونه اوبر قیام ایشدر (فانت انت الغزیر) زیرا علی تحقیق
 سن کدک هر سنه اوزره غالب اولان (الحکیم) ایتدیکه ثواب و عقابی صواب قیلر سن (قال الله
 هذا يوم یففع الصادقین صدقهم) حق جل و علا دبدی بوکون بغنی قیامت کوننده دیر بوکول
 اربا بصدق و لاندله صدق قاری کند و لره منفعت ایدر لکم جنات تجری من تحتها الانهار
 انلره بر باغلر اولور که کوشکلی التندن بر مقلر اقر (خالدین فیها ابدا) آنک ایچنده علی الدوام
 بی انقطاع مدت قاضی تقدیر ایشدر (رضی الله عنهم) حق تعالی انلردن خوشنود اولد
 و رضوانه) و انلر دخی کند و لره دکن احسانلردن خوشنود اولدیلر (وذلك الفوز العظيم)

ويزد و الجلاله رضا سر تحصیل انك ولو فوق قدر (لله ملك السموات والأرض وما بينهما)
كوكرويك و الجلاله اولان اشيانك بادشا هلى حق تعالى به مخصوص (وهو على كل شيء قدير)
و كند و سى هر نسته اوزره توانا در والله تعالى اعلم بالصواب

سورة الانعام كه كبريا مى نامند و حق تعالى ايتى
بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله (جمله او كلكر و مدح و ثنا را يزد و الجلاله مخصوصه) (الذى خلق السموات والأرض
شول يزد متعال كه كوكرويك براندى (وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ) و قر نعلرى و روشنكى يدا
قبلدى (ثم الذين كفروا يريهم يعدلون) بود لا نك نصكره كفرايد نلر و رور كارلر بيه بونلرى رار
طو زلر (هو الذى خلقكم من طين) كند و در اول فادر و الجلاله كه چا موردن سزى ايجاد ايد
فَرَفَضُوا آجَلًا) صكره بر مدت معينه يازد بيه تمام اولحق انسانك عمرى خلاص اولور (وَأَجَلٌ مُّسَمًّى
و بر مدت معينه كه منتهى اولجيه قيامت فالقر (عنده) فتنه ثابت ريعنى انك بيلسى كند و ذات
باهر الصفا نسته مخصوصه (فَرَأَيْتُمْ تَتْرَوْنَ) صكره سز شك ايد سز ريعنى سزده ثابت اولد قد نصكره
جميع مخلوقاى كند و سى ايجاد ايدى حشر و شرك اولسندك شك ايد سز و بوايش ثابتله سز
مستبعد (وهو الله فى السموات والأرض) و كند و در كوكلر و رور محمله معبود اولان
بَعْلَمَ سِرَّهُمْ وَجَهْرَهُمْ كى زى طو نك بغير نسته و اشكارا قبلد بغير نسته بيلور (وَبَعْلَمَ مَا تَكْسِبُ
و غير و شرودن قراند بغير نسته بيلور (وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ) و كند و رور هيچ
بر علامت كلز و رور كارلر نيك علامتند (إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ) الا انلردن بوز جو رور
ملكت اولر لور (فَعَدَّ كَذِبُ آبَائِهِمْ لِمَا جَاءَهُمْ) پس بى شبهه كه طو غيلغى يلان طو نك بيلر حقن
كند و لره كلد (فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ) پس على التحقيق كيم كند و لره كلى
اول شيشك خبر بيه اكا اسنلر ايد رور (أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُمْ أَهْلَكُوا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَبْلِهِمْ) ايا بيلر لميكم
كند و لردن اسبق نيه اهل زمانه نابود قبلد قرن خلقك اغلب مكر ليد و اشهر اقول اوزره
بشش سته در (مَكَّا هُمْ فِي الْأَرْضِ) اول اهل زمانه روى زمينه بر فردا و مكان قبلد كه
مَا لَمْ تَكُنْ لَكُمْ) اول فردا و مكانى سز قبلد ريعنى سابقه اهلا كه ايد بيز كرو هله طو
عمر و كثر مال و قوت بدن و برده كه انلرى سز و بر ملك (وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا
و بغير اوزر لر بيه بى اندر بى يولدد (وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ جَارِيًا مِنْ تَحْتِهِمْ) و اير مقلرى كوشكارى

النار افر قبلد (فَأَهْلَكْنَا هُمُ يَوْمَ تَوَيْنَا) پس كاهلرى سبيله كند و لرين معدوم قبلد (وَأَنشَأْنَا
مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ) و انلر نصكره بر بشقه كروه ايجاد ايدك (وَكُنَّا نَحْنُ عَلَيْهِمْ قَائِمِينَ) و كونا
بايد بيم) و اكر اوزر بيه كاغده يازشش نسته ايندر و بالربله اى دكسيد يار (أَقَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا
البته كفرايد نلر سويلر رور (أَن هَذَا إِلَّا صَغِيرٌ مُّبِينٌ) بوز نسته دكلد و الا بر اشكارا اجاد و لى (وَقَالُوا
لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ) دخى كفرايد بيلر بخون محمد المصطفى اوزره بر فرشته ايند بيه بزه سويله
بويغبردر (وَلَوْلَا أُنْزِلَ مَلَكًا لَفُضِّى الْأَمْرُ) و اكر فرشته ايند رسيدك ايش بمش قيلنور ديكه نابود اولور
فَرَأَيْتُمْ لَوَاقِحَ السَّحَابِ) صكره مهلت و برلر زردى (وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا) و اكر كوند رديكر سولى فرشته
فيلسيد (بَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا) البته اى كشى قىلار دق نته كه جبريل حيه الكلى صورته قو بوب
خلقه كوستردى و بواول سبب ندر كه بشر مقوله سى ملكك خلقت اصليه سن كور مكر تاب
كور مكر انيا قوت قد سينه ايله انلر مشاهده ايمكه قدر نلرى وله (وَلَكِنَّا عَلَّمَهُمْ مَا يَلِيقُ
و البته اول وقتد اوزر لر بيه قارشدر ررق اول شى كه شمد كند و لرفسك اوزره قارشدر
بورلر ريعنى نته كه شمدى بشرك رسالتنه ضد بوقا نلر لرا و لزمان دخى برلر ما هذا الا بشر مثلكم
چون كفرايك بوكونا عناد و جدال لرى و ارايدى حضرت حق جل و علا بغيره تسليمه ايد و بيلور
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ قُرْآنًا مِثْلَهُ لِقَوْمٍ آخَرِينَ (فَمَنْ أَوْلَى لِمَنْ أَشْهَرُ الْأَوَّلِينَ) (وَلَقَدْ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ) پس انلرك فعلندن كولو ب استنلر ايد نلرى قابلك شول
شيشك و بلى كانه استنلر ايد رور (فَلَسِيرًا فِي الْأَرْضِ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ) باجمد
عذابك و قوعنى تسليم ايتيانلره سويله بر يوزند سياحت ايدك صكره بيقين كيم بغير ريلانجى
ايد بر نلرك صوى نجه اولد (قُلْ لِّمَنِ مَا فِى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) سويله كوكلره و بر اولان اشيا كيم خلق
و ملوكدر بوسؤالدن مراد انلرك الزاميدر (قُلْ لِلَّهِ) سويله حق تعالى به مخلوق و ملوكدر لر بولكلام
اول جهندن جواب اولد بيه زيرا هر كس فتنه مسيلد كه جميع موجوداى حق سبحا و تعالى ايجاد
ايدى (كُتِبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ) كند و نفسى اوزره اسركى يازدى ريعنى حق تعالى فضل و كرمند
عاصيله و توبه ايد نلره رحمت ايتنى التزم ايتشد ر ليجعتكم الى يوم القيمة البته سزى روز
جزا ده جمع ايدر (لَا رَيْبَ فِيهِ) قيامت كونك و قوعندك شك و شبهه بوفدر (الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ
شول كيمسه لره نفسلرين اوزر ديلر ريعنى فطره فى اصليه لرين و عقللرين كه سرمايه لر بى صايع
قبلد يار (فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ) كه انلر بمانه كلر (وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ) و كيم ده و كوندزه

ارام ایدنلر کدوبه مخلوق قدر (وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) وکند و در هر ایشید یلان شیء ایشید یچی هر معلوم
اولان سننه سلیبی (قُلْ أَغْنَى اللَّهُ عَنِ الْكَافِرِينَ) سوبله تکریدن اوز که وسایند نورم یعنی خداوند اوز که
دوست ایدنم (فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) کوکلی ویرتد ایشید یچی (وَهُوَ عَزِيزٌ) و
کند و در زرق و بر زرق و بر زرق (قُلْ إِنِّي أَمَرْتُ) سوبله باعقد تحقیق بن امر اولند مکه (أَنْ
أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ) انقیاد و طاعت ایدنلر اوی اوله بم (وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ) و بکایتلر
زهار تکریمه اورتاق قیلنلرک زمزمسندن اوله (قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ) سوبله تحقیق بن فور فرم برورد کاریمه عصیا ایدر رسم بر اولو کونک اشکنه سنند (مَنْ
تُصِرْ فَتَصِرْ يَوْمَئِذٍ) هر کیمه اول اولو کوند اشکنه کند و سندن رفع اولنور (فَقَدْ رَحِمْنَا) و
شبهه کیم حق جل و علا آتی زحمتدن قور قور اوزرینه نعام ایشید اولدی (وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ) و او
عذابک دفع اولنوسو اشکار اوقور بقدر (وَأَنْ يَسْتَسْخِكَ اللَّهُ بَصْرِي) و اگر حق جل و علا سنی فقر و خسته
کیم بر ضرر ایدله اصاب ایدر (فَلَا كَاشِفُ الْعَذَابِ إِلَّا هُوَ) تکریدن اوز که اکافالدی یچی بودر (وَأَنْ يَسْتَسْخِكَ
بَصْرِي) و اگر سخت و غنا کیم بر ایدلر سکا ایشید ایدر (فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) کند و در هر سننه
اوزره توانا پس آتی حفظ و کاد و ام و بر مکه او کونه قادر در که هیچ بر کیمه آتی از له ایتکه قدر
اولیه (وَهُوَ الْغَايُ فَفَوْقَ عَابِدِهِ) و کند و در قوللری اوستنه غلبه ایدن (وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَنِيفُ)
و کند و در ایشید تدبیرنده ایشید حکم ایدن قوللر بن مخفی اولان احوالک درست بیان منقول
فیشک سفاسی دیدیلر باعقد سنند اوتری هود و نصیاریه سؤال ایتدک بزه بویه جواب و بر دیر که
بزه آنک کوی بودر و بزه بزه بزه بر کیمه کوسه تکریمه خدا نک حق رسولی ولد بکه شهادت
اید حق جل و علا بوی منزل ایدر بوردی (قُلْ إِنِّي شَهِدْتُ شَهَادَةً) سوبله شهادت ایتدک
جهتدن قعی شیء بوی کردر (قُلْ اللَّهُ) سوبله حق جل و علا جمله شاهد لردن بوی کردر (شَهِدْتُ
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ) کند و در ایدر و ار کرده شهادت ایدر (وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنْذِرَكُمْ بِهِ) و بوقر
لسان ملکله بکایوندر لدی تاکه انکه جهنم عذابدن سزی قور قور درم (وَمَنْ يَلْعَلْ) دخی انکه
انذار ایدرم هر کیمه که قرآن بر سزد عیدن اولش باعقدن (أَنْتُمْ لَشَهِيدُونَ) أَنْ مَعَ اللَّهِ إِلَهٌ آخَرُ
سزنی شهادت ایدر سز که تکریمه اوز که معبول وار (قُلْ لَا أَشْهَدُ) شهادت ایدر بکیمه
بن شهادت ایتد (قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ الْوَاحِدُ) سوبله بوندن غیر بر شیء بودر که او بر معبود در یعنی
سز او کده شهادت ایدر سز و لیکن بن بویه شهادت ایدر مکه تکریدن اوز که عبادته مستحق بر معبود

بودر (وَأَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ) و تحقیقا که بن اورتاق قیلد بکر ایشید یچی ایشید یچی
بیزارم (الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ) سول کیمه لکه کند و لره کتابی بکر (يَعْلَمُونَ كَذِبَ قَوْلِهِمْ) و
سرو کاشانی توری و انجیلده مذکور اولان وصفله بیلور لرنه که او غوللرک بیلور لر (الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ) مشرک لردن و اهل کتابدن جانلرک اوتوزنلر (فَمَنْ لَا يُؤْمِنُ) انلر ایمانه کلزلر
وَمَنْ ظَلَمَ مِنْ أَقْرَبَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا) و کیمد رجوق ستم صاحبی سول کیمه دیکه تکریمه تعالی
اوزره یلان بغلدیکه سوبله ملائکه تکریمه لردن و بونلر قند بزه شفاعت ایدر لر
اؤکذب بایاتیه) یا کیمد راظم سول کیمه دیکه خدا نک شتالرنه تصدیق کتورمک یعنی
قراندن و سائر معجزاتدن اوتری دیدی شعور و حیرت لر (أَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ) تحقیقا شان
بودر که ستمکار اولنلر عذابدن قور قور لر (وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا) و بادایت اولو کونیکه
انلری یعنی کفر و معبودلرک بیغزلر (ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّا سَخَرْنَا مِنْكُمْ) و بوی طریقه
شکر ایدنلر دیر زقند و اورتاق لری (الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ) سول کیمه لکه کند و لره تکریمه
اورتاق لردن دیوکان ایدر دیکر (ثُمَّ لَمْ يَكُنْ فِتْنَتُهُمْ) پس معذرتلری بر سننه اولد (إِلَّا أَنْ قَالُوا
وَأَنَّهُ رَبُّنَا مَا كَانَ مَشِيرَتَنَا) الا که دیدیلر پروردگار خدا یه قسم اولسونکه بزار باب شرک
دکلدک (أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ) بویجه جانلری اوزره یلان سوبله دیکر که بین ایتد بکیم
بزمشرک دکل ایدر (وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ) دخی بق بغلد قاری یلان کد و لردن بیه
نا بود اولدی مرویدر که ابوسفیان و عتبه و شیبه و ابی بن خلف و النضر و غیرلری مسجد
الحرامه جمع اولدیلر اول شاده حضرتک تلاوتی ایشید یلر کدشته اولنلرک اخبار ایشید
نضره دیدیلر محمد و اوفور اول خبیث دیدیکه او قود یعنی یلم انحق طود اقلرک تحریک ایدر کور
و کیمش لافسانه سن سوبلرنه که بعض اوقانده بن کیمش لک افسانه سن سوبلرم پس
حق تعالی بوی منزل ایدر بوردی (وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ) دخی کفار فریشتدن برکروه و ارکه
قرآنی او قودینک محل طرفه قولا قیلور لر (وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً) و کوکلی اوزره بره
قیلدق (أَنْ يَفْقَهُوهُ) تاکه آتی فهم ایتد لر (وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا) و قولا قیلرنه بر آخر قیلد که
آتی ایشید لر (وَأَنْ يَرَوْا آيَةً) و اگر هر معجزه که ایشید کور لر (لَا يُؤْمِنُوا بِهَا) آن تصدیق
ایتد لر (حَقِّقْ أَفْعَالُكَ بِجَادِ لَوْ تَكُ) بر حظه دیکه سکا کلوب سنکه مباحثه ایتد کلرنه
يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا) کفر ایدنلر دیر لر (إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ) بوقرآن بر سننه دکلدر

الآنكم شرك افسانه سي (وهم ينون عنه) وكند وخلق قرآنك ابتاعن منع ايدر لر (و
 ينون عنه) ونفسه بيله اندن اوزاق اولور لر بر قوله بوايت ابو طالح حقه نازل اولد پس
 معني بوبله اولور كه انلر عفا بوطالب واتباع محمد المصطفائك ايداسندن خلق منع ايدر
 وابتاعندن اوزاق اولور لر كه رسالته نصديق انزلر (وان يهلكون الا انفسهم) و
 بوايشده نابود قیلر الا كند و جانلر (وما يشعرون) و بيلر لر كه بوضر كند ولره ذكر غير
 كميشه ذكر (ولو ترى اذ وقعوا على النار) و اگر كور سيدك چن ايش اوزده بونلر طور مش قیلور
 برامعيب و غريب كور درك (فقالوا يا ليتنا نزدا ولا تكذبنا يا ايها النبي) پس بيلر اي كاشكي
 بزدنيايه دونمش قیلور بتمرك اياته تكذيب ايمسیدك (ونكون من المؤمنين) و اهل ايمان
 زمره سندن اولسيدق (بل يدأ لهم ما كانوا ينجون من قبل) بوبله دكلر كه دنيايه دونمش
 ايمان كور لر بلكه بوشيد قیلر قلمري دننه كند ولره ظاهر اولد پس نصبر بوزندن ايماني آرزو
 ايند بيلر (ولوزدوا) و اگر دنيايه دونمش قیلور لر (لعاذوا بما نوءا عنه) البته دونر دي اول
 شيه كاندن منع اولمشلر (وانهم لكانون) و تحقيقا كاندلر ايمان كاشكرينه وعده ويرد كلر كه
 بلا نجلر در (وقالوا ان هي الاحياء التي الذبا) دخی دنيايه دير لر يقين اولان صاعغلز دن اوزكه
 بر صاعلق بوقدر (وما نحن بمبعوثين) و بز قور دن كوند رلش قیلور (ولو ترى اذ وقعوا على
 ربهم) و اگر كور سيدك اولو فكه برورد كارلر ينك جناسي اوزره مطلع قیلور لر (قال انش هذا
 بالحق) بزدجل و علا انلر سويلر بعت و شر درست دكلید (قالوا بلى و رينا) سويلد بيلر
 برورد كارلر چيچونكم حشر و شر درستدر (قال فذوقوا العذاب) حق سبحا و تعالی ديك پس
 اشكيجه نك چاشنيسن لك (ما كنتم تكفرون) كچمشده ايند بلكه كفر سيبيله (فلا تحسر الذين
 كذبوا بلى و الله) تحقيقا كيم اوتوزدي شول كيمسه لره تكريتك كور مسين تكذيب ايند بيلر
 يعني حشر و شر و روز قيامتك وقوعن انكار ايدنلر اوتوزدي (حق ان جاءتهم الساعة
 بغتة) بروقه دك كه كند ولره قیامت ناكاه كلكده (قالوا يا حسرتنا على ما فرطنا فيها
 ديرلر اي پشيمانلر حيوه دينويه نقصير ايند بلكه شئ اوزره حاضر اول كه حلاك بودر (وهم
 يجلون اوزار هم على ظهورهم) و انلر كاهلرك آرقه لري اوزره كور لر (الاساء ما يردون
 اكاه اولك كيم كور دكارى دننه بمان دننه در (وما الحيوه الدنيا الا لعب و كهو) خي
 يقين اولان صاعلق دننه دكلر لا براونق و بر ب حاصل مشغول (وللدار الآخرة خير للذين

يؤمنون) و البته حصونكي سرای برهيز اولانلر بكر كدر (فلا تعجلون) پس چون تعقل انيز سر
 قنغ ايش حق كرده بكر كدر كور ديلر كه ابو جهل شق سرور كاشانه ديدى بزيق با محمد بلا نجلر
 و صدق كتمزده محققدر لکن كورد و لك شق قصد بق انيز حق سبحانه و تعالی بوايتي منزل
 ايد بوزر (قد تعلم انه ليخزئك الذي يقولون) تحقيقا بيلور زكيم كفارك ديدو كي ناپسند
 سوزسي غناك قیلر (فانهم لا يكذبونك) پس انلر سوزينه مقيد اوله اني خدايه مفوض
 قیلر برلحقيقنده انلر سني تكذيب اينز لر (ولكن الظالمين يا ايها الله ينجون) و لكن ستمكار لر
 تكريتك ايانك انكار ايد لر (ولقد كذبت رسل من قبلك) و بيشه سندن اسبق پيغمبر
 تكذيب اولد (فصبروا على ما كذبوا) پس تكذيب اولملري اوزره صبر ايند بيلر (واودوا
 و رنجيدوا و انلر اوزره دخی صبر ايند بيلر (حق اناهم نصرنا) يارد مزكند ولره كلنجيه به دك
 ولا متبدل يكما يا الله) و نصر و وعد خصم خدا نك سوزلرينه دكشد برنج بوقدر (ولقد
 جاءك من نباء المرسلين) و تحقيقا سكا پيغمبر لر خبر ندن كلكيه امتلر ندن نه زحمتلر
 چكد بيلر (وان كان كبر عليك اعراضهم) و اگر سندن يوز چوير ملر اوزر بلكه اغرا اولد
 فان استطعت ان تبني نفقا في الارض و شما في السماء) پس اكر ايد بيلور سن كه برده باكو كه
 بر جقيق شئ پيدا ايدو (فانهم ياتيوك) كه برين ايندن باكو كدن كند ولره بر معجزه كور سن
 انكه بوكلام بيان ايدر كه حضرت صلي الله عليه وسلم قومك اسلاي اوزره غايله حرصي وار
 ايند كه ايمان كملر چون قادر اولسيد برك الئندن باكو ك بوقار و سن بر معجزه كور كه كوردر (ولو
 شاء الله لجمعهم على الهدى) و اگر بزدجل و علا ابستسيد انلر طوعري بول بولسي اوزره مفوض
 قیلر دي و لكن خواهشي كا نعلق ايند (فلا تكونن من الجاهلين) پس اولك شئ اوزره حرص
 اينكه بيليا نلردن اوله (انما يستجيب الذين يستمعون) دعوتكي ايشتر الا اول كيمسه لره
 فهم و تأمل ايله سوزك ايشيد لر و اما كفار مقولسي سوزي ايشتمان اولي كيد لر (و
 انلوي يبعثهم الله) و اولش اولملري حق تعالی كند ولر كه احيا ايدوب قور دن كونددر (ثم اليه
 يرجعون) صكره مكافات اچون كند و سكه دونر لر (وقالوا لا ازال عليه آية من ربنا) دخی كفار
 ديد بيلر ابستد بكم معجزه لر دن چيچون محمد اوزره برورد كار ندن بر معجزه ايند (قل ان الله قادر على ان ينزل
 آية) سويله تحقيقا كيم حق سبحانه و تعالی انك اوزره توانا دك ابستد كلري معجزه لر دن بر معجزه
 ايندره (ولكن اكثرهم لا يعلمون) و لكن چو فلري بيلر لر كه حق سبحانه و تعالی كا قادر در

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَهِيَ بِحَرَكَتِ أَيْدِي حَيَوَانٍ يَرْبُزُ نَدْبُوقًا (وَلَا ظِلٌّ يُظِلُّ بِحَاجَتِهِ) وَ
 نَقْدًا بِلَهٍ أَوْ جَرِّ رَأْسِهِ وَهِيَ إِلَّا أَمْرًا أَلَمَّا (الْأَسْرَافُ كَبِيْرٌ جَعَلَ لَكَ أحوالاً مَضْبُوطَةً وَ
 أَرْزَاقِي مَقْدَرًا وَلَسْتُ دَر (مَا قَرَأْتُ فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ) لَوْحٌ مَحْفُوظٌ هِيَ بَرَسَنَةُ ضَامِعٌ قَبْلَ دَقِ
 هَرَنَةٍ وَجُودُهُ كَلَيْسَ دَاكِرْ كَلِي وَكَرْجِي أَنْدَه مَذْكَوْرِدَر (ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ) صَكْرَه بَوَامِ
 بِرُورِدْ كَارِي طَرَفُهُ جَمْعُ أَوَّلُورْ لَنَاكَ بِرُورِي أَوْرَه اِيْتَدُوْكَ نَعْدَنِيْكَ مَكَافَاتِيْ كَنْدُوْلَرِ اِيْچُونْ اَلَه
 وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) وَيَا مَرْهَ نَصْدِيْقُ اِيْمَانِ كَسَه لَر (ثُمَّ) حَقِّ سُوْرِي اِيْشْتَمَكْدَنْ صَاغِرْدَر لَر
 وَنَكْمُ) وَتَوْحِيْدُ خُصُوصِنْدَه سُوْر سُوِيْ كَدَنْ لَا لَدَر لَر (فِي الظُّلُمَاتِ) كَهْرُ جَهْلٍ وَعِنَادُ قَرْبَلَقَرْ
 خَطَا اِيْدَر لَر (مَنْ يَشَأْ وَاللَّهُ يُمْسِكْهُ) تَكْرِي عَالِيْ هَر كَيْمَك كَر اَهْلَقِيْ اِيْسْرَاقِيْ كَر اِيْدَر (وَمَنْ يَشَأْ
 يَجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) وَهَر كَيْمَك هَلِيْ بَقِيْ اِيْسْتَرَقِيْ بِطُوْغَرِيْ بُولْ أَوْرَه قِيْلَر (قُلْ أَرَأَيْتُمْ أَنْ
 أَنْتُمْ عَذَابُ اللَّهِ) سُوِيْلَه بِكَ خَبَر وَرِيْكَ اَكْر تَكْرِيْكَ اَشْكِيْجَه سِيْ سَرَه كَلُورْنَه كَه سَرْدَنْ اَشْبَقِ اَوَّلُورْ
 كَلْدِي (أَوَأَنْتُمْ السَّاعَةُ) يَاسَرَه قِيَامَتِ وَاهُوْلِيْ كَلُور (أَعْبُرُ اللَّهُ تَدْعُونَ) اِيَا تَكْرِيْدَنْ أَوْرَه
 بِرَكِيْسَه چِيْغَر سَرَه كَه سَرْدَنْ عَذَابِ وَمُشَقِّقِيْ فَعِيْدَه (أَنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اَكْر كَرْجَك سُوِيْلِيْلَر
 دِيْكَرَه بُوْتَلَر مَعْبُود لَر دَر اَنَلَره دَعَا اِيْدَك (بَلْ آيَاهُ تَدْعُونَ) سُوِيْلَه دَكْلَر كَه كَدُوْسَنْدَنْ أَوْرَه
 بِرَكِيْسَه چِيْغَر سَرَه كَه كَدُوِيْ يَالَكْر چِيْغَر سَرَه (فَيَكْنُفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ) بِسْ قَالِدِر رَاوَلْ
 بِلَاقِيْ كَه سَرَانَك قَالِدِر مَسْنَه كَدُوِيْ چِيْغَر سَرَه (أَنْ شَاءَ) اِيْسْتَرَسَه بَعْنِيْ بِيَادَه مُشَقِّقِيْ تَعْلُقْ
 اِيْدَر سَه بِلَاقِيْ كَه قَارْدَنْ دَفْعِ اِيْدَر اَمَّا اَخْرِيْدَه دَعَا لَر مَسْتَجَابِ قِيْلَفَه مُشَقِّقِيْ تَعْلُقْ اِيْتَر (وَيَنْشُرُونَ
 مَا تُشِيرُونَ) وَاورَاقِ قِيْلَدِيْغَر اَشْيَا اِيْ وَنُودِر سَر اَوَّلُورْ (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ) دَخِيْ
 تَحْقِيْقًا سَنْدَنْ اَشْبَقِ اَوَّلَانْ كَرُوْهَلَر بِغِيْر لَر كُونْدَرْدَك (فَاَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ) بِسْ اِيْدَكْلَر
 كَهْر وَكَذِبِ سَبِيْلَه سَنْدَنْ فَعْرَ اَوَّلَلَر كَدُوْلَر كَر قَار قِيْلَدَق (لَعَلَّكُمْ يَتَضَرَّعُونَ) نَاكَه نِيَا ز
 اِيْدُوْ بَايْتَدَكْلَر اِيْشْدَنْ تُوْبَه وَاسْتِغْفَار اِيْدَلَر (قُلُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ثُمَّ نِاسًا تَضَرَّعُوا) بِسْ اِيْچُونْ
 عَذَابُ كَدُوْلَر كَلِيْجَك نِيَا وَتَدَلَلِ اِيْمَدِيْلَر بَعْنِيْ كَر كَدِيْكَه اَوَّلْ مَحَلْ نَضَرَعِ اِيْدَلَر نَاكَه عَذَابُ كَدُوْلَر
 مَنْدَفِجِ اَوَّلَه (وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ) وَلِيْكَنْ كُوْطَلَرِيْ قَقِ اَوَّلُسْتَدِيْكَه نَضَرَعِ اِيْمَدِيْلَر (وَزَيْنَ
 لَّهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) وَابْلِيْسْ كَدُوْلَره اَرَسْتَه قِيْلَدِيْ اَوَّلْ شَيْءِيْ كَه اَنِيْ اِيْشَلَر لَر دَعْنِيْ
 نَضَرَعِ وَتَدَلَلِ اِيْمَكْدَنْ هِيْچَ بِرَشِيْ كَدُوْلَر كَه مَنَعِ اِيْمَدِيْ اَلَا كُوْطَلَرِيْكَ قَسَاوِيْ وَشَيْطَانُكَ
 اِعْوَا سِي (قُلْ أَتَسْتَأْذِنُ مَا دَرُكْرُؤَايِهِ) بِسْ قِيْچْنِ اَوْنَدِيْلَر اَوَّلْ شَيْءِيْ كَه اَنَكَلَه پَنْدُوْر لَدِيْلَر (فَتَعْنَا عَلَيْهِمْ

أَبْوَابُ كُلِّ شَيْءٍ) اَنْوَاعِ خَدَنْ هَر سَنَه نَكْ قِيُولَر كَه اَوْر لَر بِيْنَه اِيْدَق (حَقُّ اِيْذَا اَتَرَجُوْا اِيْمَا اَوَّلُوا اَنَا كَر
 وَر لَدَكْلَرِيْ شَيْئَلَه شَاد اَوَّلَدِ قَلَرْتَدَه اَخَذَ نَا هَر بَعْنَه) كَدُوْلَر كَه نَاكَ اَلَا نَ الدَّقِ (فَاِذَا هُمْ مُبْتَلَوْنَ)
 بِسْ اِيْلَا تَوْقُفْ عَذَابِيْ مَشَاهِدِ مَآيْتَدَكْلَر كَدُوْلَر اِيْشِيْمَانْ اَوَّلَدِيْلَر قَطُّعْ دَارِ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا) بِسْ
 سَمِ اِيْدَنْ جَاعَتَكْ اَخْرِيْ كَسَلَكْ بَعْنِيْ وَسَلَر بِيْزَه نَضَرَتِ وَرِيْدَكْه جَمِيْعِ كَهَارِيْ قِيْرْدِيْلَر (وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
 رَبِّ الْعَالَمِينَ) وَجَمْلَه اَوَكْلَر خَلَقَتْ بِرُورِدْ كَارِي اَوَّلَانْ تَكْرِيْه دَر كَه بُوَه قُوْلَه اَشْتَا صَدَنْ بِرُورِيْ
 يَالَكْ قِيْلَدَك (قُلْ أَرَأَيْتُمْ أَنْ لَخَذَ اللَّهُ سَعْتَكُمْ وَأَنْصَارَكُمْ) سُوِيْلَه بِكَ خَبَر وَرِيْكَ اَكْر تَكْرِيْ عَالِيْ اِيْشْتَمَكْدَنْ
 وَكُوْزَلَرِيْ كَرِيْ اَلُورَكَه صَاغِر وَكُوْز اَوَّلَدِيْكَنْ (وَحَمَّ عَلَى قُلُوبِكُمْ) وَكُوْطَلَرِيْ كَر اَوْرَه مَهْر اَوْرَسَه كَه
 هِيْچَ بِرَشِيْ فَهْمِ اِيْمِيْه سَر (مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ) تَكْرِيْدَنْ أَوْرَه قَقِيْ مَعْبُود بُوْمَدُ كُوْر اَوَّلَانْ
 اَشْيَايِ سَرَه كُوْرَر (أَنْظُرْ كَيْفَ تُصَرِّفُ الْآيَاتِ) اَبُوْ نِيْجَه اِيَا قِيْ اَسْلُوْبِدَنْ اَسْلُوْبِدْ وَنَدَر وَرِيْچُوْ
 كَاهَ تَرْغِيْبِ وَتَرْهِيْبِ بَايْنَدَه كَلَايِيْ اِيْرَادِ اِيْدَر زَوَاكَه تَذَكِيْر وَتَنْبِيْهَه (ثُمَّ هُمْ يَصْذِقُونَ) صَكْرَه كَهَار
 مَقُوْلَه سِيْ اَنْدَنْ اَعْرَاضِ اِيْدَر لَر (قُلْ أَرَأَيْتُمْ أَنْ أَنْتُمْ عَذَابُ اللَّهِ) سُوِيْلَه بِكَ خَبَر وَرِيْكَ اَكْر تَكْرِيْكَ اَشْكِيْجَه
 سَرَه كَلُور (بَعْنَه) نَاكَه كَه وَفُوعْنَه بِرْمَقْدَمَه اَوَّلِيْه (أَوْجَحِرْ) يَالَا شَكَارَا كَه وَفُوعْنَه بِرْمَقْدَمَه
 اَوَّلَه (هَلْ يَمُنُّكَ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ) سَمِ اِيْدَنْ كَر وَهَدَنْ أَوْرَه بِرَكِيْسَه نَابُوْدِ قِيْلَنُورِيْ بَعْنِيْ اِيْلَر
 يَالَكْر اَهْلَاكْ اَوَّلُورْ (وَمَا تُرْسِلُ الرَّسُلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ) وَبِيْغِيْلَرِيْ كُوْكَرْ مَرْزَالَا
 مُؤْمِنَلَره اِيْشْتَايَلَه مَرْهَه وَبِيْغِيْلَر وَكَهَارِيْ دُوْر خَلَه قُوْر قَدَرِيْچِيْلَره اَنَكَلَه اَنَلَرِيْ كُونْدَرْدَكْه
 اَوْر لَر بِيْنَه مَعْجَرَه لَر اقْتِرَاحِ اَوَّلَه وَانَلَره نَهَلِيْ اَوَّلَه (مَنْ أَمِنَ وَأَصْلَحَ) بِسْ هَر كَيْمَك اِيْمَانْ كُوْرُوْ
 نَقُوِيْ وَطَاعَتِ اِيْلَه اَحْوَالِيْ كُوْزَلَر قِيْلَدَك (فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ) نَه اَوْر لَر بِيْنَه عَذَابُ دَر
 قُوْر قُوْونه فُوْتِ ثَوَابِدَنْ كَدُوْلَر اَوَّلُورْ (وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) وَشُوْلْ كِيْمَسَه لَر كَه اِيَا مَرْهَه
 نَصْدِيْقِ اِيْمَدِيْلَر (يَمَسُّهُمْ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ) اَنَلَره اَشْكِيْجَه دَكْر اَوَّلْ سَبِيْلَه كَه نَصْدِيْقُوْ
 وَطَاعَتِ دَاثَره سَنْدَنْ چِيْغَر لَر (قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ) سُوِيْلَه سَرَه دِيْمِ خَلَا نَكْ
 مَقْدُوْرَاقِيْ قَمْدَه دَر كَه هَرَنَه اَسْتَرَسَر كُوْرَه يِيْلُورْ (وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبِ) وَسَرَه دِيْمِ بِنِ خَفِيْ اَوَّلَانْ
 اَشْيَايِ يِيْلُور مَكَه هَرَنَه صُوْر سَر اَنْدَنْ سَره خَبَر وَرِيْكَه قَادِرْمِ (وَلَا أَقُولُ لَكُمْ اِنِّيْ مُلْكٌ) دَقِيْ
 سَرَه دِيْمِ كَه عَلِيْ التَّحْقِيْقِ بِنِ فَرِشْتَه يِيْمَكَه قُوْتِ مُلْكِيْه اِيْلَه اِيْسْتَدِيْكِيْمِ شَيْءِيْ اِيْچَر اِيْمَكَه تَوَا نَايَسْ
 اَنِيْ اِيْچَر اِيْمَا بُوْخِيْ اِيْچَر بِنِ بِرِشِيْئَه يِيْرُوْلَكْ اِيْمِ اَوَّلْ سَنَه يِيْه كَه بِكَ اَرَسَالِ اَوَّلُورْ (قُلْ هَلْ
 تَسْتَوِيْ اَلَا اَعْمٰی وَالْجَبْرِ) سُوِيْلَه طَرِيْقِ تَمَثِيْلِ اِيْلَه كُوْر بِيْنَا اِيْلَه بَر اَوَّلُورِيْ بَعْنِيْ چَاهِلِ اِيْلَه

عالم و بولی از دین ایل بولی بولن بکسان اولر لر (أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ) پس همچون نامل ایدو بقر مسر
 ناکه حق و باطل اراسن تمیز اید مسر (وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذْ يَخْافُونَ) دخی سکا وحی اولان شیشه
 قور قوند شول کیم قور قور که (أَنْ يَخْشَوْا إِلَیَّ يَوْمَ) پروردگار لر طرفنه جمع اولنه لر (لَيْسَ كَمِ
 مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ) و محاله که پروردگار لر دن اوز که کند و نه بردوست و نه بر
 د یل کچی اوله (لَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ) ناکه انلر بهیز اید لر اخبار ده کلسد که منادید قریب سرور
 کاشانه دید لر عار و صهیب و بلال کی قول لر مجلسند و ورقلا رسن سکا کلوب سنکله او نور
 حضرت صلی الله علیه وسلم بیور دیکه بن مسلمانلر مجلسند دور قیلام دید لر سن انلری دور
 قیلد یفک صورتده بز سکا کلچک انلر بر اشکرایت فالق سونلر ناکم قتلن سنند استماع اید لم
 حضرت بوکار رضا کوستر دی حق جل و علا بواقی منزل ایدوب بیورد (وَلَا تَخْضَرُّوا الَّذِیْنَ یَدْعُونَ رَبَّهُمْ
 بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ دَخِیْ جَلَسْنَد و ورقله شول کیمس بر پروردگار لر صبح و اخشام ذکر ایدر
 بِرُیْدُونَ وَجْهَهُ) آنک رضا سن ایستد کمری حالده یعنی ایستد کمری ذکرده خدایه اخلاص ایدو
 غیر شئی قصد اتمز لر (مَا عَلَیْکُمْ مِنْ حِسَابٍ مِنْ شَیْءٍ) انلر کاعمالی حسابدن اوزر یکه اصلا
 بر سننه یوقدر (وَمَا مِنْ حِسَابٍ عَلَیْکُمْ مِنْ شَیْءٍ) و اعمالک حسابدن اوزر لر نه هیچ بر سننه
 یوقدر (فَقُطِرْهُمْ) که انلری دور قیله سن (فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِیْنَ) نه بک جوابید دخی انلری
 قاومه که ستمکار لر دن اولور سن (وَكَذَٰلِکَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ) و نه کیم امور دنیوی ده
 خلقک احوال مختلف قیلدق امور دنیوی ده دخی بر بلو کلرک بر بلو کلرینه مبتلا قیلد که فقر
 و بیچاره لر یایمانه ایلر و کلکه اشرف اوزر تقدیم ایلدک (لِیَقُولُوا أَهَٰؤُلَاءِ مِنْ آلِهِ عَلَیْهِمْ مِنْ
 بَیِّنَاتٍ) ناکه دیر لر بولر می را مزده تکرری تعالی اوزر لر نه ایمان نعیمله منت ایلدک (لَیْسَ لَیْسَ
 بِأَعْلَمَ بِالسَّاطِرِیْنَ) ایا ایزد جل جلاله نعت اسلامله معترف اولنلر وانا نرد کلید ریغی
 انلری بو بیلور پس انلری ایمانه کور مسنه موفق قیلار کور دیر که بر جماعت حضرتک
 حضورینه کلوب دید لر یار رسول الله جوق کاهلر ایدک و بیجه ناپسندیده ایشه مرتکب
 اولدق توبه واستغفار نه وجهله قیله لم حضرت صلی الله علیه وسلم انلر جواب ورمده
 عتبه نبویه دن ما یوسد و ندیلر اول ائشاده حق جل و علا بواقی منزل ایدوب بیوردی
 وَاِذْ جَاءَکَ الَّذِیْنَ یُؤْمِنُونَ بِآیَاتِنَا) و حقن یا تری تصدیق ایدن کروه سکا کلوب لر (فَقُلْ
 سَلَامٌ عَلَیْکُمْ) سوبله عیب و افتادن قور تلوق اوزر یکزه اولسون (کَتَبَ رَبُّکُمْ عَلَیْ نَفْسِیْ

الرَّحْمَةِ) پروردگار بکرات با هر الصفاقی اوزر رحمت ایتمی یازدی یعنی خلق قبول ایمان و عه
 ایله و عدا یتدی (لَا تُفْلِحُ مَنِ عَمِلَ مِنْکُمْ سُوْءًا بِمِثْلِهَا) علی التحقیق شان بود که هر کیم سزدن برهان
 ایش ایشلر بیلز کله آلوده اولد یعنی حالده (ثُمَّ تَابَ مِنْ بَیْنِهِ) پس اند فکوه پشیمان اولو
 رجوع ایتدی (وَأَصْلَحَ) و ایشنی کوزل قیلدیکه بر دخی یمان ایشک ایشلر ترکده عزیمت
 ایتدی (فَإِنَّ عَفْوَ رَبِّیْ) پس انلرک جزاسی بو که تکرری تعالی کند ویه کاهن سزا یدوب
 لطف و احسانله کند و ی اسر کر (وَكَذَٰلِکَ نَفْضِلُ الْآیَاتِ) و نه که بوشوزده لکما و
 تفصیل ایتدک مطیع و عاصی و لا نلرک حقنه اولان باقی تفصیل ایدو رز (وَلَسْتَ بِیْنَ سَبِّیْلِیْ
 وَ نَاکَ کتیمکار لرک بولی اشکار اوله یعنی حق باطلدن متاز اولوق ایچون آن ایتدک (قُلْ إِنِّیْ نَبِیُّ
 عَبْدٌ) سوبله علی التحقیق بن مع اولندم که بر سنش ایدو بم (الَّذِیْنَ یَدْعُونَ مِنْ دُونِیْ) شول کیمس که
 تکریمک عبادتدن نجا و زایدوب کند ولرین عبادت ایدر سن (قُلْ لَا یَنْفَعُ أَهْوَآءُکُمْ) رز و لر یکزه
 پیرو لک انیم (فَذَهَبَتْ اِذْ) تحقیقا سزه بر و لک ایتسم کراه اولورم (وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِیْنَ) ویز
 طوغری بولی بولن لر دن اولم (قُلْ إِنِّیْ عَلَى بَیِّنَةٍ مِنْ رَبِّیْ) سوبله بی شبهه بن ربکم معرفتدن بر
 اشکارا دلیل اوزریم (وَكَذَٰلِکَ یُبْیِّنُ) و سزا اولد لیلی نکذیب ایتد بکر (مَا عِندِیْ مَا تَسْتَعِیْلُونَ بِهِ
 قَمَرٌ دکلر اول شئی یعنی عذاب آنک و قوعن استعجال ایدر سن (لَا یُخْجَرُ الْإِلَٰهَ) عذابک تعجیل و تاخیر
 فرمان کیمشته مفوض دکلر الا تکریمه (بِقَضِّ الْحَقِّ) طوغری بر خوش بیان ایدر (وَهُوَ خَیْرُ الْفَاضِلِیْنَ)
 وکند و در بیان ایدنلرک بکر کی (قُلْ لَّوْأَنَّ عِندِیْ مَا تَسْتَعِیْلُونَ بِهِ) سوبله عقابدن استعجال ایتد بکر
 شیشک و قوعی قدر تمده و المده السیئک لَفَضْلِیْ وَبَیِّنَکُمْ) البته ارامده و اراکرده ایش
 بتمش قیلنوردی یعنی عذابکری تعجیل ایدوب سزری نابود قیلار دم (وَاللَّهِ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِیْنَ) وحق
 سبیمنا و تعالی ستم ایدنلرک احواله هر کسند دانا نرد پس انلر عذابک کلچک و قنی بو بیلور
 وَغِیْرَهُ مَفَاحِ الْعَبِّ) و بوشیده اولان امورک مغزیه تر قشده در (لَا یَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ) اندن
 اوز که بر کیمسه انلری بیلز (وَلِیَعْلَمَ مَا فِی الْبَیْرِ وَ الْبَحْرِ) و میا باند و دریاده اولان اشیای بیلور
 وَمَا تَسْقُطُ مِنْ رَاقٍ لَا یَعْلَمُهَا) و اغاجدن هیچ بریراق دوشمز الا آنی بیلور (وَلَا حِجَابٌ فِیْ عِلْمِکَ
 الْأَرْضِ) و نه برک قرقنلرند دوشن دانه مراد زمینده دوشن تخدر (وَلَا رَیْبُ وَلَا یَاسِیْسُ
 و نه بر یاش و نه بر قوری (إِلَّا فِیْ کِتَابٍ مُبِیْنٍ) الا بر اشکارا کتابده مبیدر و او علم الله در یعنی
 مزبور لرک قوسی خدایه نمایاندر بریسی علمدن غائب اولر (وَهُوَ الَّذِیْ یَتَوَقَّعُکُمْ بِاللَّیْلِ) و کزود

اول برورد که کجبه سزی با توبه محافظه ایدر (و تعلم ما جرحتم بالانهار) و کوند زده فرزند بفر
 استیائی بیلور (ثم یفعلکم فیه) صکره کوند زده سزی کوند در (لیقض اجل مستی) تا که معین
 اولان مدت تمام اوله (ثم الیه ترجعکم) صکره دونجک کوند و طرفه در (فربکم بما کنتم تعملون)
 پس امیند یکو امینلردن سزی کاه ایدر (وهو القاهر فوق عباده) و کوند در قولی اوستند
 غلبه ایدن (ورسئل علیکم حفظکم) و اعمال کز اوزره تکبیا تلقید و فرشته لکوند در (حتی
 اذ جاء أحدکم الموت) بر حله دکه بریکه اولم کد کده توفقه رسلنا فرشتلر بر تانک روحی
 قبض ایدر (وهم لا یفرطون) و ارواحی قبض نمده انلره تقصیر ایدوب تاخیر ایدر (ثم ردو الی الله
 مؤلیم الحق) صکره امور لینه مستولی اولوب طوغریغله حکم ایدن خدایک جزای ستمه
 دوش قیلنور لار (الاله المحکم) کاه اولک کیم اول کوند فرمان کد و دانسته مخصوص (وهو أسرع
 الحاسبین) و کد و در حقیقت ایدن لک نیرکی (فل من ینجیک من ظلمات البر والبحر) سوبله کمد
 بیابانک و دریانک فرلقلرندن سزی نور تر (تدعونه نصرنا وحفیه) و حاله کد و کد و
 اشکارا و کیزلی جیغری دیر سز (لئن انجینا من هذه لتکونن من الشاکرین) قسم اولسونکه اگر
 تگری مغالی بزی بو محنت و زحمتن نور تر البتد نجاتک نعمی اوزره شکر ایدن لردن اولور
 قل الله ینجیک منها سوبله حوچل و علاسزی اول مختلردن نور تر (ومن کل کرب) و اندن
 اوزره همدن دخی (ثم انتم منه کون) صکره سز شرک انیمکه رجوع ایدر سز (قل هو القادر علی
 ان یرفع علیکم عذابا من فوقکم) سوبله حق تعالی داتک اوزره توانا اولانکه اوزر یکره بر
 اشکجه بوللیه اوستکزدن تکه قوم نوح و لوط و اصحاب فیل اوزره بوللک اومر تحت اهلکم
 یا ایاقلر بکرتلندن تکه که فرعونی عراق ایددی و قارونی بره کچورد (و یلبسکم شیعا) با سزی
 کروه کروه قارشلدر که هر یک کروه بر شئی آرزو اید کیم او بر کروه اتی استیمه پس بوندن انش
 فتنه شعله لوب (و یدیق بعضکم باس بعض) بر مقدار کزه بر مقدار کزک رنج و المن داند بر
 انظر کیف نصرف الایات) بقیجه ایات وعد و عید ایلد و دوند بر بعضی کاه ترغیبی اشعایلد و کاه تره
 افاده ایدن کلا ایدر (لعلکم یفقهون) تا که خلق تا مل اید و بیلد ل (وکذب بیه قومک
 و عسیرتک یعنی و دش عذابک و قوعی کذب ایدر) (وهو الحق) و حاله که آنک واقع اولمی
 در سندر (قل است علیکم یوکیل) سوبله بن اوزر یکره نکمنا دکم که انی تکذب ایتکدن
 سزی منع ایدیم (لکل نباء مستقر) هر خبره یعنی عذابک اخبارینه بر معین وقت وار

و سوف تعلمون) و یقیند اتی بیلور سز (واذا رأیت الذين یخوضون فی ابائنا) دخی حق کوردر سن
 شول کیمسه لریکه ایا تزد یعنی قرآنک شانده استنزا و طغله گفت کوایدر لار (فاعرض عنهم
 انلردن بوز چور) (حتی یخوضوا فی حدیث غیره) بروفته دکه اندن اوزره برسوزنه باشلیه لار
 و اما انیسینک الشیطان) و اگر اعراض ایتکی ابلیس شقی سکا اوند در (فلا تقعد بعد الذکر
 مع القوم الظالمین) پس خدایک ایدو کی نهی خاطر که کد کد نصکره ستمکار اولان کروهله
 او توره بو مقامده خطا بحضرت پیغمبره در لکن مراد ایدر مرید یکم حق بولایت نازل اولد اهل انسا
 دیدیلر اگر کفار قرآن عظیم الشانه هراستنزا ایدن کده بر قافلر لازم کلور که مسجد الحرامده
 نه او توره لم و نه طواف ایدم حق سبحا و تعالی بولایتی منزل ایدوب بیوردی و ما علی الذین یفقدون
 من حیسانهم من شی) و بر هیزکار اولنلر اوزره ارباب خوضک انمندن هیچ بر نسته لازم کلر
 و لکن ذکر) و لکن انلره بند و یرمک و سوز لرندن کراهیت کوسترمک اوزر لینه لازمده
 لعلکم یفقهون) شاید انلر حیا ایدوب باستنزا ایتکدن اجتناب ایدر (و ذر الذین اتخذوا اہلهم
 لعبا و لهوا) و براق شول کیمسه لریکه دینلرین اوینق و فائده سن برایش ایدن دیلر (و غرهم
 الحیوة الدنیا) و کد ولرین بقین اولان صاعلق الدندی (و ذکر بیه ان یسئل نفس ما کسبت
 و قرآنله پند و یرتا که بر جان قرآنلر نفی شئی سببیله هلاکه تسلیم اولنیه) (لیس لہا من دون الله
 ولی ولا شفیع) و حاله که تکریدن اوزره اکانه بردوست و نه بریارد جی اوله که عقاب
 کند و سندن مدافعه ایلدیه (وان تعدل لک عدلی لا یؤخذ منها) و عذابدن نور تلق ایچون
 هر ذ اوله حق شئی فدا ایدر سه کند و سندن آلتاز (اولئک الذین ابسلوا بما کسبوا) اول
 کروه شول کیمسه لردر که قرآنلر بلای اعمال سببیله عذابیه تسلیم اولدیلر (لهم شراب من حمیم
 و عذاب الیم) انلره در قیامتش صودن ایچمک و در تلی اشکجه (بما کانوا یکفرون) ایتد کلری کفر
 سببیله (قل اندعو من دون الله ما لا یتقنا ولا یضرنا) سوبله خدایک عبادتدن تجاوز
 ایدوب بر شیشه عبادت ایدر میوز که نه بزه نفع ایدر و نه بزه ضرر ایدر (و رد علی اعقابنا بعد
 اذ هدینا الله) و او کجه لریمز اوزره دونر میوز تگری مغالی بزه طوغری بولی کوسترد کد نصکر
 یعنی نه تکرینک عبادتک ترک ایدر و نه دین اسلامد و نوز (کالدی استهوت الشیاطین
 فی الارض) شول کیمسه کیمکه جنک اشقیاسی کد و بی عار سز صحرا بیه کونوردیلر (حیران) بولدن
 از مش سرکردان اولد یعنی حالده (له اصحاب یدعونہ الی الهدی اتنا) او کیمسه بولدا شلر و کد اتی

طوغری بوله دعوت یدو کند و به دیر لرزه کل معای تشبیه بود در کیم بر یکسره و العباد بالله مرشد
اولور بر یکسره بکر زک کاربان نوره سندن کند و ی غولر قاپو جطرلو صحرا بکوره لر کاربان خلوق
مؤمنلر دانی طوغری بوله که شرع یولید رجیفر لر و غولر آن ضلالت صحرا سینه چکر لر پسر
اگر بولد اشلرینه دوزمره لرینه داخل اولوب قور تلور و اگر انلره موافقت اید و یکد رکفر و ذندق
اوزره اولور (قُلْ اِنْ هُدٰى نَحْنُهُ فَاِنَّهُ هُوَ الْهٰدِی) سوبله تحقیقا تکریمک بول کوستر موسی که اسلامدر
کند و در بول کوستر مک اوزر که سی کل و ایزنا تسلیم لریت العالمین) دخی سوبله انکله امر اولد فکه
خلقک پروردگار نه اطاعت ایدلم (وَاَنْ اَقِمُوا الصَّلٰوةَ) دخی بزه فرمان اولند بکه نمازی فیک (وَ
اَتَقُوهُ) و انلری اهل ایمکن تکریدن خوف یدک (وَهُوَ الَّذِیْ اٰتٰنَا نَحْنُ رُوْن) و کند و در اول پروردگار
فرمانی سمت به جمع اولور سز (وَهُوَ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ الْحَقِّ) و کند و در اول قادر
ذوالجلال که کوکری ویری براندی طوغریلق و حکمتله متصف اولد یعنی حالد (وَيَوْمَ يَقُولُ لَنْ يَّکُوْنُ
قَوْلُهُ الْحَقُّ) دخی اولکونده که هر فسنه به دیر وجوده کل در عقب اولشی وجوده کلور طوغریلق
متصف اولان سوزی اولمیدر (وَلَهُ الْمُلْکُ يَوْمَ تَبْعُ فِي الصُّوْرِ) دخی تصرف مطلق کند و به در اول
کونده که صوره او فور لور (غَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ) بوشیده و اشکارا اولان اشیا یلیج بقو عالم
ملک و ملکونده اولان اشیا بی کند و یلور (وَهُوَ الْحَكِیْمُ الْحَمِیْدُ) و کند و در ایشلد و کی ایشی کا
بینی ایشلیان مخفی اولان اشیا به دانا اولان (وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ لٰبِیْهٖ اَزْر) و مذکور قبل
اولوقبکه حضرت ابراهیم علیه السلام پدر اوزره دیک (اتَّخَذَ اَصْنَامًا اِلٰهَةً) ایا بوتلری
معبود اید نورسن (اِنَّیْ اَرٰیكَ وَقَوْمَکَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ) تحقیقا بن سفی و عشیرتی بر هویدا از غولقد
کوردم (وَ کَذٰلِکَ رَآیْ اِبْرٰهٖمَ مَلٰکُوْتَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ) و نه که انلرک از غولقد انلرک ابراهیم
کوستر دیک کوکرو برک عجایب ویدا شعی اکا کوستر دز (وَلِیْکُوْنَنَّ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ) و ناکه ارباب فیندن
اوله (فَلَا تَحْنُ عَلَیْهِ اللَّیْلُ رَاٰی کُوْنِیَا) پس فین اوزرینه کجه کلوب قرنلق اولد بریلد کور دینی
حضرت ابراهیم بالغ اولدن اول با بلوغ وقتند کوکرو برک عجایب کندی و به بوکونه کوستر دیک که
زهره یا مشتری نام یلدر کور دیک حقیقه الحاله واقفا و لقی همچون (قَالَ هٰذَا رِبِّیْ) دیک ایا بنم
رتم بودر (قُلْ اَقُلْ قَالَ لَا لِیْجِبُ الْاٰفِلٰیْنِ) پس اولوقبکه باندی دیک بن باتلری سوم پسر
بیغه انلره قوللق ایدرم (فَلَا رَاٰی الْقَمَرَ نَارِغًا) پس فین آبی ابتدا طلوع ایش کور د (قَالَ هٰذَا رِبِّیْ
دیدم پروردگارم بومیدر) (قُلْ اَقُلْ) پس غائب اولد فکه (قَالَ لَیْسَ لَمْ یَهْدِیْ رِبِّیْ) دیدم

بی شبهه اگر پروردگارم بکا طوغری بولی کوستر من (اَلَا کُوْنُ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّیْنَ) الینده از غول اولان
کرو هندن اولورم (قُلْ اَرَاٰی السَّمْسُ نَارِغَةً) صکره کونشی افندن چقیقش کوریمک (قَالَ هٰذَا رِبِّیْ
دیدم پروردگارم بودر) (هٰذَا اَکْبَرُ) جریده و ور و شلکده بوانلردن بیو کدر (قُلْ اَقُلْتُ) پس
فین باندی و کند و به علامات حدوث و مخلوقیلری ظاهر اولد (قَالَ یَا قَوْمُ اِنِّیْ بِرَبِّیْ مُشْرِکُوْنٌ
سویلدی ای بنم جماعتی علی تحقیق بن خدایه اورناق قیلد یغکر اشیان دن بیزارم (اِنِّیْ وَجْهْتُ
وَجْهَیْ لِلَّذِیْ فُطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضُ) تحقیقا که بن یوزی کوکرو ویری علمدن ایجاد ایدن
خدا سمتنه متوجه قیلدم (حَقِیْقًا) ادیان باطله دن دین حقّه مائل اولد یعنی حالد (وَمَا اَنَا
مِنَ الْمُشْرِکِیْنَ) و بن شرک ایدنلردن دکلم (وَ حَاجَةٌ قَوْمًا) و قبیله سی ایدن و کی توحید خصوص
کند و سبیله مباحثه ایدنلر (قَالَ اَتَجِدُوْنِیْ فِیْ نَحْنِ) حضرت ابراهیم انلره جواب و یروب
دیک خدایک وحدانیتی خصونه بنمله مجادله ایدر مسز (وَقَدْ هَدٰىنِ) و حالبوکه خدا
عز شانه بکا طوغری بولی کوستر دی (وَلَا تَخَافُ مَا تُشْرِکُوْنَ) و بروفتد معبود لر بکرزن
قورقم زیر انلر بکاضر ایتکه قادر دکلدر لر (اَلَا اَنْ یَّشَآءَ رَبِّیْ) مکر اولوقبکه پروردگارم
ایستیه که انلرک سمتندن بکاضر اصابت اید (وَسِیْعَ رَبِّیْ کُلُّ شَیْءٍ عِنْدَ خَدّٰی وَ نَدْمُکَ دَانِشُو
هر فسنه به احاطه ایدن (اَفَلَا تَتَذَكَّرُوْنَ) پس همچون بند آلوب قادری علجزدن تمیز
ایتمسز (وَ کِیْفَ خَافُ مَا تُشْرِکُوْنَ) دخی نیجه شریک قیلد یغکر اشیان دن قورقم (وَلَا تَخَافُوْنَ
اَنْتُمْ اَشْرَکُتُمْ بِاِلٰهٍ) و سزاندن قورقم سزیم علی تحقیق سز خدایه اورناق قیلد یکد
ماله یلزلر به علیکم سلطانا) شول شوق که شریک اولد یعنی اوزر بکره برکتاب ایدر مک
فَآتِیَ الْفَرِیقَیْنِ اِحَقُّ بِالْاٰمِنِ) پس مشرک و موخذلردن فتنی کرده امین اولغه سزواردر
پس بکا جواب و یرک (اِنْ کُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ) اگر یلور دکریم قورقق فتنی کرده لازمدر (الَّذِیْنَ
اٰمَنُوْا وَلَمْ یَلْبِسُوْا اٰیْمَانَهُمْ بِظُلْمٍ) شول یکسه لکه ایمانه کلوب بمانلرک شرکله قارشیدر مدیلر
اُولٰٓئِکَ لَهُمُ الْاٰمِنُ) و لکر و هکه ظلمله آلوده اولد یلرد و زخده خلود ایتکدن امین و لمو
کند و لره مخصوصدر (وَقَدْ هَمُّدُوْنَ) و کند و لر طوغری بولی بولشلردر (وَنَلِکَ جُحَنًا
اَتِیْنَاهَا اِبْرٰهٖمَ) دخی بومذکور اولان استدلال لریم دلیل و برهانمزد که حضرت ابراهیم
اکا ارشاد ایلدک (عَلٰی قَوْمِیْ) محذوفه متعلقدر یعنی حضرت ابراهیمه بواسطه لای
و یردک ناکه قومی اوزره احتیاج ایلله (رَفَعَ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشْأَةٍ) علم و حکمتله ایستدیکز

کیمسه پایه لرفالدر برز (ان رَبِّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ) بی شبهه کیم پروردگار که قول ربك مرتبه سر
 بلند و بیست قیده درست حکم اید یحیدر کا مستحق اولانی بخشیلور (وَوَهَبْنَا لَهُ اسْمٰیقَ
 وَيَعْقُوبَ) دخی حضرت ابراهیمه اسمی نابر او غول و یعقوب نام برینره باعشلاق (كَلَامًا
 هَدَيْنَا) انلر که هر برینه طوغری بول کوستردک (وَوَحَّاهُ هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ) و حضرت ابراهیم و
 کلدن اول حضرت نوحه طوغری بول کوستردک (وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَيُوسُفَ
 وَمُوسٰی وَهَارُونَ) دخی حضرت نوحه نسلند بومد کور اولان پیغمبر کیمه قیلدق (وَكَذٰلِكَ
 نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) ونه که نوحه اولادنه کوزل مرتبه لر و برلر که بولره دخی کا کور مرتبه لر چنان
 ایدرز (وَرَكْرَكًا وَيَحْيٰی وَعِيسٰی وَإِلْيَاسَ) دخی اولعزیزک نسلندن بواغزه لره حقه بنشترن
 طر بواغزی کوستردک (كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ) هر بری کوزل کسنه لره زمه سندن در (وَأَسْمٰیقَ
 وَالْيَسَعَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا) دخی آنک ذریشان حاصل اولانلری مقصد اعلایا ایدن سبیل
 کوستردک (وَكَلَّا فَضَّلْنَا عَلَی الْعَالَمِينَ) و هر برین بنو له خلق اوزره فضیل ایدک (وَمِنْ آيَاتِنَا
 وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَلِيُوَسِّمَهُمْ) دخی پیغمبر لک بعض پدرلر که بعض زرتیلر که و بر مقدار قنایا شلر که مهک
 قیلدق (وَلَجَبْنَاهُمْ) و اول پیغمبر لری عالمدن انتخاب ایدک (وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
 وَانلری بر معتدل بوله ارشاد ایدک (ذٰلِكَ) ول دین که پیغمبر لک آنکه تلین ایدک (هَدٰی اِلَیْهِ
 رَبُّكَ مِنْ مِثْلَا مِنْ عِبَادِهِ) نکریمه منسوب اولان دیندر قولرندن ایستد وکی کسنه آنکه حقه
 ارشاد ایدر (وَلَوْ اَنَّ كُوفَرًا لَّيْسَ لَهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ) و پیغمبر لر بوعلو شانه خدایه اورنایا قیلیدیلر
 البته ایستد کیری اعمالک ثوابی کندن لردن نابود اولوب باطل اولوردی (أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنۢبِئَانَا الْكِتَابَ
 وَالتَّحْكُمَ وَالنَّبُوَّةَ) اولکروه انبیاشول کیمسه لرد که کند ولره کتابی و مقصدا حقه امور لک
 فصل ایتسین و پیغمبر لکی و بر دک (فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ) پس اگر کتاب و حکم و نبوت بکروه
 یعنی قریش کفر ایدر لر (فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ) بی شبهه کیم انلر که ادا حقونه
 برکروه مهیا قیلد که انلر که فراماز لر و انلر مذکور اولان انبیا و اتباع لریدر (أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
 هَدٰی اِلَیْهِمْ أَقْبَرَهُ) اول کروه شول کیمسه لرد که نکریمه کند ولره طوغری بول کوستردک
 پس انلر که هدایتنه تابع اول یعنی توحید و اصول دینده آنلره موافق اول (قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَیْکُمْ
 سَوِيلَهُ احکامی تبلیغ ایتک اوزره سزدن اجرت طلب ایتیم (اِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ) احکامی
 تبلیغ ایتک بر شئی دکدر الا خلقه بریند و نصیحت (وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ) دخی یهود

طایفه سوزد آنک ذاته درست لایق اولان تعظیمی اثبات ایتدیلر (اِذْ قُلْنَا مَا اَنْزَلَ اِلَیْكَ
 بِشَرِّ مَنْ شِئْتَ) یقین دیدیلر حق سبب و تعالی انسان مقوله سی اوزره هیچ برینسته ایدر مدی
 قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِیْ جَاءَ بِهٖ مُوسٰی سَوِیْلَهُ کیم ایدر دی شول کتابی که حضرت موسی آن
 کوردی (تَوْرًا وَهَدٰی اِلَی النَّاسِ) خلقه ایشغ و بول کوسترمک اولد یعنی حالده (فَجَعَلُوْنَهٗ قُرْاٰنًا
 مُبْدُوْنًا) او کتابی طومار و حیغه لر قیلدر سر که انلری اشکارا ایدر سر (وَنُفِثُوْنُ کَیْرًا) و اندک
 چوق شئی کیزلر سر یعنی نوراندن خواهش کیم موافق اولان کلامی صحیفه لره یازوب خلقه
 اشکارا ایدر سر و طبع کیم موافق اولسان صاقلر سر (وَعَلِمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوْا اَنْتُمْ وَلَا اَبَاؤُکُمْ) دخی
 محمد المصطفی آنک لسانی اوزره او کرمش قیلند بکر اول شوق که نه سزونه پدر لر بکرانی بیلوردی
 یعنی قرآن عظیم الشان نوراندک اولک افشته سزیه بیلدر که و اندک مشکل اولان اشیا کی بیابا ایدر
 قُلْ اِلَیْهِ سَوِیْلَهُ یا محمد جواب بودر که موسی کوردی که کتابی نکریمه تعالی ایدر دی (ثُمَّ دَرَّاهُمْ
 فِیْ خَوْضِهِمْ یَلْعَنُوْنَ) صکره کند ولر که براق باطل و خرافات لرنده او بنار لر (وَهَٰذَا الْكِتَابُ) و بوبر
 کتابد که (اَنْزَلْنَاهُ) کند و بی ایدر دک (مُبَارَکًا) چوق نفعلو و فائده له (مُصَدِّقًا لِّلَّذِیْ بَیْنَ
 یَدَیْهِ) ایلر و سنده اولان یعنی سائر کتب سماویة تصدیق ایدر یحی (وَلَنُنَزِّلَ لَکُمُ الْقُرْاٰنَ) و اول
 کتابی ایدر دک تاکه مکة خلقی آنکه فور قتره سن (وَمَنْ حَوَّلَهَا) و مکة چور سنده اولک
 دخی یعنی مغرب و مشرق خلقی (وَالَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ بِالْآخِرَةِ) و او بر جهانک وجودینه تصدیق
 ایدن لر (یُؤْمِنُوْنَ بِهٖ) بوکتابک حق اولد یعنی تصدیق کور لر لر (وَهُمْ عَلٰی صَلَواتِنَا بِحَافِظُوْنَ
 وَانلر نماز لری اوزره محافظ ایدر لر ز برانما ز ایمانک نشانه سی و دینک دیر کیدر (وَمَنْ اَظْلَمُ مِنْ
 اَفْطَرٰی عَلٰی اِلَیْهِ کَذِبًا) دخی کیمد ز یاده ستم صاحبی شول کیمسه دنکه نکریمه تعالی اوزره بیلد
 بغلدی (اَوْ قَالَ اَوْحٰی اِلَیَّ وَلَمْ یُوحَ اِلَیْهِ شَیْءٌ) یا سوبلیه بکا وحی اولندی و حال بوکی کند و بی
 برینسته وحی اولندی یعنی اذعاید که نکریدن فرشته کند و پیغمبر کوردی و نفس الامرده
 اوله اولیه بوایتک سبب نزولی بوایدیکه دیوان نبوتک کا نبی عبدالله بن سعه حضرت
 فرمان ایدر دیکه و لغد خلقنا الانسا من سلالة من طین ایتک یاز عبدالله آنک یاز مسنه شرح
 ایلدی یقین قرآنشانه خلقا آخر محله و اصل اولدی انسانک خلقنده واقع اولان اطوار
 مختلفدن نجب ایدر لسانی اوزره جبار اولدی فبارک الله احسن المخالفین حضرت کا
 دیک بوکتابی دخی یاز که آیت بوکونه نازل اولدی عبدالله بوندن مشک ایدر و بدی محمد

بوسوزده صادق ايسه بنم اوزر يمه دخی و حی نازل ولدی و اگر کاذب ايسه بندخی آنک کوی
 سوبلشدم (وَمَنْ قَالَ سَأَزِلُّ سُلْطَانًا مِّثْلَ مَا أَرْزَلُ اللَّهُ) دخی کیم در اطمینان شول شی کی ایند درم دید
 ننه که بعض اهل شرک دبردی ایستسید که کلام مجید کی سوز سوبلرد که (وَلَوْ زَيَّيْتُ الظَّالِمِينَ
 فِي عَذَابِ النَّارِ) و اگر کورسید که اولد مکه ستمکار لر اولمک شذ نلرندن اولور لر (وَاللَّذِيكَ
 بَالِيسُطُوا لِيَوْمِ) و ادر اخلر که قبض اتمک ایچون عذابک فرشته لر لری اچملر (اَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمْ
 تَعْنِفُ اِیچون انلره دبر لر جانلر کیزی ابدان کزدن چیقر که (اَلْيَوْمَ يُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ) بوکون خوار
 اید یی اشکنه ایله مکافات و لنور سر (بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ) اول سبيله که نکر
 نقالی اوزره درست اولیانشنه اطلاق ایدر دیکر (وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ مُتَكِبِرُونَ) و نشانلرینک
 انباعدن سرفرازلق ایدر و تعظیم ایتزد کر (وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فَرَادَى اَلْوَبِی شَبَهه کیم حشای اچون
 طرفزه اموال و اولاد دن عجز اولد یقیر خالده کلدیکر (اَلَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ) ننه که اول کز
 یعنی نانا فارنده سزی براندق (وَزَكَّيْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ) و سزه احسان ایتدیکر
 اشیائی برافدیکر رقه لر کز که اکسه سنده که ایچنده هیچ برنشه صدقه ایدر و ایلر و کوندردیکر
 و مَا زَيَّيْتُمْ عَنْكُمْ شَفَاعَةً کَرِهَ اَلْوَدَّ اِلَکْیَلر کزی سز که کور مرز (الَّذِينَ زَعَمْتُمْ اَنْهُمْ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَ رَبِّکُمْ) شول
 دیکلر که ربوبیت کزده انلر اورتاق اولد قلر که کان ایدر دیکر (لَقَدْ نَقَطَ بَيْنَكُمْ اَللَّهُ قِسْمَ
 اَوَّلِ سُوْنِکُمْ اَر ایلر کسلک واقع اولد (وَصَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ) و سزدن ضایع اولد شول
 نسته لکه شفیع اولد قلر که کان ایدر دکر (اِنَّ اَللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى) تحقیقا که ایزد جل
 جلاله داننی و چکر کی ابر مجیدر قاکه نباتات و اغاچلر اندن پید اوله (يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
 صَاعِي اَو لَشَدَّ اِیچار و یعنی سنه و نماله حیصاحی اولان نباتاتی و حیوانی نشو و نما سز اولان
 چکر دکن و نطفه دن ایجاد ایدر (وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ) و اوسق زنده دن چیقرند ریمیدر
 یعنی دانه و نطفه نباتات و حیوانات دن حاصل قیلر (ذَلِكُمْ اَللَّهُ) اول احیای و اماته بی ایدن
 ایزد ذوالجلالدر (فَإِنِّي تُؤَفِّكُونَ) پس ایچون عبادتندن بوز چور بوز غیر کسنه معبود ایدر
 فَالِقُ الْأَصْبَاحِ) کوندز کجه سی فرغندن صبحی ابرر (وَجَعَلَ لَكُمُ السَّكَنَ) دخی کجه خلق ایچون
 آرمکاه قیلدی (وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا) و کونش و آبی صایق نشانلری قیلد یعنی انلری
 ادر و ارجخلغه اوزره متحرک قیلدی تاکه شهر و سنین انلره محسوب اوله (ذَلِكُمْ تَقْدِيرُ
 الْعَزِيزِ) اول وجه معلوم اوزره انلره حرکت و بر مک هر نسته اوزره غالب اولان پادشاه

تقدیر در (الْعَلِيمِ) کیفیت تدبیری درست بیلن (وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَوْمَ) و اودر اول
 پروردگار که سز کچون یلد زاری براندی (لَنَسْتَدُلُّ بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ) تاکه انلره بیابا
 و دریا نیک فریقلر نده طوغری بولی بوله سز (قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ) بی شهنشیم
 فشانلری روشن و مبرهن قیلدق برکروهه که دانش صاحب لر دبر لر انلره اولکروهه منفع
 اولور (وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ) و کدد و در اول خدای متعال که سزی بر جاندن
 ایجاد ایتدی (فَنَسْفَعُ وَمُسْتَوْدَعُ) پس بر روزنده سزه برقرارگاه و آنک ایچنده بر مکان و رعیت
 وار (قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ) بی شک کیم وحدانیتک دلالتی بیان ایتدک (لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ)
 برکروهه که تفکر ایدر و اکلر لر (وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً) و اودر اول قادر مختار که
 کولر جهستدن صوابدر (فَلَخَرَجْنَا بِهٖ نَبَاتٌ كُلِّ شَيْءٍ) پس آنکه هر صنفک نباتات چیقرند و
 بومعنائی مجمل ذکر ایلدی بعده آن تفصیل ایدر و بویور (فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا اِیچون اول
 نباتات دن بریاشلر نسته چیقرندق (يُخْرِجُ مِنْهُ) آندن چیقرار و رزح نباتات ککک) فات فات
 اولمشخ و یعنی بعد ای خوشه سی (وَمِنَ النَّخْلِ) دخی خرما اغاچندن برخما چیقرند که
 مِنْ ثَلَاثِهَا قِوَانٌ ذَاتِیْنَهٗ) شکوفه سندن بری برینه یقین صالقلر (وَجَنَّاتٍ مِنْ اَعْنَابٍ
 دخی آنکه چیقرندق و وزمدن باغلر (وَالزَّيْتُونِ وَالْأَنْجَابِ) و زیتون و اناری دخی آنکه چیقرندق
 مُشْبِهًا وَغَيْرَ مُشْبِهٍ) و حالده کیم اول میوه نیک بر مقدار بری برینه بکر و بر مقدار بری
 بری برینه بکره من (اَنْظُرُوا اِلَى ثَمَرِهِ اِذَا اَنْثَرُ هَرَاغَاچک میوه سنه بقک فن میوه سین اخرج
 ایدر بنجه اوفاق اخرج ایدر که قابل انتفاع دکلر (وَبَنِيهِ) و بنیمشه بقک بنجه منفعلو
 و خوش مزه و ابری اولور (اِنَّ فِيْ ذَلِكُمْ لَا آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ) تحقیقا که بومد کور اولان
 اشیاده قادر حکیمک وحدانیتی اوزره دلیللر وار برکروهه که ایمان کوردر لر (وَجَعَلُوْا لَهُ
 شُرَكَاءَ اِلَٰهَیْنِ) و بواسطه کارادلیللر د نص کر خدایه شیاطینی اورتاق قیلدیلر و انلر بوس
 طائفه سیدر که دیدیلر شیطان مقوله سی نکر نه اورتاق قدر لر بوجهل که خبر قسمی نکر
 ایجاد ایدر و کایزدان دبر لر و شر ضمنی شیطان و اکا اهر من اطلاق ایدر لر (وَخَلَقْنَاهُمْ وَحَالِیْ
 حق جل و علا کند ولر که براندی یعنی بیلشلر ایکن کیم حق تعالی کند ولر که ایجاد ایتدی اجتهدی
 کند ویه اورتاق قیلدیلر (وَحَرَقُوْا لَهُ بَنِيْنَ وَبَنَاتٍ) و کند ویه اوغوللر و قیزلر نسبت ایدر
 افتری ایتدیلر که یهود و نصاری دیدیلر عزیر و مسیح نکرینک اوغوللر دیدر و عرب دیدیلر ملک

تکرمه قیلدیر (بیت علی) حقیقه الحال بیکلیری یوق ایکن (سُبْحًا وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ)
وصف استکملی شیادند خدا عز وجل منزله اولوب بوجه لندی (بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
کوکلی و بری است ایجاد ایدن کند و در (أَنِّي بَكُونُ لَهُ وَلَدٌ) بیجه کا اوشاق اولور (وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
صَاحِبَةٌ) و حال بوکا کا قاری یوق ایدی که آتدن کند ویه اوشاق حاصل اوله (وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
وهرنسته کند ویراندی و لاسک خالق اولان مخلوق مشابه اولماز که کا اوغول اوله (وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) و کند و در هرهنسته نک حقیقته دانا و هیچ بر کیمسه علمدن بومرتبه به
ناقل اولمک پس کا بر مثل بولماز و بر کیمسه که مثل و مانند اولیه کا اوغول و صاحب
اولماسی محال در (ذَٰلِكُمْ أَنَّهُ رَاقِبٌ أُولُوصَاتُهُ مَوْصُوفٌ أُولَانِ خَلْقًا بَرُّوهُ دَرَكُورُ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ آتِدْنِ اوز که بر معبود یوق در خالق کل شیء) هرهنسته ایجا ایدن کند و در (فَاعْبُدُوهُ) پس کا
عبادت ایدک (وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ) و کند و سی هرهنسته اوزره نکمنا و مستولیدر (لَا تُدْرِكُهُ
الْأَبْصَارُ) کوزلر کا احاطه ایتمز (وَهُوَ يُدْرِكُ الْآبْصَارَ) و آنک علی کوزلر احاطه ایدر (وَهُوَ
الَّذِي ظَلَّمَ الْأَعْيُنَ) و کند و در فائق امور مطلق اولان علی احاطه ایدر و کی شبهه بکیمسه
ایمان (قَدْ جَاءَ كُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ) تحقیقا پروردگار بکردن سزاشکارا دلیل لکله دی
فَمَنْ أَنْصَرِ) پس هر کیم حق کورب کا ایمان کوردی (فَلَنْفِيَسِيَهُ) کند و جانیچون آنی کورمش
اولدی زیر آنک فقی کند ویه دوزر (وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا) و هر کیم کورمکدن کور اولوب کراه
اولدی آنک و بایلی اوزرینه اولور (وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِمَحْفِظٍ) وین اوزر بکره نکمنا دکلیم بوکلام
حضرت پیغمبرک لسانی اوزره ایراد اولندی یعنی پیغمبر خلق اوزره نکمنا کوند رلدیکه انلرک
اعمالنه محافظه ایدوب مکافاتلرین ایدر بوجال خدای ذوالجلاله مخصوص در اینجق
پیغمبر اولان وجود شریف خلق اندا راتمک ایچون ارسال اولندی (وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ
وَنَهْ كَهْ كَمْشِ آيَاتٍ مُصَرِّفًا يَدُكُ آيَاتٍ فَرَانِيَهْ بِي خَوْفِ دِنِ رَجَائِهِ وَوَعْدِ دِنِ وَعْدِهِ بَدِيل
ایدر (وَلِيَقُولُوا دَرَسَتْ) او بو نصیری ایدک ناکه کفار دیر لر محمد اهل کتابدن بونی درس الدی
فَلْيَنْتَبِهْ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ) و ناکه قرانی اشکارا قیلار دیر کروهه که بیلور لر زیر انکله منفع
اولان انلر در (انْبِغِ مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ) سکا پروردگار ندن وحی اولنان شبهه پیرولک
ایت (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) آندن غیری عبادته مستحق بر معبود یوق در (وَاعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ) و
تکرمه اورفاق قیللردن یوز جویر بر سوز لرینه التفات ایت (وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا

وایزد ذجل جلاله ایستسید کفار شرک ایتلر (وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا) و سنی اوزر لرینه
نکمنا قیلدق (وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ) و سنی اوزر لرینه وکیل دکل سن یعنی انلرک ایشی سکا امر لقا
مشدر مریدر کیم اهل اسلام کفارک بولرینه طعن ایدر لر کفار انلر دیدیلر بزم معبود لرینه
طعن ایتکدن واز کچر سز یوقسه معبود کزی هوی ایدر زحق سبحانه و تعالی بوابی منزل ایدر
بیوردک (وَلَا تَسْتَوِ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ) و اهل شرک خدادن اوزر که عبارت ایدر کلر
ایشی بید اوصاف ایلر ذکر ایتک (فَيَسْتَوِ اللَّهُ عَدُوًّا بَيْنَهُمْ) که حقدن باطله تجا و زاید و بیکسر
اولد قاری خلد خدای ذوالجلالی ناسزا اوصافله ذکر ایدر لر یعنی کفر نک بولرینه سوکک کفر شرک
معبود کزک سوکسته سببا ولور پس آندن احتراز ایدک ناکه انلر احتراز ایدر بولت کیمه در
فهم اولور که فتن طاعتک ایشلمسندن بر مصیبت پیدا اولور که اولطاعتک ثوابدن بوند
کاهی ارتقد رطاعتک ترک اولمسی لازمدر (كَذَٰلِكَ) نته که کفار نظریه عملک مستحسن قیلد
زَيْنًا لِّكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ) هر بر کروهه کند و ایشلرک مستحسن قیلدق (ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مُّجْتَبَاهُمْ
صکره پروردگار لر طر فتنه در د و نمکری (فَيَنْتَبِهْ بِنَا كَانُوا يَعْلَمُونَ) پس حشا و جزا ایلر
ایشلرک لر ایشدن کند ولرک اکاه قیلار (وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ) وایزد ذوالجلاله
قسم ایدر لر قسم لرینک اشدیکه (لَئِنْ جَاءَ نَحْمُ آيَةً) اگر ایستد کمری معجزه لر دن بر معجزه
کند ولر کور (لَيُؤْمِنَنَّ بِهَا) البته کا ایمان کفور لر (فَلْيَأْمُرْ بِالْآيَاتِ عِنْدَ اللَّهِ) سوبله
بوندن اوزر که برهنسته بوقدر که نبوتک نشانلری خدایک فتنه درینم المده دکل که ایستد بکسر
معجزه سز کوره بزم (وَمَا أَشْعُرُكُمْ) و سز و ای مؤمنلر نه بیلدر لر کیم (أَنَّهُ إِذَا دُعِيَ إِلَىٰ يَوْمِئِذٍ
شاید ایستد کمری معجزه کند ولر کله کله ایمانه کلمز لر (وَتَقَلَّبَ أَلْبَابُهُمْ وَانْصَارَفَتْهُمْ
دخی سز نه بیلدر لر که اولحل کوکلرک حق فهم ایتکدن و کوزلرک آنی کورمکدن دوند در ز
کلام یومئذیه اولحق) نته که آباندن منزل اولان شبهه تصدیق ایتد بیلر ایلک کز (وَنَذَرُهُمْ
فِي طُلُوعِ النَّهْرِ يَوْمَهُمْ) و کند ولرک کراهلر لند سرکشته و حیران اولد قاری حانده بر افرز (وَلَوْ
أَنشَأْنَا لَكُمْ إِلَهًا آخَرَ) و بی شبهه بز انلر فرشته لر بید رسیدک نته که ایمانه دعوت
اولند قیلرند دیر لرک اوزر بزم ملائکه ایشلرک ایمانه کوردرک (وَكَلَّمَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ) و کند ولرله
اولمشر سوبلشلمسید نته که افتراح ایدر دیر لر کچمشر بیلر لر بزمی زه کوردرک (وَحَسْبُنَا
عَلَيْهِمْ كُلُّ شَيْءٍ قَبْلًا) وهرهنسته اوزر لرینه کروه کروه جمع ایشلرک ناکه خدایک وحدانیت

وپیغمبر رسالتش شهادت اید لر (مَا كُنَّا نُوَدِّعُكُمْ إِلَّا ابْنَاءَ آدَمَ) واما دیکه ایمانه کله لر (إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ) مکر
تکری تعالی ایمان لک ایشیه یعنی هیچ بر حاله نلردن ایمان صادر اولمادی الا اول حاله که حق
سبحا و تعالی ایمانه کله لک اید لر (وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَفْقَهُونَ) وکن کله جوعی یلزلر که هرات
کند ولر کله ایمانه کله لر (وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا) وکنه که با محمد سکا دشمنلر قیلدق هر
پیغمبر دشمنان قیلدق (شَيْطَانِ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ) بویکی نوعک کردن کش و غاصیلر (وَبَعْضُهُمْ
إِلَى بَعْضٍ) بری برینه و سوسه اید لر خبر صالور (زُخْرَفُ الْقَوْلِ) سوزک باطل و موهنی
عزور (الدُّنْقُ) چون (وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلْنَاهُ) واکر پروردگار ک ایمان لک ایشیه
اشلزلر یعنی پیغمبر لک دشمنلرک و باطل اولان سوز لک صالسلین ایتلزلر (فَذَرْنَاهُمْ وَمَا
يَفْعَلُونَ) پس کند ولرک دوزد کله یلانله براق (وَلَقَدْ نَفَخْنَا بِهِ نُفُفَهُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
غُرُورًا) ووزره معطوفدر یعنی شیاطین انس و جن بری برینه موه سوز لک اید لر تا که روز جزایه
ایمان کورن ایشیه لک کولری کامیل اید (وَلَقَدْ رُضُوا) وناکه ائی کند و جانلرینه پسند اید لر
وکنه قوما هم مقترقون (وَنَآكَ كَاهِنًا) وناکه کاهن قرآن لک اول شیئی که کند ولر ائی پدا اید بیلد لر
أَقْبَرُ اللَّهِ أَنْبِيَّ حُكًّا) پس کفاده سوبله یا محمد خلدن اوز که حکم اید بچی طلب اید رم یعنی آنکه
منابدن غیر حکم ایتکه بر کیمسه طلب ایتیم زیر احکام عادل کند و در (وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ) و حال بوی کند و در سز کتبی اید لر (مُفَصَّلًا) حق و باطل ایچنه بر مریه
مین که اشتباهی قبول ایتلر (وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ) و شول
کیمسه لک کتبی کند ولر و یردک بیلور لکیم علی التحقیق قرآن عظیم الشان طوعی بیلرله پروردگار
ایندلر (فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُمْتَرِينَ) پس شک اید نلردن اوله خطاب حضرت در وکن مقصود ایتلر
وَمَنْ كَلَّمَ رَبَّكَ) دخی پروردگار ک سوز غایبه یئتشد (صِدْقًا) اخبار و مواعید صدد
اولق ایچون (وَعَدَلًا) و احکام و قضیه ده عدل اولق ایچون (لَا مَبْدَلَ لِكَلِمَاتِهِ) آنک سوز لک
بر تبدیل اید بچی بوقدر (وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) وکند و در هر کس سوزک ایشیدن اسرار لکینه مطلع
اولان (وَأَنْ تَطِيعَ أَكْثَرَهُمْ فِي الْأَرْضِ) واکر یروزند اولنلر چو فکته منقاد اولور سن (يُضِلُّوكَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ) سق خلدنک بولندن کرام اید لر (أَنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ) کاندن غیر بر شیه
پیرولک ایتلر (وَأَنْ تَهْمُ إِلَّا بِالْخُرُوفِ) و آنلر بر شیئی دکل الا تکری تعالی اوز دیلان دیر لر
إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ) تحقیقا کیم پروردگار ک کند و سق هر کس دانا ندر (مَنْ يُضِلِّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

بیلور شول کیمسه که بولندن اوزر (وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُنْتَدِينَ) او طوعی بولی بولا نلر کند و سق ایلدر
فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرْتُمْ عَلَيْهِ) پس بیک شول دشنه دکنه دخی محلدن تکریک ادی اوزرینه باد
اولندی (أَنْ كُنْتُمْ بِلَايَةِ مُؤْمِنِينَ) اگر خلدنک سوز لکینه ایمان کورن بیلد لر (وَمَا لَكُمْ أَنْ لَا تَأْكُلُوا
مِمَّا ذُكِّرْتُمْ عَلَيْهِ) دخی سز نه اولدیکه ذبح محلدن اوزرینه خلدنک نای کرا اولنلر شیلد
یمیه سز (وَقَدْ فَضَّلْنَا لَكُمُ الْهَيْمَةَ عَلَيْهِمْ) و حال بویکه سز کون بیان اولندی شول شیئی که اوزر
عزق قیلد (إِلَّا مَا أَطْعَمْتُمْ إِلَيْهِ) الا عزماندن شول دشنه که سز ورت وقتند اکا محتاج اولدیکر
وَأَنْ كُنْتُمْ بِلَايَةِ مُؤْمِنِينَ) و تحقیقا جوق کیمسه لر اوزر لکله خلق کرام اید لر (بِقَوْلِ اللَّهِ) و
بیلکینر لکله یعنی حلالی تحریم ایتله و حرامی تحلیل ایتله بر دلیل و حجتی بوقدر انجق خواستلر
انلری حرام اید و خلق کرام اید لر (إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ) تحقیقا کیم پروردگار ک کند و سق
هر کیمسه دانا ندر در حقدن باطله تجاوز اید نلر (وَدُرُّوْظَاهِرَ الْأَيْمَنِ وَ الْبَاطِنَةِ) و کانه اسکاره
سینی و کیزلینن لک اید لر (أَنْ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأَرْهَامَ) بی شبهه کیم کاهی قرآنلر (سَيُفْرَقُونَ بِمَا
كَانُوا يَفْعَلُونَ) بقینه قرآن دقلری دشنه ایلر مکافات و نورلر (وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بَدْلًا) و
ویمز شول بوغاز لشتد ک بوغاز لند قد خلدنک اسمی عدا اوزرینه ذکر اولمک (وَأَنْ لَفِئَتُهُ) و
و تحقیقا آنک بیلر طاعتک خلدنن جققدر (وَأَنْ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَيْكَ وَيُلْهِمُونَ) و
بی شبهه کیم شیطانلر کاردن اولان دوستلرینه و سوسه اید لر (لِيُجَادِلُوكُمْ) ناکه دوستلر
سز کله مباحثه اید لر بر بوطر قیلد که سز اولدر دیکر شیئی یر سز و تکری تعالی اولدر و کیشو
یمز سز (وَأَنْ أَطْعَمْتُمْ) واکر سز ای اهل ایمان حرامک استیلا لند کفاره منقاد اولور سن (أَنْ
كُنْتُمْ كَوْنًا) بلا شبهه سز اهل شرک اولور سز مرید کیم حضرت حمزه اسلاسه کلدن اول
بر کون شکاره کمتشد غیبتند ابو جهل شی سز و کثانله بری دبانه حرکت ایتدی حضرت حمزه
شکاردن دویجه آنک نامعقول حرکتی کند و به نقل ایتد بیلرله ایتلر و عرق حمیه جوشه
کلوب لند که کانه ابو جهلک باشنه بر قاج اورش و رد بعد کلوب حضرتدن کله شهادتی
تلقین ایلدی حق جل و علا ایشک حقله بو ایتی منزل اید و بیلور (أَوْ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ) و
دخی یا شول کیمسه که کفر سیله اولش ایدی پس ائی بر زنده قیلدق (وَجَعَلْنَا لَهُ نَوَافِلًا) و
به فی الناس) واکر برایشع قیلد که آنکله خلق راستند یوردر (مَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ) شول
کیمسه کبید کیم صفقی بویکه قرآن قلدرد قالمشد (لَبِئْسَ نَجَاحٌ مِنْهَا) انلردن بر حاله مجفی

دکدر (كَذَلِكَ) نته که اهل ایمان همچون عمارای راسته قیلند (رَبَّنَا لَكَ فِتْنَةٌ مَا كَانُوا لِيَدْرُوا
 اهل کفر و نلره ایشلد کفری شی برنش قیلندی (وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ آيَةً لِّمَنْ يَخْشَى) و
 نته که مکه ده کهنکار لک اکابر قیلدی هر کوبده کهنکار لک اکابر قیلدی (لِيُكْرَوا بِهَا) ناکه
 اول موضعده مکر و حيله ایدله نته که رؤساء اهل مکه هر یول باشند آدمبار قوشلردیکه
 طشردن کلان ادمه دیه لر پیغمبر لکی دعوی ایدن محمد سائر و شاعر و رواش که اکابر مقوله سی
 خلق توابع انیمکه و کند و لرزه آرد و مغه اوزکه لر دن توان در لر بواشله مخصوص قیلند یلد
 وَ مَا يَكْفُرُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ) و مکر و حيله ایتزل لاکند و جانلرینه زیر آتک و یالی نلره عاقد اولور
 وَ مَا يَشْعُرُونَ) دخی یلزلر که مکرک شامق نفسلرینه دوزمنقولدر که ابو جهل و اتباعی دیر لر دی
 بنی عبد منافک هر شرفلر که واریز دخی اکا کوره شرفزار شد یلکه بنی عبد منافده بر پیغمبر
 ظاهر اولدی که اکا وحی کلور از منزه بوکونه بر کیمسه پیدا اولیجه راضی اولما از حق تعالی بوی منزل
 ایدوب بیوردی (وَ إِذْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ) دخی یمن کفار قریشه قرآن برایت کلود (قَالُوا لَنْ نَبْرُدَّ
 خَتَّى نُوْتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ) دیر لر ایمانه کلز خلدنک پیغمبر لری و بر لیک شی کوی بزه و بر لیک
 اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ) ایز دجل جلاله بخشیلور قنغی برده رساله سنی فیال (سَيُصِيبُ
 الَّذِينَ أَجْرُهُمْ وَ أَصْحَابُ عِثْمَانَ) فی شبهه کیم کفرله کهنکار اولنلره بر خوار لوق دکر خلدنک قتلدن (وَ عَذَابُكَ
 شَدِيدٌ) و بر فوق اشکنجه دخی (يَا كَا فِرُونَ) مؤمنلرک حقده ایشلد کفری مکر و حيله سبيله
 فَن يَرِي اللَّهُ أَتَى هَدْيَهُ) پس هر کیمسه کیم تکرى تعالى ستر که اکا طرف حق یلدر (بَشِّرْ صَدْرُ
 لِإِسْلَامٍ) سینه سن اسلام قبول چون کشته فیلار (وَمَنْ يَزِدْ أَنْ يَضْلِلْ) و هر کیمسه استر
 آنی کراه ایدر (يَجْعَلُ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرْمًا) آنک سینه سن قنطار فیلر که حق قبول ایتکدن منع
 اولور (كَأَنَّمَا يَصْقَعُ فِي السَّمَاءِ) کویا که کول ستمنه چیقور یعنی حق قبول ایتکدن اود کلو
 خمر که کویا کول ستمنه چیقو استر بو کلام خجعتک نهایتدن کنایتدر (كَذَلِكَ) نته که کافر
 مقوله سنک سینه سننک قیلک (يَجْعَلُ اللَّهُ الْوَجَسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ) تکرى تعالى ایمانه
 کلپانلر اوزره عذاب فیلار (وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ) و بو یعنی دین اسلام پروردگارک بولیدر
 مُسْتَقِيمًا) طوغری ایچنده اصلا اگر یلک بو قدر (قَدْ قَضَلْنَا الْآيَاتِ) تحقیقاکیم قرآن عظیم
 الشانک باتنی بیان ایدک (لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ) بر کروه ایچونکه نصیحتی قبول ایدر لکنهم دار
 السَّلام) سلامتک محلی یعنی بهشت جا ویدان نصیحت پذیر اولنلره در (عِنْدَ رَبِّهِمْ) پروردگار

قَتَدَ (وَهُوَ وَلِيُّهُمْ) و کند و در دنیاده فاضلری و عقیده امور لرینه منوی (يَا كَا فِرُونَ) نته که اهل ایمان
 ایشلد کفری اعمال سبيله (وَيَوْمَ يُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ) و حق سبحا و تعالی سوبلر اولکونده که انسر
 و جتی قویغیر (يَا مُعْتَصِرَ الْيَمِينِ قَدْ اسْتَكْبَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ) ای شیطانلرک کرومی آدمباردن چوق
 یکمستر اغوا ایدوب توابع ایدند بکر (وَقَالَ أُولِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ) او آدمباردن شیطانلرک
 دوستلری دیدیلر (رَبَّنَا اسْتَمِعْ بَعْضًا مِنْ بَعْضٍ) ای پروردگار بیز بر بیزدن منفع اولدی
 یعنی شیاطینلر اسندن و انس شیاطینلر بیزه یاب اولدی بیزه معنا ایلکه که شیاطینلر آدمباری افعال
 قبیحه اوزره دلالت ایدیلر و انس انلرک دلالتی قبول ایدوب نلره مرکب اولدی (وَبَلَّغْنَا الْجَنَّةَ
 الَّتِي أُبْلِغْتُمْ لَهَا) دخی دیدیلر معین و قمره بشتلک شول وقتکه سن آنی بزه قیبن ایشلد ک یعنی
 فیوردن مبعوث اولدی (قَالَ لَنْ أَرْجِعَ) سؤال مقدوره جوابد یعنی کویا بریسی موردیکه
 دید کفری سوزد نصیحت حق سبحا و تعالی کند و لره نه بیورک جواب و بر لیک کند و لره بیورک دانش
 کاهمزد (خَالِدِينَ فِيهَا) جمیع اوقانده اقامتی ایچنده تقدیر ایشلد بکر خالده (إِلَّا مَا يَشَاءُ اللَّهُ) الا
 اول وقتکه تکرى تعالى ایتر که سزى آتشدن زهریره نقل اید (إِنَّ رَبَّكَ سَيُكَلِّمُكُمْ) تحقیقاکیم
 پروردگارک انس و جنله ایشلد و کی ایشلد اصابت اید بجد راحال و اعمالرینه دانادر (وَ كَذَلِكَ
 وَ نته که حق انک اضلالدن متمکن قیلدی (يَوْمَ يَفْعَلُ الْقَائِلِينَ بَعْضًا) اسندن نظام اولنلرک
 بر مقدار بنی بر مقدار مسلط فیلار (يَا كَا فِرُونَ) معاصید قراند قفری شی سبيله
 يَا مُعْتَصِرَ الْيَمِينِ) ای بولرک و آدمبارک کرومی (أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ) سزندن پیغمبرلر
 سز کلدیلر که (يَقُضُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي) اوزر بکر کلام مجید مک بائن او قورلر (وَيُنذِرُونَكُمْ
 لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا) و سزى قور قتلدر لر بو کونکرک کور مسندن بیلنک کرک کیم اصح افعال اوزره
 رسول فقط انس مقوله سندن اولور و بو مقامک اجته اسله مخاطب اولد قلدن او تری
 رسالت یکلرینه نسبت اولنک (قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا) جوابده دیدیلر جانلریمز اوزره کواشو
 ایدر ز یعنی ایشلد کفری کفر افر ایدوب عذاب مستحق اولد قلدن معترف اولدی (وَعَرَّيْتُمْ
 أَنْفُسَ الْدُّنْيَا) و قریب اولان ضاعلق کند و لک الدنسی (وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَا فِرُونَ) نته که اهل ایمان
 و جانلری اوزره طائفه ایتدی بکر که کند و لرا ایمانلر ایدیلر (ذَلِكَ) رسالتک کلسی (أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ
 مُهْلِكَ الْقَرْنِ بِطُلُوعِ) اولچمشد ندر که پروردگارک کویا خلق قنظلملری سبيله نابود قیلدی کلدی
 وَ أَهْلُهَا عَافِلُونَ) و حالبوکه کند و لری پیغمبردر لر یعنی حق تعالی نکه عادی بوبله جاری اولدی بکر کوی

خلفه پیغمبر کوند مردن اول کند و لر غفلتد بکن اهلک اید لکن اول پیغمبر کوند در
صکوه کفر و زره اصرار اید بایمانه کفر رسه کند و لک نابود اید (و لیکل د رجات یما عملوا دخی
مکلفان در هر فرقه ایتد کفری عمل چسندن بایه لروار (و ما ربک بغافل عما یعلمون) و پروردگار
ایشلد کفری ایشلدن غافل دکلدر (و ربک العفی ذو الرحمة) و خلقک عبادتدن بی نیاز
اولان پروردگار د رحمتایه سیدر (ان یشاء یدهبکم و یتخلف من بعدکم ما یشاء) ایسترسه
سزی ای عامبلر کیدر و سز نصکره خلقدن ایستد یکی کیم سکر بریکه قور (کما انشاکم
من ذریة قوم اخرین) نته که سزی بر شقه کرو هک نسلندن ایجاد ایتدی (ان ما نوعده و
لایت) تحقیقا کیم حشر و نشر دن وعد اولند بفر کوشی البتد کلیدر (و ما انتم بحجین)
و سز عزیز ذوالانتهای قجیز اید بی کلسر (قل یا قوم اعلموا علی مکاتکم) سوبله یا محمد ای
بنم عشیرت استطاعت و نمکنکزک غایت و نهایت اوزره ایشلدن بوا مر تهمید ایمچوند
و حاصل معنی بوکه کفر وعدا و تکر اوزره نایت اولک که (انی عامل) علی تحقیق بن اسلام اوزره صبر
و شانندن مأمور اولدیم سننه ایشلییم (فستوفعلون من نکنون له عاقبة الذر که بقینده
بیور سز کیدر که کند و به بوجها ناک کوزل نیجه سی اولور (انه لا یفعل الظالمون) تحقیقا شان
بودر که ستمکار اولنر قور تو لما زلر کتورد یلر که عرب مشرک لرینک ذابی بوبله ایدیکه اکیلرند
و طوار لرندن بر حصه تگری تعالی به و بر حصه یونلرینه تعیین ایدر لر تگری تعالی به تعیین
ایتد کفری حصه فقرایه و قوناقلره صرف ایدر لر و یونلرینه تعیین قیلد کفری حصه فی انلرک
خادملرینه نفقه قیلر لردی پس اولوق که خدایه معین اولان حصه ابو کورد یونلرینک حصه
انی دکشد بر لر و اگر یونلرینک حصه بخش کورد انلر زیاده مختلری ایمچون حلالی اوزره
قور لر حق سبحا و تعالی بواسعوا لرنند خبر اید و بیورد (و جعلوا لله مما در امین الحشر و لا انتفا
فضیلا) و از د ذوالجلاله براندی شیا دنکه اکین و طوار لرد بر بره قیلد یلر (فما لوالهذ الله
یزعمهم) پس باطل کاندلریله دید یلر بونضیب تکر به در (وهذا الشراکینا) و بونضیب و رناقلر برود
یعنی اول سننه لره که کند و لره خدایه اوراق قیلد یلر (ما کان لشرکائکم فلاح یصل الی الله
پس اول شی که اورناقلرینه ایتد خدایه بر شمر یعنی تکرینک حصه صرفا و الحق بر لره اورناقلرینک
حصه صرفا و لیزدی (وما کان لله فلاح یصل الی شرکائکم) و اول سننه که تکر به ایدی و رنا
قلرینه بر شمر یعنی خدایه معین اولان حصه فجن بخشی کورد آنی اورناقلرینه و بر لردی

سنه ما یحکمون) ایتد کفری حکم غایتله بد حکم ایدی (و کذا لک) و نته که قربانک قسمند سبطا
کفار ایشلدن مستحسن قیلدی (زین لیکبر من الشریکین قتل اولادهم) رباب شرکدن چوق
کسته لره اوشاقلرینک اولد و مسین تحسین ایتدی (شرکاءهم) اجنه دن اولان اورناقلری
لیتد و هم) ناکه اغوا سبیلله کند و لره هلاکه دوشره لر (ولیلینوا علیهم ینهم) و ناکه دینلر که
حضرت اسمعیل دینیدر اوزر لرینه فارشده لر (و کونشاء الله ما فعلوه) و اگر حق جل و علا
ایستد اهل شرک کند و لره مزین اولان شی ایشلدن لردی (قد زعم و ما یفترون) پس کند و لره
بغلد قلی بلانله براق (وقالوا هذ انعام و حرث حجر) دخی دید یلر یونلر یعنی یونلرینه قیلد فکر حصه حرام
اولش طوار لر و اکتند (لا یطعمها الا من نشاء) انلری بر کیمسه داد مر مکر بر کیمسه بزاخی ایستد
یزعمهم) کاندلریله یعنی بوسوزی بی حجت و برهان دیر لر (وانعام حرمت طهورها) دخی دید یلر یونلر
یعنی بخاثر و سواکب و حوای بر طوار لردر که ارقه لرینک بنطسی حرام قیلند (وانعام) دخی
دید یلر یونلر یعنی یونلر اولان قربانلر بر طوار لردر که (لا یدکرون اسم الله علیها) تکرینک آدین
اوزر لرینه ذکر ایتد لر ذبح محله بوجه محکی اولان کلامدن دکلدر انحق موصوفی غیر دینسندن
تمیز و تعیین ایتد ایمچون ذکر اولند (افتراء علیه) بومد کور اولان اشیاده ایزد ذوالجلال
اوزره نادرست افتر ایدر لردی (سیتجربهم بما کانوا یفترون) بلا شبهه حق سبحا و تعالی
کند و لره افتر لری سبیلله سز ایدر (وقالوا ما فی بطون هذه الا انعام خالصه لک و رنا) دخی
دید یلر بوطوار لرک یعنی بجمیره و سائبه لرین فارنده اولان یوری مقوله سی ارککلر نیزه مخصوص
اگر صاع طوخر لر (و محرمه علی ازولجنا) و فار یلر نیزه اوزره حرام اولمشدر (وان یکن مبتداه فثم
فیه شرکاء) و اگر اول بوک اولش اولور یعنی مبتداه طوخر لک و دیشلر ایمچند اورناقلر در (سیتجربهم
و ضمهم) بلا شبهه حق سبحا و تعالی انلر بلانی وصف ایتد لرینک جزاسین و برر یعنی سوبلد کفر
یلانک مقابله سنده کند و لره مغذبا یدر (انه حکیم عظیم) تحقیقا کیم حق سبحا و تعالی حلال
حرام ایدنلرک و حرامی حلال قیلانلرک عقابند حکم ایدی بی احوالرینه کایبغی دانادر (قد
خسر الذین قتلوا اولادهم سفها) بی شبهه کیم او توردی شول کیمسه لره که اوشاقلرک خفت
عقل لرندن او تری اولد یلر (بغیر علم) و دانش اولد قلی حلاله کیم اولاد لرینک رزق و برن حق
تعالیدر (و خرر ما ارزهم الله) و کند و لره ایزد ذوالجلال بخاثر و سواکب دن روزی قیلد یعنی
شی حرام ایتد یلر (افتراء علی الله) تگری تعالی اوزره حکم بلان بغلد یلر (قد ضلوا) بی شبهه کیم

اندر آید (وَمَا كُنَّا مُتَّبِعِينَ) و طوعی بولی بولش دکل بدیلر (وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ
وَكُنُودًا وَلَیْلٍ بَرُودًا كَأَنَّ أَغْلَاجَ أَوْزَرِهِ أَوْزِي قَالِدِ رَمَلْش بَاعِلْ اِیْجَادِ اِیْتَدِی (وَعَبْرَ مَعْرُوشَاتٍ) و اورد
قالد رملش بعنی بریزی اوزره اوزی قالمش باغلر دخی اِیْجَادِ اِیْتَدِی (وَالْقُلُوبُ وَالْأَرْزَاقُ مُخْتَلِفًا
أَكْلُهُ) دخی خرما اعلجی و اکیفی اِیْجَادِ اِیْتَدِی و اِحَالَه که هر برهینک بمشی هیئت و کفیتد لختلا
تقدیر و لشمش (وَالرَّیثُونَ وَالرَّحْمَانُ مُتَشَابِهًا وَغَیْرَ مُتَشَابِهٍ) دخی زیتون و اناری پیدا اِیْتَدِی
و اِحَالَه که افراد لری رنک و چاشنیده بری برینه بکره مش و بری برینه بکره مش (كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
إِذَا أَثْمَرَ) هر برهینک بمشند نیک فتن بمش و بر (وَأَنوَاعُهُ يَوْمَ حَصَادِهِ) و بچلسی کونده حق
و برک یعنی اولکونکه میوه لری در در سز و اکیفی چهر سز اِیْجَادِ اِیْتَدِی صدقه سن چقا روب فقرا بدیل
ایده اشهر اقبال و وزر محققن مراد صدقه در زیر ابوابت کریمه مکة مکره منازل اولدی و
زکونک فرضتی مدینه منوره ده ثابت اولدی (وَلَا تَسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ) و صدقه
و برمه حکنجا و زانیمک که بی شبهه حق تعالی حد تجاوز اید نلری سومن (وَمِنَ الْأَنْعَامِ حُمُولَةٌ
وَقَرْنًا) دخی سز طوار لردن بولک چکی و انلرک تویندن و بوینکدن دوشنچک سننه خلق ایتد
کُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ) یسک تکری تعالی سز روزی قیلدیغی شیدن (وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ) و ابلیس لعینک اید ملرینه پیر و لک ایتد یعنی آنک و سوسه سنه او یوب سز حلال
قیلنن سننه حرام ایتد (إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ) که بی شبهه شیطان شتی سز دشمنکی اشکارا
ایتمش بر دشمندر (ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ) طوار لردن سکر چفت سز براندی لغت عربیه ده هر حیوانکه
نوعندن کند ویه برایش اوله که انکله چفلشور هر برینه زوج دیر لروکا اولور که اکیسنه
چفت دیر لرو بونده مراد اولان اولکبد (مِنَ النَّبَاتِ اثْنَيْنِ) قیوندن ایکی چفت ارک و دیشی ایتد
وَمِنَ الْمَرْعَاتَيْنِ) دخی یکیدن ایکی چفت ارک و دیشی (قُلْ الَّذِي كَرِهْتُمُ امْرَأَتَيْنِ) سوبله
ایاقون و یکیلرک ارک کلرین حرام ایتدی یا دیشلرک (أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ) یاخو
ایکی دیشنک قارنلرند اولان بوریلری (يَتَوَفَّيْنِیْ) بکا خبر و برک بریلمش امرایله که آنک اوزره
دلالت اید کیم حق تعالی بونلری تحریم ایتدی (إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اگر ایتد بکزد عواده صادقلر
اید بکر (وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ) دخی دوه دن ایکی چفت ارک و دیشی براندی (وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ) دخی
صغیر مقوله سندن ایکی چفت اوکوز و اینکی براندی (قُلْ الَّذِي كَرِهْتُمْ امْرَأَتَيْنِ) یاخو
عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ) ترجمه بی منوال سابق اوزره در چون کند و نفسلرندن قیونلری و مجاز

وسواب و حوی دوه لره استعما لنی تحریم ایتدیلر و بجا اثر و سوابیک قنلرناک اولان بوریلر
بر قسمی دیشیلر اوزره تحریم ایدوب و بر قسمی ارک و دیشیلر مباح قیلدیلر حق تعالی
کند و لردن علی طریق الاککار استعما لنی ایتدی پس استعما لنی معناسی بوا اولور که حق تعالی
بومذکور اولان اشیانک بر فردی حرام قیلد بکس تحریم و تحلیل ایتد سز قندن کلدی (أَمْ كُنْتُمْ
شُهَدَاءَ إِذْ رَضَّيْنَاهُمْ بِهَذَا) یاخو حاضر لری اید بکر فتن حق تعالی بو صحریمک ایتدین سز
اصغر لک (فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا) پس کیمدر زیاده ستمکار شول کیمسه دنکه تکری
عالی اوزره افترا ایتدی و ایدن مراد اکابر لرید که بوکونا نامعقول ایشلری مقرر قیلدیلر
یا عمرو بن لکی که انلری تاسیس ایتد (لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ) تاکه خلق کراه قبله دانسته
متصف دکل ایکن (إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ) تحقیقا کیم حق جل و علا ستمکار اولان
جماعتی مقصد اعلایه بشتند رن (قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) سوبله یاخو بکابر بل
ایله کوندربلان سننه ده حرام قالمش بر بیک بولدم (عَلَى طَاعِمٍ يَبْكُهُ) بر بچی اوزره که آنی
بیر (إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِيتَةً) مکر او طعام بوغاز لیموب و لشمش اوله (أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا) یا طر لردن
اقش برقان اوله (أَوْ نَحْمَ خَنَازِيرٍ) یا طکوزانی اوله (فَأَنَّهُ رِجْسٌ) که بی شبهه طکوزک ات
مراد در (أَوْ فِسْقًا أَهْلَ لَيْغَرٍ) یا بر فسق اوله که ذبیحی محله تکریدن اوزره که به صوت
قالد رملش اوله یعنی بوغاز لند یعنی کرینک اسم شریفی اوزرینه ذکر اولیموب بونلرک
ادی اوزرینه ذکر اولنه (فَمَنْ أَضَلُّ مِنْ هَٰؤُلَاءِ) پس بریکسه بو محرم اولان اشیانک بیمسنه
مقبطر اولسه او حاله که کند و کبی بر مضطر اوزره ستم ایتد اولیه (وَلَا عَادٍ) ویمسند
مقدار ضرورتی تجاوز ایتد اولیه بواشدن و نری مؤلخذه ایتد اولن (فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ) زیر اعلی تحقیق پروردگار لک قوللرینک کاهن غایتله مغفرت ایدوب کند و لره اسر کرد
وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا دَخِيَ سُورٌ كَيْسَهُ لِرَازِرِهِ که دین یهود بیلله تدبیر ایتدیلر (حَرَّمَ حَسَكًا
ذِي ظُفْرِ) هر طرناق ایهی حیوانی حرام قیلدق سیاع بهائم و طیور کبی (وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمَ
عَلَيْهِمْ نَحْوَهُمَا) و صغردن و قیوندن بیلرینی اوزرینه حرام قیلدق (إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُنَّ) ۸۸
الا اول سننه که آرقه لری آنی قالدردی یعنی آرقه زینه ایتد و طشردن یا بشنیم اولکونیا
یا اول شتی که بغیر سقلری اوزره مشتمل اولدی (أَوْ مَا خَلَطَ بِعَظْمٍ) یا اول سننه که کوکله قش
اوله قورق کیکه بونلر حرام اولدیلر (ذَلِكَ) بو محرم ایتدیلر (حَرَّمَ بَنَاتُهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ) ایتد کلری

ستم سبيله كند و لره مكافات ابتداك (وَأَيُّ لَصَادِقُونَ) و تحقیق كه زور بد بكن خبر لره
 كرجك سويليلر (فَإِنْ كَذَّبْتُمْ) پس اگر سق با محمد بود طائفه سى يلا نجي طوند يرسه قتل
 زكرد (وَرَحْمَةً وَسِعَتْ) سويله برورد كار بكن جوق اسركك ايه سيد ريس سزى على العجله
 كاهلر بركله مؤاخذه اينمز (وَلَا يَرْدُ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْغَافِلِينَ) وبالكلية كه كار اولان كروم
 عذابى دوندلر (سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا) بقند مشرك اولان كيمسه لردلر (لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
 أَشْرَكُوا وَلَا آتَاوُنَا الْحَقَّ تَعَالَى جَلَّ شَانَهُ ابستسيكه نه بزونه پدرلر بركيه اورناق قبلارد
 وَلَا حَرَمًا مِنْ شَيْءٍ) و همچ برنسته حرام قبلزدق بو كلام حد داننده بر درست كلامد رولكن
 انلر بوى عذر بوزندن ديدلر بلكه استنزا طريقيله آن ديدلر آنكون اوزينه ذم اولندلر (كَذَلِكَ
 نَذَرُ بَوَاقِ سَنَى نَكْذِبُ بَدِيلُ) كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) كند و لردن اسبق اولان كيمسه لر بغير برك
 نكذب ابتدايلر (حَتَّىٰ ذَا قَبَا نَسْتَأْذِنُ) اولوقه دك كه اشكجه مزى داديلر (فَلَهُمْ عَذَابٌ مِنْ غَلِيمٍ
 سويله ابتدا بكنر عوايه مطابق فتكرده همچ بر بلنش امر وارميكه انكله احتجاج ايدوب (فَخَرَجُوا
 لَنَا) آنى بزمه جيقاره ستر (إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ) بوسوز كزده كماندن غبرى برنسته به تابع
 دكلسر (وَأَنْ تَأْتِيَهُمُ الْخَبْرُ مِنْهُمْ) و ستر برنسته دكلسر لا بلان سويلر بر جماعتسز (قُلْ فَلِلَّهِ
 الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ) سويله با محمد پس صحتك نهايته ايريش دليللر نكرى تعالى به مخصوص در فلو شانه
 مديكم (أَجْمَعِينَ) پس هدايت نكرى ابستسيكه توفيقه سزى قوطوغرى بولى بولش قبلردى
 (قُلْ هَلْ شَهِدْتُمْ) سويله حاضر قلك طانق بركى (الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا) شوكيمسه
 طانق ايدلر كيم على التحقيق نكرى تعالى تحريم ابتدا بكنر اشياى تحريم ابتداى (فَإِنْ شَهِدُوا
 فَلَا شَهِدَ مَعَهُمْ) پس اگر شهادت ايدلر سه سز كند و لره شهادت ايمه يعنى سوزلر ك نصدق
 ايمه (وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتٍ) و اويده شول كيمسه لرك خواهشلرينه كه كلامى
 نصديق ابتدايلر (وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ) دخى اويده شول كيمسه لرك آرزولرينه كه
 روز جزاك اولسين نكذب ابتدايلر (وَهُمْ يَرْجِعُونَ) و حالبوكه كند و لره برورد كارلرينه
 مانند قبلارلر (قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ عَلَيْكُمْ) سويله با محمد كك سزه اوقورم اول
 شئي كه رتكن اوزر بكنر حرام قبلد و اول اوقان منسه بودركه (أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
 خدايه برنسته اورناق قبلدك (وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) و انايه و انايه بولك ايدك يعنى بولكدن
 غبرى انلره بر شئي ايمك (وَلَا تَقُولُوا أَوْلَادُكُمْ مِنْ مِثْلِي) و اوشا قلم بكنى فقره قور قوسندن

اولدرمك (تَحْنُ زُرُّكُمْ وَيَأْتِيَهُمْ) بزرزه و انلره روزى و بربزد (وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ) دخى كاهلر
 كباثرينه بقلشمك (مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ) انلردن اشكارا اولنرى و كبرى و لثرى و لا تقربوا النفس التي
 حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ) دخى جان اولدرمك شولجاينكه نكرى تعالى نك قتل حرام ابتداى مكر حقله
 اولدره ستر فصاحك كمنسى و محصنك رجبى و مرندك قتل كى (ذَلِكُمْ وَمَتَّبِعْكُمْ بِهِ) اول مذكور
 اولان اشياحق سبحا و تعالى نك محافظه سيله سزه اصمردى (لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ) تاكه ستر فهم
 ايدوب طوغرى بولى بوله ستر (وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ) دخى او كسرك مالنه بقلشوب
 نصرف ايمك الابروجهيله كه ابولكله متصف اوله صافلسى و كزدر و بقراند ريسى كى (حَتَّىٰ يَكُنْ
 أَشَدَّهُ) تاكه او كسرك قوتنه ايرش بر معنى بالغ اولجيه (وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ) دخى اوچلا
 منسه و ترزوده چكلان شئي عدالتله ادايدك اينچند مجور ايمكدن صافك كوردلر كه چن
 بواب نازل اولدى صفا كرام ديدلر بار رسول الله و بچكده و ترزوده مسأ و انايه رينه كورسكه
 طاقمز يوقدر حق سبحا و تعالى بوابى منزل ايدوب بيورد (لَا تُكَلِّفُوا نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا) بر جانه برنسته
 تكليف اينمز اينجى طاقتند اولان شئي (وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا) دخى حكومه متعلق سوز سويلر ستر
 عدالت ايدك ميل و محابا ايمك (وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ) و اگر محكوم له با محكوم عليه بر يقين خصم و لير
 و يعمدا الله اوقور دخى خدا نك پيمانى رينه كورك يعنى احكامى شرعيه نك ادا سچون سركله ابتدا
 عهدك ايفا ايدك انلره مظل ايصال ايمك (ذَلِكُمْ وَصِيَّتُكُمْ بِهِ) بومذكور اولان اشيا ستر انلره
 عمل ايمكه اصمردك (لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ) تاكه ستر پند و نصيحت آله ستر (وَأَنْ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
 دخى اوزر بكنر اوقورم كه على التحقيق بوسوره ده مذكور اولان احكام بنم بولدر بر طوغرى
 بول (فَاتَّبِعُوهُ) پس بجا برك ايدك (وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ) و اديان مخالفه به اومك (فَفَرَّقَ بَيْنَكُمْ
 عَنْ سَبِيلِهِ) كه انلر سزى طريق حقندن دور ايدوب پراكنده قبلرلر (ذَلِكُمْ وَصِيَّتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
 بوايع ايمك حق سبحا و تعالى سزه نك محافظه سيله اصمردك تاكه ستر ضالانلر بر هيز اوله ستر
 ثُمَّ أَنبَأَ مُوسَى الْكَتَابَ) صكه حضرت موسى انوراني و بر دك (تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ) كرامت و نعم
 تمام ايمك اينچون شول كيمسه اوزره كه احكامى كاينجى رينه كوردى (وَتَقْصِلَ لِكُلِّ شَيْءٍ
 دخى امور دينيه دن هر منسه به بيان و برمك اينچون (وَهُدًى وَرَحْمَةً) دخى طوغرى بولى بولمق
 اينچون و سبب رحمت اومق اينچون (لَعَلَّكُمْ يَلْقَاءُ رَبَّهُمْ وَ يُؤْمِنُونَ) تاكه بنى اسرائيل پروردكارلرينك
 ملاقاتنه نصديق ايدلر (وَهَذَا كِتَابُنَا أَنْزَلْنَاهُ) و بو يعنى قرأ عظيم الشان بركا بدر كه كند و ايندرد

مبارك (كجوق فائده لو) (فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا) پس كاتبع اولوب هر يك ايدك (لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ) ناكه
 سزا كاتبع امتك سبيله رحمت اولنه سز (أَنْ تَقُولُوا) (أَنْزَلْنَا لِقُلُوبِهِمْ مَعْلَمَةً يَتَّبِعُونَ)
 قرانی ايندردك ناكه ديميه سز (إِنَّمَا أَنْزَلْنَا عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا) كتاب سماوي مقوله
 ايندي الاندردن سبق اولان ايكي گروه اوزره يعني يهود و نصاري اوزره ايندردك (وَأَنْ كُنَّا
 عَنْ دَرَايَسْتِهِمْ لَعَلَّاهُمْ) و تحقيقا كه بز انلك او قومسندن بغير ايدك يعني نه اصل شئي اولديغ
 بيل ايدك و نه آنك كي برقرانه كاه ايدك (أَوْ تَقُولُوا) (أَوْ تَقُولُوا) (أَوْ تَقُولُوا) (أَوْ تَقُولُوا) (أَوْ تَقُولُوا)
 نونا انزل علينا الكتاب) تحقيقا كه بزم اوزر يمه كتاب سماوي ايندردك (لَعَلَّاهُمْ) (لَعَلَّاهُمْ) (لَعَلَّاهُمْ)
 البته يهود و نصاري اوزر يمشق طوغري بولي بولوردق (فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ)
 پس ي شبهه كيم پروردگار كردن سز بر اشكارا دليل و رهمالك و اسرك كلدی بواج وصف
 قرآنك اوصافي در بعضي كا تا مل ايد و بعل ايدن بواوصافه مظهر اولور (مَنْ أَظْلَمُ مِنْ كَذِّبَ بَيِّنَاتٍ)
 الله پس كيمد زياره ستمكار شول كيمسه دنكه تكريك نشا نرينه تصديق ايندي (وَصَدَقَ وَعْدُهَا)
 و انلدن روز چور كيمه غايله ظالمدر اول كيمسه خدا نك اياقي معرفتدن متمكن اولوب كيمه
 موجيله عل ايندي (سَيَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِقُونَ عَنْ بَيِّنَاتٍ سَوَاءَ الْعَذَابِ) بي شبهه كيم اشكيكه
 يمانيله مكافات ايدد ز شول كيمسه لره كه نشا نريند اعراض ايدرد (بِمَا كَانُوا يَصْدِقُونَ)
 ايند كيم اعراض سبيله (هَلْ يَنْظُرُونَ) بغير لر يعني كه تار مكه قرانی تكذيب ايند كوردن اوتري
 بغير لر (إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ) الا كه كدوره عذابك فرشته لري كه (أَوْ يَأْتِيَنَّ رُسُلًا) يا عذابله
 پروردگار كك فرماني كه (أَوْ يَأْتِيَنَّ بَعْضُ بَيِّنَاتٍ) يا ربك بعض نشا نري كه يعني قيامتد
 نشا نري (يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ بَيِّنَاتٍ) و لكونك كه خداوندك بعض نشا نري كلور (لَا يَنْتَعِ
 نَفْسًا إِنَّمَا هِيَ) بر جانك ايماني كند و يه فائده و بر من (لَمْ تَكُنْ أَنْتَ مِنْ قَبْلُ) كه اونجان بوكوند
 اسبق ايمانه كه مش ايد (أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا) يا ايماننده بر بولك قرآنمش ايدی يعني اولكوند
 قيامتد بولك علامتد يهور ايدد كوش مغربدن طلوع ايمسي كي بر جانكه ايمانه كه مش ايد
 ايمانه كلسه اول ايمان كا فائده و بر من ايماني اولوب لكن ايماننده بر عل صاحب قرآنمش ايدد اولدي
 ايمانيله منفعت اولماز و بوحكم اولكونه مخصوصد اما غير كوند ايمان مجز و صالحنه نفع
 ايدد (قُلْ لَنْظُرُوا) سويله بواج امرك بر بينه منظر اولك (إِنَّمَا نُنْظِرُونَ) كيم على التحقيق
 بز بولدي منظر ايدد بيلرز و اول محل واقع اولور خدا نك لطيفله قور تعلق بزه در خدا نك

عذيله هلاك و عذاب سز در (إِنَّ الَّذِينَ قَرَأُوا بَيِّنَتٍ مِمَّا كَانُوا يَكْفُرُونَ) كيمسه لره دينلرك بر كنده
 قلد يلد (وَكَا تَوَاسِعًا) و كروه اولديلد (لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ) انلدن بر ينسندده دكلسن يعني
 انلك كيفيت احواللدن سوال اينكه مكلف دكلسن (إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ) انلك ايشي خدايه
 مفوضد رغير كيمسه كا قار شمر (لَسْتَ مِنْهُمْ بِمَكَارٍ مُبِينَةٍ) صكره كند و لرك عقابله كاه
 ايدد اول شيدنكه كند و لرايشلردی (مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثَالٍ) هر كيم بولكله
 كلور كا اول بولكلك اون مانند ی اولور (وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا) و هر كيم
 بدكله كلور مكافات اولمز الا نك مانند يله (وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ) او را با بحسنه و سيئه ثوابك
 نقصانيله و عقابك ارتمه سيله ستم كور مش قبا نزلر (قُلْ إِنِّي هَدَى رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ)
 سويله بي شبهه بن پروردگار من بولطوغري بوله ارشاد ايندي (دِينًا قِيمًا) بر ايند و مستقيم دين كا
 كوستردی (مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ) اولدين حضرت ابراهيمك ملنيدر (حَنِيفًا) و محالده كه حضرت ابراهيم
 اديان باطله دن دين حقه مائل ايدی (وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ) و اهل شرك زمره سندن دكل ايدی
 (قُلْ إِن صَدَّقِي وَنُفْسِي) سويله تحقيقا كيم بنم نمازم و حيم (وَنَحْيَا) و صاغلم يعني اول شئي كه
 صاغلمده اوزر بنه يم (وَمَنَّا) و اولكم يعني ايمان و طاعتدن اول شئيكه اوزر بنه موت
 ايدد رم (لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) خلق پرورد ايدن خدايه در (لَا شَرِيكَ لَهُ) كا هيچ اورفاق بو قدر
 و بيلك ايدد (وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ) و مطيع و منقاد لرك اولي بنم
 (قُلْ غَيْرَ اللَّهِ أَفْبَى دِينًا) سويله ايا خدا دن اوز كه مي پروردگار استرم (وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ) و مالوك
 خدا عز وجل هر ينسندك پروردگار ايدد (وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِثْمَهَا) و بر جان بدكردن
 بر ينسند قرآنم الا كه آنك و بالي اوزر بنه اولور (وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى) و بر بولك چيكي جان
 بر بولك چيكي جانك بو كفي چكن (ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ) صكره دونه كمن پروردگار كركه ممكنه در
 (فَيُنْزِلُكُمْ فِيهِ تَخْلُفُونَ) پس سري كا ايدد اول شيدنكه سزا بچنده اختلاف ايدد
 ديكر (وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ) و كند و در اول قادر د و انجلال كه بني ايماندن
 سري زمينك خلفاسي قلدی (وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ رَجَائٍ) و شرف و غناره بر
 مقدار بركي بر مقدار بركي اوزره پايه لرفالدر (لِيُبْلُوَكُمْ فِيهَا أَلَبْتُمْ) ناكه مال و جاندن
 سزه و يرد كي شيدد نجره كي بر معامله سز كه ايدد (إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ)
 تحقيقا كيم پروردگار كك عقابي غايله نيزد (وَأَنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ) و بي شبهه كيم كند و سي

صبر اید نلره جوق مغفرت اید رآق غایتله اسر کر والله اعلم بالصواب

سورة الاعراف مكية ثمانون آية
بسم الله الرحمن الرحيم

المص (صداد حروف و فدا قرآنك با سورة نك اسمید ریا هر حرف تکرینك براسمه اشارتد
الله و لطیف و ملك و صبور کی واضح احوال بود که متشابه مقوله سندن در کیم آنک معنا حق
مفوضدر (كتاب انزل اليك) بوحروفك جنسندن مؤلف اولان شی برکاء بدر که سکا
ایندر لدی (فلا یکن فی صدرك حرج منه) پس سینکده آنک تبلیغندن بر طارلق اولیس
لیند ریه (انا انکله کفاری فور قوتد ره سن (و ذکر می المؤمنین) و تا که اهل ایمان بر حکم پند
و بر سن (اتبعوا ما انزل الیکم من ربکم) سزه رتکزدن ایند ریلن نسته به پیر و لك ایدك
ولا تتبعوا من دونه اولیاء) دخی رتکزدن دوستلغندن تجاوز اید و بانس و جندن اولان
دوستلره تابع اولك که آنلر سزی کراه قیلر (قلیلا ما تذكرون) غایتله آزمذت پند آلور سز
او بجهتد که خدایه منست اولان دینی ترک اید و ب غیر سینه ملا لیا اولور سز (و کفر من قرینه
و بجه کوی خالقن) (اهلکناها انلرک نابود اوللرک ایستدك فجاءها باثنا) پس عذابلر اولکوی
خلفنه کدی (بیانا) یا تمش اولد قلرند قوم لوط کی (او هم قاتلون) یا کند و لرا و بله محلدن یا تمش لرد
یعنی اولوفتد که اوبقویه وارد یلرنته که قوم شعیبه واقع اولد چون بواکی وقت استراحت و امنیت
محلید رو بلانك و قوی نلرده متوقع دکلر عذابك نزولی بونلره مخصوص اولدی تا که صعوبتی زیاده
اوله زیر بالای غیر منظرک و قوی فق دشوار دینته که مترقا و لیا ن نمک کلسی غایتله لذیذ در
فما کان دعویهم ان جاءهم باثنا) پس عذابلر کد ولر کد کده دعالری بر نسته دکل ایدی (الا ان قالوا
الاسو بکلری (اینا کما ظالمین) تحقیقا نر برستم کار کرده ایدك (فلنسلن الذين انزل الیهیم) پس لیه
صوره رز شول کیمسه لره که کد ولر پیغمبر کوند رلک کیم پیغمبر لک سوزك قبول اید یکنی (و
لنسلن المرسلین) و بی شبهه پیغمبر لره صورده رز که رسالتی تبلیغ اید بک کرده قوم مکر سزه جواب
و یرد یلر و سؤلر رندن حراه کفره نك توبخ و تعقیبدر (فلنقصن کلهم بعلیم) پس بی شک کیم رسل
وامم اوزره ابتکلی افعالی و سوبلد کلری قوالی دانسته او قوروز (وما کما عا طینین) و انلردن بز غائب
دکل ایدك که احوالری اوزریمزه خفی اولد (والوزن يومئذ الحق) و دار نمی اولکونده که اولور ددر
جمهور بونك اوزره در لره که دفاتر اعمال قیامت کونده دنیاده معهود اولان نرا زو کی بر تر از و ده وزن

اولور و هر کس آتی مشاهده ایدر تا که خدایک عدلی هر کسنا یا ن اوله و بر کیمش عذر قالمیه
فمن نفلت موازینیه) پس هر کیمکه وزن اوله جق نسته سی عزا ولدی و آنک اعتراف و لیس علی ضاحک
فاولیک هم المفلحون) اولکروه کد ولر دز حمتلردن فور نلر (ومن خفت موازینیه) و هر کیم
وزن اوله جق نسته سی بونکل اولدی و آنک بونکل و لیس ایمان عملریدر (فاولیک الذين
خسروا انفسهم) و لکروه شول کیمسه لرد که کد و جانلرک او توزد یلر یعنی فطرت سلیمه
ضایع قیلد یلر (یما کاثوا یا یا نینا یظلمون) نسا لری ستم ایتکلری سببیله که انلری قصد یو
ایده جک برده نکذب ایدر لدی (ولقد مکنا کف فی الارض) دخی قسم و لسونکه سزه یرده نفر
و یردك (وجعلنا لکم فیها معاییش) و سز کچون آنک بجهتد اسباب زندگانیك مینا قیلر
قلیلا ما تذكرون) سزه و یریلان نتملر مقابله سندن غایتله آرزو ایدر سز (ولقد خلقناکم
دخی علی التحقیق کیم سزی براندق (ثم صو رنا کما) صکره سزه قیلر و یردك یعنی ابتدا یرد یکن
حضرت آدم علیه السلامی خلق ایدك بعده کد و به صورت و یردك (ثم قلنا لیلادیکم استجدوا
لادم) صکره فرشته لره دیدك حضرت آدم علیه السلامه تعظیم و تحت سجد سز ایدك
فستجدوا لیلایس) در عقب قولری فرمانبرک اید و سجدیه ولر دیلر یعنی عز از بل (لم یکن من الساجد
سجد به و انلرک زم سنندن دکل ایدی (قال ما منعک ان لا تسجد) خدا عز وجل دیدی ای
ایلیس فقی شیئی سجد کنور مکدن البقودی (ای امریک) اولکل که سکا یوردم کیم حضرت
آدمه سجد ایت (قال انا خیر منه) ایلیس یکدن آندن بکرک (خلقتنی من نار و خلقته من
طین) بنی آشدن براندك و آتی چاموردن براندك یعنی اول جسدن بن کاسجد ایتدم که بنی عنصر
لطیفدن خلق ایدك و آتی عنصر کشفندن و بوجوبه ایلیس لعین غلط ایتد که خیریتی فقط
عنصر حبسیله کمان اید و بخالقک شریفی ملاحظه ایتدی (قال فاقبط منها) خدای
ذوالجلال ایلیسه دیکد پس آسماندن نزول ایت (فما یكون لک ان تنکر فیها) که سکا صحیح و
جائز دکلر کیم آسماندن کردن کشتاك اید سن (فاتخرج) پس مکان کرامتدن جیق کیم (ایک
من الصباغین) تحقیقا سن خوار و حقیر لرد سن (قال انظر فی الی یوم یبعثون) ایلیس
اولد مکه خدایک رحمتدن نا امید اولد دیدی کما مهلت و بریا الهی و لکونه دکل که آدم
او غلری فیوردن کوند رلش قیلنور ل (قال انک من المنظرین) حق سبحا و تعالی کادیکد بلا
شبهه سن مهلت و رلش لرد سن ظاهر فضاضا ایدر که ایلیس بعث کونه دکل زنده قاله

لكن غير انك كمشدركم نفقة اولايه دك مهلت ويرلدي پس اقتضا اولندي بكم مطلق اول
مفيد اوزره حمل اولته (قال فيما اغويته) ابليس شق ديك رحمتك دن نااميد ايتد بكم سبيله
لا فعدن لهم ضرطك المستقيم البدن انلري اضلال ايمك ايجون طوغري اولان بولنده
او نور و بكم نته كه طريق قطع ايدن بلوك قافله اورمق ايجون بولده او نور و بكم لر (شم
لا يشتم من بين ايديهم) سكره انلره اللري راسنك يعق او كلردن كلوب كند ولره وسوسه
ايدرم (ومن تخلفهم) وارد لرندن دخی (وعن يمانهم وعن سمانهم) وصا غلردن وصول
دخی يعق كلوس مكن اولان جهاندن كند ولره كلوب وسوسه ايدرم (ولا يجزاكم ثم شاكين) دخی
ديك آدم او غلرينك چوغن شكر ايد بيلر بولما زسن (قال اخرج منها مذموماً مدحوراً) بزوجل
وعلا ابليس ديك جتندن چوق عيب و لش رحمتك دن دور قلمش اولد بكم حالده (لكن تبعك
منهم) قسم اولسونكه انلردن هر كيم سكا پير اولدي (الاملان جهنم منكم انجعين) البده سندن
وانلردن قودوز خي طولدرم (ويا آدم اشكن انت و زوجك الجنة) دخی ايدك اي آدم سن و جفند
هشت جاويد انده افاست ايدك (فكلام من حيث شئنا) پس ايستد بكم بزدنك نعلنرندن بكم
ولا تغربا هذه الشجرة) و بو آغاجه كه بغدا ايدر يا اوزم بقلشمك كه اكافلشور سه كر (فككونا
من الظالمين) ستم ايدن كرو هندن اولور ستر (فوسوس لهم الشيطان) پس ابليس لعين
آدم و حوا ايجون وسوسه ايندي (ليبدن لهما ما وري عنهما من سواءهما) تاكه عورنلرند
كند ولره پوشيده قيلنا نسنه كند ولره اشكارا قبله و جتند بولده ايد بكم هر ري كند
عورن كور مزدي و نه بري برينك عورنك كور دك (وقال ما نهيكما ربكما عن هذه الشجرة) دخی و الشجره
انلره ديدى ريك سترى و افا جك و نبدن منع ايندي (الا ان تكونا ملكين) الا و جهند كه ايك
فرشته اولمك سترى ايستمدى (او تكونا من الخالدين) با و جهند كه هشت جاودانده على الدوام
اقامت ايدنلردن اولمك سترى ايستمدى (وقاسمهما ابي لكانا من الناصحين) وانلره اند ايجد بكم
على التحقيق بن ستره نصحت ايدنلردنم (فدلتهم بغرور) پس ابليس شق حضرت آدم و حوا و الشجره
معهود دن بكم الدامغله ايندر دى (قلنا اذقا الشجرة) پس اولمكه منتهى عنه اولان افا جك
ميوه سن تا اول ايد بكم (بدت لهما سواهما) عورنلرى كند ولره نمايان اولدى (وطيفنا لخصيما
عليهما من وري الجنة) و با شلد بيلر عورنك اوزره هشت بيلر اغندن بري برينه هشت درمكه (و
نادبهما ربهما) و پروردگار لرى كند ولر كچغور ديد (لم انهما عن نيكما الشجره) ايك كرى اول آغاجه

بقلشمك منع ايندى (واقول لكما ان الشيطان لكاعد و مبين) و ستره دهمدمي كيم بلا شبهه شيطا
سره دشمنكك اشكارا ايمش بر دشمندر (قالا ربنا اظلمنا انفسنا) ايد بكم بلراى پروردگار بكم كند و
جانلر بزم ستم ايندك (وان لا تغفلنا و رحننا) و اكر بزم مغفرت ايدوب مرحمتك سترس (انكون من الخاسرين
البده او نورنلردن اولور دك (قال اهبطوا اخذ اعز و جعل حضرت آدم و حوى عليهم السلامه و ابليس
لعينه بيورد زمينه اينوك (بعضكم لبعض عدو) و محالده كه بركيز بركيزه دشمندر (ولكم
في الارض مستقر) و ستره زمينه برقرار كاه وار (و متاع الى حين) دخی انك ايجنده ستره بركيزه
سنه وار مدت اعمارك ستره ستره و لجه به دك (قال فيها تخون) حوسبجانه و تعالى ديدى
پرورنده زنده اولور سترى نوع بشر (وفيها موطون) وانك ايجنده ميت اولور سترى (وفيها موطون)
و جز ايجون اندن چيقتش قبلور سترى (يا بني آدم قد انزلنا عليكم لباسا) اى آدم او غلري تحقيقا كه
بزاور بكم كيلك سنه ايندردك يعنى قد بيرات سماويه ايله و اندن اينان اشيا سبيله ستره
پوشاك اوله جوق سنه لرى براند قكه (بواي سواكم) عورنلر بكم اوزر (وريشا) دخی
تجل ايد بكم اشيا ستره خلق ايندك (ولباس الثقوي) و خدا فورقوسنك پوشاكى (ذلك خير
اول پوشاك قوموشا كلردن بكم (ذلك من ايات الله) ول كيلك سنه لره اولمك ستره خدا لك
فضل و رحمتك دلالت ايدن نشا لردنر (لعلهم يذكرون) تاكه آدم او غلري پند الوب
خدا لك نعمت بيه معترف اوله لر (يا بني آدم لا يفتنكم الشيطان) اى آدم او غلري شيطان
سترى الدامسونكه جتند دخولدن سترى منع ايله (كما اخرج ابويكم من الجنة) انه كه انا كز
وانا كزى الداد و ب هشت چيقتدى (يخرج عنهما لباسهما) كند ولردن كيلك كرك صوبه لردن
سواهما) تاكه عورنلر كند ولره كوستره (انه بركم هو و قبيله) تحقيقا شان بودرك سترى
ابليس و لشكرى كوردر (من حيث لا ترونهم) و لكاند كه ستر انلري كور مز سترى يعنى انلر لاجسا
ستره كورنم و ستره لاجسا مكر انلره عياندر پس بكونه دشمندن شدت حذر لازمدر (انا
جعلنا الشياطين اولياء للذين لا يؤمنون) تحقيقا كه بزديولرى دوستلر قلدق شول
كمسه لره كه ايمان كز لر (واذا فعلوا فاحشاه) و حق غايتله برقيج ايش ايشلر لر (قالوا عجبنا
عليه اياه نا) عذر طر بيله دير لر انك ايشله سترى اوزره پدر لر بزمى بولدى (والله امرنا بهما
وايزد جل جلاله انك ايشل بيله بزم فرمان ايندى (قل ان الله لا يامر بالفسا) ستره با محمد
تحقيقا حق سبحا و تعالى ايمان فعلك ايشل بيلن فرمان ايتز زيرا انك عادى بويله جار اولمشدر

کوزل اعمالك ايشلمسين امره بدينه بد فعلك ايقاعن (اَنْقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ) بچون
تکری تعالی اوزره بیلدک کرشننه سوبلر سز (قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ) سوبله پروردکاره
عدل ايله عمل اولمغین بیورد (وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ) وپوز لر یکزی هر مسجد کوره
جکرو قنده قبله به طوغری قیلک (وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ) و تکریم پرستش ایدک
اولمالد که طاعق کند و به شرک و ریادن پاک قیلش وله سز (کَانَ بَدَأُ الْغَوْدُ وَنَ) نه که
ابتداه سزی ایجاد ایددی انهاده دخی عاده سبله دوز سز سز عا لکزه کوره سزه مکافا ایدر
فریقاً هدی بر بلوکه طوغری بول کوستردی (وَفِيهَا حَقُّ عَلَيْكُمُ الصَّلَاةُ) و بر بلوکی کراه
قیدیکه قضاء سابق اقضا سبله اوزر لینه کراهق لازم اولدی (اَرْتَمْتُمْ اَنْتُمْ وَالتَّائِبِينَ)
اولیاء مِنْ دُونِ اللَّهِ) تخفیفاً انلرخدا نك دوستلغندن نجا و زاید و دیو لری دوستلریندیلر
وَحَسْبُكُمْ اَنْتُمْ مُشْرِكُونَ) و کمان ایدر لر کیم علی التحقيق کند و لر طوغری بولی بولشلرد
کوردیلر که جاهلیته خلق عربان طوفا اید و انکله کاهلر نك سقوطک تفائل ایدر لردی
و بنی عامر چک کونلر نه طعامدن قوت اوله حق قدرشی بر لر ک و اصلا با غلو مقوله سین
بمز لردی بو فعاله حجت تعظیم قصد ایدر لر ک اهل اسلام بنی عامر کیم ایتک استدی لر حق
تعالی بو ایتی منزل اید و ب بیورد (يَا بَنِي آدَمُ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ) ای آدم اوغلاری
بزکری هر مسجد ک قند مالک یعنی حق بر مسجد ده نماز با طوفا همچون کیدر سز کوزل
طونلر کزی عورتلر کزی ستر ایتک ایچون کیوب کیدک (وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلا تُسْرِفُوا)
ولا تسرفوا) و حلالی حرام ایتده و حرامی حلال ایتده حد و حجاب و زینتک (اِنَّهٗ لَا يَجُتُّ الشَّرَفِ)
کدی شبهه حق سبحا و تعالی حد و نجا و زایدن کروی سومز (قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ) سوبله
تکرینک ارایشنی کیم حرام قیلدی (اَلْبَسَ اَخْرَجَ لِيَعْبَادِهِ) سول را بشار ک کند و فولر همچون محض
قدرتله زمیندن چقارد (وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ) دخی کیم حرام قیلدی رزقندن پاکیزه
قیلدیغی شیبایی (قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) سوبله اول زینت و طیبات بقین اوله
صا غلقده ایمان کورن کسنه لره در و کفاره دخی علی طریق التبعیه اولور (خَائِضَةً يَوْمَ
الْقِيَمَةِ) روز جزاه مؤمنلره بالکر اولدیغی حالده (كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْاٰيَاتِ لِيَقُوْمَ يَعْلَمُونَ) نه که
بولحکای بونده بیان ایتدک ارباب دانش اولان جماعته نشانلری بیان ایدر (قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ
الْفَوَاحِشَ) سوبله پروردکارم ایمان اشیادن اوز که برشنه حرام قیلد (مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ)

اول ایمان نشنه لردن اشکارا اولانی و کبریا اولانی (وَاَلَا نُنَبِّئُكَ بِمَا لَمْ يَحْجِبْ)
قیلد (وَاَلَمْ نَقُلْ لَّكَ) و ناحق ستم ایتکی دخی بوقید تا کید ایچوند رز بر اظلم ایتک حقله بجه
اولان (وَاَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطٰنًا) دخی آنی حرام قیلد بکه خدایه اورفاق قیلد
اول سننه که آنک اورفاق قلمسنه بر دلیل و حجت ایدر مد (وَاَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ) دخی
آن حرام قیلد بکه تکریم تعالی اوزره بیلدیکر سننه سوبله سز (وَلِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ) و هر گروهه
بر مدت و ارکه خلد عمر و جل انلرک مدت حیاتلرک انکله تغدیر ایتشد (فَاِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ
بِسُجْنٍ اَوَّلِ مَدَتٍ) منقضی اولور (لَا يَسْتَاخِرُونَ سَاعَةً) و لا يستأخرون ساعه نه بر عتاکر و قالمغه
ونه بر ساعت ایلر و کیمکه طالب اولور لر (يَا بَنِي آدَمُ) ای آدم اوغلاری (اِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ
اكرسردن پیغمبر لرسزه کلور لکه یقضون علیکم ایاپی) اوزر بکزه کتابک ایا نك اوقور لر (فَمَنْ
اَتٰهُ وَاصْلًا) پس هر کیمکه بر هیزلک اید و با عمالک کوزل قیلدی (فَلَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ) نه اوزر لینه
قورقو اولور (وَلَا تَهْمُكُمْ نَحْرُؤُنَ) و نه کند و لر غناک اولور لر (وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) دخی شول
کیمسه لکه نشانلر بیزک حق اولسین اینا نمذیلر (وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا) و آنک قبولدن کردن
کشلک اید و ب تخریب ایدیلر (اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ) اولکروه دوزخک ربا بیدر (هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ)
کند و لر دآنک ایچنده علی الدوام اقامت اید بیلر (فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرٰى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا) پیر
یکمدر زیاده ستم آیه شول کیمسه دنکه ایز جل و علا اوزره بلان بقیلد (وَكَذَّبَ بِآيَاتِهِ
بِآتٰكَ) نشانلرینه تصدیق کور مد (اُولٰٓئِكَ بَنَّا لَهُمْ ضَعِيْفًا) و لکروه که مفتری
و مکذبدر لر ازارق و اجالدن یاز یاز بیه لری کند و لره دکر (حَقَّ اِذْ لَعْنٰهُمْ رُسُلُنَا) اول
محلله دکه کچن کوندلر شلر بیز یعنی ملک الموت و اعوانی کند و لره کلور لر (يَوْمَ نَبْعَثُهُمْ) اول
حالده که جانلرک قبض ایتک ایتدر لر (قَالُوا) ملائکه عذاب تو بیز بوزندن آنلره دیر لر (اِنَّ
مَّا كُنْتُمْ نَدْعُوْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ) قنده در اول سننه لکه تکریدن اوز که کند و لر کعبه ایدر دیکر
قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا) کفره دیر لر آنلر بزدن غائب اولدیلر (وَشَهِدُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا فَزِيْنًا)
و جانلری اوزره شاهد اولدیلر که علی التحقيق کند و لر بیدین ایدیلر (قَالَا اَدْخُلُوا هٰهٰنَا) تعالی
روز قیامتده کفاره سوبلر کیرک (فَاَمِمَ فَاَدْخَلْتُمْ مِنْ قَبْلِكُمْ) برکروه لک زم رسنه که سزدن
اسبق کچمشلرد (مِنْ اِيجُنٍ وَاَلَانِ) بوا یکی نوعدن (فَاِذَا لَمَسُّوْا) دخلو الفطنه متعلقه یعنی
ای مخاطب اولان کفره جن و انسدن کچمش اولان کفاره کروه لریله دوزخه کیرک (کَلِمًا دَخَلَ)

اُمّة) هرگاه که دوزخه بر کرده کبر (لَعْنَتُ لُحْنًا) کند و به مشرب اولان گروه لغت است
حق اذالار کواهمنا جميعا) اول حله دك که حق دوزخه بجهله لری بری بری اردینه ابر شوب
قرار ملو تر (قَالَ اخْرِئْتُمْ اُولَئِهِمْ) صکره کیرنلر اول کیرنلردن اوتری درلر (رَبَّنَا هَؤُلَاءِ اشْتَلُوا
ای پروردگاریمز بونلر بزی از ددیلر (فَاَتَيْنَهُمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ) پس کند ولر دوزخدن یکی
فات اشکجه ویرکه کند ولر از غون ایدیلر و بزی هم از غون ایدیلر (فَالْاَلْکَمُ مَعِيفٌ) خدا عز
وجل سوبلر هر گروهه یکی فات اشکجه ویردم سابق اولانلر ضلال و اخلاص چندن ویروده
اولانلر تقلید و کفر دن اوتری (وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ) ولکن سز یلر سز یعنی بریکن بریکر عذابندن
خبر داد کدر (وَقَالَ اُولَئِهِمْ لَا تَعْلَمُونَ) و سابق اولانلر صکره کیدنلر دیدیلر (فَاَلَا تَرَ كَلِمَةً عَلَيْنَا
مِنْ قَبْلُ) پس سز اوزر سز هم بر آرتقلق اولنگر سز سز کرا هلقده واستحقاق عذابده برابرز
قد و قوا العذاب بما كنتم تكسبون) پس فرزند یغفر اشیا سبیلله اشکجه نك چاشینسن آلك
بوسوز محملد که سابق اولانلردن صادر اوله و محملد را یکی گروه دهن صد و راتمش اوله (اِنَّ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) تحقیقا شول کیمسه لکه ایا تمزه قصد بقایندیلر (وَأَسْتَكْبَرُوا عَنْهَا) دخی
انلر ایمان کور مکدن استنکاف اید و تکبر ایدیلر (لَا تَقْعُ كُفْرُكُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ) دعا الیچون
کوک ک قبولی اچلر (وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ) و نه بهشت جاودانه کیرلر (حَقِّقْ لِمَ اُجْعَلُ فِي سَمِ
الْجَنَّةِ) ناکه دوه اکنه نك دلکینه کبر منجه یعنی هرگز جننه کیر مرلر (وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْجَافِرِينَ
و بومکفات کبی بی دین اولنلر مکافات ایدر (لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ) انلر دوشنک نشسته و
اولور (وَمِنْ فَوْقِهِمْ عُشَابٌ) و اوسترلردن انده اور نوکلر وار (وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ) و بکو نه
سز استم ایدنلر سز اوزر (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) و شول کیمسه لکه ایمان کلوب کوزل
اعمال ایشلدیلر (لَا تُكَلِّفُ نَفْسًا وِزْرًا) برجهانه طاقتده اولان نشسته دن ارتق بر شیشه تکلیف
ایتمز بوجهله مبتدا ایلر خبر ارا سنده معترضه دوشمشدر (وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْجَنَّةِ) اول مؤمن
وصاح کروهلر بهشت جاودان ایدلر (لَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ) کند ولر انک اچنده علی الذوام اقامت
ایشلدلر (وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ) دخی بهشتیلر ک سینه لرنده اولان اسباب عداوتی مشر
فیلدق (عَجْرٍ مِنْهُمْ اَلَانْهَادُ) سر و ولد نلری زیاده اولو الیچون سرالری التندن ابر مقلر اقد
و قالوا الحمد لله) و ارباب بهشت مناز لک کور دکلرنه شدت فرج و نشاطدن دیدیلر جمله
اوکلر قوم مدح و شالرخدانک ذات باهر الصفتانته مخصر (الَّذِي هَذَا اِلَهَذَا) شول خدا که

لطیف و کریمله بزی برعله موفق فیلدیکه آنک مکافات بوکونامکان اولدی (وَمَا كُنَّا لِنُعْذِرَ
ویرکند و قومزله طوغری بولی بولردق (لَوْلَا اَنَّ هَذَا بَيْنَا وَبَيْنَهُمْ حَبْلٌ مِّنْ لَّدُنَّا يَوْمَ تَحْشَرُونَ) ایزر جل و علا محض کریمله بزه طوغری
بول کوستر مسید (لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا بِالْحَقِّ) تحقیقا کیم پروردگاریمز لک پیغمبر لری طوغری بولله
کیشلرد (وَنُودُوا اَنْ تَكُمُ الْجَنَّةُ) و اهل بهشت ندا اولنور کیم بواول بهشتد که انکله و علا اولنور
اوز شوها بمانکنتم تعلمون) اید بکیر کوزل اعمال سبیلله اکا وارث فیلندیکر (وَنَادَى اصْحَابُ الْجَنَّةِ
اصْحَابُ النَّارِ) و ارباب بهشت اولنلردن خ ابر لک پیغمبر دیدیلر (اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا
علی تحقیق شان بودر که پروردگاریمز بزه و عذابند و کی شئی درست بولدق (فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ
رَبُّكُمْ حَقًّا) پس پروردگاریمز سز وعده ویرد و کی نشسته درست بولدیکر می (فَاَلَا تَعْلَمُونَ) و سز
دیدیلر و عدا اولد بغر شئی درست بولدق (فَاَذَنْ مُّؤَذِّنٌ يَّبِينُهُمْ) پس ارا رنده بر آواز ایدمی
آواز ایدیکه (اِنَّ لَعْنَةَ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ) بلا شبهه شان بویه در که خدا نك خشم و غضبی
کفار اوزر در (الَّذِينَ بَعُثْنَاهُمْ لِنَلُوهُمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ) شول کفر که خدا نك بولدن بوزد و ندر لر
وَسَبَّحُوا بُحَاءً وَاَكَاكِرًا اسْتَغْمَلُوا) و هم بالآخره کافر و ن (و کند ولر اوبرجهانک اولسین
نصدا بقایمزلر (وَبَيْنَهُمْ حِجَابٌ) دخی اهل بهشتک و اهل دوزخک ارا سنده بریده وار (و
عَلَى الْاَعْرَافِ رِجَالٌ) و حجابک بوقاروسی اوزر اهل توحید دن کیشلر وار که علامه نقصیر اید
کلردن اوتری جثله جهنم ارا سنده حبس ولندیلر (يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ) اهل جنت و جهنمده
هر کیمسه علامتیلرله بیلورلر (وَنَادَى اصْحَابُ الْجَنَّةِ) و اهل اعراف بهشتیلر آواز ایدیلر
اِنَّ سَلَامًا عَلَیْكُمْ) خدا نك تحقیق اوزر یکزه اولسون (لَمْ يَدْخُلُوْهَا) او حالده که اهل اعراف بهشت
کیرمدیلر (وَهُمْ يَطْمَعُونَ) و کند ولر اکا کیرمکه امید طومشدر (وَإِذْ اصْبُرْتُ اَبْصَارُهُمْ تَلْقَاءُ
اصْحَابِ النَّارِ) و حقن کوزلری جهنم اربابی سمته دوشمشدر (فَالَوْ اَنَّ تَكْرِيهًا صِغْرًا دِرلر
رَبَّنَا اَلْجَحَنَّمَ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ) ای پروردگاریمز بزی ستم ایدن کروهلر بر مکانه قیلله
و نادای اصحاب الاعراف) دخی اعرافده ساکن اولان جماعت پیغمبریلر (رَجُلًا لَا يَعْرِفُكُمْ سِيمَاهُمْ
کهارک باشلردن بر کیشلر که نشانلرله کند ولر لک بیلورلر (فَاَلَا مَا آغَى عَنْكُمْ جَهَنَّمَ) انلر
دیدیلر مالی بیغفر سز دن بر نشسته دفع ایددی (وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ) و حق قبول ایتکدن تکبر
سز دن بر شئی منع ایددی (اَهُؤُلَاءِ الَّذِينَ اَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُكُمُ اللّٰهُ بِرَحْمَةٍ) بولر میدر شول کیمسه لکه
قسم ایدر یکر کیم تکری کند ولر بر احسان و کرم ایتمز بومقامده اشارت مسلمانلر فقر اسنه در

ادخلوا الجنة) هشت جاودانه كبرك اى اهل ايمانك فقراسى (لا تخوف عليكم) نه اوزر بكنه قورون
 ولا اثم تخزون) ونه سر غناك اولور سر (ونادى اصحاب النار اصحاب الجنة ان اقبضوا علينا
 من الماء) واهل جهنم اهل بهشته چيغري بلر كه اوزر بكنه صودن دو كك (او تبارككم الله) يا
 خود نكرى تعالى سزه رزق و رزق بكنه شيدن بزه و برك (قالوا ان الله حرمهما على الكافرين)
 اهل جنانلره بوجه اوزره جواب و رزق بركه حق تعالى هشت جاودانك صوبنى و رزق
 كفايدنلر اوزره حرام ايندى (الذين اتخذوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا) شول كفار كه دينلر كه يهوده
 ايش و او بنوايدنلر (وعزتهم الجنة الدنيا) و يقين اولان صاغلر كند ولر كه الدندى
 فالنوه تبسهم) پس بوكون جهنمه انلرى و نودلش بنه كى ترك ايد رزق كاسوا لقا و بومهم
 هذا انه كه بوكونلر بكنه كور مسين اونند بلر (وما كانوا باياتنا يجحدون) ونه كه با ترمى
 عناد بوزندن انكار ايد لر دى (ولقد جئناهم بكتاب فضله) و بى شبهه بكنه كره كفار
 بركايله كلك كه انك معنالك تفصيل ايد و بى بيان ايدك (على علم) كيفيت تفصيلند
 بيلكى اوزره اولد بفرده (هذى ورجة) رهنالو و خدا نك اسركسى اولد بفرده (لقوم
 يؤمنون) برك و ده كه نكرينك وحدانيتنه تصديق ايد لر (هل ينظرون الا تأويله) اهل كفار
 بو كتابك مالتدن اوزر كه برسنه انتظار اينر لر بفرده حق تعالى بو كتاب اينجه ذكرايد و كى وعد و وعيد
 و قوعن انجو انتظار ايد لر (يوم ياتي تأويله) اولكونكه وعد و وعيدك اتارى ظاهر اولور
 بقول الذين نسوه من قبل) سويلر شول كيمسه لركه بوندن اسبق اول كتابى ترك ايتش لركه
 فجاءت رسل ربنا بالحق تحقيقا كيم بركه بغير لر طوغر يغلله كلسلر (هل لنا من
 شفاعة) پس بزه هم ديكي بيلر بولورى (فبشفعوا لنا) كه بزمه بچون ديك ايد لر (اورز) يا
 خود دنيايه دوشمش قيلنوموز (فقل غير الذي كنا نعمل) كه ايشلر بكنه عملدن اوزر كه بر عمل
 ايشلر له (قد خسر وانفسهم) تحقيقا كيم جانلرك او نوزد بركه عمر عز بكنه بركه ايتد بلر (و حصل
 عنهم ما كانوا يفترون) و افترى ايتد كلرى شى كند ولر دن ضايع اولد بفرده اولميد لر بكنه بونلر كند
 نكرى قنك شفعا ايد لر معدوم اولوب كند ولر نفع ايندى (ان ربكم الله الذي خلق السموات
 والارض في ستة ايام) تحقيقا كيم پروردگار كز صفا كماله جامع اولان خدا در شول خدا كه كوكلر و بر
 التى كون مژنده براندى (ثم استوى على العرش) صكره عرشك بجادنه قصد ايندى (ينشق الليل
 النهار) كچه كوند زاييله اورنر و بونك عكسى كراولند معلوم اولد بفرده (يطلبه حيثما كان) كچه كوند زاييله

ايلاه طلب ايدر (والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره) و كوشش و آي و بيلد زلر براندى
 فرمانه رام اولمشلر (الا اله الا خلق والآخر اكاه اولك بكنه برانق و بيور مقكد و بى مخصوص
 تبارك الله رب العالمين) خلقك پروردگارى اولان خداى ذوالجلال وحدانيتله الوهيتد
 بوجه لند (ادعوا ربكم تضرعا وخفية) پروردگار كز دعا ايدك خشوع و اخفا لند
 بعق دعائى ايتد بكنه محل فرهاد ايتك (انه لا ينجى المعتدين) بى شبهه بكنه خدا عز شانه دعاده
 حذى تجاويدنلرى سومر بولا ملة خلق تبنيه ايتد بكنه كند ولر لا نلق اولمان شيق طلب
 ايتيه لر مثلا مسلمان لا نلق دكلر كه دعاده رتبه انبياء و كو كه عروج ايتكى خدا در
 ايسته يه (ولا تفسدوا فى الارض) كوروى زمينه كفر و معصيته بزم از لى ايتك (تعد
 اصلاحيها) انبياءك رساليله و احكامك قورميسيله دوزلد كد نصكره (وادعوه خوفا وطمعا
 وحق سبحانه وتعالى يه دعا ايدك و محالده كه اعماك كرك عدم قبولدن قورقوب مقبول اولسين
 رجايده سز) ان رجة الله قريب من المحسنين بى شبهه بكنه نكرى بعالينك لطف و كرمي بولر
 يقيندر (وهو الذي يرسل الرياح) او كند و در اول پروردگار كه بللرى كوند رر (لنشر
 بين يدي رجه) مژده و بركلر حالده رحمتك ايلر و سنده بوم مقامه رحمتدن مراد بفرده
 زيرا باد صبا بولتى برندن قالد رر و باد شمال آنى جمع ايدر و باد جنوب دملند رر و باد ديو اولشدر
 حق اذا اقلت سبحا با ثقالا بروقه دك كه بچن براغر بولنر قالد رر (شفاعة لبلديت انى
 بر اولش شهر ايجون سوره رز) فائزنا به الماء) پس اول شهر صوبى ايند بوز (فاخرجنا به من كل الثمرات
 در عقب اول صوايله ميوه لركه هر نوعدن چيقار درز) كذلك يخرج المني) انه كه اولمش زمين
 نباتات ايله احيا ايتدك اولمشلرى قبور دن چيقار و با حيا ايد رز (لكم ثم تذكرون) فاكه
 سزينا و نصيحت الو بيله سز كيم زمينى احيا ايتكه قادر اولان اولمشلرى زنده قيلغه قادر رر
 والبلد الطيب) و باك اولان زمين (يخرج نباته باذن ربهم) و تلغى پروردگارى فرمانيله جعفر
 بكنى باك اولان زمين جوق نفعلو غايله كوزل اولنق و بخشى اكين بتورر (والذي خبئ)
 و بركين اولان زمينك اولنق (لا يخرج الا بكدا) جعفر الا از كه هيج منفعى بو قدر بوبرم لند
 حق تعالى مؤمنك و كافرك احوالرك اينجه بيان ايندى بواعتبار له كه مؤمنك قلبى كوزل بىر
 كبيدر كه هر نه اينجه اكر سن بخشى بتر و كافرك قلبى شورى بىر بكنه كه اينجه برسنه بتر و اكر
 برشى بتر برسنه يه برامز (كذلك) انه كه بومثل ايله لحوالى بيان ايدك (نصيرى لايات) دلالت و حذيق اول

عبارتله ایوا ایدرز (لِقَوْمٍ مِّنْكُمْ) برکوهی که خداوند تعالیٰ به اعتراف ایدرز و شهادت ایدرز (لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ) تحقیقا که بر حضرت نوح کید و عسیرنه کوندرد که ناکه کند و لک توحید دعوت بلیه (فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ) پس سوبلک ای نیم عسیرنه خدایه قولل ایدرک (مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ) آندن اوز که سزه هیچ معبود یوقدر (إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ) بی شبهه کیم بن اوزر بکزه بر اولو کونک اشکجه سندن نورقم (قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ) عسیرنه اشراق اولنلر دیدلر (إِنَّا لَنُرِيكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ) تحقیقا بزستی ای نوح باشکارا از غولقلده کورورز (قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ) حضرت نوح جوابلرنده دیک ای نیم کروه بنده از غولقل یوقدر (وَلَيْكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ولیکن بن خلقک برورد کارندن برکوند رلش پیغمبرم (بَلِّغْكُمْ رِسَالَتِي رَبِّي) برورد کارمک پیغاملرک سزه بتشدردم (وَأَنصَحُ لَكُمْ) وسزه بند و نصیحت ایدرم (وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ) دخی وحی سبیلله خدا ناک طر فندز بیلورم ولیتی که سزانی بیلر سز چون حضرت نوح قومی بشر مقوله سی خدا ناک رسل اولمظرنده تعجب ایدر دیرلر دیکری عالی رسل کوند رسن ایستسیک ملائکه کرای کوندردی حضرت نوح یوسوزلرک استبعا داید و باوزر لرینه انکار ایلدی ته که حق سبحا و تعالی بیوردی (وَنَجَّيْنَاهُ أَن جَاءَهُ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّهِ) ایابی نکذب اید و ب عجلد کرمی که رنکدن سزه بر بند و نصیحت کلدی (عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنْكُمْ) از مره کردن برکشینک لسانی اوزر (لَيُنذِرْكُمْ) ناکر و معصیتک عاقبتدن سزی قورقندره (وَلْيَنْفِرُوا) و ناکه انداز سبیلله برهیز اید سز و لکما کیم ز خود و شاید سز ایدر کفر تقوی سبیلله رحمته مظهر قیلنه سز (فَكَذَّبُوهُ) پس کفار حضرت نوحی بلا نخی طوندیلر (فَاتَّبَعْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِ) در عقب کند و بی و کیده کند و سبیلله اول کسه لری غرقدن قورتردی (وَأَعْرِضْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) او و صدا اینتمزه دلالت ایدن نشانلره اتباع ایمیانلری طوفانله اغراق ایدرک (إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ) بی شبهه کیم قوم نوح برکورد جماعت ایدر که دلائل وحدانیتی کور مر لرد (وَالِي عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا) دخی عاد قبیلله قرنشاری حضرت هودی رسال ایدرک (قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ) حضرت هود آنلره دیدی ای نیم عسیرنه ایدر ذوالجلاله پرستش ایدرک (مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ) آندن اوز که سزه هیچ بر درست معبود یوقدر (أَفَلَا تَتَّقُونَ) پس پنچون نکرینک عذابندن صافتمز سز (قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ) طائفه سندن کهر ایدر کابر دیدلر (إِنَّا لَنُرِيكَ فِي ضَلَالَةٍ

تحقیقا که بزستی بر عقلسز لقمه مشاهده ایدرز (وَأَيُّ لَظْفُوكَ مِنَ الْكَافِرِينَ) و بی شبهه بزستی بلا نخیلردن کمان ایدرز (قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ) حضرت هود علیه السلام دیک ای نیم کروه بنده عقلسز لقمه یوقدر (وَلَيْكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ولیکن بن عالمک برورد کارندن کوند رلش پیغمبرم (بَلِّغْكُمْ رِسَالَتِي رَبِّي) بنی برورده ایدرک خبر لک سز ما یصالح ایدرم (وَأَنَا لَكُمْ ناصحٌ أمينٌ) و بن سزه خیانتسز بر بند و پیچی نیم (أَوْ نَحْنُ أَتَىٰ جَاءَهُ ذِكْرٌ مِّنْ رَبِّهِمْ) پنچون بنی قصد بقا تموب عجب ایدر بکزه سزه برورد کار کردن بر بند کلدی (عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنْكُمْ) سزک جنس کردن برکشینک لسانی اوزر (لَيُنذِرْكُمْ) ناکه عقوبت الهیه دن سزی قورقندر (وَأَذْكُرُوا أَن جَعَلَكُمْ خُلَفَاءً مِن بَعْدِي) و ایدر ایدرک اولو قتی کیم حضرت نوح قومی هلاک اولدقدن صکره سزی برلرنده قائم مقاملری قیلدی (وَأَذْكُرُوا فِي الْخَلْقِ بَسْطَةً) و خلقک کرده سزه بر قوت وقامت آزدی (فَأَذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ) پس خدا ناک نعملرک خاطر مکورک (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ) ناکه سز نعملری کراتمکله عذابدن قورقله سز (قَالُوا الْحَيْثُ لَنُعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ) اول قوم حضرت هود دیدیلر ایاسن بزه انکله کلد که ایزر ذوالجلاله بالکر عبادت ایدلم (وَنَذَرُ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا) و پدر لریمز عبادت ایدر کلمری شیاشی ترک ایدلم یوایش اصلا وجوده کلر (فَأَيُّ آيَةٍ تَعْبُدُونَ) پس عذاب بزه وعد ایدر بک دسنه بزه کور (إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ) اگر سوز کرده کرچک سوبلیا نلردن ایدرک (قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّنْ رَبِّكُمْ رَجْسٌ وَغَضَبٌ) حضرت هود علیه السلام آنلره دیدی تحقیقا کیم برورد کار کرد طر فندن اوزر بکزه بر عذاب و خشم دوشدی (إِن جَاءَ لَوْ تَنبِيْهُنَّ أَسْمَاءُ وَهَمْلُهُنَّ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ) ایابنله مجادل ایدر میسز برادره یعنی برایشاه که سز پیدر کر آنلره د قود بکیر (مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنَّا مِن سُلْطَانٍ) حق جل و علا انلرک عبادتی جائز اولمغه اصلا بر حجت و دلیل ایدرمدی (فَانظُرُوا) پس عذابک نزولنه منظر اولک (إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْظِرِينَ) که بی شبهه بن سز که انتظار ایدلردنم کوردیلر که قوم عاد یمن ایلنلر دوشن احقاق نام قومی برلره اولور لرد آینهلری یونلر عبادتی اولمغه حق سبحا و تعالی آنلره حضرت هودی مرسل قیلدی ناکه کند و لک خدا ناک عبادت سوز ایدر و ب یونلرک پرستشند فراغت ایدر لد دعوت شروع ایدر بک سوزینه قولل و طوبیون خباثت لک ایزر دیر حق جل و علا اوزر لرینه اوج سنه قسطی مسلط ایلدی آندن عبرت آلیوب فشا مضر اولدیلر چون اول عصر لرد داب بوبله ایدیکه بر قوم اوزر قسط مسلط اولیحق سکه مکرمه به واروب استسقا ایدر لرد جماعت مزبوره شدت قطن بخش کیمه ایلرند زانح

ایند باندله قبل بن غزنا مکینه و حضرت هود ایمان کورن مرندی ریسند کونباستسقا ایچون
مکه مکرمه به کوندر دیرلرچن مکه به ورود ایتد بلمکه مکرمه نك سکانی اولان عالقه اندله اول
مصاهره لری حسبیه مزبور لره اکره نام ایدوب کابینتی توقیر ایتد بلمکه مکرمه محفوظ اولد قلری
جهتدن برای مقدار ای انده مکت ایتد اوقانلرک یکده و ایچکده و جنک و جفانده کچر دیر بعد عالقه نك
ریشی معاویه کلد کلدی مقصد دن کمال تغافلرک مشاهده اید بچک طول فاملرندن و کثرت
مصرفدن کچر و به سوء نظاری و لماق ایچون چنکله سپارش ایلد بکیم کوبالوق اراستند بو کمال
تغافلرینه مشعر بن بیت اید اید لرا اندرخن آنک فرمانه امثال ایدوب یوکی بیی ابراد ایتد یلدر

لَعَلَّ اللَّهَ يُغْنِيَنَا الْغَنَاءَ مَا	أَلَا بِأَقْبَلُ وَبِحَبْلِكَ خَمٌ فَهَيْبَتِي
قَدْ أَمْسُوا مَا يُبَيِّنُونَ الْكَلَامَا	فَسَبِي أَرْضَ غَارِ اِسْتِغَاثَا

بو کلامی ایشند کلرند کلد ولره برانزعاج حاصل ولوب کلد کلدی مقصد مباشرت ایتد بلمکه حضرت
مرشد لره دبدی وایته دعا کیز سزه بر فائده و بر مزاد مکه حضرت هود ایمان کورن مرندی و نوب معاویه
دید بلمه بونی الیقوز مله کلشنوز را بو حضرت هود تابع اولوب اینیزی ترک ایتدی معاویه حضرت
مرندی استسقا ایچققدن منع ایتدی قبل فالان نفر ایله استسقا ایچقوب دعاسند دیک یا الهی
قوم عادی صوارنله ک بوندن اسبق کند ولرین صوار دله همان اوچ بولت بیاض و قیر مزی و صاری
بید اولوب کولک سمندن برصد اکلر بکه ای قبل سکا و عشرینکه بونلرک برین اخبار ایت دیک سینه
بولتی استر مکه آنک صوبی چوقدر علی الفور اول بولت قوم عادی سمته توجه ایلدی اندن برشد تلی
بی انداز روز کار چققد بکی انسانی مکانتدن قالدرد بر چالوب هلاک ایدردی انکله ایمان کورن میانلر
هلاک اولوب حضرت هود و تابعی بچت بولتدنه که حق تعالی یورد (فَاتَجَنَّبُهَا وَالَّذِينَ مَعَهُ) پس کدوی
و کند وسیله هر دین و لناری فوز تردق (بِرَحْمَةِ مَنَا) بر دند و ایدن لطف و احسان سببیه (وَقَطَعْنَا
ذَاتَ الْيَمِينِ كَذَّبُوا بِالْآيَاتِ) و نشا نلر مزه اتباع ایمانلرک اکسه لرک کسد ک بعضی کفاری دبدن قیردق
وما کا ثوأمومینین) و قوم عاد خدا نك وحدانیت و هود لره رسالتنه تصدق اید بچک کل اید یلر
و ایلر ثمود آخاهم صابحا) دخی قبیلله ثموده یاد لرلی صابحی پیغمبر بکه رسال ایلدک (قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا
اللَّهَ) حضرت صالح مرسل و لایق دبدی ای نیم عشرین تم خلائی و الجلاله پرستش ایلدک (فَاَكْمَرْنَا مِنْ الْعِزَّةِ
اندن اوز که سزه اصلا درست معبود بو قدر مریدر کیم حضرت صالح ثمود قبیلله سن دعوت ایتد و ک
حل کند و بی نکذب اید و بنونه دلالت ایدر بر معجزه کند و سندن استند بلمکه حضرت صالح اندر دبد

نه کونبا معجزه استر سزد دیر بزمعید مزده صحرا ایچقار ز سندی بزمه جیق اولمکانده بزوتلر مزه
دعا اید لم و سن تکریمه دعا ایله هر کیمک دعاسی جیز قبوله کچر اول متبوع اولوب بقیه خلق کا تابع
اولسونر محل معجزه حلال اید بجه جمله عید کا هه جیقوب بونلرینه دعا آنکه شروع ایلد بلمه هر چند
آنلردن برشتی استند بلمه آنلردن اجابت ظاهرا و لک بعد جند بن عمرو که اول قبیلله نك اشرافند نایک
صحراد و شمش کاتبه نام بر طاشه اشارت ایدوب دبدی ای صابح بزه بو طاشدن بر بولک جوق
توبلی کبه اولمش و هه جیقار حضرت صالح علیه السلام اندر یورد اکر خواهش کز اوزره تکریم
تعالی قدرت کامله سببیه سزه بو طاشدن بر دوه جیقار رنه ایدر شتر دبد بلمه سنی تصدیق
ایدوب خدایه عبادت ایدرز و بوسوزی ایمان مغالظه ایله ناکید ایتد بلمه حضرت صالح علیه السلام
ایک رکعت نماز قیلوب جناب ذوالجلال دن نیاز ایتکده باشکده همان اولدم معهود اولان طاش
بار یلوب خواهش لرینه کوره اندن بر دوه جیققدی رعقب کلد و به مانند بریاوری طوغردی
جند بن عمرو بو معجزه مشاهده اید بچک عنایت ربانیه ایله ایمان کوردی بقیه اشراف ثمود
بادیه انکارده سرگردان قالد بلمه حضرت صالح اندر خطاب ایتدی ننه که حق سبحا و تعالی
یوردی (فَدَجَّاءُ تَكْمُ بَيْنَهُ مِنْ رَبِّكُمْ) تحقیقا یورد کار کردن سزه بر معجزه کلد بکه کمال قدرسته
و نبوتک صحنه دلیلدر (هَذِهِ نَافَةُ اللَّهِ) بو طاشدن جیقان تکریمک دوه سیدر (لَكُمْ آيَةٌ) سز
ایچون بر اولو معجزه (فَذَرُوهَا تَاكُلْ فِي اَرْضِ اللَّهِ) پس آنی قوبک تکریمک زمینده اوت بسن و لا
تسوها بسن و) و آنی بر برماز کله دلمک (فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ) که اکاد ککن سببیه سزی
بروردی اشکجه الور (وَاذْكُرُوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ) و یاده کورک اولوقتی که عاد قبیلله
هلاک اولد قد نصکرمانلرک بدله سزی قائم مقام لر قیلدی (وَبَوَّأَكُمْ فِي الْاَرْضِ) و حیر نام مکانده
سزه بروردی (تَخَذُوْنَ مِنْ سَهْلِهِمْ اَفْصُورًا) ملایم لرلرندن کریم و طاش ایدوب کوشکلرینا ایدر سز
و تخون ایحال بیوتا) و طاعلری خانه لرا و برسن (فَاذْكُرُوا اِلَّا اللَّهَ) پس خدا نك فاعلرک خاطرده
کورک (وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ) و بر روزنه مفسد اولد بفرک حاله برماز کله سعی ایتک
قال الملائه الذين استکبروا من قومیه) عشریندن سرکشک و تکبره طالب اولان اشراف دید یلر
الذين استضعفوا بجماعه فیلان کسنه لر (الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ) فلردن ایمان کلنلره استعزاض قیل
دبد یلر (اَتَقْلَبُونَ اَنْ صَالِحًا خَرَجَ مِنْ رَبِّهِ) یا سز بیلور مسز کیم حضرت صالح برورد کارندن
کوندر لشدنر (قَالُوا اَيَا بِنَا رَسُولٌ اِذْ يَدْعُوُنَا) مستضعف اولان کروه اندر جواب و ربوب

نظار اید که خدا عز وجل را منزه حکومت اید بجه که محقق اولند و مبطلا اوزره نصرت و بره
 و هو خیر الخلقین) و کند و در حکم اید نلرک بکرکی (فَالْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ اسْتَغْفِرُوا مِنْ قَوْمِهِ) عشرتدن
 بکره طالب ولان اعیان دیدیلر (لَنْ يَخْشَكَ الشَّعْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَوْمِنَا) البته سنی ای
 شعب و ستمکله ایمان کوردنلری کومیزدن چقا ایدررز (أَوَلَمْ نَعُوذْ فِي مِلَّتِنَا) باخود آیینزه و ونرسر
 بیدن کرکیم حضرت شعب علیه السلام اولرک آیینده دکل ایدی تاکه اکادونه زیر انبیا مقوله سی کافر
 اولملری مطلقا محالدرکن جماعت فرد اوزره تغلب و لغله قومه لائق اولان خطایله کذوسی
 و قوی مخاطب اولندیلر و بوسبیدن جوابلرک بومنونال اوزره و بریدی (قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ) حضرت
 شعب علیه السلام دیدی آیینکره دوز میوز و اگر اکادونمکه کراحت اید بجهیلرک یعنی بجه آیینکره
 دکل اولورز و حالوکه بزا کاکیرمک ایستمنز (قَدْ أَفْتَرْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا) تحقیقا کیم نکریم عالی اوزرکدن
 یلان پیدا ایش اولورز (أَنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ) آیینکره دوزسک (بَعْدَ أَنْ جِئْنَا اللَّهَ مِنْهَا) ولوفندن
 صکره نکریم عالی بزیاندن قورزیدی (وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُوذَ فِيهَا) و بروفته بزه صحیح و جاوا لورکه
 کفرک ملتته دونه لم (إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا) مکر اولوفته بزی پرورده ایدن خدا مرند اولد بفرمایستیه
 وسیع ربنا کل شیء علیما) پروردگار بیزک دانش هر شئی قایلده (عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا) بزد و الجلال اوزره
 اعتماد ایدنک (رَبَّنَا أَفْرِغْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ) ای خداوند مزار اوزره و عشرت نلرک راستنده طوغر بغله
 حکومت اید (وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ) و سن حکومت اید نلرک بکرکیسین (وَقَالَ الْمَلَأَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
 دخی قبیله سندن کفر ایدن کابر اصاغره دیدیلر (لَنْ أَتَّبِعُكُمْ شُعْبًا) قسم اولسونکه اگر شعبیه تابع
 اولورسنز (أَتَكْفُرُونَ) بی شبهه سنز اولحل او توزیمینرسز (فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا
 فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ) در عقب کند و لزلله الوب شهرلرند بوزلری اوزره قیابوب هلاک اولدیلر
 الَّذِينَ كَذَبُوا شُعْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا) شول کیمسه لره حضرت شعبی تصدیق ایدیلر کویا اول شهر
 اقامت ایدیلر (الَّذِينَ كَذَبُوا شُعْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا) حضرت شعبی کذب ایدنلرکدن ولر اوزرلر
 ایدیلر (قَوْنِي عَنْهُمْ وَاقْلُوبْ يَدَاكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) پس حضرت شعب انلردن بوزد و ندر
 دیک ایتم عشیرتم خدایه قسم کیم پروردگار مک خبرلرک سزه بيشد و دم (وَصَحَّتْ لَكُمْ) و سزه پند
 و یردم بوسوزلری اوزرلرینه غایتله حزنی اولدیغی اجلدن ناسف اید و دیدی بعد کد و نفسی
 اوزره انکار اید و سوبلده (فَكَيْفَ اسْتَوْفَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ) پس بجه بن دین کروه اوزره غناک اوله
 و ما أرسلنا في قرية من قبلي) و برکوبده هیچ رینغیر کوندن مدک (إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْأَسَاءِ وَالضَّرَاءِ

و هو خیر الخلقین
 فَالْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ اسْتَغْفِرُوا مِنْ قَوْمِهِ
 لَنْ يَخْشَكَ الشَّعْبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَوْمِنَا
 أَوَلَمْ نَعُوذْ فِي مِلَّتِنَا
 قَدْ أَفْتَرْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
 أَنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ
 وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُوذَ فِيهَا
 إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا
 أَفْرِغْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ
 أَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ
 أَتَكْفُرُونَ
 أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا
 فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ
 كَذَبُوا شُعْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا
 الَّذِينَ كَذَبُوا شُعْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا
 قَوْنِي عَنْهُمْ وَاقْلُوبْ يَدَاكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 وَصَحَّتْ لَكُمْ
 فَكَيْفَ اسْتَوْفَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ
 أَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ
 إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْأَسَاءِ وَالضَّرَاءِ

الآله اول کوی خلقک طار لغله و خسته نکلله کرفنا رایتدک (لَعَلَّكُمْ يَهْتَفُونَ) تاکه اندلرنا ایدلر
 ندلل ایدلر (فَرَبَدْنَا مَكَانَ النَّبِيِّ أَحْسَنَهُ) صکره بدلاک برینه ابو لکی بدل و بریدک (حَقٌّ عَفْوٌ
 اولو فتد که مال و مالری جوق اولدک (وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آيَاتُنَا الضَّرَاءُ وَالسَّرَاءُ) و دیدیلر علی الحق
 بد لر بیزه یمانلق و شادلق کدی یعنی بغلری و نغملری بکرکی طرفندن کور میوزد برلر زمانه نک دابی
 بودرکه کاه خلفه ابو لکلله معامله ایدر و کام بر مار لغله و زمان سابقده بد لر بیزک باشنه کلان محنت
 و جفا و ایدن کمری ذوق و صفا کواکشا هدر (فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ بَعْثَةً) پس کند و لرک علی الفور لاق (وَهُمْ
 لَا يَشْعُرُونَ) و حالوکه کند و لر عذابک و قوعی بیلر و عذابک بکونه واقع اولسین ایشافنی شور کلد
 وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا) بوی شبهه که کویر خلقی ایمان کوردوب کفر و معصیتدن برهیز ایتسیدیلر
 لَقَدْ أَخَذْنَا مِنْكُمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ) البته اوزرلرینه خیراتی کوکدن و برن یعنی رزق اوزرلرینه
 توسعه اید و هر طرفدن آچردقانی کند و لره میسترقیلاردق (وَلَكِنْ كَذَّبُوا) ولیکن بغیرلری یلا بخی
 طوندیلر (فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ بَرَكَاتٍ) پس کند و لرک مؤخذه قیلدی کفر و معاصیتدن قراند قاری شی
 سبیلده (فَأَمَّا أَهْلُ الْقُرَى) بوجله ما قبلند مذکور اولان فاخذنا هم جمله سی اوزره معطوفد و اولر
 مذکور اولان شرط و جواب جمله معترضه در پس معنای کلام بوبله اولورکه اول عذاب واقع اولدق
 صکره کویر خلقی امین اولدیلری اندککه (أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا) کند و لره کجه و فتد عذابمکه (وَهُمْ
 نَائِمُونَ) و حالده که کند و لریا نیشلردر (أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَنُونَ) دخی کویلر
 خلقی امین اولدیلری عذابمک کلستند کند و لره قوشلق و فتد که او حالده که کند و لرا وینلر (فَأَمِنُوا
 مَكْرَ اللَّهِ) اول عقوبت محقق اولدقن صکره کویر خلقی خدا نک مکندن امین اولدیلری مکر الله بندنک
 مستدج اولسنه و بیلد و کی برن النفسنه استعاره در (فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ
 که نکرینک مکندن بر کیمسه امین ولما ز مکر او توز مغله منصف اولان کروه (أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرْتُونَ الْأَرْضَ
 مِنْ بَعْدِ أُولَئِكَ) دخی شول کیمسه لره کیمزه اربا بندن صکره وارث اولورلر اشکار اولدی می کیم (أَنْ لَوْ شَاءَ
 أَصْبَحْنَا أَهْمُ يَوْمِهِمْ) شان بودرکه ایستسید کاهلری سبیلده کند و لرک دکرک یعنی ایدن کمری کاهلرک
 مناسن و بر و ب معاقب ایدرک نشه که ام سابقه کاهلریله معذب قیلدی (وَنُطْبِعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ) و
 کواکری اوزره مهر اوردق (فَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ) که کند و لرا اعتبار و تأمل ایشتمسین ایشتملر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 املک بیلرکه ذکر سبقت ایددی (نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا) اوزر بکه انلرک خبرندن او قورز اولفتد
 جاءتهم رُسُلهم بالبينات) دخی تحقیقا کیم حضرت هود و صالح و لوط کبی مذکور اولان امتلرک

لَعَلَّكُمْ يَهْتَفُونَ
 فَارَبَدْنَا مَكَانَ النَّبِيِّ أَحْسَنَهُ
 حَقٌّ عَفْوٌ
 وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آيَاتُنَا الضَّرَاءُ وَالسَّرَاءُ
 وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا
 لَقَدْ أَخَذْنَا مِنْكُمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا
 أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَنُونَ
 فَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ
 فَالْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ اسْتَغْفِرُوا مِنْ قَوْمِهِ
 لَعَلَّكُمْ يَهْتَفُونَ
 فَارَبَدْنَا مَكَانَ النَّبِيِّ أَحْسَنَهُ
 حَقٌّ عَفْوٌ
 وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آيَاتُنَا الضَّرَاءُ وَالسَّرَاءُ
 وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا
 لَقَدْ أَخَذْنَا مِنْكُمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا
 أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَنُونَ
 فَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ
 فَالْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ اسْتَغْفِرُوا مِنْ قَوْمِهِ
 لَعَلَّكُمْ يَهْتَفُونَ
 فَارَبَدْنَا مَكَانَ النَّبِيِّ أَحْسَنَهُ
 حَقٌّ عَفْوٌ
 وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آيَاتُنَا الضَّرَاءُ وَالسَّرَاءُ
 وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا
 لَقَدْ أَخَذْنَا مِنْكُمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا
 أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَنُونَ
 فَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ

پیغمبری کند و لوله مجر و لوله کدیله (فَنَافَا ثَوَابُ الْمُؤْمِنِينَ) پس اولمازدیکه کند و لوله رسول کلد کند نصکره
ایمانه کله لر (بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ) اول شبنك سببيله که رسول کلدن سبب تکذیب ایدر لودی یعنی همیشه
کفر اوزره مداوم ایدر ایمانه کله که لیاقتلری بوق ایدی (كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ)
منه که کذشته اولنلر که کوللری اوزره میراوردی حال اولان کفار که کوللری اوزره حق سبحانه
و تعالی میراوردی که اصلا معجزات کند و لوله نافر ایتز (وَمَا وَجَدْنَا لَكَ كَثْرًا مِنْ عَمَلٍ) دخی کذشته اولان
کوهلر که چوغی ایمانه و فایده سین هم بولدی (وَأَنْ وَجَدْنَا لَكَ كَثْرًا مِنْ نَفْسَيْنِ) و تحقیق که چوقای
جددن بخاورد ایدر بولدی (ثُمَّ نَفْسًا مِنْ بَعْدِ هُمُوسَى يَا أَيَّتُهَا) بومد کور اولان پیغمبر د نصکره
حضرت موسی و بر بکر مجر و لوله کوندرد که (إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ) مصحح گفته و آنک اعیان دولته
فَطْلُو بِنَا) پس اول یانه ستم ایدر که انلری تصدیق ایدر یک برده تکذیب ایدر (فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ) پس بقیجه اولد بدک ایدر که ایدر که صوکی (وَقَالَ مُوسَى يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ رَبِّ الْعَالَمِينَ
و حضرت موسی دیدی ای فرعون علی التحقیق بن خلقک برورد کارند سکا کوند رلشم (حَقِيقٌ عَلَى أَنْ لَا
أَقُولُ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ) سزاوارم آنک اوزره که حقدن اوزره که تکرری تعالی اوزره دیمه بیم (فَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
بِئْسَئِهِ مِنْ زَكَاةٍ) بی شبهه کیم ریکردن سزه بر لیل ایلد کلام (فَارْسِلْ مَعَنَّا بَنِي إِسْرَءِيلَ) پس بمله اولد
بعقوب بولله تاکه پدر لرینک وطن اولان ارض مقدسه کیده لر و انلری فرعون قوللر ایدر نش ایدی
و ایشلرنده ایلر استخدام ایدر دی (قَالَ إِنْ كُنْتَ خَافَ بَنِي إِسْرَءِيلَ) فرعون بدک اکرستی کوندن برورد کارند بر لیل
ایله کس ایدر (فَأَيُّهَا) ائی کورد یعنی ائی فمده حاضریت تاکه صدق آنکه ظاهر اولد (إِنْ كُنْتَ مِنَ
الْعَادِينَ) اگر ایدر یکک دعواه ارباب صدقن ایدر (فَالْقِ عَصَاهُ) بولکامد نصکر حضرت موسی
دکنکی صالیدی (فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ) همان اول دکنک حالی بر ایشکار ازدها اولد بکه هم بر فرد ازدها
اولسنده شک ایتز مریدر کیم فخر حضرت موسی عصا سی صالده اغزن ایش بر ازدها اولد یکی یکی کسکه
اراسی سکنا ارشون مقداری کوندی الیک کس بره قودی و اوست چکه سک فرعون قصرینک
کنکره سی اوزره صکره فرعون سمت متوجه اولد فرعون بوحالی مشاهده ایدر یکک حد ایدر که فر ایدر
واطر فنده اولان خلق دخی فر ایدر یککرت ازدها اولد کون بکری فخر یکک دام هالا اولد بعد فرعون بی عون
فر ایدر یککه با موسی کوندن خدا ایلد سکا قسم و برورد که بونی بزدن فالدر کیم بن سنی تصدیق بوللر
بنی اسرائیل سنکله بوللر پس حضرت موسی از دنک قفاسنه با شویب علی الفور دکنک اولد بعد
حضرت موسی علیه السلام فرعون بر مجر دخی کوستردی نه که حق سبحانه و تعالی بیوردی

و نزع بدی) دخی حضرت موسی دست شریفن قولتی التندن چیقاردی (فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاسِ طَرِبَتْ
در عقب اول محل دست شریف غایتله آق و نمایان اولدی بقضله مریدر کیم حضرت موسی علیه السلام
براسمر کشتی ایدر اما اول محل که مبارک الن قولتی التنه قوبوب چیقاردی بر کونه نور ایشلی چیقاردی کیم
شعاعی کوفشک شعاعنه غلبه ایدر (قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا السَّاحِرُ عَلِيمٌ) فرعونک
اتباعندن اشراق اولنلر دیدر بیلر تحقیقا حضرت موسی فن سحرده غایتله داشت صاحبی بر جاد و در
بوسوزی فرعونک سوزن تصدیق و نفر رایتک ایچون دید بلر بر اسوره شعاعه بولکامد ایا منسبه
بُرُتْدَ أَنْ يَخْرُجَ مِنْ أَرْضِكُمْ) سزی ای قبطیلر زمینکونن چیقردی ایشلر (فَمَا أَتَانَا مِنْ) پس کونا
شی فرمان ایدر سز (قَالُوا آيَةً) دیدر ایلر آنک ایشلر ایشلر ایت (وَآيَاهُ) وقرنلشی هر و دخی
و ارسیل فی المدا این حاشیرین) و شهر لوده پیغمبر بولله (يَا نُوحُ بِنَا سَاحِرٌ عَلِيمٌ) فن سحرده هر داشت
ایه سی جاد و بی سکا کور سوزنلر بعد فرعون اعوانی سحره ایدرینه بولدی (وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ
و جاد و لر فرعونک حضورینه کلدیلر (قَالُوا إِنْ لَنَا لَأَجْرٌ) ایدر بیلر تحقیقا سز بر اولو اجرت وار
إِنْ كُنَّا كُنَّا الْغَالِبِينَ) اگر بر موسی اوزره غلبه ایدر ایدر که (قَالَ نَعَمْ) فرعون دیدی سزه اولو
اجرت وار (وَأَنَّهُمْ لِنُ الْمُقَرَّبِينَ) دخی علی التحقیق سز یکا مقربلردن سز بعد حضرت موسی فرعون
ایستدی و بر مقرر وقت تعیین ایدر ایچنده سحره ایلد مناظره ایدر پس سحره بر خلی دکنک و ایل
جمع ایدر وقت معین حلولا ایدر یکک بقتش یکک ساحر بر طرفه طور و باد بطریقیه دیدر ایلر ای
سنی اول صالور سن یازننه که حق سبحا و تعالی بیوردی (قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا أَنْ نَلْقَى وَآمِنَ أَنْ نَكُونَ
مِنْ الْمُقَرَّبِينَ) سحره دیدر ایلر ای موسی یاسن دکنککی صاله سن یازننک و مز دکنکلی میز و ایلر
صاللر اوله لم (قَالَ أَلْقُوا) حضرت موسی علیه السلام کرم و مساعده جهنندن سحره دیکه سن
صالک (فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ) الا نلرک صالده قلند نصکره خلقک کوز لورک سحر ایدر
کند و لر بر صورتلر کوستردیلر کیم حقیقته اصلی یوقدر (وَأَسْرَهُوهُمْ) و خلقی قورقمنغه طالب
اولدیلر (وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ) و بر اولو جاد و کله کلدیلر (وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى) و حضرت موسی
بفرشته ایلد خبر صالده فکه (أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ) سن دکنککی صالده در عقب حضرت موسی دکنکی
صالدی بلا فاصله بر ازدها اولوب (فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ) پس اول محل ایلان اولان دکنک ترو
ایندکری ایشایی بوتدی مریدر کیم فخر اول انجلری و ایلری جمله بوتدی حاضر اولنلر بوزل
جو بردی علی الفور فر ایدر یککرت ازدها اولد خلی کسته هالا اولد بعد حضرت موسی و آنک

فما سئنه يا بشوب كالاول بر دكك اولدى (فَوَقَعَ الْحَقُّ بِحَقِّكَ اُولٰٓئِكَ) وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
 وَاَسْتَخْلَفَنِي مِنْ اٰتِلِ اُولٰٓئِكَ (فَعَلُوا هٰذَا لَكَ وَاَنْفَلُوا بِغَيْرِنَا) پس املك انده فرعون واتباعى
 مغلوب اولوب خوار وذلالت شهره دونديلر (وَالْحَقُّ السَّخِرُ سَاجِدٌ) وجاهد ولسجديه وارد قلنده
 بوزلى وزره قياش قيلنوب (قَالُوا اَمَّا رَبُّ الْعَالَمِينَ) اديد بيلر خلقك پروردگارينه تصديق
 كوردك (رَبِّ مُوسٰى وَهَارُونَ) بوايك عزيزك پروردگارى (قَالَ فِرْعَوْنُ اَنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اَذُنَّ لَكُمْ
 فِرْعَوْنُ سَحْرًا يَدْعُوْهُ مُوسٰى بِتَصْدِيْقِ كُنُوْرٍ كِبٰى مِنْ سِزَه اَذُنْ وَبِرْمَدَن اُول (اِنَّ هٰذَا لَكُرْ مَكْرَمُوْهُ
 فِى الدِّيْنَةِ) تحقيقا كه بوايش بر كبرى تدبير در كيم سز و موسى محل معهوده چيقدن اول آن شهره
 تدبير ايند برك (لَا تَخْرُجُوا مِنْهَا اَهْلُهَا) ناكه شهر دن ايه لر بى چيقدن سز بى بوايش فقط بوم قصد
 ايچون ايند برك كه مصر شهرينك سكا فى اولان قبط طائفه سن اندن چيقدن روبر شهرينى اسرائيل ايچون
 بالكر قله (فَلَسَوْا يَعْلَمُونَ) پس على التحقيق ايند برك ايندك عاقلنك كورد سز بولام مجمل بر تيد برك
 تفصيلي بودر (لَا تَقْطَعْنَ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ اَلَيْسَ اَلْبَدْنُ الْيَكْبَرُ) وابقا كرى كسرم (مِنْ خِلَافٍ) هر طرف دن
 بر رعضو بى صاع طرف دن بر دال وصول سمدن بر دايق بابر كس (اَنْتُمْ لَا تَصْلَحُكُمْ اَجْمَعِينَ) صكره
 سزى خوداره چكرم (قَالُوا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ) جادو لركا جواب و بروب ديد بيلر على التحقيق
 بز پروردگار بى طرفه دونچيلر ز پس سنك تهديد و تخوفندن پاكز بوقدر (وَمَا اَنْتُمْ بِمُنَّا) وسن
 بز دن بر شى عيب بقر سن (اَلَا اَنْ اَمَّا بَايَاتِ رَبِّنَا) مكر بوشى كه پروردگار برك نشانلرينه ايمان
 كوردك (لَمَّا جَاءَتْهُمْ) چن نلر بركه كدى و حقيقه احوال اوعيب دكدر بلكه عين فخر در بعهده سحره
 فرعونله خطاب اتمكدن بوز چوپر بولايى ذوالجلاله مناجات ايدوب ديد بيلر (رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا
 صَبْرًا) اى خداوند عز و زرمز بر قللمق دول ناكه مصيبت دمنه جزع ايمه لم (وَتَوْفَّا مُسِيْلَيْنِ
 وِسْكَامِطِعٍ وَمُنْقَادٍ اُولَدِ بَغِيْرٍ جَالِدٍ رَوْحِيْ قَبْضَاتٍ) (وَقَالَ لِلْمَلَآئِكَةِ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ) دخی مصر
 حاكمنك جماعتندن اولان اعيان حاكمرينه ديد بيلر (اَنْدَرُ مُوسٰى وَقَوْمَهُ لِيُقْسِدُوا فِى الْاَرْضِ) سساي
 وعشيرتك فورميسين ناكه بر يوزنده بد لك ايدلر (وَيَذَرُكَ وَالْهٰكِكُ) و ناكه سنى وسكا منسو
 اولان معبودارى برك ايد بعض اقواله بوكونه ثابت ولسندركيم فرعون كند و صورته مانند يتلر
 بيد ايدوب خلقه عباد ايدرد پس نظم كرمده واقع اولان الهه دن مراد نلردر (قَالَ سَتَقْبَلُ اِيَّاهُمْ
 وَتَسْتَجِىْبُ نِدَاءَهُمْ) فرعون ديدى يقينك نلرك اركك و شاق لرك اولدر رز و ديشى اولاد لرون
 صاع فور زنه كه بوندن اسبق ايدردك (وَاَبَا فَوْقَهُمْ فَاٰهَرُونَ) و بى شبهه ز اوستلرينه

غلبه ايد بيلر (قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ) چن فرعوندن بولام صادر اولد حضرت موسى كند و عتير
 تسلي و بر ملايچون برك (اَسْتَعِظُوا بِاٰتِهِ وَاَصْبِرُوا) ايزد متعاليدن ياردم ايستوب صبر ايدلركيم
 اِنَّ الْاَرْضَ لِلّٰهِ) بلا شبهه زمين خدايه مملوكدر (يُؤَيِّنُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ) آن ميراث قبلد
 استد و كى كسسه يه قوللردن (وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقِيَيْنِ) و ظفر و نصرت معاصيدن بر هيز اولنلردر
 قَالُوا) بنى اسرائيل ديد بيلر (اَوْ ذِيْنَا مِنْ قَبْلِ اَنْ نَّاتِيَنَّا) ستم كور مشم قيلند ق سن بزه مرسل اولدن
 اول (وَمَنْ يَغْدِفْ يُغْدِفْنَا) وسن بزه كلد كد نصركه اول ستمى و زرمزه اعاده ايمك ابستر (قَالَ
 عَنِ رَبِّكَ اَنْ يَّهْلِكَ عَذُوْكُمْ) حضرت موسى ديدك سايد رتكن دشمنك رى نابود قيله (وَيَسْتَخْلِفُ
 فِى الْاَرْضِ) وسزى مصر زمينده برلرينه خلف قيله (فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَقُولُونَ) كه بيه نيجه ايشلر
 يعنى طاعت و معصيتدن ايشا بكر ايشاى كور و بكا كوره سز و جزا و بر (وَلَقَدْ اَخَذْنَا اٰلَ
 فِرْعَوْنَ بِالْيَمِيْنِ) دخی قسم اولسونكه فرعونك توابعن قتلقلله الدق يعنى قتلوق بللر بله ائله
 مبتلا قيلدق (وَنَقُصِّرُ مِنَ الثَّمَرَاتِ) دخی سوه لر ينك بر مقدارك اكسك اتمكله مبتلا قيلدق
 لعلكم بذكرون) ناكه ائله متنبه اولوب كفر و معاصيدن فراغت ايدلر (فَاِذَا جَاءَتْهُمْ
 الْحَسَنَةُ) پس چن كند و لره ايولك كلور (قَالُوا لَنَا هٰذِهِ) دبرلر بوز بچوندر و بوز بوكا مستحق
 وَاِنْ نَّصِبْنَاهُمْ سَبِيْنَةً) و اگر كند و لره برك دكر (يَطْبُؤُنَّ اَمْوَالَهُمْ) حضرت موسى
 و كند و سيله اولنلره شامق نصبت ايدلر (اَلَا اَيُّهَا ظٰلِمُوْهُمْ) اكاه اولك كيم بوندن اوزكه بر
 نشنه بوقدر كه ائله دكن خير و شرك سببى (عِيْدًا لِّهٖ) تكرى قنده در (وَلَكِنْ اَكْثَرُهُمْ
 لَا يَعْلَمُونَ) وليكن چوقارى بيلر كره هر شيتك اولسى ايزد ذوالجلاله لك اراده طيكه سته
 بقلودر (وَقَالُوا هٰمَّا تَايْتَانِيْهِ فِرَآئِدُ) وال فرعون ديد بيلر اعتقادك حسبيله معجزه مقوله
 قنق شى كه قنقره كوردن سن (لَسْتَخْرَايَاهَا) ناكه بركى اتمكه مسجور قيله (فَمَا تَخْنُ لَكَ يَوْمَئِذٍ
 الْبَدْنُ) بركا تصديق كنور بيلر دكلر (فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ) بولامى ديد كلرند نصكر
 اوزلرينه بغورى بوللر بر مرتبه ده كه مكانلرك و اكملرك قابلك (وَالْجُرَادُ) و چركه بى دخی
 اوزلرينه مسلط قيلدق (وَالْقُلُوبُ) و قناد سز چركه بى دخی (وَالصَّفَادُ) و لدم و قوبله
 و قانى دخی مر و بركيم اوزلرينه بر شدنلو فر نلقده سكر كون بغور يا غديكه خانه لرك صوطو
 بر حده ككه بوغازلرينه و ارنجه صوره طور ديلر و حال بوى بنى اسرائيل اولرى ائلك اولر بله
 قاريشق ايدى و بر قطره صواتلر كبرمك و ترلا لرى اوزره صوبنديكه ايچند نصرف اتمكدن

کند و لک منع ابتدای و بوحال برهفته مقداری آذر اولدی بعد حضرت موسی به دید بیلر
 پروردگار بیکه دعا ایله بوبلاقی بزدن قالد رسون بزیسکا ایمان کورر ز حضرت موسی جناب
 رب العزت نیا زاید و ب اول بلاقی کند و لردن زائل قیلد و کند و لره اود کلو و تلق و اکین
 بتدی کی آنک کی کوریلما مسند را یمما کلد بیلر در عقب حق سبحا و تعالی و ز لربینه چکر که بی
 مساط قیلد بیکه اکیملرک و میوه لک بیت بعد قبولرک و طولرک بیکه شروع ایلد بینه
 حضرت موسی به توجیه ایتدی لر پس حضرت موسی خدایه نضرع ایدوب صحرا به چیلدی و دکنیکله
 مشرق و مغرب سمت ه اشارت ایدوب جمله چکر که اول سمتله بوز طولندی بونی دخی مشاهده
 ایتدی لر بیکه کفر و زره مصر اولدی لر بعد ایزد و الجلال و ز لربینه قناد سز چکر که
 مساط قیلد بیکه اول چکر که دن باقی اولان استیابی بیت بر حده د که طولرک را سینه کپرو
 در بیلرک امری بینه حضرت موسی توجیه ایتدی لر کند و لردن عهد و پیمان الدیکه ایمانه کله لر دعایه
 باشلادی حق سبحا و تعالی آنی هم کند و لردن دفع ابتدای ایمانلرک بوز بیلر در عقب و ز لربینه
 قور بغه بی مساط قیلدی بر مرتبه ده که بر طعای و بردونی اجاز لر دی الا آنک ایچنده قور بغه
 بولور لربینه حضرت موسی به توسل ایتدی لر آنی دخی کند و لردن دفع ابتدای و بینه کفر ملامت
 ایتدی لر اند نصکره حق سبحا و تعالی کند و لک فائله مبتلا قیلد بیکه قوصولری قان اولد
 بر غایت ده که اسرائیلیله قبطی صوبله طولش بر چناق و زره مجتمع اولور لر د اسرائیلی طرفدن
 صوعلی حاله فالور د و قبطی سمتدن قان اولور د و قبطی اسرائیلی نک اغرنندن صوبی امری
 اغرنده قان اولور د (ایات مفضلات) و حالده که مزبور اولان ایات بر اشکار انشا نلردن
 فاستکبروا پس اول یانه ایمان کور مکدن بوز چور د بیلر (و کانا قوما تحیر مین) و انلر اهل
 عناد بر کروه اید بیلر (و لما وقع علیکم الرجز) دخی فخر فرعون بیلر و زره عذاب دوشدی (قالوا
 یا موسی اید بیلر ای موسی (ادع لنا ربک) پروردگار که بزچون دعایت (یمما عید عندک
 اول نسنه ایله که قند عید ابتدای و او نبوتد ریغی نبوت سز یله رنکه دعا ایله تاکه بزدن
 عذابی فالدر (لکن کشفنا عن الرجز) خدایه قسم که اگر بزدن عذابی فالدر رسن (لنؤمننک
 البتة سکا نصدیق کورر ز (و لنرسلن معک نبی اسرائیل) و بی شبهه سنکله بعقب و اشاق لک
 کوند در (فلما کشفنا عنهم الرجز الی اجل هم بالنعوة) پس و لوقتکه کند و لردن عذابی فالدر و
 بر محله د که کند و لک کاشی بیلر (ادعنا یمکنون) علی الفور کند و لرا بتدی کلری عهد و پیمانی

بوز بیلر (فانقمنا منهم فاعرفناهم فی الیم) پس نلردن انتقام الحق ایستدک در عقب کند و لک
 در یاده غرق ایتدی بیا تم کد بوا یا یا یا (اول سبیلده که انلر نشا نلر بزه تصدیق ایتدی لر (و کانا
 عنها عافین) و انلردن بخیبر اید بیلر (و افرشنا القوم الذین کانوا یستضعفون) دخی شول کروه
 زبون فلنشر لک تملیک ایتدی (مشارقا لارض و مغاربها) زمین شامدن شرق طرفنده
 و غرب طرفنده اولان مکانلر (اللی باکرنا فیها) شول مکانلر که کثرت معیشتله ایچنده برکت لدا
 و تمت کلمه ربکنا الحق علی نبی اسرائیل) و پروردگار ک کوزل و عده سی تمام اولدی یعقوبک
 اوشا قلی و زره که کند و لرا و لنان و عده حصوله کلدی (بما صبروا) معصیتلر اوزره ایتدی کلر
 صبر سبیلله (و ذکرنا ما کان یضیع فرعون و قومه) و مصر یاد ساهی و اتباعی عمار نلردن باید قلی
 استیابی ویرانه قیلدق (و ما کانوا یغیثون) دخی هاما ن باید بی صرح کی بر نفع قیلد قلی بناری
 ویرانه قیلدق بو محله د که فرعون و واقع اولان احوال بیا اولندی و بوندن صبر و مذکور اولان
 کلام بنی اسرائیل اول ایات عظامی مشاهده ایتدی کلر نصکره احد ایات کلری نامعقول ایشلری بیا
 ایدر تاکه سرور کانتا قومندن چکد و کی ز جملدن تسلیه حاصل وله و اهل ایمان نفسلرندن
 غفلت ایتدی لر (و جاءوا بنی اسرائیل الخ) و یعقوب و اشاق قلی سلا متله در یادن بچر د
 فأتوا علی قوم یعقوب علی اصنامکم) پس بر کروه و زره بچد بیلر کند و لره مخصوص بر بونلر اوزره
 مقیم و لوبانلر عباد اید و لر مرویدر که اول بونلرک قیلدی بوز اغو قیلد (قالوا یا موسی اجعل لنا الهة
 دید بیلر ای موسی بزه بر معبود قیل یعنی بزه بر مثال ایت که کاپرستش اید له (کمالهم الهة) نته که اول قوم
 مثاللردن معبودلر و ارکه انلره عبادت اید بولر (قال انکم قوم مجنون) حضرت موسی دیدی
 تحقیقا که سز بر نادان کرو هسن (ان هؤلاء متبر ما هم فیه) بی شبهه کیم بونلر تدبیر و نا بود
 اولستد و اول شی که کند و لرا ایچنده در ریغی حق سبحا و تعالی بونلرک دینی بیقب بونلرک
 معدوم قیلار (و باطل ما کانوا یعملون) و ایشلر کلری منته مضل در ریغی بونلر ایتدی کلری
 عبادت اول قصد له که کند و لره اندن بر نفع حاصل وله نفس الامر ده اوی فائده و بی نتیجه در
 قال اعین الله لبعثکم الهة) حضرت موسی بنی اسرائیله توبخ ایدوب دیکه ایا نکریلدا و ز که می سزه
 معبود ایستدیم (وهو قضاکم علی العالمین) و عالو کی کند و سی عصر کر لخلق اوزره سزی
 نیجه نعمتلرله مخصوص قیلد (واذ انجیناکم من آل فرعون) دخی یاده کتور اول وقتکه سزی
 فرعونک اتباعدن قورتر دق (فیؤمنونکم شیوة العذاب) اشکیفه نک ایمانی سزه داند در لدر

يَقْتُلُونَ أَنْبَاءَهُمْ كَذِبًا) ركن اولاد كزی اولد در لر (وَبَشِّرِ هَؤُلَاءِ أَنْهُمْ يَأْكُلُونَ ثَمَرَهُمْ) بوقار بیلر کزی صباغ قوردر
 وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ لِّمَنْ رَزَقْنَاهُ عَظِيمٌ) واول عذابده سزه پروردگار کزدن بر اولوخت وار مردد ر کیم
 حضرت موسی علیه السلام بنی اسرائیله مصرده وعده وبرد بیکه فرعون هلاک اولد قد نصکره
 کند ولره حدادن بر کتاب کوره که اینجده او امر و نواهی مبین اوله فرعون هلاک اولد قد نصکره
 ایزد متعالی اول کتابی ایستد کند ویه فرمان ایستد کیم او نور کون اوج طوته آتی ادا بید بیک
 اغرنیک قوقوس کند ویه کلدی آتی دفع اتمک اینچون مسواک استعمال ایستد ملائکه کرام
 کند ویه دید بیلر بوندن اسبق اغرنیدن مسک رایحه سی قوقور دق آتی مسواک ایله دفع ایستد
 پس حق سبحانه و تعالی کند ویه امر ایستد بیکه اون کون دخی اوج طوته منه کیم حق سبحان و تعالی
 بیوردی (وَعَدْنَا مُوسَىٰ ذَٰلِكَ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ آلَكُمْ وَتُحِبُّونَ الْمَوْتَ وَتُحِبُّونَ الْآخِرَةَ) دخی حضرت موسی و نور کجه وعده وبرد (وَأَمَّا هَٰؤُلَاءِ
 فَيَعْبُدُونَ دُونَهَا) واول و نور کون کجه ایله امام ایستد (فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً) پس پروردگار
 وقتی که کام فرقیستد فرقی کجه به ایرشوب تمام اولدی (وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ) و حضرت
 موسی فرزندش هر و نه دیدی (اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي) عشرتده سن بنم قائمقام اول و اصم
 و امور لرند قابل اصلاح اولان شیئی سن اصلاح ایستد (وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ) ویرماز
 اولنلرک بولنه بیر ولایتیه (وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ بِأَيَاتِنَا) دخی بن حضرت موسی تعیین ایستد بیک
 وقته مخصوص کلدی (وَوَكَّلْنَا رَبَّهُ) و پروردگار دی کند وسیله سوبلشدی یعنی سوز بنی
 اکا واسطه سز ایستد رد (قَالَ رَبِّ ارْنِي نَصْرَكَ) حضرت موسی دیدی پروردگارم کند
 بکا کوسر سکا بقه بم یعنی بنی سکا بققدن متمکن ایت تا که باش کوز بیله سنی کوره بم (قَالَ لَنْ نُرِيَنَّكَ
 حَقَّ نِعَالِي بِوَرْدِي سَنَبِي كُورَه مَن سَن) (وَلَكِنْ أَنْظِرْ إِلَى الْجَبَلِ) ولیکن طاعنه بق (فَإِنْ اسْتَفْرَغَ
 مَكَانُهُ) پس اگر یرنده قالدیسه (فَسَوْفَ تَرَانِي) بی شبهه سن بنی کوردر سن (فَلَمَّا تَخَلَّى رَبُّهُ
 الْجَبَلِ) پس بن پروردگار طاعنه عظمتی کوسر دی جعکه دگا (إِنِّي بِآرِهِ بَارِدٍ وَكَمَشٍ قَلِيلٍ)
 وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا) و حضرت موسی کوررد وکی شیشک هیستدن بی خود دوشدی (فَلَمَّا أَفَاقَ
 بَنِي إِسْرَءِيلَ) (قَالَ سُبْحَانُكَ) دیدی ناشایسته اوصافدن سنی منزله ایدرم ای
 پروردگارم (ثَبَّتَ إِلَيْكَ) اذ سنر سوال وزره خبری ایتکدن سکار جوع ایدوب پشیمان اولدم
 وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ) و بن عظمت و جلال که تصدیق ایدنلرک اولیم (قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ
 عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي وَبِكَلَامِي) خدا عزوجل دیدی ای موسی علی التحقیق بن سنی خلق وزره بر کزیده

فیلد بم بقا ملرمله و سوزمله یعنی نوران اجرائن سکا و بر مکله و سنکله سوبلشدی سنی هم
 عصرک اولنلر وزره صطفایندم (خُذْ مَا آتَيْنَاكَ) پس رسالتدن سکا و بر بیکه سننه آل (وَكُنْ
 مِنَ الشَّاكِرِينَ) و نعمت وزره شکر ایدنلر دن اول (وَكُنْتُمْ أَهْلًا لِّالْوَحِّ) و کندی ویه تحریه
 یازدق امور دینیه دن هلا زما اوله حق سننه دن (وَمَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ) جار و مجروردن
 بدلد یعنی الواحه هر سننه یازدق بندلر دن و احکامک تفصیلدن بیلنک کر کیم الواحه عدند
 اختلاف اولشدر بر قولده یتد و بر قولده اون بدیدر لر و قیغ سننه دن اولد یغند دخی اقول امتد
 وارشهری بودر که یاسئل زمر دن ایدی (خُذْهَا بِقُوَّةٍ) پس حضرت موسی ایدد الواحه جد نام
 ایله آل (وَأَمْرُكَ يَكُونُ) و جماعتکه سوبله الواحه اینجده اولان احکامک بیکر که
 عمل ایستونلر یعنی خستدر تبع ایدوب واجباتی ترک ایستونلر (شَارِكُمْ ذَٰلِكَ الْفَاسِقِينَ) بقیه
 سزه کوسر ورم حد و کجما و زایدنلرک مکان (سَاصِيرُفٍ عَنِ الْبَاقِي الَّذِينَ يَنْكَرُونَ فِي الْأَرْضِ
 يَغْيِرُ الْخَلْقَ) بی شبهه کیم آفاق و انفسده موضوع اولان نشانلر دن دوند ررم شول کیمس لر بیک
 روی زمینده ناحق بره نکتر ایدر لر یعنی کوللرک کور ایدر زککه ایا نه نامل ایدوب اعتبار الزلر
 (وَإِنْ يَرَوْا كَلًّا) و اگر هر معجزه کوردر لر ای تصدیق اینزلر (وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ
 وَكَرْهَاتٍ طَرِيقًا) و اگر هر معجزه کوردر لر (لَا يَخْذُلُوهُ سَبِيلًا) آتی بول ایدنلر (وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْفِتْنَةِ
 سَبِيلًا) و اگر از غولوق بولن کوردر لر ای طریق ایدنلر (ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا) و حال آنکه اولمهند
 اولد بیکه آنلر سوز لر بمنی یلان طوند بیلر (وَكَا تَوَّعَّتْهَا غَافِلِينَ) دخی نلردن غفلت ایتلر بیک
 هیچ انلری فهم اینزلر (وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ) دخی شول کیمس لر که ایا بمنی و او بر
 جهانک کوردر مسین نکدیسا اید بیلر (حَبِطَتِ أَعْمَالُهُمْ) بوجهانده اید کلدی اعمال باطل اولد بیکه
 اصلا آنلرله منفعت اولمازلر (هَلْ يَخْشَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ) بر شیشه مکافات و لغازلر لا اول
 شیشه که کند ولر ایشلرد (وَأَخَذَ قَوْمٌ مُّوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ) دخی حضرت موسی انک جماعتی کندوسی
 میقاته کند کد نصکره ایدند بیلر (مِنْ خَلْقِهِمْ عَجَلًا حَسَدًا) قبطیلردن استعاره اید کلدی التون
 اودانلغند بریدن بی روح بوز اغو (لَهُ خَوَارٍ) و کور و زور بگی کابراوز و اکرورد بیکم بنی اسرائیل حضرت
 موسی ایله مصر دن جیقه ایستد بیلر قبط کروهندن عاریت طریق بیلر بر مقدار التون اودانلغن
 ایدیلر دیای عبور ایدنلر نصکره اول حل مقوله سی اللرنده قالدی بن حضرت موسی علیه السلام
 طوره کلدی سامری حضرت هر و نه کلوب دیدی بانی الله بنی اسرائیلک الله اولان قبطیلرک

بولا مدن فهم اولور که رؤیتی طلب ایدن بعضی بیه جمله لری کل (ان فی الا فتنک) بوجاه
 بر شو کل الاتسک ابلا اتمک که کند ولر سوزکی ایشند دك تاکه کورمکه طالب اولدیر
 نضل یهامن نشاء) انکه ایشند یک کسنه بی کراه قیلارسن (و نه لدی من نشاء) و ایشند
 کسنه یطوغری بول کوستررسن (انت ولینا) سن ایشلریزه مستولی اولانسن (فانقرنا
 پس بزه مغفرت ایلر (و رجنا) و بزرگسره (وانت خیر القافین) و سن مغفرت اید نلر که بکرکی سن
 و اکتب لنا فی هذه الدنيا حسنة) و بوجاهانه بزه برابولک یاز که کوزل معیشت و طاعت
 ایشلسته موفق اولر (و فی الاخرة) و او برجهانده دخی بزه برابولک یاز که جتنه داخل اولر
 انا هذنا الیک) تحقیقا که بزنسک طرفکه نوبله دوندک (قال عذابی صیبت یهامن نشاء
 حق سبحان و تعالی یور که عذابک شافی بودر که ایشند یک کسنه انکه دکر (و زحمی و سعت
 کل شی) و رحمتک شافی بودر که هر نسته صیغدی یعنی نیاده مؤمن و کافر انکه هر یاب
 اولور (فما کتبنا للذین یؤمنون و یؤتون الزکوة) پس بلا شبهه آخرته آتی یازدم شول کیمسه کر
 کفر و معاصیدن بر هیز اید کمال رکونی ادا ایدر (والذین هم یا باتنا یؤمنون) دخی رحمتی یازدم
 شول کیمسه که کند ولر ایا تمز انا نورلر (الذین یؤمنون الزکوة) انلر شول کیمسه لر در که
 بواوصافله متصف پیغمبره پیرو لک ایدر (الذین یحیدو که مکویا عیندهم فی التوریه و الانجیل
 شول پیغمبر که انلر انک و صفی قتلرند توریه و انجیلده یازلمش بولورلر (انما هم بالقره و ف
 و یبشهم عن الشکر) ابولک ایشل سبیلده کند ولر فغان ایدر و با ملک ایشل سندن کند ولر منع ایدر
 و یحیل لهم الطیبات) و اوز لرینه حرام قبلان شو کیمه پاکیزه ایشلده کند ولر محال ایدر (و یحیرهم علیه السلام
 و اوز لرینه فان ولم خنزیر کیمی اشیای حرام ایدر (و یضغ عنهم ضرهم) و کند ولر دنا غر بولر که قالدز
 و الا غلال الی کانت علیهم) و اوز لرینه وضع اولن ان بیلر دخی قالدز ربیع حضرت موسی
 علیه السلام عصرنده اوز لرینه اولان تکالیف شاقه فی قالدیر عدا و خطا اولان قلدز
 تعین قصاص و توبه ده قل نفس کبی و بولر که امالی (فالذین امنوا به و عزوه) پس شول
 کیمسه که سرور کاشانه ایمان کوزوب کند و بی تعظیم ایدر (و قصروه و اتبعوا النور الذی انزل
 معه) و اکا باردم ایدر بنبوتله ایمان نوره یعنی قرآنه اتباع ایدر (اولیک هم المفلحون) اولکروه
 کند ولر در رحمته مظهر و لوب عذابدن قورتلانلر (فلما یاءنها الناس) سوبله با محمد ای دم او لور
 ان رسول الله الیکم جمیعاً) تحقیقا که بر خدانک کوندلشی هر سزه قوبیتی حق سبحانه و تعالی

بی جمله آد ما اولاد بی حقده دعوت اتمکه مرسل قیلد سائر رسل کبی دکلم که بر کرده کوندلش
 اولر (الذین له ملک السموات و الارض) شول خد که کور و برک پادشا هلی کند و به مخصوص
 لا اله الا هو) کند و سندن اوز که عبادته مستحق بر معبود بوقدر (یحیی و یمیت) جسمه روح
 و برور و بدنی بی روح قیلار (فامینوا بالله و رسوله النبی الا نتمی الذی یؤمن بالله و کلامه) پس
 خدایه و بواوصافله متصف اولان رسولنه ایمان کورک (و اتبعوه لعلکم تهتدون) و اکا
 پیرو لک ایدر شاید سز طوغری بولی بولر سن (و من قوم موسی اینه یهدون بالحق) و حضرت
 موسانک عشیرتندن بر کرده و ار که طوغر و سوزله خلقه طریق مستقیم کوسنر لر
 و به یهدون) و خلق ارا سندن آنک سبیلده حکومته عدل ایدر لر و بولر دن مراد اهل کتابدن
 ایمان کورنلر در عبد الله بن سلام و اصحابی کبی (و قطعنا لهم) دخی بی اسرانی بر بزند عتبات
 یازدم لر قیلد (اشتی عشرة اسباطا) و ن ایکی قبیله (امما) کرده کرده (و اوحینا الی موسی
 اذ استسقیه قومه) و حضرت موسی افرشته ایلر خبر کوندلر که اولو فتد به صحرا نده عشیره
 کند و سندن نصو ایشند (انما ضری بعضناک الحزن) د کک کله طاشی اور پس د کیکله طاشی
 اورد (فانجست منه اثنا عشرة عینا) در عقبا ندن اون ایکی کوز صول جلوب اقد (قد علم
 کل اناس مشربهم) هر قبیله ایچک مکانلر ک بیلد (وظلنا علیهم الغمام) و اوز لرینه بولور سایبان
 قیلد که تاکه کونشک حرارتندن کند ولر که صافلیه (وانزلنا علیهم المن و التلوی) و اوز لرینه
 قلدز حلوا سن و بلد رحیم قوشین ایدر و دیدک (کلوا من طیبات ما رزقناکم) سزه روز قیلد بغز
 اشیانک پاکیزه لرندن ییجک (وما ظللونا) و اول نعم جلیله انکار اتمک لرینه بزه ستم ایدر
 و لکن کاؤا انفسهم یظلمون) و لیکن کند و جان لرینه ستم ایدر لر (واذ قیل لهم استکفوا هذه
 القرية) و یادایت اولو قتی که بنی اسرائیله دینلدی بو کوبده یعنی بیت المقدسده سکنی ایدر
 و کلاؤا منها) و آنک میوه لرندن و حبوبندن ییجک (حیث شئتم) قتی مکانده که استرسن (وقولوا
 حطة) و سوبلکر مقصد بزرگ اهل بزمک مغفرتیدر (وادخلوا الباب سجدا) و قوبیه کبرک
 سجده ایدر بیکر حالده (تغفر لکم خطیئاتکم) کاهلر بکزی سزه یار لغار ز (ستزید الحسین
 بلاشک ابولک ایشل نلر ثوابی زیاده ایدر ز (قدل الذین ظلموا انفسهم قولا غیر الذی قیل لهم
 پس انلر دن ستم ایدر کوند ولر سوبلنا سوزدن اوز که برسوز تبدیل ایدر و دید بکر که حطه برینه
 استر اطر بیلر خطه حرام سوبلیدر (فارسلنا علیهم رجلا من السماء بما کاؤا یظلمون) پس اوز لرینه

کوکدن بر عذاب ایندردک ایندکری ستم سبیلله (وَأَسْلَمْتُمْ) واهل کتابدن صور (عَنِ الْقَرْيَةِ
 الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْخَبَرِ) شولکوبک احوالندککه دریایه یقین ایدی (إِذْ يَغْدُونَ فِي السَّبْتِ)
 چن شنبه کوندن نکرینک حدودینی تجاوز ایندردک (إِذْ تَأْتِيهِمْ جِثَاثُهُمْ) ولوقتکه بالعلری
 کند ولره کلورد (يَوْمَ سَنُيْتِمُ) شنبه فی تعظیم ایندکری کونده (سُرْعًا) صوبک یوزی
 اوزره ظاهر ولد قلرند (وَيَوْمَ لَا يَسْتَيْشُونَ لَتَأْتِيَهُمْ) واولکونککه تعظیمند ما مؤدکل
 ایدیلر یعنی شنبه دن ماعد اکونلره کند ولره کلر (كَذَلِكَ سَلَوْنَهُمْ بِيَاكَا تَوَابُفْسُقُونَ)
 بوکونا بالآله انلری مبنیلا قیلدق حد و تجاوز ایندکری دن اوتری (وَأَذِ قَالَتَامَةُ مِنْهُمْ
 اذ بعدون اوزره معطوفدر یعنی خی اهل کتابک معهودکوبک احوالندن صور شول وقتکه اولکوی
 خلقندن برکروه سوبک یعنی اند اولان صلحا بری برینه دبد (لَمْ يَقْطَعُوا قَوْمًا) بنچون برکروه
 پند و برسرککه (إِنَّهُمْ مُهْلِكُهُمْ) خلا عن محل کند ولره نابود قیلدر (وَمَعَذَاتُ اللَّهِ أَبَا جَدِّ
 یاکند ولره برشد تلواشکنجه ابله تعذیب ایدیلدر (قَالُوا مَعَذَرَةٌ إِلَى رَبِّكَ) دبدیلر پرورد
 کارکره عذر کورمک ایچون یعنی معروفله امرایک و منکر دن نهی ایتمک اوزریمزه لازمدر پس
 بونلره بزیند و پرورزناکه عند الله معذورا وله لم (وَلَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ) و شاید انلر بوافعاله
 صاقه لر (فَلَا تَسْتَوُوا) پس ولوقتکه اوئندیلر (مَادَّ كُرُوا رَبًّا) اول شئی که انکله پند و برلدیلر
 یعنی صلحا انلره و برکری پندی انلر اوند قلرند (أَجِبْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ) بد لک
 منع ایدیلر فور تردق (وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا بَئِيسًا) و ستم ایدیلر برقی اشکنجه
 ابله الدق (بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ) ایندکری فسق سبیلله (فَلَمَّا عَتَا عَنْ مَا هُوَ آغَاةُ) پس
 اولوقتکه منع اولند قاری شیشک ترکدن نکبر ایدوب و از کچدیلر (فَلَمَّا لَمْ يَكُنْ لَهُمْ كُوْنُوْرَةٌ)
 خایستین انلره دبدک خذلنک رحمتدن دور اولش میمونلر اولک مریدر کم چن صلحا لری
 اصلا حطرندن نامید اولدیلر کند ولره سکائی کرا ایدوب ارلرند بر دیوار کوب هر فرقه
 علی حده بریده اولدیلر بعد صلحا برکون کوردیلر فسقه دن برکیمسه طشو بیچقدی دبدیلر
 البند انلره بر حال اولشدر که کند ولردن برکیمسه کورند پس اوزر لینه کبروب کوردیلر که
 قولری میمون قلغند اولشدر در و قاریلرندن اولنلرندن بر فر لک بیلدیلر ولیکن میمونلر
 انلری بیلوب اطرلرند بکا ایدرک طولاسوب و یوزلرک کوملکرینه سوب قو قلغه باشلر
 اندنصکر اوچکون بوصوئده یشتابو هلاک اولدیلر (وَأَذِ قَالَتَامَةُ مِنْهُمْ) و مذکور قیل ولوقتکه

پرورد کارک بیلدرک یعنی هم ایندیکم (لَيَنْتَعِنَ عَلَيْهِمْ يَوْمَ الْيَقِيَةِ) البند یهود اوزره قیامت کونده
 ذک کوندردن من یسومهم شوالعذاب) شولکیمسه کند ولره اشکنجه نک یماننی دانددر قتل
 و اجلا وطن و جزیه و بر مکملری کی کوردیلر که حضرت سلیمان علیه السلام منصکره حق سبحانه
 و تعالی اوزر لینه بخت نصبر مسلط ایندیکه مکانلرک و بران ایدوب جنکه قادر اولان کینلرک
 قیدی و اولاد لک و قاریلرک اسیر ایندی و اوزر لینه هر سال مجوس طائفه سنه جزیه و برملرک
 قانون ایندی و آئی محمد المصطفی مبعوث اولانه دک ادا ایدرک اندنصکره محمد المصطفی علیه السلام
 وسلم کند ولر ایشلد و کئی ایشلد بعد اوزر لینه جزیه بی وضع ایندی و و بر موسی قیامت دک
 کند ولردن منفک و لماز (إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ) تحقیقا کیم پرورد کارک نیر عفو بیلدور که
 دنیا د تلری معاقب قیلد (وَأَنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ) و بی شبهه کندوسی توب ایدنه غایتله مغفرت
 ایدوب اسرک (وَقَطَعْنَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا) و یهود طائفه سن روی زمینک گروه گروه ایدوب
 ناکه هیچ شان و شوکتلری اولیه (مِنْهُمْ الصَّاحِبُونَ) انلرک بر مقدار ی کونلر عمل لودر که حضرت
 موسی علیه السلام مک دینک تغیر ایدیلر (وَمِنْهُمْ دُونُ ذَلِكَ) و انلرک بر مقدار ی انلردن ایچند
 و انلرکزه و فسقه اولانلردر (وَلَبَّوْا لَهُم بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ) و نعمتلرله و نقمتلرله بنچون
 بر معامله انلر ایندک (لَعَلَّكُمْ يَرْجِعُونَ) تاکه انلر ایندکری افعالدن پشیمان اولوب توب
 ایدلر (فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ) پس مذکور اولانلردن صکره بری خبر کروه وجوده کلدی که
 ورنوا لکتاب) نورانی پدر لردن میراث لدیلر یعنی نورانی پدر لردن اوکرنلر (بِأَخْذِهِمْ)
 هَذَا الْأَدْنَى) بواجق متاعی الورلر یعنی بنیانی دینه نک خطا منه رغبت ایدوب الورلر او حکومند
 الدقلری رشونلردر (وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا) و دبرلر یقیند بزه مغفرت اولنور (وَأَن يَأْتِيَهُمْ غُصٌّ
 مِثْلَهُ بِأَخْذِهِ) و حال بوکه اکر اول بواجق متاع کی کند ولره بر متاع کلورانی الورلر یعنی ابد مغفرت
 ایدرلر باوجود که رشوت المسی اوزره مصر درلر (أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ) یا نورالده مذکور
 اولان یمان اوزر لینه الندی می که (أَن لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ) نکر ی تعالی اوزره طوع و بد اوزر
 برضنه سوبیلله (وَدَرَّ سَوَامًا فِيهِ) و نوریه ایچنده اولان اشیائی او قودیلر و بوحکم ایچند
 مذکوردر (وَالَّذِينَ فِي الْأَخِرَةِ) و صونکی سرای (غَيْرِ الَّذِينَ يَتَّقُونَ) برهیزر اولانلر
 بکر کردر (أَفَلَا تَعْقِلُونَ) پس بنچون تامل ایدوب فهم ایتمز سز کیم آخر تک متاعی
 دنیا نیته نک متاعدن غایتله بخشید (وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ)

و ان عسى ان يكون قريبا لاجلهم) دخی چون نامل اید و بقدر بلرکیم علی تحقیق شان بود که
 حال بویله اوله که وقت موناری بقلشدی تا که حق طلبنه شتاب اید (فبای حدیث
 بعدة یومینون) پس فراندن صکر قتی سوزی قصد یق اید لر (من یضلل الله فلا هادی که
 هر کیمی نکر ی زغون قیلاراکا بول کوسیرجی اولماز که کدوبه طوغری بول کوستر (ویدم
 فی ظمیرنا ینم) و انلری زغونقلارند برافور (یعنهون) سرکردن و متخیر اولدقلری حاله
 مرویدرکیم یهود حضرت دید یلر با محمد پیغمبر ایلک قیامتک وقوعندن بزه خبر ویر که بزر
 بیلور زنه زمان واقع اولور و بوسوالی متحان ایچون دید یلر زرا انلر بیلور لردیکه خدا دن
 اوز که انی برکسته بیلن پس حق سبحانه و تعالی بویقی منزل اید و بیورد (یسئلونک عن الشی
 قیامتدن سکاصور لر (ایان فرسیها) که نه زمان فالقوب ثابت اولور (قل انما علمها عند ربی
 سوبله بوندن غیری برکنسته یوقدر که آنک بیلکسی برورد کارم قنده در (لا یعلمها الا فیها
 الا هو) اندن اوز که برکسته محله ظاهر ایتز نفک فی السموات و الارض کولر ویر مساکو
 اولان خلقا وزره آغر اولد هیبتدن اوتری (لا تأتیکم الا بغنة) سزه قیامت کلز الا غفلة
 محله (یسئلونک کانک حفی عنها) آنک حقیقتدن سکاسوال اید لرو کویا که سن آنک حقیقی
 سوال اید و بر خوش بیلش سن (قل انما علمها عند الله) سوبله آنک بیلکسی خدا نک قنده
 منحصر در (ولکن اکثر الناس لا یعلمون) ولیکن خلفک چوعی بیلر که آنک علی خدایه مخصوص
 مخلوقاندن برکسمیه آنک معرفتی ویرمد (قل لا املاک لی نفسی بقعا ولا ضرا) سوبله کند و
 جافیچون نه منفعتک جلبنه قادر اولور و نه ضررک دفعنه (الا ماشاء الله) مکر اول شی که
 نکر ی تعالی ایستد بیکیم بکا تعلیم اید و منفعل و سینه اقدام ایدرم و ضرر لو سننه دن اجتنای
 ایدرم (ولو کنت اعلم الغیب) و اگر خفی اولان اشیا بی بیلسیدم (لا استکثرت من الخیر
 مال و منال دن خوف سننه به طالب اولوردم (وما منشی الشوء) و ایمان شی بکا دکر دی (ان
 انا الانبیر) بن برکنسته دکلم الابر قور قو ویرجی (و بشیر) و بر مرده ویرجی (لقوم یومنون
 برکروه که کورد بیکم احکامی قصد یق اید لر (هو الذی خلقکم من نفس واحد) کند و راول
 برورد کار که سزی بر جاندن یعنی حضرت آدم دن ایجاد ایتدی (وجعل منها زوجها) و آنک
 چفتنی که حواد رضه قابورغه سندن پیدا ایتد (لیسکن الیهنا) تا که آنکله اسنیت پیدا
 اید و آرام اید (فلما نفضنا) پس اولد مکه حضرت آدم حوایی قابلد یعنی آنکله جماع ایتدی

و بلکه انلر توجیه ایتد لر (و کلمهم اغین لا یضیرون بها) و انلر برکوز لر و ارکه انلرله بقدر بعضی کوز لر یله
 خدا خلق ایتد وکی اشیا بی نظر اعتبارله بقدر (و کلمهم اذان لا یسمعون بها) و انلر بر قولقلر و ارکه
 انلرله بند و نصیحتی ایتد لر (اولیک کالانعام) اولکروه طوار لکبیدر که حواسلر انجق اسباب
 معیشتله استعمال اید لر نعیم جاودانه مؤدی اولان اشیا بی التفات ایتد لر (بلکم اضل) انلر نعماد
 از غوندر لر زرا که اولور که انعام مقوله سی حواسلر یله نفع و ضرری ادراک اید لر اما بونلر
 هیچ انلری ادراک ایتد لر (اولیک) اولکروه و هکله صفات مزبور ایلله متصفدر لر (هم العاقلون
 کدولر در غفلتند کامل اولانلر (ولله الاسماء الحسنى) و کوزل در نکر ی تعالی به خصوصدر
 فادعوه بها) چن انی اول اسمائله شمییه ایدک (و الذین یلیدون فی سماهم دخی براق شول
 یکسمه لریکه خدانک ادرند اگر یککله میل اید لر یعنی حق سبحا و تعالی وزره بر اسم اطلاق ایتد
 شرع اکاذن و برعش اوله تنه که عرب خدایه یا ایا لکارم یا بیض الوجه دیر لرد و نصار یا ابالمسبح
 و حکما علت اولی (سینجرون ما کانوا یعلمون) بلا شبهه ایشلد کلری شبله مکافات اولنور لر
 و بمن خلفنا امة یهدون بالحق) ویراند یغیر یکسمه لردن برکروه و ارکه طوغری بقلله بولی کوستر لر
 و به یعدون) و حقله عدالت اید لر (والذین کذبوا یا ایها) و شول یکسمه لریکه نشا نلر یز
 قصد یق ایتد لر (ستسئد رجبهم من حیث لا یعلمون) بی شبهه یکم انلری پایه پایه آلور ز بیلککلر
 بردن امام قشیری یوردر که استدراج بنده یه نعمتک ویرلسی و شکرک اونند ولسید یعنی حق
 سبحا و تعالی نعمتاری قولرینه بی اندر بی بصال اید و کند و لر شکر ی اونند و روقنه که مستحق
 عذاب اولور لر (واملی لهم) و انلر مهلت ویردم (ان کیدی مینن) تحقیقا یکم بنم الخ غایله برکدر
 مرویدرکیم سرور کائنات علیه افضل الصلوة صفا طاعنه حقیق قبیله قریشک هر یو بی
 ادبله چاغرب دیدیکه خدانک عذابن خوف ایدک ادبسر لک برسی دیکه ای جماعت قریشی بی شبهه
 یارکزدیوان اولمشدر که دون کجه صباحه دک چیغردی حق سبحانه و تعالی بویقی منزل اید و بیوردی
 اولم یفکروا ایا بو معاند لرجاد اولوب تفکر ایتد لر میکیم (ما یضایحهم من حجة) یارلرند هج دیوالک
 یوقدر (ان هو الا نذیر) و برکنسته دکلم الابر قور قو ویرجی (مبین) قور قو ویر مسین بر مرتبه
 اشکارا ایدجی که بر فردا وزره خفی اولماز (اولم یظنوا فی ملکوت السموات و الارض) بنچون تفکر
 اید و نظر استدلاله بقدر بلر کولر ویرک ملکند (وما خلق الله من شیء) دخی بنچون نکر ی
 تعالی براند یعنی شی مقوله سندن اولانته بقدر یلر تا که خدانک وحدانیتنه استدلال اید لر

حَتَّى خَلَا خَفِيفًا بِرَبِّهِ يَوْمَئِذٍ يَكُنْ لَهُ مِنَ الشَّجَرِ مَا يَبْغِي (فَلَمَّا أَتَتْكُمْ
 أُولُو قُلُوبِهِمْ أَنْ يَخْلُقُوا مِثْلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ لَهُمْ) (دَعَا اللَّهُ رَبَّهُمَا) بِرُوحِ كَارِ لَرِي خَدَايَه دَعَا
 اِيْتَدِيلَرَكِه (لَئِنْ أَتَيْتُمَا صَالِحًا) عَلَى التَّحْقِيقِ كَرَبْزَه قِلْعِي دَرَسْت بِرَاوِشَاق وَبَرَسَن (لَنْتَكُونَنَّ
 مِنَ الشَّاكِرِينَ) بَوْنَعْت مَحْدَدَه اَوْزَرَه اَلْبَتَد شَكْرَايَدَنَلَرْدَن اُولُورَن (فَلَمَّا أَتَيْتُمَا صَالِحًا) بِس
 اُولُحَل كِه نَامُ اَلْمَخْلُوقَه بِرَاوِشَاق كِنْدُولَرَه وَبَرَلَك (جَعَلَالَهُ شَرْكَاءَ فِيمَا أَتَيْتُمَا) كِنْدَوِيه اَوْرَتَاوَلَر
 قِيلَدِيلَر اُولُ شَيْدَه كِه كِنْدُولَرَه وَبَرَلَك بَعْنِي حَضَرَتَاوَم وَحَوَاتَك اُولَادِي خِلْدَا كِنْدُولَرَه اَحْسَان
 اِيْتَدُولَا اُولَادَه كِنْدَوِيه پَوْتَلَرِي اَوْرَتَاوَلَر قِيلَدِيلَر اُولَادِلَرِيه عِبْدَالْعَزِي وَعِبْدَالْمَنَافِ اَدُودِيلَر
 قُلْعَالِي اَللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ) بِس اِيْزَمَجَل جِلَالَه كِنْدَوِيه اَوْرَتَاوَلَر قِيلَدِيلَر قِلْعَالِي اَشْيَادَن بُوْحَه لَنُوب
 مَنَزَه اُولَدِي (اَيُّشِرْ كُونَ مَا لَا يُخْلُقُ سَيِّئًا) اَبَا اَوْرَتَاوَلَر قِيلَدِيلَر لَرِي بِرِشِي كِه بَرَسَنَه بِرَاوَمَدِي
 وَهُمْ يُخْلُقُونَ) وَحَالِبُوكِه خَالِقِ اَلْمَخْلُوقَه اَوْرَتَاوَلَر قِيلَدِيلَر اَشْيَا خَلَقَ اَوْلَمَشَلَرْدَر (وَلَا يَسْتَطِيعُونَ
 كُنْهُمْ قَصْرًا) وَاَنْلَرَه بَرِيَارَدَر اِيْمَكِه قَدَرَلَرِي اُولَاز (وَلَا اَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ) وَنَه كِنْدَوِيه اَنَلَرِيه
 يَارَدَر اِيْدَر لَرِي بِرَكِيْسَه قِيَرْمَقَلَرَك بَاَنْلَوِيْلَرِيْن قَصْد اِيْدَر (وَاِنْ تَدْعُوهُمْ اِلَى الْاِهْلَاكِ لَا يَسْتَجِيبُوْكُمْ
 وَاَكْرَمَزَاي اَهْل اِسْلَام مَشْرُكَلَرِي دِيْن اِسْلَامَه دَعْوَايَدَر سَنَزَه پَرَوَلَك اِيْمَزَلَر (سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ
 اَوْزَرِيْكَزَه يَكْسَاَنْدَر) (اَدْعُوهُمْ) اَنَلَرِي دَعْوَت اِيْتَدِيْكَز (اَمْ اَنْتُمْ صَامِتُونَ) يَاسَنَزَاوَمُشَلَق اَوْرَدَر
 مَسْمُور اُولَدِيْكَز (اِنْ اَلَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ) تَحْقِيقًا شَوْل كِيْمَسَه لَرَكِه تَكْرِيْك عِبَادَتَنَدَك
 تَجَاوَزَايَدَوَلَر اَمْعَالَد اِيْدَر سَنَزَه (عِبَادًا اَمْثَلًا كَمَا سَزَك كِي قَوْلُورَدَر بَعْنِي نَه كِه سَزَحَقَك قَبِيْضَه
 نَصْرَفَنَدَه سَنَزَاَنْلَرِيْ قَبِيْضَه نَصْرَفَنَدَه دَر (فَاَدْعُوْهُمْ) بِس جَلْب نَفْع وَدَفْع ضَرَرَه اَلْمُتَجَرِّبِيْكَ
 فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ) كَسَنَزَه اَسْتَجَاب اِيْتَسُونَلَر (اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اَكْر كَرَجَك سَوِيْلِيْجِيْلَر دَكْز كِيْم
 پَوْتَلَر اِلَه دَر لَر (اَلَمْ اَنْتُمْ اَرْجُلٌ يَمْشُونَ يَهَا) يَا پَوْتَلَر اَبَا قَدَمِي وَارَكِه اَنَكَلَه پَوْرَدَر لَرِي نَه كِه سَنَزَه پَوْرَدَر
 اَمْ كُنْتُمْ كَذِبًا يَمْشُونَ يَهَا) يَا خُودَا اَنَلَرَه اَللّٰهُمَّ اَوْرَدَر لَر (اَمْ كُنْتُمْ اَعْيُنٌ يَبْصُرُونَ
 يَهَا) يَا اَنَلَرَه كُوْزَلَرِي وَارَكِه اَنَلَرَه بَقْلَر (اَمْ كُنْتُمْ اُذُنٌ يَسْمَعُونَ يَهَا) بَا اَنَلَرَه قَوْلَا قَلَرِي وَارَكِه اَنَلَرَه
 اِيْشِيْدَر لَرِي بَعْنِي سَنَزَه اُولَاَنْ حَوَاتَك بِرِشِي پَوْتَلَرَه مَوْجُوْد دَكَلَر دِيْسَنَزَه عَقْل اِيْلَه اَنَلَرَه عِبَاد
 اِيْدَر سَنَزَه حَقَا كِه بَت بِرَسَنَلَرَك حَمَاقِي حَدِي كِيْجَشَدَر (فَلْيَا دَعُوْكُمْ شَرْكَاءَكُمْ) سَوِيْلَه كَفَا رِيْلَاغَد
 اَوْرَتَاوَلَر كِيْزِيْ جِيْغَرَك وَبِنَم عَدَاوَتَه اَوْرَدَه اَنَلَرَه اَرْقَه لَشَك (فَرِيْجِيْدُون) صَكْرَه كَبَا بَدَلَك اِيْصَال
 اِيْتَدَه چَالَشَك (فَلَا تُظِلُّوْنَ) بِس بِكَامَهْلَت وَبَرَمَك (اِنْ وَلِيَّيَ اللّٰهُ) تَحْقِيقًا كِيْمَنَم اَمُوْرِيْه سَوِيْلَه

اولان تَكْرِي نَعَا اِيْدَر (اَلَّذِيْ تَزُلَّ اَلْكُتَابُ) شَوْل تَكْرِي كِه قُرْآن عَظِيْم اَشْيَا اِيْدَر دَك (وَقُوْبَتُوكِ
 اَلضَّالِّحِينَ) رَكِنْدَوِيْ اُولَرَه كَارَسَا زَلِي اِيْدَر (وَالَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُونِهِ) وَشَوْل كِيْمَسَه لَرَكِه تَكْرِي
 غِيْرِي كِنْدُولَرَه عِبَاد اِيْدَر سَنَزَه (لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرًا) سَنَزَه يَارَدَر اِيْمَكِه قَدَرَلَرِي وَار (وَلَا اَنْفُسُهُمْ
 يَنْصُرُونَ) وَنَه كِنْدَوِيه اَنَلَرِيه يَارَدَر اِيْدَر لَر (وَاِنْ تَدْعُوهُمْ اِلَى الْاِهْلَاكِ) وَاَكْرَمَزَاي اَهْل اِيْمَان كَفَا رِيْ طَوْعَرِي
 يُولَه دَعْوَت اِيْدَر سَنَزَه (لَا يَسْمَعُونَ) عَوْتَكْرِي قَبُولَه اِيْشِيْمَزَلَر (وَرَبُّهُمْ يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ) وَكَمَا
 كُوْرَدَسَن بَا اَحْمَدَاوَمَرَه سَكَا بَقْلَر (وَقُلْ لَا يَنْصُرُونَ) وَحَالِبُوكِه حَقِيْقَه كُوْرَمَزَلَر (خُذِ الْعَفْوَ
 خَلْقَكَ اَفْعَالِنَدَن قَوْلَاي اُولَاَنْ سَبِيْ اَلْاَوْرَدَرِيْه مَسْتَقِلَو اُولَاَنْ دَسَنَه بِطَالِب اُولَه
 وَامْرًا لَعْنُوْا) وَاَحْصَال وَاقَوْلَدَن شَرْعًا مَسْتَقِيْمَن اُولَاَنْ شَيْئَلَه فَرَمَان اَب (وَاعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِيْنَ
 وَنَادِ اَللّٰهُ وَاسْمُهَا دَن يُوْزَجُوْر اَنَلَرَه جَادِلَه اِيْمَه (وَاَيُّهَا بَرَزَعَتُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعًا) وَاُولُو قُلُوبِهِمْ
 اَبْلِيْسَك طَرَفَنَدَن سَنِي بَرَدَوْرَمَك دَوْر تَرْبَعِيْ فَيْن شَيْطَانَك سَمْنَدَن سَكَا بَرُوْسُوْسَه حَامِلِي
 اُولُور (فَاَسْتَعِذْ بِاللّٰهِ) اَنَك شَرِنَدَن خَدَايَه صَغِيْمَه طَالِب اُول (اِنَّهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ) اَكْ بِيْ شَيْهَه
 خَدَا عَز وَجَل اَسْتَعَاذَه كِي اِيْشِيْدَو سَكَا نَافِع اُولَاَنْ سَبِيْ بِيْخَشِيْ بِيْلُوْر (اِنَّ الَّذِيْنَ اَنْفَقُوا) تَحْقِيقًا
 شَوْل كِيْمَسَه لَرَكِه شَرْك وَمَعَا صِيْدَن بِرَهِيْز اُولَدِيلَر (اِذَا مَسْتُمْ ظُلُمْتَ مِنَ الشَّيْطَانِ) فَيْن اَبْلِيْس
 شَقِيْك طَرَفَنَدَن كِنْدُولَرَه بَرُوْسُوْسَه اَصَابَت اِيْدَر (تَذَكَّرُوا) خَدَا نَك اَمْر وَنَهِيْنِيْ خَاطِر لَرِيه
 كُوْرَدَر لَر (اِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ) بِس عَلِي الْفَوْر اَنَلَر شَيْطَانَك حِيْلَه لَرَك كُوْرَدَر اَنَلَرْدَن اَحْتِرَاز
 اِيْدَر لَر (وَإِخْوَانُهُمْ) وَشَيْطَانَلَرَك بَرَادَر لَرِي بَعْنِي ضِلَالَتَه اَلُوْدَه اُولُوب شَرْك وَمَعَصِيْتَه
 بِرَهِيْز اُولِيَا نَلَر (يَمْدُوْنَهُمْ فِي الْغَيِّ) اَز غَوْنَلَقَه شَيْطَانَلَر اَنَلَرَه مَدَد اِيْدَرَكِه اَز غَوْنَلَقِي كِنْدُولَرَه
 تَرْبِيْن اِيْدَوَب اِيْشِيْلَسَنَه حَل اِيْدَر لَر (فَرُّ لَا يُفْصِرُونَ) صَكْرَه اَضِلَالَه لَرْدَن اَمْسَاك اِيْمَزَلَر
 بَعْنِي شَيْطَانِيْ طَوْر مَيُوب كَفَا رِي اَضِلَال اِيْدَر لَر تَبَا نَدَه كُوْرِيْكِه اَهْل مَكَه نَعْت طَرَفِيْلَه
 حَضَرِنَدَن اِيَات قُرْآنِيْه طَلَب اِيْدَر دَك اَنَك تَزُولِي مَتَا خَر اُولِيْجِيْ اَسْمَن اِيْدَوَب دَر لَر دِيْ نِيْجُون فَكَدَن
 بِرَايْت اَضِلَال اِيْمَزَسِيْن نَه كِه غِيْر لَرَك اَشْيَا اَبْلِيْسَك بِس اِيْزَمَجَل جِلَالَه بَوَايْتِيْ مَنَزَل اِيْدَوَب پَوْرَدَر
 وَارَا اَلْمُتَرَبِّعِيْ يَابِيْه) وَاُولُو قُلُوبِهِمْ اِيْسْتَدَكَلَرِي مَسْنَه دَن كِنْدُولَرَه بِرَايْت كُوْرَمَزَسَن (قَالُوا لَوْلَا
 اَلْجَنَّةُ اِيْمَزَسِيْن اَيْ فَكَدَن اَخْرَاج اِيْمَزَسَن (قُلْ اِنَّمَا اُنْزِلَ مَا يُوحَى اِلَى مَنْ رَّبِّيْ) سَوِيْلَه بُوْنَدَن
 غِيْرِي بِرِشِي بُوْفَدَك بِن اَبَا ع اِيْدَر مَشَوْل مَسْنَه يَكِه پَوْرَدَر كَارْمَدَن وَحِي اُولَدَه (هَذَا بَصَارُ
 مِنْ رَبِّكُمْ) اَبُو بَعْنِي قُرْآن رَكَبَزَدَن دِلِيلَر وَجَعَلَدَر كِه اَنَكَلَه طَرِيْق حَقَه وَصُوْل اُولُورَدَر (وَهَذِيْ

وَرَحْمَةً لِّمُؤْمِنِيكَ (اخی بول کوسترمک واسرککدر برکروهه که خدایه ورسولنه ایمان کوردر
 وَاِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ) وچق قرآن عظیم الشان نمازده و قنور (فَاسْتَمِعُوا لَهُ) کا قولاق طوتون
 دکله کر (وَأَنْصِتُوا) و خاموش اولک یعنی امام نمازده قرآن او قور ایکن سز تلاوت ایتمک
 لَعَلَّكُمْ تُرْهَوْنَ) تاکه سز خدانک رحمتنه مظهر اوله سز (وَأَذْكُرْ نِعْمَتَكَ فِي نَفْسِكَ) دخی
 پروردگار ککند و نفسکده ذکر ایت (نَضْرِبُهَا وَجْهَةً) ایلوار مش و قور قش اولد بنگ حاله
 وَدُونَ الْجَبْرِ مِنَ الْقَوْلِ) دخی اشکارا دن ایحق و کبر لیدن یو فار و سوبلش اولد بنگ حاله
 پروردگار کی ذکر ایت (بِالْقُدُّوْا الْأَصْبَالِ) صبح و اخشام و قنورنده مراد بوکه هر حاله
 پروردگار کی و نمه (وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ) و خدانک ذکرندن غفلت ایدنلردن اوله (إِنَّ
 الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ) تحقیق اشول کیمسه که پروردگار کفتده در یعنی ملاه اعلانک فرشته لری
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي) خدایه قولق ایتدن سز فرارلق ایتنلر (وَيَسْجُدُونَ) اوزات پاکنی نقصد
 منزیه ایدرلر (وَلَهُ يَسْجُدُونَ) و ککندویه سجده کورلر بولید مشر کمره تعریض و اهل ایمانه تنبیه

سورة الانفال مدنیة و می خمس و سبعون آیه
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (سندن یا محمد غنیمت لک حکمی صور لر و میدر کیم اهل اسلام بدر
 وقعه سنده حاصل اولان غنائمک کیفیت قسمینده اختلاف ایتدیلر دخی قسمت اید کروهه
 بقینده اختلاف ایتدیلر که اهل هجرتی قسمت ایدر یا انصار طائفه سی حق جل و علا بوابق
 منزل اید و بیان ایتدی (قُلْ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ) سوبله یا محمد غنائمک حکمی خدایه و پیغمبر
 مخصوص (فَاقْضُوْا لَهُ) پس آنک شاننده اختلاف ایتده تکرید خوف ایدک (وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ
 وارا کرده اولان حالق اصلاح ایدک (وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ) و غنیمت خصوصنده سز
 فرمان اولان شیده خدایه و پیغمبرینه اطاعت ایدک (إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ) اگر اهل ایمان ایدکن
 زیرا ایمان آتی افضا ایدر (إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ) بوندن غیری
 برسنده یوقدر که ایمانده کامل اولانلر شول کیمسه لردر که فی خدا عن وجل اکلور کوکالری
 نور (وَإِذْ بَلَّغْتُمْ إِلَهُكُمْ وَأَنْتُمْ مُبْتَلَوْنَ) و اوزدر لرینه اوقنور (زَادَتْهُمْ إِيمَانًا) ککد ولره ایمان اوزدر
 و ککی ریتیم یو ککون) و پروردگار لری اورده اعتماد ایدرلر (الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ) ایمانده
 کامل اولانلر شول کیمسه لردر که نمازی شرائط و ادایله قیلارلر (وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ)

و ککندلره دوزی قیلد یغرنسنه دن فقرایه بذل ایدرلر (أُولَئِكَ) او جماعتک ظاهر و باطن
 اولان خصال حمیده فی تکمیل ایتدیلر (لَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا) دوست اهل ایمان اولانلر انلردر
 ککنم درجات عتدر ریتیم پروردگار لری قنند مانلره بلند مرتبه لروار (وَمَغْفِرَةً) و کاهلینه
 یارلق دخی (وَرِزْقًا كَرِيمًا) و برلور دوزی دخی که اکستابک کد و رانندن مصطفی اولشدر
 کَاخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْنِكَ بِالْحَقِّ) مبتداه محذوفه خبر در تقدیر بوکه یو حال بعق غنائمک
 قسمتی خصوصنده اولان کراهنلری و حالده اولان کراهنلرینه بکزر که پروردگار کسنی
 حقله جنک ایچون خانکدن جبقر تدی (وَأَنْ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ) و حالبوکه بلا
 شبهه اهل ایماندر برکروه جنک ایتمک طبعنلری منوجه دکدی کوردر یلر که فریقک بر
 کاروبانی شام زمینندن خیل مال ایله کعبه یه توجه ایتشدی و آنکله ابوسفیان و عمرو بن
 العاص و انلرک امثالی بیجه کسنه و اراید حضرت جبرائیل سرور کاشانه اندن خبر و برک حضرت علی
 صورت حال مسلمانلره سوبلکد کاربانک کثرت مالی و قلت رجالی سبیلله جیفوب المست
 میل ایتدیلر جیفوقلربنک خبری مکه خلقنه و اصل اولیحق علی الفور کاربانک مددینه ابو جهل
 مکدن برخیلی عسکرله بدر نام موضعده توجه ایتدی حضرت جبرائیل عسکرک جیقتسندن
 رسول اکر می خبردار اید و دیک حق جل و علا سنی ایکی شبیکه اراسنده مجز ایتدی ایستدر
 کاروبانک غنیمتک سکا میسترایده ایسترسن مکه دن چیغان عسکره مظفر قبله پس حضرت
 صلی الله علیه و سلم محاربة کرامله مشورت ایتدی بعضی دیک بزجنک ایچون جیقتد
 نیچون نری اندن کاه ایتدکد کاه مستعد اولوردق حضرت بوسوزدن متغیر اولوب غمکین اولد
 بعله کابره باجرین و انصار جنک ایتدکد رغبت کوستردیلر هماغه حضرت صلی الله علیه و سلم او جماعته
 بدره توجه ایتدی و یو وقعه ده اولان کفتکوی و احوال حق سبحانه و تعالی بواستارده بیان
 اید و بیورد (بِحَادِثَاتٍ فِي الْحَقِّ) جهاد اختیار ایتدکد سنکله مجاهد ایدرلر (بَعْدَ مَا
 تَبَيَّنَ) اخبار کله ککد ولر نمایان اولد قد نصکره کیم منصور و مظفر درلر (كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ
 إِلَى الْمَوْتِ) کویا اولم سمنه سور یلور لر جنکی اگر ایتد کارندن اوزری (وَهُمْ يَنْظُرُونَ) او جماعته
 موتک اسبابک ککد ولر مشاهد ایدرلر و بو حالت آنلره اول جهندن اولدیکه ککد ولر استعداد
 برآز کروه ایدیلر و دشمن بر مستعد جمهور ایدیلر (وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ) و مذکور
 قبل اولوقنیکه ایند جل جلاله ایکی کروهک بریسن کاربانی بالشکری سز موعده ایتدیکه

أَهْلًا لَكُمْ عَلَى الصِّقِّ أَوْلَ ابْنِكِ بِرَبِّهِ سَزِدْ وَتَوَدُّ أَنْ غَيْرَ ذَاتِ السُّوْكَ تَكُونُ لَكُمْ
 و سز سوز سز که قوت صاحب اولیان طائفه یعنی کاروبان گروهی سز اوله زیر کاربانده انجو
 فرق کنی و اربک (ویرید الله ان یحق الحق بکما ینوکره) و تکرر تعالی استر کم سوز لیله حق ثابت
 قبله یعنی بو خصوصیت پیغمبرینه وحی استدیکی کلماتی تحقیق اینک استر (و یقطع ذایر الکافیه
 و کفارک کو کنی کسملک استر) (یعنی الحق) ناکه پیغمبرک نصر تیله دین اسلامی ظاهر قبله
 و یطیل الباطل و کفارک شکستی سبیله کفری زائل قبله و ابشی استلک (و لو کون الجبر مؤمن
 و اگر دین اولنلر انی استمزلر) (اذا تستغیثون رتکم) خاطر کورک اولو قیتیم برورد کار کردن
 ملد استغیث برورد بکر اغنا یا غنا المستغین انصرنا علی عدوک (فاستجاب لکم) پس عاکری
 قبول اید و سز ملجاست استدیکی (ان یمدکم علی الصِّقِّ بن سز مدد اید بحی یم) (بالف من الملائکه
 بیک شتخته فرشته لردن) (مردین) بری بری آرد ند کلمش اولد قاری حالده (وما جعله الله
 الا بشری) و ایزد جل جلاله بوامدادی قبله الا بر مزده (ولطمین یو قلوبکم) و ناکه کو کلایر
 انکه ارام اید (وما انظر الا من عند الله) و یاردم و ظفر بر کیم دینه حاصل اولمان الانکری تعالی
 قشدن و ملائکه ناکه امداد و کثرت جیش و کمال استعداد و سناطد و نا ندره علاقه لری
 بو قدر پس کان ایمک کیم دشمن اوزره غلبه ملائکه ناکه کلمتی سبیله در اولر بولند قاری محله
 غلبه ایمکدن باس ایمک (ان الله عزیز قویکم) تحقیق کیم ایزد ذوالجلال هر دیننه اوزره
 غالب ایستند کما یغنی حکم ایدر (اذا یفشیکم النعاس) خاطر کورک اولو قیتیکه حق
 سبحا و تعالی سز بر یوکل او یقوالیه قابلندد (امنه منه) ناکه لطفندن صادر اولان
 امنیت سز حاصل اوله مریدر کیم بواو یقوالیه صحابه کرامک جو غنی احتلام اولد علی الصبح
 ابلیس شق ارالرنده بر و سوسه صالدکه سز نماز قیلق لازمدر ککر جنب و ککر محمندنر
 و دشمن صواوزره غلبه ایتمشد و سز بر صوسر شور لاق برده سز که ابا قاری کز دیزه دک
 طبرافده بایور و حالبو که دیر سز بن خدا ناکه دوستلر یوز و پیغمبر ازمزده در اول محل حق سبحا
 و تعالی بر عظیم بغور بوالدی نه که بیورد (و ینزل علیکم من السماء ماء) و کو کدن اوزر کز
 صوابند در (یطهرکم به) ناکه انکه جنات و حدندن سز یاک قبله (و یذهب عنکم رجز
 الشیطان) و ناکه شیطانک و سوسه سز دین کیدندره (و یزبط علی قلوبکم) و ناکه کو کلایر
 اوزره بغلیه کیم لطف و کرمته اعتماد اید سز (و ینزل الایمان) و ناکه اول بغور له جنک

محلند دبانلر کزی پکشته (اذا یوحی بک الی ملائکه) اولو قیتیکه برورد کارک فرشته لره و حو
 ایدر که (ان معکم) مؤمنلر یاردم ایمکده بن سز کله (فقیثوا الذین آمنوا) پس مؤمنلر نبات
 و یرک مزده و بر مکله (سأل فی قلوب الذین کفروا الرعب) بلا شبهه کفر ایدنلر که کاکرنده
 قور قوی صالرم (فاضربوا فوق الاعناق) پس کز نلرک بوقار و سنده اوردک یعنی غزالحق
 سیردن اوردک (واضربوا منکم کل بنان) و انلردن هر یو مق باشین اوردک یعنی بیونلرک و اللک
 و ایا قارک کسک (ذک بایهم شاقوا الله ورسوله) بو عذاب نلر اول سبیلله اولدیکه علی
 الصِّقِّ انلر خدایه و رسوله مخالفت ایدنلر (ومن یضاق الله ورسوله) و هر کیم خدایه
 و پیغمبرینه مخالفت ایدر ان حق سبحانه و تعالی معذبا ایدر (فان الله سدد الذیاب) پس
 زیر بلا شبهه حق جل و علی مخالفت ایدنلر قی عقوبت لودر (ذکر فذوقوه) پس شمد بیکله
 سز ای کافر اولنلر اول عذابی دادک (وان للکافرین عذاب النار) دخی بلا شبهه کفار جهنم
 استکجه سی آخرتده اولمیلدر (بایهم الذین آمنوا الذی القیم الذین کفروا) ای ایمانه کلانلر
 فجن کفر ایدنلری کور سز (زحفا) جوقلق و بری بریله بغلنش اولد قاری حالده (فلا تولوهم
 الا ذیاب) نلر اکسه لرحجو یرمک یعنی نلر قارشو و اوردک فاحک (ومن یولیم یومئذ ذبره
 و هر کیم جنک کوننده انلر اکسه سن چو یردر) (الا متحررا لقیال) مکر او محالده که جنک ایمک
 ایچون دوزنک ایستیه (او متحررا الی فیه) یا اهل اسلامدن بر بشفه گروهه منضم اولمق ایستیه
 ناکه انلر له استعانت ایدم یعنی بر کیمسه که جنک محلند نه دوزنک ایچون فیه و نه بشفه گروهه
 منضم اولمق ایچون دوزنمش اوله (فقد باه یغضب من الله) بلا شبهه خلدان بر خشمده دوزنمش
 اولور (وما یوبه جهنم) و انک فراد کاهمی و زخدر (ولیس المصیب) و یمان دوزنک برورد و زخ
 کور دیلر که فجن بدروقه سینه استن جنک مشتمل اولد لشکر کفار بر دین حمله ایمکله آغاز
 ایدنلر سرور کائنات علیه افضل الصلوات دعایه با سلیوب دیکه اللهم انخرق ما و ع
 ای خدا و ندیم نصرت خصوصنه بکا و یرد بیک و عک برینه کور اول محل حضرت جبرائیل انوب
 سولیکه بر آج طیارق الوب شاهت الوجوه سولیبوب دشمن طرفنه ای صالد حق سبحانه
 و تعالی اول بر آج طیارغی هر مشرک کوزینه دکدر کیمس کوزینه مشغول اولد بلر اهل
 اسلام ملائکه کرام ایلر کفار اوزره حمله ایدن جمعیتلرک نار مار قیلد یلر صنادید فریشتده
 یمش کسنه مقبول و یمش کسنه اسیر ایدنلر بعد اهل بدر افتخار ایمکله با شلد یلر کیمی در یریدک

بن فلاقی اولدردم و کيسو بر ايد يکه بن فلاقی بكونا اسير ايدم حق سبحا و تعالى بواقى منزل يذو بيورد
 قلم تفتوهم) اگر سر کفار قریشك اولد در مسيله افتخار ايد و سر انلری قوتكزه اولد در مدبر (ولكن الله علام
 وليكن ابرو جل جلاله انلری اولدرد (و ما رميت) و سن يا محمد اول اوج طبر اخی امتك (اذا رميت
 فجن بحسب الصورة انه لك وامتك اول مشابه ده دكلد يکه جمله سنك كوزينه بنشله (ولكن الله
 رحى) وليكن تكوى تعالى اند يکه جمله نك كوزينه بنشدر دك ناکه كفارى نابود قبله (وليس
 المؤمنین منه بلاء حسنا) و ناکه اهل ايمان كند و سندن صد و ريش بر كوزل عطا و ر و
 نصرت و غنمدر (ان الله سمیع عليم) بی شبهه کيم حق جل و علا د عاكزى ايشيد بى بنلر كوى
 ابو بلعيدر (ذککم) اول عطاء حسن سزه اى اهل ايمان مقصود اولان در (وان الله مؤمن
 كيد الكافرين) دخی مقصود اولان بودر کيم على التحقيق ايزد و الجلال كفارك جمله سن
 ابطال ايد بچيد ركور ديلر که فجن قریش سرور كائناتك جنكته توجه ايد و بيت ايتديلر
 كلوب كعبه نك پرده لرينه يا بشو ديد يار اللهم انصر احب الفئتين اليك پس حق سبحا و تعالى
 انلره على طريق التهم خطاب ايد و بيورر (ان تستغيثوا فقد جاءكم الفتح) اگر اى كفار قریش
 فتحه طالبا و لور سز على التحقيق سزه فتح كدى يعنى دعا كز حيز قبوله كچوب خدایه سوكل اولان
 اهل دينك نصر في كل (وان تلهوا فتهو خير لكم) و اگر كفردن و پیغمبرك عدا و تندن و انك سز و سزه
 يكدرد (وان تعوذوا تعدد) و اگر پیغمبرك قتاله دوز سز انك نصر تنه دوزر (ولكن يعنى عنكم فكم
 شيئا) و سز دن جماعتك بر آن سنسه دفع ايمكه قادر اولما زلر (ولو كذرت) و اگر اول جماعت
 جوق ايد يار (وان الله مع المؤمنين) و ايزد جل جلاله اهل ايمانله اولد ينجون كند و لر منصور
 اولد يار يا ايها الذين امنوا اطيعوا الله ورسوله اى اهل ايمان اولانلر خدایه و پیغمبرينه
 فرمانبرداريد (ولا تولوا عنه) و اندن بوز جور مك (وانتم سمعون) و حالبوكه سز قرانی و
 نصيحتك فهم و قصد بق ايشتم سين ايشدر سز (ولا تكونوا كالذين قالوا سمعنا) و اولمك
 شول كيمسه كركيکه ديد يار ايشدر (وهم لا يسمعون) و حالبوكه انلر ايشتم لر برايشتمك
 انكله بهره مند اوله لر (ان شئ الله) تحقيقا که بربوزنده حرکت ايد نلرک يمانى
 خدا قنند (الضم) حق سوزى ايشتمك دن صاغر اولانلر در (الكم) طوغرى سوزى يلكدر
 لال اولانلر (الذين لا يعقلون) حق نديرا تيوب فهم ايميانلر يعنى خلقك يمانى شول كيمسه
 بحق ايشيد لر و نه سويلر لر و نه فهم ايمكه متوجه اولور لر (ولو علم الله فيهم خيرا لآتهمهم

و اگر حق سبحا و تعالى انلره بر سعاد از ليه بيلسيك كند و لك ايشيد رقيلا ركد برايشتمك
 انكله منفع اولوردر (ولو اسئتمهم) و بى خيرا ولد قلرك بيلش ايكن انلری ايشيد بى قيليد
 كنولوا) البته ايمان قبول ايمك دن و نوب اول ايشتمك منفع اولوردر (وهم مفرضون
 و حالبوكه كند و لر حق دن بوز جور بياردر (يا ايها الذين امنوا استحيوا لله و للرسول) اى
 ايمان كالا نلر خدایه و رسولنه ايجابت ايدك (اذا دعاكم) فجن سزى پیغمبر جعفر (لما
 يجيبكم) بر شيشه كه سز حيات قيلوب يعنى علوم دينيه يه كه انكله حيات قيا و ب حاصل
 اولور (واعلموا ان الله يحول بين المرء و قلبه) و بيلك كيم على التحقيق ايزد جل جلاله كشيله
 كوكل اراسته اربلق صالور بوكلام خدا نك بنده اولان كال قرينه تمسيدر و اسرارينه
 كاهو حقه مطلع اولسنه تنبهدر (وانه اليه تحشرون) و بيلك كيم على التحقيق شانا بودر
 خدا نك فرمانته جمع اولور سز بس اعمالكزه كوره سزه مكافات ايدر (واتقوا فئنه لا نصير
 الذين ظلموا اينكم خاصه) و بر كناه دن صاقتك كه اگر انك عقوبتى سزه دكر يا كز سز و
 ستم ايد نلره دكر بلكيم جمله كزه دكر (واعلموا ان الله شديد العقاب) و بيلك كيم بلا شيهه
 ايزد ذوالجلال قى اشكينه لودر اول كيمسه كه ضرر خلقه منعك اوله (واذكروا انكم
 قيلل) و ياده كورك اى مهاجر اولانلر اولو قنيكه سز بر از كروه ايد بكنر مستضعفون
 في الارض) بربوزنده زبون قيلنشلر (تحافون ان يخطنكم الناس) قودر سز كه كفار قریش
 سزى قبالر (فاو ليكن) پس تكوى تعالى كند و كرمندن سزه مدينه ده بر و ردر (وايدكم بضر
 و كند و يار ديله سزه قوت و بره (ورزكم من الطيبات) و پا كيزه اولان اسبان دن يعنى
 مال غنائم دن سزه روزى قيلدى (لعلكم تشكرون) ناکه سز خدا نك نعم لرينه شكرايد سز
 يا ايها الذين امنوا اى ايمان كوردن كروه لا تحووا الله و الرسول) خدایه و پیغمبره خيانت
 ايمك يعنى خاطر كرده اولان شيشك خلافت اطهار ايمك (وتحوا اما ناكم) او سزده قويلان
 اما نلره خيانت ايمك (وانتم تعلمون) و حالبوكه سز بياور سز كيم اما نك حفظى اوزر بكنر
 واجيدر (واعلموا انما امواكم و اولادكم فئنه) و بيلك كيم بوندن غيرى بر شى يوقدر كه
 امواكروا و شافلر بكنر بر بخندركه حق سبحا و تعالى سزى انلره مبتلا قلد پس نلر
 محبتى خيانتك ارتكابه سزه باعث اولسنر (وان الله عنده اجر عظيم) و بيلك كيم بلا شيهه
 ايزد ذوالجلال قنده بر اولو مكافات و اراول كيمسه كه خدا نك رضا سن كوزد و ب هوام نفسه

تابع اولئك (يا ايها الذين آمنوا ان تقوا الله) اي يمانه كلاله كرديدن نور فرس (تجمل
 لكم قرائنا) قلوب كزده بر هدایت قبله كه انكه حق باطلد نابر رس (و يكفر عنكم سيئاتكم
 و كمال كزی سز د مبادر) (و يغفر لكم) و ستره مغفرت ابد (والله ذو الفضل العظيم) و
 ايزه ذوالجلال اولو احسان صاحب ديس فضل و كرمندن قوللريك كاهي عفو ايدوب
 تجاوز ايتسه محل عيب دكدر كورد يلكه فني كفار فرس ايشند بلكيم انصار جماعت سلا
 كلوب سرور كاشانه تابع اولد يلو ايشند خوف ايدوب دارلند و نام موضعك حضرتك
 خصونك مشاوره ايتك همچون جمع اولد يلو ابليس لعين دخی بر پيچد صورتك كبر و
 مشور يلو ندم حاضر اولك ارالندن ابو النجدي نام كسته ديك فكم بو كاهاب اولد يلكه محمد
 بر اوده حبس ايدوب آنك درود بوارك با غلبه كا الحق بر خيره قويه سركه مأكول و مشروب
 اتلند و بريله و بوحال اوزره فالسون و لنجه يه دك پيچدي ديك بو فكر صواب دكدر زبرا
 آنك قوم و عشيرتي چوقدر كلوب زور ايله آني الكرون الورلر برلري دخی ديك بنم زايه بو كه آي
 بو شهر دن چقاره سزا ايشند و كره كشتن ابليس لعين ديك بود خي ايدكدر اول اجلد كره
 بوندن كند كد نصركه هر يره كه كيد راتك خلقك الدادوب سركه جنك ايتكه كند و لرك
 كورد بعد ابو جهل خبيث سويلك بنم زاييم بود كه قریش قبله سنك بو يارندن و لاله
 معاهده ايدن عشيرت يارندن بر آدم جمع ايدوب بردن قيلم يله محمد قتل ايدن لرقا في عشيرت
 ار اسنده منتشر اولور بني هاشم خود جمله عشا تره مفاومت ايدن مرلر بس بال ضروره ديتنه
 رضی اولور لر شيخ بخدي بودايي نصوب ايتكدر عقب ابو جهل بوايشه شريعت ايتكدر حق
 جل و علا حبيب اكر مني بوايشدن آگاه ايدوب همان اول كجه سرور كاشانه حضرت علي المرتضى
 دوشكند يانرو ب حضرت مديق ايله غار كند يلو حق جل و علا بومد كور اولان ايتلردا
 حبيب اكر من اول وقعه ده ايتد و كی لطف و احساني تذكیر ايدركا كه شكر اوزره مداومت
 ايدن پس چورد (واذ يذكركم الذين كفروا) دخی خاطر كورد اولوقنيكه كفر ايدنلر سكا تدبير
 حيله ايتديلر (لئن شئوك) ناكه سنی حبله مقيد قبله لر (او يفتلوك) يا مختلف قيلم لره
 سنی اولد و لر (او يفتلوك) يا مكه شهرندن سنی چقارند و لر (و يذكرون) دخی حيله لرك
 تدبيرك ايدن لر (و يذكرون الله) و حق سبحانه و تعالی ايتكدری مكره كوره جز لرك ويرد (والله خير
 الما كبرين) و نكری تعالی جز او ير لرك يكر كيد ركورد يلكه نصيرن الحارث ام سالفه نك

اخبار نندن كاهي و اريد خلی از د رمق همچون دبر كه ايتسه سم محمد المصطفی ديد و كی سوز كی
 بندخی سويلر مزرانفل ايتد و كی كلام جله سنی كچسلك افسانه سيد ر حق جل و علا
 اول خبيثك ديد و كی سوزن خبير ايدوب بيورد (واذ انزلنا عليهم اياتنا) و فني نصر و انباي
 اوزره اياتنا و قور (قلوا قد سمعنا) و برلر علی التحقيق بو كلامی بزايشندك (لئن شئنا لفلقنا
 مثل هذا) ايتسه سيدك بونك كی ديدك (ان هذا الا سنا طير الاولين) بو برشی دكدر الا كچسلك
 افسانلری مرويد ركيم خضر دن اول ناستر سوز لر صادرا و ليج حضرت صلی الله عليه وسلم
 اكاد يكا اي وای سكا بنم كورد و كم سوز خدانك كلاميد ريس نصير بوسوز مقابله سنك
 دعا ايلدي نكه كه حق سبحا و تعالی بيورد (واذ قالوا اللهم ان كان هذا هو الحق من عندك
 دخی ياده كور اولوقنيكه نصير و انباي تمكم بوزندن ديد يلو اي خدا وند مزا كر بو كلام كند و
 قنك ايتد ريش لو غر يلقدر (فامطر علينا اجاره من السماء) پس اوزر بمنز طاش با غدر كره
 سمندن (وايتنا بعد ايليم) يا برالم و بر يچی اسكجه بزه كنور (وما كان الله ليعذبهم) و
 نكری تعالی نلری بدن هلاك ايتدري (وانت فيهم) و حالو كه سن ارالنده سن (وما كان الله
 معذبهم) و از د جل جلاله نلری تعذيب ايد يچی كدي (و هم يستغفرون) و حالو كه كد و
 مغفر قی طلب ايدن لر يعنى ارالنده قلان اهل ايمان غفرانی طلب ايدن لر (وما لهم الا يعذبهم الله
 دخی حضرتك ارالنده اقامتی و مؤمنلرك استغفار ما اينلارندن زائل اوليج قتي ابولك
 كند و لرون ثابت اولد يلكه آنك سبيكه نكری تعالی كند و لرك معذب قبله (و هم يصعدون
 عن السجود الحرام) و حالو كی كند و لر پيچيري و اهل ايمان حرم محترمك زيارتندن منع
 ايدن لر (وما كانوا اولياءه) و بيت شريفك امورينه متولی دكل ايدن لر (ان اولياءه الا
 المؤمنون) شركدن پرهيز ايدنلرون اوزكه بر كجه آنك امورينه متولی دكلدر (ولكن اكثرهم
 لا يعلمون) وليكن چوقدری بيلزركيم نفس الامر ديت شريف اوزره ولايتلری بو قدر
 (وما كان صلاهم عند البیت) دخی دعا لری بيت شريفك قنك برونسنه دكل ايدن (الا
 مكاء و تصديت) الا صغیر ايتك والاله جالمق مرويد ركيم داب اهل كفر بوايد يلكه قرن
 بيت شريفه طواف ايدن لر كك كشيرو قاريلر چيلاق اولوب بر مقارن بری برينه كچره
 اينجند صغیر ايدن لر كك والرك بری برينه چلار لر كك (فذوقوا العذاب) پس اي كفار اسكجه
 دارك يعنى بدرو قعه سنك اولان اسير ككك و قللك چاشني سين لك (يا كائنم نكفرون

ایند بیکر کفر سبیل (إِنَّ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ) تحقیقا شول کیمسه لکه اموالک فی سبیل
 بذل ایدر لر (لِيَصُدَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ) ناکه تکرینک بولند یعنی پیغمبرک متابعتند خلق
 منع ایدر لبوایت بدو روقه سنک بیک بید رنلر حقتد نازل اولد و انلر ایکی کئی ایدلر که
 هر کونده بر لر یاون دوه بوغاز لیو خلقه بید رر دوبر فولد ابوسفیان حقتد نازل اولدی
 فخر احد جنتکده عربدن جمع ایتد و کی کسنه لردن و عدا نیه انلردن ایکی بیک آدم اجر تله
 طونیا و زور لیه قرقویا التون صرف قیلد (فَسَيَنْفِقُونَهَا) پس بلا سگ انلر صرف ایدر لر
 ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً صکره اوزر لینه بریشما نلق و فیغوا و لور زبر مال کندی و
 مقصد حاصل اولد (ثُمَّ يَغْلِبُونَ) صکره آخر الامر د مغلوبا و لور لر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 إِلَى جَهَنَّمَ يَخْشَوْنَ) دخی کفر ایدر نلر دوزخه سور یلور لر (لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ)
 ناکه تکریم نعلی کافر ی مؤمندن آره (وَيَجْعَلُ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ) و کافر قسمینک
 بر مقدار بیتی بر مقدار اوزر قیلوب (فَتَرْكُهُ جَمِيعًا) فی فوجع ایدوب بری برینه متصل
 ایدر (فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ) ند نصکره ای جمله دوزخه قیلار (أُولَئِكَ) اولکر وهکه هرکز
 اسلامه کفر لر (هُمْ أَخَارِئُونَ) کد ولرد را و تونلر (قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا) کفر ایدر لره سوبله
 یعنی ابوسفیان و صحابه سوبله (إِنْ يَنْهَوُا) اگر پیغمبر صلی الله علیه و سلم عداوتند
 و از کوب سلامه داخل اولور لر (يُعَذِّبُهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ) کنا هارندن کجش اشیا کد ولره
 مغفرت اولور (وَأِنْ يَعُودُوا) و اگر محمد المصطفی انک جنکه دوزلر (فَتَذْ مَضَّتْ سُنَّةُ
 الْأَوَّلِينَ) بی شبهه کیم زمان سابقه اولانلر طریق کچشدی یعنی هم ساله که پیغمبر
 اوزر جمعیت ایدوب یمانلر لینه قصد ایدر لر آخر الامر حق نعلی پیغمبر لر بیتی اوزر لینه
 منصور ایدوب انلری هلاک ایدر لر بونلر دخی بو حال اوزر فالور سه او کونه بر عدا منتظر
 اولسونلر (وَقَالُوا لَهُمْ حَتَّى لَا تَكُونُ فِتْنَةٌ) و ای اهل ایمان کفار له جنک ایدر بروقه رک که
 کفر بولمیه (وَيَكُونُ الَّذِينَ كَفَرُوا) و برن قوسی خدای مخصوص اوله و ادیان باطله مضحل اولد (فَإِنْ يَنْهَوُا
 پس اگر کفر دن و از کفر لر (فَإِنَّ اللَّهَ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ) بی شبهه که حق سبتا و نعلی ایشلد کفر
 اشیای بنادر انلره کوره مکافات ایدر (وَأِنْ تَوَلَّوْا) و اگر ایمانی قبول ایتکدن بوزد و ندر لر
 فَأَعْمَلُوا أَنْ اللَّهَ مَوْلِيكُمْ) بیلک کیم علی تحقیق ایزد جل جلاله بار د مجبکدر لر (يَغْنَمْ الْمَوْلَى) خوجل
 و علا غایله کوزل معتمددر (وَيَغْنَمْ الْغَنِيُّ) و غایله ایوبارد جمیددر (وَأَعْمَلُوا أَنْتُمْ عَمَلَكُمْ) دخی

بیلک کیم بلا شبهه کفار دن زور ایدله الدیفکر نیست (مِنْ شَيْءٍ) اوزر بیه اسم شوا اطلاق اولتان نیستدن
 ایلیکه وارنجیه (فَإِنَّ يَنْهَوُا) بیلد بری خدایه مقرر در (وَالرَّسُولِ) و پیغمبره دخی (وَالَّذِينَ كَفَرُوا)
 و پیغمبره قرابت صاحب اولان دخی و انلر عبد المطلبک و هاشمک اولد لر ایدر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا)
 او کس لر و یوقسللر دخی (وَالَّذِينَ كَفَرُوا) و اهل اسلام دن مسافر اولوب انده بریشی اولبان دخی
 و لایته مالی و ارایسه جمهور علی بونک اوزر در که بومقامه خدانک نامی بمن ایچون ذکر اولندی
 و مزبور اولان خمس حضرتک حیانتد بش حصه اولوب هر کروه بر حصه و بر یلور و حضرتک
 و فائتد نصکره حضرت امام اعظم فتد رسول اکرمک و فایرینک حصه ساقط اولوب خمس فلان
 اوچکروه اوزر منقسم اولور ولیکن ذوالقربانک فقرای مساکین ضمنه مندرج اولور لر (إِنْ
 كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ) محذوفه متعلقه درما قبلند مذکور اولان کلام اوزر بیه دلالت ایدر بر
 تقدیر کلام بو کونه اولور که بیلک کیم حق جل و علا خمس مزبور له قیلد و درت حصه سزه اگر تکریمه
 ایمان کور مش ایدیکر (وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا) و اگر ایمان کور مش ایدیکر شول شیئه که قولن اوزر
 یعنی محمد المصطفی اوزر ایتد ریکر ایاندن و ملائکه دن و نصرتدن (يَوْمَ الْقَرَارِ) بد ر کونند که
 اولکونده حق باطلدن آیرلد (يَوْمَ الْقَرَارِ) و لکونکه اهل اسلام و اهل کفر ملاقی اولد یلر
 و الله علی کل شیء قدير و ایزد ذوالجلال هر نسنه اوزر توانا در بر فادر که از کوهی جوق کروه اوزر
 منصور قیلد (إِذَا أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا) بادیدک اولوقیتکه سزای اهل اسلام مدینه یه بقین اولان
 دره نک سمتد سز (وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى) و کفار مدینه دن اوزاق اولان دره نک سمتد در لر
 و اگر کتب اسفل منکم و کاروبانک نلیس یعنی ابوسفیان و صحابی سز دن آشفه در لر (وَلَوْ تَوَلَّوْا
 و اگر سز و قریش جنک ایچون وعده لنوب صکره انلرک حالف و سزک حال کری بیلش اولسید بکسر
 لَأَخْلَقْنَاهُمْ فِي الْمِيعَادِ) البته سز وعده یخلاف ایدر دیکر انلرک هیبتدن زبر انلر بر صلاح بر
 بشمار کروه ایدیلر و سز بر صلاح بر اوزر ایدیکر (وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا) ولیکن اوزر
 اول کیفیت اوزر جمع اولدیکه ایزد ذوالجلال برایش حکم اید که اول ایش ایشلنلر (لِيَهْلِكَ مِنْ هَآئِكَ
 عَنْ يَمِينِهِ) ناکه هلاک اولان شخص بر ظاهر لیلد نصکره هلاک اوله (وَيَخْجِي مِنْ حَتَّى عَنْ يَمِينِهِ
 و ناکه صاع فلان کسنه برایشکارا لیلد نصکره فاله یعنی وقعه بدر ایات عظام دن
 بر ایدر هر کیم فی مشاهده ایتدی بعد میت اولد یا صاع فالدی کابر عذر و بهانه اولماز
 وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ و تحقیقا که خدای ذوالجلال کفر ایدر نک کفر بیه و ایمان کوره نک ایمان

درست آید و کاتبی بی یلور و بد که رسالتی علیه السلام اول کجه که برستی
 جنک بدر واقع اوله جقد در عالم رؤیاده کوردیکه دشمن غایتله زبون و از در پس صحابه کرامه و قسم
 بویه تاویل آید بیکم ان شاء الله دشمن مغلوب و غالب اولور و محابه کرامه بواقع دین شادمان
 اولدیله و بونقی حق جل و علا حبیبه تذکیر ایدق بیورک (اذیریکم الله فی منایک قلیلا)
 خاطر کنور اولو قتی که حق جل و علا سکا کفار لشکرک اویقود که از کوستر دی (ولو ان یکم کثیرا
 واکثر لری سکا بر جوق کروه کوستر سید (لقد کفرتکم و لکن انکم فی الامید البتة جزا من اولوب
 جنک خصوصند اختلاف ایدر بکن (ولکن الله سألکم) ولیکن حق سبحانه و تعالی سلامتی
 انعام آیدتی بونقی حق جل و علا لطف و کرمیله جزا من کدن و اختلاف دن سز صافلد (انکم کلیم
 بیذات الصدور) تحقیقا کیم خدای و الجلال سینه لرده اولان اموره دانا در پس نلردن صادر
 اوله حق اشیا بی بخشی بیلور (واذیریکم) دخی یاده کتورک اولو قتی که حق سبحا و تعالی سز
 کفار کوستر (اذا انقمتم فی غنیمکم قلیلا) انلرله کورشد یککز ده کوزلر بکنده بر از کروه قیلدی
 و بقیله فی غنیمتم) و سز کوزلر نده از قیلدی (لیقضی الله امرکم کان مقصودا) ناکه ایزد متعال بایش
 حکم آید که اول ایش علم قدیمک ایشلمنیک (والی الله ترجع الامور) و ایشلر خداتک فرمانده و نشر
 قیلور (یا ایها الذین امنوا اذا القیتهم فیه) ای ایمانه کلانلر حق کفار دن بر کروه ملاقی اولور
 فانیلوا مکان کزده طورک (واذکروا الله کثیرا) و ایزد متعالی قلب کزده جوق ذکر آیدک (لقد کتم
 فی قلوبکم) ناکه سز ظفر بوله سز (واطیعوا الله ورسوله) و خداتک فرمانده و پیغمبریک سوزینه
 منقاد اولک (ولا تنازعوا و فی امریکم مخالفت ایتک) فتنفسلو و نذهب بیکم که اختلاف کور
 اوتری زبون اولوب و لکنر نابود اولور بومقامه ربع که بیلدر دولته مستعار در اول اعتبار که
 دولته حاصل اولان امورک تمسیت و نفوذی ریجک هتوب و نفوذ نه مشایهدر (واضربوا
 وقال محمده صبر ایدک (ان الله مع الصابرین) که بی شبهه خدا عز و جل صبر ایدنلرله در پس
 انلری محقق و منصور قبلار مریدر کیم حق اهل مک کاربانک مدینه جقد یلر حجه نام
 مکان و اصل اولد قلر نده ابوسفیان کند و لو خبر صالدیکه کاربانک فورنلدی کبر و ییدونک
 ابو جهل دیکه ماد مک بدره کید و باند شرب ایچوب چنکلی شویلمشوز و اند معاضرا و لان
 اعرابه الوان نم بیدر مشوز و نمکن محالدر بعد بدره وارد یلر ولیکن آید کلری آرزولرک برینه
 مرک شرب ایچد یلر و انا لرا و زلرینه فریاد و فغان آید یلر بعد حق جل و علا اهل ایمانی

اوکونه ایشدن نهی ایدق بیورک (ولا تکتوبوا کذبا من کفر جوامین یاربهم بطرا و رداء الناس) و اوله
 شول کیمسه لکبیکه منزله جقد یلر غز ایتک ایچون و خلقک مدح و ثنائسن توقع ایتک ایچون
 و یضمدون عن سبیل الله) و خلق خداتک بولدن منع ایتک ایچون (والله بما یعملون حیط) و
 حق جل و علا ایتک علی ایشلر کلری ایشق فانیلشد پس اکا کوره سز لک و برر کور دیکر کچن قریش
 کاربانک امداد نه جقد یلر بی کانه قیلله سبیلله اولان عداوت قد یلرک تذکیر ایدق کبر و ییدونک
 ایشلدر لرا و حل ابلیس لعین قیلله منزله کبیکه سز لک کانی نام کسنه نک صورتنه
 کبر و قریشه کلوب دیک سز ابو غیرت و حبیبت اید یور سز توقف ایتک که سز بر غلبه ایدر و قدر و اگر
 بی کانه نک عذرین ملاحظه اید سز انلرک ضرر ندن ضامنم و یوسف رده بن سز که بولدا ش جنک محمده
 ملائکه نک انجسین کور یجک فراری فراره تبدیل آید کند و ییدر یلر بومحله بزی بر اقوب فرسن
 جواب و یردیکه بنم کورد بکیم سز کور میور سز حق جل و علا اهل ایمانه بوا حوالدن خبر ایدق بیور
 و اذین لکم الشیطان اعمالکم) دخی یاده کتورک اولو قتی که ابلیس لعین کفار قریشه کند ولرک مزین قیلد
 وقال لا غالب لکم الا یوم من الناس) و دیک سز بکون بر غلبه ایدیمی بوقد و خلقک (واي جاز لکم
 دخی علی التحقیق بن سز بی کانه طرف ندن عهد و پرورم (قلنا زآیت الفشتان) پس اول محل که ایکی کروه
 بری برینه کورندی (فکس علی عقیبه) ایکی و کجه سی اوزره دوندی (وقال انی برئی منکم) و دیک
 بلا شبهه بن سز دن بزارم (ای اری مالا ترؤن) تحقیقا کیم بن کور و در شول میثی که سز آتی کوزلر
 انی لغان الله) بی کانه بن کوریدن قور قورم (والله مشید العقیاب) و تکرری تعالی کند و سندن
 خوف ایتیا نه فق اشکنجه لودر منقولدر کچن بقیه کفار مکته یه دند یلر دیکر بزم بوز غولغز
 سرافه باعث اولد سرافه بوکلامی ایشلدر بیک دیکه ای قوم بیچون بکا افترا ایدر سز بن جیفه کزده
 خبر در اولدم بوز غولغز واقع اولمجه بعد اسلامه کلد کلر نده بیلدر که اوشیطان اید
 اذ یقول المنافقون والذین فی قلوبهم مرض) یاده کتورک اولو قتی که مدینه ده اولان منافق و کولر
 شبهه اولان کسنه لر بدر و قعه سندن دیک یلر یعنی ظاهر اسلامه کوستر و باطن کفر صافلیان
 کروه و ایمانه هنوز ایشلر اید ایمان کروه دیک یلر (عز هو لا و دینهم) بونلر حق اهل ایمانی بیتلر لک
 قدر نلرند اولیان شینه کند ولرک صالد یلر زراول و قعه ده اهل اسلام اوچوز و برج نفر اید یلر
 و کفار بیک بر صلاح شخصه قریب اید یلر چون بوکلام اهل نفاق دن صد و رایتک حق سبحا و تعالی
 جویلرند بیور (ومن یؤکل علی الله) و هر کیم تکرری تعالی لوزر اعتماد ایدر (فان الله عز و جل بی شبهه

کافدر (هو الذی یبذل بنصره و یأمنهم) کند و راول پروردگار که یار دمیله و اهل ایمان را
سکا قوت و برتری (وَأَلْفَ بَیْنَ قُلُوبِهِمْ) و اهل ایمان که کواکبی را رسیده اتصال قیلد که منفس
واحد پایه سنده و دلیر (وَأَنْفَقَتْ مَالِیَ الْأَرْضِ جَمِیْعًا) اگر بر بوزنده اولان اشیا می قوصرف
ایستید که از رنده اصلاح ایتم که ایچون (مَأَلْفَ بَیْنَ قُلُوبِهِمْ) کواکبی را رسیده جمع ایتم که
وَلَکِنْ أَنْتُمْ أَنْتُمْ بَیْنَهُمْ) ولیکن از دجل جلالت قدر کامله سبیل کواکبی را رسیده الفت صالک
ایستید و تحقیقا که از متعال غالب و مقتدر در ایستد و کی شئی البتة اولمیدر (حَکِیمٌ)
ایستد و کی منته بیلورنه کونه یار (وَأَنْتُمْ بَیْنَهُمْ) ای خداوند خبر کتورن وجود شریف (حَسْبُكَ اللَّهُ)
حق جل و علا سکا کافدر (وَمِنْ آتَمَّكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) و اهل ایمان که مسکایر و لک ایدنلره دخی
کافدر بوابت بدر و قعه سنده جنکدن اول غازل اولدی اهل ایمان تقویت و بر مک ایچون
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَ الْكَافِرِينَ عَلَى الْقِتَالِ) ای رفیع القدر اولان ذات پاک اهل ایمان جهاد و زور قدر
إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ) اگر سزدن صابر له متصف کرمی نفر اولورسه معرکه قتالده
يَغْلِبُوا مِائَتًا (وَأَنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا) و اگر سزدن بوز صبر اید می شخص اولورسه کفر ایدنلردن بیک شخصه علیه ایدر لر
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قَوْمًا لَا يَفْقَهُونَ) اول سبیل که انلر بر کرد و هد در که خدای و روز جزای بیلر تا که
تحصیل ثواب ایچون مؤمنلر کی جنکده صبر ایدر لچون حق جل و علا حکم ایستد بکه اهل
اسلامدن بر نفر کفار که اون نفرینه مقاومت ایدر و ب نلره ثابت اولسون و بواش اهل ایمان
كَرَانَ كَلْبًا حَقَّ سَبْحَانَهُ وَتَعَالَى أَنْ لَرْدَن بُو حَكِي تَخْفِيفًا بَلَدًا بِسُورَةٍ (الْآنَ خَفَّفْنَا اللَّهُ
عَنْكُمْ) شدی نکر می تعالی سزدن اول اغز کی بونکل قیلدی (وَعَلِمَ أَنْ فِيكُمْ ضَعْفًا) و علم
قدیمه بیلد بکه سزده زبونلق وار (فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ) پس اگر سزدن صبر
بوز کسنه اولورسه (يَغْلِبُوا مِائَتًا) یکوز کا فری بیکر لر (وَأَنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ) و اگر سزدن
بیک شخص اولورسه (يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ) اهل شرکدن ایکبک شخص بیکر لر (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ) خداوند
و معونه سبیل (وَأَلْفٌ مَعَ الصَّابِرِينَ) و از دجل و علا صبر ایدنلره در مریدر که بدر و قعه
فریشدن بتمش کسنه حضرت ک حضورینه اسیر کوردیلر حضرت صلی الله علیه وسلم
خصوصی ایدر که ابر صحابه ایله مشورت ایددی حضرت ابی بکر الصدیق رضوان الله عنه سوبلد
یار رسول الله بونلر که جوئی قار کدر اولی اولدر که حال زمینه کوره فدیه لک الوب قوی و برین

برکون اوله که اسلامک دولت هدایت کند و لر و اصل اولور حضرت فاروق رضی الله عنه سوبلد یار رسول
الله بونلر که کفر کربنسلر ایدر اولی و انسب بودر که فرمان ایدر سین بیونلر او ریله که حق سبحا و تعالی
انلر فدیه سندن سینه مستغنی قیلشد در حضرت صلی الله علیه وسلم ابوبکر ک سوزینه عمل ایدر
فدیه لک الله حق سبحا و تعالی عنایط یقیلده بوابتی منزل ایدر بیورر (مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ أَنْ يَكُونَ
لَهُ أَسْرَى) بر پیغمبره لائق و سزا کد بکه کند و یه اسیر لر اوله (خَتِيبٌ فِي الْأَرْضِ) روی زمینده
قتل چوقا ایدر ایچند مبالغه ایتمیجه زیرا اسلامی عزیز ایدن و کفری ذلیل قیلان اول ایستد در
تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا) فدیه نک المسیله بوجهانک بقا اولان مالن ایسترسن (وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ) و حق
سبحا و تعالی و بر جهانک ثواب سزده ایستر (وَاللَّهُ عَزِيزٌ) و از دجل و علا لک دوستلر ک دشمنلر اوزر
غلبه ایستد رمکه توانادر (حَکِیمٌ) هر کسک حالته لائق اولان منته بخشی بیلور (لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ
اللَّهِ سَبَقَ) اگر لوح محفوظده نکریدن بر حکم کچس اولمید بکه مجتهد اولان کسنه اجتهاد نده خطا
ایستسه معذب اولماز (لَسْتُمْ فِيهَا أَخَذُوا عَذَابٌ عَظِيمٌ) البتة فدادن لک بفر کسنه دن او تری سزده
بر اولو استکبیه دکردی مریدر که حضرت صلی الله علیه وسلم بیورر که اوزر میزه بر عذاب نازل اولمید
حضرت عمردن و سعد بن معاذدن اوزر که بر کسه اندن نجات بولمزدی ز بر اسعد کد رای حضرت
عمر کد رای کبیدر منقولدر که بوابت نازل اولد قد نص کر صحابه کرام غنیمت مالندن قصرید ایدیلر
حق سبحا و تعالی بوابتی منزل ایدر بیورر (فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ) پس لک بفر کسنه دن بیکک بعضی
فدیه مالبله انتفاع ایدر (لَا حَرَجًا) پاکیزه حلال اولدی حالده (وَأَنْفَقُوا) و فرمان مخالفت
ایتمکد تکریدن خوف ایدر (إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ) بی شبهه کیم خدا عز و جل کما هکزی ستر ایدر
سزده غایتله اسر کر که غنیمتدن لک بفر کشی سزده مباح قیلد استیبال الزولده کتورد بکه حضرت
صلی الله علیه وسلم عیجه سی حضرت عباس که اسیر لک زمره سندن ایددی بیورر کد کد جان و ابی
برادر زاره ک عقیل بن ابی طالب ک و نوفل بن الحارث ک فلاسن و بر حضرت عباس دیک با محمد روا
کور در مسین ک بقیة عمری کد لکله کچریم بود کلو مالی قندن ویره بیلورم حضرت صلی الله علیه
وسلم بیوردی قانی اول التونکه مکة دن جیقه بیک محل ام الفضله و بر سوبلد ک باشه بر حال
کلورسه بوالتون سکا و درت و غله در حضرت عباس بولامی ایستد بیک دیک بوندن سکا کیم
خبر ویرد حضرت صلی الله علیه وسلم بیورر بکه پروردگارم بکا اندن خبر ویرد حضرت عباس
رضی الله عنه اول وقت دیک شهادت کتورم که سن صا د قسین و تکریدن اوزر که بر معبود بوفد و سن

انك رسول من الله بواحوال اوزر خدا دن اوز كه بر كيمه مطلع دكدر او محل حق سبحا و تعا
 بواقي منزل ايد و بورد (يا ايها النبي) اسجدن خبر و برن خوش ذات (قل ان في ايديكم من
 الانبياء) سويله الكريزه اولان كسسه لره اسير لردن (ان يعلم الله في قلوبكم خيرا) حنجل
 و علا كو كالميزد مايمان و اخلاص كور رسه (توكم خير امة اخرجت للناس) سزه و بر رسدن الدين
 شيد برك (وتبقر لكم) و كناهل بركي سزه بار لغار (والله عفو رحيم) و ايند و الجلال اهل
 ايمان شريك حالند واقع اولان كناهل ستر ايد و اسلامه كلكه كند و لره هدايت و بر مكله
 اسر كحضرت عباس رضي الله عنهن مرويد كه حق سبحا و تعا باكي وعد ايتدي بري بوكه بورد
 سندن النان شيدن برك سكا احسان ايدرم كند و به خدا ولسونكه ان احسان ايتدي شيد برك
 اون عبد مملوك و ارد و ادنازي بركي برك التوله تجارته سفر ايد و روزم فوسن بكا و بركي
 جمله عربك موالندن بكا اوسوكيد و ايكفي وعد مغفرتد راميد و ارمكه اني دخي ايفايديز كويمك
 وعد سندن خلافا و ملاز بيت خلافا وعد محالست كز كرم ايد و ليتم كز كند
 وعد را و فاشايد (وان يريدي و اجيائك) و اكر اسير رسن خجائكي استر لره كند و لره بعل برك
 يما في بوزلر (فقد ناول الله من قبل) بي شبهه كه روزمينا فده كند و لردن النان عهدك بوزم سيله
 نكره خيانت ايتديلر (فاكن منكم) پس از دجل و علا سقا و زر لربه مسلط ايتدي (والله اعلم بكم)
 و نكرى تعالى قولك احوال ابوسيلور كاي بنقي اوز لربه حكم ايد (ان الذين امنوا و هاجروا) تحقيقا
 شول كيمسه لره ايمان كور و اوطانلرك ترك ايتديلر (و جاهدوا باموالهم و انفسهم في سبيل الله)
 و مال لربه و جان لربه خدا نك بولند بجا لشديلر (والذين اؤوا و نصرؤا) و شول كيمسه لره اهل
 هجرت مكان و برب كند و لره ياردم ايتديلر (اولئك بعضهم اولياء بعض) او كره و هلم ميراند و بر لربه
 مستولي اولور ايتد اسلامه مهاجرين و انصار بربندن هجرت و نصرت سبيله مبراث لوردي
 مكره اولوا الارحام ايتيله بو حكم منسوخ اولد (والذين امنوا و هم مهاجروا) و شول كيمسه لره
 ايمان كلوب و اوطانلرك ترك ايتديلر (ما لكم من ولايتهم من شئ) مبراث خصوصند اوز لربه
 قوله ايتكدن سزه اصلا بر فسنه بوقدر (حتى مهاجروا) اوطانلرك كند و لرك ايتجه (وان
 استصرؤتم في الدين) و اكر دين خصوصند سزدن ياردم طلب ايد و لربيعي هجرت ايمان اهل ايمان مشركله
 جنگلري واقع و ليحي سزدن ياردم استسه لره (فعلنكم انفسهم) ياردم ملكر اوز ريكزه و اجيد رجميع
 اهل شرك اوزره (الا على قوم بينكم و بينهم ميثاق) مكر اهل شركدن بركوه اوزره كه اركزه و

او ايتد بريمان اولد كه هجرت ايمان اهل ايمان بولور اوزره نصرت ايتيه (والله بما تعملون بصير)
 و خداي و الجلال و قاعهد و نقضدن ايشلد بكار شيشه بينادر (والذين كفروا بعضهم
 اولياء بعضهم) و كز ايدن كروه بر بولور لري بر بولور برك متولي لري (الا تفعلون) اكر ايتد و كه
 فرماي ايشل سز (كنن قسنة في الارض) روي زمينه بر اولوفنه حاصل اولور و او ايمانك ضيفي
 و كنهك ظم بورد (و فساد كبير) و بريوك مفسد دخي ديند ايلور (والذين امنوا و هاجروا و
 جاهدوا في سبيل الله) و شول كيمسه لره ايمان كلوب هجرت ايتديلر و نكرينك بولند بجا لشديلر
 (والذين اؤوا و نصرؤا) و شول كيمسه لره اهل هجرت بر برب ياردم ايتديلر (اولئك هم المؤمنون
 حقا) او كروه كه صفات مزبوره ايله متصفدر كند و لردن اهل ايمان اولور (لهم مغفرة)
 كناهلرك يار نفسى انلره وار (وزي كرم) و نجس و منسز روزي دخي (والذين امنوا من بعد
 و شول كيمسه لره حديبيه صلحد نصكره ايمان كديلر (و هاجروا و جاهدوا معكم) و هجرت ايتد
 جنگله سز بجا لشديلر (فاؤلئك منكم) او كروه زمير كز بولور (واؤلوا الارحام بعضهم
 اولي بعضهم) و قرابت ايه لري بري برك ميراثك المستد ايمان دن احق و اولادر (و كاي ايله
 نكرينك حكنده (ان الله بكل شئ عليم) تحقيقا كيم حق جل و علا هر سنه به دانادر بر سرانه

مستحق اولانلرك زمان استحقا قلوبق ابوسيلور والله تعالى اعلم
 سورة التوبة مائة و ثمانون آية

بوسوره به برامة دينلور يعني كفاردن بيزلر لغى افاده ايدن سوره در دخي خشمه مشعر بر قدي وار
 تفصيل كتب نفا سيرة ميسطو و ايتجه بسمله بوسبيله ترك اولند بيه بسمله امانه مشعر و بوسو
 دفع امان ايچون فازل اولد (براءة من الله و رسوله) بونكرين و رسولندن و اصل اولش بر بيزلر
 (الذين جاهدتم من المشركين) اهل شركدن شول كيمسه كه سز لره عهد بعلد برك كورديلر
 حضرت صلى الله عليه وسلم عربدن بعض اهل شركه عهد و كفت ايتمشد بني ضمره و بني كنانه دن
 ماعدا قولري عهد بوزد يلر حق سبحا و تعالى ايت مزبوره ايله بغير بيه فرمان ايتدي كه انلره بخلنا
 عهد و بيماني بوزه كند و لره سويله (فسيحوا في الارض اربعة اشهر) پس ربوزنده درت اي شول
 و ذي القعدة و ذي الحجة و محرم كرك بعلق امور بركه تمسيت و برك ايچون سزه درت اي مهل و بركند
 و علوا انك غير مخير لري (الله) و برك كيم على التحقيق نكرني تجيز ايتدي دكلسر بعلق هر چند كه سزه مهلك
 و برك اوزر بيه كچر سز عاقبت سزي بولور (وان الله فخرى لكافرين) و برك كيم بلا سلك حق سبحا

از لاله جنگ است که در قور قور میسر (فانته الحق ن تفتوه) پس تکیه می نماید بر سر و از ترس که کند و
 خوف اید سر (ان کتم مؤمنین) اگر اهل ایمان بدید که از ایمان او من اولان تکرینک قور قور سک چکوب
 یکسه دن خوف اید سر (فانلوهم) اهل شر که جنگ اید که (تعبیهتم الله بایدیکم) تکیه می نماید بر سر
 اگر بکند لاله نازی معذب قیلار (و یخیرهم) و انلری خوار و یغیر اید (و یضمرک تمکیم) و او زل زل
 ستره یاردم اید (و یستقیم صدق و قور مؤمنین) و ایمانه کیش بر کره هک سینه لرینه سفا
 باغش و انلری خن اعد دیارین اسلامه دختایمک ایچون بندن کیش بر جماعتی رعد که اسلا
 داخل اولد بلر اهل شر که دن خلی اذیت کورد بلر اذن سرور کاشانه شکایت اید و حضرت صلی الله
 علیه و آله کند و لره میورد که الیچک ان شاء الله تعالی فرج یقیندر (و یذهب غمظ قلوبهم) و کولار که
 انجن یکد رند که انی کفار که اید اسندن کولاری حاصل ایتمش لیک بو آیت غیبده واقع اولان نشید
 خبر و بر د زرا حق سبحا و تعالی وعده سته و فایده و مشرک لری خوار و ذلیل و هالک قیلدی
 و عز بور لره تنفی حاصل اولدی (و یثوب الله علی من یشاء) و حق جل و علا ایستد و کی کسسه
 اوزره توبه ایدر بوانید اولان اخبار و خج واقع اولدی زیرا انلردن عکرمه بن ابی جهل و ابوسفیان
 و سهیل بن عمرو و یونلر که امالی نیجه یکسه لرا ایمانه کلدی (و الله علیهم حکیم) و حق جل و علا
 اولش و اوله جق شبایه دانا هاشمی کاینیغی ایشلیجیدر (اخصبتم ان تترکوا ملککم کان ابدیکری ای
 غزای کرامت ایدن مؤمنلر کیم اولد یغیر حال اوزره ترک اولنه سر) (ولما یعلم الله الذین جاهدوا منکم
 و حال بو که تکیه می نماید بر سر شول یکسه لری که سزدن جهاد ایدیلر نفی عملدن نفی معلومدر یعنی
 سزدن جهاد اید و کفار له دوستلر ایمانلر و لیوب که خدا نکه علی انلر تعلق اید (و لم یخذلوا
 من دون الله ولا رسوله ولا المؤمنین و لیجة) و تکریدن اوزره و پیغیرندن ماعدا و اهل ایمانلر سفا
 دوست ایدندیلر (و الله خیر یما یفعلون) و از جل جلاله ایشلد بیکر شبایه دانا دکتوردیلر کیم
 چن عباس ایدر اهل اسلام فی شرکه و صله و حکم قطعبله توبیح و تعنیف ایدیلر خصوصاً
 حضرت علی المرتضی رضی الله عنه غایله اکا سر زش ایددی حضرت عباس رضی الله عنه دیک سزدن
 عیونیزی عدا اید و محاسنیزی اونود رسن بر مسجد الحرامی عمارت اید و تعظیم ایدرز و حاجیلر صلی الله
 و اسیر قور تر بر حق سبحا و تعالی بوانی منزل اید و بیوردی (ما کان للشرکین ان یغیروا مساجد الله
 اهل شرکه صحیح و جائز کلدیکه تکرینک مسجد لره آبادان ایدلر (شا هیدین علی انفسهم بالکفر
 و حال که نفسلر اوزره کفر ایدلر کوا اولش لرا اظهار شرک ایدلر و تکذیب رسول ایدلر (اولیک خطبت

اعمالهم) و لکر و هک ایشلر کیم انکه افتخار ایدلر باطل اولد (و فی النار هم خالدون) و در و زندگند
 همیشه اقامت ایشلر در (ایما یغیر مساجد الله من امن بالله و الیوم الاخر) تکرینک مسجد لره یکسه
 غیر ایتز اول کیمسه تکرینک و حدانیننه و روز قیامتک وقوعنه تصدیق کتورد (واقامه الصلوة
 و نمازی شر و طبله قیلدی (و انی الزکوة) و اوزرینه واجب اولان مال زکونی و بر د (و لم یخس الله
 و امور دینینه ده تکریدن اوزره یکسه دن فور قدی (فصنوا اولیک) پس شایده صفات مز بوره
 ایدلر متصف اولان کروه (ان یکنوا من المهدین) ملوغری بولی بولنلر که زمه سندن اوله لر (اجعلکم
 سیفایه ایحاج و غارة المسجد الحرام) یا قیلدیکر حجاجک صوار مسبین و عمر اولان مسجد لره
 یا مسبین (کن امن بالله و الیوم الاخر) شول کیمسه نکه ایمانی کیکه تکرینک و حدانیننه و صونکر
 کونک و لسنه تصدیق ایددی (و جاءهد فی سبیل الله) و تکرینک بولند جهاد ایددی (لا یستون
 عند الله) و ابیک قسم تکرینک قنده برابر اولر (و الله لا یهدی القوم الظالمین) و از جل جلاله ارباب
 شرک اولان کروه هدایت ایتز بر انلر شرکی اختیار ایتکلر نفسلرینه ستم ایدیلر (الذین آمنوا و هجروا
 شول یکسه لره که ایمانه کلوب و وطنلر ترک ایدیلر (و جاءهد و فی سبیل الله بائوا لکم و انفسهم) دخی
 تکرینک بولنده اموال لریله و جانلریله چالشدیلر (اعظم درجة عند الله) یا جهنشدن تکرینک قنده
 زیاده اولودر لرشول کیمسه لرنکه بوصفانندن عاریدلر (و اولیک) و انلر که اول کالایه جامع
 هم الفاضل (ون) کند و لرنلر ایچو جهاتک خبر ایدلر (یغیرهم ربهم برحقه فیه و رضوان
 پروردگار لری انلری مرده لند در کند و سندن صد و رایش بر اولور حمله و خشنود لکله (و جنات
 و بر هشتلر له که (کنتم فیها فعیم فعیم) کند و لره ایچند مانقاعی قبول ایتز نعمت و ادر (خالدین فیها
 ابداً) طول اقامتی انلر ایچند همیشه تقدیر ایشلر (ان الله عندک اجر عظیم) تحقیق که
 تکیه می نماید بر سر حق سبحا و تعالی کند و وقتنده بر اولو اجرت وار که دنیا نکه مالی کانسبت و لیجور سنی و حقیر
 کتوردیلر که چن سرور کاشانه مدینه به هجرت ایتکه رخصت اولند صحابه کرامان بر مقلد
 مال و منال و اولاد و عاریتی ترک اید و توجه تام ایدلر مدینه به هجرت ایدیلر بر مقدار
 دیدیلر هجرت ایدر سکت پدیلر یزدن و اوغولر یزدن و عشبیرنلر یزدن کسانک افضا ایدر و لره
 اولان اموال تجارت نابود اولور ضایع قالور پس حق سبحا و تعالی به آیتی منزل اید و بیوردی
 یا ایها الذین آمنوا (لا یخذلوا الیاءکم و اولیاءکم) پدیلر بکری
 و برادرلر بکری دوستلر ایدنک (ان استحبوا الکفر علی الایمان) اگر کفری ایمان اوزره اختیار

ایدر (وَمَنْ يَتُوكُمْ فِي بُيُوتِهِمْ) و سزدن هر یکم انلره دوستلق ایدر یعنی ایندکری ایستی پسند ایدر
 قَاُولُكُمْ هُمْ اَتُواكُمْ) اولکروه که انلره ایشک پسند ایدر کند ولردستم ایدر سیرا
 دوستلقی برنده وضع ایتمدیله (قُلْ اِنْ كَانَ اَبَاؤُكُمْ وَاَبْنَاؤُكُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ يُسُوْهُ اَوْ
 بَدْرُكُمْ اَوْ اَوْغَالُكُمْ يَكُوْنُوْنَ اَعْدَاؤُكُمْ اُولَئِكَ يَكُوْنُوْنَ اَعْدَاؤُكُمْ اُولَئِكَ يَكُوْنُوْنَ اَعْدَاؤُكُمْ) و برامولکه
 انلری فزاند یکن (وَيَجَاوِزُ فَتَحْشَوْنَ كَسَادَهَا) و برمنه که بیع اولما مغندن قورقسن (وَمَسَاكِنُ
 رُضُوْنَهَا) و برمنزله که انلری پسند ایدر سن (اَحَبُّ إِلَيْكُمْ مِنْ اَللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَجِهَادٍ فِيْ سَبِيْلِهِ
 سِرْهٍ زِيَادَةٍ سَوَكِيْدَةٍ خَدَانٍ وَبِيْعٍ بَرْدٍ وَبَوْلٍ زِيَادَةٍ جِهَادٍ اَيْتَمَدَن بَغْيٍ يَوْمُ كُوْرُلُوْكُمْ حَتّٰى
 خَدَانُكُمْ وَرَسُوْلُكُمْ وَجِهَادُكُمْ حَتّٰى اَوْزَرَهُ تَرْجِيْعٌ اَيْدِر سَهْ كَرِ اَخْيَارُكُمْ كَرِ لَه (فَرَبُّوْكُمْ حَقٌّ
 يَّاتِيْ اَللّٰهُ بِاَمْرٍ) منظر اولك اولوقته دك كه تكري تعالى عذابى كوره (وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الْفَاسِقِيْنَ) و حق جل و علاحد و نجا و زاید جماعه طوغری بولی کوستر مزبوت کیمده
 عظیم تمید و ارغایتله نادانداون کیمسه دینی اشیا، مزبوره اوزره ترجیع ایله (لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ
 فِيْ مَوَاطِنَ كَثِيْرَةٍ) قسم اولسونكه خدا عز وجل سزه جنكك چوق برلنده یاردم ایتمدی
 وَتَوَّحُّيْنِ) دخی جنین نام مکانك وقعه سنه ستری منصور قیلدی (اِذَا تَجَمَّعْتُمْ كَثَرٌ مِّنْكُمْ
 فَمِنْ حَوْفٍ لَّغَمَزْ سِرْهٍ پسند یله کدی بیلنك كرك کیم جنین مکه ایله طائف اراسنه برده دره
 سرور کائنات مکه فتحه نصکوره اون یکی بیک مدله ثقیف هوازن قبیله سنك درت
 بیک دلاور یله محاربه یه قصد ایتمدی صغوف مقابلین ایکی طرفدن مهیا اولیجی صحابه کرامك
 بریسی دیکلن تغلب الیوم من قلة بكون اولقدن مغلوب اولمز بعد مجتکه شروع ایتمدیله
 خیلی قتال واقع اولد قد نصکوره اهل اسلامه عجبك شامتی واصل اولوب شکستلری واقع
 اولد ننه که حق سبحا و تعالی بیورد (فَلَنْ نَّغْنِيَنَّ عَنْكُمْ شَيْئًا) پس دشمنك صولتدن سزدن
 برانسنه دفع ایتمدی (وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ اَلْاَرْضُ بِمَا رَحَبَتْ) و اوزر بکره زمین بولغیده طار اولد
 (وَلَقَدْ اَمَرْتُمُوْهُمْ اَنْ يَّكُوْنُوْا رِجَالًا يَّحْمِلُوْنَ اَسْلِحَهُمْ) و دش اولد بکره حاله کورد یلکه اود کلو
 جمعیتدن ثابت اولانلر فقط سرور کائنات ایدی و عجمه سی حضرت عباس رضی الله عنه
 حضرت صلی الله علیه وسلمك بند وکی فاطمك دیزکینه یا بشوب طور مش نا که حضرت
 کندوسن کفار ایچنده صالمیه و حضرت صلی الله علیه وسلمك عم زاده سی ابوسفیان
 و برقلده حضرت علی و حضرت عبداللہ بن مسعود دخی حضرتك حضورتدن ایرلمدیله

و قتل صحابه کرام رضی الله عنهم جمله منزه اولدیله بر مرتبه که بوز غولرک بعض کسته لری مکه
 ایرشد یلر بعد سیدلکونین عجمه سی حضرت عباسه بیورد یکیم خلقی جعفر حضرت عباس بلند
 آواز ایله خلقه ندا ایتمدی که یا عباد الله یا اصحاب الشجرة یا اصحاب سورة البقرة در عقب صحابه
 کرام رضی الله عنهم لبیک لبیک دیرک دونوب جمع اولدیله اول محل جناب رب العزتک فرشتک
 مدده اینوب اهل اسلامه معاشرکک قتالنه شرح ایتمدیله پس حضرت صلی الله علیه وسلم
 بیوردک هذالین حی الوطنین یعنی جنکك قرغونلغی محل بود ربعه بر آوج طیراق کوب مشکره
 طوغری انوب دیکل انهم و اربا الکعبة در عقب یکیمسی طعمه شمشیر اولوب یکیمسی قاتل فرار
 تبدیل ایلمدی ننه که حق سبحا و تعالی بیورد (فَاَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِيْنَةً عَلٰی رَسُوْلِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ
 صَکْرَهُ حَقَّ سَبْحًا وَتَعَالٰی يَغْفِرُ اَوْزَرَهُ وَ مُؤْمِنًا اَوْزَرَهُ حَتّٰى اَيْنَدَرَدُ) و انزل جود لمرؤفا
 و برلشکرلر ایندر دیکه سز انلری کوزلر بکره کورمد یکن و انلرملا نکه کرام ایدر و عددلری بیش
 بیک یاسکر بیک یا اون الی بیک ایله (وَعَذَابُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا) و کفر ایدر نلری معذب قیلد بیکه بیجه
 هلاک و یج بیکلری سیر اولدی و اموالردن حشاکلر اشیا الندی (وَذٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِيْنَ
 وَاُولٰٓئِكَ كَفَرُوْا اِنَّهُمْ كَانُوْا سَاقِیْنَ) ثم يتوب الله من بعد ذلك على من يشاء) بوزر جل جلاله
 اول جنکدن صکره ایستدوکی کسنه اوزره توبه ایله تفضل ایدر (وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ) و حق جل
 و علاحق مغفر تلود رغایتله مرحمت ایلمجیدر که انلرک کاهلرندن نجا و زاید و لطف و رحمت
 احسانله اوزر لرینه تفضل ایتمدی منقولدر که بوجنکد نصکوره هوازن و ثقیفدن برقلد
 خلق کلوب اسلامه دخل اولدیله بعد دیدیلر یا رسول الله اموالرو اهلز بوجنکده غازیلر
 الله قالدی حضرت صلی الله علیه وسلم کندولر بیورد اموالکری و اهلکری اختیار ایدلش
 انلر اهلرک اختیار ایتدیلر پس حضرت صلوات الله علیه جمیع اولاد و انساب و عیالرک
 کندولر باغشلد (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلان کسنه لر (اِنَّمَا السِّرْكُوْنُ بَخْسٌ
 بَوْنٌ اَوْزَرَهُ بَرَسْنَه بوقدر که مشرکومدارلقد رلر (فَلَا يَفِرُّ بِالْمَسِيْحِ الْحَرَامِ) پس عمر
 اولان مسجد بقلشمسونلر یعنی حج و عمره ایتمسونلر (بعد عامهم هذا) بویستلرند نصکوره که بکره
 طغوزنجی سنه سیدر و برقلده حجة الوداع سنه سیدر (وَاِنْ خِفْتُمْ عِيْلَةً) و اگر منعلرند
 اوتری فقری توقع ایدر سز یعنی اگر آنی کان ایدر سز که اهل شرک مسجد الحرامدن کسلدکلرند نصکون
 مکه یه کلان کیدن از اولوب بازارلق و قرنج قالماز (فَسَوْفَ يُعْطِيْكُمْ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ اِنْ شَاءَ) بلاشبه

تکری تعالی کند و گویند سزای دولتند ایدر ایسترسه و فی الحقیقه بوبله اولدیکه بوبله
 اطراف و کافدن مکه ساکنرینه کبدن خبرات بر مکانه کمر و انده اولان خرید و فرخت هیچ برید
 اولماز (إِنَّ اللَّهَ يَنْهَى الْكَافِرِينَ أَنْ يَخْلُقُوا مِثْلَ بَنِي إِسْرَءِيلَ) بی شبهه کیم حق جل و علا قوللرینک احواله دانا اما لک کاینبی
 تحقیق ایدر بجهیدر (فَانْزِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ) جنک ایدک ای اهل اسلام
 سؤل کیمسه لرله که خدا نک و سعادتنه و روز جزا نک وقوعنه تصدیق ایتلر (وَلَا يَحْزَنُونَ
 مَا كُنْزَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ) و غیره انزل شول شیئ که خدا و پیغمبری آتی تحریر ایتدیلر (وَلَا يَدِينُونَ
 دِينَ الْيَحْيَى) و طوغری اولان دینه تابع اولمازلر (مَنْ الذِّينَ اَوْثَقُوا كِتَابَ) صدر آیتد اولان و صوله
 بیاند یعنی شول کیمسه که صفات مزبور ابله متصفندر لک کتاب سماوی مقوله سندن کند
 و برین کسسه لرند (حَقَّ يَعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ) اینک استلا سندن اولان فعله غایتد یعنی اهل
 کتابه جنک ایدک اول وقت که اوز لرینه اولان مالی لر ابله تسلیم ایدر لر (وَهُمْ صَاغِرُونَ
 اَوْ حَالِدٌ كَكَدْ وَلِرْخَوَارِ وَحَقِيرٌ دَرِ) (وَقَالَتِ الْيَهُودُ نَحْنُ احْسَنُ) و یهود طائفه سی دیدیلر حضرت
 عزیر تکری نک او غلیدر بولکای ایلردن برکوه دیدی فن اوز لرینه تخت نصر مسلط اولوب جله
 اخبار لک فیردیکه آرالنده تورای حفظ ایدر بر کیمسه قالمدی بعده که حق سبحان و تعالی عزیر
 احیا ایتدی نه که سورة بقره بیان اولندی تورای بالتمام از برندن اوز لرینه او قودی بوالله
 تعجب ایدر دیدیلر بولر تکری نک او غلی و لسیک بوحال کند و سندن بولنزدی (وَقَالَتِ الْيَهُودُ
 الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ) و ترسا لر دیدیلر حضرت عیسی ایزد ذوالجلالک او غلیدر بوسو ایلرک بر طائفه سی
 دیدی اولوقت که کوردیلر حضرت عیسی علیه السلام بد رسر تولد ایدر اکه و ابرصی ابراء اولمشکر
 احیا ایتدی (ذَلِكَ قَوْلُهُمْ يَا قَوْمِ اِهْمِمْ) مزبور لر دن صادر اولان ناسر اسوز لر اغر ایلر اولان
 سوز لر بد ربیعفا ول سوز دلیل و برهانندن عاری بر مهمل لغردیدر
 بُضَاهُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ) سوز لک مشابه قیلار لر شول کیمسه لک سوزینه که
 کند و لر دن اسبق کافر اولدیلر (فَانْزِلْهُمْ اللَّهُ) حق تعالی ایلر نایود قیلسون (إِنِّي يُؤْفِكُونَ
 بِنِجْهٍ حَقْدَن باطله دو غمش قیلنور لر (اِنْخَدَوْا لَخَبَارِهِمْ وَوَعْدَانِهِمْ رَبَّانِي) خدا نک
 پروردگار لغندن تجاوز ایدر و علم لک و عباد لک پروردگار لر ایدندیلر یعنی خدا نک فرمانک
 بر اقوب احبار و رهبان سوزینه ایدیلر (وَالْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ) دخی مریم او غلی عیسی ای خدا
 ایدندیلر که سولیدیلر او تکری نک او غلیدر (وَمَا أَمْرُهُمْ إِلَّا يَعْجُدُوا لِلَّهِ وَاسْتَعِذُوا) و سابلوکه

بر معبودن اوز که عبادت ایتکه امر اولندیلر و اوزد ذوالجلالدر (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) اندن اوز که بر
 معبود یوقدر (سُبْحَانَ عَمَّا يُشْرِكُونَ) ایتدکاری شرکدن ذات پاک منزهدر (يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ
 بِأَفْوَاهِهِمْ) ایستلر که تکری نک ایشغی اغر ایلر بله سوندن لر یعنی خدا نک و حلا نیتی و زود دلالت
 ایدن حجت و برهان نکذیدیلر بطل قیلق ایستلر (وَيَا أَيُّهَا اللَّهُ إِلَّا أَنْ يَتَمَنَّ نَزْرَهُ) و ایزد جل و علا
 اعلاء توحیدله و اغر از اسلامه نورین تمام اتمیجیه راضی اولماز (وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ) و اگر اهل
 کفر آنک تمام اولسین ایستلر (هُوَ الَّذِي رَسَّلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ) کند و در اول پروردگار
 پیغمبری طوغری بول کوسر مکه و درست دینله بولدی (يُظْهِرُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ) ناکه آنجه دینلر
 اوزره غالب قیلوب ایلر نسخ ایلر (وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ) و اگر ارباب شرک آنک او کونه اولسین
 ایستلر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقْبِلُوا لِدِينِكُمْ) ای ایمانه کلانر تحقیقا که یهود
 و نصاری آنک علما و زهاد لرندن چوق کیمسه لر وار که (لَا يَكُونُ أَمْوَالُ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ يَخْلُقُكَ
 اَمْوَالُ رَسُوْلِهِ بِيَدِهِ) (وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ) و خلق خدا نک بولنده سلوک ایتدکن منع
 ایدلر (وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَتَّقُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) و شول کیمسه لک التور
 و کوشی صا قیلوب تکری نک بولنده اندن معین اولان زکوی و بر مزلر (فَنَسِيْرُهُمْ بَعْدَ اِيْلِهِمْ) ایلر
 مرده لندر بر دردی استکینه ابله (يَوْمَ نَخْتِمُ عَنْهُمْ فِي نَارِ جَهَنَّمَ) و لکوند که دوزخ استشده
 دشوئله الدقلری اموال اوزره فیردیلر (فَنَكُونُ بِهَا جِبَا هُمْ وَجُوهُهُمْ وَظُهُورُهُمْ) ایلر لرله
 ایللری و یا نلر وارقه لر د اغلنور و کند و لر دینلور (هَذَا مَا كُنْتُمْ لَا تَفْقَهُمْ) بودر اول شئی که
 جانلر بکزه آن صا قلدنر (فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) پس صا غلغفرك عذابک دادک (إِنَّ عَذَابَ
 الشَّهْرِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا) تحقیقا که ایلرک صایسی تکری معالینک قنده اون ابکی ایدر
 فِي كِتَابِ اللَّهِ) لوح محفوظه مثبتدر (يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ) لکونده که کولر و بر براندی
 مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ) اول اون ابکی ایک دردی حرم لدر و آنلر رجب و ذی القعدة و ذی الحجة و محمد لر
 ذَلِكَ لِلَّذِينَ الْيَقِيْمُ) بوا ایلرک تحریم اولنسی طوغری دیند ربیع حضرت ابراهیم و اسمعیل دیندر
 و طائفه عربی آنلردن وراثت ایتدیلر (فَلَا تَقْلُبُوهُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ) پس بو حرم ایلدره کند و کزک
 خدمتک هتک ایتکه جانلر بکزه ستم ایتک جمهور علما بونک اوزره در لکه اشهر حرمه جنک
 حرمی منسوخ اولشدر و ایچلر ندمنی اولان ظلمی معصینک ارتکابیلر تاویل ایتدیلر زیر
 اول ایلدره عصیان ایتک غایتله بر عظیم جرمدر (وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً) کواهل شرکله

فوجتک اید (کما یغاثونک کافّة) نه که اندر سرکه فوجتک اید رلر (وَاَعْلَمُوا أَنَّهُ مَعَ الْمُتَّقِينَ) و سبیلکم
 علی التحقیق خدا عزوجل بهیز کار اولانکرله در کوردیلر که دایم بر جاهلیته بوایدیکم چن جنکلی اشناسنه
 هم اولان آی طوغری آنک ایچنده جنکی استیصال ایدو براوزکه آی محرم قیدلر و بونی انلر ایداع
 ایدن جنار بن عوف کانییدی هر ویدر که موسم مجده دوه سی اوزره طور و ب نل ایدر دیکه
 ای معشر اعراب معبودلر بکر سزه محرم آی حلال ایدیلر پس سزدخی ایچنده جنکی حلال کورد اول
 سنه منقض اولیق موسم جدیده یینه دوه سی اوزره طور و ب دیردی بوتلر بکر سزه محرم ایدر ایدیلر
 سزدخی انلر حرمتک طوتک و بوایشه نسی دیرلر دی پس حق جل و علا آنک حکمی بیان ایدو
 بیورک (اِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ) بوندن اوزکه بردننه یوقدر که محرم آی حرمتی اوزکه
 آیه تاخیر ایتک کفره برار فقلقدر زیر بوایش خدا نک تخیر ایدو کنی تحلیل و حلال ایدو کن
 تخیر ایتکدربو بریشقه کفره که یا نلرند اولان کفرله آی جمع ایدیلر (یُضَلُّ بِهَ الذِّينَ كَفَرُوا)
 کافر اولانلر آنکله از غون قیلنورلر (لِيُجْلُوْنَ غَاْمًا) بریل آی حلال ایدرلر (وَ يُخْرِجُوْهُمْ)
 غَاْمًا (و بریل آی حرام ایدر لر یعنی فی حرمق اوزره ترک ایدرلر) لِيُؤْاطُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
 ناکه تکرری تخیر ایدو کی شیشک صابی سین موافق قیلرلر (فَيُجْلُوْا مَا حَرَّمَ اللَّهُ) پس تکرری
 تعالی محرم ایدو کی سنه حلال قیلرلر عددک ملاحظه سیله وفق ملاحظه ایدت
 زین لهم سوء اعمالهم) کند و لره بد استلراسته قیلند (وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِيْنَ)
 و از دجل جلاله بی دین اولان کروهه طوغری بولی کوستر مزمننولد که هجرتک طفوزنجی
 سنه سنه حضرت صلی الله علیه وسلم غزوه نبوکه عزیمت ایدو صحابه کرامه فرمان
 ایدبکه عناعزمتی و اطرفه توجیه ایدلر هوانک شدت حرارتدن بعض کسینه لره یوسف
 اغر کلوب کیم حرکت ایدیلر حق سبحا و تعالی بوابتی منزل ایدو بیورک (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 اِیْمَانَهُ کَلَانَ کَسَنَهُ لَر) ما لکم اذ اقبلکم انفر و فی سبیل الله سزونه عارض اولدیکه
 چن سزه دینلور تکرری تعالی نیک بولنده جهاد ایتک چچک (اِنَّا قُلْنٰ اِلٰی الْاَرْضِ اِغْرَحِ
 ایلو بر سمننه میل ایدر سز یعنی ماکنکرده اقامت ایتکه رغبت ایدر سز (اَرْضِیْتُمْ بِالْحَيٰوةِ
 الدُّنْيَا مِنَ الْاٰخِرَةِ) ایا یقین اولان صاغلفه خشنود اولد کرمی مهنکی سرای برینه (فَا
 مَنَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مِنَ الْاٰخِرَةِ) پس قریبا اولان صاغلفک کجمنسی او برجهانک کجمنسی قشند
 برشی کلدلر (اَلَا قُلِیْلٌ) ابراز کجمنک که عاقل اولان کابرو جهله الدنیا (اَلَا تَنْفَرُوْا فِیْ سَبْعِ
 فِرَقٍ)

عذابا ایما) اگر دعوت اولند یغکرنکه جعفر سزیر در می اشکنجه ایله سزی معذب قیلار نه
 و یستبدلر قوما غیرکم) و سزدن اوزکه برکروه بریکره کورد (وَلَا تَصْرُوْهُ شَيْئًا) و خدا یمنسو
 اولان دینه بردننه ضرر ایتز سزیر بر اکندوسی هر شیدن مستغنیدر (وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ
 قَدِیْرٌ) و از دجل جلاله هر شینه اوزره توانادر (اَلَا تَصْرُوْهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللّٰهُ) اگر کاکاردم
 ایتز سز حق سبحا و تعالی کاکاردم ایدر نکره کندویه یاردم ایددی (اِذْ اَخْرَجَهُ الدِّیْنُ کَفَرًا) چن
 کفر ایدلر کند و یجفر تدیلر (ثانی اثنین) ایکینک ایکجسی ولد یعنی حالده (اِذْ هُمَا فِی الْغَارِ) اولوقدر
 ایکیلری مغاره دمایدیلر (اِذْ یَقُوْلُ لِصَاحِبِهٖ لَا تَحْزَنْ) چن یارینه یعنی حضرت ابی بکر رضی الله
 تعالی عنه یه دیردی الم حکه (اِنَّ اللّٰهَ مَعَنَا) که بی شبهه از دجل جلاله برمله در کوردیلر که
 چن سرور کاشانه اذن اولدیکم مکه دن هجرت اید غزوه ربع الاولک پنجشنبه کیمه سنه
 حضرت ابی بکر رضی الله عنه ک خانه سندن غار نور نام مکان حضرت صدیق علیه توجیه ایددی
 اهل شرک خبردار اولیق طلبلرند شتاب ایدو هر یلوکی بر سمنه کندی انلر کبرکوهی مکان
 معهوده و اصل اولدقلرند حق سبحا و تعالی نک اهل امیله عنکبوت و مغاره نک اغزی اوزره
 خانه اوردو کو کچین آند یوم ترلدی پس کفار غارک قیوسنه نظر ایدنجه خلومقامه دلالت
 ایدن علاماتی کوردو ایچروسنه تعض ایتدیلر و اول ائاده حضرت صدیق رضی الله عنه
 سرور کائنات صلی الله علیه وسلم دیرک یوم مشرکله برسی باغی الته بقرسه بی شبهه بزی
 کورد حضرت صلی الله علیه وسلم اکابورک ما طنک باشین الله نالهما هان اولحل حق
 جل و علا حضرت صدیق علیه ثبات و بردی نته که بیورک (فَاَنْزَلَ اللّٰهُ سَکِیْنَةً عَلَیْهِ) و بر
 قولده ضمیر حضرت راجعلد یعنی حق سبحا و تعالی امنیتی پیغمبری اوزره ایدرکد (وَاٰیَةٌ
 بِحُجُوْدِهِمْ تَرَوْهَا) و اکا تقویت و بردی بر لشکرله که سز انلری کورمد بکر و انلر فرشته لودی
 وَجَعَلَ کَلِمَةً الذِّیْنَ کَفَرُوْا الشُّفْلٰی) و بی دین اولانلر سوزک ایچرک قیلد (وَ کَلِمَةً اللّٰهِ مَعِ الْعُلَیَّا
 وَ تکرینک سوزی یعنی توحید کند و در بوجه دل اولان) وَاللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ (و از دجل و علا
 ایشنده غالب تدبیرنده درست حکم ایدمجیدر (اِنْفِرُوا خِفَافًا وَ ثِقَالًا) غزایه چچک بونکل و اغر
 اولد یغکر حالده یعنی غزایه چچقدن تخلف ایتک اگر کاکا توجیه کز و از و اگر بوق (وَ جَاهِدُوا
 بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ) و اموالکرله و جانلر بکرله سعی ایدک تکرینک بولند (ذَلِکُمْ خَیْرٌ
 لَّکُمْ اَوْ سَعِیْ اَیْمَکُمْ اَیْمَکُمْ کز د سزه بکرکدر (اِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ) اگر بیلور دیکریم سعی ایتک کز سزه

خبر بود در سلامت گزیده که حضرت صلی الله علیه وسلم غزوه تبوک عازم او لیحق اهل اسلام
 اوج فرقه اولدیلر بر فرقه ای جان و کول ایلر رغبت ایتدیلر و بر فرقه ای جیفقه رغبت ایتدیلر
 ایدک ایحق حضرتک فمات مخالفت ایتکه جرأت ایتدیو جیفقیدیلر و بر فرقه ای منافق ایدیلر که
 مدینه ده قلغه رغبت ایدوب بر الای عذاب بارده ایلر حضرتدن اذن الدیلر حق جل و علی بوفرقه
 حفته بوائی منزل ایدوبورد (لَوْ كَانَ عَرَضًا غَرَابًا وَسَفَرًا فَاِذَا هُمْ) اهل دعوت دعوت اولندیلر
 شیء المسیء بقولای نفع دینوی و بر اورنه سفر اولسیدک (لَا تَبْعُوهُمْ) البته سکا موافقت ایدیلر
 وَلَكِنْ بَعْدَتْ عَنْهُمْ آلُفُهُمْ) ولیکن مشتقله کسان مشا اوزر لرینه اوزاق اولدی (وَسَيَحْمِلُونَ
 بَالَهُ) و یقینه خدایر اند ایلر که (لَوْ اسْتَطَعْنَا مَخْرَجًا مَعَكُمْ) فلدت و مکا نما اولسیدک البته
 سرکه جیفقاردق (يَهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ) بویان بینه کذ و جانلرک نابود قیلر لر یعق نك سیبله
 جانلرک بر عذاب مستحق ایدیلر (وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَنَّهُمْ لَكَادِبُونَ) و ایزد و الجلال بیلور که انلر یانلر
 زر اغزایر جیفقه کال استطاعتلری وار ایدک (عَفَا اللَّهُ عَنْكَ) تخلف ایدنلر اذن و بر مکمل
 خصمک ایدیک تفصیل حق تعالی سندن تجاوز ایلدک (لَمْ أَذِنَ لَهُمْ) یچون انلر اذن وورد
 کردیکه توقف اید سن (حَتَّى يَبَيِّنَ لَكَ الْذِينَ صَدَقُوا) ناکه عذر لرند کچک سویلیانلر سکا
 ظاهر اولر (وَتَعْلَمُ الْكَاذِبِينَ) و ناکه عذر لرند بیلان سویلیانلری بیلر سن (لَا يَشْتَأِذُكَ
 الَّذِينَ يُمْشُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) و یا مؤالیم و انفسیم تکریک و خدا بینه و روز
 جزانک اولسنه تصدیق ایدنلر سندن اذن ایتدیلر که امواللریله و جانلریله جهاد ایدیلر
 یعنی ایمانده خلاص صاحب اولانلر جهاده شتاب ایدوب اذن ووزره آتی موقوف قیلر لر دکل انلر
 تخلف ایتکه اذن استلر (وَاللَّهُ عَالِمُ بِالْمُتَّقِينَ) و خدای متعالی رهبر کار اولانلرک احوال مدلل
 إِنَّمَا يَشْتَأِذُكَ الَّذِينَ لَا يُمْشُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) غرضان تخلف ایتک ایچون سندن اذن المنز
 الا شول کیمسه لکه خدانک و خدا بینه و قیامت کونه ایمان کتورنلر (وَأَرْثَابٌ فَلَهُمْ
 وکوللری شکده و شدی (فَهُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا بَدَّ دُونَ) پس انلر کند و شکلرند متحیر اولمشلر
 وَلَوْ رَأَوْا مَخْرُوجًا) و اگر غرض ایچون جیفقی ایسته سیدیلر (لَا عُدَّةَ وَ لَهُ عُدَّةٌ) البته اول
 جیفق ایچون آلات مهیا ایدر لر (وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ) ولیکن حق جل و علا و کتولرک
 استمدی (فَبَطَّيْهُمْ) پس جیات و کسل ایلر کند ولرک غرضان ایقودی (وَقِيلَ اصْعَدُوا
 مَعَ الْقَاعِدِينَ) و کند ولر دینلرک اوتورنلرله اوتورک یعنی حضرت پیغمبر کند ولر اذن وورد

خل انلر دیکه مدینه ده قیلان عورتلر و اشاقلر و خسته لرله قالک (لَوْ خَرَجُوا فِی سُبُلِ
 اراکرده جیفقش اولسیدیلر) ما زادو کم الا خبا لا جیفقه لر بیلر شر و فساددن اوزر که برنق
 سزه ادرنلر دی (وَلَا وَضَعُوا خِلاَئَكُمْ) و البته سخن چینلک و افسادله اراکرده سعی
 ایدر لر (يَبْغُوا لَكُمْ الْفِتْنَةَ) و محالده که اراکرده خلا فی صالمق ایلر سزی مفتون ایتک
 ایتدیلر (وَفِيكُمْ سَمَاعُونَ كَثِيرٌ) و اراکرده انلر ایچون ایشدیلر و ارکه سوزیکری ایشدیلر
 انلر کتورلر (وَاللَّهُ عَالِمٌ بِالْظَالِمِينَ) و حق جل و علا ستمکارلرک لحوالنه دانادر پس
 انلرک ضما نرنده اولان اشیا فی بخشیلر (لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ) قسم اولسونکه بوند
 اسبق فتنه ایتدیلر یعنی احد و قعه سنک ایشک بوزلمسنه و بولد ایشکک ایلر سنه
 طالب اولدیلر (وَقَلْبُوكَ الْأَكْمُورُ) و ایشلری سنکچون دوندریلر یعنی مکر حیللر ایشکک
 بوزلمسچون تدبیر ایدر لر (حَتَّى جَاءَ الْيَقِیْنُ) و لوقته دك نصرت الهیه کلدی (وَوَهَبْنَا لَهُمُ
 وَخَدَانِكَ دینی آشکارا اولدک (وَهُمْ كَارِهُونَ) و انلر انک ظهروک ایتدیلر کتور دیلر که جذر
 القیس حضرتک کلوب دیدی یار سوا الله انصاره معلومدر که بن ساططافه سنه غایتله
 مبتلا بیدنی بوسفره کتورمه قور قمر رونک قایلرینه میل ایدوب مفتون اولورم کرم ایت
 بنی کتوروب فتنه یه صالمه عالم التمز و الخفیات انک حفته بوائی منزل ایدوب بوردی
 وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي) و انلردن بر کیمسه و ارکه سویلر بکا اذن ویر (وَلَا تَقْنِي) و بنی
 مفتون قیلر (لَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطٌ) اکاه اولک کیم فتنه یه دوشدیلر که نفا قیلر ظاهر
 اولدک (وَأِنْ جَهَنَّمَ لَحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ) و تحقیقا کیم دوزخ کفاری بیخیدر قیامت کوننده
 اِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ سَوْفَ تَعْزِلُ) و بعض غزلرند سکا برابولک حاصل اولور منافعلری غم
 قیلار (وَأِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ) و اگر بعض سفر لرده سکا بریما نلق دکر (يَقُولُوا اَوْفَدْنَا كُنَّا
 مِنْ قَبْلُ) دیرلر ایشملرک احیاط فی الدق بوجنک واقع اولدن اول یعنی کند و زایلرک بکنوب
 دیرلر و هله اولاده ایشملری یوملا حظ ایدوب بوسفره کیمدک (وَيَتَوَلَّوْا رُفْقَهُمْ فِرْعَوْنَ) و مجلسک
 دونوب کیدر لر او محالده که کند ولر سونمشلر (قُلْ لَنْ يَصِيَّبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا) سویله
 زه هیچ برنسنه دکر الا اول شئی که تکرری تعالی بزه آتی یازدی (هُوَ مَوْلَانَا) کند و در ایشملر
 اصلاح ایدوب یاردم ایدن (وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُوكَ الْمُؤْمِنُونَ) و ایزد و الجلال اوزره اهل
 ایمان اعتماد ایتسون اوزر که سنه اعتماد ایتسونلر (قُلْ هَلْ تَرْضَوْنَ بِنَا اِلَّا لَعْنَةَ الْحُسَيْنِ

سویله سزیه انتظار ایتمز سن الا یکی یو ککک بریسیین یعنی غزالده ظفر و شهادتدن غیره
 برشی بزه انتظار ایتمز سنر (وَفَحْنُ نَزَقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ) ویز سزه ابکی یمانلغک بریسیین انتظار ایدر که
 اَن تَصِيْبِكُمْ اِنَّهٗ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِیۤ اَنۡ تَرٰی عَالِی سَمٰوٰتِیۡ بِرَاشِحَیْهِ اَیله ده که کذ وقتند
 او یا بدینا) بالالریزله سزه بر عذاب د کدیره که کفر بکزیسیبیکه سزی قتل ایدر ز (فَتَرٰی بَنُوۤا
 پس عاقبتز اوله جق شیشه منظر اولک (اِنَّا مَعَكُمْ مُّتَرِیِّضُوْنَ) که بی شبهه بز عاقبتکز قنق
 شی اوله جفته سز که انتظار ایدر بچیلر زمره دیر که جد بن القیس مزبور غزادن قالمق ایچور
 حضرتدن دستور ایستد بکنده دیک بار رسول الله اگرچه فته تور قوسندن غزایه کما ایستم
 ولیکن عسکر اسلامه مال ایلده مدد ایدرم جق مشحا و بغالی بوآتی کاجواب اولمچون ایدر و
 بیورد (فَلَا تَقْبَلُوْهُ اَوْ کَرِهًا) سویله یا عیله ایدر تکر وار ایکن و بوغیکن مالکزی بذل ایدر
 کن تقبل منکم) سزدن قبول اولما ز یعنی بذل ایدر بکرمال چیز قبوله بجز ایسترسه اول بذل
 رضا حالنده اولسون ایسترسه اگر اه حالنده (اِنۡکُمْ کُنۡتُمْ قَوْمًا فَاسِیْقِیۡنَ) زیراعلی التحقیق سز
 دائرة ایماندن چیقش بکروم ایدر (وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ یَّقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقًا) و برشی آنلری منع ایتمدیکه
 صدقه لری کند و لردن قبول اولنه (اِلَّا اَنَّهُمْ کَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ) الا که بلا شک آنلر خدایه
 و پیغمبرینه قصد یق کورمدیلر یعنی بذل ایدر کلری مالک قبول اولنسیین برشی منع ایتمدی
 الا کفر لری (وَلَا یَاۡتُوْنَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ کَسَالٰی) و نمازک قیلسته کلر لالا و محاله که کندو
 آغر نمشردر (وَلَا یَتَّقُوْنَ اِلَّا وَهُمْ کَارِهُوْنَ) و برنسته فی سبیل الله صرف ایتمز لالا و
 حالبوکی کند و لرا نک صرف اولنسیین ایستمر لوزیرانه آنک ویرمسنده ثواب توقع ایدر لر
 و نه ترک اولنسنده عذاب ملاحظه ایدر لر (فَلَا یُحِبُّکَ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ) پس آنلر
 نه اموال و نه اوسا قلدی سکا خوش کلسونلر (اِنَّمَا یُرِیدُ اللّٰهُ) بوندن اوز که برنسته بوقند
 تکرى تعالى بستر که (لَیُعَذِّبَهُمْ بِمَا فِیۤ اَحْیَوةِ الدُّنْیَا) آنلر جمع و حفظیله کند و لرا حیوة
 دنیویه ده معذب ایلیه (وَتَرٰهُمۡ اَنۡفُسَهُمْ) وار و احکامد نلرندن صحویتله چیقه (وَهُمْ
 کَاۡفِرُوْنَ) و حالبوکه کند و لرا کفر لر یعنی کفر اوزره میت اولوب اموال و اولاد لری کندو
 منفعت ایتمز پس اول اموال و اولاد آنلر استدر ارج اولور (وَیَحْلِقُوْنَ بِاللّٰهِ اَنۡفُسَهُمْ) لاسخی
 اهل نفاق خدایه آند ایچر کریم علی التحقیق کند و لرسزدن در یعنی مسلمانلرک زمره سندن در لر
 (وَمَاۡهُمْ مِنْکُمْ) و حالبوکه کند و لرسزدن دکلر لر (وَلَکِنۡهُمْ قَوْمٌۭ یَّبْغُوْنَ) ولیکن آنلر

برگ و همد لر که قور قور لر (لَوۡ یَجِدُوْنَ مَلٰٓئِکَةً) اگر بر صبیحیق بر بولسید بکر که اکا الجایده لر (اَوْ مَغَارًاۤ اَتَتْ
 یا بر مغاره که آند قیانه لر (اَوْ مَخٰجِلًا) یا بر برده بردلک که ایچنده لغفا ایدر لر (لَوۡ لَوۡاۤیۡسَیۡ) البند
 اکا توجه ایدر لر (وَهُمْ یَحْشَوْنَ) او محالده که کلر لر بیز لر بیز لر کند و لرا برشی دوندن ز کور دیر که
 حضرت صلی الله و علیهم صده نک قسمته فرمان ایلد ابو الجواز منافق حضرتدن اوزری دیدی
 دوستکزه بقر مبستر که صدقانی فون چوبانلری ارا سنده قسمت ایدر کان ایدر که کند و سوسی عدل
 ایدر و روح سبحانه و بغالی بوآتی منزل ایدر و بیورد (وَفِیۡهِمْ مَّنۡ یَّبۡزُکُ فِی الصَّدَقٰتِ) دخی منافق لری
 شول قسم وار که صدقات قسمتد سنی عیبیه منستو فیلر (فَاَنۡ لَّعَنُوْاۤ اَیۡمَانَهُمْ اِذَا کَانُوْا
 برشی ویریلور لر خوشنود اولور لر (وَاَنۡ لَّمۡ یُعْطُوْا مِنْهَا) و اگر اندن برنسته ویریلور لر (اِذَا هُمْ یَسْتَحْشِرُوْنَ
 اولحل کند و لردن ایلور لر (وَلَوۡ اَنَّهُمْ رَضُوْا) و اما انهم الله ورسوله و قالوا حسبنا الله و اگر آنلر خدا و پیغمبری
 کند و لره ویردی شئی پسندید ایدر و دسیسید یلر حق جل و علا بزه کافیدر (سُبُوۡتِنَاۤ اِنَّهٗ مِنْ فَضْلِیۡ
 بلا شبهه خدا عز و جل کند و کرمندن بزه بر احسان ایدر (وَرَسُولُهُ) و پیغمبری دخی بر احسان ایدر که
 شمدی ویردی شیدن زیاده اوله (اِنَّا اِلَی اللّٰهِ رٰغِبُوْنَ) تحقیقا کیم بزیزد و الجلالک کر می
 سمنه میل ایدر بچیلر ز بلا شک بوسوزلرک سویلسی آنلر خیر لوائش اولورد (اِنَّمَا الصَّدَقٰتُ
 لِلْفُقَرٰۤاِ) بوندن غیره برنسته بوقه ز کوة مقوله سی در ویشله در (وَلِلسَّاکِیۡنَ) و بوقسلاو
 حضرت امام اعظم قنده فقیر شول کیمسه در که کفایت ایتمک قدر مال و کسبی اوله و مسکین
 شول کیمسه در که نه مالی و نه کسبی اوله و امام شافعی قنده عکسله در (وَالْعَامِلِیۡنَ عَلَیۡهَا)
 دخی ز کوة اوزرینه عل ایدنلر در یعنی مال ز کوة دخی ویریلور شول کسنلره که آنک جمعده
 سعی ایدر لر (وَلَوۡ لَاقَوْهُ قُلُوۡبُهُمْ) دخی ز کوة کوکلری جمع اولما نلر در و آنلر شول کیمسه لر در که اسلامه
 کلشرد لیکن اسلاملر نه ضعف و لمغله اسلاملری اوزره طور مق ایچون حضرت صلی الله و علیهم
 کند و لره ز کوندن ویردی و حضرتدن صکره حضرت ابی بکر رضی الله عنک خلافتده اجماعک
 انعقادیلر بونلرک سهمی ساقط اولد (وَفِی الرِّقَابِ) دخی ز کوة بیونلر آزاد ایتمکه صرف اولنق
 ایچوند ر یعنی مکاتب اولان قول کردنی قورتر مق ایچون اندن بر مقدار شیشله معاونت اولور
 و الغار میمن) دخی ز کوة ضرورت نفسد ایچون بوج الویبا ایتیمکه طاقلدی اولیا نلر در با صلی
 ذات البین ایچون بورجی اولانلر در نه معصیت ایچون بورجی اولانلر ویریلور (وَفِی سَبِیۡلِ اللّٰهِ)
 دخی ز کوة جهاده صرف اولنق ایچوند ر یعنی آنکه غازیله آت و سلاح و ذخیره النور (وَفِی سَبِیۡلِ

دخی زکوة شهرند مالی اولوب غنیمت زانی اولیان کیمشته در (فَرَضَتُمُ الْمَالَ) نکرى تعالى فتنه
 ثابت اولمش بر فرض حق جل و علا اصناف مزبوره به صدقاتی تعیین ایلدی (وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ)
 وازد ذوالجلال ارباب استحقاق کما ینبغی بلیجید ره رفته محله وضع اید بلیجید رهنمودلر که
 منافق لک رجعی او تورب نفاق لرینه متعلق بعض کلام سوبلشور لر (اِنَّ لَّکُمْ رِیْسًا یُّبْسِیْ یَّکُ یُؤْزِرُ)
 فراغت اید که احتمال وار که محمد کلامی ایشید و رسوال الغزیه باعث اولور که جواب وریدلر که
 محمد براو بیحال آمد در ایستد بکلامی سوبلر ایشید و کی تقدیریه وار و سوزی بر غیری
 قاله فور زری قصد بق اید حق سبحانه و تعالی بواقعی منزل اید و بیورد (وَمِنْهُمْ الَّذِیْنَ یُؤْذُوْنَ
 الْبَیِّنَیَّ) دخی منافق لر دن شول کیمسه وار که ازار ینشد لر لر (وَبِیْمُوْلُوْنَ هُوَادُّنَّ) و دیر لکند و
 هر سوبلن ان سوز ایشید بلیجید (قُلْ اِنَّ خَیْرَکُمْ) سوبله کند و سی سزه کوزل اولان سوزک
 ایشید بلیجید رنه اول وجه اوزره که سز سوبلر سز (یُؤْمِنُ بِاللّٰهِ) خدا نیک و حدایتیه نصیحت
 کور (وَبِیْمُوْلُوْنَ هُوَادُّنَّ) و اهل ایمانی قصد بق اید زری ان لک اخلاصی کند و بی معکول و لشد
 وَرَحْمَةً لِّلَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مِنْکُمْ) و سز دن ظاهر ایمان کورنلر بر رحمتد ربعی بویه دکلد رکت
 دید بکک باطل سوزلر اوزرینه کجه انحق رجعت اید و سزی خلق راستد رسوال ایتسر
 وَالَّذِیْنَ یُؤْذُوْنَ رَسُوْلَ اللّٰهِ) و شول کیمسه لک که خدا نیک رسوله ازار ینشد لر لر (لَهُمْ عَذَابٌ
 اَلِیْمٌ) انلر بر دردی اشکجه وار (یَجْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ کُفْرًا) اهل نفاق سز کچون ای مؤمنان لک اچر لر
 لِرِضْوَانِکُمْ) ناکه سزی خوشنود اید لر (وَاللّٰهُ وَرَسُوْلُهُ اَخْقَانٌ رِّضْوَانٌ) و خدا و پیغمبری اولدر که
 کند و بی خوشنود قیلر (اِنْ کَاثُرًا مُّؤْمِنِیْنَ) اگر اهل ایمان اید لر (لَا یُعْلَمُوْنَ اَنَّهُ مِنْ جِبَارٍ) اَللّٰهُ
 وَرَسُوْلُهُ) ابا بلد بلر کیم شان بودر که هر کیم نکرى به و رسوله خلاف اید لر (فَاِنْ لَّهٗ نَارٌ
 جَهَنَّمَ اَمَّ فَرْدٍ کِیْم دوزخ آتشی کا اوللیدر (خَالِدِیْنِ فِیْهَا) اقامتی علی الدوام اچند تقدیر ایتش
 ذٰلِکَ الْخَرِیْضُ الْعَظِیْمُ) جهنمده همیشه اقامت ایتک اولور رسوال قدر استب التزولده کور دیکه اهل
 نفاق سز اطر بقیله ارا لرنده بر لر کور فرز بر سور ایتوب راز مزى کشف اید حق سبحان و تعالی
 بواقعی منزل اید و بیورد (یَخَذُ الْمُنَافِقُوْنَ اَنْ تَنْزَلَ عَلَیْکُمْ سُورَةٌ) ارباب نفاق فور قورلر که
 اهل ایمان اوزره بر سور ایتوب (تَنْبِیْهُنَّ بِمَا فِیْ قُلُوْبِهِنَّ) اهل ایمان به بلد بر اول شئی که منافق لک
 کولرنده اید (قُلْ اَسْتَهْزِئُوْا) با محمد سوبله استهزا ایدک (اِنَّ اللّٰهَ یَخْرِجُ مَا تَخْذَرُوْنَ) که بی شبهه
 خدا عز وجل فور قد یفکر نشسته چچقا بلیجید ر مریدر کیم غر و نه بکوه منافق لک رجعی

سرور کائنات اوزره مرور اید و بر برینه دیکه با شلدی بوکشی فی کورر میسر کیم نه سودای
 خامه دو شمسدر ایتسر نام اقلینک قلعه لک لکله بواشوق مستعد ر حق جل و علا
 حبیبه اندن خبر ورید پس حضرت صلی الله علیه وسلم انلری حضورینه احضار اید و ب
 بیورد سز بکونه سوز دیر بکزن همان قسم اید و دیدلر بر سزک و اصحابک احوالنه متعلق
 سوز مز بوقدی انحق بولی کیمنا بچون بعض گفتگو اید بورد حق سبحان و تعالی بواقعی منزل
 اید و بیوردی (وَلَتَنْسَأَنَّ النَّفْسَ) دخی قسم اولسونکه انلر دن سؤل اید رس که نه سوبلشور
 لَیَقُوْلُنَّ اِنَّمَا کُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ) البته در لر بوندن اوزره بر نشسته بوقدر که بر سوزلر هر نوعدن
 خوض اید و بوب ایداردق (قُلْ بِاللّٰهِ وَابَیْنَهُ وَرَسُوْلُهُ کُنْتُمْ نَشْهَرُوْنَ) انلر علی طریق التوبیح
 سوبله آیا خدایه و سوز لرینه و پیغمبرینه استهزا اید و بر بکزن (لَا تَقْتَدِرُوْا) عذر کور ملک
 زبر اعد لر بکزن صاف یلاندر (قَدْ کَفَرْتُمْ بَعْدَ اِیْمَانِکُمْ) بی شبهه کیم ایمانی اظهار ایتد بکک کردن
 صکره کافر اولد بکزن (اِنْ نَعَصَّ عَنْ طَاعَتِکُمْ مِنْکُمْ) سز دن بر کور و هدن و از کچر سزک (نَعَصَّ بِطَاقَةٍ
 بر کور و هه اشکجه ماید رز (بَاَنَّهُمْ کَاثُرًا مُّجْرِمِیْنَ) اول سبیل که انلر نفاق اوزر داصر ایتک لر ندن
 اوتری کهنکار اید لر (الْمُنَافِقُوْنَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ) منافق اولان کشیلر و منافق
 اولان عورتلر بر لر بر لر ندن ربعی افعاله و اعتقادده بری برینه مشابهدر (يَا مُرُّوْنَ بِالْمَنَکِرِ
 کفر و معصیتله خلقه امر اید لر (وَيَهْوُونَ عَنِ الْمَعْرِفَةِ) و ایمان و طاعتدن خلعی منع اید لر
 وَیَقْضُوْنَ اَیْدِیَهُمْ) و اللرک طو تر ربعی اللرک خیر ایشلسنه و صدقه و بر مسنه اچر لر
 سُوَالِکُمْ) نکرینک فماتک اوئند لر (فَنَسِیْهُمْ) پس حق جل و علا کند و لک ترک ایتدی یعنی فضل
 و کرمندن کند و لک بی هر قیلد (اِنَّ الْمُنَافِقِیْنَ هُمُ الْفَاسِقُوْنَ) بی شک کیم ارباب نفاق
 کند و لر دخی بر دازه سندن چچقانلر (وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِیْنَ وَالْمُنَافِقَاتُ الْکُفْرَانُ جَهَنَّمَ
 حق جل و علا منافق اولان کشیلر و منافق اولان عورتلر و ایمان کور میانلر دوزخ آتشد
 و عد ایتدی (خَالِدِیْنِ فِیْهَا) اچند علی الدوام اقامتی تقدیر ایتش لر (هَیْ حَبِیْبُهُمْ) دوزخ
 آتشی کند و لره کافیدر (وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُ) و از دجل جلاله کند و لک رحمتدن دور قیلدی
 وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّیْقِمٌ) و کند و لره بر کسبه مش اشکجه وار (کَالَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِکُمْ) سزای اهل نفاق
 سز دن اسبق اولانلر کیم سز کاثور اشد منکم قوه زور جهنمندن سز دن زیاده برک اید لر
 وَاکْثَرًا مَّا وَاوَّلَ اُولَٓئِکَ) و اموال و اوشا قلمچسندن سز دن غایتله چوق اید لر (فَاَسْمِعُوْا

بند نه صا در اولد شمد يلكه ديد و كم سوزه پيشان اولوب توبه ايندم و يو توبه اوزره استقامت
ايندي (وَاِنْ يَنْوَلُوْا) و اگر توبه دن بوز جوړي نفاق اوزره اصرار ايد رلر (فَعَذَابُ اللَّهِ عَظِيمًا) عذاب الله
حق جل و علا کند و لرک بردر لي اشکينه ايله معذب ايدر (فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) بوجها نده و او بجهان
وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ) و بوز نه نلره اصرانه بردوست و نه برادر جي اولور
کورد بکرکه مدینه خلقت نعلبه بن حاطب عوف نامکسته حضرتک حضورينه کلو ديدک يارسول الله
حق سبحا و تعالى حضرت نلرک ايسنه که بني و لمتدا بليه حضرت صلي الله عليه وسلم اکا بيور داي نعلبه
از مالک شکر ايد رسن جوق مال دن کرکدر که شکر ادا ايتکه طافک اويليه بوسوزد نصکره حضور
مزبورده حضرتيه مراجعت ايد و ديدی شول پروردگار حقيقو که سني حقله مرسل قبلدی اگر حق
سبحا و تعالى بکالمالت و بر هر حق صاحبه حقا ادا ايد ر ميسر رسول گرام صلي الله عليه وسلم
اکا دعا ايلک حضرتک دعاسی آنک حقد معتز قبوله کچدی نعلبه برخ قبول ايد تک حق تعالى
اکا برکت صا لديکه کثرتدن مدینه ده اقامتی منیع اولوب مدینه اطرافک برده ده ساکن
اولدی و بواسط کند ويه وقت نمازی جماعتله قبلقدن مانع اولدی بعد نماز کلد بکندن
اونري حضرت اتي صورت کيفيت احوال نه کونا اولد بنگ حضرته عرض اولندی پس بيورک
يا و مع نعلبه و اول ائاده حضرت صلي الله عليه وسلم مال زکوة جمع و لفق ايچون ايکي کسته
بوللندي نفاقا نعلبه اولدغي بره دوشدی اندن مال زکونی ايسند يارحمت مال کند و ي
بوسوز اوزره حل ايد بکه ديدک بوزکوة ديد بکگرشي جزيه در بر غير نسته دکلد رشمد بککه
وارک کيلک تا که بقم يم بوخبر حضرتک حضورينه عرض اوليجي آندن منجب اولد ايزد جل
جلاله آنک حقد بوابتي منزل ايد و بيورک (وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ) و اهل نفاقدن بومقوله
کيسه و ارکه تکريله عهد ايندي (لَنْ اَنْبِئَا مِنْ فَضِيلَةٍ) على التحقيق حق جل و علا کند و کرمند
بز برشي و بر رسه (لَنْ نَصَّدَّقَنَّ) البته صدقه و بر مال زکونی ادا ايد رز (وَلَنْ كُونَنَّ
مِنَ الصَّاحِبِينَ) و ي شبهه صلحا زم رسندن اولورز (فَلَا اَنْبِئُهُمْ مِنْ فَضِيلَةٍ) پس اولوقه حق جل
و علا نلره برشي و برک (يَخْلَوَا بِهِ وَيَتَوَلَّوْا) خدا فرض قبلد بغي نسته نک و بر مسته بخل ايد و ب
ايند کتر عهد و پيمان دن بوز جوړيد بيلر (وَهُمْ مُخْرَجُونَ) و انلر برکروهدر لکه عهد دن اعراض ايتک
دابلر در (فَاعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ) پس اول منع و اعراض کوکلارنده بريد عقیده انلره نتيجه
قبلد (إِلَى يَوْمٍ يَلْقَوْنَهُ) اولکونه دک که ايند کاري ايشی کوردر يعني قيامت کونه دک

عالمينک مکافاتی کند و لره و بريلور (يَا خَلْقُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوْهُ) ول سبيله که تکرير و برکاري
وعد يسخلف ايند بيلر (وَمَا كَانُوا بِكَيْدٍ مُّؤْتُونَ) و اول سبيله که سوز لرند کذب ايد رلر (لَمْ يَخْلَوْا
ايا و عدي خلاف ايد نلر بيلر لميدک) (أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ) على التحقيق خدا عز وجل
ضمير لرند نفاقدن کينلي قبلد قاري شي و ار لرند دين اسلامه متعلق اولان طعن سوز لر
بيلور (وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ) و بيلر لميد بکيم ايزد و الجلال پوشيدک اولان امور کمال
اوزره داناد ر مر ويد که نعلبه زکونی حضرت پيغمبر کورده پيغمبر صلي الله عليه وسلم
اتي قبول ايندي حضرت دار بقايه انفعال ايتد کد نصکره حضرت ابي بکره کورده اولدغي قبول
ايتدی اند نصکره حضرت عمر کوردي اودغي المسين ايا ايندي صکره حضرت عثمان رضی الله
عنه زمانده مر اولدی نفوذ بالله من غضب و لاحول ولا قوة الا بالله منقولد ر کيم سرورک
عليه افضل الصلوات غزوه تبوکده خلق صدقه و بر مسته حضرت پيغمبر صلي الله عليه وسلم حضرت عبد الرحمن
بن عوف درت بيک درهم کور و ديدک يارسول الله سکريک درهمه مالکم درت بيکي ر بيمه فرض
و بر دم و درت بيکي عيالم ايچون قودم حضرت کاخبري دعا ايد و بيورک بارک الله لک فيما
اعطيت و فيما امسکت و بود عانک تاثير بيله حضرت عبد الرحمن مبراشدن ايکي خاقوننک
برسي مستحق اولدغي شيتک مقابله سنده سکسان بيک درهم ايله مصاححه اولندی
و عبد بن عاصم بروصق خرما کورده بعد ابو عقیل انصار برصاع خرما کور و ديدک يارسول الله
دون کچه اخشامدن صباحه دک ايکي صاع خرما ايله صبحکدم بريني عيالم ايچون تلخير
ايند بريني عسکر اسلامه مدد اولق ايچون کوردم حضرت صلي الله عليه وسلم بيورک اهل
خبر دن کلان خبر اوزره بودخي قوليسن اهل نفاق بواحوالی مشاهد ايد بيجک بری بريله شاشوش
ديد بيلر عبد الرحمن و عدی بن عاصم پوشي و برمد بيلر اريا ايتک ايچون و حق سبحا و تعالى
و پيغمبري ابو عقیلک برصاعندن غنيد رلر پس حق سبحانه و تعالى بوابتي منزل ايد و ب
بيورک (الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ) مدح اوليان اوصاف شول
کيسه لره اولسونکه صدقات و بر مسته اهل ايمان دن قطع ايد نلره طعن ايد رلر
(وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ الْجِهْدَ فِيهِمْ) دخی طعن ايد رلر شول کيسه لره که طافلرند اولان نسته دن
اوزکه برشي و بر مکه بوله مرار (فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ) پس انلره استهزا ايد رلر (يَسْخَرُ اللَّهُ مِنْهُمْ
حق سبحا و تعالى انلره مکافاتلرک و بر (وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) و دردی اشکينه انلره در

کتور دیر که اربابا خلاصند اولان عبد الله بن ابی منافقک او علی پد رخصته اولمسه
 حضرتدن طلب اید بکه پدرنه استغفار ایلیم حضرت صلی الله علیه وسلم جیاد و جلاله
 مغفرت طلبا بدجک بوات نازل اولدی (اِستَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا تَغْفِرْ لَهُمْ) ارباب نفاق ایچون
 مغفرت طلب ایت یا انلر ایچون مغفرت طلب ایت یعنی استغفار و عدی انلر محققند مساوی
 زیرا ایچ برسی انلر منفعت ایتنر (اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً) اگر انلر ایچون بخش کره مغفرت
 طلبا بدرسن (فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ) البته حق جل و علا انلر مغفرت ایتنر (ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ) اول استغفارک عدم قبولی انلر اول سببله اولد بکه علی التحقیق انلر کفرناک
 و عدا نیتنه و پیغمبرنک رسالتنه قصد بق کتور دیر (وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ)
 و خدای ذوالجلال کفرده ترمدایدن کروه طوغری بول کوسترمن (فَرِحَ الْخَافِقُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
 خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ) غزادن فلان کسنه لرسوندیلر پیغمبره نصکوه او تورملر یله (وَكَرِهُوا أَنْ
 يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ) وابستمدیلر که ماللریله و جانلریله خدا نکل بولنده
 جالسله (وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ) ویری برینه دبدیلر استیلکده غزایه چیقنر (قُلْ نَارِجَهْمُ شَدِيدٌ
 حَرًّا) سوبله دوزخک انتی حراتجه مندن بواسیلکدن زیاده برکدر (لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ) اگر بیلسدیلر
 غزایه کیمیه نک مقری دوزخدراندن تخلف ایتنر لری (فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا) پس انلر
 از کوسونلر و حوق اغلسونلر (جَزَاءُ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ) حق جل و علا انلر برخوش مکافات
 ایدر فرزند قلری اشیا سببله (إِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ) پس اگر حق جل و علا سق و وندر رسه
 الی طایفه منهنم (مدینه ده تخلف ایدن بومنا فقلرک برکوهی سمته) (فَأَسْتَأْذِنُكَ لِلْخُرُوجِ)
 پس بو غزادن اوز که بر غزایه دخی چیقغه سندن اذن طلبا بدر رسه (فَقُلْ لَنْ تُخْرَجُوا مَعِيَ
 أَبَدًا) سوبله هرگز بنمله چیقنر سنر (وَلَنْ تَقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا) واصلانمله بردشمله جنک ایتنر سنر
 ایتنر رخصتم بالقعود اول مره) زیرا علی التحقیق او تور مغله راضی اولد بکر ایلک کر (فَأَقْعُدُوا مَعَ
 الْخَالِفِينَ) پس فالشارله او تورک یعنی غزایه لیا قتلری و لیان او شافلرله و قاربیلرله قالک
 مرویدر که عبد الله بن ابی منافق مرض موتنده حضرت ایستد حضرت صلی الله علیه وسلم
 اعاد سته و اردی دیدی بار رسول الله سندن ایسترمکی بکا استغفار اید سن و بدنکه ملاصق
 اولان مبارک کوملکه بنی کفیلدره سن و اوزریمه نماز قیله سن قنچیم هلاک اولد حضرت
 صلی الله علیه وسلم مبارک کوملکن تکفینچون بولادی و اوزریمه نماز قیلغه توجه ایتدی

حق تعالی بواتی منزل اید و بیورد (وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا) دخی منافقردن بر اولمش
 کسه اوزره هرگز نماز قیله (وَلَا تُقُمْ عَلَى قَبْرِهِ) وکا استغفار ایتنک ایچون قبری اوزره طورمه
 ایتنم کفر و ایلیم (وَرَسُولُهُ) زیرا انلر علی التحقیق خدایه و رسوله کفر ایتدیلر (وَمَا تَوَاتَوْهُمْ
 فَاَسْتَفْتُونَ) و اولدیلر و حالبوکه کذولر ایمانک دائره سندن چغشالردر (وَلَا تُجَنِّبْ
 أَمْوَالَهُمْ وَأَوْلَادَهُمْ) و اموالری و او شافلری سکا خوش کلسونلر (إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُغْنِيَهُمْ
 بِمَا فِي الدُّنْيَا) بوندن غیری بردشنه یوقیم نکریم تعالی ایستر که اول اموال و اولاد
 سببله انلری مغذ با یلیه بوجمانده (وَتَرْهَقَ أَنْفُسُهُمْ) دخی ایستر که ارواحلر بد نلرندن
 صعبوبله چیقه (وَهُمْ كَا فِرُونَ) او حالده که کندولر ایمانلردر (وَإِذَا أَنْزَلْتُ سُورَةً أَنْ يُسَمِعُوا
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ يُرْمَوْنَ فِرَاقًا مِنْ دُورٍ) و لور بومضمونه که تکرینک و عدا نیتنه قصد یق
 کتورک (وَجَاهِدْ وَامَعَ رَسُولِهِ) و پیغمبر یله جهاد ایدک (أَسْتَأْذِنُكَ وَلَوْ أَلْطَلُّ مِنْهُمْ
 مَنْافِقُونَ) مالیت صاجی و اولانلر سندن دستور طلبا اید و (وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَائِدِ
 وَدِدِیلر نری قوی و یرخانه لره او تور نلرله اوله (رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ) راضی اولدیلر که
 غزایه لیا قتلری و لیان قاربیلرله اوله (وَطَبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ) و کولاری اوزره مهر اورلدی
 فم لا یفقهون) پس انلر فهم ایتنر لکه جهاد ایچنده نه دکلو سعادتلر وار (لَئِنْ رَأَوْهُ مِنَ الدِّينِ
 مَتَّوِّعَةً) لیکن پیغمبر و کند وسیله تکرینک و عدا نیتنه ایمان کورنلر (جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ) و جانلریله خدا نکل بولند جهاد ایتدیلر (وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخِزْيَانُ) و اولکرو و هکصفنا
 جلیله ایله موصوفدر لر ایکی جهانک یونکلری کدولره در (وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْفَيْزُ) و اجماعت
 کندولردر الملردن قورتلوب مقصد اعلا یه ایشلر (أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ) حق جل و علا انلر اماده قیلد بر با غلر که اشجاری الشندن ابرمقلر آفر (خَالِدِينَ فِيهَا)
 ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتشلر (ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) اول نعیمک اماده اولمسی
 اولو قور قلد که مافوقی اولماز (وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ) و صحرا نشینلردن عذر کورنلر
 کلدی (لِيُؤْذَنَ لَهُمْ) ناکه غزایه کتمکه کدولره دستور و یر یله یعنی بادیه ساکنلردن اسد
 و غطفان قیلله لری کلوب غزادن تخلف ایتنک ایچون حضرتدن اذن ایستدیلر بو عذرله که
 فلت الملو و کثرت عیالمر غزایه کتمکدن بزه مانعدر لر (وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 وَادْعَا إِيْمَانَهُمْ) و رسوله یلان سوبلیا نلر او توردی مراد اعرابک اول منافق لریکی

نه غزایکند یلرونه کلوب بر عذر دیندیلر (سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) بلا شبهه انلردن
 کفر اید نلره بر دینلر استکجه دکر (لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ زِبُونُ لِرَازِرِهِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَخَسْتُهُ لِرَازِرِهِ
 وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ) ونستول کیمسه لراوزره که نفقه اید مجک برنسته
 بولرلر (حَرْجٌ) بر کناح یعنی بومر بور اولان اوج قسم غزایه کیمسه لراوزر لینه برکاه مترتب اولان
 اِذَا انْصَحُوا إِلَيْهِ وَرَسُولِهِ فَمِنْ خَلْدَايَه وپیغمبرینه ناصح اولور لر یعنی نلره کیزلده واشکاراده ایمان
 کتور لر (مَا عَلَى الْحُسَيْنَيْنِ مِنْ سَبِيلٍ) ابولک اید نلر لراوزره عتاب یمکه هیچ بول اولماز (وَاللَّهُ
 عَفُورٌ رَحِيمٌ) وایزد ذوالجلال عزادن عذرله تخلف اید نلره مغفرت اید یجید رمعدور
 اولانلره وخصت ویرمکه غایتله مهرباند (وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا اتَّوَكَّلُوا لَمْ يُغْنِ عَنْهُمْ كَيْفَ
 بوقدرستول کیمسه لراوزره که فم سکا کلد یلر ناکه کند ولر غزایه کیمکه قالد ره سز
 قُلْتُ لَا يَجِدُ مَا اتَّوَكَّلُوا عَلَيْهِمْ) کند ولره جواب ویر ویدک بنک مقوله سندن سز
 اوزرینه قالد ره حق برنسته بوله م (تَوَكَّلُوا وَأَعْيَتْنَهُمْ تَقِيصُ مِنَ الدَّمِجِ) وونوب کتدیلر
 اولمالده که کوز لری باشدن قینایوب دوکلور (حَرْجًا لَا يَجِدُونَ) قینو
 جهنتدن که برنفقه اید مجک شی بوله مز لرو بولر انصار دن یک کیمسه اید یلر
 فم خلق غزوه بتوکه دعوت اولند یلر حضرت صلی الله علیه وسلم استانه سعادت
 آشیانته کلوب دید یلر یارسول الله لطف واحساندن ایستز کیم بزه بنجک شی ویرسین
 ناکه اهل ایمانله غزایه کیده لم حضرت انلره جواب ویرد بکه ایستد بکر شی بند بوقدر غزایه
 دونوب کتدیلر (إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَنتَازُونَكَ وَهُمْ أَغْنَاءُ) بوندن غیر ی برنسته م
 بوقدر که ملامت وعتاب شول کیمسه لراوزره در که سندن اذن طلب اید لر وحوالبوک
 کند ولر اید لر (رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ) خوشنود اولد یلر که قاریلرله واولساقلرله
 اوتورمش اولر (وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ) وایزد ذوالجلال کوکلری اوزره مهوردی
 فَمَنْ لَا يَعْلَمُونَ) پس نلر یلر که عاقبتلری نیه وارر (يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
 سز عذر کتور لر فم کند ولره دوز سز بوسفر دن (قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا) اسویده بلان عذر
 کتور مک (لَنْ تُؤْمِنُوا) سز هر کز تصدیق اتمز (قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ أَنْبَارِكُمْ) تحقیقا
 حوئل وعلانی احوال کزدن اکاه قیلد بکه نه مقصدله سز عزادن تخلف اید بکزد
 وَسَبَّحْتَ اللَّهُ عَمَلَكُمْ) وپیغمبریه نکر ی تعالی ایشکری کورر (وَرَسُولُهُ) وپیغمبری دخی کورر که

نفاقدن توبه ایدر سز یلخود اوزرینه ثابت اولور سز (مَنْ رَدَّ دُونَهُ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
 صکره ووش قیلنور سز کزلی واشکار اولان آشیانک بلیجی سی فرمانته (فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ) پس ایشلد بکر ایشدن سز اکاه ایدر سز توبج ولامت انمکه (سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ
 إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لَعْنَةُ الْمُشْرِكِينَ) بقینه عزادن کتد ولره ووند بکر ره سز کچون خدا اید یلر لراوزره ناکه کتد ولر
 بوز جویر وعتاب ایتیه سکر (فَأَنصَحُوا عَنَابَهُمْ) پس انلردن بوز جویر وعتاب ایتیه (إِنَّهُمْ رَجَسٌ
 عَلَى الْحَقِيقِ) انلر بر مرار لغدر لر توبج وعتاب جانلرینه کار اتمز (وَمَا وَهُمْ بِجَنَّتُمْ) وانلر که
 قرار کاه ویر خدر (جَزَاءُ يَمَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ) فزاند لری شسته به مکافات ولق ایچون
 يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِرَضْوَانِهِمْ) منافق ل سز اند ایشلر ناکه کتد ولردن خوشنود اوله سز (فَإِنْ
 رَضُوا عَنْهُمْ) پس اگر انلردن خوشنود اولور سز (فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ) زیرا
 علی تحقیق ایزد ذوالجلال ارباب فسق اولان کروهدن خوشنود اولماز بوانیدن مراد بکه مؤمنلر
 منافق ل عذر نه الذنوب انلردن راضی ولیه لر (أَلَا عَذَابٌ أَشَدُّ كُفْرًا وَفِثًا) بادیه نشیز
 اولان عربک کفر و نفاق اهل حضرت کفر و نفاقندن قیدر (وَأَجْدَرُ أَنْ لَا يَعْزُبُوا عَذَابَهُمْ) واما انزل الله
 علی رسولیه (دخی غیر لرندن زیاده لیا قلدور لر اکاه بیلد یلر خدا پیغمبری اوزره ایدر دوی
 حکامی (وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ) وخدای متعال بادیه نشینلرک واهل حضرت احوالنه دانادر
 مسئی و محسنلرینه عقاب و ثوابدن دکر دوی شید کما بنی حکم اید یجیدر (وَمِنْ الْأَعْرَابِ
 مَنْ يَخُذُ مَغْرَمًا) دخی بادیه نشینلردن بعض کیمسه وار که حق بولند صرف قیلد یعنی شی
 اودل صابر (وَيَرْجِسُ بَيْنَكُمْ الدَّوَابَّ) وروز کارک نقلبانی سز انتظار ایدر یعنی آن بکر که
 دولت اسلامیه والعیاذ بالله منقلب اوله ناکه صرف قیلد یعنی شیبک انفاقدن خلاص بوله
 عَلَيْهِمْ ذَرْئَةُ السَّوْءِ) روز کارک یمان دوشی اوزر لینه اولسوز (وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ) وحق جل و علا
 انفاق محلدن سولید کلری سوز درست ایشید بی ضمیر لرنده اولان فتنه یه دانادر (وَمِنْ
 الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) دخی اعرا بدن بعض کیمسه وار که تکرینک وحادی نشنه وروز
 جزانک وقوعنه تصدیق کتورر (وَيَتَذَكَّرُ مَا يَفُوقُ قُرْبَانَ عَيْنَالِهِ) وجهاده صرف قیلد یعنی شی
 بقینکلر سببی عذاید رخدانک فتنه (وَصَلُّوا بِالرَّسُولِ) دخی آن پیغمبرک دعا لری سببی
 عذاید (إِلَّا أَنْهَا قُرْبَى لَهُمْ) اکاه اولک کیم علی تحقیق صرف اید کلری شی کتد ولره سبب تقریب
 اولور (سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ) بلا شبهه حوئل وعلانی لری کتد ورحمتنه داخل قیلار

یعنی اناری بگویند و بدو که وجود لرینه دخی احاطه یابد در (اِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ) تحقیقا که
 خدای عز وجل درگاه عزیزه تفریب استنباطه مغفرت ابد و لطف و کرمیله کند و لرك اسر کر
 و السَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ) دخی اهل هجرتدن و مدینه خلقندن ایلر
 کید و ايلك اولانلر یعنی بوا یکی کرو هندن جمع اهل ایمان اوزره سبقت ایدنلر (وَالَّذِينَ
 اتَّبَعُوهُمْ بِلُحْزَانٍ) و انلره ایمان و طاعتله متابعت ایدنلر (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ) اخدا عز وجل
 انلردن خوشنود اولدی یعنی طاعتلرك قبول ایددی (وَرَضُوا عَنْهُ) و نعم دینیته یه و دنیوتیه
 نائل اولقلر یله اندن خوشنود اولدیلر (وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) و انلره امداده
 فیلك بریاغلكه قصوری التندن ابرمقلر افر (حَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا) انك ایچنده همیشه بی پایان
 اقامتی نقد بر ایند کلمی حالده (ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) اول خوشنود لق و بهشتلر اولو مقصدك
 حصونیدر (وَمِنْ خَوْفِكُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ) دخی باریه نشینلردن شهر لرك برك
 چوره سنده اولان كسته لردن اهل نفاق وار (وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُّ وَعَلَى النِّفَاقِ) و مینا
 ساكلرندن منافقلق اوزره اصرار ایدن كیمسه لروار (لَا تَقْلِبْهُمْ) سن انلری بیلر سن
 یعنی انلری عینلریله شخص ایتز سن ز براطا لرك اودكلو اسلام ايله اراسته اولمشدركه
 فراست و فطانتله كامل اولان كیمسه اوزره حاللری خفی اولور (لَنْ تَقْلِبْهُمْ) بز انلر بیلور
 انكوكه قلوب اوزره اطلاع ایتك بزه مخصوص (سَعَدَ بِهِمْ مَقَرًا) یقینه انلری ایکی كره
 معذب ایدر ذقتل ايله و رسوا ككه (لَمْ يَرْوُا إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ) صكره بر اولو اشكینه دو منش
 قیلنور لركتور دیلركه اهل اسلامك مخلصلردن اون كسته غزوه نبوكه بی عذر تخلف
 ایندیلر اولوقتكه تخلف ایدنلرك حقتن نازل اولان تهدیدات الهیه بی مشاهده ایندیلر
 بدیلری مسجد شریفك دبر كرینه كند و لرك باغلیوب اند ایچدیلركه كند و نفسمزی بوندن اچر
 حضرت صلی الله علیه و سلم نری اجنبیه حضرت صلوات الله علیه غزادن و نیچك معاد قدیمی اوزره
 مسجد كلوب ایکی ركعت نماز قیلد انلری اول هیت اوزره كورنجه كیف احوالرك سببك صورتك
 اند حاضر اولانلر صورت حالرك سمع شریفه عرض ایندیلر لسا شریفی اوزره بوجار اولدی
 بندخی قسم ایدر مكه كند و لرك اچم بكافرمان اولیچ ایزد غفار بوايت كریمة منزل اید و ب
 بیورد (وَالْخُرُوجُ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ) دخی منافقلردن اوزكه بر كروهكه صوجا لرینه اقرار
 ایندیلر (خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرًا سَيِّئًا) ركوزل ایش برهان ایشه فارسندر لر (عَسَى اللَّهُ

اَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ) شاید خدای ذوالجلال اوزر لرینه مغفرتله دونه (اِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ) یعنی
 خدای عز وجل توبه ایدنك كاهندن نجا و زاید انك اوزره رحمتله تفضل ایدر و بدرك
 فتن بوايت نازل اولدی سرور كائنات صلی الله علیه و سلم انلری احاطه یابدی سر
 كلوب دبدیلر بار سول الله بوا موالمركه نری غزادن الیفودی ایچنده قصد قایت و نری بوا كاهند
 بالكايت حضرت صلی الله علیه و سلم بیورد كیه اموالركدن برشتی لغنه اموالند و حق سببنا
 و تعالی بوا بق منزل اید و بیورد (خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً) انلر مالك اولد قلمی اشیادن
 برصد قه ال (يُطَهِّرْهُمْ) انك سببيله كند و لرك كاهندن پاك قیلر سن (وَنَزَكِيهِمْ) بوا انككه
 حسنا لرك اتر و ب كند و لرك اهل اخلاصدن قیلر سن (وَصَلِّ عَلَيْهِمْ) و دعا ايله و استغفار
 اوزر لرینه میل ایت (اِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ) كه بی شبهه سنك دعا و استغفارك انلره بر
 ارا مدركه انككه جانلری و كوكلری مطمئن اولور و انككه اعتماد ایدر كیم نكری تعالی توبه لرك
 قبول ایددی (وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ) و حق جل و علا انلرك اعترافلرك ایشدیحی نیتلرك ایشدیحی
 بیلجدر اتم بعلو ان الله هو یقبل التوبة عن عباده) یا بیلر لركیم نكری تعالی كند و در
 توبه قبول اید و كاهندن نجا و زاید (وَيُخَذِ الصَّدَقَاتُ) و كند و در صدقه لرك قبول
 ایدر یعنی اخلاص ايله فقرایه و بر دكلمی صدقاتی قبول اید و كند و لره مكافات ایدر (وَأَنَّ اللَّهَ
 هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ) دخی بیلر لركیم ایزد متعال كند و در توبه غایتله قبول اید و فضل
 و كرمیله توبه ایدنی اسر كر (وَقُلْ أَعْمَلُوا بِسَيْرِي اللَّهُ عَمَّكُمْ) دخی سوبله ایستد یك كری ایشك
 بی شبهه خدا عز وجل ایشكری كورر (وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ) و پیغمبری و اهل ایمانی دخی
 وَ سَارِدُونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ) و یقینه كیزلی و اشكارا بلجینك طرفه دو منش
 قیلنور سن (فَيُثَبِّتُكُمْ يَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) پس ایشك یك كری اشیادن نری كاه اید و انلره كوره سزه
 مكافات ایدر بونده غزادن تخلف ایدن اون مؤمنك بدیسنك احوالی ذكر اولند اوچكه
 قالمشك حضرت صلی الله علیه و سلم فرمان ایند كیه صحابه كرامدن بر كیمسه انلره نه
 سوبلیشه و نه سلام و بره اندن طبعیعلری صلیعلله نیتلرك صاف اید و جناب ذوالجلاله
 توبه ایندیلر حق سبحا و تعالی بوا بق منزل اید و بیورد (وَالْآخِرُونَ نَزَحُونَ لَأَمْرًا) دخی تخلف
 ایدنلردن بر بشقه كروه خدا نك فرمانه تاخیر اولمشلردر (إِنَّمَا يُعَذِّبُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ) و انككه
 ایدر ایشك كرمی شی اوزره اصرار ایدر لسه (وَأَمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ) و یا خود اوزر لرینه توبه

ایدر ایند کلرندن بشیمان اولوراسی (وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ) وحق جل وعلا احوال لرینه داناکد ولره
 ایشلد وکی شیشده کما ینبغی حکم اید یجید درویدر کیم عروبن عوف نسلندن اولان طائفه
 قبا نام مکانده بر مسجد یابد یلر تمام اولیجی سرور کائنات صلی الله علیه وسلمدن استعا
 ایند یلر که آنک ایچنده نماز قیلده حضرت صلی الله علیه وسلم واروب آنک ایچنده نماز قیلد
 عزاد لری اولان منافق لره غنم بن عوف و شاف لری د رانلر محسد اید و کند ولر دخی بر مسجد
 یابد یلر اول قصد له که حضرتک دشمنی اولان ابو عمرو راهب شامدن دو ینجک آنک
 ایچنده کند ولره امام اوله پس اتمامی واقع اولیجی سید الانامه کلوب دید یلر یار رسول الله
 خسته و حاجت صاحبنه و یغور لی کجه بر بر مسجد یابد قیستری ایچنده نماز قیلده سر حضرت
 صلی الله علیه وسلم ردا سن الوبانده نماز قیلده توجه ایدی حق سبحا و تعالی بو آیتی
 منزل اید و یورد (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِحَسَنَةٍ أَلْهَمْنَاهُمْ مَا يَشَاءُونَ وَأَعِزَّنَاهُمُ لِمَا كُفِّرُوا عَنْهُ وَلَهُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ)
 بر عباد خانه اید ند یلر مؤمنلره ضرر ایتک ایچون (وَكُفِّرْ) وودین باطله تقویت و بر ملک
 ایچون (وَنَفَرِيقًا يَّاتِيَنَّ الْمُؤْمِنِينَ) واهل ایمان راستند یلر یلر صالمق ایچون (وَارِضَاءًا لِّلْمَنِ
 حَارِبٍ لِّلَّهِ وَرَسُولِهِ مِنْ قَبْلُ) وانظار ایتک ایچون شول کسنه که خدا نله و پیغمبر یله جنک
 ایدی بو مژندن اسبق منقولدر کیم احدی جنکده سرور کائنات اول راهب خبیث دیک هر کوه که
 سنکله جنک ایدر لر البتده بن انلرله بولنلیم و بو حال اوزره مستمر اولد صکر مخین جنکده
 کفار شکست اولد قد نصکر هوان قیلده سیله شامه فرار ایدی بو آرزو یله که قیصر در
 لشکر کتور و سرور کائنات جنک اید حق سبحا و تعالی آنک مقصود خائب قیلو فنسیر شهرده
 کند و بی هلاک قیلد (وَلْيَخْلَفَنَّ اِنْ اَرَدْنَا اِلَّا الْيَحْسَنُ) واول مسجد یابا نلر البتده آند ایچوب
 دید یلر یا پیغمزده کوزل خصلندن اوزر که بر شئی ایستمد (وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اَنَّهُمْ كَاذِبُونَ)
 ویزد جل جلاله شهاد ایدر کیم علی التحقیق انلر یمنلرند بلا نغیلر در (لَا تُمْ فِيْهِ اَبَدًا) نماز
 ایچون ایچنده هرگز طورده (لَتَجِدَنَّ اَسَاسًا عَلَى التَّقْوَى) فتم اولسونکه بر نماز گاه که
 بر هیز کارلق اوزره تمی صالندی (مِنْ اَوَّلِ يَوْمٍ) ابتدا موجود اولدیغی کوندن و اوقبا مسجد ایدر
 حضرت صلی الله علیه وسلم آنی تاسیس اید و مدت اقامتده اشین کوندن جمعه کونده ده
 ایچنده نماز قیلد (اِنَّ اَنْ تَقُومَ فِيْهِ) لافق و مستحقدر که ایچنده نماز ایچون طورده سین (فِيْهِ
 رِجَالٌ يُحِبُّوْنَ اَنْ يُّظَاهَرُوْا) ایچنده برکشیلر و ادر که کند و نفسلر نیک پاک اولسین سوز لر

وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ) وحق جل وعلا کند و نفسلرک پاک ایدنلری سور مرویدر کیم فتن بو آیت نازل
 اولدی سرور کائنات اهل قبادن صور و بیکه ایا ابدست محله و استیجا اید بکزدده نه ایشلر
 خدا عز وجل سز ی پاک کله مدح ایدی جواب و بر یو دید یلر یار رسول الله فضیلا حاجت ایدر یکردن
 صکره اوج طاشله سلنور ز بعد صوابله طهارت ایدر (اَفَنْ اَسْأَلُ نَبِيًّا عَلٰی تَقْوٰی مِنْ اَنْتَ
 وَرَضُوْا خَيْرٌ) پس یا شول کیمسه که دینک یا پسین نکریدن بر قور قور و بر خوشنودلق اوزره
 تاسیس ایدر یکردر (اَمْ اَسْأَلُ نَبِيًّا عَلٰی سَفَا جُرْفٍ هٰذَا) یا شول کیمسه که دینک یا پسین
 بر اوجغه بقلمش یارک کازی اوزره تاسیس ایدر (فَاَنْهٰرِيْهِ فِيْ نَارٍ جَهَنَّمَ) دبعقب اول
 بنایا یجسیله دوزخک آتشد و دوشدی بو کلام تمشیلر اول کیمسه لره حالته که دینلرک
 امور باطله اوزره بنا اید و بکه مالی کند ولرک دوزخده قیلد (وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِيْنَ)
 وحق جل وعلا ستم ایدن کروهه طوغری بولی کوستر من (لَا يَزَالُ يُبْنِئُهُمْ) یا بملش لری منفک
 اولار (الَّذِيْ يُّبْنِئُ) شول بنا که کند ولرانی یابد یلر (رَبِّهٖ فِيْ قُلُوْبِهِمْ) کوکلرند بر شک یعو
 یابد قلی یابی همیشه شک ایتلرینه سبب و نفاق لرینک آرتسنه باعث اولور و بر اول
 بنا کند ولرک شک وازد یاد نفاق اوزره حمل ایدی مرویدر کیم فتن حضرت اوزره بو آیتلر
 نازل اولدی صحابه کرام رضی الله عنهم بر کروهه فرمان اید بیکه واروب اول مسجد یقوب
 خراب ایدر لر و اند نصکره فرمان اید بیکه مدینه خلفنک مز یله لری اول مکان اوله پس بولیند
 طبعلرند بر عقد بغلند بیکه علی الاتصال نفاق و شکری کوکلرند ثابت اولدی بیکه هیچ
 زائل اولماز قالدی (اِلَّا اَنْ تَقَطَّعَ قُلُوْبُهُمْ) مکر کوکلری باره باره اوله که بر شیشک ادراک و اضمار
 لیاقتی اولیه (وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ) و خدا عز وجل یتلرینه دانا اید کلری بنا نلک پیغمسنه امر
 ایدر و کند کرکی کبی برایش ایشلشد (اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰ مِنْ الْمُؤْمِنِيْنَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنْ
 لَهُمُ الْجَنَّةُ) تحقیقا کیم حق جل و علی اهل ایماندن جانلرک و ماللرک صا تون الدیکه مقابله سند
 کند ولره هشت جاودان اوله (بِقَا تِلْكَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ يَمُوتُوْنَ وَيَقْلُوْنَ) بو کلام بیعت
 کفایتنه بیاندر کویا بر کیمسه سوبلد بیکه نه کفایتنه بیع نفوس ایدر لره کاجواب و بر یلد بیکه
 فی سبیل الله جنک ایدر اولدر لر و اولمش قیلنور لر (وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا) شرادن مستفاد اولان
 وعده مؤکددر یعنی حق سبحا و تعالی نلره بویع و شراده کند و اوزره بر درست و عدل اید بیکه
 هیچ تخلف ایتد (فِي التَّوْرَةِ وَالْاِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ) بو کتابلر ده مثبت اولشددر یعنی نه که قرآن

بو وعده ثابت در تورات و انجیل و دخی مثبت اولسدر (وَمَنْ أَوفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ) و کبدر
 بهمانه و قاید رخدادن زیاده یعنی وعده سته هرگز خلاف اولیان خدا را و ز که سی دکل
 فَاسْتَبِشِرُوا بِنَبِيِّكُمْ پس صامت فکر له شادمان اولک (الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ) شول صائق کما
 انکه خرید و فروخت است بکر (وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) و اول بیع ایمت کند و در اول و قور تلوق
 الْكَاتِبُونَ مدح اوزره مرفوع در و ما بعد ند مذکور اولان صفات دخی اول حکده در یعنی
 مذکور اولان اهل ایمان معاصیدن توبه اید نلدر (الْعَابِدُونَ) خدایه اخلاص له قولوق
 اید نلر (الْحَامِدُونَ) هر محظه و هر آن تکرینک نعمت رینه معترف اولانلر (السَّائِغُونَ) تحصیل
 علم ایچون مکادن مکان انتقال اید نلر (الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ) نمازده رکوع سجود اید نلر
 الْأَخِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ ایمان و طاعت له خلقه فرمان اید نلر (وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ) و بد افعالدن
 خلق منع اید نلر (وَالْحَافِظُونَ مِحْدُودَاتِ اللَّهِ) دخی تکر تعالین و صیبن بد و صور لری کوزه د و ب
 بجا و زایمانلر (وَالْمُبَشِّرُونَ الْمُؤْمِنِينَ) و اهل ایمانه مرده و بر یعنی بوخصال ایلله موصوف اولان مؤمنلر
 بهشت جا و دانله و ایزد ذوالجلالک رحمت له مرده لندر مرویدر کیم رسول اکرم صلی الله علیه
 و سلم عیسی بوطالب محضر اولد یعنی محل اکادیک کلمه توحید سوبله تاکه بارک قیامتک
 حق تعالینک حضور ند سنچون انکه احتیاج اید یر اوطالب قائل اولد پس حضرت صلی الله
 علیه و سلم یورده همیشه خدادن سکامغفرت طلب ایدرم بکا اندن او تری منع کلینجه بعد
 اوطالب اولدی حضرت صلی الله علیه و سلم اکامغفرت طلب ایتکه شروع ایلد صحابه کرام
 رضی الله عنهم دخی کفر اوزره اولش اقرار بارینه مغفرت طلب ایتکه باشلد یلر بود لیلله که
 محمد المصطفی خصمنه مغفرت طلب اید یور و بوندن اسبق حضرت ابراهیم پدرینه دخی
 مغفرت طلب ایتدی حق جل و علا بو آیتی منزل ایدق یورده (مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ) پیغمبره و اهل ایمانه جازد کدیکه مشرکله مغفرت طلب ایدله
 وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُوَّةٍ و اگر مشرکله خصم ایسی اید یلر (مَنْ بَعْدَ مَا بَيَّنَّ لَهُمْ أَنَّهُمْ اصْحَابُ الْحَاجِمِ
 کند ولره نمایان اولد قد نصکره کیم علی التحقیق انلر دوزخک اربایدنر (وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ اِبْرَاهِيمَ
 لِأَبِيهِ) و حضرت ابراهیم مغفرت طلب ایتسی پدرینه برنسته دکل اید (إِلَّا عَنْ مَوْعِدٍ وَعَدَهَا
 آيَةُ) الا بر وعده نک و فاسندن او تریکه اخی کند و به وعده ایتش اید (فَلَمَّا بَيَّنَّ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ
 لِلَّهِ بَرَّأ مِنْهُ) پس اولوقته کند و به اشکار اولد کیم پدر خدایه دشمند راندن بیز اولد

إِنَّ اِبْرَاهِيمَ لَا وَاهٍ) تحقیق کیم حضرت ابراهیم حوق اید یجید یعنی رقت قلبی و کثرت رحمتی
 غایتله زیاده در (حَلِيمٌ) لذت اوزره حوق صبر اید یجید که پدر کند و به پدری لا رحمت کند
 اکاجواب و بررک ساستغفرت چون کچمش آینه مشرکله استغفار اید نلر خطاسن بیان
 ایتدی بو آیت اول فعل لری اوزره مؤاخذ اولد قارک بیان ایدق یورده (وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ
 قَوْمًا) و اولما زدیکه حق جل و علا کراهرک مؤاخذ سی کی بر کرده مؤاخذ اید (تَعْدِلُ هَلِيمٌ
 کند ولرک اسلامک بولنه یقشد رد کد نصکره (حَتَّى يَبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ) کند ولره بیان ایتینجه
 بریز اید مجکری شی (إِنَّ اللَّهَ يَكِلُ شَيْئًا عَظِيمًا) بی شبهه کیم ایزد تعال هر شسته یه دانادر پسر
 او بجا عتک الحوائی بخش یلور (إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ) تحقیق کیم ایزد جل جلاله
 کند و به مخصوصد کوکلر و برک باد شاهلری (يُخَيِّمُ وَيُمِيتُ) بی روح اولانلری زنده قیلار و زنده
 اولانلری اولش قیلار (وَمَا أَكَلُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ وَلَا نَصِيرُ) و تکریدن اوز که سز هیم
 برد و ست و نه برارد مجی وار (لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ
 الْقُسْفَةِ) تحقیق کد حق جل و علا توبه ایتدی پیغمبر اوزره و مشقت محندن کند و به اویان
 مهاجرین و انصار اوزره دخی توبه ایتدی یعنی کاهلرک انارندن کند ولرک مبرا قیلدی و عتقا
 العصر غزوه نبوکند بواسم ایلله او مجندن ستمیه اولدیکه ایچنده غازیلر عظیم مشقت
 چکد یلر بر و تبه ده که اون آدم بریکه مشرک اولد و شدت غطشندن دوه اشکنه سنک شون
 ایچد یلر و ایکی آدم برکوند بر خرما ایلله اکتفا ایتد یلر و ایزد کیم مهاجرین و انصار بو مشقتلری
 چکد یلر حق سبحا و تعالی کند ولرک بونکلر مدح ایتدیکه مشقت ساعندن حضرت پیغمبر تابع
 اولد یلر (مَنْ بَعْدَ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِنْهُمْ) اولحد نصکره که یقشد کیم نلر دن بر و کد
 کوکلری پیغمبرک متابعتندن دونه (ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ) صکره حق جل و علا اوزر لرینه مرجع له
 دوندیکه پیغمبره متابعت ایتد یلر (إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُمْ رَوْفٌ رَحِيمٌ) بی شبهه کیم ایزد جل و علا انلر هر تلوق
 ایدق کند ولرک غایتله اسرکر (وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خَلَقُوا) دخی توبه ایتدی شول اوچیکسه
 اوزره که احوال لری تأخیر اولدی (حَتَّى إِذَا صَافَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِأَرْحَبَتِهَا) اولوقته د که
 خلقت اعرضندن او تری زمین و سعیتله اوزر لرینه طار اولد (وَصَافَتْ عَلَيْهِمُ أَنْفُسُهُمْ
 و شدت غم و فسادندن جانلری اوزر لرینه طار اولدی (وَوُظِّنُوا أَنَّ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ
 و سید یلر کیم تکرینک غضبندن برنسته یه صغیق اولماز مکر کند و نک غفرانه (فَتَابَ عَلَيْهِمْ)

مکره حوجل و علا و زدرینه مرجه دوندی (لَتُؤْتُوا نَكَاحًا ابْنَةً كَارِيَةً بِشِمَانِ اُولُو ب
دونه لر (اِنَّ اللهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ) بی شبهه کیم حق سبحا و تعالی کند و در پشیمانانک نوبه سن قبول
اید و اوزدرینه مرجه نفضل ایدن (بَاوُفَاءُ الَّذِينَ آمَنُوا بِقَوْلِ اللَّهِ) ای ایمان کلان کسسه لدر
نگریدن خوف ایدک (وَكُتُوبًا مَعَ الصَّادِقِينَ) و ایمان و عهدده راستگو اولانلرله اولک (لَا كَانَ
لَا هِلَ الدِّينِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ) طیبه ده سکنی ایدنلر و صحرا نشینلردن اطرافلرند اولان
کسسه لرم جائز کلدک (أَنْ يَخْلُقُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ) خدا نک پیغمبری حکمکنن مختلف اید لدر
و لا یزعموا بآفئیسهم عن نفیسهم) و انلرله لا یؤد کلدک جانلرک صافنه لر اول شید نک کذوی
جانی اندن صافندی (ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ) اول وجوب متابعت اول سببیل در کیم علی التحقیق متابعت
ایدنلر (لَا يُضِلُّهُمْ ظَلْمًا) کند ولره دکر برشته لک (وَلَا يَنْصَبُ) ونه بر بولرلق (وَلَا يَخْصِمُ) ونه
بر ابلق (فِي سَبِيلِ اللَّهِ) خدا نک بولنده (وَلَا يَطُوقُونَ مَوْطِئًا) ونه بر بصله جویره بصرلر (يَغِطُّ
الْكَفَّارُ) که بصغی کفاری اجعلند در (وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَمَلٍ شَيْئًا) و بر دشمندن بر الش الزلر
قتل و اسیر و هب کبی (إِلَّا كَيْفَ كُنْتُمْ بِعَمَلِكُمْ صَاحِبِينَ) الا آنک سببیله کند ولره بر کوزل ایش
یازیلور حاصل کلام بوکه غزایه کیدن اهل ایمان بومشقلرله هر فردی دیکجک آنکله ثواب
مستحق اولور لر (إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ) تحقیقا که حق جل و علا ابولک ایدن
جماعتک ثوابک ایترمز (وَلَا يَنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً) دخی اهل ایمان نکری بولنده بر کوچک نفقه
بذل ایتزلر (وَلَا كِبْرَةً) کونه بر بولک (وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا) و کملرند بر بر کملر (إِلَّا كَيْفَ لَهُمْ
الْأَكْثَرُ) کند ولره یازیلور (يَجْزِيهِمْ اللَّهُ لِحَسَنٍ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) ناکه خدای ذوالجلال اول اعمالک
مقابله سننده ال کوزل ایشلرینک سزاسن کند ولره بنشدر دگورد لکه حق مختلف ایدنلرک
حقنه مزبور اولان ایشلر نازل اولد اهل ایمان قولری جهاد ایمکه نیت اید و مسائل فقیه
مخصیصنی اهل اید یلر حق سبحا و تعالی کند ولرک اندن منع اید و یورد (وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ
لَيَنْفِرُوا كَافَّةً) و اهل ایمان لا نق دکل ایدیکه برن غزایه جقه لر (فَلَوْ لَا تَفَرَّقَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ
بِسَ كَرْدِ رَکَه هر قبیله دن برکروه انلر دن غزایه جقب برکروه لقاله (لَيَنْفِقُوا فِي الدِّينِ
نَاکَه امور دینیه ده بیلکی پیدا اید لر (وَلَيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ) و ناکه غزایه کیدن
کروه ل غزادن کند و ستملرینه دوند کلدن مخصیل اید کلمی عمل ایلر ارشاد اید و نکریدن
فورقند لر (لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ) ناکه اندا اید کلمی شبیلله انلر نفسلرک ایمان اشیادن حفظ

اید لر (لَا يَتَّبِعُهُ الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمان کلانلر (فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ) کفار دن سزه بقیر
اولانلرله جنک ایدک (وَلَيُعَذِّبُنَا فِيكُمْ غِلَظَةً) و سزده درشتک بولسونلر یعنی جنک ایچند
سزده برکک و صبر مشاهده ایتسونلر (وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ) و بیلک کیم علی التحقیق حق
جل و علا برهنر اولانلرله در کند ولرک حفظ و حراست ایدر (وَإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً) و اول
محل که قرآن مجید دن بر مقلد سوزا اید بولر (فَيُتْلَى مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ) منافقلردن شول کیمسه و ارک
بولد ایشلرینه دیر (أَنْتُمْ زَادْتُمْ عَلَيْهَا آيَاتِنَا) فقکر در که بوسوره کند و ایمان ارتدی (فَأَمَّا الَّذِينَ
آمَنُوا فَرَأَوْهُمُ آيَاتِنَا) پس اما شول کیمسه لکه ایمان کتورد یلر انلرله ایمان ارتدی (وَهُمْ يَسْتَشِيرُونَ
وَحَالِبُونَ) اول کلامک نزولی سببیله کند ولر مزلور لر (وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ) و اما شول
کیمسه لکه کولکلرند در دوار (فَرَأَوْهُمُ رَجَعُوا إِلَى رَجْسِهِمْ) انلرله مزلور لغزینه بر مزلور لقر ارتدی
یعنی وجود لرند اولان کفر اول سوره سببیله ارتدی (وَمَا نَفَاؤُهُمْ كَافِرُونَ) و اولد بیلر
و حالبو که کند ولر ایمانلر در لر (أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ) یا بومنا فقل
تأمل اید و کورمز لر میکم علی التحقیق کند ولر هر یلک برکزه یا ایکی کوه مصیبتلرله مبتلا اولور لر
(لَا يَتُوبُونَ) بوند نصکره نفاقدن توبه ایتزلر (وَلَا تَهْتَدُ كُرُون) ونه کند ولر بند و نصیحت
اولور لر (وَإِذَا مَا أَنْزَلْنَا سُورَةً) و حق قراندن بر سوره منزل اولور (نَنْظُرُ بَعْضُهمُ إِلَى بَعْضٍ
بِرِي رِيْنِه اشارت ایدک بقوبه بر لر هل ریکم من کید) هیچ بر کیمسه سزی کورری پیغمبرک
یاندن فالقهسه کز بعد بر کیمسه کند ولرک کورمزسه فالقوب کیدر لر و اگر بر کیمسه کند ولرک
ملاحظه ایدر سه او تورمش قالور لر (لَهُمْ أَنْصَرَفُوا) مکره رسولک فورقوسندن حضرتک
مجلسندن و نوب کیدر لر (أَصْرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ) حق سبحا و تعالی کولکلرک دوشمش قبلسون قرآنک
فهمندن (يَا أَيُّهَا قَوْمُ لَا يَفْقَهُونَ) اول سببیله که بلا شبهه انلر سوء عقیده لرندن بر شنی
تعقل اید و فهم ایتزلر (لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ) قسم ولسونکه سزه کند و نوع کزدن
بر پیغمبر کلدی (عَزَّزْتُ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ) دشوار در اوزرینه یورلغکر (حَرَيْصٌ عَلَيْكُمْ) ایمان کلکرا و زور
غایتله حریدر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) اهل ایمان غایتله مهربانلق اید و کند ولرک جوق
اسر کر (فَإِنْ قُلُوا أَفَلَّ حَسْبِيَ اللَّهُ) پس اگر سکا ایمان کتورمکدن بوز جویرر سه سوبله نکری
تعالی بکا کافدر (إِلَّا إِلَهُ الْإِنْسَانِ) کند و سندن اوز که حقله بر معبود بوقدر
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ) آنک اوزره اعتماد ایدم (وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ)

و کند و در جمیع اجسامه محیط اولان جسمک ایسه و الله اعلم بالقوا

سوره یونس مکتبه و می مائت و تسع اسرار
بسم الله الرحمن الرحیم

ال ان معنا سند مجوق اخلاق و از نه که سبقت ایندی و بر قوله دخی معناسی بوکه الله الرحمن
تلك ايات الكتاب الحكيم) بوسوره حکم اوزره مشتمل اولان کتابک ایندی در (ان كان للناس عجباً
ایا خلقه برام غریبی ایدیکه (ان اوجبت الی رجل منهم) کد و جنسارندن برکشیه فرشته
ایله خبر کو ندرد که (ان انذر الناس بشر نوءک خدا نك عذابندن قور قدر (و بشر الذین
امنوا بایمانه کلا نلری آنکه مرده لند (ان کمم قدم صیدی عند ربهم) کیم علی تحقیق کد و
برورد کارلری قنده عالم از لده سبقت ایتمش بر کوزل مرده وار (قال الکافر و ان هذا السیر
مبین) بدین اولانلر دیدلر تحقیقاشان بوکه محمد المصطفی بر اشکا راجاد و در (ان ربکم الله
بی شبهه کیم ربکرازد ذوالجلال و در (الذی خلق السموات و الارض فی سبته ايام) سول ایزد
ذوالجلال که کوکری و بری الی کون مد نك براندی (ثم استوی علی العرش) صکره اعظم مخلوقا
اوزره مسئول اولد (تذکر الاخر) حکمتک مقتضاسی اوزره کائناتک ایشن تقدیر ایدر (ما من
شیع الا من بعد ذینه) عالمه هیچ بر دیکو یوندر صکره و دستورند نصکره موجود اوله یعنی
انکر که زعم ایدر کیم یوندر کند و لره شفاعت ایدر از علری باطلد رزیرا عالمه خدا دن دستور
بر شفاعتی یوندر و ممکن دکدر که یوندر اذن و بریله شفاعت ایتمکه (ذلکم الله ربکم
اول صفات جلیله ایله منصف اولان ای مخاطب اولانلر خدا عز و جل برورد کار بکزد در
فَاعْبُدُوهُ پس کا قولق ایدک (افلا تذکرون) یوندر نصکره چون تفکر اینتر سکره بیل سز
عباده مستحق اولان ذات پاکد رنه الار کزله یا بد یغکر پتار (الیه ترجعکم جمیعاً
دونکرکز قور کند و حکم در (وعد الله) خدا نك وعدا یتمی (حقاً) بر درست و عدلکه
جمیع مخلوق قبول ایتمر (ایه تبدوا خلق) بی شبهه کیم خدا عز و جل عالمی ایجاد ایدر (ثم بعد
پس ای نابود قیلد و نصکره احیا ایدر ایخیری الذین امنوا و عملوا الصالحات) بالقیض
ناکه ایمانه کلوب کوزل عمل ایشلدا نلره کند و عدلیله مکافات ایله (والذین کذبوا لکم شراب
من جمیع) و کفر ایدلر قیفسر سودن کند و لره ایچیلک شنی وار (و لکم عذاب الیم) و دردی ایچیلک
دخی (بما کانوا یکفرون) ایتدکاری کفر سبیلله (هو الذی یجعل الشمس عیاناً) کد و در شول

قادر بخار که کوششی ایشع صاحبی قیلد (والفر نوراً) و اید و شتک ایسه قیلد بعض علما بوکا
ذهب اولدیکه بر سینه روشنک بحسب الذات ایسه اکاضیا دینلور و اگر بحسب العرض
ایسه آنک اوزره نور اطلاق اولور (وقدره منارل) وایه قرنلقر تقدیر ایتدی یعنی آیه
یکری سکر مکان قیمن ایتدیکه هر بر کون و بر یکجه بریست حلول ایدر (لتعلموا عذر
النسین و انفسها) ناکه بر لارک صای سن و اوقاتک حسابک بیلله سز (ما خلق الله ذلك
الا بالحق) مذکور اولان اشیای تکرری تعالی براندی الاطوعر بلغله (تفصل الايات
لقوم یعلمون) دلائل قد بر بیان ایدر بر کرده که بیلور لر یعنی انلره تفکر ایدر و برشی فهم
ایدر لر (ان فی اخلافا للیل و النهار و ما خلق الله السموات و الارض) تحقیق که کجه نك
و کوندر نك نور ظلمله مختلف اولقلرنده و حق جل و علا کو کور و برده براندی اشیاده لایان
لقوم یعلمون) صانعک وجودینه دلائل ایدر نشانلر وار بر کرده که عواقبدن قور قور لر
ان الذین لا يرجون لقاءنا) تحقیق اشرا کیمسه لکه حشر و نشری انکار ایتد کلرندن
او قری بولشم غمزده امید طومر لر (و رتسوا یا حیوة الدنيا) و بوجهانده اولان صماغله
اکتفا ایتدیلر (واظموا بها) و آنکه آرام پیدا ایتدیلر (والذین لهم عن اياتنا غافلون
و شول کیمسه لکه کد و لکر کما نملک ایاتندن بجنوردر لر (اولفک) اول مذکور اولان کسملر
ما و هم النار یا کما نوا یکسبون) قور کا هلد و زخ آتشیدر قوراند قاری بمان اعمال سبیلله
ان الذین امنوا و عملوا الصالحات عند ربهم ربهم بایمانیم) تحقیق اشول کیمسه لکه ایمانه
کلوب کوزل عللر ایشلدا بیلر ایمانلری سبیلله برورد کار کد و لره بر یول کوسر که آنکه بهشت
جاودانه واصل اولور لر (خیرتی من خیرکم الا نهاراً) مسکنلری لشدن ابرم قور اقر (فجبات
النعم) عیش و عشرتد مفسوب اولان باغلرده (دعوتهم فیها) ایچنده او قوم قورلری ایچینک
اللهم) ای خداوند مزدا نکه لائق اولبان صفاتدن سنی منزیه فیلا رز (و یختمهم فیها
سلام) و ایچنده بری بریله کور شد که دعا لری سلامتدر (واخر دعوتهم) و صو کو
دعالر (ان الحمد لله رب العالمین) بی شبهه کیم قوم مدح و شالر خلقک برورد کاری اولان
تکریر مخصوصدر (ولو یجعل الله للناس النشز) و اگر حق سبحا و تعالی خلق ایچون بد لکی لیسز
استیجائکم بالحقین) نه که ایولکی تکریر ایلد طلب ایدر لر یعنی حق جل و علا خلقه شری بخل
ایشید نه خبری کند و لره تعجل ایدر (لنقضی الیهم اجلهم) ایتد کند و طر فلرندن

اجلری سوریلورد یعنی هلاک اولورلر و لیکن ائی فجیل ایدو کند و لک اهلک انیمز (فذل الذین
لا یرجون لقاءنا) پس کور مکزه امید طومبانی برافور یعنی حق سبحا و تعالی کند و اقا سینه
امید سزاو کسینه لری اسند راج طریقه برافور (و یظن انهم یعمهون) کند و کرا هلقارند مسکر
کزدر (و اذ انما انشأ الضحی) و اولحل که آدم او غلنه بدک دکر (و غانا بحینه) یا بی اوزره
یا تمشی ایکن زره دعا ایدر (او فاعدا) یا او نور مش ایکن (او فاعدا) یا ایاق اوزره طور مش ایکن
بوزیددن مقصود تعبد یعنی انشا فقی حاله ایه دفع مضرت ایچون زره دعا ایدر (فلما
کشفنا عنه ضرره) پس اولوفتکه کند و به بریش بدکی کند و سندن قالدردق (مکان کم
یدعنا الی ضرر منته) اولد یعنی کفر اوزره کیدر کوباکه اوزری کند و به دکن ضررک قالدردسته
جفر مد (کذلک دین السیر فین ما کانوا یعملون) ننه که اول ایش اربانه اراسته قیلندی
حدود نما و زاید نله دخی اراسته قیلندی اول ایشلر که کند و لرا ایشلر (و لقد اهلکنا
الفرعون من قبلکم) دخی تحقیقا ای اهل که سزردن اسبق اولان اهل زمانه کونا بود قیلدق
ما ظلموا) فچن کفر و معصیله جانلرینه ستم ایدر (وجاءهم رسلهم بالبینات) و حالبوکه
بیغیر ککند و لره دلائل واضحه ابله کلدی (وما کانوا یؤمنوا) و استعداد لری فاسد و لغله
ایمانه کلکاری غیر مستقیم ایدی (کذلک نجی القوم الجاهلین) ننه که انله مکافا ایلک اهل
شرک اولان گروهه مکافات ایدر (فوجعنا کم خلافت فی الارض من بعدهم) صکره ربوزند
سزری قائم مقام قیلدق انلری اهلک ایدر بکزدن صکره (لنظرون کیف تعملون) ناکه بقه لم نیجه
ایشلر سز یعنی سز که صحره ایدر نک معامله سی کی بر معامله ایدر ناکه خلالر بکره که ظاهر
اوله (واذ انشأ علیهم اياتنا) و اولوفتکه اوزدر لینه ایا تمز اوقور (بینات) واضع اولدق حاله
فال الذین لا یرجون لقاءنا) کور مسکزی توقع ایتیا گروهه برلر (انت یقران غیر هذا) بوندن اوزره
برافو فحق شی کور که ایچنده حشر و نشر و عذاب و پلر بزرک مذمتی اولیه (او بدله) یا ائی
دکشد که عذاب مشعر اولان ایشلر برینه رحمت ایشلرک کور سن (فلما یكون لی ان ابد له
من نلقاه نفسی) سوبله بکار و کورلدیکه بزلی کند و نفسم هتدن دکشد بریم (ان ابع
الاما یوحی الی) فرشته ابله بکار کوندن شیدن اوزره برشته پیر و لک انیم (ای نلخا و
ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم) تحقیقا که بن قور قرم پروردکارمک فرمانه مخالف ایدر
براولو کونک اشکینه سندن (قل لو شاء الله) سوبله حق سبحا و تعالی ندن اوزره که برشی

ایستسید (ما تلوته علیکم) اوزر بکزدن او قومزدن (ولا اذراکم فی) و نه لسانم اوزره سزوان
بیلدرد (فقد لبث فیکم غمرا من قبله) پس علی تحقیق اراکزدن برخیلی مدت ایتدم بوقان
بکار و اولمندن اول نه ائی اوقودم و نه بیلدم (افلا تعقلون) پس نیچون تفکر و تامل انیم سزکم
نیم کی برلر مذ بکونه شینک صد و کرا محال پایه سندن در (فن اظلم بمن افتری علی الله کذبا)
پس کیمد رجوق ستمکر شول کیمسه دنکه ایزد ذوالجلال اوزره بلان بعکد (او کذب یا ایا ریه
بانشا نلرینه تصدیق کور مد (ایه لا یفعل الجرمون) بی شبهه کیم شان بودر که کفر ایدر
نجات بولر (و یعبثون من دون الله مالا یضرهم ولا ینفعهم) دخی تکریدن اوزره عباد
ایدر شول شینه که نه کند و لره زیان ایتکه قادر در و نه کند و لره بر نفع حاصل قیلدق
و یقولون هو لای سقما و ناعبد الله) و دیرلر بولر بزم دیلکچیلر بزدلر نکر تعالی غنند دنیوی
والخر و هم ایشلر بزمی بنور لری (قل انبیون الله بما لا یعلم فی السموات ولا فی الارض) سوبله
ایا تکر تعالی خبر دایدر مبسر اول فتنه دنکه نه کو کلدی و نه برده ائی بیلور یعنی سز که
دیر سز خدا به شریک وار و بولرک شفاعتک اثبات ایدر سز خدا عز و جل که علی جمیع اشیا به
محیطلد بودید بیکرشی نه آسما نلره و نه زمینه موجود اولد بیک بلور پس محقق اولدیک
سز ایدر سز (سبحانه و تعالی عما یشیرکون) ایزد ذوالجلال ایدر کشرکدن منزله اولوب
بوجه لندی (وما کان الناس الا امة واحدة) و جمیع خلق دکل ایدر الا بالکزر کر و به یعنی حضرت
آدم عصرند جمیع خلق حق اوزره مستفق ایدر (فانکلوها) پس خطوط نفیبا سبیلله غنله
اولدیلر (ولو لا کله سبقت من ربک) و اگر بر سوز پروردکارندن سبقت ایتسید (لقد
بینهم فیما فیهم یخلفون) البتد ارا رنده علی العجله فصل خصو اولور (اول ایشده که ایچنده
اختلاف ایدر یعنی بر عذاب کوردیکه مبطل اولانلری نابود قیلاردی و اهل حق اولانلری بقا
ایدرد (و یقولون کولاً انزل علیه آیه من ربه) دخی کفار دیرلر نیچون ایستد بکر معجزه لردن
بر معجزه پروردکارندن ایدر (قل انما الغیب لکن الله یس جو ایلر نه سوبله بوندن اوزر کشر
بوقدر که بوسنید اولان اشیا نک بیکسی ایزد ذوالجلاله فخصو صدر پس محمدر کس
ایستد بیکر ایا نک کلسندن بر مفسده بیلو انلری منزلی ایتد (فانظروا فی معکم من
المنظورین) پس آرزو ایدر بیکر ایا نک کلسنه منظر اولک که بن سز که انظار ایدر نلره (واذ
اذقناک شیئا و اولحل که خلقه بر صحت و عافیت داند بر رز (من بعد ضراء مستهم

الحق) وحققت او زده امور لرینه مستولی اولان تکوینک جزای سمینه دوندرد یلر
وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ) وافترا یابد کلمی شی کدولردن کراه اولد (قُلْ مَنْ رَزَقُكُمْ
مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ) سوبله کیمد رستروزی ویرد کدولردن ویردن (أَمْ مَنْ يَمْلِكُ التَّمَع
وَالْإِنْبِصَارَ) بلخود سوبله کیمد که قولای وکوزلری فاندن صافار (وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ) وکیمد که زندی اولمشد چقیرر واولمشی زندی دند چقیرر
وَمَنْ يُدْبِرُ الْأُمُورَ) وکیمد که عالمک ایشک تدبیر ایدر (فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ) پس بلاشبهه
دیر لاندله متصرف اولان تکرری تعالی در (قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ) بوند نصکره سوبله پس
بنچون کند یکرری عقابندن صافندر مزمن (فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ) پس اول نعوتله منعو
اولان خدا عز وجل ربوبیتی ثابت اولان پروردگار کردر (فَإِذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ
پس طوغر یلقد نصکره ماز غولقدن اوز که برشی وادی (فَإِنْ تَصَرَّفُونَ) پس بنچون حقد
باطله یوزدند در سنر (كَذَلِكَ) نه که ربوبیت تکرری تعالیه سر اولدی (حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
پروردگار کلم حکم و قضای درست و حکم اولدی (عَلَى الَّذِينَ هُمْ يُحْشَرُونَ) اندن اوزریکه علی التحقیق انلر ایمانه کمر لر
حد و شرعیته بخا ورنید یلر (أَنْتُمْ لَا تُولِیُونَ) اندن اوزریکه علی التحقیق انلر ایمانه کمر لر
قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدُو الْخَلْقَ ثُمَّ يَعْبُدُهُ) سوبله اورنا قار یکردن یعنی پونلر کردن بر که
واری که مخلوقانی ابتدا ایجاد ایدر بعد هلاک اولد قارند نصکره کدولر که زندی قبلار
قُلْ اللَّهُ يَبْدُو الْخَلْقَ ثُمَّ يَعْبُدُهُ) سوبله یا محمد ایزد ذوالجلال خلق ابتدا ایجاد ایدر پس فالرند
صکره انلری احیا ایدر (فَإِنْ تَوَلَّوْا فَمَا لَكُمْ) پس بنچون طوغری بولدن صبر سنر (قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ
مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ) سوبله پونلر کردن بر که واری که دلایل قور مسیله و پیغمبر لر کوندن
طوغر یلقد بول کوسنر (قُلْ اللَّهُ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ) سوبله تکرری تعالی نصیب حمله وارسال رساله
درست اولان امر بول کوسنر (أَفَنْ يَهْدِيَ إِلَى الْحَقِّ أَحَدٌ أَنْ يُبْعَثَ) پس باشول کیمسه طوغر یلقد
بول کوسنر سنر اوار تر میدا اتباع اولمغه (أَمْ مَنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِيَ) یا شول کیمسه بر حاله
کند و کند ویه بول بوله مز مکر بر کیمسه کند ویه بول کوسنر و بوحال تکرریه اورنا قار یلقد قاری
کسنه لر که اشرفه در حضرت مسیح و عزیر علیه السلام کبی (فَأَلْهَمْتُ) پس سنر نه اولدی
کَيْفَ تَحْكُمُونَ) نه کونه حکومت ایدر سنر (وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا) و اعتقاد خصو صند چوقاری
پیرولک اتمز الاخیالات فاسده یه مستند اولان کمانه (إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا) تحقیقا

کان بر کسنه درست اولان علم و اعتقادن بی نیاز اتمز یعنی قابل د کلد بر کیمسه کمانه کفای ایدر
انکه علم و اعتقادن مستغنی اوله (إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ) بی شبهه کیم خدا عز وجل ایشلد
شبهه دانادر (وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ) و صحیح و جائز د کلد یکه بوجج با مشر
واردله قاطعه یه مشتمل اولان قرآن عظیم الشان تکریدن اوز که بر کیمسه پیدا اولمش اوله (وَلَا يَكُنْ
تَضَدُّ بَيْنَ الذِّينِ بَيْنَهُ) ولیکن بوقرآن ایلر وسند اولان کتب سماویة یه تضدید ایدر (و تفصیل
الکتاب) دخی عقائدن محقق و مثبت اولان اشیایان ایدر (لَا تَبِ فِيهِ) ایچنده اصلا شک
یوقدر (مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ) خلق پروردگار ندن حاصل اولمش (أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ) بلکه لا تو
دکلد که دیر لر محمد المصطی ائی کد و فاندن دیک (قُلْ فَأَنَّا نَسُورُهُ فَمِثْلُهُ) سوبله پس آنک
کبی بر سوره کورک بلا غتده و ضاحتده (وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ) وانی کورمک
ایچون تکرری تعالیدن اوز که هر کیمی که دعوت ایتکه قادر سنر چقیرر یاردم ایتکه (إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
اگر سوز یکرده ارباب صدق اید یکر (بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا لِيُخْطِئُوا بِغُلُوبِهِ) بلکم کفار یلکیرلی قبلد یغی
شبهه اینامد یلر یعنی آنک حقیقتنه واصل اولد قارندن اولانک تکذیبته شتاب ایدر یلر
وَلَا تَأْتِيهِمْ تَابِيلُهُ) و حالو که آنک معناس و فهم حقیقی کند ولره کلدی (كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ) نه که سنک زمانده اولان کفار خدایه منسوب اولان اموری تکذیب ایدر یلر
کند ولردن اسبق اولانلر دخی انلری تکذیب ایدر یلر (فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ) پس
بقا تکذیب سبیلده ستمکار اولنلر که صوبی بنجه اولدی (وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ) و کفار ددن برقم
وار که قرآنک درست اولد یغک کند و کولدن نصد بوایدر ولیکن انی اظهار اتمز (وَمِنْهُمْ
مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ) و کفار ددن بر قسم دخی وار که نادانلکدن اوزری قرآنک حق اولد یغک تصدیق
ایتمز (وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ) و پروردگار کد بد عمل اولنلر که لحوالنه هر کسدن دانا تر در
وَأِنْ كَذَّبُواكَ) و اگر الزام اولد قارند نصکره سنی یلا یخی طوغر لر (قُلْ لِي عَلَى وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ
سوبله ایشک سزاسی بکادر و ایشک سزاسی سزدر (أَنْتُمْ بَرِيءُونَ مِمَّا أَعْمَلُ) سز بنم ایشلد و
ایشدن بیزار سنر (وَأَنَّا بَرِيءٌ مِمَّا نَعْمَلُونَ) و بن سزک ایشلد بکگر نشیدن بیزارم یعنی نه سز بنم
عملله مؤاخذه اولور سز و نه بن سزک عملکرله مؤاخذه اولور مچون بوایدن نوع مافهم
اولور که کفار مقوله سی آبنیلر یله مخلی اولمقلری جائز در بعض علما دید که بواست
أَبْتِ السَّبِيلِ مَنْسُوحٌ أَوْلَمَشْدَر (وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْمَعُ إِلَيْكَ) دخی کفار ددن بر کروه وار که قرآنی

او قودینک غل و شرابی تعلیم ایست یکنه سکا قولاق طوز لر ولیکن فهم ایتمک توحه
 ایتمز که آنی ایتمده صاعر کید لر (اَفَاَنْتَ تَشْمِيعُ الْقُتْمِ) پس منی صاعر لر ایستد در سن
 و کونوا لا یفعلون) و اگر انلر برشی فهم ایتمز لر دی یعنی هرگاه که صاعر لغزینه نادانلو
 منظم اوله انلر برشی ایستد رمک ممکن دکلر (وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ) دخی انلر د
 برکوه و اینو نک دلا نلنه بفی ولیکن قصد بق ایتمز لر که کویا انک کور مسند کور لر
 اَفَاَنْتَ تَهْتِكُنِي) پس منی کور لر یول کور مکه قادر سن (وَلَوْ كُنَّا نُوَلِّیْهِمْ سُرَاتِمْ
 انلر بصیرت کوز یله برشی کور لر دی یعنی کور لغز یله کور لغی منظم و لیحق انلر یول
 کور مکه بر امر محالدر حاصل کلام بوکه کفر اوزره اصرار ایدن کفار نه بر حق سوز ایتمک
 قابلیتو قولقاری وارونه بقوب اعتبار ایتمک بر لیا قتلو کور لر دی و ارس بو آیت مضمونی
 انلر د نعر اض اید بو سالت یله قوملر ک افاده ایدن آیت سابقه یه تعلیل پایه سنده در
 اِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا) بی شبهه کیم خدای ذوالجلال خلقه بر از سننه ستم ایتمز
 یعنی انلر ک حواس و عقول لر کد و لر دن سلب ایتمز که کد و لر ستم ایتمش اوله (وَلَكِنَّ النَّاسَ
 اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ) ولیکن خلق کد و جانلرینه ستم اید لر که کد و لر و بریلان حواس و عقول
 حقت بیلسنه استعمال ایتمز لر (وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ كَانْ يَكْبُتُوا) الا ساعه من الهای و یاد ایت
 اولو فیکه انلر ی حق سبحا و تعالی بیغیر کویا که کونلر دن بر از مذمتن اوز که دارد بنیاد ماقامت
 ایتمد یلر یعنی کور دکلر ی حمتن و نری دارد بنیاد اقامت کد و لر کوناه کورینور (بَشْعَارُ فَوْكٍ
 بَيْتُهُمْ) و لر نه بری برینه آشنای و بر یعنی بری بر یله بویله بر آشنای اید لر که کویا
 و لر نه بر از فاصله اولشد (فَلَا خَيْرَ لِلَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ) تحقیق کیم او نوز دی
 سول کیمسه که خدای کور مسین قصد بق ایتمد یلر (وَمَا كَانُوا أَهْتَبِينَ) و طوعی یولولر
 دکلر اید یلر (وَأَمَّا نُرَيْتَ بَعْضَ الَّذِي نَعْتُهُمْ) و اگر سکا کور ستر و زانلر و عدا اید و کز عدا یک
 بر مقدار ک آنی مشاهده ایتمش اولور سن (أَوَتَوَفَّيْتُكَ) با اگر انک وقوعنن سابق سنی
 دار لغز نه نقل اید رز (فَالْيَا مَرْجِعُهُمْ) انلر ک دو منسی بزم حکمر نه در پس باشلرینه کلان
 عقوبتی آخر نه سکا کور ستر و رز (ثُمَّ اللَّهُ سَهَّدَ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ) صکره نگر ی تعالی ایستد کور
 ایش اوزه ظانفد که انک مقابله سنده جز انک و برز (وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ) و هر یکش کور
 بر پیغمبر وار که کد و لر ک طریق حقه دعوت ایتمک ایچون مرسل اولد (فَادْعَاهُ رَّسُولُهُمْ) پس

اول محل که پیغمبر لر ی کد و لر دلائل ایله کلوب کد و لر قصد بق ایتمز لر (فَضَى بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
 و لر نه عدل ایله حکومت اولور که تکذیب اید نلر نابود اولوب پیغمبر نجات بولور (وَهُمْ
 لَا يَظْلُمُونَ) و کفار ستم کور مش قیلنر لر (وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ) و کفار مقوله سی
 استعجا واستنظار طریقه دیر لر یو اید یکنر وعده یعنی عدا یک کسبه زمان اولور (وَأَنْتُمْ تَبْذَرُونَ)
 اگر اید یکنر وعده صادقلر اید یکنر (قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي شَيْئًا وَلَا نَفْعًا) سوبله کد و تقسم
 ایچون زبان و نه سود نیستد رمکه قادر م (إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ) مکر بر شیشه مالک اوله بیلور مکه
 خدا اکا مالک اولد یعنی ایستیه پس نبجه سز کون ضرر جلب ایتمک استعجال اید بیلور م (يَكُلُّ
 أَمْرُهُ أَجَلٌ) هر یک کوره بر معین مدت وار که هذک اولم لینه معین اولشد (وَأَجَاءَ كَلِمَتُهُمْ) اول
 معین مدت حلول اید یکنر (فَلَا يَسْتَلْزِمُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَعْلِفُونَ) نه بر شیشه کور و فالور و نه بر شیشه اید و کد لر
 پس سز دخی ای کفار مکه عدا یک وقوعنن استعجال ایتمک که انک علی کلیمک تقدم و تاخری
 اولماز (قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَيْكُمْ عَذَابٌ بَيِّنًا أَوْ نَذِيرًا) سوبله بکا خبر و بر اگر استعجال اید یکنر خدا ک
 عذاب سز یا نطق محلد یا کونلر زده کلور (مَا دَأْبُ اسْتَعْجِلٍ مِّنَ الْخَيْرِ مَن) شرک اید نار اندت
 فتنی شئی استعجال اید لر یعنی عدا یک قوا انواعی مکر و و ناملا میدر پس کفار انک فتنی
 استعجال اید لر (أَلَمْ يَأْتِ أَوَّلَهُمْ بَيِّنَاتٌ مِّنْ رَبِّهِمْ) ایا عدا یک استعجال اید یکنر دیکر مکتبی دوشر
 اکا قصد بق کور سز (أَلَا أَوَّلَكُمْ بَيِّنَاتٌ مِّنْ رَبِّكُمْ) مزبور لر دینلور شدی ایا ایمان کور سز
 محالبو که استنظار و تکذیب یوزندن انک و قوط عجله ایله طلب ایدر دیکر (ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا
 عَذَابُكُم وَقَوَّعْتُمْ مَكْرَهُمْ) (وَقَوَّعْتُمْ مَكْرَهُمْ) (وَقَوَّعْتُمْ مَكْرَهُمْ) (وَقَوَّعْتُمْ مَكْرَهُمْ) (وَقَوَّعْتُمْ مَكْرَهُمْ)
 مادک هل تجزون الا ما كنتم تكسبون) بر شیشه مکافات اولم سز اول شیشه کد و قلد یکنر
 کور دیکر که بهر مد بیند خجین الحطب حضرتک هجرتن اول مکه یه کدی خجیم عمره و اصل
 اولدی سر و کائناتک مبعوث اولسین ایستدی حضرتک مجلس شریفه کلوب دیکر باجمد
 امدانست ام هازل حق جل و علا بو آیت منزل اید یکنر (وَيَسْتَبِشِرُونَكَ أَتَقُولُ) دخی مسندن
 خبر طلب اید لر که نبوت خصوصنن اید یکنر دعوی در ستمیدر (قُلْ أَيْ وَرَبِّي أَنَا مُخَوِّفٌ
 سوبله بل پروردگاریمه قسم کیم علی التحقيق اید و که دعوی در ستمیدر (وَمَا أَنَا بِمُخَوِّفٍ
 و سز خدای عدا یکنر عاجز اید یعنی دکلر (وَلَوْ أَنَّ كُلَّ شَيْءٍ لَّمَّا فِي الْأَرْضِ) و اگر
 هر ستم ایدن جاننه بر یوزنده اولان مال و منال اولدی (لَا فَتَنَ يَهْدِي اللَّهُ أُمَّةً فَلَا هَادِيَ) و اگر

ناکجهتم عذابند خلاص اوله (وَأَسْرَوْا الزَّامَةَ لَكَ وَالْعَذَابَ) ویشیمانلغی صافدیلر قن
 استغفیه کوردیلر زبیرا عذاب کوردکلرنده کندولرک برحمت اللورکه سوزسوبلکه قدتلر
 قالمز (وَقَضَىٰ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ) وظالمرو مظلوملاراسنده عدلایله حکومت اولندی
 وکلم لا یظلمون) وکندولر عقابکارتسیله وثوابک نقصانبله ستم اولمز (إِلَّا أَنْ يَنْزِلَ اللَّهُ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) منته اولک کیم علی التحقیق کوکلر ویرده اولان اشیا خدا به
 ملوکدر (إِلَّا أَنْ يَنْزِلَ اللَّهُ حَقُّ) اکاه اولک کیم بلاشبهه عقاب وثواب خصوص خدا ناک
 وعده سی اولمیدر مختلف اینمز (وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) ولیکن اهل کفرک چوغی بلز که خدا
 وعده خلافی قبول اینمز اولجهند که دانشاری دنیا ناک ارايشنه حصر ایدوب امور اخرویه معرفته
 ای صبر فاینمز (هُوَ خَيْرٌ مِنْهُمْ) کندودر دنیاده زند قیلار ویدنی بی روح ایدر (وَاللَّهُ يَرْجِعُهُمْ
 وَخَرِيدَهُ كَدُّ وَحْكَمَهُ دَوْمَش فیلنور سز (بَاءَ يَمَّا النَّاسُ قَدْ جَاءَ نَكْمٌ مُّوَظَّعَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَنِفَاءٌ
 يَأْتِي الصُّدُورَ وَهَمٌّ وَرَجْمٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا) ای دم اوغلاری تحقیقا که پروردگار کزدن سز کلد
 بریند و سینه لره اولان شکوک و اوها مک درونه دوا و اهل ایمان حق سمتنه بریول
 کوسترمک و بر مهر یا نلق (قُلْ يَفْضِلُ اللَّهُ وَرَحْمَتَهُ) سوبله خدا ناک آرتق کر میله و مهر
 بانغیله اول اوصافه جامع اولان کتاب سز کلدی (فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا) پس ناک کلسبل
 سونسونلر (هُوَ خَيْرٌ مِنْهُمْ جَمْعُونَ) که اول دنیاه د نیه ناک خطامندن قرتد قاری شیدن
 بکر کدر (قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ رِزْقٍ) سوبله بکا اندن خبر و برک که حق جل و علا
 سز روزی مقوله سندن ایندردیکی شق (فَجَعَلَكُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا) پس سز اندن حرام
 و حلال قیلد کز یعنی ناک بر مقدارک هوای نفسکرا اقتضا سبله حرام قیلد کز بحیر و سانبه
 و بر مقدارک حلال ایدوب آنکله منفع اولدیز (قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ) سوبله یا نکر ی تعالی سز
 دوستور و برک بوايتد بکر تخلیل و تحریمک (أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ) یا خود نکری تعالی اوزره
 یلان بغلر سز که دیر سز حق سبحان و تعالی ناک ایشلسته بزه فرمان ایلد (وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ
 عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ) دخی که ان ایدر لر روز جزاده شول کیمسه لره که نکری تعالی
 اوزره یلا فی کندولردن بغلار لر یعنی اویله می کان ایدر لره کز اینه کز فقرادن صور لزلر بوو عبک
 ایهامنه تهدید عظیم وار (إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ) تحقیقا که ایزد جل جلاله خلق
 اوزره جوق احسان صاحبیدر (وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ) ولیکن چوقلر خدا ناک

نعمته اعتراف انیموب حمد و شانس اینمز لر (وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ) و سن یا محمد برایشده اولمز
 وَمَا تَكُونُ مِنْ شَيْءٍ (وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ) و اول ایشدن اوتری هم بر قرآن وقومز سن (وَلَا تَعْلَمُوهُمْ مِنْ عَمَلٍ
 و سز ای آدمیلر اصلا برایش ایشلر سز (إِلَّا كَمَا عَلَيْكُمْ شَيْءٌ) الا که بزاو زکره ارباب اطلاع
 ایدر (أَنْ يَفْضُلُوا فِيهِ) فچ اول ایشلر شروع ایدر ایشلر سن (وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ شَيْءٍ) و پروردگار ناک
 علمندن بر کوچک فرجه دکلو شنی پور شیده اولماز (فِي الْأَرْضِ) برده (وَلَا فِي السَّمَاءِ) و نه کوکده
 وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ) و نه اول مثال ذره دن کوچک و نه اندن
 بیوک بر شنی الا بر روشن باز لیش سننه ده مبتد ریعق لوح محفوظ موجود و با حاصل کلام
 بوکه وجود و امکا نده هر نه دکلو افعال و اقوال و جواهر و اعراض و ارفوس و یزد و احوال
 علمنه نما یا ندر آنلردن بر شنی اوزرینه خفی اولماز (إِلَّا أَنْ يَأْتِيَ اللَّهُ بِشَيْءٍ) بیک کیم علی التحقیق
 خدا ناک دوستاری (لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ) نه اوزر لینه قور قور وار و نه کدولر
 غمناک اولور لر (الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ) شول کیمسه لره ایمانه کلوب معایندن برهیز
 ایدر لر دی (لَهُمُ النَّبِيُّ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) کندولره مزده یقین صا غلقده یعنی حق جل و علا
 پیغمبرک لسانی اوزره کندولره مزده و بر دی بوجهانده (وَفِي الْآخِرَةِ) و او برجهانده مزده
 کندولره در که آنده ملائکه کرام قار شولرینه واروب بهشت جاودانک نعمت لر بله کندولره
 مزده و بر لر (لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ) خدا ناک سوز لینه دکشد در مک یوقدر یعنی ایدر که
 وعده لر درستدر تخلفی قبول اینمز (ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) یکی جهانده مزده و بر یلسق کیدود
 اولوقور تلق که ناک مافوق اولماز (وَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ) دخی کفارک سوزی سنی یا محمد غمناک
 قیلنوب یعنی کفار سنک حقنه دید کلری سوزدن اوتری حزن چکه (إِنَّ الْفِتْرَةَ لِلَّهِ جَمْعًا) زیرا
 علی التحقیق غلبه ایمک قو خدا یه مخصوصدر (هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) کندودر اندلرک کلامک
 کما هو حقه ایشیدن یشلرنده اولان اشیا می بخشی بیلن (إِلَّا أَنْ يَنْزِلَ اللَّهُ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
 فِي الْأَرْضِ) اکاه اولک که بی شبهه کوکلره اولان فرشته لو ویرده اولان اسر و جن خدا بی و احوال
 ملوکدر لر (وَمَا يَنْبَغُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ) و بر امر محققه بنعیت اینمز
 شول کیمسه نکریدن اوزره اور تا قله عباد ایدر لر (إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ) کاندن اوزره بر شیه
 تابع اولماز لر (وَأَنْتُمْ إِلَّا تَحْزَنُونَ) و اندلر بر شنی دکدر لر الا یلان سوبلر لر نکریک ذات پاکنه
 نسبت ایدر کلری اشباره (هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لَتَسْكُنُوا فِيهِ) کندودر اول پروردگار که

سز چون کجه بی قرینق آیه سقیلدی ناکه ایچنده ارام ایده سز (وَاللَّهُ زَبْحٌ لِّمَنْ يَّوْزَعُونَ)
 کوندزی روشنک صاحبی قیلدی ناکه ایچنده امور واحوالکزی کوره سز (أَن فِي ذَلِكَ
 لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْتَبِرُونَ) تحقیقا که کجه سق و کوندزی بو کونه قیلده سنده اولو علامت وار
 برکوره که سوزی ایشد و ایچنده تفکر ایدر لر (فَالْوَأْتِخُذُوا اللَّهَ وَلَدًا) کفارک برکوه
 دیک حق جل و علا او غول ایدندی (سُبْحَانَكَ) و غول اید نمکدن ذات پاک منزه در
 هوالقیق (کند و در هر کسدن بی نیاز اولان (لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) کوکلده
 اولنر و برده اولنر فرمان السند بر لر (أَن عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا) او غول اید ندیکنه
 فتکرده اصلا بر دل بوقدر (لَا تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَصْلُحُونَ) چگون ایزد ذوالجلال اوزره
 بیلد بکتر شیئی اطلاق ایدر سز (عَلَى الَّذِينَ يَفْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يَصْلُحُونَ) سوبله
 باغده تحقیقا شول کیم لیه که ایزد ذوالجلال اوزره بیلاقی بغلر لر چمدن قورتلوب بهشت
 جاودانه نائل اولماز لرمناغ فی الدنیا) اید کرافتری بوجها نه بر از منفعتد و او کفرده
 اولان ریاستلر نیک و واجیدر (ثُمَّ أَنشَأْنَاهُمْ صَكْرًا) صکره د و نمکری زمره فرما نزه در
 ثُمَّ تَذَرُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ) بعد الله قی اشکجه بی داند و رز (يَا كَا تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
 قرانه و پیغمبره ایتلکری کفر سیبکه (وَأَنزَلْنَا عَلَيْكَ نَبَأَ نُوْحٍ) دخی حضرت نوح خبر بر لور لر
 اوقی (إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ) فجن عشرینته دیک (يَا قَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذَكَّرِي
 يَا أَيُّهَا اللَّهُ) ای بنم عشرینتم کرا اکر زده طور مغ و تکرینک ایانبه سز بند و بر دو کم اوزر کر
 بیوک مسقتلوا اولدی (فَعَمِلَ اللَّهُ تَوَكُّلْتُ) بن حق تعالی اوزره اعتماد ایدم (فَأَجْمَعُوا
 أَمْرًا وَسَرَكَاهُمْ) پس ایشکرا اوزره سز اور ناقلر بکوله عزیمت ایدک (فَمَا لَا يَكُنْ أَمْرًا
 عَلَيْكُمْ غَمَةً) صکره بنم خصوصه اولان ایشکرا اوزر کره بوسید و اوسون آتی اشکار اید
 ثُمَّ أَفْضُوا إِلَيَّ) در عقب بکا قصد اید بکتر شیئی بنم طرفه یشتدرک (وَلَا يَنْظُرُونَ) دخی
 بکا مهلت و بر مک (فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ) پس اکر بند و نصیحتدن بوزجه بر دیکز (فَمَا سَأَلْنَاكُمْ مِنْ خَيْرٍ
 منورن اصلا بر لجرن ایتد مکه بوزجه بر مککره باعث اوله (إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ
 رسالتک اداسی مقابله سنده بنم اجر تم تگری نعالیدن اوزر که بر کسه اوزره دکلد و اوزر
 أَن كُونُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ) دخی بکا فرمان اولندیکه ارباب انقیاد و طاعتدن اوله (فَكَذَّبُوهُ
 پس حضرت نوحی کند و قوی یلا بنی طو توبانک اوزره مصر اولدیلر (فَجَاءَهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِ

تکذیب لرند نصکره حضرت نوحی و کید کند وسیله اولان کسنه لری غرقدن قورزدق
 وَجَعَلْنَا أَمْثَلَهُمْ خَلَافًا) اولنری غرق اولنرک برینه قائم مقام لر قیلدق (وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
 يَا أَيُّهَا) وایا نزه قصد بق کوندزیا کسنه لری غرق ایدک (فَأَنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُذْذَبِرِينَ
 پس بقیجه اولدی مشرک لر صوکی (ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا) بعد حضرت نوح نصکر
 پیغمبر لر کوندردک (إِلَى قَوْمِهِمْ) کند و عشرینت لرینه (فَإِذَا هُمْ بِالْبَيْتَاتِ) پس انلر اشکارا
 معجزه لرله کلدیلر (فَمَا كَانُوا يَتُوبُونَ إِلَّا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ) صکره ایمانه کلدلری اولدی اول
 سنه سیبکه که پیغمبر لر کندن اول آتی تکذیب ایدر لر یعنی اول سیبکه که رسل کلدن
 اولحق اولان شیشک تکذیبین عادت ایدنوب اوزرینه تزد ایتشاردی (كَذَلِكَ) نه که ام سالفا
 تکذیب ایدنلرک کوکلری اوزره مهر اور لک (تَطْلُعُ عَلَى قُلُوبٍ لِّمُعْتَدِينَ) حد و شجا و زایدت
 جماعتک کوکلری اوزره مهر اور لر که ایمان کور مکه موق و لما ز لر (ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ) پس
 مذکور اولان پیغمبر لر نصکره کوندردک (مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ يَا أَيُّهَا) حضرت
 موسایی و برادر ی حضرت هارونی مصر یاد شاهنه (فَوَسَّكَ اشرفنه روشن معجزه لر بیزله
 فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ) پس انک قبولندن کردن کشک ایدیلر و انلر کاهک ایشلنه
 معتاد برکوه ایدیلر (فَلَمَّا جَاءَهُمْ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا) پس اولو فتکه قمر دن انلر درست سوز
 کلدی یعنی اولو فتکه حضرت موسی کند ولره کلوب حق سوزی دیک و اشکارا اولان معجزه
 بیان ایددی افراط عناد و تمرد ایدوب (فَالْوَأْنِ هَذَا الشَّعْرُ مِثْلُ) دیدیلر تحقیقا که کور دیک
 اشیا بر اشکار اجد و لقد (قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ) حضرت موسی انلر دیک ایا طوغری
 اولان شید اوتری سحر در دیر سز (لَمَّا جَاءَهُمْ) فجن سز کرا (أَيُّهَا هَذَا) بنجه بو کونه
 شی جاد و لوق اولور (وَلَا يَقُولُ السَّاحِرُونَ) و حال بو کجاد و لوق ایدنلر مقصد اعلا یه
 یتشملر (فَالْوَأْنِ الْجَنَّتِ الْفُلُفُنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آيَاتَهُ) کفره دیدیلر ای موسی یاسن بزه کلدک
 ناکه بزی دوندرد سز اول شید نه کید لر بیزی اوزرینه بولدی (وَتَكُونُ لَكُمْ الْيَكْبَرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ
 و ناکه سکا و برادر دیکه پادشا املق اوله روی زمینک (وَمَّا نَحْنُ لَكُمْ أَمْثَلُكُمْ) و بر سکا و قرینک
 ایمان کور بیلر کلد (وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُوبِي بِلِي سَاحِرٍ عَلِيمٍ) دخی فرعون اساعنه دیک فن سحره
 هریستاد جادوئی بکا کورک ناکه موسا ایله معارضه ایده (فَلَمَّا جَاءَهُ الشَّعْرُ) قال لهم موسی
 أَلَمْ نَأْتِكُمْ مَلْفُونًا) پس اول وقتکه جاد و لر کلد بر حضرت موسی انلر دیدی اول سننه که

صالح ایسترسز صالح (قُلْ أَتَقُولُ) پس سخن که صالح دیر (قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ)
حضرت موسی دیدی شول شی که سز انکله کدی بکر کند و در جاد و لوق نه اول شی که فرعون فی
سحر سیمیه ابتد (اِنَّ اللَّهَ سَابِقُ الْعِلْمِ) بی شبهه که حق جل و علا کند و بکر سحری یقینه باطل
قِلْ (اِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْمُفْسِدِينَ) تحقیقا که ایزد ذوالجلال بر ما زبشلیا نکر ایشنه
تقویه و ثبات و بر من (اَلَمْ يَجْعَلْ لَّهٗ اٰیٰتٍ) دخی تکرى تعالى فرمانده طوغری ثابت
و کوریه (اَلَمْ يَجْعَلْ لَّهٗ اٰیٰتٍ) و اگر اهل کفر انک ثابت اولسین ایستمر (فَاَمِنْ لِّمُوسٰى اِذْ ذَرٰیةً مِنْ قَوْمِهِ
پس ابتدا امرده حضرت موسی ایمان کند و عسیر شدن بر مقدار او شاق قدر
و او بو کونه اولمشد بکه سخن حضرت موسی مدین شهر ندن مصره کدی بنی اسرائیلی طریق
حقه دعوت اید و اگر بر اختیار لری دعوتنه اجابت اید بکر انحق کج بکلردن بر مقدار
بکلرد دعوتنه اجابت اید بکر (عَلٰی خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ) با وجودا که مصر بادشاهند
و کند و اگر بر لردن قور قولری و ارایدی (اَنْ يَفْشَهُمْ) که کند و لر بر اشکینه اید (وَاَنْ
فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِی الْاَرْضِ) و تحقیقا که فرعون روی زمینده غلبه صاحبید (وَاَنْ لِّنَّ الْمَسْرِ فِی
و بی شبهه کیم اول خبیث نکتر و تجربده حد و کجا و زاید نلد بر مرتبه ده که دیوبتی
دعوی ابتد (وَقَالَ مُوسٰى) دخی سخن حضرت موسی ایمانه کلا نکر فرعون ندن خوف لک
مشاهده ابتد دیدی (بِاٰیٰتِنَا اَنْتُمْ بِاللّٰهِ تَعْلَمُوْنَ) توکلوا ای هم عسیر قرا کفر انک
و حد ایشنه قصد یق کند و بکر انک اوزر اعتماد اید (اِنْ کُنْتُمْ مُسْلِمٰیْنَ) اگر خدا ناک
فرمانته مطیع و منقاد لراید بکر (فَقَالُوا عَلٰی اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا) پس قومی دید بکر ایزد ذوالجلال اوزر
اعتماد اید (رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ فِیْهِ لِقَیْوُمَ الظَّالِمِیْنَ) ای بزی پرورده ایدن قادر مختار ستمکار
اولان گروهه بزی محل عذاب اینه یعنی انلری اوزر میزه مسلط اینه ناکه بزه اشکینه اینه ل
و یجنا بر جنک من القوم الکافرین) و سکا خضوع اولان مهربانکله کفار کروهندن بزی
فورتر (وَاَوْحِیْنَا اِلٰی مُوسٰى وَکَیْهِ) دخی حضرت موسایه و برادرینه فرشته ایلده خبر صالحه
اَنْ تَبَوِّاْ لِقَوْمِکَ اِمْرًا یُّؤْتُوْنَکَ) عسیر نکز همچون مصر شهرنده خانه لراید نوک که انلرا ایچنده سکنی
اید و بعبادت همچون انلره رجوع اید ل (وَاجْعَلُوْا بَیْنَکُمْ قَبْلَةً) و سن و برادرک و عسیر نکز
ایدند بکر خانه لری کعبه سمتنه موخه قیلک (وَاقِمْوْا الصَّلٰوةَ) و انک ایچنده نمازی قیلک
ناکه کفار سزی کور و ب فلان اینه ل (وَیَسِّرْ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ) و اهل ایمان زوده و بر نیاده نصرته و اخرته

جمله (وَقَالَ مُوسٰى رَبَّنَا اِنَّکَ اَتِیْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِبْنَةً وَاَمْوَالًا فِیْ اَشْجُوْءِ الدُّنْیَا) دخی حضرت موسی
دیدی ای خداوند عز علی تحقیق سن فرعون و نوابعنه انسته لک الاتک و مالن انواعن و بر دیک
رَبَّنَا اَلْضُّلٰتُ کَوَّاعِنٌ سَبِیْلَکَ) ای پروردگار عز انلره اول نعمت لری و بر دیک ناکه قولری عبادتک
طریقندن منع اید ل (رَبَّنَا اَطْلِسْ عَلٰی اَمْوَالِهِمْ) ای بزی پرورده ایدن ایزد متعال ماللری اوزر
موسی مستطابیت ناکه هیچ اثری قالمبه (وَاسْتَدْرٰکًا عَلٰی قُلُوْبِهِمْ) و فساد و فکولری اوزر ده
حواله قبل ناکه ایمانک قبولنه منشع اولیه ل (فَلَا یُؤْمِنُوْا حَتّٰی یَرَوْا الْعَذَابَ) اَلَا لَبِیْکُمْ
که انلرا ایمانه کلز لردن ناکه اشکینه به مشاهده لری اولیجه (قَالَ فَلَا یُجِیْبُ دَعْوَتَکُمْ) حق جل
و علا بیوردی تحقیقا که ابیکر نکر دعا سحر قبوله کدی چون حضرت موسی دعا اید و ب
حضرت هرون آمین دیردی حق سبحا و تعالی خطاب بی یکسینه موخه قیلدی (فَاسْتَجِیْبُوا وَاَلَّا
تَتَّبِعَ اَنْ سَبِیْلَ الَّذِیْنَ لَا یَعْلَمُوْنَ) پس اولد بکفر حال اوزر ثابت اولک و در باب دانش اولیجه
طریقنه تابع اولک (وَجَاوَزْنَا بِبَنِیْ اِسْرٰئِیْلَ الْبَحْرَ) و یعقوب او شاق لک دریای کجش ل
قیلدی بواسطه ایلده که دریادن اون ابکی قوری بول آجوب عبور لرنده کند و لر ک حفظ
ابتدی ناکه دریانک قار شویقه سنه ایشد بکر (فَانْبَغَمَ فِرْعَوْنُ وَجُودُهُ بَغْیًا وَعَدُوًّا
پس فرعون و لشکری ستم و غدی ایتک همچون انلره ایشدی کور دیکر که حضرت موسی
بنی اسرائیلی بر غفلت محلده مصر شهر ندن چیقارک فرعون کا اولحق لشکر لیه ارد لری نه
دوشوب کند و لر بر محله ایشد بکر که دریانک و بر طرفنه جشمش لک و کج کلری بولتر
باقیدی رعقب فرعون و لشکری اول بولترده سلوک اید بکر اول محله دک که ایلر اولانلر
حقیق ایستد بکر و کیروده اولانلر دریایه کیرد بکر ارجله دریانک و لر ک قبلدی
حَقِّ اِذْ اَدْرٰکَهُ الْعَرَقُ) اولحله دک که صوره بو غلق کند و به لاحق اولد قده (قَالَ اَمَنْتُ
اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا الَّذِیْ اَمَنْتُ بِهِ) اَمَنْتُ بِهِ بَوَّ اِسْرٰئِیْل) دیکر ایمان کوردم کیم علی تحقیق شان بودر که
وجود ده عبادته مستحق بر معبود بودر الا اول معبود که بنی اسرائیل کا ایمان کور دیر
وَ اَنَا مِنَ الْمُسْلِمِیْنَ) و بن مطیع و منقاد اولنلردم بو کلامد نصره طرف حقندن کند و به
جواب و بر لری که (اَلَا اَنْ وَفَدَ عَصٰیةً قَبْلَ) شمدیمی ایمانه کور سن و حال بو که بودند سابق
جمله عمری کفر و عصیانله کچر دک (وَ کُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِیْنَ) و بر یوزنده بد لک ایدن لردن ایدک
از غون ایدک و خلقی دخی ایمانه ککدن منع ایدر دک (فَلَا یُؤْمِنُ بِحَیْثُکَ یَبْدَکَ) پس بو کون

گفته که معارف اولد بینه سق دریا نك دریندن جباروب صوبك بوزی اوزده قیلرز
 لَتَكُونَنَّ لَكَ خَلْقًا آيَةً) ناكه سندن نصبره فلانلره بر اولو علامتا وله سن وانلردن مراد بنی
 اسرا ئلدر زبرا فرعونك عظمت و شوكتی طبیعتلرنده اولقد رثا نثر ایتشد بیکه هلاک اولسین
 خیال ایتلردی بر حده دك که حضرت موسی کند ولره فرعونك هلاکتدن خبر و بر عجب قصدق
 ایتد بیلر ناکه بوللری اوزره صوبك کارنده لشی مشاهد ایتد بیلر (وَأَن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
 عَنْ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ) و تحقیقا که خلقدن چوق کیمسه وار که نشا نلر یزدن بخبر در لر اصلا
 ایچنده تفکر ایدر اعتبار لزلزل (وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ) و بی شبهه کیم اولاد یعقوبیه مکان
 و بر دك (مَبْنُوءَ صِدْقٍ) بر کوزل برواوشام شریفك و مصرك زمینیدر (وَرَزَقْنَا هَمَّ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ
 وَلَذَنُوسُ بَادَن كند ولره روزی قبلدق (فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ) پس امور دینیه ده اختلا
 ایتد بیلر نورانی اوقوب احکامی بیلجیه (إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ) تحقیقا کیم پروردگار
 ازلرنده حکموتی روز قیامتد (فَمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ) اول منته ده که ایچنده اختلا
 ایدر لردی (فَإِنْ كُنْتَ فِي شكٍ مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ) پس اگر علی سبیل الفض و التقدر قصص و احکامند
 سکا ایند دیکر شنیدن بر کمانده و شمش ایدك (فَاسْئَلِ الَّذِينَ يَفْقَهُونَ الْكِتَابَ مِّن قَبْلِكَ) پس
 صور شول کیمسه دنکه سندن اسبق کتابی اوقور لرد (لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِّن رَّبِّكَ) قلم و لیس
 سکا اشکارا در سنك کلدی پروردگار کدن (فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَبَرِّينَ) پس ایستد شك ایدن لردن
 اوله اصح اقول اوزره که بوکونا خطا بلصور تا سرور کاشانه در ولیکن مراد امتد حضرت
 صلی الله علیه وسلم کند ویه منزل اولان شنید شك ایتکدن معصوم و محفوظ در و یوقوله
 دندر دخی بوایت (وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا) و البتد مخداتکایانه تکذیب
 ایدن لردن اوله (فَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ) که اونوز نلردن اولور سن (إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمُ
 كَلِمَةُ رَبِّكَ) تحقیقا شول کیمسه که پروردگار ک سوزی اوزر لرینه ثابت اولد بیکه کفر اوزره مرد
 اولوب عذابده مخلد اوله لر (لَا يُؤْمِنُونَ) انلر ایمانه کلزلر (وَلَوْ جَاءَهُمُ كُلُّ آيَةٍ) و اگر کند و لیه
 هر آیت کلور یقینی بزو العذاب الالیم) در دلی شکجه به مشاهده لری اولیجیه (فَلَوْلَا كَانَتْ قُرْ
 أَنَّتْ فَتَفْقَهُمْ آيَاتُنَا) پس ولایکه بر کوی خلق عذابک علامتک مشاهده اید بیکه ایمانه کلور
 برک (إِلَّا قَوْمٌ لَّوْثَسَ) مکر حضرت یونس جماعتی لانا آمنوا کیم عذابک علامتک مشاهده ایدو
 ایمانه کلد کلرند (كُشِفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخُرِّي فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) کند ولردن رسوالق اشکجه سن

قالدر دق یقین اولان زنده کانبیکه (وَمَعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ) و انلری بر حده دك بر خوردار ایتدك
 کورد بیلر که حق جل و علا حضرت یونس علیه السلامی موصل زمینده دوشن بنوی میسک
 خلقه مرسل قیلوب کد ولرک توحید و حکام شرعیه به دعوت ایلدی سوزك قبول ایتوب
 تکذیب ایتد بیلر حضرت یونس انلردن بو حال مشاهده اید بیکه او هم کونه دك عذابک کلسیله
 کند ولرک موعود قیلوب شهرندن عطره اولدی وقت موعود حلول اید بیکه بر آشلو قریبولد
 بید اللوب شهرت قبلدی انلر بر عظیم خوف بکوب حضرت یونس صدق کندی ولره نمایان اولدی
 پس آن طلب ایتد بیلر ناکه کد ویه تصدیق کتوروب دعاسیله بوبلای آسمانی شهر لردن دور اول
 کند و یی بولدی بیلر بیشلری دیک ای قوم یونس غائب اید خدایه حاضر در دهان باشلری به
 هلاسلر چکوب صحرا به کند ولر و شاف لر بیه طوار لر بیه چقبوب اخلاص بیه جناب ذوالجلاله
 دعایه توجیه ایتد بیلر حق جل و علا کد ولره رحایدق اول عذاب قالد رگ و او یوم عاشوراده
 جمعه کونده واقع اولمشدی (وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَن فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمْعًا) و اگر پروردگار
 ایستد بیکه پروردن اولان لر جمله لری قوا ایمانه کلور لرد که هیچ انلردن بر فرخ خلق اید و مخالفت
 اولمزدی (أَفَأَن تَكْفُرُ النَّاسُ) پس ستمی خلقی اگر اید بیلور سن تکی تعالی ایستد و کمنته
 حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ) ناکه اهل ایمان اوله لر (وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ) و بر جانه
 ممکن دکل اید بیکه ایمان کتوره مکر خدا نك اید بیه (وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُحِقُّونَ) و عذاب
 فیدر شول کیمسه لر اوزره که آیات و برهانیه ناممل ایتلر (قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 سَوِيْلَهُ نَامِل ایدر بیک کولرده و برده نه کونا اشیا و اعجاب مخلوقانندن (وَمَا تُفِي الْأَيَّاتُ
 وَالتَّنْذِرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ) و علامتک کور مسی و قور قوا فاده ایدن سوزك ایشتمسیتی
 دفع ایتلر بر و هدن که ایمانه کلزلر (فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا مِثْلَ آيَاتِ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِهِمْ) پس
 بو مشرکلر بر شبیه منتظر کلد لر الا کد ولردن اسبق اولانلرک وقع لری کبی (قُلْ أَنْظِرُوا
 سَوِيْلَهُ بَسْمَه ایتلر عذاب منتظر اولک (إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْظِرِينَ) که بی شبهه بن سرکه انتظار
 ایدن لردنم (لَمَّا نَجَّى رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا) انلره عذاب نازل اولد قد نصبر بر خبر لر بزمه و ایمانه
 کلانلره نجات و پرورد (كَذَلِكَ حَقَّقْنَا لِنَبِيِّ الْمُؤْمِنِينَ) ننه که رسل و لباعن قور تردق فجر
 اهل شرکی هلاک ایدر ر محمد المصطفایه و اصحابه البتد نجات و پرورد (قُلْ يَاعِزُّهَا النَّاسُ
 سَوِيْلَهُ مَكَّة خَلْق اولان کسه لر (إِنْ كُنْتُمْ فِي شكٍ مِّن دِينِي) اگر دینک صحتمدن بر کانه دوشمش اید بیکر

فَلَا تَعْبُدُوا لَدُنَّ مَن دُونَ اللَّهِ عِبَادَتِ تَمِيمُ سَوَّلَ نَسَنَهُ لَوْ كَرِهَ نَكْرِدَن اوزكه كند ورك
 عباد ايد رسر (وَلَكِنْ اعْبُدُوا اللَّهَ الَّذِي تَتَوَقَّعُونَ) وليكن جانلر بكنى الان نكره عبادت ايد ر م
 وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) وسويله اهل ايمان دن اولغه مامور اولدم (وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ
 دخی كما فهاز اولد بکه دين همچون على خالص قيل خفيقا) اريان باطله دن دين اسلامه مائل اولد بيم
 حاله (وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ) دخی بکا امر اولد بکه خدايه اورفاق قیلانلردن اولميه سن
 وَلَا تَتَّبِعْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ) و نكریدن اوزكه سكا نفع يا نينا و ضرر يتشند
 شينه عبادت ايمه (فَإِنْ فَعَلْتَ) كه اگر عبادت ايد رسك (فَأِنَّكَ إِذًا مِنْ الظَّالِمِينَ) بلا شينه سن
 اول محل ستمكار اولد اولور سن (وَأَنْ تَسْتَسْكِنَ اللَّهُ بِضُرِّهِ) و اگر حق سبحانه و تعالى سكا برزيان
 دكدر (فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ) كند وسندن اوزكه بر كيمسه انى دفع ايد بيمى دكدر (وَأَنْ
 يُرْوِكَ بِخَيْرٍ) و اگر سكا برابولك يتشدر مسكين فصد ايد ر (فَلَا زَادَ لِفَضْلِهِ) و بر دو ك
 احسانه منع ايد بيمى بولنر (يُضِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ) انى ايصال ايد ر ايستد و ك
 كسنيه به قوللرندن (وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ) و كند و در غايله كاهى ستر ايد و انواع نعل
 قوللر اسركيان پس طاعتله رحمتك فيضنه تعرض ايدك و معصيت سبيله مغفرتند
 نا اميد اولك (قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ) سويله اى ادميلر تحقيقا كد بكوندن
 سزه در ستمك يعنى قرآن عظيم الشان كلدى (فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَنْتَسِبُ إِلَىٰ نَفْسِهِ) پس هر
 كيمسه ايمان و طاعتله يول بولدى بوندن اوزكه بر شتى بوقدر كه آنك نفعى كند و جانته
 اولور (وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِ) و هر كيمسه كه گم و تكد بيايله از دى از ملك و بالى بالكر
 نفسى اوزره بولكند ر (وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ) و بن اوزر بكونه نكمن اداكم (وَاتَّبِعْ مَا بَوَّعَىٰ
 إِلَيْكَ) دخی فرشته ايله سكا كونده ريلان شينه پير و اول (وَأَصْبَحْ) و خلقى طريق حقه دعوى
 ايمكه از بتلر تمل ايت (حَتَّىٰ تَخْرُجُوا مِنَ الدِّينِ) سكا ياردم اولغه حكم ايد بيمه (وَهُوَ
 خَبِيرٌ بِالْجَايِمِينَ) و كند و در حكم ايد نارك بكنى زير لحنكه هر كى خطا متصور اولماز والله تعالى اعلم

سُورَةُ هُودٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَتُ وَثَلَاثٌ وَعِشْرُونَ آيَةً
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الر (حق جل و علا كند و مقصده اعلمد ر (كِتَابُ الْيَقِينِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَدَىٰ
 محكمه اولدى (ثُمَّ فَضَّلْنَا) صكره اول ايات قوللر محتاج اولد قلرى شيابله مبین قيلندى

مِنْ لَدُنَّ حَكِيمٌ خَبِيرٌ) بر درست حكم ايد بيمى جمع احواله دانا قشند (الْأَتَقْبَلُ وَالْإِلَهَ) نكره
 عبادتندن اوزكه اولان عبادى ترك ايدك (إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ) تحقيقا كد بن سزه
 آنك طرفندن عقابله فورق و بر بيمى پير و ثوابله شزه و بر بيمى نه (وَأَنْ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ) دخی
 پروردگار ترك مغفرتك طلب ايمكه سعى ايدك (ثُمَّ تَوُفُّوا إِلَيْهِ) صكره معاصيدن فراغت
 ايمكه حضور عزتته رجوع ايدك (ثُمَّ يَتَّبِعُكُمْ) سزى بر خورد ر ايد ر (مَتَانًا حَسَنًا) بر كوزل
 بر خورد ر ليق (إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى) بر معين مذهبته دك و او كند و لره معين اولان مدت عمر در
 وَتُؤْتِي كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ) و هر ابولك آيه سى اولان ابولكك ثوابك ويرد (وَأَنْ تَوَكُّفَافِي
 أَسَافٍ عَلَيْكُمْ عَذَابٌ يَوْمَ كَيْدٍ) و اگر توحيد دن يوز جو بر سزى شينه كد بن بر اولو كونك
 استكجه سندن اوزر بكونه فورقم (إِلَىٰ اللَّهِ تَرْجِعُكُمْ) و نك ككر ايزد ذوالجلال كمكنه در (وَهُوَ
 عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) و كند و سى هر شينه اوزره توانا در پس سزى استد عقوبتله تعذيب ايمكه
 قادر در كورد بلكه مشر كلرك بر كروى حضرتك عداوتنه كوكل بغلشدر و كبر اى مصطت
 لسانلر بيله انى اشكارا ايتزلردى بر كون برى برينه ديدى هر كاهه زبرده لر مزي صا لور ز و كند و
 طونلرله اورترز و سينه لر مزي عداوتنى اوزره بغلر ز خدائى بيلور حق سبحانه و تعالى
 بوايتى منزل ايد و ببيورد (إِلَّا أَنْتُمْ يَشْعُونَ صُدُّوا عَنْهُمْ) اگاه اولك مشر كلرك اوزره و عداوتك
 عداوتى اوزره سينه لر بن ميل ايتدر لر يعنى آنك عداوتنى سينه لرنده صا قلر لر (لِيَسْتَحْفَظُوا
 مِنْهُ) تاكه خدا دن سر لر بى كيز ليوب پيغمر و اهل ايمانى اندن اگاه ايتمليه (الْأَخْيَرِينَ لِيُغْنُوا
 نِيَابَهُمْ) بيلك كيم اول محل ك طونلر بيله اور تنور لر (يَعْلَمُ مَا تُبْشِرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ) حق جل
 و علا سينه لرنده صا قلد قلرى اسرار و لسانلر بيله اشكارا قلد قلرى سوزى بيلور (آيَةُ
 عَلِيمٍ يَذَاتُ الصُّدُورِ) و بى شينه كيم ايزد جل و علا سينه لر ايه سى اولان اسرار دانا در
 وَمَا مِنْ ذَاتٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا) و بر يوزى اوزره هم بر حيوان بوقدر الاكه آنك
 بكنجيك شينه سى نكرى تعالى اوزره در (وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا) و آنك جوتند
 قزار كاهك و بعد المات آنك مكافاتن بيلور (كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ) جمله مذكور اولان دواب
 وارزاق و مستقر و مستوع بر روشن كنده مشند ر و اولوح محفوظدر (وَهُوَ الَّذِي يَخْلُقُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ) و كند و در شول پروردگار كه كوكل و برى و انلرك ايچنده اولان شياى
 يازندى (فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ) الفى كون مقدارنده (وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ) و انلرى يازندن اسبق

عزیز صوبیک بوزی اوزره قرار ایتشد (لَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ) خلق لفظه متعلق در معنی نلری
براندی تا که معلوم اوله قفکز بکر کدر عمل جهنم شدن (وَلَكِنْ قُلْتُمْ أَنْتُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ)
قسم اولسونکه اگر انلره دیر سن علی التحقیق سز زنده قیلنوب کوند رلش قیلنور سز اولومد
لَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ (البته که فراید نلدر دیر بعث خصوصه
سویلن سوز دکلر الابر اشکارا جادولق (وَلَكِنْ أَخَذْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى آتِيَةِ مَعَدَّةٍ)
وبی شبهه اگر موعود اولد قلمری عذابی کند ولردن تاخیر ایدر زواقاندن بر صایلمش از
جمعیته دك یعنی بر معلوم وقته دك (لَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ النَّارِ)
شئ عذابك وقوعنی دفع ایدر (الْأَيُّومَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا) اکام اولك کیم اولکون عذاب کند ولره
کلور (لَكِنَّهُمْ كَانُوا أَكْثَرُ ظُلْمًا) کند ولردن دفع اولنار (وَأَخَذْنَا مِنْهُمُ امَّا نَوَابِئَهُمْ وَهُمْ
وکند ولره محیط اولدی اول شیک سزاسی که انکه اسهرا ایدر لرد (وَلَكِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ
مِزَاجَهُ) دخی قسم اولسونکه اگر آدم او غلنه بزدن بر نعمت جاشنسن و بر سک (لَقَدْ رَعَا
مِنْهُ) صکره آتی اندن سلب ایتسک (إِنَّهُ لَكَنُفُورٌ) بی شبهه کیم او قلت صبرندن غایتله
برنا امید کچمش نعملری قتی پوشیک فلجیدر (وَلَكِنْ أَذَقْنَا نَعْمَاءَهُ) دخی علی التحقیق اگر اکابر اولك
لذتن داند رز (بَعْدَ ضَرَاءٍ مُثْنَةٍ) برز جمد نصکره که کند وید کشدی (لَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ
النَّيِّثَاتِ عَنِّي) البته دیر یمان اولان اشیا بندن کندی (إِنَّهُ لَكَنُفُورٌ) بی شبهه کیم انسان
کند وید کلان نعمله شادمان و مغرور اولوب خلق اوزره غایتله فخر ایدر بیدر که اول شادولق
و فخر سیبله اول نعمت شکرین ادا ایتکدن معطل اولور (إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ)
لیکن شول کیمسه که بلال اوزره صبر ایدر و کچمش و کله جک نعملرین شکرین ادا ایتک ایچون
کوزل اعمال ایشلدیلر (أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ) ولکروه که صبر و شکر و صفیله موسو
کند ولره در کنه اهلک یار لغسی و اولولجرت (فَلَعَلَّكَ نَارُكَ تُبْخِشُ مَا يَوْجُو لَكَ) پس موعود
سن ترک ایدر بی سن سکا ارسال اولنن شیک به مقدارین میلنک کرک کیم موقوف اولان شیک
حصو لازم دکلر که زیر پیغمبر لر و حی تبلیغ ایتکده معصومدر لر (وَضَافِقٌ بِهِ صَدْرُكَ
دخی کوکسک انکه طار اولشدر اندن اونی که (لَا يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا كِتَابٌ فَهُمْ يَكْفُرُوا)
بیچون اوزرینه بر کچم ایتدیکه اندن انفاق ایدر و خلق انک سهیله کند وید تابع اوله لر (أَوْجَاءُ
مَعَهُ مَلَكٌ) بیچون کند و سهیله بر فرشته کلدیکه نبوتنه شاهد اوله (إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ) بوندن

اوز که برنسته بو قدر که سکا ارسال اولنن سننه ایله سن فور قو و بریجی سن (وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
و حیل و علا هر سننه اوزره نکجه اندر پس سن اوزرینه اعتماد ایت که کند و سی انلر احوالی
بخشی بیلور و اقوال و افعال لرینه کورمانلره مکافات ایدر (أَمْ يَقُولُونَ أَفَنُفِثَ بِهِمْ سَكِينٌ)
اولنن سنیدن اوتری دیر لر آتی محمد المصطفی کند و نفسندن پیدا ایدر و سوبلد (قُلْ فَأْتُوا
بِعَشْرَةِ سُورٍ مِثْلِهِ مُمْفِرَاتٍ) پس کند و نفسکزدن پیدا اولنش اون سوره کورک (وَادْعُوا
مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ) و آنک ایجاد ایتسیچون نکریدن اوز که هر کیمک احضارینه قادر سز
چمیرک تا که سز یاردم ایدر لر (إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اگر کچک سوبیلیدر بکر که بنم کورد و کم
سوزا افتد (فَالَّذِينَ يَسْتَجِيبُوا الْكَلِمَةَ) پس اگر کند ولرد عوت ایتدیکر شیک کور مسنه سز
اجابشا ایتد لر (فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ) پس بیلک کیم قرآن ایتد رلک الاخذانک بیلکسته
مقارن اولد یعنی خالده (وَأَن لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) دخی بیلک کیم علی التحقیق شان بودر که وجود ده
الله دن غیری بر درست مبعود بو قدر (فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ) پس جحت فاطمه نمایان اولد و
صکره سز حقه مطیع و منقاد اولور مبسر (مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا) هر کوه که بقین
زنک کانیکی و آنک رایشتی ایتدی (تُؤْتِيهِمُ اللَّهُ أَثْمَارَهَا كَمَا يَنْهَاهَا) اعمال لرینک جزاسی کلدولر
ایصال ایدر زحیوة دنیویته ده یعنی برکروه که دارد نیاده صدقه و طاعت ایدر و آنک جزاسی
دارد نیاده توقع ایدر لر آنک جزاسی دارد نیاده کند ولره ویریلور (وَهُمْ فِيهَا لَا يَحْشَوْنَ) و حالیکه
انلر دارد نیاده اعمال لری جزاسنه برنسته نقصنا اولنلر (أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
النَّارُ) انلر شول کیمسه لردر که کند ولره او بر جهنم ایتشدن اوز که برنسته بو قدر
و حیط ماصنعوا فیها) و نیاده ایشلد کلری اشیا نباه اولد ایتشدنکه آخرتله بر اثری ظاهر ایدر
و باطله ما کانا نوا یقولون) و ایشلد کلری سننه نک اصل بو قدر زبراکرکی اوزره ایشلدن (فَنُكَرُوا
عَلَى بَشَرَةٍ مِنْ رَبِّهِمْ) بایس بر کیمسه که پروردگار دند صد ورنیمش بر دلیل اوزره اولوب که
کند و بی حق اوزره دلالت ایدر آنک کبیدر که دنیا ی دنیته نک متاعنه طالب اوله یعنی
آخره طالب اولان دنیا ی طالب اولان کچم کدر و بوبینه دن مراد دلیل عقلیدر (وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ) و اول
دلیل عقلینک عقبنه نکریدن بر طابق اوله که حق اوزره اولد یغنه شهادت ایدر و بوشاهد
مراد قرآن عظیم الشاندر (وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى) دخی قرآن دن اسبق حضرت موسانک کتابی
یعنی توریه دخی دلیل عقلینک عقبنه در که کند و بی نصدیقا ایدر (إِنَّمَا أَوْفَرُّهُمْ) امور دینیته

وهماء واورلرینه منزل اولان کسینه لره رحمت اولدیغی حالده (اولئک) ولکروه که ارباب بیتنه
 وشاهد در (یومنونیه) قرانه تصدیق کوردلر (ومن یکنفر من الاخرین) وهرکیم اکا کفر
 ایلد حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم عداوته بیل بیلان کوردلر (فالانار موعده) انک عمل وعلای
 دوزخدر یعنی لا محاله اکا داخل اولور (فالانک فی غیر موعده) پس بوعده نک وقوعندن برتره وکانده
 اوله کیم اولبتد اولمیدر (ایه الحق من ربک) تحقیقاکه قرآن عظیم الشان پروردکار کدر
 اولان درست کدراندن اوز که برضنه دکدر (ولکن اکثر الناس لا یؤمنون) ولیکن خلقت
 چوخی قلت نامالرنندن اوتری انک حق اولدیغی تصدیق اینزلر (ومن اظلم ممن افترى علی الله کذبا
 وکبد زیاده ستر صاحبی شول کیمسه دنکه تکرر تعالی اوزره یلان بغلده که ایندرد وکی یو
 ذات باهر الصفا نه اسناد ایلد (اولئک یعصون علی ربهم) ولکروه که مغفیدر لر قیامت کوند
 پروردکار اوزره عرض اولورلر (ویقول الاثمها) وفرشته لردن پیغمبر لردن شاهد اولورلر
 دیرلر (هو لا الذین کذبوا علی ربهم) بونلر شول کیمسه لردر که خداوند لری اوزره یلان دیدیلر
 الا لعنة الله علی الظالمین) اکاه اولک کیم خدا نک لعنت ایتسم ایدنلر اوزره در (الذین یصدون
 عن سبیل الله) شول ستم ایدنلر که خدا نک بولند خلق منع ایدنلر (ویبعونها عوجا) واکا ارباب
 طلب ایدرلر (وهم بالآخرة هم کافرون) ومالبوکه انلر اوجها نک موجود اولسنه کند ولسر
 کافر لدر (اولئک لم ینکونوا متبحرین فی الارض) انلر که اخری انکار ایدرلر ممکن دکلا ایدیکه بریزند
 خدای عذاب لردن عاجز ایدرلر (وما کان من دون الله من اولیاء) اولماز دیکه انلر خدا دن اوزره
 هیچ بردوسنلر اوله (یضاعف لهم العذاب لکفجه) انلر اکی قات اولور (ماکانوا یستطیعون
 الشفع) حق سوزدن کمال نفاری اولعله ایتسم که کوجاری بوقاید (وماکانوا یبصرون) وکرنیک
 آبانندن کورلق اظهار ایتد کوردن اوتری عبا نامشاهد اولان آباتی کورمز لردی (اولئک الذین
 خسر انفسهم) ولکروه که نه ایشیدرلر و نه کوردلر شول کیمسه لردر که کند و جانلرین اوتوز دیلر
 وفضل عنهم لماکانوا یفترون) وینلردن وشفاعتلردن افتر ایتد کوری اسیاکند ولردن کراه
 اولدی (لاجرهم انهم فی الآخرة هم الاخسررون) بی شک و شبهه کیم علی تحقیق انلر اوسر دکند
 غایبله اوتوز لدر (ان الذین امنوا و عملوا الصالحات) تحقیق شول کیمسه لکه ایمانه کلوب
 کوزل عمل ایشلدیلر (ولحبوا الی ربهم) وپروردکار لرنیک یادیله اطمنان ایدو ارام ایدیلر
 اولئک اصحاب الجنة) انلر در بهشتنک ملازم لری (هم فیها خالدون) کند ولردن انلر یچند همیشه

اقامت ایدیمیلر (مثل الفرقین) اکی کروهه یعنی مؤمن و کافر مقوله سنک صفتی (کالاغنی واکرمین
 کروهه صاعر کیم) (والصبر و الشجع) وکوزلری آبق و یحشی ایشیلر کیم (هل یستویان مثلاً
 بواکی کروهه صفت جهنندن برابر اولور (افلا تذکرون) پس همچون بوشتیم لری تعقل ایدوب
 اندن بریند و نصیحت المزنر (ولقد ارسلنا نوحا الی قومیه) دخی تحقیقاکیم حضرت نوحی کند و عیشیه
 مرسل قیلدق (ای کله تذکر) انلر دیدی علی تحقیق بن سزه برور قوریرچی (مبین) سزه بیان
 ایلدیجی ائی کیم (ان لا تعبدوا الا الله) تکریدن اوزره برکیمشه طبعیه (ای اخاف علیکم عذاب
 یوم الیم) بی شبهه کیم اوزر بکه فورق بررد کونک اشکجه سندن (فقال الملاء الذین کفروا من قومیه
 پس عیشیرندن کفر ایدن اکا بریدیلر (ما نریک الا بشر امثلنا) سق کورمز الا بزم کیم برنسان
 و ما نریک الا الذین هم اراذلنا) وسنی کورمز که برکیمسه اتباع ایتدی مکر شول کیمسه
 کند ولر بزم الحقر کزدلر (بایدی الرای) ظاهر ایدک یعنی نفس لامرده واصل اولد قارندن
 اول بی تفکر و تامل سکا تابع اولدیلر (وما نریک الا بشر امثلنا) وسنه کورمز اوزر بزم
 هیچ برانقلق (بل نطشکم کاذبین) بلکه سنی دعوی نبونک سکا تابع اولانلری سنی
 تصدیق ایتلرندک بلاخیلر کان ایدر (قال یا قوم اراکم ان کنت علی بینه من ربی) حضرت
 نوح دیکه ای بنم کروهه کا خبر ویرک اگر پروردکار مدن بکا بر اشکار دلیل اوزره اولورسم (وانا فی
 رحمة من عین) وکند وقتندن بکا بر احشا ویردیه (فبعثت علیکم) پس اول دلیل اوزر بکه
 پوشید قلد (انلر مگوها) نک قبولی سزه لازم قیلار میوز (وانتم لها کاهون) وچالکو
 سزانی اگر اه ایش سز (ویا قوم لا اسئکم علیه مالا) دخی ای بنم جماعتم رسالتک تبلیغ اوزره
 سزدن بر اجرت ایتسم (ان اجری الا علی الله) بنم اجره برکیمسه اوزره دکدر الا تکرر تعالی
 اوزره کوردیلر که اکا بر قوم نوح حضرت نوحه دیرلر دیکه فقرانی مجلس کدن دور قیل
 تاکه سستکله اوتوروب قالقه لره حضرت نوح انلر بکو نه جواب ویردک نه کحتوا بیوردک
 و ما انا بطیار الذین امنوا و بن قایمچی دکلم ایمانه کلا نلری (انهم مالا قواربهم) علی تحقیق
 انلر پروردکار لریله ملاقات ایدیمیلر (ولکینی اراکم قوما یجهلون) ولیکن بن سزنی کورور
 برکوه که دانشکری بوقدر (ویا قوم من ینصرون من الله) وای بنم جماعتم خدا نک خشنندن
 بکاکیم حمایت ایدوب آتی بندن دفع ایدر (انظر ذنهم) انلری قاورسم (افلا تذکرون) پس
 بخون پند و ضحیة قبول اینر سز تاکه بیله سز انلر فارمسین الناس ایتک بر معقول ایش دکدر

فَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ دَخَى سِرَّهُ سَوِيْلُهُ قَدْ دَخَلَ خَزَائِنُهُ لِي تَاكِ سِرَّهُ بُوْدِيْكَ
 دوشركيم اوز ديمزه سنك بر فضلك يوقدر (وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبُ) دخی سزه سويلم كه بوسيد اولان
 اشياى بيلورم تاكه بيله برونلر بكا بادی الزايد متابعت ايند بيلر (وَلَا أَقُولُ لِيْ مَلَكٌ) دخی
 سزه ديم كيم على التحقيق بن فرشته يم كه سزه اول سوزلا نوق اوله كيم به سز سز سق بشر مقوله سندن
 بيلورز (وَلَا أَقُولُ لِلَّذِيْ تَرَىٰ ظَهْرِيْ عَيْنُكَ) دخی سويلم شول كيمسه لردن اوزيكه كوزلر بزر انلر حقيير
 طور (لَنْ يُؤْمِنَهُمْ اللَّهُ خَيْرًا) حقل وعلا انلر برابولك ويرمز (اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِيْ أَنْفُسِهِمْ) ايزجل
 جلالة هر كسند انا زرد انلر طبعلرله اولان اشيا به واكر ذكر ايند وكم اشيا نك بر سين اذعا
 ايد رسم (إِنِّي زَادَ الْإِنْسَانَ ظُلُمًا ذِيْنًا) تحقيقا كين اوعل ستمكارلر كمر سندن اولورم (قَالُوا لَوْ
 قَدْ جَاءَ لَنَا) حضرت نوحك قومي كند و به جواب ويرد ديد بيلر اى نوح تحقيقا كه سن بيله خصوص
 ايندك (فَاكْثُرَتْ حِجَابَاتُهَا) پس خصوصتمزى چوقا ايندك (فَاثْنَا بِمَا نَعُدُّهَا) بوند نصكره عذابدن
 بزه وعده ويرد وكم سنسه بزه كورد (أَنْ كُنْتَ مِنَ الضَّالِّينَ) اكر ارباب صدقن ايدك (قَالَ آمَنَّا
 يَا نَبِيَّكَ بِرَبِّكَ إِنَّ سَاءَ مَا يَحْكُمُ الْقَوْمُ) حضرت نوح ديدى بوندن غيرى بر سنسه يوقدر كه حق تعالى سزه اى
 كورد رايستر سه (وَمَا أَنْتُمْ بِمُخْرِجِيْنَ) وسز تكري عاجز ايد بيج كلسر سزه ايد بجهك شيدت
 وَلَا يَنْفَعُكُمْ نَجْوَى) وينم بند ويرمكه سزه فائده ويرمز (أَنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ) ايستدم ايسه كيم
 سزه بند ويرم (أَيُّكَ كَانَ اللَّهُ بِرُبِّكَ أَنْ تَقُولَ لَكُمْ) اكر ايزد ذوالجلال كراه اولمكزى ايستر يعنى
 حق سبحا و تعالى از غولمكزى ايستر سه بن سزه نصيحت ايد رسم نصيحت سزه فائده
 ويرمز (هُوَ رَبُّكُمْ) كند و در سزى ايجاد ايدن پس ايستد وكم كى سزه تصرف ايدر (وَالَيْهِ
 رُجْعُونَ) وكند و فرمانده و دوشش قبلور سزاند نصكره ايند ككر ايشلر اوزره سزه مكافات
 ايدر (أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ) بلکه كفره دير كر كيم حضرت نوح كند و به وحيك كلسين كند و نفسند
 اختراع ايندى (قُلْ إِنْ أَنْتُمْ تَحِبُّونَهُ فَعَلَيْكُمْ أَجْرِيْ) سويله اى افتر ايندم ايسه كاهك وبالى اوزر ده
 وَأَنَا بَرِيٌّ فِيمَا يَخْتَرُونَ) وبن ايند يككر كاهلردن بيزارم (وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوْحٍ) دخی حضرت نوحه
 وحى اولنديكه (أَنْ لَّنْ يُّؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ) على التحقيق سنان بودر كه جماعتكدر
 بر كيمسه ايمانه كلز الا اول كيمسه سنى قصد بوقا ايندى (فَلَا يَنْتَظِرُنَّ مَّا كَانُوا يَفْعَلُونَ) پس
 ايشلر كلى ايشدن اوترى غمناك اوله (وَأَنْصَحَ الْفُلْكَ يَا عَيْنِيْ وَأَوْحِيْنَا) وكمى ايشله
 بزم مختار و كيفيت ايشلسنده وحى ايتكمزه مقارن اولد بغي خالده (وَلَا تَحْطِطِيْ فِي الْذِيْنِ

ظَلُّوا) دخی ستم ايدنلر ك خصوصنده بكا مارجت ايدر (عَذَابُكَ دَفَعْنِيْ سَلْبًا أَبْتِمُ) انتم مفرقون
 كيم على التحقيق انلر صوره بوغلس قبلور (وَيَضَعُ الْقُلُوبَ) دخی حضرت نوح كى ايشلر (وَكُلُّهَا
 مَرَّ عَلَيْهِمْ مَلَأَتْ مِنْ قَوْمِهِ) وهرگاه كه اوزرينه كند و جماعتندن بر كروه اشرف كجدي (سَخِرُوا مِنْهُ
 كى ايشلر وكندن اوترى كند و به اسمن ايدر و برلر بغير لكدر نصكره بخارا ولدك (قَالَ إِنْ
 سَخِرُوا مِنِّيْ) حضرت نوح انلر جواب ويرد برك اكر سز بزم ايشنردن سخر ايدر سز (فَاثْنَا سَخِرُوا
 مِنْكُمْ) بى شبهه كيم بزر ك احوال كوردن سخرت ايدر زيقن دنيا ده صوده بوغلور سز و سخرتده
 ايشلر با سز (كَمَا سَخِرُوا مِنْ نَّوْحٍ) نك اسمن ايدر سز (فَتَسَوَّلُوهُمْ) پس يقيند بيلور سز (مَنْ يُّؤْمِنُ عَذَابِيْ يَكُنْ لَهُ
 شَوْلُ كِيمسه كه كند و به بر عذاب كلور كيم اى رسوا ايدر (وَيُحِيلُ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ) واوزرينه
 برد اثم اشكجه اينر و اول جهنم عذاب ايدر (حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَهْلَهَا) پس فچنكم فرمانر عذابلرينه كلدى
 وَقَالَ السُّؤْرُ) بوصوتوردن قينادى و اول تنوردر كه حضرت خوالى طاشدن يامش ايند اتمك
 يامق ايجون صكره حضرت نوحه مير انله دكدى و طوفانك صوبي ايند ائدن قيناك (قُلْنَا أَعْمِلْ
 فِيْهَا) حضرت نوحه ديدك كى ايجنده كوتور (فَمِنْ كُلِّ زَوْجٍ مِّنْ أَثْنَيْنِ) حيوانانك هر نوعدن ايكي
 جفت رك و ديشى (وَأَهْلَكَ) دخی سكا خصوص اولان كسنه لرى كوتور (إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
 الْأَشْوَلُ كسنه كه اوزرينه حكم كچد يكه صوده بوغلسلردن اوله و او حضرت نوحك اوغلى
 كنعان وانك ناسى و اعله در كه انلر كرا فرايد بيلر (وَمَنْ آمَنَ) دخی كا ديدك كه مؤمنلر كيد
 قالدر (وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ) و حضرت نوحه موافقت ايدر و ايمان كوردمك الا كسنه بعض
 روايتد بوكونه ثابت اولشدركه اكا ايمان كوردنلر ك عددى بتمش طقوز ايدى ايمانه كلان فارسى
 و اوج اوغلى سام و حام و يافت و انلر ك قاريك و بتمش ايكي كشى و قارى كورد بيلر كه حضرت نوح
 على السلام كى ساج انجندن يابك اوز و نلغى و جيزار شون ايد و ايقى الى و هواده ارتقاعى اوتوز
 و اى اوج طبقه قبلدى اشغه ده كه طبقه ده دواب و وحوشى قودى و اوزرته سنك آدم بيلر
 و بوقاروسند قوشلر (وَقَالَ أَزْكُوا بِهَذَا بَشَرًا لَّيْسَ فِيْهَا مِنْ عَجْرٍ مِّنْهَا وَ فَرْسٍ) و حضرت نوح مزبور اولانلر
 ديدك كيه سوار اولك او حالته كه لفق و طوره حق و قارنده دير سز بسم الله مرويدر كه بقر
 حضرت نوح كينك اقسين ايستردى بسم الله ديوب اقردى و بقر طود مسين ايستردى بسم الله
 سويلوب طوررك (إِنْ رَبِّيْ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ) بى شبهه كيم پروردكارم غايله مغفرت ايد و ب
 قولر بن خشى اسر كركه بى وسزى طوفانك با سندن قورتردى بعدد شبيهه ايدرك كيه

بندیلر (وہی تجزیہ ہم فی نوح کالجبال) وحابوکی اولکی طاعن کبی بطالغہ اراستہ اندلرہ
 اقر (ونادی نوح ایثہ) و حضرت نوح کندی و اوغلان کنای چیردی (وکان فی مغربہ) و حابوکی
 اوپدرندن و یکدن بر طرفہ ایدے (بابنی اربک معنا) ای بنم او غلم بزمه کید بن (ولا تکت مع
 الکافین) و کافر مزہ سیله اوله (قال ساوی الی جبل یعضی من الماء) کفان دیدی
 یقینک بر طاعه الجا ایدے و چقرم او بی صویک اغراقندن صافلر (قال لا غاصم الیوم من امر الله
 حضرت نوح دیک بو کون خدا نک قضاء محکندن بر صافلیجی بو قدر (الامن رحم) مکر رحمت
 صفیلہ منصف اولان و اول تکرعی تعالیدر (وخال بینہما الموج) و او غول ایلہ پدرار استہ
 موج مانع اولدے (فکان من الغرقین) در عقب صوده بو غلاندن اولدے (وقیل یا ارض ابلعی
 ماءک) و فرمان اولدیکہ ای زمین صویکی بود (و یا سماء اقلعی) و ای کولک صویکی اقتدر سلطت
 و غیض الماء) و صواکسک قیلندے (و قیضی الاخر) و کفارک هلاکنه و مؤمنلرک بخاشانه
 سبقت ایدن و عذابخاز اولندی (و سنوت علی الجودی) و کی موصل زمینک واقع اولان
 جود نام طایغ اوزره قدر طوندی مرویدر کیم حضرت نوح ماه رجیک او نیچی کونست کیم بتد
 و ماه محرمک او نیچی کونست اندنا ایددی و اول کونده شکر ایتک ایچون اوج طوندی (وقیل
 بعد للفقور الظالمین) دخی دینلدی ستمکار اولان کروهه اوز اقلق و هلاک اولسون یغو
 ایزد قهار سوبلدی ستمکار اولانلر هلاک اولسون (ونادی نوح ربہ فقال رب ان ابنی
 من اهل ذی حضرت نوح کند و بی ایجاد ایدنه نلا ایدے و دیک ای بنم پروردگارم تحقیقا کہ بنم
 او غلم بنم اهلنددر (وان وعدک الحق) و بی شبهه کیم سنک وعدہ در سدر اصلا مخلوق
 قبول ایتز و حابوکی سن بکا وعدہ ویرمشد کیم اهلک نجات بولور لر پس نیچون بنم او غلم
 نجات بولدی (وانت کخکم الحاکمین) و سن داورلک ایدنلرک لکمی سن (قال یا نوح ایثہ لیسر
 من اهلک) ایزد ذوالجلال دیدی ای نوح علی تحقیق اوستک اهلکدن دکلدر (انه عمل غیر صالح
 زیرا بلا شبهه او کوزل عمل ایه سی کلدر (فلا تستلین مالک بیه علم) پس بنلن صورمه
 شول شیئی کہ سکا انکله بیلکی اولیه (انی اعطک ان تکون من الجاهلین) تحقیقا کہ بن سکا
 پند و پروردگار تاکه نازاندن اولیه سن (قال رب انی اعوذ بک ان استک مالک بیه علم
 حضرت نوح دیک ای خدا وندم علی تحقیق بن سکا صیغورم اندن کہ سندن صورمه
 شول سننه کہ بکا انکله بیلکی اولیه (والا تغفر لی و ترجی) و اگر بنندن دوشن نقض

بکا غفران ایتز سن و لطف و احسانله بنی سرکز سن (ان من الخاسرین) او تونلردن اولورم
 قبل یا نوح اقبط سیلا مینا) سوبلندی یعنی حو جل و علا بیورک ای نوح کیدن این بزدل صدق
 ایدن سلامتہ ملازم اولد یغک حالده (و برکات علیک) دخی اوزر بیکه اینش نما الوخیرا ممت
 اولد یغک حالده کہ ذریک اول قدر زیاده اوله کیم ایچی آدم اوله سن (و علی ائم من معک) دخی
 سنکله اولان کروهلر اوزره اینش برکاتہ مقارن اولد قاری حالده کیدن اینسونلر و انلردن
 مراد کند و سیله اولان جماعتک مؤمن اولاد لریدر (وائم ستمیم) و انلرک اولادندن بر و هملر
 و ارکه انلری دار دنیا ده بر خوردار ایدر (انکم یستهم مینا عذاب الیم صکره انلرہ بر در لولوا شکیفیز
 ذکر (فک من انبیاء الغیب) مذکور اولان اخبار یوسشیک اولان اشیا نک خبر لندند (تو جہا الیک
 نوشته ایلہ سکا انلری کوندروز (ما کنت تعلمها انت ولا قومک) سن انلری بیلزدک و نه سنک
 جماعتک انلری بیلورک (من قبل هذا بودندنا سبق) (فا صبر ان العاقبة للنفین) پس خلقتک
 اذیتی اوزره صبرایت نه کہ حضرت نوح انک اوزره صبرایتی زیرا علی تحقیق کوزل عاقبت شرک
 و معصیتدن بر هیز ایدنلرہ در (والی غار احاکم هوذا) دخی عاقبتیلہ سنه فرنداشلری حضرت
 هودی مرسل قیلدق (قال یا قوم هذا الله) انلرہ دیدی ای بنم عسیر فرخدا بی توحید ایدک
 ما کم من الہ غیره) اندن اوزر کہ سزه هیچ بر درست معبود بو قدر (ان انتم الا مفترون
 سزد کلسر الا بر افترا ایدیمی جماعت کہ بتلری خدایه شریک اید بکر (یا قوم لا استکم علیہ
 اجر) ای بنم کروم رسالتک تبلیغی اوزره سزدن اجر طلب ایتیم (ان اجری الا علی الذی
 فطرنی) اجرتم بر کیمسه اوزره دکل الا اول پروردگار اوزره کہ بنی عدمدن ایجاد ایددی
 اقلا تعقلون) پس نیچون عقولکزی اشیا نک حقیقتنی فہم ایتک ایچون استعمال ایتز سزنا کہ
 حق مبطلدن سزه نمایان اوله (و یا قوم استغفروا ربکم) و ای بنم جماعتم پروردگار کزدن
 مغفرت طلب ایدک ایمان کوزر مکله (ثم توبوا الیه) صکره طرفه رجوع ایدک ایتد بیکز
 اشیا دن پشیمان اولمغله (یرسل السماء علیکم مڈرارا) یغور حاجت قدر اوزر بیکزه
 ایدر در متصل اولد یعنی حالده (و یزدکم قوۃ الی قوتکم) و کوچکره بر کوچ اضافت اید یعنی
 سزه اولاد و برر کہ انلرک مدد ایلہ اعدانک دفعنه قادر اوله سن (ولا تقولوا لم یمن) و کاهلر
 اوزره مضر اولد یغکرده بوز جو بر مک (قالوا یا هوذا ما جئنا ببینة) دیدیلر ای هود سن بن
 بر دلیل ایلہ کلدک تاکه سنک بنونکه دلالت ایدہ و بوسوز عتاد لرندن و کتوردی معجز لرله

اعنا ایتد کله اچلدن کند و لردن صادر اولدی (و ما نحن بشاکی الهیتا عن قولک) دخی بیدیلر
معبود لر مزلک عبادتن سوز کدن او تری برافچی کلز (و ما نحن کلک بمؤمنین) و بزسکا ایمات
کوز بچیلر کلز (ان تقول الا اعتریک بعض الهیتا بیسوی) حقلکه بوسوزدن اوز که بوسوز
دیمز الا که بزم معبود لر مزلک بری سنی برجنونله دکدی (قال انی اشهد الله واشهد وائی بری
یا شریکون من دونی حضرت هود دیک علی التحقیق بن خدای شاهد طورم و سزدخی شاهد اولک کیم
بلا شبهه بن نکریدن اوز که معبود قیلد یغیر اشیا دن بیزارم (فکیف و بی جمیعاً اثم لا یظنون
پس سز و بیلر بکزم قونیم هلاکه قصدا یدک اند نصکره بکا مهلت و بر مزلک بوسوز حضرت هود
بر معجزه ایدی زیر بالکز بر جان بود کلو جبار بر بی بو کون خطا بله مخاطب ایتدی الا کمال و کلدن
وانلر انک قلته اقدام ایتد کله الا حق جل و علانک کا ایتد و کی عصمتدن و انکیون اول سوز
بو کلامله تعقیب ایلدی نه که حق سبحا و تعالی بیوردک (ان یتوکل علی الله ربی و ربکم
تحقیقا که پروردگارم و پرورد کار بکز اولان ایزد و الجلال اوزره اعتماد ایتدم (ما من دابة
الا هو اخذ بناصیتها) هیچ بر حرکت اید بی حیوان بو قدر الا کندوسی الی صاحبی المشرر
یعنی جمله حیواناته مالک و متصرفدر (ان ربی علی صراط مستقیم) بی شک کیم خدا و ندیم طریق
حق و عدل اوزره در (فان تولوا فقد ابلغکم ما ارسلت به الیکم) پس اگر سوز مدن اعراض
اید سز بی کان بن سزه ابصال ایتدم اول شیئی که سزه انکله کوندر لدم شمد نصکره بنده
قصور قالدی و نه سزه عذر وار (و یستخلف ربی قوماً غیرکم) و بی تربیه اید بن خدای و الجلال
سز نا بود اید و سزدن اوز که بر کوره مکانکرده قائمقام ایدر (ولا تضرونی شیئاً) و اکا
برازدشته زیان ایتد سز اعراض کر سببیلله (ان ربی علی کل شیء حفیظ) تحقیقا که پروردگار
هر بنده اوزره نکبیا ندر پس افعال و اقوال کزی مشاهده اید و انلره کوره سزه مکافات ایدر
ولما جاء امرنا) و اول محل که عذابک و قوعنه فرمانر کلدی (فجئت اهوداً و الذین آمنوا معه برحمة
مینا) حضرت هود و کلد وسیله ایمان کورنلری بزدن صد و ایدن رحمت سببیلله قور تردق
و یجینا هم من عذاب غلیظ) و انلری قور تردق بر درست اشکنجه دن و او برستی بیل اید بیک
کفارک بورنلرندن کیر و با شغه لردن چیقوب وجود لرین پاره پاره قیلارد (و تلک غاد
اول انار که احقافده مشاهده اید یور سز عادیله سنک انار ایدر (تجدوا بایات ربکم
پروردگار لرینک ایا تنه تصدیق کتورمدیلر (وعصوا رسلاً) و پیغمبر لرینه مطیع اولدیلر

و اتبعوا امر کل حنیف عینید) و هو بر سرکش و عناد کارک فرمانه پیر و لک ایتد بلر بیعت کند و لرین
طریق حقده دعوت ایدک سوزینه مخالفت اید و کفره دعوت ایدک سوزین قبول ایتدیلر
و اتبعوا فی هذه الدنیا لعنة و یوم القيمة) و بوجها نده و روز قیامت لعنت کند و لره تابع
قیلندی (الا ان غاداً کفر و اریهم) اکاه اولک کیم علی التحقیق قبیله عاد پروردگار لرین انکار
ایتدیلر (الا بعداً لعیاد) بیلک کیم اوز قلق یعنی هلاک عاد قبیله سنه اولسون (قومی هود
لفظ عاد عطف بیا نده ایدم اولان عادک قبیله سنند تمیز اولمقلر چون ذکر اولندی
والی نمود آخا هم ضایحاً) دخی نمود قبیله سنه فرزنداشلری صالحی کوندر دک (قال یا قوم
اعبدوا الله) انلره دیدی ای بنم کروم ایزد و الجلاله پرستش ایدک (ما لکم من الیه غیره
اندن اوز که سزه اصلا بر درست معبود یوقدر (هو انشاکم من الارض کندوسی سز بردن
ایجاد ایتدی (واستعمرکم فیها) و ایچنده سزه زندگانیک و بقا و بردی (فاستغفروا
پس کند و سندن مغفرت طلب ایدک یعنی ایمانه کلک تاکه سزه مغفرت اید (ثم توبوا الیه
صکره اوز که لک عبادتدن رجوع اید و بکند و عبادته توجه ایدک (ان ربی قریب مجیب
بی شبهه کیم پروردگارم رحمت امید نک اولانلره غایتله یقیندر دعالرینی علی الفور لجابت
ایدر (قالوا یا صالح قد کنت فینا من جوا قبل هذا) او کروه دیدیلر ای صالح سن نبوتک
دعواسن ایتدن اسبق ارمزه رجا اولنوردک یعنی سنده مشاهده اولان انار رسد
سببیلله سکا امید من و اید بیکه سوزک ارمزه مسموع اوله لکن بواستد یکک دعوی
جهتندن سنک سوزکی قبول ایتد قالدق (انهم ان کعبه ما یعبک ابا ونا) بچون پدر لرین
عباد ایتد وکی اشیا نک عبادتدن بزی منع ایدرسن (واننا لابی شک فمائدعونا الیه مرهب
و بی شبهه بزتمته صالحی بر کانه دو شمشوز شول سیدنکه سن بزی کا دعوت اید یور
قال یا قوم اریتم ان کنت علی بینه من ربی) حضرت صالح انلره دیدک ای بنم کروم بکا
خبر و یرک که اگر بن پروردگارمک طرفندن بر روشن حجت اوزره اولدم ایسه (واننا فیینه
رحمة) و کلد و کرمندن بکا پیغمبر لک احسان ایتسه (فمن یضری من الله) پس کیمدر بکا
خدانک عذابندن نجات و یرد (ان عصیتهم) اکا سرکشک اید رسم (فان یذو و یغیر
تخیر) پس اوتوز مقدن اوز که بکا بر سنه آرتم سز (و یا قوم هذه ناقة الله) وای
بنم جماعتم بو نکرینک دوه سیدر (لکم آیه) سز بچون بر معجزه (فذرهم انکلی فی ارض الله

پس آن قومك خداك زبندده اوت بیسون (وَلَا تَمْسُوْهُم بِسُوْهُ فَيَاْخُذُوْكُمْ عَذَابٌ قَرِيْبٌ
 وانی برمازلقله دكك كاكاد كككز سبيله سزى بریقین سبيله الور (فَعَقَرُوْهَا) بوو صبتند
 مسكروه وده سكرلدیلر (فَقَالَ تَمَتُّوْا فِىْ دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ اَيَّامٍ) پس حضرت صالح انلره سويلد كيه
 منزلكرده اوچكون باشك (ذَلِكَ وَعَدٌ غَيْرُ مُكَذَّبٍ) اول وعده بروعد دركه يلا نى قبول ايمز بلند
 وجوده كليلد ركوردیلر كه چهارشنبه كوفى بوزلى سكر اولد و پنجشنبه كوفى فرمزى
 وجعه كوفى قره و سبت كوفى اوزر لرینه عذاب نازل اولد (فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا) پس اولكله
 عذابك وقوعنه فرمانز كلدی (نَجَّيْنَا صَالِحًا وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا) حضرت صالحی
 وكند و سبيله ایمان كتورنلری عذابدن فور تردق بزدن صد ورايدن فضل احسان سبيله
 وَمِنْ خَيْرِ يَّوْمَيْنِ) اول كونك رسوالغیند دخی نلری فور تردق (اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيْزُ
 تحقیقاكه پروردگار ككند و در مؤمنلره نجات و برمكه كوچلو اولان دشمنلرك اهلاكنه
 غلبه ایدن (وَ اخَذَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا الضَّرْبَ) و جانلرینه ستم ایدنلردن چیغرمق طوتدی یعنی
 حضرت جبريلك چیغرمق مژبور اولان كفارى هلاك ایتدی (فَاَصْبَحُوْا فِىْ دِيَارِهِمْ جَاثِيْمِيْنَ
 پس كند و مسكزلرنده مرد اولوب اصلا حرکت ايمز قالدیلر (كَانَ لَمْ يَخْتَوُا فِئْتَانًا) كویاكه آنك
 ایچنده هیچ اقامت ایتدیلر (اِلَّا اِنْ مَّمُوْدَ كَفَرُوْا وَ اَرْبَعًا لِّمَّمُوْدَ) نظیره سنك ترجمه سی
 یقینده كچدی (وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا اِبْرٰهِيْمَ بِالْبَشْرَى) دخی تحقیقاكیم فرشته لردن كوندلر
 حضرت ابراهیمه مژده ايله كلدیلر (فَالْوَاْسِلَا) دیدیلر اوزر كه سلا اولسون (فَالَ سَلَامٌ
 حضرت ابراهیم ديك جواب سلامدر (فَالْبَيْتَ اَنْ جَاوِیْعِلَ حَنِیْدًا) پس حضرت ابراهیم كلمد كيه
 فرمش طاش اوزره بریان اولمش بر بوز اغوايله كلدی (فَلَمَّا رَاْنِیْ اَيَّدِيْهِمْ لَا تُصْرِلُ اِلَيْهِ) مسكه
 اولكله كه حضرت خلیل الله كورد يكیم نلرك الی اول بوز اغویه یتشمیور یعنی طعامه ال
 اوزا تمیورلر (لَا تَكْرَهُمْ وَ اَوْحَسْ مِنْهُمْ خِيفَةً) اول فعلی انلردن انكار ایتدی و كوكلنده انلردن
 بر فور قوبیدا ایدوب كمان ایتد كيه انلر اوغر یلردر (قَالُوْا لَا تَخَفْ اِنَّا اَرْسَلْنَا اِلَیْكَ قَوْمًا مِّنْ
 فرشته لر حضرت ابراهیمه خوفی مشاهده ایدیجك كند ویه دیدیلر فورقه كیم علی تحقیق نلر
 قوم لوطه كوندلرك و از پس كه طعام يك بزم دایمزد كلدر طعامكه ال اوزا تمقدق (وَاَمْرًا قَائِمًا
 و حضرت ابراهیمك قاریسی پرده آردنك طور و ب سوزلرین ایشید یورد (فَصَبَّحْتَ) پس خوفك
 كمنسندن سونونب كولد (فَبَشِّرْهُنَّ اَبْنٰی هٰذَا بِمَا يَشْعُوْنَ) در عقب كند ویه مژده ویرك اسحق نام براونلر

وَمِنْ وَرَآءِ اٰیٰتِنَا نَحْنُ الْغٰثِبُوْنَ) و یعقوبی اسماق دن مسكه اولد یقینده كند ویه هبه ایلدك
 بیلنك كوكیم بشارت یالكر حضرت ابراهیمك قاریسی ساره خاتونه اول سبیدن اولد كيه
 او بر عقیقه خاتون ایدی و براوشاك كمنسه غایله نشنه ایدك (قَالَتَ يَا وَلَدَتِیْ) ديك ای عجب
 ایلد و نا عجبون طوغریم و حالوكه بن طمقنا باشنده بر قوجه قاری پر (وَهٰذَا بَعْلُی سَبِيْحًا
 و سینه قوجه بوز كیم باشنده بر پر (اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عَجِيْبٌ) تحقیقاكه بورا عجیبدر یعنی ايكی
 پیردن اوشاك كمنسی بحسب العاده امر مستبعددر (قَالُوْا اَنْجَبِيْنَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ) فرشته لراكا
 دیدیلر كه بخون خداك ایشندن عجب پیدا ایدر سین (رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ اِنَّكُمْ اَهْلُ الْبَيْتِ
 خداك مهر نالغی و خیرلك زیاده لكی اوزر كیزه اولسواى خاندان نبوتك اربابی (اِنَّ هٰذَا
 حَقٌّ) تحقیقاكه ایزد ذوالجلال حمد موجب اولان ایشی ایشلیجیدر قولرینه خیر و احسانی
 چوقدر (فَلَمَّا دَهَبَ عَنْ اِبْرٰهِيْمَ الرُّوْحُ وَ جَاءَتْهُ الْبَشْرَى) پس فچن حضرت ابراهیمدن فور قوكیدر
 كند ویه مژده كلد (فَجَاوِیْعِلَ فِىْ قَوْمِ لُوطٍ) قوم لوطك شاننده فرشته لر مژله عجادله ایدوب
 دیدی ازلردن حضرت لوط و ارنجه نلری اهلاك ایدر سز (اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ كَلِيْمٌ) تحقیقاكیم حضرت
 ابراهیم برمازلق ایدندن انتقام المغه عجل دكدر (اَوَاكَا هَلْدن چوق ناوه ایدوب خلق
 اوزره چوق ناسف ایدر (مُنِيْبٌ) حق سبحا و تعالی سمتنه غایله دو نیجیدر (يَا اِبْرٰهِيْمُ غُرْ
 عَنْ هٰذَا) فرشته لردیدیلر ای ابراهیم بو عجادله دن وان كجانه قدجاء آمر بلك تحقیقا شان
 بوكه قضاء ازینك اقتضا سبيله پروردگار كك فرما ن كلدی (وَاَنَّهُمْ اِنْهُمْ عَذَابٌ عَزِيْزٌ مَُّرْدُوْدٌ
 و ب شبهه كیم انلره برده نمز عذاب كند وركلیجید (وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا) اولوقتكه بزم
 فرشته لر نمز حضرت لوطه كلدیلر (سَبِيْحَتِیْ بِهِمْ) انلرك سبيله غمناك اولدك (وَصَاقِبِهِمْ ذُرْعًا
 و انلردن اونی تنك دل اولدك (وَقَالَ هٰذَا يَوْمُ عَصِيْبٍ) و ديك بوكون بر شدنلو كوندروبو اولد
 و بوسوزین سويلسقى حضرت لوطه اول سبیدن عارض اولد كيه فرشته لر بر عجوب كچ بكلسر
 صورنلریله كلدیلر پس حضرت لوط انلری آدمی مقوله سنند ظن ایدوب جماعتدن اوزر لرینه
 خوف ایتدی (وَجَاءَتْهُ قَوْمَةٌ) و حضرت لوط سمتنه جماعی كلد (يٰهَرَعُوْنَ اِلَيْهِ) و حالده ككند و
 طرفه شتا ایدر كوكیكه نری برن ایتور (وَمِنْ قَبْلِ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ السَّيِّئَاتِ) و بوندن اسبق
 بشت ایشلری ایشلر لودی یعنی آنك فعلنه اودك لومعتاد اولسولرد كيه اوتمندت
 الشكارا كلوب حضرت لوطك مسافر لرینه برماز فعلی قصد ایتدیلر (قَالَ يَا قَوْمِ) حضرت لوط

دیدن ای هم گروه (هؤلاء بني) بوندیم قیام کرد و تکمله کند و لرین آت (هذه أممكم) اندر سز پاکیزه
 زرد لر (فألقوا هذه ولا تخرروني في حبيبي) پس کردن خوف اید که شما ناریک شانند بنی رسوا ایتک
 انیس منكم رجل رشيد) سزدن رشید صاحب برکتی بود که طریق حق هتک اولوب قیامدن منع
 اوله (قالوا لقد علمت ما لك في بناك من حق) دیدیلر علی تحقیق سن بیلور سن که قیامدن سز
 هیچ حاجت بود قدر (وانك لتعلم ما تريد) و بی شبهه سن بیلور سن کیم بزقنی شیئ ایسترز
 قالوا ان لي بكم قوة) حضرت لوط جوابلرند دبد کند و نفسله بکا قوت اولسید سزی دفع
 ایتک ایچون البت سزی دفع ایدردم (أوأوي إلى ركن شديد) بابرقتی رکنه انجا اید و ب
 دوشنید یعنی مرعشیر تر اولسیدی انلرک معا و نبله سزی دفع ایدردم مریدر که حضرت
 لوط انلرک هجوملرک مشاهده اید بیک قبوسن قیاموب آنک اکه سندن کند و لرله مجادله
 ایتکه شروع ایلد سوزینه قولا ق طومیب دیوارک آشدیلر حضرت لوطه بواشدن خیل اضطراب
 حاصل اولدی پس ملائکه کرام انی مشاهده اید بجه (قالوا يا لوط انا رسل ربك) دیدیلر
 ای لوط بی شبهه بز پروردگارک کوندلر شاربوز (ان نهيأ اليك) قدرنلری بوقدر که سکا
 ضرر بیشتره لر پس بزی توانلر بيشور بعد جبرائیل علی السلام قنادله کوزلرین و رب قولری
 کور اولدیلر چغوب دیمکه باشلدیلر حذر ایدک کیم لوطک مسافر ای سحر در لر (فأسر يا هارک
 يقطع من الليل) پس سکا مخصوص اولان جماعتله کجه دن بر مقدار بوری (ولا ينفيت منكم احد
 وسزدن بر کیمسه کبر ویه بقتلوا (إلا أمرتک) انجی عورتکی بيله کونورمه (أية مضيقها ما أصابهم
 کیم علی تحقیق شان بودر که آنلر دکن عذاب کاد کجیدر (ان موعدهم الصبح) بی شبهه کیم وعدلر
 صباح محلند در حضرت لوط بولا می آنلر دن ایشید بیک حضرت جبریه دیدی عذابلرینک وقوع
 بوندن نیز ایسترم حضرت جبریه کند ویه بویه جواب و بر دی نه که حق سبحا و تعالی بورد (اليس الصبح
 یقرب) ایاصباح وقتی قریب دکلیدر (فلما جاء أمرنا) پس اولوقتک عذابک کلمسته فرما نر کدی
 جعلنا غلبها سنا فلها) اوسنتلرین قبلدق (وأمرنا عليها جازة من بيننا) و شهرلری اوزره
 چاموردن طاشلش طاش باغدر دق (منضوي) بغور فطراتی کبی فی الدرب بولشش (مؤمنة
 عند ربك) پروردگارک خراشدن عذاب ایچون نشا نلشش (وما هي من الظالمين بعباد) و اول
 طاشلش کارلر دن اوزاق دکلد زبر اظلملری سبیلله اوکونه عذاب مستحقدر لر (والی هذين
 أخاهم شعيب) و ابراهیم و غلی مدین اوسا قلسنه قرینلر شلری شعیبی کوندردک (قال يا قوم اعبدوا

ما لكم من اله غير) حضرت شعيب انلر دیک ای هم گروه نکریم قولق ایدک کیم اندن اوزر که سز
 بر معبود بوقدر (ولا تنقصوا الكمال واليزان) و اویچک التنی و طارنق التنی اکسک ایتک (ان
 انکم بخیر) تحقیق باین سزی بر دولت و نعمت کور بودم که سزی محتاج ایترا و بجه روزند
 اکسک اید سز (وانی انما افي عليكم عذاب يوم محبط) و بی شبهه کیم بن بر قیلا بچی کونک باشکجه
 بيشندن اوزر که فورقم (ويا قوم اوتوا الكمال واليزان بالقسط) و ای هم عشیرتم کله
 و ترازوی عدل ایلله تمام ایدک (ولا تجسوا الناس اشياءهم) و خلقه سننه لرین اکسک
 ایتک (ولا تعصوا في الارض مفسدين) و بر بوزنک مفسد اولد بیکر حاله برمازلق ایلله سعی
 ایتک (بقيت الله خير لكم) نکریم تعالی سز حلالدن خودی بی سننه حرامدن جمع ایدک کز
 شیدن سز بیکدر (ان كنتم مؤمنين) اگر سوزیمه تصدیق اید بیلر دکن (وما انا عليكم بحفيظ
 و بن اوزر بیکر نه بیکر که قیامدن سزی صافلرم (قالوا يا شعيب اصلوئك نأمرک ان تترك
 ما تعبد باؤنا) دیدیلر ای شعيب نمازکی سکا فرمان اید و که بدلر بر طید بی شیائی بز ترک
 ایدلر (أو ان تفعل في أموالنا ما نشاء) یا خود سکا فرمان ایدر که اموالزده ایستد و کز شیشک
 ایشلسین ترک ایدلر (انک لانت الحليم الرشيد) بی شبهه کیم سن کندک زیاده حلم ای سی اولان
 عتبله رسدایه سی اولان سنن پس سندن بوکونه سوزک صد و کز مستبعددر (قال يا قوم ارايتم
 ان كنت علی بينة من ربی) حضرت شعيب انلر دیک ای هم گروه بکا خبر ویرک کبن پروردگارمک
 طرفدن بر بصیرت و بخت اوزره اولسم (ورزقني منه رزقا حسنا) و کند و کرمندن بکا بر کوزل
 رزق رفنی قیلسه بکا ال و بر ری بوا حساند نصکره کا خیانت اید و امر و نهینه مخالفت اید و
 وما اريد ان اخالفکم الى ما انهيكم عنه) و حالبوکه بن ایستم که سز مخالفت اید و میل اید و بن
 شول شیشه کبن سزی اندن منع اید بوزم (ان اريد الا الاصلاح ما استطعت) اصلاحدن
 اوزر که بر سننه ایستم مادامکه اصلاح ایتکه قدرتم وار (وما توفيق الا بالله) و اصلاح امور
 بکا توفیق بوقدر مکر خدا نکه هدایت و معونتبله (عليه توكلت) اوزرینه اعتماد ایدم
 واليه ائيب) و آنک سمننه دوزم (ويا قوم لا يخرج منكم شيئا) و ای هم عشیرتم بکا عداوت
 ایتک کز سز قراند مسین انی که (ان نهيأ اليك ما أصاب قوم نوح) سز ده که حضرت نوح
 قومنه دکن غرق کبی (أوقوم هود) یا هود که و هنه دکن باد صرصر کبی (أوقوم صالح) بلحضرت
 صالح جماعتنه دکن زلزله کبی (وما قوم لوط منكم ببعيد) و حضرت لوطک جماعتی سزدن

اوزاق دکلدر لر پس انلردن اسبق اولانلردن عبرت المرسه کن یونلردن اعتبار آلت (وَاسْتَعِزُّوا رَبَّكُمْ
وَبِرُوحِكَارْكَزْدَن مَغْفِرَتِ مَلْبَا بَدَلْ اِيْمَانْ كُورْ مَكْلَه (فَرُّوْا اِلَيْهِ) صَكْرَه اُولْد بَغْرْ خَالْدَنْ جَاوَزْ
ايد بَطْلَه رَجُوعْ ايدك (اِنْ رَبِّي رَحِيْمٌ) بِي شَيْمُ كَه بِي اِيْمَانْ ايدن توبه ايدنلره چوق مَهْرْ بَانْلُقْ ايدن
وَدُوْد (مَحْبُوبَه ايدنك وكي لطف احسانك بِي توبه ايدنلره ايشليجيدر) (فَالْوَايَا شَعِيْبٌ مَانْفَعَةٌ
كِيْرًا بَمَا تَقُوْلُ) ديد بِلر اِي شَعِيْبْ ايدنك كَلَامْ دَنْ جَوَقْ شَيْفَمْ اِيْمَنْز (وَإِنَّا لَنَرُّكَ فِينَا ضَعِيْفًا) دخی
عَلَى الْحَقِيقِ سَنِي زَا مِرْدَه زَبُونْ كُشْ بِلورْ كِه سَكَا بَرِيْرْ مَازَلْ قَصْدْ ايدن سَكْ كُوجْ يوقد كِه بَزْدَنْ
كند وكي حَابْتْ ايدن سَن (وَكُلُوا رَهْمَتُكَ لَرَحْمَتِكَ) وَاكْرْ جَاعَتْ اِيْلَسِيْدْ كِيْمْ اِنْلَرْ مْ اِيْمَنْز دِه اُولُوبْ
اوزر مِرْدَه عَزِيْزْ دِرْ سَنِي طَاشْ اِيْمَانْ ايدنك (وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بَعِزِيْن) وِسْن اوزر مِيْمَنْ
عَزِيْزْ صَاحِبْ كِلْسَنْ كِه عَزِيْزْ بَرِيْرْ رَحْمَتْ دَنْ مَنعْ ايدن (قَالَ يَا قَوْمِ ارْهَقِيْ اَرْضِيْكُمْ مِنْ اَلْوَدُوْدِ
حَضْرَتْ شَعِيْبْ اِنْلَرْ دِيْكَ اِيْ بِيْمْ عَشِيْرَتْمْ اِيْ جَاعَتْمْ اوزر مِيْمَنْز كُرِيْدَنْ زَبَادَه عَزِيْزْ دِرْ (وَاصْبِرْ
وَرَأَاهُ ظَهْرًا) وَاَقِيْ اَرْقَا دَنْكْ بَرَا قُلُوبْ اَوْنُوْدْ لُسْ نِسْنَه كِيْ كَسَه كَزْدَه قِيْلْد بَكْرِيْعِيْ بِيْمْ جَاعَتْ
حَقْ كُوزْ اَدُوْبْ خَدَانْكْ فَرْمَانْ كُوزْ اِيْمَانْ بَرِيْرْ ايدنك (اِنْ رَبِّي بَمَا تَقُوْلُوْنَ حَقِيْقًا) حَقِيْقًا كِيْمْ بَرِيْرْ دِيْكَ
ايشلد كُرْ اَشْيَا عَلِيْ قَالِيْشْد بِلَرْ كَا كُورَه جَزْ كَزِيْ وِيْرْد (وَيَا قَوْمِ ارْهَقُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ) وَاِيْ بِيْمْ
كُرُوْمْ مَمْنَكْ اُولْد بَغْرْ خَالْ اوزر ايشلدك (اِيْ غَاوِلْ) كِه بِي شَهَبَه بِنْ ايشليجِيْ مْ مَكَانْمْ اوزر
سَوَفْ تَعْمَلُوْنَ مِّنْ يَّأْتِيْهِ عَذَابٌ مُّجِيْمٌ) بَقِيْنْدَه بِيْلورْ سَن شُولْ كِيْمَسَه كِه كند وِيه بَرَا سَكْنَجَه
كَلورْ كِيْمْ كند وِيه رَسُوْ ايدن (وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ) وَبَقِيْنْدَه بِيْلورْ سَن شُولْ كِيْمَسَه كِه زَعْمَكْ اَكْزُوْرْ
بَلَاغِيْد (وَارْتَقِبُوا اِيْ مَعَكُمْ رَقِيْبٌ) وِسْرَه دِيْدْ كِه سُوْرْ كِه نِيْجَه سَن اِنْظَارْ ايدنك كِه بِنْ سَن كَلَه
اِنْظَارْ ايدنك (وَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا جِئْنَا شَعِيْبًا وَاَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ رَاحَتُهُمْ مِّثْلُ) وَقِيْنْ عَذَابْكْ وَفَوْنَه
فَرْمَانْ كِلْدِيْ حَضْرَتْ شَعِيْبِيْ وِكند وِسِيْلَه اِيْمَانْ كُورْ نِلَرْ قُوْرْتَرْدَقْ بَزْدَنْ صَدُوْرْ ايدن رَحْمَتَه
وَاصْبِرْ اَلَّذِيْنَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ) وِسْتَمْ ايدنلَرْ حَضْرَتْ جَبْرِيْلْ كِيْمَرْ مَسِيْ اَلْدِيْ (فَاَصْبَحُوا فِيْ نَارٍ
جَاوِيْمِيْن) بِلَرْ كند وِسْرَه لَرْدَه مَبْتَلْ اُولْد بِلَرْ (كَانَ لَمْ يَفْقَهُوا فَنُفِثَ) كُورْ اَكْ اِنْلَرْ اِيْمَانْ اَقَامْتْ ايدنلَرْ
اَلْبَعْدُ اَلَّذِيْنَ اَكَا اُولْ كِيْمْ مَدِيْنْ قَبِيْلَه سَنَه هَلَاكْ اُولُسْ (كَابَعْدَتْ ثَمُودُ) نَه كِه ثَمُوْدْ قَبِيْلَه
اُولْدِيْ (وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِيْنٍ) دخی حَقِيْقًا كِيْمْ حَضْرَتْ مُوسَا بِي كُونْدَكْ
مَجْرُوْلَانْ سَن اِنْلَرْ مَزْلَه وَاَشْكَارْ اُولَانْ بَرْمَانْلَه (اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَاِيْهِ) مَصْرْ كَانَه وَاَعْيَانْ دَوْلَتَه
فَاَنْبَعُوْا اَمْرًا فِرْعَوْنُ) بِلَرْ فَرْعُوْنْكْ فَرْمَانَه مَطْبَعْ وَنَقَادْ اُولْد بِلَرْ (وَمَا اَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيْدٍ) وِفْرَعُوْنْكْ

فَرْمَانْ صَوْبْ اوزر دَكْلدر (يَقْدُمُ قَوْمُهُ يَوْمَ الْيَقِيْنِ) رُوزْ جَزَادَه جَنَّمَه كند كِه جَاعَتْ ايدنلَرْ
كِيْدَرْ نَه كِه دَنِيَادَه اِنْلَرْ ايلورْ سَنده كِيْدَرْ (فَلَوْ رَدُّوْهُمُ النَّارُ) بِلَرْ اِنْلَرْ جَنَّمَه دَاخِلْ ايدنلَرْ
وَبَشِّرْ اَلَّذِيْنَ اَلْمُؤْمِنُوْنَ) وِكِيْدَرْ كَلَرْ بَرْمَانْلَه اِيْمَانْ بَرْدَرْ (وَاتَّبِعُوا فِيْ هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْيَقِيْنِ) وِيْمَانْ
بَرْمَانْلَه تَابِعْ قِيْلْد بِلَرْ رُوزْ جَزَادَه دخی بِيْمْ اِيْ جِهَانْدَه مَلْعُوْنْ اُولْد بِلَرْ (بَشِّرْ اَلَّذِيْنَ اَلْمُؤْمِنُوْنَ
اِنْلَرْ وِيْرْدِيْنْ عَطَا غَايِبْلَه اِيْمَانْ عَطَا ايدنلَرْ (ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْاٰلَمِيْنَ) اُولْ اَخْبَارْ اَهْلَاكْ اُولَانْ
كُورْ اِيْمَانْ خَبِرْ لَرْدَنْدَرْ (نَفْسُهُ عَلَيْكَ) اِيْ اوزر مِيْمَنْز اَوْقُوْرْ (مِنْهَا قَاتِلُ) وِلْ كُورْ ايدنك بَعْضِيْ
طُورْ مَشْ كِيْنْ كِيْ بَقِيْدَرْ (وَحَصِيْبُكَ) وِكِيْسِيْ بِلَشْ كِيْنْ كِيْ اِثْرِيْ قَالْمَشْدَرْ (وَمَا ظَنُّنَا هُمْ
وِيْرْدِيْمَنْ اَهْلَا اِيْمَكْلَه كند وِلَرْ سَتْمْ ايدنك (وَلَكِنْ ظَنُّوْا اَنْفُسَكُمْ) وِلْيَكِنْ نَامَعْقُوْلْ ايشلد اَرَكَا ب
ايدن كَلَرْدَنْ اَوْتَرِيْ جَانْلَرْ بِنَه سَتْمْ ايدنلَرْ (فَاَغْنَتْ عَنْهُمْ اِلٰهِيْهِمْ اَلَّتِيْ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اِلٰهِ مِنْ شَيْءٍ
بِلَرْ كُرِيْدَنْ اوزر كِه جِيْعَرْ قَلَرْ نَاحِقْ مَعْبُوْدْ كُرْدَنْ وِلْدَنْ رَا زِيْشْنَه دَفْعْ ايدنلَرْ (لَمَّا جَاءَ اَمْرُ رَبِّكَ
قَحْنْ بَرُوْرْ دَكَا رَكْ عَذَابِيْ كِلْدِيْ (وَمَا زَادُوْهُمْ غَيْرَ تَتٰبٍ) وِهْلَاكْدَنْ اوزر كِه مَعْبُوْدْ كُرْدَنْ وِلْدَنْ بَرُوْرْ
اَرْتَمْدِيْلَرْ (وَكَذٰلِكَ اَخَذْنٰكَ) وَاُولْ اَلْمَقْ كِيْدَرْ بَرُوْرْ دَكَا رَكْ اَلْمَسِيْ (اِذَا اَخَذْنَا الْقُرْيٰى) قَحْنْ كُورْ ايدنك
خَلْقِيْ عَذَابْلَه اَلْحَقْ (وَهِيَ ظَلِيْلَةٌ) وَاَلْبُوْكَه كند وِلَرْ سَتْمْ كَارْدَرْ (اِنْ اَخَذْنَا لَيْمُ سِتَابِيْكَ) بِي شَيْمُ
خَدَانْكْ اَلْمَسِيْ غَايِبْلَه قَتِيْ دَرْدَنَاكْدَرْ دَنْ قُوْرْتَلْعَه اَمِيْدْ يوقد (اِنْ فِيْ ذٰلِكَ لَا يَتَذَكَّرُ اَكْثَرُ
هَلَاكْ اُولَانْلَرْ نَزُوْلْ ايدن اَحْوَالَه بَرْعَبْرْتْ وَاَرَا لَرْمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ) شُولْ كِيْمَسَه اَوْبَرْ جَعْمَكْ
اَشْكِنَه سَن تَوَقُّعْ ايدنلَرْ (ذٰلِكَ يَوْمُ تَجْمَعُ اِلَهُ النَّاسِ) قِيَامْتْ كُورْ بَرُوْنْدَرْ كِه خَلْقْ اَنْلَرْ اِيْمَانْ
جَزْ اِلَرْ وِيْرْدِيْ اِيْ بِيْمْ بِيْلورْ (وَذٰلِكَ يَوْمُ مَشْهُوْرٍ) وَاُولْ كُونْ بَرُوْنْدَرْ كِه كُورْ ايدنلَرْ وِيْرْدِيْ خَلْقْ
اِيْمَانْ حَاضِرْ اُولورْ (وَمَا تَوْجِيْهُمُ اِلَّا لَاجِلٍ مَّعْدُوْرٍ) وَاَقِيْ نَآخِرْ اِيْمَنْز اَلْبَرْ صَا بِلَشْ مَذْكْ
نَه اِيْ سِيْجُونْ (يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلُمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنٍ) وِلْ وَفْتْ كِه كَلورْ نَفْعْ وَشَفَاعَتْ خَصْمُونْ
بِرْجَانْ بَرُوْنْدَه سُوْبِيْ كِه قَادِرْ اُولْمَا زَمَكْرْ خَدَانْكْ دَسْتُوْرِيْلَه (فِيْنَهُمْ شَرِيْقٌ) بِلَرْ اهلْ حَشْرِيْ
اَبَا بَشْقَاوْتْ بَرُوْرْ وَاَرَكِه مَقْضَا بِيْ وَعِيْدْلَه جَنَّمَه مَسْتَقِيْ اُولْد بِلَرْ (وَسَعِيْدٌ) وَاَنْلَرْ
اهلْ سَعَادَتْ بَرَقْسْمْ وَاَرَكِه مَقْضَا بِيْ دَعْدْلَه بَهْشْتْ جَاوْدَانَه اهلْ اُولْد بِلَرْ (فَاَمَّا الْاٰخِرَةُ
شَقُوْرًا فِيْ النَّارِ) بِلَرْ اَمَّا شُولْ كِيْمَسَه كُرْدَا اَبَا بَشْقَاوْتْ اُولُوبْ دُوْرْ خَدَه قَرَارْ ايدنلَرْ
كُهْمْ فَرْمَانْزْ (وَشَرِيْقِيْ) اِنْلَرْ دُوْرْ خَدَه قَتِيْ جِيْعَرْ مَقْ وَبَغْرْمَقْ وَاَرَا صِلْ لَعْنَتْ زَفَرْ شَدْ تَلُوْصُوْتْ دَر
وَسْتَمْلَا اَشْكَا ايدن اَبْرْمَسْتْ اَطْلَاقْ وِلْنُورْ وِشْهِيْقْ ضَعِيْفْ اُولَانْ صَوْتْ دَر اَسْعَالْ

اسمک صونکی صوتنه اطلاق اولور و اول بد بختلو بوناله و افغانله (خالد بن فهنا) دوزخده همیشه اقامت ایشلر (مادامیت السموات والارض) کوکلو و بر مکانلرله طور دجه چون بوکلر عرفه عریقه تا بید اقامه ایدر جهنمه اقامتلری بوالفاظله ادا اولندی و الا انلرک دوزخده طور و کمر سموات و ارضنک وجودیله مربوط دکدر اول سببدنک نصوص قاطعه اکادلا ایت ایلدی کوکلو و برک دوا می منقطع اولور و انلرک اقامتی دوزخده منقطع اولور (الا ماشاء ربک) مکر اول شیئی که پروردگارک ایستدیکه انلری تشک عذابدن زهریرک عذابنه نقل اولمیرنه فرمان اید (ان ربک فعال لما یؤید) تحقیقا که سنی ایما دایدن خدا ایستدوکی سننه ایشلیجید و اما الذین سعوا و فی الجنة خالدین فهنا و اما شول کیمسه که اهل سعادت قلند یلر جهنمده اولور اقامتی ایشلر علی الذوام تقدیر ایتد کمری حالده (مادامیت السموات والارض) کوکلو و بر مکانلرله طور دجه (الا ماشاء ربک) مکر اول وقتکه پروردگارک ایستدیکه انلری جهنمده دیدارک مشاهیر سننه بقا ایدر (عطاء غیر مجید و فی) بروریک که کسلش دکدر (فلانک فی مرتبه میما یبید هرکس) پس بریشکده اولده بومشکر عباد ایتد کمری شیددن (ما یغیبون الا کما یغیبون باؤم من قبل) بر طمق طمق لولا الا کند و لدن اسبق بد لرینک طمق کبی و سکا خبر ایشدیکه بد لرینه نه کونه عذاب دکشد پس بوزله دخی اوکونه عذاب دکدر (وانا لکوفوهم نصیبهم) و بی شبهه کیم برانلره عذابدن بهر لرین بالتمام بشتر یجوز (غیر منقوص) اکسک قیلند بقی حالده و لکن انبیا موسی الکتاب) دخی تحقیقا که حضرت موسایه نورانی و بر دک (فاحلیف فیهم) پس آنک ایشده اخلاق اولندیکه برکروه کما ایمان کور و برکروه کفر ایتدی نه که قومک اختلاف ایتد و لولا کلمه سبقت من ربک) و اگر پروردگارکدن بر سوز سبقت ایتسدیکه عذاب لرینی قیامت ناخبر ایتدی (لغضی بینههم) البتدارانلرله حکومت اولور دیکه اوز لرینه عذاب ایتوب مصل محققدن متمیز اولورک (وانهم کفی شکی منه میب) و بی شبهه کیم قومک کفاری اندن اضطرار دوشرچی برکمانده درلر (وان کلام) و بی شک اختلاف ایدنلرک هریری (لما یوفیهتم ربک لکالهم شول کیمسه لردند که پروردگارک اعلالرینک جزاسنه کند و لره بالتمام ایصال ایدر (انه میما یعملون خیر) تحقیقا که خدا عزوجل ایشلد کمری اشیایه دانادر (فاستقم کما امرت) پس فرمان اولند یغک کبی استقامت ایت (ومن تاب معک) و سنکله نوبه ایدنلر یعنی شرک و کفر دن رجوع ایدنلر و سنکله ایمان کورنلر دخی استقامت ایتسون (ولا تطغوا) دخی کبر ایتد

انه یما یعملون بصیر) بی شبهه کیم ایزد ذالجلال ایشلد کمر سننه لره بیدار (ولا ترکوا الی الذین کفروا) دخی ستم ایدنلره هیچ میل ایتد (فتمتکم النار) که انلره میل ایتد کله سوز آتش دکدر (وما لکم من دون الله من اولیاء) و سوز نکریدن اوز که دوستلری یوقدر (لولا انصرنکم) مکره یاردم و لما سوز و اقر الصلوة) دخی نمازی شرائط وادایله قبل (طریق النار) کوندنلرک ایتدی طرفنده (وزلنا من اللیل) و کجه دن کوندنلر یقین ساعتلره (ان الحسینات یتذهبن النیسات) تحقیقا کیم بوکلر ایمان اولان اشیای عواید راسبنا بالقرینه کوردیکه برکش حضرتک حضورینه کلوب دیکه یار رسول الله برضا توندن هر سننه نازل اولدم انجو آنکله جماع ایتدم حاله نجه اولور و لعل حوقل و علا بولایتی منزل قیلد بعده حضرت صلی الله علیه و آله اکا سوال ایتدیکه او حالده نصکره نمازی بنده جماعتله قیلد کیم دیکه بی حضرت بیوردن نماز سکا کفاره اولد صحابه کرام حضرت سوال ایتد یلر که یار رسول بو حال کایالکدر دیا جمیع اهل ایمانه حضرت بیوردیکه جمیع اهل ایمانه در و بور و ایتی حضرتک حدیث شریفی تا بید ایدر که بیوردن کجا اثر اجتناب اولجه نماز نماز ده دک کفاره اولور و ایلرنده اولان کاهلر دیک ذکر کری لذلک اکبرین) بو وعده کریمه بند الانلره برینددر (واضبر فان الله لا یضیع اجر المحسنین) و طاعتلرک ایشلسی اوزره و مغاصبید برهیز ایتد کله صبرایت که ایزد ذالجلال صبرله ابولک ایدنلرک ثوابی ایتد (قلولا کان من القرون من قبلکم) پس نیچون سوزدن اسبق اولان اهل زمانه لردن اولدک (اولوا بقیة) ارباب عقل و فضل که حزم جهنمندن (یتنون عن الفساد فی الارض) بر بوزند فساد ایتدکن خلقی منع ایدرلر (الا قلیلا ممن انجینا منهم) مکرانلردن قورزدیغزدن از کسه که خلقی فساد ایتدکن منع ایدرلر (فاتبیع الذین ظلموا انزفوا فینه) و ستم ایدنلر و بمش قیلند یلر شول شیئه که ایشده منع اولند یلر یعنی نفسک آرزو لرینه تابع اولوب امور اخر و نه دن بالکلیه اعراض ایتد یلر (وکانوا محجین) و انلر کفارا اید یلر (وما کان ربک لیهلک القری یظلم) و اولمازدیکه پروردگارک کو یلر خلقی شرک سبیله نابود قیلد (واهلها مضطجون) و خالبوکه اول کو یلرک خلقی ایلرنده شعار اصلاحی ایتد اوله لشتر حق جل و علا کو یلر خلقک یا لکر شرکری سبیله اهل ایتد ظلم و ستماری کامنضم اولمیرنه و بوکلر مدد دید یلر الملک یقی مع الکفر و لامع الظلم (وکوشاء ربک یجعل الناس امة واحدة) و اگر پروردگارک ایستدیکه ایتد جمعه خلقی برکروه قیلاردی یعنی قولرین برینده جمع ایدرک (لا یزالون یخلفون) و همیشه اختلاف ایدنلر و لور لر برکروه و هر حق اوزره و برکروه و هر باطل

اوزره (لَا مَن رَّحِمَ رَبِّكَ) مکر پروردگار وکی کرده که حق اوزره اتفاق افتد و (وَلَدَ لَكَ خَلْقَهُمْ) بویولخلاف ایتمک ایچون نلری براندی (وَمَتَّ كَلِمَةً رَبِّكَ) وپروردگار کت سوزی برینه کلوب تمام اولدی یعنی ملائکه یدید وکی سوز واول کلام بوایدیکه (لَا مَلَأَن جَهَنَّمَ مِنْ آيَاتِهِ وَالنَّاسُ جَمْعِينَ) علی التحقیق دوزخی طولدرورم دیولرین وادمیلرک عاصیلرندن قو (وَكَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ) واوزریکه پیغمبرلرک خبرندن هر خبری و قوروز (مَا نُنَبِّئُ بِهِ فَوَادَكَ) منول شیئ اوزریکه او قوروز که قلبی انکه بکشتنرز (وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ) وبوسوره ده سکا درستلرک کلدی (وَمَوْعِظَةً وَذِكْرًا لِلْمُؤْمِنِينَ) وبریند و نصیحت اهل ایمانه کلدی (وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ) وایمانه کلیان کسنه لره سویله منمکن اولدیغکر حالت اوزره ایشلرک (أَنَا غَائِبُونَ) که بی شبهه بزمتکن اولدیغکر حالت اوزره ایشلرک (وَأَنْظُرُوا) ووزه مصائبک کلسین انظار ایدرک (أَنَا مُنْظَرُونَ) که بلاشک بز سوزن اسبق اولرک مصیبتلرکی سز بر مصیبتک کسنه منظر (وَاللَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ) ویزد ذوالجلاله محصور کوکرده ویرده پوشید اولان اشبانک یلسی (وَاللَّهِ يَرْجِعُ الْأَمْرَ كُلَّهُ) وایشک فوسی کند و حکم دوز (فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ) پس کار بستلش اید و اوزرینه اعتماد ایت و (مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ) وپروردگارک ایشلرک کز ایشلرک غفلت ایدیجی دکدر

سورة يوسف مكية ثمانمائة و احدى عشر آيات
بسم الله الرحمن الرحيم

الرُّبُكَ يَا أَيُّهَا الْمُبِينُ) بوسوره ده مذکور اولان آیات عظام اعجاز ظاهر اولان کتابک اینلریدر (أَنَا أَنزَلْنَاهُ) تحقیقا بز بو کتابی ایندر دلدی (قُرْآنًا عَرَبِيًّا) لسان عرب منسوب او قمش اولدیغی حالده (لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ) ناکه سز فهم اید و معالرینه واصل اوله سز سخن نقص علیک احسن القصص) بز خبر ویرمه نک ال کوزلنی اوزریکه اوقیوب اخبار ایدر (بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ) سکا بوسوره فرشته ایله کوندر مکر واسطه سیله (وَأَنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ) دخی بلا شبهه بوسوره نک زولندن اول اندن بی خبر لردن ایدرک (إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَخِيهِ) مذکور قبل اولوفنیکه حضرت یوسف پدرینه دیک (يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ) ای بنم پدرم علی التحقیق بن عالم خوابده اونبریلد زو کوشی وای کوردم (رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ) انلری بکاسجد اید بچیلر کوردم (قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ

رُؤْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ) حضرت یعقوب حضرت یوسف دیک ای بنم او غولیم کوردیک و اقمه قریب لردن اوزره اوقیوب نقل ایتمه (فَيَكْبُدُ وَأَلَّا كَيْدًا) کسنی اهلاک ایتمک ایچون عظیم جله ایدر لچون حضرت یعقوب ووقعه دن حضرت یوسفک علوم ربه سز فهم ایددی قورقدیکه برادر لری حسد جهنندن اکا برتعدی ایدر لکاسپارش ایدیکه رویا سق قریب لردن صافیه (إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ) تحقیقا که ابلیس شی آدم او غلته بر اشکارا دشمندر پس قریب لردن لکی مسکضر ایصال ایتمک ایچون اغوا ایتمه عجب کلد (وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ) ونه که بور ویا غور مسیل منتخب اولدک پروردگارک سنی انتخاب ایدر (وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ) ورویا لردن تعبیرندن سکا تعلیم ایدر (وَيُؤْتِيكَ يَمِينَهُ عَلَيْكَ) و احساننی اوزریکه نبوتله انمام ایدر (وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ) و یعقوبک اولادی اوزره دخی (كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلِ إِبْرَاهِيمَ) و اسبقی نه که بوندن اسبق ای پدرک ابراهیم واسحق اوزره انمام ایدر (أَنْ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ) بی شبهه خداوندک انتخابه مستحق اولانی بخشی بیلور کایبغی ایشلر (لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلنَّاسِ الَّذِينَ) تحقیقا کیم یوسف و قریب لردن اخبارنک سوال ایدنلر دلایل قدرت و ارادت بیلمک کرکیم حضرت یوسفک اونبر برادر واریدی اونی پدرندن ایدر ویریکه بنیامیند رانادر و بابادن برادریدی (إِذْ قَالَ الْيُوسُفُ لِأَخِيهِ) یاد ایت اول محلی که یعقوب اوشاقلری دید یلر بی شبهه کیم یوسف و قریب لردن بی بنیامین (أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهَا) پدریمزه زیاده سوکلیدر لردن (وَتَحْنُ خُصِيَّةٌ) و حالبوکه بز بر کوچلی کروم (إِنْ أَنَا إِلَّا نَارِي ضَالٌّ مُبِينٌ) بی کان که پدریم بر اشکارا از غولنقه در صکره بری برینه بویله سویلرک (أَقُولُوا يُوْسُفُ أَطْرَحُوهُ رَضًا) یوسفی اولدرک یا اودانلقدن اوزاق اولش بریره اتی صالک (يَجْلُ لَكُمْ وَجْهًا أَبْيَضًا) پدرکزک بورمی سزه خالی قالور یعنی یوسف غائب و لیجی پدریکر جمع وجودیله اوزریکزه اقبال ایدر (وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ) واند نصکره برعدر کور مکره پدریکرله کوزل کرده اولور سز (قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ) انلردن برسویلرک دیک (وَأَنْكَادِي هُوَ ایددی (لَا تَقُولُوا يُوْسُفُ) حضرت یوسف قتل ایتمک زبرا قتل بر اولو کما هدر (وَالْقُوَّةُ فِي غِيَابَاتٍ حُجَّتٍ) و آنی بر قویبتک دینه صالک (بَلْ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْقِصَّةَ الْأُولَىٰ) مسافر لک برکرو هی اتی لور (إِنْ كُنْتُمْ فَا رِئِينَ) اگر سوزیمه عمل اید بچیلر اید بکر بعد بونک اوزره اتفاق ایدر (قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ) دیدیلر ای پدریمز سکا نه عاخر اولدیکه یوسف اوزره بز طومر سز (وَأَنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ) و حالبوکه علی التحقیق بز کاخبر استنبو

اوزینه شفقت ایدر بچیلرز (أَرْسَلَهُ مَعَا عَدَا) کند وی بزمه یارین صحرا به بولاله اَرْسَلَهُ مَعَا عَدَا
میوه لر مینده استماع اینست و تیرانداز کله و دوه سکر تسیلده اوینسون (وَأَيُّهَا لَعَنَ فُظُوزُ
و بی شبهه بزائی صاقلیلرز برمازلق دکنسندن (قَالَ إِنِّي لَبِئْتُ نَفْسِي أَن تَذْهَبُوا بِهِ) حضرت یعقوب
دیکه تحقیق که بن کو قورمک کنانی بنی اندوهناک قیلار (وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ) دخی قورمکه
انی قوردیه (وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ) او حالده سزاندن بچیر سز (قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ
حضرت یعقوبك اوشاقلری بدیلر قسم ولسونکه اگر آن قوردیر و حالبوکه بز قوتلو کور و هنر
اَنَادُ الْخَاسِرُونَ) بی شبهه که بز اول محل رزبان کار جماعت اولور (قَالَ أَذْهَبُوا بِهِ) پس بچیر یوسفی
پدرندن آروپ کو قوردیلر (وَلْتَجْعَلُوا لِي فِي عِيَالِي كَيْفًا) وعزم ایتدیلر که انی قوینیک
دینک قیلر لر بعد مقصد لرندن تمکن اولد فلرند اکا کونا کون اذیت ایدوب قویوبه بر اقدیلر
منقولد که صحرا به چقد قلدی دم مبارک نورانی بوزینه طباخه لر اورمغه شریع ایدوب انواع
سمنله کند و بی مغذی ایتدیلر بر حظه دیکه هلاکی بقلشد بهوز ابو خالی مشاهد ایدیلر
انلر مدیکه سزمنله عهد ایتد کز میکه انی اولد رمیوب قویوبه صالور سز سوزینی قبول ایدوب قویوبه
کو توروب کند و بی آنک ایچنده صالقتدر دیلر جانک حلا و تندن قوینیک اطرافنه یاهشدی
پس المرین بغلیوب کوملکک صویدیلر تاکه انی قانله آوده ایدوب بد لرینه حیلده ایدر حضرت
یوسف انلره دیکه ای برادر لریم بکا کوملکی و برک تاکه عورتی آنکه اورتم کند و به دیدیلر لو نهر
بلدزی و کونشی و آبی چیرسکا کوملک کیدرسونلر و سمنله استیت ایتسونلر بعد قوینیک
یازینسه ایرشجه کدوبی بر اقدیلر هنوز صویه بشتندن حضرت جبریل مقدس فنادر لری اوزره
کو توروب قوینیک ایچنده بر طاش اوزره اونورندی مرید دیکیم فن حضرت ابراهیم علیه السلام
نمرد آتسه انمق ایستدی طونلرین صویدیلر حضرت جبریل علیه السلام جنک حریرندن اکا کونک
کوروب کیدرک اندنصکره حضرت ابراهیم اول کوملکی اوغلی حضرت اسماعیل و برک صکره اسحقو آنی
حضرت یعقوبه و برک حضرت یعقوبانی بر یازوبند ایدوب حضرت یوسفک قولنه بقلشد کچن
باشنه بو احوال کلدی حضرت جبریل اول کوملکی چیقاروب کند و به کیدرک و خیاب رب العزت
کند و به بشارت کوردی ندرکه حسن بنحو و تعالی یورد (وَأَوْجِبْنَا لَیْسَ) و بزاکا فرشته ابله خبر ایدک
لَئِنْ شِئْتُمْ بِأَمْرِ هَٰذَا) البتة بواشیلرندن برادر لر یکی کاه ایدرسن (وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ) و کند و لرد
بیلر که سن یوسف سن علوم تبه کدن اوتری (وَجَاءُوا بِأَنْهَارٍ عِشَاءً بَیْکُونَ) و کوندزک اخرینده

اغلیه رق بد لرینه کلدیلر (قَالُوا يَا أَبَانَا) دیدیلر ای پدریمز (إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ) تحقیق که بزر
بریمزدن ایلر و سکر مکه کمنش ایدک (وَنَرٰکُمْ یُؤْتِیْکُمْ عِندَ مَتَاعِنَا) و یوسفی استیا و انما لرد
یاشند بر اقد (فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ) پس کند و ی قوردیک (وَمَا أَنْتُمْ بِمُؤْمِنِينَ) و سن سوزیمزه
اینا بچی کلسن (وَلَوْ كُنَّا ضَارِدِينَ) و اگر بز کچک سو یلیجیلر ایدک زیر اسنک نره سوء ظنک واردر
و یوسفه غایتله محبتک وار (وَجَاءُوا عَلَى قِصْبِهِ) و کوملکی اوزر میریلان قانله کلدیلر
یعنی حضرت یوسفک کوملکی یلانندن بر قانله آوده ایدوب بد لرینه کوردیلر مرویدر که
حضرت یعقوبه کوملک اول کیفیتله کلیمک فریاد ایدوب کوملکی بوزینه سورک تاکه مبارک چهره سو
قانله بویاندی و دیک بو قوردی عجب قوردی ایش اوغلی یک کوملکی بارکک (قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ
لَهُمُ الْفُتُورَ) حضرت یعقوبه و غولرینه دیک ایش ایدیک کز کبی کلدی بلکه جانلر بکز
سز بر عظیم ایش قولای ایدوب اوزر بکزه آنی اسان قیلد (فَصَبَّرْ عَمَلًا) پس کوزل صبر ایتد
اوز که سندن بیکر کد حدیث شریفه واردا و لشد رک صبر جیل اولد رک ایچنده خلقه
شکوی اولیه (وَاللَّهُ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) و یاردی طلبا ولنه جق کسنه ایزد و لجلال
یوسفک هلاکندن وصف ایتد بیکر شئی اوزره کوردیلر که اوچکون حضرت یوسف علیه السلام
اول قویوبه مکث ایدوب درد بچی کونک صبو حسنه کند و به نجات نرده سی کلد (وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ
و مدین شهرندن مصره متوجه بر کاربان کلوب اول قویوبه قریب بر مکانه قوندیلر (فَارْتَسَلُوا
وَارِدَهُمْ) پس کد ولره صوی چکوب چقرن کسنه بوللدر (فَإِذْ لَوْ) در عقب قویوبه
قوغاسن طولدر مق ایچون ایندر که همان حضرت یوسف ایچنده او قوردی آن طشره به چقر بچو
حضرت یوسفی مشاهد ایتدی (قَالَ يٰأَيُّهَا الَّذِي هٰذَا غَلَامُ) دیکه ای مزده حاضر اول که بورا و غلاند
وَاسْرُوهُ) و صوی کلان کسنه بولداشیلر به آنی کاربان خلقندن کیزلدیلر (بِضَاعَةٍ) تجارت
ایچون بر مناع (وَأَنَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ) و خدای و لجلال ایشلد کلری شیته دانادر که کیزل کلری
اوزینه خنی اولماز (وَسْرُوهُ بَيْنَ يَدَيْنَا) و بر آزه ایلر آنی صاندیلر (دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ) نمندن
بدلدر یعنی اول بهار صابیلش انچه ایتد بیلنک کرک کیم اول زمانه خلقنک معادی بواید بکی
برشی صانوب الدقلرند به فرق درهدن آزا سیه صابر لردی و اگر فرق درهدن زیاده ایه و زن
اید لر (وَكَا تَوَافِيهِ مِنْ أَرْزَاقٍ) و انلر حضرت یوسفه رغبت ایدلرندن دکلدر بر انلر آنی
بولمشلرد و برشی بولان کسنه اکا جوقلق اعتنا ایتز (وَقَالَ الَّذِي اشْتَرٰهُ مِنْ مُّصْرَ لَا أَرْبَیْهُ

واهل مصر دنا فی صاوتن الان کسسه قاریسی فی لیا دیک و اومصلک خزانن اوزره موکل اولان عزیزن (اگر منزه)
 بو غلام محلی مکر و قیل (عسوان ینفعنا) شاید امور یزده بزه یاریه (اَوْخِلْنَاهُ وَلَدًا) یا انی بر او غول اید
 چون حضرت یوسفه انار رشک مشاء اید و کند و سی عقیق ایدی آنی او غول اید نمکه آرزو اید و بوند
 دیدیلر خلقک زیاده فرستلوی اوج کیده بری عزیز مصر و بری حضرت شعیب قیزی فتن پدر حضرت
 موسی حقه دیدی باب استاجره الایه و بری حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه فخر حضرت
 عمر الفاروق رضی الله تعالی عنه بی برینه خلیفه فیک (وَكَذَلِكَ مَكَانُ الْيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ) و نیکه حضرت
 یوسفک محبتی عزیزک قلبک بر قرار قیلد ق بر یوزنده کند و به مکان و بر دیک تاکه ایچند عدل اید منظر
 اوله (وَلْيُؤْمِنُوا بِيَوْمِ الْأَحَادِيثِ) و تاکه کتب الهیه نک معنا لرنند کاک تعلیم ایدله (وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ)
 و حق جل و علا کند و استی اوزره غلبه ایدلر یحیدر بر سنه انی دو ندر مرز (وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ)
 و لیکن خلقک چوغی بیلر که جمیع امور نصر فنده در (وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ) و اول محل حضرت یوسفک
 قوتی نهایتنه ابرشدی یعنی اوزره قرقار اسنده اولان سنه و اصل اولد (أَتَيْنَاهُمُكَ وَغُلًّا)
 عملله مؤتدا ولان علی و در و یا قیبرینک دانشک کاک احسن ایدک (وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) و نیکه
 حضرت یوسفه مکافات ایدک ایولک اید نلره مکافات ایدرز (وَرَأَوْهُ الْتَمَّ الْهَوَىٰ بَيْنَهَا عَنْ نَفْسِهِ)
 و اول خا تو نیکه حضرت یوسف آنک خانه سنه ایدی جانندن اوتری کند و بی طلب ایدی یعنی
 عزیزک قاریسی لیا چوق طلب ایدیکه حضرت یوسف کند و سیله موافقه اید (وَعَلَقَتْ
 الْأَبْوَابَ) و قبولی بعلک (وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ) و دیدی بن سنجون اماره اولشم حضرت یوسف
 بو حالی مشاهد ایدیک (قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ) دیدی خدایه صیغتمق صیغنورم (إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ
 مَثْوَايَ) تحقیق اشن بودر که بنی تریه ایدن عزیز بنم محلی کوزل قیلد پس ایلنه خیانت اتمکله اکا
 مکافات ایدر بومر مرز کز وجوده کلز (إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ) زیرا علی تحقیق حال بودر که ایولک اید نلره
 کوتیکله مکافات ایدن ستمکار لور قوز نلر (وَلَقَدْ قَطَمَتِ يَهُ وَهَمَّ بِهَا) و بی شبهه کیمر ذلیخا یوسفک
 مخالطه سنه عزه ایدی و اقضاء بشریت حسبیله یوسف دخی ذلیخا مخالطه سنه قصد
 ایدی (لَوْلَا أَن رَأَىٰ ظَرْفًا مِنْ يَدَيْهِ) حضرت یوسف پروردگارینک دلیلی کور مسیک اصح اقوال اوند
 اول دلیل نور عصمت الهی و لمعه نبوت یوسفیه اید (كَذَلِكَ) اول ثبات کبی کند و به بر ثبات
 و بر دیک (لِيَصْرِفَ عَنْهُ الشُّوَّ وَالْقَنَاصَةَ) تاکه کند و بی پرورده ایدک خیانتنی و زنا فعلنی
 کند و سندن دور قیلله (إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ) زیرا بلا شبهه اول وجود شریف و باب

خلاص ولان قولر یزده ندر (وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ) و یوسف و ذلیخا او طرک قیوسنلن بر یزده
 ایلر و کیمکه سعی ایدی یعنی حضرت یوسف قیوسه سکردی تاکه ذلیخانک السدن قورتله و ذلیخا
 قیوسه سکردی تاکه قیوی قیا بوب یوسف اچروده قاله (وَقَدْ كُنْتُمْ فِصَّةً مِنْ دُونِ) و کند و سمنه
 حضرت یوسفی چککه کوملکن آردن برندی (وَالْقَائِسِينَ هَالِدَى الْبَابِ) و قیو بانندن
 قوجه سنه ضا نشد یلر (قَالَتْ مَا جِئْتُ مِنْ آرَادَ بَأَهْلِكَ شَوْءًا) ذلیخا قوجه سنه دیک
 املکه بدک ایستیانک جزای برینسنه دکدر (إِلَّا أَنْ يُنَجِّصَ أَوْ عَذَابٍ أَلِيمٍ) الا حبس اولتی
 یاردر دناک اشکنجه (قَالَ هِيَ رَأَوْهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ) حضرت یوسف دیک کند و سی نفسمدن
 اوتری بکا الحاح ایدی (وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا) و ذلیخانک خصم لرنندن بر طاق
 طافلق ایدوب دیک (إِنْ كَانَ فِصَّةً فَمَا مِنْ قَبْلِ) اگر یوسفک کوملکی او کدن بر نلک (فَضَلَّ
 وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ) ذلیخا سوزنده صدق ایدی و یوسف بلا یجیلر دندر زرا بو حالت کاک
 دلالت ایدر که ذلیخا نفسندن یوسفی مدافعه اتمکله کوملکنی برندی یاردر بنه سکر مکله
 آنکه ایاغی ایلش کوملکی بر نلک (وَلِنْ كَانَ فِصَّةً فَمَا مِنْ دُونِ) و اگر کوملکی آردندن بر نلک فکد
 وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ) ذلیخا بلان سوبلش اولدی و کند و سی مد قاید یجیلر زمره سندن
 زرا بو کیفیت کاک دلالت ایدر که ذلیخا یوسفک آردندن کند و بی چککه کوملکی برندی
 قَلَّمَ رَأَىٰ فِصَّةً فَمَا مِنْ دُونِ) پس اولو فککه عزیز حضرت یوسفک کوملکنی آردن بر تلش
 کورک (قَالَ أَنَّهُ مِنْ كِبْدٍ كُنْ) دیک علی تحقیق بو ایش جیلن کز دندر (إِنْ كُنْ كُنْ عَظِيمًا) بی شبهه
 جیلن کز غایتله اولور یعنی جیلن کز نفوسه بک تا نبر اید و کو کلره یا پیشور (يُوشِفُ الْغَمْرَ)
 عَنْ هَذَا) ای یوسف بوماجر فی صافله بر کبسته سوبله (وَأَسْتَغْفِرِي لَذَنِّكَ) و ای ذلیخا
 ایدیک کاه ایچون مغفرت طلب ایت (إِنَّكَ كُنْتَ مِنَ الظَّالِمِينَ) تحقیق اسن کاهکار لورک
 کوهندن ایدک بو حاله اگرچه عزیز بو کونه بر نسکین و بر دی امانه زمان اولدیکه مجتد

داستان خلق اوزره پوشیده اوله **نظم**

خوشا رسوای و کنج ملامت	نسازد عشق را کنج سلامت
وازیں سودا بلند اوازه کردد	غم عشق از ملامت تازه کردد

وَقَالَ مَثْوَايَ فِي الْمَدِينَةِ) و مصر شهرنک قاریلر دیدیلر (أَمْرَاتِ الْعَزِيزِ تَرَاوُدَ فِئْتَا عَنْ نَفْسِهِ)
 عزیزک خا تو نی کند و غلامی نفسندن اوتری طلب ایدک یعنی ایستدیکه اندن کامر اولوب کامر ویر

فَلَمْ تَشْغَفْهَا حَبًّا) سومك جهنمندن كوكنك غلافی بارك (اَيَا كَرِيمًا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ) بی شبهه كم
 بز آن بر آشكار از غولنقه كورورز (فَلَا سَمِعَتْ بِمَكْرِ مِنْ) پس اول وقت كه كزلی سوبلدك
 سوزی ذلیخا ابشتدی (اَرْسَلْنَا إِلَيْهِنَّ) دعوت ابتمك ایچون انلره خبر صالدك تاكه انلره عذدی
 بیان اید و حضرت یوسفی وصاله رام اید لركور دیلر كه فرق خانوقی ضیافت و دعوت اید
 بنی پادشاهك خدمتله اولان قوجینك و ساقینك و تانجینك و زنادینجینك و آخیر لخورك
 قاریلیدی كه اول ملامت سورار انلره دو شمشیرك و قلا نلری سائر اعیانك قاریلیدی
 وَاعْتَدَتْ كُنُوزًا كَثِيرًا) و انلره بر یا صد بنیق شی اماده قیلدك تاكه اكا یا صد نلر (وَأَنْتَ كُلِّ وَاحِدَةٍ
 مِنْهُنَّ سَكِينًا) و قاریلر كه هر یسینه بر یچاق ویردی تاكه بملرینه مهتا قیلن ان مویه انلره
 صوبوب بارلیله لر (وَقَالَتْ أَخْرِجْ عَلَيْنِ) و انلر یچا قارلره مویه استعمال ایدر لركن حضرت یوسفه
 دیکه اوزرلرینه بیق (فَلَا رَأَيْنَا أَكْبَرًا) پس اول وقت كه كند و بی كوز دیلر تعظیم اید و فاقو
 اولان حسندن هبت چكد یلر سروركانا ندن مرویدر كه بیور كمرع کجه سنل حضرت
 یوسفی كوردم چهره سی آيك ابدك كجه سق كیلد (وَقَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ) و سكدت دهشتدن اللزین
 كسدیلر (وَقُلْنَ خَاشِعَاتٍ لِلَّهِ) و دید یلر حق سبحانه و تعالایه صفات عجزدن نازیبا ولسون (ما هَذَا
 بَشَرًا) بو وجود نازنین نوع انساندن ككدر ذرا بو كونه جال نوع بشره معهود اولمشدر
 اِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ) بو برنسته دكدر الا خدا نك قنك بر مكرم فرشته (قَالَتْ فَلَا لَكُنَّ الْكَذِبِي
 لَمْ تَقْنِي فَيَا ذَلِيلًا) انلره دیکه بو اول غلامدر كه محبت جهنمندن بكا ملامت اید بكن (وَلَقَدْ
 زَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِي) و بی شبهه كم نفسندن اوتری كند و بی طلب ایدم (فَأَسْتَعْصِمُ) پس
 عصمته طالب اولوب خواهشندن منع اولد (وَلَكِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا أُمِرْتُ) و علی التحقیق ایشلمزسه
 كند ویه فرمان اید و كم شی (لَيْسَ جُنُنٌ وَلَكِنْ نَارٌ مِنَ الصَّاعِغِينَ) البته حبس اولنوب خور و ذلیل
 اولور پس اول خانوقلر لا اتفاق حضرت یوسفه دید یلر خانوقك امرینه اطاعت ایدله تاكه سكا
 بر مذلت ابرشمیه (قَالَ رَبِّ النَّجَّى أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ) حضرت یوسف دیکه ای پروردگار
 حبس اولنوب بكا زیاده سوكلیدر شول دنسته دنكه بی كا ایدر لر (وَالْأَقْصَرُ فَيَعْنِي كَيْدُهُ
 وَاكْرَمُ وَحِيلَةً لَرَيْنَ بَدَنَ اَوْزاق قیلزسن (اصْبِرْ إِلَيْنِ) انلرك طرفه میل ایدرم
 وَكُنْ مِنْ أَجْأِهْلِي) و نامعقول ایشی ارتكا با تمكله نادانلرك كروهندن اولورم (فَأَسْتَجِبْ
 لَهُ رَبِّي) پس پروردگاری كند ویه دعاسن مستجاب قیلوب (فَضَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ) كند و سندن

اول قاریلرین مكر و حیلله لرین دور قیلدی (اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) تعقیب كاك خدا عزوجل كند و در هر كسك
 دعاسن درست ایشیدن احوالین كایفیه بیان (قَدْ بَدَأْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَيْنَا) پس حضرت
 یوسفك بر اوقی اوزره دلالت ایدن شواهدك كورد كاردن نصیره كند و لره ظاهر ایدلر كه
 لَيْسَ جُنُنٌ حَتَّى جُنُنٌ) البته اتی بر مذت دك حبس ایدلر بعد حضرت یوسفی زنانه كوتوروب
 وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٌ) و بحسب الاتفاق یكی یك پادشاهك شر ایدر و انجی سی
 حضرت یوسفله زندانه كبردیلر (قَالَ أَحَدُهُمَا) اول ایكی بكتك بر بی شر ایدر دیکه (اِنِّي
 أَرَانِي عَصْرَ خَمْرٍ) علی التحقیق كم عالم خوابده بن كند و می كوردم كه سبج صبیورم پس مال
 اعتبارله اوزم خرابله سمیه اولندی (وَقَالَ الْآخَرُ) و او برسی دیکه (اِنِّي أَرَانِي أُخْلِفُ
 رَأْسِي خُبْرًا) بلا شك بن كند و می كوردم كه باشم اوستند بر اتمك كوتوروم (ثُمَّ أَكَلُ
 الطَّيْرَ مِنْهُ) كه قوش اندن دیر (نَبِيًّا يَأْتِيهِ) عالم رؤیا ده كورد و كرنشك مالندن بر مغیر
 ویر (ثُمَّ تَرَى مِنْ الْخَيْسَرِينَ) بی شبهه بر سنی یولر كروهندن كوربورز (قَالَ لَا يَأْتِيكَ طَعَامٌ
 تَرَى قَارِيَةً) حضرت یوسف اول ایكی كیمته دیکه سزه بر یچك كلزكه اوسزه روزی قلمش اوله
 الْإِنْبَاءُ تَأْتِيكَ يَوْمَئِذٍ) الاكه نك عاقبتدن سزه خبر ایدرم یعنی نك ماهیت و كیفیت سزه بیان
 ایدرم (قُلْ أَنْ تَأْتِيَكُمُ) اوسزه كلدن اول چون حضرت یوسفك مراد شرعی اولدكه انلری اید دعوت
 ایلره رؤیا لرینی تعبیر ایدن اول كند و لره بیان ایدلر كه كند و سی علم غیب بیكله معجز صاحب
 و بیكلی كه كسانت و تعجیل بر قیلله توهم اتمك ایچون انلره بو كونه خطاب ایدلر كه حق سبحا
 و تعالی یوردر (ذَلِكُمْ إِنَّمَا عَلَيْنَا رِيقٌ) بو غیب بیسی ای ایكی هنشیم بكا وحی ایدله پروردگار
 حضرت یارینك اكر تمسندن در (اِنِّي نَزَّكْتُ مِثْلَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ) زیر اعلی التحقیق خدا نك
 وحدانیتنه تصدیق ایمان كرو هك ایشی نرك ایدم (وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَارِفُونَ) و انلر او بر
 جهانك موجود اولسین كند و لرانكا را بشتلدر (وَأَبْعَثْ مِثْلَ آبَائِي إِبرَاهِيمَ وَاسْحَقَ وَيَعْقُوبَ
 و مذكور اولان پدر لرمك طریقه پیر و لك ایدم (مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ) بزه كه
 انبیا قسمی یوز صمیم و جازد كدر كه خدایه هیچ برنسته اورتاق قیلله لم (ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ
 عَلَيْكَ) بو توحید ایدك خدا نك محض كرمندن اوزریمزه اولمشدر (وَعَلَى النَّاسِ) و سائر
 خلق اوزره دخی كه پیغمبر لرك ارسا ایلله اكا نائل اولدیلر (وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ
 وَلَكِنْ خَلَقَكَ جَوْعِي خَدَانِكَ فَضْلًا وَكَمْنَةً اعتراف ایدلر (بِأَصْلَابِ السِّجْنِ) ای ایكی یارم زندان

وینا تو مله بدیلر کال باکلاک خدای ذوالجلاله ولسوکه یوسف کی بر عقل و یکن خلق ایتدی
 مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوْرَةٍ (اوزرینه اصله بیدلک بیدلک) قَالَتْ خَرَاتُ الْعَزِيزِ اِلَّا اَنْ حَضَرَ
 عزیزک قادیسی بغو زینجا دیک شمد کلو غریق ثبوت وقرار طوئدی (اَنَا اَوْدَعْتُ عَنْ نَفْسِيهِ) بنانی
 نفسند او تری طلب ایدم (وَإِنَّ لِكُلِّ الصَّادِقِينَ) بودی شبهه کند و سی کچک سویلیانلر ندر بعد
 پادشاه حضرت یوسفه خبر صالدیکه قاریلر کمالرینه معترف اولدی بلسمد نصکره کل پاکه
 حضور ندره آنلر عقوبت ایدم حضرت یوسف دیک آنلرک عقوبتی مزاجه دکلید (ذَلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّي كُنَّا
 لَعْنَةُ بِالْعَقِيبِ) اول نوبتی انکون ایتدی که بکا اکر ایدن عزیز یله کیم علی تحقیق بن کاحیات ایتدی
 ثلث اولد یغنه (وَأَنَّ لَكَ لَا يَهْدِي كَيْدُ الْخَائِنِينَ) وناکه بیله کیم بلا شبهه حوقل و علاخیات
 ایدنلر ایلجیلر نفیذ ایتدی (وَمَا أَرَىٰ نَفْسِي) وبن کند و نفسی ترکی ایتیم یعنی بن بو حرق ایتدی
 تکرینک یعنی اظهار ایتدی کچون نه کند و نفسی ترکی قیلد ایچون (إِنَّ النَّفْسَ لَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ) تحقیقا
 نفس مقصدا کجیلله هر وقت بد لکله امل ایدر (إِلَّا مَا رَمَىٰ) مکر پرورد کارمک اسر کسی وقتکه
 بد لک وقوعی ایتیم (إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ) بشبهه کیم بنی پرورده ایدن خدا صله کلیا کما
 مغفرت ایدو ایستد وکی کسنه عصمتله رحم اید (وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُوبِي بِمَا اسْتَأْذَنُكَ لِنَفْسِي
 دخی پادشاه دیک حضرت یوسف بکا کورک بن آنی کند و جامه مخصوص قبله به (فَلَمَّا كَلَمَته) پس
 اول محل که یوسف کلوب پادشاهله سولشدی وانا رنجایتی کند و یظا هر اولد (قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدِينَا
 مَبْكُونٌ أَمِينٌ) پادشاه دیک علی تحقیق سن بوکون یا نمرده قدر و منزلت ایسی سین هر شی اوزده
 مؤمن سن (قَالَ اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ) حضرت یوسف پادشاهه دیک بنی زمینک خزینه لری
 اوزده قوی یعنی اقله مصرک زمینک حاصل اولان اشیا اوزده بنی مستونی قبل (إِنِّي حَفِظْتُ
 زُبْرًا عَلَىٰ التَّحْقُوتِ) کما افرندن بر شی ضائع ایتیم (عَلَيْكُمْ) کیفیت تصرفی بخشی یلورم (وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا
 لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ) وناکه پادشا هی کند و به مهربان قیلد حضرت یوسفه زمین مصرده
 کال تصرف احسن ایتدی که (يَتَّبِعُوا مَهَا حَيْثُ يَشَاءُ) اندن ایستد وکی مکانک نزل ایدر (فَضِيبُ
 بِرَحْمَتِنَا مَنَشَأُ) ایستد بکری یکی جهانک رحمتله دکرز (وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْحَسَنِينَ) وایولک
 ایدنلرک ثوابی ضایع قیلر (وَلَا نُجْزِيهِ إِلَّا خَيْرًا لِّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ) و بی شبهه کیم ورجه
 ثوابی ایمان کور و نفوی ایدنلر بکورد رکورد بکورد کچن مصر پادشا حضرت یوسفی زیر قیلدی
 لواء عدل قالدی اکتک اوزد بادینه وغلانک ضبطه سعه قام ایدو مع یخط بیلر داخل اولدی

بعد قحط مصر و شام اقله لرینه عام و نوب ساکنری ذخیره الم ایچون حضرت یوسفه
 ایتدی اولد فعه کوشش و التونله صاندی تا که نفود مقوله سی یا نلرند قالدی بعد حل
 و جواهرله صکره طوار لوله آند نصکره عقار و املاکله بواسیا که خلاص اولدی هر کس
 جانق ضا توب مقابله سند جویبدن بر شی الدی ایش بو قراره بشنجه صورت حالی پادشاه
 عرض ایتد پادشاه دیک فرمان سنکد ریجه که ایسترسن اب پس حضرت یوسف علی السلام
 جمله لرین از ایدو کند و لره مال لرین رز ایتدی و بواشاده زمین کفاند ساکن اولانلر قحط
 امصابت ایتدی حضرت یعقوب علی السلام اولاد لرین ذخیره الم ایچون کوندرو او غلی بنیلمنی کحضرت
 یوسفک سنقیبک یانند الیهود (وَجَاءَ أَخُوهُ يُوسُفَ) دخی حضرت یوسفک برادرک ذخیره الم ایچون
 یاننه کلوب (فَدَخَلُوا عَلَيْهِ) اوزرینه کیرد بیلر (فَعَرَفَهُمْ) پس انلری بیلد (وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ) کوللر
 نقاد ممدندن و تغییر هیلندن کند و بی بیلد یلر مرویدر که چن اوزرینه کیرد یلر کند و لره دیک ستر کیم
 ستر و ایشکر ندر شا بدجاسوسلر ستر بدیلر معاذ الله زیر بیدرک اولاد یوزکه او بر صلیق پیرد
 و پیغ لر دن بر پیغیرد راسم شریفی یعقوبید پس حضرت یوسف انلره دیک سنچ برادر ستر بدیلر
 اون یکی بد لک بر من صحرا ده هلاک اولد و بر من پدر من هلاک اولان او غلندن تسلیه و بر ملا ایچون
 یانند قالد و اونمز بو مکانه کلد حضرت یوسف انلره دیک یوسوزه بر شا هدایسترم بدیلر
 بو مکانک بزی بر کسنه بیلر تا که بر شا هد لک اید دیک پس بر بکری یا نمد رهن قوبک و بد لک
 یانند قالدن قرداشکری کورک تا که سوز کزی صدیق ایدم بعد ازلره قرعه صابو قرعه برادرک
 شمعون وزر د و شد (وَلَمَّا جَهَّزْتُمُوهُمْ لِیَخْرُجُوا مِنْهَا) واولو وقتکه حضرت یوسف برادر لرینک ایش کورد
 قَالَ أَتُوبِي بِمَا كُنْتُ فَعِلْتُ لَكُمْ مِنْ أَمْرٍ (سوعیدک سزیدر بکورد اولان قرداشکری بکا کورک (أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي
 أَوْفَىٰ الْكَيْلِ) بقزم میسر که بن او بکی تمام و پرورم (وَأَنَا خَيْرٌ لِّمَنْ لَّيْنٍ) وبقزم میسر که بن هم انلق ایدیلر
 بکری (فَإِنْ لَّمْ تَأْتُونِي بِهَا) پس اگر آنی بکا کورم سز (فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُون) نه قمدک سز
 او بچک وارونه اولدیغیر بر یغلسور سز (قَالُوا سُبْحَانَهُ عَنَّا أَبَاهُ) دیدیلر البتد او ندن او تری پدرینه
 مراجعت ایدو آنی طلب ایدر (وَأَيُّهَا كَفَا عِلْوُونَ) دخی علی تحقیق بزی ایشلیجیلر اوز خصوصت
 کاسل ایتدی (وَقَالَ لِفَتِيلِهِ اجْعَلُوا بَعْضُكُمْ فِي رِحَالِهِمْ) دخی کمال خدمتک اولان قوللرینه
 دیک بد لته ذخیره ایچون کورد کوری متاعی بو کورد قیلک و او بر مقدار درری وایاق قابیلر
 بواشیش اول مصلحت ایچون ایتدی که محتملر که بر زاد لری اولدی بنی اجلدن کلیه لره و ایتدی که

ویر وکی شیانک بهاسن انلردن اله (لعلکم یغیر فیها) ناکه انلر فی بیللم ازا انقلبوا الی اهلیم
 فین کند و عیالترینه دونوب یوکلرین اچرلر (لعلکم یزجیعون) شاید انی بیللمی سبیلده دول
 فلما رجعوا الی ایهیم پس اول وقتکه پدرلر سمنه دوندیلمر (قالوا یا ابا نایع منّا الکیل) دیدیلر
 ای پدریمز بنیامین برادریمز بمله کیزسه شمد نصکره بزدن طعامک اوچسینغ اولنگ یغوزون
 ویرلر اولدی (فارسیل معّا انا ناکل) پس بمله برادریمز یولله ناکه اوچکک مانک قالدر
 بزه لازم اوله جق شیئی اوچکه (واناله تحافظون) ویشبهه بزاق صا قلیلمر ز کد ویر بدک
 دکسندن (قل هل امکم علیه الا کما امیتکم علی اخیه من قبل) حضرت یعقوب دیدی سزی
 اوزرینه امین طومر لانا کبیکه بوندن اسبق سزی برادر ی اوزر امین طومر و حالبوکه اف
 الی فکر محل دیش ایلر بکربلا شک زاکا کبیا تلق ایدرز (فاله خیر حافظا) پس حجل و علا نکهان
 اولد قده جمله نکهانلردن بکر کرد انی اکا اصل سر (وهو اخر الریحین) وکدودر سر کیانلرک
 زیاده اسر کچی (ولما فتحوا متاعهم وجدوا بضاعتهم ردت الیهیم) واولو وقتکه یوکلر بمله
 کوردیلر کغله الموقد چون کونور دکاری اشپ کند و لوه دونش قیلند (قالوا یا ابا نایع منّا) دیدیلر اچدی
 بوندن زیاده نه طلب اید که (هذه بضاعتنا) ملک بزم ضیافت اید و ذخیره ویر کد نصکره بوبزم
 بضاعتزد که انکله غله ضاتون الدق (والتا لئنا) بزه دونش قیلند کپس بوضاعتله قونلوب
 ملکه رجوع ایدرز (ویمیر اهلنا) اوزر مخصوص اولان کسنه لره ذخیره کوردورز (وتحفظ انا
 وکبد شمره وکل شمره برادریمز صاقلرز (ویردا ذکیل بعیر) دخی برادریمز کینسی سبیلده برده بوز
 زیاده الورز (ذاک کیل یبیر) اولد و نه نک بوی بر قولا ی اوچکد ملک اوقدر شیلله بزه مضایقه
 اید عاک دکدر (قال ان رسله معکم) حضرت یعقوب دیک بنیامین سرکه کوندردم (حق یوتون
 مؤقیما من الله) بکاسن بریمان ویر میجه نکری حق الی حضرتلردن یعنی بکارعهد ویرک که خلا ناک
 یادله مؤکد اوله (لانا ننتی به) که البتد بکاتی کوردورسر (الا ان یحاط بکم) مکر مغلوب اوله سرکه
 انک کوردورسی سزه ممکن اولیه (فلما اتوه مؤقیقهم) پس اولو وقتکه عهد ویمانلرین حضرت یعقوب
 ویردیلمر (قال الله علی ما نقول وکیل) حضرت یعقوب دیک ایزد جل جلاله دید و کز شی اوزره
 نکهان و مطاعد (وقال یابقی لا تخفلوا من باب واحد) دخی حضرت یعقوب شفقت بوز نلک
 دیک اکی مغولرم بر قودن کیرمک زیراحتلدر که خلق سزی بوجعتله و بوجمال ایله کوریمک
 کوز لوبله سزی که ل (وادخلوا من ابواب متفرقة) و متعدد قبولدن کیرک (وما اغنی عنکم

من الله من شیئی) وین تکونیک فصا سندن هیچ برسته سرنده فاعتمدا ان حکم لا ینیه فرمان
 برکشته ثابت دکدر الانکریر هرنه ایستر البتد حصوله کاور (علیه توکلت) اوزرینه اعتماد
 ایدلمر (وعلیه فلیتوکل المؤمنون) وآنک اوزره ارباب توکل اولانلر اعتماد ایتسون (وذا دخلوا
 من حیث اخرجتم اوهیم) واولحل که کیردیلمر اولنگا کد که کد و لره پدرلر ی فرمان رشتند (ما کان
 یعنی عنهم من الله شیئی) ایدرلر بک فرمای واکا اشاع اینک خدا نک قضاء تحکمدن هیچ برسته
 انلردن دفع ایتزدی (الا حجة فی نفس یعقوب قصیه) انجو حضرت یعقوب طبعند بر شفقت
 وار ایدیکه انی اظهار اید و وصیت ایلد (وانه لدر علی) وعلی التحقیق حضرت یعقوب دانس صاحب
 لما علمناه) کند ویه اوکند و کز اجلدن (واکثر الناس یعلمون) وینکن خلقک جو غی بیلر که
 نقدیرند بر اوزره غلبه ایدر (ولما دخلوا علی یوسف) واولحل که اولاد یعقوب کلوس حضرت
 یوسف اوزره کیردیلمر (اولی الیه آخاه) سفره اوزره کد و فریاداشن سمنه الله مر ویدر که
 فین کدیلر حضرت یوسف انلره ضیافت اید و فرمان ایتدیکیم هر یکی فریاداش بر سفره اوزر لا
 او نورسن پس بش سفره اوزر دواوی او نوردی بنیامین بالکر فالغله اغلب دیک برادریم یوسف
 صاغ اولسیگ کد و سبیلده بر سفره اوزره او نورردم بعک حضرت یوسف دیدی چون بویکته
 برایش بوقد ککشنو غله سفره او نورسون اند نصکره فرمان ایتدیکه هر کبسی بر اورد ما قامت
 ایتشو و بویک بمله قالن اول کچه حضرت یوسفله بربرده قالدی انا دم مضاحت کد ویه
 دیک حظا یدر مسین که هلاک اولان برادر بکشدیرینه بن سکا برادر اوله بنیامین ایتدیکه بک الله
 سنک کی بر برادر دوشر ولیکن سنی یعقوب ووالدم طوغرمت (قال انی انا اخوک) حضرت یوسف
 اکا دیدی علی التحقیق بن سنک فرنداشکم (فلا تفسد عا کاتوا بعلون) پس خمرده ایشلد کلری سنه
 سبیلده غناک اولم (فلما جهزهم بنیامینهم) پس اولو وقتکه کد و لره اولان شی کد و لره
 یوکلرین طولدر (جعل السعایة فی رحل اخیه) التوندن اولان مشرته فرند غنی بیلیم یوکنده
 قیلد رضا سبیلده (فما اذن مؤذن) صکره بر فریاد ایدیمی فریاد ایتدیکه (اینها العیر) اکابر خلق
 انک لسا رتوون علی التحقیق سزاوغرولر سر (قالوا وایضا ایتدیکم) دیدیلر و حالده که اوزرینه
 اقبال ایتدیلمر (فما اتفقوا) ناصل شیئی معدوم اید و ارار سر (قالوا یفقد صواغ الیلک
 دیدیلر بادشاهک مشرته سن که انکله غله اوچرک ایتروب آر بورز (ولین جاء به جمل بعیر
 وکند و غنشدن انی کورن کسته بر دوه بوی مقرر اولور (وا یا بزمینم) وین کد فریاد ایدیمی هر اکا کبلم

کوملک حضرت یعقوب بوزی اوزره مبارک (فَارْتَدَّ بِصَبْرٍ) در عقب آق کوزلی ولد (قَالَ لَمْ أَقُلْ
 لَكَ) حضرت یعقوب انده دیک سزدیمدی کیم (إِنِّي أَنَا مِنَ الَّذِينَ مَالًا تَغْلُونَ) علی تحقیق بن خدا نکه
 فضل و کرمدن بلور مارون شی که سز آتی بیلز سر (قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا) حضرت
 یعقوب بک اوغلاری دید برای پدر بزم چون گاهلر بزمه مغفرت طلبایت خدا دن (يَا كَاخَا طِبْنَ
 كُم بِشَبَهٍ بَرَكْنَهَا رَلَامَكُ) (قَالَ سَوْفَ اسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي) حضرت یعقوب دیک بقیند سز کون
 پروردگار مدن مغفرت طلباید رم (إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ) که بی شبهه خدا عز وجل کند و
 ارباب نفصیر که گاهن جوق عفویدن احسانله کند ولرین غایله اسرکیا یلنک کرکیم حضرت
 یعقوب حضرت یوسف دن استلال یمک ایچون طلب غفرتی ناخبرایتدی ذر اظلام و مک عفوئی
 حضرت شوطد رکورد یلر کیم حضرت یوسف برخیلی اموال و طوار بوللکه بیکد کجج اهن و عیالبله
 مصر سمنه توجه اید بده که مصره قریب بربره کلدیلر حضرت یوسف پادشاهله و جمیع اعیان
 دولتله استقبالنه چیقدی حضرت یعقوب علی السلام مبارک کوزی حضرت یوسف علی السلام
 جمال شامه اید بیک السلام علیک یا مذهب الاحزان سولیب فرهدن اغلغه باشکدر نظر

چه خوش حالتیست و دست پدید	پس از عمری بیکدیگر رسیدن
ز دل حال عجز آغاز کردن	از عاشق دفتر غم باز کردن

بعده شهره طشرو سنده مهنا اولان مکان حضرت یوسف باندی (قَالُوا دَعُوا عَالِي يَوْسُفَ إِلَى
 حِلْ) که حضرت یوسف اوزره کبر دیلر (أَوْحَى إِلَيْهِ أَبُو بَرَّةٍ) پدرینی و اناسی برینه اولان خاله سنی
 در اغوش اید و کند ویانه لک (وَقَالَ دَعُوا مُضَرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ) و دیک مصر شهرینه کبرک نوری
 بسترنه امینن مکار همدن امین اولدیفکر خاله (وَرَفَعَ أَبُو بَرَّةٍ عَلَى الْعَرْشِ) و پدر و خاله سن
 تخت اوزره قالدرد (وَتَرَوْهُ سُجَّدًا) و پدر و خاله سی و برادر لری بوزلری اوزره دوشدیلر
 کند و سجده ایندکار خاله زیر اول عصره نمجه ایتمک سجده ایلله اولورد (وَقَالَ يَا أَبَتِ هَذَا
 تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ) و دیک ای پدرم بوندن اسبق کجملک عصر ند کورد و که واقعه نکه
 تعبیر بودر (فَدَجَّلَهَا رَبِّي حَقًّا) بی شبهه کیم پروردگار ما تی درست قیلد (وَقَالَ أَحْسَنُ بِي
 إِذَا أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ) و بکا بولک ایندی فچن بنی زنداندن چقارد (وَجَاءَ بِكَ مِنَ الْبَدْوِ) و ستری
 صحرا دن کتورد زبر حضرت یعقوب شام زمینده دوشن فلسطین نام شهرک صحرا سنده سکه
 انمشل بیک صکر حضرت یوسف کند و بی شهر مصره کتورد (مِنْ بَعْدِ أَنْ رَزَعَ الشَّيْطَانُ بَنِي وَدَّانَ

الغوق) اندن صکره ابلدیشق ارامک و برادر لرمک ار سنده فشا صالک (إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَنشَأُ
 بِي شَبَهٍ) کیم بنم در ایستد کوشنی کوزل ند بیر ایدر (إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ) تحقیقا که خدا کند و در
 مصالحک طریقن بخشق بیلن هر سنده محله اجر ایدن کوردیلر که حضرت یوسف پدرینه خرنه
 سیرایتد که شاه سیرده بولگری کاغذ خانه به روش حضرت یعقوب آند کاغذ کزین هشتا
 اید بیک دیک ای نور دیده سنده بود کلو کاغذ اوله و بن سندن سکر قونا قلق تمکانه اوله
 بنی بر کاغذ پاره سیله یاد اینتر سین بود کلو نفاقه موجب ندر حضرت یوسف ایندی
 ای پدر بزم رکوارم حضرت جبریل بکا فرمان اید بیکه زهار ایدر که بر سکوب کوندومه دیدی
 سببی اندن صورت ز سین حضرت یوسف دیک سن صورتی سن کابندن یقین سین حضرت
 یعقوب جبریل علیه السلام ایلله کور شد که آن صورتی جبریل دیک رب العزیز بکا آن سپارش ایلد
 اول سبب نکه کند و نک خوفک ملاحظه ایتوب و اخافان یا کله الذنب دیک (رَبِّ قَدْ أَنَا بَرٌّ
 مِنَ الْمَلَائِكَةِ) ای بنم پروردگار منی شک کیم مصر پادشاهلندن بکا بر مقلد و بردن (وَعَلَّقَنِي
 مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ) و اویقولر که تعبیر ندن بکا بر حصه او کوندک (فَاطَرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 اَي كَوْنُ ویری ابتدا ایجاد ایدن (أَنْتَ وَلِيٌّ) سن بنم یار دیم و او موریه متولی ولان سن
 فی الدنيا و الاخره) بوجها نده و او برجهانده (تَوْفِي مَسِيًّا) سکا مطیع و منقاد اولدیم حاله
 روحی بضایت و تحقیق بالصلحین) و ایلور زمر سنده بنی تابع قیل (ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ
 بوسورده اولان اخبار پوشیده اولان اشیا نکه خبر لوندند ندر توحیه الیک) آن فرشته ایلله سکا
 باخبر کوندرد (وَمَا كُنْتُ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْعَلُوا آخِرَهُمْ) و یوسفک برادر لری یانکه دکل ایدک فچن
 کدر ایلرین بیغدیله (وَهُمْ يَكْفُرُونَ) او کالد مکله ایلر یوسف و یعقوب جیله ند بیر ایدر لرد
 وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ) و خلقک چوئی ایمانه کجیلر دکل و اگر ایمان لری اوزره هر
 اولور سن (وَمَا مَسَّلَهُمْ عَلَيْهِ مِنْ آخِرٍ) و قرآنک تبلیغی اوزره خلق دن اجرت طلبا اینتر سن
 اِنْهَوَالْآذِ كُرْ لِيَعَالَيْنِ) قرآن دکلدر الا عامه خلقه بریند (وَكَايِنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 و کوه و برده نیجه نشان وحدت و ارکه (يَمْزُونَ عَلَيْهَا) آنک اوزره خلق کچرلر (وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ
 اولعاده که کند و لاندن بوز جویر مشلر (وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ) و خلقک چوئی خدایه ایمان
 کور مرلر (إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ) الا و حالبو که کند و لر عباد تلر ند نکره اور تاق قیلدرلر (فَأَمِنُوا
 أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ) پس امین اولدیلر میکه خدا نکه استکجه سندن بر قیلر عفو

که لم بوسوزی اول سبیدن محل نجیب اولدی که انلرک فتنه محقق اولمشد بیکم خدا عزوجل کوکل
ویریمجاد ایتدی و فکر انلر که او کونه سبک ایتانه قادر اولان بری خا عاده انیکه قادر در
اولیک الذین کفرؤا بریم) اولکروه سؤل کیمسه در که پروردگار لرینک قدرن انکار ایتدی لر
اولیک الاغلال فی اغنا قریم) وانلر در که طوق فکر د نلرند قولور (اولیک انحاب النار
وانلر در دوزخ ایلر (لهم فیها خالذون) کند ولور در انک ایچنده علی الدوام اقامت ایتشد
وینتجیلونک بالشیئ قبل الحسنة) دخی سندن عجله ایلد طلب ایدر لعقوبتک مکسین
عافیت کند ولر کلدن اول (وقد خلعت من قبلهم ثلاث) و حالوکه کند ولردن سبق کذیب
ایدنلرک عقوبت لری کیمشد پس نچون انلرک احواله نامل اعتبار اولرلر (وان ربکم لذو مغفر لیلین
علی ظلمهم) و بی شبهه کیم پروردگار ک خلق ایچون ستمکار اوزره عفوایه سیدر (وان ربکم لذو
العقاب) دخی علی التحقیق سنی پرورده ایدن خدا کفار حق عقوبت اولور (و یقول الذین کفرؤا
لولا انزل علینا نایه من ربی) دخی کفر ایدنلر بر نچون پروردگار ندن اوزرینه بر نشانه ایتدی رلک
ایما انت منذر) بوندن اوزر که بر شی بوقدر که سن قور قور و بریحی سن یعنی سن خلقه قور قور
ویرمکه مبعوث اولش سن و بنونکی نصیح ایتک ایچون بر معجزه نک کتور مسی اوزر که لازمدر
نه ایستد کلری معجزه کتور ملک اوزر که معین اولور (ولکل قوم هاد) و هر بر گروه بر یول کتور
پیغمبر اولور که ارالرنده استعالی غلبه ایدن شینک جنسندن کند ولر بر معجزه کتورر والله
یعلم ما نعمل کل انی) ایزر جل جلاله بیلور هر دیشی کورتور وکی سننه (وما بقیض الارحام
وما تراد) و ارحام اکسک قیلد بی شی و اردن بی سننه دخی بیلور یعنی خا تونلرک رحمندن
اوشاخک هیتی و مدت مکفی وعد دینک کسک کلکی و زیاده سنی حوجل و عالا بیلور غیر بی
انی بیلر (وکل شی عندی بمقدار) و هر سننه کند وقتد برا و چکل در که زیاده و نقصانی
قبول ایتد (غایم الغیب والشهاق) کند و در حواسند پوشیده اولان اشیاکی وانلر لهادرک
اولان سننه کربیلن (الکبیر) هر سننه علمندن غایب اولیان (التعالی) هر شی اوزره قلد
یوجه لنان (سواء منکم من اسر القول ومن جهنیم) برابر در سزدن سؤل کیمسه نفسند
سوزی صافلد و سؤل کیمسه اوزر که سننه انی اشکار ایتک (ومن هو مستخفی باللیل
وسار ببالنار) دخی برابر در سزدن سؤل کیمسه کند و سی کیمه صافلمش و سؤل کیمسه که
کوند زده ظهور ایتشد یعنی اقوال و افعال کبیر لسی و اشکارا سی رب العزیز نک علمندن اصلا

خفی اولماز لر قور لری کند و بی نما یاندر (لله معصیات من بین یدیه ومن خلیف) سؤل کیمسه که اقوال
و افعال کبیری و اشکارا قیلد رایلر و سی سئل و کسک طرندن بری ایدن کله و فرشته لروار (تخفطونه
من امر الله) خدا نک فغانی جهنندن انک احوالی ضبط اید و صافلر (ان الله لا یغیر ما بقو
تحقیقا کیم خدا عزوجل بر گروهک ذاتک قائم اولان نعلری د کشر من (حق یغیر و ما یا نفسهم
طبیعتلرند موجود اولان احوال جمله به د کشر ملری واقع اولیجیه (واذا اراد الله بقوم شیئ
واول محل که حق سبحانه و تعالی بر گروهه بدلتک ایتدر (فلا مر لک) اکاد و نمک اولماز (وما
لهم من دونه من قال) و خدا دن اوزر که انلر هیچ بر مستولی بوقدر که بدلی کند ولردن دفع
ایلیه (هو الذی یزیکم البرق) کند و در اول قادر ذوالجلال که شمشکی سزه کوسنر (خوفا
وطمعا) خشنندن قور قور و بریمکز ایچون و پیغمبر امید لنمک کز ایچون
وینشوی الکسحاب الشقال) و پیغمبر له اغر نمش بولقی ایتدی (ولیسع الرعد بجماع
وکوک کورند سی خدا نک فضل و رحمنه مقارن ایکن انک کمال قدرته دلالت ایدر (واللذکر
من جفیه) و فرشته لر خدا نک قور قوسندن تسبیح ایدرلر (ویرسل الصواعق) و یلدرلر
بولر (فیضیب یها من یسأ) پس انکله ایستد وکی کسننه دکوب اهلک ایدن کسخر نک فلن
قصدا یدن کسننه انکله اهلک ایتدی کوردیلر که غامرین الطفیل و اربدن الریعه سرور
کائنات اهلک ایتک ایچون مکاتلر ندن قالقوب مدینه به توجه ایتدی لر فن حضرتک حضور نک
بولند یلر عامر حضرتکله گفتد کوبی شرع ایدر اربد حضرتک اکسه سننه دونوب قیلجه اورمو
ایستد حضرتک فعلندن کاه اولیجی یدی اللهم اکهنهما بما شئت همان اولجی رصاعقه
کلوپ اربدی ولدردی و غامر مدینه دن چیغیه بریمان مرضه مبتلا اولوب بی سلو طمانه سنند
برقارینک و نده روح خبیثی و زغده قرار طرند (وهم یجادون فی الله) و حال بوکه انلر تکرینک
شانند مجادله ایدر لر یعنی پیغمبری کذب ایدر لر خدا به اثبات ایتدی وکی صفات کماله وجود و بر لری
وهو شدد بید الحال) و خدا عزوجل دشمنلرینه قی عقوبت اولور (لله دعوة الحق) درست
و ثابت اولان کند و به مخصوص صدر زبر اکند و به توجه ایدر دعا ایدنک دعاسی مستجاب اولور
والذین یذعنون من دونه) و سؤل کیمسه که اهل شرک خدا نک دعاسندن نجا و زاید ایدر انلر
دعا ایدرلر (لا یتستجیبون لهم شیئ) انلر هیچ بر سننه لجابت ایتدرلر (لا کبایس طغیه الی الله
مکر بر کیمش لجابت اولمشی کبی صوبه لایین ایش (لیبلغ فاه) ناکه صواغزینه ایشنه (وما

هزبایه (و او غریبه ابرشی کلد زبر صوحاد در دعا و هم تبرکه کند و به دعا اید نک مقصد
اعطا ایلیه و مشرک لک معبود لری نک کید لر (و ما دعا انک فخرین الانی من الیل) و بی دین اولنک
دعاسی بردننه دکلر الا کواهلقد و بطلانده (ولیه یسجد من فی السموات والارض) و کوا کرده
و برده اولنک لک رختا به سجده کنور لر (طوعا و کرها) اراد نلری اولد یغنه و اراد نلری اولد یغنه
یعنی ثقلیندن اولان مزمنلو و فرشته لر شدت و رجا حاننده خدا به سجده اید لر و کوا رشت
و ضرورت و قننده اکا سجد اید لر (و طیلانهم بالعدو والاصال) دخی زمین و آسمان خلعنک
منایه لری قوشلقده و انکدی و قنند نصکره خدا به سجده اید لر یعنی علی الدوام اکا سجد کنور لر
و ازینس که منایه نک نقصنا و از دیا کد بوا یکی و قنند حق ظاهر اولور ذکر له مخصوص اولد یسر
فان من رب السموات والارض) سوبله یا محمد کیدر کوا ویرک خالق (قل الله) انلرک طرفند
جواب ویرک انلرک خالق تکرری تعالی دیر زبر اندن اوزکه انلرک جوابی یوقدر (قل اناخذ
من دونه اولیاء) سوبله پس بچون اندن اوزکه امور کوزه مستولیر ایدند کر (لا یملکون لانفسهم
نفعا ولا ضررا) که انلرکند و جانلرینه نه سود کنور مکه و نه زیان دفع انیکه نادرا اولور لر (قل هل
یتسوی الاغنی والبصیر) سوبله کور و بینا برابر اولور لری یعنی عباد نک حقیقتنه بیلان جامل و انی
بیلان عارف برابیده و لما زلر (اهل تسوی الظلمات والنور) یا خود قرنلقار و اشبع برابر اولور لر
یعنی شرک و توحید بر در به ده اولور لری ممکن دکلر (ام جعلوا لله شرکا یخلفوا حکمته) یا خود کفار
خدا به برابر اولور لری قیلد یلری که براتش کی برشی براند یلر (فتشایه الخلق علیکم) پس براتمق اوزر
مشتبه اولدی یعنی کفار تکرری تعالی کی بر خالق کند و یاورنا قیلد یلر تا که براتمق اوزر لرینه
مشتبه اولوب دیر لر بر بعض اشیا کی براند یلر نه که تکرری تعالی براند یلر پس عباد ته مستحق
اولد یلر نه که خدا اکا مستحق اولد ولیکن انلر خدایه بوبله بر عاجز اولور تا قیلد یلر که
مخلوقانک قدرتنک اولان شیئ کند ولرک قدرتنک دکلر (قل الله خالق کل شیئ) سوبله خدا
عزوجل هر فتنه فی ایجاد ایتشد راندن اوزکه بر خالق یوقدر (وهو الواحد) و کند و در الوهید
منفرد اولان (المهای) هر شیئ اوزر غالب اولان (انزل من السماء ماء) کوا سمندن صوبند
فسالتا وریه یقدها) در عقب اول صوبله ابر مقلد لازمه اولد حق قدریله اقدی فاحکد
النیل زبد لر (پس ابر مقلده اقرن صوبه بر مفتح کف قالد زکد) (و ما یوقدون علیه فی النار
اول شبد نک خلق ایتشد انک اوزر یاند لر یعنی معدنی اولان اشیا دن التون و کوا مش

و باق و نیمور بی (ایضا خلیفه و متاع) انک الان بالانحرب و زراعت و قاب و حق طلب ایتک ایچون
یعنی بومد کور اولان الانی طلب ایتک ایچون ایتشد اوزرینه یاند لر بفرستنه دن (زبد منیه
صوبوزی اوزر کلان کف کی حاصل اولور) کذلک یضرب الله الحق والباطل) اولمد کور اولان
مثال کی خداجل و علا اصل اولان شیتک و اصل اولیان شیتک مالتی اور زبر احق اولان
شیئ عموم نفعده صوبی و معدنی اشیا به مشابه قیلدی و باطلی عدم نفعده و سرعت زوالده
صوبیک بوزی اوزر کلان کفه و معدن اشیا دن حاصل اولان تلفه تشبیه قیلدی (فاما الزبد
قیل هب جفا) پس اما کف و غیش انلش اولد یعنی جالده کیدر (واما ما یفزع الناس) و اما اول
نشته یعنی صاف صو و معدنی اولان اشیا نک سوزلش کی خلقه برادر (فیکف فی الارض) برده
باقی قالور (کذلک یضرب الله الامثال) خلجل و علا امالی بوکونه اور (لذین استجابوا لیریم
شول کیمسه لر که برورد کار لرینه اطاعت ایتد یلر (الحسنی) کوزل مکافان اولور (والذین
ان یستجیوا له) و شول کیمسه لر که عناد اید و اکا اطاعت ایتد یلر حاللری بوکه (لوان هم فی الارض
جمیعا) اگر زمینده اولان اشیا قو کند ولره اولسه (ومثلک مقعه) و انک بیکله اولسه لافند و انیه
البته آتی ویر مکله جانلرین عذابدن قورنمغه سعی اید لر (اولیک لهم سوء ایحسان) و کوا که
اطاعت ایتد یلر حشاشا ایمانی کند ولره اولور که حسناتلری جیز قبوله کچوب سبنا نلری عفو اولماز
وما و یهم جهنم) و قرار کا عا کد و زخدر (و یسیر لیهما) و ایمان رامکا هدر دوزخ (ان یعلم
انما انزل الیک من ربک الحق) پس یا شول کیمسه بیلور کیم بلا شک برورد کار کدن سکا ایتد یلر
کلام درستدر پس کا منقاد اولور (کن هو اعنی) شول کیمسه کیدر که کند و کوردر تبصر
ایمز که اجابت اید یعنی هر کز بوا یکی صفتله منصف اولان کسسه لر برابر اولماز لر (ایمانتد کر اولوا الان
بند و نصیحتی باده کور مزلا و عک معارضه سند نصاب اولان عفو لک اربابی (الذین یوقون
بعهد الله) شول ارباب عمو لک خدا نک ایمانی برینه کنور لر یعنی روز الستد نفسک اوزر
بخلد قلمی عهد و پیمان وفا اید لر (ولا یفصون الميثاق) و اارلرند و تکرری راستد و قوللر راستد
بخلد قلمی آندی بوزمزلر (والذین یصلون ما امر الله به ان یوصل) و شول ارباب عمو لک تکرری
اولاستد رمنه فرمان ایتد و کی شیئ اولاستد در یعنی خصم لک رعایا لرند و اهل ایمانک حقوقی
کوزتمک خصوصنه وارد اولان خدا نک فرمانی برینه کنور لر (و یجشون ربهکم) و کند ولرین
زبیلهدن مولانک و عیدندن خوف اید لر (و یخافون سوء ایحسان) و ایمان محاسبه دن قورولر

وَيَذَرْنَ مَبْرُورًا خِيَارًا لِّأَنبِيَاءِ نَفْسُكَ أَكْرَاهُ أَيْتِدُوكَا مِثْلًا أَوْزَرَهُ صَبْرًا يَدِيلُ (أَنْبِيَاءُ
وَجِبَهُ رَيْبُهُمْ) مَرُورًا كَارِلِيكَ رِضَا مِنْ طَلَبِ بَيْتِكَ أَيْحُونَ (وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ) وَفُضَّ وَأَلَانَ مَازِي
فِيلِدِيلُ (وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ) وَكَتَدَ وَلَوْ رُوزِي فِيلِدِيلُ يَغْمَزُ نَسْتَهُ دَنَ أَوْزَرِيلِيهِ وَاجِبُ أَوْلَا فِي
فَقْرًا بِهِ وَبَرْدِيلُ (سِرًّا) كَبِيرُكَ خَالَتِكَ بِوَحَالَتِ مَالِدَارِكَلِكِهِ بِلِيْمَنِيَا كَسْتَهُ دَرُ (وَعَلَايَتِهِ) وَ
أَسْكَارَالِكَةِ وَبِوَحَالَتِ مَالِدَارِكَلِكِهِ بِلِيَانِ كَسْتَهُ يَدَدُ (وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ) وَبِدَلُ
أَبُولِكَلِهِ دَفْعًا يَدِيرُ بَعْضِي كَتَدَ وَلَوْ بِرِمَازِلَقِ أَيْدَنَهُ أَبُولِكَلِهِ مَكَافَاتِ يَدِيرُ (أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابُ الدَّارِ
الْأُولَى) وَكَرُوهُ بِوَصْفَاتِ حَبِيلِهِ مَوْصُوفُ دَرُ دِنْيَانِكَ صَوِيكَ كَتَدَ وَلَوْ دَرُ بَعْضِي حَيَوَةُ دِنْيَوِيهِ نَكْ
نَبِيهِ سَيِّئَةً سَجْدَتِ رَاتِلَرَا وَلَوْ (جَنَاتٌ عَذْبٌ) أَيْدَلُ دَرُ عَقْبِي الدَّارِ دَنَ بَعْضِي دِنْيَانِكَ صَوِيكَ كَتَدَ قَامَتِ
مَنْسُورًا لَانَ بَاغِلَرُ دَرُ (يَذَرُونَهَا) أُنْزَلُ كَبِيرُ (وَمَنْ يَصْحَبْ مِنْ بَابَتِهِمْ وَأَزْوَاجُهُمْ وَذُرِّيَّاتُهُمْ
وَيَذَرُونَ) وَفَارِيلَرُ دَنَ وَأَوْلَادُ دَرُ دَنَ إِيْمَانِ وَطَاعَتِهِ أَرَا سَتَهُ أَوْلَادُ دَرُ دَنَ كَبِيرُ (وَالْمَلَائِكَةُ
يَذَرُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ) دَخِي فَرِشْتَهُ لَرَا وَزَرِيلِيهِ هَرُ فَيُودَنَ كَبِيرُ (سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا
صَبَرْتُمْ) هَمِيْشَهُ سَتَدُ أَوْزَرِيلِيهِ أَوَّلُ سَوْنِ قَاتِلِيْغَرُ مَقَابِلَهُ سَتَدُ (فَيَغْنَمُ عَقْبِي الدَّارِ) سَيِّئَةً
أَوْلَانِ سَرَايِكَ مَوْكِي غَابِلَهُ كُوزِلَرُ (وَالَّذِينَ يَنْفَضُّونَ عَهْدَنَا نُوْمِنْ بَعْدَ مِيثَاقِهِ) وَشَوْلُ كَبِيرُ
خَدَانِكَ بِمَا نَقِيْغَلِدُ قَلَمُ دَرُ نَفْسُكَ هُوزِلَرُ (وَيَقَطُّحُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِأَنْ يُوقَلَ) وَخَدَاعُ وَجَلِ
أَوْلَا سَتَدُ مَسْنَهُ فَرْمَانِ أَيْتِدُوكَا مِثْلِي كَسِرُ (وَنَفْسُكَ وَنَفْسُكَ فِي الْأَرْضِ) وَبِرُوزَنِكَ بَدَلِكَ أَيْتِمَكَ
سَعِيْ أَيْدِيرُ (أُولَئِكَ) بُو كُوهُ بِوَصْفَاتِ فَيْجِدَ أَيْلَهُ مَتَصَفِلَرُ (لَهُمُ الْعَذَابُ) رَحْمَتُ دَنَ دُورِ
أَوَّلِيْ كَتَدُ وَلَوْ (وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ) وَدِنْيَانِكَ إِيْمَانِ نَبِيْهِ سَيِّئَةً كَتَدَ وَلَوْ دَرُ وَوَزَخَدُ (اللَّهُ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ) حَقِيْ سَخَا وَغَالِيْ دُورِيْ أَيْسَتَدُ وَكِي كَسْتَهُ بِهْ مَتَسَعِ فِيلَادُ (وَيَقْدِرُ
وَأَيْسَتَدُ وَكِي كَسْتَهُ أَنْ يَطْرُقِيلَارُ) (وَفَرَحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا) وَكَفَارُ مَكَّةَ بَقِيْنِ أَوْلَانِ مَا غَضَلَهُ
سَوْنَدِيلُ (وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ) وَبَقِيْنِ أَوْلَانِ صَاغَلُ حَيَوَةُ أَيْدِيهِ نَكْ بَا شَتَدُ
دَكَلَرُ أَلَا بَرَا زَبُورُ دَرُ لَقِ (وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلَمْ يَأْتِرْ عَلَيْهِمْ نَذِيرٌ) دَخِي كَفَارُ دَرُ دَرُ
نَبِيْجُونِ أَيْسَتَدُ وَكَرُ وَجِهَهُ كُوهُ بِبَغِيرِ أَوْزَرِهِ رَتَبَدَنَ بَرَايَتِ أَيْتِدُوكَا (قُلْ إِنْ اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ
سَوِيْلَهُ تَحْقِيقًا كَيْفَ خَدَاعُ وَجَلِ مَعْرِهْ لَرُظْهُورِ أَيْتِدُوكَا نَفْسُكَ أَيْلَانِكَ أَقْرَاحِيْ سَبِيْلَهُ أَيْسَتَدُ
كَسْتَهُ كَرَاهُ أَيْدِيرُ (وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَرَادَ) وَكَتَدَ وَطَرَفَهُ رُجُوعُ أَيْدَنَهُ بِرُجُوعِيْ دَلِيلُ أَيْلَهُ طَوْعُ
بُولُ كُوسَتَرُ (الَّذِينَ آمَنُوا) مَهْكَ أَوْلَانِ شَوْلُ كَبِيرُ لَرُ دَرُ خَدَانِكَ وَخَدَانِيْتَهُ تَصْلِيْقُ كُوزِلَرُ

وَيُطْفِئُ قُلُوبَهُمْ بِذِكْرِ آيَاتِهِ) وَكَوْطَلَرُ خَدَانِكَ يَادِيلَهُ أَرَامُ بِيْدَا أَيْدِيرُ (أَلَا يَذَرُ اللَّهُ ظَهْرَ الْمُتَّقِينَ) كَاهُ
أُولَئِكَ كَبِيرُ أَيْدِيرُ وَخَدَانِكَ يَادِيلَهُ كُوكَلَرُ سَكُونِ أَيْدِيرُ أَصْغَلُ أَيْدَنَ خَلَا مَسْ بُولُ (الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ) سَوِيْلُ كَبِيرُ لَرُ كَدَ إِيْمَانَهُ كُوكُوبُ كُوزِلُ أَيْشَلَرُ أَيْشَلَرُ دِيلَرُ (طُوبَى لِمَنْ كُوزِلُ زَنْدَهُ كَانِيْلِكَ
أُنْزَلُ دَرُ (وَحُسْنُ مَا بَ) وَوَدُ وَخَبَرُ بَرُكُ أَبُوسِيْ أُنْزَلُ دَرُ (كَذَلِكَ) كَسْتَهُ كَدَ سَتَدَنَ سَبْقِيْ رَسْلِيْ
كُوزِلَرُ (أَرْسَلْنَاكَ فِي آيَةٍ قَدْ خَافَتْ مِنْ قَبْلِهِ آيَةٌ) سَيِّئَةً مَسْلُ فِيلِدِيلُ بِرُجَاعَتِهِ كَدَ أُنْزَلُ دَرُ نَسْبُ
چَوَقِ جَاعَتِ كَبِيرُ (لِيُنْذِرَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أُوحِيْنَا إِلَيْكَ) نَاكَ سَكَا وَحِيْ أَيْدِيرُ وَكَرُشِيْ أَوْزَلُ
أَوْقُوبِيْ سَنَ (وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالْآيَةِ) وَخَالِدُ كَبِيرُ رَحْمَلُوا وَلَانِ خَدَانِكَ وَخَدَانِيْتَهُ تَصْلِيْقُ
كُوزِلَرُ (قُلْ هُوَ رَبِّي) سَوِيْلَهُ چَوَقِ رَحْمَلُوا خَدَانِيْمُ بِرُورُ دَرُ (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) أُنْزَلُ دَرُ
بِرُورُ سَتُ مَعْبُودُ يَوْفَرُ (عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ) جَمِيْعُ أَمُورُهُ أَوْزَرِيلِيهِ اِعْتِمَادُ أَيْدِيرُ (وَالْيَقِيْنُ صَبَابُ
وَبِرُورُ وَنَكْرُ وَنَكْرُ دَرُ وَنَكْرُ كَتَدَ وَطَرَفَهُ دَرُ كُوزِلَرُ كَبِيرُ كَبِيرُ وَكُوهُ كُوكُوبُ حَضَرُ دِيلِيرُ
يَا عَجَلُ أَرَايَسْتَرُ سَنَ كَبِيرُ كَدَ تَصْلِيْقُ كُوهُ لَرُ مَكَّةَ أَطْرَافَتِهِ أَوْلَانِ طَاعَتِهِ قَالِدُ رَاكَ بَرُورُ
أَوَّلَهُ وَزَمِيْنِيْ بَارُ رَاكَ چَشْمَهُ لَرُ وَبَرُورُ مَقْلُوبُ مَقْلُوبُهُ دَخِيْ آبَاءُ وَاجِدَادُ مَزِيْ حَيَايِلَهُ نَاكَ نَبِيْ كَبِيرُ شَهَادَتِ
أَيْدِيرُ لَحَقُ سَخَا وَغَالِيْ بَوَاتِيْ مَنَزِلُ أَيْدِيرُ (وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ) وَكَرُ بَرُكَابُ وَلَسْتَدُ
أَنْكَ سَبِيْلَهُ طَاعَتِهِ مَكَانَتُهُ مَحَلُّ فِيلَنُورُ (أَوْ قَطَعَتْ بِهَا الْأَرْضُ) بِمَا أَوْقُودُ بَعْضِيْ حَبِيلَتُهُ
بِرُورُ پَارَهُ فِيلَنُوبَانَدَنَ بِكَارِلَرُ وَبَرُورُ مَقْلُوبُ قَرْدِيْ (أَوْ كَلِمَةٍ يَوْمُ الْقِيَامَةِ) بِمَا أَنْكَ سَبِيْلَهُ أَوَّلُ رُشُوشِ
فِيلَنُورُ أَيْتِدُوكَا مَعَانَدُ كُوهُ إِيْمَانَهُ كُوزِلَرُ (بَلْ يَلْمِزُ الْأَمْرُ جَمِيْعًا) بَلْ كَبِيرُ أَيْشَلَرُ فَوْتَكُورِيْ غَالِيْ بِهْ دَرُ
أَيْسَتَدُ كَلَرِيْ أَشْيَانِكَ إِيْمَانِيْنَهُ قَادِرُ دَرُ وَلَكِنْ أُنْزَلُ رَادِيْ تَعَالَى أَيْتِمَكَ أُنْزَلُ وَجُودَهُ كَلَدِيْ
أَقْلَمُ نَبِيَّاتِ الَّذِينَ آمَنُوا) إِيْمَانُهُ كَلَانُ دَرُ يَلَدِيلَرُ مِيْكَرُ (أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيْعًا) شَانِ
بُورُ كَدَ تَكُورِيْ غَالِيْ أَيْسَتَدُ فَوَخَلَقَهُ هَدَايَتِ أَيْدِيرُ (وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا) وَبِيْ دَرُ وَنَلَرُ
مَنْفَكُ أَوْلَانِ لَرُ كَدَ (يَحْشَبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةً) أَيْشَلَرُ كَرَايَشِ سَبِيْلَهُ كَتَدَ وَلَوْ بِرُورُ وَبِيْ عَذَابِ
دَكُرُ (أَوْ مَحَلُّ قَرِيْبًا مِنْ دَارِهِمْ) بِمَا أَوْلَدُ قَلَرِيْ بِرُورُ إِيْمَانِهِ (حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ) خَدَانِكَ
وَعْدَهُ سَيِّئَةً مَوْتَدُ رِيَا قِيَامَتُهُ رُكْنِيْهِ دَكُ (إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْلِفُ أَلْعَادَ) بِهْ شَهَبُ كَبِيرُ خَدَاجِ
وَعْدَهُ عَدَهُ بِهْ خَلَا فَيَمُزُ (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحِيْ بِرُشْلٍ مِنْ قَبْلِكَ) دَخِيْ عَلَى التَّحْقِيقِ سَتَدَنَ سَبْقِيْ
أَوْلَانِ بِبَغِيرِ لَرُ اسْتَهْرَا وَنَلَدُ (فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا) بِهْ كَفَارُ دَرُ نَلَرُ مَهْلَتِ وَبِرُورُ (لَقَدْ أَخَذْنَا
مَكْرَهُ كَتَدُ لَرُ عَقُوبَتَهُ أَلَمُ) فَكَيْفَ كَانَ عِقَابُ) بِهْ عَقُوبَتُهُ نَلَرُ نَبِيْهِ أَوْلَدُ (أَفَنْ هُوَ

فَأَمَّا عَلَى كُلِّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ (پس یا شول پروردگار که کند و سی هر نفس او زده مطلع او اوب
 خبر و شردن تحصیل او نشان شیشه مکافید دشواری که کسب کند و سی هر نفس او زده مطلع او اوب
 اللَّهُ شَرَكَا) و خدا یه او را قلم قلم یار (قُلْ سَمُّوهُمْ) سوبله انلره اد قویک یعنی انلری وصف ایدک
 اند نصکره نظر اید که هیچ انلره بر وصف و ارمیکه آنک سبیل عبادت مستحق اولور (أَمْ يَتَّبِعُونَ
 بِلَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ) یا خود تکرپی برده بیلد و کی منته ایله بیلد در میسر و خالبوک برده و کوکد
 اولان اشیا علت نما یاندر (أَمْ يَطْمِئِنُّ مِنَ الْعَمَلِ) یا خود سوزدن بر نمایان ایله یعنی بل خود پست
 شرکا تسمیه ایدر سز همان لغتی ملاحظه بتمکله اصلا حقیقت و معنای اعتبار ایتز سز و بونلر
 برسی واقع دکلر (أَمْ لِيُنذِرَ كُفْرًا وَ يَذَّكَّرَ لَهُ) بلکه کفر ایدنلره مکر و حیل لری بر نمیش قیلند (وَصَدَقُوا
 عَزَّ الْجَبَلُ) و طریق حقدن منع اولند یلر (وَمَنْ يُضِلِلْ اللَّهُ) و هر کیمی که تکرپی تعالی از خون
 قیلار (فَالَهُ مِنْ هَادٍ) اکا هیچ بول کوسر نیچی اولان لکم عذاب فی الحیوة الدنیا) یقین اولان
 صاعقله انلره اشکجه وار (وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ) و بی شبهه کیم و برجهانک اشکجه سی زیاده
 مشقلودر (وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ) و خدا نک عذابدن انلره برضا قلبی یوقدر (مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي
 وَعِدَ الْمُتَّقُونَ) بر هیز کارلر و عذاب اولان بهشت صفتی بوکه (جَنَّةٍ مِنْ تَحْتِ الْأَنْهَارِ) کوشکدر
 التندن ابر مقدار (أَلَمْ يَكُنْ مِنْ قَبْلِهِ مِصْرٌ مِثْلُ الْقَوْمِ الْأَوَّلِينَ) و سنای سی خدی (تِلْكَ عَذَابُ الَّذِينَ
 اتَّفَقُوا) اول موصوف اولان بهشت بر هیز اولانلر عافیندر (وَعَذَابُ الْكَافِرِينَ الْأَوَّلِينَ) و بی دین
 اولانلر عاقبتی دوزخدر (وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ) و شول کیمس که کند و لرمکی و برده یعنی اهل
 کتابدن اسلامه کلان کیمس (يَفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ) سکا ایدر یلر شید سوزورلر (وَمَنْ
 الْآخِرِينَ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ) و حضرت صلی الله علیه و سلمک عداوتی اوزر جمعیت ایدنلردن یعنی اهل کتابک
 کفره سندنلر کوه و ادر قرائت بر مقدارین اکار ایدرلر (قُلْ إِنَّمَا أُعِيتُ أَنْ أُعْبَدَ اللَّهُ وَلَا أُشْرِكُ بِهِ
 سوبله بوندن اوز که بر منته یوقدر کیم بر فرمان اولنده کخدا یه قولتی ایدر اکا اورناق
 قبله (إِلَيْهِ أَدْعُوا) آنک حکمه خلق دعوت ایدرم (وَالْيَهُ مَابِ) و آنک طرفه در د و نمکه
 و کذلک ازلناه) و نه که گذشته اولان انبیا اوزره امتلر نیک لساننه موافق کتب ایدر دکل
 قرانی دخی ایدر دکل (حُكْمًا) و فاعله افضا معکله حکم ایدر (عَرَبِيًّا) لسان عربله مزج نمکه
 اکلسی کند و لره قولای رله (وَلَيْسَ بَيْنَهُمَا هُوَ وَ هُمْ) قسم اولسونکه اگر آرزو لرینه پیر و لک ایدر
 بقاء ما جاد که من اعلم) سکا کلان دانشد نصکره (مَالِكٍ مِنْ آلِهِ مِنْ وَلِيِّ وَلَا وَاوٍ) خدا نک

عقلندن سکا هیچ نه دوست و نه یار دخی بولنور که سکا یار دایدن آنی سندن منع ایله (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
 رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ) و بی شبهه سندن اسبق پیغمبر کوندر دکل (وَجَعَلْنَا الْفِرَاقَ وَاجِبًا وَ زَيْنَةً) و انلر فاریلر
 و اوشا قلم قیلد قنه که سندن وار (وَمَا كَانَ لِرُسُلِكَ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بِسِغِيرَةٍ) مکن دکلر یکه کند و
 طلب اولان ابی کورم (إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ) مکر خدا نک دستور یله (لِكُلِّ أَمَلٍ كِتَابٌ) هر وقت اچون
 فوللر و زده بر یازلش حکم و ادر که حق محلی کلور البند ظهور ایدر (يُخَوِّلُهُ مَا يَشَاءُ) بزر جل جلاله
 حکمتک افضا سنده کوره احکامدن ایستد و کی شتی محو ایدر (وَيُنِيبُ) و ایستد کوسنه و
 برقرار ایدر (وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ) و یازلشک اصلی فتنه در یعنی اچند جمیع کائنات یازیلان لوح محفوظ
 قستدر (وَأَمَّا ثَرِيَّتُكَ فَبَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ) و اگر کفار عذابدن وعد و برده و کز شیتک
 بر مقدارین سکا کوسر و زیا اندن اولد و حکمی قض ایدر (فَأَيُّكُمْ عَلَى الْبَلَاءِ) و عِلَّتِ الْحَسَا
 بوندن اوز که بر منته یوقدر که اوزر یکه در احکامی تبلیغ ایتک و کفار جزا و پست اچون و زید
 حشایمک نه اوزر یکه در پس یوز جو بر مکلرندن اوزری غناک اولوب عذاب لرینه استیجال اینه (أَوَكَمْ
 يَرَوْنَ أَنَا نَأْتِي الْأَرْضَ) ایا معاند لریشک ایدر بقصد یلر میکم علی التحقیق بر کفارک زمیننه حکم ایدر
 فرمانر کلور (نَفْضُهَا مِنْ أَمْرِ أَهْلِهَا) آنک کارلرندن اکسک ایدر یعنی نصر فلرندن اخرج ایدر
 اهل اسلام حوزة نصر فلرند قیلار (وَاللَّهُ يَحْكُمُ) و بزر جل جلاله حکم ایدر (لَا تُعْجِبُ حِكْمُهُ
 حُكْمُهُ) دوند یچی یوقدر (وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ) و کند در حشایمک کورن پس زیاده قتل و اجلا ایلر
 کند ولرین معذب قیلد قد نصکره آخرت حساب لرین سر عله کور و سز لرین و برده (وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ
 مِنْ قَبْلِهِمْ) و تحقیقا که بو کفار دن اسبق اولان بی دینلر پیغمبر لرینه حیله لرایتد یلر (فَلِلَّهِ الْمَكْرُ
 جَمِيعًا) پس ایتد کلری حیله لره سزاسی قو خدا یه مخصوصدر (يَعْلَمُ مَا تَكْتُمُ كُلُّ نَفْسٍ) بیلور
 شول منته که هر جان قرانور (وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لَيْسَ عَذَابُ اللَّهِ) و بی شبهه کیم بی دین اولان
 کسبه بیلر جکدر لکیم بوجهانک محمود اولان عاقبتی کیم اولور (وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ رُسُلًا
 و اهل کفر اولانلر بر لر سن کوندر لر شوقلسن (قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ) سوبله خدا نک شهادتی
 ارمده وار کرده در (وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ) و تو زانک دانش قند کلان که شهادتی عبدین سکا و ایت اولان کسبه

سورة ابراهيم
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 اَلرَّامِلُ سَبَقَاتُ بَدِي (اِنْجَابُ اَرْزُلَاهُ الْبَلَكِ) بو بر کتابدر که کند و بی ایدر دکل (خُرُوجُ النَّاسِ مِنَ الظُّلُمَاتِ)

بِالنُّورِ) تا که خلق کفر کند و قتل کردند هلاکت ایشان چنانچه چنانچه در سوره (باز در سوره) برورد کار بزرگ
 قوی و تفسیر بیه (الجزء العزیز الحمید) بداند از انوار نورانی بیگانه سکا ایندرد که تا که خلق
 ظلمت اندن هر شیء اوزره غلبه اند نک هیچ و کما که مستحق اولان بولنه چنانچه در سوره
 اَلَّذِیْنَ یَدْعُوْنَ لَهُ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ لَفُظٌ عَظِیْمٌ بیانند یعنی عزیز اول خدا در که
 کو کمرده اولان اشیا و برده اولان اشیا کند و به مملوک در (وَقَالَ لِلْمَلٰئِكَةِ فَرِّقُوْا بَیْنَ عٰدٍ وَّ اِبْرٰهٖمَ
 و نورا یمانند چنانچه ضلالت قتل کردند اولان بی دین و حق شکنیه دن هلاک حاصل ولسون
 اَلَّذِیْنَ یَسْتَجِیْبُوْنَ الْحَیْوةَ الدُّنْیَا عَلٰی الْاٰخِرَةِ شَوْلٌ بِّ دِیْنِ کَرِهَ او برجهانک یعنی اوزره بوجهانک
 زمین فرجه اید و سوره (وَصَبَّحْنَا لِلّٰهِ فَکَانَ سَبِیْلُ اللّٰهِ) و خدا نک بولند منع اید در یعنی خلق خدا به
 و پیغمبریه ایمان کتور مکذبا بقولر (وَسَبَّحُوْا بِحَمْدِ رَبِّکُمْ وَاسْتَغْفِرُوْا لَهُمْ) و خدا نک بولنه اگر یک اید در (وَلِیْلَةٍ
 اولکرو هککه بواوضا فله موصوف در (فِیْ صِلَالٍ مِّمِّیْنٍ) براوزاق از غونلقده در (وَمَا
 اَنْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمٍ) و هیچ بر پیغمبر کوندرد که الا کند و جماعتک لمسائله
 یعنی هر کوه که بر پیغمبر مرسل قبلد قانک لغتی نلر که لغته موافق است که (لِیْسَ بِلِغَتِیْ
 تا که فرمان اولند قاری شیء کند و لره بیان اید و آنرا آنی فهم اید لر (فَیُصَلِّیْ اللّٰهُ مِنْ کِیْسًا
 اند نصکر حق سبحا و تعالی ایستد و کی کسنه از غون اید و ایمان کتور مککه آنی موفق قبلار
 وَ یَهْدِیْکُمْ مِّنْ بَیْنِهِمْ) و ایستد و کی کسنه به طوعی بول کوسر و یا یمانه کلکه آنی موفق قبلار
 وَ هُوَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ) و کند و در هر شیء اوزره غلبه ایدن حکمتک مقضاسیله خلق از غون
 و مهت قبلان (وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰی بِآیٰتِنَا) و تحقیقا کبر حضرت موسای معجزه لر میزه معارن
 اولد یعنی حاله کوندرد که انکه که (اَنْ کُتِبَ مِنْ اَمْرِکُمْ مِنَ الْاَشْیَآءِ اِلٰی النَّوْرِ) کند و عشرتکی انواع
 ضلالت قتل کردند هلاکت ایشان چنانچه چنانچه در سوره (وَدَّ کَرِهَ یَا اِبْرٰهٖمَ) و ام سالفه به
 اولان و قانعک عذابله کند و لره بند و بر (اِنْ فِیْ ذٰلِکَ لَا بَآءَ) بی شبهه کیم اول و قانعک خلقتک
 قدرته دلالت ایدر علامتروار (لِکُلِّ صَبَّارٍ شَکُوْرٍ) هر کیسته که بلال اوزره صبر چوق
 اید و به نعلر که شکر بخشی ایدر (وَ اِذْ قَالَ مُوْسٰی لِقَوْمِیْهِ) و یاده کتور اول و قتی که حضرت
 موسی کند و قبله سینه دیک (اِذْ کُرِّیْمٌ اَنْتَ اَللّٰهُ عَلَیْکُمْ اِذْ اَنْجَیْتُمْ مِّنْ اِلٰی فِرْعَوْنَ) اوزر یکزه اولان
 خدا نک احساننی خاطر کتور کچن فرعونک اتباعدن ستری قور ردی (تَسْمُوْنَکُمْ سُوْءَ الْعَذَابِ
 شکنجه نک یماننی سزه داندرد قله حاله (وَلِیْدَ یَحُوْنَ اَبْنَآءَکُمْ) و ارکک اوشا قله کزی بو غار لقل

وَ یَسْتَحِیْیُوْنَ نِسَاءَکُمْ) و دیشکر کزی صباغ خود قاری دمه (وَفِیْ ذٰلِکُمْ) و سزه بوایشد (بَلَاءٌ مِّنْ دَیْنِکُمْ
 عَظِیْمٌ) برورد کار کردن بر اولو ابتلا در (وَ اِذْ نَادٰنَ رَبُّکُمْ) و مکذور قبلانک و لوقتی که ربکرا علامتیک
 لَیْسَ شَکْرُکُمْ) علی تحقیق اگر سزه و برده که نعلر اعتراف اید و حمد و شای ایدر سز (لَا زَیْدَکُمْ
 بلا شبهه نعلر سزه اوزرم (وَلَیْسَ کَفَرٌ) و اگر نعلر سز ایدر آنک حقوق ادا اتمز سز
 اِنْ عَلَیْکُمْ لَشَدِیْدٌ) بی شک که اشکیم غایتله قیدر (وَقَالَ مُوْسٰی اِنْ تَکْفُرُوْا اَنْتُمْ وَّمَنْ فِی الْاَرْضِ
 جمیعاً) دخی حضرت موسی ایدر اگر سزای بنی اسرائیل و برده اولان قوامس و جن خدا نک نعلر سزه
 شکر ایتیم اولر ایدر سز (فَاِنَّ اللّٰهَ لَعَفِیٌّ) بی شبهه کیم نکر یعنی عالی شکر کردن باید در (حمید
 کند و اندمده مستحق در که ذرات مخلوقات آنک حمد و شانس ایدر لر (اَلَمْ یَاۤیْکُمْ نَبُوْا الَّذِیْنَ
 مِنْ قَبْلِکُمْ) ایا سز در سابق اولان نکر خبری سزه کدی می (فَوَیْزُکُمْ وَاَنْتُمْ) دخی حضرت نوحه
 عشرتی و عاده فیه و نمود که ملائغه سی (وَالَّذِیْنَ مِنْ بَعْدِکُمْ) و اول عسائر د نصکره اولان
 کسنه لر (لَا یَعْلَمُ اِلَّا اللّٰهُ) نکریدن اوزره انلر که عدد دینی کیسه بیلر (جَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَیِّنٰتِ
 پیغمبر کتور کند و لره اشکارا معجزه لر که کدی لر (فَرَدُّوْا اَیْدِیْکُمْ فِیْ اَقْوَامِکُمْ) پس لرین قالدرد و اغز لرند
 قودیلر یعنی رسل اوزره شدت لغلرند و اغز لر به اللرین اصرر یلر (وَقَالُوْا اِنَّا کَفَرْنَا بِمَا اُرْسِلْتُمْ
 بِهٖ) و دید یلر علی تحقیق نکر ایتد که اول شبهه که سز انکه مرسل اولد یکز (وَ اِنَّا لَبِیْ سَلٰتٍ
 بِمَا تَدْعُوْنَآ اِلَیْهِ مُّبِیْنٍ) و بی شبهه کیم بر همیشه صالی بر کانه دوشمشوز اول دسنه دنکه سز
 اکا دعوت ایدر سز (قَالَ رَبُّکُمْ) انلر مرسل اولان پیغمبر لر دید یلر (اِنِّیْ اَللّٰهُ شَکْتُ فَاٰطِیْرُ
 السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ) با کو کور و بری ایجاد ایدن خدا نک وجود نه کانا و لوری (یَدْعُوْکُمْ لِیَغْفِرَ لَکُمْ
 مِنْ ذُنُوْبِکُمْ) سزای یماننه دعوت ایدر تا که کاهلر کزن سز مغفرت اید یعنی یماننه کد کزد نصکره
 مظالمدن ماعدل کفر حالند اولان کاهلر کزی مغفرت لید (وَبُخِّرْکُمْ اِلٰی اِلٰهٍ مُّسْتَعِیٍّ) و بر معین
 مذته دکن سزه مهلت و بره یعنی مذت عمر یکز تمام اولجه سزی تأخیر ایدر عذاب کفر ایتیمز
 فَاَلَا اِنَّکُمْ اِلَّا نٰسٌ مُّتَنٰلِحٰتٌ) اید یلر سزای دعوی نبوت ایدن لر بر نسنه دکل سز لا بر مکی برانشا اوزر
 بر فضله کزی بقدر یعنی ندن کله که سز را مزدن نبوتله مخصو اولور سز (رَبِّکُمْ اَنْ تَقْضُوْا وَاَعْمَآءَ
 کَانَ یَعْبُدُ اَبَاۤؤُنَا) بود دعوی ایلر ایستر سز کیم نری و ندره سز اول شیدنکه بد لر میز انلر طهر لر دی
 فَاَلَاۤیْکُمْ لَطَآئِفٌ مِّمِّیْنٍ) پس بره بر اشکارا دلیل کتور که فضیلت و استخفا فکر اوزره دلالت
 ایلر (قَالَ کَسَمُّکُمْ سَلٰتُکُمْ اِنْ کُنْتُمْ اِلَّا نٰسٌ مُّتَنٰلِحٰتٌ) پیغمبر لر انلر دید یلر بر نسنه دکلر الا سز

کمی بر بشر یعنی بر مسلمانان در هر کس که نوعه متفقوز (وَلَكِنْ اللَّهُ يُمْسِكُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ) و لیکن حق جل و علا قول کردند ایستد و کی کسسه از زره نبوتک نفسیه امتنان ایدر (وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ) و زره صحیح و ممکن دکل بیکه کند و نفسمزدن سزه بر معجزه کوره نم (إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ) مکر خدا نک دستور و خواستیه (وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ) و حق جل و علا اوزر اهل ایمان اعتماد ایتسه (وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ) و زره نه عارض اولدیکه ایزد اولد اوزر اعتماد ایتیه لم (وَقَدْ هَدَيْنَا سُبُلَنَا) و حال بوکه یولریمزری زره کوستردی یعنی معرفتیه ایتیه ایدن طریقه بزمی مکتبیلک (وَلَنُضَيِّقَنَّهُ عَلَى مَا أَدْبَاهُنَا) دخی خدایه قسم کد البتد زره اولان اینجتمکک اوزر قائلنور (وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ) و ایدر خدایه ذوالجلال اوزر ارباب توکل اولانر اعتماد ایتسه (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ أَفَكُتُمْ) یا بغیر لینه دیدیلر البتد سزری بریزدن چقارندرز (أَوَلَمْ تَعُودُوا فِي مِلَّتِكُمْ بَالِغَةً) یا البتد بزم آیتهمزد و نرسز (فَأَوْخَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ) پس بغیر لره برورد کار لر فرشته ایلد خبر صالد سیکه کتفیکر (فَلَمَّا لَبِثَ عَلَى التَّحْقِيقِ بِرُسُلِهِمْ) رلری نابود قیلارز (وَلَنَسْجُتَنَّ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ) و البتد اندر نصکره سزری زمینلره ساکن قیلارز (ذَلِكَ) اولو حی ایتک و اهل ایمانی کفریه اسکان ایتک (لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْهَا) شول کیمسه درکه روز قیامت حکومته مخصوص اولان موقوف قورنوب ملاحظه ایتدی (وَحَافٍ وَغَبِيٍّ) و عذابله و بر دو کمر و عددن قورقدی (وَأَسْتَفْتِيَا) دخی بغیر لوط طلب فطخ ایتدی بغیر شمنلری اوزر نصر فی ایتدی بلر بعد حق جل و علا کدولر نصر فی و ربوب مقصد اعلایه و اصل اولدیلر (وَحَافٍ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ) و هر سرکش عناد کار بی بهره اولد (مَنْ وَرَّاهُ جَحَنَّمُ) کیر و سنه دوزخ دایمچند بوله جفنی بولور (وَنُفِثَ مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ) و اینجش قیلنور برصود که ابریندر (جَحَنَّمُ) اتی تکلفله بودر (وَلَا يَكَادُ شَيْعُهُ) و بد مزه لکدن و برماز قوقوسندن بقلشور که آنی بوده من (وَنُفِثَ بِهَ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ) و اکا مرکب استیا و الاهی هر طرفدن کلور (وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ) و حال بوکه فی الحقیقه کند و سی و لشتر دکلدر (وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ) و ایلر و سندن برشد تلواشکنجه وار (مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ) اوزر بیکه اوقنان شیدک برورد کار لینه کفر ایدنلرک صفی مذکوردر (أَعْمَالُهُمْ كَوْمَادٍ) ایشکتمیه (الْبَشَرِ) ایشکتمیه ایشلر برکول کیدر که آنی یل کو تور و ب قالدر (فِي يَوْمٍ عَصِيفٍ) یلی شد تلور کونده (لَا يَبْقَدُونَ فَمَا كَسَبُوا عَلَى سُوءٍ) قورقد قلمی سنبندن برانسنه اولد کوجک

بشتر یعنی قوا اعمالی باطل اولوب انک بر زره سیه مستفع اولدیلر (ذَلِكَ هُوَ الصَّلَاةُ الْبَاطِلَةُ) اول بندار لریکه بزکوزل اعمال ایشلشور کند و در اوزاق از غولوق (أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ) کورمز میسین که تکرری تعالی حکمتله خلقه لافق اولان وجه اوزر کوجک و بر براندی (إِنْ يَشَاءُ يُدْخِلْكُمْ) ایتسه سزری معدوم قیلار (وَيُخْرِجْكُمْ مِنْ جَدِيدٍ) و برینکی خلق بریکره ایجاد ایدر کورر (وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَظِيمٍ) و اعدام و ایجاد ایتک خدا عز وجل اوزر متعدد دکلدر (وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا) و قیامت کونند خدا نک فرماته قولری قیوردر نظر و ایدر (فَقَالَ الصُّفَةُ قَاءُ) پس بون اولانلر دیدیلر (لَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا) سر فراز لوق ایدن رنسلر (إِنَّا لَكُنَّا نَعْبُدُكَ تَحْقِيقًا) پس بولری کذب ایتکده سز ما بع ایدر (فَقُلْ أَنْتُمْ تُعْبَدُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ سُوءٍ) پس سزیزدن دفع ایدر بیلر میسز خدا نک اشکنجه سندن برانسنه (قَالُوا لَوْ هَدَيْنَا اللَّهُ) استکبار ایدنلر زبونلره دیدیلر تکرری تعالی بزه طریق بخانی کوستر سیک (لَمَنَّا كُمْ) البتد سز آنی کوستر ردک و لیکن بخانک بولی بزدن مسدور و لغله سزری عذابله و غراندردق (سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَعْرَضْنَا أَمْ صَبَرْنَا) بیما بلق ایتکمز و ایتمه مکر اوزر بزمه برارد (مَا لَنَا مِنْ حَيٍّ) عذابدن اصلا بزه قورتلش بوقدر (وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ) ابلیس لعین دیکه فتن ایش حکم اولد یعنی اولمحل که خلقک حسابی دکنوب اهل جنت جنته کیر و اهل جهنم جهنمه ابلیس شوق ثقلیندن اولان اشقیار اسند طوری دیر (إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ) تحقیقا کیم خدا عز وجل درست وعده سزه و عذاب ایتدی (وَوَعَدَكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ) بون سزه و عذاب ایدر و ایتد و وعده سز مخلا ایتد (وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ) و اوزر بیکه اصلا بکار برسلط یوق ایدر بیکه سزری کفر معصیلر الجا ایدر (إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ) الحق و سوسه ایلد سز بغیر غم اولد (فَأَسْتَجِبْتُمْ لِي) کدر عقب بکا اطاعت ایدر کفر و معصیت ایتد بکن (فَلَا تَلُومُونِي) پس و سوسه سبیلله بکا ملامت ایتک (وَلَوْ مَوَّانْتُمْ) و کند و جانلر کزه ملامت ایدر که بکا اطاعت ایتد بکنر مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ) بن سز مدد ایدر عذابدن قور بری کدم (وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي) و نه سن بنم مددیمه بقتوب بقی عذابدن قور بری سز (إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمْ مِنْ قَبْلُ) تحقیقا که بن کفر ایتدم بوندن اشبق در دنیا ده بکا ایتد بیکر اشراکه یعنی بن بزار اولوب انکار ایتشم اول عبادتی که بنی تکله خدایه و رفاق قیلد بکن (إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) بی شبهه کیم ستمکار لر کتلولر بودرد ناک اشکنجه اولور (وَأَدْخِلْ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) و ایمانه کلوب کوزل عل ایشلار

که مشق قیلتور (جناب تجری من تحیتها) آنها را بر باغ غلوه که اشجار ایالتند ایر مقلد آفر (خالیدین
 فیها) اول باغ غلوه ایچنده اقامتی علی الذوام تقدیر ایدر (ما ذین رقیبهم) پروردگار لریک دستور اید
 تحیتهم فیها سلام) آنجا ایچنده ملائکه نیک تحیت ایلر سلامتله دعا ایتدکدر (اکثر کیف
 ضرب الله مثلا) بفرمیسز نیجه حق سبحا و تعالی بر مثل اوروب قیلد (کلمة طيبة) بریاك سوز
 کثیر طيبة) بریاك اعج کبیر که (اصحنا ثابث) اول انجک کوکی برده بکشمشدر (و قرعها فی التما
 و ذال بود اعی کوله سمته در (تو فی اکلها کل چین) هر وقت که خلدیمش و بر مسین کندوبه
 تعیین ایلدیمشین و بر (ما ذین رقیبها) کند و بی ایجاد اید نک ادا تیلر (و یضرب الله الامثال
 للثانی) و حق سبحانه و تعالی مثال لری اور خلق ایچون (لعلهم یتذکرون) ناکه خلق
 بند و نصیحت الی لری بر اضرب مثالده زیاده اکتفی وار انجک که مثال لری معانی مقوله سین
 محسوسا کی قیلر (و مثل کلمة خبیثة کثیر خبیثة) و بر میان سوزک وصفی بر میان آغ کبیر
 اجنت من فوق الارض) زمینک یوقار و سندن کوره لندی یعنی کوکندن قویارد لری کوره
 تمامیلر (ما لها من قراری) اکا هیچ استعکام و بکشمک یوقدر (یثبت الله الذین امنوا
 بالقرآن الثابت) ایزد جل جلاله ایمانه کلا ن کسسه لری بکشد تر قتلر نکه دلیلده ثابت اولوب
 قلبارنده نمکن ایدن کلامله (فی الحیوة الدنیا) یقین اولان صا غلغله که بر فتنه یه مبتلا
 اولور لریسه اعتقاد لری بر خال حاصل اولماز (و فی الآخرة) و او بر جهاند دخی اول ثابت اولان
 کلامله ایلر بکشد رکه قیامتک احوالی کند ولرین شاشر میوب و کیفیت اعتقاد لری
 کند ولرین صورت لری قد جواب و بر مکده توقف ایتدکدر (و یفضل الله الظالمین) و ایزد متعال
 ستمکار لری کراه قیلر (و یفعل الله ما یشاء) و حق جل و علا ایستد و کی شیئی ایشلر بر
 صورت لری که نیچون بوکروه هدایت و برک و نیچون بوکروه ضلالتله قودی (اکثر الی الذین
 تذکروا نعمه الله کفرا) بفرمیسزین شول کیم که خدا نکه احسانته اعتراف ایتکی نکاره تبدیل ایتدکدر
 یعنی آنک مقابله سنده شکر ایتکی ایتدکدر (و اهلوا قومهم ذار البوار) و کد و جماعت لری یعنی کد و
 تابع اولان لری هلاک خانه سنده ایتدکدر (بجهنم) عطف بیاند ر یعنی دار البوار و زخده
 یصلونها) اکا کبر و بجزارتن چکر لری (و یثبت القرآن) و غایتله ایمان ارام ایدکدر بر در دوزخ
 و جعلوا لله اندا) و خلائی ذوالجلاله مانند لری قیلد یلر یعنی نته که خدائی ذوالجلاله
 عباد اولور بیلر دخی اوکونه عبادت ایتدکدر (لیضلوا عن سبیله) ناکه خلق خدا نکه یولند

از دره لری (قل تمعوا) سوبله آرزو لری کوله برنج کون بر خورد ارا و لک (فان مصیرکم الی الناس کذبیه
 دوغ کز نون سمنه در (قل لبادی الذین امنوا) سوبله ایمان کورن قولریمه (یقیموا الصلوة) نماز
 قیلر (و یتقوا مآزر قاتلهم) و کد و لره روزی قیلد یغز سنده دن فقرایه و بر سونلر
 سیرا و علانیة) کیزلیده و اشکارا ده (من قبل ان یاتی یوم) بر کون کلدن اولر که (لا ینج فییه
 نایچنده الوب ضامق و ارکه آنک سبیلده نفس لری نه فدا اوله حق سنده پیدا اید بیلور لری
 و لا خیلا ل) کونه ایچنده دوست لری و ارکه آنک طلب نفع ممکن اوله (الله الذی خلق السموات و الارض
 ایزد و الجلال شول پروردگار که کوکلر و بری براندی (و انزل من السماء ماء فاخرج به من الثمرات
 و کوله سمته دن صوابدروب آنکله جفا رتد میوه لردن (رزقا لکم) سوز روزی ناکه آنکله
 اوقانکری کیمبر سوز (و سخر لکم الفلك لعل فی البیضا بامره) و کئی سوز رام قیلدی ناکه ایستد کز
 بره یوریه ارا دیتله (و سخر لکم الالهات) و ایر مقلدی سوز رام قیلد یعنی نفکره و نصر فکره ایلر
 مهیا قیلدی (و سخر لکم الشمس و القمر و النین) و کوشق و آتی سوز مسخر قیلد اولمالده که م
 یور و مکلرند سمندر لری (و سخر لکم اللیل و النهار) و کیمجه فی و کوندزی سوز رام قیلدی ناکه
 رختکره و معیشتکره سببا اولر (و انکم من کل ماسا لئوم) و سوز و بر کهر صورت دیفکز
 سنده دن یعنی هر شیخ خلقک احتیاجندن او تری مسولی اولغه لیاقتی و ارسره اندن و بر
 و ان تعدوا نعمت الله لا تحصوها) و اکر خدا نکه نعمتی ضایر سز انواعن مایعنه قادر اولماز سز
 ان الانسان لظلم لکم) تحقیقا کد ادم او علی نفسنه غایتله ستمکار در نعمت لری شکرینا د ایتدکدر
 ایلدن نفسنی ایلدن محروم ایدر (کنار) نعمت لری نکا راید و صا قلد (و اذ قال ابراهیم رب اجعل
 هذا البلد آمنا) و مد کور قیلد و لوقتی کیم ابراهیم علی السلام مناجاتده دیک ای پروردگارم بر شوهر
 یعنی کیم مکرم بر ما اولان اشیان امنیت حاصل ایتش بر شهر قیل (و اجنبی و نبی ان تعبد الاکسله
 و نبی و او غول لری بیلر عبادتندن دور قیل (ربنا انک کثیرا من الناس) ای پروردگارم
 علی تحقیق کیم بیلر خلقند نجوق کیمسه آزد دیر یعنی انجیون بیلر عبادتندن دور لکی سندن
 طلب ایتدکدر بر بیلر سبیلده شیا طین آدمیلر نجوق کسسه کراه ایتدکدر (فمن تبعنی فانه منی
 پس هر کیم خلقند دینم بکا او یکدی شیکه او بندند رام ایلدن منفک اولماز (ومن عصانی
 و مکرم دینم بکا تابع اولدک (فانک عفو رحیم) ای شیهه کیم سن غایتله عفتان یلیدی سن چوق
 رحمت صاحبین پس قادر سن که آنی توبه یه موفق اید و کنا عن مغفرت ایتدکله اکا مرحمت اید سز

مرود که حضرت خلیل الله قاری بنار خاتون هاجر نام جاریه سن فوجیه سنه تمليك ایتد
اکا شری بدینجه حضرت اسماعیل کورده عرق غیبت ساره تون اوزره حرکت اید و حضرت ابراهیم
اوزره الحاح ایتد بکه هاجر و غلبه با نندن دور قبل پس حضرت خلیل علیه السلام انلری مکه زمین
کونور و بجانب رب العزت بود عالیه نیاز ایلد که حجل و علا بیورد (رَبَّنَا اِنِّیْ کُنْتُ مِنْ ذُرِّیَّتِکَ
ای پروردگار من علی تحقیق بن اولاد من یعنی اسماعیل و اندن حاصل اولان اولادی اسکان ایتد
بواد غیر ذی زرع) بر دره ده که ماکین آیه سی کلدر (عِنْدَ بَيْتِکَ الْحَرَامِ) متعدیلرک دست تطولند
محفوظ اولان خانه کتد (رَبَّنَا اَلْقِیْمُوا الصَّلٰوةَ) ای خداوند من انلری و لکانه اسکان قیلد
ناکه نمازی شرائط و ادبیه قبله لر (فَاجْعَلْ اَقْبَلَهُ مِنَ النَّاسِ) پس خلقک کو کلرتدن بر مقدار
کو کلر قبل (تَقْوِی الْیَتِیْمَ) سرعتله سمترینه توجه اید لر بیلک کرکیم ایزد و الجلال حضرت
ابراهیمک دعاسن قبول ایتد بکه اسمعیل ناستدن منفک و یق محض قد رتبه زفره صوبی
پیدا ایتدی بک جرم قبله سندن برکو و هک بول و لکانه قریب واقع و لعله قوشلرک
ورود صد و دین کور و ب استدل ایتد بک که اند بر صو و ارکان معهوده کلدرند کور بک
حضرت اسمعیل و والده سی اند اقامت ایشلرکند و لر دخی اند اقامت ایتد بکه میلری و لوب حضرت
هاجر دید بک خاتون صوب کدن بزه بر حصه قبل بزخی بکدن سکا حصه قیلر زکارا منو
اولدی (وَزَرَقَهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ) و انلره میوه لردن روزی قیل (لَعَلَّهُمْ یَسْکُرُوْنَ) شاید انلر اول
نملره معترف و لوب حمد و ثناء اید لر بود دعاسن دخی حجل و علی مستجاب قیلد بکه جمیع اطراف
و کنا فدن کامیوه جلبا و لنور بر مرتبه ده که درت فضلك میوه ایچند برکونده بولنور (رَبَّنَا
اِنَّکَ تَعْلَمُ مَا نَفْسِیْ وَ مَا تُغِیْثُ) ای پروردگار من تحقیقا که سن سیلور سن که نی قیلد یغترشی
فلشکارا ایتد و کزنشنة (وَ مَا یُخْفِیْ عَلَیَّ لَیْسَ مِنْ شَیْءٍ فِی الْاَرْضِ وَلَا فِی السَّمَآءِ) و تکرى تعالی اوزره
نه برده و نه کوکه هم بر نسته پوشید اولما (اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ) جمیع اوکلر خدا به مخصوصه (الَّذِیْ
وَهَبَ لِیْ عَلَی الْکِبَرِ اِسْمَاعِیْلَ وَ اِسْحٰقَ) شول خدا که فضل و کرمندن بکا بولکنا اوزره ایکی
اوغون و رده مرود ریم حضرت ابراهیمک عمری طقسنا طقوز سنه به ایشد که کندی
حضرت اسمعیل کدی و یوزاون ایکده حضرت اسحق علیه السلام (اِنَّ رَبِّیْ لَسَمِیْعٌ
الَّذِیْ اَتَتْحَقِّقَا که پروردگار مد عاق غایتله ایشید ربیع دعا اید نک دعاسن مستجاب
قیلر (رَبَّنَا اجْعَلْ فِیْ قُرْبَانِیْ الصَّلٰوةَ) ای بنم خداوند منی نمازک اداسی اوزره مداومت

ایدی نیل (وَ مِنْ ذُرِّیَّتِیْ) و اولاد من یعنی بند حاصل اولان ذریتک بر مقدار ربی نماز اوزره مواظب
قیل چون حضرت ابراهیم علیه السلام میلد بکه عاده الله بویه باز اولد بکه بر شخص حاصل
اولان ذریت قولری توحید و طاعت اوزره اولور لرتکریدن ایتد بکه ذریتدن بر مقدار
نمازک اداسنه مواظب و له لر (رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاؤِیْ) پروردگار من خدای ایتد و که عاق قبولیت
رَبَّنَا غُفِّرْ لِیْ وَاِیْ ذَیِّیْ وَ اِیْ ذَیِّیْ وَ اِیْ ذَیِّیْ وَ اِیْ ذَیِّیْ وَ اِیْ ذَیِّیْ وَ اِیْ ذَیِّیْ وَ اِیْ ذَیِّیْ وَ اِیْ ذَیِّیْ وَ اِیْ ذَیِّیْ وَ اِیْ ذَیِّیْ
و انامه و اهل انما نکاهی باز لغنا و لکونده که اهل حیات باق اوزره قال لر (وَلَا تَحْشَبْنِیْ لَیْسَ عَافِیًا
تَعَالِیْ) ای خداوند منی که تکرى تعالی سمکارلرک ایشندن بجزیر (اِنَّمَا یُؤَخِّرُهُمْ لِیَوْمٍ
بودن غیر بر نسته یوقدر کیم انلری برکون ایچون تأخیر ایدر (تَشْخِصُ فِیْهِ الْاَبْصَارُ) شدت
هولدن ایچند کوزلر بوقار و قال لر (فَطَیْعِیْنِ) حضرت اسرار ضلک دعوتند سرعت ایتد کوری
حالد (تَفِیْحِیْ وَ سَهْمِیْ) باشلرین بوقار و قالد زمشلر (لَا یَزِیْدُکَ اِلَیْهِمْ طَرَفًا) کوزلری کند و
سمترینه و نر یعنی کوزلری غیره لنوب ایچو قالور بر مرتبه ده که کند و نفسلرینه در نوب بقدر
و اُمِّیْکَ تَهْمُ هَوَاً) و کوکلری خالید یعنی شدت هول و صبریدن قلوبلری فهمدن خالی
اولمشند (وَ اَنْذِرْ النَّاسَ) و خلقی فور قندر باجمد (یَوْمَ یَأْتِیْهِمُ الْعَذَابُ) اولکوند که کند و لر
عذاب کلور (فَبَقُولُ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا) پس شرک و تکذیب ایلد ستم ایدنلر بر (رَبَّنَا اَخْرِجْنَا اِلَیْ اَبِلْ قَرِیْبَ
ای خداوند منی دنیا به دوندروب بریقین مدته دک مهلت ویر (حَتَّیْ دَعْوَتُکَ) دعوتکه
اجابت ایدر (وَ تَنْبِیْحُ الرُّسُلِ) و پیغمبره پیر و لک ایدر (اَرَا کُمْ تَکُوْنُوْا اَقْسَمُ مِنْ قَبْلِ مَا کُنتُمْ زَوَالِ
انلره جواب ویر یلور که بوندن اسبق سزه پیغمبر لکوب اند ایچد کر میکه سزه دنیادن هیچ زوال
بوند یعنی موت سزه عارض و لمر پس انکون محکم بنالر و طول مللر ایتد بک (وَ سَکَنُتُمْ فِیْ مَسٰکِنِ
الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ) و عالبوکه کفر و معصیت ایلد کند و نفسلرینه ستم ایدنلرک منلر لکنا
ایتد بک (وَ تَنْبِیْحُ الرُّسُلِ) و ستم ظاهر اولدی و لکنا نلرک اثارندن (کَیْفَ فَعَلْنَا بِهْمِ) بجه انلره
ایشدک (وَ صَرَّفْنَا لَکُمُ الْاَمْثَالَ) و احوال لرنندن سزچون مثللری و ردق یعنی سزه بیان ایتد کیم
سز کفرده و استحقاق عذابک ایلر کی سز (وَ قَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ) و تحقیقا کیم حق ابطال ایتد
ایچون حیله لرین اجرا ایتد که جوق سعی ایتد بک (وَ عِندَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ) و ایتد کوری حیله نلر
جزاسی تکرى تعالی فتنه در (اِنَّ کَانَ مَكْرُهُمْ) و علی تحقیق شان بودر که حیله لر اولد (اَلْاَزْوَارُ
مِنَ الْجِبَالِ) ناکه آنک شدتندن لعلر بر لرنندن قالیه یعنی انلر مکر ایتد بک ناکه

لما علم كوني ثابتا ولان شرائع ولما علم اني جليله ل (فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفًا وَعْدَهُ رُسُلَهُ) پس كان
 ايمته كبر حق جل وعلي بغير ريبه وعد سن خلافا يدعيه (ان الله عز وجل) بي شبهه كبر اين دو كمال
 هر كس او زره غلبه ايد بجهت (ذولنعام) دشمنان دود و ستار چون كينه الما يه سيبك (يوم
 تبدل الارض غير الارض) اول كونده كه حالا اولان بر او زكه يره تبدل و لنور (والسماوات
 وحالا اولان كوكب غير كوكبه تبدل و لنور تبسره كنور ديكه زمينك تبدل ي بوكه جبال
 و اشجار و انهار و انازل اولوب يره و اورد و سمانك تبدل ي بوكه كوش و اى و بلد زلزال القوب
 صاف كوك قالود (وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ) و بكانه اولان قهر ايدن خدا نك جز و لعنه خلق
 قبور دن ظاهرا و ابد يار (وَرَأَى الْجَحِيمَ يَوْمَ يُدْفَنُ الْمُؤْمِنُونَ وَبِالْآخِفَاءِ) و كنه كار اولان مشر كرى
 اولكونده كور رسن بوقا غولده برى برينه قرين و لشلر (سَرَّالَهُمْ مِنْ فَطْرَانِ) كوملك كرى نظر ايدند
 يعنى اهل جهنم آتشده بخوش ينوب كند و لره ايد حاصل و لوق ايچون بد نكر قطران ايله سورنوب
 بر مرتبه دكها و ستارينه كوملك كى نمايان اولور (وَنَفْسٍ مِّنْ جُحُودٍ) و انش يوزلر يقي قابلر
 اول جهنم دنكه انكه حق سمته توبه ايمد يار (يُجْزَى اللَّهُ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ) ناكه حق جل و علاهر
 جان قرند يي شوق مكافات ايد يعنى اول عذاب ايدر ناكه هر چه مكافا حق بوله (ان الله سميع عليم
 محققا كه خداى ذولجلال احسانا غايله نيز ايدر ز بار فردك خطاب فردك حشا كند و مشغول ايمز
 هذا بلاغ للناس) بوقر ان عظيم الشان خلق ايچون كه ايدر ناكه نصيحت اولنه لور (وَلْيَتَذَكَّرُوا
 يه) و ناكه انكه قورقش قبله لور (وَلْيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ) و ناكه قرند اولان دليلار
 نظر ايمكه سيله لر كيم بوندن اوزكه بوقدر كه معبود بر معبود در شر كى قبول ايمز
 وَلْيَذَكَّرُوا أَلْوَالِ الْأَلْبَابِ) و ناكه ارباب عقول اولان نر بوند و نصيحت اله لور

سورة الحجر مكية تسع وتسعون آيات
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلرَّاءِيكَ اَيَاتِ الْكِتَابِ وَ قُرْآنِ مِثِينِ) بوسورده مذكور اوله جى ايات صفات كماله جامع
 اولان كتابك و حق باطلدن ايرجى قران عظيم الشانك ايا تيدر (وَمَا يُوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا
 مشبهين) كفر ايدن كس نه لر محبتله چوق طلب ايدر كه اهل اسلام اولسيد يار و اول اول
 اولد يكه اهل اسلامه اولان اعزاز و اكرامى مشاهد ايدن يار (ذُرِّيَّتُهُم بِكُلِّ اَنْثَى قَوِي
 دنبا ده ببسوزنر (وَيَسْتَعْمِلُونَ) و انك لذاتيله او فائز برين كچر سوزنر (وَيَكْتُمُونَ اَلْمُلُوكَ) و موتك

نوعندن امل كند و لر بر مشغول ايدنر (فَتَسْتَعْمِلُونَ) كه بي شبهه ايدن كرى اسنانك نبيجه بر
 بيله سكر در (وَمَا أَهْلُكُمْ خَائِفِينَ) و ميج بر كوى خلق نابود قبلد (الْأَوَّلُ كِتَابٌ مَّعْلُومٌ
 الا كه اكالمج محفوظه يازلش بر مده معلومه وار (مَا تَسْتَعْمِلُونَ مِنْ آتَمَةٍ لَّكُمَا) اصلا بر كروه مدت
 هلا كندن ايلر و كيمز يعنى معين مدت ملاك كرى حلول ايمجه هلاك اولما زلر (وَمَا تَسْتَعْمِلُونَ
 و ناندن كبر و قالور لر يعنى اول مده تمام اولد قد نصكره ناخير اولمزلر (وَقَالُوا بَاءَ يَمَّا الَّذِي نَزَّلَ
 عَلَيْهِ الذِّكْرُ) كوكفاد اسنر اطر ييله ديد يار اى شول كيمكه اوزرينه قران ايدن دلك (اِنَّكَ لَجَافٍ
 تحق قاكه سن ديوانه سن (لَوْ مَا تَأْتِيَنَا بِالْمَلَأَيْنَا بِهِ) نيچون بزه فرشته لرى كنور مر سن ناكه سنى
 نصديق ايدلر و سكا معين و ظهير اوله لور (اِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ) اكر ايدن ييك دعوا ده صدق
 ايدن لردن ايدك چون بوكونه الفاظ اولجا ديلر دن صادر اولد حق جل و علا جو ايلر نده بيور دى
 مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ) فرشته لرى ايند مرز لا ابر ايدن رمك كه طوعر يا عه مفار دند (وَمَا
 كَانُوا إِذْ أُفْطِرِينَ) و اكر فرشته لرى ايند مرز اولحل كفار مهلت و برلر لردى (اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ
 بِي شبيهه كيمز فرقى ايند ردك (وَأَنبَأَهُنَّ أَنَّهُنَّ قَطْرُونَ) دخى على التحقيق برانى تحريف و تبدلده صاف ايلر
 وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي بَنِي إِسْرَءِيلَ رُسُلًا مِنْ أَنْفُسِنَا فَكُفَرُوا بِهَا وَ قَتَلُوا رُسُلَهُمْ فَبَدَّلَ اللَّهُ
 بغير لر كوند ردك (وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ) و انلره ميج بر بغير كند الا كا
 اسنر ايدر لردى نه كه بومشرك سكا اسنر ايدر لر بوكلاه مجانب رب العزودن حبيب چون بيسيد
 كَذَلِكَ نَسْأَلُكَ فِي قُلُوبِ الْغَافِلِينَ) نه كه ايل اسنر اى كچشرك فلونبك داخل قبلدق عصر كه
 اولان اهل شرك كوكلر نده اى داخل قبلد (لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ) قرانه تصديق كنور مدك كماله (وَقَدْ
 خَلَقْتُمْ سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ) و ايلك اولانلر كطريق كمشدى يعنى ام ساله ده تكرينك عاد فى كمشد يكه
 هر كيمز ايلردن كفر اوزره مصر اولور اى اهلاك و قد مير ايدر (وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ ابْوَابَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا
 فِيهِ يَمْرُجُونَ) و اكر بزومغاند لر ايچون كوكدن قبول ايو بايچند طور مبسود چيقتسيد يار (قَالُوا
 إِنَّمَا سَكِرَاتُ أَبْنَاءِنَا) البته دبر رذ بوندن اوزكه بونسته بوقدر كيم كوز لر بر بيلند (بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ
 مستحورون) بلكه بز سحر اولمش بر كروه يعنى دبر رذ بو خصوصه محمد بزى مسحور ايدن نه كه
 سائر اياتى مشاهد ايدن كرنده بوسوزى ابراد ايدر رذ (وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا) و تحق قاكه
 كوكده اون ايكى برج قبلد قكه هينات و خواصده برى برينه مشابه دكدر (وَرَبَّنَا هَذَا أَشَدُّ مِنْ
 و كوى بقدر ايچون بلد زلرله ارسته قبلدق ناكه اكا عبرت ايله نظر ايد و مبدعك قد دشته

استدلال ایدل (و حفظنا هاهنا من كل شيطان رجيم) و آن هر سوره بشود بودن محفوظ قبل از
 تا که اکل حقیق و احوال و مطلق اولیه ل (الام من استرق الشیخ) لیکن اول شیطان که ایشدین
 سوزی و غریزه (فاتبعه من هاهنا من هاهنا) در عقب بظهور و ایشدین باره سی آنکه در بینه دوشو
 باند زد (والارض مددنا هاهنا) و بری چکوب و وار قیلدق (والقینا فیهار وایق) دخی ایچنده
 ثابت و ایشدین طاع و ایشدین الدق (وانبنا فیهان من کل شی مؤز وین) دخی ایچنده هر مستحسن و مستسا
 نشسته دن بتدک (وجعلناکم فیها معایش) دخی ایچنده سزه ماکول و ملبوس و کچیک نشسته
 قیلدق (ومن انستم که یز وین) دخی سزه قیلدق شول کیمسه که سز کار و وزی و بریچیلر
 دکلسر و اندن و ایشدین و مالیک و عیال و هر کیمسه انسانیم فاسد یله کانا ایدر که
 کند و سی کار و وزی و بریچیلر و ایشدین انلر که اوزر لینه مستولی و لان کیمسه رزقی
 یشتن خدای و ایشدین (وان من شی الا عندنا خزائنه) و ایشدین مقوله سند هیچ بر نشسته
 یوقدر الا انک خزینة و قمره در لر یعنی کاشانکه برشی یوقدر الا انک ایجاد بینه و انک اضعا
 مضاعفه سنک ایجاد بینه قدر نمر وار (وما انزلک الا بقدر معلوم) و آن ایدر مرزا ایشدین
 انداز ایدل که اندن کسک و لور سه لیا فتی و لما ز و نه اندن آرق و لور سه کک اولور (و
 ارسلنا الیایح کواخ) و ایشدین بولنده یو کلمش اولد قلی حاله کوندردک (فانزلنا من السماء
 ماء) پس کول سمندن صوابندردک (فاسقینا کوه) در عقب آن سزه ایچیک نشسته قیلدق
 و ما انزلک ایحازین) و سزانی کوزلرده و قولرده صاف ایچیلر دکلسر (وانا لننجزی ویمش
 دخی علی تحقیق بزکند و مزجیات بعض جسامده ایجاد ایتکله زند قیلار و آن اندن ازاله
 ایتکله مزه قیلار (ونحن الوارثون) و بیز میراث حائز اولانلر یعنی خلق فنا به وارد قیلرند
 صکره باقی قیلار بروز (ولقد علمنا المستقدمین منکم) و بی شبهه کیم سزدن ایلر و کیدنلر
 بیلدک (ولقد علمنا المستأخرین) و بی شک کیم کیر و قلاتر بیلدک یعنی اسلام و طاعانده
 ایلر و کیدنلر و کیر و قلاتر احوالندن بر آدن شی اوزر بیزه خفی و لما ز (وان ربک هو الخفی
 و تحقیق که پروردگار ککند و سی جزا و بر مک ایچون انکر یغدر (انکم کیم علم) بی کانا کیم تکر
 تعالی ایشدین کما یبغی ایشدین هر منسته به درست دانادر (ولقد خلقتنا الانسان من
 صلتصال) و تحقیق که حیوان ناطق بر قوری چاموردن براندق (من جماع) لفظ صلتصال صفتد
 یعنی اول قوری چامور بر چاموردن ایدیکه صوده چوق طور متلدن متغیر و لو ب قوق بیلدک

مستنون) بینه صلتصاله صفتد ریغی و ایشدین صلتصال مصفورد (و انجان) و بریلر که بد ریغی
 خلقتنا من قبل من تار السموم) منانی برآمدن اول حراق شدیدا و لان استندانی براندق
 و اذ قال ربک لعلک (و بادایت و لوقتی که پروردگار ک فرشته لره دیک (انی خالق
 بشر) علی تحقیق بر برانسان ایدر (من صلتصال من جماع مستنون) فاذا استوتبت) پس چنیک
 انک هیئت دوزر (ونفخت فیهم من روحي) و انک ایچنده فرماندن صا داولان جاندر
 ا و فوررم (ففعوا له ساجدین) یوزلر کز اوزر دوشک اکا سجد کورد بیک کون حاله
 فتجد الاله لک کلهم اجمعون) حق جل و علا فی ایجاد ایدک نصکره فرشته لر قور فوردر
 خلف ایتوب سجد کوردیلر (الا ابلیس ابی ان یكون مع الساجدین) انجی ابلیس شی
 سجد کوردیلر که زم سیده اولقدن منع اولد (قال یا ابلیس مالک الا تكون مع الساجدین
 حضرت یار جل جلاله دیک ای ابلیس سکا نه عارض و لدیکه آدمه سجد کوردیلر له اولدک
 قال کما کن لا تسجد لی شی) ابلیس دیک حاله مناسب دکلدیکه سجود ایدلر برین که روحانی
 فرشته بر کشف جسمانی شخصی (خلقتهم من صلتصال من جماع مستنون) که آن بوصفا
 موصوف اولان چاموردن براندک (قال فاخلج منها) حق جل و علا دیکه پس ای ابلیس
 کوکدن چیق (فانک رجیم) ز بر اعلی تحقیق سن خیر و کرامتدن دور اولمش سن (وان علیک
 النعنة الی یوم الدین) و بود و را و ملق روزه جزایه دک اوزر که در (قال رب فاصبر لی
 الی یوم یبعثون) ابلیس خبیث دیک ای دیم پس بی تاخیر ایدلر او کونه دک که آدمک اولدی
 مبعوث اولور (قال فانک من الناصرين) حق جل و علا دیکه پس بلا شبهه سن تاخیر اولانلردن
 الی یوم الوقیت المعلوم) بانش اولان وقت کونه دک و اونیقه اولی علیدر (قال رب بما
 اعوفیننی) شیطان شی دیک ای پروردگار بیک استک از غولغه قسم اولسونکه (لا رین
 کما فی الارض) البند انلر روی زمیند معصیتلری راسته قیلارم (ولا عوبیتهم اجمعین
 و هر وجهه انلری قوازدردم (الا عبادک منهم المخلصین) انجی انلردن عباد نکون صاف
 فیلن ان قولر کز ادره هم ز بر انلره مکر و حله لوم کار ایتد (قال هذا صراط علی مستقیم
 خدای و جل دیک بو یعنی ارباب اخلاصی قور زرق بر طوغری بولدر که محض کرمدن کوزنمسن
 اوزر به لازم کی قیلدم (ان عبادک لیسک علیهم سلطان) تحقیق که قولم اوزر لینه
 سکا تسلط و قوت یوقدر (الا من ابغک من العا وین) مکر کارلردن شول کیمسه لره

سکا اوبدیلرکه آنلر اوزره مسلط اولورسن (وَإِنْ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ) و تحقیقا که
 دوزخ کراهلر قومکان و عدد در (لَهَا سَبْعَةٌ أَبْوَابٌ) اکایک قیو وار (لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ بَیْرَةٌ مَّقْسُومٌ
 هَر یو قیو سیطانک اتباعندن برآریش باره وار یعنی جهنمک بیک طبقه سی که وار هر پرینند
 کراهلردن برکوه قوزا و لکینند که جهنمک اهل توحید عاصی ک اولور و ایچینند که
 لظا در یهود طائفه سی و اوچینند که خطیه در نصیارت کفر سی و در دینچینند که سعید
 صابیلر اشقیاسی و بشچینند که سقر در مجوس قبی و التچینند که جمید در مشرکلر
 مقوله سی ویدنچینند که هاویه در ارباب نفاق اولار الله اعلم انما من النجیم (إِنَّ النَّفْثِینَ
 فِی جَنَّاتٍ وَعُیُُونٍ) تحقیقا که برهیز کارلر باغلر و پکارلر ده اولور لر یعنی هر پرینه بریاع و برکا
 اولور (أَنحُلُوها بَسَلًا) فوشنه لرتلر و برلر اول باغلر سلامته فرین اولد یفکرده کیرلر
 امینین خوف زوالدن امین اولد یفکر حالده (وَرَعْنَا مَا فِی صُحُفٍ وَرِهِم مِّنْ غِلٍّ) وسینه لرنه
 اولان کین و کدورت قسمندن اولان اشیا فی طشر ابتد ک (أَخْوَانًا) لفظ ادخلوها و اقع اولار
 ضمیر فاعل دن حالدر یعنی برهیز اولار جنتلر کیرلر قرند اشلر بایه سنک اولد قلمر حالده
 علی شری (جواهرله مرصع نخللر اوزره او تور مشلر (مُتَفَابِلَینَ) بری برینه یوزلرین دوندر مشلر
 لَا یَمْسُهُمْ فِیهَا نَصَبٌ) انلر جهنمک برقع و مشقت دکن (وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرِجِینَ) و کدولر آندن
 چیقش قیلمازلر (ثُمَّ عِصَابٌ) ائی انا الغفور الرحیم (فولریم) کاه ایت کیم علی تحقیق بن کله یو کی
 شریف صفله منصف اولان (وَإِنْ عَذَابٌ هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِیمُ) و بلا شبهه اشکجه کدودر
 درد لو اشکجه اولان (وَنَسِيتُمْ عَنْ صَنِيفٍ إِبْرَاهِیمَ) و انلر خبر ویر حضرت ابراهیمک قونای
 لحوالندن (أَدْخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا) فچن اوزرینه کیروب دیدیلر اوزرینه برابوسلا
 ایدرز (قَالَ إِنَّمَا أَنْتُمْ مُجِلُّونَ) حضرت ابراهیم دیک تحقیقا که بر سزدن قورقشلرز (قَالُوا
 لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِیمٍ) قونا قلرد دیدیلر قورقه که بی شبهه بر سکا مزده ویررز
 برداشن حاجی و غلامله (قَالَ ابَشِّرْهُمُ عَلَىٰ أَن مَّسِیْقَ الْکَبَرِ) حضرت ابراهیم تعجب طریقیله
 دیک پیرلر کاکد کد نصکره بنی مزده لنددر میسن (فَیَمُرُ ثَبِثْرُونَ) پس فقی عجیب شی ایلر
 بنی مزده لنددر سنر (قَالُوا بُشِّرْنَاكَ بِالْحَقِّ) فوشنه لرد دیدیلر درست کله سنی مزده لنددر ک
 قَالُوا لَنْکُنَّ مِنَ الْغَائِبِینَ) پس آنک حصولندن بی امید اولارلر کوهندن اولله (قَالَ
 وَمَنْ یَقْظُ مِنْ رَّحْمَةٍ رَبِّیْ) حضرت ابراهیم دیک فقی کیمسه پروردگارینک رحمت ایلکسر

یعنی هم بر کیمسه اندن امید کیمز (إِلَّا الضَّالُّونَ) مکر آرخون اولارلر (قَالَ فَمَا خَطْبُکُمْ أَیُّهَا الضَّالُّونَ)
 حضرت ابراهیم فرشته لره دیک ایست کزندن رای خلدن کوند ریش اولار یعنی بشارتندن غیر
 فقی عظیم ایش ایچون کدیکز (قَالُوا إِنَّا آرِینَاکَ إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجِرِینَ) دیدیلر بلا شبهه بر کهنکار
 کروه مهمل قلند فقی حق سبحا و تعالیٰ بزى قوم لوطک اهل کنه کوند رو بیکه زیسرا
 قولر کهنکار اولمشلر (إِلَّا آلَ لُوطٍ) بنی حضرت لوطک خاندانندن اولارلر که انلر جریده ایلر
 منصف اولدیلر (إِنَّا لَنَجْوِیْهُمْ أَجْمَعِینَ) تحقیقا که بر انلری قوقور برییلرز (إِلَّا امْرَأَتَهُ) مکر
 حضرت لوطک قاریسی (فَلَمَّا زَاغُوا یَئَسَّ الْغَائِبِینَ) حکم ایتد کیم علی تحقیق اول قاری مکا لرنده
 قلا لنددر تا که انلرله هلاک اولد (فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ لِّلرَّسُولِ) پس اولوقت که کوند ریلر حضرت
 لوطک خاندانندن اولارلر کدیلر (قَالَ إِنَّکُمْ قَوْمٌ مُّتَکَبِّرُونَ) حضرت لوط انلرله دیک بلا شبهه
 سز بریکانه کرو هسنر یعنی سز بر قوم سز که طبع سزین نفرت اید یوز اول ایلد نکه قور قورم
 بکار بریدلرک یشتره سز (قَالُوا بَلْ جِئْنَاکَ بِمَا کَانَ نَوَافِیهُ یَمُرُونَ) فرشته لرا کاد دیدیلر ملاحظه
 ایتدک شی ایچونک کله سکا اول سنن ایلر کلدک قومک آنک و قوعند شک ایدر لر یعنی سنی فرجناک
 ایدن شینده کلدک و او اول عذابدر که جماعتکه سن آنی و عذابدر و آنلر آنک ولسند و قوعن
 شک ایدر لر (وَإِنِّیْآکَ بِالْحَقِّ) و سکا عذابلرندن محقق و متیقن اولان شینده کلدک
 وَإِنَّا لَصَادِقُونَ) و علی تحقیق بواخبارده بزرکچک سوبلیجیلرز (فَأَسْرِ بِأَهْلَکَ) پس کندو
 اهلکله کجه ده بوکر (بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّیْلِ) کجه دن بر مقدار ایلر (وَاتَّبِعْ أَذْوَاقَهُمْ) و سن انلرک
 اکسه لرنه تابع اول تا که یوز ورمکه انلری سوره سن (وَلَا یَلْقَیْتُمْ فِیْکُمْ لُحُودًا) و سزدن بر کیمسه
 کیر ویر بفسن (وَأَمْضُوا حَیْثُ تُؤْمَرُونَ) و کیدک فرمان اولد یفکر بره حضرت عبدالله ابن عباس
 رضی الله عنهما بیورد بیکه اول برشامدر (وَقَضَیْنَا إِلَیْهِ ذَٰلِکَ الْأَمْرَ) و اول ایشی حکم
 اولمشلر ایکن فوشنه لره کوندردک که (أَن ذَا رَهُوْا لَآءَ مَقْطُوعٍ مُّضْجِینَ) بی شبهه که
 بونلرک کوکی کسلشد رصباح و قنه داخل اولد قلرند (وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِینَةِ فَمِیْسَبِشْرُونَ
 و سدد و مشرینک خلق کلوب حضرت لوطک قونا قلری سبیلر بری برینه مزده ویررز
 قَالَ إِن هَؤُلَاءَ صَنِیفٌ) حضرت لوط انلرله دیک بلا شک بونلر بنی قونا قلر ملد (فَلَا تَقْصُرُونَ
 فِی رِسْوَاتِکُمْ) انلر تعرض تمکله (وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزَوْا) و فاحشه ارکان ایتکده
 خلدنک خوفک ملاحظه اید یوز بری رسوا ایتک (قَالُوا أَوَلَمْ نَشْکُکَ عَنِ الْعَالَمِینَ) دیدیلر ایزسی

خالقك مما بنى من زجر ومنع ايمدكي زيرا انك هر كلان وكيدنه تعرضي در لورد و حضرت لوط طافق
 قدر نلري منع ايدرك و انلر اني بوايشد ايدرك (قَالَ مُؤَلَّاهُ بَنَانِي) ديك بونلر يعني سرك
 قاريلر بكنر بنو قيز لرمدر چون هر پيغمبر امتنه پدربايه سنك در حضرت لوط عليه السلام تونك
 قاريلرندن او ترمي يك بونلر بنو قيز لرمدر (ان كُنْتُمْ فَاِيعِلَيْنِ) اكر فتناء و طرديد بجيلر سز
 كُفْرُكَ اِنْهَمْ لَوْ يَسْكُرُهُمْ يَمْنُونُ زندك انيككه قسم يا محمد كبر على التحقيق نلرك اهل قلرك
 سر كردان و منحدر لر (فَاَخَذْتُمْ الصَّبْحَةَ مُشْرِقِينَ) پس مهلك اولان چيغرمق نلري الله
 آفتابك طلوعى وقتنه داخل اولد قلري حاله كجعتنا عاليها سافلها پس اول شهرك
 اوستنه النى قبلدق (وَأَمَطْنَا عَلَيْكُمْ حِمَارًا مِنْ سِجِّيلٍ) و اوزر لر بنه طاشلنشن چاموزن
 بر طاش باغدر دق (ان في ذلك لآيَاتٍ لِلَّذِينَ يَتَفَكَّرُونَ) تحقيقا كه قوم لوطك هلاك كنده ارباب فكر
 و فرسته اولو نشانلر وار (وَأَنهَذَا سَبِيلُ الْمُقِيمِ) وى شبهه كبر قوم لوطك شهر لرى
 بر ثابت بولده در كه آنك ايجند خلق كيد و انلرك انا دين مشاهد ايدر لر (ان في ذلك لآيَةٌ
 لِلَّذِينَ يَتَفَكَّرُونَ) تحقيقا كه قوم لوطك اولان اشياه خدایه و رسولنه ايمان كنوزلر و اولو عالا
 وار (وَأَن كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَأَطْلَالِينَ) وى شك كيم ايكه نام مكانك ايه كرسنكار ايد يلد
 و انلر حضرت شعيبك جماعتيد راصل لغده جوق دالتو اعجا ايكه دبر لر و مزبور لوك
 مكانند او كونه آغ بولنغله اكله بيلر و لنك (فَانفَقْنَا مِنْهُمْ) پس ايكه خلقندن اهلاكه انتقام
 الدق (وَأَنهَذَا لِيَأْمُرَ الْمُؤْمِنِينَ) و تحقيقا كه قوم لوطك و قوم شعيبك مكانلر بر آشكارا بولده
 و لنك كذا با صحتا ثابته لير (وَأَنهَذَا لِيَأْمُرَ الْمُؤْمِنِينَ) وى شبهه كيم جبر نام موضعك ايه كرسنكار لر بن يلا بغي
 طوند يلر يعني قوم نمود حضرت صالحى كذيبا يند بلر چون بر پيغمبرى كذيبا يدن جميع
 پيغمبر لرى تكذيبا يند نلرك پايه سنك اولور لفظ مرسلين صيغه جعله ابراد اولندى
 و انبئاهم آياتنا و پيغمبر لرا و زره ايند ريلان كتابك آياتنى كند ولره و يردك (فَكَانُوا عَنْهَا
 مُعْرِضِينَ) پس انلردن بوز چور مشلرد (وَكَا تَوَاسَّوْا مِنْ أَيْمَانِهِمْ) و طاعلرد ناولر
 او بر لرد (وَأَمِينِينَ) خرابا و لمقدن و او غريبنك تسلطدن آمين اولد قلر حاله (فَاَخَذَتْهُمُ
 الصَّبْحَةُ مِصْرِينَ) پس صبح وقتنه داخل اولد فكرده عذاب چيغرمسى كند ولر بن الله (فَمَا
 أَغْنَى عَنْهُمْ مَالُهُمْ أَتَوَكَّلْتُمْ عَلَيْهِ) و كوكلى و يري دارلرند اولان اشياى بير امتدق
 خَلْقَتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا) و كوكلى و يري دارلرند اولان اشياى بير امتدق

الآيات حق الاطوع بليغه مقارن بر بر امتدق كه اصلافتك دوامنه ملا يدر كدر و بوسيدن
 ارباب فشا اهلاك اولنوب زمين املك وجودندن مطهر اولور (وَأَن السَّاعَةَ لَا تَكُنْ
 و البند قيامت كجكدرك تكذيبا يدن انده انتقام النور (فَأَصْحَبُ الصَّعْقِ الْجَبَلِ) پس
 كوزل و از كجك و از كج يعني انلردن انتقام المعه عجله ايمه (ان رَبَّكَ مُوَاعِدٌ) وى شبهه
 پروردكارك كند و در سنى و انلري عدمدن ايجاد ايدن (الْعَالِمِينَ) عالكى و عاللرى بخشى بيلن
 پس موركى كا نفويض ايت (وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِ) و تحقيقا كه سكا مشايندن
 يك آيت و يردك و انلر سورة فاتحه در چون قرآن عظيم الشانه قصص و مواظم كرز كرز
 اولك مشاى عنوانيله موصوف اولك (وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ) و غايله اولو اولان قرآن سكا و يردك
 لَا تَعْدُنَّ عَيْنُكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَاهُمْ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ كوزكى اوز ايمه شول شيتك طرفه كه
 كهاردن برخ كروى اكله بر خوردار قبلدق زير اسكا و يرين استبانست نيانك لاسنى راسر
 مستحقدر (وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ) و ايمانك كلك كازندن او ترمي اند و هناك اوله (وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
 لِلَّذِينَ يَتَفَكَّرُونَ) و اهل ايمان ايجون تواضع ايت (وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ كوسويله على التحقيق بر كدم
 خدانك عذابندن سز قورق و يرن (الْمُتَّقِينَ) عذابك حلولى سز بيان ايدن يعقبن بيان
 و دليل الله سزى انداز ايد در كه ايمانك كلزسه كرخدانك عذابى اوز ريكزه نازل اولور (كَمَا
 أَزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ) ننه كه اولسنا و زره عذابى ايند ررك و انلرا و ن ايكى كسنه ايدلر
 موسم كونلر نك مكه نك كبر مك يرين اقسام ايد و طشردن كلان كسنه لرى سيد
 الكونيندن تنفير ايدر لرد (الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ) انلر شول كيمسه لوردرك قرآن پاره
 پاره قبلد يلر يعنى آي نبيها و صافه نسبت ايتد يلر كه كاه سحر و كاه شعر و كاه افترا و در ديدلر
 قُورَبِكَ كَسْتَكَلَّمْتُمْ أَجْمَعِينَ عَمَّا كَانُوا يَعْلَمُونَ پس پروردكار كه قسم كه انلري قوايشد كلرى
 ايشدن او ترمي صورت و مكافالرين و پرورز (فَأَصْحَبُ عَمَّا يُؤْمِرُ) پس فرمان اولد بعلك
 شيشله جهرايت (وَأَعْرَضَ عَنِ الشُّرَكِيِّنَ) و اهل شركدن بوز چور سوز لر بنه ملتفت اوله
 كورد يلر كه رؤساء قريشدن بشر كسته و ليد بن الغيرة و غاص بن وائل و عارث بن قيس
 و اسود بن عبيد يغوث و اسود بن المطلب حضرت صلى الله عليه وسلمه جوق استنزايد لردك
 بر كون حضرت جبرائيل عليه السلام كلوب ديك حضرت ربه جليل بكافمان ايتد كيم بوش كسنه نك
 شربن سنك دفع ايد و پس وليك بالدر بنه اشارت ايندى اول اشارت كدر كاهى براوى دكانى

اوزره واقع اولوب و قنرک بر سبب آنکه ایستدی عظمت و تجبرندن اکلوب چبقار غمدی فی الحال
 اوق بالدرین مجروح اید و آنکه هلاک اولد و عاص بن و ثلک دباننه اشارت ایلدی کابر کاذ
 بانوب نکلده فرز اولدی و حارث بن قیسک بورننه ایما ایلدک آندن این اقویب روحی دوزخه
 کندی و اسود بن بغوثه براغ السند او نور مش ایکن اشارت ایلدک اول غجه باشن اوره
 اوره نفس خبیثه سن سقر یولدی و اسود بن المطلبک ایکی کوزینه ایما ایلدی فی الحال
 اعی اولدک (یا کفینا ک لک شهنیرین) تحقیقا که بزرگاسنهنز ایدنلرک شترین سندت
 دفع ایلدک (الذین یجعلون مع الله امرا) شول مستهنز بیلرکه ایزد و الجلال ایلده بر معیو
 دخی قیلارلر (فتشوف یعملون) پس بلا شبهه کیم باشارینه کلان عقوبتلری بیلجکد رلر
 ولقد تعلم انک یضیق صدرك بما یقولون (وی شبهه بزبیلور زکیم علی تحقیق
 سن بیلکری سوزدن و نری کوکسک طارا ولور (فتسبح بحمد ربک) پس پروردگار کک حمد نه
 مقارن متبسم ایت (وکن من السالکین) و نماز قیلانلردن اول (والعبد ربک) لایحی خداوندک
 عبدا ایلد (حق یا نیک الیقین) هر کسک فتد محقق و میقن اولان مؤسکا کلفیه والله اعلم

سورة النحل مدنی و مائت و ثمان و عشرون باب
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

انی انزلنی حدانک فرمانی کلد یعنی موعود اولان قیامت کجکد رجون قیامتک کلمسی بر امر
 محققدر نظم کریمه صیغه ماضیه تعبیر اولدک (فلا تستعجلوه) پس آنک وقوعی عجله ایلد طلب
 ایمک کتورد بیلرکه قریب کند ولره و عدا ولان عذابک وقوعی سنهنز طریقی عجله ایلد ایستو
 دبر لک آنک وقوعی صحیح ایلد بیلر بزی قورنر حق جل و علا اول آتی منزل ایلدی (متجانه
 تعالی عما یشرکون) حق سبحان و تعالی کند ویه اشراک ایلد کلری اشپادن پالک اولوب بوجه لند
 یتر لک لککة بالروح من امری فرشته لک فرمانندن صادرا ولان وحی ایلد ایندرد (علی
 من یشاء من عباده) قوللرندن ایستد وکی کسنه اوزره یعنی نلردن پیغمبرلر ارسال ایدر
 بونکله که (ان انذروا انه لا اله الا الله خلقه بیلدک کیم علی تحقیق شان بودر که بندن
 اوزرکه بردرست معبود بوقدر (فانقون) پس بندن خوف ابدک ای قوللرم (خلق السموات
 و الارض بالحق) ایزد متعال کوکلر و بری درست حکم ایلد براندی (تعالی عما یشرکون
 کند ویه اورتاق قیلد کلری اشپادن بوجه لنوب منزله اولد (خلق الانسان من طينة

آدم و غلاتی برضاهون براندیکه اول صوب رحا در نه حسن و حقی وار و بر قبی بننه در که تصور
 قبول اینم (فان الله خصبیم) وجوده کلوب قابل خطابا ولد قد نصکر کند و سی برقی جلال
 ایدم جیدر (مبین) تلقین اولند بغی جتی اظهار ایدم جیدر (والا نعم خلقها لکم) و دوه
 و صغری و قیوی و کچی سز کچون بونلری براندی (فیهادق) انلره فرد دمق وار یعنی
 انلردن بر لباس حاصل اولور که انسان اکی کید کده فیزد (ومتافق) و انلره منفعل وار یعنی
 انلردن حاصل اولان ذریت و سود سز فائده در (ومینا تا کون) دخی انلردن ماکول و له جو
 شی بیسر و ککم فیه جمال) دخی سز کچون انلره زینت وار (حین تریحون) اولوقتکه
 اولانلر قدن انلری دوندروب مکا نلرند قورسز (وحین شرحون) و اولوقتکه انلری
 اولانلر غه جبقار سز یعنی اخشام و صباح و قشند دوه لرین کلوب کیمسندن مکا نلرکز
 زینتلوا ولور (وتخيل انفاکم الى بلد) و اغریو کلر کزی قالدرد بر شهر و دکه که (لکونوا بالعبیه
 الا یشتق الا نفس کا بشتجیلر کلدیکر الا بد نلر بکزه ایرشن مشقت و کلفت ایلد (ان ربکم
 لرؤف رحیم) کی مان کیم پروردگار کز بوا یکی صفک غایتله منصندر که بوکونشی سز کچون
 براندی (والتخیل و البیقال و الحیر) و انلری و قاطر لری و اشکلی سز کچون براندی (لکونوا
 و زینة) ناکه انلره بنه سز و ناکه انلره بر بزمک بزنه سز (وتخلق ما لا تعلمون) دخی
 بیلد ککراشیانی برادر یعنی مذکور اولان اشپادن ماعدایچه بیلد بککراشیانی براندی
 و علی الله قصد السکیل) و تکرری تعالی اوزره در طوغری بولک بیانی یعنی حق جل و علا
 کند و فضل و کرمندن حقه ایصال ایدن طریقک بیانی اوزرینه لازم کی قیلدی
 و از بس که سبیلدن مراد جنسدر قصد اکامضا اولدک و او بر قسمی علی طریق النبینه
 ذکر اید و بیورک (ومینا جائز) و اول سببک بعضی منفرد یعنی مقصد ایصال
 ایتز (ولو شاء لهدیکم اجمعین) و اگر تکرری تعالی ایستسیک سز قوطوغری و بوی کوسرین
 فوالذی انزل من السماء ماء) کند و در اول قادر بخنار که کول سمتنلر و ایدر (لکم
 منه شراب) اندن سز کچون ایلجک نسنه وار (ومنه شجر) و اندن براغ حاصل
 اولور که (فیه شجر) ایچندک طوار لکزی و نلا قدر سز (نبئت ککم به الزرع) حق تعالی
 سز کچون آنکله اکین بنورر (والزیتون و النخيل و الاغاب) و زینونی و خرما لری و اوزرک
 دخی (ومن کل الثمرات) و دکلر میوه لرین بر مقدارینی دخی چون حدما کاند اولان میوه لر

زمینه بنشیند و من بعضی اوزره حمل اولند (ان فی ذلک) تحقیقا که حبوب و شجاریک بنشیند
 لایة لقوم یتفکرون خدا نیک و حلایق اوزره دلالت اید بر بیوک علامت و ابر بر کوهه که
 تفکر و تأمل اید لر زیر بر یکسه بردانه به تأمل اید و کور که اوزرینه دوش و اکابر فالق
 بر شوب ایچند نفوذ ایدر پس یوقادسی یاریوبانندن شجره ساقی حاصل ولور و اشعه
 چلیب آندن کوکی پیدا ولور بعد نماید و بیر قلری حصوله کلوب اند نصیره چچکلنوب
 میوه وجوده کلور و کور در هر بر اینج انواع و اشکال مختلفه اوزره مشتمل ربا وجوده که انلرک
 مواد سلفیه و تأثیرات فلکیه سی متحد در لر پس بالضروره حکم ایدر که بوکونا اشیا فی
 اینجا ایدن بر فاعل مختار در که ضد و شریکدن منزهدر (و سخر لکم اللیل و النهار و الشمس
 و القمر) و سحر کچون بواسیاتی رام قیلک یعنی سحر منفعت حاصل ولق ایچون انلری اماره
 قیلک (و الجوم مستخرات یأمر) و بلند زلر کند و فرمانبله رام اولشلردر (ان فی ذلک لآیات لیقو
 یعقلون) تحقیقا که بومذکور اولان اشیا به کمال قدرت اوزره دلیل و ابر بر کوهه که اشیا نیک
 احوالی تعقل اید و فهم ایدر (و ما ذرأکم فی الارض) لایحه زمینه حیوانات و نباتانندن سحر کچون
 براندیغی شیئی سحر رام میکلک (مختلفا الوانه) انلرک هیئات و اشکال و رنگلری مختلفه ایکن
 ان فی ذلک لآیه لیقو یتفکرون بی شبهه کیم بواسیاتی که اختلافند بر بیوک علامت و ابر بر کوهه که
 بند اولر (وهو الذی یسخر العج) و کند و در اول پروردگار که دریا بی سحر قیلک (لن اکلوا
 منه کما طیرنا) ناکه آندن بر نیازات بیه سحر (و سخر جوامیه خلیته) و ناکه آندن انج و حیات
 کیم بک لایحه چقانده سحر (نلبسونه) انی کیم سحر (و تری الفلک مواخریه) و کیم لری انک
 ایچند یوریش کورر سین (و لنبغوا من فضله) دخی دریا بی سحر رام قیلک ناکه کبلره تجارت
 ایچون بنوب خدا نیک کرمند سعت رزقه طالب اوله سحر (و کفکم شکر و ن) و ناکه خدا نیک
 نعملرینه معترف اولوب حقونه قیام اید سحر (والقی فی الارض رءاسی ان تمید یکم) و برده
 محکم ملاغرمالک ناکه سحر کله میل واضطر ابایتمیه اخبارده کلشد که فحق سبحا و تعالی
 زمینی هوا و وزره خالق ایدی حرکت انیمکه باشلک ملائکه کرام دیدیلر بو بر یکسه قرارگاه
 اولماز حق سبحا و تعالی قدرت کامله سبیل اوزرینه طالع لری براندی پس انلرله قرار
 طوندی (و انما نزل فی زمین ابر مقلر خلق ایتک) و سبیل لکم تفکرون دخی ایچنده یولر
 براندی ناکه سحر مقاصد کوه و اصل اوله سحر (و علامات) دخی زمین ایچند نشا نلر خلق

ایندی ناکه مسدا اولنلر انلرله یولی یولی (و لایحیم هم یتشدون) و بلند زله کند و لر کجه ده یولی
 بولور لر حیات الانوار بر محتمل بکه ضمیر قریشه راجع اوله زیر انلر حق سفر و جماعت ایدیلر و سفر
 بلند زله یولی بولند مشهور ایدیلر (ان من یخلق من لا یخلق) پس ابر بر یکسه مذکور اولان اشیا
 قبول ایدی شول کیمه کبیر که اصلا بر یکسه برانز (اقلا تذکرون) پس نیچون بند الوب تأمل
 ایتر سحر که اوکونه تشبیه کیم سبیل سحر (وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها) و اگر خدا نیک
 نعملرین صایر سحر انک عدد بی ضبط انیمکه قادر اولر سحر (ان الله لعفو و رحیم) کیم بیز
 متعال غایتله مغفرت ایدیلر کیم که نعملرین شکر ایدر اسنده ایتد کفره نصیراتی عفو ایدر
 رحیم) زیاده سبیل سحر که اول نقص لیر سبیله نعملرین سحر منع ایتد (والله یعلم
 ما تشرعون و ما تعلون) و حق جل و علا عقائد کردن و اعمال کردن کیزی قیلد بفرستنه
 و اشکارا ایتد کفر شیئی یاور (والذین یذعنون من دون الله و شول باطل معبود که نکرینک
 عبادتندن و از کجوب نلره عبادت ایدر سحر (لا یخلمون شیئا) برانز سحر برانز (و هم یخلمون
 و کند و لر خلق اولنور (اموات) نلر مرده لردر (عبر اخیاء) بحسب الذات حیاتلری یوقدره
 و ما یشرعون ایا ن یبعثون) و سبیلر که کند و لر عبادت ایدن لر قنی وقت قبولدن لیا اولن
 کوندلش قیلنور (الکم الله واحد) معبود کیم بر معبودر که شکر فی قبول ایتد (فالذین
 لا یؤمنون بالآخرة) پس آخرتک وجودینه تصدیق کور میا نلر (فلو یهم مکره) کوکلری
 حق انکار اید و قبول ایتد (و هم مستکبرون) و انلر یغیرک متابعندن سرکشک ایدر لر
 لاجرم ان الله یعلم ما یشرعون و ما یعلون) حقا که نکریم خالی کیزی و اشکارا قیلد قلری سحر
 بیلور (انه لا یجیب المستکبرین) تحقیقا که ایزد و الجلال نکبر ایدنلری سومر (واذا قیل
 لهم فاذا انزل ربکم) دخی قن کند و لر دینلور و بکفر فنی شیئی ایتد که یعنی بر برینه علی طریق
 الاسرار بولای سوبلد کلرند (قالوا اساطیر الاولین) دیرلر او کجشارک انفسانه سیدر
 یخلموا و از اهر کامله بوم اقیمة) ناکه روز قیامت کماهلرینی بالتمام قالدردر (ومر
 اوزار الذین یضیلونهم) دخی کراه قیلد قلری کیمه لردن بر مقدار قالدردر (بغیر غلیم
 او کماله که کراه اولانلری داشتدر لر (الاسماء ما یزرون) اکاه اولک کیم کونورد کلری
 اشیا غایتله مذمومدر (قد مکر الذین من قبلهم) تحقیقا کیم اهل مکة دن اسبق اولانلر
 بنمبر لر که اهلا کچون منصوب لرد و زیدلر (فانی الله نبیا هم من القواعد) پس حق جل و علا

فرمانی یا بد قاری استیغاث کردند کدی (لَحْزَةً عَلَيْهِمْ لَسْفَقْتُمْ قَوْمِي) پس استلردن طام
اوزر لرینه دوشد یعقوب وار را وزر لرینه دوشمدن اول طام دوشدی (وَابْتَهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ) وکند و لره اشکجه بیلد کز بر د کدی (لَمْ يَوْمَ الْيَقِينَةِ نَجْزِيهِمْ
صَكْرَهُ حَقًّا) و علا قیامت کونده کد و لرین رسوا و ذلیل ایدر (وَيَقُولُ اِنْ شَرَكَايَا) و انلر
استهزا ایدر سو بیلر قند در بنه و رنا قلم (الَّذِينَ كُنْتُمْ تَشَاوِرُونَ فِيهِمْ) شول اور ناقلر کس
انلرک شانده اهل ایمانه عداوت ایدر ایدر کز (قَالَ الَّذِينَ اَوْثَرُوا الْعِلْمَ) دیکه شول کیمسه لره
کند و لره دانش ویر لدر (اِنْ اُخْرِجِي الْيَوْمَ وَالْغَدَ عَلَى الْكَافِرِينَ) بی شبهه کیم بکون ذک و عذاب
کفر ایدر و لره در (الَّذِينَ تَوَقَّيْتُمْ الْمَلَائِكَةَ ظَالِمًا لِّنَفْسِهِمْ) شول کفر کیم فرشته لره و حلوین
قبض ایدر و اول حالته کد کد و نفس لرینه ستم ایتش لره عذاب موجب اولان استیغاث ارتکاب ایتیمکه م
فَالْقَوَالُ السَّالِمُ) مونی مشا ایدر کد نصر کیم صلی اختیلا ایدر و حد اینته مقرا و لوب دیر لدر
مَا كُنَّا نَعْلَمُ مِنْ سُوءِ) هیچ بمانق ایشده مش ایدر پس ملائکه کد و لره جواب ایدر لره (بَلَى اِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) کفر و معصیتی ایشلر کز بر اعلی التحقیق ایدر جل جلاله ایشلر کز اشیا بیه
دانادر (فَادْخُلُوا ابْوَابَ جَهَنَّمَ) پس و زحک قبولرینه کیر لره یعقوب هر صنف کند ویه مهیا اولان
قبودن کبرسون (خَالِدِينَ فِيهَا) بچنده اقامتی علی الدوام نقد بر ایدر کدی حالده (فَلْيُبْسِئُوا
الْمُكْبِرِينَ) پس غایتله بد در اهل تکبر مکا نی (وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا) دخی بر هیز اولنلره دستلر (مَآذَا
اَنْزَلَ رَبِّي) فنی شیئر کز ایدر لدر (فَالْاَوْخِرُ) دیدر یلر ایلر که جامع اولان شیئر ایدر لدر (لِلَّذِينَ
لَحَسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً) ابولک ایدر لره بوجها نده بر کوزل مکافات وار (وَلَا اِلَّا الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ
وَبِشَبْهَةِ کد او برجهانده ثوابلر بوجها نده ثوابندن بکر کددر (وَلَكُمْ فِي الدُّنْيَا حَقٌّ) و زیاده کوزل
بر هیز کارلر مکا نی (جَنَاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا) متفیلر کسر ایا قامت باغلر ایدر که اول باغلر
داخل اولور لدر (نَجْزِيهِمْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ) اشجاری التندن ابر مقلر اقر (لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ
کند و لره انواع مشتهیا نندن ایتشد کز شیئر بچنده وار (كَذَلِكَ نَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ) بومکافات
کبی نکر یغالی بر هیز کارلر مکافات ایدر (الَّذِينَ تَوَقَّيْتُمْ الْمَلَائِكَةَ) شول بر هیز کارلر که فرشته
رو حلوین قبض ایدر لدر (طِينِينَ) کفر و معصیتندن پاک اولد قاری حالده (يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) تعظیم طریقیلر فرشته لره دیر لره سلامت اوزر کیمه اولنلر
ایشلر کز خیرات و حسنات مقابله سنده بهشته کیر لره (مَنْ يَنْظُرْ اِلَّا اَنْ يَّاتِيَهُمُ الْعَذَابُ)

کفار بر سینه بقولر لره فرشته لره کد و لره کله لره ناکه اولو حلوین قبض ایدر لدر (اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ
يَا خُدَاكَ) فرمانی کد و لره کله یعقوب دبدن قران عذاب کند و لره کله (كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
بِوَسْوَائِهِمْ) و تکذیب کبی کند و لره اسبقده اولانلر ایشلر لدر (وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ) و انلره نکر یغالی ستم
ایتشد (وَلَكِنْ كَانُوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ) ولیکن کند و نفس لرینه کفر و معصیتله ستم ایدر لدر
فَاَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا) پس ایشلر کز ایشلر مکافات کند و لره د کدی (وَمَا يَكُنْ لَهُمْ مَأْكَلٌ
يَبْقِيَتُهُمْ) و کند و لرین قایلرک اولنلر کس سراسی که انکله استهزا ایدر لدر (وَقَالَ الَّذِينَ اَشْكُرُوا
لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَعْبَدُ اِلَّا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا اٰبَاؤُنَا) دخی کفر ایدر لدر بد یلر نکر یغالی استیغاث
کند و سندن اوزر که بر هیچ بر ستم عبادت ایتد لره نبر و نه بدیر لرین (وَلَا خَرَجْنَا مِنْ دُوْنِهِ مِنْ شَيْءٍ
دخی خدا نکه حکم تجاوز ایدر و کند و لره اصل بر ستمه هیچ ایتد لره اهل شرک بیکلا ی استهزا طریقیلر
دیر لدر که انکه عقیده لری بوانیک حسین بن فضل الله منقولدر که دیکه اگر کفار بوسوژر تعظیم
و اجلال و معرفت طریقیلر دیر لدر کحق سبحا و تعالی انلره بوسوژر سبیلر عیب ایتد لدر
كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) بونلرک ایشی کبی بونلردن ابولک اولانلر ایشلر لدر (فَعَلَ عَلَى الرَّسُلِ
الْاَنْبِلَاغُ الْمُبِينُ) پس پیغمبر لره اوزر حقی اشکارا بیشتر مکدن اوزر که بر ستمه وار می یعقوب اندر
غیری اوزر لرینه بر شیئر بوقدر (وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ اُمَّةٍ رَسُوْلًا) دخی بی شک کیم هر بر کوه ارا سندن
بر پیغمبر کوندرد لره که انلره امر ایدر (اَنْ اَعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الصَّاغُوتَ) که خدایه عبادت ایدر
و نکریدن ماعدا اولان معبود لره عبادتندن کد و کز ی صافندر لره (فَتَنَّمْ مِنْ هَذَا) پس
انلرین بر قسم وار که ایزد و اجلال آتی ایمان کور مکمه موفق فیکد (وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ
الصَّلَاةُ) و انلردن بر بلوک وار که کراهلق اوزرینه لازم اولد (فَتَبَيَّرُوا فِي الْاَرْضِ) فانظر و
کِفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ) پس ای معشر قریش بر یوزنده کزوب کورک پیغمبر لری بدانه نسبت ایدر لدر
صوکی بجه اولد (اِنْ تَخَرَضُوا عَلَى هَذَا) اگر هدا یلری اوزر زیاده چالشور سن آنلدر
طریق حقه کز لره (فَاِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يَضِلُّ) کز بر اعلی التحقیق نکر یغالی هدایت ایتد
شول کیمسه که انی کراه ایتد ایتشد (وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ) و انلر هیچ یارد عیار اولر که
طوغری بولی کند و لره کوسر لره (وَأَقْمُوا بِلِيَّةِ جَهَنَّمَ اِيْمَانَهُمْ) دخی خدا یه اند ایتد یلر اند لره تحقیق
ایتد که غایتله سعی ایتش لره بونلرک اوزر که (لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ) نکر یغالی زنده
قیلوب کوندرد من شول کیمسه که میت اولور (بَلَى) نفید نصر کیم و روشن کلامه ایتد

بعضی حق سبحا و تعالی مبت اولانی کوندرد (وَعَدًا) اول کوندرد مک خصوصند ولان وعده
 علیه) نك ولسی حق سبحا و تعالی اوزره لازم کیدرد (حَقًّا) بر درست وعده که مخلوق قبول
 وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ) ولیکن خلقک چوخی بیلز که کند ولرمبعوث اولورلد (لَبِيتَ
 لَهُمْ) بزدجل جلاله آنلری مبعوث قبلارناکه کند ولره بیا ایدرد (الَّذِي يَخْلُقُ فَيُهَيِّئُ
 مَوْتَكَ) ایچنده اختلاف ایدرد (وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا كَذِبِمْ) وناکه کفر ایدر بیلره لر کیم
 علی التحقيق کند ولر بلا بیلر ایدر اولر اولر شیکه کند ولر دیر لر دیکیم حشر و شربو قدر (أَيُّهَا قَوْمَنَا
 لَيْسَ بَشَرًا) بوندن غیر بشری بوفد که دیمکن برنسته (إِذَا رَأَوْا تَأَنَّهُ) فحق آنک ولسین ایسترز
 أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ) کیم اکاد برز وجوده کل در عقب او وجوده کلور خلاصه کلام بویه خدا نك
 قدری قنده اشیا نك تکویی مدد و ماده متوقفه کلد ریس بر قادر بخار که اشیا بی ماده و مدد
 ابتدا ایجا ایدر انلر اعاد سنه ارادی تعلق ایدر بیک کند ویه ممکن و آساندر (وَالَّذِينَ هُمْ يَجْعَلُونَ
 فِي اللَّيْلِ) دخی شول کیمسه که خدا نك رضا سنه او طانلرین ترک ایدر بیلر (مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا) ستم
 کور مش فیلند قلرند نصیره و آنلر بیغیر و صحابه کرامدر لر که کفار مکه کند ولرین چوق ایچندیلر
 لَبِيتُكُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً) البته انلر بوجهانک بر کوزل بر مکان قبلار زو او مدنی منوره
 وَلَا كَرَّ لَكُمْ فِيهَا لَعْنَةٌ) ویه بشه کیم و برجهانک ثوابی بوجهانک ثوابیدن چوق بیو کدر (لَوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ) بیلور اولسید بیلر بقی کفار بیلسید بیلر که حق جل و علا ایکی جهانک ثوابی اهل هجره
 ویر البته انلر موافقت ایدر لر (الَّذِينَ صَبَرُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ يَكُونُونَ) اهل حق شول کیمسه در که کفار
 اذیتی اوزره صبر ایدر برورد کار اوزره اعتماد ایدر امور لرین کاتقوبض ایدر لر چون کفره
 قریش کند وز علم بیه دیر لر که تکرری تعالی فشر مقوله سندن پیغیر کوندرد مکدن منزه در
 حق سبحا و تعالی اوزر لرینه بو کلامی رد ایدر (وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوْحِي
 إِلَيْهِمْ) دخی سندن اسبق خلقک دعوتنه کوندرد مک الا برکشیلر که فرشته لرله کند ولر
 خبر کوندرد که یعنی عادت الهیه بونک اوزره جبار اولد بیکه حق جل و علا خلقک دعوتنه
 بشردن اوزره بر کیمسه کوندرد و اگر بو کلامه شک ایدر سز (فَأَسْأَلُكُمْ أَهْلَ الذِّكْرِ) اهل کتاب یعنی انلر که
 علماسندن صوره (أَنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) اگر سزانی بیلز سز (بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ) سز در آیتد
 مذکور ولان لفظ رجاله صفتد یعنی سندن اسبق مرسل قبلد فی الا برکشیلر که معجزه
 و کتبیه مقارند لر (وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ) دخی سکا قرانی ایدر در (لَبِيتَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ)

ناکه امر و نهید خلقه اظهار ایدک سن شول شیئی که کند ولره ایدر لر (وَلَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ) وناکه
 آنلر نك ایچنده تأمل ایدر و حقائق اشیا بی فهم ایدر لر (فَأَمِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ) پس امین
 اولدی شول کیمسه که انبیایه برماز قلرند بیلر ایدر لر که (أَنْ يَخْشِفَ اللَّهُ بِهِمْ الْأَرْضَ) حق سبحا
 و تعالی بری کند ولره چو کتر (وَيَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ) بابلد کار بردن کلد
 عذاب کله (أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَضَامُّهُمْ) یا تجارت ایچون سفره قونوب کوجد کلرند عذابله کند ولر
 اله (فَأَمَّا الْمُجْرِمُونَ) که آنلر خدای عقوبت لرندن بجهیز ایدر بیلر (وَيَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ
 يَأْخُذُ امِينٌ) اولد بیلر می اند که تکرری تعالی کند ولرین قورقوا وزره اولد قلرند اله یعنی حق
 سبحا و تعالی کند ولر دن اسبق بر جماعی اهلک ایدر بیکند ولر نك هلاکدن بر خوف حاصل
 ایدر اولر خوف اوزره هلاک اولنه لر (فَأَنْ زَيْكُمُ كَرْوَفٌ رَجِيمٌ) پس بلا سبه که برورد کار کز
 بوانیک صفتک غایبیلر منصفدر که کفارک عقوبتند عجله ایتمز (أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ) ک
 اکا تفکر ایدر بیلر می شول شیکه که تکرری تعالی ائی بر ایدر (مِنْ شَيْءٍ) هر سنه مقوله سندن
 يَتَفَكَّرُونَ) سبایه ترجوع ایدر (عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ) صاعدن و صولردن (سَجْدًا لِلَّهِ
 خَدَائِعَ سَجُودٍ) ایتمز ایتمز (وَهُمْ ذَاخِرُونَ) و حال بوی انلر مطیع و منقاد در لر (وَاللَّهُ يَسْتَجِيبُ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) و خدا فی ذوالجلاله سجد کورر شول اشیا که کوکارده در و شول
 سنه که زمینه در (مِنْ دَابَّةٍ) حرکت ایدر بیلر فسمندن (وَاللَّهُ يَكْفِيهِمْ) و فرشته لر دخی سجد
 کوردر لر (وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ) و حال بویه ملائکه خدا نك عبادتدن سرکشک ایتمز لر
 يَخْلُقُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قَوْفِهِمْ) برورد کار لرندن قورقور لر که او سترلرندن بر عذاب بولر (وَيَفْعَلُونَ
 مَا يُؤْمَرُونَ) و طاعتدن فرمان اولدی یعنی سنه ایتمز لر (وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَذَكَّرُونَ) و الهین اثنتین
 دخی حق جل و علا دیک ایکی معبود ایدر بیکر (أَيُّهَا هُوَالَهُ وَلَعَلَّكُمْ) بوندن غیر برنسته بوقدر که
 معبود بر معبود در (فَأَيُّهَا قَارِهُونَ) پس بیلر خوف ایدر که غیر کیمسه دن خوف ایتمز
 وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) و کوکارده و برده ولان اشیا اول خدای بیکلایه مخلوق و مخلوقدر
 وَلَهُ الَّذِينَ) و طاعت و انقیاد کند ویه مخصوصدر (وَصِيًّا) لازم و ثابت اولدی یعنی حالده
 أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَعْبُدُونَ) پس ایچون خلدن اوزره اولان شیکه قورقور سز و حال بویه نافع و ضار
 کدودر (وَمَا يَكُمُ مِنْ نِعْمَةٍ مِنْ اللَّهِ) و نعمت مقوله سندن هر نه که سز متصل اولدی
 خدا نك فضل و کرم سندن در (فَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجَاوَرُونَ) صبر که سز بریدلر

دیکج کد و طرفه نضرع و زارلق اید سر غیر بسته ایتر سر (فَرَا إِذَا كَشَفَ أَضْرَعَكُمْ أَنْفُسَكُمْ
سزدن اول بدلی قالد دیغند) (إِذَا فَرَّقَ مِنْكُمْ بُرَيْهَمَ فَيُشْرِكُونَ) و لوقت سزدن بر کسروه
برورد کار لرینه اور تاق قیلار لر (لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ) ناکه کند ولره و بر دیکر شسته کفر
ایده لر یعنی ائلردن دفع اید و کز بلا مقابله سند شکر اید جک یرده کفر اید لر (فَقَمْعُوا
مَسَاقِطَهُمْ) پس بوجها نده برنج کون کینک که یقین اولان احوال کزک نتیجه سن یلکین
و یجعلون لما لا يعلمون نصیبا) دخی یک کجلی اولیا نلره یعنی پلره بر چهر قیلار لر (فَمَا زُفَاهُ
کند ولره روزی قیلد یغز شسته دن) (ثَالِثَهُ كَسَّكُنْ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ) خدایه
قسم که البتد بغلد یغز یلانندن اوتری صور یلور سر (وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ) دخی خدا
عز و جله قیز لر قیلار لر بی خراجه و کتانه طاقفه لر دیر لر که ملائکه نکرینک قیز لر یدر
سُبْحَانَ) خدا ناک ذات پاک بو کونه اشیا دن منزه در (وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ) و آرزو اید کمر شی
یعنی اغول لر کدولر مخصوص قیلار لر (وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنثَىٰ) و قن بر لر دیشنبک کسبیله
مژده نور (ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا) بوزی قوه اولور یعنی خزن و غم چهره سند نمایان اولور
(وَهُوَ كَظِيمٌ) و کندوسی آجمله طول شد (بِأَوَارِي مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ) مژده لند و
سننه نک بد لکندن دوست و خصم دن صقلوب فکر اید لر (أَتُنْسِكُ عَلَىٰ هُونٍ) یا اول
طوغشی خوارلق اوزره طو توبها قلر (أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ) یا خود آتی صاغ ایکن طیراغ
کومر (أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ) آگاه اولک کیم مشرک لر حکمی غایتله بد حکم در (لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ) یمان صفت یعنی ارکک اولاد محتاج اولوب قیز لر دن کواحت ایمه عقبا به
ایمان کور میا نلره در (وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ) و هر سننه اوزره بوجه لشم صفت و جوبه ات
وغناء مطلق ایله منصف اولان خدا ئی ذوالجلاله در (وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) و کند و در
هر سننه اوزره غلبه ایدن اشیا ئی کما یبغی ایشلیان (وَلَوْ تَوَلَّوْا لَأَخَذَ اللَّهُ النَّاسَ بِغُلُظِهِمْ
وَكَرَاهَتِهِمْ وَجَلَّ خَلْقُ كُفْرٍ وَ مَعْصِيَتُهُمْ سَبِيلَهُ) مؤاخذا یستیک (مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ) کفرک
شامتندن برک بوزی اوزره بر محترک قوم دی و لکن یُوخَّرُ هُمُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى) ولیکن ائلر یغیز
اولشم مدتدک کبر و قور یعنی عمر لر یچون تسمیه اولنان مدتدک ائلری تأخیر ایدر ناکه توالدایده
فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِرُونَ) پس اول محل حیو نلرینه معین اولان وقت
کلوب نفی ولور نه بر عتاکیر و قاله یلور لر و نه بر عتاکیر یلور لر هئا اول محل هلاک ولور لر

فَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْفُرُونَ) و کند و تفسارینه ایستد کجلی شسته خدایه قیلار لر (وَنُصِيفُ السَّيِّئِ
الْكذِبِ) و با وجود که بو کونه افتر اید لر که دللری یلا فی وصف ایدر یعنی بر کر که (أَن لَّهُمْ
لُكْمٌ) علی التحقيق نهشت جا و دان کند ولره در چون کفار دیر لر علی سبیل الفضل و التقوی
آخره رجوع نر اولور سه کوزل رتبه لره ناکل اولور زحمت سببانه و عالی بوسوز لرین اوزر لرینه
رد اید و توفیق یغز کند ولره انبیا ایدلر بیوردک (لَا جُرمَ أَن لَّهُمُ الثَّانِ) بی شک و شبهه ائلور در و حق
(وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ) دخی علی التحقيق ائلر جهنمه ایلر و کوند ریش قیلور لر (ثَالِثَهُ كَسَّكُنْ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ) خدایه قسم
پس ایلیس شی ایشارین کند ولره ارسته ایدلر ائلر اوزره مضرا ولد یلر (فَهُوَ وَبِهِمُ الْيَوْمَ) پس
بو کون یعنی بنیاده شیطان و سندر یدر (وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) و ائلره در دلو اشکجه (وَمَا أَتَيْنَا عَلَيْكَ
الْكِتَابَ إِلَّا بِالْبَيِّنَاتِ) و بر اوزر یک قرآنی ایدر مدک الا که خلقه بنیا ایدر سن
سؤل شی که ایچنده اختلا ایدر یعنی آتی اول مصلحت ایچون منزل قیلد قنکه توحید و حشر و نشر
و قضا و قدر و مکامده اولان اختلا فایز بنیا ایدلر طریق حق ائلره کوستره سن (وَهُمْ دَرَجَاتٌ
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ) دخی قرآنی اوزر یک ایدر مدک الا که طوغری یول کوستره و رحمت اوله بر کرده که
خدا ناک و حدایتنه نصیب ق کور لر (وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَرَ بِلَادًا مِنْهُ نَظِيرًا
وَايزد ذوالجلال کور طرفدن صوابدر و انکله زمین زنده قیلد زمین اولد کد نصکره یعنی
زمین نورد قند نصکره کور سمیتد ایدر دکی صوابله انواع بنا تا قی ایچنک پید ایتدی (وَإِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ) تحقیقا که بومد کور اولان شسته ده بر اولو علامت و لر بر جماعت
ندبر و انصاف ایشتمه سن ایشید لر (وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً) و بی شبهه سز کون طوار لر
مقوله سند بر بیوک دلالت و ارکه آنک سببیله جملدن علمه عبور ایدر سر (تَشَقُّقُهُمْ) فما
فِي بَطُونٍ) فادر نلرند اولان شیدن سزه ایچر ورز (مِنْ بَيْنِ قَوْمٍ وَدَمِيئَةٍ) بر سود که سر کین
وقان ارسته پید اولمش (حَالِصًا) فانک رنکندن و سر کینک زانجه سند یق پاک اولمش
سَائِعًا لِلسَّارِبِينَ) ایچنلو فانلش (وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأعنَابِ) و خرما لوزک و اوز مارک
میوه لرندن (تَخِذُوا مِنَّمَا يَسْكُرُ) اول میوه دن مست اید جک سننه اید نور سز بوات
خمر حرام اولدن اول نازل اولدک یاسکردن مراد نبید در (وَزُوقُوا حَسَنًا) دخی بر کوزل روزی
اندن اید نور سز قوری وزم و خمر او بیکر و سر که کی (إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ) تحقیقا

اند بر سبب نشان و در بر گروحه که عقول برین یافته نظر و تأمل است که استعمال اید در (و اوتی
 رَبِّكَ إِلَى الثَّغَلِ) یعنی پروردگار را بال اروسنه الهام اید بیکه (لَا يَأْتِيهِ مِنَ الْبُحْبُوحَاتِ)
 طاعن که بعضی اوده را اید نوک (وَمِنْ الشَّجَرِ) و اغغ مقوله سنک بر مقدار بن دخی (وَمَا
 يَغْرُسُونَ) و خلق بنا اید و فالدر دقلری استیائک بعضی از دخی (فَكُلْ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ) صکر
 دو کلی میوه لردن تناول اید که یعنی هر اشیا ایند که میوه نک چمکندن او نلک (فَأَسْكُنْ
 فِيهَا مِنْ ثَمَرِهَا) پس خداوند نک یولرند بوز یعنی لک علمند خدا سکا الهام اید و کی بولر
 بوری (ذَلَالًا) مطیع و منقاد اولد یغک حالد (يَخْرُجُ مِنْ بَطُونٍ) فارلرند نچیقار (شَرًّا)
 تخلف (لَا تُؤْمِنُ) رنگاری کونا کون بر ایلچیک دشنه یعنی بر بال که سن و فصل حسبیله بیاض
 و صا و قزل و سیاهند (فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ) ایچند خلق ایچون در دردن شفا وارکنند
 ذابله نه که امراض بلغیه نک دفتک استعمال اولنوریا کند و سبیله براوز که دوانک
 فارشده سبیله نه که سائر امراضک مدا و ایچون تناول اولنورز براغلب معالجه جزه
 اعظمی بالدر و از بر معجون اوله که ایچند بال اولیه (إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)
 تحقیق که بال زنبوره نک کیفیت علمند بر عظیم علامت و در بر گروحه تأمل ایدر لر زیر یکمسه
 اول افعال غریبه و اعمال دقیقه زنبورک اخضا منی ممتا ایدی جز ما ایدر که البتد بر قادر حکیم
 وار که کند طر بوشنی الهام اید بوز (وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ) و حق جل و علا ستری عدم و وجود
 کورد (فَتَبَوَّحُوا) صکره لجال مختلفه ابله ارواح کزی قبض ایدر (وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى رُذُلٍ
 الْعَرِيِّ) و سزدن بر قسم و ار که یاشک ایچمکنه دوغش قیلور (لَکِنَّ لَا يَعْلَمُ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا) تاکه
 دانشد نصکره بر سننه بلیه یعنی تاکه طفولیت حالنه کند ویه اولان فلت فهم و کثرت
 دنیا پر لک عصر نک اوله (إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ) بی شبهه که خدا عزوجل عمر لک مقدار برینه
 دانا هر سننه اوزره کو حلودر که نشاط صاحبی اولان کنجک جانن لور بر نواتوا بقا اید
 وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ) و حق جل و علا بر مقدار کزی بر مقدار اوزره ایلر و طولی روزی
 خصوصند که یکم کزی بای و یکم کزی یوسفیل فیلد و یکم کز خاد و یکم کز خد و فیلد (فَأَلْبَسَ
 فَصْلًا بِرَأْسِهِ رِزْقًا) پس شول کیمسه کر که رزق اوزر که لری اوزره تفصیل اولند یلر کند و لر
 اولان روزی دوند یجیلر کل (عَلَى مَائِكَتٍ أَمْثَلُ صَاعِ الْكُرَى) مالک اولد یعنی کسنه اوزره
 زیر قولر و بر دکاری روزی خدا دن معین اولان قولر که رزق ایدر که تکرری تعالی آنی آنلر

ایچون اعالی الی اوزره ابراهیم شد (فَلَمْ يَجِدْ فِيهِ شَيْئًا) پس خدا نک رزقند مالک و لالر و ملوک
 اولان لر بر در لر (فَبِعِزَّةِ اللَّهِ يَتَّخِذُونَ) پس ایچون خدا نک نغته انکار کور لر که بود لیلر
 ایضا حق کند و لره انعام ایدر که نصکره آنی انکار ایدر لر (وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
 وَحُجُلًا وَعَلَّاجِينَ) سز و قاریلر فیلد تاکه انلر له استیت اید سز (وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
 بَنِينَ وَحَقَدًا) و قاریلر کزدن سز و غولر و قیزلر فیلد چون قیزلر خدا متی خانه لره زیاده
 حقد عنوانیله ذکر اولند یلر زبیر الفتح عربیه ده خدمتک شتاب ایدن کسته حافد
 دیر لر جمعی حقد کلور (وَرَزَقَهُمُ الْغُلَبَاتِ) و پاکیزه و لذیذ اولان اشیا دن سز و روزی
 فیلد (أَفِيَالًا طِيلَ يُؤْمِنُونَ) پس ایچون اهل شرک اصلی اولیان شیعه تصدیق کور لر
 وَبَشَّرَ اللَّهُ هُمُ يَكْفُرُونَ) و خدا نک نغنی کند و لر انکار ایدر لر (وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا) دخی خدا نک عبادتندن و از کجوب عبادت
 ایدر لر شول شیعه که کوکلر و یردن کند و لر ایچون بر آزنسنه روز نک فیلد مالک اولیه
 وَلَا تَسْتَطِيعُونَ) و نه اکامالک اولغه قادر اولور لر (فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ) پس خدا مثا ل
 اورمک یعنی پلری کا قیاس ایدر انلری کا اور نای فیلد (إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ كَيْفَ حَقَّ بِنِ
 و علا سوز کزک فساد بی بیلور (وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) و سز آنی بیلر سز (ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا) خدا
 ذوالجلال بر مثال پیدا ایدر و اوردیکه (عَبْدًا مَمْلُوكًا) بر آزد سز کوله (لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ) بر سننه
 اوزره قدری اولیه (وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِثْرًا زَقَحَسًّا) و بر یکمسه بزدد صد و راتیش بر کوزل
 روزی کند و بر روزی فیلد (فَهُوَ يَنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا) پس اول کسنه رزقندن کیزل
 و اشکارا صر ایدر (هَلْ يَسْتَوُونَ) بر ابکی قسم برابر اولسونلری یعنی بنده بی اختیار خواجه
 صاحب قدر له برابر اولما زلر پس عجز مخلوقات پلر شیعه قادر علی الاطلاق اولر تا اوله بیلور لر

راه تو بنور لا بزالی	از شرک و شریک مرد و خالی
آن بنده که عاجزست و محتاج	کی راه برد بصاحب تاج

الْحَمْدُ لِلَّهِ) جمیع مدح و ثناء را خدا یخصوصد زبیر اوقوعه لک کند و کرمندن مائا اولد (ثَلَاثًا)
 لَا يَسْمَعُونَ) بلکه مشرک لک جو غی بیلر که جمله نعم نکوید ندر پس او بچندن اوزر که لره انلر
 نسبت ایدر لر (وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ) دخی از دجل جلاله بر مثل اورد ایکم کز (أَحَدُهُمَا
 أَنْكَمُ) انلر که بری دلسر طوعندی نه ابشیدر و نه سوبلر (لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ) پس مقول سنک

برشته اوزره کوی بوقدر (وَهُوَ عَلَى مَوْلَاهُ) و حالیکه کند و سی مورنه منور اولان کسسه
اوزره آغدر (اِنَّمَا بُنِيَ عَلَيْهِ) اغاس اولان کسسه آنی قنی بره کوند رسه (لَا يَاتِي خَيْرٌ بِكَ اَبُولَكْ
ایله کلز یعنی بر مکانه ارسال و لیق کار سازلق اتمز (هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ
برابر اولسونی اولایم کشتی شول کیمسه ایله که لست اضیم ایله مکارم لغلافه جامع اولان
عدک ایشلمسبله خلقه فرمان ایدر (وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) و حالیکه اول شخص طوغر
بول اوزره در قنی مقصده توجه ایدر سه از سعی ایله اکا ابر شور پس نه که بوکونه ایلم کسسه
مساک اولنری شبهه که بی اعتبار اولان بتلر قواشیانک موجدنه قادر اولانله برابر و شریک
اولنر (وَاللّٰهُ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ) و کولر و برک پوشیده اولان اشیا لریک یلسو
خدای ذوالجلاله مخصوص (وَمَا اَنْتَ اِلَّا كَلِمٌ اَلْبَصْرِ) و قیامتک ایشی نیرکده برشته
دکله دالاکوزد و ندرسی کی (اَوْ هُوَ اَقْرَبُ) بلکه اولاندن بقدر که در بالبح بصر ایکی فغله
کوز قیامتک فالقسی و ایسی قیامتک یقاعی بر فغله اولور لای الله علی کل شیء قدیر تحقیقا
خدای جل و شریک نوزره توانادر پس قادر در که دفعه واحد ده جیع خلق حیا ایدر نه کیم علی طر
التدریج کند و لربن ایجاد ایتد پس بدن خبر و بر و سوزد (وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُم مِّنْ اَبْوَابٍ اَمْهَاتٍ كَذِبٍ
جل و علی سزی نالریک زک قارندن چقارنک (لَا تَخْلُوْنَ سُبْحًا) برشته بیلد ککر خالده (وَجَعَلَ
لَكُمْ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ) و سز کچون قولای و کوز لری و کولری قیلد یعنی سزه
بو اشیا بی بر آلات قیلد بکه اندرله معارفی تحصیل ایدر سز (لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) ناکه سزه
ویرد و کی فغله اوزره کند و به شکر ایدر سز (اَلَمْ يَرْوِاْ اِلَى الظُّلُمِ مِمَّا خَرَبُوا فِيْ سُبْحَانَ) ایا
قوش فغله بقدر اول حالده که کول ایله براسند اوچغه راه اولمشار (فَاَيُّكُمْ يَرْجُوْهُ
تکریدن اوزره بر کیمسه آند املری طومر ز بر اید نلریک اغر لغی و شمکی اقتض ایدر (اِنْ فِيْ ذٰلِكَ
لَا يَاتِ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ) تحقیقا که فوشلرک هون اوچسند قدرت کامله اوزره دلالت ایلدی
نشاند و ابر بر و هه که ایمان کور لر (وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا) و خدای ذوالجلال
خانه لکر کردن سز کچون رامگاه ایدر جک مکان قیلد (وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْاَنْعَامِ بُيُوتًا
وطوار لکر دریلرندن سز کچون خانه لرقیلد (سَتَجِدُوْنَهَا يَوْمَ طَعْنِكُمْ) کچ ایتد بیکر کون ایلر
بونکل بولور سز (وَيَوْمَ اَقَامْتُمْ) و اوتراغ اولد بغر کون دخی (وَمِنْ اَصْوَابِهَا وَاَوْبَارُهَا
وَأَشْعَارُهَا اَنَّا نُلْقِيَ اَخْيَارًا مِنْهَا فَوَاقِشَ خُلُوفٍ وَاقِلًا يُّدْرِكُ الْاُفُقَ) و دوشنچک

نشسته لر سزه قیلدی (وَمَنْ اَعَا لِيْ جَبِيْن) و خریله فوغله لرندن سزه بر منفعت قیلدی بر و شریک
وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَخْلَاقِ الْاَنْعَامِ) و ایزر دجن جللاه براند بی شجر و بنادن سز کچون کولکه لر قیلد
ناکد آند سکون ایدر سز (وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ اَنْحَاثًا) دخی سز کچون طافلر دن مکانلر قیلد بکه
اندره سکون ایدر سز (وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابًا مُّهِمًا) دخی سز کچون پنبه و کان و حریر دن
و غیر لرندن طونلر قیلد بکه استیلکدن سزی حفظ ایدر چون عربک یا نند حریر دن
صافقنی اتم ایدر یا لکر ذکرحر ایله کف اولندی (وَسَرَابٍ مُّهِمٍّ يَنْلَعُ) دخی بوردن جبه
و جوشن کی کیلجک نشسته لر سز کچون قیلد ناکه جنک حلتد بریکزدن بریکره ابرشن دختلر دن
سزی صافلیله (كَذٰلِكَ يَمِيزُ بَيْنَهُمْ) ناکه بونفعلری اوزر بکر تمام ایدر (لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ
ناکد سز فرمانه مطیع و منقاد اوله سز (فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكُمُ الْبَلَاءُ الْمُبِيْنُ) پس اگر سوزر که
عمل ایتیب اعراض ایدر لر احکامی بیشتر مکدن خبری اوزر بکه برشته بوقدر (بَعْرِثُوْنَ نِعْمَةَ اللّٰهِ
خدا ناک احساننی بیلور لر یعنی اهل شرک معد و اولان نعمت بیلور لر کسند ناک کرمتدن مبادر
اولشلد (فَتَشْكُرُوْنَهَا) مکره آنلری انکار ایدر که خدا ناک اوزر که به عبادت ایدر لر (وَاَنْتُمْ
اَلْكَافِرُوْنَ) و چوقلری عباد یوزندن انکار ایدر نلر در (وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا) و ایدات
او کوفی که هر بر کر و هدن بر طابق کوند ر که ایمان و طاعت کتور دکربنه کند و لره شهادت
ایدر و کفر و معصیت ایتد کربنه اوزر لرینه شهادت ایدر (لَنْ يَنْفَعُوْا نَفْسًا لِّذٰلِکُمْ) مکره
کفر ایدر لره عذر کورمه که دستور و برلر (وَلَنْ يَسْتَغْنُوْنَ) و نه آنلر رضائله طلب اولور لر یعنی
انلره دینلر کوزل اعمال ایشلکله تکر بکزی سزدن خوشنوا ایدر که زیر آخرت دار تکلیف دکلدر
وَ اِذَا رَاٰی الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا الْعَذَابَ) دخی مذکور قیل اولوقتی که ستم ایدر لرجه تهاشکجه سن
مشت ایدر لر (فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ) پس انلر دن عذاب یونکلنر (وَلَا هُمْ يَنْظُرُوْنَ) و نه آنلر مهلت
ویریاور لر (وَ اِذَا رَاٰی الَّذِیْنَ اَسْرَوْا شُرَكَاءَهُمْ) و چن شرک ایدر لره اوزر ناقلر بن کور لر یعنی عبادتد
خلایه شریک قیلد قاری پلری کورد کارند (فَاَلَمْ يَرَوْا هَؤُلَاءِ شُرَكَاءَهُمْ اَلَّذِیْنَ هُمْ يَدْعُوْنَ
اور ناقلر یزد لر (الَّذِیْنَ هُمْ يَدْعُوْنَ مِنْ دُونِکَ) شول اور ناقلر که سنک عبادتدن تجاوز ایدر
کند و لره عبادت ایدر لره (فَاَلَمْ يَرَوْا اَلَّذِیْنَ اَسْرَوْا شُرَكَاءَهُمْ) پس پلر انلر کیمت سوزمه مالور یعنی خوشحاله
و معالی پلره قوت ناطقه ویرد که انلره دیر لر (اَنۡتُمْ لَکَاذِبُوْنَ) علی التحقیق سز یا انجیلر سز
هرگز بزه عبادتکر اولد ایتد بیکر عبادت قوه و اوه نفسکره ایدر (وَالْقَوْلُ اِلَى اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ اِلَیْکُمْ

را و لکن که انواع عذاب مشاهده اید در دنیا و این کفری نکیزن صحرای بزرگ و انجلاک حکمی افه
 انقیاد کمال دیر (وَضَلَّ عَنْهُمْ مَآكَآ تَوَافِقُ تَرُونَ) و افترایند کفری استیاء کند و در نضایح اولاد
 الذین کفروا و صدوا عن سبیل الله) شول کبسه لکه کفر اید و خدا ناک بولند خلق منع
 اید بلر (وَنَآهَ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ) کفر سبیل مستحق اولاد قاری عذاب بدن بوقار و بر عذاب
 کند و لور از تروق (يَا كَا تَوَافِقُ تَرُونَ) اول سبیل کخلق طریق حقن منع اید و بر مازلق
 ایشلر (وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ) و یاده کور اول کونی که هر یک و
 کند و نفسلر بدن اوز لرینه بر شاهد کور رز یعنی هر برامته پیغمبر یعنی اوز لرینه شهادت
 ایتکه احضار اید رز (وَيَجْعَلُ لِكُلِّ شَهِيدٍ عَلًى فَوْقَ لَآئِهِ) و بولر اوزره یعنی امتک اوزره سو
 کواه کور د که ناکه سنی تصدیق اید نلر و سنی تکذیب اید نلر اوزره شهادت اید سن (وَنَزَّلْنَا
 عَلَیْكَ الْكِتَابَ) و قرآن عظم الشانی اوزر بکه اید در د (نَبِیُّنَا لَکُلِّ شَیْءٍ) موز شریعتیه د
 هر شسته بمبالغه ایل بیان ایتک (وَهُدًى وَرَحْمَةً) و جمله خلقه طوغر و بول کوسر مک و ایتک
 و اول کبسه آنک هدا یندن و وحشندن محروم اولد ایتد و کفصیر جهمندن محروم اولدی
 و بفری السلیکین) و اهل اسلامه هشتجا و دانله مرده لمتک (اِنَّ اللّٰهَ بَاۤسِرٌ بِالْعَمَلِ وَالْاٰخِرِ
 بی شبهه کبر حق جل و علا خلقه جمیع استیاء توسط ایتکه و ابولک ایتکه فرمان اید ر
 و ایتا و ذی القربی) و خصم لایستی اولان کشته احشا ایتد تر مکه دخی اید ر (وَنَبِیُّنَا عَزِ
 الْفُتُوحَا) دخی زنا و لوطه کبی مان فصلد خلق منع اید ر (وَالْاٰخِرِ) دخی بر فصلد خلق نهی
 اید ر که اکا مباحث ایدن اوزره انکار اولنور و اوقوت غضبیه بی مجلس اجر ایتد ر قتل
 نفس و غضب اموال کبی (وَالْاٰخِرِ) دخی خلق اوزره استعمال و خیر ایتد ر نهی اید ر و اوقوت
 و هیه نک مقضا مسندن ناشی اولان شیطنتد و انسان قسم نک نه قدر کویلتک بولنور
 بواج صف نک مندر جدر و انکون حضرت عبدالله بن مسعود بیورد قرآن عظیم الشانک
 خیر و شر بیانک بوا یندن جامع برایت بوقدر (بِعِظْکُمْ) بوا مرو نهیله عمل ایتکه و خیر و شر
 ارا سنده تمیز ایتک سزه پند و بر (لَعَلَّکُمْ تَذَكَّرُونَ) ناکه سز پند و وضیعت دونه سز
 و اوقوت ایتد الله) دخی خدا نک پیمانی برینه کورک یعنی حضرت پیغمبر له اسلام اوزره بطلد
 عهد و پیمان و فایدک (اِذْ اَعَاهَدْتُمْ) چن عهد بغلر سز (وَلَا تَقْفُوهَا الْاٰیْمَانُ بَعْدَ تَوْكِیدِهَا
 و اناری خدا نک نامیله بغلند قد نصر کوره بوز مک (وَقَدْ جَعَلْنَا لَكُمْ اٰیَاتٍ) و حال بوک

تکری تعالی اول عهدده اوزر بکزه شاهد و تکمیلان قبلد بکر (اِنَّ اللّٰهَ یَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ) بی شبهه
 ایزد جلاله بیلور اول شئی که ایشلر سز عهد بوز مقندن و کافرانکدن کور د بکره عریده
 ریطه نام ربی عقل قاری و ایتد صاحب دن اولیه دله قراشلر بیل ایلکی بورد ر اند صحر
 اخشامه دله بورد یعنی بوزردی حوقل و علا عهد لرین بوزن کسسه کراکامشابه قبلد سز
 قولدرین و کونه فصلدن نهی اید و بیورد (وَلَا تَكُونُوا کَالَّذِیْ نَفَضَتْ عَنْهُمْ اٰیْمَانُ بَعْدَ قُوَّةٍ اَنۡکُنَا
 دخی اولک شول قاری بیکه ایلکی بیلر بورد قد نصر کوره بوز مقندن بوزلش ر شسته لر قبلدی
 تخذون اٰیما نکم تَخْلَا بَیْنَکُمْ) و حالله که آند لر کزی را کرده مفسد اید نور سز (اِنَّ تَكُونُ
 اُمَّةً مِّنۡ اٰیْمَانٍ) اول سبیل که بر جماعت کند و سی مال و رجال جهندن بر جماعتدن زیاده
 اوله یعنی جو فکتر سبیل که بر جماعتله قلندرندن اوتری را کرده ما اولان عهد بوز مک (اٰیْمَا
 یَبْلُوْهُمُ اللّٰهُ) بولندن اوزر که بر شسته بوقدر که حوقل و علا بوکثرت و قلندر سبیل که مجرب
 اید نک معامله سی کبی سز که معامله اید ر (وَلِیُبَیِّنَ لَکُمْ یَوْمَ الْقِیَمَةِ مَا کُنْتُمْ فِیْهِ تَخْتَلِفُونَ
 و البتد سز کچون قیامت کونند بیان اید ر اول شئی که سز ایتد لختلا اید ر بکر چن ثواب
 و خیر ایلر سزه مکافات اید ر (لَوْ لَئِنۡ سَأَلْتُمُ اللّٰهَ لَجَعَلْکُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً) و اگر تکری خدا ایستد سز
 سزی دین اسلام اوزره متفق بر امت قیلار د (وَلٰکِنْ یُفَصِّلُ مَنۡ یَّشَآءُ) ولیکن ایستد و کفی
 مزاللک قور و ایستد و کفی توفیقله طوغر و بول کوسر که مقصد اعلا به نائل اوله
 و لکن سز (عَمَّا کُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) و البتد قیامت کونند ایستد کزدن صور بیلور سز (وَلَا تَخْذَلُوْا
 اٰیْمَا نکم تَخْلَا بَیْنَکُمْ) و اند لر کزی را کرده غد ر و خیانت اید نمکر (فَقَرَّلَ فَمۡ بَعْدَ بُوۤتِهَا
 که بر دبان ایمانک احکام پیدا ایتد کزدن نصر کوره سورجر (وَتَذَوُقُوا النَّوۤءَ) دخی عذابه نبوی
 دادر سز (یَا صَدِّقُ عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ) اول سبیل که وفاء عهد اولان خدا نک طریقتدن
 اعراض ایتد بکر (وَلَکُمۡ عَذَابٌ عَظِیْمٌ) و اخر تده سز کچون بر اولو اشکنجه اولور (وَلَا تَشۡتَرُوا
 بِعَمَلِ اللّٰهِ مِمَّا قَلِیۡلاً) و تکرینک عهدین و پیغمبرک بیعتن بر از عوض دینویه به تبدیل ایتک
 اٰیما عیند الله) تحقیق اکیم تکری تعالی فتنه اولان نعیم (هُوَ خَیْرٌ لَّکُمْ) کند و سی سز مغیر اولد
 قویش سزه و عذابتد کفری استیادن (اِنَّ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) اگر ارباب علم و تمیز زم سندن اید بکر
 ما عیندکم یثقل) فکزدن اولان شئی دو کسوب فانی اولور (وَمَا عِندَ اللّٰهِ بَاقِی) و تکری تعالی فتندن
 اولان شئی همیشه موجود در اصلا فانی اولد (وَلِیُبَیِّنَ الَّذِیْنَ صَبَرُوا وَاٰخِرُهُمْ) و البتد

کفار از بتی اوزره صبر ایدند . اجر نلین و برورز (یا یحسین ما کانوا یقولون) ایستادگی شینک
 بکرکی اینه (من عرجنا من ذکرنا و انشی) هر کس ارکان قسمیدن یادیشی مقوله سندن برکوز
 امش ایستادی (و هو مؤمن) و حال بوی اون کسسه ایمانه کشد (فلنحییته حیوة طیبه)
 البت انی بر پاکیزه یا شتمق یا شاد رز زرا او کونه کسسه با ایسه الحوائی معلومد و اگر فقیر در
 بی شبهه که قسمت فاعت اید و آنک سببیله اوقاتی حلاوت عیش ایله گذران ایدر (و یخیرکم
 آجرهم) و البت ایلر اجر نلین و برورز (یا یحسین ما کانوا یقولون) ایستادگی ایستک بکرک
 ایله یعنی ان کوز عملی ملاحظه اولوب جزای و بریلوراند فصره فلان اعمالک جزای
 اکا کوره و بریلور (فاذا قرنا القرآن) پس و لوفتکه قرآن عظیم الشانک تلاوتی ایمک استرس
 فاستعید بایله من الشیطان الرجیم) جناب و الجلاله العجا ایتکه طالب اول درگاه عزت
 سورمش ابلیس خبیثک شترندن (انه لیس له سلطان) تحقیقا که شیطان کند و برسلط
 یوفد (علی الذین آمنوا و علی ربهیم یوکلون) شول کیمسه لراوزره که ایمان کور و پروردکاری
 اوزره اعتماد ایدر (ایما سلطانا علی الذین یوکلون) علی التحقیق که ابلیسک تسلط برکیم
 اوزره بوقد و مکر شول کیمسه لراوزره تسلط ایدر که کند و به محبت ایدر و طاعت ایدر
 و الذین هم به مشرکون) و شول کیمسه اوزره که ابلیس سببیله کند و لر خدایه اورناق قلیج ایدر
 و اذا بد لنا ایه مکان ایه) دخی فجن برایت قرآنی بی منفع اید و برینه برایت قرآنی کورورز
 و الله اعلم بما یزک) و حق جل و علا ایندرد و کی شبهه دانا ندر (فالوا انما انت مفتری) کفار
 دیر یوندن غیری برسنه بوقد که سن یا محمد یلان غلیبی سن (بل اکثرهم لا یعلمون) دیک کور
 کی دکلر بلکه جوقلری حکامک حکم بیلوب صوابی خطاین فرق ایلر (قل زله روح القدس
 من ربک بالحق) سوبله قرآن عظیم الشانی حضرت جبریل ربکدن طوعر بغل مایند (لینبت
 الذین آمنوا) ناکه ایمانه کلا نلری اعتقاد لری اوزره ثابت قیله (وهذا فی نبی الشیطان) دخی
 طریق مستغنی کوسر ملک ایچون و اهل اسلامه مرده اولق ایچون قرآنی ایندرد کوردر بلکه
 ابوکلمه نام عجمی کسسه حضرتک حضورینه قرآنی او کرمک ایچون کجه نرده کوردر قریش بو حال
 اکا اولحق دید یلمحمد المصطفی ابوکلمه دن سوز او کونوب بر محمد دن منزل فراند دیو ایدر حق
 سبحا و تعالی بوابی منزل اید و بیورد (ولقد علم انهم یقولون انما نبعیکه بشر) دخی تحقیقا
 بریلور که کفار دیر محمد المصطفای قرآنی بشردن غیری برکیمسه او کرمک (لیسان الذین یقولون

ایله نبعی) شول کسسه نک دیر که سوز لری استقامتدن مخفی قیلوب آنک طرفه دوند
 عربی لسان دکلر (وهذا لسان عربی مبین) و کند ولره او قود بی کلام بیان و فضا صاحبی
 بر عربی لساندربوایکی جمله کفارک ایند و کی افرا به ابطالدربو وجهله که محمد المصطفی حقند
 دید یک کور سوز کوره مزبور اولان کسسه دن او کوند و کی سوز عجمی و زدن سوزنه کند و سی آن اکثر
 و قرآن عظیم الشان بر عربی سوز رادی نامل ایله اتی فهم ایدر سر سببیله بو سوز کاندن او کرمش
 اولور (ان الذین لا یؤمنون بایات الله) تحقیقا شول کیمسه لکه خلا نک یا نه ایمان کور و زلر
 لایند بریم الله) تکرری تعالی ایلر طوعر و بوی کوسر ز (و انهم عذاب الیم) و انلره برورد لوشکجه
 وار (ایما یفتری الکذب الذین لا یؤمنون بایات الله) خدا نک یا نه ایمان کور میا فلردن او که
 برکیمسه یلانی کند و نفستند ایتز (واولئک هم الکاذبون) و اول کوره کند و لردر کذب
 ایدنلر او که لری دکل کوردر بلکه کفار قریش حضرت عماری و اناسی و اناسی کفر ایتک اوزره
 اکراه ایدنلر بعد ما ناسی و اناسی قتل ایدنلر حضرت عمار ایستد کمری سوز لسانی اوزره
 اکراهله اجر ایدنلر حضرتک حضورینه عرض ایدنلر که عمار مرده و لک حضرت الله علیه
 بیوردیکه هر کور عمار دن بو کونه شی صادر اولماز او برکیمسه که تپه سندن خطر ناغنه دیک ایمانه شود
 بعد محضرت عمار اعلیه رف حضرتک درگاه معلا کسسه کلد حضرت الله علیه ایستد کوزینک یا شد
 سبیلوب دیک سکا اولد اگر کفار سن اکراه ایتکه دوزلر سندن دیک و کت سوزره دون بعد
 حق جل و علا بوابی منزل اید و بویورد (من کفر بالله من بعد امانه) هر کیمکه کند و ایمان کور
 خدا نک و خدا یثقی انکار ایلد عذاب مستحق اولد (الا من اکره و قلبه مطمئن بالایمان) مکر شول
 کیمسه کفر اوزره اکراه اولد و حال بو که کو کلی ایمانه ارام ایدنلر یعنی عقیده اصلا
 متغیر اولوب قصد بقا اوزره ثابت و لمشدر (ولکن من شرع بالکفر صدرا) ولیکن شول
 قسم که کفرله سینه سن کشاده قیلد یعنی آن اعتقاد اید و انکه خوش حال اولد افعالکم غضب
 من الله) انلر اوزره خدا دن بر خشم وار (و انهم عذاب عظیم) و انلره بر اولوشکجه اولور زیرا
 آنک جرمندن عظیم بجرم یوقدر (ذلك بانهم شجوا الحیوة الدنیا علی الاخره) اول خشم و عذاب
 اول سببیله در که انلر بلا شبهه حیوة دنیوی بی نعیم اید اوزره ترجیح ایدنلر (وان الله لهدی
 القوم الکافرین) دخی اول سببیله در که علی التحقیق از دجل جلاله کفر ایدن کروه طوعر
 بول کوسر ز (اولئک الذین طبع الله علی قلوبهم و سمعهم و ابصارهم) اول کوره مشول کیمسه

تکری تعالی کو کلامی و قولی و کوزلری و زره مهر و کس حق را که ایتمکدن و ایچنده ثامن
ایتمکدن ایبا بندیلر (وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْعَاقِبَةُ) و اولکروه کند و لورده عاقل غفلتده کامل اولاند
لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ أَخْسَرُونَ) حقا که بی شبهه انلر و برجهانده کند و لورده و تونلر
لَمْ يَأْنِ رَبِّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِن بَعْدِ مَا قُتِلُوا مَكْرَهُ عَلَى التَّحْقِيقِ كَيْفَ يَرُودُ كَارِكَ شَوْلِ كَرَكَه
کفار الیه معذب اولد قلرند نصکره و طنلرین ترک ایتدیلر (مُتَجَانِّمًا وَأَوْصِيَاءُ) صکره
فی سبیل الله جانلرین شوقلری و زره صبر ایتدیلر (لَا يَرْبُكُكَ مِنْ بَعْدِهَا) بی شبهه که
پروردگار اول ایتدیلر و حجت و صبردن صکره (لَعَفُورٌ) کچمشده واقع اولان نصبر
عفواید (رَجِيمٌ) بشللر کلامی سبیلده کچمده کند و لورین باواسر کر (تَوْمًا نَاقٍ كُلِّ
نَفْسٍ تَجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا) مذکور قبل اولو فتیکه هر جان انجق کند و دانندن اوتری خصم
اید و خلاصنه سعی ایدر (وَتَوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ) و هر جان ایشلد و کی شینک سراسو
کند و بیریلور (وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ) و کند و لورفضا اجر سبیلده ستم کور مش قبلها ز لکر
وَصَرَّ اللَّهُ مَلَا قَرْنَهُ) دخی تکر تعالی برکوی مثل قبلد یعنی آنی مثل قبلد برکروه که تکر
تعالی اوزر لینه نعمت انعام ایدر و نعلر کند و لورین بطران فیلوب کفر ایتدیلر بعد حق
سبحان و تعالی اوزر لینه بلائی مسلط ایتدی پس اول مثل اوله حق کویک و صفی بیان
اید و یور (كَانَتْ أُمَّةً مُّطِئَةً) ول کوی ایچند ساکن اولاند ایلر ایشقاوندن امن ارام
ایر لید (ثَابِتًا رَازِقًا رَعْدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ) انلر کچجک شسته لری هرور دن مستوی کلور
فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ) پس ایزد و اجمالک نعلرین شکر ایموب انکار ایتدیلر (فَإِذَا هِيَ اللَّهُ
بِأَسْمَاءِ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ) صکره حق جل و علا اول کوی خلقنه کیلجک شسته کبی کند و لورین قبلان
اجلغک و قورقونک ضررینی بيشنردی (يَا كَاثِبُونَ تَسْمَعُونَ) ایشلد کفر اسباب سبیلده (وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ) ستم اولسونکه مکه خلقنه کند و عشرینلرندن اولان محمد المصطفی
خدا دن رسالده کلدی (فَكَذَّبُوهُ) پس آنی تکذیب ایتدیلر (فَلَخَذَهُمُ الْعَذَابُ) کور عقب
کند و لورین اشکنجه الد (وَهُمْ ظَالِمُونَ) و حالده که کند و لورسمکار درلر (فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ
بِشِئْ جُلْ وَعَلَا سِرْ) روزی قبلد یعنی اسبادن بیکر (حَالًا لَا طَيِّبًا) پاکیزه حرامله فارشمه مش اولدی
حالده (وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ) خدا نک نعمته معترف اولوب ذات باهر الصفاته حمد و ثناء اید
اِنْ كُنْتُمْ آيَاهُ عِبَادُونَ) اگر کند و یه بالکر صبر ایدر ایدر بکر ایما لحرر علیکم البینه و الدّم و کرم الخیزر

بوندن اوزر که بر شسته بود که حق جل و علا اوزر بکره حرام قبلد بو عاقل ایموب اولشی وفاق
و طغور انق (وَمَا أَهْلُ الْبَيْتِ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ) دخی اوزر بکره حرام اولد شول شسته که بو عاقل دخی
محل تکرینک نامندن اوزر که بر نام ذکر اولتد (لَقَدْ نَسِيتُ عَذْرَاءَ بَاغٍ وَلَا غَايَةَ) پس بیکسه که
بو حرمها تک بر دین بیکه محتاج اولد و حالده که مطالب لذات اوله و نه حاجتدن ارتق
بیش اوله (فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ) بی شبهه که تکر تعالی مضطر اولان کاهن عفواید اول
خصوصه و خصت و بریکله کاهن یا نلق ایتمسدد (وَلَا تَقُولُوا لِمَا يُصِفُكُمْ إِلَهُ الْكَذِبِ
وَيُبَلِّغُكُمْ رُوحَهُ وَصَفَ بَاطِلٍ) و کی بلانندن اوتری دیکر (مَذْأَلًا) بو حالده یعنی بیکر و ساسبه
فانلرند اولان یوریلر کشیلر بیزه حالدر (وَمَذْأَلًا) و بو حرامدر یعنی یوریلر
فانلرند اولاندیشیلر بیزه حرامدر حاصل کلام بوکه لسانا کرا اوزر جاز اولان
سوزله دلیس بر شتی تحویر و تحلیل اینک (لَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا) ناکه تکر تعالی
اوزر بلائی بغلیه سز (إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبُ لَا يَفْعَلُونَ) تحقیقا که تکر
تعالی اوزر بلائی بغلیا نلر فور تملز (مَتَاعٌ قَلِيلٌ) ایتدیلر تحلیل و تحویر بر ازمفعد
و کثرت عذاب الیم) و کند و لور بر دلو اشکنجه اولور (وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا) دخی بن یهودینلر ندین
ایدن کسسته لرا اوزر (حَرَمْنَا مَا فَضَّضْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ) حرام قبلد شول شسته که
بو سوره نازل اولدن اول سورده انعامده اوزر بیکه او قور بغیر ایشا حرام قبلد (وَمَا
ظَلَمْنَا لَهُمْ) و اول اشیای اوزر لینه حیرانمکنده انلر مستم ایتدک (وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يُظْلِمُونَ) ولیکن کند و لور جانلرینه ستم ایدر لور بیکه نامعقول ایشلر ایتدک ایدر اول
اشنک اشرار و انفسیلده معاف اولدیلر (لَمْ يَأْنِ رَبِّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوْءَ يَجْعَلِ اللَّهُ
بِشَيْءٍ يَرُودُ كَارِكَ شَوْلِ كَرَكَه) نادانلق سبیلده بدکی ایشلدیلر (لَمْ يَأْنِ رَبِّكَ
ذَلِكَ وَكَمْ لَكُمْ) در عقب اول بدکده نصکره توبه ایدر اولک ایتدیلر (لَا يَرْبُكُكَ مِنْ بَعْدِهَا
عَلَى التَّحْقِيقِ) پروردگار توبه ایتدیلر نصکره (لَعَفُورٌ رَحِيمٌ) البته اول بدکی مغفرت
اید و توبه ایدنلری احسانله اسر کر (إِنْ أَزْهَقْنَاهُمْ نَارَهُمْ كَانِ أَتَمًّا) تحقیقا که حضرت ابراهیم خلیل بر امت
ایک یعنی جمیع کالاه جامع بر ذات شریف ایدک (فَإِنَّ اللَّهَ) خدا نک فرمانده مطیع و منقاد ایدک
حقیقا) جمیع ادیان باطله دن یوز چور مشد (وَلَمْ يَكُ مِنَ الشَّاكِرِينَ) و اریاب ترکدن
دک ایدک شسته که دیش انلر دن اولد یعنی زعم ایدر لره (شَاكِرًا لَا نِعْمَهُ) حق سبحان و تعالی اینک نعمت بر شکر

اینهاست (انجیاه) پیغمبر که ای منزه قیادت (و مژده الی غیره مستقیم) و مقصد اعلا یافا بلکند
 و اینهاست (انجیاه) و بوجها نده کار برانوار و بر ذک که جمیع خلقه کند و سود روی
 بر رویه و مکه قواهل ملل کا انشیا اید و مدح و شانس اید و کوزل اولاد و عمر طویل کا الحسان اید
 و آنکه فی الاخره لمن الصالحین) و بی شبهه که حضرت ابراهیم و برچانده اهل جنتند در (مکه)
 او حینا انک صکره یا محمد فرشته اید سکا خبر کو ندر د که (انما جعل مکه ابراهیم) توحید
 خصوصند و اکا دعوت اید حضرت ابراهیم ملته پیر و اول (جنوفا) حضرت ابراهیم بیان
 باطل و نه برحقه میل انش (وما کان من الشریکین) و اهل شرک دکل یک بلکه اهل توحید ک
 مقدس است (انما جعل المسبب علی الذین اختلفوا فیہ) بودند از که بر نشنه یوقد که شنبه
 نغظی از زم قیادت شول کیمش از که شانک پیغمبر لری از و از اختلاف اید بلر و انلر بود
 ملائکه سید که حضرت موسی کند و لره دیک جمعه کونک تعظیم اید که سوزین قبول انیموب
 دید بلر سبت کونیک تعظیم کاستر زرا او بر کوند که ایچند حق جل و علا کونک و برک
 بر انمنندن فارغ اولد پس حق سبحا و تعالی شنبه کونیک تعظیم کند و لره الزم اید و
 نغظیند از زر لینه چوق نشد اید (وان ربک لیخبرکم بینهتم يوم القيمة) و بی شبهه
 پرورد کارک از الرند محکومت اید در روز جزا (فیا کافوا فی تخلفون) اول نشنه ده که ایچند
 اختلاف اید (ادع الی سبیل ربک) پرورد کارک بولنه یعنی بن اسلامه خلق دعوت
 ایت (بالحکمة) حق اشکارا ایدن و شبهه لک فالدرن دلیل لره (والموعظ الحسنة) و کوزل
 اولان پندله و او خطابات مفعله و حکایات نافع در (وجار لکم الی هی حسن) و معاند
 غایتله مستحسن اولان مجادله ایله مباحثه ایت (ان ربک هو اعلم بمن نزل عن سبیلہ)
 تحقیقا که پرورد کارک کند و سی ابویلو و شول کسنه که طریق حقد نکرا اولد (وهو
 اعلم بالمرئیین) و کند و در طوغ و بولی بولانه دنا ندر در هر کیمش دنه (وان عاقبتکم) و اگر یکیمش
 عقوبت اید رسر (فما عاقبتکم فی) عقوبت اولد بی فکر کی بر عقوبت اید ک
 و کین صبرتم) قسم و لستو که اگر صبر اید بر عقوبت لردن و از کیمش (هو خیر لصا برین)
 بی شبهه صبر تمیک ارباب صبره انقام المقدن بک کدر (واصبر و ما یمیزک الا بالیة)
 و فاند که قانلمغک بر کیمش همتیله دکل را لا تکرینک توفیق و ارادتیله (ولا تحزن لعلکم
 و اهل کفر و زره ایمان دن بوز جو برد کاردن و تری غنا ک اوله (ولا نک فی صبیح نیا نکر و ن)

و اینک که حله از حشند طار فله اوله (ان الله مع الذین اتقوا و الذین هم یحشون) و بی شبهه خلیل و علا
 پر هیز اید نلره در که انلره نصرت و معونت اید و شول کیمش لره در که کند و لره
 احسان صاحب لیدر یعنی نلره همتیه احسان ایدر

شور کلا سره مکتبه و هی فاشه و احدى عشر ایه
 الحمد لله رب العالمین

شبحان الذی اشری عبده لیاک) شواکب نقصند نلر ایدرم شول پرورد کارک کند و قوی
 یعنی محمد المصطفی کیمش نک بر از مقدارتد کو تورد (من المسجد الحرام) مکه مکرمه نک محترم
 مسجد ندن (الی المسجد الاقصی) مکه دن اوزاق اولان مسجد د که یعنی بیت المقدسه د که
 الذی بارکنا حوله) شول بیت مقدس که دینک و دنیا نک بر کانی چوره سنک قبلدق زیر
 اول بقعه مبارکه حضرت موسی عصر نک پیغمبر لک عباد خانه سی اولد و اطرافند اولان انجار
 و انما احساب کلر (لثریه من ایتنا) ناکه قدر نلر ک نشا نلر ندن بر مقدارتد و به کوستر لم
 اینه هو السميع) تحقیقا کیم حق جل و علا کند و در محمد ک اقوالی ابواشید (البصیر) انک
 افاضی کابینگی کورن پس نلره کوره کند و به اکرام اید و مقرب قیلار مرید کیم حضرت صلی
 علیه و سلم باستو وقتند نصکره امهانی خانه سنک یا نلر یکین جناب رب العز ندن حضرت
 جبریل کاوب کند و بی غولبد ز قالدروب براق و زره بند که بعد طرفه العیند مسجد
 اقصا وارک اند نصکره سمواته عروج اید و رب العزقی کوزیله مشاهد ایلد و کند و به
 ینیه خطا بلر ایتد نه که کنا حادیت و سیرده مسطور در و بود کلو مکان لری کشت و کذار
 ایتد که نصکره مکانه رجوع ایلد و هنوزد و شکلی صورت و بود در مشا بر از مدله قطع
 ایتد استبعاد اولنما مق کرد زرا قدر نک میلانی و اسعدر بودند زیاده به تحمل وار
 و بو حالی اهل رسیق شمسک سیر ندن تحقیق اید بلر آنک جرمی یوز الشمس کر زکوه ارض کی
 کلور و اود قیقه نک اقل قلیند جرمی قدر مشا قطع اید رسر و رکشات عنایت
 ریاضیه ایله طرفه العیند سیاحت سموات و مافیهای ایتسه محل ریب دکلد ربغه
 صیاح وفق اولد که حضرت صلی الله علیه و سلم بولحوالی قریقه ایتد چون فهم لربنه کوره
 بوادین بر ارجال کورنیو عجیلنا یلر و ایمانه کلمش لردن بعض کسنه مرند اولد و بعضی ک
 ای کوره و اروب دید یلر و سنک بویله سوز سوبیلور حضرت ابی بکر رضی الله عنه انلره بویله

اوزره جواب و بر دیکه بوکلامی دیکه ایسه سوزنه مصدق در دبدیلرسن بوکونه سوزنه
 اکا نصیب بوقورسن بیوریک اندن اوزاق اولان شیشه انی نصیب بوقایدرو اولکونونک
 صد بقله تلقیب اولندی و بعضی کسینه لر بیت المقدسک وصفک صورت دیلر نهایت
 المقدس کندویه نمایان اولوب وصف ایتدی آنک وصفی ایشند کارند دبدیلر وصفه
 خط ایتدی پس دبدیلر اولمتدن کلان دوه کار باغزدن بر خبر و بر حضرت علی علیه السلام اول
 دوه لرک صایبستدن و احوالندن خبر و بودیک فلان کون کونشک طلوعی مجنده مکه به
 واصل اولور لر قافله نک ایلر وسند سببا چار بر آق دوه بورر محل معبود کلچیک قریتر
 بول یاشنه جیقوب کوردیلر حضرت علی علیه السلام وصف ایتدی کی منوال اوزره دوه لر
 کلد بولحوالی مشاهله ایتدی لر و بریسی ایمانه کلد بیلنک کرکیم معراج حضرتک روحله
 یابد نیله اولدیغنه اختلاف واقع اولشد اکثر علما بونک اوزره درلرکه بدنله واقع اولد
 و بوعثک نصیبی کتب احادیث و سیره مذکور در (و لفظاً اثبتاً مؤسسی الکتاب) دخی
 حضرت موسی نورانی و پردک (و جعلناه هدی لیبی اسرائیل) و انی یعقوبک اولادنه دهخالق
 فیلدق کاکه (الآن تجدوا من دوی و کیکه) بدن اوزره بر اعتماد ایدک معبود ایدنک
 ذریه من حملنا مع نوح) نذا اوزره منصوبدر یعنی ای حضرت نوحله کیده قالدرد بفر کسینه لر
 اولادی بکا اعتماد ایدک (انه کان عبداً شکوراً) تحقیقاً که حضرت نوح خدا نک نمخلوبینه مقدر
 چوق حمدوشا ایدیی بر بند ایدک (و قضینا الی بنی اسرائیل فی الکتاب) و یعقوب اوسا قلوبینه
 بر مقضی که تورانه کوندردک (لنفسکدن فی الارض مرتین) کیم البتد بر بوزنه ایکی کره
 فساد ایدرسن اولکسی تورانک احکامنه مخالفت ایلاری و حضرت شعبا اولدر مکر و ایچینه
 حضرت یحیی قتل ایلدی و حضرت عیسا صلبه ایتد کفر قصدا ایدک (و کنتن غلوا کبیرا) والنبد
 بر بولک بوجه لیمک بوجه نور ستر یعنی طاعتدن سرکشک ایدک و حد و کتجا اوز ایدرسن (فایلهاء
 وعداً و لهما) پس ایلک لربنک وعدا کلد که (تبعثنا علیک عباداً لنا) بزم مخصوص بر قوللر اوزر بیکر
 مسلط قیلر کوندردک بومضی صولک خلقت مخصوص لغید و زبر انردن مراد بابل اوزره بهر اسفک
 عاملی بخت نصر و نوابعدرکه (اولی بامین شدیدی) جنک خصوص قتی نور ایلر (فما شوا خیلال
 افریابار) پس قتل و اسیر و تارک کزک طلبنه اوطه لرکه اورتد سنه نرد ایتدی لر (و کان وعداً
 مقفولاً) و عقاباری برایشان ملی وعدا ایدک مریدر کیم قن بخت نصر اوزر لربینه غلبه ایدک و علما لربن

و سولکین قیدری و نورانی باندردک و بیت المقدس و برانه ایتد و بختنیک نفس بر ایتد (لنفسکدن
 لک الکرة طینیم) حکمره سزه دولت و غلبه و ننددک اول کیمیه اوزر که کند و لربن اوزر بیکر
 مسلط قیلشد و او اوله اولشدیکه اسفند بارک او علی بهر سرح ده سی بهر اسفند ملک
 وارث اولد قد بنی اسرائیلک جمیع دوتسا قلوبینه شفقت اید و شش شریفه دوندردک و اوزر لربینه
 حضرت دانیال پادشاه دکی پس شام زمینک فلان بخت نصرک نوابعی اوزره مسلط اولدی لر
 و ایتد تا که یاقوال و بیکن) و اموال و او غوللرله سز مدایتک یعنی ایدکیند بر بک صالذک
 چوق اولدی لر (و جعلناکم اکثر نفیرا) و جنکه کیدک و جمع اولان لر جهنمک اولکی جمعیت کزدن
 زیاده سزی قیلدق (ان احسنتم احسنتم لانفسکم) اگر ایلک ایدرسن کند و جانلر بکربا بولک
 ایدرسن (وان اسأله فلها) و اگر بد نک ایدرسن کند و کزه ایدرسن (فاز آجاء و عذلاً لآخره
 پس قنکیم صونکی عفا بک وعدا سی کلور (لیسوا و اوجوهکم) معبود قوللری کوندردن تا که
 بوزر کزکی یمان اید لر یعنی که نارغم و قسوت اوزر لربینه ظاهر اوله (ولیدخلوا المسجد) و تا که بیت
 المقدسک مسجدنه کیره لر (کما تخلوه اول مرة) نه که ایلک کزک اکابر دبلر (ولیتبروا ما عکوا
 تلبروا) و تا که غلبه ایتد کلری شی بر خوش اهلک اید لر و بوقضه ده ارباب تلر بک چوق
 اختلافی و اراشهر اوال بوک حق سبحا و تعالی فرس طائفة سن بر دخی اوزر لربینه مسلط قیلدیکه
 اکثر لربن طعمه شمشر ایدیلر کوردیلر که قن اوزر لربینه کمال غلبه لر اولد سردار اولان کسینه
 قیا کاهلربینه کیردک آند بر قیافان کوردک انلردن سور دیکه بوقان بچون قینور دبدیلر بوزر قیا
 قانیدر که بزدن مقبول اولدک دیک بکا خبرک صحیحی سوبلکزد دبدیلر صحیحی دید و کز سوزدر
 بوجوابله کفایا تمییز کند و لربن بجه بیک آدم قتل ایتدک و اول فان سکون ایتدی بعد کند ولر
 دیک خبرک صحیحی بکا اعلام ایدک بوقسه قو کزی قیرد بومضی ایشند کارند دبدیلر کجک
 بودر که بوقان حضرت یحییانک قانیدر کند و بی نالحق بره اولدردک کند لره دیک پس بوکونه ایشند
 اوتری حق سبحا و تعالی سزدن انتقام الورد بعد دیک ای بچی پروردکار که و پروردکاریمه معلوم
 اولدیکه سنک بوزنلند عشیرتک نه چکدی خدا نک اذنبه ساکن اول بوقسه جمله لربن قیرد
 بوکلامد نصکره باذن الله ساکن اولدک (عسی ربکم ان یخکم) شاید صونکی وقعه د نصکر
 حوقل و علا سزی سرکر (وان عذله عذنا) و اگر ایکنی وقعه د نصکره فسق و فجور و دوزرسن
 بزدخی عقوبت کزه دوزر (و جعلناهم لکم افرین حصیرا) و اربا کجک بچون دوزخی زندان قیلدک

و بودند نصر کرده بنی اسرائیل فسقه بودند بلکه محمد مصطفیٰ کذیب ابتدا یلیر چاقیل و علا کنند و
 اوزد لرینه مساطا ایندیکه قتل ابله و جلاد و ملن ابله و جزیه النفسیله کند و لرین قتل قتل
 این هذا القرآن یمیک لیتی فی قوم تحقیق که قرآن عظیم الشان طوعی بول کوسر رسول حالنه که
 کند و سبب جمیع حالانک اعد لیدر (و یبشیر المؤمنین الذین یعملون الصالحات) و کوزل اعمال
 ایشلین اهل ایمانه مزده لنددر (ان کتم اجرا کبیرا) علی تحقیق کند و لره بر اولو اجرت مقرر در
 و ان الذین لا یؤمنون بالآخرة) دخی اهل ایمانی مزده لنددر ر کیم صونکی سرایه ایمان کنور میانلر
 اعتد ناکتم غذا یا ایله) کند و لره بر در ناکه اسکنجه امانه قیلدق (و یبلغ الانسان بالشر
 و ادم او علی غضبه یحسد نفسی و مالی و زره بر مار نکله دعا ایدر (دعاهه بالخییر) ابو نکله دعا
 ایندیکه کی (و کان الانسان نجوا) و ادم او علی شتابا یلیری یک خاطریه خطور اید شیک
 و قوعنه تیز لیب عاقبه ثامل اینز (و جعلنا اللیل و النهار آیتین) و کیمه و کوندزی بکی
 نشان قیلد فکه بری بری اردند کلوب بر قراره سیرلر اولمعله قادر بخارک وجودینه
 دلالت ایدر (فخونا آیه اللیل) پس کیمه اولان آیتی ایشغله محاسبه (و جعلنا آیه النهار
 مبصره) و کوندز اولان آیتی ایشغله قیلدق (لنبغوا فضلا من ربکم) ناکه کوندز ایشغند
 پروردگار کردن صدور ایش استبا معیشه طلب ایدر (و لیعلموا عدد السنین و الحسب
 و ناکه یلارکهایسی و وعده لارک حشایله سز (و کل شیء) و امور دینه و دینو تیرد
 محتاج اولدیفکر هر سنه (فصلکاه تقصیرا) انی بر خوش بیان ایندیکه جمیع الناسی
 قبول اینز (و کل انسان الزمانه طلائره فی غفله) و هر آدمه عملی و کند و به مقدر اولان شیء
 بویند طوق کبی کند و به ملازم قیلد فکه اهل کد و سندن منفک اولار (و یخرج له
 یوم القيمة کتابا) و روز قیامتده کند و به اعمالی ایندیکه یارلش صحیفه جبقار روز (القیمة
 مشورا) جمیع اعمالی کند و به نمایان اولق ایچون انی ایشلش کورر پس کند و به دینلور (فرا کتابه
 صحیفه اعمالی اوفی (کفی بنفسک الیوم علیک حسابا) بوکون کند و خانک اوزر بیکه حشا
 جهنمدن کافیدر (من اهلک) هر کیم ملوغر و بولی بولوب ایندیکه کید رسه (فایما یقتدی
 لنفسه) بودند اوزر که بر شیء یوقدر که کند و جاته بول بولش اولد (و من مثل فایما یضیل
 نکلها) و هر کیم از غون اولد فقط کد و جانی و زره از غونا و نور (ولا ترزوا زره و زره
 آخری) و بر بول چکی جان بر بول چکی خانک بوکون چکر (و ما کما معذبین حتی یبعث رسولا

و بر طائفة تعذیب ایلیری کل ایلد کند و لره بر پیغمبر کوند منجه (و اذ اردنا ان نهلك قریة) دخی چکر
 اراده علیه عز بر کوی خلقنک اهل ککه تعلق ایدر (و ما کما یقر بها) و ل کویک ارباب تمنع فرمان
 ایلدک یعنی اندر مرسل اولان پیغمبرک لسانی اوزره طاعت ایتکه کند و لره فرمان ایلدک
 قفسقوا فیها) پس فرمانه مخالفتا یملری اجلد اینچند حد و کجا و زاید بیلر (حق علیها
 القول) پس کما زاید سبقت ایلدکله عذابک اولسلی و زلرینه واجب اولد (فقد قرأ ما نذیرا
 در عصا و کویک خلفه اهل ککه ایتکه کند و بی دیدن و برانه قیلدق (و ما اهل کتاب من المرون
 من بعد نوح) دخی حضرت نوحه نصر کرده زمانه لر خلقندن نیجه کسسه لری نابود قیلدق (و کوف
 بریک بیکو بعباد مخیر اصیرا) پس پروردگارک قوللرینک کما لرینه دانالو و بین القیمتند
 کافیدر که پنهان و اشکارا اولمش کما لری کند و بینا ایدر (من کان یزید العاجلة) هر کیم سریع الزوال
 دنیانک لذاتی ایشتر (عجلنا له فیها ما نشاء) اکا دنیاده نعمتلورن ایشتر و کرسشی نیز لوز
 یکن تربد) له لفظندن بدل بعضدر یعنی ایشتر و کرسنه به انی فجیل ایدر (و جعلنا له
 جهنم) صکره و وزحی کما امانه قیلدق (یصلیها) اکا کیدر (منفوما) ملح اولما مش (ملح
 خدا نکه جهنمدن سورلش (و من اراد الآخرة و سعى لها سعيها) و هر کیم اخری طلب ایدر و تحصیل
 ایتک ایچون کالائقی اولان چالشقی چالش (و هو مؤمن) و حال بوکه اول کیمسه خدا نکه
 وحدانیتنه و پیغمبرک رسالته تصدیق ایشتر (فاولئک کان سعیرهم مشکورا) پس اولر که
 آخرتک طلبنه و ایمانه جامع اولد یلر حق قتل قتل چالش مقبول ایدر (کلا ایتک) مذکور اولان
 ایکی گروهک هر برینه مدد ایدر (هؤلاء و هؤلاء) کلا لفظندن بدلد یعنی اول
 گروهه کفایتلری قدر و اول گروهه همتلری قدر ایدر (من عطا ربک) پروردگارک
 احسانندن (و ما کان عطاء ربک محظورا) دخی پروردگارک و بر کسی منع اولمش کدی
 یعنی کند و عطا سن دنیاده بفضل طریقله هر مؤمن و کافردن منع اینز (انظر کیف فضلنا
 بعضهم علی بعض) بق نیجه خلقک بر مقدار بق بر مقدار لری اوزره ایلر و ملوندق رزق خصو
 و الآخرة) اکبر و جات) و بی شبهه کیم او بر جهانک پای لری بوکون کدر (و اکبر و تقصیرا) و ایلر و
 طومق جهنمدن غایتله اولودر یعنی آخرت اولان تفاوت دنیانک تفاوتندن غایتله چوقدر
 زیرا انده اولان تفاوت جتنله و پایله لر به در و جتنله و طبقه لر به در (لا یجمل مع الله
 الاخر) ایزد و اجمال ایلر بر آخر معبود قیلد (فقد عذمتهم ما عذوا) که اگر انی ایشلر

جميع خصال ذمه جامع خدا نك طرفند جمله خيل نك محروم اولور سن حق نفسك اوزره
 جمع ائمه ملائكه نك ومؤمنك ذمى خدا نك عدم توفيقه (وقضى ربك) دخی پروردگار
 بر قطعي حكم ايتد بكة (الآن تعبوا والايمان) كند و سندن اوزركه بر كيشه عبدا ائمه سز
 وبأول الدين احسانا) وانا به وانا به بر خيلى اولك ايد سز (اما بلفظ عندك الكبر لحد هما
 اول هما) كرى انكده بر سى يا ايكيسى بركه ابر شور (فلا تفلح هما) خدمت نكده غلغلو
 فخرى ائمه ايدن سوزى انلره ايراد ائمه (ولا تفرح هما) اوزر لربه چيغرمه (وقل هما
 قولاً كريماً) و اوف ديه جك برده انلره بر كوزل سوز سويله (ولتفضل هما جناح الدار) و انلره
 تذلل و تواضع كنابى الحق قيل (من الرحمة) اوزر لربه زياده ايتدك شفقتدن يعنى
 انلره شفقت بوزندن زياده تواضع ايله زير اسكا محتاج اولمشلردر و حال بوكه سن قنوخلقت
 زياده كند ولره محتاج ايدك (وقل ربنا رحمتهم) دخی سويله اى پروردگارم انلرى اسركه (كانا
 ربنا في سبيلك) كوچك ككده بنى بسيلو شفقت ايتد كلركى (ربنا اعلم بما في نفوسهم
 پروردگار كر طبيعتلر كرده والدينك اكرام و عقوفلرندن اولان مشنه يه دانانلردر (ان تكفروا
 ضالحين) بدير و مادرك خدمتندن كوزل اعمال قصد نك اولور سكر (فانه كان لا واپين
 غفوراً) بى شبهه كيم خداى متعال والدينك خدمت نكده قصور ايتكدن توبه ايدنلره غايتله
 مغفرت ايديجيك (وانى ذا القربى حقاً) دخی سنكله قرايت صالحى ولا نه اوزر بكة لازم اولبو
 نسبتبه ينشتر صله احسان او كوزل عشرت كى حضرت ابوحنيفه رحمه الله بورد بكة قرايت
 صالحى فقير و محرم اولبو حق بوكه اوزر سینه اتفاق اولنه و بعض علما ديد بكة ذوالقربان
 مراد حضرتك قاربيد (والسكينة وابن السبيل) دخی يوفسله و ياننده مالى اوليان مشنا
 حقنه وير (ولا تبذر تبذيراً) دخی مال مقوله سن لازم اوليان بر مصرف ائمه (ان المبذرين
 كانوا اخوان الشياطين) تحقيقاً كه مسرف اولانلر شيطانلر ك برادر ليك يعنى شرده انلره مشابها
 وكان الشيطان لربه كفوراً) شيطان قسمي پروردگار ينك نعمته منكر ايدك (واما نرضى عنهم
 وكرزى القربى و مساكين وابن السبيل دن او تنوب بوز چو بر رسن (انقضاء رحمة من ربك
 پروردگار كدن برر و رطلاب ايتك حاله (نحوها) كه اولد و زى كلسنه اسيد بخلشن
 ناكه بچنك انلره و بر مسن (فقل لهم قولاً مبشوراً) پس انلره بر ملايد سوز سويله ناكه انكله
 كو كاربينه بر خوشلق حاصل اوله حضرت جابر دن مرويدد بركون سرور كائنات عافيه

الضلوا و تور مشايك براوغلان كلوب ديك يارسول الله انا هم سندن بركيلك كوماك ايتد خشر
 ياننك برزاد بولما مغلما كا بيور د بر ساعتدن بر ساعتك دك مبريت حكره بوزون اوغلان
 اناسنه كيدنجه كا سويلك وار حضرت صلى الله عليه وسلم سويله انا ما ركده اولان
 كوماك سندن ايتد اوغلان كلوب حضرت بوسوك سويلنجه حضرت بلا توفيق خانه سنه كير
 ارقه سندن اولان كوماك اوغلان و ربوبه عريان او تور ك نماز و فقى اولنجه حضرت بلال اذاع
 و برك خلق حضرتك نمازه چيقتنه منتظر اولد يلر عربا نلق سبيلك نمازه چيقتك حق سبحانه
 و تعالى بوايق منزل ايد و سورد (ولا تجعل يدك مغلولة الى عنقك) والكى بويكده بغلشن
 قبله (ولا تبسطها كل البسط) و انى دوكل اچق اچمه بوايكى جمله بخلك و اسرافك منعند
 نميلدر يعنى بخلك صفتيله متصرف اوله و عنوان اسرافله منعوت اوله (فلتعد ملوماً
 كه تكري تعالى قنده و خلق ياننده اسراف و تبذير سبيله ملامت اولمش اولور سن محسور
 در مائلا و محتاج كه اصلا برزادك اوليه (ان ربك يبسط الرزق لمن يشاء) تحقيقاً كه پروردگار
 ايتد و كى كسنه يه رزق واسع فيلار (ويقدر) و ايتد و كى كسنه طار فيلار (انه كان
 يعيايه خبيراً بهيماً) بى شبهه كيم حق جل و علا كند و قوللرينك احواله دانادرست كويچيد
 پس حكمتي اقتضا ايتد و كى شئ انلره ايهال ايدر (ولا تقنوا اولادكم خشية ايلادى) دخی
 او مشا قلكر كزى فقره قور قوسنل اولدر ملك (نحن نرزقهم و ايتاكر) بزانلره و سزه روزى
 و پرورد (ان قتلهم كان خطاً كبيراً) تحقيقاً كه قتل اولملرى بيسوك كاه ايدك (ولا تقرّبوا
 الزنا) دخی زنا فضله قصدايتك (انه كان فاحشاً) كه بى شبهه زنا فعلى بربدايش ايدى
 و ساء سبيلك (و غايتله بريمان بول ايتك بولى (ولا تقنوا النفس) دخی جان اولدر ملك
 البى خرم الله) شول جانى كه تكري تعالى انك اولدر مسين حرام قبلك (الا يا حيق) مكر طوفيله
 يعنى قن قنله موجب برايش ايتلر قتل اولمشي اساح اولور (ومن قتل مظلوماً) و هر كيم ناحق
 يه قتل اولنك (فقد جعلنا لولييه سلطاناً) بى شبهه انك مورينه متولى اولوب وارث اولانه
 برنسلط قيدر قائل اوزره (فلا تيسف في القتل) پس اولدر مكره اسراف ايتش و يعنى قاتلدر
 اوزكه بر كيسه اولدر مسن (انه كان منصوراً) تحقيقاً كه ولى مقول خدا نك فرمانيله
 و حكامك معاونيله باردم اولمش ايتك (ولا تقرّبوا مال اليتيم الا بالتي هي احسن) دخی و كسر
 ماله بروجله بقلشمك مكر بر طريفه كه كند و سى غايتله كوزلدر يعنى بيمك ماننده سزه وجه

مقولایله تصرفا بیک جائز در (حق بیگ اشک) اولوقه ده که او کسز قوته بر شور یعنی الخ
اولادک (و اوقوا بالعتق) یعنی حق جل و علا سز که بغلده یعنی بمانی برینه کورک (ان العتق
كان مستولاً) تحقیقا که بمان بر مطلوب امراید که کند وی بغلیاندا بفاسی طلبا و لنور
و اوقوا الکيل اذاکلتم یعنی اول محل که برسته او پسر سزا و بچکی تمام ایدک (و زبوا الفسطل
المستقیم) یعنی برابر اولان نراز و یله چکک (ذلک خیر) و بچکی تمام ایدک و درست نراز و ده
چکک بکر کرد (واحسن تاویل) یعنی عافیت جهندن غایتله کوزلدر (ولا نفق بالنفس
لک یعلم) یعنی تابع اوله شول شبیه که سکا انکله بر بیکای ولیه (ان الکشف والبصر
والفؤان تحقیقا که قولاق و کوز و کول (کل اولیک کان عنه مستولاً) بواج عضو
هر یک کند و نفسند او تری مور لیلیک یعنی اند نه مور در که صاحبک فنی ایش ایلده
سنه استعمال ایدر (ولا تمس فی الارض محراً) یعنی بر یوزند بکتر یوریشی یوریمه (انک
کن تحرق الارض) که بی شبهه سن برک باصفه که بری دله جک دکلسن (وکن تبکخ الجبال
طولا) و باشکی بوقار و قالدر مغله اوز نلق جهندن طاعله ابر شجیک دکلسن (کل ذلک
بومقامه مذکور اولان بکری بشخصیت (کان سیئه عند ربک مکروها) بونلرک منبانی
مقوله پرورد کارک فتنده برید ایش ایلک (ذلک بما اوتی الیک ربک من الحکم) بومذکور
اولان احکام پرورد کارک فرشته ایلده سکا کوندر و کی احکامدندر (ولا تجمل مع الله الهما
آخر) و از دوا بحلال ایلده بر آخر معبود قبله (قلنی فی جهنم) که دو نضده صال نور سن
ملوما مذکور) ملامت و لغش خدا نک رحمتن سورلش اولدیغ حالده (افاصفیکم ربکم
بالبین و اتخذ من الملائکة اناثا) استفهام بومقامه انکار اچوند یعنی لا تو وروامیدر که
حق سبحا و تعالی سز یار ککله و محض قبله و کند و فرشته لردن قیر لایدن بواش غایتله
مستبعد در (انکم لتقولون قولا عظیما) بی شبهه سز اولو سوز سولر سن (ولقد صرنا
فی هذا القرآن) و تحقیقا کیم بوقراند و جوه متعد دایله بر معنائی ابراد ایدک (لیذکر فی تاک
فیضحت پذیر اوله (وما یریدکم الا تقوا) و معاند اولان کافرله ار تر من الاحقندن اورکک
فلو کان مع الله الهة لکما یقولون) سوله اگر خدا لیه متعدد معبود دلر اولسیک نه که
اهل شرک دیرلر (اذا لا یبقوا لی ذی القربى سبیلاً) البته اول وقت عرش ایه سنه
بر یول اید نور کرد که انک ازاله سنه سعی ایدر و کز نه کیم ملوک بری بریله و یله ایشلر

سبحا) حق جل و علا ذاته لا یتقوا لیان صفاتن منزله اولک (و تعالی عما یقولون علوا کبیرا
و حق کفارک دید و کسوزن بر اولو یوجه لک یوجه لک (سبح لله السموات السبع و الارض
و من فیهن) و کند و یه یک کول و زمین و اچلرند اولانلر تریه کورلر (وان من شیء الا لیسبح
بحمد) و هیچ بر سنس بر قند الا خدا نک مدح و شنا سکه مقارن اولدیغی حالده تریه ایدر (ولکن
لا نقفون مستقیم) ولیکن سز انلرک تسبیح لری فیم ایز سز (انه کان جلیلا و سبیه که
حق جل و علا حلیم ایدیکه عقوبتکری تعیل ایدر (عقورا) سز دن توبه اید نه جوق غفرل ایدیکه
واذا قرأت القرآن) و اولوقه که قرانی او قور سن (جعلنا بینک و بین الذین لا یؤمنون بالآخرة
حجابا مستورا) اراکه و روز جزایه تصدیق کور میا نلرک ارا سندن بر کورلر برده قیلار ز
چون قرآن عظیم الشان لفظ و معنا جهندن معجز ایدکی انکار اید نلر و اثبات ایدک شول شبیه که
کند و لری بر معابد معناسی فهمندن و لفظی ادراک ایتکدن هین یورده (وجعلنا علی قلوبهم
اکتة ان یفقهوه) و کوللری اوزر برده لر قیلدق تاکه قرانی فهم ایتیه لر (و فی اذانهم و قرا
و قولقرند بر اعراق قیلدق تاکه فی ایشمیه لر (واذا ذکر ربک فی القرآن وحده) و قیر و رانده
پرورد کارکی بالکمز اکتوب انکله کفارک معبود لری ذکر ایز سن (ولو اعلی اذ بارهم نقور) حق
سوزی ایشمکدن کسه لرا اوزر قیر و دوزلر (نحن اعلم بما یستمعون) بزدانلر سز شول شبیه که
انک سبیلله استماع ایدر لر (اذ یستمعون الیک) فچن سنک سمکده قولاق طوترلر (واذ یخبرون
و قیر کند و لرا سز و یلشور لر یعنی بر انلرک مقصدی بختی یلور ز اولوقه که سنک سمکده
قولاق طوترلر و اولوقه که بری بر یله کیزلی سوز سولشور لر (اذ یقول الظالمون ان یتبعون
الارحدا مستورا) مذکور قبل اول وقتی با عیذ کستمکار اولان مشرک صیحا کوا به دیرلر سز و میوز
الابر سحر و لغش کشیه (انظر کیف صرنا لک الامثال) بویجه سکا مثل لری اوردیمر که سنی ساحر
و ساعر و مجنون تشبیه ایدیلر (فضلوا فلا یستطیعون سبیلاً) پس طریق حقدن کراه
اولو بطوغری یول بولعه قدر نلری اولک (وقالوا ائذا کما عظاما و زفانا) یعنی کفار دیدیلر
ایا اولوقه که بزکولر و اوافق طیراق اولور ز (وا انا لکعبون خلاقا جدد) علی التحقيق
بزکوند رلش قیلور میوز برینکی یارد لمدق (فل کونوا حجارا و حطباً) سوله طاش یار میز اولک
او خلقا مما ینکبر فی ضد و رکمن) یا سینه لک زده بیوک طوئد یغکر سنه دن بر یار و لش اولک
البته بعد الموت زند قیلور سن (فسیقولون من یعیدنا) پس بلا شبهه کیم دیرلر

اولد و كز د نصركه بزي كيم زند قباله (قُلْ الَّذِي فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ) سويله سترى عاده ايدرسول و بزرگوار
 ايلك كز طبر افدن سترى ايجاد ايلك (فَسَيُنْجِي غُصُونَكُمْ مِنْهُ) بولا مد نصركه فجب واستهزا
 يوزنك باسارين سمتكه در درلر (وَيَقُولُونَ سَتَىٰ هُوَ) و درلر بوجبت و شتره زمان اولور (قُلْ
 عَسَىٰ اَنْ يَكُونَ قَرِيْبًا) سويله نيك اناك اولسي يقين اولم (يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ) اولكونكه
 حوسب شما و تعالى مخرج و مخرج و شاسيكه ملائكت ولد بغير حاله اجابت ايدرسول اخبار د
 كه شد كه خلق قور دن چيقد قلرند باسارند طبر افدن سترى سلكوب برلر سبحانك الله و محمدك
 وَظَنُّونَ اَنْ لَّيْسَ لَكَ اِلَٰهٌ اِلَّا قُلُوبُهُمْ) و قيامت ز حنندن كان ايدرسول كيم دنيا ده اقامت ايتد بكنز لا
 برانمذت (وَقُلْ اِنِّي اَدْعِيَكُمْ لِمَا اتَّقُونَ) دخی مؤمن اولان قولر بيه سويله كفاره ديسولر
 شول سوزيكه كند و سى غايله كوزلد (اِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَكُمْ) زبرا على التحقيق كيم ابليس
 شق ازلنده شروع ايدرسول (اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا) تحقيق كيم ابليس
 شق آدم اوغلنه عداوتى اشكار ايدرسول (وَلَكُمْ اَعْلَمُ بِكُمْ اَنْ يَشَاءَ رَحْمَتُكُمْ اَوْ اَنْ يَنْزِلَ عَلَيْكُمْ
 بولا لاهى مى احسن كلمه سنه نصير در و ما بينارند واقع اولان جمله معترضه در پس معنى بويله
 اولور كه قولر بيه سويله كفاره ديسولر كيم نكر كيم حال كره اعلمد ايترسه سترى اسر كر ايترسه
 سترى عذاب قباله (وَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا) وسنه اوزر لرينه نكها كوند رمدك ناكه
 ايمان اوزره كند و لرين جبر ايدرسول انجق سنى بشير و نذير كوندردك پس آنلره مدار ايله واصحابك
 فرمان ايت ايلر له بخشى كچسولر كور ديلر كه قبيله قريش استعابند بلكه ابوطالبك او كسرى
 پيغمبر اوله و آج و جبالق اولان كسره اصحابى اوله لحي سبنا و تعالى آنلرك كلامنى در ايدوب
 يوردد (وَرَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ) دخی برورد كار كوكورده و برده اولان كسته لره
 مر كسدن دانا تر در پس نبوت قولار بيه ايتد كنى انتخاب ايدرسول (وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ
 و بيه كيم پيغمبر بر مقلد اوزره ايلر و طوبى فضائل نفسانيه ايله غايله محلى اولد فكر
 اجلدن و علائق جسمانيه دز زياده متبرى اولد قلرندنا و ترمى نه كثر اموال و اتباعه ايلر كبر مقلدي
 بر مقلد اوزره فضيل ايتدك و ايتدك اود زبور) و حضرت داوده زبور كتابى و بر دك پس اناك
 شخ اول كابله ايتدك نكند و بيريان پادشاه قله ايتدك (قُلْ اَدْعُوا الَّذِيْنَ رَعَيْتُمْ مِنْ دُونِ) سويله
 دعا ايدرك سول كچسولر نكردن اوزر كمالى معبودلر كان ايدردك (فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّمَرِ عَنْكُمْ
 كه فقر و قسط و خسته لك كيم ايدركى سترن قالد رمغه قدر قلى بوقدر (وَلَا يَخْوِفُهُمْ) كونه اول

بدلكى سترن قالدروب اوزر كه يه صالغه ليا قلى و ار (اُولَٰئِكَ الَّذِيْنَ يَدْعُونَ) رسل
 و ملائكه دن اولر و كوكه كفار كند و لره عبادت ايدلر (يَتَّبِعُونَ اِلَىٰ رَبِّهِمْ اَلْوَسِيْلَةَ
 پروردگار لرينه طاعتله تقرب ايتك ايتلر (اَتَيْتُمْ اقْرَبَ) بدل بعضدر رينغوت
 لفظندن بعضه انلردن يقينك اولان كسسه نكرى تعالى به طاعتله تقرب ايتك
 ايتلر پس زياده قري اوليان بالقدرى الاولى تقرب ايتك ايتلر (وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ
 وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ) دخی خداك رحمتله اميد ملوتمشله و عذابدن قور قلر پس بيه
 سترى معبودلر كمان ايدرسول (اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ تَحْذِيرًا) بى شبهه كيم
 پروردگار كك اشكجه سى صافمليدى سزا و ادر كه هر كس اندن صافقه رسل
 و ملائكه به و ارنجه (وَ اِنْ مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُّهِمَّكُمْ) و هج بر كوى بوقدر الا كس
 بر آنك اهله موله يا قير مغله نابود قيلمير (قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ) روز قيات واقع
 اولدن اول (اَوْ مَعَدَّ يُوشَعْنَا عَذَابًا شَدِيدًا) يالى برقى اشكجه ايله تعذيب ايدلر
 كان ذلك في الكتاب مستطورا) بو خراب و قلى لوح محفوظده يانلش ايدرسول
 حديث شريفده وارد اولمشدركه كويلر دن كصكره و برانه اولان مدينه منوره
 و ما متعنا ان ترسل يا لايات) دخی قريش اقترح ايتد كلرى يانك كوند رمسندن
 بزي برمنه منع ايتلدى (اِلَّا اَنْ كَذَّبَ بِهَا الْاُولُوْنَ) الاعاد و نمود كيم كشارك
 نكذيب ايتكلرى اقترح ايتد كلرا يان (وَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ) و قبيله ثموده دوه
 و بر دك طلبلر بيله (مُتَّبِعِينَ) كورمك آيه سى برينه اولد بيه حاله (فَطَلَّوْا بِهَا
 پس آن سكر لكه كند و جانلرينه ستم ايتد بيلر (وَمَا تُرْسِلُ بِالْاَيَاتِ اِلَّا تَخَوِيفًا
 و مقترح اولان اياتى كوند رمرز الا استيصال ايدن عذابك اينسندن كند و لرين
 قور قلى ايچون پس اول ايات كلكد نصركه ايمان ككزلر سه اوزر لرينه عذاب
 نازل اولور (وَ اِذْ قُلْنَا لَكَ) و ياده كنورا و لوقت كيه سكا ديدك (اِنَّ رَبَّكَ اَخَاطُ
 بالنايس) بى شبهه كيم پروردگار ك فريشى اهلاك ايتدى بولا مبدرك و قصه
 مژده در و اريس كه برامحقق الوقوعدر لفظ ماضيله تعبير اولدى (وَمَا جَعَلْنَا
 الرُّؤْيَا اِلَّا آيَاتٍ لِّاُولِيْ الْاَبْصَارِ) و عام حديثه ده سكا كوسترد و كز واقعه نى برمنه
 قلمدق الخلق ايچون برفته مرويد كيم حضرت صلى الله عليه وسلم علم حقيقيه

گورده که کند و سی مکه به کبر و ب افعال عمره برینه کنوردی پس اول سنه مکه به
 توجه ابتدای مشرک کرد و بی مکه به کبر مکه قوبد یل اهل ففاق بوحالی کورد کلرند
 اطالة انسان ایدوب دید یلر واقعه سید رست جیقدی و بیلد یلر کیم حکم الهی
 بونک اوزره واقع اولدی که بواقعه نك تعبیری سنه آنیه اوله جقدر (والتَّجَرُّ
 الْمَعْنَوِيَّةُ فِي الْقُرْآنِ) دخی قرآن عظیم الشانکه لعنی مذکور اولان انجی قبلد قالایرفنه
 وانجک ملعون اولسندن مراد آنی اکل ایدنلرک ملعون اولمیلر دکنجن اهل شرک دوزخ
 لیچندک شجره ز قومک بضمی امیشد یلر متعجب اولوب مبد یلر محمدا دعا ایدر که
 دوزخ طاشی یلندر صکره دونوب دیرایچندک انج بتر بوبرا مرغیبدر ولیکن
 بیلد یلر که سمنلک قوی میامشد یا ندر نمایان وه وه قوشی کوزی وقیز مشهوری
 بوند یغندک بغر سقلرین یا ندر نمایان پروردگار قادر در که دوزخک برانج پیدا
 ایدک کیم آتش آتی یا ندر میه (وَنُخَوِّفُهُمْ) و انواع نخوفله کفاد قورقندر دوز
 فایزیدک هرا لاطیفان کیم (پس اهل تخویف آنلر بر اولو سرکشلکدن اوزکه
 برسنه آرئرمز) (وَاِذْ قُلْنَا لِلْاَنْجِلِیَّةِ اسْجُدْ وَاِلَآدَمَ) و یاده کورنجن فرشته لره دیدک
 حضرت آدمه تعظیم بوزندن سجود ایدک (فَسَجَدَ وَاِلَآ اِبْلِیْسَ) در عقب قولری
 سجده به وارد یلر انجی ابلیس سجده ایتدی و اولحل که سجود ایتد و کندن
 اوتری حق جل و علا کند و بی تویج ایتدی (قَالَ مَا نَجِدُ لَکَ مِنْ خَلْقٍ طَیِّبًا) دیدی چامور د
 براند یغک کیم به سجده ایدرمی یم (قَالَ رَآیْتُکَ هَذَا الَّذِی کَرَّمْتَ عَلَیَّ) بردخی
 ابلیس دیدی ککا خبر و پر بویکیمه دنکه بنم اوزر میه آنی مفضل قبلد لک
 بنه کند و سن تقضیل ایتدک (لَیْسَ اٰخِرُیْنِ اِلَیَّ یَوْمَ الْقِیَمَةِ) جناب عزتکه قسم اگر بی قیامت
 کونه دل صاغ فوبرسن (لَا تَخْشَیْکَ دَرِیْتَهُ اِلَآ قَلِیْلًا) البته آزد مغله اوشا قلمستو
 اولورم مکرانلردن از کیمه لکه آنلر مقاومت ایتکه قدرتم یوقدر (قَالَ اَذْهَبْ
 حَقَّ جَلَّ وِعَلا ابلیسه دیدی طلب ایتدک شیه واریعی حضور عزندن دور اول ایتدک
 ایشه کک (فَنَنْعَمْکَ مِنْهُمْ) پس حضرت آدمک اولادندن هر کیم سکا اویر (فَاِنْ جِئْتُمْ
 جَزَاؤَکُمْ جَزَاةً مُّوَفَّوْرًا) بی شبهه کیم دوزخ سزاکزد و بر سزاکم اصلا کسکلی
 اولماز (وَأَسْتَفِیْزُ مِنْ اَسْطَیْعَتِ مِنْهُمْ یَصُوْنُکَ) و انلردن بونکلر که قادر اولد یغک

کسنه بونکلرکد رفساده دعوت انج کلر (وَأَسْلَبْ عَلَیْهِمْ بِحَبْلِکَ وَرِجْلَکَ) و انلر
 اوزره آتی و بیان اولان اتباع و انصار کله چیغیر (وَسَّاءُ وَکِبَهُمْ فِی الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ
 و اموال و اوشا قلمرده انلر اورتاق اول یعنی انلر باعث اول که اموال و اولاد
 بردن قزانوب لازما و لیان یزه صرف ایدلر و اوشا قلمری دخی اسبابا عمرها
 ایلر تحصیل ایدلر (وَعَدَهُمْ) و انلر باطل وعده لر ویر (وَمَلِیْکُهُمُ الشَّیْطَانُ الْاَعْرُورُ
 و ابلیس شیطان الدنمقدن اوزکه آنلر بر شی و عدا یتمز (اِنْ عِبَّیْتُکَ لَکَ عَلَیْهِمْ سُلْطَانٌ) تحقیقا
 غلص اولان قولرم سکا اوزر لرینه تسلط یوقدر (وَلَقَدْ بَرَّکَ وَکَیْلًا) و ابلیسک شرنند
 محفوظ اولغنه پروردگار و اعقاد ایتک جهندن کافیدر (ذَکُمْ الَّذِی رُجِیَ اِلَیْکَ الْفَلَکَ فِی الْبَحْرِ
 پروردگار کز اول قادر بخاردر که کئی سزکچون دریاده یورقندر (لَیْسَ فَاوَمِنْ فَضْلِهِ) تاکه
 سزده اولیان امنعه و قرنجی کند و کرمندن ایسته به سز (اِنَّهٗ کَاذِبٌ رَّجِیْمٌ) بی شبهه کیم
 ایزد جل جلاله سز سز چوقا سز ایدیکه سز اولیان اسبابک اسبابی سز منیا قبلد تاکه
 انلری آسانلکه تحصیل اید سز و ایدامسکم الضمیر فی البحر) و اول وقتکه دریاده غرقک خوفی
 سزده کک (مَنْ لَمْ یُؤْمَرْ) خاطر کزدن کیدر هر کیمه امور و حوادث کزده کند و بی چیغیر سز
 (اِلَآ اَیَّاهُ) انجی ایزد ذوالجلال حضرت قلمری که اولحل کند و سز خاطر کزده کور غیر سی کلر (قُلْ
 نَحْبِکُمْ اِلَیَّ اَلْبَیْتِ) پس اولو فتکه غرقدن بیابان طرفنه سز قور نردی (اَعْرَضْتُمْ) توحید
 یوز چوپروب بتلرک عبادتیه تویجه ایتدک (وَلَا اَنْ اَنْسَا اَنْ کُفُّوْرًا) و بشر مقوله سی
 نغملری انکار اید بچیدک (اَفَاْمِنْتُمْ اَنْ یَخْشِفَ بِکُمْ جَانِبُ الْبَرِّ) غرقدن خلاص اولد یغکردن
 صکره امین اولد کز میکه خدا عز وجل بیابان طرفی سز که چو کفره (اَوْ یُرْسِلَ عَلَیْکُمْ
 خَاصِفًا) یا خود امین اولد کز میکه اوزر یکزه بر طاشلی روزگار بولیه (لَا یَجِدُ وَاَلَمْ یَجِدْ
 صکره سزده بر معتد کیمه بولز سز که سز اول بلادن صاقلیه (اَفَاْمِنْتُمْ اَنْ یُعِیْذَکُمْ فِیْهِ نَارٌ
 اُخْرٰی) یا خود امین اولد یکز میکه بر دخی سز دریاده دوندک (فَبُرْسِلَ عَلَیْکُمْ فَاَصْحَابُ الْاَنْجِلِ
 پس بیلدن بر قیزنجی سنه اوزر یکزه بولیه (فَعِیْرَکُمْ بِمَا کَفَرْتُمْ) پس ایدک کز کفر سببیلر
 سز صوره بوغه (لَا یَجِدُ وَاَلَمْ یَجِدْ) صکره سزده اوزر یکزه بوله من سزده بیبعا
 آنک سببیلر آردمنه دوشر بر مطالبه ایدنجی (وَلَقَدْ کَرَّمْنَا بَنیَّ اَدَمَ) و تحقیقا کیم آدم
 او غولرین حسن صورتله و اعتدال مزاجله و عقل بله و نیجه خصا لله مکرر قبلد

وَقَدْ عَلِمْنَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ دُخَانًا يَنْجِي طَوَارِلَهُ وَدِيَادَهُ كَيْلَهُ فَالْدُّرْدُقُ
وَرَزَقًا مِّنَ الطَّيِّبَاتِ دُخَانًا يَكْبِرُهُ أَوْلَانُ طَعَامِهِمْ أَلْفُ دُوْزِي قَبْلَهُ (وَقَضَّيْنَا قُلُومَ
عَلَى كِبَرِهِمْ مِّنْ حَلْقِنَا فَتَضَيَّكَ) دُخَانًا يَنْجِي طَوَارِلَهُ وَدِيَادَهُ كَيْلَهُ فَالْدُّرْدُقُ
تَضَيَّكَ (يَوْمَ تَقُودُ عَوَاكِلَ أَنْفُسِهِمْ) مَذْكُورٌ قَبْلَ أَوَّلِ كَوْمِكُمْ مَرَكُوهِي مَقْدَرُ الرِّيَاسَةِ
شَيْئًا نَامِيْلَهُ جِيغَرُورْزِي مَرَامَتِ بِيغِرْ لِي دِيْلَهُ نَدَا أَوْلُوْر لِي مَرَامَتِ مَحْدِيَا مَتِ عَيْسُوْكَ
يَلْخُودُ كِنَا بِلِي دِيْلَهُ بَا اَهْلُ الْقُرْآنِ يَا اَهْلُ الْاِنْجِيلِ كِي يَادِيْنِ يَابَنْدِ بِرِ مَقْدَمِ كَسَنَه نَك نَامِيْلَهُ
يَا حُفْ يَا شَا فَعِي كِي (فَنَ اَوْي كِنَا بِرِ يَمِيْنِهِ) بِيْسِ اَوَّلِ كِي كَسَنَه نَامَةُ اَعْمَالِي مَاعِ اِلِيْلَهُ وَبِرِ يَلُوْر
قَاوْلِيْكَ يَفْرُوْنُ كِنَا بِرِ اَوَّلِ كَرُوْه نَامَةُ اَعْمَالِيْ رِيْنِ اَوْ قُوْر لِي (وَلَا يَطْلُوْنَ قَبِيْلَكَ) وَبِرِ يَدِ نِيْشُوْ
سَتَمِ كُوْر مَشِيْ قِيْلَمَا زَلِي (وَمَنْ كَانَ فِيْ هَذِهِ اَتَمِي) وَهَرَكِيْمِ بُوْجِهَانَكِ طُوْغَرِي كُوْر مَكْدَنِ كُوْر اِيْشُوْ
فَهُوْ فِيْ الْاٰخِرَةِ قَانِي) وَدِي كَسَنَه اَوْرِيْجِهَانَكِ دُخَانِي طَرِيْقِ نَجَاتِي كُوْر مَكْدَنِ كُوْر دُرْدُقُ (وَاَصْلُ سَكِيْلَتِكَ
وَبُوْلِ بُوْلُقِ جِيْمَشْدَنِ كُوْر دَنِ اَزْ غُوْنِدِ اَوَّلِ سَبِيْدِ نَكِ كُوْر مَكْدَنِ اَسْتَعْدَادِ كُنْدِ وَسَنَدِ الْاَكْلِيَّةِ
زَانِلِ اَوَّلِ كُوْر دِيْلَهُ كِي قَبِيْلَةُ نَقِيْفِ سُرُوْر كَانَا نَدِيْدِيْلُوْر سَكَا اِيْمَانِ كُوْر دُرْدُقُ بُوْشِيْلَمَكِ بَرِي
بِتِ بَرِ سَتَلِكِ اَوْزَرِ بَرِيْلِ قُوْبِي سَنِ وَنَمَا زِدِ رُكُوْجِ وَسَجُوْدِ اِيْمِيْلَهُ لَمِ وَنَدِ كَلُوْ اَوْزَرِيْمِ رِيَا بُوْر جِي
وَارِيْزْدَنِ سَا قَطَا اَوَّلِهِ وَنَدِ قَدَرَكِهِ رِيَا لُوْ مَالُوْر اَوْزَرِ اَوَّلِهِ وَظَانِفِ اَوْلَانِ مَكَا نَمِيْ مَكَّة مَكْرَمَتُهُ نَك
حَرِي كِي حَرْمَرَا يَدِ سَنِ وَاَكْرَسَدَنِ خَلْقِ صُوْر لُوْ كِي بِيْجُوْنِ بُوْنَلُوْ بُوْيَلَهُ اِيْتَلَكِ سُوْبِلَهُ تَكْرِيْ تَعَا
بُوْ نَكَلَهُ فُوْر مَانِ اِيْتَلَدِيْ نَا كِه بُوْ خَصَا نَصْلَهُ عَرِيَا اَوْزَرِ اِفْتِخَارَا يَدِ لَمِ بِيْسِ حَقِ جَلِ وَعَلَا بُوْ اِيْتِيْ مَنَزَلِ
اِيْدُوْ بِيُوْر كِي (وَإِنْ كَادُ الْبَقِيَّتُوْنُكَ عَنِ الدِّيْ اَوْحِيْنَا اَلْيَكُ) وَتَحْقِيْقُ كَبُوْر مَانَقُهُ نَقِيْفِ
بَقِيْلَشْدِ يَلِرَكِهِ سَكَا كُوْنِدُرْدُقُ وَكُرَا حَكَا مَدَنِ سَنِي وَنَدِرْدُقُ بِنَشْتِيْ يَه مَالَهُ لِي (لِنَقْتَرِيْ عَمَلِنَا اَعْمُوْرُ
نَا كِه سَكَا وَحِي اِيْتَلَدِيْ وَكُرْزَنَسْتَه دِنَا وَزَكِهِ اَوْزَرِيْمِزَه بَرِشِيْ اِفْتِرَا يَدِ سَنِ) (وَإِنَّا لَا نَخْذُوْكَ غَلَا يَلَا
وَاَكْرِخُوْ اَهْلِيْمِنَه نَبِيْتِ اِيْدِرْدُقُ اَوَّلِ دَقِ سَنِي وَسَتَا يَدِ نُوْر لُوْر كِي (وَكُلُوْا اَنْ تَبْنُوْا اَلْاَكْرَ
مَدِيْمَزَلَهُ سَنِي بِكُشْتَرِ مَسِيْلَتِكَ (لَقَدْ كِدْتُمْ تَرْكُوْنَ اِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيْلًا) عَلَيِ التَّحْقِيْقِ بَقِيْلَشْدِ كَانَلَرِ
خَوَا هَشْتَرِيْمِنَه بَرَا زَنَسْتَه مِيْلَا يَدِ سَنِ (اِذَا اَلَاذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيٰوةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ) اَوَّلُوْ نَكِ
اَنْتَرْمَرَا يَدِنَه مِيْلِ اِيْتَلَشْدِ بُوْجِهَانَكِ اِيْكِي قَاتِ اَشْكِيْجَه وَآخِرَتَكِ اِيْكِي قَاتِ اَشْكِيْجَه سَكَا اِيْدِرْدُقُ
بَعْنِي بُوْ كُوْنَه اِيْسِيْ سَنَدَنِ اَوْرَكِهِ بِرِ كَسَنَه اِيْتَلَشْدِ دِنِيَا دِه وَآخِرَتَكِ كُنْدِ بُوْر عَمَلِيَا يَدِرْدُقُ اِمَا
سَنَكِ كِي كَلْمَلِ الْوَجُوْدِ عَزِيْزِ دُرْدُقِ وَرَا يَتَسِيْدِ اِيْكِي جِهَانَكِ عَذَابِيْ اِيْكِي شَرَفَاتِ كُنْدِ وَبِيْ

اِيْدِرْدُقُ (لَمْ لَا تَجِدْ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيْلًا) مَكْرَه سَكَا اَوْزَرِيْمِزَه بَرِيَا دِيْجِي بُوْلَهُ مَرَسَنَكِهِ سَنِي عَذَابِيْمِزْدَنِ
قُوْر دُرْدُقُ كُوْر دِيْلَهُ كِه كِتَار مَكِه حَضَرِيْ مَكِه دَنِ اَخْرَاجِ اِيْمَكِه مَشَاوَرْتَا يَتَلِيْلُوْر اِيْلِيْ بُوْنَكِ اَوْزَرِ
مَسْتَقَرِ اَوْدِيْ كِه عَدَاوَتِيْ غَايَتَلَه اَظْهَارَا يَدِ لَرِ نَا كِه نَا چَارَا قَالُوْبِ مَكِه دَنِ وَحَلَتِ اِيْلَهُ حَقِ سَبْحَا
وَنَعَالِيْ بُوْ اِيْتِيْ مَنَزَلِ اِيْدُوْ بِيُوْر كِي (وَإِنْ كَادُ الْبَقِيَّتُوْنُكَ عَنِ الدِّيْ اَوْحِيْنَا اَلْيَكُ) وَبِيْ شَبَهه بَقِيْلَشْدِ كِيْمِ
مَكِه خَلْقِ دُشْمَنَكَلَه مَكِه زَمِيْنِدَنِ سَنِي اَزْ عَاجَا يَدِ لَرِ (لِيَخِيْجُوْكَ مِنْهَا) نَا كِه سَنِي اَنْدَنِ چِيْقَارَا يَدِنَه
وَإِذَا لَا يَلِيْتُوْنَ خِلَافَكَ) اَوَّلِ وَقْتَا اَوْيَلَه اِيْدِرْدُقُ سَنَدِ مَهْرَكِيْ مَقَامَتَا يَمَزَلَرِ (اِلَا قَلِيْلًا) مَكْر
بَرَا زَمَدَتِ وَفِي الْحَقِيْقَه بُوْيَلَهُ اَوْدِيْ كِه حَضَرِيْ مَكِه دَنِ چِيْقَدِ قَدَرِ مَكْرَه اَزْمَدَتِ كِيْمَدَنِ يَدِ رُوْقَعَه
رُوْ سَالِيْ هَالَاكِ اَوَّلَكِ (سَنَةً مِّنْ قَدْ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِّنْ نُّسْلِنَا) سَنَدَنِ اَسْبِقِ بِيْغِرْ لِيْمَزْدَنِ
كُوْنِدُرْدُقُ وَكُرْ كَسَنَه لَرِ بُوْلِيْ بَعْنِي حَقِ سَبْحَا وَنَعَالِيْ طَرِيْقِيْ بُوْ كُوْنَه بِرِ قُوْر مَقِ نُوْر دِيْ كِيْمِ مَرِيْجَلَتِ
بِيْغِرْ لَرِ تَكْذِيْبِ اِيْدُوْبِ رَا لَرْدَنِ چِيْقَارَا لَرِ اَلْبَتَه اَنْلَرِ هَالَاكِ اَوَّلُوْر لَرِ (وَلَا تَجِدْ لِسُنِّيْنَا خَوِيْلًا
وَمِهْ طَرِيْقِيْمِزَه بَرِ تَبْدِيْلِ وَتَغْيِيْرِ بُوْلَهُ مَرَسَنِ (اِنَّ الصَّلٰوةَ لَدُلُوْكَ اَلشَّمْسِ) نَمَازِيْ قَبْلِ كُوْنَشِ
قَبَّة فَلَكُنْدَنِ مَغْرِبِ سَمْنَه مِيْلَا يَدِ وَكِيْ حَلِ (اِلَى عَسَقِ الْاَلْيَلِ) كِيْجَه نَكِ فَوْنَلِيْ بِيْغِلِيْجَه دِلَه
بَعْنِي زَوَالِدِ نَصْرَكِهِ يَا مَسْنُوْ وَقْتَه دِلَه اَوْيَلَه وَاِيْكِنْدِيْ وَمَغْرِبِ وَبَا سُوْ نَمَازِيْ رِيْنِ اَدَايْتِ (وَقُرْآنِ
الْفَجْرِ) حَقِ صَبَاحِ نَمَازِيْ قِيْلِ (اِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُوْرًا) كِيْ شَبَهه فِجَرِ نَمَازِيْ بِكُوْر لَشْ نَمَازِ
اِيْدِيْ بَعْنِي كِيْجَه وَكُوْنِدُرْدُقُ فَرِشْتَه لَرِيْ اَنِيْ مَشَاهِدَه اِيْدِرْدُقُ (وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ) وَكِيْجَه نَكِ
بَرِ مَقْدَارِ سَنِي نَمَازِيْ بِيْجُوْنِ قَالُوْبِ اِيْجِنْدَه اَوْبَقُوْبِيْ تَرَكِ اِيْتِ (نَافِلَةً لَّكَ) فَرَضِ اَوْلَانِ نَمَازِ لَرِ
اَوْزَرِ سَكَا غَضَلِ بَرَا رَتَقِ فَرَضِ (عَسَى اَنْ يَّعِيْظَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُوْدًا) سَا يَدِ بَرُوْر دِ كَارِ كِ سَفِ
بَرِيْسِنْدِ اَوْلَشْ مَكَا نَه كُوْنِدُرْدُقُ وَاَوَّلِ مَقَامِ شَفَاعَتِ عَظْمِيْ مَقَامِيْدِرْ كِه حَضَرِيْ مَعَالِيْ اَللّٰهِ عَلِيْ سَلَمِ
اَنْكِ سَبِيْلَه جَمِيْعِ مَخْلُوْقَاتِ اَوْزَرِ مَشْرِفَا وُلُوْر (وَقُلْ رَبِّ اَنْخِلْنِيْ مُدْخِلَ مُدِيْقِ) سُوْبِلَه اِيْ
بَرُوْر دِ كَارِ قَبْرِ دِه بِنِيْ بَرِ كُوْر لِيْ كِيُوْر تَمَكِ كِيُوْر (وَآخِرُ حَقِيْقَةِ مُخْرِجِ مُدِيْقِ) وَانْدَنِ بِنِيْ بِرِ نِيْشِيْ چِيْقَارَا يَدِنَه
چِيْقَارِ (وَاجْعَلْ لِّيْ مِّنْ كَدُّكَ سُلْطَانًا نَّصِيْرًا) دُخَانِيْ بِكَاسَنَكِ قَتَكْدَنِ بَرَا بُوْيَا دِه مَرَا يَدِ بِحِجَّتِ
قِيْلِ نَا كِه بِكَ اَفْخَا فَا فْتَا يَدِنِ اَوْزَرِ بِنِيْ مَنَصُوْر قِيْلَهُ (وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ) دُخَانِيْ سُوْبِلَه
اَسْلَامِ كِلَدِيْ وَكِهَرِ يَابُوْدِ اَوَّلَكِ (اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوْقًا) وَتَحْقِيْقُ كِه بَاطِلِ بِرِ مَضْعَلِ سَنَه اِيْدِ (وَنُزِّلَ
مِّنَ الْقُرْآنِ) دُخَانِيْ فَرَا نِ عَظِيْمِ اَلشَّاهِدِنِ اِيْدِرْدُقُ (مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ) شُوْلِ سَنَه
كُنْدِ وَسِيْ اَهْلِ اِيْمَانَه اَمْرُضِ جِيْمَدَنِ شِفَا وَاسِرْ كَكْدِرْ (وَلَا يَنْبِيْلَا اَطْمَالِيْنِ الْاَخْسَارُ) وَسَتَمَكَا

وصاغر که بر مفرج سوز ایشتمیه ل (مَا وَبَّيْهُمْ يَحْتَمِلُ) قرارگاهش دوزخ در (لَمَّا خَبَسَ) هرگاه
شعله سی سناکن اولور (وَزَيْنَاهُمْ ثَمِيرًا) انلره بریاند مقارن رز که اقلین و دریلین
دکستر و با آنکه دوزخک شعله سی نازه لنور (ذَلِكَ جَزَاءُكُمْ) بواسطه سزا لیدر
بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا) اول سبيله که انلر یا نزه کز ایند بلر (وَقَالُوا إِنَّا كُنَّا عِظَمًا وَرَفَاتًا
وَرَبِّنَا يَا اُولَیِّیْنَ وَرَبِّنَا) و اوقاف طیراق اولور (إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا) علی تحقیق
بزیرینکی یار دلش اولد بجزده کوند دلش اولور میوز چون بتکیدن بر امتی انکارا بتدیلر حق
سبحا و تعالی غذا بلرین او کونه ایند بکه وجودی هر بار که عذابله نابود اولورینه نازه لنوب
معدن اولور (أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ أَنْ يَخْلُقَ مَا يَشَاءُ) و بتدیلر
کوکری و بری ایجاد ایند بجزده و الجلال توانا در (عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مَا يَشَاءُ) انک اوزره که کذولر
کبی اشخاص ایجاد اید (وَجَعَلَ لَهُمْ آيَاتًا) و انلرک فناسنه بر معین مدت فیلد بکه (لَا يَخْفَى
عَنْكَ شَيْءٌ) فانی الظالمون الا کفورا پس حق اشکارا الکن ستمکار اولانلر حق اشکار
ایتمکدن اوزره که بر منسه قبول ایند بلر (قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي) سوبله ربکم
رزق خزینه لرینه ملک اولسید بکر (إِذَا لَأَسْتَفْتِيَنَّكُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ) البته اولوقت دوکنک
قور قوسندن بخل ایند کور (وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا) و آدم او علی بخل ایند (وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ) دخی تحقیقا که حضرت موسای طموز اشکارا معجزه لر و بر دیک و انلر دکنک
وید بیضا و ال فرعون اوزره مسلط اولان چکرکه و اوقاف چکرکه و قور بغه لر و فان
و بنی اسرائیل بیه صحر اسنده اولد قلرند کدولر ایچون طاسندن صوبک حقیقه سی و انلر ایچون
دریانک یارلسی و اوستلرینه طاغک قالدولسی (مَسَّحِلَ بَنِي إِسْرَآئِيلَ) پس یا محمد مشرکله
صدق ظاهر اولق ایچون بنی اسرائیلک علما سندن حضرت موسای الله فرعون بی عونک باجرا
صورتلر سکا خبر و بر لر (إِنْ جَاءَهُمْ) فین حضرت موسی کدولره مرسل اولد (فَقَالَ لَهُ
فِرْعَوْنُ) پس حضرت موسی فرعون کلوب بعض ایاتی کند و باطلهار ایند کد نصکره فرعون کدویه دیک
إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَى مَسْحُورًا) تحقیقا که بن سنی ای موسی کمان ایدرم که جادو اولمش سن که
عقلکی قارشدر بورسن (قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَتَزَلُ هُوَ إِلَّا رُبَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
حضرت موسی دیک خدا به قسم که ای فرعون علی تحقیق سن بیلد که کیم بو آیتلر ایند رملک
الاکوکلر و برک پروردگار (بَصَائِرُ) نبوتیه اشکارا دلایل اولد قلمی حالده (وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ

يَا فِرْعَوْنُ مَبْنُورًا) و بتدیلر بن سنی ای فرعون خیردن دوشش شراوزنه مجبول بر کیمسه کمانیک
قاراد ان تیسفر کفر من الارض پس فرعون ایستد بکه حضرت موسای و جماعته زمین
مصر دن از عاج ایدر دور قیلر (فَاغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا) پس کدوی و بیلنجه اولاکلر
قورقلمر دریا سندن بوغذ (وَقُلْنَا مِنْ بَنِي إِسْرَآئِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ) و یعقوبک اولادنه
دیدک فرعونک اغراقندن صکره زمینی مصرده سکنا ایدک (فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرِ) پس
قیامتک وصله سی کد کد (جِنًا يَكْفُرُ لَكُمْ) سنی و انلری قارشمش اولد بکر حالده کفور رز
و با لحنی انزلناه فیلحق نزل) و قرآن عظیم الشانی طوغریغه مقارن ایند رز و کدوسی طوغریغه
مقارن ایندی (وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا) دخی سنی کوند رملک الا مطیعه ثوابله مزده
و بیخی و خاصیه عقابله قور قند ریحی (وَقُلْنَا يَا فِرْعَوْنُ اسْكُنْ فِي بَيْتِكَ) و قرآن عظیم الشانی طوغریغه
لَقُرْآنُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مَكِّثٍ) تاکه انی خلق اوزره مهمل انمش ایکن او قویه سن زبراهل ایلر
او قومق از برلکه قولا فیهلم تیکه معیندر (وَنَزَّلْنَا نَارًا) و حوادث حبیلر انی بر میخی
ایندر ملک ایند رز (قُلْ الْمُتَوَكِّلُونَ) اهل شرکه سوبله قرآن ایمان کور مکک
و کور مکک برامرسا ویدر زبرایمان کز اکال اتر فرعون ایمان کز اکا نفقت اکور من (إِنَّ الَّذِينَ
أُوْتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ) تحقیقا کیم قرآنک نزولنلدا سبق دانشی ویریلن کسسه یعنی کتب
سماویتی و قیاس و وحیک حقیقنه و نبوتک علاماتی علماء عاملین عبدالله بن سلا
و اصحابی و نجاشی و تابعی کیمیه (إِذْ آتَيْنَا عَلَيْنِهِمْ) فین قرآن اوزر لرینه و قور (يَخْرُجُونَ
لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا) خدا نک فرمانی عظیم اتمک ایچون چکرکه لرینه یعنی بوزلری اوزره قاپنور
سجده ایند کلمی حالده (وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا) دخی بر لر پروردگار من کفارک سوزندن
منزهدر (إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا) تحقیقا که تکرینک وعده په البته اولمیلد (وَيَخْرُجُونَ
لِلْأَذْقَانِ يَسْجُدُونَ) و سجوده بوزلری اوزره قاپنور لر اغذ قلم حالده (وَيَرْكَبُكُمْ خَشُوعًا) و قولا
عظیم الشانک دکلر سی کدولره تواضع و قضع ارترنده که علم و یقین کدولره ارتر
مریدر کیم فین اهل شرک ایشدیلر که سرور کائنات یا الله یا رحمن دیر سوبلد بلر محمد
المصطفی بزای یکی معبوده عبادت اینمکدن نهی ایدر و کدوسی خدادن اور که بر معبود دخی
نلا ایدر خد اعزوجل بو آیتی منزل ایدر (قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَدْعُوا الرِّحْمَنَ) سوبله
ایزد و الجلالی لفظ جلالت ایلر شمیمه ایدک یا لفظ رحمن ایلر که ایکسیر واجب الوجود

ذاتی اوزره اطلاق و لمستی شمسند (آیاتماندغوا) بویکی شمس قفسیله کند و بی
 ستمیه ایدرسر کوزلدرد (قلۃ الاسماء الحسنی) که کوزلدرد کند و ذاتنه مخصوصه
 ولا یجهر بصلایک) و نمازک قرانی آشکارا قیلده بر حده دکه که مشرک قرانی ایشیده لر
 زیرا انلرک ایشیمیه سکا استهزا ایتلرینه باعث اولور (ولا تخافت بها) و آتی خفی ایتمه
 بر مرتبه به دکه که آرد کده نمازی قیلان مؤمنلر قرانی ایشیمیه لر (وایع بین ذلک سبیل)
 و جهر ایلده مخافه اراسنده بر طریق قصه دات (وقل الحمد لله) دخی سوبله جمع
 مدح و شانه اندک ذاته مخصوصه (الذی لم یخذلک) شول خذ که او غول ایدندی
 و لم یکن له شریک فی الملک) والو هیته اکا بر اورنا قاولمکه (و لم یکن له ولی من الدن)
 و خوارلق جهنندن اکا برد و ست بوق اید بکه آنک سبیلده معزز اوله (و کبره تکبر)
 و آتی درست تعظیم ایلده و بعضیه دیدی کبره تکبر ایلرک معناسی

الله اکبر سوبله مروید حکیم سرور کائنات

دآب شریفی بواید یکه بنی عبدالمطلبیدن براو غلاندک

دیلی ایلده قده بوسوره نک شویینه اکا تعلیم ایدرک

قد طبع الجزء الاول و سیلوه

الثانی ان شاء الله

تمت

الجلد الثامن من تفسير زبدة الآثار

صاحب امتیاز علی و سکیمان افندی

برنجی دفعه اولرق

هر حق صاحب امتیاز عائد اولر حق

اشبومهور اولدیغی صورتلا

سخنه نظایر باقیلور

معارف نظارت جلیله سند اعطایوریلان رخصت و امتیاز
 اوزرینه بایزیدر مکتب خانه تحتند رضا افندی طبعم سند
 طبع و تمشیل اولمشد

سورة الكهف مكية ثمانون آيات وعشرون
بسم الله الرحمن الرحيم

التَّوَكُّلُ عَلَيْهِ) غایله نه دکلومدح وشناوار حمله خدا نك ذات باهر الصفتائه مخصوصه در (الَّذِي
 أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ) مشول خدا كه كند و قولى اوزره قرآنى ايندر دى (وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا
 وَكَأَاكَرِبَ لَكَدِنْ بَرَفَنَسَه قِيلَدُكُ يَعْنِي الْفَاطَنَه اخلاف و نه معنارنده تنافى قيلدك (فَيَسْمَا
 دُخَى آتَى مَسْتَقِيمَ قِيلَدُكُ بِيَهْمَعْنَاى مَطْلُوبِدِنْ اَوْزَكِه اِيچنده زياده و نقصها يوقدر (لَيْسَ
 بَلَسًا شَدِيدًا مِنْ لَدُنْهُ) ناك تكرر طرفند صد ورايش بر فوق اشكجه نك و قوعندن كفره مقوله
 قورقندره (وَيُثَبِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يُعَلِّمُونَ الصَّالِحَاتِ) و كوزل اعمال امثلان مؤمنلى
 نره لندره بكم (أَنْ لَهُمْ أَجْرٌ حَسَنًا) على التحقيق كند و لره بر كوزل مكافات وار و او هشت جاودا فذر
 مَا كَيْفِينَ فِيهِ أَبَدًا) اَنك اِيچنده هميشه اقامتى تقدير ايشلر (وَيُنذِرُ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا
 دُخَى قورقندرشول كيمسه لريكه ديد يار حق تعالى و تقدس و غول ايدك (مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ) بديكار
 سوزه اصلا كند و لره بر يلكى يوقدر (وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) و نه پدر لريسه (كَبُرَتْ لِكَلَّة) كهنه برسوزلر
 غاييله بيوك اولك (خُذْ مِنْ أَنْوَالِهِمْ) اغز لوندن چيقار لفظ كلمه تميز اوزره منصوب در
 و بوجه اَنك مفسيد رجرا قلرينك استغظا من افاده ايتك اِيچون ذكر اولندى (أَنْ يَقُولُوا
 إِلَهَ كَذِبًا) يلانندن اوزكه بر نشنه ديمز لريچون حضرت صطفى عليه السلام كفارك ايمانه كلد كلر نك
 اوترى غناك اولور كحق جل و علا كد و به تسليمه و بر بورد (فَلَمَّا كَبُرَ الْبَغْضَاءُ عَلَى النَّاسِ)

اوله (انى انحرى باني) سنانند كه اختلاف ابدن ابكى كروهك فففسه (انحصر الى الشوا املك) زمان
 اقامتلى مذهبى ايلد (نحن ندين عليك بانهما بالحق) بزانلرين خبرك اوزريكه طوغر يملخله اوقون
 لانهم فينيه) تحقيقا كه انلر بركنلرد كه (امنوا بربهم) پروردگارلر بيه ايمان كنوردلر (وزيدنا
 هدى) وآنلره ثبات و يقينه هدايت آتدق (وربطنا على قلوبهم) و بوردكارلر اوزر بعلدق
 يعنى بوردكارلر بكنشرد كه ترك وطن اوزره صبر ايتد يلر وحقى اظهار ايد و دقا نوسك
 سوزين و ندر ديلر (اذ قاموا فقا لواربنا رب السموات والارض) چن د قبا نوسك اوكند
 طور و ديدلر پروردگار بركوكلر و بركا ايد نخدادر (كن ندعو من دونه اله) اندن اوزر كه بعبو
 عباد ايتمز و اكر اندن اوزر كه بر معبوده طبرز (لقد قلنا اذا شططنا) خدايه قسم ولسونكه
 اولوقت حد دن طشره سويلش اولور (هو لا يوقمنا) بونلر كه بركوكلر و ندرلر (اتخذوا من
 دونه اله) بزد و ايجال دن غيرى معبود لر ايد نديلر (لولا يا نون عليهم سلطان بيت
 بخون انلر عبادى اوزره برلشكار اديلل كنور مزلر (فمن اعظم من افترى على الله كذبا) پس كيدد
 چوق ستملو مشول كيمسه دنكه تكرى معالى اوزره بلان بعلد (واد اعتر لثوهم وما يعبدون الا الله
 دخى برى برينه ديك چن كروهكزى و نكريدن اوزر كه عباد ايتلكلر ايشياي ترك ايد و بر طرفه
 اولد كنز (فاول الى الكهف) پس غاره كيد و انده ارام ايد (ينشركم ربكم من رحمة)
 پروردگار بركا بكي جهانده فضل و كرمندن سزى زى نوسعه ايد و مبسو قيلار (وبيئكم
 من امرهم فقا) و ايشكزدن سزى بر منفعت ايد جك سننه مهيا قيلار (و ترى الشمس اذا طلعت
 خطا جضرت عجز المصطفاه در يعنى انلر ك مكا فى بويله بربرده دوشمشدركا كى كور مشر اولسيد
 كوشنى كوررد كه جيفد بى محل (تراور عن كهفهم ذات اليمين) مغاره لرندن صاغ سمتك ميل ايد
 واد اعترت) و باند بى و قلده (نقرهم ذات الشمال) انلره ابر شمو و مغاوه نك صول سمتك كسلور
 چون مغاره نك اغزى بنات نغشك مقابله سننه دوشمش ايد اطرافند كوشن او لكيفينه كزرد
 وآنك صاغ و صولى كا توجه ايدن كسنه ايله مشخص اولور (وهم في فجوة منته) وآنلر مغاره دن
 بر اچق مكانده اولور تاكه مغاره نك و صامق و كوشنك مرادى كند ولرين انجتميه (ذاك من ايات الله
 بوكونا مغاريه كملرى خدا نك دلائل قدوسند قلده) من تهدي الله) هر كى خدا عزوجل موفق ايدد
 طوغر و بول كوسترد (فهو المهدى) و در طوغر و بولى بولان (ومن يضل) و هر كى گمراه ايد
 قلن تحيد كه وليا مرسيد) كا هر كز ببول كوستر بى بوله مرسن (و تحبهم ايضا ظلا) و انلرى

او نور مشلر صانور سزى كوزلر اچق اولد بجهون (و لهم رزقون) و حالبوكه انلر بامشلدن (و نقلهم
 ذات اليمين و ذات الشمال) و انلرى صاغ يانه و صول يانه چور رز تاكه بركند ولرين چور تميه
 و كليمهم باسطة ذراعيه بالوصيد) و كوكلرى سفاره نك اوكند ايكى الى دوشمش (لو اظلمت
 عليهم) اكر انلر اوزره اطلاع ايد و كند ولره نظر ايتسيد (لو كنت منهم فارا) البته انلردن
 بوز چور بركيدد كه چخش اولد بلك حالده (و لكيت منهم زعبا) البته هيتلرندن نور قون
 درلش اولورد كه (و كذلك بعثناهم) و ننه كه كند و كال قدر مرن آيت اولقلر بجهون انلرى
 باز دق بيه كال قدر مرنه دليل اولقلر بجهون عالم خوابدن كند ولرين كوندرد كه (لئنساء لو انهم
 تاكه ارا لرنده صور ميشوب بيله لر حق جل و علا كند ولره نه كونا لطف و احسان ايتشد) قال
 قائل منهم) ناردن بر سويلو ديدك (كذبتهم) نه قدر مرن بوند طور بكنز (قالوا انبئنا يومنا
 او بعض يوم) كان اوزره نبا ايد و ديدلر بركون يابر كونا مقلد بوند ما قامت ايتد كه زيرا
 ياتمش اولان كيمسه او بوقوسنك مقدار بى ضبط ايد و نوانكچون على خدايه تقوىض ايتد يلر
 ننه كه حق سبحانه و تعالى اندن خبر و بركا بيورد (قالوا ربكم اعظم بما كنتم) ديدلر و در دكر
 مدت اقامت كزى سزى بى بيلور (فابعثوا احدكم بورقكم هذه الى آلديتكم) پس بركزى
 بودر همكزله شهر سمننه بوليب (فليظروا آياتنا اذ نزل طعاما) بقسون اول شهر ك اها لستند
 فقي كيمته طعاى با كيزه تدد (فليأتاكم بزي منته) اندن سزى بر روزى كورسن (وليت لطف
 و طعاى المغه كيدن كيمسه خريد و فروخت محلنده ملائمت ايتشو) ولا يفتشع ربكم احدا
 و برايش ايشلستو كه شهر خلقندن بركيمسه احوال كزى خبر دار ايمكه باعث اولد انهم ان بظروا
 عليهم) تحقيقا كه شهر خلقى اوزر بركه اطلاع ايدلر سه (برجموكم او يبيدكم فى ملتهم) طاش
 اتمسيله سزى هلاك ايدلر بيا كند و ايتيلر بيه سزى و ندرلر (ولن نقيطوا اذ اكلنا) و اكر ايتلر
 كير سزى هر كز نجات بوله مرسن كورد بركه فنى طعام المسنه كيدن كسنه بازاره كبرون
 اولددهي جفتك باز اخلق كورد بركه اول دهم اوزره دقا نوسك اسمى با زلشدركا ز
 ايتد بركه اول كيمسه بردينه بولش همان كند و بى حاكه كوررد بيلر ملك اندن استفسار
 ايتد كند و بى كيفت حاللرين سويلدك ملك ايتد بركه بيلر بيزدن ايتشد كه بر فاج بكت
 دينلرين حفظ ايتك همچون دقا نوسدن فرار ايتد بيلر شايد بوللر اوله لر بعد اعيان دولت
 ايله بنوب مغاره بيه توجه ايتد بيلر انلرله كورشد كه كند و بيه دعا ايد و مكا نلر بيه

مِنْ كَيْبَرِيَّكَ (دخی سکا فرشته ایله کوندولان ریختن کتابی وئی) (لَا مَبْدَلَ لِكَلَامِهِ) ناک سوزلرین
 برکسه نغیرانکه فادر کلد (وَلَنْ نَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا) واندن اورکه برپناه ایدنجک کیمسه بولمیر
 کوردیلرکه رؤسا کفر دن برنج کیمسه سرور کائناته کلوب دیلدی و غار و بلادل شمشینه پوش
 کدالری جلیسندن دور قیل ناکه سیکله منشین اوله الحق جل و علا بوی منزل ایدن یورد (وَأَضْمِرْ سَكْرَتَكَ
 مَعَ الَّذِينَ يَبْتَغُونَ زِينَةَ الدُّنْيَا وَالْغَيْبِ) وکند و نفسکی ثابت قیل شول کیمسه کفر شوق ویا تشو
 و قتلرله پروردگار لرینه برستش ایدر لر (رُبُّكَ ذُو فَجْهٍ) آنک رضا سن ایستر لر (وَلَا تَعْبُدْ عِبَادَ عَنَّمْ
 وَابْكِ كَوْنَهُ أَتْلُوهُنَّ وَازِقِ أَوْلَاسِهِ) یعنی یکی کوزک نکه منزه آنلر دن کسب غیر کیمسه مصر و قبله (تَرِيدُ
 زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) اولماده که بقین اولان صبا غلغلا راستلرین طلب ایدر سن (وَلَا تُطِيعْ مَنْ تَغْلِبُكَ
 قَلْبُهُ عَزْ ذِكْرُنَا) دخی مطیع و منقاد اوله شول کیمسه که کولنی بزی یاد اتمکدن مصر قیلد (وَأَتَّبِعْ هَوَايَ
 وَكُنتَ وَارِثُ وَصِيَّتِهِ) (وَكَانَ أَرْمَ قَوْمًا) و امینی تپاه و ضایع اولدی (وَقِيلَ لِيُكْفِرْ مِنْ رَبِّكَ) دخی سوبله
 درسلک بکزدن مهادر اولان شید (فَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفِرْ) پس هر کیم ایستر ایمانه کلسو (وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفِرْ
 وَهَرَكِيمِ) ایستر کفری اختیار ایتسور یعنی ایمان کلسه ایمانله و کافرانک کفریله مقید دکل و زریلازم
 اولان لکامی مزه تبلیغ اتمکدر و بواورن عمارتهدید و تمویلده اجازت و اباحت (إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
 نَارًا أَحْقَقْنَا لَهَا نَارًا كَمَا كَانَ يَكْفَرُ) ایچون بانش اماره قیلد قکه (أَخَاطِبُهُمْ شَرَادِقَهَا) چادره
 مشابیه اولان آنک علوی کند و قیلد (وَأَنْ يَسْتَفْهِمُوا) واکوشد شسته لکدن فریاد ایدر لر (يَقَانُوا
 بِمَا هُمْ كَاذِبُونَ) ایشین با قیر کی بهر و یله فریاد لرینه ابریشلور (يَسْتَوِي السُّجُودُ) ایتمک ایچون بقین
 قیلند قده یوزلری کباب ایدر (بَشِيرُ الشَّرَابِ) غایتله بد ابله جک شسته در جهنم صوته (وَسَاءَ دُ
 مُرُفَقًا) و قتی برمازار امکا هدر دوزخ (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) تحقیقا شول
 کیمسه لکه ایمانه کلوب کوزل عللر ایشلدیلر (إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ كَفَرَ عَمَلًا) بی شبهه کیم برانلر
 بخشیش ایشلدیلر لکه اجر تنی ایتیرمز (أَوَلَيْكَ) و لکرو هکه اوصاف مزبور بایله موصوفد لر
 لَمْ جَنَاتٍ عَذْنٍ) کند ولره اقامت ایچون اولان با علر (حَسْبِيَ مِنْ خَيْرٍ مِنْ أَلْهَائِهِمْ) انا لک سر ایلر
 اللندن بر مغر اقر (يُحَلِّقُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ) مزبور اولان اعز اوله با علر ده التوندن
 اولان بلاد کلدن بزغش قیلنور لر (وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا) و یاشلد و نلر کیر لر (مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
 دِيَانَتِكَ نَارُ كُنْدن و محک طوقلشدن) (مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ) بهشت ایچند تملر اوزره
 بصد تملر (نِعْمَ الْكَوَابُ) بهشت برین کوزل مکافاتند (وَحَسْبَتْ نَارُفَقًا) و ایچند اولان

تملر غایتله بخشیش بصد بحق مننه دد (وَأَضْمِرْ سَكْرَتَكَ مَعَ الَّذِينَ يَبْتَغُونَ زِينَةَ الدُّنْيَا وَالْغَيْبِ) دخی اهل ایمانه و کفار و یکی کشتن حالن
 مثال قیل و آنلر بنی اسللدن ایکی برادر ایدیلر بری کافر ی مؤمن ایدی بدیلر دند کلدن لک سکر بیک
 التون میراث قالد کافران اولان قرداش حصنه سیله امداد و عقارات لک مؤمن اولان حصنه سنه
 وجود منبره صرف قیلدی بعد نتیجه لرینه اولدنجک حق بجا و تعالی میان ایدن بیورر (حَقْلًا
 لِأَحَدٍ مِمَّا جَنَّتَيْنِ) بر لرینه ایکی باغ قیلدی (مِنْ عَنَابٍ) و زمردن (وَحَقْلًا مِمَّا جَنَّتَيْنِ) و
 چوره سن خرما انجیر یله قبلنمش قیلدی (وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَبَابًا) و اولما یکی باغک اوره سنده
 بر یکین قیلدی ناکه هر باغ اقوات و میوه لره جامع اوله (كَلَّمَا الْجَنَّتَيْنِ) ول یکی باغک هر بری
 انت اگلها) میوه سن و بره (وَلَمْ تَقْلِمِ مِنْهُ شَيْئًا) واندن برمننه اکسک ایتدی یعنی شانه لقلر
 کبی کل ایدیلر که اخلید بر بیل میوه تمام و بر لر و بر بیل اکسک (وَجَعَلْنَا خِلَافَهُمَا نَهْرًا) و آنلر
 اوره سنده برابر قی اقدردق ناکه ایچک لری مستوفی اوله (وَكَانَ لَهُ نَهْرٌ) و ایکی باغدن
 ماعد انواع مال کا و ارایک (فَقَالَ لِصَاحِبِهِ) بهر و سننه دیک یعنی کافر برادر و مؤمن
 برادرینه دیک (وَهُوَ يُخَاوِرُهُ) اولماده که کند و سی برادر یله سوز و بر بیل الور (أَنَا أَكْثَرُ مُلْكًا
 مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا) بنم مال سنک مالنکد زحوقدر و خدم و حشم سنک خدم و حشمنند
 آر تقدرد (وَدَخَلَ جَنَّتُهُ) و کند و باغنه برادر یله مفاخره اتمک ایچون کیرد (وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ
 وَمَا لُوْكَ كَفَرَ عَجْبٍ) سبیلله کند و نفسنه ستم ایدیلر (قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا
 دیک کمان اتم که بویاغ قنای قبول اید هرگز) (وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً) دخی کمان اتم که قیامت اوله جلد
 و لکن زود تر لری رتی) و اگر پروردگار یمه دوشمن قیلنورم نه که سن کمان ایدر سن (لَا جِدَّ خَيْرًا
 فِيهَا مُنْقَلَبًا) لبدن اول باغدن بکیرد و ونجک مکان بولورم یعنی نه استحقاقه یونی افضا ایدر که
 بهشت جاودان بکا و بر یله نه که شمدی بویاغ بکا و بر لک (قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُخَاوِرُهُ) مؤمن
 اولان برادر ی کند و به دیک اولماده که کند و سی نکل مجارله ایدیلر (أَفَرَأَيْتَ بِالَّذِي خَلَقْتَهُ مِنْ تَرَابٍ
 کافر اولدی یعنی کونردیکه کافر اوله سن شول خدایه که اصل ماده کی طیرا قدن براند (فَمِنْ نُطْقَةٍ
 صَكْرَةٍ سَوَى بِنَارِهِ) صودن خلق ایتدی (فَرَسَوَاكَ رَجُلًا) بعد سنی بر کمال کفی قیلد (لَيْسَ
 هُوَ اللَّهُ رَحْمَتِي) لیکن بن سوبلر مشان بوکه تکرری تعالی تر ابدن و نطفه دن بنی ایجاد ایتشد
 وَلَا أَشِيرُكَ بِرَبِّي لَعَلَّاهُ) و بن پروردگار یمه بر کیمسه اورنا قلو تم (وَأَوَّلًا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ
 دخی ایچون باغکه کیرد یکک و قند دیمدک (مَا شَاءَ اللَّهُ) تکرری تعالی ایستد و کی شوق اولد

لَا تُقْوَى إِلَّا بِاللَّهِ) برکتش کج بود الاخذناک یاردمیله (إِنْ تَرَىٰ أَنَا قُلَّ مَالِكَ مَالًا وَوَلَدًا
اگر بینی مال و اوستا و جهنم نرسند زیاده از کور رسم) فَمَنْ يَنْبَغِي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ
شاید پروردگارم دنیا و آخرتدستت باغند بکرت بکار باغ و بره (وَيُرْسِلُ عَلَيْهَا حُمْحًا
مِنَ السَّمَاءِ) و سنک باغک اوزره کوه طرقتد نهضایقه لریوالبیه (فَتَضْمَعُ مَبْعَدًا زَلْفًا
که برهوار لریوالبیه ایاق و صوبیه) (أَوْ يَضْمَعُ مَا وَهَّاءُ غَوْرًا) یا صوبیه بر بودیش اوله (فَلَنْ
تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا) که آتی جنت و جوائیکه قدرتک اولیه (وَلَيُحِيطَ بِثَمَرِهِ) و جیح اموالی نابود
فیتک (فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفِّهَ) پس یکی الی دوندرد اولد یعنی حشر و اندوه جهنم نالریوالبیه
چالوب بشما نلق اضلها رایدرد (عَلَىٰ مَا اتَّفَقُوا فِيهَا) مشول شئی اوزره که عمارتد آتی صرف ایستد
و فی حیا و یه علی عروشه) و حالیکه اول باغ یعنی نک اوزر متکچار د قلری اوزره دو شمشد
و یقول یا لیلی (أَشْرَكَ بِي رَبِّي أَحَدًا) بوجه بقلب کفیه جمله سی اوزره معطوفند یعنی لریو
التاوست دوندرد دیرد ایحاشکی پروردکاریمه برکتسه اورتاق قلمسیدم (وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةً
يَتَضَرَّوْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ) و اکابر جماعت یوقایدیکه تکریدن اوزره کند و یه یاردم اید و باغی
کالا و لد دوندرد (وَمَا كَانَ مُنْصِرًا) و کند و نفسته زور ایلد یاردم اید یی دکل ایدی (هَٰذَا لَكَ
الْوَلَايَةُ إِلَٰهِي الْحَقُّ) اول مقامد نصرت و معطوط و لغله متصف اولان تکرید در (هُوَ خَيْرٌ نَوَابًا
مَكَافَاتِ اِتْمَكِ جَهَنَّمَ کندی هر کسند بکر کرد (وَحَيْرٌ عَقْبًا) و نیجه جهنم ن کند و سی
غایتله ابودر یعنی کاعبات ایتکک نیجه سی اوزره لریو عبادتک نیجه سندن یکدر (وَأَضْرِبْ
هُم مِّثْلَ الْحَيَوَاتِ الدُّنْيَا دخی خلقه یقین اولان صاعغک صفتی بانابت (كَمَا أَزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ
اویر صوکید که آتی کوه سمنند ایند (فَلَنُخَلِّطُنَّهُ نَبَاتًا الْأَرْضِ) پس نک سببیکه زمیند
اولغی ناز لریوالبیه چاللدی (فَأَصْبَحَ هَبِّمًا تَدُرُّهُ الْأَرْبَابُ) صکره قولش اولد بر مرتب
که آتی بیلر برکنده او جرد (وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا) و ایزد ذوالجلال هر دشته اوزره
تواناید (الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الدُّنْيَا) مال مقولسی و او غلری یقین اولان صاعغک
ار ایشیدر که استن انلرله مزین اولور (وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ) و بایدار اولان کوزل ایشلر
خیر خیرد ریتک ثوابا) پروردکارک قنک مکافات جهنم مال و بنسندن بکر کرد (وَحَيْرٌ مَالًا
دخی امید جهنم نالردن غایتله کوجکدر بر قولد الباقیات الصالحات اندن مرادش وقت
نمازدر و بر قولد سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله والله اکبر و بعضی کا ذاهبا ولدیکه

اندن مقصود کوزل سوزد و جمله اقواله جامع بقولدر که نندن مراد جمله اعمال خیردر (وَيَوْمَ يُنْفَخُ
الْحِجَابُ) و مذکور قیل اولکونیکه طاعناری مکاتلردن قور و بیهوده یور و دورد (وَتَرَىٰ الْأَرْضَ
بَارِزَةً) و طاعناری الشک بری چیفش کور رسن (وَحَشْرًا نَافِلًا) و خلق عرصه عرصه عرصه
قلم نفاذ زمینم احدا) پس نلردن برکتسه متروک قیلر زبغی جمله سن بیغرز (وَعَرَّضْنَا عَلَىٰ الْأَرْضِ
دخی پروردکارک اوزره عرض اولدیلر و زلش اولد قلری حاله ناکه برکتسه برکتسه حیا اولیه
لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا جِئْتُمْ أَوَّلَ نَرٍ) نلره دیشلر یکین علی الحقیق بز کد یکرنه که ایستد کوزلر سوزد
ایستد یعنی نه که ابتدا سزی بر لریوالبیه دنیا یچیلد کد بکر و شمشد دخی ل قلغله بز کد بکر
بَلْ رَعِمْتُمْ أَتَىٰ نَجْمَكُم مَّوْعِدًا) بلکیم کان ایستد بکره بز سزه بروقت قیلد که حشر و شکر و حله
نجا و ایزد (وَوَضِعَ الْكِتَابَ) و صحنه اعمال اهل جهنم نالردن قیلد (فَتَرَىٰ الْجَهَنَّمَ مَشْرِقًا
یمافیه) پس ککاردی کور رسن ایچنده یازلش اولان ککاردن قور شلر (وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا
و دیرلری هلاکتر حاضر اولککه هلاک بودر (مَالِ هَٰذَا الْكِتَابِ) بونا می نه اولدیکه (لَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ
وَلَا كِبِيرَةً إِلَّا أَحْضِيهَا) نه بر کوچک کتاونه بر بیک کتاونه (وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا
حَاضِرًا) و ایشلد کالری نامه لره یازلش کوردر (وَلَا يَظْلَمُ رَبُّكَ أَحَدًا) و پروردکارک برکتسه
ستم ایزد یعنی نه ایشلد کالری اوزرینه یازمن (وَأَذَقْنَا لِلَّذِينَ اتَّخَذُوا الْأَنْفُسَ الْأَنْفُسَ) و باید کور
اولو قنیکه فرشته لره دیدک حضرت آدمه سجده ایدک (فَسَجَدُوا لِلْإِبْلِيسِ) فرما نلد صکره
قولری سجده ایدیلر انجق شیطان سقی سجده ایتدی اول جهنم نکه (كَانَ مِنَ الْإِجْنِ) پری مقولر سندن
ایدی (فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ) که پروردکار فرما نلدن خروج اید و سجود ترک ایتدی (اتَّخَذُوا
وَزْرِيئَةً أُولِيَاءَ مِنْ دُونِ) پس مقول میکه او کونا ایشلر ایدن صادر اولد قد صکره و لا یتمی
کجوبانی و اولادینی امور بکره متوالیلر اید نور سز (وَهُمْ لَكُمُ عَدُوٌّ) و حالیکه آنلر سزه دشمنک
بیش لظلم لیم بدلا) ستمکار لره اولان بدل غایتله یمان بدلد یعنی ستمکار لری خدایرینه الدقل
بدلککه شیطان و ذریتد غایتله براماز بدلد (مَا أَشْهَدُكُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) بلینر
و ذریتلری کور و برلر بر ایتدی حاضر قیلدم (وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ) و نه کد و جانلرین یازدیم
و فتد کند و لری حاضر قیلدم (وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا) و
خلق کواه اید نلری اعوان و اضلر اید یی کلام (وَيَوْمَ يَقُولُ) دخی مذکور قیل اولکونیکه
ایزد ذوالجلال سویلر (نَادُوا شُرَكَائِيَ) سیم اورتا قلری چیغله (الَّذِينَ رَعِمْتُمْ) شولر کسمه که

كان ابتليكم فلانهم اورنا قلمدر (فلنموتهم) پس از آنکه میفرمودید (فلم تستجبوا لهم) مگر معبودان را نذر مدد بابتدیلر (وجعلنا بينهم موقعا) وگزارا به معبودان را اسند بر هلاک بری قیلد که اینچند مشرک و نولر و اوچند (ورأى المؤمن النار) واهل شرک انشی کوردیلر (فقطوا آتاهم) فوا ففوها) پس بیلدیلر که کند ورا تکلله الود واولوب اینچند ووشیلر در (ولم تجحدوا عنها مضروفا) وآنرا احاطا بیدیکه اندن بر صرف ایدیکه بر بولدیلر (ولقد صغرنا فوهذا القرآن للذین من قبله) دخی قسم اولسوزکه بوقرائد مخلق اینچون هر محتاج اولد قلمی نوعدن بیان ایدیکه (وكان الانسان أكثر شئ جادا) وادم اوغل باطل ایلد خصو ایتک جهنمندن چوق خصو متلوا بیدی (وما منع الناس ان يؤمنوا) وخلق ایمان کور مکدن بر شئی منع ایدیکه (ان جاءهم الهدى) هدايت یعنی محمد المصطفى وقرآن عظیم الشان کند واره کلدکه (وستغفر لهم ذنبهم) دخی پروردگار لرندن مغفرت طلب ایتکدن کند ولرین بر شئی القیومک (الا ان ثانیة ثم شئت الاولین) الا طلب ایتکدیکه کجس لک طریق کند واره کله (اولایة ثم العذاب قبلک) یا آخرت استکجه سکند واره اشکارا کله یعنی گذشته اولان کروهلرین دانی بوایدیکه بیغیر لرینه نکذیلر وایشیلر حقو کورد بولردخی بیغیر لرین قصد بوا ایتامکدن مراد لری بوکله فکر کبی دنیا ده باشر لرینه بر عقوبت کله یا آخرت عذابن عیاناکوره لر (وما رسل المرسلین الا مبشیرین ومذنبین) و بز بیغیر لری خلقه کوندن مرز الا مؤمناره مزده ویرجیلر وگزاره قور قور ویرجیلر (ولجاء اول الذین کفروا بالباطل) وکفر ایدنلر اصل ولبیان شیشه خصو ایدر لر (لیکن جنوا یز الحیث) ناکه اول خصو له طوغر ولفی برندن قالد رله (واخذوا ابا یوسف وما انذروا قوما) وکتابک ابا یوسف وکند ولرین تخو یف ایدن شئی اسنهر ایدندیلر (ومن اعظم مین ذکر یا یات ربی دخی کیمد زیاده ستمک شول کیمسه دیکه ابیات قرآنیة ایلد بند ویرلد (فاعرض عنها) در عقب اللردن بوز جو بر و بیدلک (وینقوا فذمت بذاه) دخی کفر و معصیتدن لری یلر وکوندرد وکی سننه اونندی (انا جعلنا علی قلوبهم اکنه) علی التحقیق بر آنلر کولکلی وزره اور توکلر قیلد (ان یفقهوه) ناکه آنی بیلدیلر (وقی اذ انتم وقرأ) و قول قارنک ضاعرق قیلد ق ناکه آنی کاهو حقه ایشتمیه لر (وان تلکمهم الی اهلکم) واکر طریق حقه آنلری بیغیر رسن فلن یهندوا اذ ابلا آنلر طریق حق بولغه هرگز قدر نلری اولما ز (وربک الغفور ذوالرحمة) دخی کنا هلاک غایله بوشید قیلوب رحمتا به سی ولان پروردگارک (لو یولعهم بیاکسبوا) کفاری مؤلغه ایشتمیه قارند قلم شوسبیلر (لعل لهم العذاب) البتد آنلره استکجه نلر زرد (فلنموتهم) بلکه آنلره بر معین وقت

وار و اوقیامت کونیدر یا بدر وقعه سی (کن یجحدوا من دویة مؤنک) انک عذابندن وزکله الحیا اولنه حق بر بولما زلر (وذلك الفری) واول کولیکه احوالکین سکا نقل ایدیکه (اهلکناهم) لما ظلموا کند ولرین نابود قیلد قیسم ایدیلر (وجعلنا لیهنکیم موقعا) وآنلرک هلاکچون بر معین مث قیلد کله اولک محلول ایدیکه وزلر لیه عذاب مستلوا وور کوردیلر که فرعون وانباعی هلاک اولد قارندن هر که حضرت موسی علی السلام بر کون بر بلیغ خطبه اوقیوب بنی اسرائیل اندن حیل خور خال اولدیلر بر بیلر القوب یدی کلیم الله زمینک سنندن علم بر کیمسه واری حضرت موسی جواب ویردیکه روی زمینک بر کیمسه بندنا علم اولدیفن بیلیم حق جل و علا کا و حی ایلدیکه جمع البحرین نام مکانک خضر نام بر قولر وارد اول سنندن اعلدرا کرا تکلله ملاقات ایتک بسترین بر ذیل اینچند بر شمشین بالی ال یولی طوت کیت قتی مکانک کیم اول بالی بولر سن اولعز ز الوجود اند بولور سن بعد حضرت موسی الات سفری تمیه ایدوشا کردی حضرت یوشعی بیلد الوب منی واولک ننه کیم حق سبیل و تعالی اول احوالی نقل ایدو بیورد (واذ قال موسی لقیته) دخی مذکور قیل اولوقتیکه حضرت موسی شاکر بنیادیکه (لا ابرح) بوسفره طور میوکیدر (حق ابلغ جمع البحرین) ایدیکه دیانک ارسن جمع ایدن یعنی حضرت علی السلام اولدی مکان بر شجیه کله (اوامضی تحقیقا) یا بدر اوزن ملت سفر ایدو کیدرم یعنی هر وجهه بوسفری ترک ایتیم مقصدک تحصیل ایتیمجه منقولدر کیم اولوقتیکه ایدیکه دیانک ارسن جمع ایدن مکانه واصل اولدیلر بر یکار کارنک او توردیلر حضرت موسی بطاش وزره یا توب حضرت یوشعی ابدست الله شرح ایتکدیکه از بوز عین الحیا اولغلله یوشعک ابدسق صوبیدن بالغه بر حق فطره دکوب زند اولوب دریا به متوجه اولک حضرت یوشعی بوحالی مشاهده ایدکده کذوبی بر حیرت ال حضرت موسی ایتقد قالقوب حضرت یوشعله بالغک لحوالی تفقد ایتدن یولی طوتوب کندی ننه کیم حق سبیل و تعالی اکا اسنا ایدو بیورد (قلنا بلغنا جمع بنینما) پس اولوقتیکه ایدیکه دیانک ارسن جمع ایدن مکانه ایرشدیلر (فنیساخوهم) حضرت موسی وندیکه حضرت یوشعکدن بالی سوال اید و یوشع اونندیکه اکا بالغک کیفیتا حوالی سوبیلد (فانخذ سبیلک فی البحر سربا) پس بالی کد و بولنی دریا ده بر مسلولک اوله حق مکان ایدیکه (قلنا اوزا صکره که مکان مزبور دن کجک لردن (قال لقیته) حضرت موسی شاکر دینه دیکه (اینا عذانا) قوشلق بیجکزی کورد (لقد لقینا من سفرنا هذا نصیبا) تحقیقا که بز بوسفر مزدن بر بولر یورد قیسم حضرت

پوشع طمانی کورمک ایستد بکنک بالغک حوالق ظاهر کوردی (قال رأیت اذ اوتیت الی الصخر
 حضرت موسی ایدی خبرک وارخین چشمه کنارند اولان طامشه کلوبانده ارام ایتدک (فان
 نبیت الخوت) کیم علی التحقیق بن بالغک احوالی سکا سولیکه اونلدم (وما انسابیه الا الشیطان
 وبرکیمه بکا ان اونلدم مکنالا بلبلشقی (ان اذکرکم) ضمیردن بدلد یعنی بلبلنک اکسوق بکا
 اونلدرک (وانخذ سبیله فی البیض) دخی بالق کند و بولتی درنده بر غریب بدش ایدندی
 قال ذلک ما کان فی حضرت موسی دیک بزم ایستد بکر بواش ایتد زیرامطولیک علامتی اولما
 اولمشید (فازنذا علی اناهیما) پس کلداری بولده ایزلری اوزره دوندیلر (فقصصا) کلدو
 ایزلرینه مشیع اولد قلدی حاله ناکه اولطامشه کلدیلر (فوجد اعبدا من عبادنا) پس خاشر
 قولر بزدن بر قول کوردیلر و او حضرت خضر علی السلام ایدی (انیناه دحمة من عیننا) اکا
 کند و قمر دن بر بخشیش و بر دنا و و حی و نبوتدر (وعلمناه من لدنا علما) دخی بر خصوص اولان
 دانشدن اکابر دانش او کتدک برکیمه کما مطلع اولما ز مکر بزم توفیقزله (قال له کوی هل
 اسمک علی ان تعین من اعلک) حضرت موسی کا دیک سکا پیر و لک ایدم می پوشط اوزره کما
 او کرمش قیلند بغک شید بکا او کتدر سن (رسلک) بر سیکلی که اختا خیر اوزره مبتد اوله
 قال انک کن شیطیع معی صبرل حضرت خضر دیک بی شبهه سن بنله تاب کورمک قدر نک
 یوقدر حضرت موسی دیک نیچون سنکله صبر کوره م حضرت خضر دیک اول سبید نکه سن بر رسل
 پیغمبر سن و سنک چمک ظاهر اوستنه در شاید بندن بر فعل صا د اوله که صورتا او بر منکر
 و نامعقول ایستدر پس کما صبر کوره مز سن (وکیف تصبر علی ما لم یحط بجر) و نیجه صبر اید
 بیلور سن شول شی اوزره که دانش چمندن سن آن قبله امش سن (قال سجد فی انشا و الله
 صابرا) حضرت موسی دیک نکری علی ایسترسه بی شبهه سن بنی تاب کور بچی بولور سن (ولا تعص
 لک امرک) و سکا بر فرمان مخالفت ایم (قال فان ابغضنی فلا تسئلنی عن شی) حضرت خضر علی السلام
 حضرت موسی علی السلامه دیک اگر بکا پیر و لک ایدر سن بر سننه دن بکا صورتیه یعنی بندن
 برایش صبر و راید بچک و سن آنک حقیقتدن خبر دارد کلسن ایستد آنی بکا صورتیه (حق احدث
 لک مینه ذکر) بن سکا اندن بر بیابندا نیجه حضرت موسی قبول ایتد (فانطلقا) حضرت
 خضر له برکیمه بنمک نیچون دریا کنارند یوردیلر ناکه برکی یایرسد بیلر مرویدر که آنک ایزلند
 اکا بنک اجازت ایستد بیلر ملاحر قبول ایتد بیلر بعد حضرت خضر بیلو کند و لرین تعظیم

نام ایلد کی ایدیلر (حق اذ اریک فی السیفین) اولوقه دکه که کیمه بندیلر (خرقها) حضرت خضر
 اول کینک شاعینند ایک تنه قور و بانی دلدی (قال اخرقها النرق اهلها) حضرت موسی
 دیدی یاسن بویکی دلدک ناکه آیه لر خصوده بو غه سن (لقد جئت شیئا امرا) خدایه قسم که
 بر بولک ایش باشد ایتدک (قال انک اقل انک کن شیطیع معی صبرل) حضرت خضر دیک سکا
 دیمد میکه بی شبهه سن بنله تاب کورمک طافک یوقدر (قال لا تواخذه فیما نسبیت) حضرت
 موسی دیک اونلدم شیدله بنی مؤلفا ایتد (ولا ترهب من امری غسرا) و ایشمدن بکار و شول
 قبله یعنی بکارک تشدد بیا ایتد و بود کلو شیدله بکا مضایقه ایتد که بوسکا متابعه مشقت
 و بر (فانطلقا) پس عذنی قبول اید و یکدن چیقوب کلدیلر (حق اذ اقیما علامتا ففعلها
 بو حله دکه ایکلری بر او علانه ملاقی اولوب حضرت حضرت اولدر بچک (قال افکت نفسا
 زکیة بغیر نفس) حضرت موسی حضرت خضر سولیکه نیچون کاهدن پاک اولش رجا اولدرک
 بر نفس محرمی اولدر ممش اکین (لقد جئت شیئا نکر) خدایه قسم که بر نامعقول ایش باشد
 ایتدک (قال انک اقل انک کن شیطیع معی صبرل) حضرت خضر علی السلام دیک سکا دیمد
 علی التحقیق سن بنله صبر ایتد که قدر نک یوقدر (قال ان سالتک عن شی بقدرها) حضرت
 موسی دیک بو وقعه دن صبر کوره برشید او نری سکا صورتیه رسم (فلا تضایفنی) بنله مصیبت
 ایتد و اگر بن سنک صبریکه طالب اولورم (قد بلغت من لدنی عذرا) تحقیقا که سن بنم
 فمندن بر عذره ایرشدک یعنی سکا او چکره مخالفتا تمک چمندن سن بنم طرفدن بر اولو عذر
 بولش اولدک حد شریفده وارد اولشد که حضرت صبر علی السلام یور کخدا عزوجل
 برادر م حضرت موسی ایتد و بولش حیا اید و بوسور سولیکه بولش ایشله صبر ایستدک البتد
 العجب عجبائی کوردک (فانطلقا حق اذ اقیما اهل قریة) بو کفت کوار ایزند واقع اولد قدن صبر
 کندیلر اولحله دکه بر کوی خلقته کلوب (استطعما اهلها) اولکوی خلقندن بیجا ایستد
 فابوا ان یضیفوها) پس اولملر اول بکی عزیز الوجود مهمانلق ایتدن ممنوع اولدیلر (فوجد
 فیها حذرا یزید ان یقض) در عقب ایچند بر دیوار کورد بکر که دوشمک ایستد (فاقامه
 پس حضرت خضر اول دیوار برادر بیلد دورتدرک (قال کوشیت لا تخذت علیک اجرا
 حضرت موسی دیک ایستد بواش اوزره اجرت الوردک (قال هذا فی انی و بینک
 حضرت خضر سولیکه بوقت ارامه و ارکده ایلر و قشیدر (سأبیتک بیا و یل ما لم یستطیع

عَلَيْهِ مَبْرَأً) بی شبهه سنی خبردار بیدم اول شیدک نتیجه سند که سن آنک مشاهد سی
اوزره تاب کثور ملک (أَمَّا السَّيْفِيَّةُ فَكَانَتْ تَسْكُنُ بَيْنَ بَعْلُوكَ فِي الْبَحْرِ) اما کینک خبری بود که
او بر بوسلارک ملکی بدیکی آنلر در باده ایسلار (فَأَوْدَتْ أَنْ أُعْيِيَهَا) پس آن عییلو قیلو
ایستدم (وَكُنْ وَرَاءَهُ ثُمَّ مَلَكَ) وایدلر لرنلر بر باد شاه وارا بدیکه (بَاخَذَ كُلَّ سَفِينَةٍ عَضْبًا
مَرْمِغًا كَوْنِي رَابِعًا نَاجِيًا بِرَمِيٍّ كَوْنِي عَيْبِلَوَيْتُمْ نَاكَةً أَلَرْنَدَنْ جَكُوبَ
الْمِيه (وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ) واما او غلامک خبری بود که آنک ناسی و ناسی
اهل ایمان ایدیلر (فَخَبَّيْنَاهُ أَنْ يَرْفِقَ مَا طَغَيْنَاهُ وَكَفَّرَ) پس قورقد مکه حد دن تجاوز اتمکله
طغینا و کفرله قبلیه یعنی آنی او یلی ما بدک تا که آنک علی آنلر سرایت اید و بر تدا و لیله
فَارْدَنَّا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا زُجْجًا) پس ایستد که پروردگار لر ی آنلر برینه ویره (خَيْرًا مِنْهُ
أَنْدَنْ بَكْرِكَ بِرَوْعُولٍ زَكَاةً) ایا کاک جهنمد (وَأَقْرَبَ زُجْجًا) واندن بقیزک مهربانلو
جهنمدن (وَأَمَّا أَيْمُكَاوُ) واما دیوارک شانی بود که (فَكَانَ لِيَعْلَمَ مَيْنَ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
شهرده ایکی او کسرا و غلامک ملکی اید (وَكُنْ تَحْتَهُ كَنْزًا لَهُمَا) وآنک التند آنلر ایچوت
قویلس التون و کوشدن بر کج واریک و اگرین دیواری دورند ر مسینه التند دیوار دوشو
کج ظاهرو لو بخلق آنی بنما ایدلر (وَكُنْ أَبَوَاهُ صَاهِبًا) وایدلر بر کوزل لالو کیمسه اید
فَارَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا) پس پروردگار ایستد که آنلر بلوغه و کال رشده ایدیلر
وَيَسْتَخِيرُ بِهِمَا كَنْزَهُمَا) و دیوارک التندن کجیلرین چیقرندلر (زُجْجَةً مِنْ رَبِّكَ) سنی دورده
ایدندن مرحوم اولد قاری حالده (وَمَا تَعْلَمُ عَنْ آخِرِهِ) و بو کورد بیک ایسلری بن کد و اید
ایستدم بلکه حق جل و علا آنک فرمائیلر انلری ایستدم (ذَلِكَ نَأْتِيهِ مَا لَمْ يَشْطُطْ عَلَيْهِ سَبْرًا
بو کلا یسکا ایرا دایتم مشاهد سی اوزره تاب کثور مدیکن شیانک بیان و نتیجه سید
و بوحکایه نك فواندنن مراد انسان کرکدر علنه مغرور اولیه و هر کوروب بکندیکی شی
تفصیح اتمیکه سید آنده بر سر اوله کیم کدوسی کامطلع دکدر و معبدنه تواضع ایلیم همیشه
تعلم ایلیم (وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقُرْبَيْنِ) دخی بود مظانفهی امتحان یوزندن مشرق
و مغرب پادشاهی اولان اسکندرک احوالی سندن صور لر و او شهر قوال اوزره اسکندر
رومیدر و بعض کسنه یونانی اولد یغک ترجع ایددی (قُلْ سَأَلْتُوُا عَلِيَّكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا) سوبله
بی شبهه آنک احوالندن اوزر یکره بیان و خبرا و قورم (أَنَا مَخْلُوعٌ فِي الْأَرْضِ) تحقیقا که

بزا که بر یوزنده ایستد و کی کج قوت و تصرف و بردک (وَأَيُّهَا مَنْ كُنْتُ سَبَبًا) و هر دست نه دن
اکا برو سبیل و بردک قاعه فخرده پادشاهلره لازم اولان اشیا یی کد ویه مینا قیلدق
فَأَنْبَغَ سَبَبًا) پس مغرب سمتنه ایر شعل ایستد بکنک کا ایصال ایدن و سبیله به پیر و انایت
حقا (إِذَا بَلَغَ مَعْرِبَ الشَّمْسِ) و لحظه دک کوشش باه حق مکانه ایرشد بکنده (وَجَدَهَا تَعْرِبُ فِي عَيْنِ
خَيْفَةٍ) آنی بر جامورکی کوزده غروب ایدر کوردی (وَوَجَدْتَهَا قَوْمًا) و آنک یاننده بر کروه بولد بعض
روایتده ثابت ایلشد که اولکرو ملک یاسی یانی حیوانک در یلر یی و یی کلری دینانک آندی
اشیا دنا بدک بعد حق سبحا و تعالی کند و بی خیر ایدر بیکه کفر لر ی سبیله انلری معذب ایلیمه یا خو
کند و لرن با نمانده دعوا ایلیمه تنه که بیورد (قُلْنَا يَا أَهْلَ الْقُرْآنِ إِنَّا أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ) دینک یازا اقرن
یا بونلری کفر لر ی اوزره قتل ایلر تعذیب ایلر سن (وَأَمَّا أَنْ يَخَذَ فِيهِمْ حُسْنًا) یا خود تعلیم شرع
وارشادله آنلرک شانتد بر ایلرک ایدینه سن (قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نَعَذِّبُهُ) سکندر
ایمانه دعوت ایلرین اختیار اید و دیک اما اول کیمسه ایمانه دعوت اید و کفر اوزره اصرار اتمکله
کند و نفسنه ستم اتمیش اوله بی شبهه بر آنی معذب قیلار (فَرَزَقْنَا لِي رَبِّهِ) صکرده پروردگار
دو غش قیلنور (وَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا مُكْرِئًا) پس آنی بر قتی اشکنه ایلر معذب ایلد که آنک کبی کور ایلشد
وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا) و اما شول کیمسه ایمانه کلوب کوزل عمل ایلدی (فَلَهُ جُزْءًا يَكْفِيهِ
ایکی جهانک مکافات جهنمدن کا بر کوزل مکافات اولور (وَسَوْفَ نُقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا نَسْرًا) دخی
علی تحقیق فرماندند کا بر قولای ایش سوبلر یعنی کای ایدر یکر فرمانی بر مشقتلو فرمان قیلر
فَأَنْبَغَ سَبَبًا) صکرده مشرق سمتنه ایصال ایدن و سبیله به تابع اولد (حَقًّا إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ
الشَّمْسِ) و لکانه دککه آفتابک طلوع ایدکج برینه ایرشد بکنده (وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَى قَوْمٍ
آن بولدی بر کروه اوزره چیقار که (لَمْ يَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا) کوشنک برو سندن
آنلر لباس وینا مقوله سندن بر پرده قیلدق (كَذَٰلِكَ) تنه که مغرب خلقیلر اید بونلرله
دخی او یلر اید (وَقَدْ كُفِّرْنَا بِلَاذِي خُبْرًا) و حال بوکه علی تحقیق آنک قنده اشیا یی کاملك
جهنمدن قیلدق یعنی حصیری قبول ایمان لشکر والای و اسبابنه علم لحاظه اتمشد (فَرَزَقْنَا
أَنْبَغَ سَبَبًا) صکرده مغربله مشرقا راستد جنوبدن شماله توجه اتمش بر بوله سلوک اید
حَقًّا إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ) برعه دک که از ریجان اقلیمده دوشن ایکی طالعک راستد بر شنبه
وَجَدْتُمْ مِنْ دُونِهَا قَوْمًا) اول ایکی طالعک برو سندن بر کروه بولد بیکه (لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا

یقلشمنز که برسوز کلیه لر (قَالُوا يَا أَلْفَرَنْجِي) ترجمانلری لسانلارندن دیک ای حکمی مغرب
 و مشرقه ابریشین پادشاه (إِنْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ) تحقیقا که یافش برن
 نوحک حسلسدن اولان یکی قبيله بریزده بد لکله سوا ایدر لکه بری قنده بولسه لرا اولدر لر
 و اکینلری تلف ایدر لر (فَلْيَجْعَلْ لَكَ خَرْجًا) پس کند و اموال مردن سکا بر مقدار شی معین
 قبيله لمی (عَلَى أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا) آنک اوزره که ارا زده وارالرنده بریندایده سن
 ناکه انلری بزم ستمزه چیققدن منع ایدر (قَالَ مَا مَكْنِي فِيهِ رَبِّي حَتَّى) اسکندر دیک پروردگارم
 مال و ملکدن بکا ایچنده نصف و بره یکی منسه و بره دیک کوشیدن بکورد و بزم کا خاجتم
 بوقدر (فَأَعِثُّوْنِي بِقُوَّةٍ) پس بکا توانا لکله یعنی لاندن بکا قوت اوله جق شیشله یاردم ایدک
 لَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا) ارا زده وارالرنده برحکم سد قیلارم (أَتُوبُ رَبِّيَ أَمْ لَا) تمور لر
 پاره لرین بکا کورک انلر دخی فرمانه امثال ایدر و کور و ابکی طاعنک راستند دوزدر لر (حَتَّى إِذَا سَاوَتْ
 بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ) اولوقته دیک که ابکی طاعنک ارا سن تمور پاره لر بله برابر قلیجق (قَالَ أَتَقُولُ) فضله
 دیک مهیا اولنان اود و نلرده کور کور لره اوفورک (حَتَّى إِذَا جَعَلَهُ نَارًا) بر محله دیک که فن آتی اتس پاره
 کجی قیلدی (قَالَ تُوْبَانِي فَرَجَ عَلَيْهِ قَطْرًا) دیک بکا باقر کورک اول ارمش تمور اوزره آتی دو کرم (فَسَا
 اسْطَأْنُوْا أَنْ يَطْفِئَهُ) پس باجوج و ما جوج شدت ارتفاعندن و بمشا قلغند قادر اولد یلر اکا
 چیقکه لر (وَمَا اسْطَأْنُوْا عَوَالَهُ نَفَبًا) دخی آتی دیکه قادر اولد یلر بکلکدن (قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنِّي
 اسْکندر دیک بوسد پروردگارم بر مهربانلکدر (فَإِنَّا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي) پس اولوقته دیک ربکم
 وعد سی کلور یعنی باجوج و ما جوجک چیققدن خدا نك وعد سی حلول ایلر بک (جَعَلَهُ دَكَاةً
 آتی برله بکشا قیلار (وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا) و ربکم وعدک درست ایدک البتد واقع اولور بو کلام
 اسکندرک احوالنه متعلق اولان کلامک آخریدر (وَتَرْكَبَا بَعْضُهُمْ أَوْسَادَ بَهِيمٍ فِي بَعْضٍ) و
 اولکونکه باجوج و ما جوج سندن چیقار خلق بری برلینه قاریشور قیلدق شدت ازمحامد
 وَفِي فِي الصُّورِ) و قیامتک فالقسیچون صورده اوفورک (فَتَحْنَاهُمْ جُمُعًا) پس خلقی برابو یغور
 یغورق (وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا) دخی و لکونده دوزخی کفار ایچون بر خوش اظهار
 ایدر و نمایان ایدک (الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي) شول کفار که توحید و تعجیده
 مؤدعا اولان ایا نك کور مسندن کوزلری پرده ده ایدک (وَكَاثُوا لَا يَسْتَجِيبُونَ سَمْعًا) و سوز
 ایشتمکه قدر تلری بوق ایدک (الْغَيْبِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَخُدُّوْا عِبَادَ اللَّهِ مِنْ دُونِ آلِ الْيَمَانِ) پس کفر

ایدن لکمان ایدر یلر مکه مسیح و فرشته کبی اولان قوللری سندن اوزره معبود لر ایدینه لر و برن
 کندولرین معذبا تم (إِنَّا نَحْنُ نَحْنُ جَهَنَّمَ لَكَا فِتْنًا) بلا شبهه زکفار ایچون دوزخی ماده قیلد
 (لَا) مهمنان ایچون ماده اولنان منسه کبی برشی بوسوز کفار تهکم اتمکدر و آنک اوزره
 دخی تنیه ایدر که بر طائفه یابندا اماده اولنان شنی و زخ اوله البتد اند نصکره انلره
 اولنان عذاب بر عظیم عذابدر (قُلْ قُلْ نَبِيْكُمْ بِالْآخِرِينَ أَغْمَاةً) سوبله سوزی کاه ایتیم
 شول کیمسه لرین احوالند که اعمال جهندن غایبله اوتوزنلردر (الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ
 فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) نلر شول کیمسه لردر که یقین اولان صاعقله جالشه قلمری باطل و حو اولد
 وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُخْلِصُونَ مِنْهَا) و حال بوکه انلر مغرور لکلرندن کمان ایدر لکه کندولر
 کوزل ایش ایشلور لر (أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ) بومذ کور اولانلر شول کیمسه لردر که
 پروردگار لرینک وحدانیتنه دلالت ایدن علاماته تصدیق کورم دیلر (وَلَقَائِهِمْ) و بولشمن
 دخی یعنی حشر و نشرک اولسین ایشا مند یلر (تَجْعَلُ أَغْمَاةً) پس کفر لری سببیلله اعمال لک
 باطل اولد (فَلَا يُقِيمُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا) پس روز قیامتد انلره بر ترازو قالد در مرز که اعمال لک
 ایچنده وزن اوله یا معنی بواوله که قیامتد انلره بر اعتبار و قدر قیلرز (ذَلِكَ) ایش و یلر
 جَزَاءُ وَهُمْ فِي جَهَنَّمَ) انلرک سزاسی و زخدر (بِمَا كَفَرُوا) ایما کلد لری سببیلله (وَأَن تَخُذُوا أَلْيَا يَأْتِي
 وَرُسُلِي هُمْرًا) و کابک یا تنی و پیغمبر لری حضرت ایدن لر بله (إِنَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 تحقیقا شول کیمسه لکه ایما کلوب کوزل اعمال ایشل دیلر (كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا
 بهشت لک یوکسک پایله انلره پیش کش اولد (خَالِدِينَ فِيهَا) نلرده اقامتی علی الدوام تخمین
 ایشلر (لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا) اول بهشتلردن بواوزره مکانه انتقال ایتکی استمر لر
 قُلْ لَّوْكَانَ الْجَهَنَّمُ مِثْلًا لِّمَا تَرَى) سوبله اکر دریا پروردگارمک سوزلری یازلسیچون ترکیب
 اولسید (لَنفِئَ الْجَهَنَّمَ قَبْلَ أَنْ تَقْدِرَ جَنَاتُ رَبِّي) البتد دریا نك صوبی دو کوردی پروردگار
 سوزی و کمزدن اول (وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا) و اکر انک کجی هر دیا دخی کور سیدک کوردی لکه
 جند بن زهیر سرور کاشا تیدک یا رسول الله بن برایش خدایه تقریب ایتک ایچون ایشلرم بعده
 آنک اوزره بر کیمسه مطلق اولیج و محفوظ اولورم حضرت صلی الله علیه و سلم بوردیکه حق جل
 و علا قبول ایترا و عملی که ایچنده کند و یا و رفاق قیلنه در عقب سرور کاشا نك تصدیقنا
 بوايتک لخر نازل اولد (قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ) سوبله بوندن اوزره برهنه بوقدر که بن

سزك كجور انسا (يوشى الى) خدادن بكافشته ايله خبر كلور (اَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ) معبود
بالكر بر معبود (فَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ) پس بر كيشه پروردگارنيك لقاسنه اميد طور
فَلَمَّا كَانَتْ هَؤُلَاءِ آيَاتُهُ يَنْزِلُ اِيْش ايشلسو (وَلَا يَشْرِكُ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ احَدًا) وكند وي پرورده
ايدنك پرستشنه بر كيشه اورناق قيلسو مريد كيم سرور كائنات بيوردا نقولشرك كوجه
شرك ندر جوابلارنده بيورديكم ربادر

سورة عن مكية و هي ثمان و تسعون آية
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كهيعص) تفسيرنك چوق اختلاف واقع اولمشدر بعضي كاذاب اولديكه بوسوده نك
اسميد ريس تقدير كلام بويله اولور كه بوسوره (ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدُكَ زَكِيًّا) پروردگار كلك
قولي زكريا يار ايتدوكي حشك اكسيدر (اِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدًا خَفِيًّا) فخر خداوندك بر هسته
جيفر مقيج (قَالَ رَبِّ اِنِّي وَمَنْ الْعَظُمُ مَنِي) ديدك اي پروردگارم على التحقيق بن بدن نكوك
زبون اولد (وَأَشْتَعَلْ أَوَّلُ شَيْئًا) واشتك شعله كجاي اولان باشك اع نوي اشك
اودنلا يايلىش كجاي اشك يايلىك (وَلَمَّا كُنْ تَدْعَاكَ رَبِّ شَقِيًّا) وسكاده ايمكله اي نيم پروردگار
بيهره كل ايدم بلكه هر كاهكه سكاده ايله توجه ايدم بن خاشد وند رمدك ويونك اوزره
معتاد اولشم (وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِي مِنْ بَيْنِ وَرَائِي وَبِشَيْبَةٍ كَيْمٍ بِن مَوْتٍ نَفَرَ كَرِيهًا عِزًّا لَمْ يَكُنْ
قَوْرًا لِّمَكَّةَ خَلَفَهُ نَفْسُهُ يَابِسًا مَوْرِدِيْنِيْهَ دَهْنًا وَابِدًا لَّر (وَكَانَ أَقْرَبَ عَاقِرًا) وحوالبوك
عورده بر قصه ورت ايدك اولاد كور من (فَهَبْ لِّمَنْ لَّدُنْكَ وَلِيًّا) پس بكلكد وكرمك امور دينيه به
منول براوغول باغشله كه (يَرْبُّنِي) بنم علم و حكمت و وارث اوله (وَيَرْبُّنِي مِنَ الْيَقُوْبِ) دخی
حضرت يعقوبك سئلنك علم و حكمت و وارث اوله (وَأَجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا) وآي اي خداوند
برشايسته پسنديدك سئنه قيلكه قول و فعلني پسنديدك ايتمش اوله سن و بود عايقه
باشن سجد يه قوب تقصير و نياز ايمكه باشك منادي كرم دعاسني مستجاب اولد بعنه
وله ايتدي نه كه حق سبحا و تعالی بيورده (يَا زَكِيَّا اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى) اي زكريا على
التحقيق نرسني مرده لدر زبراوغلاقله كه ادي عباد (لَمْ يَكُنْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا) بودند نادم
اكار هنام ايجار ايتدك (قَالَ رَبِّ اِنِّي يَكُوْنُ عَلَيَّ غَلَامٌ) حضرت زكريا ديدك اي نيم پروردگارم نجه
بكا و غول اولور (وَكَانَ أَقْرَبَ عَاقِرًا) و عورة بر طوغر عور ايد (وَقَدْ بَلَغْتَ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا)

دخی بلا شبهه بيوكلكدن ضعف و سن سستلكنه بنشيمش بعني وجود غايله نجيف اولوب
قور ميشدر حضرت زكريا بركلاوي استعلام همچون ديدك بومعايله كه سن بنجي ايدك بوايبي اجل
ايله بكسن يا خود بو حاتم قدرتك اظهار ايتليس آنك وقوعني استيقا ايدك (قَالَ كَذَلِكِ
مَرَّةٌ وَبَرَن مَلَكُ حَضْرَت زَكِيَّا يَدِيْكَ ايش ديدك كيدركه بيرك و ضعف اوزر بكه مستولي
اولمشدر ليكن (قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ) پروردگار ك ديدك ايكي بيردنا وشاق بيد ايمك اوزره
آسانند (وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا) وحوالبوكه بودند اول بن سني براندم و سن
برامر معدوم ايدك (قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً) حضرت زكريا ديدك اي پروردگارم بكار علامت
قيلكه ايمكه موعود اولديغم شئي بيله به (قَالَ اِيْمُكَ لَا تُكَلِّمُ النَّاسَ لَكَ كَلًا لِّحَقِّ جَلٍّ وَعَلَدِيْكَ
سَنُكُ عَلَامُكَ بوكه خلق ايله اوج كجه و اوچكون سويلشمكه قدرتك وليه باوجودك
تسبيح ايمكه قدرتك اوله (سُبْحًا) او حلاله كه خلقك در سندر سندر نه دبلسرك و نه
صاغرين وار (فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ) پس حضرت زكريا جماعتي اوزره مصلا سندر جيقوب
قاوحي ايتدم) انله اشارت ايتديكه (اَنْ يَسْتَحْضِرَ لَكُمْ وَعِشْيَا) صباح و اخشا مضاف
تزيه ايدك پس مدت حل تمام وليحق حضرت يحيى وجوده كلوب عالم طفولتيدك اجارله عباد
مشغول اولد فخر كند و به وحى كدي ايزد و ايجلا لند كند و به خطاب كديكه (يَا يَحْيَى خُذِ
الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ) اي يحيى نوراني جدم ايله ال (وَالْاَيُّهَا الشُّكْرُ صَبِيًّا) دخی حضرت يحيى بحق
و نورانك فهمي اوشاخ ايكن و بردك (وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا) وفضل و كرمزدن مصلحت ايتدم مهر
بالتق كاي و بردك (وَزَكُوَّةً) و كاهلردن بكلك (وَكَانَ نَفِيًّا) دخی معاصيدن برهيزكار
فرمانه منقاد ايدك (وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ) دخی تاسنه و اناسنه كوزل احسان صاحبك (وَلَمْ يَكُنْ
جَبَّارًا عَصِيًّا) دخی بر سر كس معصيت لود كل ايدك (وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ) دخی شيطان
سقينك شرنندن اوزرينه خدا دن صد و رايتمش بر سلامت اولسوا و كوكنكه طوغدي
(وَيَوْمَ يُمَوِّتُ) واولكونكه روي قبض اولور (وَيَوْمَ يُنْفَخُ الْحَيَاتُ) واولكونكه قبردن زند
اولوب مبعوث اولور (وَإِذْ نَفَخْنَا فِيْهِ رُوحَنَا) دخی قلندك ميه خاتونك احوالي ياد ايت (وَإِذْ نَبَّأَتْ
مِنْ أَهْلِهَا) اولوقت كند و هلندن اوزاق اولدك (مَكَانًا شَرْقِيًّا) بيت المقدسك جانب شرف
بربره باخاله به اوند چون حضرت مريم بيت المقدسك ايجندك اولور هر كاهكه كند و به
حيض كلور دخاله سني حضرت زكريا نك خانوني اوند مدت جض كچيرد بعد اغتسال ايدك

بیت المقدسه دو نودی بر کون معنادی اوزره جضدن اغتسال بیتی قصد یثد (فَأَتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا) پس هلنه بقن یردن بر پرده ایدندی قاکه کند ویه کور نمکدن مانع اوله (فَارْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا) در عقب حضرت جبریل کندی ویه کوندردک (فَمَنْ لَهَا بُشْرًا سَوِيًّا) پس حضرت جبریل برنام الخلقه کج انصاف وریله آکا کوردندی (قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ) حضرت مر جبریله دیدن جن جوق حنلو خدا پسندن صیغ نورم (إِنْ كُنْتَ نَبِيًّا) کر هر هر کار کشتی ایدک (قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ) جبریل دیک بوندن او که بر نسته یوقد که بن خداوندیک کوند رلشیم (لَا هَبْكَ إِلَّا مَا زَكَا) تاکه سکا کاهدن پاک اولش بر او غلان بغشلمسته سببا وله یم (قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ) بر هر خاتون دیک بیجه بکا او غول اولور (وَلَمْ يَمَسَّ يَاسِينَ شَيْئًا) و حال بو که بنی هلال یله بر کشتی دیکم (وَلَمْ يَكُنْ لَكَ بِنَا) اوزنا ایدیمی کل ایدم (قَالَ كَذَلِكَ) حضرت جبریل دیک ایش دیک کبیدر (قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَى عَیْنٍ) پروردگارک دیدی ارکستر و شاق پیدا ایتمک اوزریمه غایتله ماساندر تاکه آنک سبیلک قدر کامله منی بیان ایدرز (وَلْيَخْلَ لَآئِهَ النَّاسِ) و تاکه خلق ایچون آنی بر اولو علامت قیلارز (وَوَحَّيْنَا) و کرمزدن صد وراثش قولریمز اوزره آنی بر رحمت قیلارز (وَكَانَ امْرَأًا مَقْضِيًّا) و آنک اولسو حکم اولمش برایش ایدک (فَحَمَلَتْهُ) پس آنکه حضرت مر که اولدیکه حضرت جبریل نیکنه او فوروب او فوروسی قارننه کیر و حامله اولدک (فَأَنْبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَحْطًا) در عقب حضرت عیسی قارننه ایکن بر اوزاق برده کند و اهلندن معتزل اولدک (فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ) بر طوغر و مکنده بیضه قیلدی (إِلَى جَذْعِ النَّخْلَةِ) خرما آغجه تاکه آنکه مستر اولوب کاستن دلیله (قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا) خلقدن او تنده بی جلدن دیک ای کاشکی بن بوندن اسبق روح قبض اولسنیک (وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا) دخی خاطر کلنا ایچون نسته اولسید فنادیهان من نختها) پس حضرت عیسی نشدن چیردیکه (الْأَخْرَجَنِ) غمکین اوله (فَلَجَبَلْ رَبُّكَ نَحْنُكَ سِرًّا) که بی شبهه پروردگارک التند بر ابرمق قیلدی تاکه آنکه طهارت اید سن (وَهَرِي إِلَيْكَ بِجَذْعِ النَّخْلَةِ) دخی خرما اغاجنی چاقوبطر که میل ایدر (لَسَا أَطْعَمَكَ رَضًا جَنِيًّا) تر و تازه بر خرما اوزریکه دوشورر (فَكُلِي) پس اول خرما دن تناول ایت (وَأَشْرَبِي) و اول صودر انج (وَقَرِّي عَيْنًا) و او غلک دیداری شاهد سبیلک کوزکی روشن قیل (فَإِنَّمَا تَرَيْنِ مِنَ الْبَشَرِ) پس کوا انسان مقوله سنند بر کورمزدن (فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا) سبیلک علی تحقیق بن ایزد ذوالجلاله اوج نذر ایدم و لکن اوجی مصلحت و کلامک ترک اولسنیک (فَلَنْ أَكَلِمَ الْيَوْمَ أَنْسِيًّا) پس یوکون انسی

مقوله سبیلک سولیشم (فَأَتَتْ بِهَا قَوْمَهَا) در عقب او غلیله کند و جماعته کلدی (فَحَمَلَتْهُ) آن قالد رملش ایکن (فَالْوَايَا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَفَتَدْخِلَنِّي سُبًّا) فریجا جماعتی کند ویه دیدلاری بر بلا شبهه سن بر امر غریب کوردک (إِنَّا لَنَحْنُ هَرُونَ) ای حضرت هر و نک با جیسی چون اول زمانه ده هر و ن نام بر مر صا ح و ارایک حضرت مر م عبادتد آکا مشابه اولد فیچو دیدلاری حضرت هر و نک هشیروسی (مَا كَانَ أَبُوهُ أَمْرًا سَوِيًّا) پدرک بر میان کشتی کل ایدک (وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَعِيًّا) و انا زنا کار و فاجر خاتون دکل ایدک (فَأَسَارَتْ لَئِيْهَ) پس حضرت مر حضرت عیسی اشارت ایدیکه آنکه سولیشن سز جواب و برر (فَالْوَاكَيْفَ نَكَلِمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا) دیدلاری بیجه بشکده اولان اوشاعله سولیشوز حضرت عیسی قن بوکلا ملرین ایشندی قدر الهیه ایلده نطق کلوب (قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ) دیک بلا شک بن خدا نک قولیم (إِنَّمَا الْكِتَابُ) انجیلی بکا و بردی یعنی روزانک تقدیر ایدیکه انجیل بکا و بره (وَجَعَلَنِي نَبِيًّا) دخی بنی غیر قیلدی (وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا) دخی بنی جوق فغلو قیلدک (إِنِّي مَبْرُكٌ) قنق مکاند ما و لسم (وَأَوْصَانِي بِالصَّالَةِ وَالزَّكَاةِ) و نمازک قیلسمله و زکونک و بر مسیلک بکا امر ایدک (مَا دُمْتُ حَيًّا) مادامک بر حیا یم و بر ا بوالدین) دخی بنی نامه مهربانلق ایدیمی قیلدک (وَلَمْ يَجْعَلْنِي حَيًّا رَاشِقِيًّا) دخی بنی سرکش بد فعل قیلدک (وَالسَّلَامُ عَلَيَّ) و سلا اوزریمه در میان اشیادن (يَوْمَ وُلِدْتُ) و لکونک والد مملق قارنندن وضع اولندم (وَيَوْمَ أَمُوتُ) و اولکونک دنیا ی فانیدن انتقال ایدم (وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا) و اولکونک قبردن زنده اولوب کوند رلش اولورم (ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ) بو اوصاف برور مایلده موصوف اولان وجود شریف مریم او غل عیسا در (قَوْلَ الْحَقِّ) درست سوزدیک (الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ) شولدرست سوزکه ایچنده یهود و نصاری شک ایدر (مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَخْلُقَ مِنْ وَلَدٍ) قادر رخساره هیچ لائق و صحیح دکلدر که او غول ایدینه یعنی او غول ایدندن منزله و مقدسند زرا او ایدنک احتیاج و نقضه مؤیدر (سُبْحَانَا) نقضه موجب اولان اشیادن ذات پاکی منزهدر (إِذَا قُضِيٰ أَمْرًا) قن بر شیشک اولسنه حکم ایدر (فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ) بوندن غیر بر شئی یوقد که کلام بر اول در عقب اول شئی وجود کلور (وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ) دخی حضرت عیسی دیک علی تحقیق خدا عز وجل بروریم و سزک ربکزد (فَاعْبُدُوهُ) پس اکابرستش ایدک (هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ) بودید و که سوز بر طوغر و یولدر که انسان جسته ایصل ایدر (فَأَخْلَقْنَا الْآخَرَ ابْنًا مِنْ بَنِيهِمْ) پس یهود و نصاری اراستند فرق حضرت عیسی شاستند

خداوند بابت بزرگوار بود آنکه حقند تفریط اید و بحاشا سحر که کند و بی نسبت اید و نصرت
 آنکه حقند افرط اید و تعالی الله تکریمه آن مستوفی اید (فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا) پس عذاب
 است که بفریدند و اولسون (مِنْ مَّشْهَدٍ يَوْمٍ عَظِيمٍ) بر او تو کونک مشاهده سندن و وقامت
 کونید (أَسْمِعْ يَوْمَ يُنْفَخُ الْكَفَرَةُ مَقُولُهُ) با وجود که حق نه کور در و نه ایشید و نه عجب ایشید
 و نه غیب کور در (يَوْمَ تَأْتِي السَّحَابُ) و لکن که جز امر مایور (لَكِنَّ الْفَالِغُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ)
 لیکن ستم ایدند و کون بر آشکارا از غولند در (وَأَنْذِرْ يَوْمَ الْخَيْسِرَةِ) دخی که تار و خوار و
 ویرا و کونند که بد آن ایدن بدی بد آن اوزره پشیمان و لور و ابولک ایدن ابولکی زابتیکه
 نالمت سحر (أَذْهَبَ الْكُفْرَ) اولو فتکه حشاد و کوب هر کس کند و به معین اولان مکانیک در (وَهُمْ
 فِي غَفْلَةٍ) دخی آنکه بر خور و ویرا و حال که کند و بر غفلت و دو شمشل در (وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
 وَانْزِلْ بَيِّنَاتٍ لِّلرَّحْمَنِ) تحقیقا که بزرگند و (زَيْتُ الْأَرْضِ وَمَنْ عَلَيْهَا) بره و آنکه اوزره
 اولان مخلوقات و اربا و لور و یعنی زمین و اوزرند و اولان استیابی افنا اید و بزبانی فالور ز
 و ایتا بر جعون و فانی اولد قلند بکره جز ایچون طرفه ارجاع اولور در (وَأَذْهَبَ الْكُفْرَ) و اذ کفر
 ابراهیم (دخی قرآنند حضرت ابراهیم احوالی یاد ایت (أَيُّهَا كَانَ صِدْقًا نَبِيًّا) تحقیقا که اولغیر
 الوجود طوغر و سوز و یغیر اید (أَذْهَبَ الْكُفْرَ) بجز پدرا از رمدیک (يَا أَبَتِ) ای بنم پدرم (لَمْ يَكُنْ
 مَا لَا يَمْتَنِعُ وَلَا يُخْشَى) بجز عبادت ایدن من غولنسه یک نه دغاکی ایشید و نه خشوع و تواضع
 کورر (وَلَا يَفْنَى عَنْكَ شَيْئًا) و سندن برادی حق دفع ایتمه قادر دکلدر (يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي
 مِنَ الْعِلْمِ) ای بنم پدرم بلا شبهه که بن کلدی بکا داندن (مَا لَهُ يَا نَبِيَّكَ) شول شیکه سکا
 کلدی (فَأَنْبِئْنِي) پس بکا اوی (أَهْدِكُمْ صِرَاطًا سَوِيًّا) که سکا بر معتدل بول کوسن درم (يَا أَبَتِ
 لَا تُعْبِدِ الشَّيْطَانَ) ای بنم پدرم ابلیسه قولق ایت (إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا
 فِي شَكِّ كَيْفَ شَيْطَانُ يَزِدُّوهُ جَلَالَهُ جَوْعَ عَيْنٍ أَيْدِيهِ) (يَا أَبَتِ إِنِّي لَأَمْلَأُكَ مِنْ مَسْكٍ عَذَابٍ
 مِنَ الرَّحْمَنِ) ای بنم پدرم علی تحقیق بن خور و مکه تکریم علی طرفدن سکا بر اشکجه دکه
 فَتَكُونُ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا) پس عذاب ابلیسه فیه و لور سن (قَالَ أَلَمْ تَأْتِنِي بِالْحَقِّ يَا إِبْرَاهِيمُ) از رمدیک
 ای ابراهیم یا سن بنم معبود لرمدن بوز جو بر بچسن (لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ) اگر بوسوزدن و از بجز سن
 لَا تَجْعَلَنَّكَ) ایتد مطا سله سنی و ورم (وَأَهْلِي فِي مِلَّتِي) و کند و کیندن صاقوب و اوزر
 مِلَّتًا وَزَوْجًا) (قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ) حضرت ابراهیم دیکه اوزر بیکه سلام اولسون یعنی کید و

سکا و ذاع ایدم و طبیعتی بوسوزله و بچیک قیل (سَأَسْتَفْظِيكَ رَبِّي) بقند برورد کارم
 سکا مغفرت طلب ایدم (أَيُّهَا كَانَ صِدْقًا نَبِيًّا) بی شبهه یکم ربم بکا جوق لطف و احسان اید
 وَأَعْتَرَكُمُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ) دخی سزی و تکریدن اوزره عبادت ایدن بیکر استیابی
 هر اید و بر طرفه اولور (وَأَذْهَبَ الْكُفْرَ) و خداوندیم بالکر عبادت ایدم (عَسَى أَنْ أَكُونَ
 بِكَ عَابِدًا رَّبِّي شَقِيًّا) شاید یکم برورد کارم عبادتی ببیله نا امید و بی بر ما ولیه بی بیلمک
 کرا یکم بکللم آنکه اوزره دلالت ایدر که غافل و اولانک علی صلیح و باطل در دخی بچند
 تنبیه و ارکه عبادت قبول و مکافات خداوند محض کونند و نه وجوب طریقه در (فَلَا أَغْنِيكُمْ
 وَمَا يُبَلِّغُنِي مِنَ تَدْوِينِ اللَّهِ) پس اول وقتکه حضرت ابراهیم ناردن دورا و لوب شام زمبند
 سکنی ایدن و هبنا له ایضی و یعقوب) اسمی نام بر او غول و آنکه او علی یعقوب بکا بفسد
 و کلا جعلنا نبیا) و هر بر بی پیغمبر قیلد (وَوَهَبْنَا لَهُمُ مِنْ دَحْمِنَا) و کند و رحمت در
 انله با غشلق بومقامد رحمتدن مر اموال و اولاد و نبوتدر (وَجَعَلْنَا لَهُمُ لِسَانَ صِدْقٍ
 عَلِيمًا) و انله بر یلند ذکر جیل قیلد که جمله خلق انله افشار اید و ابولکلرک سولر
 و اذ کفری الکتاب و سنی) دخی قرآنند حضرت موسی انک اخبار یذکرات (أَيُّهَا كَانَ صِدْقًا نَبِيًّا) تحقیقا که اولغیر
 الوجود طوغر و سوز و یغیر اید (أَذْهَبَ الْكُفْرَ) بجز پدرا از رمدیک (يَا أَبَتِ) ای بنم پدرم (لَمْ يَكُنْ
 مَا لَا يَمْتَنِعُ وَلَا يُخْشَى) بجز عبادت ایدن من غولنسه یک نه دغاکی ایشید و نه خشوع و تواضع
 کورر (وَلَا يَفْنَى عَنْكَ شَيْئًا) و سندن برادی حق دفع ایتمه قادر دکلدر (يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي
 مِنَ الْعِلْمِ) ای بنم پدرم بلا شبهه که بن کلدی بکا داندن (مَا لَهُ يَا نَبِيَّكَ) شول شیکه سکا
 کلدی (فَأَنْبِئْنِي) پس بکا اوی (أَهْدِكُمْ صِرَاطًا سَوِيًّا) که سکا بر معتدل بول کوسن درم (يَا أَبَتِ
 لَا تُعْبِدِ الشَّيْطَانَ) ای بنم پدرم ابلیسه قولق ایت (إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا
 فِي شَكِّ كَيْفَ شَيْطَانُ يَزِدُّوهُ جَلَالَهُ جَوْعَ عَيْنٍ أَيْدِيهِ) (يَا أَبَتِ إِنِّي لَأَمْلَأُكَ مِنْ مَسْكٍ عَذَابٍ
 مِنَ الرَّحْمَنِ) ای بنم پدرم علی تحقیق بن خور و مکه تکریم علی طرفدن سکا بر اشکجه دکه
 فَتَكُونُ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا) پس عذاب ابلیسه فیه و لور سن (قَالَ أَلَمْ تَأْتِنِي بِالْحَقِّ يَا إِبْرَاهِيمُ) از رمدیک
 ای ابراهیم یا سن بنم معبود لرمدن بوز جو بر بچسن (لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ) اگر بوسوزدن و از بجز سن
 لَا تَجْعَلَنَّكَ) ایتد مطا سله سنی و ورم (وَأَهْلِي فِي مِلَّتِي) و کند و کیندن صاقوب و اوزر
 مِلَّتًا وَزَوْجًا) (قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ) حضرت ابراهیم دیکه اوزر بیکه سلام اولسون یعنی کید و

ارشاد ایدیحید (وَرَفَعَاهُ مَكَانًا جَلِيلًا) وانی بر بوجه بره فالدر دق و او شرف نبوت و یا بهشت
جاودان یاد ریخی کو کدر (أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ) و لکرو هکجه بوسوره ده مذکور
اولد بولرسول کیمسه لدر که ایزد ذوالجلال از ورز لرینه نعم دینیه و دنیویه ایله انعام ایستد
مِنَ النَّبِيِّينَ) موصوله بیانند یعنی خدا نك نعمته مظهر اولنلر انبیاء مقوله سید رلر
مِنْ ذُرِّيَّتِ آدَمَ) جار و مجرور دن بدلدر یعنی اولیغیر لر حضرت آدمك نسلند ندر لر (وَمِنْ
حَمَلَتَا مَعَ نَوْحٍ) و حضرت نوحله کیده فالدر دیغیر کسته لرک نسل لرندن و آنلر حضرت ادریدند
ماعداد لر (وَمِنْ ذُرِّيَّتِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَئِيلَ) و حضرت خلیل الهك و حضرت یعقوبك اولادند
وَمِنْ مَدْيَنَ وَآجُثَيْنَا) دخی طوغر و بول کوسر و بنبوت و کرامتله بر کزیده قیلد یغیر کسته لر
إِذْ أَنْشَأَ عَلَيْهِمُ آيَاتٍ الرَّحْمَنِ خَرَوْا سُجَّدًا وَكُفُّوا) قن مزبور لر اوزره ایزد کایاتی اوقور سجده ایدوب
اغشلا ریکن یوز لر ی اوزره دوشلر (خَلَفَ مِنْ بَعدِهِمْ خَلْفٌ) پس آنلردضکره برید فعل اوشافر
پیدا اولدیکه (أَصْنَعُوا الصَّلَاةَ) نمازی ترک ایدیلر (وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ) انواع معاصیه
نفسارینک از ورز لرینه پروردک ایدیلر (مُسْتَوْفٍ يَلْقَوْنَ غَيًّا) بلا شبهه کیم بر عظیم بدک بولور لر
إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا) مکرانلردن شول کیمسه کفر نوبه ایدوب ایمان کورد و کوزل عل
ایستد (فَأُولَئِكَ يَلْعَنُونَ الْجِنَّةَ) پس و لکرو هکجه ایمان و عمل صالح ایله منع اولد یلر
بهشته داخل ولور لر (وَلَا يَنْظُرُونَ شَيْئًا) دخی اعمالرینک مکافانندن برازنسته اکسک فلمازل
مع الزیاده مکد ولره ایصال ولور (جَنَاتٍ عَدْنٍ سَبَقَتْ بِدَن لَفْظ جَنَّتْنِ بدل بعضدر یعنی
بهشت مقوله سندن اقامت ایچون تمیین اولنان بهشتله کبر لر (الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْإِيتِ
شول باغلر که ایزد ذوالجلال قولرینه وعده ایستد اندن غائب اولد قلری حالده (إِنَّ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا
بی شبهه کیم نشا بود که خدا نك وعده سو کلمیک یعنی موعود اولن بهشت جاودان ظهوره کلوب
مؤمن البتد کاکبر یحیدر (لَا يَسْتَمِعُونَ فِيهَا الأصْوَاتِ) هشتیلر هشتلر اصلا بهوده سوز ایشترلر
الْأَسْوَاطِ) لیکن بر سوز ایشیدر که عیب و نقصان مبرادر (وَلَهُمْ فِيهَا مَنَازِلٌ وَمِنْهُمْ
وانلر آنک ایچنده روز یلر مقدردر صلیح و لخشام یعنی نهمکه دنیا دار باب نعمتک صلیح و لخشام
بیجکلی معیندر رباب بهشتک دخی روز یلر تغبیر یا قلرینه کلور (تِلْكَ الْجَنَّةُ) اول مذکور
اولن بهشت (الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادٍ لَنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا) شول مننه در که قولر یزدن تقوی
صالحی اولن کسته یه اتی میراث قیلار ز کورد یلر کیم قن سرور کاشاندن اصحاب کفک

بِذَوَالْقُرْبَيْنِ و روحك احوال لرین بهود سوال اید و نب حضرت استننا ایتدن بیوردیکه یارک کلاک
سزیه جواب ویره یربعده اون بشکون یا بکری کون حضرت جبریل کلاک و کلاک بکندن اونری اهل
شرک دیدیلر محمدک معبود کندی ترک ایتدی اند نصکره کلاکد حضرت صلی الله علیه و سلمه
اکا دیدی قن کیم کلاک بن سکا منظر ایدیم حضرت جبریل بومضمون اوزره جواب ایستد که حق
سبحا و تعالی بیوردک (وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِآيَاتٍ بَيِّنَاتٍ) و بزاتنا قانا انمزلر لا برورد کارک فرمایله
لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمَا) کندی ویدر الیرمزه اولان امورک نصری (وَمَا خَلَقْنَا) واکسه مزده قلات
ایشانک نصری (وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ) وایکیسنک راستده اولان احوالک نصری یعنی کجکده و کجکده
و خلا اولان احوال قدری الشک در بره اصلا بر شید نصری بوقدر (وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا
و خداوندک سنی او نود و ترک ایدیحی کلاک پس حکمتی و حیک تاخیرینی افضا ایستد نه آنکه کفر
کمان اید وکی شئی اوله (رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا) و در کولرک و برک وارلرنده اولان
ایشانک پروردکاری (فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ) پس کعبادت ایدوب عبادتچون صبر
ایت یعنی هرگاه که بیلدک سنی او نمز کزدر که سن عبادتی اوزره ثابت اولوب و حیک کلفنشد
اونری سینک طار اولیه (هَلْ نَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا) هیچ اکا هنام بر کیمسه بیلور میسن یعنی الله
لفظله هیچ بر شئی شمیله و لما مشد رز بر اهل کفر اگرچه پلرینه اله ارفود یلر و لکن
لفظ جلاله ایله هرگز بر یلر سنی شمیله ایتدی (وَيَقُولُ الْإِنشَاءُ) و آدم او غلری (وَإِذَا مَا مِثْ
لَسَوْفَ تَخْرُجُ حَيًّا) ایابن اولد و کحل البتد زنده اولد یغده چقش قیلور میم یعنی اتی بن خلف
منافق بو کلاک دیکد زیرا اولی دین بر قلیچ چوریمش کولک اله الوبا نلری ریزه قیلوب عل
طریق الاستبعاد دیکد محمد کمان ایدر که بز بعد الموت مبعوث ولورز (أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنشَاءُ أَنَا
خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ) یا آدم او غلری بو کونا سوز سویلیوب فکر ایتیمیکه بلا شبهه بز کندی
بوندن اسبق ایجاد ایدک (وَلَمْ يَكُ شَيْئًا) و کندی و سی بر شسته دکلاک (فَوَرَّكَ الْخَشِرَ تَهْتُمْ
وَالشَّيَاطِينِ) پروردکار که قسم که قیامت کوننده نلری بولرله بیغرز (ثُمَّ لَنُخَسِرَنَّهُمْ
حَوْلَ جَهَنَّمَ) صکره البتد و زخ چوره سنده نلری احضار ایدر (حِثِّبًا) حسابک قوز بولر
دیز لر ی اوزره کلش اولد قلری حالده (ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ) صکره هرگز و هذالبته چقار
جهنمه صالورز (أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِثًّا) هر کیمکه ایزد ذوالجلال اوزره زیاده سرکشک
ایتدی (ثُمَّ لَنُخَسِرَنَّهُمْ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلَاتًا) اند نصکره بز اناوزر شول کیمسه لر که کندی و لر

دوزخده یا منته زباده مستحق در (وَأَن يَكُونُوا إِذْ دَارُوا بِسُرُورٍ أَوْ غَمٍّ بِشَيْءٍ يَكُونُ لَكُمْ يَوْمَئِذٍ مِّنَ الْكَافِرِينَ) جهنمه بشو اوزرینه کجلید رلیق اهل ایمان اوزرینه کج کلری دم سونمش اولور (كَانَ عَلَىٰ نَفْسِكَ حَسْبُكَ) هرکسک جهنمه ورود اتمسی پرورد کارک اوزره قطع حکم اولمش برایش ایت یعنی حق سبحا و تعالیٰ نیک وعده سوا فضا سیکه بو حکم هرگز تخلفی قبول اتمز (لَمْ يَجْعَلِ الَّذِينَ آمَنُوا صِرَاطَهُمْ كَصِرَاطِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا حَسْبُكُمْ) و نذر اظالمین فها حیثا (و کفر ومعصیتک پر هیز کار اولناری اندن فور ترورز (وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثًا) و کفر ومعصیتله چنانرینه ستم ایدناری یچنده دیزلری اوزره اونور مشن بر فورز (وَإِذْ أَنشَأَ عَلَيْهِمُ آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ) و اولوقته اوزرلرینه ایا تمز اوقنور معناری روشن اولد یعنی حالده (قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا كَفَرُوا يَذَرُ الْآيَاتِ بَيِّنَاتٍ لِّكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) ائی الفریقین خیر مقامًا (یکی کرو ملک بقی کا فرومون کرو ملک قفسی منزل جهنم دیز کرد (وَأَحْسَنُ نَذِيرًا) دخی فضا لری مجلس جهنم غایتله کوزلد رحاصیل کلام بوکه کفار هرگاه که بر مجزه لیل کاورا که معارضه اتمکدن عجز لری اولغله منزل و مجلس لرینه ما فقا راتمه که باشلر لرین حق جل و علا ایت کلری افتخاری نه دیدا بله رز ایدوب بیور (وَمَا أَهْلُكُمْ بِمُعْجِزِينَ) دخی بونلردن اسبق یجه اهل زمانه نابود قیلدق (فَمُحْسِنًا كَانُوا وَرَثَةً) کاندلر سر و سامان و کوزل هیئت جهنم بونلردن غایتله کوزلدلر (فَلَمَن كَانَ فِي الضَّلَالَةِ) سوبله هرکیمکه آزعونلقده اید (فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا) حق سبحا و تعالیٰ کا براوز اتمق و زامشون یعنی کا چوقه هلت و بر و ب منق بی اندر کا بولر حق اذلا و اما یوعدون اولوقته دک که موعود اولدقلری سننه مشاهد ایدر (إِنَّمَا الْعَذَابُ وَآيَاتُ السَّاعَةِ) ما بوعدون لفظلندن بدل تفصیلدر یعنی موعود اولندقلری سننه یا اهل اسلام اوزرلرینه غلبه ایدوب قتل و اسیرله کند و لوز معذب قیلارلریار و زجراده کند و لره دکن عقاب و رسوا کدر (فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ مِنكُمْ كَانًا) و اضعف جندًا (پس علی تحقیق سیکدر لر شول کیمسه که کندوسی منزل جهنم دیز کرد و توابع و لولحق جهنم دیز کرد (وَنَزِيلُ اللَّهِ الَّذِينَ هُمْ أُمَّةٌ وَاهِلَةٌ) و ایزد ذوالجلاله مهتدی اولنره هدایت ارنر (وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مِّنْ أَوْفَادِكُمْ) باقی قلان کوزل ثواب جهنم دیز پرورد کارک قنده یکدر لور و نمک جهنم دیز یکدر لرا اول غافق نملردنکه دنیا ده کفار لرله بهره بابا ولد یلر کنوردیلر که حضرت خیا بک بر مقدار بورج و ارا بک وائل و علی عامر یانده اندن حقیقی استیجاب کا جواب ایتدیکه سن حجه کفر

ایتمجه بن سکا حقیق و برم خیا بایتدیکه بن نه ضاعلغله و نه مومنه و نه معیث اولد یغله اکا کفر اتم اولجیت ایتدیکه پس معیث اولد یغله محل بکامل بورمکی انده و بریزر اولوقت بنه مال و ولاده جوقه بعد حق جل و علا بوی آتی نیک حقیق منزل ایدوب بیور (أَفَرَأَيْتُمُ اللَّذِينَ كَفَرُوا بآيَاتِنَا) پس کوردکی شول کیمسه که ایتدی (وَقَالَ لَا تُؤْمِنُ مَالًا وَلَا وُلْدًا) و دیکه البتة مال و اوغول و بریلورم (أَطْلَعَ الْغَيْبَ) ایا پوشیدک اولان شیهه مطلع اولدکی (إِنَّمَا أَخَذَ عِندَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا) یا خود کند و به مال و اولاد و برلسته تکرر قنده بریمان الدنی (کَلَّا) دید و کی بکی کدر (سَتَكُفُّ مَا يَقُولُ) بلا شیهه دید و کی سوزی برارز معیث و به ظاهر اوله جقد رکه دید و کی کلامی برایشه مشور (وَمَا لَهُمْ مِنَ الْعَذَابِ مِن دَآءٍ) و اکا اشکجه دن بر عظیم و زاتمق اوزار و ورز (وَنَزَّلْنَاهُ مَا يَقُولُ) و بزکا وارث اولور و شول شیهه که سوبلر یعنی دید و کی مال و اوغول قبضه تصرفه قالور (وَبِأَيِّكُمْ فُرَدَّا) و روز جزا ده بزه یا لکز کاور (وَأَخَذَ وَامِنَ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً) دخی کفار قسی ایزد ذوالجلاله عبادتدن نجا و زاید و معبود لر ایدنیلر (لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا) ناکه که کند و لره سبب عزت اوله لر یعنی تکرر قنده کند و لره شفاعت ایدوب اول سببله ارباب عزت اوله لر (کَلَّا) کاندلر کفر بکی کدر (سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ) بلا شیهه معبود لر ایدند کفر اشیانک عبادتدن انکار ایتدیکه کدر (وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ صِدْقًا) و اوزرلرینه سبب خوارلق اولورلر (أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّاطِلِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ) بقره میسن کیم علی تحقیق بر دیزور کفار و زره مسلط قیلدق (تَوَّاهُمْ أَرَأَيْتُمْ) کند و لرین بریرک دیرک دیردوب معاصی اوزره حمل ایدرلر (فَلَا تَجْعَلْ عَلَيْهِمْ) پس اوزرلرینه بیزله (إِنَّمَا أَخَذَ لَهُمْ عَهْدًا) بوندن غیر بریشی بودر کیم مدت جال لرین انلر برصایق صایر یعنی انلر قالماش البرقاج معلوم کون و برقاج صایلش بر صایل کلرینه جوقلق عجله اتمه (يَوْمَ يُخَشِّرُ النَّفْسَ إِلَىٰ الرَّحْمَنِ) مذکور قیل اولکونیکه شرکدن بر هیز کار اولناری ایزد ذوالجلاله سمتنه جمع ایدر (وَقُلَّا) بمنش اولدقلری حالده (وَسُوفَ الْحَجَرِ مِنَ الْجَهَنَّمَ) و بی دین اولکدر دوزخ سمتنه سورر (وَرَدًّا) قشنه اولدقلری حالده (لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ) جمله عباد دیکل اتمکه قدر لری قالماز (إِنَّمَا أَخَذَ عِندَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا) مکر شول کیمسه شفاعت خصوصیت تکرر قنده بریمان المش اوله (وَقَالُوا أَخَذَ الرَّحْمَنُ وَكَلًّا) دخی کفر دیدیلر خدای ذوالجلال اوغول ایدند (لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا) قسم اولشور که بریمان سننه کنوردک (تَكَاذُ الشَّمَوَاتِ يَنْقُطْنَ مِنْهُ) بقلشور که کوکلر اول سوزک عظمتدن هائلیه (وَنَشَقُّ الْأَرْضُ) و بریخی آندن

شول کیمسه اکا ایمان کور میو نفسنکار زوسته ویت (فتردی) که اکا او میکل هلاک
 اولور سن بوکلامدن صکر حق جل و علا حضرت موسای استیناس حاصل ولقا چون وکندو
 عجائب کوسرمک ایچون خطا بابدوب بیورک (وَمَائِكَ بِمِیْنِکَ یا موسی) وندراول شئی که
 صباغ اندورای موسی (قَالَ هِی عَصَا) حضرت موسی دیدی و نیم دکنکدر (أَتَوَكُّوْ عَلَیْهَا
 اوزرینه جصلنورم) (وَأَفْشَ بِهَا عَلَی عَمَلِی) وانکله قیونک باشلری اوزره انجلمن بیرلن
 سکیم (وَلِیْ فِیْهَا مَآرِبٌ أُخْرٰی) ویکانندن بریشقه ایشلر وار مثلاً مسافر اولیجه او موزی
 اوزره قویوب عطش سن ناشنده آصر واقضایا ایتدکه دشمنی انکله مدافعه ایدر و یونسک
 امالی نیجه ایشلر (قَالَ لَقَدْ یَا مُوسٰی) حق جل و علا دیدی ای موسی آنصال (فَالْقِیْهَا
 در عقب حضرت موسی آنصال) (فَاِذَا هِیَ جَبَّةٌ مِّنْهُی) بلا توقفا ول دکنک بوردایان اولدی
 کتوردیلر که قن اول دکنک ایلان اولد حضرت موسی آن کوردیکه سعی ایدر طاش و اغاج
 یود بوراندن خوف ایتدی (قَالَ خُذْهَا وَلَا تَحْزَنْ) حق جل و علا حضرت موسی فرمان ایتدیکه
 انی ال واندن قورقه (سَتَجِدُنَّهَا سَبِيْرًا اَلَا وَلٰی) یقند آن ولکی میثنه دوئدر ورز ویتد
 حضرت موسی بوکلامی ایشته وکل کل ویدر برارام حاصل اولدی بعد برالقی آنک اغزینه
 صوقمچکه لرینه او بر الیه یابشدی فی الحال کان کان دکنک اولدی (وَأَضْمَمْتَهُ اِلٰی
 بَخَائِیْکَ) و قولک لکنه الکی ال (مَخْرَجٌ مِّنْ عَمَلِکَ) بیغلی یا ضعیف (مِنْ عَمَلِکَ) کلتنر و عیسر
 یعنی آنک بیاضلی بر صر کلد ریلکه برق کبی رخشنده بیاضلقد (اَبَرِیْ اُخْرٰی) کیوتکه شاهد بونی
 دخی بریشقه معجز ال (لَتُرِیْکَ مِنْ اٰیَاتِنَا الْکُبْرٰی) ناکه سکا اولولاولان یا نردن کوستر (اِذْ مَبِیْ اَفْرَیْکَ
 بواکی معجزه ایلر فرعون بی عون وار (اِذْ طَغٰی) تحقیقا که اول خبیث حاکم و زایتدی (قَالَ رَبِّ
 اَسْرِحْ لِّیْ صَدْرِیْ) حضرت موسی دیدی ای بنم خدا وندم بکاسینه و فرج قیل (وَسَبِّحْ لِیْ اَبْرٰی) وایشو
 کاسان قیل (وَأَحْلَلْ ثَغْلَکَ مِنْ لِّسَانِی) ویدلن برد و کاج (یَقْهَرُوْا قَوْلِیْ) ناکه سوز بی کللیه
 کتوردیلر که برکون فرعون حضرت موسای قوجا غنه الشدی موسی علیه السلام فرعونک
 جواهر و زلش صقالنه ال اوزاد و اندن بر مقدار قوردری فرعون بووضعدن غضبناک
 اولوب موسانک قلته فرمان ایتدی قاریسی سیه خاتون دیدی بو طفلدر جواهر
 پارلسین مشاهده ایدیمک کال اوزاندی شمد یلکه اگر برکوز کوردر سن کادخی ال اوزاد
 پس فرعون بر مقدار کوزک و بر مقدار یا قونک حاضر ولسنه فرمان ایلدی قن حاضر اولد

حضرت موسی را ایتدیکه یا قوته ال اوزاده همان حضرت جبریل آنک الی کوز میثنه کونور حضرت
 موسی اندن برکوز الوب اغزینه برالقی دیلند بر عقد پیدا اولدیکه کلامی فرهم اولماز قالدی
 بوسبب ایزد و الجلالدن ایتدیکه دیلند اول عقد بی عمل ایدر حضرت موسی خدایه مناجات ایدر
 دیک (وَأَجْعَلْ لِّیْ ذُرِّیَّتِیْ مِنْ اٰمِلِیْ) یعنی کدومه غصه و اولان جماعتدن بکار بریار دخی قیل (مَرْوٰی
 فرناش هروی) (اَسْتَدْرِیْ اُزْرِیْ) قوتی انکله محکم قیل (وَأَشْرِکَ فِیْ اُزْرِیْ) دخی رسالت
 ایزد آنی بکار اوزنا قیل (لَیْ سَیْحَکَ کَبِیْرًا وَنَدْرَکَ کَبِیْرًا) ناکه سنی چوق نذر ایدر له و جد
 و شایله سنی چوق که له (اِنَّکَ کُنْتَ یٰ نَبِیْرًا) که بی شبهه سن بزم احوالنه دانا ایدر هز
 وجهله بزه نافع اولان شی احسان ایدر سن (قَالَ قَدْ اُوْتِیْتَ سُوْلَکَ یا مُوسٰی) حق جل و علا دیک
 تحقیقا که مقصود سکا و برلک ای موسی (وَلَقَدْ مَنَّا عَلَیْکَ مَرَّةً أُخْرٰی) و بی شبهه کیم بر وفده
 اوزر بیکه منت قودق (اِذَا وَحِیْنَا اِلَیْکَ مَا یُوْحٰی) قن وحید اوزر که شیشله بیلنیا سننه و
 ناکه وحی ایتدیکه یعنی کال الهام طریقله بیلدر دیکه (اِیْنَ اَفْذِیْهِ فِی الْاَثَابِ) حضرت موسای
 صدقه قوی (فَاَفْذِیْهِ فِی الْبَیْمِ) پس اوله صدق بی نیل در یاسنده مهال (فَلِیْلَیْقَ اَلِیْمٌ بِالْاَسَاطِیْلِ
 صکره در یانی کاره براقتن) (یَأْخُذْهُ عَدُوُّیْ وَعَدُوُّکَ) بکار دشمن و کند ویه دشمن بر کیمسه آن
 الشوکوردیلر که حضرت موسانک والده سی صدق قد بنیه قویوب حضرت موسای ایچنده
 قیلک صکره صدق و غک باشنه زفلیوب نیلدر یاسته صالیدی چون نیلدرن بر ارمق فرعونک
 باغنه چیقارد بامر الله تعالی صولانی اول ارمغه صالوب باغ ایچنده اولان حوضه دغل
 اولدی قدق الهیه ایلر فرعون و خاتونی آسیه حوض باشنده بولندیلر اول صدق الوب
 ایچنده حضرت موسی بولدی یانی مشاهده ایتدکارند مجتبی کولارند غایله تاثیر ایتدی
 بر مرتبه ده که بر لحظه جمالك مشاهده ایتدکارند دیوان اولور لرد (وَالْقِیْتُ عَلَیْکَ نَجْتَهً مِّنْیْ
 و اوزر بیکه بندن صدق و رایش بر سومک صالدم یعنی مجتبی قلوبده صالدمکه سنی کورن
 البند سکا محبت ایدر (وَلَتَضَعْ عَلَی عَمَلِی) و ناکه کورمکم اوزره تربیه اولنه یعنی حفظ
 و تکلیف انکله بسلنوب وجوده که (اِذْ تَمْسِیْ اُخْکَ فَتَقُولُ) قن همشیرک کید و سولردی
 هَلْ اَدْرَکْکُمْ عَلٰی مَنْ یَّکْفُلْکُمْ) سن دلالت ایتدیکه می شول کیمسه اوزره که بو طفله سود و یروب
 کند و بی حفظ ایدر کتودیلر که قن حضرت موسای صدق قد بولدی یانی دایر لر اوزره عرض
 ایدر هیچ بر یارینک ایچکنی قبول ایتدی همشیره سی بر یار خاتون خبر الیچون فرعونک سرای

خاصه سینه بر مشوب صورت حال مشاهده اینک همان ایلر و کلوب آسیه خاتونه دیکه ابستریز که
 بواوشانک صافلسنه در عهد اولان کسنه اوزره ستره دلالت اید که کاجواب ایتدیلر
 مقصود عظمی بود علی الفور ناسن احضار ایتدی حضرت موسی قویا غنه الخیه بلا توقف
 ایچکنی قبول ایتدی (فَرَجْنَاكَ إِلَىٰ آلِكَ) پس سنی اناکه دو تدرک (کَمْ تَقَرَّ عَيْنُهَا) ناکه سنی
 مشاهده ایتکله کوثر روشن اوله (وَلَا تَحْزَنْ) و ناکه فراق سببیه غمناک اولس (وَمَكَتَ
 نَفْسًا) و بجان اولدرد که و او قبطیلردن بر شخصیتکنته که بیانی کلوران شاء الله الملك العزيز
 فَعَيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ) پس سنی قیغودن فور تردق یعنی عقابا خروینک و دنیا ده قصاصمک غمت
 سنی فور تردق که مدین شهرینه هجرتی سکا میسر قیلدق (وَقُلْنَا لَهُ قُلُوبًا) و بلا لولک انوعیل
 سنی مبتلا قیلدق ناکه نفسک کد و راندن پاک اوله قَلْبُكَ سَبَّحْنَاهُ فِي هَذَا مَدِينٍ) اندن صکره
 مدین خلقی ار اسند ییلار اقامت ایتدک و او اون بیل ایتد (فَمَجَّيْتُ عَلَىٰ قَدَرٍ يَا مُوسَى) صکره
 بر معین وقت اوزره کلدک ای موسی یعنی بن سکا تعیین ایتد که محل حلول ایلیمک کلوب بنله
 تکلم ایتدک (وَلَمْ تَطْنَعْنِي لِقَائِي) دخی بنم محتمه ایچون سنی بر کزیده قیلد (اِذْ هَبْ أَنتَ
 وَلَوْ كُنَّ يَاسِينَ) سن و برادرک محرمه لمله کیدک (وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي) دخی بنی خاطره کورمک
 فور و تقصیر ایتدک (اِذْ هَبْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ) مصر حاکمه کیدک (اِنَّهُ ظَنَّ) که بی شبهه اول
 بدعل حکنجا و ایتدی (فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيْنًا) پس کابر ملایه سوز سولیک یعنی حقوق تربیتی
 انکله کوزد و کندی در شتک ایتدک (لَعَلَّه يَنْتَفِرُ عَنْكُمْ) شاید اولعناد کار بندال
 یا فورقه (فَالَا رَبَّنَا اِنَّا خَافَا أَنْ يَقْطَعَ عَلَيْنَا) حضرت موسی و هرون دیدیلر ای پروردگاریمز
 تحقیقا بزقور قرز که فرعون عقوبتی اوزریمز تعجیل اید (وَأَنْ يُّقْطِعَ) یا خود طغیان ز زیاده
 اید اوله که ذاتکله لائق اولینا سوزی سوبلیه (فَالَا تَخَافَا اِنَّنِي مَعَكُمَا) بزد و الجلال دیک
 قورمک که علی التحقیق بن حفظ و یار دمله سزکله (اسْمَعُ وَارِي) ار کرده اولان اقوال و افعالی
 ایتدک و کورورم (فَاٰیٰتُهَا فَقُولَا اِنَّا رُسُلَا رَبِّكَ) پس کاکید و سولیک بی شبهه بزر بیک
 کوندلش لریوز (فَارْسِلْ مَعَنَا بَنِي اِسْرَءٰیِلَ) پس بزمه یعقوب و شافلرین بولله ناکه مسکن
 لهداد من اولان ارض مقدسه کیدک (وَلَا تُعَذِّبْهُمْ) و انلری تکالیف شافقه ایله معذب قیلله
 زیر اجماعت اسرائیلیه فقطک تصرفند ایدیلر ایستد کلری اشباهه انلری استخدام ایدر لردی
 قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ) تحقیقا که بزر سکا پروردگارندن بر معجزه ایلله کلدک (وَالسَّامِرَةُ عَلَىٰ

مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ) و ایکی جهانک سلامت شول کیمسه اوزره اولسونکه طوغر و لغه اوبد (اِنَّا قَدْ
 اَوْحَيْنَا إِلَيْكَ شَيْهًا) که بز فرشته ایلله بزه خبر کلدیکه (اِنَّا الْعَذَابُ عَلَىٰ مَنْ كَذَبَ وَتَوَكَّلْ) علی
 التحقیق لشکنجه شول کیمسه اوزره در که پیغمبر لری تکذیب اید و انلردن بوز جوید بعد حضرت
 موسی و هرون کلوب تلقین اولند قلری کلامی فرعون ابراه ایتدیلر (فَاَلَمْ يَكُنْ رَّبُّكَ بِمَا مَوْسَىٰ
 فِرْعَوْنَ دَيْكًا) پس پروردگار یکر کیمد رای موسی (قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ) حضرت موسی
 دیک پروردگاریمز شول قادر بخنارد که مخلوقات هر محتاج اولد قلری ستنه ویری (فَرَمَدْنِي
 مَكْرَهُ) و بر دوکی ستنه لولک کیفیت استعالمی انله تعلیم ایتدی (قَالَ قُلْنَا بِالْقُرْآنِ اَلَا يُؤْتٰی
 فِرْعَوْنَ اِبْتَدٰی كَيْسَلًا) حال ندر یعنی زمان سابقه قوم عاد و قوم ثمود کبی اولان طوائف
 حالترینیه و ایدی سعادتک میدر لری یا خود شفا و نده که انلر خدا به عباد ایتما مشاورد (قَالَ عَلَيْنَا
 عِنْدَ رَبِّي) حضرت موسی دیک انلرک مال حال لریک بیک کسی پروردگارم فنند در (فِي كِتَابٍ) لوح
 محفوظه مثبت و لیش (لَا يُضِلُّ رَبِّي وَلَا يَشِي) پروردگارم نه بر ستنه بی خطا ایدرونه او نور
 یعنی علی جمیع اشیا محیطدر اوله جفی کند و سی بیلور بن سنک کبی بر مخلوقه مغیبا اطلاع یوقلد
 مکر پروردگارم بنی بر شتی اوزره مطلع قیلله (الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا) شول پروردگار که
 زمینی سزده و شجیک ستنه کبی قیلد ناکه اوزرینه ارام اید سز (وَسَلَّكَ لَكُمُ فِيهَا سُبُلًا) و ایچند
 سز کچون بولله سید ایتدی ناکه انلره مقصد لری بکره یتشه سز (وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً) و کویک
 صوابندرک (فَاَخْرَجْنَا بِرِزْقٍ وَّاحٍ) پس انکله کونا کون اصناف چیقندق (مِنْ نَّبَاتٍ شَتَّىٰ) لوز و لیم
 و رانجه ده پر اکند بتمش لردن چون بزد و الجلال کمال قدرتی و عظم حکمتی نباتاتک چیقمر سندن
 غایتله نما یا بند نظم کیمد متعیندن تکله عدول اولندی (كُلُوا وَارْعَوْا أَنْفُسَكُمْ) اول نباتاتی
 انراج ایتدک خلقه دیمش اولد بغزده اندن بیکک و طوار لری بکزی و نلا تدرک (اِنَّ فِي ذٰلِكَ
 لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْاَلْبَاسِ) تحقیقا که مذکور اولان اشیا دما رباب عقول ایچون خدانک قدرتی اوزره
 د لیلک و ادر (مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ) بزدن سزری ایجا د ایتدک (وَفِيهَا نَعْبُدُكُمْ) و ایچنده سزری دو ندرورز
 وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرٰی) و اندن سزری بر دخی چیقارورز (وَلَقَدْ آتَيْنَا اٰیٰتِنَا كُلَّهَا) دخی علی
 التحقیق کیم حضرت موسی و بر دیکر قوم مجزاتی فرعون کوستردک (فَكَذَّبَ وَتَوٰى) پس انلری بلا
 نسبت اید و عناد و تکبرندن ایمانه کلکه قبول ایتدی (قَالَ اَجِئْتُمُنِي مِمَّنْ اٰتٰی سِحْرِي
 بَاطِلًا) حاکم مصر دیک ای موسی یا سن بزه کلدک ناکه جاد و کلکله بزی زمینزدن چیقردن و سن

فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَكَ بِحُجَّتِكَ مِنْهُمْ فَجَعَلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَكَ
 مَوْعِدًا مِمَّنْ رَامَ زَهْرًا وَارَاكَ بِرُوحٍ مُبِينٍ (وَلَا تَنْتَ) أَنْ تَبْزُونَ مِنْ خِلَافٍ يَدُ
 تَمَكَّنًا شَوْيَ) بِرُوحٍ مُبِينٍ مَسَافِئُ بَرٍّ وَكَارِبٍ رَاوِلٍ (فَالْمَوْعِدُ لَهُمْ يَوْمَ ذَرْبِهِ) حَضْرَتِ مُوسَى
 دِيكَ وَعَدَهُ كَرَكَ زَمَانٍ قَبْلَ لَوْلَا رَابِئِي كَوْنِي دَرِ وَأَوْنُورُوزِ بَاعَا شُورَا كَوْنِي دَرِ (وَأَنْ يَجْشُرَاكَ
 مُبِينِي) كَرَكِي وَعَدَهُ كَرَكَ وَفِي حَاشَتِكَ خَلْقَكَ بِيَعْلَسِي وَفِي دَرِ (فَقُولِي فِرْعَوْنَ جَمْعُ كَيْدٍ
 بِسَ فِرْعَوْنَ كَرَكِ وَجَمْعُ كَيْدٍ وَبِ مَكْرٍ وَجِيلِهِ سَنَ بِيَعْلَسِي عَنِ جَادٍ وَلَرِيْنِ وَالْأَنْلَرِيْنِ جَمْعُ أَيْدٍ
 فَرَأَى) صَكْرَهُ وَعَدَا وَفِي مَكَانِهِ كَلَدِي (فَالْمَوْعِدُ لَهُمْ يَوْمَ ذَرْبِهِ) حَضْرَتِ مُوسَى جَادٍ وَلَرِيْنِ دِيْدِي
 وَابِي سَرَمَ (لَا تَقْرَأُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا) تَكْرِي نَعَالِي أَوْزَرَهُ يَدَانِ بَعْلَمَكَ (فَبَسَّخْنَا كَيْدَهُ) كَيْدِ
 سَرِي بِاشْكِيهِ أَبْلَهُ دِيْدِي قِيْرَرِ (وَقَدْ تَابَعَ بِنَافَتَرِي) وَبِي شَبَهَةِ كَيْدِي بِهَرَا وَلَكِ شَوْلِ
 كَيْمَشَةِ تَكْرِي نَعَالِي أَوْزَرَهُ أَفْتَرَا أَيْدِي (فَلَمَّا رَعُوا أَنَّهُمْ كَانُوا فِي مَعَارِضٍ) حَضْرَتِ مُوسَى مَعَارِضُ
 خُصُوصَتِكَ أَرَالِرَنَ مَحَاوِرَهُ أَيْدِي كَرَكَهُ نَوَانَا مَعَارِضُهُ أَيْدِي (وَأَسْرَ وَالتَّجْوِي) وَمَشَاوِرُهُ
 كِيْرَرِي قِيْلِي دَرِ (فَالْوَايَ هَذَا لَكِ سَائِرَانِ) دِيْدِي دَرِ عَلَى التَّحْقِيقِ بَوْنَلَا كِي جَادٍ وَدَرِ (وَيَدَانِ أَيْدِي
 مِنْ دِيْنِهِمْ بِحُجَّتِكَ) بِسَرِي كَرَكِهِ زَمَانِي كَرَكِ سَرِي جِيْقَارِ تَدَرِ لَرِ جَادٍ وَلَكَلَرِيْلَهُ (وَيَدَانِ بِطَرِيْقِهِ
 الْمُنْتَلِي) وَابِي سَرِي كَرَكِهِ آيِنَلَرِكَ أَضْلَلِ أَوْلَانِ آيِنَلَرِي كِيْدَرِهِ (فَاتَجَمَّعُوا كَيْدَهُمْ) بِسَ مَكْرٍ وَجِيلِهِ
 الْأَنْ جَمْعُ أَيْدِي وَآمَادِهِ قِيْلَكَ (فَرَأَوْهُمْ صَفًا) صَكْرَهُ صَفِ بَعْلَسِي وَلَدِ بَعْلَسِي خَالِدِ كَلَكِ نَاكَهَ خَلْقَكَ
 قَالُوْنَهُ هِيْبَكِي قَرَارِ طَوْنَهُ (وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَى) دِيْدِي حَقِيْقَا كَرَكِهِ بَوَكُونِ مَطْلُوبِهِ وَاصِلِ
 أَوْلَدِي شَوْلِ كَيْمَشَةِ غَالِبِ كَلَدِي بَعْلَسِي بِشَرِيْكَ يَا أَوْتُوْرَا وَجِيْكَ سَا حَرِيْرِيْلَهُ زِيْنَقِيْلَهُ أَلُوْدَهُ
 بِرَرِ دَكْكَ وَبِرَرِيْ صَفِ بَعْلَسِي دَفْعُهُ وَاحِدُهُ مِيْدَانِ كَلَدِي وَحَضْرَتِ مُوسَى بِرَرِيْلَهُ مِيْدَانِ
 تَوَجَّهُ أَيْدِي (فَالْوَايَ مُوسَى إِمَّا أَنْ يَلْقَى فَايْمًا أَنْ تَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى) طَرِيْقِي أَدَبِي كُوْرَدِي دِيْدِي دَرِ
 اِيْ مُوسَى بِاسْنِ دَكْكَ اَوَّلِ صَالٍ بِابْرَصَالَانِ كَسَنَهُ لَرَكِ أَوَّلِيْ أَوَّلَهُ (فَالْبَلَاءُ) حَضْرَتِ
 مُوسَى أَدَبَلَرِكَ أَدَبَلَهُ مَقَابِلَهُ أَبَدِي وَابِي كَلَرِيْ اِيْشَهُ اَعْتَدَا اِيْمِيُوْبِ دِيْدِي بَلَكِيْمِ سَرِ صَالِكَ
 أَنْلَرَا لَرَكِ صَالِدِيْلَرِ (فَاذْهَبْ أَلْهَمْ وَبَعْضُهُمْ يُخَيِّلُ الْآيَةَ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهُ اسْتَعْلَى) دَرِ عَقَبِ وَلَوْ فَرَدِ
 اِيْ بِهَرِيْ وَدَكْكَ كَلَرِيْ جَادٍ وَلَكَلَرِيْ حَضْرَتِ مُوسَى كُوْرَدِي كَرَكِهِ عَلَى التَّحْقِيقِ أَنْلَرِيْ بُوْرَدِي (فَاوَجَسَ فِي نَفْسِهِ
 نَجْفَهُ مُوسَى) بِسَ حَضْرَتِ مُوسَى أَفْضَاءَ بَشَرِيْلَهُ كَرَكِهِ وَنَفْسُهُ بِرَقُوْرِ قُوْحَتِيْ اِيْدِي (فَلَمَّا لَانْخَفَ
 كَرَكِهِ وَبِي سَوِيْلَهُ تَوَهَّمَا أَيْدِي كَرَكِهِ دَنَ قُوْرَقِهِ (أَنْكَ أَنْتَ الْأَعْلَى) زَبَرَا عَلَى التَّحْقِيقِ سَنَ كَرَكِهِ

أَنْلَرَهُ غَلِيْبِيْلَهُ أَوَّلَ اسْنِ (وَالْوَايَ بِيْ بِيْنِيْكَ) وَصَالِ الْبَدَ اَوَّلَانِ دَسْنَهُ صَالِ بِيْنِيْكَ دَكْكَ
 صَالِ (تَلَقَّفَ مَا سَمِعُوا) اِيْشَلَدِ كَلَرِيْ دَسْنَهُ بِيْ بُوْدَرِ (أَتَمَّامَتُهُوَ كَيْدُ سَائِرِ) تَحْقِيقَا اِيْشَلَدِ
 دَسْنَهُ جَادٍ وَجِيلِهِ سِيْدِي (وَلَا يَفْلُحُ السَّائِرُ) وَجَادٍ وَمَقُولُهُ سِيْ قُوْرِ تَلُوْبِ مَقْصَدُهُ نَاكَلِ
 اَوَّلَانِ (حَيْثُ أَنْتَ) كَلَدِيْ كِيْ بَرَدِهِ وَكَلَدِيْ كِيْ بَرَدِهِ بَعْلَسِي حَضْرَتِ مُوسَى كَلَدِيْ كِيْ بَرَدِهِ جَمْعُ اِيْشَلَدِ
 بُوْنَدِيْ وَخَلْقِيْ قُوْرِ قُوْدِنِ فَرَا اِيْدِي دَرِ بِسَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ اَلْدِيْ بِيْنَهُ كَاكَانِ دَكْكَ اَوَّلَدِ
 جَادٍ وَلَرِيْ وَحَالِيْ مَشَاهِدِ اِيْدِيْ جِيْكَ بِرَبِيْنَهُ دِيْدِي جَادٍ وَدَكَلَرِيْلَهُ بِرَقْدِ اَلْهَبَةِ دَرِ (فَالْوَايَ
 السَّحَرَةُ سَجْدًا) بِسَ قُوْجَادٍ وَلَرِيْ سَجْدِ اِيْدِيْ كَلَرِيْ خَالِدِ دُوشَمَشِ قِيْلِي دَرِ (فَالْوَايَ اِيْدِيْ
 مَرُوْنِ وَمُوسَى) اِيْدِيْ دَرِ حَضْرَتِ مَرُوْنِ وَمُوسَى اِيْدِيْ دَرِ كَارِيْنَهُ نَصْدِيْقِيْ كُوْرَدِيْ
 قَالَ اَمْتَمُّ لَهُ قَبْلَ أَنْ اَزْنَ كَرَكِ (فِرْعَوْنَ سَحَرِيْ بِدِيْدِيْ بِنَ سَرَمَ دَسْتُوْرِيْ بِرَمَدِنِ أَوَّلَا كَا اِنْبَاعِ
 اِيْدِيْ وَنَصْدِيْقِيْ اِيْدِيْ كَرَكِ (أَيُّهُ لَكِيْ كَرَكِ اَلَّذِيْ يَلَكُ الْبَيْتِ) بِدِيْدِيْ شَبَهَةِ كَرَكِهِ مُوسَى جَادٍ وَلَكِيْ بَعْلَمِ
 اِيْدِيْ بِيْوَ كَرَكِ دَرِ (فَالْوَايَ اِيْدِيْ كَرَكِ وَارَاكَ مِنْ خِلَافٍ) بِسَ اَلْبَدَ اَلْأَرِيْ كَرَكِيْ وَابَا قَلَرِيْ كَرَكِيْ
 بِرِيْ بِرَبِيْنَهُ مَخَالِفِ كَسَرِ بِعُقُوصِ صَالِ اَلْوَصُولِ اِيْدِيْ كَسَرِ بِاَبْعَكْسِ (وَلَا مِيْلَتَكَ فِيْ خِلَافٍ) اَلْوَصُولِ
 وَابِيْدِيْ خَرَمَادِ بِرَكَلَرِنِ سَرِيْ صَارَمِ (وَكَلَمَلَرِنِ اِيْدِيْ اَسْلَدِ عَذَابًا وَاقِيْ) وَبِيْ شَبَهَةِ بِيْلُوْرِيْ
 قَفَرَكِ بِيْ اِيْدِيْ اَسْكِيْهِ سِيْ غَايِلَهُ دُشَوَارِ وَبَا قِيْدَرِ (فَالْوَايَ تُوْرَكَ عَلَى مَلْجَأِنَا) سَحَرِ
 دِيْدِيْ دَرِ سَنِيْ اِيْ فِرْعَوْنَ اَخْبَارِ اِيْمَنَزِ شَوْلِ شَيْْ اَوْزَرَهُ كَرَكِهِ (مِنْ اَلْبَيِّنَاتِ) اَشْكَارَا
 مَعْجَمِ لَرَدِنِ (وَالَّذِيْ يَطْلُرُنَا) دِيْدِيْ سَنِيْ اِيْثَارِ اِيْمَنَزِ شَوْلِ قَادِرِ مَخَارِ اَوْزَرَهُ كَرَكِهِ بِرِيْ عَدَمَدِنِ
 وَجُوْدِهِ كُوْرَدِيْ (فَاَقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ) بِسَ حَكَمِ اِيْدِيْ مَعْلَمِ دَسْنَهُ حَكَمِ اِيْدِيْ (أَتَمَّامَتُهُوَ هِيْذِهِ الْحُجَّةُ
 الدُّنْيَا) بُوْنَدِنِ أَوْزَرَهُ بِرَسْنَهُ بِوَقْدَرَكِهِ خَوَاشِكِيْ بُوْيَقِيْنِ اَوَّلَانِ صَاغَلَقَدِ اَجْرَا اِيْدِيْ سَنِ
 اِيْدِيْ اَمْتَمَّ بِرَبِيْنَهُ حَقِيْقَا كَرَكِهِ بِزَنَكِيْ مَرَمَ اِيْمَانِ كُوْرَدِيْ (لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا) نَاكَهَ كَنَاهِلَرِيْ مَرَمَ
 مَغْفِرَتِ اِيْدِيْ وَمَا اَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنْ السَّحَرِ) وَنَاكَهَ جَادٍ وَلَكَدِنِ بِرِيْ اَوْزَرِيْنَهُ جَبَرَا اِيْدِيْ يَكَلِ
 دَسْنَهُ بِرِيْ بَرَدِهِ غَفَرَا اِيْدِيْ مَرَمَ دَرَكِهِ قِيْنِ سَحَرِ فِرْعَوْنِكَ قَلَدِ جَمْعِ اَوَّلَدِيْ دَرِ دَرِ حَضْرَتِ مُوسَى
 بِاَبْرَا اِيْدِيْ بَرَدِهِ كُوْسَرَكِ بِسَ كُوْرَدِيْ دَرِ كَرَكِهِ حَضْرَتِ مُوسَى بِاَبْرَا اِيْدِيْ دَكْكَ كَرَكِهِ وَبِيْ حَرَا سَتِ اِيْدِيْ بُوْرَدِيْ دَرِ
 بُوْ سَحَرِ كَلَدِ رَزِيْرِ سَا حَرِ بِاَبْرَا دَقْدَقِ صَكْرِهِ سَحَرِيْ بِاَبْرَا اَوْلُوْرِيْ بِوَكَا مَعَارِضُهُ اِيْمَنَكِهِ طَا فَمَنَزِ
 بِوَقْدَرِ فِرْعَوْنَ سُوْرَلَرِنِ قَبُوْلِ اِيْمَنِيْ كَرَكِهِ وَلَرِيْنِ مَعَارِضُهُ سَنَهُ جَبَرَا اِيْدِيْ (وَالَّذِيْ خَيْرٌ وَأَقْبَى
 وَابْرَدُ وَالْجَلَالُ) مَكَافَاتِ اِيْمَنِكَ جَمْعُ نَهْرِيْ كَرَكِهِ وَبَا اِيْدِيْ تَرَدِ (أَيُّهُ مَنْ يَأْتِي رَبَّهُ حَقِيْقَا

شانه بود که هر کیم پروردگار را در حضورینه کلود (نَجْمًا) کفر و معصیتله کنکار اولدی بی حالده
 فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ بئس شبهه اکادونخ اولور (لَا يَمُوتُ فِيهَا) نه اینچند مالور که راحت بولور وَلَا يَحْيَى
 ونصاع اولور بر صاعلقه انکله خوش حال اوله (وَمَنْ يَأْتِ قَوْمِيَا) وهر کیم که ایزد و انجلاله
 حضورینه ایمان کورد مش اولدی بی حالده کلود (فَدَعَى الصَّاحِبَاتِ) کوزل عملاری ایشلش اولدی بی
 حالده (فَاُولَئِكَ) اولکروه که اهل ایمان و کوزل عملور (لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى) کند ولور در
 بوجه اولان پایه لر (جَنَّاتُ عَدْنٍ) اول پایه لر اقامت با غلریدر (نَجْمِي مِنْ نَجْمِهَا إِلَّا هَآؤُ
 اِسْتِجَارُ النُّتْدَنِ اِرمقلر آفر (خَالِدِينَ فِيهَا) اینچند اقامتی علی الدوام فقلر بر ایشلر (وَذَٰلِكَ
 جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى) اونقلر کفر و معصیتدن پاک اولان کسسه لک سراسیدر (وَلَعَلَّكَ
 اَوْحَيْنَا اِلَى مُوسَى) دخی تحقیقا کیم حضرت موسی فرشته ایله خبر صالد قکه (اَنْ اَسْرِ بِعَبَادِكَ
 مصر شهرندن قولرمله کیمه کیت (فَاَضْرِبْ لَهُمْ مَرَجًا فِی الْبَحْرِ یَسْبِغُوا) پس انلر ایچون دریاده
 بر قوری بول قیل (لَا تَخَافُ دَرَكًا) اولمالده که دشمنک بستمسندن امین سن (وَلَا تَحْشَى
 وموده بو غلقدن خوف ایتمز سن (فَاَنْبَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُودِهِ) پس جبققلری معلوم اولضه
 فرعون کند و لشکر یله ارد لرینه دوستدی (فَعَشِیْتُمْ مِمَّنْ لَّمْ مَاعِشِیْتُمْ) در عقب فرعونک
 و لشکرین دریادن قابله اولشیکه کند ولرین قابله بو مقامده مسند الیهک ابهای فغیم
 ایچوندر یعنی انلری بروج قابله بکه آنک حقیقته خدادن اوز که بر کیمسه ادراک ایتمز (وَأَمَّا فِرْعَوْنُ
 قَوْمَهُ وَمَا هَدَى) و فرعون کند و کوهک گراه اید و طوغر بول کوسنرمک (اَبْنِیْ اِسْرَآئِیلَ) ی یعقوب
 اوغلاری (فَدَآ اَنْبِیَّآکُمْ مِنْ عَدُوِّکُمْ) تحقیقا که سزی دشمنکردن قورزدق (وَوَاعَدْنَا کُمْ
 جَانِبَ الْاُفُقِ الْاَیْمَنِ) دخی پیغبریزک مناجا ایچون و قور انک اینجهیچون طور طاعنه صاع طرفک
 سزه وعده و پردک بو وعده حضرت موسی و برلشدی لیکن ملا بسه طریقیله قومنه اضاف
 اولد (وَنَزَّلْنَا عَلَیْکُمُ الْلُحْلُومَ) و ترنجبینی و بلدرچین قوشک اوزریکه منزل قیلدق
 کُلُوا مِنْ مِلِّیَّاتٍ مَا رَزَقْنَاکُمْ) سزه روزی قیلد یغرشیشک پاکیزه لرندن سیکک (وَلَا تَطْغَوْا فِیهِ
 دخی سزه روزی قیلنن سننه ده حکمتجا وزانیمک که شکرین ادا ایتیه سزه و اینچند اسرف
 اید و مستحقندن آنی منع اید سزه (فَعَلَّ عَلَیْکُمْ عَظِیْبُی) که بوایشکر سببیلله اوزریکه خشم
 اینار (وَمَنْ یَحْلِلْ عَلَیْهِ عَظِیْبُی) وهر کس که اوزرینه خشم اینار (فَقَدْ هَوَىٰ بِیْ سَبْهَةٍ
 اولکیمسه هلاک اولد (وَإِنِّیْ لَنَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَآلِحًا) دخی علی تحقیق بن غایتله

مغفرت اید یچمه شول کیمشه که شرکدن توبایلک و ایمان کورد و کوزل عمل ایشلدی (فَرَاهَدَى
 صکره هدایت اوزره استقامت ایشد کورد بیکره فرعون هلاک اولد قد نصکره بنی اسرائیل
 حضرت موسی دانستد عایتد بیکره قواعد شرعیته و قوانین و احکامی کند ولر مبین و مقیر
 ایله حضرت موسی علیه السلام بو خصو صو جناب ربنا لار با عرض ایلد کند و بیخدا دن
 خطا کلدیکه بنی اسرائیلک اشرافندن بر جمعه طور طاعنه کل تاکه احکام شرعیته جامع
 بر کتاب سکا ویره بر حضرت موسی برادر هروی مکاننه جانشین اید و بنی اسرائیلدن بیشتر
 کیمشه طور طاعنه توجده ایشد قحی محل معهوده یقلشدیلر حضرت موسی شدت اشتیافتد
 شتاب اید و طاعنه ایلر و چقدی ایزد و انجلالدن کند و بی خطا کلدی نه که بیوردی
 وَمَا اَعْجَلْکَ عَنْ قَوْمِکَ یَا مُوسَى) دخی قحی سننه سنی جماعندن نیز لند رک ای موسی (فَالَهُمْ
 اُولَآءِ عَلٰی اُتْرٰی) حضرت موسی دیک بنم جماعتم بولر بنم ایزد و کلدور لار اوزر لرینه تقدیر
 ایشد و الا بر قاج ایدمله که اکا اعتداد اولمز (وَعَجَّلْنَا لَیْکَ رَبِّ لِتَرْضٰی) و با الهی حضور عزیزک
 کلکه شتاب ایشد تاکه بند انخشنود اوله سن (قَالَ فَاِنَا قَدْ فَنَّا قَوْمَکَ مِنْ بَعْدِکَ
 ایزد و انجلال دیک پس علی تحقیق سنن نصکره کند و عشیرتکی فنه یه صالداق (وَاَضَلَّکُمْ
 السَّامِرِیَّ) و انلری سامری کراه قیلد یعنی از غونقلرینه سائر سبب اولدیکه التوندن بر
 بوز اغوپیدا اید و آنک عبادتته کند ولرین دعوت ایلد (فَجَعَلْنَا مُوسٰی اِلٰی قَوْمِیْ) حضرت موسی
 قورانی الد قد نصکره عشیرتته دوئد (غَضَبَانِ اَسِیْفًا) فعل لرندن خشنناک اند و مکین
 اولد یغند (قَالَ یَا قَوْمُ لَمَّا بَعَدَ کُمْ رَبُّکُمْ وَعَدَ اَحْسَنًا) دیک ای بنوعشیرتم یار تکر سزه بر کوزل
 وعدا یتمدی (اَفَطَالَ عَلَیْکُمُ الْعَهْدُ) پس زمان مفارقت و زکرفا وزانیدی (اَمْ اَرَدْتُمْ اَنْ یَحْلِلَ عَلَیْکُمْ
 غَضَبٌ مِّنْ رَبِّکُمْ) یا خود ایستد یکن کیم اوزریکه ریکزدن بر خشم اینه (فَاَخْلَفْتُمْ مَّوْعِدِیْ
 که ایمان اوزره ثبات ایتد بکا و بر دیکر بمانه اخلا فایتد بکر (قَالَ اِنَّمَا اَخْلَفْنَا مَوْعِدَکَ بِمَا کُنَّا
 دیدیلر وعده کی اختیار حمله اخلا فایتد (وَلَکِنَّا جِئْنَا اَوْزَارًا مِنْ رَبِّنَا الْقَوْمِ) ولیکن
 بز فرعونیلرک الا ت زینلرندن بوکلر کورد مش قیلندق (فَقَدْ فَنَّا هَا) در عقب انلری آتسه
 صالداق (فَكَذَّبَ لَکَ اَلْحٰی السَّامِرِیَّ) پس نیجه که بر صالداق سائر دخی حلید کند و سبیلله اولان
 شی صالداق مرویدر کیم قحی حضرت موسی طور طاعنه کند ی بنی اسرائیلک و منمنه یقین اولن
 قور که بنی حسان اید و کورد بیکره تمام اولوب کلد زرا انلر کیم بر وقت و کوند زری بر وقت حسان اید و ب

یکری کون تمامند دید یلمدت بالنام کجوب موسادن براثر ظاهر اولدک ساعتر کدولر دیدی
حضرت موسانک سبب تاخیری بزدن بودر که غارت بطریقله فرعونیلردن الدیفزالان زینک
بزه بولفسید انکر یا نردن اخراج ایتمیجه اوزر کلز کلز بر حقور قازله ایچنده آتش یاندوب
اولا لات زینتی ایچنده براقه لربنی اسرائیل آنک سوزین قبول ایدو فرعونیلردن الد قاری
جمع الات زینتی آنده براقه بیلر (فأخرج لهم عجلاً جسداً) در عقب اول زینت آلاتن بربوز اغو
قال جعفر ندی (له حوائی) کند ویه بوز اغوصو وار (فقالوا هذا لك وإله موسى) پس ساعتر
وتوابعی دید یلمد بوسرک تکریر و موسانک تکریر سیدر (فقتلی) پس موسی اوندوب
طور طاعنه انی رامغه کند (أفلا یرون إلا بریج الیم قولاً) پس کا عباد ایدنار بقوب
بیلر لمیکم بوز اغو کند ولر بر سوزد وندر مز یعنی ندن برشی سؤل ایتسه لکند ولر جو
وبرمز (ولا یملککم ضرراً ولا نفعاً) وکند ولر نه نفع بشارت مک و نه ضرر دفع ایتمک قادر
اولور (ولقد قال لهم هرؤن من قبل) دخی تحقیقا که حضرت موسی رجوع ایتدن اول
حضرت هرؤن انلر دید (یا قوم انما فیتنم بکم) ای هم عیشتر بوندن اوزر که برشی یوقدر که
سربوز اغونک عبادتیله مبتلا اولدیکر (وان زکم الرحمن) دخی تحقیقا که خداوند بیکر
عدم سزی ایجاد ایدن جوق رحمت لو خدا در (فانبعونی) پس بکا اولدک (واطیعوا امری) و دین
اوزر ثبات اتمک فرمانه طاعت ایدک (قالوا کن نخرج علیه غاکفین) دید یلمد بوز اغونک
عبادقا اوزر ما قامت ایتکدن منفک اولور (حق یرجع الینا موسی) طور طاعنه حضرت موسی
بزم طرفه د و نمیجه بعد حضرت موسی کلوا نلری و الحالد کورد (قال یا هرؤن ما منعک اذکرکتم
من لواء رادینه دید ای هرؤن قتی سنه سنی الی قودی فن بنی اسرائیل کوردک که از دیلر
الانکینین) بکامت اتمیه سز الله ایچون غضب اتمک (انصبت امری) پس فرمانه سرکفلو
ایتدک بعد حضرت موسی بن ایچون غضبه کلوز حضرت هرؤنک صاحبه یابشو حضرت
هرؤن استعطا فطر یقیده کند ویه دیدک که حق سبحا و تعالی بیوردک (قال یا ابن امر
لا تأخذ بلحیتک) حضرت هرؤن دیدک انام و علی صفاله یابشو بیکه (ولا یراسی) و نه باشک
صاحبه (انی خشیت ان تقول فرقت بین بنی اسرائیل) علی التحقيق قور قد مک دیه سن بنی
اسرائیل اسندک جلاله هالدک (ولم ترقت قولی) و قور قد مک دیه سن ملوره کد بیکر عمل سکا
دید و سوزر محافظه ایتدک زیرا اولوقت سکا سوبلدک بریه قائم اول و خلق

الاسندک اصلاح ایت و اصلاح بوایدیکه فانلری دو کلدن حفظ اولنه و کند ولر ملار اولنه
ناکه سن که سن شمد نصکره را بیکله ایشتی نلار ایلله پس حضرت موسی ساعتر طرفه خطابی
توجیه ایتدک نه که حق سبحا و تعالی بیوردک (قال فما خطبک یا ساعتر) دیدک پس بواشدک
سنک مرادک ندرای ساعتر و ایشلمنه قتی سنه سکا باعث اولد (قال بصیرت بما لم یبصر) و
ساعتر ایتدیکه کور مد کلر شی بن کورده یعنی حضرت جبریل جیاتانه بنمش کور کورده بیلد مک
او بر روحانی وجود در ایزی قتی شیده دکر سه اول شی حیات بولور (فبصیرت قبضه من اثر الرسل
پس کوندلش یعنی حضرت جبریل آنی ایزدن بر آج طیارا لدم) فبصیرت بها مکره انی التوندن
یابد یغز بوز اغونک ایتدک صالدم زنده اولد (وکذلك سؤکت لی نفسی) و بویله که ایتدک
نفسم بکا احسن ایتدک (قال اذهب فان لك فی الحیوة ان تقول لا یساس) حضرت موسی
ساعتر یه دیدک پس رازر نچیت که علی التحقيق نیاصا غلغله سکا بوکه دیه سن د کلک
ایله یعنی دنیاده عقوبتک بوا ولسونکه هر کیم کور رسن د یسن بکا دکه که سنی و بنی حوالور
اند نصکره خلقدن نفرت اید سن وانلر سندن نفرت اید لر پس بیانی حیوانات کبی بالکر قاله سن
وانک موعدا کن تخلفه) ویه شبهه اخرتد سکا بر موعده وار که انی اخلافا و لمر سن یعنی حق
جل و علا آنی سکا بروجه ایتدک (وانظر الی الهیک) و معبود که بق (الذی ظلت علیه
عاکفا) مشول معبود که عبادقا اوزر پیوسته مقیم فالدک (لک حقته) البته آنی باند روز
ثم کنسیتک فی الیم شفا) مکره آنک کولی دریا به بر صاور موصا و ررر که هیچ ایدن بر اثر یولیه
انما الهک الله عبادته مستحق اولان خدا عز وجل در اوزر که سی کل (الذی لا اله الا هو) مشول
خدا که کند و سندن اوزر که عبادته مستحق بر معبود یوقدر (وسیع کل شی عیلا) داشتی مرسته
احاط ایتدک (کذلك) ننه که حضرت موسی اخبارک سکا یا محمد نقل ایتدک (نقص علیک
من نبال ما قد سبق امور ماضیه و ام سالفه نک اخبارین اوزر بیکه اوفورز (وقد ایتناک
من لدنا ذکر) دخی تحقیقا که قمر دن سکا بر کتاب ویردک که اول اخبار اوزر مشتملدر (من
اعرض عنه) هر کیمکه آندن بوز جویرد (فان یجمل یوم القيمة و زک) بی شبهه اول شخص قیامت
کونده براغر بولک کورر (خالدین فیه) اول اغر بولک سز اسندک اقامتی علی الدوام تقدیر
ایتدک طریه خالده (وساء لهم یوم القيمة خیلا) و روز قیامتده اول اغر بولک انلر بمان یو کدر
یوم یتم فی الصور) مذکور قیل اولکو نیکه صوره اوفورلور (وخصر الیمین یوم یلد زقا

وکنکار لری و لکوند جمع ایدرز کوز کوز لوار ولد قلمی حالده یتمنا قنون بینهم) رالرنده آهسته
 سومیشور لکه (ان کینتم الا عشیرا) او نکوندن اوز که دیاده اقامت ایتدیکز یعنی آخرتک
 مدتی اوزن کورد کلمه چون دیاده اقامت لری از صابر لر (نحن اعلم بما یعولون) بزدید کلمه
 سوز یعنی اقامت لری نه دانارز (ای یقول امثلهم طریقه) فن رای و دانش چهندن اشتهار
 اولان کس نه سویلر (ان لیتمن الا یوما) دیاده برکوندن غیر اقامت ایتدیکز کتورد یلکه
 ثقیف ظاهره سند بر کیمسه و کاشا نند موال ایتدیکه یارک روز قیامت طاعلر بوسه لایله
 نیجه اولور حق سبحا و تعالی بو آتی منزل ایدر (و یستلوتک عن الجبال) دخی طاعلر
 اوتری سکا صور لر (فقل یسئفها ربی نسفا) پس سویله پروردگارم انلری صاور مقایله
 صاور یعنی انلری قوم کی قیلا ر بعد ییلاری اوزرینه ارسال ایدر انلری پراکنده ایدر (فیدرها
 صکره انلرک مکاتلرک با قور) قاعا) لبر خالی بر (صنفصفا) هوار که کویا جله اجراری بر سنو
 اوزره در (لا تری فیها عوجا) نه ایچده اکر یک کور رسن (ولا امتا) ونه بو کسکک (یومئذ
 یتبعون الذین) اول کونده که اول احوال واقع اولور خلق چیغری میچ او بر لر یعنی حضرت اسرافیل
 کند ولرین چیغریه قورلی صوته تابع اولور (لا عوج که) اکا هیچ اکر یک اولما ز یعنی هر مدعو
 اولان کس نه انک صوته او بو تخلف اتمز (و خشعت الاضواء للرحمن) و ایزد ذوالجلال
 عظمت و هیبتنه جله اواز لر پشت اولد (فلا تسمع الا همسا) پس و لکونده ایشتمز سن الا بر خفی
 اواز (یومئذ لا تسمع الشفاعة) و لکونده که امور اول صورتده اولور دیک بر کیمش بر اما ز
 الا من اذن له الرحمن) مکر شول کیمش دیک کی که خدا عز وجل کند ویه دیک ایتکه اذن و یرد
 ورضی له قولا) واکا بر سوز پسند ایش اولد (یعلم ما بین ایدیهم) خدا عز وجل خلقک
 ایلر و سنده اولان احوالی بیلور (وما خلقهم) و کیر و لرنده قلان احوالی (ولا یحیطون به علما
 و خلقک داشتی انک معلوماننه خاطر اتمز (وعنت الوجوه للحي القيوم) دخی یوزلر پانینده
 اولان خدای و الجلاله خوار و ذلیل اولد اسیر لر امر لری نه خضوع ایتلری کی (وقد خاب
 من حمل ظلما) دخی تحقیقا که ستم بو کلمان کس نه بی هنر اولد یعنی شرک بو کی کور ووب
 محشره کلا نکس نه خاش و خاسل اولد (ومن یعمل من الصالحات وهو مؤمن) دخی هر کی که
 کوزل عمل ایشلرک بر مقدارک ایشلدی و حال بو که کند و سی ایمانه کشتدر (فلا ینجا و ظلما
 مقتضای وعد ایله مستحق اولد یعنی ثوابک منع اولمسیین ملاحظه ایدر (تور قر) (ولا همضها

و نناک اکسک قلمسیین ملاحظه ایدر (تور قر) (و کذک) دخی نه کیم وعد و وعیده مضمین
 اولان ایاتی ایتدردک (انزلناه قرانا عربیا) جمله کتابی لغت عرب منسوب بر قران ایتدردک
 و صرنا فیها من الوعید) و آیات وعید ایچده مکرر قیلدق (لعلکم یتقون) ناکه خلوص
 صاقنه لر (و یحذرت لهم ذکرا) یا انلره بریند و نصحت تجدد یلایدن رخن ای استماع ایدر لر (فعل الله
 الملك الحق) پس مرونی نافذ اولان ذات و صفاتند ثابتا اولان ایزد و الجلال خلوقا ناک
 مشابهه سندن یوجه لنوب منزله اولد (ولا یفعل بالقران) دخی کلام مجید او قوم سبیل ایزله
 من قبل ان یقضی الیک وحیه) سکا وحی ادا اولندن اول بعضی بوایتک معناسند بیوردیکه
 سکا وحی کلدن اول قرانک منزل اولمسیین ایتمه (وقل رب زدنی علما) و عجله برینه سویله
 یا الهی بکا بیلکی آرترا حکام شرعیه ده (ولقد عهدنا الی ادم) دخی تحقیقا که بزوم علی السلام
 فرمان ایتدک (من قبل) بو وقتدن اسبق فسق) صکره فرمانری اوندی (ولم یجد له عزما
 و کافهم ان اوزره ثبات و نصیم بیلدق (واذ قلنا لیلک که انجد و لا ادم) و یاده کور حضرت
 آدم ک احوالی اولوقتکه فرشته لر دیک آدم ایچون سجده ایدک (فبیح و الا ابلیس)
 در عقب قورلی سجده و یارد یلر انجی شیطان شقی (ابی) سجده ایتکدن منع اولدی
 قلنا یا ادم ان هذا عدوک و لزو حیک) صکره دیک ادم بوشقی سکا و جفتکه دشمنک
 فلا یخبتکما من الجنة) پس هشتدن سز چیغریسون یعنی کامتا بعت ایتک کز که
 متابعی جندن چیغری سبب اولور (فتشقی) پس محنت و مشقه دوشرسز
 انک الا یخجی قیما و لا تغری) تحقیقا که هشتند سکا بو حال و ارکه ایچده آج اولیه سن
 و چیلدق اولیه سن (وانک لا تقیما قیما و لا تقی) و بی شبهه سن ایچده صوسن اولمسن
 دخی افتابده قالمز سن همیشه شرین مویندن ایچوب قالن کولکه سی التند او تور رسن (فوسو
 الیه الشیطان) پس ابلیس بر تبلیس آدمه طوغری و سوسنه نوجیه ایدوب (قال یا ادم هل لک
 علی شجرة الخلد) دیک ادم حیات ابدیه مؤدی اولان اغاج اوزره سکا دلالت ایدر (و ملک
 لا یبلی) و زوالی قبول ایتیان ملک اوزره دخی (فاکلامها) بو کلمات کند و لره القا اولند قد نصکر
 اولان عجدن بید یلر (فبدت لهم اسواهم) در عقب عورتلری کند و لره نما یان اولد (وطیفقا
 یخصمان علیهما من ورق الجنة) و یاشلد یلر بشک یلر قلندن عورتلری اوزره بشتن لر
 و عصى دمر ربه مغوی) و حضرت آدم پروردگارینه عصیا ایدوب کند و مطلوبیندن بی بهره

اولئك (فَلَمَّ يَرَهُ قَابَ عَقِيْبِهِ) مكره پروردگار می کرد و می بزدید و قلوب تو را بدید و تو بس
قبول ایستدی (وَمَهْدًا) و طوغ و بول کند و به کوستردی (فَالْمُطِطَاتُ مِنْهَا جَبِينًا) تگری غالی دیک
ای آدم و حوا قو کن هستند اینوک (تَبْصُرُكُمْ لِيَعْلَمَ عَدُوُّ الْوَدَّادِ) که بر بلوکی بر بلوکه دشمن اولدی
حاله (فَاِمَّا يَنْتَكُمُ مِّنْهُنَّ مَهْدًى) پس اگریندن هدایت به سبب بر کتاب و رسول کلورده (فَمِنْ اَنْتَبِغْ
هَذَا) هر کیم هدایت به پیر و لک ایدر (فَلَا يَصْنَعُ وَلَا يَشْفِ) نه دنیا ده آزعون اولور و نه آخرت ده
محنت و مشقت ده و شر (وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِيْ) و هر کیم بنی کعبه باعث اولان هدایت بدن بوز چو پرورد
گار که مبعیثه منک (بِشِبْهَةِ) که دنیا نك تحصیلنه رغبت اید و راحت بولن (وَمَنْ شَرَّ يَوْمَ الْفِتْنَةِ
اَعْمًى) وانی روز قیامت اعی اولدی و خاله بولد اشلر بیه یغیر (فَالَّذِيْ يَلْحِظُ رُوْحًا) سوبیلر
ای بنم پروردگار در پیچون بنی کور حشر اید که (وَفَدَّكَتْ بِصِيْرًا) و حال بوکه دنیا ده بن احق کوز لایله
قال كَذَلِكَ اَنْتَ اَيُّهَا الْحَقُّ جَلَّ وَعَلَا كَادِرُ سِنِّ اَنْتَ كَبِيْرٌ اَبْدَلُ اَبْدَلُ كَذَلِكَ اَنْتَ اَبْدَلُ اَبْدَلُ
و اشد کادری فتنیستنه) در عقیب انلر کور مسند کور اولوب کند و لورین اوئند که (وَكُنَّا لَكَ
الْيَوْمَ نَشْتِيْ) و ننه که انلری ترک اید و اوئند که بوگون عذاب جیمده اوئند لاش مننه کبی ترک
اولور سن (وَكَذَلِكَ نَجْزِيْ مَنْ اَشْرَفَ وَلَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِ رَبِّهِ) و ننه که ایا نردن اعراض ایدنه عذاب
مکافات ایست که حد و تجاوز اید و پروردگارینک ایا ننه ایمان کور میان کسنه به مکافات ایدر (وَاَنْتَ
لَعَذَابُ الْآخِرَةِ اَشَدُّ وَابْقًى) و بی شبهه او بر جهانک مشکبه سی دنیا نك تنک معیشتنک غایتله صغور
و یابنده تر در (اَقْلَمُ يَمْدُ لَكُمْ) پس حوجل و علا کفار و بول کوسترمدی کیم (كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ
مِنْ الْقُرُونِ) کند و لردن انسبق نبیه اهل زمانه لردن کرو و علرا هلاک اید که یعنی تگری تعالی اهل
مکه به ام سالفه نك احوالی بیلدر (يَمْشُونَ فِي مَسَارِكِهِمْ) او حال ده که مسفر لنده اهلک اولنا
کرو و علرک مکانلرک بور دیوب نادرین مشاهده ایدر لر زیر اکثر اوقات مکة خلیف تجات ایچون
شام وینه سفر اید و بجز و لحافه مرور ایدر (اِنَّ فِيْ ذَٰلِكَ لَايَاتٍ لِّاُولِيْ النُّعْيٰى) تحقیقا که
اول مسکالرک مشاهده سنک اریلر عقوله اولو علامتوار (وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
وَ اکر پروردگار و نندن بر سوز سبقت ایتسید یکه سکا انکار ایدر انلرک عذاب آخرت ناخیر اولمشد
لکان لزاما البتة عذابک و قوی نلر لازم اولور (وَلَجَلْ مُّسْتَقِيمًا) کلمه اوزره معطوف در صفا
ناخیر اولان عذابک و عله و عمر لینه بر معین مدت اولسید البتة انلر عذاب نازل اولور دی
فَأَمْرِ عَلَى مَا يَقُولُونَ) پس اهل شرک دید و ک سوز اوزره صبر ایت (وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ

مَلُوحِ السَّمِیْسِ) دخی پروردگارک مدح و شناسنه مقارن اولدیغک حاله نماز قبل کوشن جعدن
اول یعنی صبح نمازین قبل (وَقَبْلَ غُرُوبِهَا) دخی کوشن بائیدن اول نماز قبل یعنی بوله و ایکدی
نمازین قبل (وَمِنْ اَنْتَبِغْ هَذَا) دخی کجه نك ساعتلر نندن نماز قبل یعنی مغرب ویتسو نماز این
قبل (وَالْمُرَاقِ النَّهَارِ) و کوندوزک طرفلر نك نماز قبل و انلردن حله صبح و مغرب نماز لرید رطلر
لخص ایچون مکرر اولدی حاصل کلام بوکه بش وقت نمازک فلنسنه غایتله محافظ ایدر (كَمْ اَهْلَكْنَا
تَرَضًى) ناکه سن خشنود اوله سن یعنی بوا و اوقات نمازی قبل اول میلله که تگری نك فتنه برفتنه
نائل اولوب آنگله نفسکی خشنود قبله سین (وَلَا تَمُدَّنْ عَعْلَيْكَ) دخی اسخن اید و کوز لریک
کاهن اوزامه (اِلَى مَا مَتَّعْنَاهُ مِنْ اَزْوَاجٍ مُّتَمِّمَةٍ) شول سننه به کد کفاردن تیج کرو می انکله بن خود
اید و ویردک (ذُرَّةَ الْحَبَّةِ الدُّنْيَا) بقین اولان زنده کانیکک زینین (لَتَفْنَنَّهُمْ فِيْهَا) ناکه نك
سببیلر روز قیامت کند و لورین تعدی بایدر (وَزَرْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَابْقًى) و انلر ده سکا
مدح اولان پروردگارک رزق دنیا دانه اولان روزیدن بکرک و یابنده تر در (وَاَمْرًا اَهْلًا
بِالْقَبَلِ لَوْ) دخی سکا نغمه اولان کسنه لره نمازک قلسیلر فرمان ایت (وَلَمْ نَطْعِرْ عَلَيْهَا) دخی
نماز اوزره ملا و متاید و صبر ایدر (لَا تَسْتَلْكَ رِزْقًا) سندن روز و برمی طلب ایتنر یعنی
سکا دیمز جانکه و اهلکه معیشت ایدر ک شق پیدا ایت (تَحْنُ تَرْزُقُكَ) بر سکا و انلر ده
روزی ایهال ایدر (وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى) و کوزل غایت را باب تقوایه در (وَقَالُوا لَوْلَا اِيَّاْنَا بَايَ
مِنْ رَبِّهِ) دخی کفار عناد و نعت یوزندن دیدیلر پیچون پروردگارین بزه بر مجرایله کمدی
اَوَّلَ نَارٍ فِيْ بَيْتِهِ مَا فِي الضُّعْفِ الْاَوَّلِ) ایا دخی کچش اولان کتب سماویة دمه مثبت اولان سننه لک
خبری کند لره کمدی (وَلَوْلَا اَنَّا اَهْلَكْنَا هُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ) و اکر کفار فریضی محمد کلدن اول
بر اشکجه ایلر نابود قلسید (لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُوْلًا) البتة دیر لره باله
پیچون بزه برنی مرسل کوندر مک (فَتَبَيَّنَ اَيُّاْنُكَ) که سنک ایا نکه پیر و لک ایدر (مِنْ قَبْلِ
اَنْ نَّذِلَّ وَنَخْزِيْ) قتل و اسیرله خوار و رسوا اولدن اول (فَلِكُلِّ مَفْرَقٍ) سوبیلر بزدن
و سندن هر کوه مال امره منظر در (فَتَرَقُّوا) پس ستر منظر اولک (فَسْتَعْمِلُونَ مِنْ اَصْحَابِ
الصُّرَاطِ السَّوِيِّ) که علی التحقيق بیلر کسز که کمد لر طوغ و بول ایلری (وَمِنْ اَهْدًى قَبْلَ
و کمد رطوغ و بولر سلو ایدن و الله اعلم بالصواب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقرب للناس حسبا هم كفار اولان كسسه اعمالرينك محاسبه وفق بقلستد (وهو في عقله
مغضون) و حالو كه كند و لر حساب دن بيخبر اولوب اينجه تفكر اينكه دن روز چو بر مشلر
مايا نيم من ذر من ريتيم محدث) كند و لر پرورد كار لري طرف دن نازه ايند و لش بريند كلز
الا اسمعوه و هم يلعنون) الا اني اسئد لر او حاله كه كند و لا وينا لر (لا هية قلوبهم كوكا
غير شيشه مشغل ايكن (واستروا القوي الذين ظلموا) دخی شرك و معصيته نفسلر بيه ستم
ايدن و خفي سوز كير ليوب ديد يلر (قل هذا الا بصر مثلكم) بو كه دعوي نبوت ايدن و دكلد الا
سرك كي برادی (افان تون النحر) پس جهاد و لكه كلوب اتباع ايدن ميسر (وانتم تبصرون) و حال بو كه
سز كور سركه او بجلد و لكدر (قال ربي يعلم القول في السماء و الارض) حضرت بيخبر جواب لر
ديك بنم پرورد كارم كوكه و برده اولان سوزيلور كير لي ايسه با اشكارا (وهو السميع العليم
و كند و در ووايكي صفتله موصو اولان پس كير لي سويليشد كاري شننه و كوكا لر نده اضمار
ايند كاري شئي اوزر بيه خفي و لماز (بل قالوا اضغات اخلام بل فترية بل هوشاع) و رانه اول
نسبت ايند كرك سوزد ناهر ايدن يعني اول ديد يلر كه محمد المصطفى كورد يكي شئي محمدر صكره
بوسوزدن اعراض ايدن و ديد يلر او يقولك قارشمش ايدن بوسوزي دخی كه ايدن و ديد يلر ان
كند و قندن پيدا ايندي بوسوزده دخی قارطون بوق ديد يلر محمد المصطفى شاعر در حاصل كلام
انار حضرتك شاننده مضطر و مضطرب ايدن يلر كه كند و وي محرم نسبت ايند يلر و بروقت
كورد يكي شئي اضغات اخلامه و كاه يلا نه و بر زمان شاعر كه دخی بر لر كه اكر كند و سو
درست بيخبر در (فليأتنا بآية كما أرسلنا الاوتون) بزه بر مخرجه كورسون ننه كه زمان سابقه
بيخبر اولنلار سال اولند يلر بيهضاه و عصا و اجزاء موي كي شيا نله (ما امنت قبلهم من قريه
كفار مكه دن اسبق بر كوي خلق ايمانه كلد يلر (اهلكناها) نلري نابود قلدق يعني اهلا ك اولنا
امم سالقه دن اصلا بر امت ايمانه كلدن چن ايند كاري يات كند و لر و بر لك (افهم يؤمنون
پس كند و لر ايمانه كلور لر ايند كاري مخرجه بي كور رسن (وما ارسلنا قبلك) دخی سندن
اسبق بيخبر لكه كوند رمدك (الا رجالا توحي اليهم) الا بر كشير كه انلر و شته ايله خبر كوندن
نه انكه غير جنسند بر بيخبر كوند رمدك كه بونلر ديه لو بود كلد رالا بر مشر بجه بيخبر اولسون
فاستلوا اهل الذر كي پس اهل كتاب دن صور (ان كنتم لا تعلمون) اكر بيلز ايدن يكر كه بيخبر قسمي

بشر در اوز كه بر قسم اوللا و اعتقاد ايند يكر كه بيخبر لره يمك و ملك و لماز (وما جعلناهم
جسد لا ياكلون الطعام) دخی بيخبر لري بر جسم قلدق كه بيكي بيلز (وما كانوا خالدين
و دنياه باق اوله جوق كل ايدن لر (ثم صعد فقام الوعد) صكره و عله بي انلر كرك قلدق يعني
انلر و بر يلان و عده كه غالبيت اهل توحيد و مغلوبيت اهل شركه در وجوده كلد (فانجيناكم
پس انلري قورتر دق (ومن نشاء) و اهل ايمانله و بقا نلر نده حكمت اولان كسسه لر دن ايند يكر
كسسه لره دخی (واهلكنا السيرفين) و كفو و معصيته حكمتجا و زائد نلر بوق ايندك (لقد اوتينا
النكم كتابا) قسم اولسون كه سز اى قرش بر كتاب ندر دك كه (فيه ذكركم) سز بند اوله جوق نسته
ايندك وار (افلا تعقلون) پس بچون تفكر ايدن و ايمانه كلز سز (وكم عصمتنا من قريه) و بجه
كوي خلقك فبر دق كه (كانت ظالمه) ستمكار ايدن لر (وانشانا بعد ما قومنا اخبرين) و انلر
صكره بر بشقه كروه ايجاد ايندك (فلا احسبوا باسنا) پس و ملل كه عذابمزي حواسله نعل
ايند يلر (اداهم منها بر كضون) بلا توقف نلر او كويدن چوب سكره يلر (لا تركضوا ولا رجعوا الي
الي ما اترقتم فيه و مساكينكم) خويشته لر انلر و بر لر سكر و بچك و اينجه نتم ايند يكر شيشه
واو لر بكره و دنك (لعلكم تشكلون) شايد سز اعلالز دن و تری مور لور سز بجه عذابك و وقوع
محقق بيلد يلر (قالوا يا ويلنا اريد يلر اى هلا كز حاضر او كه محلك بودر (انا كنا ظالمين) تحقيقا
بر نفسمزه ستمكار لر ايدك (فما زالت تلك دعوتهم) پس هيشه جيعم لره يا ويلنا كمله اولدي
حتى جعلناهم حصيدا حرامدين) ناكه كند و لر بن سونش بچلش اولنق كي قلدق (وما خلقنا السما
و الارض و ما بينهما الا عجين) و كوكي و بر ي وارا لر نده اولان شياي بر امدق و بيش اولدي غمرده
بلكه اهل نظر تبصره و ارباب دانشه نذ كره اولق ايجون نلري بر اندق زير اهز زره سندن بر دلو
حكمت وار كه او بر زرسنه بولماز بيت بنكر بچشم فكر كه از عرش ناستير
در هيچ ذره نيست كه سز عجيب نيست (لو اردنا ان نخذلهمو) پس برا و بيق شننه
ايند يلد (لا تخذنا ناه من لدنا) البته اني كند و قمن زن ايدن نور ك يعني اني بروجه اوزره اتخاذ
ايدن لر كه حضور عز نزه لائق اوله (ان كننا فاعلين) اكر اني ايل بيلر دك (بل نقذف بالحق على
الباطل قيدا معناه) اتخاذ لهودن اضرايد ريعن هر كز لهوايد نلر بلكه در ستمكي لهو و لعب
اوزره صالوباني محوايد (فاذا هوراهم) پس همان اول باطل شئي جاني چيقتش چوان كي ولور
وككم الويل) و اندوه و حسرت مشعر اولان سوز سز در (فما تصفون) شول شننه ديكه

انکه خدای وصفاید رستری خدا نك ذات باهر الصفا نك لا ثقا ولبا اشیا ی نسبت ایند کون
 اوتری پیشمانق و جستن همیشه سزودر (وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ) و کونکرده و برده اولان
 مخلوقات کند و بی مخلوق و مملو کدر (وَمَنْ عِنْدَكَ) و فتند اولان ریعنی درگاه الوهیتیه مقرب
 اولان ملائکه کرام (لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي) کند و برستش نمکدن استنکاف از تیموب
 سرکشک اینتر (وَلَا يَخْشَوْنَ) دخی اندن اوصا نتر (لَيَسْخَرُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ) کیجه و کونند
 ذات پاکنی تنزیه و تعظیم ایدر (لَا يَقَارُونَ) اصلا سست و زبون اولان (أَمْ تَتَّخِذُ الْآلِهَةَ
 مِنَ الْأَرْضِ) بلکه کرکز دیکه کفار برچندن معبود ایدر (هُمْ يُشْرِكُونَ) که انرا و لمشاری
 زند قیلار لر بیانک کرکیم اهل شرک احیاء موتایی معبود لرینه اذعا یتدیلر لکن انلره الوهیت
 اثبات ایند کیری اجله بوکلامله توضیح اولندیلر (لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا) اگر کونده
 و برده تکریدن اوز که معبود لر اولسید البتد بوز یلور لر ذر انکر یلر کر مراد برشی اوزره
 متفق اولور سه لازم کلور که بر مقدور اوزره نیجه قدر مسلط اوله و اکرم ادر لر برشید
 مختلف اولور فضا ایدر که اولد شسته معطل اوله (فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَظِيمِ) پس شی ایجاد
 ایدن ایزد و الجلاله درست تنزیه اولسون (عَمَّا يَصِفُونَ) اتخاذ شرک و ولد و صاحب
 ذات باهر الصفا نك نسبت ایند کیری ناسر ایشان (لَا تَسْأَلُ عَنْهُمْ) تکریم تعالی عظمت
 و هیبتندن اوتری ایشلد یکی شیدن مهور لر (وَهُمْ يُسْأَلُونَ) و جمله قولر ایشلد کیری شسته دن
 صور یلور لر (أَمْ تَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ) بلکه تکرینک عبادتندن تجاوز اید و اوز که معبود لر
 ایدندیلری (قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ) سوبله دلیلکزی کورک (هَذَا ذِكْرٌ مِمَّنْ مَعِيَ) بویعنی قرآن نمله
 اولانک پندیدر (وَذِكْرٌ مِّنْ قَبْلِي) و بویعنی کتب سماویة بندن اسبق اولانک پندیدر پس
 انلره نظر اید و کورک توحید ایلله فرمان اولنقدن اوز که و اشرا کدن نمی اولنقدن غیر
 شسته وار (بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ) بلکه چوقاری حق یلر لر و نه آنک ارا سنده و باطل ارا سنده
 تمیز اید بیلور لر (فَهُمْ مُّغْرَضُونَ) پس آندن اوتری کند ولر حقندن بوز جو بر مشلر (وَمَا
 أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ) دخی هیچ بر پیغمبر سندن اسبق کوندر مدك (إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ
 أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ) الا وحی ایدر که بندن اوز که بر معبود بوقدر پس بکا عبادت
 ایدک (وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا) دخی اهل شرک دیدیلر چوق مرحتلو خلا فرشته لردن ارغول
 ایدندی بوکلامی سوبیلیان خراع قبيله سیدر (سُبْحَانَهُ) بوکونا اشیا دن خدا نك ذات پاکنی

منزه در (بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ) بلکیم آنلر درگاه کبریا یه مقرب قولدر (لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ) سوزله
 ایلور وار مر یعنی اذن شریفی اولیجه بر سوز ایدر اینتر لر (وَهُمْ بِأَمْرِ يُعْمَلُونَ) و کند ولر فرمانیه
 ایشلر لر فرمان یتد یکی شیشه اصلا یا بشملر (يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ) ایلور لر دن اولان
 شئی و کبر ولر دن فلان شئی یلور لر (وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ ارْضَىٰ) دخی بر کشته در بلاش اینتر لمر
 شول کیم شکه حجل و علا اکا شفاعت اولن سین پسند اینتر اوله (وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ)
 و حال بو کند ولر خدا نك قورقوسندن تره مشلر (وَمَنْ يَقُولُ عَزَّ وَجَلَّ إِنَّ اللَّهَ مِنْ دُونِهِ) و هر کیم
 انلردن دیر علی التحقیق بن خدا دن اوز که بر معبودم (فَذَلِكَ نَجْزِي جَهَنَّمَ) اول کیم شکه دوزخی
 کند و سینه سزا و برورز (كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ) بونک کی سزا ایلله ستم ایدلره سزا و برورز
 کورک لر الذین کفر (وَأَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ) یا کهن ایدن کسینه لر تفکر اید و یلر ایلر که کورک
 و بر (كَمَا تَأْتِيهِمْ) بیتی شیک ایدیلر یعنی شی واحد و متحد حقیقت ایدیلر (فَفُتِنَّا هُنَّ) پس تکر
 تمیز و تنوع ایلله ایدر (وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ) دخی صودن هر زند شسته اینجا ایتدک
 اولا (وَمِنْهُمْ) پس کر کد بکه بوکونا با نك ظهور ایلله ایمانه کله لر (وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاقًا
 أَنْ يَمْلِكَبْهُمْ) دخی مرده بوکسک طاعنر قیلدق ناکه آدمیلرله حرکت واضطر اب اینم (وَجَعَلْنَا
 فِيهَا نَجَاجًا سَبِيلًا) و برده اچق بولر قیلدق (لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ) ناکه آدمیلر سفرده بولر
 بولر لر (وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا) دخی کوکی دو شمکدن صافلمش برام قیلدق (وَهُمْ
 عَنْ آيَاتِنَا مَعْرِضُونَ) و کفار قسمی کوکک شنانلر ندن بوز جو بر مشلر در با وجود که آنلرک دلانی
 صانعک وجود و کمال قدرتی اوزره غایتله ظاهر در (وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ) و کند و در
 شول خالق و الجلال که کیجه ی و کوندزی براندی (وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ) و کونشی و بی دخی (كُلٌّ
 فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ) هر بری کوشندن و ایدن بر چرخه چیچی کی سرعتله بورر لر کتور دیلر که
 سرور کائناته علا و تاید تلر دیر لر کحوادث روز کارک کلسق محمد و اصحابی اوزره انتظار
 ایدلر حق سبحا و تعالی پیغمبرینه تسلیه و بر مکا همچون بواقی منزل اید و یورد (وَمَا جَعَلْنَا
 لِشَيْءٍ مِنْ قَبْلِكَ أَتَمًّا) دخی سندن اسبق پاشا دنیاده پاینده لکی قیلدق (أَفَأَنْتَ مِمَّنْ
 اتَّخَذُوا) پس سنده فوت اولسک کند ولری دنیاده پاینده اولانلر در کل نفیس ائفقه الموت
 هر جا مرکی دایمید (وَتَبْلُغُهُم بِالْغَيْثِ وَالْخَيْرِ فَنُفِثَ) دخی بلا ایلله و نعمله تجر به ایدنک معامله
 کی سز کله بر معامله ایدر (وَالَّذِينَ ارْجِعُونَ) دخی بر حکمره دوز سز پس اعا لکر حبیبکله

اندری علمیدن وجوده کوردی (وَأَنَّا عَلَّمْنَا لَكُمْ مِّنَ الْكُتُبِ دِينًا) دخی بن توحیددن مذکور اولان
 شی و زره کواهدد فریعی تحقیق و زره اده شهادت ایدرم که پروردگار بیکر کوکلر و برک
 خالقیدر کوردیلر که نمر و بیکر بر ابرام کونلری واراید بیکم انده صحیح چیقوب تماشایدرد
 شهره دوندکاری محل بقانه لرینه عبور ایدو مراسم عبادت لرین ادا ایدر کونلر چون حضرت ابراهیم
 علیه السلام انلرک بر بلوکیل پتار خصلت منظره ایتشد کند ویدد بیکر کل بزم عیدکاهنر ناکه اینتر
 حسنق مشاهد ایدسن حضرت ابراهیم لا ونم سوبیلو جوابلرک و بر مکت بعد چققد قاری دم
 ایتسد بیکر که کندولر له چیقده خسته لکی بهانه ایدو چیققدن تخلف ایتدی (وَنَالَهُ لَاقِدَرٌ
 أَصْنًا مَّكْمًا) واهسته دیک خدایه قسم که البته پتار کونلر قیر مسنه جهدا ایدرم (بَعْدًا نَوَلُوا
 انلردن بوز جویرد بیکر د نصکره (مَذْبُوحًا) انلر اکسه و بر و عیدکاهنر توجیه ایتد بیکر خاله
 فَعَلَهُمْ حُجْدًا) در عقباله بر کسر الو ب قولین پاره پاره قتلک (إِلَّا كِبِيرًا هُمْ) انجق پتارک
 بیوکنی قیر میو کسر بونینه اصک (لَعَلَّكُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ) ناکه اکاد و نوسوال ایدر کیم شای
 پتار قیرن کیدر (قَالُوا مَن فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا) چن عیدکاهنر دونوب بتخانه یه کیر و اتی
 مشاهده ایتدیلر دیدیلر معبود لریمزه بواشتی کیم ایتدی (أَنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ) تحقیق که
 بوکونا جرائی ایدن کسنه ستمکارلردندر (قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ) حاضر و لا نلر نمروده
 دیدیلر خلقدن ایتسد کیم بریکت انلری بد لکله اکر (يَقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ) اکا ابراهیم دینلر و یغو
 اسم شریقی ابراهیم (قَالُوا فَأَتُوا بِهِ عَلَى عَيْنِ النَّاسِ) نمرود و امراسی دیدیلر پس اتی خلقک
 کوزلری و زره کتورک یعنی اتی بوکونه احضار ایدلر که جمله خلقک کوزلری اتی کور (لَعَلَّكُمْ
 يَشْهَدُونَ) ناکه فعلته یا قولنه خلق شهادت ایدر له بعد حضرت ابراهیمی احضار ایتدیلر
 قَالُوا عَانتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ) دیدیلر ای ابراهیم سخی بواشتی معبود لریمزه ایتشد
 قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا) حضرت ابراهیم سوبیلو بواشتی بن ایشلدم بلکیم بیوکلر اتی
 ایتشد (فَاسْتَأْذَنُوا مِنَّا) پس انلردن صورت اکر انلر سوبیلر شورلرد (فَرَجَعُوا
 إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ) صکره کند و کند و لرینه دونوب یعنی عقول لرینه مرجعت ایدو (فَقَالُوا أَتُكْفَرُونَ
 أَنَّهُمُ الظَّالِمُونَ) بری برینه دیک علی تحقیق سز کند و کن ایتشد و سوبیلر شمایا اشیانک
 برستشند ستمکارلر سز (مَنْ تَكْفُرُ عَلٰی رُؤْسِهِمْ) اند نصکره یا شکر و زره دونمش
 قیلندیلر یعنی نفس لرینه مرجعه ایتد سببیلر استقامت ایتد کد نصکره محادله

دونوب دیدیلر (لَقَدْ عَلَّمْتُمَا قَوْلًا وَيُطِيقُونَ) علی تحقیق سن ای ابراهیم بیلدک که پتار
 سوز سوبیلر لر پس نیجه انلردن سوال ایتد که نه امر ایدرسن بعد که انلر پتارک عجزه معترف
 اولدیلر (قَالَ أَفَعَبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ) حضرت ابراهیم انلر دیک پس نیجه خدانک عبادتلد
 و از کجوب عباد ایدرسن (فَالَا تَتَفَعَّلُونَ شَيْئًا وَلَا تَصْرُحُونَ) شول شیشه که سز نه بر از سننه نفع
 ایدر و نه سز نه بر از سننه زیان ایدر (أَفَإِن كُنتُمْ فَرِحْتُمْ بِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ) بیلدک وید بولق سز
 و تکریدن اوز که برستش ایتد بیکر سننه لر و اوستو (أَفَلَا تَعْقِلُونَ) پس نیجه ایشکرک قحنی
 تعقل ایترسز (فَالْوَخْرُ قُوَّةٌ وَأَضْرَبُوا إِلَيْكُمْ) چون نمرودیلر مباحثه دن عجز ایتد کلرند ضرر
 ایتد که شرح ایدو دیدیلر ابراهیمی یا نذرک و انلر انتقام المغه معبود لر بیکری منصور قیلک
 اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ) اکر پتار بیکر نصرت اید بیکر پس نمرود فرمان ایتد بیکر بر خطیره بنا اولنه
 دیوارینک ارتفاعی بمش ارشون اوله تمام اولد قد نصکره اتی اود و نله و یا غله طولدر و ب
 ایچنده آشتی وردیلر در عقب حضرت ابراهیمک اللین بغلیوب منجیق السیلر اشته صالدیلر حضرت
 جبریل کا هواده ابکرن دیک بر حاجتک واری حضرت ابراهیم دیک و اریکن سکا کل جبریل ایتدی پس
 حاجتک کیمک ایسه ایسته حضرت ابراهیم ایتد بیکم حبیبه عن سوالی علمه بحالی چون کال توکل و لک
 ماسودن منقطع اولد (قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلٰی إِبْرَاهِيمَ) دیدک ای آتش حضرت
 ابراهیم و زره صا و قلق و مستلایه سی اول (وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا) واکا بر مکر و اید ایتشتر مات
 ایتسدیلر ایتشد یا نذر مغله (فَجَعَلْنَاهُمْ لَآخِذِينَ) پس کند و لرین زیاده زیان بولنر قیلد
 زیرا ایتدکاری سعی حضرت ابراهیمک کلامنه بر برهان قاطع اولد کوردیلر که فچن خلیل الله
 صلوات الله علیه آتشک ورته سنده اولد علی الفور سندرکی یا نوب طرفنده انواع ریا حین
 بتوب و کند بر چشمه صوروان اولد نمرود کوشکک بوقار و سندن بقو حضرت ابراهیمی و کد
 ملک الظل ایلر صحبت ایدر کورد چغیر دیک ای ابراهیم سنک تکرک که بوکونا قدرته مالکدر
 اولو تکریدرین کا قربانلر ایتسم کرک حضرت ابراهیم کا جواب و برود دیک قربانک حیزر قبوله کج
 اولد یغما ایتد فراغت ایتیمه بعض اخبارده کلمشدر که نمرود در تبیک قربان بو غا زلیب حضرت
 ابراهیمی بنجید قیلقدن قصر ایتدی (وَبَنِيَاءَ وَلُوطًا) و اتی و قریداشی و علی لوطی انلر شترند
 قور تروق (إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ) شول زمینه که خلق ایچون برکت صالدق یغو
 کند و عراق زمیندن قراگاه انبیا اولان شام زمیننه نقل ایتدک (وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَكَانَ

حضرت اسحاق بنسحاق (ويعقوب نافله) دخی حضرت یعقوبی و غلنک و غلی اولاد بی حاله
 وکلا جمعنا هم ایچین (دخی بونلرک هر برین کوزل عملو قیلدق) (وَجَعَلْنَا هُمْ آيَةً) (وَأَنزَلْنَا مُوسَى
 أَوَّلَهُ جُتُكْسَه لِرَقِيلَد قَكِه) (بِهْدُون بَايَرْنَا) فرما نزله خلق طریق حقه دعوت ایدر لر (وَأَوْخِنَا
 إِلَهُنَّ فَعَلْنَا خَيْرَاتٍ) دخی نلره فرشته ایلره خبر کوندر لر که کوزل ایشلر ایستلیه لر تا که خلوق
 خیر ایشلسنه رغبت ایدر لر (وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَا الزَّكَاةَ) دخی نلره وحی ایتدک که نمازی
 شرائط وادایله قیلر لر و مال زکوئی ارباب استحقاق ایدر لر (وَكَاثِلْنَا عَائِدِينَ) و بزه
 اخلاصله برستش ایدر لر (وَلَوْ كُنَّا أَتَيْنَاهُمْ هُكَا وَغَلَا) دخی حضرت لوطه نبوت و دانش و بزد
 وَجِنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْلُ الْخَبَائِثِ) و آتی نور ترقیمان ایشلرک ایشلسنه مباشرت ایدر
 کوی خلقتک شریدن (إِنَّمُمْ كَانُوا قَوْمٌ سَوَاءٌ فَايَسِقِينَ) تحقیقا کیم آنلر حد و تجاوز ایتش
 کروه ایدر لر (وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا) دخی حضرت لوطی محل رحمت اولان هشته کبر مش قیلدق
 إِنَّمِنْ الصَّالِحِينَ) تحقیقا که اول ذات پاک صلواتی ایدر لر (وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ
 دخی حضرت نوحی احوالی مذکور قبل قیمن بومذ کور اولان پیغمبر لر دن اسبق قومی اوزده تکرری به
 دَعَا ابْنَهُ (فَاسْتَجَبْنَا لَهُ) پس دعاسن مستجاب قیلدق (فَجِئْنَا وَاهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ
 که کند و بی و تاب عی اولو قیغور دن نور ترقی یعنی طوفانک محنتدن آنلری خلاص ایتدک (وَنُصْرَهُ
 مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا) کندق منصوب ایدر (وَأَمَّا ابْنُكَ شُولُ كَرِهْنَا لَأَمْزَرَ هَدِيدُ
 کور مدیلر (إِنَّمُمْ كَانُوا قَوْمٌ سَوَاءٌ) تحقیقا که آنلر برید کروه ایدر لر (وَأَعْرَفْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ
 که کند و لر برن قوسوده بوغدق (وَأَوْدَدَسُلَيْمَانَ) دخی حضرت داود و سلیمانک اخبارک یاده
 کور منقولد ر کیم حضرت داود علیه السلام بر کون حکومت ایچون و نور مشدی ایکی کیمسه حصو
 کلوب بری یگد یانی الله بوکشی بنم کنمه قیونک قوی و بز و جمله سن انلر ییدر کخصمندن سوال
 ایدر کیم سوزین تصدیق ایتدی حضرت داود حکم ایتدک که جمله قیون کین صاحبیه ویریه حضرت
 سلیمان او نبر یا شند صبی ایکن بو حکمی مشاهد ایدر کیم دیک بو حکدن اوز که بر حکم اولسید
 ایکی سنک حقتد یکر لک اولور د پدر بز کور بو کلامی ایشید بجه حکم لک کند و به مفوض قیلدی
 همان حضرت سلیمان فرمان ایتدک که قیون کین صاحبیه بریل کشاید و بیاتک ناما سبلمه
 ویر قیون صاحبیه تسلیم اولوب بر سنه کامله آنک زراعتنه مشغول اوله کیفیه کالاول
 اولد فلنصکر بر اکنله مالکته زدا ولنه و قیون ایه سنه چون حدیقه نبوتک کلندن بو حکم

عجیب وارد اولد خدای عز و جل عجیب اگر منه فرمان ایتدک که انلرک احوال مذکور قیلر (وَجَعَلْنَا
 فِي الْحَرِّ) چن کین خصو حکومت ایدر لر (وَأَنفَسَتْ فِيهِ غَمُّ الْقَوْمِ) اولوق که کروهک
 قیون ایچند منتشر اولوب کجه انی بیدی (وَكُنَّا لَكُمْ سَاهِلِينَ) و بز حکومتلرینه دانا لرایدک
 فَمَهْمَنَّا هَا سُلَيْمَانَ) پس حکومت حضرت سلیمان اکلدر دق (وَكُنَّا أَتَيْنَاهُمْ هُكَا وَغَلَا) و هر برینه
 او غولر و پدره پیغمبرک و امور دینیه ده دانش ویردک (وَنُوحًا مَعَ دَاوُدَ الْيَحْيَى الْيَسِينِ) دخی
 طاغری رام ایتدک او حاله که حضرت داود له بالاتفاق خلایق تقدیس و تزییه ایدر لر
 وَالطَّيْرَ) دخی قوش مقوله سن اول کیفیت اوزره مستخر قیلدق (وَكُنَّا فَايَعِلِينَ) و بوکونا شیا
 بز ایدر بچیلر ایدر ک پس بز بویله شی صد و ایتسه مستبعد کلد و اگر چه قنکر ده بویر امر
 بعید در (وَعَمَّا نَاهُ صُنْعَهُ لَبُوسٍ لَّكُمْ) دخی کازر هارک ایشلسن او کربلک سز کچور
 لِحْصَتِكُمْ مِنْ ثِيَابِكُمْ) تا که اول زر هارک شمتکرک سلاحت سز حنظ ایدر (فَهَلْ أَنتُمْ شَاكِرُونَ
 پس سز شکر ایدر بچیلر میسر یعنی بوکونه نعلرک مقابله سند خدای و بحاله مدح و ثناء ایدر
 وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غَاصِفَةً تَجْرِي) دخی حضرت سلیمان بیلی شد نلور سز ایکن مسخر قیلد قکه تنخه
 بر آزدنله بر ایلر بوله کونور در (يَا زَيْدُ) خواهشیه کیدر (إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا) اول
 برده که ایچند چوق نفع لوشیا قیلدق اول شام زمینیدر بخار القصصه کور دیکیم
 حضرت سلیمان علیه السلام شام زمیندک دوشن تدمر نام شهر دن بساطه بنوب بیل آف
 فارس اقلندک دوشن اصطخر نام شهره قبلوله و فندک کونور دگ اندن جماعینله بساط اوزره
 بنوب اخشام نرسانده دوشن کابل شهریه واصل اولور کجه انده مکث ایدر بو صبح تریب
 سابق اوزره تدمر کور د (وَكُنَّا يَكُنِّي شَيْءٌ عَالِيَيْنَ) و بز هر دشنه نک حقیقته دانا لرایدک پس
 مقتضای حکم اوزره اشیا یاجراید رز (وَمِنْ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ يَعْمَلُونَ
 قِيلَدق دیولردن شول کیمسری که در بالره باقوب نفیس اولان اشیا یکنده و سچو حقیقار در لر
 وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ) دخی قواصلقدن اوز که کند و ییشلر ایشلر لر شهر لرک بناسی و غریب
 اولان صنایع کبی (وَكُنَّا لَكُمْ خَافِضِينَ) و بز نلره نکبانا لرایدک تا که فرمان سلیمانیدن تجاوز
 ایتیه لر (وَأَيُّوبَ) دخی حضرت ایوبک سر کز شتی یاده کور سلیمانک کر کیم حضرت ایوب
 علیه السلام روحی ایدی نبی اسحق علیه السلام و غلی عیصه متصل ایدر حق جل و علا
 اکا خیل اموال و اولاد انعام ایتشد بعد حق سبحا و تعالی انواع محنتله کند و بی مبتلا قیلدک

دوه لوك برضا عقه سماويه اهلاك ايتدي و قونى سيل سبيله كرا با قايه دوشد و زرع
 ربح عاصفله نابود اولد و يك اوغلى و اوج قيزى اوزره ديوارد و شوبالنده قالد يلو و
 مبارك جنگل عظيم ياره لر پيدا اولد بكة جميع خلق كند و سندن نفرت ايتدى ايجاق قالد
 حضرت يوسفك اوغلى افرامك قزى رحمة خاتون خلعتك ملورد بو خال اوزره يكييل و بده
 اتى و يك كون و يدي ساعت قالدى و بركون و برعت الشاشكوى ايله خلقه اچلد پس حوجل
 و علا سيد الكونينه تسليه و برهك ايجون و امتنه بلا اوزره صبر ايمك كيفيتنى تعليم
 ايمك ايجون جبينه فرمان ايتد بكة ايتوك سرگذشتنى ذكر ايدله (اذا نادى ربه) اولوقتكه پروردگار
 چيغرد (اينى مَسْنُو الضُّر) على التحقيق كبر بن ربح و محنت بكا دكدى (وانا كرم الراجين) و سز
 اسر كيانلرك زياده اسر كيجيسى سن (فاستجبناله) در عقيد عاسن كند و سندن برفول
 ايدى (فكشفتا ما به من ضرت) ربح و المدين وجودند اولان شينى قالدردق (وايناه امله
 و اولادى حاجا ايد و كند و يه و يردك (وممكتم معتم) و انلرله انلركى اولاد كند و يه و يردك كه
 كند و لره مانند اولان كند و لره حاصل اولد (رحمة من غنينا) حضرت ايتوك بفرزدن رحمتا و لوق
 ايجون (وذكرى للعالمين) و عبادت ايدنلره پند و لوق ايجون (واينم جيل و اذريس و ذا الكفل
 دى حضرت اسمعيل و حضرت ادريسى و نصيبا يه سن يعنى لباسى ياده كنور (كل من الصابرين
 بونلرك هر بر مصائب اوزره و تكاليف شاقه اوزره صبر ايدنلر دند (واذخلناهم في رحمتنا
 و انكروهم لغروية اولان رحمتزه داخل قلدق (انهم من الصالحين) بلا شبهه انلر اعمال خيرده ربه
 كاله ايريشنلرد (وذا الكون اذ ذهب مغاضبا) دى مذكور قبل بالق ايه سنك ماجراسنى و لوق
 كند و جماعتنه خشمناك اولوب كلد (فظن ان لن نقدر عليه) پس كان ايتد بكة بزاو زرينه
 طارلق ايمز زاند نصكره بركند و يه دريا يه اتوب بالق قارنده محبوس قلدق (فنادى الظالمات
 بر قنلقاره يعنى ديانك و بطن حوتك و كجه نك قنلقاره چيغرد بكة (ان لا اله الا انت
 تحقيقا شان بود كه اكواند سندن اوزكه بر درست معبود بوقدر (سبحانك) سبواش
 نقصند منزهنس (اينى كنت من الظالمين) بى شبهه بن ستمكارلردن ايدم (فاستجبناله و تحبنا
 من الغم) در عقب بزانك د عاسن مستجاب قلد و بكد و لوق فيغودن قورزدق كه درت ساعت
 باللك قارنده طور قد نصكره كند و يه دريا كاننده قذفا ايتدى (و كذا نجي المؤمنين
 و ننه كه حضرت يوسى اوزكه غلام قورزد قاهل ايمانى قورزد بفرمودنكه ازاله سينه

خدا يه عايد لر (وذكرنا اذ نادى ربه) دى حضرت زكريا لك احوالى ياد ايتن پروردگار لك
 چيغرد ديتك (رب لا تدنى فركا) يا الهى نينا قوميه يعنى بكا بر اوغول احسان ايت كه بكا و اوله
 (وانت خير الرايين) و سن وارث اولانلرك بكر كيسن پس اكر بكا بر ميراث ايجى اوغول احسان ايمز سن
 پاكه بوقدر (فاستجبناله و وهبنا له يحيى) صكره د عاسن كا بزمستجاب قلد و يعنى نام
 براو غول كا بغشلدق (واصلحنا له زوجة) و كند و يه قاريسى قصر ايكى ولادت ايجون
 يارر قلدق (انهم كانوا ايسار غون في الخيرات) تحقيقا كه مذكور اولان سرور لر ايوكلر
 ايشلر سندن شتاب ايدنلر (وبدعونا رعبا و رهبا) دى قوايه رعبت ايتد كلرى ابلدن
 و عقابدن ملاحظه ايتد كلرندن و نرى بزه د عايد لر (وكانوا انا خاشعين) دى بزه
 متضرع و منذل ايد لر (والتي احصنت فرجها) دى مذكور قبل شول خاتونى كه حلال و حرام
 فرجنى حفظ ايتد (ففتحنا فيها من روجنا) پس روجنر دنا بچند او فوردك يعنى فرما منر
 صد ورايدن روجدن قارنده حضرت عيسى زنده قلدق (وجعلناها و انبا اية للعالمين
 و كند و نك و اوغلك حالى خلق ايجون براو علا قلدق كه كال قدر نمره دلا لت ايدر (ان
 هذه امكم) تحقيقا كه بوبيعى ملت توحيد و اسلام سرك ملت كند و پس و زرينه استقا
 ايدك (اثة واحدة) بريكانه ملت يعنى اصلا ايجنده اختلاف بوقدر جمله انبا انك اصولند
 منفقدر لر (وانا انكم) بوب سرك پروردگار كرم (فاغبطون) پس بكا پرستش ايد لك
 و تقطعوا اخرهم بينهم) و امم سالفه ايشلر بن ازلنك كسد يلو يعنى بن بابنده بلوك بلوك
 اولد يلو بر بلوكى و بر بلوكى تكفير ايدر (كل الناس اجمعون) همو بلوكى بزم حكمره دو نيم ايد
 ايتد كلرى عاللك مكافانك بزاو و يرد (فن يعمل من الصالحات) پس هر كيم كوزل ايشلردن
 ايشلر ايشلر (و هو مؤمن) و حال بكة كند و سى ايمانه كشد (فلا كفر ان يسعيه) البته
 چالشسته ايترمك بوقدر (واناله كانيون) و بى شبهه بزاكا ياز بچيلر يعنى صحفه اعمالند
 اتى اشبات ايدرز (و حرام على قرية اهلكناها) دى بركوى اوزره كه بزانلرك اهلاك كنمكه
 ايتشد عل صالح و سعى مشكور حرامد (انهم لا يرجعون) بزاو على التحقيق انلر كهدن رجوع
 ايمز لر (حتى اذا نفخ نفخ) اولوقتكه دلكه قيامت علامى اولان سدا بوج
 و مارج اچلد قده (وهم من كل حدب يشلون) و اول ايكى طائفه هر يوكسك يردن شتاب
 ايدن كلور لر (واقرب الوعد الحق) و درست اولان وعده يعنى قيامت و قوعى يقين

اولی (هَادِیْ شَیْخَیْهِ أَنْبَارُ الدِّیْنِ كَفَرُوا) واصل همان شان بود که کفر اید تارک کوزری شدت مولد حق قالب در لر (بَاوَلْنَا فَلَکَافٍ عَقْلًا مِنْ هَذَا) ای وای بیهوشیم علی تحقیق بزوحالدن بر غفلت اید (بَلْ کُنَّا ظَالِمِیْنَ) بلکه کندی جانلی بزه ستم اید بجای اید که بزکلا پیغمبر ک سوز ک ایشتم ک (اَنْتُمْ وَمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ) تحقیقا که سزای مشرک و تکرید اوز که عباد اید یک کز شسته ل (حَصَبُ جَهَنَّمَ) دوزخک یا بنیق شسته لر بسز (اَنْتُمْ لَهَا وَارِدُوْنَ) البته سز کامر و اید بجای سز (لَوْ کَانَ هَؤُلَاءِ اِلَهِةً) اگر اول بتلر معبود لر ولسید یلر (مَا وَرَدُوا) اکا کبر مز لر ذیرا معبود اولان کند و سق نعلی باید رنه آنکه معذب اولود (وَکُلُّ فِیْهَا خَالِدٌ وَاوَد وکل ییت ویت برست دوزخه علی الدوام) اقامت اید بجای لر در (لَنْ یَمُوتَ فِیْهَا زَافِرٌ) کفار دوزخ ایچند ناله و فریاد وار (وَهُمْ فِیْهَا لَا یَمُوتُوْنَ) کوکند و لوانک ایچند برسوز ایشتم لر که آنکه مسر اولور لر (اِنَّ الدِّیْنَ سَبَقَتْ لَکُمْ مِنْهُ الْخُسْفٰی) تحقیقا شول کیمسه لر که بزدر کند و لر کوز خصلت یعنی سعادت سبقت اید (اُولٰٓئِکَ عَنْهَا مُنْعَدُوْنَ) و لکروه دوزخه اوز اقلنش قیلنور لر (لَا یَسْمَعُوْنَ حَسْبَیْهَا) ائک اوزین ایشتم لر (وَهُمْ فِیْهَا اَشْهَتَتْ اَنْفُسُهُمْ خَالِدُوْنَ) وکند و لر نفسلری آرزو اید کز شسته ده داند لر اصلا ندن منفک و لما زلر (لَا یَحْشُرُهُمْ الْعَذَابُ) کد و لر بر عزون قیلر سوز ک اولان قورق و اول نغنه ثانیه در (وَتَلْقٰیهُمْ اَلْمَلٰٓئِکَةُ) و تهنه ماتمک ایچون فرشته لر کند و لر قارشو و روب دیر لر (هَٰذَا یَوْمَکُمْ الَّذِیْ کُنْتُمْ تُعٰدُوْنَ) بوسز ک کوکند شول کونکه دنیاده سز آنکه وعد اولور دیکر (یَوْمَ نَطْوِی السَّمَاءَ کَظَیْمِیْلٍ) خاطره کور اولکونیکه کوکی بوکر و طومار ک بوکسکی بورد ق (لَلْکُتُبِ) ایچند یازیلان معانی مصحوق لیچون (کَتَابًا نَاوَّلْ خَلْقٍ فَعِیْدٌ) ابتدا یراند یغز اشیای دوند و وز بر دوند رمک ابتدا ایجاد اید یکز کج (وَعَدًا) خلقک اعاده سن درست وعد اید ک (عَلَیْنَا) که اتمامی وزیمزه انا کنا فاعیلین) ب شک کیم بزاق ایشلیج اید لر (وَلَقَدْ کَتَبْنَا فِی الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّکْرِ) دخی تحقیقا ز بورده قوراند نصکره یازد قکه (اَنَا اَلْاَرْضُ بِرَّیْهَا عِبَادِی الصَّالِحُوْنَ) بی شبهه بهشت برینک زمین کوزل عال اولان قولرم اکا وارث اولور (اِنَّ فِیْ هَٰذَا لَبَآلَغًا) تحقیقا که بومد کوز اولان پند و نصیحتلره بر کفایت وار (لِقَوْمٍ عَابِدِیْنَ) برک و همکه هتارین عبادت مصلی اید لر (وَمَا اَرْسَلْنَاکَ اِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِیْنَ) دخی سق کوند رمک الا خلق ایچون بر رحمت زبر کد لر کوردیک شئ سعادت لرینه سبید و امور معاش و معاد لرین اصلاح اتمکه موجب

قُلْ اِنَّمَا یُوحٰی اِلَیَّ نَمَّا اَلْمَلٰٓئِکَةُ وَالْوَحٰی سوبله بوندن اوز که بر شسته یوقد ریم بکا و حی و لنور که معبود کزیا لکر بر معبود (فَمَنْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ) کیم سز عبادتک اخلاص اید بجای لر میسر (فَاَنْتُمْ و بوسوز نصکره توحید دن بوز جو بر لر سه (قُلْ اَدْنٰکُمْ) انلره سوبله مامور اولدر نم شیخ سز بیلدر دم (عَلٰی اَسْوَاوِیْنِ) و سز آنی بیلدر برابر اولدیغز خالد (وَاِنْ اَدْرٰی فَرِیْکُمْ بَعِیْدًا مَّا تَعْبُدُوْنَ) یعنی بلم که یقین اید اوز اق حشر و نشر دن موعود اولدیغز شئ (اِنَّهٗ یُعَلِّمُ الْاِنۡجَمَ مِنْ الْقَوْلِ) تحقیقا که خدا عز و جل سوزدن اشکارا اولان شسته بیلور یعنی بن اسلامه اشکارا قیلدیغز طغنی بیلور (وَیَعَلِّمُ مَا تَكْتُمُوْنَ) دخی اهل اسلامه کیزلی قیلدیغز حقد و حسدی بیلور (وَاِنْ اَدْرٰی کَعَلَهُ فِتْنَةً لِّکُمْ) دخی بلم که شاید مکافات کزک تأخیری سز کون بر استدر اج اوله (وَمَنَاعَیْ جِبۡنِ) و شاید آنک تأخیری سز کون بر بر خوردارلق اوله بر معین مذته دل قال رَبِّ اَعَلٰی کُمْ بِالْحَقِّ حضرت رسول اگر مدید ایچر و رد کارم بمله مکته خلقی راستند معلوم و لعله حکم ایت (وَرَبَّنَا الرَّحْمٰنُ) دخی پروردگاریمز جوق رحمت اولان (الْمُسْتَعَانُ) کد و سندن یاردم طلب اولان (عَلٰی مَا یَقْرَءُوْنَ) شول شسته اوزره که سز و صفاید و دیر سز کیم موعود اولان عذاب حق ولسیت ظهور کلود و اسلامک شوکی بش اون کوندن می یوقد و بوکا کوره ناسز اسنور

سورة الحج مدنیته و همی شان و سبعون ایه
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یَا اَیُّهَا النَّاسُ اِی مَاقَامِ تَکْلِیْفِهِ اِیْرِش کسته ل (اَتَقُوْا رَبَّکُمْ) پروردگار کز عذابند صافوک اِنَّ زَلٰلَةَ السَّاعَةِ شَیْءٌ عَظِیْمٌ که بی شبهه قیامتک زلزله سی بر اولو شسته در (یَوْمَ تَرَوُنَّهَا) اولکونکه ائی کوردر سز (نَزَلَ کُلُّ فَرْصَةٍ عَلَی اَرْضَعَتٍ) هر سود و بیجی قار سود و بر دیکر شسته دن بینبر اولوب ائی و نودر (وَتَضَعُ کُلُّ ذَاتٍ حَمْلَهَا) و هر یوک ایه سی یوکنی بر فور یعنی آنک همبندن هر که قادی حان وضع ایدر (وَتَرٰی النَّاسَ سٰکَرٰی) و خلقی سرخوش کبی کوردر سن (وَمَا هُمْ بِسٰکَرٰی) و حقیقده انلر هیچ سرخوش کد لر (وَلٰکِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَدِیْدٌ) ولیکن خدا آنک شکنجه سی قیدر که عقل لرین اوچر و تمیز لرین کیدر ندی (وَمِنَ النَّاسِ مَن یُجَادِلُ فِی اللّٰهِ بَعِیْرَ عِلْمٍ) دخی خلقدن شول کیمسه وار که تکرینک کتابی شانک مجادله ایدر دانشی یو غیکن نظیرین الحارث کبی قرآن حقد اساطیر الا ولین دیر (وَیَبِیْعُ کُلُّ سَیْطٰنٍ مَّرۡیِدًا) و هر سرکش دیوه پیر و لک ایدر قوا حوالده (کُتِبَ عَلَیْهِ) اول دیو اوزره لوح محفوظه یازلدیکم (اِنَّهٗ مِّنْ قَوْلِ اَهْلِ التَّحِقُّو

شان بود که هر کیم کادوستا و اید (فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ) محقق در که اول دیوانی کراه ایدر
 وَهْدِيهِ إِلَىٰ غِيَابِ السَّعِيرِ) ویا منش اشک اشکجه سته آکا یول کوستر (يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن
 كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَيْتِ) ی بشر مقوله سی اگر حشر و نشر چهندن بر شکله دوشد بکر که در تر
 ایام کن و مقدر در که انسان تراب اولد قد نصکره بر رخ و نه (فَأَنَّا خَلَقْنَا كَذَّابِينَ يَتَّبِعُونَ
 بِي شَبَهِهُ) ابتدا پدر بکر ی طبر اقدن بر اند ق یعنی بد ایجاد بکره تفکر اید که اول شبهه کزی
 کید رقد در (فَرَمْنِ نُّطْفَةٍ) پدر کزی طبر اقدن خلق اید کد نصکره سزی می صوبند بر اند ق
 فَرَمْنِ عِلْقَةٍ) صکره بر طوئش فاندن (فَرَمْنِ مَضْغَةٍ) بعد برات پار صندن (فَخَلَقْنَا وَغَيْرَ خَلْقٍ
 یارد لشی تمام اولش و یارد لشی تمام اولش (لَيْسَ لَكَ) ناکه بودند بجهله قدر تزی سزه
 بیان ایدر (وَنُقَرِّبُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ) کور حارده ملو تدر روز اول شی که طور مسین
 ایسترز (إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى) بر معین مدته دل و او طوغریق و قیدر (لَمْ نُخْرِجْكُم مِّنَ الْأَرْحَامِ
 أَنَا لَكُم مِّن دُونِ سَرَى كُوجِک اوشا قیقا رورز (لَمْ نَلْبِسْكُمْ أَثَدًا) کفوی کلامدن
 مسنفا اولان فعله علتیدر نقدیری اول قرار و اخراج اولد ناکه قوتد کما لکره ابرشتر
 ولفظ فَرَمْنِ رِبْعِيٍّ اولان تر لشی فاده ایدر (وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّتَوَقَّى) دخی سزدن شول شخص و ار که
 بلوغ محلدن یا اندن اولد از آخرته انتقال اولور (وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرْذِلُ إِلَىٰ أَزَلٍ أَلْعَمَى) دخی سزدن شول
 یکمسه و ار که یا شنک آچقر که دوشمش قیلنور و او فو نلق سنیدر (لِكَيْ لَا يَفْهَمُوا مِنْ بَعْدِ عِلْمِ
 سَيِّئًا) ناکه بیلکین صکره بنسته بیلیه یعنی اواز طفلان و نیک اولان سحافت عقل قلت فهمه دونه
 وَرَوَى الْأَرْضَ فَايَمًا) دخی بری اولش قوریش کور رسن (فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ) پس چنکیم
 اوزرینه صوبی ایدر (فَاصْبُرْ) و نلغله جنبش ایدوب شیشر (وَأَنْتَ سَيِّدُ
 مِّنْ كُلِّ رَوْحٍ) و یا ناکه هر تاز و تر صنفندن بتور (ذَلِكَ) بومد کور اولان اشیا انسانک
 اطور مختلفه ده خلقتی و لحوال متضادیه تحویل و لنسی و زمین اولد کد نصکره لجا اولمشو
 بَانَ لِلَّهِ هُوَ الْحَقُّ) اول سبیل در که ایزد و الجلال کند و ذاند ثابت و مستحق اولان صفات
 کالدر (وَأَنَّهُ يَخْلُقُ الْهَوَىٰ) و او بجهتله در که علی التحقيق کد و سوا و لستگزیند قیلار (وَأَنَّهُ عَلِيمٌ
 كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) و آنک ایچون که بلا شبهه کند و سیه هر بنسته اوزره توانادر (وَأَنَّهُ السَّاعَةُ آيَةٌ
 واندن و ترکیه قیامت البند کج کدر لار بیه) کلمسند شک یوقدر (وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ
 مِّنَ الْقُبُورِ) و اول سبیل در که بی کمان خدای ذوالجلال کور لره اولان کسسه لوزند

قلوب کوند در (وَمِنَ النَّاسِ مَن يَخُودُ) دخی خلقدن شول یکمسه و ار که خدایک قدندند
 مجادله ایدر (بِغَيْرِ عِلْمٍ) دانشسز (وَلَا هُدًى) و دلایسز که مقصد یول کوستره (وَلَا كِتَابٍ
 مُّبِينٍ) و روشنک ویریحی کما بسز که انکله صوابی خطادن نمیزاید یعنی مجادله سنده اصله
 بر سندا بد نه جک تسته یوقدر رانجق تقلید محصله مباحثه ایدر (ثَانِي عَشْرَةَ) یا ناکه چور سز
 ایکن یعنی متکبر اولدیق حالد مجادله ایدر (لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ) ناکه خلق خدایک بولدن
 کراه ایدر (لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ) آکا بوجها نکه رسوالق وار (وَيَذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ)
 و روز قیامت آکا یا نلق اشکجه سن اندر زکند ویه دینش ایکن (ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْت يَدًا)
 بواشکجه ناکه دتمسوالری ایلر و کوند ریک بنسته سبیل (وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلِيمٍ) و اندن
 او تدر یکیم علی التحقيق تکری تعالی قولرینه ستم ایدیحی کد رمنقولدر که اعرابدن بر کور
 مدینه به کلوب شرفا سلامله مشرف اولدیلر پس ایلدن هر کیمکه بدنی صاغ اولوب بانی بر کوزل
 طای یا فینجی طوغروب و قاریسی بر کوزل اوغلان کثور و مالی جوق اولور دیردی بن دین اسلام
 خیردن اوز که برشی کور مدیم و دینک ثابت اولور و اگر قضیه بر عکس اولور و سولور دین اسلام
 بد لکدن اوز که بر بنسته بولدم دخی و العیاذ بالله مرتد اولور دخی سحنا و تعالی ایلر احوالندن
 خیر ایدوبور (وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ) دخی آدمیلردن شول یکمسه و ار که تکری
 تعالی به طرف اوزره عبادت ایدر یعنی دینک ثابت و نمکنی یوقدر شول کیمسه بکر که عسکر
 بر طرفه اولوب ظفر وقتد مطور رمنقلق محلدن فراید (فَإِنْ أَصَابَ خَيْرٌ لِّمَآ أَن يَبْطِغُ
 بِرَأْيِكَ دَرَسَةً) ناکه بر قرار اولور (وَإِنْ أَصَابَ فِتْنَةٌ) و اگر کد ویه بر یمانلق دکر (إِنْقَلَبْ عَلَىٰ دَعَايِهِ
 یوزی اوزره دوز یعنی رتلا و لوب کدی بوله عود ایدر خیر الدنیا و الاخرة عصمتی کتمکله
 و علی محبطا و لغلله ایکی جهانی او تورد (ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْأَبْدِيُّ) ایکی جهانک او نور می کند و
 هویدا او ترمق (يَذْخَبُ مَن دُونَهُ مَالًا يَصْرُهُ وَمَالًا يَبْغُهُ) تکرینه اوز که شول بنسته به
 عبادت ایدر که نه کند ویه زیان ایدر و نه کند ویه نفع بشتر (ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ) اول
 عبادت کند و را و زاق کرا هلق (يَدْعُوا لَكِنَّ صُرَّةَ أَعْيُنٍ مِّنْ نَّفْسِهِ) قیامت کونته کافر فزاد
 ایدوب سولر شول یکمسه ضرر نفعدن یقیندر (لَيْسَ الْبِرُّ بِالْكَوْنِ) البته او کونا یکمسه بدیار مجید
 و لیس العشیر (وَعَابَتْهُ يَمَانُ مَصَاحِدُ) (إِنَّ اللَّهَ يُلْغِي لَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 تحقیق که تکری تعالی کیور ندر شول یکمسه لریکه ایمانه کلوب کوزل علم ایشلدیلر

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ (دخی خلق را سنده حجك دعوتیه چیر (يَا أَيُّهَا النَّاسُ ارْجِعُوا لِرَبِّكُمْ) سکا پیاده کلورلر
وَعَلَى كُلِّ ضَامِيٍّ) وهر بر زبون دوه اوزره (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَعْلَمُونَ) که اول زبون دوه لر هری
اوزاق بر دن کلورلر حاصل کلام بوک منطقی حج شریفه دعوتیات نلر کایاده و بنش کلورلر
پیشهد و منافع کهنم) تاکه کند ورا ایچو دینیه و دینویه اوله حق منفعلره حاضر اوله لر (وَيَذْكُرُوا
اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ) و تاکه بیلنش کونلره خدا نلک اسم شریفه که لر یعنی ذی الحجه نلک
اون کونلره (عَلَى مَا رَزَقْتَهُمْ) شول نشنه اوزره که کند ولره روزی قیلک (مِنْ بَيْمَةِ الْأَنْعَامِ)
لساننر اولان طوارلر دن یعنی حجه کلک فائده سی بوکه منفعت تحصیل ایدر لر و قربا نلری
تهیسه و ذبح محلده تکرینک اسمک اکر لر (فَكُلُوا مِنْهَا) پس نلرک اندن بیکک (وَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ
وَأَطِيعُوا أَمْرَ الرَّسُولِ) و کتیهضو اللههم) مسکوه لعلل محلده طر قارین
کسمیله و قولق لک بو عسیله و سخلرین ذاکل قیسونلر (وَلْيُؤْتُوا ذُرِّيَّتَهُمْ) و نفسلری
اوزره لازم قیلد قارلی بو نشنه لر ایفا ایسونلر (وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ) و تاکه ظالم لک
نسلطنتنر ازا اولان خانه به زیاده طواف ایسونلر (ذَلِكَ) مبتداء محذوفه خبرد یعنی ایش
اولدر و بولمظ و امثالی ایکی کلامک را سنده فصل ایتک ایچون ایراد اولنور (وَمَنْ يُعْظِمْ
حُرْمَاتِ اللَّهِ) دخی هر کیم تکرینک احکامنی تعظیم ایدر (فَهُوَ خَيْرٌ لَّكَ) اول تعظیم ایتک کدو
خیر لودر ثواب جهنندن (عِنْدَ رَبِّهِ) پروردکاری قتلد (وَأَحَلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامَ) دخی
قیون و کچی و صغرو دوه نلک بنسی سزه حلال قیلند (إِلَّا مَا يَمِلُ عَلَيْكُمْ) مکر اول شئی که تحریر
اوزر بکزه او قنور که آنک بنسی سزه رواد کلد لر میته و پلر ایچون ذبح اولن حیوانک فی که
بیانی سبقت ایتک (فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ) پس مکر اول قارل اولان بشارک عبادتد لجنه
ایدک (وَلَجِبْنَ قَوْلَ الرَّؤُوفِ) دخی بلان سوزدن صاقوک (خَفَاءَ لَكُمْ) ایزد ذوا بجلاله
مخلص اولد یغکر حالده (عَبْرَ مُشْرِكِينَ) کدو به اوزاق طومش لرا بکن (وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ
وَهُوَ كَرِيمٌ) و هر کیم خدایه اوزاق قیلد (فَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ) کدو یا کوکلد دوشوب قوش
کدو بی قباد (أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحَابٍ) یا کو یا که بیل کدو بی برا و زاق برده صا لر یعنی
هر کیم اوج ایماندن حضرت کفر دوشربلا شبهه هوای نفس آتی پریشان و یا مال قیلد راسو
شیطانیه ریحی کدو بی و رای ضلاله بر اقوب نا بود قیلد (ذَلِكَ) ایش اولکه مذکور
اولک (وَمَنْ يُعْظِمْ شَعَائِرَ اللَّهِ) و هر کیم تکرینک نشا نلرینی یعنی حجک مناسکن تعظیم

ایدر (فَأَيُّهَا الَّذِينَ تَقُولُونَ الْقُلُوبُ) بی شبهه که اول تعظیم ایتک کوکلرک تقوا سندن صادر
اولشد (لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ) قربان اوله جوق طوارلر دوه سزه منفعت وار سودند و نولند
ویونندن و یوکلند رمنسندن (إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى) بر معین وقته دکه که غر و قیلدر (ثُمَّ
يَحْمِلُهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ) مسکوه بوغاز لبق و قتی طوفانده غرقدن ازاد اولان خاندیه پیشیه لک
و لکل امته جعلنا مستسکا) دخی ارباب ایداندن هر بر کر و هسه بر قربان قیلد فکه انکله خدایه
تقرب ایدر لر (لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ) تاکه ذبح محلده خدا نلک اسم شریفه اکر لر (عَلَى مَا رَزَقْتَهُمْ
شول نشنه اوزره که تکرینی تعالی کند ولره روزی قیلدی (مِنْ بَيْمَةِ الْأَنْعَامِ) دلسر اولان
طوارلر دن (قَالَ اللَّهُ أَلَمْ يُؤْتِكُمْ) پس معبود کز بر معبود در (قَالَ اسْمُ اللَّهِ) پس کلمه و متفاد اولک
و قربا نلرینی شریک ایلله ملوث ایتک (وَتَسْبِيحُ الْحَبِيبِ) و ارباب تواضعه بهشت جاودانک
کیر مسیله مرده ویر (الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ وَحَبَّتْ قُلُوبُهُمْ) شول ارباب تواضع که حق ایزد و ایلل
اکلور اشرف اشعه جلالت هیبتدن کوکلری نور قی (وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا آتَاهُمْ) دخی کدو
دکن محنتلر اوزره صبر ایدر لر (وَالْبَاقِيَ الصَّابِرِينَ) دخی نمازکی و فائده قیلد لر (وَيَمِيزُ زَقَاتِهِمْ
يَفْقَهُونَ) دخی کدو ولره روزی قیلد بفر نشنه دن فقرایه ویر لر (وَالَّذِينَ جَعَلْنَا هَا لَكُمْ
مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ) دخی دوه لک خدا نلک دینی نشا نلریدن سزه قیلد (لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ) پس سز کچو
انلره دینیه و دینویه منفعت وار (فَإَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا) پس خدا نلک اسم شریفه
اوزر لینه ذکر ایدک که ذبح محلده دیه سز الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله منک
والیک (صَوَافِ) اللزین و ایا قارین دوز و ب دورمش اولد قلند (فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا) پس
حق قربان ایچون بوغاز لنان دود لرن بانلری برا و زره دوشربنی ذبح اولند قل نصکره
فَكُلُوا مِنْهَا) سز اندن بیکک (وَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ) دخی سوال ایمان یوقسله بیدر لک
وَالْمَعْتَرِ) و سوال ایدن یوقسله (كَذَلِكَ سَخَّرْنَا هَآكُمُ) و صفا ایتد بکری ایلر سز رام
قیلد فکه اول قوت و عظم هیکل ایلله طور مشلر ایکن بوغاز لنه لر (لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)
تاکه سزه حاصل اولان نعمت لرا و زره خدای ذوا بجلالی تعظیم و تحیل ایدر سز (لِيُذَكِّرَ اللَّهُ
لِجُلُومِهَا) نلرک ایلری خدا نلک رضا سن اصابت اتمز (وَلَا يَمَآؤُهُآ) و نه قانلری (وَلَا يَكُنْ
يَنَالُهُ الْقَوِيُّ مِنْكُمْ) ولیکن سز دن اولان بر عینرک نلک رضا سن اصابت ایدر (كَذَلِكَ سَخَّرْنَا
لَكُمْ) کتنه که ذکر اولند دخی سزه رام قیلد (لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ) تاکه تکرینی تعالی

بزرگوار باد ایدله سز (علی ما هذینکم) شول دینه اوزره که انکر تسخیر ایتکه وانلرک بوغازلسینه
تقریب ایتکه سز بول کوستردی (وَبَشِّرِ الصَّالِحِينَ) دخی ابولک ایدنلری قبول طاعتله ندره لند
ای الله بذا فزع عن الذین آمنوا) تحقیق ایتکه حق سبحانه و تعالی مشرک لرین غائله سز ایما کلاز
کسنه لردن مدافعه ایدر (ان الله لا یحب کل قلوب کفور) بی شبهه که خدا عزوجل سوزن
هر کیمسه که امانته خیانت ایدر خدا نک نعتی انکار ایدر اسباب لزلزله کوردیکه کفا
مک الله و دله اهل اسلامک ایدلرینه سعی ایدر لرک و هر ساعت صحابه کرامدن باشی یارلش الی
بعلمش کسنه لر سرور کاشانک حضورینه شکایت ایتکه کلور لرک حضرت صلی الله علیه و سلم
انلر دیرد خبر ایدرک زیر ابونلرله قتال ایتکه مامور اولما مشرقین مدینه منوره به هجره واقع
اولدی کفارله جنک اولغنه اذ نر چون اولیان آیت بولور (اذ الذین یقائلون) جنک اولما
کسنه لر جنک ایتکه دستور ویرلدی (یا ائهم ظالموا) ول سبیله کیم علی تحقیق انلرستم کور مشر
قیلندیلر (وان الله علی نصرهم لقدیر) دخی بی شبهه کیم خدای عزوجل یاردملری اوزره
توانادر (الذین اخو حوا من دینهم بغیر حق) انلر شول کیمسه لردر که مسکله نلن ناحق بیره
چفتش قیلندیلر یعنی ایشل ایشلدیلر که چقر قملرینه موجب اوله (الا ان یقولوا ربنا الله
مکریم یلر خدا عزوجل برورد کارمزد و بوسوز چقر قملرین ایا باب ایتدی بلکه اعزاز
و اکراملرین (ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض) و اگر ایزد ذوالجلال خلقی بری برله دفع
ایستد یعنی مؤمنلری کفار اوزره مسلط قلسید (لهدمت صواب) البتد ویرانه اولور
راهلرین عبادتخانه لری (و یبع) و نرسالرک کینسالر (و صلاتوا) و هرودک مکان پرستش
و مساجد) و اهل اسلامک مسجد لر (بذکر فیها اسم الله کبیرا) که مذکور اولاندلرده خدا نک
ادی جوق کلور (و لیتضرن الله من یضره) و البتد تکرری تعالی یاردم ایدر شول کیمسه که
دینه یاردم ایدر (ان الله لقوی) بی شبهه کیم خدا عزوجل یاردملر اوزره توانادر (عزیز
هر کیمسه اوزره غالبدر که ایستد یکی شینه بر فرد مانع اولماز (الذین ان مکناهم فی الارض
دیاردلرند لخر اچ اولنان شول کیمسه لردر که بر یوزنده کند ولرینه نصرت و بررسک (افاوا
الصلاة) نمازی شرائط و ادایله قیلارلر (واؤوا الزکوة) و فرض اولان زکوة ارباب
استحقاقه ادا ایدرلر (وامروا بالعرف) و شرعاً مستحسن اولان ایشله خلقه فهان ایدرلر
(و هو اعین النکر) و شرعاً مستقیم اولان سیدن خلقی منع ایدرلر بوات کریمه چهارک صحت

خلا قلمرینه دلیلدر زیر امها جریندن لردن اوزره بر کیمسه بوصفاً جامع اولما (ولله
غایبه الامور) دخی قوا ایشلرک صوکی ایزد ذوالجلاله در زیر اجهه عالمک مرجع فرماننده
وان یکذب بولک فقد کذبت قبلکم قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و قوم لوط و انساب
مدین) و اگر سنی یا جمعی جماعتک یا دخی ملوندیلر اجهه که بی شبهه کند ولردن اسبق مذکور
اولان کروهلر بغیرلرین تکذیب ایدیلر (و کذب ثوسی) دخی حضرت موسی بلانه منسب اولما
چون حضرت موسای کند و جماعتی تکذیب ایتیمو قطعاً نفی کنلوی تکذیب ایتد نظم کریم
شاننده تغیر اولندی (فاملئت لکم فرین) پس اهل کفر مهلت ویردم اچا لک منفضا ولند
(ثم اخذتهم) صکره عذابله کند ولرین الدم (فیکف کان تکبر) پس نیجه ایدلر اوزر لرینه انکار
ایتکه که نعلین محنته و جیالین هلاکله تبدیل ایدم (فکان من قرینه اهل کماها) پس نیجه
کوی که خلقک اهلک ایتکه کند وی نابود قیلدق (وهی طالمة) و احواله کیم اولکوی خلق
ستمکار ایدیلر (فبی حایوة علی عرشها) پس اولکوی قسمی املر اوزره دیور لرک و شمشد
و یتر معطله) و نیجه ترک اولمش قوی دخی یعنی صحرالرده نیجه معور قوی و ارکه اربابی هلاک
اولر یعنی ترک اولمشد اصلا بر کیمسه آندن صوارمز (وقضیر مشید) و نیجه کریمله یا پلش کسک
کوشک کیمار ایدنن اخی قیلدق (افلم یسیروا فی الارض) یا غفلت اید ویر یوزنده سبت
ایتدیلمی (فتکون لهم قلوب یعقلون بها) که کند ولر بر کولر اوله کیم انلرله ام ماضیک
اثارین مشاهده ایتدیلرند حقیقت احوالین تعقل ایدلر حصه مند اوله لر (او اذ ان یسمعون
بها) یا بر قول فکره انکه ام سالغه نک احوالن ایشد و اعتبار اله لر (فاینها لا تعی الا بصرا
پس بی شبهه کیم حالت بودر که کوز لر یکز کور اولماز (ولکن تعی القلوب البصیرة فی الضدور
ولیکن سینه لره اولان کولر کور اولور) و کیتجی لولنک بالعذاب) دخی کند ولر موعود
اولان عذابک و قوعنی سندن تیز ایشلر (ولن یخلق الله و عنه) و حق جل و علا هرگز سینه
خلاف ایشر (وان یوما عتد ربک) دخی تحقیق کیم برورد کارک قند بر کون (کالف سنیه بما
تعدون) بیک بیل کیدر صایدیگر دن پس عذابک کلمسه قی استعجال ایتکر البتد او کلید
(و کان من قرینه) دخی نیجه کوی خلقک (املئت لها) انلر مهلت ویردم نه که سز مهلت ویردم
(وهی طالمة) و حالوکه انلرستم ایدیلر (ثم اخذتهم) صکره ملری عذابله الدم (و اکی البصیر
وجهه نک و نمکی تم سممه در (قل یاءیهما الناس انما انا نکر نکر) سوبله یا جمعی ایدیلر

بودند و از که به نهنه بوقدر که بن سزه قور قور و بری می (مبین) قور قور و بری می که نهنه با کمال
 ایلی می (فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) پس شول کیمسه که ایمانه کلوب کوزل عمل ایشلدیلر
 کمر مغفقه) کند و له کجش کاهلین بار لغسی وار (وَزَرْتِي كَيْفَ) و تبسیر روزی و اول جتندر
 وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا) و شول کیمسه که ایمانه رذ و ابطال اوزره چالشدیلر (مُحَافِظِينَ
 أَوْحَالَهُمْ) کانه لره ایلر و یکد و اسلامه ایتد کاری مکر و حله کند و له (وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ
 الْجَنَّةِ) و کروه جهنم اربا بیدر (وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُولٍ إِلَّا يَنْذِرُ) دخی سند استو
 اصلا بر شریعت صاحب رسول کوند رمدک و نه بری خبر (إِلَّا إِذْ أَنْتَ) الان فیکم نفسند بر دزو
 تصور ایدر (إِنَّ الشَّيْطَانَ فِي ذُنُوبِهِ) بلیس شقی دنیا یا اشتغال اتمکه موجب اولان دسته یی
 اولغیزک آرزوسته صالور (فَيَسْتَعْجِلُ أَنْ يُلْقَى الشَّيْطَانُ) پس ایزد ذوالجلال انک خاطرنذر
 عواید شول شیئی که شیطان شقی صالد (وَلَا يَخْذَرُكُمْ اللَّهُ بِآيَاتِهِ) مکره تکرری تعالی امور
 لغرویه استغراقه داعی اولان یان اثبات ایدر (وَاللَّهُ عَلِيمٌ) و خدای عز و جل خلقک احوالنه
 غایب دانا (حَبِيبٌ) نله ایشلد و کایشته درست حکم ایدر (يَجْعَلُ مَا يُلْقَى الشَّيْطَانُ فِتْنَةً
 لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ) شیطانک نمکینه علتد یعنی القاء مزبور دن شیطان می ممکن قیل
 ناکه کوکلر نده شک و نفاق خسته لکی اولان کسینه لره بری خبر به و از مایش اوله (وَالْقَاسِيَةُ أُولَاهُ
 وَكُوَالَتْهُنَّ) اولان کروه دخی از مایش اوله و انرا هل شرکدر لر (وَالْظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ
 بَعِيدٍ) کوبی شبهه کیم ستم ایدن لر یعنی یواکی کروه اهل نفاق و اهل شرک حقدن اوزاق
 برخلافه اولشدر (وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ) دخی شیطان اول ممکن ویرلد ناکه کند و له
 دانش ویرلان کسینه لر سبله (أَنَّهُ يَتْلُو مِنْ رَبِّكَ) علی التحقیق قرآن عظیم الشان پروردگار دن
 نازل اولان در ستنک و طوغر یلفد (فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ) پس کایمان کنور و ب
 کوکلری انکون ملایه و نرم اولور (وَأَنَّ اللَّهَ لَمَّا دُلِّيَ الَّذِينَ آمَنُوا) دخی تحقیق کیم خدای عز و جل
 ایمانه کلانله بول کوسر بیدر (إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) بر معتدل بوله یعنی حوقل و علا اناری
 بر صراط اندیشه به مهتد قیلر که انک سبیل مقصدا علایه و اصل اولور لر (وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا فِي فِتْنَةٍ مِّنْهُ) دخی طور میوب کفر ایدن کروه فراند بر شبهه ده در لر (حَتَّى يَأْتِيَ السَّاعَةُ
 بَغْتَةً) کند و له قیامت ناکه انک کله مدک (وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ) یا نسلی کسین کونک اشکجه
 کند و له کله (الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ يَكُونُ) و کونده پادشا هلق خدا پرور (يُخْزِيهِمْ بِبَيْنِهِمْ) مؤمنان و کافر

ارا ستنک مکافاتله حکومت ایدر (فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) پس شول کیمسه که ایمانه
 کلوب کوزل عمل ایشلدیلر (فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ) ناز و نعت با غلرند اولور لر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا) و شول کیمسه که کفر اید و ایمانه تصدیق ایتدیلر (فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ) پس
 اولکروه کند و له خوار ایدمی اشکجه اولور (وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهَوْنَ) دخی شول
 کیمسه که تکریرک بولند و طنارک ترک اید و مکره کفار له جهاد ایتد کاری دم شهید قیلندیلر
 (أَوْفُوا) بلخود شریعت شهادت ایتد کیم کیدور میستر اولوب دوسکلر نده اولدیلر (لِيُزَكِّيَهُمْ اللَّهُ
 رِزْقًا حَسَنًا) لبتد خلعت و جل نله کوزل روزی رزق ویرد (وَأَنَّ اللَّهَ لَهُ خَيْرُ الْكَرَافَاتِ
 وَبِشَيْءٍ كَرِيمٍ) خدای عز و جل کدور رزق ویرنرک یکرک (لِيُنْزِلَهُمْ مِنْ حَلَالٍ يَرْضَوْنَ) البلد حق
 جل و علا اناری بر کبر مکر به داخل قیلر که می پسند ایدر لر (وَأَنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ) و بی شبهه کیم
 ایزد متعال احوالربنه غایب داند (حَبِيبٌ) عذابک عقوبتد تعجل اتمز (ذَلِكَ) مؤمن و کافر
 حقدن خدای حکمی اولد که ذکر اولندی (وَمَنْ عَاقِبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ) و هر کیم عقوبت اولندی
 شنه کبی بر عقوبت ایتدیکه انک اوزربنه بر شنه اترمد (فَرَبِّغْنِي عَلَيْهِ) مکره اوزربنه
 تعذ اولندی (كَيْتُزَيِّنَ اللَّهُ) لبتد حق جل و علا کایارم ایدر شول کیمسه اوزرکه اوزربنه
 تعذ اولندی (إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ) تحقیق کیم خدای عز و جل انعام الان کسینه نک تفصیل عواید
 ایوستر ایدر یعنی عفو اتمک انعام المقدن کوزلد پس بر کیمسه خصم نده عفو اتمی و انعام الله
 لاسک تفصیل عفو اتمش اولور و حق جل و علا لعطف و کرمدن انک تفصیل عفو ایدر (ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ
 يُوجِبُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَكَوْنَهُ فِي اللَّيْلِ) اول باردم اتمک اول سبیله در کیم علی التحقیق ایزد جل
 جلالت کیم بی کوند زده کیور که کیم بی کسک اید و کوند ار تر و کوند کیم به که ساعتین
 کسک اید و کیم بی کله ار تر یعنی اول باردم اتمک اول سبیله در که حق جل و علا انک شان
 و عادی بو کونا جبار اولدیکه اضاده بری بری اوزره غلبه و بردورر (وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ
 دخی اول سبیله در که بلا شبهه ایزد متعال عقوبت ایدنک و عقوبت اولنارک سوزلر ایشلد
 افضلین مشاهده اید و کند و لرینا اهل اتمز (ذَلِكَ) خدای عز و جل کال قدر و علمه و وصف
 اولنمی (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) اندن اوتریدر که بلا شبهه تکرری تعالی کند و در نفسند ثابت و واجب
 الوجود اولان (وَأَنَّ مَا يُنْعَوْنَ مِنْ دُونِ) دخی نصرت اتمک و بختله در که کفار تکرر بدن
 اوزرکه معبود چغیر قاری شی (هُوَ الْبَاطِلُ) کند و در الوهیتی باطل اولان شنه (وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ

الذکیر) دخی اول سبیل در کیم علی تحقیق نکریم تعالی کند و در هر سنه اوزره غایتله بوجه
 کدویه شریک اولمقدن بزرگ و منزله اولان (أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً) کور من میس کیم
 بلا شبهه حقیق و علا کوکدن صوابند (فَقُضِيَ الْأَرْضُ مُحْضَرَةً) در عقب زمین و تعلقه
 باشل اولور (إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ) تحقیق که ایزد ذوالجلال بند لرینه جوق لطف ایدمچی ظاهر
 و باطنده اولان تدبیراتی بویلد (لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) کوکدره و برده اولان اشیا کدو
 مخلوق و مملوکدرلر (وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْغَنَى) بی شبهه کیم حقیق و علا کدو در قولشیا دن با اولان
 تکیده صفات و افعال بده حمد و ثناء مستوجب اولان (أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ تَخَّرَّكَ مَا فِي الْأَرْضِ) بفرست
 علی تحقیق نکریم تعالی برده منفعل اولان اشیا بی سز مطیع و منقاد قیلد (وَالْفَلَاحُ فِي الْحَيَاةِ
 وَكَرِيمٌ) در باده مستحق قیلد (بِأَمْرِ) فرمان بده بود پیش اولد یعنی حالده (وَمِنْ سَيِّئَاتِ السَّمَاءِ مَن تَقَعُ
 عَلَى الْأَرْضِ) کوکدی بر اوزره دو شکدن طور (الْإِنْبَاءِ) مکنخواستیلده دوشمس اوله و اوقیات
 کوندن واقع اولور (إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَافٍ رَّحِيمٌ) بی شبهه کیم ایزد منعال خلقه جوق مهربانلق
 ایدوب اسکرکه استیاستدلالی کند ولره مهربانلقوب منفعت قبولین آجوب کند ولرن انواع
 ضرر دفع ایتد (وَهُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ) وکند و در شولر ورور کار که سزجادایکن سزری زنده قیلد
 (فَرِيضَتُكُمْ) صکره ایدکن کدی یکی محل روح کزری قبض ایدر (فَرِيضَتُكُمْ) بعد آخرتله سزری
 در لنددر (إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ) تحقیق کیم آدم او علی غنک انکارند مبالغه ایدر (لِكُلِّ أُمَّةٍ
 جَعَلْنَا مَنشُكًا) هر بده بن هالیسنه بر شریعت قیلد مکه آنک احکام بده متعبدا واک (فَمَا تَتَّبِعُونَ
 كَذِبًا قَبُولًا) بدو مقضی سبیله تعبد ایدر لر اوزره لر دکل (فَلَا تَبْتَغُوا عَنَّا فِي الْأَمْرِ) پس
 شأرباب ملل دین خصوصند مسئله منازعه ایتسونلر (وَأَخِ إِلَىٰ رَبِّكَ) دخی هرور کار کک
 توحید نه خالق دعوات (إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَبِينٌ) بی شبهه که سن بر طوغر و بول اوزره سز
 (وَأَنْ جَادِلْهُمْ) واکر مسئله خصوص ایدرلر (فَقُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ) سوبله حقیق و علا
 ایشلد بکرنشته داناندر (اللَّهُ يَخْتَصِمُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ) ایزد ذوالجلال قیامت کونده سزرن اولان
 مؤمنلر و کافرلر اسند ثواب و عقابله ایزد (فَمَا أَكُنْتُمْ فِيهِ تَخْلِقُونَ) اول سنه ده که
 ایچنده اختلاف ایدر بکزامور دینه دن (أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ) بفرست
 علی تحقیق خدا عزوجل کوکد و برده اولان اشیا بیلور (إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ) تحقیق که کوکد
 و برده اولان اشیا بر کتابد مثبدر و اولوح محفوظدر (إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ) بی شبهه کیم

اول اشیا به احاط ایتد ایزد ذوالجلال اوزره بر آشت ایشدر (وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْزِلُ بِهِ سُلْطَانٌ) دخی
 نکریدن اوزره عبادت ایدر لر شول سنه بیکه آنک عبادتی جائز اولسنه خدا بر دلیل ایدر مکن
 (وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ) دخی عبادت ایدر لر شول شیشه که کند ولره آنک حقیقته بر دانش بوقدر
 یعنی انلره برستش ایتکارنده بر استدلال عقلمی بوقدر انحق محض تقلیدله انلره عبادت
 ایدرلر (وَمَا الظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ) و بکونا مظلله ارکاب ایدنلره اصلا باربعی اولماز
 (وَإِذْ أَنذَرْنَاهُمْ أَنَّ يَأْتِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ) ایزد ذوالجلال اوزره لرینه ایا نر اوقور (بِئْسَاتٍ) اشکارا اولد قلمری حالده
 (تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا النَّكَرَ) کفر ایدن کسنه لرک یوزنده شدت آجعدن انکار کورور
 بیلور سن (يَكْذِبُونَ يَسْتُخْفُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا) بفلسفور که اوزره لرینه ایا نری
 اوقیان کسنه لر ال و زادوب اوره لر (قُلْ أَفَأَبْتُكُمْ يَسْتُرُونَكُمْ) سوبله پس سزری خبردار
 ایدمچی اچغکدن بمارک اولان سنه (الضَّالِّينَ) اول سنه دوزخدر که او غیظ و سطر کوردر
 اشددر (وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا) نکریم تعالی ائی کفر ایدنلره وعد ایتدی (وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
 وَبِئْسَ الدَّعْوَى) و بیک بر در و زخ آشتی (يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مِّثْلٍ) آحاد میلر سز بر مستغرب حال
 بیان اولندی (فَأَسْمِعُوا لَهُ) پس کا قولاق طوتوب ایچنده تأمل ایدک (إِنَّ الَّذِينَ يَدْعُونَ
 مِن دُونِ اللَّهِ) تحقیق شول کیمسه لر یعنی بتلر که تکر بک عبادتندن بتجا و زایدن انلره
 عبادت ایدر سز (لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا) بر سنک ايجاد ایتکه قدر قلمری بوقدر (وَلَوْ جَمَعُوا لَهُ
 وَحَالُوكَ) اگر قلمری آنک ايجادینه بیغلور لر خلق ایدر مزلر پس منفرد اولد قلمری محل بینه آن
 ايجاد ایدر بیلورلر (وَإِنْ يَسْأَلُهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَفِيدُونَ مِنْهُ) واکر سنک انلردن برهنه
 الوری اندن قورر تر مرلر (صَبَّحُوا الظَّالِمِينَ وَالْمُطَلِّينَ) بته عباد ایدن و معبود کزبون اولدی
 (مَا قَدَرُوا اللَّهَ) نکریم تعالی بیلدیلر (حَقَّ قَدِيرُهُ) ذات باهر الصفا نه لائق اولان درست بیکم
 یعنی حق سبحانه و تعالی بی درست تعظیم ایتد بیکر که ذاته لائق اولیان اشیا بی کند و بی نسبت
 ایتدیلر (إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ) بی شبهه کیم حقیق و علا ممکن آنک بر امتسی اوزره توانا (عَزِيزٌ) هر کس
 اوزره غالبدر و کفارک معبودلر غایتله ذلیل و مقهوردرلر (اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ اللَّذِينَ كَفَرُوا
 ایزد ذوالجلال قرشته لر دن کوند ریلک کسنه لر انتخاب ایدر که کند وسیله پیغمبرلر ارسند
 و حیایله واسطه اوله لر (وَمِنَ النَّاسِ) دخی آدمی دن رسل انتخاب ایدر تا که خلق طریق
 حقه دعوت ایدر و ارشاد ایدرلر (إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ) بی شبهه کیم حق سبحانه و تعالی قو

اوله حکسن (فَمَا أَتَاكَ تَوَّابٌ يُعْتَبُونَ) بعد بلا شبهه سز روز قیامتد حقا و جزا چون زند اولوب
 کوند دیلور سز (وَلَقَدْ عَلَّمْنَا نَافِلًا مِّنْ مَّعْرِفَةِ صَوْنِ طَرِيقٍ) دخی تحقیقا کیم وست کرده یگ کوک براندق (وَمَا
 كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ) دخی جمیع مخلوقان دن بیخبر دکل ایدک یعنی انلری حال ایتمز بلکه زوال واختلا
 صا قبلو امرین ندیر ایدر زکند و له مقدر اولان کاله بلوغاری اولجه (وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ
 دخی کوکدن انداز مایله صوابند دکل که خلقه نفی جوق اوله و ضرری آز (فَأَسْكَنَاهُ فِي الْوَادِیِّ
 اند نصیره اول صوبی زمینک ثابت و مستقر قیلدق) (وَأَنَّا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ بِرَاقِدُونَ) و بی شبهه
 برانی کیدر تمکه توانا یوز (فَأَنشَأْنَا لَکُم مِّنْ جَنَابٍ مِّنْ جَنَابٍ) پس اول صوبله سز کجوت
 خرمادن و اوز مدن با غریب ایدک (لَکُمْ فِيهَا أَنْوَاعٌ کَثِيرَةٌ) سزه اول جنتلره جوق میوه لر وار
 وَمِنْهَا نَأْكُلُونَ) و آنک میوه لرندن و اکیندن بیر سز (وَنَجْمَةٌ تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سِنَاءَ) دخی سزه
 پیدا ایدک بر شجره که حضرت موسی امتسوا اولان سینا طاعتد چیفر (تَبَّتْ بِالْذِّهْنِ)
 با غله مقارن اولدغی حاله بتر (وَضِیْعٌ یَّلَکِبُ) و بیانلر قانقله بتر و اوزیتون عاجیدر (وَأَن
 لَکُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ) دخی تحقیقا کیم طوار لرین شانده سزه بر عبرت وار (سَبِّحْکُمْ بِمَا فِی بَطُونِهَا
 قار لرند اولان سود لرندن سزه ایچر و رز (وَلَکُمْ فِيهَا مَنَافِعٌ کَثِيرَةٌ) دخی سز کچون انلره جوق
 منفعتلر وار که یونکلرندن و یول لرندن نیجه لوازم اید نور سز و قار لرندن بهره صتا اولور سز
 وَمِنْهَا نَأْكُلُونَ) و انلرک انلرندن بیر سز (وَعَلَيْهَا وَعَلَىٰ الْفُلْکِ مَحْلُونٌ) و انلرک ارقه لر ی اوزده کیلر
 اوزده صحرا و دریاده کو تور لور سز سیمک کر لک کیم انعام عرف لغند قیل و کچی و صغر و دوه در لیش
 محمول علیله مراد دوه و صغر رزیر ایدک انلرک لیا قی وار و بر قولده بالکر دوه مراد در زیر افلرندن
 بولک کوزن بالکر دوه در (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ) دخی تحقیقا کیم حضرت نوح کد و عیسی
 کوند دکل (فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ) پس یگ ای بزم کرو هر ایزد و الجلاله عباد ایدک (مَا لَکُمْ
 مِنْ آلِهِ عِیْرَةٌ) اندنا وز که سزه هیچ بر دست معبود بوقدر (أَفَلَا تَتَّقُونَ) پس ایدک بکر شکر
 اوزی قورق میسر کیم تکرری تعالی نعمتین سز دن کیدر و سز یابود ایدر (فَقَالَ الْمَلَأَةُ الَّذِیْنَ
 کَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ) در عقب جماعتدن کفر ایله متصفا اولان کا بر خلق عوامند دید یلیر
 مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُکُمْ) بوبر بنده دکلرک لایق کبی بر آدمی (بُرْیْدًا أَن یَقْضَلَ عَلَیْکُمْ) اینسز
 اوزر بکر بر ارتقا پیدا ایدو بیوکرا اوله (وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ) و کیم تکرری تعالی ایستسید که آدم و عیسی
 بر رسول کوند (لَا تَزَلْ مَلَائِکَةٌ) البته فرشته لر ایدر دکل (مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِی بَآئِنَاتِ الْأَوَّلِينَ) بوی

ایستدک بکشل اولان پدر لر بیزک عصر ندک که تکرینک رسول انشا فسنند اولور (إِنْ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رِجَالٌ
 مِّثْلُکُمْ) حضرت نوح بر بنده دکلرک لایق کبی که وجودنک جنون وار پس کچون دعوی رسالت ایدو
 قورق میسر (بُرْیْدًا أَن یَقْضَلَ عَلَیْکُمْ) بوبر بنده دکلرک لایق کبی که وجودنک جنون وار پس کچون دعوی رسالت ایدو
 ایدو کی دعوان فرغت اید (عَالِ رَبِّنَا نَصْرُی بِمَا کَذَبُونَ) حضرت نوح ایمان لرندن مایوس اولدق
 مکر دیدی بالهی بکا ایدک لری نکذ بیک مقابله سند بکا یار دایت (فَأَوْحَيْنَا إِلَیْهِ) بعد اکا
 فرشته ایله خبر مالد که (إِنَّا صَنَعُ الْفُلْکَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِّینَا) کبی بحافظه منزله و تعلیم لر
 ایشله (فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا) پس تخیم عذابک وقوعنه فرما نر کور (وَفَارَ الْفُتُورُ) و نور صوبله فینا
 فأسک فیها) کینک ایچند داخل قیل (مِنْ کُلِّ زَوْجٍ مِّنْ ثَمَرٍ) هر بر نوعدن ایکی چفت اربک و دیشو
 و اکملک) دخی سکا مخصوص اولانلری ایچند کجوت (إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَیْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ) مکر اهلندن
 اول کیمسه اوزرینه حکم ازلی سبقت ایدک اول هلاک اوله چقدر (وَلَا تُخَاطَبُنِی فِی الذِّنِّ فَلَمْ
 دخی ستم ایدنلرک نجای خصمک بکار لجه اینه (إِنَّهُمْ مَغْرَقُونَ) کیم علی تحقیق انلر صوره بوزله
 چقدر لر (فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أُنْتُ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْکِ) پس اولکل که سن و سنکله اولنلرکی اوزر بر قرار
 اولوب و قور سز (فَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ) صوبله جمله اوکله خدایه مخصوص در (الذِی یُجَنِّبُنَا مِنَ الْقَوْمِ
 الْفَآئِلِینَ) شول فلک که ستم ایدن کرو ملک عذابندن بزی قورزدی (وَقُلْ رَبِّ انْزِلْنِی مُنْزَلًا مُّبَارَکًا
 دخی صوبله بالهی ریوزنده بوبر جوق منفعتلر و قوناقه قوند (وَأَن تَخْبُرَ الْمَیْزِینَ) و سن قوناق
 و برنلرک بکر کسن (إِن فِی ذَٰلِكُمْ لَآیَاتٍ) تحقیقا اول سننه ده که حضرت نوحه و قومنه واقع
 اولدی بر اولونش انلرک انکله ارباب بصیرت اسند لال ایدو اعتبار آلور لر (وَأَن کُنَّا لَمُبْتَلِینَ
 دخی تحقیقا که بوقولر بزی اول یاتله امتحان اید بیلر دکل (فَمَا أَشَاءَ نَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرِيبًا) پس
 انلر نصیره بر بنده کروه پیدا ایدک و انلر قوم عاد یا ثمود در لر (فَأَرْسَلْنَا فِیهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ
 در عقب ایچلرند کد و لر دن بر پیغمبر کوند و آنک لسانی اوزر دیدک (إِنَّا لَعَبْدُ اللَّهِ) خدایه بر ستر
 ایدک (مَا لَکُمْ مِنْ آلِهِ عِیْرَةٌ) اندنا وز که سزه هیچ بر دست معبود بوقدر (أَفَلَا تَتَّقُونَ) پس
 بچون تکرینک عذابندن قورق سز (وَقَالَ الْمَلَأَةُ مِنْ قَوْمِهِ) دخی اول رسول جماعتدن اشراف
 اولانلر دیدیلر (الَّذِیْنَ کَفَرُوا وَکَدُّوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ) شول اشراف که کفر ایدو آخرتک کور مسین نکذ
 ایدیلر (وَأَتَوْهُم فِی الْحَیْوةِ الدُّنْیَا) و یقین اولان صا غلغه کثرت اموال و اولاد له کد و لر بر نعم
 قیلدق (مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُکُمْ) مقول قولدر یعنی دیکلری سوز بودر که دعوی نبوت

ایدن کسسه بر منته دکلدر لاسر که بی برادی (بَاكُلْ مَا نَا كَلَوْنِ مِثْلَهُ) اول شنیدن بیکه سر آمدن
 بپرسن (وَقَسْرَبْ بِمَا تُشْرَبُونَ) واپس اول منته دکنه سر آمدن بپرسن یعنی وصف و خالده اراکند و آنکه
 ارسلند اصلا بر فرد یوقدر (وَلَا تَنْظُرْ بِفِتْرَةِ مَثَلِكُمْ) و بی شبهه اگر سر که بی برافسانه اطاعت
 ایدرسن (اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاكَ تَحْسِبُونَ) علی تحقیق سزا اول محل او نوزیمیل سر که کند و کزی سر که بی شخص
 ذلیل قبلد کن (اَيَعَدُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاكُمْ تَحْسِبُونَ) و عظاما یا پیغمبر کی اذعا ایدن کسسه سزه وعد
 و برر میکم علی تحقیق چنکیم اولور سز طبراق و کوکلر اولور سز (اِنْ كُنْتُمْ تَحْسِبُونَ) که بی شک سز نده
 اولوب کوردن چیتش قیلنور سز (هَبْهَاتَ هَبْهَاتٍ لِّمَا تُوعَدُونَ) موعود اولد یغیر شبنه اینامق
 اوزاق اولدی اوزاق اولدی (اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا) حیا غلق دکلدر الا یقین اولان صا غلغیر
 مَوْتٌ وَحَيَاةٌ بِمَقْدَارٍ اولوب و بر مقدار مزلوغیر (وَمَا تَحْنُ يَتَّبِعُونَ) و بر فوردن زنده اولوب
 کوند رلش اولور (اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌ مُّفْتَرٍ عَلَى بَلَدٍ كَذِبًا) حضرت مود با صالح دکلدر الان بر کوی که
 نکری صالی اوزره یلان قبلد (وَمَا تَحْنُ لَهُ يَوْمَئِذٍ) و بر کاینا بی دکلر (قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا
 كُنْتُ بَرًّا) طائفه مزبوره به مرسل اولان پیغمبر دیک بالی طائفه م بکایت دکلر تکذیب مقابله
 سیند بکایاردم ایت (قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّیَ اُحْجِلَّ وَجْهَیْکَ فَاَنْتَ مِنَ الْكَافِرِینَ) البند پیشما
 اولور (فَاَخَذَتْهُمُ الرَّسُولُ الْفِتْنَةُ بَلِیغًا) بپرسن چیغیر می کند و لرین الله کر چک اولان وعده سبیل و او حضرت
 جبریل جیغیر سید راوز لرینه بر چیغیرش چیغیر بیکه کوکلر اندن چلادی چون نظم کرید و یو عجا
 کیم اولد قری نصیرج اولندی قوم صالح با قوم مود اولد قلر نده اختلاف واقع اولدی لکن هلاک
 صیحه ایله اولسی قوم صالح اولد قلرین ناید ایدرزیرا انلرک هلاکی صیحه ایله اولشدی منه که
 بیانی سبقتا بیکه سورة اعلافده (جَعَلْنَا لَهُمْ عَاقِبَةً) پس تکذیب باید نکر سیل کوردیکی خاشاک
 کی قبلد (فَبَعَثْنَا الْقَوْمَ الظَّالِمِینَ) پس ستم ایدن گروه اوزا قلق اولسون (فَرَأَيْنَاهُمْ تَتَعَدَّى
 قُرُونًا اُخْرٰی) بعد انلرک نصیرج بشقه کر و هلاک ایدر ایتدک (مَا نَسْبِقُ مِنْ اَمْرِ اَجَلُهَا) هیچ بر کره
 کند و هلاک لرینه معین اولان مذندن ایلر و کتزلر (وَمَا نَسْبِقُ اَخْرُونَ) و نه اول مذندن کیر و قلاور
 (فَرَأَيْنَاهُمْ تَتَعَدَّى قُرُونًا اُخْرٰی) مکره پیغمبر لری بری بری آردند کوندردک (کُلُّ مَا جَاءُكُمْ مِنْ رَّسُولِنَا
 كَذِبٌ) هرگاه که بر کر و ده کند و لر کوند ریلان پیغمبر کلورانی بلا نیجی کلور لر (فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ
 بَعْضًا وَكُذِّبُوا) و لر کوند ریلان بر کر و ده نده تابع قیلدی یعنی هم بر لرینه مهلت و برمدک علی التتابع
 قولرین نابود قیلد (وَجَعَلْنَا اَمْرَ اٰدَمِیْنِ) و انلرک سوزر قیلد فی معنی انلردن بر اثر قالمدی الا

افسانه لریکه خلق اکلر کلنور (فَبَعَثْنَا الْقَوْمَ الْاَثِمِینَ) پس خلانک رحمتند و رلق اولسون بر کر و ده
 انبیا نکلر کلامنه نصیرج ایتلر (فَرَأَيْنَاهُمْ تَتَعَدَّى قُرُونًا اُخْرٰی) مکره حضرت موسای
 و بر کر و ده حضرت هروی بر کر و ده کوندردک (وَسُلْطَانِ مِیْنِ) و بر اشکارا دلیل ایله یعنی عصا ایله
 انلری کوندردک (اِلٰی فِرْعَوْنَ وَهَارُونَ) مصر حاکمه و اعیانده ولت (فَأَسْتَكْبَرُوا) پس انلر انقباض ایتدک
 سرکشک ایتدیلر (وَمَا تَوْفِیْقُ مَا ظَلَمَ) و انلر بر متکبر کر و ده ایدیلر فقالوا اَنُؤْمِنُ بِبَشَرٍ مِّثْلِ
 پس بدیلر ایمان کوردیموز برم کی یکی کفی بی (وَقَوْمُهُمْ اِلَّا خَالِدُونَ) و خالوکه انلرک عشیرت
 زه قولر کی طبع و خدمتکار دکلر (فَكَذَّبُوهُمْ) مکره فرعون و تبعای حضرت موسی و هروی تکذیب
 ایتدیلر (فَاَنْتَ اَمِنْ اِلٰهَکَیْنِ) در عقب غرقه ملاک و انلرک زمره سندن اولدیلر (وَلَقَدْ اَنبَا
 مُوسٰی الْکِتَابَ) در تحقیق کیم فرعون هلاک اولد قد نصیرج حضرت موسای نورانی و بر دکلر (لَمَّا
 اَمْسَوْا) ناکه بنی اسرائیل احکام شرعیه به یول بوله لر (وَجَعَلْنَا اِبْرٰهٖمَ اٰیَةً) و بر ا و غلی
 حضرت عیسی و اناسن کال قدر تمزه بر دلیل قبلد (وَاَوْتٰیاهُمَا) و ایکسینه بر و بر و ب کورد
 ایلر (رَبُّوْهُ) بیت مقدسک ز منیندن بر رفیع مکان کیم (ذَاتِ قُرْیٰی رَمَیْنِ) اراملو و اقصر وایه سبید
 یاهیهما (الزُّشَل) ای حکامی تبلیغ ایتدک مامور اولان پیغمبر لر (کُلُّوْا مِنْ طَیِّبَاتِ) پاکیزه حلال
 اولان زنجارون بیکک (وَاَهْلُوْا صَالِحًا) و بر مدوح ایش ایشک (اِنِّیْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِیْمٌ) که بی شبهه بن
 ایشلد بیکر اشیایه دانایم (وَ اِنَّ هٰذِهِ اَمْتُکُمْ) در تحقیق که بو یعنی بن اسلام و توحید ملنک
 ای پیغمبر لر (اُمَّةٌ وَاحِدَةٌ) صول و عقائد به بالکر بر ملت اولدی فی جلد (وَاَنَّا رَکِبٌ) در خن سرک
 و تکریم (فَاتَّقُوْا) پس سوزیمه مخالفت ایتدکن حذر ایدلر (فَقَطَّعُوا اَمْرَهُمْ بَیْنَهُمْ رُبْرًا) پس
 رسله تبعیت ایدن نام دیلر نیکایشنی ارا لرنده پاره پاره قیلو کتید بلر یعنی بن خصوص سندن فرقه
 فرقه اولدیلر (کُلُّ غَرِبٍ یَّمْلِکُ نَبِیْمٌ فَرِیْقُونَ) هر بر فرقه دیندن قلر نده اولان شیشه شاد ماندلر
 قلد زهر فی غم نیم حتی چین (پس نادان قلر نده انلری باق بروقه دکلر که ایچند قتل اولور لر یا اولور لر
 اَتَجِبُوْنَ اَمَّا نَذْرٌ هٰذَا) ایا اهل شرک کان ایدلر کیم علی تحقیق اول سننه که کند و لر انکله مدد قیلار
 مِنْ مَّالٍ وَبَنَیْنِ) و غول و مال مقوله سندن (نَسِیْخَ کُلِّمْ فِی الْخَیْرَاتِ) انکله ابولکلر که کند و لر
 شتاب ایدرز (بَلْ لَا یَشْعُرُوْنَ) کان ایندکلری کی دکلر دیکه انلر کلر که ابولکلر که تیر کلر
 استدر ایدر نه ابولکلر تیر کلر (اِنَّ الَّذِیْنَ هُمْ مِنْ خَشِیْتِهِ رَیْبٌ مُّشْفِقُونَ) تحقیقا شول
 کیمسه لکه کند و لر پروردکار لرینک عقابی قور قوسندن صافمنشدر (وَالَّذِیْنَ هُمْ بِاٰیَاتِ رَبِّهِمْ

بُؤْمُونٍ) و شول کسه لکه کند و لر پروردگار لریک یاتنه ایمان کوردر (وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ
و شول کسه لکه کند و لر پروردگار لریک عبادت کخی و نجل اور تاق قیلار لر (وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ
مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ غَافِلُونَ) و شول کسه لکه صدقاندن و رد کری شی و پرور (وَقَالُوا هُمْ وَحْدَهُمْ
کوکلری قورقشد که شاید کند و لر دن قبول و لنیه (أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاغِبُونَ) اول سبیل
علی التحقیق کند و لر پروردگار لریک ستمه د و نیلدر و اول صدقاندن و زر لریک خنی اولان تقصیر
بیلور پس قورفر لریک آنک سبیل مؤلند و لنور لر (أُولَئِكَ سَيَرْجَوْنَ فِي الْآخِرَاتِ) و لکروه که
بواوصاف مزبوره ایله منصف لر طاعتک ایشلسنه رغبت اید و شباب اید لر (وَهُمْ لَمَّا سَأَلُوا
و کد و لر اول خیرانه آخرت اول نازل و لر لر (وَلَا تُكَلِّفُ نَفْسًا وِجْدَةً) خنی بر جانه تکلیف
ایمز بر سننه مکر طافی قدر (وَلَدَيْنَا مَزَاجٌ) و قنزه بر کتاب وار (يُنْفِقُ بِالْحَقِّ) طوغریلغی
سویلر ایچند خلاف واقع بولمز و اولوح محفوظدر (وَهُمْ لَا يُفْلَكُونَ) و کد و لر عقابک
آرمسینه و ثوابک نقصانله ستم کورمش قیلمازلر (بَلْ قَالُوا هُمْ فِي غَمَرَةٍ مِنْ هَذَا) بلیکم کفرند
کوکلر مزبور اولان جماعتک و صافندن بغفلتک در که انلری قابلسند (وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ
ذَلِكَ) دخی کفار مکه به شرکدن آشفه بد ایشلر و (لَهُمْ كِبَا عَائِلُونَ) کند و لر آنک ایشلسنه
معناد در لر (حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِهِمْ بِالْعَذَابِ) اول وقته دک که ارباب تنعم اولنر اخلق اشکجه
الذین لا يؤمنون) بلا توقف کند و لر فریاد اید لر (لَا تَجْعَلُوهُنَّ أَسْمَاءً) نلره دینلور بکون
فریاد ایتک (أَنْتُمْ مِتُّوا لَا تَنْصُرُونَ) تحقیقا که مزبوره طر فزدن یارده اولماز سنر (فَدَكَاتِ
أَيَّامٌ تُلَاقِي عَذَابَكُمْ) بی شک کیم یا تمز اوزر یکزه و قوردری (فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تُكْيَسُونَ) پسر
اوکجه لر یکزه اوزره دوزر یکزه (مُسْتَكْبِرِينَ) و حالده که کابمک یاتنه تصدیق ایتوب
تکبر ایدر سنر (سَامِرًا مَجْرُونًا) کجه صحبت ایتدی کزده قرآنک شاننده هر یان ایدر سنر
أَقْلَمَ يَدُ بَرٍّ وَالْقَوْلِ) پس نچون قرآنک اعجازنده تفکر و تأمل ایتمز تا کیم بیلر لر یوکونا اعجاز
جامع اولان سوزی شبهه خدادن صادر اولمشدر (أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَهُمْ بَأْسًا هَؤُلَاءِ) و لریک
یا خود کند و لر کلد کتاب و رسولدن شول شنی کد کجش اولان بدر لریک کلد ناکه انی استبعاد
ایده لر و بوجعل استبعاد کد در زیر خدا نک غادی آنک وزره جاز اولدی که هر نسیان
اولیحق مذند خلقه بر کتاب و رسول کوند در (أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ) یا خود کند و لر مرسل اولان
وجود شریفی امانت و حسن خلقله بیلدیلری (فَهُمْ لَهُمْ تَنْكِرُونَ) که کند و لر ایتدی دعو

انکار ایدر بیلدر و بود خی خلاف واقع در بر آنک صدق و امانتی فوق الحد قلنده ثابت اولمشدر
أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ) یا خود دیر لریک رسوله بر جنون وار پس آنک سوزینه اعتماد ایتمز بولمز
کند و لر مسلم دکلر اچونکه قولری آنک کمال عقلنه اعتراف ایتشلر دی ولیکن حقیقه
الحاله نظر اولنجه بواور ک بریسی کفر لریک سبب دکلر (بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ) و اکثرهم لیلو کاهو
بلیکم سبب بودر که محمد المصطفی کند و لر طوغریلغی کلدی و انلر ک چوغریلغی سومیتو
اکره ایدر لر برحق اولان شی آرزو لریک و شهوت لریک مخالفدر (وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا هُمْ
و اگر طوغریلغی آرزو لریک و یوب وجودده متعددمعوب دلرا اولسید (أَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ) البند کوکله و بر و ایچنک اولان اشیا پوز بیلور (بَلْ آتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ) هیم
بلیکم انلر و عطف و نصیحه مشتمل اولان کتابک کورد (فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهَا مُعْرِضُونَ) پسر انلر
و عطف و نصیحتلر دن پوز چو بر مشلدر (أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا) یا خود رسالتک نبیلغی اوزره
انلر دن اجرت طلب ایدر میسن که اندن بود کلو قنور لر و بوسندن متصور دکلر (فَخَرَجَ
رَبُّكَ خَائِرًا) زیر پروردگار ک منقطع اولیان رزق انلر ک اجر نندن یکر کدر و سنک
اعتقادک اکادر سندر (وَهُمْ يَخِزُّونَ الْأَرْزَاقِينَ) و کند و در روزی و برنلر یکری (وَأَنَّكَ
لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) دخی تحقیقا که سن انلری بر طوغریلغی بوله جیغرسنر (وَأَنَّ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَابُونَ) و بی شبهه کیم روز جزایه تصدیق ایتمازلر
طوغریلغی بولنر انحراف ایتشلدر (وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ) و اگر بر مکه کمار ک
اسر کوب و زر لریک مسلط اولان قحطک ضرورتک قالد رسیدق (لَلْجَوَابِ طَغْيَانِهِمُ
بِعَمَلِهِمْ) البند کفر لریک افراد ایتد و پیغمبرک عداوند ثابت و مستقیم اولور لر دی سر کدان
اولد قلدی حالده کوردیلر که مکه خلق اوزره و کلو قحط مسلط اولدی که قانی دوه نک
توبیله فارسیدر و بیدیلر بعد ا بوسفیان حضرتک در کاه معلا سنه کلوب دیک من کان
ایدر سنر که خلق ایچون رحمت کلدک و مکه خلقنک بدر لریک فلیجله فیرک و اولاد لریک آجلله
حق جل و علا اول بق منزل ایتدی و انک مصدق بولنله مقر قیلد (وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ لُوطٍ
دخی قسم اولسونکه کفار مکه بی بدر کوندن قتل اشکجه سبیله الدق (فَأَسْتَكْبَرُوا فِي رَبِّهِمْ
پس پروردگار لریک خضوع و نذل ایتدیلر (وَمَا يَنْصُرُهُمْ) و بلوار مدیلر بلکه سرکشکلر
اوزره ثابت اولدیلر (حَتَّىٰ إِذَا فَجَّأْنَا عَلَيْهِمْ بَأْسًا ذَاعَبًا شَدِيدًا) اولوقته دک که اوزر لریک

برقی است که بایه سق فواجد بفرزد (از اهرم فیہ مبلستون) ولوقت کند ورا بچند حبلان و ما یور
اولور (وهو الذی انشا کما السمع والابصار) و اولور اول پروردگار که سرچگون قولاق
و کوز پیدا ایندی تا که انزل لایا یار اید سر (والافیده) و کوکلر سرچون پیدا ایندی
تا که انزل له تفکر اید و دلایل قدرتی فهم اید سر (قلیل ما نشکرون) و بونقلرین مقابله
غایتله از شکراید سر (وهو الذی ذرأکم فی الارض) دخی کند و در او خالق ذوالجلال که
سری بر بوزنده منتشر قیلک و الیه تخشعون (وروز قیامت انک حکمه جمع اولور سر
وهو الذی یحیی و یمیت) و کند و در شول قادر علی الاطلاق که نجای و ربنا الوری (وله الخیال
اللیل والنهار) و فرمانه مخصوصه ریجه و کوندنک اخلاقی (افلا تعقلون) پس بچون
فکرله تعقل اینر سر که بگونه اشیا به قادر اولان حشر و نشر و زره دخی قادر (بل قالوا
میکل ما قل الا ولون) بلکه کفار مکه دید یلر کجش لک دیسی کبی (قالوا انما امینا و کنا زبانا
وعظما امینا لم نبعثون) که دید یلر ایز اولوب طیار و کوکلر اولد بفرزد علی تحقیق بزرند
اولوب کوندلش اولور میوز (لقد وعدنا نحن و ابائنا هذا من قبل) تحقیقا که بزر و پدر اینر
بوسوزی وعدا ولندق بوندن اسبق (ان هذا الا اساطیر الاولین) بوسوز بزننه دکلد
الان کجش لک افشالک (قل لئن الارض و من فیها) سوبله کیمه در بر اچنده اولان اشیا (ان
کنتم تعلمون) اگر اربابه انش اید بکر (سیتقولون لیه) شبهه که دیر لر خلدن و جل جلاله
قل افلا تدرون) سوبله انلر کا معترف اولد قد نصیره بچون بند اولوب فهم اینر سر که کائنات
ابتدا ایجا دایند قادر بخارا عاده سنه دخی توانادر (قل من رب السموات السبع و رب العرش
العظیم) سوبله کیمه دیک کوکلر خالق و اولو عرشک پروردگار (سیتقولون لیه) البتد
دیر لک برامسی ایز ذوالجلاله مخصوصه در (قل افلا تتقون) سوبله پس بچو عقابند
فورق سر (قل من یدیک مککوت کل شی) سوبله کیمه در که هر شیئ نهایت نصر فی الله در
وهو یخیر) و کند و ایستد یکی کسنه به امان و بر و مافلر (ولا یجاز علیه) و اوزرینه امان
و بر لری یعنی بر کیمه نک تعذیبک قصه اید بیک بر کیمه مانع اولوب سعدت اولان
کیمته امان و بره من (ان کنتم تعلمون) اگر سر بیلور اید بکر (سیتقولون لیه) شبهه که
دیر لر مذکور اولان اشیا نک نصر فی ایز ذوالجلاله مخصوصه (قل فانی مستخرون
سوبله پس قندن لد نور سر که طریق حق واضح ایکن اندن عدول ایدر سر (بل انبأهم بالحق

بلکه انلر طوغریانی کوردل (وانتم کما ذبون) دخی بلا شبهه کیم کند و لریلا بخیدر که انکار
ایند یلر (ما اتخذ الله من ولد) تکرری خالی اصلا و غول اید ندک (وما کان معه من اله) دخی
کند و سوبله هیچ بر معبود و قایت و اگر کند و سوبله بر معبود دخی اولسیدی (اداکمب کل اله بما
خلق) البتد اولوقت هر بر معبود براندی بنی شیئی الوب کیدر (ولعل بعضکم علی بعض) و بینه
بریکر بریکر اوزره بوجه یونقله ایدر (سبحان الله عما یصفون) و غول و شرکیدن وصف ایدر
اشیا دن خدا عز و جل منز و مقدس (عالم الغیب والشهاده) کیزلی و اشکارا اولان امور دان
قل علی غایتش کون) پس ایند کلمه شرا کدن بوجه لک (قل رب انما زینتی ما یوعدون) ای خود سوبله
یا الهی کفار عذابدن وعدا ولند قاری سننه اگر کجا کوستر رسن (رب فلا تجعل لی فی القوم الظالمین
ای پروردگار منی ستم ایدن کر و مک زمر سنند قیله یعنی عذابله بنی انلر مفارن قیله بیلنک
کر که کیم خدا عز و جل جیبینه تواضعی تعلیم ایتک ایچون بود غاه تلقین ایندی یا خود تنبیه ایتک
ایچونکه کاه اولور که ظالم لک شامق انلرله علاقه سی اولیا نه دکر (وانا علی ان یریک ما نعد
لقادرون) دخی علی تحقیق بر توانا لر انک اوزره که سکا کوستره شول میثی که بزر انلرله وعد
ایدر (اذفع بالحق فی حیث النیة) کند و زانند غایتله کوزل اولان خصمسته بد لکی کیدر
یعنی بر کیمه در بد لک صد و اید بیک لای احسانله یا خود اندن تغافل ایتک دفع ایت اما بوشطله
زبونلغه و خوار که مؤدعی ولیه (نحن اعلم بما یصفون) بزر دانا تر شول شینه که سکا
نسبت ایدر لر (وقل رب اعوذ بک من هزات الشیاطین) دخی سوبله ای خدا و ندیم سکا صغیر
دیوارک و سوسه لیدن (واعوذ بک ربنا من یحضرون) و ای پروردگار من سکا الجا ایدر مر
نماز عطلند قلمه حاضر و لقلرندن (حق اذ جاءهم الموت) متعلق در یصفون لفظتم
سنی بد لکه وصف ایتد مستمر اولور لر اولوقت که بر لریه موت کلیمک (قال رب ارجعون
حشر بوزندن دیر لای پروردگار منی دنیا به دوند ر صیغه جمع و تعظیم مخاطب ایچوندر
اعلی اعل صائحا فماتک) شاید بن ترک ایتد یکم سننه ده بر کوزل ایش ایشدم یعنی شاید
دنیا به دوند و کده ایمان کور و بر کوزل عمل ایشلرم (کلا) بر دخی دنیا به ککه امید طومسون
انما کله هو فانیلها تحقیقا که رب اجعون آخرینه بر سوزر که کافرا ولان کسنه آن
سویلیجید (ومن ورا ثم یرزخ) دخی کفر ایدن لک او کند بر خائل وار که کند و لری دنیا به
کککدن منع ایدر و اوقیر ذ (الی یوم یبعثون) و لکونه دک که قبور دن بعث و انور فاذا نفخ

فی الضمیر پس بچشم قیامت ایچون صورت او فور لور (فَلَا تَنْتَهِمُ يَوْمَئِذٍ) خصم کلمه
 ارا رنده او کونده اولماز (وَلَا يَنْتَهِمُ لَوْ) ونبی لک حال صورت نفساننده مشغول اولد
 کمن قفلت موازینته) پس هر کوه که کوزل اعماله تراز اولد (فَاُولَئِكَ هُمُ الْفٰلِقُونَ)
 پس انلرد اولجا عتکه کند و لور فور نلسلرد (وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ) وهر کوه که تراز لری
 بد اعماله یونکل اولد (فَاُولَئِكَ لَئِنْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ) نلرد شول کوه که جانلرک او تورد یلر بیعی مایه
 عمری باد غفلته ویر و استعلا تحصیل کالی نفسک آرزو لینه تبدیل ایند یلر (فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ)
 دوزخده همیشه اقامت اینملرد (تَلْعُ وَجُوهُهُمْ النَّارُ) قش یوزلرین باندرد (وَنُفُوسُهُمْ فِيهَا
 وخالبوکه انلر ایچنده یوزلرین کشتملر شدت لیدن دخی کند و لرم دینلور (أَلَمْ تَكُنْ أَتٰی نَسْلًا
 عَلَیْكُمْ) یا بنم آید اوزر یکه او قزمید (فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ) در عقب سزانلره قصد کورمز بیز
 قالو اربنا علیک علینا شیقوشنا) بد یلرای پروردگار یزید لکن اوزر یکه غلبه ایند بکه نبی
 بو اولد (وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ) یوز حقد از مش برکوه ایدک (رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا) ی پروردگار من
 بزید و یزیدن چیفر (فَإِنْ عُدْنَا) هر کوه بیغیر لری نکذیبایمکه دوزسک (فَاِنَّا ظَالِمُونَ)
 بی شبهه که بز اول محل ستمکار اولورز (قَالَ اخْسَوْا مِنِّي) حق جل و علا انلره دیک خوارلق سکونک
 سکوت ایدک (وَلَا يَتَكَلَّمُونَ) واصلابکار سوز سوبلیک که جهنم محل سوال دکلرد (أَنَّهُ كَانَ
 فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادٍ) تحقیقاشان بودر که قولرمدن برکوه و اید بکه (يَقُولُونَ رَبَّنَا اُنْصُرْنَا بِعَدُوِّنَا
 وَاجْعَلْنَا لِكُلِّ لَارٍ لِّیْهِ پروردگار منسکایمان کوردک پس کناهلر یزی بزه بارلغه و بزای سرکه
 و انت خیر الر اچین) و من سرکیانلرک بکر کین (فَاتَّخَذُوا لَهُمْ سَخِرًا) پس سزانلری استهزا
 ایدند بکر یعنی انلره مبالغه ایلد استهزا ایدرد بکر (حَتَّى اَنْتَوُكُوْهُ ذِكْرًا) ول حله دکه که بنی
 یار اینمکری و نلرد یلر بیغی و دکلوا ستهزا اینلرینه مشغول اولد بکر که بنم یادی و نلرد بکر
 و کنت منم تضحکون) و سزانلرک احوالند کولرد بکر استهزا یوزند (إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا
 صَبَرُوا) علی الحقیق بن یوکون انلره مکافات ایدم اذیکر اوزره صبر ایدت کار می مقابله سنده
 انتم هم الفائر و ن) تحقیقا که انلر کند و لرم جمع ملره ناکل اولوب زحمتلردن قورنلا نلر
 قال کما لیتکم فی الارض عدا دینین) دخی حق سبحانه و تعالی کفاره دیک سز صاع ایکن و اولش
 ایکن برده نقد رطورد بکر بیلرک صابسی جهنندن (قَالُوا لَیْسَ بِنَا یَوْمًا) و بعض یوم) جهنمه
 طول اقامتلرندن و تری دید یلر بکون یا بکونک بر مقدار اقامت ایدک (فَأَسْئَلُ الْعَابِدِينَ

پس تحقیقک ایسترسن صایوب ضبط ایدنلردن انک مقدارک صور (قَالَ) سوالرینه مامور اولان
 فرشته یه املولند بکه جوابلرند سوبله (إِنْ لَّیْسَ إِلَّا قَلِيلًا) دنیا ده طور مدیکر ابراز مدت
 اوانک کنتم تعلمون) اگر علی الحقیق سز یلش ولسند بکریم اقامتکرا غایبله ازیلک (أَفَحَسِبْتُمْ
 اَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا) پس سز کان اید بکر میکم بزر ی بالکر او بنق ایچون براندق و انکم انشا
 لا ترجعون) دخی کان اید بکر میکم علی الحقیق سز بزم حکمزه دوند رلر سز (فَتَعَالَى اللَّهُ) پس
 ایزرد و اجمال بوجه لند (الْمَلِكُ الْحَقُّ) تصرف مطلقه سز او اولان پادشاه (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 اندن اوزر که بردست معبود قدر (رَبُّ الْعَرْشِ الْکَرِیْمِ) جمیع اجرامه محیطا ولوب اندن
 خیر و برکت اینان اولو جرمک خالق (وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلٰهًا آخَرَ) وهر کیم تکریمه بر معبود دخی
 عباد ایدر (لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ) که اکا عباد ایتسنه کدویه بدلیل یوقدر (فَاِنَّمَا حِسُّوا عِندَ رَبِّهِ
 یوندن اوزر که برشی یوقدر که اید بکی ملک حسابی پروردگار فشنده در (إِنَّهُ لَا يَفْعُلُ الْكَافِرُونَ)
 بی شبهه یکم شان بوکه بی دین اولانلر قورتلرلر (وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ) دخی سوبله یا الهی
 کاهری یارلغه و لطفکله بزای سرکه (وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ) یوسن اسکیانلرک بکرکی سن
 اخبارده کلمشد که بو سوره نک اولی و آخری هشتک کنلرندن

سُورَةُ النُّوْرِ قَدْ تَبَيَّنَتْ هِيَ السُّورَةُ السَّادَةُ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ (بُورِقَان مجیده معین بر مقدار سوزدر که (أَنْزَلْنَاهَا) انا عالم قدس جبریل علی السلا
 واسطه سبله ایندردک (وَفَرَضْنَاهَا) دخی ایچنده اولان احکامی اوزر یکه فرض قیلدق
 وَاَنْزَلْنَاهَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ) دخی ایچنده دلالتی روشن اولش ایدلر ایدردک (لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ)
 ناکه سزیند لوب محرماتدن پرهیز اید سز (الرَّائِيَةُ وَالزَّانِي) هر زنا ایدن قاری و هر زنا
 ایدن کشی (فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةً) هر یکه دکلک ایلد یوز اوشلرک سبک کرکیم
 بو حکم شول کیمسه اوزره لبر اولور که حزو عاقل و بالغ اوله و محصن اولیه محصن اولان
 کسنه نک حد رجدر (وَلَا تَلْحَظُوا لَهُمْ رَأْفَةً) و سز ی بویکی زنا ایدنک حالی سبیلده بر من
 بانلق المسو) فی دین الله) نکرتیک طاعتنه و قورد بی حد اقامت ایدم یعنی قن بر کیمده
 زنا فعلی صد و راید راکا محمت اید و اوزرینه حد اقامت ایدم نقصیر بکر (إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ
 بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) اگر خدا نک وحدانیتنه و روز جزا نک اولسنه تصدیق ایدرد بکر این

انی قضایا بدرکه تکریم حدود اقامت اولنه (وَلَيْشَهْدَ عَدَا بَيْنَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ) دخی
 زنا بد نلرین عذابلی وقتند اهل ایمانندن برکروه حاضر اولسونلرناکه کال تشهیرلری حاصل
 اولوب اوکونه فعل برخی معاوده اتمیه لر (الزَّانِي لَا يَنْفَعُ الْإِرْثِيَّةُ أَوْ مُشْرِكَةً) فعل زنا یه ارتکاب
 ایدن کیمسه نکاح اتمز الا بر زنا ایدی عورت یا بر شرک کور مش قاری (وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْفَعُهَا إِلَّا
 زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ) دخی زنا ایدی عورت آتی بر کیمسه نکاح اتمز مکر زنا ایدی عورتی یا شرک کور مش
 بر کشتی زیر اغلب بوکه زنی اولان کیمسه صالح اولان خاتونک نکاحنه رغبت و مسلفه
 نکاحنه صالح اولان شخص میل اتمز (وَحَرَّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ) و اوکونه اولنک اهل
 ایمان اوزره حرام اولدک یعنی اهل ایمان اولانه اوکونا قاری اولنک لا ثقی دکلدر بن نظم کریمه
 مخیریدن مراد نتمزیدر لکن مبالغه ایچون تحریر عنوانیه ذکر اولندی بر قولده بوحکم ابتدا
 اسلامه ایدک بعد وانکوالایمی منکر آتله منسوخ اولدی زیر الفاظ ایلمی سفاح ایدن
 قاریه متنا ولدر (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ) دخی شول کیمسه لکه محصن اولان خاتونلری زنا
 فعلنه نسبت ایدر لر (لَمْ يَأْتُوا بَرَاهِيْنَةٍ شَهَادَةٍ) مکره نلری نسبت ایدک لری فعل اوزره درت
 طابق کور مز لر (فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً) پس اول کیمسه لکه دکنکله سکن اورش اورک
 وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا) اولنلر بر شهادت هرگز حیز قبوله بکیرمک (وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
 وانلر کند ولدر حد و دلهیه بی تجا وزا بد نلر (إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا) مکر شول
 کیمسه لکه ابتدا کلری قد قد نصیره نویایدن عللک نجشی قیلد بیکره انلر فسقک صفتند
 خلاص اولور لاما شهادت لری مقبول اولماز (فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ) زیر اعلی التحقیق ایزد
 ذوالجلال توبه ایدنلر کاهلرین غایتله ستر اید و کند ولرین سرکر (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ زَوَاجَهُمْ
 دخی شول کیمسه لکه قاریلرک زنا فعلنه نسبت ایدر لر (وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهَادَةٌ إِلَّا أَنفُسُهُمْ
 وسالموکه کند ولره طانفلر اولوب کند وجانلرندن اوزره (فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ
 بِاللَّهِ) پس بر لیمک شهادتی خدایه در کز قسم اید و شهادت کور مکدر یعنی درت کز تکریم به قسم
 اید و شهادت کورر بومضمونه کیم (إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ) علی التحقیق کندوسی قاریسن زنا یه
 نسبت اید بکنده کچک سوبلیا نلر دند (وَالْحَامِصَةُ أَنْ تَعْتَزَّ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
 ویشنجی شهادت بوکه خدایک رحمتندن دور اولق آنک اوزره اولسون اگر قاریسن زنا یه نسبت
 اید بکنده یلا نچیلر دن ایدک بوضوورت کشینک کیفیت لعانیدر وبعده قاری ملاعنه به تکلیف

اولنلر ایدنلر یسه طلاقه حکم اولنوب کشیلن حد قد ف ساقط اولور و اگر اتمز حبس اولنور
 اولحله دلکه کشتی کند و سنک حققتد دید وکی سوزه معترف اولوب نکاحی باقی فالور یا خود
 کندوسی دخی ملاعنه ایلویه و آنک صورتی بودر (وَيَذَرُ عَنْهَا الْعَذَابَ) دخی قاریدن حبس دفع
 ایدر (أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ) خدایه قسم اید و شهادت کور مسی یعنی درت کز قسم اید و
 شهادت ایلویه که (إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ) علی التحقیق قوجه کندوسی زنا یه نسبت اید بکنده یلا ن
 سوبلیا نلر دند (وَالْحَامِصَةُ) ویشنجی شهادتی بویل شهادت ایلویه کیم (أَنْ غَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ
 كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ) بی شبهه کیم خدایک خشیی اوزرینه اولسون اگر قوجه دید وکی سوزره کچک
 سوبلیا نلر دن ایدک کوردر بیکره نجی آیت قد ف نازل اولدک سرور کائنات آتی منبر اوزره او قودی
 همان عاصم بن عدی انصار قالقوب دیکد یار رسول الله حق جل و علا بنی سکا فدا قیلشور بر کیمسه
 عورتیله بر بیکانه کوریمک واروب درت کیمسه شهادت ایچون احضار ایدنجه بیکانه ایشین بتوروب
 کیدر و اگر شاهد سوز سوبلیا سکا دکنک اوریلور و اگر سکوت ایدر کوکلند بر در پیدا
 ایدر بوسوزی سوبلیا مسجد دن طشره اولدک اثاتی طریقده هلال بن امیه به نصاف ایدوب
 چهره سنکد بر بوز غونلق کورر اندن سوال اید بیکه ملائکه باعث ندر هلال کا جواب ویر بیکه
 اسی برادر عورت خوله اوزره بر بیکانه کسنه کوردم عاصم ایتدی سبحان الله حالاحضرت به یوکونا
 بر سوال ایتدم پس مسجد بیلده دونوب حضرتنه صور حال عرض ایتدی بر حضرت صلی الله علیه و سلم
 خوله بی احضار ایدن اول احوالی اندن سوال ایتدی اصلا بقلشدر میو انکار ایتدی اولحل
 حق جل و علا آیت مزبوره بی منزل قیلدک پس حضرت صلی الله علیه و سلم حکم ملاعنه اجرا ایدوب
 فر قارینه حکم ایتدک (وَكُلُّهُمَا فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ وَرَجَّاهُ) و اگر خدایک فضل و مهربانلی اوزر بیکه
 اولسیدک (وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ) و بی شبهه اگر خدایک شانه توبه بی قبول اید و درست حکم
 ایدیجی ولسیدک البتد ستری رسوا ایدر کوردر بیکره سرور کائنات بعضی غزلرنده ام المؤمنین
 حضرت عائشه بیلده کورنور مسندی غزلدن دوند کلرند بر کیمجه ام المؤمنین هودجندن قضاء
 حاجته جتقد دوند بکنده کورند اولان بیون باغنی غائب قیلوب کندیکی بره آتی ارامغه وارد
 بریدن کوچ اولوب بند وکی و می یکن کسنه چکوب کندی و کانه که حضرت صدیق هودج
 ایچند در بعد حضرت صدیق هودج یورنک بر کیمسه کورمک اند او تورمش قالدی کبر و درن
 صفوان بن المعطل السلی رضی الله عنه کلوب بر قرالتی کوردر بیلد بیکه سرور کائنات حرم محترم بید

همان دو سنجو کورد و اقامه المؤمنین رضی الله عنها اکا سوار اولوب حضرت صفوان دو و نك بولارینه
 پادشوب لشکره دنیایا یلندی رباب نفاطک بر فاجی اول جانب عفت مابک عرض محترمی حقند
 ذوق و لیان سوزی ای براد ایندیلر حق جل و علا آنک عفتنه شهادتاید و بواون سکر آیت منزل
 ایدوب بیوردی (ان الذین جاءوا بالایم فک) تحقیقا شول کیم که صرف یلانله کلدیلر (عصبه
 منکم) سز د برک و هدر لو عصبه اندن برفقه جماعتد و انلر عبد الله ابن ابی وزید بن رفاعه
 و حسان بن ثابت و حمنه بنت جحش و مسطح بن اثانه و انلر مثلاً ایدن کسه لردر (لا تحسبوه شراً
 لکم) آتی سزه بریدلک کان اینمک (بل هو خیر لکم) بلیکم اوسزه بر اولکد رز بر آنک سبیلله ثواب
 عظیمه نائل اولور سز و تکرینک قند معزز و مکرر اولد یغیر سید که بود کلوا یات عفت کرات
 اولو ایچون ایندی و بو خطاب رسول اکرمه و ابی بکر و عایشه و صفوانه در (کل اربعی منکم
 صرف یلاقی کور نلردن هر یکشی به لور) (ما اکتسب من الا فی) کاهدن قوندی شیک سزاسی
 و الذی تولى کبره منکم) و انلردن شول کیمه اول صرف یلانک بیوکه مستوی اولوب سولیدی
 که عذاب عظیم) اکا بر اولو اشکجه اولور (اولا اذ سمعتموه) بیچون اول سوزی ایشند بکورد
 ظن المؤمنون و المؤمنات بانفسهم خیرا) اهل ایمان اولان کشیلر و اهل ایمان اولان عورتلر جانلر
 پایه سنند اولان اهل ایمانه بولک کان ایندیلر (وقالوا هذا فک مبین) دخی بیچون ایشند کلرند
 دیدیلر بو بر اشکارا صرف یلاندر یلانک کک کیم تو بیخه مبالغه اینمک ایچون که ایمان فلی و انفسین
 اقضا ایدر بوایتک خطا بدن غیبه عدول و لست (اولا جاءوا علیه یا ربیع شهاد) بیچون
 دید کلری سوزا وزره درت مانوق کور مدیلر (فادله یا نوا بالشهاد) پس چککه طانقلری کورمک
 قالوا لک عند الله هم الکاذبون) و لکروه خدا نك حکمی قند کد و لردر یلان سولیلر و لولا
 فضل الله علیکم و رحمة) دخی تکرینک احسا و مهربانلکی اوزر بکزه اولسیندی (فی الدنيا و الآخرة
 بو جهاند نوبه به نوبق و بر مکله و او بر جهاند عفو و مغفرتله (لکم) فی ما افضتم فی عذاب عظیم
 ایتد سزه بر اولو اشکجه دکردی اول سننه ده که صرف یلاندر صد یقه شاند خوض ایدوب
 سولرد بکر (اذ تلقونه بالینیکم) و لکل که دیلر کله آتی لورد بکر یعنی فچن بر بکراندن اوتری
 سؤال اولوب آتی لورد (وتقولون یا فواهمک ما لیس لکم به عیلم) و اغزلر بکرله سولر سز اول شتی که
 سز مانکله بر بلیکی بو قدر یعنی قلوبک مساعده سی سز کله اولوب انجی اغزلره مخصوص بر سوز سولر
 و تحسبوه هیئاً) و آتی بر قولای ایشها نور سز (وهو عند الله عظیم) و حالو که او خدا نك

قند بر اولو کاهدر (ولولا اذ سمعتموه) دخی بیچون آتی ایشند بکورد (فلتم ما یكون لنا ان نلکم
 یهنا) دید بکرزه جانر و لائق کلد که بوکونا ناسز سوزی اغز بزه الله (سبحانک) منز من الی
 اندنکه پیغیر بیک حرمت بوکونه شتی اوله (هذا یهتان عظیم) بواقت سوز که اهل نفاق دیدیلر
 اولو یلان بغلقدر (تعظم الله ان تعود و امثله ابدا) ایزد ذوالجلال سزه پند و بر ناکه بوکونا
 سوزه مادامکه زند سز و نوبه سز (ان کتم مؤمنین) کرا اهل ایمان اید بکرزه ایمان بر بندک مثلاً
 عرضه طعن اینمکه مانعدر خصوصاً سید الکونینک حرمت (و یبین الله لکم الایات) دخی کری تعالی
 شریع و محاسن ادب اوزره دلالت ایدن یاتی بیان ایدر ناکه فصیحت پذیر اولوب مؤدب اوله سز
 و الله علیکم حکیم) و ایزد ذوالجلال جمیع احواله داناند غیر آنکه درست حکم ایدر بیلد (ان الذین
 یجیون ان تبیع الفاحشه فی الذین امنوا تحقیقا شول کیمه لکه ایمانه کلا کسه ملک حقند
 بد فعلک فاش اولسین سولر (انهم عذاب الیم) نلره بر درد ناک اشکجه وار (فی الدنيا و یومها
 حد فذله و الآخرة) او بر جهاند جهنم آتشله (و الله یعلم) و ایزد ذوالجلال کو کلرده اولان
 اشیا بی یلور (وانتم لا تعلمون) و سز بیلر سز بس صورت ظاهره ثابت اولان سننه اوزره حکم
 ایدک وسینه لرده مضمر اولان بد لکک سزاسی خدای ذالجلاله مفوضد (ولولا فضل الله علیکم
 و رحمة) دخی اگر تکرینک کرم و مهربانلکی اوزر بکزه اولسیند (وان الله رؤوف رحیم) دخی علی تحقیق
 تکریم تعالی کال دحمته متصف اولسیند البتة عقوبت بکر تعجیل اولور دی (یا ایها الذین امنوا
 ای ایمانه کلان کسه لر) (لا تتبعوا خطوات الشیطان) بد فعلی فاش اینمکه ابلیس شقیق اولمارینه
 یعنی و سوسه لرینه او میک (ومن تتبع خطوات الشیطان) و هر کیم ابلیس لعینک آثارینه پیرو لک
 ایدر یلا شبهه کراه اولور (فانه یأمر بالفساء و المنکر) ذریر علی تحقیق شیطان شقی غایتله تمیج
 اولان ایشک و شرعاً ناپسندیده سننه نك فعلنه امر ایدر (ولولا فضل الله علیکم و رحمة
 دخی اگر تکرینک احسا و رحقی اوزر بکزه اولسیند (ما زکی منکم من احیاً بذا) سز دن اصلا بر فرد
 زمانه نك آخرینه دک پاک اولمزد (ولکن الله بزی من یشاء) ولیکن ایزد ذوالجلال ایشند بکر
 کسنه پاک فیلار (و الله سميع عليم) و خدای عز و جل خلقک سوز بر ایشند و بختلرینه در
 دانادر کورد بکر که حضرت صدیق رضی الله عنه آندایچد بکیم فقراء مهاجریندن اولان خاله
 اوغلی مسطح اوزره انفاق یتیمه اول سبیدنکه حضرت صدیق صدقه حقند ناسز سوز سولیلر
 برسی اول بد زبان اید حق جل و علا بوایتی منزل اید و بیورد (ولا یاتل اولوا الفضل منکم و السعة

دخی سز دینینه فضیلت صاحبی و مالیه و سعت ربانی و لان کسینه قسم ایستونلر که (ان یوتوا
اولی القربی ولساکین و المهاجرین فی سبیل الله) برشته احسان انیمیه لرخصه لایس و اولنلره
و یوقسللره و خدا بولنده هجرت ابد نلره (ولیعقوا) و اولدن صد و ایدن سوز کما فاشدن و از
کسولنلر (ولیعقوا) و ایدن کلمی ایشدن یوز چور و رب اعاض ایستونلر (الاحببون ان یغفر الله
لکم) سومر مسیتر که ایزد ذوالجلال عفوی کرم مقابله سنک سز مغفرت ایدک (و الله عفوور رحیم
و خدای ذوالجلال کمال قدریتله کنه کارلر صرحی ستر ایدر ککد و لرنا سر کس خدایک خلاقیله مخلوق
ایدک (ان الذین یرمون) تحقیقا شول کیمسه که زنا فعلنه نسبت ایدرلر (المحصنات) عفت صاحب
اولان محسن خاتونلری (القافلات) کند و لره نسبت اولان شنیدن یغیر اولانلری (المؤمنات
خدا به ورسولنه ایمان کورنلری (المؤمنات الدنیا و الاخره) بوجهانده و او برجهانده خدایک رحمت
دور قیلند یلر یعنی یوکوزل و مافله موصوفه اولان خاتونلری فذخایدن کسینه لایس جهاند ملعونله
و عذاب عظیم) و اولنلر بر اولو اشکجه و ایدر (یوم شهود کلیم) و لکوند که اوز لرینه طافلق ایدر
الشیتم) دبللری (و ایدریم) و اللری (و ایدریم) و ایا قلمی (یا کما نوا یقولون) ایشلد کلا ایشه یعنی
حق جل و علا مزبور اولان اعضا به قوت نطق و بر و با ایشلد کلمی سنه ابله معترف اولورلر
یومئذ یوقرم الله دینهم الحق و لکوند ایزد ذوالجلال ثابت و مستحق اولان سز لرین بالثما ککد و لر
یشتر (و یعلمون ان الله هو الحق المبین) دخی بیلورلر کیم علی تحقیق تکرری تعالی کند و داننده ثابت
الو هبتی ظاهر که اندن اوز که لکند و به شریک اولما زلر و کند و سندن غیر بر فرد عقاب و ثواب
و بر مکه قادر دکلر در (ان محبتات المؤمنین) کمال اولان قار یلر اید اولان کشیلره در (و ان محبتون
للمؤمنات) و عکسی اوبله در (و الطیبات للطیبین) و بال اولان خاتونلر اید اولان مردلره در
و الطیبون للطیبات) و بر عکس یعنی هر کس کند و به هم وصف اولانی یوبیلور (اولیک) و لکروه
یعنی سرور کائنات و حضرت عایشه و صفوان (میرون بما یقولون) اهل نفاق حقلرند اسنا
ایدن کلمی سوزدن منزهد لر زبراکرچک سولیش و لسید یلر اول سوزی ممکن دکلر بکه حضرت
عایشه حضرت صلی الله علیه و سلمک زوجه اوله (لهم مغفرة و زین کرم) نلره بر اولو یار لغو
وار و بر کوزل روزی و اندن مراد بهشت بریندر بیلنک کرم کیم حضرت عایشه نک براءتده نازل
اولان آیات بوند منهی و لدی (یا ایها الذین آمنوا لا تلهووا بیاغیر بیوتکم) ای اهل ایمان اولنلر
سکنا ایدن بکر اولدن اوز که اولره کیرمک (حق سنن استوا) ناکه کیرمکه دستور المینجه

و تسکوا علی اهلها) و اول اولر که ایلری اوزره سز سلام و بر منجه حدیث شریفده کشتدر کما و
ایلرینه سلام و بر مک بوکونه اولور که بر ادم بر اولر که فوسنه کلچک ککد که سوبلیه السلام
علیکم ادخل اوج کز (ذیکم خیرکم) دستور الوب سلام و بر مکر سز خیر لوردر (لعلکم تذکرون
سز بو حکم دینلدی ناکه سز ایتوا اولان شیئ بیله سز) فان لم تجدوا فیها احدا پس اگر اولر اچینه
بر کیمسه بولر سز (فلا تدرخلوها) نلره کیرمک (حق یؤذن لکم) سز اذن و المینجه یعنی بر کیمسه
کلوب سز اذن و بر منجه (وان قبل لکم ارجعوا فارجعوا) اگر سز دینلور کیم دنک بلا توقف
دنک الحاح ایتک (هو ازی لکم) اولد و نمک قیو اوزره طور و الحاح ایتکدن پاکیزه زدر (و الله
بما تعملون علیم) و خدای متعال ایشلد یکر نسته به کابینی دانادر پس مر اولنلر یکر نسته مثال
ایتمک کز ای یوبیلور مرویدر که حضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه سرور کائنات سؤل الیلر
یار رسول الله حق جل و علا فرمان ایدن بکه بر اوه سز دستور و المینجه کیرمک پس تجارت ایچون سفر
ایتمک بکرده خانه لره قوز زانلرده دخی اذن النسی لازمیلد حق جل و علا بواتی منزل ایدک و یوردر
لکس علیکم جناح ان تدرخلوا بیوتنا غیر مستکونین) و زبرکزه برگاه بوقدر سکنا اولنما مش اولره کیرمک
پهنا متاع لکم) ایچلرند سز کیمک و نفع و راستی و صاوقدن صافق کبی استبا و انفا لکری ایچند
صافلق کبی (و الله یعلم ما تبدون و ما تکتمون) و ایزد جل و علا اشکارا قیلد یکر نسته و کیزلر
قلد یکر شیئ بیلور بولیت و عدد در شول کیمسه که فتا ایچون بر بیر کیرر (قل المؤمنین) سوبله
یا محمد اهل ایمان (یعصوا من ابصارهم) کوزلرین نا محرمه بققدن قیاسونلر (و یحفظوا فروجهم
و حرامدن فرجلرین صافلسونلر (ذلک ازی لکم) نا محرمدن کوزی قیاتی و حرامدن فرجی حفظ لک
کند و لره پاکیزه زدر (ان الله خیر بما یضعنون) ای شبهه کیم خدا عز و جل ایشلد کلمی شیئ در
دنادر که اعضا لرینی قی شید ایتلرین بیلور (و قل للمؤمنات یغضضن من ابصارهم) دخی
اهل ایمان اولان خاتونلره سوبله نا محرم اولان کشیلره بققدن کوزلرین قیاسونلر (و یحفظن
فروجهم) دخی زنا فعلندن فرجلرین صافلسونلر (ولا یبدین زینتهن) دخی خشل و طونلر و رنگلر
کبی زکلمین ظاهر فیلسونلر لجنیلره (الا ما ظهرونها) مکر شول سنه که برایش ماست ایتلر کلرند
اندن ظاهر اوله اندن اوز لرینه بر حرج اولما زنا کرم و کوملرین یکی و انکی کبی (ولیسیر بن یجرهم
علی حیوینهم) دخی مفعله لرین یا قه لری اوزره صالسونلر کدر نلرک ستر ایتک ایچون (ولا یبدین
زینتهن) دخی زینت لرینک لرین بر کیمسه اظهار ایستونلر (الا یعلمون) مکر قوجه لرینه که بز نمک

اندر بچوندر (اَوَابُنْ) با پدر لرینه (اَوَابْ) بقولنن (با قوجه لرینک پدر لرینه) اَوَابُنْ بکند
اوغلرینه (اَوَابْ) بقولنن با قوجه لرینک اوغلرینه (اَوَابْ) بکند و فرزندش لرینه اَوَابْ
اَوَابُنْ با قوندش لرینک اوغلرینه (اَوَابْ) بکند یا با بچلرینک اوغلرینه یعنی قاریلرک
کر ضرری والری و قولری و طبوقلری کجا اعضا بومز بورا و لان کسسه لره کورنسه اوزر لرینه
برکاه اندن مرتب اولماز زربونلره مداخله لری چوقدر پس بونلردن صافنسه لره اوزر لرینه
حرج اولوروم بونلر فتنه فتنه از متوقع اولور (اَوَابْ) بکند و لره دینداش اولان قاریلر
یعنی زینت بر لرین مؤمن اولان خانولره کوسترسه لره اوزر لرینه بر ناس یوقدر اما کافران
قاریلره کوسترملری جائز دکلد زربا محملدر که حسن و جمال لرین قوجه لرینه و صفا ایدر لر
اَوَابْ بکند (اَوَابْ) با صاع الری مالک اولدیغی کسسه لره بونص جلیک ظاهری قول و قراشته
شاملدر لکن امام اعظم رحمه الله فرماشته مخصوص قلوب قولی اجنبی حکمده طوندی
اَوَابْ بکند (اَوَابْ) اَوَابْ بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
انجق طعام بکند خلقه تبعیت ایدر لر انلره دخی کورنسه لره اوزر لرینه کاه اولماز (اَوَابْ) بکند
که بقیه و اعلى عورتات النساء با قاریلرک عورتلر اوزره اطلاع ایتیان اوشا قاریلر لر و لری
جهتدن (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
زینتین (که خلق الری صلا و ربوبیتلردن صافلر قاریلر شنه بیلنه) (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
اَوَابْ بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
ناکه سزایکجهانک سعادته نائل اولوب زحمتلردن قورنله سز چو کیم حق جل و علا انسابک
تضییعه موجب سفاک سبب ایدن خلق نهی ایدن حفظ انساب و بقاء نوعه موجب اولان
تکاحله فرمان ایدر (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
ای ولادت صاحب اولالر (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
کوند علل اولالری اولدر (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
من فضیله (ازد و الجلال کند و کرم و احسانند انلری بای قیلار بوجده خداک مشیتله
مقیددر (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
استحقاقه دانا (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
کیمکه که سبب تکاحی بولماز (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند

با ایدنجه که کین و بریکه قدر لر اوله (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
ایستلر (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
مکانه ایدر بیلنک کیم عقد مکاتبه نک صورتی بوکه اعا قولنه سوبلیه بکا بود کلو مال
پیدا ایدر کورسن ازاد اولور سن بنده دخی آق قبول ایدر (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
اول محل مستحسین اولور (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
اولان مال کتابی ادا ایتکه لیا قاری و لیبی (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
الذی ایتکیم (سول مال که ایزد و الجلال ستره آق احسان ایدن یعنی ای اهل اسلام مکاتب
اولان کروهه کردنلر طوق رفیقندن ازاد ایتکیم چون مال زکوندن انلره برشی و بریکه عقوبتک
عقبه سند سهولتله عبور ایدر سز کورد بیکه عبدالله بن ابیک الی قراوشی و ارایدی زنا فعلنه
کند و لرین کراه ایدر اوزر لرینه بر مقدارشی کسیم ایتسند انلردن اکیس کلوب بولحوالدن حضرت
شکایت ایدر حق سبحانه و تعالی بوی منزل ایدر (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
قراوشلر کری زنا فعلی اوزره ایتکیم (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند (اَوَابْ) بکند
هر حال اوزره انلری زنا فعلنه کراه ایتکیم پس رض موردینه بناء بوجده شطله تقیید اولندی
لَبَنَعُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) یقین اولان صاع غلغک مالن طلب ایتکیم چون انلری زنا فعلنه کراه
ایتکیم (وَمَنْ كَرِهَ) و هر کیم قراوشلری زنا فعلی اوزره کراه ایدر (فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ أَرْبَعِ
بی شبهه کیم خدای عز و جل قراوشلر مکرمه اولد قد نصکره (عَفْوُ رَحِيمٍ) انلره مغفرت ایدوب
کند و لرین سرکر (وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ) دخی بی شبهه کیم بوسوزده ستره حکای بیان
ایله بی ایتلر ایدر (وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ) دخی سزدن اسبق اولالرک مثلند سز
بر مثل ایدر دک یعنی کچشلرک حالی کوی عجیب حال سز بیان ایدن و او حضرت عاشه نک
ساحه عرضنک نتره سن بیان ایدن ایا ندر که اول نتره حضرت یوسفک و مریمک نتره ستره
ماننددر (وَمَوْعِظَةً لِلتَّقِيْنَ) دخی بر هیتر کار اولالره برنید و نصیحت بوسورده ایدر دک (اَوَابْ) بکند
نور السموات والارض) ایزد و الجلال کو کلو و بری ایشغلند ریجدر (مَثَلُ نُورٍ) اکا منسوب
اولان نورک صفی (کَشَاةٍ) بزا فدا و لیان پنجره ایدر (فِيهَا مِصْبَاحٌ) بچند بر یاغش چراغ
المِصْبَاحُ فِي رُجَاةٍ) و چراغ صرجه دن بر قندیلک در (الزُّجَاجَةُ) و قندیل غایت لطافت
کاهها کو کب دخی) کو با که کند و سی بر ایشغلی ایدر دک (يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ) و چراغ

برجوق نفعوا غلبك بلغند باند ریلو (زینوئی) بدلد در شجره مبارکه دن یعنی اول نفعوا آخ
 زینونا غلبد رکه (لا شرقیه ولا غربیه) نه کوفش جقق اقلیم و نه باقی اقلیمه دوشمش بلکه
 معوره نك ورنه سته بتمشد راول شام اقلیمك زیرا آنك زینونی جمله زینونردن یخشید
 بگاؤ زینونها یعنی بقلشور که باغی دوشن اوله (ولو که شمسه ناک) و اگر کند ویه آتش بکن
 نور علی نور (مذکور اولان ایشغ اوزره ایشغد یعنی آنك نوری قات قاتا ولسد راول
 سبید که نیت یا غنده اولان صافك چراغ ایشغك ارتدی و قند بك لطافتی و بخره نك
 جمیعنی آنك شعاعنی زیاده ایدنی (هیک الله لئوره من نیشاء) ایزد و الجلال کند و نورینه
 ایستد کی کسسه به بول کوستر بر بوشیمك معناسند جوق وجوه ذکر اولمشدر بر یسو
 بکه نوردن مراد نور ایماندر که حق سبحا و تعالی مؤمنك سینه سن مشکاته تشبیه ایدنی و نه
 سند اولان کوکل مشكاته اولان قند بله و ایلانی قند بله بان چراغ و قند یلی بر روشنی
 بلدی و کلمه اخلاصی شجره مبارکه به خوف کوفشك حرارتدن و رجائو الینك شتاسند بهر
 صاحبك و اول کلمه اخلاصی بقلشور که مؤمنك لسانی اوزره جاری اولدن عالم آنك فیضند
 منور اوله و بختیم کوکل انفا قبله لسانی اوزر جاری اولور نور علی نور عالمه ظهور ایدر (و یضرب
 الله الامثال للناس لعل یدخی حق جل و علا خلق ایچون مثلال ودر یعنی معقولات اولان اشیا بی
 محسوساته بیان ایدر انلر ایچون (والله یجل شی علیهم) و ایزد و الجلال ههنسه به دانادر ایستر
 اول شی محسوس اولسون یا معقول (فی بیوت) ماقبله متعلقدر یعنی اول مشکاته بر اولور و کو
 اذن الله ان ترفع حق جل و علا فرمان ایدر دستور و یردیکه بوسك بنائله قالد رله (و یرد کر
 فیما اثمهم) و ایچند اسم شریفی کله (یستج کله فیما بالعدو والاضال) آنک ایچند کند ویه مباح
 و لغشاملوره تسبیح ایدر (رجال) برکشیر که (لا ینهم تجارت ولا بیع) کند و لری نه بر دایج معامله
 و نه خرید و فروخت مشغول قیلار (عن ذکر الله) خدا نك آکاسندن (واقام الصلوة) و نمازك
 قیلندن (و ابیاء الزکوة) و اربا با ستحقاقه مالرنده و لجا اولان شیکه
 اداسندن (یحافون یوما) بومذکور اولان احوالری و اربا بکن برکونك زحمتلندن قور و رکه
 تنقلب فیہ القلوب والابصار) ایچند کوکل و کوزلر مضطربا و لوب طورت (یحییهم الله احسن
 ما عملوا) متعلقدر سبج کله سنه یعنی تسبیح ایدر لرتا که خدای متعال کند و لره ایشلد کلری
 نسنه نك کوزل مکافاتی که انکله موعودا ولدیلر مکافاتی ایدر (و یرید هم من فضله) و ناکه

کند و کرمندن انلر بر اشیا ارتزه که انکله موعودا ولدیلر (والله یرزق من یشاء بغير حساب) و خدا
 عت و جل ایستد کی کسسه به ضای سز و زی و یرد (والذین کفروا اعمالهم کسراب بقیع) و دخی
 شول کیمسه لکه کفر ایدیلر اعالری دوزیرده واقع اولش بر سرابه بکررکه (بحسبه الظلمات
 ماء) کشته اولان کسسه آن بر صوکان ایدر (حتى اذ لجامه) بروفته دکه که اکا کلد بکند (لینجیه
 سیه) کان ایدن کی شیدن آن بر سینه بولک (و جعل الله عینک) و خدا نك عقابنی علی قند بولک
 فوقه حسابه پس ایدن و کما عملک سزاسی کند ویه بالتمام و برکد (والله سربع انجیسا) و ایزد
 ذوالجلال نیز حسابه بودر بر حسابه بر حسابه مشغول ایدر (او کملات) یا خود کفارک اعمالی
 بر قنلقاره بکررکه (فی بحر یحیی) بر دین دریاده ولسد (یعنی مویج) و ل دریای بر طالع قبله
 من فوقه مویج) و ل طالع نك اوستندن بر طالع دخی من فوقه سحاب) ایچنی مالع نك
 اوستندن بر بولت و ارکه بلد زلزلن ایشغنه مانعدر (طلات بعضها فوق بعض) بونلر بر قنلقاره
 بری بری اوستنن مترکه اولمشدر کیم (اذا اخرج یله که نکدن بریها فن بر کیمسه الن حیفار و انی کورمه
 بقلشور (ومن لم یجعل الله له نورا) و هر کیم که حق تعالی کند ویه بر روشنك قیلند (فاله من نور
 اکا هیچ روشنك اولار) (المرآن الله یستج له من فی السموات والارض) یا ایستد کی کیم علی تحقیق
 ایزد جل شانک کوکلر و یرده اولان کلد و ذات هر نقصند نثریه ایدر (والطیر منها قات) و قوثر
 مقوله هوایه فاد لرین آچشدر ایکن کند ویه تسبیح ایدر (کل قد علم صلاته و تسبیحه) مذکور
 اولانلر دخی هر بر فرحق جل و علا نك دعاسن و تزیهن بیلد (والله علیهم بما یفعلون) و خدا
 عت و جل ایشلد کلری اشیا به دانادر (ولیه ملک السموات والارض) دخی کوکل و یرک بادشاه
 خدا به مخصوصدر (والی الله المصیر) و جل نك مرجع ایزد و الجلاله در (المرآن الله یرزق سحابا
 بغير حساب کیم حق جل و علا بر بولت سوزر (لقد یؤلفن بینة) صکوا و اسند جمع ایدر (لقد یجعله
 رکام) بعد آن قات قیلار (فترى لودق یخرج من خلایه) پس بعمودی کور رسن دکلرندن
 حیفار (و ینزل من السماء) دخی بولندن ایدر در (من جبال فیها) ماقبلندن بدلد ر یعنی کوکل که
 طاغولک هیکلندن ایدر در (من بر) بر مقدار طولو (فیضیب به من نیشاء) پس اول طولو ایدر
 ایستد کی کسسه بی ذکر (و یضرب عن من یشاء) و ایستد کی کسسه دن آنی بقیور (یکاد سحابا
 بقلشور که اول بولنك ایشغی (یذهب بالابصار) کوزلری قبا یوب کیدر (یقلب الله الیل والنهار
 حو جل و علا کیمیه بی و کوندزی دوندز که برین کسک ایدر برین رنق قیلار (ان فی ذلک لعیبرة

لا اولى الاضمار) بی شبهه که مذکور اولان اشیا در باب بصافه بردلالت و اعتبار وار (والله
 خلق كل دابة من ماء) دخی از دذوالجلال هر جوانی برصودن براندی (فمنهم من يمشي على بطنه) پس
 انلردن برکروه و ارکه قاری اوزره یورر ایلان کی (ومنهم من يمشي على رجلين) وانلردن بر بلوک و ارکه
 یکی با قازره یورر انسان و قوش کی (ومنهم من يمشي على أربع) وانلردن بر قسم و ارکه درت یا ق
 اوزره یورر طوار کی و درت یا قدن زیاده یا قلو اولان حیوان بوقسمه مندرج اولور لر بر یونلر
 یوردر کدرنک اعما دلری درت یا ق اوزره در (يخلق الله ما يشاء) تکرری تعالی ایستد و کی سننه فی
 ایجاد ایدر مذکور اولان اشیا دن و مذکور اولیان اشیا دن (ان الله على كل شيء قدير) بی شبهه
 خدای تعالی هر سننه اوزره توانادر پس هر نه ایسترسه ایستد (لقد تركنا آيات مبينات) تحقیقا
 انواع دلائل ایلله حقائق بیان ایدجی آیتلر ایندر دك (والله بهد من يشاء) و ایزد ذوالجلال
 ایستد کی کسنه یه انلره تفکر انیمکه بول کوسر دلی صراط مستقیم) بر طوغر و بوله و اودین
 اسلامد که حق بیلکه مؤدبدر و جتنه فائز اولغه موصلد رکورد یلر که بشر نام برما فق
 بر یهود یله خصومت واقع اولدی یهودی کادیتک کل سنکه محمد المصطفی انک حضورینه جقه ده
 بشر کادیدی یوق کعب بن الاشرف کککه راضی اولور و حق جل و علا انلرک لحوالندن خبر
 و بروب بواقی منزل قبلدی (و يقولون امنا بالله وبآل رسول) دخی اهل بفاق دیرر که خدانک
 وحدانینه و رسولک حق اولسنه تصدیق ایندک (واطعنا) دخی انلرک فره اننه منقاد اولدق
 فربون فریق منهم من بعد ذلك) پس بولکلامی دید کلرند نصکره انلردن برکروه پیغمبرک حکم قبول
 اینکدن دوزلر (وما أولئك بالموئمين) و اول کروه نفس لامره اهل ایمان دکلدرلر (واذعوا الى الله
 ورسوله) و اول محل که خدانک و پیغمبرک طرفه دعوت اولورلر (ليحكم بينكم) ناکه پیغمبرلر انده
 حکومت اید چون بحسب الظاهر حکومت پیغمبره در حکم اکا بالکن اسناد اولند پس خدانک
 ذکر اولسنی تعظیم ایچوند دخی دلالت ایتک ایچونکه پیغمبرک حکمی خدانک حکمیدر (اذا فریق منهم
 معصون) علی الفور انلردن برکروه پیغمبرک حکمندن یوزچور ایچیلدر (وان یکن لهم الحق) و اگر
 حکم کند ولره اولور (یا نوا اليه منذ عینین) پیغمبرک طرفه کلورلر فرمانبر اولد قاری حاله (ای قلوبهم
 قرض) یا کولرلرک خسته ک یعنی ظلمه میل ایتکی وار (امرا نوا) یا خود شک می دوشد بکره
 پیغمبره تمته موجب بر سننه مشاهد ایندیلر (ام یحافون ان یخلف الله علیهم ورسوله)
 یا خود قورقور میکه ایزد ذوالجلال و رسولی اوزر رینه حکومتد جور ایدر (ما أولئك بالفلان)

بکمیا و لکروه کند ولردر متمکا راولندر (ایما کان قول المؤمنین) بوندن غیری برشی یوقدر کیم اهل
 ایمانک سوزی بویلیکه (اذا دعوا الى الله ورسوله) فجن خدانک و پیغمبرک طرفه دعوت اولورلر
 لیحكم بینکم) ناکه انلر انده پیغمبر حکومت ایدر (ان يقولوا سمعنا واطعنا) دیرلر پیغمبرک سوزین
 ایستدک و فرماننه منقاد اولدق (واولئك هم الفلاحون) و اول کروه کند ولردر مقصد اعلا
 نائل اولوب قورنلندر (ومن یطیع الله ورسوله) و هر کیمکه خدایه و پیغمبرینه امر ایند کلری
 اشیا در اطاعت ایدر (و یخس الله ویتقیه) و ایند کی کاهلردن اونری تکریدن قورقوب بقیه
 عمرنک خدانک خستنه موجب اولان اشیا دن برهیز ایدر (فأولئك هم الفارزون) و لکروه
 کند ولردر مقصد اعلا یه نائل اولندر (واستموا بالله جمعا بما نزلنا) دخی خدایه اندا یچدیلر
 اندلرینک حکم و برکی که (لین آمرنکم) اگر کند ولره فرمان ایدر سنکه اولر بکزدن و مالر کزدن
 چیفتک (لیخجن) البته انلردن و از کجوب بیقرارلر (قل لا تقسموا) انلره سوبله یلان یدر
 اندا یچک (طاعة مفرقة) سزیدن مطلوب اولان اخلاصله بر یلانش فرمانر کدرن یلان یدر
 اندا یچک و نفاق اولد طاعت کتورمک (ان الله خیر بما تعملون) بی شبهه کیم ایزد متعال ایستد
 ایسته دانادر پس اسرار کز اوزرینه خفی و لماز (قل اطیعوا الله واطیعوا الرسول) سوبله خدایه
 اطاعت ایدک و پیغمبره دخی اطاعت ایدک (فان یؤکف) پس اگر فرمانبر لکدن یوزچور بر سز قایما
 علیه ما یحل) بوندن غیری بر سننه یوقدر کیم محمد المصطفی اوزره بوکند کی سننه نک
 تبلیغی لازمدر (وعلیکم ما یحکم) و بوکند کز احکامک داسی اوزر بکره لازمدر (وان یطیعوا
 منه) و اگر حکمند اکا اطاعت ایدر سز طوغر و لغه بول بولور سز (وما علی الرسول الا البلاغ
 المبین) و کوندرلش پیغمبر اوزره برشی یوقدر احکامی ایضاح ایدن شیئی یتشر مکدن اوزر که
 وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات) ایزد ذوالجلال سزیدن ایمان کتور بول کوزل
 عمللر ایشلیلر و عا ایندیکه (لیستخلفنهم فی الارض) البته انلری کفارک بدلنه بر یوزنده
 متصرف خلف قبله مالک ملکند تصرف ایدر کی (کما استخلف الذین من قبلهم) ننه که
 کند ولردن اسبق اولانلری خلف قاری و انلرینی اسرا نلدر که جبار و نصکره کند ولرین
 مصر و شام زمینند خلف قیلدی (ولیکن لهم دینهم الذی ارضی لهم) دخی بی شبهه کیم
 انلر پسند ایدر کی دینلرک حکم قیلار (ولیکن لهم من بعد خوفهم امنا) دخی البته کند ولر
 دشمنلردن حاصل اولان قورقودن صکره آنک رینه انلره امنیت و بر یلنمک کرک کیم بومور

کروه یعنی بود یاردم ایستای (فَقَدْ جَاءُوا ظِلْمًا وَزُورًا) پس شبیه کیم اول سوزی سویلیان کروه برستم
 وبلان کوردیلر (وَقَالُوا إِنَّا سَامِعُونَ كُفْرًا) یعنی کفار بدیلر محمد که کورد یکی سوز کشتارک
 افشاسیندر (اَكْثَرًا) ای کندوب یار (فَنَبِّئْهُمْ عَلَيْهِمْ نَارُ كَرِهٍ وَأَمَّا كَلِمَاتُ الْأَشْقَاءِ) پس اول یازلش افشاسیاح
 واخشاء اوزرینه اوقورد تا که آنی اوزرینه زیر کند و سواقا ولد یغیون یازلشدن آنی اوقورد
 فَاذْكُرْ لَهُ الْيَوْمَ الَّذِي يَخْلُقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ انْظُرْ كَيْفَ يَخْلُقُ سَوَابِلَهُ أَنْ يَنْزِلَ
 شول پروردگار که کورد و پرده اولان کیزی نشنه بی سیلورد (أَيُّكُمْ كَانَ عَقُوبًا) تحقیقا که
 اول پروردگار عینده غفران ایدیمیدیکه قوللر کاهای اوزر پرده کرمی مالور (كَيْفَ يَخْلُقُ
 مَهْرًا نَاقًا) دیکلری سوز اوزر عقیوبتارین یغیل ایتیز (وَقَالُوا هَذَا إِلَهُ قَوْمِكَ) دخی
 صنادید فریش هم طریقله دیدیلر بوسیله نه اولدیکه (بِأَكْلِ الْفُلُكَا) بیجکی بیرننه که
 بزیر (وَيَمِشِي فِي الْأَسْوَاقِ) وچار مشولرده بوررننه که برکت و کزار ایدر یعنی دعواسی
 صحیح اولش اولسید البته حالی حاله مخالف اولورد (لَوْلَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِ الْمُلْكَ) بیچون کندوب
 بر فرشته ایند رلک (فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا) که کند وسیله قور قور بیجی اولوب صدق اتمک
 بیلر (وَيُلْقِي إِلَيْهِ كُتُبًا) بیچون کندوبه بر کج صالمدیکه انگه استعنا ایدر تحصیل معاشد
 مستغنی اوله (أَوْ تَكُونَ لَكُمُ الْفِتْنَةُ) یا خود اقل ما کون بیچون کندوبه بر باغ اولمدیکه
 اندن بیویا وقات کذر اقلایله (وَقَالَ الْفَالِغُونَ) دخی متمکارا اولانلر اهل ایمانه دیدیلر
 اِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا مَثَلًا مَسْخُورًا سز بر کشته اویمز سز لا بر کشتی به که مسه ورا اولوب عقلی کفشد
 انظر كيف ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ بقیا محمد نیجه سکا مثلری اوردیلر یعنی ناشایسته اوصاف
 حقتد دیدیلر (فَصَلُّوا) پس یغیرلرین خواصک بیلسنه موصل اولان طریقند نکر املوب
 بوکونا خط ایدیلر (فَلَا تَسْتَطِيعُونَ سَبِيحًا) که نبوتکه حجت وبرهانه طعن ایتیکه
 بول بولدیلر (بَارَكَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ لِّكُلِّ خَبَرٍ مِنْ ذَلِكَ) حوق فعملوا ولد شول قیادر
 ستار که ایستار سه دید کلمی کج و باغلدن بکرك شی دنیاده سکا قیلار (جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
 تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) بر باغلر کما شجاری التندن ابر مقار (وَيَجْعَلُ لَكَ قَصْرًا) دخی نیاده سکا
 کوشکلو قیلار ولیکن انلری آخر نه تاخیر ایلک زیر او بکرك و باقندن (لَنْ يَكُونَ مِنَ الْبَاطِلَةِ) سنک
 شریک و احتیاجک انلر ایمانه مانع دکلدی بلکیم قیامتک اولسین تکذیب ایدر نظرلرین
 دنیا اوزر مقصود قیلدیلر واکفرلرینه باعث اولد (وَأَعْتَدْنَا لِلَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا عَذَابًا مُّجِيمًا)

دخی قیامتک اولسنه مقصد بق کورمیا نلره بر علوی اشل ماده قیلد (إِذَا رَأَيْتُمْ مِنْ تَحْتِهِ سَعِيرًا)
 تهن وعلوی اشل انلری بر اوزاق بر دن کورد (سَمِعُوا أَلْمًا) کما ایشیدر لر (تَعْقِطًا) اجقندن ملر
 اولش بر اوان (وَرَفِيرًا) دخی آجغ ایه سنک باطنندن چیغان صدای برصد (وَأَزَا أَلْمُوتُهَا حَمَلًا)
 مَهْمًا) دخی تهن اندن بر طار برده انلور (مُتَرَنِّينَ) الری کدرینه زنجیر لر له بفعل اولد یغند
 نَعْوَاهُمْ لَكَ بُرًا) اولکانه هلاکی چیغیر لر یعنی هلاک اولغارین آرزو اید و چیغیر لر اهی هلاک
 کل حاضر اولکی محاک بود پس کند ولره سویلور (لَا تَعْلَمُوا الْيَوْمَ بُرًا) بوکون بر هلاک
 اولغی چیغیر مک (وَأَعْوَابُورًا) کثیرا و جوق هلاک چیغیر (فَلَا أَذْكَاءَ خَيْرًا) سویله بو عذاب
 بکریکدر (أَمْ جِنَّةٌ ظَالِمَةٌ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ أَنْ يَعْلَمُوا حَقَّ مَا هُمْ بِالْمَكِينِ) یا خود ارباب تقوی وعدا اولندی یعنی بهشت جا و دان
 کانت کتم جزاء و مصیبر که اول بهشت نلره مکافات و درینجک برایتک (لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ)
 انلر مانک ایچنده ایستد کلمی نشنه حاصلدر (خَالِدِينَ) انده همیشه اولان اقامتی تقدیر ایشلر
 کان علی دینک وعدا مستولر بهشتده ایستد کلمی شیشک حصول پروردگار اوزر برصورلو
 وعدا اید یعنی خلق آنی سوال ایدر دیر لر دنیا و اتمانما وعدت اعلی رساک یا خود ملائکه کرام
 نکریدن اهل ایمانک بهشته کبرملرین ایستید و دیرلر با الهی انلره وعدا اید بیک جنشاری احسانت
 وَیَوْمَ يَحْشُرُهُمْ رَبُّهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ) دخی یاده کتور اولکونیکه حق سبحانه و تعالی
 اتمک ایچنده کفاری و خلدن اوزر که عبادت اید کلمی اشبابی بیغیر (فَقُولُوا أَنْتُمْ أَصْلَلُمْ)
 عبادت هولا) پس معبود لرینه سویلر سزیم قوللری اوردرد بکر (أَمْ تَقُولُوا السَّيِّئَاتُ الْأَكْبَرُ)
 طوغر و بولد نازدیلر (قَالُوا سُبْحَانَكَ) تعجب یوزندن دیرلر هر قصه منزه سین ای خلدن و نذر
 ماکان یقیق کنازه صحیح و جائز دکل ایدیکه (أَنْ تَخْذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ) سندن اوزر که اصلا
 دوستلر ایدنه له (وَلَكِنْ مَتَّعْنَاهُمْ وَلِئَاءَ تَعْلَمَ) ولیکن سن یونلری ویدر لرین بر خورد ارایند که که
 شریک نفسانیه به مستغرق اولدیلر (حَقَّ مَثَلُ الَّذِي كَفَرَ) بر حده دکه یاد ایتکی اوئند یلدر
 و کائنات قوم باور (وَقَضَاءُ أُولَئِكَ أُولَاهُ جِقَ حَمَاتُ ایدیلر بوند نصکره ایزد و الحاکم
 خطابیت پرستار توجیه اید و میورد (فَقَدْ كَذَّبْتُمْ) پس بلا شبیه کیم معبود لر بکر سزیم
 بلا بی طوندیلر (بِمَا تَقُولُونَ) دید بکر سوزده (فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا) پس عذاب سزیم دفع
 ایتکه قدر کز بوقدر (وَلَا تَقْرَأُ) یاردم ایتک که بنجا کتور برمد دایلیه (وَمَنْ يُظْلَمْ ظُلْمًا) سزیم
 مکلفا و انلر هم کیم ستم ایدر (لَذَلِكَ عَذَابٌ كَبِيرٌ) کابریوک اشکبه داند در زواجیم عذاب ایدر

وَمَا أَنتَ بِقَوْلِكَ مِنَ الْمُسْتَقِيمِ) دخی سندن اسبق پیغمبر دین بر و موند رمدك (إِنَّمَا أَنْتَ مُنَادٍ) الْقَوْمَ الْأَكْبَرُ عَلَى الْحَقِّقِ انلری یکی پیر (وَمُتَشَوِّوْنَ فِي الْأَسْوَاقِ) و چهار شولرده یوردر (وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً) کوا ای د میار بر مقدار یکی بر مقدار یکی ممتلا قیلدق منه که فقره انضال الی و پیغمبر را امتلا بیه محسن قیلدق انضال ورن) تا کیم ظاهر اوله ابتلا اوزره صبر کر اولوری (وَكَانَ رَبُّكَ بِمَا يَكْمُلُ الْأَمْرُ لَكَ بِرُوحٍ مُّهِمٍّ) و برورد کاردک صبر ایدن کسنه بی و جزع ایدنی ابو کور یحیدر (وَقَالَ الْأَنْبِيَاءُ لِقَاءَهُمْ) دخی دیک شول کیمسه لکه بولشم من امید طوندیلر (وَلَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا الْفُلَانِ) و پیغمبر اوزریمزیند رلدیکه محمد صدفه بزه شهادت ایدلر (وَأَنْزَلَ رَبُّنَا) بایچون ریز کور مرز کدک نقد یقنه بزه فرمان ایدلر (لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ) تحقیقا کیم کد و نفس لوند یو کاکه طالب اولدیلر (وَعَتَوْا عَنْ عِثْرِ رَبِّكَ) و ظلمت کد بر یو کد عجا و انیمه ایدیلر (يَوْمَ تَرَوُنَّ الْمَلَائِكَةَ) مذکور قیل و لکونیکه مونک فرشته لیرن کوردر (لَا تُبْشِرُ يَوْمَئِذٍ الْيَاسِينَ) و لکونیکه کفاد ایچون مزده یوقدر (وَيَقُولُونَ خُجْرًا خُجْرًا) و ملائکه انلره د برلر مزده و برلستد سزه مؤکد منع اولشور (وَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ أَخْرَجَهُمْ مِنَ مَقْصَدِ الْأَعْدَاءِ) دخی ایش قمنند ایشلدکاری سننه به قصد ایدلر یعق کفاد صورتا کوزل اعلالیرن صله رحم و اغاثه عمل هوف کی اشیا به اراده علیه مزه توجیه ایدلر (لَجَعَلْنَا هَبَاءَ مَنْشُورًا) پس آنی صا جلش ذره لک کی نابود قیلدق (أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ) بهشت برینک عجا و رلری و لکونیکه خیر مستقر) فرار کاهلری بکورد (وَالْحَسَنُ مَقِيلًا) و مکان استراحتلری غایتله کوزلدلر (وَيَوْمَ تَشْفُقُ الْمَلَائِكَةُ بِالْغَافِمِ) دخی یاده کتور و نکونیکه کولک بولندک چقمی بیلل یاریلور و بواول بولندک سورة بقدره بیان اولندک (وَنَزَّلْنَا نَارًا) دخی فرشته لر اولو ایدلر ملک ایدلر دیلر (الْمَلَأْنَا يَحْجُوزًا) و لکونیکه درست نصرف مطلق ایزد و ابجلا له ثابتدر (وَكَانَ يَوْمَئِذٍ الْكَافِرِينَ عَسِيرًا) و اول کفاد اوزره بردشوار کون ایدلر (وَيَوْمَ يَعْصِي الْأَمْرُ لِلْكَافِرِينَ) دخی و لکونیکه مذکور قیل که شد حسرتدن ستم ایدن کسنه الیری اوزره باصو امر (وَيَقُولُ الْكَافِرُ إِنِّي أَخْرَجْتُ مِنَ الْدِينِ) سبیل) سوبلر ای کاشکی بن پیغمبرله بر یول السید مکه بی نور طردن خلاص ایدردی (يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ تِلْكَ أَخِيًّا) ای وای و زرمیه اولشور کاشکی بن فلان کسنه دوست ایدلر سیدم مراد کند و بی اضلال ایدن کسنه در یلمک کون لفظ فلان بر کاه دکر معلوم اولان اولر برینه کنایت طریقه ستم استعمال اولشور (لَقَدْ أَضَلَّنِي مِنَ الدِّينِ) تحقیقا کیم

اول شخص کی کتاب الی قول ایدلر (وَمَا أَنتَ بِقَوْلِكَ مِنَ الْمُسْتَقِيمِ) بجا کتاب الله کلدک نصیره (وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذْلًا) و شیطان مقوله سواد م و غلنک یاردمی ترک ایدلر یحیدر یعق آدم و غلبله دوستلر ایدلر هلاک مرتبه سنه بشت رنجبه اندن صکره کند و بی بر اقوب بر شیدله منفعتا نیز (وَقَالَ السُّؤْلُ) دخی محمل المصطفی آخرت یار دیناده خدایه شکوی ایدلر دیک (يَا رَبِّ اِنِّ قُوِّي أَخَذْتُ وَهَذَا الْقُرْآنَ مَقْرُورًا) ای بی پرورده ایدن خدای متعال تحقیقا بنم عشیر فرمود قرآن بالکلینه متروک قیلدیلر (وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنْ الْجِنِّ) دخی تنه که سکا کفاد دشن قیلدق هر پیغمبره کفاد دشن قیلدق فرمود ابراهیم و فرعون موسی و ایدلر کی اوتق ربک ماد با و صبر) دخی پروردگارک بسند حقیقه یول کوستری و دشمنلر اوزره بار دخی (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَنْزِلُ عَلَيْنَا الْقُرْآنُ بَلْ هُوَ آيَاتُ الْفِتْنَةِ وَآيَاتُ الْمُنَافِقِينَ) دخی کفرایدن کروه دیدیلر یچون محمد اوزره قرآن دفعه واحده ایدلر ملک تنه که سافر کتب الهیه دفعه واحده ایدلر ملک و بواعتراضک اصلا بر نپیجه سی یوقدر ذرا انک اعجازی متفرقا بنسبیل و دفعه واحده اینسبیله مختلفا و لازمع ذاک متفرقا بنسند پیجه فوائد وارمنها یو که حق سبحا و تعا اکا اشارت ایدلر بیورک (كَذَلِكَ) بویله آن متفرقا ایدلر دیک (بَشِّرْ بِهِ قُلُودًا) تا که حفظ و فیهی اوزره یورکی پکشنر لم (وَرَبُّنَا تَرْبِيَانَا) و ان اوزر یکه ترتیب و تائیله ازار او فودق بکرمی و سنه ده (وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ) دخی سکا عجیب سوال ایدلر انلر کلزلر (الْإِنشَاءُ بِالْحَقِّ) الا که اول سؤالک مقابله سنند طوغر و اولان جوابله سکا کلدک (وَلَحَسَنُ تَفْسِيرًا) و غایتله کوزل بنا ایدلر (الَّذِينَ يُخْشَوْنَ عَلَى وُجُوهِِهِمْ مِنَ الْجَهَنَّمَ) شول کیمسه لکه دوزخله یوزلر اوزره حشر اولشورلر (وَأُولَئِكَ سَتَرْنَا عَنْ أَبْصَارِهِمْ) و لکروه برلر غایتله بدیدر (وَأَكْمَلْنَا سُبْحَانَكَ) و یوللری قتی از غون بولددک کند و لیرن دوزخه بشت دردی (وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ) دخی تحقیقا کیم حضرت موسی تورانی ویردک (وَجَعَلْنَا مَعَهُ آجَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا) و کد وسیله فرنداشی هر و بی یار و مددکار قیلدق (فَقُلْنَا اذْهَبْ إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا) پس ایکی فرنداشه دیدلر ایاتلری تکذیب ایدن کروه و ایدلر کد و لیرن طریق حقه دعوت ایدلر عقیق وارو دعوت ایدلر سوزلیرن قبول ایدلر (فَدَرْجَاهُمْ تَكْمِيلًا) پس بر اولو هلاک انلری هلاک ایدلر (وَقَوْمٌ نَبِيٌّ لَمَّا كُنَّا بُرُودًا) دخی حضرت نوح کروهی فن پیغمبر لری ایا نمدیلر یعنی فن انلر حضرت نوحی و کد و سندن اسبق اولان پیغمبر لری نصدیق ایدلر (أَعْرِفْنَا لَهُمْ

مهره کند و لرین مهوده بود قدق (وَجَعَلْنَا نَارًا لِلنَّاسِ) دخی کند و لرین خلق همچون بر عبرت قلد
 وَاَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا اَلِيمًا) وستم اید نلره بر درد ناله اشکجه اماره ایتدک (وَعَادًا وَنَعْدًا) دخی
 بوا یکی قبیلۀ اهلک ایتدک (وَاَصْحَابُ الرَّسِّ) ویا بلش قویونک یه لرین دخی اهلک ایتدک و بونلر
 اولد قلدنۀ اقول متعده وار بریسی بوکه انلر پست برکوه اید یلر حق تعالی حضرت شعبی
 انلری دعوت ایتدک همچون کوندک سوزین قبول ایتد یلر بکون یا بلش قویونک طرفدۀ بولمیشلر
 حق سبحان و تعالی نیک فرمائیده اولمکان کند و لرله چوکدی (وَقَرَّبْنَا بَيْنَ ذَلِكَ الْكَبِيرَ) دخی بوملر
 اولد نلرک ارا سنده چوق اهل زمانۀ لواهلک ایتدک (وَكَلَّا ضَرَبْنَا لَهُ الْاَمْثَالَ) و بونلرک هر بولمک
 قور قو و بر و عجیب و لان قصه نلری کابیان ایتدک (وَكَلَّا نَبِّیْرًا) و هر بر لرین برا و قفق و قلد
 یعنی معدوم و مونا بود قلدق (وَلَقَدْ اَنۡوَا عَلَی الْقُرۡبٰی الَّذِیۡ اَمۡطَرۡتَ مَطَرَ السَّوۡیِ) دخی قسم اولسونک
 علی تحقیق قریش طائفه سی شام زمینۀ تجارت همچون کند کارندۀ بد بغورله یغدر یلان
 کوی و زرد کلد یلر و اقوم لوطک سدوم نام بیوک کویلدی که حق تعالی انک اوزره طاش
 باغدرک (اَلَمْ یَكُونُوا یَرَوْنَهَا بَیۡنَ یَدَیۡهِمْ فَکَذَّبُۢوا بِهَا) دخی قن سنی کفار کورد (اِنْ یَتَّخِذْ وَاۡلَاۡهُمۡ سَعِیۡرًا) سنی استهزادن
 اوزکه بر فتنه طومبو درلر (اِهۡذَ الَّذِیۡ یَعۡتَکِفُوۡهُ رَسُوۡلًا) بومیدر شول کیمشۀ تکرر
 کند و ییغیر کوندک (اِنْ کَادَ لَیُضِلَّنَا عَنْ الْاَمْنِ) تحقیق اکیم بقاشدیکه نری معبود لریمزک
 عباد تنلن روگردان اید و آزدیره (لَا اَنۡ صَبَرْنَا عَلَیْهَا) نلرک عبادتی اوزره صبر ایتدک
 چون بکونانا ستر کلام انلردن صادر اولد حق سبحانه و تعالی نلره جواب پایسندۀ اولان
 سوزله بوکلامی نقیب اید و بیوردک (وَسَوۡفَ یَعۡلَمُوۡنَ حَیۡثُ یَرَوۡنَ الْعَذَابَ الَّذِیۡ بَلَّاسِیۡهَ کِیۡمَ) دخی بلا شبهه کیم
 عذابی مشاهله ایتدک نری و قلد یلورلرک (مَنْ اَصۡلَ سَبِیۡلًا) کیمدرکه بولی زیاده از غون اولد
 و بولک از غون لغندن مراد اهلنک از غون لغیدر (اَرَاۡیۡتَ مِمَّنۡ اِتَّخَذَ اِلَٰهَۃً هَوَیۡهٗ) بقدکی شول کیمشۀ که
 کند و آزدوسن کند و یه معبود اید ندی (اَفَاَنۡتَ تَكُوۡنُ عَلَیۡهِ وَکِیۡلًا) پس سنی انک اوزره نکمیان
 اولورسن که کند و یی اوزر لرندن منع اید رسن (اَمۡ تَحۡسِبُ اَنَّ اَکۡثَرَهُمۡ یَسۡمَعُوۡنَ اَوْ یَعۡقِلُوۡنَ) باخود
 کمانا ایدر میسن کیم علی تحقیق نلرک چوقی طوغر و سوزی ایتدک لر یاد لائلۀ ثامل اید و فهم
 ایدلر (اِنَّ هُمۡ اِلَّا کَالۡاَنۡعَامِ) دکل نلر الا طوارلر کی که ایتدک نلری مننه دن برشی متفع اولان

بَلَّاهُمْ اَصۡلَ سَبِیۡلًا) بلیکم نلرک طریق طوارلرک ایتدک نلری زیاده از غونلر زیر طوارلر بسلیجاریت
 مطیع اولورلر اما بونلرک و لرین ایجاد ایدنه سرکشک ایدلر (اَلَمْ تَرٰ اِلٰی رَبِّکَ) برورد کارک
 صنعۀ بقرمیس (کَیۡفَ مَدَّ الْاِظۡلَ) یغیه شانی کشاده فیلک دان ایلد یغی و قلدن کونش حقیقیه
 و کوسۀ لجعلۀ سیکک) و اکو طور مسین ایتدک نلری طور مش قیلارک (لَمۡ یَجۡعَلۡنَا الشَّمۡسُ
 عَلَیۡهِ دَلِیۡلًا) مهره کونشی اول شتاک بلیسی اوزره دهنما قلدق زیر شتاک حسوس اولماز
 کونش حقیقی (لَمۡ یَجۡعَلۡنَا الْاِنۡثَا قَبۡضًا بَیۡسَرًا) پس اول سایه بی طرفه براسان الموالدق یغی
 کونشک ارتفاعنه کوره ائی از ازل قلدق (وَهُوَ الَّذِیۡ جَعَلَ لَکُمُ اللَّیۡلَ لَیۡسًا) دخی کند و
 شول برورد کارک کجه بی سز کچون بوشاک کی بر ستر اید یی مننه قلدک (وَالنَّوۡمَ سُبَاتًا)
 و او یقوی بد نلر همچون راحت قلدک (وَجَعَلَ النَّهَارَ رُسُوۡدًا) و کوندک یا بلق یه سی قلدک
 خلق طلب معیشت همچون ایچنه یا یلوب یورد (وَهُوَ الَّذِیۡ رَسَّلَ الرِّیۡاحَ بُشۡرًا) و کند و در
 شول قادر تختار که یلاری مژده و بریچی کوندک (اِنَّ یَدَیۡ رَحِمَۃٍ) کند و در رحمت ایلر
 زیر اغلب و قلدک یلک اسمی بغورک و قوی اوزره دلالت ایدر (وَاَنۡزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً طَہَرًا)
 و کوکدن پاک قلیچی صوایندردک (لَیۡخَبِیۡ بِهٖ نَلۡدَۃً مَّیۡثًا) ناکه انکله براولش شهر ی زینۀ قیلار
 و شقیقۀ نماطلقنا) و ائی ایچیلر در زیر اند یغیر اشیادن (اَنۡعَامًا) طوارلر (وَاَنۡاِیۡسَیۡ کَیۡبَرًا)
 و یادیه نشینلردن چوقاد میلر (وَلَقَدْ صَرَّفۡنَاۤ اِبۡنَیۡنَهُمۡ) دخی تحقیق اکیم بغوره متعلق اولان
 سوزی قرآنک و سائر کتب سماویۀه خلق ارا سندن مکرر قلدق (لَیۡدَکُرُوۡا) ناکیم تفکر اید و
 کمال قدرتی و حق نعمتی اندن بیلر (فَاَبۡیۡ اَکۡثَرُ النَّاسِ) پس خلقک چوقی ایتدک (اِلَّا کَفُوۡرًا)
 الا نغیر انکار ایتدک (وَلَوۡ شِئۡنَا لَبَعَثۡنَا فِیۡ کُلِّ فَرۡقَۃٍ نَّذِیۡرًا) و اکو ایتدک هر کوبه بر قور قو و بریچی
 پیغیر کوندردک ناکه احکامک تبلیغی اوزر یکه بونکل اوله ولیکن سنک مرتبه کی بلند قیلو
 ایچون سنی یا لکر جمله سنه مرسل قلدق (فَلَا یَطِیۡعُ الْکَافِرِیۡنَ) پس کفار ایتدک نلری
 شبک مطیع اوله (وَسَآءَ اَصۡلُ هَٰؤُلَآءِ) و فرآنک بند و نصیحله انلری اصلاح ایتدک چالش
 جهاد کبیر (بِیۡسُوۡکَ چالشمق) (وَهُوَ الَّذِیۡ مَرَجَ الْبَحۡرَیۡنِ) و کند و در شول قادر مختار که ایکی
 دریایی مجاور قودیکه بری برینه قارشن (هَٰذَا عَلَیۡکَ فَرۡقٌ) بونشنه لکی شکین اید شرب مودر
 و هَٰذَا اَمۡلُکَ (و او بریسی غایتله بر شور مودر) (وَجَعَلَ بَیۡنَهُمَا بَرَزَخًا) و ایکسندک ارا سندن
 قدرندن بر مانع و حاجز قیلک (وَجَحِیۡرًا مَّخۡجُورًا) و بر منافق بلیغۀه دخی (وَهُوَ الَّذِیۡ یَخۡلُقُ مِّنۡ

لنّا بشرّا) وکند و در مشول قادر و الجلال که مبودن حضرت آدمی براند و او اول صودر که
 ابوالبشرک طینتی انکه بوغرد (تبعه نسبا و صهر) پس آن نژاد و پیوندایی قید یعنی
 انسانی یکی قسم قید بر قسم صاحب و او ارکت فسمد رکه اولاد کند و به منسو
 اولور و بر قسمی دینی که مصاهره انکه حاصل اولور (و کان ربك قدیرا) و پروردگار غایت
 توانا ایدیکه بر ماده دن اعضای مختلفه و صنائع متعدده ایجا رستدی (و یجید و ت
 من ذون الله ما لا یفقههم ولا یضئهم) دخی کفار قستی تکویدن اوزر که بر شیشه طیار لکه
 نکند و لره جلب نفع ایلر و نکند و لرندن دفع ضرر ایلر (و کان الکافر علی ریه ظمیرا) و بدین
 اولان کسسه پروردکاری اوزره ارقه شمشایدیکه عداوت و شرک ایتد شیطان لکه
 ارقه لشور (و ما ان سلناک الا مبشیرا) دخی سنی کوند رمدک الامو مندره
 الطاف الهیه ایلر مژده و بریحی (و نذیرا) و کفار عقوقیت نامنا هیه دت
 قور قند ریحی (فل ما استسکتم علیه من الحیر) سوبله یا محمّد رسالتک
 تبلیغی و زره سزدن هیچ اجرت طلبا یتیم (الا من شاء ان یجهد الی ریه مبشیرا) لکن شول
 کیمسه صدقه و بر مکله خدا نک رضا سنده بر طریق اید نمک ایسترنی و برسون (و توکل علی الحی
 الذی لا یموت) دخی اعتماد ایت اول خدا اوزره که همیشه زند در هرگز موت کند و به عارض
 اولزا و سنی مشر لرندن صافلیو اجر لرندن مستغنی قیلار (و سنجیحکم) دخی صفات
 نقصان کند و بی منزله قیل مدح و شناسنه مقارنه اولد بغند (و کفی به بدیثا و بیثابره
 خیرا) و حق جل و علا قول لرینک کیزی و اشکارا کاهلینه مطلع اولد بغی جهتن کافیل
 پس ایمانه کلسه لویا کفر اوزره قالسه لراندن اوزر که بر تاس یوقد (الذی خلق السموات
 و الارض و ما بینهما فی سبعة آیام ثم استوی علی العرش) شول ذات پاک کوکاری و بری
 وار لرند اولان اشیای الق کون مدند براندی صکره عرش اوزره مستولی اولد (الرحمن) دو کلی
 نعملری احسان ایدن خدا در (فاستل یخبر) پس مد کور اولان خلق و استوایه اعتنا اید و
 بر کامل نادن صوره سکا انک حقیقتی بیاید و او ایزد و الجلال در (واذ اقبل لهم استجد
 الرحمن) دخی چمن کفار دینلور چوق رحمتلور اولان سجد کور (قالوا ما الرحمن) دیر لر
 رحمان ند یعنی براملر که انک مستیلمز بوسوزی انکون دبیدلر که زیر انکری اوزره الرحمن
 اسمک اطلاع ایزد (استجدوا لثامنا) سجد کور و موزر فرمان اید یک شیت موزاد هم

تقورا) و سجدله امر بیک نلره و رکعت ارتد (تبارک الذی جعل فی السماء بر و حشا انک
 یوجه لندی مشول پروردگار که گوشه کربی نمایان اولان توکده اون یکی برده جمعیتلور بد زلر
 قیلدی (و جعل فیها مناجا) و کور ایچند چراغ کبی بد ز قیلد (و قر آمین) دخی ایچند برایشغ
 و بریحی قیلدی (و هو الذی جعل اللیل والنهار خلقة) و کند و در اول قادر متعال که کعبه بی
 و کند زی خلافتابه سی قیلدی یعنی بر برین خلف اولوب روقد مجتمع اولماز قیلد (لن اراد ان
 یدن) شول کیمسه که ایستد خدا نک نعمت لرین خاطر مکور و ایچند نفکراید (اراد شکورا)
 یا ایستد یکه کند و به احسان اولان نعمت لرین اوزره خدا به شکر اید (و عباده الرحمن) دخی ایزد و لاحسان
 قولری (الذین یمشون علی الارض هونا) شول کیمسه لر در که بر اوزره هسته بور لر یعنی وقار
 و تواضعله بور لر نه تجر و نه تغیرله (واذ لنا طهم انجا هکون قالوا سلاما) و چمن نادانلر کد و لر
 سوزی توجیه اید لر لر لرندن قور و حق سوزی ایلر ابراد لر لر (والذین یمشون لر یم سجدا
 و قیاما) دخی انلر شول کیمسه لر در که پروردگار لرینه نمازده مبعود و ایاق اوزره طور مشر ایزد
 کیمه لرین کچور لر (والذین یقولون ربنا اضرب عنا عذاب جهنم) دخی انلر شول کیمسه لر در که دیر لر
 ایزد پروردگار بر دوزخ اشکجه سن بزدن دفع ایت (ان عذابها کان غراما) که بی شبهه انک اشکجه سی
 لازم و د اید (انها ساوت مستقرا و مقاما) تحقیقا کیم دوزخ غایتله بمان ادمکاه و طور و جو
 بر در (والذین اذا انفقوا لم یبشروا و لم یقرروا) دخی خدا نک قولری شول کیمسه لر در که نفقه بی
 صرف اید کلرند کوماک حذین تجاوز ایتوب بخیل کبی نفقه ده طارلق ایتز (و کان بین ذلک قواما
 و اسرافا) تغیر راستند صرف ایتلری معتدل لیک انلر بریسته میل ایتز (والذین لا یدعوا
 مع الله الها اخر) دخی انلر شول کیمسه لر در که خدای ذ و الجلال ایلر بر معبود دخی چیغروب
 عبادت ایتز لر (ولا یقولون النفس الی حرم الله) دخی تکریم تعالی اولد مسیس حرام قیلدی
 جانی اولد منلر (الا بالحق) مکر حقله اولدده لر (ولا یزنون) و کند و لره مباح اولیان قاری
 و طح ایتز لر (و من یفعل ذلک) و بومد کور اولان منهایه امر ایتلر کیمسه (بلق انا ما) کاهک
 سزاسنی بولور (بضا عفا لله العذاب یوم القيمة) شرطک جوابدن بدلد ریغی اول کیمسه
 اشکجه سی روز قیامتد قات قات اولور (و یجالد فیهم ممانا) و اول عذابده خوار و ذلیل
 اولدیغی حالده همیشه افامتا اید (الا من تاب و امن و عمل عملا صایحا) مکر شول شمه که توب
 اید و ایمانه کلد و کوزل ایش ایدلدی (فاولیک یبدل الله سیئاتهم بحسنة) که و لکروه

ایزد و الحان بد کنین ایو لکله دکشتر یعنی معصیتلرین عواید و برلرین محسناتلار ایلد
 وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (ونگری نغالی غایتله مغفرت اید و اسر کیچیک) (وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا
 وَهَر كَمِ ابْتَدَأَ بِمَعْصِيَةٍ لِّن رَّجْعٍ اید و بشیمان اولدی و برشا ایسته عل ایستلک) (فَاِنَّهُ يَتُوبُ
 اِلَى اللَّهِ مَتَابًا) بی شبهه کیم اول کیمسه ایتدیکی توبه سببیله خدا نك طرفه بر پسنیدله
 دوشد و نو (وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ) دخی تکرینک قوللری شول کیمسه لودر که یلانله
 اوده اولان مجلسلره حاضر اولازلر (وَإِذَا مَرُّوا بِالْغَوَا) اولوقتکه پسنیدلک اولمیان
 مجلسلره کذرکاملری واقع اولور (مَرُّوا كَرَامًا) کد و نفسلرین کراماتیش اولدقلری حالده
 بکر که اندن اعراض اید و اکا ملتفت اولازلر (وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ) دخی ندر شول
 کیمسه لودر که فتن پروردگارلرینک یایتله پند و نصیحت و بریلورلر (لَمْ يَخْزَوْا عَلَيْهِمْ شَيْئًا
 وَتَعِبًا) صاغرلر و کورلرکی واعیه سز و تبصره سز اولور اوزره طور مزلر بلکه انلره کوش
 هوشله و نظر اعتبارله استماع اید و بقرلر (وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا
 ذُرِّيًّا طَيِّبًا) دخی ندر شول کیمسه لودر که دیرلری خداوندیغز قادیلرین کوزلرین روشتلکی مطیع
 اولاد بزره بغشله (وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا) و پرهیزکار اولانلره امور دینیه ده بزلری
 مقتدا قبل (أُولَئِكَ) اولکر و هکله صفات مزبوره ایلده متعلی اولمشلردر (يُحْزِنُكَ
 جَنَّاتُ بَلَدٍ مَّكَانًا لَّكَ وَلَهُ سَازِوَرِیلُور (بِمَا صَبَرُوا) ایتد کلری صبره مقابله سندن (وَيُلْقَوْنَ
 فِيهَا نَيْلًا وَسَلَامًا) و آنک ایچنده نجات و سلامتله دعا یبولمش قبلور یعنی هشته کورنده
 ملائکه کرام حیا که الله و السلام علیکم کبی الفاظله کد ولره دعا ایدرلر (خَالِدِينَ فِيهَا بِهَيْسَتْ
 ایچنده هیشه اقامت ایدرلر (حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا) غایتله کوزل قارگاه و طوره جوق
 بر در هشت جا و دان (قُلْ مَا يَعْبُودُكُمْ رَبِّي) سوبله با عجز پروردگار منزه ای اهل مکه نه بیار
 لولا دعا و کمر (کعبه دکر اولر سه) (فَقَدْ كَذَّبْتُمْ) پس تحقیقا کیم بن کوردیم سننه تکذیب اید و
 مخالفت ایتد بکر (فَسَوْفَ يَكُونُ لَكُمْ) بوند نصیره بلا شبهه تکذیبکزه سزاسی سزه لازم اولور

سورة الشعراء مكية و هي مائتان و سبع و عشرين
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسم) معالده کنوریکه حضرت قتاده بیوردی حروف مقفله قرانک دلریدر و بوسبیل
 اغلبه کوردن سن بو حروف قد نصیره قران مجید کذکری واقع اولور (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَءُوا
 الْكِتَابَ بِالْأَعْيُنِ) و بوسبیل

بوشوره اعجاز واضح اولان کتابک ایتلریدر چون طائفة قریش بویله معجز کتاب کد ولره کلوب
 تصدیق ایتدیلر و حضرت صلی الله علیه وسلم ایمانه کلکلی و زره غایتله حریص ایدی
 فعللری کد و بی بک مشتعل و کشت ایتد حق جل و علا جیبینک کد کلنه تسلیه و بر مک ایچون
 بوایتی منزل اید و بیورد (لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسًا) ساد سکند و نفسکی اولدیرن سن یعنی نفسک اوزره
 شفقنایت غم و غصنه ایلده انی اولدیرمه (أَلَا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ) جماعت قریش اهل ایمان اولدیرلر
 اِنْ كُنَّا نَزَّلْنَا عَلَیْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً) ایسترسن کدکن اوزر لرینه بر نشان ایتدیرن یعنی بریلای
 آسمانی اوزر لرینه مسلط ایدرلر که ایمانه کنوریکه اوزره کد ولرین جبرایله (فَقُلْتُ عَنِائِمُ
 لَهَا ضَعْفَيْنِ) پس کد نلری کا مطیع و منقاد اولور (وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ) دخی
 کد ولره ایزد و الحان لدن ایسی محدث اصلا بر پند کلر (إِنَّمَا نُوَاعِدُهُمْ أَفْعَاءً) الا که کد ولر
 اندن یوز جو بر مشلر اید (فَقَدْ كَذَّبُوا) پس بلا شبهه کیم قرانی تکذیب ایتدیلر (فَسَيَأْتِيهِمْ
 آيَاتُنَا مَكَانَتَيْنِ) تکذیلرند نصیره علی التحقیق کد ولره کلور اول شیدک اخباریکه آنکله
 استهزا ایدرلر دیکیم اوحی ایدک یا باطل دخی قدرتن تعظیم اید و ب تصدیق اولغنه لائق ایدک
 یا تکذیب و لنوب شانی استخفاف اولغنه سز ایدی (أُولَئِكَ يَرْجَوْنَ الْآبَاءَ) یا ایتد کلری
 استهزا یا بشلیوب یه بقدر میکه محض قدرتله (لَا يَنْبَغِيهَا نَبِيٌّ) اسیا ایچنده بتردک
 مِنْ كُلِّ رَوْحٍ کبریه) هر بر جوق فاعلو اوت حنفندلر (إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ) تحقیقا کیم اول کونا
 کون لصناتی بردن انبات ایتدیرا اولود لالت و ارتک و زره که آنی انبات ایدن پروردگار بر اولور
 و حکمت صاحبیلد (وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ) و خدا نك علم قدیمده جوقلری ایمان کوریمیلر
 دکل ایدک پس آنک ایچون بو کونا یات عظام کد ولره منفعت ایتمز (وَإِنْ رَبُّكَ لَهْوَ الْعَزِيزِ) و بی شبهه
 پروردگار کد و در هر کیمشه غالب پس کفار اوزره بلا ایتدیرمه که قادر در (الزَّحِيمِ) جوق
 محتالودر که کفار بود کلو مهلت و یردی (وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى) دخی مذکور قبل اول وقتیکه
 خداوندک حضرت موسی ایچورد (إِنِ انْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ) ستمکار اولان گروهه و اذکیت
 قَوْمٌ مُّزْنُونَ) مصرح آنک کروهنه (أَلَا يَتَّقُونَ) یا ایتد کلری فباشدن پرهیز ایتدیرلر یعنی
 کرکدر که انلردن فراغت اید و ارباب تقوی اوللر (فَالرَّيبُ إِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ) حضرت
 موسی دیک یا الهی تحقیقا بن فورم که بنی تصدیق ایتدیرلر (وَيُصْهِقُ صَدْرُكَ) و سبیم طار اولور
 تکذیبک انفعالندن (وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي) و دیم آجاز که صیقلق سببیله ایچنده اولان

عقد از دیار بولوا (فانسیل الی فرعون) پس حضرت جبریل مروی و کوفه روانی بوایشند بنده شوی
 قبل (وکنتم عن ذنب) دخی فله و زرمه کناه دعوالری وار و اندن مراد قتل فطیل و امارت
 زعمه کوره آتی کناه شمیایندی و الا فی الحقیقه اول کناه دکلر (فأخاف أن یقتلونی) پس
 خود فرم کیم قوم فرعون کند و لره رسالتی تبلیغ ابدن اول بنی اولدوره لرسلانک کرک کیم بوسوزلر
 حضرت مؤسسان تعلل طریقیله صادر اولد بلکه عذرین تمهید ایتک ایچون و امثال امریار
 طلب ایتک ایچون (قال کلا) حق جل و علی حضرت موسی برادرکی حضرت هرون قوسلد قد نصکره
 دیک ایتک کاندن و ایزج و انکرشردن قورقه (فأذهبنا یا یاسا) پس سن قوردا شکله معجز لر
 کیدر (ایامکم مشیمون) علی التحقیق بر سرکه دیکیمیدر (فایا فرعون) کیم عونه وارک
 (رسول رب العالمین) پس سوبلک بی شبهه کیم بزرگ العالمینک کوند لرشلریون
 بونکه که (ان ارسل معنا بنی اسرائیل) یعقوب و اساف لرین برمله کوند ربعله کیدر و ب فرعون
 مامور اولد قاری شتی تبلیغ ایتدی (قال انزلناک فینا و لیک) فرعون دیدی ای موسی بر سر
 طفل ایکن ارا مرده بسلدی (وکنیت فیما من عمرک سبین) و منکر لریمزه باشندن سیلر طور دیک
 و فعلت فعلتک و ایشلد کور ایشلدک (انک فعلت) شول ایشی که ایشلدک یعنی خواصندن اولان
 فطیل اولدردک (وانت من الکافرین) و سن فعتی ایتکار ابدن لرین سن (قال فعلها اذا) حضرت
 موسی دیک اول ایشی ایشلدیم اول وقت (وانما من الضالین) کومال بوکه بن غافلردن ایدم (فهرث
 وینک) صکره سزدن قایدیم (لما یخفکم) فجن سزدن قور قدم (فوهب لی ربی تمک) پس پروردگار
 بکاعلم و فهم بغشلدک (وجعلنی من المرسلین) و بنی بیغیرلردن قیلدی (وعلک نعمة) اولد رتبه بر
 نعمتدر (ثم یأمن) که آقا و زرمه ظاهره منت قبلد (ان عبثت بنی اسرائیل) که فی الحقیقه
 اولد رتبه به اولاد یعقوبی بند قیلغکدر یعنی سن بنی اسرائیل پیش قیلو او غول لرین اولد رمله
 بنی و الله مدد یایه صالوب سکا دوشد مک سن بنی تریبه ایتدک و بوسبیلله اولان تریبه حقیقت
 نعمت دکلر چون فرعون بی عون کوردیکه حضرت موسی سوزینه اعتماد ایتور اسلوب کلامی تغییر
 ایدک حضرت موسی ایتدی دعوی که بن رب العالمینک دسولی به معارضه به باشلدننه که حق
 جل و علا بورد (قال فرعون و ما رب العالمین) حاکم مصر دیک دخی عالمینک پروردگار دند ریعو
 حقیقت و ما هتقی نه اصل شیدر (قال ربنا السموات و الارض و ما بینهما) چون خدا نک حقیقتو
 صفاتندن اوزکه بر شیلله تعریف اولماز حضرت موسی خدا نک اظهر اولان صفاتیه اکاجو ویرو

بدت ربنا العالمین کور کار ویرک و اولونک اولان اشیانک پروردگار ایدر (ان کنتم مؤمنین) اگر سز اشیای
 تحقیق ایدیم بر جماعت ایدیکر (قال لمن حوله) فرعون شق اطرافند حاضر اولانلره دیکر (لا تستمعون
 بونک جوابک ایشقر میسرین کند و مسندن خلا نک حقیقتن سوال ایدر کند و سی صفاتندن بکاخبر
 ویرد (قال ربکم و رب ابائکم الی و لکن) حضرت موسی دیکر ایشقر میسرین و لکن پروردگار ایدر
 قال ان رسوکم الذی ارسل الیکم یخون فرعون خیت دیکر علی التحقیق سز مرسل اولان
 رسولکر پر دیوانه درین کند و مسندن بر شتی سوال ایدم اوبکا بر شتیقه نشنه دن جواب ویرر
 قال رب المشرق و المغرب و ما بینهما حضرت موسی دیکر عالمینک پروردگار دخی مشرق و مغربک
 وار لرنده اولان اشیانک پروردگار ایدر (ان کنتم تعقلون) اگر سز تعقل ایدر کر یعنی سز لر
 برداش و اریسه بیلور سز کیم بونک ما فو قنده جواب اولماز (قال لمن اتخذت الها غیری) فرعون
 مناظره دن منقطع اولد قد نصکره نهیدید با شلیوب دیکر قسم اولسونکه ای موسی اگر سز
 اوزکه بر معبود ایدر سز (لا جمعلتک من المخجبین) البته سنی زندان لیرک زمره سنک
 قیلارم (قال و لو حیثک یسئ مبین) حضرت موسی کا دیکر بوایش ایشلر مبین اگر بن سکا
 باشکا دانسته ایله کلورم (قال فایبیر ان کنت من الصادقین) فرعون دیکر پس ای کوراکر
 سن کرچک سوبلیا نلردن ایدک (قال فی عصاة) پس حضرت موسی دکنی صالد (فایا ای نبی ان
 مبین) همان اول محل دکنی بر اشکار ایلان اولد (و نزع یدک فاذا هی بیضاء) و النی قولنغی التندر
 چیقر دی پس اولدم بلا فاصله مبارک الی ایشغلی بیاض اولد (لیسنا ظلمین) نکاه ایدن لره
 مرویدر که فجن حضرت موسی دکنی صالوب براز دها اولدی فرعون کند ویر دیکر بوندن
 غیری بر معجزه سکا واری حضرت موسی کا النی کوستردی فرعون ایتدی بوند بر نشنه بوقلد
 پس النی قولنغی الشنه قویوب چیقر قلدی بر شعاعی وارکی کوز لر خیره ایدو افتابک شعله
 کبی اطراف قیلد (قال للاد و حوله) فرعون اطرافند اولان اشرافه دیکر (ان هذا الساجر
 عظیم) تحقیقا که بوکشی برد اناجاد و در (ربک ان یمحکم من ارضکم یسخر) ایستر که جاد و کل
 زمینکردن سز چیقر قلد (فاذا فاعزون) پس بوایشد نه فرمان ایدر سن (قالوا ارجعه
 دیدیلر ایشک ناخیرایت (واخاه) و قورداشک ایشک دخی و ابعث فی الدائن خاشعین
 و مملکتده دوشن قصبه لره بیغیرلر کوند (یا ثوک یکل سحار عظیم) فن سحره هراستار
 جاد و بی سکا کورسونلر که حضرت موسی ایلله فن سحره معارضه ایدر (فجمع السحرة لیهیات

یوم مغلوب پس جادو طائفه سی بر سینه کونک و قیون جمع اولند یار و او یوم الزینه نک
 فوشلق و قیدر (و فیک للناس هل انتم نجتهون) دخی خائنه دیندی سز جمع اولور میسر
 یعنی البته کلوب بیغناک (لعلنا ننج السحرة) شاید بزجاد و له او برز (ان کاتوا هم الغالبین
 اگر انلر کند و لرموسی اوزره غلبه ایدنلر ایدک (فما جاء السحرة) پس اولوقتکه بیغلوب حاضر
 اولدی لیر (فالوا لفرعون ان کنا لاجرا) اقلیم مصرک حاکمه دیدیلر علی التحقیق بز بر لیرت
 و ارمی (ان کنا نحن الغالبین) اگر بز کند و مغلبه ایدنلر ایدک (قال نعم) فرعون دیدی
 بل بر لیرت وار (وانکم اذک لکن القربین) و بی شبهه کیم سز بنم قمتک مقر بزر مر سندن اولور
 قال لهم موسی حضرت موسی انلره دیک دید کلرند نصکره که یاسن صالمی اول یار صالی
 اوله (القولوا انتم مفلحون) صالک شول مننه که سزانی صالی بیلر سز (قالوا احبنا لهم
 و عصبتهم) در عقب منعتله ایدنلر اوله حق ایلرک صال دیلر (وقالوا یعزیز فرعون) و دیدیلر
 فرعونک قوت و غلبه سنه قسم کیم (انا لنعن الغالبین) بز کند و موسی و هرون اوزره
 غلبه ایدنلر (قالی موسی عصاه) انلر صال دقد نصکره حضرت موسی دکنک صالوب بر عظیم
 اژدها اولدی (فاذا حی تلقف ما یا فیکون) پس مهور دکنک سحر تو ویر اید کلری استیای
 بودر اولک (قالی السحرة ساجدین) سحر بومحیر دی کورد کلرند نصکره بوز لری اوزره دو شمشیر
 قیلند یلر سجود ایتیلر ایکن (قالوا امنا برب العالمین) او حاله که دید یلر خلوقانک
 پروردگارینه تصدیق کوردک (رب موسی وهرون) بواکی جلیل القدر پیغمبر لک پروردگار
 بوجه ماقبلندن ابدال اولتک توضیح ایچون و فرعونک ربوبیتک توهک دفع ایتک ایچون
 و اشعار ایتک ایچون کیم ایمانلرینه باعث اولان شی حضرت موسی و هرونک الیری اوزره جاد
 اولان معجزه در پس فرعون سحر نک ایمانندن کاه اولیق کتد ولرین ایستک (قال انتم له
 قبل ان اذن لکم) انلره دیدی حضرت موسی تصدیق کتور دیکرین سز اذن ویر مدن
 اول (ایه لکیر که الذی عملکم السحرة) بی شبهه کیم اوسره جاد و لکی او کتدن بیو کتور
 قلتمو نعلون) پس بلا شبهه کیم ایشلدیکر ایشک عقوبتی بیلک سز بعد اول عقوبتی بیا
 ابتد نه که حق تعالی یورد (لا قطعن ایدیکم و ارجلکم من خلاف) البته الیر بکری و ایا قور
 خلافتن کسرم یعنی بر طر فکزدن برال و بر طر فکزدن بر ایا ق کسرم (ولا ضربکم اجمعین)
 و علی کل حال قواضارم (قالوا لا ضربکم) یلر بیزه بو خصوصه اوزر بیزه بر ضرر یوقدر (انا الی

ربنا متعبون) زیرا علی التحقیق بز پروردگاریند و بخیلر (انا قطع ان یعفر لنا ربنا خطانا انما
 بی شبهه که بز طع ایدر کیم پروردگارین کما هلی بزی بزم ایچون یار لغه یه (ان کنا اول المؤمنین
 اول سبیله که بی شبهه بز اول ایمان کلا نلر دن ایدلر بوجلسه حاضر اولانلر دن کتور دیکریم
 اولوقت بوا عزتک صاع الکربن وصول یا قلرین کتور کند ولرین اصد یلر جناب رب العزت بهشت
 جاودانده اولان مقاملرین کند ولر کتور ستردی بعد حضرت موسی فرعون و قومنی دعوت ایتک
 ایچون ارالنده بر قاج سنه مکت ایتدی اصلا بر لری ایمان کتد صکره بوفهانی حق تعالی کند
 ایلدی نه که بی ایتدی (واوحینا الی موسی) دخی حضرت موسی فرشته ایلده خبر صال دقکه
 ان سیر یجادیم قولرین کجه کتور (انکم متبعون) زیرا علی التحقیق سز منبع قبلور سز یعنی سز فرعون
 و لشکری ارد کره و دوشوب سز بر محله یتشیر لکه سز در یانک او بر طرفنه عبور اید و انلر
 بر و طر فند بولنور لیر بعد ایز لیر کز اوزره در یانک ایچند قولری بولند قلرند در یا اوستلرینه
 برابر قیلنوب صوده بو غلور لیر (فا رسل فرعون فی الدائن حاشین) پس اولوقتکه بنی اسرائیل
 کیمسی معلوم اولک فرعون بنی عون شهر لره لشکری جمع ایتک ایچون بخیلر کوند رو دیک (ان
 هؤلاء کثیر ذمه قلیلون) تحقیقا که بولنر یعنی بنی اسرائیل بر آزر و هدر لیر و انهم لنا لغائظون
 دخی علی التحقیق انلر بزه آج و بر بخیلر در (وانا یجمع حاذرون) و بی شبهه کیم بز قور یاب سلاخ
 و جنک احوالندن عبور دار (فالخرجناهم) پس انلری چیقرند ی یعنی کو کلرند مجنک داعیه
 صالوب کند ولرین چیقرند (من جنات) با غلور دن (وعیون) و کار لردن و کتور و کتور
 و مقام کیمی و کوزل منزل لردن (کذلک) ایشل انک کیدر (واورثناها بنی اسرائیل) و بومرور
 اولان اسبابی بنی اسرائیل میراث قیلد (فانبعوهم) پس فرعون و انبای بنی اسرائیل اردینه
 دوشدیلر (مشیقین) کونشک حقیق و قنه داخل اولد قلرند (فما تراء الجعان صکره اول
 محل که ایکی گروه بری بر کتور (قال انتخاب موسی انما لدر کون) حضرت موسی انک بارانی دیدیلر
 علی التحقیق بز سلق اولنور (قال کلا) حضرت موسی دیک هر کز سز بشتلر بر احق تعالی سز
 خلاصی وعدا نیشدر (ان معی ربی) بی شبهه که پروردگارم بنعله در (سیدین) علی التحقیق
 طریق نجانی بکا کتور سز (فاوحینا الی موسی) پس حضرت موسی فرشته ایلده خبر صال دقکه
 ان ضرب بعضاکم البخر کتککه در یابی و در (فانلق) پس حضرت موسی دکنکله در یابی و در
 ون ایکی بول ایچند آجلد (فکان کل فریق کالظور العظیم) هر بر یلان یاره بر اولو طاع کبی

کمی اولدی بعد اول باره لار اسنده پند اولان بولره بنی اسرائیل کبر (وَأَزَلْنَا لَهُ الْآخِرِينَ) وانه
 او برکوهی یقین قیلدی یعنی فرعون و جماعتک در بایه یقین قیلوبنیا اسرائیلک از لری اوزده نخل
 اولدی (وَأَنْجَيْنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ) دخی حضرت موسای و کندی وسیله اولان کورقور
 (وَأَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ) صکره کبر و فادانری موده بوغدی (إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً) تحقیقا که حضرت موسای
 و جماعتی کورتر مخرده و فرعون و اتباعی اهلک ایتکند بر اولو علامت وار (وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
 مُؤْمِنِينَ) و فرعونیلرک جوئی اهل ایمان دکل ایدیلر (وَأَنَّ رَبَّكَ لَهُو الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ) و بی شبهه کیم
 پروردگارک کند و در هر کیمه اوزده غالب قولرله غایتله اسر کرکه عقوبتیلرین یغیل ایتیر (وَأَنَّكَ
 عَلِيمٌ بِنَا إِبْرَاهِيمَ) دخی عربک مشرک لری اوزده حضرت ابراهیم خبرین اوقی که اکا انسابا ایتکل
 افتخار ایدر (أَدْعَاكَ لِأَيِّكُمْ وَتَقَوْمِهِ مَا تَبْتَغُونَ) فن پدینه و جماعتنه سو بیک فنی فتنه عباد
 ایدر سن (قَالُوا تَبْتَغُوا ضَمًّا) دبدیلر یلره عباد ایدر (فَنُظِّلْ لَهُمَا عِلْمَيْنِ) پس ایلرک عبادتی
 اوزده همیشه مجاور لری اولور (قَالَ هَلْ تَسْمَعُونَ) حضرت ابراهیم آنلره ددی اوقومنگر
 ایشدر لری فن کند ولرین اوقور سن (أَوْ تَفْقَهُونَ) یا خود سنر جلیف نفع ایدر لری کند ولره عبادت
 ایتد بکرده (وَيَصْهَرُونَ) یا خود سنر ضرر ایصال ایدر لری عبادتیلرین ترک ایتد بکرده (قَالَ الْوَيْلُ
 وَجَدْنَا أَبَادًا جَوَابًا) ویرد دبدیلر بودید کلرین رسیوخ کدر بیک ایدر لری کورده (كَذَلِكَ يَفْعَلُكَ
 أَنْتَ كَمَا يَفْعَلُ لِرَبِّكَ عِبَادَتِي) اوزده پدیر لری مزی مقیم بولدی بز دخی آنلره تقلید ایدر ایدر
 قَالَ أَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ حضرت ابراهیم دیک سز کورده سیدلر کزی سول
 فتنه کیم سنر و کجش اولان پدیر لری بکر آنلره برستش ایدر کز (فَأَنْتُمْ عَلَى قُلُبِ) کبی شبهه ایلر بکا
 دشمندیلر (إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ) لیکن بنم دو ستم کاشانک پروردگار ایدر (الَّذِي خَلَقَ) سول پروردگار
 بنی برانلی (فَهُوَ يَهْدِي) که او بکا طوغر و بول کوسنر (وَالَّذِي هُوَ يُطِيعُ وَيُسْقِي) و سول پروردگار
 کند و سی بکا بیک سیدر و صول بکر ددر (وَأَرَأَيْتُمْ هُمْ يُسْقِينَ) دخی فن خسته اولور
 کند و سی بکا شفا ویر (وَالَّذِي يُسْقِي هَمْ يَجْعَلُ) و سول قادر بخار که بنی اولدر دکل نصکر بنی
 زنده قیلدر (وَالَّذِي أَمْلَأَ أَنْ يُغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ) و سول کفر غفار که رحمته امیل طورم
 که روز جزاه بنم کاهی بار لعه یه (رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا) یا الهی علم و عله بکا قال باغشله (وَالْحَقِيقُ
 بِالْعَمَلِ) و دینه کامل اولرک زمره سنه بنی فتنه (وَأَجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ
 دخی بکا بر درست دل قبل مکره کلانلره یعنی بند نصکر کلان خلقک ارا سنده بکا بخشی

صفت و صدا و کوزل مدح و شاقیل بود عای جناب رب العزت حضرت ابراهیم قیلدی که هیچ
 بو قدر الا که کند و بی سونوب مدح و شانس ایدر (وَأَجْعَلْ مِنْ قَوْمِي النَّجْمَ) دخی بنی
 بهشت بر نعلک وار نلر نلن قیل (وَأَغْفِرْ لِي) و پدیر به مغفرت ایتکه ایمان کورمکه کلد
 موفق قیل سن و اکا هکذا احسن اید سن (إِنَّ مَكَانَ مِنَ الصَّالِينَ) که تحقیقا کیم و طریق حق
 ایدر نلر ایدر (وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ) دخی بنی رسوای قیلله او کوند که بعث اولور
 يَوْمَ لَا يُفَعُّ مَالٌ وَلَا بَنُونَ) او کوند که نه مال برادر نه او غلر (إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ
 مکر شول کیمکه تکرینک حضور عن تنه کفر و معصیتدن قور نلش بر کول ایلله کلد
 وَأَزَلَّ أَتَى الْجَنَّةَ الْكُفَّيْنِ) دخی بهشت جاودان ارباب تقوی همچون یقین قیلند بر مرتبه ده که
 محشر دن منازل لرین کورده افتخار ایدر که اندک جمع اولور (وَيُزَيِّنُ الْحَبِيبُ الْغَاوِينَ) دخی
 دوزخ کراهلر همچون ظاهر قیلند تاکه مکا نلرک کوروب اندوه و حسرت حکسولر (وَقِيلَ
 لَهُمْ) و کند ولره دنیلدی یعنی فرشته لرخد آنک فرما نیله کند ولره دیرلر (إِنَّ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ) فانی اول شق که تکرینک عبادتدن و از کجوب آتی طهر دکر اهل نصرو کیم سز
 عذاب دفع ایتد سز یاردم ایدر لری (أَوْ يَنْصُرُونَ) یا کند و نفسلر نلن عذابی فالدر مقلد یاردم
 ایدر لری (فَكَيْفَ يُؤْفِقُهُمُ وَالْمُتَّوَنَ) پس جهنم ایچنده اصنام و کفار یوز لری اوزده قیامش
 قیلندیلر (وَيُجْزَوْنَ بِلَيْسَ أَجْعَلُونَ) دخی شیطانک لشکر یقو (قَالُوا) دوزخیلر دبدیلر
 وَهُمْ فِيهَا يُخْضَمُونَ) و حالبوکه کند ولره دوزخه بر بریله خصم ایدر (ثَالِثَةً) انکالی نلر
 مبین) خدایه قسم کیم علی تحقیق بر بر اشکارا ارغونلقد ایدر (إِذْ تُسَوِّغُكُمْ رَبِّي الْعَالَمِينَ)
 اولوقتکه اش و جن و ملائکه نک پروردگار یله سزی ای نلر بر بطور دق عبادتک (وَمَا
 أَهْمَلْنَا إِلَّا الْجَنَّةَ) و بزری بر کیمه کراه قیلدک الابد عمل اولان کروه (قَالَ نَا مِنْ شَرِّهِ) پس
 بزه هیچ دیکجیلر بو قدر نه که اهل ایمانه انبیادن و ملائکه دن وار (وَلَا صِدْقِي جَمِيمٍ) دخی
 بر شفقنلود و ست بزه بو قدر زرا اول کوند دوستلر بری برینه دشمند دکر اهل تقوی
 اولانلر که آنلرک ارا رنگ دشمنک معدومد (فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) پس دنیا به
 بزه برد و نش ولسیک که اهل ایماندن اولور دق (إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً) تحقیقا کیم حضرت ابراهیم
 مذکور اولان اخبار نده بر اولو علامت وار (وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ) و قومک جوئی کند و
 ایمان کور مشرک ایدر (وَأَنَّ رَبَّكَ لَهُو الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ) و بی شبهه کیم پروردگارک کند و در نلن قلامک

تقبل وزره توانا غایتله مرحمتلو که کفاری اهلانکه ایتر تا که کند و لردن و ذریلردن بر کیمه ایمان
 کله (کذبت قوم نوح المرسلین) حضرت نوسک کروی مرسل اولان پیغمبر کذب ابتدا یلری یعنی
 حضرت نوحی کیش اولان پیغمبر لره اخبارین ویرمه قصد بقایمیلر (اذ قال لهم اخوهم نوح) فین
 فریاد لری حضرت نوح کند ولره دیک (الانفقون) بیچون تکریدن خوفاید و بتلره عباد تن
 ترک ایتر سز (انی لکم رسول امین) تحقیقا که بن سزما انکار برکوند ریش پیغمبر (فانقوا الله
 واطيعون) پس خدا نکه عقیقاندن حداید و سوزمی قبولاید (وما استلکم علیه من اجر
 دخی رسالتک تبلیغی وزره سز دن اصلا اجر طلب انیم (ان اجری الا علی رب العالمین) بنم لیریم
 بر کیمه وزره دکدر مکر مخلوقانک پروردگار وزره (فانقوا الله واطيعون) پس خدا نکه قهر نلک
 خوفاید و بکافرانبر اولک (فالوا انو من لک واتبعک الازد لوان) داید یلری سی قصد بقاید میو
 و عالیکو که بی قدر و بی مال اولانلر سکا اویدی (قال وما علی ما کانوا یفکون) حضرت نوح دیک
 دخی ایستلکاری شیشه داشتم بوقدر یعنی بنم حکم ظاهر و ستنه در که بونلر اهل ایمان عملک
 ایستلر اما حقیقتا بیکم که انی اخلاص یوزندن یا بر مقصد دنیوی ایچون ایستلر (ان حیاتکم
 الا علی ربی) باطنلرینک حسابی بر کیمه وزره دکدر مکر پروردگارم وزره که واسر لرینه
 مقلعدر (لننشرکم) اگر بیلید بکریم عالم الستز و انخفات اودر غیری کیمه دکدر
 ولیکن سز بر نادان کر و سز که بیلد بکرشی سوبلر سز چون حضرت نوح علیه السلام
 کفارک سوزندن استشمام ایستدیکه بوا ایمانکلان فقرای مجلسندن دور قیلستک سنک سوزک
 دکلوب ایمانه کلوردک کند ولره جواب ویرکند که حق تعالی بیورد (وما انا بظاریر المؤمنین
 دخی بن اهل ایمانی اصلا قو و می دکل (ان انا الانذیر مبین) زیرا بن برنسته دکلم الامکلف اوللره
 قورقو و بریحی حکامی بنایاید می برکشی پس کاجانزدکدر که دولتمدا ولان یقلشد و فقیر
 اولان کسنه بی مجلسندن دور قیللر (قالوا لئن لم ننه یا نوح) کفار داید یلری نوح اگر دایدیکه
 سوزدن و از کج سز (لنکونن من المرجمین) البته طاشله اتملشردن اولور سن (قال رب
 ان قومی کذبون) حضرت نوح بوکلامی ایستد کدن صکره دیک ای پروردگارم بنم جماعت
 بنی بلا نخی ملوتدیلر (فاقم بیني و بینهم قحلا) پس ارامه وارالرنده بر ابرو حکومت حکم ایت (وینجی
 و من معی من المؤمنین) و بنی و اهل ایماندن بنله اولانلری قورتر (فانجیاه و من معی فی الفلک
 النجیون) پس کندی و کد وسیله اولانلری آدم و حیوانانله طوی کیده بنمکاری سبیلله قورتر

لن انقوا الله) پس قورتلد قلدند نصکره قلان جماعتی صوره بوغدق (ان فی ذلک لآیه
 تحقیقا که حضرت نوحک احوالنده بر اولو نشان وار که هر کس قند معلوم و آشکارا اولشد
 و ما کان اکثرهم مؤمنین) و چونلری اهل ایمان دکل ایدیلر (وان ربک لهنوالعزیز الرحیم) و بشیم
 پروردگارک کلد و در کفارک عقوبتی وزره توانا عذایلرین ناخبر ایتد چوق مرحمتلو (کذبت
 عام المرسلین قبيله عاد پیغمبر لری قصد بقایمیلر (اذ قال لهم اخوهم هود که رسول
 امین فانقوا الله واطيعون) و ما استلکم علیه من اجر الا علی رب العالمین) نظیره سی
 شمدی سقت ایستد (انکونن یکلر مع آیه) بیچون بولرده هر یو کس برده بر علامت پیارسر
 نقبون) نلری بنا ایستد بکرده وینا اولد بکر خالده یعنی بیچون بولر وزره بنا لرایدر سز که
 انلرده او تور و بکلان کندنه مسخره لک ایدرسز (وتخذون مضلین دخی بیچون محکم کوشکلر ایدنر
 لکم تخلدون) که شاید سز همیشه دنیا ده قاله سز یعنی اولر لری و دکلو محکم قیلا سز که
 دنیا ده دائما قایمیسز (واذا نکشتم) دخی بن دکنکه یا قیلله اوررسز (بطشتم جبارین)
 اوررسز منکبر اولد بکر خالده یعنی اورمفکرده عاقبتی نامل ایدلر یا نادبی قصد ایدوب
 اوررسز سز انحق تسلط طر قبیلله اوررسز (فانقوا الله) پس خدا دن خوفاید و بوکونا افضل
 تر ایدلر (واطيعون) و سزی دعوت ایتد یک شیدک مطیع اولک ذیرا و سز انفعدر
 و انقوا الذی ملککم یا انکونن) دخی خوفایدک شول پروردگار دکنکه انواع نعمدن بیلد بکر
 شیشه سز مدد ایتدی (امکم) سز مدد ایتدی (بانعام) لوه و صغرو قیون و کچی ایلکه
 انلردن نیجه فوائد سز حاصل اولک (وینین) و اوغولر که ایستلر بکرده سز یاردم ایدر لر
 و جنات و عیون) و باغلرله و بکارلرله نیجه نفع انلردن سز پیدا اولور (انی لخاص علیکم عذاب
 یوم عظیم) بی شبهه کیم بن دنیا ده و اخرتله اوزر بکر بر اولو کونک شکیجه سندن قورقم (قالوا
 سواء علینا اوعظت ام لم تکن من الواعظین) دیدیلر اوزر مزه برابر دیند و بر مک باپند و بر لر
 اولد یغک که بز اولد بکر خالده و دوزخ (ان هذا الاخلق الاولین) بوکورد بیک شئی برنسته
 دکدر الا بکشلرک یلاقی (وما نحن ببعدهین) و بزعا داتر اوزره معذاب اوله حق دکدر
 فکذبوه فاهلکناهم) پس حضرت هودک بلا نخی طه ندیلر در عقب تکذیب ایتد کلرندن و تری
 کند ولرین برشد تلویسل ایلله نابود قیلدی (ان فی ذلک لآیه و ما کان اکثرهم مؤمنین
 وان ربک لهنوالعزیز الرحیم) کذبت مود المرسلین: اذ قال لهم اخوهم صالح الانفقون

حضرت شعیب مدی پروردگار ایستاد بکراشیای هر کس دانازد پس ای کز کوزه سزه
مکوات ایدن (مکذوبه) بو گفتگو و نصیحه حضرت شعیبی تکذیب ایدن بلر (فأخذهم غلاب
یوم الظلقة) در عقب کولکه کونک اشکجه سو کند ولین الدی میدر که حق تعالی طائفه
مربوده اوزره حراری مسلط قیلدی — بر مرتبه ده که مولوی قینار قالدی بعد
بر بونت پیدا اولدی شدت حرارتدن قولری آتته جمع اولد یله همان اوزر لینه اندن بر آتش
یاغوب جمله لیر باندرد (ایه کان غلاب یوم عظیم) بی شبهه کیم اول غلاب اولو کونک اشکجه سیک
ای فی ذلک لایة وما کان اکثرهم مؤمنین وإن ربک کثیر الرحیم) بو کلام طریق اختصار
اوزره مذکور اولان یدی فضه نک اخیرید که حق سبحانه و تعالی نلری پیغمبرک طبعه تسلیم
وبرمک ایچون و تکذیب ایدنلره تهدید ایتک ایچون ذکر ایتدی بعد اول قصصک حقیقتک
تقریر و قرآنک اعجازینه و محمد صلی الله علیه وسلم نبوته تنبیه ایدن بیوردی (وآیه کتبت لرب
رب العالمین) دخی تحقیق کیم قرآن عالم لره پروردگار ایدن ایشد (نزل به الروح الامین
على قلبک) حضرت جبریل انکه کوکک اوزره ایدن (لیکون من المذکرین) تا که خلق خدا
عذابندن قورقور و بر نلردن اوله سن (یلسان عربی مبین) معناسی واضح بر عربی دلیل ایل
و آیه لای زبر الاولین) و بی شبهه کیم قرآن عظیم الشانک ذکر کیم بکمال کبند مشیدر
اولم یکن لهم آیه) دخی محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم حضرت نلرینک صحت نبوتی اوزره
مشکله بر اولو علا کیم بوکه (ان بعله علیما و نبی اشراق) ای یعقوب او شاق لریک
عماسی بیلر (ولو زلناه علی بعض الانجین) و اگر قرآنی عربدن اوزره بر کیمسه اوزره
ایندر و ب (فقرأه علیهم) در عقب اهل مکه اوزره ای و قسبک (ما کانوا یؤمنون) اسکا
نصید بق ایدیلر اولاز لردی شدت عناد و تکبر لوندن (کذلک سلکنا فی قلوب الخیرین
بویجه کفر و عناد کهنکار لک کوکلر نده کبورند (لا یؤمنون حتی یروا العذاب الا لیم
اکا ایمان کور حذر لردر دلو اشکجه بی کور میجه (فبآیتهم یقنه) پس نیاده و آخرتد عذاب
انلره ناکما کلور (وهم لا یسعون) و کند ولر انک کلسدن بیخبر ددر (فیقولواهل نحن
منظرون) مکره مختصر و تاسف طریقه دیر لر ز مهمل اولور میوز (افیعنا ابنا یستجیلون
بوکونا حشر و تاسف کند ولردن عمارد اولد قد نصکره بیچون عذابک کلسن عجله
ایله طلب ایدر لر (أفرأیت ان متعناهم سبکین) پس بکا خبر و بر اکر اهل شرک یلر بخوردن

ایند (نزعنا ما کانوا یؤمنون) مکره و عذابند قلدی سو کند ولره کلور (ما اغنی عنهم ما کانوا یجمعون
بخوردن اوللری قنق نسک کند ولردن دفع ایتدی یعنی املا انلردن بر زارد دفع ایتدی (وما اهلکنا من
قرین) دخی بر کوی خلقک معدوم قیلدی (الا لهما منذرون) الا انلره قورقور و بر جیلر وار (ذکر ی
هند و برمک ایچون (وما کانوا یلمین) و بر ستم ایدیلر کل ایدک که انلر ایتدن ول بر جماعتی اهل انک
ایدر ز موقع نام کابده مذکور در که قریش دیر لردی محمد سولیکه سوزرت العالمین منزل دکلر سبیل
ای کا تعلیم ایدر حق جل و علا انلرک سوزین نفا ایدن بیورد (وما ازلت به الشیاطین) دخی یولر قرآنله ایتد
وما یبغی لهم) و انکه ایتک انلره لا نوق و صحیح دکلر (وما یستطیعون) و اکا قد نلری یوقدر (افش
عن الشیخ لکنز و لوک) زیر اعلی تحقیق شیاطین مقوله ملا که نک کلامک ایشد ز دور اولش لرد اول
سبب که ذالری ارسند و ملا که نک ذاق ارسند مبانه کلیه وار (فلا تدع مع انذیه ایها النعر
پس خدا ایلر بر اخر معبودا و قه (مکون من المذکرین) که اشکجه اولش لردن
اولور سن بو کلام حضرتک از دیار اخلاصنه نهیجه و سائر مکلف اولانلره لطفد اولد
عشیرتک الا قرین) دخی فیلکدن سکا بقدره اولانلری خدا نک عذابندن قورقور در وید
تجن بوایت نازل اولدی سرور کائنات صفا طاعنه جیفو انلری بر بوی چاغری قولری قند
حاضر اولجه کند ولره دو فوب دیک ای بنم عشیرت بر سنره دیر سم که بو طاعنک انکند
اتیلر وارینی بنا نور مید کر دید یلر بی پس سولیکه علی تحقیق بیک کیم بن سخی خبردار ایدر کم
بوسا کرا اوزره قالور سکر پرسش تلوعا به صاشر سنر بو کلام حکمت آمیز قول اولرینه دکنه
بهره سز متفرقا ولوب کیند یلر و تخفیف جبارک) دخی قادیکی ایحق قیل یعنی حقوق تواضع
ایت (ان اتبعک من المؤمنین) اهل ایمان دن سکا او باندلره (فان عصوک فقل ان بری منی
تعلون) پس سکا عصیا ایدر لرسه سولیه علی تحقیق بن ایدیکر ایشد بیزم (ونوکل علی
الغزیر الرحیم) دخی اعدانک قهری اوزره توانا اولان دوستلرین رحمت ایدن خدای جللا
اوزره اعتماد ایت که اوسنی دشمنلرک شریدن حفظ ایدر (الذی بریک حین تقوم) شول
خدا که سنر نهیجه ما القد یغک محل کورر (و تقبک فی الساجدین) دخی سبجود ایدنلرک لعلو الز
کور و کوز نده نرد کی کورر مرید و کیم قن قیا مللک و نهیجه شیخ اولدی حضرت صلی الله
علیه وسلم صحابه کرنیک کیفیت عبادت لک کورمک ایچون خانه لوبه نرد ایدن قرآنلردن
ایشد بکی غلغله سبیل اولورین زینور خانه لوبه مانند بولدی (ایه هو الشیخ العظیم)

تحقیق اکیم خدا ی عز وجل کند و در سوزی بخشش بشید و ازین شیئی اوبیلز
 بوندن اسبق حق جل و علا بیان ایند یکم شیاطین قسمی قرآنله محمد اوزره انملری جائز
 و صحیح دکلدر بوندن بیان ایند یکم کهک اوزره شیاطین اینار لر پس بیورد (هل ینتکم علی من
 نزل الشیاطین) سنی خبر دارید که فنی کسنه اوزره دیور اینار (نزل علی کل فانی
 انیم) هر چوق بلا بنی کنه کار کیمسه اوزره اینار لر (یلقون السمع) اول بلا بنی کنه کار لر
 دیور این سوزینه قولاق طونوب نیجه یلانلر انلردن تلقی ایدوب کند ولردنیجه یلانلر اکا
 علا و ایدوب خلقه دیور لر (واکثرهم کاذبون) و شیاطینک چوقی بلا بنی لر در اول شیده که
 دوستانرینه القا ایدر لر زرا شقا و ترندن سوزی ملائکه دن ایستد کلری کی القا ایتز لر
 چون کنه کار حضرت صلی الله علیه و سلمی شاعر که نسبت ایدر لر حق سبحا و تعالی بوضعی
 سرور کائناتدن فی ایدوب بیورد (والشعراء ینبئهم الغاؤون) دخی شاعر اولانلر از غولر انلر
 تابع اولور و حضرت محمد المصطفی انبای اوله دکلدر (اکثر انتم فی کل فانی یمنون) بفرمیسین
 بلا شبهه شعرا قسمی فنون کلامدن هر و ایدوب سرکردان کز لر زیر اکثر مقدم مالری خیالیله
 و اغلب سوزلری هزل و مطایبه و نامستحق استخاضه مدح بلیغ و ارباب غرضه هجو فحیدر
 و بونک کی اشیا در (وانتم یقولون ما لا یفعلون) دخی بفرمیسین کیم علی تحقیق انلر ایستد
 سنه سوبلر لر (الا الذین امنوا) استناد شعرا دن یعقوب شعرا از غولر تابع اولور و بقی تابع اولماز
 شول شعرا یکه ایمانه کدیلر (وکلوا الضالجات) و کوزل عللری بشل دیلر (و ذکر الله کثیرا) و اشعار لرنه
 تکرر چوق کدیلر (وانصروا من قبل ما ظلموا) و مشرک لره چوندن ستم کورمش قیلند قلرند نصکره
 انلری هجو انیکله انتقام الدیلر و ایدر که حضرت صلی الله علیه و سلم حضرت حساسوبلری قل و روح
 القدس معک یعقوب کفاری هجوات و حضرت جبریل سنکله در و کعب بن مالکله دیدی کفاری هجوات کیم
 روح قبضه نصر فنده اولان خدا حقیقون کفاره سنک هجو انیکلر اوزر لرینه اوقک دو شمسند
 زیاده شدتلودر (وسیعالم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون) دخی یقین زمانده ستم ایدنلر
 بیلور کیم فنی دوش و نزلر بوندن مراد بوکه کفارک دوشک برلری دوزخدر و الله اعلم و احکم

سورة النمل مکیه ثلاث و تسعون ایه
 بسم الله الرحمن الرحیم
 طش تلك الايات القرآن بسورة قرآن عظیم الشانک ایتلر ایدر (و کتاب مبین) دخی احکامی

اشکارا ایدن کاهدر (هدی و نبی المؤمنین) بو کتاب اهل ایمانه بول کوسه تریجی و مرده و برمیخیزد
 الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکوة) شول اهل ایمانکه نمازی کما ینبغی دایدوب اوزر لرینه
 فرض اولان مال زکوی و برلر (و هم بالآخره هم یوفون) و انلر آخرتک اولسنه کدولر اینا نور لر
 اینا الذین لا یؤمنون بالآخره) تحقیقا شول کیمسه لکه ساری عقبانک وجودینه تفهید کورم لر
 زینا کما انما انتم) انلره ایشلر کما راسته قیلدق (فهم یظنون) پس کدولر بادیه مهلا لسنه
 سرکردان کز لر (اولیک الذین لهم شوه العذاب) اولکروه شول کیمسه در که کدولر
 اشکنجه نک بمانی اولور (و هم فی الآخره هم الاخسرون) و انلر ابرجهانده کدولر در اوتوزنلر
 و انک للقی القرآن من لدن حکیم علیم) دخی تحقیق اکیم سن قرآن عظیم الشانی و بریلوسن
 بر معتدل ایشلر جمیع اموره دناخلانک فتدک (اذ قال موسی لاهله) یاده کتورا ولوقتی که
 حضرت موسی اهله دیک (ای انست نار) تحقیقا این براتش کوردم (سنا یتکم منها بخبر
 یقینک سنه انلدر بر خبر کوردم) (اولیکم یشهاب فیس) یا خود سنه بریاند ریش شعله
 کوردم (لعلکم تصطلون) ناکه سز انکله فیزنه سن (فلما جاءها) پس اول وقتکه حضرت
 موسی آتیه کدی (نودی آن ثور که من فی النار و من حولها) چیر لک کیم آتشد اولان
 شی و چوره سنه اولان سنه مبارک اولدی (وسبحان الله رب العالمین) و جمیع کائنات
 ایجاد ایدن تکرر تعالی بی تشبیهلر منزله قیل (یا موسی انی انا الله العزیز الحکیم) ای و تحقیقا
 شان بودر که بنم هر کیمسه اوزره غلبه ایدن اشیا بی محله کما ینبغی وضع ایدن ایزد ذوالجلال
 و الق عصا کیم) دخی دکنککی مال (فلما راها هنتم) پس اول وقتکه آن حرکت ایدر کور دی
 گاهها جان) کوب که اولدکن بر یونکل نیز حرکتلور ایلاندر (ولما مذبرا) اکسه و بر مشرکین
 د و نوب کندی (ولما یعقوب کور قودن کیر وید و نمیدی) (یا موسی لا تخف) ای موسی قورقه
 ای لا یخاف کدی المرستون) تحقیقا این فقهه پیغمبر لر قور قزلر اول محل که کدولر و حی کلور
 زیر اولحالتده بر استغراق پیدا ایدر لکه ماسودن پیغمبر اولور لر (الا من ظلم ثم بدل حسنا
 بعد سوء) لیکن شول کیمسه لکه ستم ایددی بعده بد لکد نصکره ایوالک ایشلدی و رحمت
 مظهر اولور (فانی غفور رحیم) زیر اعلی تحقیق بن قوللریمک تفصیلک ستر ایدوب کند ولرین
 چوقا سر کیم (و ادخل یدک فی جیبک) دخی حضرت موسی ایدلر الکی یا فکه کبود (فخرج
 بیضاء من غیر سوء) علتنسز آچیقادر یعنی یا صلی بر من کی علتندن دکلدر همان خالص بر مجزه در

فَاتَّبِعْ آيَاتِي إِلَى قَوْمٍ مَّطُورٍ مَّجْرُومٍ بِمَقَارِنِ أَوْلَدِيغْدَه مَصْرَحًا صَكْنَه وَتَوَابَعَه
وَارَكِبْتَ (أَتَمُّ كَأَوَّلِ قَوْمٍ فَاسِيقِينَ) ذَرِ ابْنًا شَبِيهًا لِّمَنْ جَعَلْتَ يَدِي (فَلَمَّا
جَاءَهُمْ آيَاتُنَا مَهِينَةً) بَسْ وَلَوْ أَنَّكَ كُنْتَ تَدْخُلُ دُورَهُنَّ وَهَوَّيْتَ أَوْلَدِيغْدَه جَالِدًا (قَالُوا
هَذَا جُنُّ مِثْلُكُمْ) دِيدِ يَلِرْ بَوْرَ اشْكَارِ اِجَادِ وَلَكْدَر (وَجَعَلُوا بَيْنَهُمْ) اَوَّلَ مَجْرُومٍ مَشْكَرَ اَوَّلِ يَلِرْ
وَأَسْبَقْنَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ (وَحَالِبُوا) نَفْسُ لَرِي نَفْسُ لَرِي مَحْقُوقُ يَلِدِيكَه اَتَلْ خَدَانَكْ قَتْدَنْدَر (عَلَمًا
وَعَلَمًا) نَفْسُ لَرِي سَمِ اِجُونِ اِيْمَانِ كَلَكْدَنِ بُوْجَه لَمَّا اِجُونِ لَرِي اَتَا اِيْتَدِ يَلِرْ (فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ) بَسْ بَقَا بَابِ فُسَادِ صَوْكِي بَهْ اَوَّلِدِيكَه دِنْبَارَه صَوْدَه بُوْغْدِ يَلِرْ
وَلَنْتَرْدَه اَتَشْدَ اِنْبَارِلَر (وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا) دَخِي تَحْقِيقًا كَيْمِ بَوَاكِي بِيغْبَرَه دَانَشْ
وَبَرْدَكْ (وَقَالَ اتَّخَذُ إِلَهُهُ) وَدِيدِ يَلِرْ قَوَاوِلْ خَلَا اِذْ اَبْجَالَه دَرِ اَلَّذِي فَضَّلْنَا عَلَيَّ كِبَارِي مِنْ عِبَادِي
اَلْمُؤْمِنِينَ (سُوْرَةُ خُدَا كَهْ بَرِي اَهْلِ اِيْمَانِ اَوْلَانِ قَوْلَرْدَنِ حَقِ كَيْسَه اَوْرَه اِيلِرْ وَطَوْنَدِي
وَوَرْدَتِ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ) وَحَضْرَتِ سُلَيْمَانُ حَضْرَتِ دَاوُدَ بَنُوْنَه وَارْثِ اَوْلَدِي (وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
دَخِي حَضْرَتِ سُلَيْمَانُ اَدِي اِيْ اَمِيْلَر (عَلَيْنَا مَنْطُوقُ الْفَكْرِ) قَوْشِ مَقُولَه سَنَكْ سَوِيْلَشْمَسِنِ وَكُرْمَشْ
فَلَمَّا دَخَلَ بَيْتَكَ كَرَكِيْمِ قَوْشُ لَرَكْ وَسَا اَرْجَوَانَانَكْ بَرَاوَزْ لَرِي اَوْرَكَه مَنُوعِ اَوْلَانِ لَرِي بَرِيكْ
مَقْصِدَكْ اَوَّلِ اَوَزَلَه بِيْلُورِ وَحَضْرَتِ سُلَيْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَوْكُونْدِيكِي اَوَلْ شَيْ اِيْدِي كُوْرْدِيكِي
حَضْرَتِ سُلَيْمَانُ بَرَكُونِ بَرِيْلِلِ اَوْرَه مَرُوْر اِيْتَدِيكَه اَوَّلِ بَلْبِلِ اَنْوَاعِ نَقَاتِ اِيْدِي وَرَقْصِ اِيْدِي حَضْرَتِ
سُلَيْمَانُ حَاضِرِ اَوْلَانِ لَرَكْ دِيكْ بِيْلُورِ مِيْسَرِ بُوْنَه سَوِيْلَرْدِي اِيلِرْ اَللّٰهُ وَرُوْلَه اَعْلَمِ دِيكْ سَوِيْلَرْدِي بَرِي
خَرْمَا بِيْرَمِ دِنْيَانَكْ بَاشِي اَوْرَه طَبْرَاقِ اَوَلْ سُوْدُخِي مَقُولَرْدَكْ بَرَفَاخْتَه صَدَاسِنِ اِيْشْتَدِيكِي
بِيُوْرْدِيكَه بُوْفَاخْتَه سَوِيْلَرِ اِيْ كَاشِكِي عَالَمِ خَلْقِ اَوَلْ مَسِيْدَكْ (وَأَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ) دَخِي حَضْرَتِ
سُلَيْمَانُ دِيدِي اِيْ اَمِيْلَرِ مَرِيْسَنَه دِنِ وَبَرْدَكْ بَعْضِي خَدَانَكْ اَنْوَاعِ نَعْدَنِ حَقِ شَيْ بَرَه وَبَرْدَكْ
اِنَّ هَذَا هُوَ الْفَضْلُ الْمُبِيْنُ (تَحْقِيقًا بُوْعَطَا كُنْدُوْر اَشْكَارَا اَرْتَمَقَكَه اَصْلًا بَرَكِيْسَه اَوْرَه خَفِي
اَوْلَا ذِ (وَحُسْنُ سُلَيْمَانُ جُوْدُهُ مِنْ اِيْمَانٍ وَالْاِيْسُ وَالْطَّيْرُ) دَخِي حَضْرَتِ سُلَيْمَانُ اِجُونِ لَشْكِرْ
بَرِيْلَرْدَنِ وَادَمِيْلَرْدَنِ وَقَوْشُ لَرْدَنِ بِيْفَلْدَكْ (فَتَمَّ يُوْرَعُونَ) بَسْ كُنْدُوْر حَبْسِ اَوَلْ لَرِي بَعْضِي اَوَلْ لَرِي
اَخْرَجْنِ اَلْيَقُوْرَتَا كَهْ بَرِي بَرِيْنَه اَوْلَاشَه (حَقٌّ اِذَا اتَّوَا عَلَيَّ وَالْاَنْفَالُ) بَرْمَحَلَه دَكْ كَه قَرْبَجَه دَرَه
اَوْرَه مَرُوْر اِيْتَدِيكِي (قَالَتْ لَلَّهَ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ) بَرَقَبْجَه دِيدِي اِيْ قَرْبَجَه كَرُوْشِي سَكْنِي اِيْتَدِيكِي
بَرْلَرَه كِيْرَكْ (لَا يَحْطُبَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُوْدُهُ) حَضْرَتِ سُلَيْمَانُ وَلَشْكِرِي سَرِي جِيغْتَه سُوْ (وَهَنَّهُ

لَا يَشْعُرُونَ) وَحَالِبُوا كُنْدُوْر بِيْلَرِ لَرَكْ سَرِي جِيغْتَه سُوْ (فَتَبَسَّ مَا جَاءَهُ مِنْ قَوْلِهَا) بَسْ حَضْرَتِ
سُلَيْمَانُ اَوَّلِ قَرْبَجَه نَكْ سُوْرْدَنِ نَجْبَا بِيْشْكِنِ تَبَسَّمِ اِيْتَدِي (وَقَالَ رَبِّيْ اَوْزَعْنِيْ اَنْ اَشْكُرَ
بِعْنِكَ) دَخِي دِيكْ اِيْ خُدَا وَنَدَمِ بَكَا بَرَفَصْتِ وَبَرَكْ نَعْتَكْ شَكْرُ كُوْرَه (اَلَيْقُ نَعْتُ عَلَيَّ وَعَلَى
وَالِدَتِيْ) شَوْلِ نَعْتَكْ وَزِيْمَه وَتَامِ وَتَامِ اَوْرَه اِنْعَامِ اِيْتَدِي (وَأَنْ اَعْمَلُ مَا يَحِبُّ رُضِيْهِ) دَخِي بَكَا
فَرَصْتِ وَبَرِيْلَر كُوْرْلِ اِيْشِ اِيْشَلِيَه بَرَكَه اَنِي سَنِ بَسْنَدِيكَه اِيْدِي سَنِ (وَأَدْنِيْلِي بَرِيْحَتِكَ فِيْ عِبَادِكَ
اَلصَّالِحِينَ) دَخِي سَنَكْ مَهْرِيْ اَتَلْ كَلَه بِيْ كُوْرْلِ عَالَمُ قَوْلَرْدَكْ زَمَرِ سَنَكْ دَاخِلِ قِلْ كُوْرْدِيكِي
حَضْرَتِ سُلَيْمَانُ بَيْتِ اَلْقُدْسِكْ بِنَاسِيْ مَاشُوْر سَنَكْ فَاَرْخِ اَوَلِجُوْجِ شَرِيْفَه نُوْجَه
اِيْتَدِي حَرَمِ مَحْرَمَه اِيْرَشْدَكْ اَنْدَكْ اِيْشْتَدِيكِي قَدَرِ اَقَامَتِ اِيْتَدِي بَعَا مَكَه دِنِ يَمْنِ اَقْلَمَه
عَلَى الصَّبَاحِ نُوْجَه اِيْدِي وَابُوْلَه عَمَلْدَه مَنَعَا شَهْرِيَه اِيْرَشْدِي اَوَلِ زَمِيْنَكْ لَطَافُ كُنْدُوْ
خَوْشِ كَلَكَه اَنْدَكْ قُوْنْدِي اَوَلْ كَانْدَه صَوْبُوْلَه اَمْعَلَه صَوْبُكْ دِيْلِي اَوْلَانِ هَدْدَه قَوْشُكْ
اِيْشْتَدِي بُوْلَدِي اَوَلْ حَضْرَتِ سُلَيْمَانُ اِنْعَامِ اَوَلَانِ سُوْرْ لَرِي وَهَدْدَه غِيْبَتِيْ حَقِ جَلْ
وَعَلَا مِيْ اِيْدِي وَبِيُوْرْدَكْ (وَتَفَقَّدَ الطَّيْرُ) دَخِي حَضْرَتِ سُلَيْمَانُ قَوْشِ قَسْمِيْ تَفَقَّدِ اِيْتَدِي
اَرَالْنَه هَدْدَه كُوْرْمَكْ (فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْدَ هَلْ) بَسْ دِيكِي بَكَا اَوَلِدِيكَه قَوْشُ لَرَا اَسْنَدَكْ
هَدْدَه قَوْشُكْ كُوْرْمِيُوْرَمِ (اَمَّا كَانَ مِنَ الْعَائِبِينَ) يَا خُوْر حَاضِرِ اَوْلِيَا نَلَرَكْ بَلُوْ كُنْدِيكِي
چُونِ اَوَلِ وَهَلَه دَه اَنِي كُوْرْمَدِي كُوْيَا كَانِ اِيْتَدِيكَه اَوْ حَاضِرِ لَكْنِ اَنِي بَرَحَاتِلِ سَبِيْلَه كُوْرْمِيُوْ
بَسْ دِيكِي بِيْجُونِ هَدْدَه كُوْرْمِيُوْرَمِ صَكْرَه بَرِخُوْشُ اَمَلِ اِيْدِي كُوْرْمِيُوْرَمِ اَوَاغَا شَدَر
بَسْ وَلِ كَانْدَنِ اَضْرِيْ اِيْدِي كُوْرْمِيُوْرَمِ لَافِ اَوْلَانِ شَيْءِ تَحْقِيقِ اِيْمَانِكْ اِجُونِ دِيكَه بَاشْدِي
يَا خُوْر اَوْ حَاضِرِ اَوْلِيَا نَلَرَكْ كُوْرْمَدِي اِيْدِي (لَا عَذْبَةً بَكَّةً عَذَابًا شَدِيْدًا) اَلْبَتَه اَنِي تَا دِيْبِ اِيْمَانِكْ
اِجُونِ بَرَقِيْ اَشْكِيَه اِيْلَه تَعْدِيْبِ قِيْلَا رَمِ وَآنَكْ شَدَتْ عَذَابِيْ بُوْرْدَكْ تُوِيْ بُوْنَلُوْبِ كُوْشْدَه
قُوْبِيْلَه (أَوَلَا ذُبَحْتَهُ) بِالْبَتَه اَنِي بُوْغَا زَلْمِ تَا كَه اَبْنَاءُ جَنْسِيْ عَرَبِ اَلْهَلِ (أَوَلَيْتُ بِيْشْلَطَانِ
مِثْلِيْ) يَا خُوْر بَكَا اَشْكَارَا دِيْلِلِ كُوْرَه كَه اَتَكَلَه عَذْرَتِيْ بِيَانِ اِيْدِي (فَكَكَّ عَيْنًا بَعِيْدًا) بَسْ اَوَزَاقِ
اَوْلِيَا نِ مَدَتِ اَكْتُوْبِ كَلَدِي (فَقَالَ أَحْطَتْ بِمَا لَمْ يَحْطُ بِهٖ) مَرَكُوْرَه دِيْلِي مَطْلَعِ اَوَلْدِيغْدَه
شَبِيْهِيْ مَنِ مَطْلَعِ اَوَلْدِي (وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنْتًا رَاقِيَةً) دَخِي سَكَا سَبَا اَنَامِ شَهْرْدَنِ بَرِ مَحْقُوْ
خَبِرَه كَلَدِي (إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ) تَحْقِيقًا كَه بِنِ بُوْلَدِمِ بَرَقَارِيْ بَعْضِي بَلْقِيْسِ خَا تُوِيْ
سَبَا شَهْرِيْ نِيْكَ خَلْقَه حَكُوْمَتِ اِيْدِي بُوْلَدِي (وَأَوْتَيْتُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ) وَهَرِيْسَنَه دِنِ وَبَرْدِي

یعنی ملوک که لازماً اوله حق میبستند و در بدی (و کما عرش عظیم) و اکا حضرت بر اولویت و ار
و جدها و قوتها ان و اکا منسوا اولان گروهی بودند (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) خدا به
سجود کور مکند عدولاید و کوشه سجده ایدر لر (وَرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ) و ابلیس شی
کند ولره ایشلرک راسته فیلدی (فَصَبَّحْ فَهُوَ عَنِ النَّبِيلِ) سکره انلری طوغر و بوله سلولر
ایتمکدن منع ایتدی (فَهُمْ لَا يَسْتَدْرُونَ) پس اول سبيله بول بولر لر (الْأَيْسَجُ وَالْبَهْلُ) که تکرر
سجده کتوره لر (لَا تَنْفَخُ فِي الشَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ) سؤل تکرر که کورده و برده پوشیده
اولان شی چیقار د (وَيَعْلَمُ مَا تُخْتَفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ) و کزلی فیلد فکرنسته بی واشکارا
ایند بیکر شنی بیلور (أَلَمْ يَلَهُ الْأَمْرُ) خدا عزوجل کدودن اوز که بر دست معبود بود
رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ) اولو مخلوقانک خداوندی (فَالْأَنْظُرُ) حضرت سلیمان دیدی علی تحقیق
بقه لم (أَمْ كُنْتُمْ كُنْتُمْ مِنَ الْكَافِرِينَ) کچک سوبلیانند فی یا خود بلان سوبلیانلرک
بلو کند فی ایدر پس حضرت سلیمان بر نامه یاز و بدهده سوبلدی ز هب یکنای هلا
بومیم یاز لمشمله کیت (فَالْقَهْرُ إِلَيْهِمْ) در عقبانی انلره ایصال ایت (مَنْ تَوَلَّاهُمْ) سکره آنلردن
بوزدوند (فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ) اند نصکره بر کزلی برده او نور بق بری برینه دونوب ندیر لر
و سوزی نه کونا فراده فور لر بعد هد هد منوال مزبور اوزره نامه کو تور و ب بلقیس قولری
فبا تمش بر اوده یا نور ایکن بوغازی اوزره فی اولیحه قوبدیکه بلقیس اندن آگاه اولد او یقون
فالبقیس نامه کورد (قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنَّ إِلَيْنَا أَلِيَّ كِتَابِ الْكَرِيمِ) دیدی ای اشراف اولانلر علی
التحقین بر اولو نامه بکا صالتک اشراف اولانلر اندن سؤل ایتدی لکه بو نامه کیمند
وندردیدی (أَنْتُمْ مِنْ سُلَيْمَانَ) بی شبهه کیم اولنامه حضرت سلیمانند (وَأَنَّهُ كَيْفَ أُولَئِكَ) و انهم
الْأَنْظُرُوا عَلَيَّ) دخی تحقیقا کیم اولنامه بعد البسمله مضمونی بوکه بنم اوزریمه سرکشاک
و بیوکاک ایتک (وَأَنْتُمْ فِي مُسْتَبِينَ) و فو ما بولد بفکر خالده بکا کاک بعد بلقیس اعیان دولته
دونوب (قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي) دیدی ای اعیان دولت اولانلر بکا جواب و برک
وجه صوابی بکا سوبلک (مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا) برایش کیمی کل ایدم (حَتَّى تَشْهَدُونِ) سز
فملا حاضر اولیجه (فَالْوَأَخِشْ أُولُو قُوَّةٍ) اشراف دیدی بلر ازلو قوتیه لر یوز (وَأُولُو نَاسٍ
شک بیل) وفق شجاعت و هت اربا یوز (وَالْأَمْرُ إِلَيْكَ) وایش سکار ایدر (فَانْظُرْ مَاذَا
تَأْمُرُ) پس تفکر ایت قتی شیخ فرمان ایدر سن مصاحبه بی یا مقلله بی بر سکا تا بعد چون

بلقیس قوم قوت و شجاعتلرین فتند سوبلد یلر حسن ایتدی که جنک ایتکه دغبتلری وار بر
زایلرین تربیفایمکه فصل ایدر بعض سوز کند ولره ایدر ایدلر نه که حق سبحا و تعالی بورد
قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا مَلَؤُوا أَرْضًا قَرَّتْ وَهُمْ يَفْقَهُونَ كَيْدَ أَهْلِهَا) بلقیس دیدی تحقیقا کیم پادشاهلر بر شهره کیدر کلرند
ان و روانه ایدر لر (وَجَعَلُوا أَعْنَاقَهُمْ آيَةً) و اول شهر خلقک اعز سن خوار و ذلیل ایدر لر
اسیر لکه و هب و غار الله (وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ) و بونک کبی ایش ایشلر لر بو کلام قول اوله تاکید
وَأَيُّ مَنَاسِلَةٍ إِلَيْهِمْ يُهْدِيهِمْ) دخی علی التحقیق بن سلیمان و قومنه بر هدیه کوند بر می (فَانْظُرْ
يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ) پس بقیس بر کیم کوند ریلان کسنه لر نه ایلر دونلر مرویدر که مندر بن عرو
بر جماعتله حضرت سلیمان طرفه بللی لکه کوندرد و آنکه بر مقدار او غلانه جوار قلند
و بر مقدار جوار او غلانه رهشتک بولدی و بر حقه ایچند بر دزنا سفته و اگر دلمش بر جوع بوغور
دخی رسال ایتدی و دیدی اگر حضرت سلیمان یغیر در قوللر و جاربیلر اسند تمیز ایدر و دلمش
دزی لر و جوع بوغورنه بر رسته کچر بر پس اول عمل که مندر و بولدا شلری حضرت سلیمانک
لشکر کاهنه وصول بولوب آنک عظم شأنی کورد یلر نفسلری کند ولره قتی ایچ کورندی
وانلر کلدن اول حضرت جبریل کلوب صورت حالی حضرت سلیمان بیلدردی فچنکیم مزبور هدیه
ایدا و کند حاضر اولد یلر فرمان ایتدی که کورد یکر محققا حضرات ایلر حاضر ایتد کلرند کیوه فرمان ایتدی که اول
دزنا سفته بی دله فی الحال فرماننه منقاد اولوب انی دلک دخی بر بیاض قورنه امر ایتدی که اگر
دلکلی جوع بوغورنه بر رسته کیوره اودخی بلا توقف رسته آکا نافذ فیلدی و فرمان ایتدی که
او غلانه جاربیلر یوزلرین بیقسونلر پس فی الحقیقه او غلانه صوبی الیه الوب یوزلرین بیق
وفی الحقیقه جاربیه اولان صوبی اولبر الیه الوب بعد او بر الیه قوبوب یوزلرین بیقدی
بو حاله انلری دخی تمیز ایدر اند نصکره کورد کلری هدیه بی رد ایتدی نه که حق سبحا
و تعالی بورد (فَمَا جَاءَ سُلَيْمَانَ) پس اولو قتی ایلی حضرت سلیمان کلدی (قَالَ أُمِدُّوا نِي
بِمَالِ) حضرت سلیمان آکا و کند وسیله اولانلر دیدی بکا مال ایلر مدد می ایدر سز یعنی
بو وضع سز دن جافز و لا ثوق دکلر (فَمَا آتَانِي اللَّهُ خَيْرًا مِمَّا أَسْأَلُكُمْ) زیرا ایزد و الجلال بکا و بر دیک
نعملر سز و بر دیک نعملر دن قات قات بکدر پس کورد یکر تحفه بی حاجتم بود و رونه بند
موقعی وار (بَلْ أَنْتُمْ مَيِّتٌ كَمْ تَفْرَحُونَ) بلکه سز تحفه کز ایلر سز سز انکونکی مطمع
نظر کزدن دینانک ایشید (ارْجِعْ إِلَيْهِمْ) اعاد ایلی اولان کسنه بلقیسه و جماعته دون

فَلَمَّا نَبَتْهُمْ بِمُحَمَّدٍ لَا قَبْلَ لَهُمْ بِهَا) که البته انلره بولش کورتور زکده انلرک مقاومتلر شها قتلر
اولیه (وَلَمْ يَخْشَ جَهَنَّمَ مِنْهَا اَنْزَلَ) دخی البته سیاهلر ندن کند و لرین چقرو و زذلیل اولد قتلر
حاله (وَمِنْ صَاحِبِ رُؤُوسٍ) و کند و لر خوار و اسیر اولشلر (قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَةُ أَفَكُم بَاقِيَةٌ بِعَرِشِهِمْ
حَضْرَتِ سَلِيمَانَ دِیدِی اِی و لو اولان کروه قفقیز بلیقسک تخنقی بکا کتور د (قَبْلَ اَنْ يَأْتُوْهُ
مُتِلِّیْنَ) بکا کلد کار ندن اول مطیع و منقاد اولشلر ایکن زیر مسلمان کلد کلر ند نصکره المسی جا نر
دکلر مکر رضا سیده اوله (قَالَ عِفْرِیْتُ مِنْ اَیْمَنِ) بریلردن برخیث دیودیت (اَنَا اَنْتَکَ بِرَقَبَ
اَنْ تَقُوْمَ مِنْ مَّقَامِکَ) پس سکا ائی کتور رم مجلس حکومتندن فالقدن اول (وَاِیْ عَلَیْکَ لَقُوْیْ
وَبِ شَبَهِهٍ مِنْ اَنْکَ) فالدر مسی وزره توانایه (اَمِیْنُ) ایچنده اولان جواهر و وزره امینم اندن
برسنه ضایع ایتیم (قَالَ الَّذِیْ عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ) دیدی شول کیمسه فتند کتب الهیه دن
دانش وار و اوحضرت سلیمانک وزیر اصف بن برخیا یا حضرت خضر اید (اَنَا اَنْتَکَ بِرَقَبَ
اَنْ يَزْتَدِلَّ لَیْکَ طَرَفُکَ) پس سکا ائی کتور رم کوزک سکا دوغمدن اول یعنی برشیته بقا دیگ
تقدیرده هنوز نظرک اندن فالدر مدنانی فتند احضار ایدرم حضرت سلیمان کادستور
و بر و ب هان دعایه شروع ایتدی اولوقت ایزد ذوالجلالک قدریتله تخت حضرت سلیمانک
فتند حاضر اولدی (فَلَمَّا رَاَهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ) پس اولوقتکه حضرت سلیمان بلیقسک تخنق
فتند وار علوش کورد (قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّیْ) نعمی شکر ایله مقابل ایتک ایچون حضرت
سلیمان دیدی بونک حاضر اولسی سرعتله ربک احساندند (لَیْسَ لَکُمْ اَمْرٌ اَکْثَرُ
نَاکَ) بونکونا نعلارده قحبه اید نک معامله کبی بکا بر معامله اید که اوکونا نعلاری خدانک
لطف و کرمنک بیلومدح و ثنا سنی ایدرم یا انلری کند و فتنه بیلوب خدانک لطف و کرمنی انکار
اید (وَمَنْ شَکَرَ فَاِنَّمَا تُکْرِمُوْهُ) و هرکیم نعمت قدرین بیلوشکرین ایدر شکر ایترا کند و نفسیچون
زیر اول شکر سبیله نعمتک دوامق و از دیارینی جلب ایدر (وَمَنْ کَفَرَ) و بر کیمسه نعت انکار
ایتدی (فَاِنْ رَیْتُمْ غَیْبَیْ کُزَیْمٍ) پس بلا شبهه کیم پرورد کارم اوکونا کسنه نک کناهن ستر ایتکله
چوق اسر کر (قَالَ نَکَرُوا کُنْهَ عَرِشِهَا) حضرت سلیمان دیدی بلیقسک تخنقی کند و سیچون
دوندک یعنی آنک هیت و شکک تغیر ایدر (نَظَرُ اَنْهَیْکُمْ اَمَ تَکُوْنُ مِنَ الدِّیْنِ لَا یَهْتَدِیْ
بقه لم تخنک معرفته بول بولوری یا بول بولیان کروعدن اولوری (فَلَمَّا جَاءَتْ) پس اولکل
کلدی (قَبْلَ اَنْ تَهْکُذَ عَرِشَکَ) کند و بیدیدی سنک تخنک بونک کیمیدر (عَاَلَتْ کَاثَ هُوَ) دیت

کان ایدر مکه بوحاضرا ولان تخت بنم تخمید (وَاَوْتِنَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا) چون بلیقس کان ایدر مکه
حضرت سلیمان تخنقی احضار ایتدی بوم مقصد ایچونکه عقلی نه مرئیده بیلد دیدی بومعجز
اسبق یعنی تخنک احضار ندن اول خندانک وحدانیت و حضرت سلیمانک صحت نبوتنه دانش و بر لک
و کنا متیلین (دخی فرماننه مطیع و منقاد ایدرک (وَمَعَكُمْ هَا مَا کَانَ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اِلَهِیْ
دخی ایزد ذوالجلال ایمان و توفیق و بر مسیله بلیقس منع ایتدی شول متیک عبادتد نک
تکریدن اوزر که اکا عباد ایدر (اِنَّهَا کَانَتْ مِنْ قَوْمٍ کَا فِرَیْنِ) تحقیقا که بلیقس ربی دین
کروعدن ایدی کتور دیلر که بلیقس حاضر اولدن اول حضرت سلیمان فرمان ایتدی که بر قصرین
اوله کیم آنک محفویا من صرعدن اوله والتندن صوا قوب حیوانات بحری ایچنک صالمنش اوله
اولکان کیفیت مزبوره ایلله مهیا قیلند قد نصکره حضرت سلیمانک تخنق آنک صدر ند
قور بیلو اوزرینه او توردی اند نصکره بلیقس طلب ایتلر فن قویه کلد (قَالَ لَهَا اَنْطَلِقِی
کند و بیدیتک ضرر کیر (فَلَمَّا رَاَتْهُ) پس اولوقتکه ائی کورد (حَسِبْتَهُ تِجَارَةً) کان ایدر مکه
او بر جوق صدور (وَوَکَّفَتْ عَنْ سَاقِهَا) و ابکی بالددندن کوملکنی فالدر د (قَالَ اِنَّهُ مَرْجِعُ مُرَدٍّ
حضرت سلیمان کادیتدی بی شبهه صو کان ایتدی یک سننه بر ساده هوار بنادر (مِنْ قَوَارِیرِ
شیشه لردن بومر مشاهد ایدر (قَالَ رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ) دیدی ائی پرورد کارم علی الخفیو
بن کند و جانم ستم ایتدم کوشه عباد ایتدی مک (وَاَسَلْتُ مَعَ سُلَیْمَانَ) دخی حضرت سلیمانک یعنی
آنک الی اوزره اسلامه کلد (یَللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ) جمیع شیبایی پرورده ایدن ایزد ذوالجلاله بوماجر
صکر حضرت سلیمان علیه السلام بلیقسی ولندی و بر قوله همدان پادشاهی ذی تبعه الی اولند
وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اِلَیْکَ اَنۡتَ اَخَا هَرَمِضَ اَیْمَا) دخی بی شبهه کیم قبیله ثموده فرنداشلری حضرت صامی
کوندردک بوتکله که (اِنْ اَعِیْتُکَ وَاللّٰهُ) خدای ذوالجلاله برستش ایدر (فَاِذَا هُمْ فَرِیْقَانِ) پس
هر اولکل انرا بکی کروه اولدیلر مؤمن و کافر (بِخَصْمَیْنِ) بری بریله خصموا ایدر و اولوقتکه
کنار کروی الزام اولدیلر دیدیلر ای صامح وعده ایتدی یک عذابیه کتور (قَالَ يَا قَوْمِ لَیْسَ
بِشَیْءٍ اِیْلُوْا بِالْحَسَنَةِ) حضرت صامح انلره دیدی ائی بنم جماعتم نیچون عذابک کلمسته عجله
ایدر سر (قَبْلَ الْحَسَنَةِ) توبه ایتدنا ولی عذابک اینسنه ائی تاخیر ایدر سر برادر دی
حضرت صامحک وعده سی کرچک اولورسه اولکل شرکدن توبه ایدر دخی حضرت صامح
بوسوزدن اوتری انلره دیدی (لَا تَلَا شَغْفِرُ وَاِنَّکُمْ) نیچون عذاب ایتدن اول تکریدن مغفرت

طلب ایمنی (لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ) ناکه سز تو به سبب عجل رحمت اولوب توبه کر خیر قبوله
 کچه ز بر عذاب نازل اولیق توبه مقبول اولماز (قَالُوا أَظَلَّتْ نَابُكَ وَبَيْنَ مَعَكَ) دیدیلوسنک
 سببکه وسنکله اولانلرک سببیه نشام ایتدک ز براسن دعوت شروع ایلدی ازلر بخت
 اکسک اولمادی (قَالُوا أَظَلَّتْ نَابُكَ وَبَيْنَ مَعَكَ) دیدی شامکره سبب اولان خدا نك فتند دیر یعنی
 تکرری فتند مثبت اولان بداعالکر در محنتکره سبب اولان نه بنهر دعوتدر (بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
 تُفْتَنُونَ) بلکه سز برکروه سکره ابولکد نصکره بدکک کلسیله خیر کبی بر معامله ایله
 معامله اولور سز (وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ بَيْتٌ زَيْنُتٌ رَافِطٌ) دخی حضرت صالح اولدیغی شهره مطفوز
 کیمسه واریک (يُقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يَهْتَدُونَ) روی زمینک بدک اولسنه سعی بدی
 واصلح ایملردی (قَالُوا أَتَأْتِيهِمُ الْبَارِقَةُ) بری برینه دیدی خدایه آند ایلد کرحالده (لَيْسَ لَهُ
 وَآلِهِ) ایتد حضرت صالحه وکند وخصی اولانلر کچه کلوب اولد وده له (فَرَأَيْنَاهُ كُنْزٍ لَّوْنٍ
 صَوْرَةٍ قَانٍ أَيْسَه سَنَه دیرز) (مَا تَشَاءُ كَأَمَلِكِ أَهْلِيهِ) صالحه مخصوص اولانلرک موضع
 هلاکنه حاضر اولدق (وَأَنَّا لَنَصَاحِدُونَ) دخی علی التحقیق بز کچک سوبلیا نلر انکچونکه بالکر
 املنک مهکنه حاضر اولدق بلکه کند وسنک واملنک مهکنه لرینه حاضر اولدق پس
 بوقصد ایله آند مزده صادق اولورز (وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا) و بومواضعه ایله برقی حیلله تدبیر
 ایتد یلر (وَمَكْرُؤًا مَّكْرًا) و ایتد کمری حیلله نک سراسنی کند ولر باقام ایصال ایتدک که
 آنی هلاک لرینه سبب قیلدق (وَلَقَدْ لَا تَشْعُرُونَ) و حالبوکی کند ولر هلاک اوله جعفرین
 بیلر لر ویدر که حجر نام طاعتک بر معارف سنند حضرت صالح بر مسجک واریک تعبدین دایما
 انه ایتدقن قوی نافع الله ایشلد کمری ایشلد یلر کند ولر وعدا ایتدیکه اوچکوند نصکر
 سز عذاب کلور بو طقوز نفر بویله عهد کیفیت ایتد یلر که بواج کون کچدن نصالحک ایشن
 بتوز له آند نصکره باشمز هر نه کلسیه کلسون پس واروب بر معارف ده صافلد یلر که
 حضرت صالح مسجدن بحقیقه اهلک ایدک لرحق جل وعلانک فها نیله معارف نک قیوسی
 قیانوب اینک اهلک اولد یلر وقلان کرو هاری صیحه ایله نابود اولد یلر نه که حق سبحانه
 ونعالی کا اشارات ایدوب بیوردک (فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْرِمِينَ) پس بقیجه اولد ایتدک
 حیلله نک صوکی (أَنَّا قَرْنَاهُمْ) کیم علی التحقیق بز اولطقوز تهری هلاک ایتدک (وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ
 دخی کرو هارک قو) (فَإِنَّكَ يُؤْتَاهُ خَاوِيَةً) پس اولد راولری ویرانه اولش (بِمَا ظَلَمُوا) ایتد کمری

سز سببیه (إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً) تحقیق کیم شود قبیله سنه واقع اولان ایشلد بر اولوعت و اولان
 لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ) برکروه که بیلوب پند اولور (وَأَنبِئِ الَّذِينَ آمَنُوا) وهور تردق قبول کیمسه لر که
 حضرت صالحک نبونه نصدیق کتوردیلر (وَكَانُوا يَتَّقُونَ) وکفر و معصیتدن کتورلر صافورلر
 ولوما اذق لایقوی) دخی حضرت لوطی رسل قیلدقن کر وینه دیک (أَنَّا نَأْتِيكَ بِسَبْرٍ
 کر کردیکه عمل دشته کلور سز (وَأَنَّهُمْ يَصْطَرُونَ) و حالبوکه سز آنک فحی بصیرتله مشاهد
 ایدر سز (إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوً) بیجون علی التحقیق ارکله کلور سز آرزو جهنتدن مننون
 النیساء) سز مخلوق اولان قایلر و بجا و ایتدیکر ده (بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ يَفْتَنُونَ) بلکه سز
 برکروه سکره ایتدیکر فعلک نیجه سن بیلر سز (فَأَكَاَنَ جَوَابَ قَوْمِهِ) پس لوط قومک جواب
 برسنه ایتدک (إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ دِينِكُمْ) الادیلری لوطک توبیعنی کند وسیله
 کو بکردن چیقارک (إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ) که بلا شبهه نلر برکوسه لدر که بزرافعا لردن
 کند و نفس لرین تنزیه ایدرلر (فَأَنبِئْنَاهُ وَآلَهُ) پس کندوبی واهلی فور تردق (إِلَّا أَمْرًا قَدَرْنَا
 مِّنَ الْغَیْبِ لَیِّنٌ) انبجق قاریسن که آنی عذابک برلرند فلا نلردن اولسنه حکم ایتدک (وَأَنظُرْنَا عَیْنًا
 مَّظْلُومًا) واوز لرینه طاشدن بغور یاغدر دق (فَسَاءَ مَقَرًّا لِّمَنْ دَبِين) پس فور قو و بر بیلوب
 اینانیمان کرو هک بغوری غایتله بد بغور ایدی (قُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ) سوبله باحمد مدح و ثنا رخدایه
 مخصوصدر (وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى) دخی سلام اولسون شول خدا نك قولری اوزر که
 کند ولرین برکزین قیلدک (فَأَنذَرْنَاهُ) ایزد ذوالجلال بکرکیدر (أَنَّا نَسْفَعُ الْقُلُوبَ
 اشیاء بوکلامدن مقصود ایلر الزامیدر و ایلرینک خفنی بیان ایتدکرنه آنکه پندرک وجودند
 بر اثر خیریت اوله که جمیع خیریه مظهر اولان معادل قیلنه لر زرا نلردن بالکلیه خیریت معدولر
 آمَنَ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) بایکرکیدر یعنی هر وجهله بکرکیدر شول پروردگار که جمیع کائناتک
 اصول و منافعک مبادیکر اولان کوکری ویری ایجاد ایتدی (وَأَنزَلَ لَكُمُ السَّمَاءَ مَاءً) دخی نر کچون
 کوکدن صوابیدرک (فَأَنبِئْنَا بِحَدِثِ آدَمَ الْكَلْبَةِ) پس آنکه زینلر کوکزل باغلر بر دک (مَا كَانَ لَكُمُ
 أَنْ تَتَّبِعُوا أَتَّبِعُهَا) سز ممکن دکل ایدیکه آنک انجیلرین بتدر سن (فَالِهَ مَعَ اللَّهِ) ایزد ذوالجلال ایلله
 بر معبود اولور یعنی اوز که بخدایه قرین قیلق غایتله بر امر منکر در (بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ يَعْبَدُونَ) بلکه
 انلر برکروه در که حقدن یان چیز لر (أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا) بایکرکیدر یعنی ایتد پندر
 یکدر شول پروردگار که زمین قیلاک ایلدی (وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا) واوره لرند اقر بر مقلر

فیلدی (وَجَعَلَ كَمَا تُرَاوِي) واکا حکم طاعنر قیلدیکه ایچنله معدنلر متکون اولود (وَجَعَلَ
 بَيْنَ الْخَبْرَيْنِ خَاجِرًا) وایکی دریا شرین وشور راستنه برمانع قیلدیکه بربرینه قارشمقدن
 منع ایدر (عَالَهُ مَعَ اللَّهِ) خدای بی همتا ایله عبادته مستحق برعبودلوری یعنی کونا شئی حیزر کونا
 دکدر (بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) بلکه چوقلوری حق بیلز لکه اکا شریک طوترلر (أَمْ مَنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ
 يَا غُورًا يَكْرِيدُ رَ بَعْنِي بِأَشْبَهَةِ هَر شِيدَن يَكْرَدَر شُول قَادَر ذَوَالْجَلَالْ کِه احوالی پرکنده
 اولان کسنه نک مددینه ابریشور (إِذَا دَعَاَهُ) فچن کند وسسندن مدد طلب ایدر (وَيَكْنِفُ
 السُّوءَ) وادم زاده دن بمانلغ دفع ایدر (وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ) دخی سزری روی زمینک کچش
 قائمقامی قیلد (عَالَهُ مَعَ اللَّهِ) بوکونا فقلرله سزری مخصوص ایدن خدایله عبادته سزاوار
 برعبود اولسو (قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ) خدانک فقلرلر خاطر قتی از کوردر سزری یعنی هیچ انلری
 یاده کوردر سز (أَمْ مَنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَّيْلٍ وَالنَّجْمِ) یا یکرکید یعنی بلاشک هلدن یکدر
 شول پروردگار که صحرانک ودریانک قریقلرلر سز بول کوسترر (وَمَنْ يُزِيلُ الْفُجُورَ) کیشتر
 بَیْنُ يَدَيَّ رَحْمَةٍ) وشول قادر مختار که بیلری بغور اولان رحمتک ایلر وسنه کوندرد (عَالَهُ
 مَعَ اللَّهِ) برعبود خدایله اولسو (تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ) بزده وایجلال کند ویه شریک
 قیلقلرلر دن منز اولوب بوجه لند (أَمْ مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ) یا یکرکید ریعنی بلاشک
 کفره معبود قیلدقلری شیانن یکدر شول خالق ذوالجلال که مخلوقاق عدمدن وجوده
 کوردی بعد فانی ولدقلرلر نصکره انلری ایجاد ایدر (وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ)
 وشول پروردگار که کوکدن بغورله ویردن نباتاتله سز روزی ویرر (عَالَهُ مَعَ اللَّهِ) خدایله
 برعبود وارمیکه بواسیای ایشلر (قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ) سوبله دلیلکزی کورلر کیم خلدن
 اوز که برکیمسه انلری ایشلر (أَنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اکر ایتدیک کور عواده کچک سوبیلجیلر ایدیکر
 قُلْ لَا يَمْلِكُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ) سوبله یا عجل کوکلرده ویرده اولانلر بوشید
 اولان سننه بی بیلز لکن تکوی تعالی آنی بیلور (وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ) دخی کفره اولانلر
 انی بیلز لکیم قتی وقت زند اولوب حشر وشر اولورلر (بَلْ أَذَارُكُمْ فِي الْآخِرَةِ) بلکه اوبرجها
 دانشلری بری براردینه کدیکه حکم اولد بوکلام حکم طریقله دریعنی اصلا آنک احوالندن
 بزده دکلو دانشلری بوقلد (بَلْ لَمْ يَكُنْ فِي سِتْرٍ مِنْهَا) بلکیم انلر اخرنک اولسند برشکه دوشمشلر
 بَلْ لَمْ يَكُنْ فِي سِتْرٍ مِنْهَا) بلکه انلر قیامتک بیلسندن سرکوردلر یعنی آنک اولسنه دلالت ایدن لافله

مهندی اولانلر بصیرتلی مختل ولد یقندن وتری (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاءُنَا
 إِنَّا لَنُحْشَرُونَ) دخی کفر ایدن کسنه لردید بیلر یاز ویدر لر نیز طیراق ولد بغزده قبور دن جیش
 قیلنور میوز (لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاءُنَا مِنْ قَبْلُ) تحقیقا که بو یعنی قبور دن زند اولوب
 جیشی بر ویدر لر نیز وعدا ولندق محمد المصطفی بزه کلدن اول (إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ)
 بو برسنه دکدر لاکچش لک افشاسی یعنی افشالره مانند بر سوزدر اصل حقیقه بوقدر قل
 سَبِّحُوا فِي الْأَرْضِ) سوبله روی زمینک سببا ایدک (فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ)
 اند نصکره بقک نیجه اولد کتکارا کفرلر صوکی بوکلام حضرتک عصرنک اولان کفره ایتدکلری
 تکدیرا وزره تمیدیدر واندن دخی تخویدر که حاللری وزره قالدور لسه انلره نازل اولان
 عذاب کبی کند ولره بر عذاب نازل اولور (وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ) دخی مشرکلرین تکذیب واعراضی
 اوزر ماندو هناك اوله (وَلَا تَكُنْ فِي حَزَنٍ) دخی سیننه طارلغنه اوله (مَّا يَكُونُ) ایتدکلری
 حیلله دن زیر اخلاصی متعال خلقک شتدن سنی صافلسند (وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ) دخی برلر
 بوموعود اولان عذاب نه زمان واقع اولور (أَنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اکر سوز کزده کچک سوبیلجیلر
 ایدیکر (قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفٌ لَكُمْ) سوبله شاید حکم الهیلله سز اولاشوب یشور
 بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ) استعجال ایتدیکر شیشک بره قلداری (وَأَنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ)
 وبی شبهه کیم پروردگار خلق اوزره احسانا صاحبیل که ایتدکلری معامی اوزره عقوبتک
 تعجل ایتر (وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ) وکن خلقک چوغی نعمتک قدرین سلب اداء شکر
 ایتلر (وَأَنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تَكْنُ صُدُورُهُمْ وَمَا يَعْلَمُونَ) دخی تحقیقا که پروردگار کفارک
 سیننه اوصافلدی سننه واکار ایلدیغی شئی بخشیلور پس کاکوره جزالین ویرر
 وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ) دخی کوکلر ویرده هیچ برپوشید سننه بوقدر (إِلَّا
 فِي كِتَابٍ مُبِينٍ) الابرظا هر کاید مشبدر واندن مراد لوح محفوظدر (إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَفْصُلُ عَلَى
 بَنِي إِسْرَءِيلَ) تحقیقا که بوقران عظیم الشان یعقوبک اولادی اوزره اوقور یعنی انلره نبات ایدر
 أَكْثَرُ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ) شول سننه نک چوغی که کندولر ایچنده اخلاصی ایدر لر کدشبه
 ونازیه کبی وچنت وچنت احوالی وعریر و مسیحک شانی کبی (وَأَنَّهُ لَهْدَى وَرَحْمَةً لِّمَنْ يَهْتَدِي) دخی
 بلا شبهه کیم قرآن عظیم الشان اهل ایمانه بول کوسترمک واسرکدر زیر انکه انفع ایدن
 انلردر (أَنَّ رَبَّكَ يَفْضِي بَيْنَهُمْ حِجَابًا) تحقیقا که خداوند ک بنی اسرائیل راست اولان

حکومتیله دا ورك ايدد (وَهُوَ الْعَزِيزُ) وكدود هر كيمسه اوزره غالب اولانكه حكى اهلار د
اولماز (الْعَلِيمُ) ايتديكي حملك حقيقتنه دانا اولان (فَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ) پس ايزد ذوالجلال اوزره
اعتماد ايت كفارك عداوتندن اله حكيمه (إِنَّكَ عَلَىٰ الْحَقِّ الْمُبِينِ) كه بي شبهه سن روشن اولان
درستلك اوزره سن (إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ) تحقيق سنان اولشلر بابه سنك اولنلري ايشندره
چون كفاركندولره سويلنان سوزلره منفع اولمازلردى مرده لره مشابه قيلند يارنكه كه كلك
كلامده صاغر لره تشبيه قيلند يار (وَلَا تَسْمِعُ الْقَوْمَ الدَّاعِيَ) وصاغر لره چاغر مفايشندره
اذا (وَلَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَفْقَهُونَ) چن و نوب كسه لرن چوير لر پس اول بابه اولنلرك متابعت و عشا لرندن
اميد كس (وَمَا أَنْتَ بِمَهْدِيَ السَّبِيلِ) دخی سن كور لري از غولقارندن دوندرو بول
كوسيرنجي اولمهنن زير هدايت حاصل اولماز الا بصيرتله وانلرده اومعدومك (إِنْ تَسْمِعُ
إِلَّا مَن يُوْمِنُ بِآيَاتِنَا) سن بر كيمسه ايشندره مرز سن عني ايشندرمك بر كيمسه نفع ايتز مكر
شول كيمسه كه بزم ايامنزه تصديق كورد (فَمَن يَسْمَعُوا) كه انلر انقياد ايدو اربا با خلاص
اولشلرد (وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ) دخی چن آدميلر اوزره سوزدوشر عني قيامك وهنل
وعداوتند قارى شئ يقين اوليق (أَخْرَجْنَا لَهُم مِّنَ الْأَرْضِ) كندولر ايجون زميندركت
ايليجي جوان چيفارندرز وانك ادجاسه درم ويدر كه انك اوزنلغى نقش ارشوند
درت باغى وار دخی قوشن بوزيسنك توينه مانند بر صاريجه توي وار و سيلكى وايجي قناد
دخی وار بر قاجي اقدن قورنلازونه بر طلب ايليجي كا ايرشور دخی روايت اولنديكه
سيند الكونيندن انك چيقيق ربي سوال ايتد يار بورد يكه تكري تعالى اوزره حرملا اولان
مسجدن چيفار و اومكه مكرمه نك مسجد يدر (تَكَلَّمُوا) النَّاسُ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ
اول ذابته خلقه بومضمون سويلر كيم على التحقيق خلق خدا نك دلائل قدرته اينانمزلد مرويدك
اولكاندن چيفار و كندوسيله حضرت موسانك دكنكى و حضرت سليمانك خاتمي پس و منك
سجد كاهنه دكنكه دكوب اندن بوراق اولور وكافرك يوزين خاتمله دكوب اندن بوزي قار
اولور (وَيَوْمَ نَخَسِرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا) دخی ياره كنور اولكونيكه هرامندن بر كروه بيغرن
مِنَ الْكَذِبِ بِآيَاتِنَا شول كيمسه لردنكه دلائل قدرتمه اينانم (فَمَن يُوْزَعُونَ) پس كندولر
اوللري طور مش قيلنور لر آخر لري كلك ايجون ويوكا نلرندن عبارتند (حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا
أُولَئِكَ دَكَ لَهُمْ حُشْرُهُمْ) كلكارند (فَالْأَكْذِبُ يَأْتِي) حق تعالى كندولره ديرنجون

ايا نري كذيب ايتديكز (وَلَوْ تَحِبَّلُوا بِهَا) وحا لوكه دانشكر انلره احاطه ايندي بعني نلر
نامل ايدو حقيقتلرينه ايرشند اول نيچون انلري كذيب ايتديكز (أَمَّا ذَاكُم مِّنْهُم مَّنْ يَخُوفُ
سِرْقَتِي فَنُدَبُ إِلَيْهِ) ايشلرد يكر عني خلايه ورسولنه ايمان كنور مديكردن صكره قنى ايشه مشا
ايتديكز بوكلام نلري بكيك ايجوندر زير انلر نصكره كذيب دن اوزكه برايش ايشلديلر (وَوَقَعَ الْقَوْلُ
عَلَيْهِمْ) دخی اوزلر بيه سوزدوشلدي عني مستحق اولد قارى عداوتلر ايشلديلر (وَمَا أَتَا
أَيُّدَكَ مِنَ السَّمَاءِ سَبِيلُهُ) واخلدانك ايشه ايتلكارى كذيبدر (فَمَن لَا يَطِيقُونَ) پس كندولر
عذر كنور مك ايجون آخر ايجو بر سوز سويلر عداوت مشغول اولد قارندن اوتري (أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا
جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَ كَوَافِيَةً) ايا سيلر لميكه بز كيمه بي قرناق قيلدق تاكه ايجنده اويقوايله ارام ايدلر
وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا) كوندرك روشناو قيلدق تاكه ايجنده آلات معاش تحصيل ايدلر (إِنْ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٌ) تحقيقا كه كيمه نك وكوندرك احوالنده اولوعلاملر وار (لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ) بر كروه
خدا نك وحا ايننه تصديق كوردلر (وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ) دخی ادا كنور اولكوني كه صوره
اوفور يلور (فَنُفِخَ فِي السُّمُورِ وَمَن فِي الْأَرْضِ) در عقب انك صلاسي هيبندك كوكوره
اولنلر و برده اولنلر قور قوب بخود اولورلر (إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ) مكر اول كيمسه تكري تعالى نك
قورقسين ايسميوب كوكله رببات ويرك و بر قوله اندن مراد حضرت موسادر زير بر كره كندو
اولحالت حاصل اولمشدي (وَكُلُّ أُنُوفٍ) ووجه خلق ايجي نفحه در نصكره موقفه كلد يار (ذَٰلِكُم
ذَلِيلٌ) اولد قارى حالده (وَتَرَىٰ الْجِبَالَ) دخی اولكوند طاعلري كور رسن (تَحْتِهَا جَاوِدَةٌ) كندولر
برلنده طور مش كان ايدر سن (وَفِي مِزَانِ السَّعَابِ) وحا لوكه انلر بولت كيمه كبر لمر (فَنُفِخَ فِيهِ
تَكْرِي) تعالى نك درست ايشلسي (الَّذِي أَنفَخَ فِي سُوفِهِ) شول نكر يكه هر نشه كا اينغي يابدي
أَيُّهُ خَيْرٌ مِّنْهَا تَفْعَلُونَ) بي شبهه كيم خدای عز وجل ظاهر و باطنده ايشلديكز ايشلدا نادد صكره اول
ايشلر اوزره سز مكافات ايدر (مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ) هر كيم ابولكله كلور (فَلَهُ خَيْرُ مِمَّا) اكاندن
بكره حاصل اولور زير فاني و بر ياقى الور و بر و بر انك كيمه بوز الور (وَهُمْ فِي فَرْجِ يَوْمِئِذٍ مُّوْنُونَ
وَكُنْدُولر قور قودن اولكوند ايشلرد (وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ) وهر كيم بدكله يعنى شركله كلور
فَكُنْتُ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ) بوزلري تشد قيامش قيلنوب كندولره دينلور (هَلْ تُخْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ) ايشلديكز نسنه دن اوزكه بر شيله مكافات اولماز (إِنَّمَا أَرِيتُمْ أَن تَعْبُدُوا رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ
بُوندن غيري بر شئ بوقدر كيم بكافرمان اولنديكه بوشهره يعنى مكه نك برورد كا رينه عباد ايدريم

الَّذِي حَرَّمْنَا) شول پروردگار که اول شهری محرم قبلدی بر مرتبه ده که صیده نغرض اولغی منع ایست
 وَأَوْنِكَ ذَبَحْنَاهُ رَحْمَةً وَبِرْمَكٍ (وَأَكَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ) وهرسته کندویه مخلوق و ملوک و ملک و افریت
 (يَكُونُ مِنَ الْمُسْلِمِينَ) دخی بکا فرمان اولند بیکه مطیع و منفاد لودن و دین اسلام اوزده ثابت
 اولان لودن اوله ده (وَأَن تَأْمُرُوا الْقُرْآنَ) دخی بکا امر اولند بیکه قرآن عظیم الشانک تلاوتی اوزده ملوک
 ایدیم (فَمِنْ هُنْدٍ) پس بر یکسه اول و امر اتباع ایتمکله طوغری بولی بولدی (فَأَمَّا هِنْدٌ فَنَقَبَ
 طوغری بولی بولماز الا کدو نفسیمون زیرا اول مدایتک منافعی اکادونر (وَمَنْ ضَلَّ) وهرکیم بومو
 مخالفت ایتمکله کراه اولدی (فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ سَوِيْلُهُ الْبَشَرُ) سوبله ایتمک بون قور قور بولور نه اوزده
 و بالی اوزده مرتب اولماز (وَقُلْ أَخَذْتُه) دخی سوبله بنوتک نغته اوزده جمیع ملج و ثنالر
 خدایه مخصوص (سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ) بلا شبهه دلالت قلدن حق سوز کوسر لر تکرار (فَتَقَرَّبُوا) پس اکر
 بیلور سن ولیکن اولحل بیلرسی فائده و بر من (وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ) دخی خداوندک ایست بیکر
 ایست بیکر دکر پس کان ایتمک که عذابک تلخیری اعلاکردن غفلت ایست بیکر دکر اوتربد
 بلکه انحرکت ایچون تأخیر ایست بیکه اکا فقط کند و سی مطلقه

سورة القصص مكية وهي ثمانون آيات
 لِيُنْذِرَ لِقَوْمٍ الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا

طسّم نيك آيات الكتاب المبين) بوسوره ده مذکور اولان آيات روشن اولان كتابك آيتلريد
 تَأْمُرُوا عَلَيْكُمْ) اوزر بیکه او قورز بعضی جبريلک او قوم سبله اوزر بیکه او قورز (مِنْ بَنَاءِ مُوسَى
 وَفِرْعَوْنَ) حضرت موسی علیه السلام و مصر حاکمک بعضی خبر لر بن (بِأَخِي) طوغری بلیغه معارف
 اولد قده (لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ) برکروم که نصیق ایدر (أَن فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ) تحقیق اکر فرعون مرتبه
 بوجه لنوب متکبر اولد (وَجَعَلَ أَهْلَهُ شَتِئًا) و اول زمینک خلقی کروه کروه قبلد وهرکرو
 بر شیلله استعمال ایست (يَسْتَضِيعُ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ) اکر دکر برکروم و هی ذبون قیلار و انلر بنی اسرائیل
 نذیر آباء هم و غولرک بوغازلر (وَيَسْتَحْيِ بَنِيَاءَهُمْ) و دیشیلر بن صاعقور اول سببله که اربا
 نجیم کند ویه خبر ویز بیکریم طائفة مزبوره دن براوغلان طوغری بیکر که اک سببله ملکک زائل
 اولور (أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْفٰسِقِينَ) بی شبهه کیم اولجیث اهل فساد دن ایست (وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
 اَسْتَضِيعُوا فِي الْأَرْضِ) دخی دوی زمینک زبون قیلان کسسه لرا اوزره امتان ایتمک ایست
 وَتَجْعَلُهُمْ أُتَمَّةً) و انلری ایکی جهانک امورند مقدم قیلای ایست (وَتَجْعَلُهُمْ الْوَارِثِينَ)

و فرعونک و اتباعک ملکرند اولان شیئه انلری میراث الانلر ایست (وَيَجْعَلُكُمْ فِي الْأَرْضِ) و مصر
 و شام زمینک انلر بر و بر ملک ایست (وَرَبُّكَ فَرْعَوْنُ) و هاما ان وجود هم انهم ما کالو ایتمک
 و فرعون و وزیر هاما نه و انلرک لشکر لر بنی اسرائیل قور قد قلدی نسته بی کوسر ملک ایست
 بعضی فرعون و قوا بعضی بنی اسرائیل ملاحظه ایست کلدی زوال ملکک حقیقته انلر کوسر ملک
 مقصود مزدر (وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ) و حضرت موسی انک ناسته لهما مله خبر صالده که
 (أَن رَّضِعْتَهُ) سکا ممکن اولد بی مرتبه حضرت موسی اسود و بر (فَإِذَا اخْفَتُ تَحْتَهُ) پس بن اوزده
 قور قرسن (فَالْقَبِيحَ فِي الْيَمِّ) انی در بایه صال (وَلَا تَخَافِي) و اتمکدن اوزر اوزر نه قور قده
 (وَلَا تَحْزَنِي) و فراق جهنندن غمکین اولم (أَنَّا زَادْنَاهُ الْيَمَّ) زبر اعلی تحقیق بر انی سکا دوند بیلور
 (وَجَاءَهُ مِنَ الْمَرْسَلِينَ) و ان مرسل پیغمبر لر دن قلیجیلر کورد بیکر که حضرت موسی انک والده سنه
 وضع حمل اقتضا ایست بیک فرعون طر فندن بنی اسرائیل قاریلری اوزره مؤکل اولان بی جیفر و جلی
 معالجه ایست و اول محل که حضرت موسی بر اوزره دوستی الندی که اولان نورانی موهوش قیلای
 اعتقاد لر زده دوستی و محبت کو کلند برکونا و ترشد بیکه فرعون و وار و چغولق ایتمکدن کند و بی
 منع ایست بیکر والده سی کند ویه اوج ای سود و بر داند نصیره بنی اسرائیل دن تازه طوغری اوغلانلر
 اوزره فرعونک نفیشتی زیاده اولغین حضرت موسی انک والده بر صدق پیدا اید و حضرت موسی
 ایچنده قویوب در بایه صال (فَالنَّقْطَةُ الْفِرْعَوْنَ) پس فرعونک اتباعی آتی بولدی لر (لِيَكُونَ لَهُمْ
 عِلْمٌ وَآخِرًا) تا که کند ولره عاقبتکار دشمن و بر اولو قیلوا وله (أَن فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُودُهُمَا كَانُوا
 خَاطِبَيْنِ) تحقیق اکر مصر ککی و وزیر و اتباعی لر خطاکار کروه ایدیلر (وَقَالَتِ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ
 أَوْلَوْكِيكَ صَبَدُوقِي فِرْعَوْنًا) و کند لچدی لر فرعونک قاریسی سیه خاتون دیک (قَرَّةٌ عَيْنًا
 وَلَئِكَ) بو اوغلان کوزک روشنلک بیکر و سکا (لَا تَقْتُلُوهُ) انی اولد مرک (عَسَىٰ أَن يَنْفَعَنَا
 شَآئِدْ بَرَةً) زیرا برکک علاماتی چهر سنل کورینور (وَأَخَذَهُ وَلَدًا) یا خود کند و بی زاوغل
 ایدینور زیرا اوغل و لغه لیاقتی وار (وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ) و حال بوی فرعون و قوی بیلر کر که
 کند ولره دشمن اوله جقدر (وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ قَارِعًا) دخی حضرت موسی والده سنک بیکر
 عقلک خالی اولد (أَن كَادَتْ تَكْتُمُهُ) تحقیق اکر بقلشد بیکه شد اضطرار بدن موسی انک
 شان و قصه سن بیاید (لَوْلَا أَن رَّبَّنَا عَلَي قَلْبِنَا) کو کلی اوزره صبر و ثباتله بغلسید و
 (لِيَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) کو کلی اوزره بغلدی تا که اهل ایمان دن اولم (وَقَالَتِ لَخِيئَةٌ قُصْبُهُ) دخی

حضرت موسایانکه هشیمره سته دیکه قزدا شک ازین به پیر و لک اید و خبری ال (فَصَرَتْ
 بِعَنْ جُثَيْبٍ) پس اوزا قدن قزدا شنی سیه قوجاغند کورد (وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ) وکند وریلر که
 او هشیمره سیدد (وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْكُرَاعِ) دخی حضرت موسی اوزره اجمکاری حرام قیلد فیغنی
 سود ویریلدن سودا نه سن منع ایندک (مِنْ قَبْلِ) باجیسی ایزین اشاع ایندن اسبق (فَقَالَتْ
 هَلْ آدَلَكُمْ عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ) پس هشیمره دیکه سزه دلالت ایتمیم برخانه ایه لری اوزره که (يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ
 سِرْمَانَكُمْ تَرَبِّيه سَنَةً) در عهده اولورلر (وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ) وصالوکه انلر کا ایولک ایستیلر در که
 تربیه سنده اصلا نقصیر اتمیر لر مریدر که حق حضرت موسایانکه هشیمره مریم خاتون بوکلای
 ایراد ایدی هاما انیک علی التحقیق بو قاری بو اوغلاقی واهلی بیلور کند و بی طوتک تاکه سنه
 کیفیت احوالی بیاید مریم خاتون بوکلای ایستیلر بجه دیکه وهرله ناصحون دیکه قصد ایندم
 انلر پادشاهه ایولک ایستیا نلر دند کل بو او شاغده بعد فرعون کند و فرمان ایدیکه دید وکی
 کسنه بی واروب کثوره همان مریم خاتون واروب ناسن فرعونک حضورینه کورد کولوف حضرت
 موسی فرعونک الی اوزره اغلیق فرعون اکی کلندر یورد پس کند و بی ناسنه تسلیم ایندک حضرت موسی
 اناسنک قوقوسن البجه کا استینا ساید و اجمکی اغزینه الدی فرعون کا دیک سن بو طفلدن
 نه اولور سن که فقط سنک اجمکی قبول ایدی دیکه بن بر خوشبو پاکیزه سودا یسی قاری سیم
 هرا و شاغیکه بکا کورد لر البتد اجمکی قبول اید پس حضرت موسای کندی و تسلیم اید و مالزمنی
 تعیین ایدی اند نصکره جان یاره سبیل خانه سنه دوتک و وعده الهیه برینه گذرته که حوتما
 بیورد (فَرَدَّ نَاهُ إِلَى آيَةِ) پس حضرت موسای ناسنه دوندلر (كَتَبْنَا عَلَيْهَا) تاکه اوغلیله
 کوزی روشن اوله (وَلَا تَحْزَنْ) و تاکه انک قزاقیله اند و هناك اولیه (وَلَنَعْلَمَنَّ أَن وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
 وَتَأْكُلُ طَرِيقًا مِّمَّا هَدَىٰ) ببله کیم علی التحقیق ایزد و اجمالاک وعده در سندر (وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ
 لَا يَعْلَمُونَ) ولیکن خلقک چوغی بیلر که خدا نک وعده سی حقد پس انک ولسنه شک اید لر
 وَلَكِنْ بَلَّغْ آسَاكُهُ وَأَسْتَوِي) دخی حق حضرت موسی کند و قوتنک کمالینه ابریشوب معتدل اولد
 یعنی برجه ابرشدیکه نشو و نماده انک مافوق اولماز و او تو زدن قرقه وارانده اولور زیر
 عقل بواشاده کاله ابرشور و بر قولد ندن مراد فرقد رزیرا بو کونا روایت اولمشدر کیم بر پیغیر
 مرسل اولد فرق یاشنه وارمیجه پس حضرت موسی فرق سنه یارشد کله (لَا يَتَّخِذُ حُكْمًا وَعِلْمًا) اکابوت
 و اموردینه ده دانش ویردک (وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْحَسَنِينَ) ونه که موشا و ناسنه ایولک ایندک ایولک

ایدنلره احسانلری اوزره مکافات ایدرز (وَدَخَلَ الْمَدْيَنَ) دخی حضرت موسی فرعونک قصر نلر
 اینوبه مصر شهرینه کیرد (عَلَىٰ خَيْرِنِ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا) بر غفلت و قق اوزره شهر لخلقندن بغی
 مغریله یا تسوار اسند که اولوقت هر کس مهنه مشغولدر و بر قولده قیلوله وفتند کیردی
 قوجک جهار جیلین یقینا (پس شهر لایچند کورد) ایکی کس جنک اید یور هذا من شیعتیه
 بریسی کنده اتباع ایدن جماعتدند و انار بی سر ایدر (وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ) و او بریسی دشمنی اولان
 کروهندند و انار قبطیلدر (فَاسْتَفَاةَ الَّذِي مِنْ شَيْعَتِهِ) پس اتباعندن اولان کسنه حضرت
 موسایانکه ایستد (عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ) دشمنندن اولان کسنه اوزره (فَوَكَّرَهُ مُوسَى) پس
 حضرت موسی قبطی بیومرغله اورد (فَقَضَىٰ عَلَيْهِ) در عقب آتی اولدرد (قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ)
 دیکه بواش بر کیمسه دن صادر اولور که آتی شیطان از در مش اوله نه بنم کیم کیمشک ایشیدر
 آیه عذق) بی شبهه کیم شیطان دشمنند (مُضِلٌّ) از در مجیدر (مُبِينٌ) عدا و نیشکارا در
 قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي) حضرت موسی دیکه یا الی قبطی بی اولدر کم سبیل علی التحقیق کند و نفسیه
 ستم ایندم (فَاعْفُ رُبِّي) پس کناهی کا یارغله (فَغَفَرَهُ) در عقب خدا عز وجل کاهنی کند و یارغاد
 آیه هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ) بی شبهه کیم حق تعالی کند و در قولرینک کناهن ستراید و کند و لرب غایتله
 اسر کر (فَالَّذِي بِيَا أَنْفَعَتْ عَلَى) حضرت موسی دیکه ای خدا و ندیم اوزریمه قیلد یغک انعامه قسم
 انیمکله توبه اید و (فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُحْسِنِينَ) هر که کنه کار لره ارقه داش ولم (فَأَصْبَحَ فِي الْمَدْيَنَةِ
 خَائِفًا) پس حضرت موسی مصر شهرند قورقش ایکن صبا حلد (بِإِزْقَابِ) انتظار ایدر که شاید
 کند و سندن بر کیمسه قصاص طلب ایدر (فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرُوا بِآلِ مُوسَى) پس همان شول کیمسه
 دونه کون کند و سندن مدد طلب ایدر (لَيْسَ صَرْحَةٌ) بر قبطی اوزره دخی کند و سندن مدد طلب
 ایدر یور (قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ) حضرت موسی کا دیک علی التحقیق سن کرا هلقک اشکارا
 بر کرا هلقدر (فَلَمَّا أَنْ آذَانُ بَطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا) پس و لعل که حضرت موسی ایستد
 ال اوزره شول کیمسه که کند و موسی حضرت موسی و اسر ایلر دشمنند (قَالَ يَا مُوسَىٰ تَرَىٰ أَنَّ نَفْسًا
 اسر ایلر دیکه ای موسی ایستد پس که بنی اولدر سن (كَأَنَّكَ تَفْتَنُ بِالْأَمْسِ) ننه که دونه کون
 بر جان اولدردک (إِنْ تَرَىٰ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ) ایستد سن الا بر یوزنه کردن کش اوله سن
 و ما تریدک آن تکنون من المظلمین) و ایستد سنکه خلق را سندن اصلاح ایدنلردن اوله سن که
 خصم و وجه احسن ایدر دفع ایدر سن چون حضرت موسی اسر ایلر کرا هلق عنوانیلر مخاطب ایندک

اسرائیل کار بند یکم کند و بی ولد ملک با ستر پس غنه بناء او کونا کما فی ابراد بئدی بعد اول سوز خلق
 از اسند شیخ بولک ناکه فرعون و نوابغه خبر بر شد اند فصره حضرت موسی قتلنه قصه بئدی
 ایمان کاب ایمانک جافان فرعونک عمرای بواشدن اکاه اولحق حضرت موسی با حوالدن خبردار
 اینک نوجبه ایستد ننه که حق سبحانه و تعالی بیورک (وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَخْتَلِيهِ) ویر
 کشی شتاب ایدرک شهرک اوزاق برندن کلدی (قَالَ يَا مُوسَى إِنِ الْمَلَاءَ يَقُولُونَ بِكَ لَافِتًا وَهُمْ
 دیک ای موسی علی التحقیق اعیان دولت سنک سبکله مشاوه ایدر بورلر ناکه سنی ولدور
 فَأَخْرَجَ ابْنُ لَکَ مِنَ الْأَصْحَابِ) پس پوشهرن چوق که بی شبه بن سکا ابولک ایستیا ملردن (فَخَرَجَ
 مِنْهَا خَائِفًا) پس اول شهرن فورقش ایکن جیفدی (بِزَقْبٍ) ردینه بر کیمه نک کلمین ملاحظه
 ایندی یکی حاله (قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي قُوَّةً وَاجْعَلْ لِي شَأْنًا) دیک ای خداوندلم ستمکار اولان کروهدن
 بنی فورتر ویشتم کلرندن بنی هافله (وَمَا تَوَجَّهَ تِلْكَ مَدْيَنَ) واول محل که مدین شهرنیک
 قارشوسنه یوز طوونک و او حضرت شعیبک شهریک (قَالَ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنَا رَبِّي سَبِيلَ
 دیک شاید برورد کارم یولک طوغر سینی بکا کوستر (وَلَا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ) واولوقت که مدینه
 شهرنیک صونیه کلدی و او بر قوی ایدیکه خلق لوازمیچون اندن صوبی چکر لرد (وَجَعَلَ عَلَيْهِ
 أُمَّةً مِنَ النَّاسِ) اول صواوزره خلقدن براو کوره کورد (لِيَسْقُونَ) طوار لر بن اندن صواردر
 و وجع من ذوزیم) و اول اولدی بیدنا شغه بر بره کورد (أَمْ لَيْسَ لَدُنَّا عَيْنٌ) ایکی قاری قیونلرک
 صوبه کلکدن یقورلر ناکه خلقک قیونلرینه قارشیمه (قَالَ مَا خَطْبُكَ) دیک سنا کز ندر که
 قیونکر ی منع ایدر صواوزر سن (قَالَ لَا شَيْءَ خَافِي مِنْهُمْ) دید یارب قیونلریم صواوزر
 ناکه چویانلر قیونلرین صواوزر مقدن دیندر میجه (وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ) و پدریمز باشد بر یولک
 فوجه در صواوزر میچون جیفغه طاقی یوقلدن بری منور و جهتمندن کوندرد (فَسَقَىٰ لَهُمُ) پس ایلر
 شفقت ایدر مویشلرین کند و لر صواوزر منقولد ریم چویانلر قیونلرک باشی اوزره بر طاش قورلر
 آنی بلی آمدن اکسک فالدر تر حضرت موسی کد وسیله اولان لجلعله آنی یا لکن فالدر دی
 و بر وایتک او کونا طاشله بر قوی دخی قیانش و ارایک حضرت موسی آنک طاشنی فالدر و
 اندن صوجکوب قیونی صواوزر (فَزَوَّجْنَا بِكَ الْيَاقِيلَ) اندن صکره براغاجک یا بر دیوارک شاسته
 دوندی (فَقَالَ يَاقِيلُ أَتَأْتِيكَ لِي مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ) پس دیک ای پروردگارم علی التحقیق بن بر حاجم
 طعمادن هرمنه یه کسن بکا آنی کوندرد سن (فَجَاءَهُ أَخِي هَارُونَ) در عقب اول ایکی قارنیک

برسی کند و یه کدی (تَمَثَّلَ عَلَى اسْتِخْبَاءٍ) و تنق ملایق اوزره بوریمش اولدی فی حاله (قَالَ إِنِ الْكَافِرِينَ
 یذنبونک) دیدی تحقیقا که پدرم سنی دعوت ایدر (لِيُخْرِجَكَ أَجْرًا سَقِيتَ لَنَا) ناکه بزم ایچون
 ملوار لر مزه صوور بر مککک اجرتی سکا مکافات ایدر حضرت موسی بو کلاهی ایستد بجه حضرت
 شعیبک ملا قاننه فصل ایدر نوجبه ایستد نبروت المعنه (فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ
 پس اولوقت که حضرت شعیبک فته کلوب سر کز شتی اوزرینه او قودی (قَالَ لَا تَخَفْ بَحُوتَ
 مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ) حضرت شعیبک ایدر ایلم چکه ستمکار اولان کروهدن فور تولدک (قَالَ
 اخذتمنا) اول ایکی قارنیک برسی که کند و یی دعوت ایتمدی دیک (يَا أَبَتَا اسْتَأْجِرْ) ای بنم پدرم
 چویانلعله آنی اجرت طوونکیم (أَنْ خَيْرَ مِنَ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوَى الْأَعْمَى) تحقیقا که اجرتله طوونلر یغک
 کسه لرد برکی کوجی امانت شت اولان کسسه کوز لیر که حضرت شعیبک فزندن صوور دیکه بونک قوت
 و امانتی ندن بیلدک دیک قوتنی طاشک فالدر مسندن فهم ایتم و امانتی اندن کلا د مکک کد
 دعوت ایدر و کد وسیله کلر بیکد بکا دیک اردمدن کل یولک دلالتی بکا سوزله ایت (قَالَ إِنِّي أَتُوبُ
 أَنْ أَتُخَلِّكَ أَخِي هَارُونَ) حضرت شعیبک ایدر بی شبه بن ایستر که بواکی قز مک بر سینی
 سکا اولدر یه (عَلَىٰ أَنْ تَخْرُجَ) بو شرط اوزره که کند و نفسکی بکا بعرت و بر سن (نَمَانِي بِحَجِّكَ) سکر بیل
 فَإِنْ أَتَمَمْتَ حَجَّكَ) پس اگر اوزرینک ایشتن اتمام ایلدر سن (فَإِنْ غَدَيْتَ) آنک تمامی سنک قتلد بر یولک
 وَمَا رَيْدُكَ أَنْ تُسْقِيَ تِلْكَ) و ایستر که اوزر بیکه نعب قوی یه که اون بیل ایلد سنی ملزم ایدر یسم
 سَجَدَ فِي أَنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّاعِجِينَ) بی شبه سن بنی تگری تعالی ایسترسه ابولک ایدن لردن
 بولور سن (قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ) حضرت موسی بلی ایستد بیک عهد و پیمان ارامک و ارکد و بر بر
 اندن جیفقه (أَيُّهَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتَ) بواکی مذتک قفسک سکا ایفا ایلدر سم (فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ
 غَدَىٰ تِلْكَ اوزریمه اولیه (وَأَلَّفَهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكَلَّمَهُ) و ایزد ذوالجلال دیدیک سوز اوزر شت
 و نکباند (فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ) پس اول محل که حضرت موسی مذتق قومک خدمتی ادا ایتد
 اخبارده کلشد که اون بیل اولان مذتی قضا ایتدی و اندن صکره اون بیل حضرت شعیبک
 یاننده فالدی بعه د و نمکه عزیمت ایتد (وَسَارَ بِأَهْلِهِ) و قاریسن کونور و بکیدی (أَنْسَ مِنْ
 جَانِبِ الطُّورِ نَارًا) طاعک یاننده بر اش کوردی (قَالَ كَيْفَ أَتُكُونُ) کند و یه مخصوص اولانلره
 دیک بونده اقامت ایدر (إِنِ أَنْشَأْتَ نَارًا) تحقیقا بن بر اش کورد (لَعَلَّيْكُمْ مِنْهَا تُخْبِرُونَ) شاید
 بن اندن سزه بر خبر کتوره یه که یول قتی سمنده در (أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ) یا خوباشنلر بر فالن

اغاج كنوزه بر (كَلَّمَكَ نَضَطَلُونَ) ناكه سز انكه قيز نس (فَلَا آيَاتُهَا) پس اول زمانكه اول
 آشفه كدى (نُورِيْكَ مِنْ شَارِطِ الْوَاكِتِ) حضرت موشانك صباغ طرفنه اولان دونه نك كارندن
 چيغرك (فِي الْبُقْعَةِ الْبَارَكَةِ) چوق نفعلا اولان مكانكه (مِنْ الشَّجَرَةِ) انجدر نذا اولنديكه (اِنَّ
 يَامُوسٰى اِنِّىْ اَنَا اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِيْنَ) اى موسى على التحقيق بن كندم مخلوقانك پروردكارى خدايم
 وَاَنْ اَتُوْا عَصَاكَ (دخى نذا اولنديكه دكنكى صال حضرت موسى امثال ايدى اى النذر صالكد و عقب
 اولد كنك براردها اولدى (فَلَا رَاٰهَا تَهْتَزُّ) پس چن آن دبر نور كورد (كَانَهَا جَانًا) كوناكه هيت
 وكوده ده اول بر ايلاندر (وَلِيْ مُّذَبِّزًا) فور قودن اكسه وبرمش ايكن دوتكد (وَلَمْ تُعْقِبْ) ودر يه
 دومدى بعد نذا اولنديكه (يَامُوسٰى اَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ) اى موسى بروكل واندن فورقه (اِنَّكَ
 مِنَ الْاٰمِنِيْنَ) كبر على التحقيق سن فور قوجكيا نلر زمره سندن سن زير امرسل اولان پيغمبر لدر
 قمند فور قزلر (اِنَّكَ يَدُكَ فِيْ جَيْبِكَ) الكى بافكه كيد (تَخْرُجُ بَيْضًا مِنْ غَيْرِ سُوْمٍ) علتشراق
 چقار يعنى بياض باغى برص دكلدر مان خالص بر مجزور (وَاضْمِ اَيْتَكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ) دخى قناد
 پايه سنده اولان ايكي الكى سنك سمكه جمع ايت فور قودن يعنى چن سكا بر فور قوعارض اولور
 صباغ الكى صول قولك الله صال و صول صباغ قولك الله مال ناكه نفسكى ضبط ايد سن (فَلَا يَكُ
 بُرْهَانًا) پس اولد كنك ويد بياض ايكي حجت وعلا مندر (مِنْ رَّبِّكَ) پروردكار نندن بولكي مجزه
 ايله واركت (اِلَّا فِرْعَوْنُ وَمَلَاِيْمُهُ) مصحاكنه واعيان دولته (اِنَّهُمْ كَانُوْهُمَّا فَاسِقِيْنَ) كوناكه
 شيهه نلر حذى تجاوز ايش پر كروه ايد يار پس نلر رسولك كشمى اقضا ايدى (قَالَ رَبِّ اِنِّى
 قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا) حضرت موسى ديك اى پروردكارم على التحقيق بن نلر دى جان اولدردم (فَاَخَاوُ
 اَنْ يَقْتُلُوْنِ) پس فور قورمكه آنك مقابله سنده بنى اولد ودر ل (وَاَنْجِيْ فِرْعَوْنَ هُوَ اَقْصَىٰ مَبْنٰى نَّاسًا
 دخى بزم برادر حضرت هرون كندوى كفتكو جهنندن سوزى بدن بخشى يان ايدر (فَارْسِلْهُ
 مَبْعُوْدًا) پس اى بنله معين ومدد ايدى بچي كوند (فَصَدَقْنِيْ) حجتى تفر بر ايمده و بشيهه بى تزييف
 ايمد بنى صديق ايدر (اِنِّىْ خَافُ اَنْ يَّكْذِبُوْنِ) زير على التحقيق بن فور قورمكه بنى تكذيب ايدر لدر
 ومبلخته محله لسا ف بكامط او عايمز (قَالَ سَنَنْدُ عَصَاكَ بِاَجْحِكَ) خداى عز وجل ديدى
 بوشيهه برادر كه فولك بغلر يعنى اى پيغمبر قياوب سنى آنك سبيكه قوت صالحي قيلارز (وَيَجْعَلُ
 اَكْثَاسَ ظُلُمًا) وايكيكز ايجون بر غلبه و حجت قيلارز (فَلَا يَصِلُوْنَ اِلَيْكَ) كه تسلط طريقيه
 سز بر شمر (بِاَيَاتِنَا) اولد كيدك يا نلرله (اِنَّهُمْ وَمِنْ اَتْبَعِيْكَ الْغَالِبُوْنَ) سز ايكيكز وسنده

تبعيت ابد نلر غالب اولان لدر سز (فَلَا جَاءَهُمْ مُّوسٰى بِاَيَاتِنَا) پس اولوقتكه حضرت موسى كند ودر
 يا نلرله كدى (بَيِّنَاتٍ) روشن وهويد اولد قارى حالده (قَالُوْا مَا هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرٰى) ديد يار
 بوكور يكي شى بر نشنه دكلد لا بر جاد و لك كد و سى آن بغلر كند وسندن امسبق بر كيمسه آن ايشمكد
 وَمَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِىْ اَيَاتِنَا اِلَّا قَوْلِيْنَ) دخى بوجاد و لكى كچش بيلر برك يا منده ايشمكد (وَقَالَ مُّوسٰى
 رَبِّىْ اَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْحَقِّ) دخى حضرت موسى ديك پروردكارم هر كيمسه دانا ترد رشول كيمسه حالته كه بول
 كوستر مكله كدى (مِنْ عِنْدِكَ) خدا نك هنك (وَمَنْ تَكُوْنُ لَهُ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ) دخى شول كيمسه حالته
 اعلدركه بوجهانك صولكا اولور (اِنَّهٗ لَا يَفْطَحُ الْغُلَامُوْنَ) تحقيقا شان بودركه ستمكار اولان لدر
 دنياه هدايته و آخرت كوزل عاقبه نائل اولنر (وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا وَيْلَهَا لَالِهَةٌ) دخى فرعون ديتاى اله
 اولان كروه (مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرِىْ) بندن وركه سز اصلا بر معبود بيلدم (قَاوْ قُلِبِلٰى يَا هَامَانَ
 عَلَى الْبَطْنِ) پس اى وزيرم هامان بنچون چامور اوزره باندركورد يلكه پشمش كزى بى اول ياپان فرعون
 ايدك وسيله تعليمك طريق اوزره وزيرينه ديك چامور اوزره بنچون ياندر (فَاَجْعَلِىْ مَرَحًا مَّكْرَهُ
 اَنَّهُ يَكْفُرُ بِرَبِّكَ كُفْرًا) (لَعَلَّ اَطْلَعُ اِلٰى اِلٰهٍ مُّوسٰى) شايد بن موسى مكعبودينه مطلع اولورم
 وَاِنِّىْ لَاطْلُئُهُ مِنْ اَكْثَادٍ بَيْنَ) وحالبوكه على التحقيق بن موشا بلا بنيلردن اولد بىك كان ايدر (وَأَسْتَكْبِرُ
 هُوَ وَجُوْدُهُ فِى الْاَرْضِ) دخى فرعون و لشكرى مصر زمينه كرن كشك ايد يار (بَغْيًا لِّحَقِّ اسْتِغْنَا
 يَوْغِيْكَ) (وَلَوْ نَوَّاهُمْ اِلَيْنَا لَمِزَجُوْنُ) دخى كان ايد يار كيم بلا شبهه كند ودر حكمره دونمش قيلارز
 فَاَخَذْنَاهُ وَجُوْدُهُ) پس فرعونى و لشكر لرين الدق (فَبَدَّلْنَاهُمْ فِى الْيَمِّ) در عقب نلر در يايه اتوب
 نابود قيلدق (فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِيْنَ) پس بق يا محمد شر كه ستم ايد نلرله صولك بجه اولدى
 وكذ وعشيرتكى اوكونا غلدن تخذير ايت (وَجَعَلْنَاهُمْ اٰثِمَةً) دخى فرعون و توابن كرا هله بر مقلو
 قيلد كه (يَدْعُوْنَ اِلَى النَّارِ) جهنمك اسبابنه خلقى دعوت ايدر (وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنصَرُوْنَ) وروز
 قيامته ياده و نلر اركند ودر عذابه فع اولد (وَابْعَثْنَاهُمْ فِىْ هٰذِهِ الدُّنْيَا الْغَنَّةَ) دخى بوجهانده رجندن
 سورمكى نلرله ادينه قيلد كه رجمنك قنى قوسنه توجه ايدر لدر لاندن سور ياورلر (وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
 مِنَ الْمَقْجُوْحِيْنَ) وروز قيامته نلر سور و لشكر لرمه سندن لدر (وَلَقَدْ اَتَيْنَا مُّوسٰى الْكِتٰبَ) دخى
 تحقيقا كه حضرت موسى به نورانى ودر ك (مِنْ بَعْدِ مَا اَهْلَكْنَا الْقُرُوْنَ الْاُولٰٓئِ) نابود قيلد بغزدن
 مكره كچش زمانه لرين خلقى حضرت نوح وهود و صامح ولوط جماعلرى كى (بَصٰارًا لِّلنَّاسِ
 اَوْ حَالِدًا) كه تورا خلقك قلوبنه بر انوار در كه آنكه حقايق كورينور و حقله باطل تميز

اول نور (وهدى ورحمة) واما حاله که شرايع و احکامه يول کوستر مکدر و انک احکام ميل عمل
 ايد نلره سبب رجندر (لعلهم يتذكرون) ناکه انلر بحالت وزر ما وله لره که پند و نصيحت
 طومنى کند و لره متوقع اوله (وما كنت بجانب الغربي) دخی سن یا محمد وادی غریبیک یا نده حاکم
 دکل اید که (اذ قضينا الى موسى الامر) فچن بیلد مسین ایستد بکناشی حضرت موسی و حی ایتد که
 (وما كنت من المشاهدين) و وحی و ارسال ایتد بکناشی من حاضر لدن دکل اید که (ولكننا انشانا
 فرؤنا فقط اول علیهم الغم) ولیکن حضرت موسی د نصیر که چوق کروهلر ایجاد ایتد که پیراوند
 مدتیات و زلندی یعنی سن اول احوال حاضر دکل اید که لکن اندک اوتری سکا اول اخباری
 ارسال ایتد که حضرت موسی انک عصر ند نصیر که نیجه کروهلر اندی ایجاد ایتد که و زل
 مدتلر و زانمعله اخبار صوب صوبایدن مخرف اولوب شرايع و احکام متغیر اولد و علوم و اندر اسه
 یوز طومندی (وما كنت ثابثا في اهل مدين) دخی سن یا محمد مدین شهر نیک خلقی را سنده مقیم دکل
 اید که (تثقلوا عليهم اياتنا) کیم انلردن اوکرمک ایچون شعيب و موسی حقیقه اولان ایا تمزی
 اوزد لرینه او قورسن (ولكننا كنا نريهم) ولیکن بزیسق کوند ریحیلر اید که (وما كنت بجانب
 الظور اذ ناديتنا) دخی سن طووطاغ نیک یا نده موجود دکل اید که فچن حضرت موسی تورانی و یرمک
 ایچون چاغردی (ولكن رحمة من ربك) ولیکن پروردگار ندن صد و دایدن رحمت ایچون سکا
 تعلیم اولندی (لننذر قومنا ما اثمهم من نذير من قبلك) ناکه تکر نیک عذابند قور قلده سن
 برکرو و کیم سندن اسبق کند و لره عذابدن هیچ بر قور قور و بریحی کمدی زیرا انلر سنک و حضرت
 اسمعیلک اولان فتره زمانده دشمنلردن (لعلهم يتذكرون) شاید انلر پند و نصیحت قبول
 اید که (ولولا ان نقبهم مضربة) دخی نلردن اگر بر عقوبتک کسی اولسیدک (بما قلتم لا ينهم
 اللری یلر و کوند ریکی سننه سببیلر یعنی شرک و معصیتند قراند قلی اعمال سببیلر (فيقولوا
 ربنا اولا ارسلنا رسلنا) پس کند و لره عذاب جلولا بدیجه دیر لرای خداوند منیچون بزه
 بریغیر کوند رمدک (فتبع اياتك) ناکه سنک یا نکه پیر و لک اید و رسولکی تصدیق اید که
 و تكون من المؤمنين) و سکا و پیغمبریکه ایمان کوندن اوله لم حاصل کلام بوکه کفار و نصیحت
 دیکجک بوسوز و اولسیدای هرورد کار منیچون بر رسول کوندن و لکما بیان ایتد که سنی مرسل فیما زده
 پس انلر عذر دکی کیم کوندن (فما جاءهم الحق من عندنا) هرکرو اولوقت طومر و لقی بزم
 طر فزدن کند و لره کلدی (قالوا لولا اوتي مثل ما اوتي موسى) دید بیلر بزه کلان رسول ایچون کتاب

حمله کند و یرلک نه که موسی و لک (اولم تکفر) و اما اوتی موسی من قبل) یا بوندن اسبق حضرت
 موسی کتابی جملة کور و بونلرک ابناء جنس لری موسی و یرلک یکی سننه یه کفر ایتد یلری (قالوا
 سبحان نطاها) که حضرت موسی و محمد حقیقه دید یلر یکی سحر ایسی بری برینه یاردم ایتد
 (وقالوا انا بكل كافرون) دخی دید یلر علی تحقیق بزانلرک هر برینه انکار اید یچیلر (قل فأتوا
 بكتاب من عند الله هو اهدى من هذا) سوبله پس خدا نیک فشدن بر کتاب کورک که اول حضرت
 موسی اوزده و بنم اوزر یه ایمان کتابلدن یحشی یول کوستر (انبياء) بن کاپیر و اوله یم (انکم
 صادقین) اگر کرک سوبیلر دیکر کیم محمد و موسی سحر درلر (فان لم تستحيوكم) پس سکا
 اجابت انبیوی کتاب کور درلر (فاعلم انما يتبعون اهواءهم) بیلکیم اوزد و لردن اوز که بر شینه و یمازل
 زیر ابد لیلر او میشلر و لیسید یلر البتد آن کوردر لریدی (ومن اضل من اتباع هوى) دخی کیمدن
 زیاده از غون شول کیمسه دنکه کند و اوزد و سننه تابع اولد (بغير هدى من الله) خدا نیک طر فزد
 کند و یر یول کوستر مک بوغیکن (ان الله لا يهدي القوم الظالمين) بی شبهه کیم ایزد و لاجلا
 جانلرینه ستم ایدن کروهه شهوات نفسانیه ده انما ک ایتد کلرینه طوغر و یول کوستر من
 (ولقد وصلناهم القول) دخی تحقیق کیم انلر سوزی اولاشدر و کیمدک (لعلهم يتذكرون)
 ناکه کند و لره نصیحت پذیر و لوبایمانه کله ل (الذين اتيناهم الكتاب من قبله) شول کیمسه لره که
 کند و لره کتابی قراندن اولد و لره (هم يذنبون) انلردن قراندن حق اولد یغنه تصدیق کوردر
 بوآیه اهل کتابدن ایمان کلانلرک حقیقه نازل اولدی و بر روایت اهل انجیلدن قرق کیمسه حقیقه
 نازل اولد اوتوز ایچیکر حضرت جعفر له حبشه دن کلدی و سکنی شام شریفدن (واذا نزلنا عليهم
 دخی اولوقت کیم انلر اوزره قران او قور (قالوا مثلهم) لره اکا ایمان دق یعنی تصدیق کوردر که
 بوا و قن کلام خدا نیک کلامیدر (انه الحق من ربنا) بی شبهه کیم بو کلام پروردگار یزدن
 اولان درستک و طوغر یلقد (ایا کما من قبله منسکین) تحقیقا که بزه قران ایمانداستو
 مسلمانلر اید که یعنی قرانه ایمانمزی شمدی احداث ایتدش دکلر و بر اکث متقدمه ده انک مذکور
 اولمسیین کور بقتصد بقا ایتدش اید که (اولئك يؤثرون اجرهم من قبلي) اولکروه اجر لری ایکی قات
 و یریلور لره برکزه کنا بلرینه ایمان کوردر کلرندن اوتری و برکزه قرانه تصدیق کوردر کلری اجلدن
 پنا مبر (اول اهل شرک و دیندا شلر نیکان تی اوزده صبر انیم کلری مقابله سننه (ویدرون
 بالحسنه النیته) و طاعتله معصیتی دفع ایدر لرسور و کاشاف سیور و اتبع النیته الحسنه

فهمایستد یک بد کند مکره ای بولک ایستد که اول بولک بد کنی خواهد (وَمَا رَزَقْنَاهُمْ يُقْمُوا)
 واندوزی قیلد یغزشیدن ملری بخیره صرف قیلار (وَأَذِمْهُمْ الْكُفْرَ أَعْرَضُوا عَنْهُ) دخی
 فحن بهوده سوزی ایشید لر نفسلرین ضیایمک ایچون آندن یوزچو بر لر (وَقَالُوا لَوْلَا آتَانَا
 وَكَمْ آتَانَا) و بهوده سوز سوبلیا نلره در لر ایشلر بیزک نتیجه سی بزه در و ایشلر بیزک مالی بزه در
 سلام علیکم) اوزر بیزه سلا اولسون بوسلامدن لر نلره نودیع و اوزر بیزه نلره نجه ایتمک
 لا ینبغی ایجا هکین) نادانلرک صبیحنی طلب ایدرزونه ایستر ز کورد یلرکه فحن ابوطالب محضر
 اولدک سرورکانات کاکلوب یگ ایچم لا اله الا الله سوبله سنکچون خدایک قنده اکلر احتیاج
 ایدر ابوطالب بولک ایستد بیزک دیک ای برادر زادم علی تحقیق بن یلور مکه سن سوزنده
 صاب قسن و لکن ایستم کحق دینله ابوطالب و ستمدن جع ایستد پس حق جل و علی بوابی منزل ایدو
 یورد (اِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ لَّحَبِثْتَ) تحقیقا که سن سود بیزک کیمشه بول کوسترق اسلامه داخل
 قیلغه قادر کلسن (وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ) و لکن تکری تعالی ایستد بیزک کیمشه طوغری
 بول کوسترق اسلامه داخل قیلار (وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ) و کندوسی هدایته مستعدا و نلره
 نلره در و بیزک حارث بن عثمان بن نوفل سرورکانات حضور بیزه کلوب دیک یار رسول الله علی تحقیق
 بز یلور ز که سن حق اوزر سن و لیکن سکامتا بت ایلو جیع اعرابه مخالفت ایستک قورفر ز که بریزون
 بز ی قاپوب کونور لر ز بریزر ز کور و هر حق جل و علی بوابی منزل ایدو یورد (وَقَالُوا إِنَّا نَسْجِدُ
 مَعَكَ) کخی کفاردید یلر طریق دشد سنکله منبع اولور ایستک (تَخْطِفُ مِنْ رَضِيْنَا) زمیندن
 قاپولر (وَلَمْ نَكُنْ لَكُمْ خَرْمًا أَمِينًا) ایاکند ولرین حفظ ایلو برامینتلور بیزک و ایچون قیلد بیزک
 آنک اطل افند اعراب بر برین بوغاز لر ایکن کند ولر ایچنک امین و نور مشلر (يُخَيِّ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ
 شَيْءٍ) هر طرفدن هر شئیک میوه اولمکانه نقل و لوب بیغلور (وَيُزَيِّنُ لَنَا) بزم قمر دن
 بر دوزی و لکن اکثر هم لا یقولون) ولیکن کفارک چوغی یلر لر یعنی کفر نادانلر در تفکر اتمز لر تاکه
 اول نکلرک حقیقنی بیلر (وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِ) دخی بیزه کوی خلقنی نابود قیلدق (تَجَلَّيْتَ
 مَعِيشَتَنَا) که زمان ز نکلرک ایشلرکله طاعی و باغی اولد یلر یعنی بیزه کوی خلقنی سزک کبی ای
 اهل مکه کوزل معیشتک و امینتد اید یلر طغیان ایتد کلر زک جناب رب العززه انلری اهلاک
 ایدو مکنلرین ویرانه قیلدی (فَبَلَّغْ مَسَاجِدَهُمْ لَمْ تَكُنْ مِنْ عَابِدِي) پس اولدر مکنلر بیزک
 کند ولر نصکره اصلا سکنی و نلندی (إِلَّا قَلِيلًا) مکر بر از ملت زیر اکا سکنی اتمز لا مسافر لر

وانلرک مکن اقامت لری معلومدر (وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِ) و اولمکانه بیزک و نلر اولمکنر (وَمَا
 كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى) دخی پروردگارک کوی بیز خلقک نابود قیلدی کل ایدک (حَقَّ يَبْقَى فِيهَا رَسُولًا)
 اول کویلرک بیزک بیزک صاحب پیغمبر یول بیزه چون بیزک کوی خلقی ز بیزک اولوب احکامی فهم
 ایتکله لیاقت لری زیاده در پیغمبر لرک بعثتی ایتد انلره اولدی دخی انلرکا اطاعت اید بیزک و زک لر
 کند ولر تابع اولور لر (يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا) ول رسول یا تمزی اوزر لرینه اوقور که ایمانه کور کیمسه
 بخناری اولیه و عند لری کسله (وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى) دخی کویلری خلقک هلاک ایتکله ویرانه
 اید بیزکلر کل ایدک (إِلَّا أَهْلًا أَكْثَرًا) الا و حالوکه اصحاب پیغمبر لری تکذیب ایتکله تمکار لر
 و ما اویتم من کئی) و هر نسنه که دنیا نلرک سبب بدن و بر یلور سنر (فَتَنَّا الْيَهُودَ الدُّنْيَا وَبَنِيهَا
 یقین ولان صاعغفک منفق و ایشیدر که پنج روزه عمری اکلر کچر بیز نور سنر (وَمَا عِنْدَ اللَّهِ
 خَيْرٌ وَأَبْقَى) و ایزد و اجملاک قنده اولان ثواب دنیا نلرک متاع و زینشندن بیزک و بایند ترور
 آفلا تعملون) پس بیچون فکر ایدو الحق ولان متاعی درجه علیاده ولان متاعه تبدیل اتمز
 آفَن وَعَذَابُهُمْ أَهْلًا حَسَنًا) پس یا سول کیمسه کوزل و عد کدویه و عد ایستدک (فَهُوَ لَا يَفِيهِ) که
 البته کندوسی آنی بولجیدر (كُنْ مَنَعًا مَنَعًا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا) شول کیمسه بیزکله بوجانک
 بر خورد لر غیله کند و بیز خورد لر ایدک (ذَلِكَ هُوَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ مِنَ الْخَيْرِ) مکره اول شخصی ز قیامه
 حسابیچون احضار اولانلر دلد (وَيَوْمَ نَسِيطُ) دخی مذکور قیل و لکونیکه کخاری حق جل
 و علی جعفر (فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِي) اند نصکر سوبلر قانی و رنا قلم (الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ) شول
 اورنا قلم که کان ایدر دیزکیم نلریم اورنا قلملد (قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ) دبدی شول
 کیمسه لر که آیات و عیدک مقضاسی اوزر لرینه ثابت اولد (لَبِئْسَ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَعْتَبْنَا) ای خدایک
 بونلر در اول کیمسه لر که بیزک ولرین آزدردق (أَعْتَبْنَا هُمْ كَمَا عَتَبْنَا) کراه اولد یغز کبی نلری کراه
 قیلدق (تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ) سکا توجه ایدو نلر دن بیز اولدق (مَا كَانُوا أَنَا يَعْبُدُونَ) بیزه
 پرستش اتمز لر دی بلکه کد و هوای نفسلرینه پرستش ایدر لر دی (وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ) دخی
 کفار دینلور کیم اورنا قلم بیز یعنی خدایه اورنا قیلد یغز کبی نلری جعفرک (فَدَعَوْهُمْ) پس شد
 خبر بدن نلری جعفر لر (قُلْ يَسْتَجِيبُوا لِي) پس یلر عجز لرندن اوزری نلره اجابت ایتلر لر (وَأَوَّلُ الْفُلَا
 دخی تابع و متبوعلر اشکینه بی کند ولره ملازم کورد یلر (لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ) طریق حقه
 بول بولش و لیسید یلر عذاب بدن امین اولور لر دی (وَيَوْمَ نَسِيطُ) دخی یا دیت و لکونیکه

حق جل وعلا کفاری چیروب سوبلر (ما ذا كُنتُمْ اِلَّا رُسُلًا) بنم طرفدن سزه کوندیلار
کسه لره نه جواب ویردیکر (فَجِئْتُمْ عَلَيْهِمُ الْآثَاءُ يَوْمَئِذٍ) پس اوزرلرینه اخبار اولکونده کور اولد
یعنی مثلت حیرتدن رسله ویردکاری جواب اوزرلرینه خفی اولور (فَهُمْ لَا يَتَنَبَّأُونَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا
غَلِبَةً دَهْشَتًا بَرِيًّا) برینه صبور مکره جواب رسله نه ایدی (فَأَمَّا مَنْ نَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
مِّنْ أَمَّا مَن كَانَ يَكْفُرُ شَرًّا) توبه ایدوب ایمان کوردی و کوزل عمل ایشلدی (فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ
أُولَئِكَ مِثْلُ قُلُوبِهِمْ قَدْ كُنَّا أَفْوَاجًا) اولوب مقصد اعلایه بریشه کتوردی بکره صنادید
عرب طعن ایدوب دیرلرک بچون خلد اعتراف و جل و جل فرانی محمد اوزره ایشلدی کدیکه مکه نك باطمانك
بر اولو کوشی سی اوزره ایشلدی حقی سبختا و تعالی بوا یله سوزلرین دذ ایدوب بیورد (وَرَبُّكَ يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ دُخَانًا مِّنْ دُخَانٍ يَخْبَثُ أَفْوَاهًا) ویرد (وَيَخْتَارُ) ویرد سالت ایچون ایشلدی کی کسته
بر کزید قیلار (لَعَلَّكَ لَمِمْ الْيَقِينُ) کفاره خیرانیم بوق ایدوب اولماز (مُسْجَانُ لَيْلَةٍ) ایزد اولد
اندن منزه دکره اختیار اوزره بر کیمک اختیار اوله (وَتَعَالَىٰ تَعَالَىٰ كُؤُنْ) دخی کفر نك ایشلدی
شرکدن بوجه لندی (وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ) دخی خداوند ک بیلور عداوندن شول
شیئی که کفارک سینه لری صافلر (وَمَا يُغْنِيكَ عَنْهُ) و طعندن شول سینه که اشکارا قیلار لر
وَقَوْلُهُ) و کد و در عبادت مستحق اولان خدا (إِلَّا إِلَهُ الْإِلَهِ) کد و سنک اوزکه عبادت مستحق
بر معبود بوقلد (لَهُ الْحُكْمُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ) قوملج و شال کد و بیه مخصوصک بوجهاند و او بجهان
وَلَهُ الْحُكْمُ) و هر نینه ده جات اولان فرمان کد و بیه در بر کیمه اکا شریک اولماز (وَأَنَّهُ يُخَوِّضُ
وَحْشًا وَنَحْلًا) کاد و نمش قیلور سن (قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَكًا لِّیَوْمِ الْقِيَمَةِ
سَوِيلَهُ بَكَ خَبَر ویرک اکر تکریم تعالی اوزر بکره کجه بی پایند قیلار روز قیامت دك (مَنْ إِلَهُ
غَيْرُ اللَّهِ) ایزد اولدنا اوزکه کمد ر الوهیتله متصف اولان که (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) سزه برورد
کورد (أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ) پس بچون تذکر و تفکر ایشتمز سن (قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ
الْأَنْهَارَ سَرْمَكًا لِّیَوْمِ الْقِيَمَةِ) سوبله بی خبردار ایدک اندک حوجل و علا کوندی اوزر بکره
ذات قیلار سه قیامت کونه دك (مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ) کمد خدا دن اوزکه بر معبود که (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) سزه
بیللر تَشْكُرُونَ) سزه بر کیمه کتوردی اچنکه ارام اید سن تَعْبُدُونَ (أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ) پس
بچون بقوب فهم اتمز سن (وَمِنْ دُخَانٍ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ) دخی خدا نك لطف و کرمندن کجه
و کوندی سز بچون برانلی (لَتَشْكُرُوا فِیهِ) ناکه اچنکه ارام اید سن (وَلَتُبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ) سزه

و ناکه فضلک سزه روزی قیلدی بنه بی طلب اید سن (وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) و ناکه سز نفق
بیلوب حقوقنه قیام اید سن (وَبُورَةُ يَأْتِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاؤِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُزْعِمُونَ) نظیر سی
کجدی (وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا) و هر کد و هلدن بر کواه چیتا رندق و اول بی غیر لر در کد اوزر
شهادت ایدر و محالته که کفار دار دنیا ده آنک اوزرینه اید بیلر (فَقُلْنَا مَا تَشَاءُ نَاثِرًا) ناکه
اولا مثله دیدک اولد بیکر ایشنک در سنکلی اوزره دلالت ایدن دلیل کزی کوردک (فَعْمَلُوا
أَن تَحْقُقَ اللَّهُ) پس اولوقت بیلد بکره الوهیتله حق تکریمه در بر کیمه اکا اوزر اید کد ر
وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يُفْتَرُونَ) و کد و لردن غائب اولد بیلد قاری بلاندر (أَن قَارُونَ كَانَتْ
مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ) تحقیقا کیم قارون نام کسته حضرت موسیٰ عیسیٰ برندن اید (فَجِئْتُمْ عَلَيْهِمْ
بِسُورَةٍ مِّنْ مَّوْجٍ) اوزره تکریمه اید (وَأَنبَاءٌ مِّنَ الْكُفْرَانِ) و اکا کفار دن ویردک (مَا أَن مَّقَاتِلُهُمْ
بِالْعَصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ) شول سینه بی که صند قارونک ایشلدی او جل و اولان کد و بی اغر لندر
یعنی اکا اود کلوا مال ویردک که خزینه لرند اولان صند قارونک اغر لندر بر قوتلو جماعت کتورد
انلره اغرلق ایدردی (إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ) مذکور قیل اولوقتیکه جماعتی کد و بیه دیدیلر (لَا تَفْرَحْ
دُنْيَا مَا لِيْلَهُ سَوْمَةٌ كِيم) (إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ) بلا شبهه خدا عز و جل مزخرفات دینویه ایدله
سویانلری سوز (وَأَنبِئْهُمْ بِمَا لَيْكَ اللَّهُ الدَّارُ الْآخِرَةُ) دخی کد و بیه دیدیلر ایزد و الجلال سکا ویرد
شیلله و برجهانی بسته یعنی سکا حاصل اولان مالی و برجهانی لاق اولان اعالده صرفایت
ناکه ثواب جزیله نائل اوله سن (وَلَا تُنْسِفْ بِبَيْتِكَ مِنَ الدُّنْيَا) و بوجهانده اولان بهر کی و ننه که
انرکی نکه تحصیل اید سن (وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ) دخی خدا نك قولرینه ابولکایت تنکه
تکریم تعالی سکا ابولکایتدی (وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ) و بر یوزند کونی نك ایتکه طالب اوله
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَاسِدِينَ) علی التحقيق خدا عز و جل یمانلق ایدنلری سوز (قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ) قارون
قومنه جواب ویردک بوندن اوزکه بر نینه بوقدر که اول مالی ویرلدم (عَلَىٰ عِلْمٍ غِيبَةٍ) بر دانش
اوزره که قبله ثابتلد (أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ) ایا قارون نورانی
او قوب بیلدک یعنی علی التحقيق بیلد بیکم حوجل و علا قاروندن سابق زمانه خلق لرندن نابو قیلد
مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَ أَكْثَرُ جَعًا) شول کیمه که کوچی کد و سندن قیدر و مالینک جمعی
کد و سندن چور کد ر یعنی قارون بیلش ایکن که کد و سندن مالدار و کوچلی اولان
حق تعالی اهلاک ایشلدی بجه بکونا سوال اندن صادر اولدی (وَلَا تَسْأَلْ عَنْ دُونِهَا شَيْئًا)

دخی معاشه طریقه کنه کار کنه نلرین صورلر بلکه فحشاء کاهلری اوزره معذب اولورلر (فخرج
 علی قومه فی زینته) پس کندو عشرتی اوزره رایشیله چیقدی و بیلسیجه کند و قلغند دوت
 بیک ادم بنش اید (قال الذین یزیدون الحیوة الدنیا) دیدی شول کیمسه لکه یقین اولان صاعقه
 لذاتک ایستلر (تالیبتنا مثل ما اوتی قارون) ای قومن کاشکی قارون ویرلدیکی اشیا کچی بزه
 ویرلسید (انه کذ و حقه عظیم) بی شبهه کیم قارون متاع دینویدن اولور بره ایه سیدر (وقال
 الذین اوتوا العلم) دخی دیدی شول کیمسه لکه دانشی ویرلدک (وینکم) اوزر بکره هلاک اولسون
 ای نه یایه طالب اولانلر (توابنا لله خیر کن امن و عملنا) خدا نکه مکافاتی آخرتد بکر کلد قارون
 ویرلدیکی اشیا دن شول کیمسه که ایمانه کلوب کوزل عمل ایشلدی (ولا یلقیها الا الضاربون
 واولکافاته مضاد فاولما الاطاعات اوزره صبر ایدنلر و معصیتلردن نفسلرین منع ایدنلر
 کورد یلر کیم قارون همیشه حضرت موسای ایدلدک و حضرت موسی آنک حق قرابتک کوزدوب
 کندویه مدار ایدلدک بروقه دک کیم حکم زکوة نازل اولدی حضرت موسی آنکه مالذ کونلن اوتری
 بوجه اوزره مصالحه ایتدی که زکوة ایچون مالندن بیکدن برور یونند نصکره قارون افحشا
 اید و کوردیکه اوبرخیلی مبلغ اولور طبع لینی کا ذاهب اولدی که حضرت موسای بنی اسرائیل ارسند
 رسوا ایدک ناکه کندویه رغبت از اولوب کند و سندن خلق اعراض ایدلر و برکیمسه بکله سی سمیع اولیه
 پس قاری بر مقدار شوت ویرد بوشرط اوزره که بنی اسرائیل جمعیتی ارسند سویلیه حضرت
 موسی کندویه فعل قیمی ایتدی دوز عید و لیمی حضرت موسی بنی اسرائیل ارسند خطبه اوقوب
 انشاء خطبه سندن بیک هر کیم سقت ایدلر الی کسر و مرزا ایدنلر من دکل ایتسه دکل جلا رز
 واکر محسن ایتسه رجم ایدلر هان قارون فالقوب دیک اگر سن اولور سن دیک واکر بن اولور
 قارون ایتدی که بنی اسرائیل زعم ایدلر کیم من فلان قاری بی جور ایتدک حضرت موسی
 بوکلامی ایشلدیجه فرمان ایتدی کیم اول قاری احضار اولنه کلوب حاضر اولدقه حضرت موسی
 اکا خدا نکه عظمت و قهر یله آند ویردی که نفس لامری سویلیه هان قاری دونوب دیدی
 یارسول الله حقیقه الحال بودر که قارون بکار شوت ویردی که سویلیم سن بکانا معقول ایش
 ایشلدن سن حضرت موسی بوکلامی ایشلدیجه سجوده واروب قارونک الدن خدایه شکوی ایلدک
 ایزد ذوالجلال دن کندویه وحی کلد کیم زمینه ایستدیک شئی فرمانایت که آنی سکا رام
 ایشوز پس حضرت موسی دیدی ای زمین قارونی آلا فاصله دیزلرینه دلک الی بعلک یوموال

اوزره بر قاج کره فرمان ایتدی بر هر بیکدن بر مقدارینی بوندی ناکه کند و سندن بر اثر قالدک
 اول اثناده قارون حضرت موسی انصرع و زاری ایدر دگاکا اصلا الثفات ایتدی حق جل و علا و حی
 ایدوب بیوردک ای موسی کوکاک قی برکند قاج کره قارون سندن رحمت طلب ایدوب سن کا
 رحمت ایتدک عنم جلاله حقیقون اگر بکره بکاد ایدر دگاکا العاجبات ایدردم بواحوال واقع
 اولدقد نصکره سفهای بنی اسرائیل دیدیلر موسی بواشی ایشلدی ناکه قارونک اموالنه وارث
 اوله بوکلا حضرت موسی آنک سمع شریفنه ابر شنبه خلدن ایستدیک آنک اموال وارزاق خفنا
 ایدک حق جل و علا دعاسن قبول ایدوب انلری دخی بره یوتلدردی نه که بیوردک (خسفنا به ویدلر
 الارض) پس قارونله و سایلله بره چو کتر دک (فما کان له من فئة ی نصرونه من دون الله
 اند نصکره اکا برکروه یوقدیکه خدا نکه فرمانک اشوب کندویه یاردم ایدلر (وما کان من
 المنصرین) دخی خدا ایدن امتناع ایدنلردن دکل ایدک (واضع الذین یمنوا مکانه بالامیس) و صبا
 شول کیمسه لکه قارونک رتبه سن دونه کون آرزو ایشلدک (یقولون ویکان الله یبسط
 الازرقیلن یشاء من عباده و یقلل) دیرلر عجب دگوبانکری تعالی قوللرندن ایستدیک کیمسه
 روزی کشاده قیلار و ایستدیک کیمسه طار قیلار (لولا ان من الله علینا) نکری تعالی اوزرین
 مشتابت سیدک (خسفنا به) البته بزمه بری چو کتر دک (ویکانه لا یعلم الکافرین) عجب د
 کوباشان بودر که خدا نکه نعلک انکار ایدنلر عذابدن قورنلر (تلك الذار الاخرة) اول معروف
 و مومنون اولان مومنی ساری (تجعلها للذین لا یریدون علوا فی الارض) آن قیلار ز شول
 کیمسه لکه که بر یوزنک تکبر ایتدک ایستلر (ولا فسادا) و خلق اوزره تعدی ایتدی دخی استلر
 و العاقبة للتقین) و کوزل نتیجه برهیز اولنلر مدر (من جاء بالحسنة فله خیر منها) هر کیم بولکله
 کلوراندن بیکرک اکا برایولک حاصل اولور (ومن جاء بالسيئة) و هر کیم بدکله کلور (فلا یجزی الذین
 عملوا السیئات) پس بیکلری ایشیلانلر مکافات اولمازلر (الا ما کانوا یعلمون) الا ایشلدنلری
 نسته کبی بریشیله کوردیلر قین سرور کائنات علیه افضل الصلوات ججفه نام مکانه ایشلدی
 حرم محترمک شرفی باطنندک تاثیر ایددی حضرت جبریل کندویه بواتی کوردی (ان الذی فرض
 علیک القرآن) تحقیقا شول پروردگار که قرآنک تلاوتی و تبلیغی و ایچنده اولان احکامله عمل
 ایتدک اوزر بیکه فرض قیلدک (الرادک الی معاد) البته سکاسن اعتبار ایتدیک بره سنی و نند بیک
 قل رب اعلم سویله پروردگارم دانا زدر (من جاء بالهک) طوغری بول کورن کسنه بی بلور

وَمَنْ هُوَ فِي صَلَاتِهِ يَتَذَكَّرُ (دخی بیلور شول کیمت که کند و سی برایش کار از غونقله در) وَمَا كُنْتُ
 تَرْجُو أَنْ يُلْقِيَ إِلَيْكَ الْكِتَابَ (دخی سن امید طوتمزاید که سکا قرآن کوند ریش اوله) (الْأَرْحَمَ
 مِنْ رَبِّكَ) لکن پرو کردند رحمت اولو ایچون سکا آتی کوندرد (فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْكَافِرِينَ) پس
 بی دین اولانلر ارقه داش اوله یعنی ملائکه و خواستارینه کوره حرکت ایتمه (وَلَا يَصُدُّكَ
 عَنْ آيَاتِ اللَّهِ) دخی خدا نکت آیت لایق و قومسندن سق و ندر میجه (بَعْدَ أَنْ نَزَلَتْ إِلَيْكَ) سکا
 ایندر یلوبا و زریکه فرض اولند قد نص کره (وَأَدْعُ إِلَى رَبِّكَ) دخی پروردگار کت عبادت نه دعوت
 ایله (وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ) و اهل شرک زمه سنند اوله (وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ) و خدای
 ذوالجلال لایله بر معبود دخی و قومه (لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) ندن از که عبادت مستحق بر معبود یوقدر
 بو ایلر ده خطاب سرور کائنات در و مراد امتداد و خطابی کا توجیه ایتدن مقصد بو که اهل
 شرک حضرتک موافقه سنند قطع امید ایدر (فَلَا تَتَّبِعْ أَهْلَ هَذَا الْبَلَدِ) هر بنسبه معلوم و فانی اوله جمل
 (الْأَوْحَى) انجوت خدا نکت ذات باهر الصفاقی (لَهُ الْحُكْمُ) نفوذ ایدیجی فرمان کند و مخصوص
 و ایلله ترجعون) و مکافات ایچون کند و طرفه و دشمن قیلنور سز

سورة العنكبوت مکیه و هی تسع و ستون ایه
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ امثالی سبقت ایتد (احسب الله ش) با خلق کان ابتدا یلریم (أَنْ تَذَكَّرُ) قوی و یریلر
 أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا) دیمایچون بز ایمانه کلد یعنی خلق بویله می کان ایدر لکه جزایمانا سوزن سو یکل
 متروک اولور (وَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ) و حال بو که کد و لرحماد و وظائف طاعتی انواع تکالیفه
 امتحان اولمیه لر (وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) دخی علی التحقیق کیم کند و لردن اسبق اولانلری
 امتحان ایتد (فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا) پس البته ایزد ذوالجلال ایمانک صادق اولانلری تمیز
 ایدر (وَلْيَعْلَمَنَّ الْكَافِرِينَ) و البته یلان سویلیانلر مکافات ایدر (أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَبْغُونَ
 النَّبِيَّاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا) بلکیم بمانلق ایشلار نلر کان ایدر یلریم بزدن ایلر و کید و ب سبانیلری
 اوزر کند ولر مکافات ایتکه قادر دکلر (سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ) بیتا کلری حکم غایله بد حکمدر (مَنْ
 كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ) هر کیم جنتک خدا نکت لقا سنه امید طوتمش ایتد (فَأَنْ أَجَلُ اللَّهِ لَا يَت
 بی شبهه کیم خلا عز و جل کند و لقا ایچون تعیین ایتدی کی مدت کج کدر (وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
 و کند و در قوللرینک سوزن ایشید و اسرار و یتلرینه و انا اولان (وَمَنْ جَاهَدْ) و هر کیم

کهار له جنگ اید و جهالسد (فَأَنَّا جَاهِدُوا لِنَفْسِهِ) جهالسد الا کلد و ایچون زرب جهاد کت لوبی
 اکا عاند اولور (إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ) تحقیقا که حق سبحا و تعالی انس و جنک و ملائکه نک
 طاعت و مجاهدت لردن باید رانجق قوللرک اسر کوب احوالربنه دوزن و یرمک ایچون کند و لرب
 طاعتله مکلف قیلد (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) دخی شول کیمسه لکه ایمانه کلوب کوزل
 عملر ایشلایلر (لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ) البته بد کلرین انلر دین محو ایدر (وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُنَّ
 كَأَنَّهُمْ لَم يَعْمَلُونَ) و البته انلر کوزل عمللرینک سزاسنی مکافات ایدر یعنی علاوه اولان اعماللرینک
 سزاسنی کی سائر اعماللرینه سزا و پروردگوردیلر که حق سعد بن ابی وقاص ایمانه کلدی ناسی
 حنه اندا ایچد بکه کونشدن کولیکه حرکت ایتیه و بوغاندن برزایکجه اوغلی دین اسلام دن
 مرتد اولمجه حق جل و علا بو آیتی منزل ایدر (يُورِدُ) (وَوَضَعْنَا الْإِنْسَانَ بُولَدِيَّةً أَحْسَنًا) و آدم
 اوغلنه اصمرد ککه پدر و مادربنه کوزل ایش ایشلیه (وَأَن جَاهِدَاكَ لِيَشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
 و اگر سعی ایدر سنکله جنگ و جدال ایدر لرتا که بکا اورناق قیلر سن شول سننه نکه که آنک
 الوهیتنه سکا دانش اولیه (فَلَا تَطَعْنَهَا) و مخصوصه انلرک سوزن قبول ایتمه زیر خالفک
 معصیتند مخلوق طاعت اولمز (إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ) دخی مکرر بکا در یعنی ایمان کوزر نک و کوزمیانک
 و پدرو مادربنه ابولک ایدنک و ایمانک دو نملری بنم فرمانه در (فَأَنبِئْهُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) پس جزا
 عملنه ایشلایک کز ایشدن سزای کاه ایدرم (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) دخی شول کیمسه
 ایمانه کلوب کوزل عملر ایشلایلر (لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّاحِبِينَ) البته انلری ابولک ایدنلرک زمه سننه ادخال
 ایدر (وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ) دخی خلقتن شول گروه و ارکه دیر خدایه ایمان کورد
 فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ) پس خدا نکت بولنده ایدر اولند قد یعنی حق کفار ایمانندن اوزری کند و بی
 معذب ایدر (جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَذَابُ اللَّهِ) خلقتک ذبتدن کند و بی دکن شیئی خدا نکت
 عذابی کی قیلد یعنی خلقتک عذابی خوفندن ایمانی ترک ایدر سنه که خدا نکت عذابی خوفندن
 کفر نک اولنق کز (وَلَمَّا جَاءَ نَصْرُكَ مِنْ رَبِّكَ) و بی شبهه اگر پروردگار کت سمندن برقم و غنیمت
 کلور (لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ) البته دیر لرب دین و ملتک سز که ایدک (أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُلُوبِ
 الْعَالَمِينَ) ایا محقق و معلوم اولدی کیم نکری تعالی خلقتک سینه لرنده اولان اشیایه کد و لردن
 دنا تر در (وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ) دخی قسم اولسوک نکری تعالی بواکی
 گروهه اعماللرینه کوره مکافات ایدر کوردیلر که ابوسفیان و امیه بن خلف حضرت عمر و خیاب

دیدید بود بنی حنیف و از ایدک آیته رجوع ایدک اندک و از یکم و اگر بدین دیند اقامت
 ایتمکدن برکاه حاصل اولور آن بر سزدن کو توروز و سزی یوک الله قومز حق سبحانه و تعالی
 بواقی منزل ایدک بیوردی (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا دُخِيَ دِينُ وَلَا تَأْمُرُوا هَلْ إِيْمَانَهُ دِيدِ يَلِر
 اَتَّبِعُوا سَبِيلَكُمْ) بزم طریقه پیر و لک ایدک (وَنَحْنُ خَطَايَاكُمْ) و کاهلر بکزی بز کو تورومک کو کز اگر بزم
 اتباع ایتمک کز کاهلر (وَمَا هُمْ بِخَائِفِينَ مِنْ خَطَايَا هُمْ مِنْ شَيْءٍ) و انلر مؤمنلر کاهلر هم برشته
 کو تورویصلر دکل (اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ) بی شبهه که انلر سوزلر نه بلا نیلر در (وَلَيَحْلِلْنَ اَنْفُسَهُمْ) و البته
 نفسلری قزاندی اغری یوکلری قالدردلر (وَأَنفَالًا مَعَ اَنْفَالِهِمْ) و اغری یوکلریله اوز که یوکلر قالدردلر
 و انلر اول کیمسه لک یوکلریدر که کدولر انلر اضلالنه سبب اولدیلر مع ذاکه اضلال اولارلر
 یوکلر بن برشی کسک و لماز (وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ) و البته بغلد قاری و انلر
 اوتری ووز قیامتک سرزنش سؤال اولورلر (وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلَى قَوْمِهِ) دخی تحقیقا کیم حضرت
 نوحی کند و عسیرتیه کوندردک (قُلْتُ فِرْعَوْنُ اَلْفَ سَنَةٍ اِلَّا قَلِيلًا) پس انلر ارسند
 بیک بیل اللی یل کسلک طور دیعی حضرت نوح علیه السلام قومنی طغوز یوزالی سنه ایمان دعوت
 ایدک کند و به منقاد اولدیلر (فَاَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ) پس صوبک کثری کدولر بن الوپ هلاک ایتد
 (وَمَا ظَالِمُونَ) و حالبوکه کفرله کند و لرستم ایدیلر در (فَاَنجَيْنَاهُ وَاَصْحَابَ السَّفِينَةِ) پس کندی
 و کینک ایلر بن یغی کید کند و سبیل بن انلری قور تردق (وَجَعَلْنَاهَا اٰيَةً لِّلْعَالَمِينَ) و اول واقعه
 خلق ایچون برعبوت قبلدق تاکه انکه پند اولورلر (وَاِبْرَاهِيمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ) دخی یاده کور حضرت
 ابراهیمک سوالن یغن کد و جماعتیه دیدی (اعْبُدُوا اللَّهَ وَانْتَهُوا عِبَادَةَ اَيْدِيكُمْ وَاتَّكُوا عَلَيْنَا
 خَوْفًا بَدِكُمْ) اذ لکم خیر لکم اول عبادت و خوف منزه بکر کدر اولد یغی حالدن (اِنْ كُنْتُمْ تَهْتَدُونَ) اگر
 سز خیر و سزی سبیل اولر نه تمیز ایدر دیگر (اِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ اَوْثَانًا) تکریدن اوز که
 عبادت ایتمز سزالا پلره (وَيَخْلُقُونَ اَفْکًا) و کند و نفسکردن یلان ایماد ایدر سز که الهیت عنوانیلر
 پلری اکر سز (اِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ) تحقیقا کیم تکریدن اوز که برسنش ایتد بیکز
 سنه لر (لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا) سز روزی و پریمکه قلدلری یوقدر (فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ
 بِسَبِيلِكُمْ فَتَلَسُّوا رُزْقًا) (وَاَعْبُدُوهُ وَانْكُرُوا آلِهَةَ الْبَدْعِ) و ایلد که کند و به برسنش ایدک و نعلز
 معترف اوله سز (اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ) آنک طرفنه دوش قیلنور سز (وَاِنْ تَكْذِبُوا) و اگر بنی یلان نسبت
 ایدر سز (فَقَدْ كَذَّبْتُمْ اَمَّا مِنْ قَبْلِكُمْ) بی شبهه کیم سزدن استیق کروهلر یغیرلر بن یلان نسبت

ایندیلر و انلر کذیبسندن یغیرلر برضر ابرشمدی بلکه ضرر کندولر غاند اولدی (وَمَا عَلَيَّ اِلَیْهِ
 اِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ) و یغیر اوزره برشی یوقدلا احکامی شکار تبلیغ ایتمک و اوزرینه لازم دکلر که
 مصدق اولوب مکذب اولیه (اَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ عَلَقٍ) یا بقوب بیلر لومیکم تکریدی
 یغیه برادلسلر ایماد ایدر (لَمْ يَكُنْ لَهُ يَمِينٌ) پس اولد کلدن یغیره انلری رنه قیلوب دوندر (اِنْ
 ذَلِكَ تَكْلِيَّةُ اللَّهِ يَسِيرٌ) تحقیقا کیم ایماد ایدر دوندر نک یزد ذوالجلال اوزره برآسان ایشدر
 قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ) سوبله یا ابراهیم بر یوزنه سبب ایدک (فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ) صکره
 بفک یغیه حق جل و علا خلق اختلاف اجناس و احوال اوزره براندی (لَقَدْ اَنشَأْنَا الْاِنْسَانَ
 مَكْرَهٍ) تکریدی تعالی او بر برانغی پیدا ایدر (اِنَّ اللَّهَ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) بی شبهه که خلعت و جل هر سنه
 اوزره توانادر انکونکه قدرتی داشتند و بو وصفله متصف اولان جمیع مکاتلک ایماد ذاتی قند
 برابر دس نشه یا خیری اوزره قادر در نه که نشه اولی اوزره توانا ایدی (لَيُعَذِّبَنَّ مَن يَشَاءُ
 نَعَذِّبُكَ اَيْتَد وکی کسته معذب ایدر (وَيَرْجُمُ مَن يَشَاءُ) و اسر کسین ایتد وکی کسته اسر
 (وَالْيَهُ تَقْلَبُونَ) و کد و طرفنه دوش قیلنور سز (وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ) و سز خدای یغیر ایددی
 دکلسز (فِي الْاَرْضِ) برده (وَلَا فِي السَّمَاءِ) کونه کوکده یعق ایز دجل و علا عذابکزی ایسترسه برده
 اولسه کز یا کوکده بد قلدندن خلاص و لماز سز (وَمَا اَلَمْ يَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَتُكَ) دخی
 تکریدن اوز که اصلا سز نه دوست وار و نه یار دخی که سزی یلان حفظ ایدر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا
 بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ) و شول کیمسه لکه تکرینک دلائل وحدانیتک و بعث سببیلر حاصل اولان
 نقاسن انکار ایتدیلر (اُولٰٓئِكَ يَشْتَوِيْنَ رَحْمَتِي) و لکروه آخر قله بنم و حمدن نا امید اولدیلر
 (وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ) و لکروه کفر لری سببیلر کندولر بر دناک اشکنجه اولور (فَاَنذَرْتُ
 جَوَابَ قَوْمِهِ) بوند نصکره حضرت ابراهیم جماعتک جوابی برنسته اولد (اِلَّا اَنْ قَالُوا اقْتُلُوْهُ
 اَوْ حَرِّقُوْهُ) الا بوکه دیدیلر ابراهیمی اولدک یا یاندک بعد رای فاسد لری کا مؤدی اولدیکه
 یاندلر لر پس کندی یغی قله انشه صالدیلر (فَاَنجَيْنَاهُ اَللَّهُ مِنَ النَّارِ) در عقب یزد ذوالجلال
 لطف و کرسيله کندی و یاشدن قور بردیکه آتشی اوزرینه بر دوسلام قیلد (اِنَّ فِيْ ذَلِكَ لَآيَاتٍ
 لِّمَنْ يَعْقِلُ) تحقیقا که حضرت ابراهیمی قور تر مسند اولونش انلر وار (لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ) برکروه که خدا نک
 وحدانیتیه ایمان کورلر (وَقَالَ اٰمَنَّا اَلَمْ نَكُنْ مِنْ دُونِ اللَّهِ اَوْثَانًا) دخی حضرت ابراهیم دیدی قوم
 بوند یغیری برشی یوقدر که تکریدن اوز که پلر ایدر دیگر (مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ) را کز ده محبت تحصیل

ایمان بچون (فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) یقین اولان صاعقه قدر (فِي يَوْمِ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ) صکر
 قیامت کوننده بریلو ککر بریلو ککر ی انکار ایدر بعضی متبع اولان توابعدن بیزار اولور (وَيَلْعَنُ
 بَعْضُكُم بَعْضًا) و بریلو ککر بریلو ککر لعننا و قور (وَمَا أُولَئِكَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ) و ما
 لکم من ناصرین) و سزه هیچ یارد جیلر یوقدر که سزی اندن خلاص ایدر (وَأَمَّنْ لَهُ لُوطٌ) پس
 هشیره زاده سی حضرت لوط کند و ایمان کوردی (وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ) دخی حضرت ابراهیم
 دیدی تحقیقا بن کرومک لندن وطنی ترک ایدر کیلدم پروردگارم بکا فرمان ایتدیکی سیره
 اَنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ تحقیقا که پروردگارم کند و در بنی دشمنانک مکرندن حفظ ایدر و غالب
 و قادر اولان بکا نفعلوا اولان شیشه فرمان ایدن بعد حضرت ابراهیم خانونی ساره ایلده و حضرت
 لوطله اتفاق ایدر سواد عرافدن کوی نام کویدن حران نام شهره کند یلر اندنضکره اقلیم شامدا
 فلسطین اسمیله معروف اولان بقعه ده حضرت ابراهیم سکفی ایتدی و حضرت لوط سدوم نام کویله
 مکان ایدر نیوی فوندی (وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ) و اکابر اوغول و بر نییره بنشدن (وَوَجَعْنَا
 فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ) و سنلند پیغمبرکی و کتاب مسمو مقوله سن فیلدی (وَأَنبَايَاهُ آيَةً
 فِي الدُّنْيَا) و ایتدیکی هجرت اوزر کند ویه مکافاتی و یردک بوجها نده (وَأَنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّابِرِينَ
 وَتَحْقِيقًا که حضرت ابراهیم و بر جهاند صلاحه ارباب کمال اولانلرک زمره سنلند (وَلَوْ طَلَّ إِذْ
 قَالَ لِقَوْمِهِ) دخی حضرت لوطک احوالی یاده کورنن کنگ جماعته دیک (إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ
 بَيِّنُونَ) سز فحشه نهایت ایدیشن فعله کورسن (فَأَسْتَفْهَمُوا مِنْهَا مَنْ أَحَدٌ مِنَ الْعَالَمِينَ) آنک یسلیسکه
 سز خلقدن هیچ بر کیسه سبقت ایتدی (إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ) ایا تحقیقا سز رککاره مباشرت
 طریقله کورسن (وَنَقُطِعُونَ السَّبِيلَ) و بولی کس سز یعنی کاربان خلقه اخذ مال ایلده و قتل ایلده
 تعرض ایدرسن (وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمْ الشُّكْرَ) و مجلس کرده نامعقول و نامشروع اولان ایشلری ایشلر
 فاما کان جواب قومه) پس عشرتک جوابی نهست مالک (الآن قَالُوا إِنَّمَا تَقْدِيبُ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
 مِنَ الصَّادِقِينَ) الا که دید یلر یز خدا نک عذابک کور ایدر عوای نبوتده سن کرجک سویاب تلردن
 ایدک (قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ) حضرت لوط دیک یا الهی منصور قیلر یز مار کله سی
 ایدن کروه اوزره (وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى) و فچن کوند رسلار یز حضرت ابراهیمه اوغول
 و نبیره نک مزه سیله کلد یلر (قَالُوا إِنَّا نَمُكِّرُكَ يَا إِبْرَاهِيمُ) دیدیلر علی تحقیق یز سدوم کونیک
 خلقنا بود قلیجیلر (إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ) بی شبهه کیم اولکویک ایلری ستمکار کروه اید یلر

قال ان هذا لوطا حضرت ابراهیم انلره اعتراض طریقله دیدی یسلیسکیم حضرت لوط اولکویله در
 و اوستمکار لر دند کلد (قَالُوا لِمَنْ عِلْمٌ مِنْ هَٰذَا) فرشته لر دید یلر یز سندن داناتر ایتد اولان کس
 لکینه و اهله البسه آن و کند و بعضی و طنلری قوز و رز (إِلَّا أَمْرًا) کانت من العا برین) لکینه
 قاریسی عذابده قلا تلردن ایدر (وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا) و اولمل که کوند رسلار یز حضرت لوط
 هماتل طریقله کلد یلر (بَشِيرًا) تلرک سبیلله اند و هناك اولد (وَمِنْ أَقْبَرِهِمْ ذُرِّيًّا) و تلرک
 احوالن قدر بر تیک جهنندن طاقی طار اولد (وَقَالُوا) و اولو قنکه انا رنجوری حضرت لوطک جهنمنده
 کورد یلر دید یلر (لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ) قور نه و لهجهکه (إِنَّا مُجْتَبُونَ) و اهملک الا امراتک کانت من
 العا برین) علی تحقیق که زسقی و اهملکی قوز بر جیلر زانجق عورتک کویله قلا تلردن ایدر (إِنَّا نَمُرُّكُمْ
 عَلَى أَهْلِ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ رَجُلًا مِّنَ السَّمَاءِ) تحقیقا که یز یوکویک ایلری اوزره کونکدن بر عذاب ایدر یجیلر
 یما کاتوا یسقیون) ایتد کوری فسق سبیلله (وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً بَيِّنَةً) دخی علی تحقیق که یز اولکویله
 بر اشکارا نشان قوبدی (لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ) بر کومه که تعقل ایدر اعتبار اولور لر و اول نشان مشهور
 اولان حکایتلر دیدر و ویرانه اولان مکاناتلر یزک انا دیدر (وَالْيَمْدَنَ أَخَاهُ شُعَيْبًا) دخی مدین شهرینک
 ساکنلرینه قهندا شلری حضرت شعوبی کوندرد (فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ) پس دیک ای بنم عشیرت خلیفه
 عبادت ایدر (وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ) و صول کونک ثوابه امید طوتک یعنی برایش ایشلک کاکا ثواب
 حصولنه امید طوتمق ممکن اولر (وَلَا تَقُولُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ) و مدین شهرینک زمینده بماتلقله
 قصد ایشلر یکن نباهلغه میل ایتک (فَكَذَّبُوهُ) بوکلا مدنضکره حضرت شعوبی بلاد منسبت ایدر
 فساد لرینه مضر اولد یلر (فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ) پس لرله کند ولرین لک (فَأَصْحَابُ الْأَيْمَنِ
 دَرَعَبْ کند و مسکلتنه صبا حلد یلر دیزلری اوزره چوکش اولیلر (وَأَخَذُوا ثَمُودَ) و یواسیک
 قبیله هلاک ایدر (وَقُلْتُمْ لَكُمْ مِنْ مَّسْكَنٍ) و بی شبهه کیم تلر منز لر نده هلاک اولقلری
 سزه ظاهر اولد (وَزَيْنَ لَمْ يَحْمِلْهُمُ الشَّيْطَانُ أَنَّهُمْ) و ابلیس شقی ایشلر یز کند و لره یز قندی (فَصَبَّحَهُمُ
 عَنِ السَّبِيلِ) پس یز بر لر بیان ایتد کوری طریقندن کند ولرین دوندر کک (وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ) و حال بوک
 انلر کور یجیلر یعنی فکر و نظر ایتکدن متمکن اولد یلر لکن آنکله اشتغال ایتد یلر (وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ
 وَهَامَانَ) معطوف لدر عا دوزره و زینس که قارونک شرفی و ایدر یز سبت جهنندن فرعون و هامان
 اوزره تقدیم اولند (وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نُبُوءٌ بِالْآيَاتِ) فاستکبر فی الارض) و بی شبهه کیم حضرت موسی
 بوجله آشکارا فخر لرله کلد پس کندی نصیر بقایمیب مصر زمینده سرکشک ایتد یلر (وَمَا كَانُوا

اوقود (ان في ذلك) ب شبهه كيم قرانك د تمام وجود اولسند (كريمة) و ذكرى لقوم يؤمنون
 برا و نعت و بر بند و نصيحت و ار بر كروه كه خدا نك و خدا نيشنه تصديق كور در (قل تو
 بالله بيني وبينكم شهودا) سويله تكري تعالى طانق ايتك جهنم دن آمده و ار كزده كافدر
 يعلم ما في السموات والارض) كوكرده و برده اولان بيلور پس بنم حاله و سرك حال كز اوزر نه
 خفي اولان (والذين آمنوا بالباطل وكفروا بالله) وشول كيمسه لركه اصلي اوليان شيشه
 اينانوب بزرده و جلالك و خدا نيشنه تصديق كور مد يدر (اولئك هم الخاسرون) و لكروه كند و در
 اوتون در (وتسجلونك بالعذاب) د خي كفار عذابك و قوعق سندن عجله ايله طلب ايد در كره
 د بر لر نيونك درست اسيه اوزر يمه كوكدن طاش باغسور (ولولا اجل مستمي) و اگر هر كروه
 بر معين مدت و لمسيك (تجاء هم العذاب) البته على العجله انلوه عذاب كلور (وليتايتكم
 بغنة) و ب سرك كيم عذاب انلوه ناكهان كلور (وهم لا يشعرون) و حال بو كه انك كلستد كند و در
 بخبر در (تستجيبون بالعذاب) عذابك كلستد سنن عجله ايله استر لر (وان جهنم احيطه بالكا
 و حال بو كه على التحقيق و زخك كير مسنه موجب اولان معاصي كفاري قابلسند ياد و زخ انلوه
 احاط ايد جكد در (يوم نقيشهم العذاب) و كوند كه استكنه كند و لر ين قيلار (من فوقهم
 ومن تحت ارجلهم) و استلرندن و ايا قاري السند (ويقول ذو قوا ما كنتم تقولون) و فرشته لر ين بر يو
 خدا نك فرمايله سويلد نيا د ايشلد بگوشيشك سنن سني داد ك مرويد كيم اهل ايمان دن بر كروه
 مكته ق لوب جت و طن جهنم دن هرت ايتد يدر و عباد ق قور قوا و زردا ايدر لرك حق سبحا و تعالى
 بوايتي منزل ايد و بيورد (يا عبادي الذين آمنوا) ايمان كورن قولرم (ان ارضي واسعة) تحقيقا
 بنم زمينم بولدر (فاياي فاعبدون) پس زمينك كه عباد تمك سنن خلاص ميشن اولان
 بر زمينه د خي وارك بالكر بجا عبادت ايد (كل نفس ذائقة الموت) هر جان اولوي د ايجيد
 (اننا نخرجون) صكره مكافات ايچون بز و دوشم قيلور سنن بر كيمسه بنم ايتد بكم
 عاقبت بواوله جقدر كدر كه اكالاتق بر استعداد ايد (والذين آمنوا وعملوا الصالحات)
 وشول كيمسه لركه ايمان كلوب كوزل اعمال ايشلد يدر (كتبونهم من الجنة عرفا) البته بهشت
 جا و دانند يو كسك بر لر انلري قوند و ز (فخرج من الجنة الانهار) اول يو كسك بر لر ين السند
 اير مقلار (فالذين فيها) ايچند اقا سق على الدوام تقديرا ميشن (نعم اجر الصالحين) كوزل
 ايشلدا نلوه اجر ق غاييله مد و حدر (الذين صبروا) شول عل ايد نلوه كه انواع محنت اوزر

صبا ايتد يدر (وعلى ربهم يتوكلون) و بالكر بر و ر دكار لري اوزر اعتماد ايد در كنور بيلر كيم فن اهل
 ايمان هوسه عزيمت ايد و ب بوله دوشد يدر بر يريته ديدى بربلد بگريه كيد يوزر ايا فند
 اوقات كذ رانلق ايد رزق جل و علا بوايتي منزل ايد و بيورد (وكاين من ذاين) و نيجه كز
 ايد بچي حيوان واركه (لا تحمل رزقها) كند و رزق كوتور من بعض طافتي بوقدر كه لني كوتور
 يا خود مقصد بواوله كه رزق ايتار ايتد (الله يرزقها) بر د و ايجال اك روزي و بر
 و اياكم) و سزه د خي (وهو السميع العليم) و كند و دكلام كزي ايشلد و ضمير بگريه اولان اسيا بي بخشي
 ميلن (ولكن سألهم من خلق السموات والارض وسفر الشمس والقمر) د خي قسم اولسون كيم اكر اهل مكه دن
 صور رسن كه كيمدر كوكري و بر ي ياردن و كوشن و اير ايدن (ليقولن الله) البته جواب د بر لر انلري
 يدر و ب رام ايدن ايزد و ايهالدر (فان يؤفكون) بوا فراد نصكره خدا نك توحيد ندن قتي نشسته
 دوشم قيلور (الله يبسط الرزق لمن يشاء من عباده ويقدره) ايزد مغال قولر نك استند
 كسته بچضك نشسته متوفى قيلار و ايتد و ك كسته به طار قيلار (ان الله بكل شئ عليم) تحقيقا
 خدا عز وجل هر منته به دانادر قولر نه منعت ايدن شئي و ضرر ايدن نشسته قني بخشي بيلور و لر ين
 ست انهم من نزل من السماء ماء فاخياها الارض بعد موتها) د خي على التحقيق اكر كفار مكه دن
 صور رسن كه كيمدر كوكدن صوايند و ب زميني انكله زنك قلدي زمين اولد كد نصكره
 (ليقولن الله) بلا شبهه د بر لر انا ايشلدا ن خدای ذ و الجلال ايدر حاصل كلام بو كه كفرو قسمي
 اعتراف ايد در كره جمله مكوناني خدا ايجاد ايتد انا نصكره مخلوقانده اصلا قدر ق اوليان
 شئي كند و به و رناق قيلار لر (قل الحمد لله) سويله قوا و ككلر تكري تعالى به در كه بني بكونا
 ضلالتن محفوظ قيلدي (بل اكثرهم لا يعقلون) بلكه چوقلري بر نشسته فهم ايتد سوز لر ين
 مناقض قيلار لركه اول خدا نك خالقينه اقرار ايد و صكره دونوب دناي مخلوقات اولان امشاي
 كند و به و رناق قيلار لر (وما هذيه الحيوة الدنيا) و بويقين اولان صا غلق بر شئ دكلدر (الا لهم
 والعيب) الا بر مشغوللق و اونهق يعني سوت و زواله و غلا نجملار او يونه بگريه بر عشا
 انكله مشغول و مسرور و لوب بعد ملول و پرا كنده اولور لر (وان الذار الاخرة هي الخوان
 و ب شبهه كيم صونكي سري كند و در جيو ق ابدية نك سزاي (لو كانوا يعلمون) اكر بيلور اولسيد يدر
 حقيقة الخال و در البته دنياي دنياه بي انك اوزر ترجيح و اخيار ايتد (فاذا ركبوا في الفلك)
 بر ككابه بر لر (دعوا لله فخلصين له الذين) تكري بوا و قور لر و بحال مكه كند و د بر لر ين اك

اخلاص ایتشله یعنی عای اهل اخلاص اولان مؤمنلر کیمی ایدرلر که خدا دن اوز که هیچ رشتی انزل لر
 غلّا نَجْمَهُ إِلَى الْبَرِّ) پس اولمل که کند لره نجات و ربوب صحرایه چیقیدیلر (اِذَا هُمْ لَیْسُ کُفْرًا) همان
 اولوقت شرک ایدرلر یعنی آیین قدیملرینه دوزلر (لَا تَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ) ناکه نعت نجات دن
 کند لره ویرد یکن شیئی انکار ایدرلر (وَلَا تَكْفُرُوا) و ناکه اسما ملک عباداتی اوزده مجتمع اولوب
 بر خور دار اوله لر (مَنْ يَكْفُرْ) پس بلا شبهه کیم ایدرلر کی ایشک عافیتی کور لر (وَلَا تَكْفُرُوا
 جَعَلَتْ حَرَمًا مِمَّا) با اهل مکّه بقوب مشاهده ایندی لر میکیم علی التحقيق زیر امتیاح ورم قبله
 وَتَخْتَلِفُ النَّاسُ مِنْ خَوَلَانِهِ) و حال بوکه شهر لری چوره سند خلق قایلورلر یعنی اطرافنده خلق
 بری برین اولدروب اسیر ایدرلر کند لره بیت شریفک بر کایتله بر کیمسه تعضن اتمر (فَالْبَاطِلُ
 يُؤْمِنُونَ) پس چون اصل اولیان شیئه اینا نورلر (وَبَغَىٰ إِلَهٌ كُفْرًا) و خدا ناک نعتنه کفر
 ایدرلر که کند ویه اورفاق قیلدرلر (وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا) ادخی کیمدر زیاده ستم
 ایسی شول کیمسه دن که خدا عز و جل اوزده یلان بغلد برکه کند ویه شریک وارد یو کمان
 ایندی (أَوْ كَذِبَ مَا يَبْتِغِي) یا قرآنه تکذیب ایتدی فن کلد ویه کلدی (الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ
 مَثْوًى لَّكَافِرِينَ) یاد و زنده کفار ایچون برقرارگاه یوقیدر یعنی انلره جهنمه برقرارگاه وار (وَالَّذِينَ جَاءَهُ
 فِتْنًا) و شول کیمسه لره دینزه اقامتده سعی تام ایتدی لر (لَتَنبَذَنَّهُمْ سُيُبًا) البته یوللری یز لره
 کوستر و ز (وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْحَسْبَيْنِ) و بی شبهه کیم ایزد ذوالجلال ایو لک ایدن لره در نظر معوضله

سورة الروم مكيه و هي سبعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

(الف) حضرت عبداللہ بن عباسؓ مرویدر کیم بیور و سورہ لڑک اوائلندہ دوشن حرف مقطعه
 من ربسی خدانک برصفتہ اشارتد رننہ کہ بوکله دن الف الوہیتہ و لام لطفہ و میم ملکہ
 اشارتدر (غَلَبَتِ الرُّومُ فِي اَذَى الْاَرْضِ) طائفتہ روم زمینک بقتلک برنت مغلوب اولدیلر
 یعنی فرس طائفتہ سی رومہ غلبہ ایستد یار عرب دیارینہ بقین اولان بر دھا اولدیله اولسید بیکہ
 فرس بادشاہ کی امیری برخیلی عسکرله روم دیارینہ کوندردی اذرعاملہ بهتر اراسنده
 رومک لشکریہ ملاقی اولدیلر خدانک ارادیتله فرس روم اوزره منصور اولوب حرکت طفقوز
 سکنده خبر مکہ یہ واصل اولدی اندہ اولان اهل شرک شادنا اولوب مؤمنلر دیدیلر روم
 و سزاہل کتابسن و بز و فرس اخی جماعتلر زحالا فرس روم اوزره غلبہ ایستد یار بزدخی اوزر بیکر

البته غلبه ایدرز حق جل و علا بواجب ترده آن مذکور قیلدی و اوله جق سنه بی دخی بیان ایدوب
بیورک (وَقَمَرٌ مِنْ بَقْلِیْ عَلَیْهِمْ) دخی ورم مغلوب اولدقد فکوه (سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ) البته
غلبه ایدر بر مقدار سیلارک انشا سنه مریدر که بواجب نازل اولد قدن مکره حضرت صدیق
رضی الله عنه اهل شرکه دیک سوئمک خدایه قسم کیم روم فرسه غلبه ایدر جکدر بضع سینک
بی بن خلف حضرت صدیقده دیک سوز که صادق ایسک بر معین ایت آنک اوزره سنکله کرو بغلیه
حضرت صدیق آنکله اون کج دوه اوزره کرو بغل دیکه اوج ییله دک هر یکک سوز حصار سه خصل
آنی السو بعد صورتی سرورک شاه عرض ایتدی نلر بیور دیکر کیم بضع او چله طغوز لک راستند
اولان عدد اوزره مطلق اولنور وارملتی آرتور کوی زیاده ایت حضرت صدیق واروب آنکله ملتی
طغوز سنه ییدک قیلدی و کروی یوز کج دوایتدی بعده ائی احد وقعه سنک کندوبه ایت
ایدن بر حمله هلاک اولدی حدیبیه صحنده رومک فرس اوزره غلبه لرنک خبری محقق اوله
حضرت صدیق ایتک ورثه نندن کرویم بیوری الوی حضرتک حضورینه کوردی حضرت علی علیه السلام
وسله کایورک آنکله تصد قایت (لِلّٰهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ) فرمان خدایه و الجلاله در فرس
روم اوزره غلبه ایتدن اول و غلبه ایتد کد نصکره یعنی قوا و قائده فرمانی جارید و جمله اشیا
درست تصرفنده در (وَبَرَزُوا لِرَبِّهِمْ الْكَافِرُونَ) و اولکونده که فرس رومه مغلوب اولور لاهل
ایمان سوینور لری (يَنْصُرُهُمُ اللَّهُ) آنکله که خدا عز و جل کتابی اولانه کتابی اولمیان اوزره یاردم
ایتدی (يَنْصُرُهُمُ اللَّهُ) ایتسد وکی کشته یاردم لیدر (وَهُوَ الْعَزِيزُ) و کند و در قولر لک انعام
الوی اوزر لینه دشمنلرین مسلط قیلان (الْكَافِرُونَ) قولر اوزره تفضل ایدو اعدا لک اوزره
نصرت ویرن (وَعَدَّ اللَّهُ) بزد و الجلاله وعدی (لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ) حوجل و علا وعد سنه
خلف ایتز (وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ) ولیکن خلقک چونعی وعده سنک صحتک بیلر لری (يَعْلَمُونَ)
ظاهرا من حیوة الدنیا) یقین اولان صاعقلدن اشکارا سنه بیلور لری (وَقَمَرٌ عَنِ الْآخِرَةِ)
و کند و لری آخرتک اسوال نندن (هُمْ عَافَاوْنَ) کند و لری بخبر در اصالا آنی خاطره کتور لری اوله
تفکری و ائی نفسیهم) یا کند و نفسلرنده بقوب تفکر ایتز لری یعنی نیچون کند و نفسلرنده
تفکری احداث ایدوب سو بیلر لری (مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ) بزد و الجلاله
کوکلری ویر وار لرنده اولان اشیا بی برآمد الا طوغری غله (وَأَجَلٌ مُّسَمًّى) و بر معین مده دک که
اول بر شجیه انلر نه ایته ایشوب منقضى اولور لری (وَأَنْ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ) و بی شبهه کیم خلقدن

ایستمنی محالند (وَمَا أَنْتَ بِمَهْدَىٰ عَنْ مَضَلٍّ لِّتَمِيمٍ) و سن کورلی کر اهلقلندن دوندروب
بول کوسا تریجی کلسن (إِنْ شِئْتَ إِلَّا مَنْ يُّؤْمِنُ بِآيَاتِنَا) ایستدر من سن الا اول کیمسه که یا تموه
ایمان کورر (فَتَمَّ مَسِيلُكُمْ) پس انلر فرمان ایندیک شیه مطیع و منقاد درلر الله الذی خلقکم
من ضعیف) خدا عز وجل شول پروردگار دکه سزی بزبون شنیدن براندی و اونطقه در
تَمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعِيفٍ قُوَّةً پس زبونلقد نصکوه سزه کوچ قیلدی و او قن حد بلوغه
ایررسن (فَجَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعِيفًا وَ سَتِيْبَةً) در عقب کوجب نصکوه سزه زبونلق ویدر لک
قیلدی (يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ) ایستدیکی سننه برادر (وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ) و کد و در قولر نیک
احواله دانا هیتلر نیک تغییرینه توانا اولان (وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ) و اولکونکه قیامت
قالقر (لَقَدْ كُنْتُمْ الْخَائِفُونَ مَا لَيْشُوا عِثْرَ سَاعَةٍ) اهل کفر نیاده منت قاملرینا و نند قلمرین
اند ایچر لکه دنیا به رساحتدن اوز که طومر مدیلر (كَذَلِكَ كَانُوا يَقُولُونَ) بود و نکلیری کوی
طومر ولق و تحقیق دن دنیا به دور تر (وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ دُخِيَ إِلَيْنَا أَمْرٌ
مَكْرُوهٌ كُنْذِرْ بَدَىٰ شَوْل کیمسه لکه دانش و ایمان ویرلدیلر فرشته لردن و امنت
لَقَدْ كُنْتُمْ فِي كِتَابٍ لَّغْوٍ تحقیقا که سز خدانک علمده مکث ایند بگز نیاده (إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ
تَبُورِدن احبا و لنوب کوند رملک کوننه دك) (فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ) پس بود ربعت کونیکه سز آن
اکاراید دیکر (وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) ولیکن سز بیلر اید بگز که او حقدرد (فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ
الَّذِينَ ظَلَمُوا عِذْرُهُمْ) پس اول کونده ستم اید نلره عذر لری نفع ایتمز (وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
و نلر دعوت اولنورلر بر مشیه که عنا بلرین زاله اید معنی کند ولره سوبلر لکه خدانک رضاسنی
توب و طاعتله تحصیل اید لکنه که دنیا به کند ولره سوبلر نوردی (وَلَقَدْ نَزَّلْنَا سُبْحَانَ
الْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ هَٰذَا عَلَى الْحَقِّقِ كَيْمُ بُوْرَان عَظِيمٍ الشَّانِدُ مَخْلُقِ اِیْمُون هر مشلکه کند ولره ناصد
بیان اید و اوردی (وَلَقَدْ جِئْتُمُ بِآيَةٍ) و اگر سن یا عهد نلره بر آیت کور رسن (لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
البته کفاید نلر مشلک خدانن دیرلر (إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ) و کلسن سزی عهد و مؤمنلر الا ترویلر بیچیلر
کذلک) بومهر و رلیسی کوی (يُطِيعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ) حق جل و علی مهرا و در شول
کیمسه لکه کولر لری اوزر که بیلر بولر مشکله طالب اولورلر (فَامْتِزِينَ) و عذ الله حق پس انجملر
اوزره صبر اینکدی شبهه خدای ذوالجلالک و عذ در سندر البته اولیلدر (وَلَا يَسْتَحِقُّنَّ
الَّذِينَ لَا يُؤْقِنُونَ) و سنی خفت و اضطراب اوزره حل ایتمو شول کیمسه لکه امر معادی

نصید بقایمزلر ذرا انلر از غوندلر لیر او کونا انکار کند ولره ن مستبعد دکلدر والله اعلم

سور لقمان مکیمه نریج و فلا ثون است

بسم الله الرحمن الرحيم

الذی خلق آيات الکتاب حکیم) بوسوره مذکور اولان کلام حکمته منضمین اولان کتابک
ایتلریدر (هُدًى وَ رَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ) ایولک اید نلره بول کوسا ترمک و اسرکک اولدیغی حالده (الَّذِينَ
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ) شول ایولک اید نلر که نماز شرا نطواد ایله قیلرلر و مال زکوات
ادا ایدرلر (وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ) و انلر آخرتک ایلسنه کند ولر اینا نوب شک ایتمزلر
أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ) اولکروه مزبور اولان صفتله موصوفدرلر پروردگار لری نیک توفیقند
طوغر ولق اوزره درلر (وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ) و اولکروه کند ولره در قورتلوب مراده ایرشئلر
کوردیلر که نضرین محارث ملوک عجمک داستا نلرینه مشتمل اولان کتابلر اشتر ایدوب آنی قریشه
اوقوب سوبلر لکه اگر محمد عاد و ثمود اخبارینی سوبلرین سزه رستم و اسفند یارک و کاسره نک داستا
سوبلر محفل و علا انک حقتده بویاتی منزل اید و بیورک (وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ
دخی خلقدن شول کیمسه و ارکه فائده لوشنیدن آیقویان سوزی صاتون الورد (لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ
نَاککه تکرری تعالینک بولندن خلق از دوره (بِغَيْرِ عِلْمٍ) صاتون لدیغی سننه نک حالته دانستی عیون
وَيَتَّخِذَ مَا هُرِّفُوا) و ناکه خدانک بولنی سخریت و مسخره لک ایدنه (أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّبِينٌ) و لکروه
دابلری بوکونا سننه در کند ولره بر خوار اید بیجی اشکنجه اولور (وَأُذُنًا لِّعَلَّيْهَا يَأْتِيَهَا) و اولوقنکه
اول بد ذات اوزره یا تمز اوقور (وَلِيٍّ مُّسْتَكْبِرًا) کورن کش و متکبر اولدیغی حالده اکسه سن
چویر و کیدر (كَانَ لَمْ يَسْمَعْهَا) کویا انلری صلا ایستمدی (كَانَ فِي أذْنَيْهِ وَقَالَ) بیک قولانغند
بر اغرلق و ارکی (فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ) پس آن بر درد ناک اشکنجه اینله مزده لندر یعنی کابیلد
البته کند و بی عذاب الا حقدرد (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) تحقیقا شول کیمسه لکه
ایمانه کلوب کوزل اعمال ایشلدیلر (لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ) کند ولره در هشت جا و دانک ناز و نغمه
حلالدین فیها) ناک ایچنده اقامتی علی الدوام تقدیرا تیشلر (وَعَذَابُ اللَّهِ) ایزد ذوالجلالک وعد
ایتمی یعنی مزبور اولان نعمتلی حق جل و علی نلره وعده ایتدی (حَقًّا) بر درست وعده که
اسلا تخلفی قبول ایتمز (وَهُوَ الْعَزِيزُ) و کند و در هر کیمسه اوزره غالب اولانکه وعده به
وفا ایتمکدن بر کیمسه کند و بی منع ایتمز (الْحَكِيمُ) درست حکم اید بیجی که حکمتک مقتض

اوزه بر منحه ایشلن (خلق السموات بغير عمد) کو کرد کسر براندی (و نه) که انی مشاهد
 اید بورسن (و انی فی الارض روایتی آن تید یکم) دخی زمینده محکم طاعن صاکن بر منزه
 حرکت اید لا مضطرب اولیه (و بت فیها من کل دابة) و انک ایچنده هر جوادن یایلد (و انزلنا من
 السماء ماء) و کوه سمندن صواندرد (فانبتنا فیها من کل زوج کرم) پس بر یوزند ما ول
 صوبله هر جوق منفعتلو صنفدن برده (هذا خلقنا الله بوحدانک بر اولمشیدر (فأرسلنا
 ما اخلق الذین من دونه) پس بکا کوسترک اندن اوزه اولانلر قی مننه بی براندی بر یوزند
 کفارنلری خدایه شریک قیلارلر (هن حق سبحانه و تعالی کفار قمنه بومضمونه خطا
 اید بکه بوجیع مخلوقات بنم مخلوقدر منک پتلیک برک مخلوقی بکا کوسترک و نه ممکن انلر
 خالقینته لیا قنلری اوله (یل الظالمون فی ضلال مبین) بلکه اهل شرک بر اشکار از غولقدند
 عاجز قادر ایلده و مخلوق خالق شریک قیلارلر (و لقد انبتنا لقمان الحیكة) دخی علی التحقیق کیم
 حضرت ابوبک خواهر زاده سی ازک اولاندن لقمان با عودایه قول صائب و فعل کامل اوزره مشتمل
 اولان خصلتی و یردک کوردی بکیم حضرت لقمان مهر اولدی حضرت داود علیه السلام عصرینده
 و علی اندن الدی و حضرت داود علیه السلام مبعوث اولدن فتوی و یردی فین حضرت داود علیه السلام
 مبعوث اولد فتوی و بر مسین کسد و یرد سولیند بکیم بیچون فتوی و بر مسین کسد دیدی
 فین اوزره بواشته دوعده اولوب بکا استراحت و یردی بیچون بن استراحت نیم و جهو علماء
 انک اوزره درلر که حضرت لقمان حکیم اید پیچرد کلد انک حکمندن روایت اولند بکه حضرت
 داود صحتد میقلر مک ایتدی و اول ائاده حضرت داود زری ایشلرد با وجود که آن
 اصلا کورمشدی بر کون اندن موردیکه نه مصلی ایچون آن سن یا پورسن زره تمام اولیجوق
 حضرت داود آن کیدی زره خطا اید و دیک بخشی چک پوشاک سن بعد دیک خاموشلو
 بر حکمندا ما انی ایشلیان آزد و بر کون کند و یرمان اولند بکیم بر قیون بوغاز لوب اندن
 انک ایکی پاکیزه عضو کتوره وار و دلی و کوه کوردی بر دخی کند و یرمان ایدیلر که اندن غایتله
 ایکی بل عضو کتوره بینه انلری کوردی بوحالی کند و سنندن استفسا ایتدی یلر یوردی
 انلر بخشی اولیجوق انلر دن بخشی بر عضو اولاز و هرگاه که انلر بدلولر انلر دبد بر مننه اولان
 پس بوکونا حکمدره مظهر اولدیغندن اوتری حق تعالی اندن خبر و یردی بکی لقمانه حکمتی و یرد
 دیدک کیم (ان اشکر لله) خدایه شکرایت (و من تیشکر فاما تیشکر لی نفسیه) و هر کیم خدا ناک

نعتلرینه شکر ایدر شکر ایتر الا کند و نفسیه زرا انک نعتی کا عا ند اولور (و من کفر) و هر کیم
 خدا نکت غنلرینه معترف اولوب انکا ایدر (فان الله غنی حمید) بلا شبهه حق جل و علا خلقله
 ملحدندن بی نیاز دکنده داندن حده مستقدر و اگر بر کیمه کند و یرمدج ایتد (واذ قال
 لقمان لابنه) دخی مذکور قبل اولوقی که حضرت لقمان کتودا و غلته دبد (وهو یطه) و حاله
 حضرت لقمان کاپند و ضیعت و یرد (یا بنی) ای او غلتم بو تصغیر شفاق ایچوند (لا شکرک
 بایلدی) خدایه اورنا قیلده (ان الشکر لکظم عظیم) بد شبهه کیم خدایه اورنا قیلوقی بر اولوستد
 زیر اشکر ایتک خالق مخلوقله بلبر قیلقد و یوندن ارتق ستم طراز (و و مینا الانسان یوالدین
 دخی آدم او غلته اناسنک و اناسنک کوز تمسین اصمردق (حمله امه) ناسی ای کتوردی
 و غنا علی و فین) زیونلق اوزره زیونلق ایسی ایکن (و فیضاله فی عامین) یوسفندن کسلسی ایکی
 سنه نکت بچسند اولور (ان اشکر لی و لوالدیک) اکا اصمردق بکیم بنم نغمه معترف اول
 و یردک و اناک نغمه دخی (ان المصیر) و فین بنم طرفه در پس شکر و کفر اوزره
 سنی محاسب ایدرم (وان جاهدک علی ان شکر لی ما لیس لک بر غلم) و اگر پیدر و مادرک انک
 اوزره سکا چالشور لکر الوینه بکا بر اورنا قیلده سن شول شی که شرکته سکا بر دانش
 اولیه (فلا تطیعهما) او مخصوصه سوزلین ایشته (وصاحبهما فی الدنیا مغرورا) و ابکیلر یله
 مصاحبت ایلده بوجهلنده بر کوزل مصاحبت که شرع آن پسند ایتش اوله و مروت انی اقضا
 ایلده (وانتج سبیل من اناب انی) و دین بایند تابع اول شول کیم بولنه که توحیدله و طاعتله
 اخلاصله بنم طرفه رجوع ایتش اولدی (ثم انی ترجعکم) هر کیم سنک و یرد و مادرک و نفس
 مجازا تمک طرفه در (فانیتکم بما کنتم تعملون) پس ایشلد بکا اشیان سنری کاه ایدرم که ایمان
 اوزره سکا مکافات ایدرم و انلره کفر ای اوزره بواکیات شرکدن نهیه مشتمل اولد قلیچون
 حضرت لقمانک و صبتی راسند ناکید ایچون معترضه اولد پس بر دخی حق سبحانه و تعالی
 لقمانک و صبتندن خبر اید و یرد (یا بنی انما) ای او غلتم علی التحقیق کیم بدکدن و لیو کلد
 اولان خصلت (ان نکت مثقال حبه من خردل) کو کوچک کده خردل دن اولان دان نکت و زنی
 قدر اولوب (فتکن فی صحرة أو فی السموات أو فی الارض) بر طاسنک ایچنده یا کو کدره یا یرده
 اولور سه (بأت بها الله) حق جل و علی انی حشا ایچون کتور و یر حاضر قیلار (ان الله لطیف
 خبیر) بی شک کیم تکرری تعالی امور دقیقه بخشی بیلور هر محنی شینک مکانته دانا در

برافق خصوصه اش و بلیه در (اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللَّهَ يُوحِيَ الْاٰیٰتِیْنَ فِی الْاَنْبَاِ وَ یُوحِی الْاَنْبَاِ فِی الْاَنْبَاِ) یا یاقوب
 بیلد کی کیم حق جل و علا بجای اید و کوندزد و کوندزی اکسک اید و بکجه بیکور
 وَ تَحَرَّ السَّمْسُ وَ الْقَمَرُ وَ کونش و آبی رام قیلدی (کُلُّ شَیْءٍ اِلَیَّ اَسْمِعُ) ایکی نورل جرمک هریری کند
 فلکند و در بر معین مدته دله (وَ اَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ) دخی بیلد کی کیم بلا شبهه حق سبحانه و تعالی
 ایشلد بکزنشیتک کهنه دانادر (ذٰلِكَ) بوسعت علم و شمول قدرت (بِاَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ) اول
 سبیله در کیم علی تحقیق خدا عز و جل کند و در الوهینه ثابت اولان اوز کسکی کل (وَ اَنَّ
 مَا یَدْعُونَ مِنْ دُونِ الْبَاطِلِ) دخی اول سبیله در که اهل کفر کند و سندن اوز که چینغروب
 عبادت ایتد کلری سنه الوهینه طبع اولیان مشیدر (وَ اَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِیُّ الْکَبِیْرُ) دخی اندت
 اوزد که حق جل و علا کند و در هر سنه دن بوجه لنان قواشیان بیولک اولان (اَلَمْ تَرَ اَنَّ
 الْفُلْکَ یَجْرِی فِی الْبَحْرِ بِوَعْدِ رَبِّهِ) یا بیلد کی کیم بی شبهه که در یاد خدا نیک منت و احسانیله یوردر
 آن صویک بوزی اوزره حفظ اید و یور بوسیون بیل کونددر (لَّیْسَ بِکُمْ مِنْ اٰیٰتِهٖ) ناکه دلائل قدرتند
 سنه کوسنره (اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰتٍ) تحقیقا که کینک در یاده طور و باقتسند دلائل قدرت وار
 یکنی صبار مشکوری هر شخص که بلا را اوزره صبر اید و بخدا نیک نعمتینه معترف اولور (وَ اِذْ اٰتٰیْنٰهُمُ
 مَوْجَیْ) دخی چن کیم بنان کسنه لری بر طالع قبلار (کَالظَّلِیْلِ) طاعدن ببولدن کولکه پیدا
 ایدن اشیای کیم (دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِیْنَهُ لِمَنْ دَانَ) خدای ذوالجلاله دعا ایدر ارا و حاله که دینی
 کند و یه پاک قیلشدر (فَلَا یَجِیْبُهُمْ اِلَّا الْبَرْ) پس اولو فتکه کند ولرین سلامتله محرابه چقاروب
 قورزدق (فَیَنْتَمُتْصِدُّ) نلر بر کروه وار که طریق معتدل اوزره استقامت ایتشدر و بر کروه
 اندن مخرف اولشدر (وَ مَا یُجِیْدُ بِاٰیٰتِنَا) و قدر تمزک نشانلرک انکار ایتز (اِلَّا کُلُّ تَخٰذُلٍ کَفُوْرٍ
 الا هر کیمسه که عذار در نعمت لری انکار ایدر بیدر (بِاَمْنِهَا النَّاسُ یَقُوْلُوْنَ) ای آدم او غلاری
 پروردگار بکزدن خوف ایدک (وَ اَخْشَوْا یَوْمًا) و بر کونک عذابندن خوفک که (لَا یُجِیْبُ) و ایدع
 و ایدر (و یه در و شاغنگ عذابندن بر سنه دفع ایتز (وَلَا مَوْلُوْدٌ مُّوْجِبُ اَعْنٍ وَّلِیْدٌ مُّشِیْ) و نه بر
 اوشاق کند و سی بدرندن بر شی دفع ایدر بیدر (اِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقُّ) تحقیقا کیم ثواب و عقابله
 خدا نیک وعده سی در سندن تخلف ایتز (فَلَا تُفَرِّکُمْ اَنْحَاوَةُ الدُّنْیَا) پس بقیان اولان صاغلر سزی
 الدنسون (وَلَا یُفَرِّکُمْ بِاللّٰهِ الْفُرُوْثُ) و الدن بچی شیطان خدا نیک عفو و کرمیله سزی الدنسون
 کوند بیلر که حارث بن عمرو سرور کانلک حضورینه کلوب دیک یا محمد قیامت نه زمان فالقدر

وین بره تخم صالمشم نه زمان یغور و یغور قارمکجه در ارککی طوغر یادی و یارک بن نایشلسم کرد
 وفقی زمیند معینت اولورم حق جل و علا بوایتی منزل اید و یوردر (اِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ
 تحقیقا کیم خدا عز و جل قیامت فالقمتک بیلکیمی قنددر (وَنَزَّلَ الْحَقِّ) و یغور یایندر
 بر مکنده و بر زمانده که کند و عطلده آنی مقدر و مقزرا یتشدر بر کیمسه اکامطلع اولماز (وَنَعْلَمُ
 مَا فِی الْاَرْحَامِ) و ارحامه ارکک و دیشید و تمام و ناقصند اولان سنه بی بیلور (وَ مَا تَدْرِی
 نَفْسٌ مَّا ذَا تَأْتِیْ بِغَدٍّ) و بر جان بیلر که یارک ققی شی قزانور (وَ مَا تَدْرِی نَفْسٌ اِیَّ اَنْزِیْرُ
 تَمُوْتُ) و بر جان بیلر که ققی یرد و اولور مر و یدر کیم ملک الموت حضرت سلیمان اوزره او غرا دی
 همنشینلرندن بر کیمسته جوق بقدی اول کیمسه دیدی یا بنی الله بو کیمدر دیک ملک الموت در
 بو خبری ایشد بیک دیک یا رسول الله قور قرم بنم جان فیض ایتک ایستر لطف ایت ییله فرمان ایلده
 بنی هندستان زمیننه کونور سن حضرت سلیمان ییله فرمان ایتدی طرفه العینه آنی مطلوبته
 یتشدری ملک الموت حضرت سلیمان علیه السلامه ایتد بیکم بن کافج بوزندن اطاله نظر
 ایتدم انکونکه آنی یانده کوردم و بکا فرمان اولندیک وار فلان کسنه نیک روحی هندستانه و فضل
 ایت (اِنَّ اللَّهَ عَلِیْمٌ) بی شبهه کیم خدا عز و جل قواشیان دانادر (خَبْرٌ) امور بواطنه بیلور شکله طوامر بی بیلور

سورة النجم و کتبه و لحن ثلاثون ایت
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلَمْ نَزِّلِ الْکِتٰبَ (قرآنک ایتد رلسی (اَلَا رَیْبَ فِیْهِ) ایچنده شک یوقدر (مِنْ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ
 عللرک پروردگار ندن اهل مکه نصدیق ایدر لر میکم قرآن تکرینک قندندر (اَمْ یَقُوْلُوْنَ
 اَفَرِیْ) یاخود بر لر میکم محمد المصطفی آنی کند و یانندن پیدا ایدوب او قور دیک کلری کیم کلدر
 بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّکَ) بلکه قرآن عظیم الشان دینکدن اولان درستک و طوغر یلقددر (لَیْسَ دَر
 قَوْمًا مَّا اٰتٰیْنٰهُمْ مِنْ نَبٍِّّ مِنْ قَبْلِکَ) ناکه قور قور و یره سن بر کروه که سندن اشبق هیچ بر قور قور
 و یرمی کلدی (لَعَلَّکُمْ یَتَذَكَّرُوْنَ) شاید انلر اول اندر سبیلله توفیقله طوغری بولی بوله لر
 اَللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَیْنَهُمَا فِی سِتَّةِ اَیَّٰمٍ) ایزد ذوالجلال شول قادر
 علی الاجلال قدر که کولری و یری وارالنده اولان اشیای الی کون مقدارنده یراندی (اَمْ اَسْتَوِیْ
 عَلَی الْعَرْشِ) صکره عرش اوزره مستولی اولد (مَا لَکُمْ مِنْ دُوْنِیْ وَلِیٍّ وَلَا شَفِیْعٍ) اندن اوزر که
 سنه هیچ بر دوست یوقدر و نه بر یار دمیچکه مهال کزنی کور و لازم اوله جق و قد سنه

باردم ایدرلو (أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ) پس بچون مواعظ دیانته ایله نصیحت پذیرا ولسنر (يَذَكِّرُكُمْ
 مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ) دنیانک ایشین تدبیرا بدوب کوکدن بره مملکه انی ایندر در ملک کلوب اول
 ایشی برینه کورور (فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ أُوتَةٍ فِي خَيْرٍ يَرَهُ كَانَ مُقَدَّرَةً أَلْفَ سَنَةٍ فَيَا عَدُوَّكُمْ) اندنصکره کول
 سمنه چیمار برکوند که انک اندر سی بیک یل ایدک صاید یغکر یلردن یعنی فرشته برکوند
 کوکدن بر اینوب چیمسند بوبله برمشا قطع ایدر که اگر انسان ندکدر کورکد و کلسی
 انجق بیک بل ایله میسر اولور (ذَلِكَ) ولخداوند که امری تدبیرا ایدر (عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ)
 کوزل و نمايان اشیا نك داناسیدر (الْعَزِيزُ) ایشنه غالب اولان (الرَّحِيمُ) ایشی تدبیرا ایدر
 هر یا نلق ایدن (الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ) شول عزیز و رحیم که هر شنه یک براندی غایتله
 کونجک قیلک (وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ) وادم علیه السلام کد راسنی چاموردن آغاز ایدر
 ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ مَائِدَةٍ مِنْ عَرَقٍ مِنْ دُونِ الْمَاءِ فَأَمَّا الْإِنْسَانُ فَكَانَ شَاكِرًا
 مِنْ مَاءِ مَيْمَنٍ (بِرَسْمَتِ صُوْنٍ) (فَمِنْ سَوَاءٍ) مکره کرکی وزر اعضا سنی تصویرا بدوب قابنی
 درست ایدر (وَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا) و انک اینجه کدور و وحندن او فوردی بواضافه تکریم
 و بشریا ایدر (وَجَعَلْكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ) و سزه قولای و کوزلری
 و کولری قیلک تا که انلره ایشید و کور و اشیا ی فهم ایدر سنر (قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ) غایتله
 انشکر ایدر سنر (وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ) دخیدد بلرا یا اولوقته زمینک ضایع
 اولور یعنی طبر اعلاه الوره اولش بر طبراق اولور (إِنَّا أَنْتَنِي خَلْقًا جَدِيدًا) باعلی تحقیق بر برینکی
 بر نمقد اولور (بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ) دیکلری کبی کدر بلکه انلر پروردگار لرینک
 یقاسنه یعنی ملاقاتک محله اولان دار آخره منکر دیر (قُلْ يَتُوبُ إِلَيْكُمْ مَلِكُ الْمَوْتِ الَّذِي يُكَلِّمُ
 سَوِيْلَهُ بِأَشْخَاخٍ نَكَارَاتٍ لَوْلَا رُوحُكُمْ فَلْيُفَضِّلْهُ مَوْلَاكُمْ أَلَمْ يَكُنْ مِنْكُمْ نَفْسٌ مِّنْكُمْ
 فَيُضِلُّكُمْ فَيُضِلُّكُمْ فَيُضِلُّكُمْ) مکره حسنا و جزا ایدر پروردگار کد طرفه دو منش
 قبلور سنر (وَلَوْ تَرَى) و اگر کوردر سنای کور بجی (إِذَا الْمَوْءُودُونَ يُؤْذَنُونَ) اولوقته
 مشرک خجالت وندامندن با شلرین شاعرا ایشلر (عِنْدَ رَبِّهِمْ) پروردگار لری قند و او حالک
 سوبلر (وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ) ای خداوند تدبیرا ایدر که وعده لری کوردر و یغیر لری یک نصیحت
 سندن ایشندک (فَارْجِعْنَا إِلَى خَلْقِ الْإِنْسَانِ) پس بری دنیا یه دوند کوزل عل ایشلر (إِنَّا مُوقِفُونَ
 الْحَقِيقَاتِ) بر قیامتک ولسنه شک ایدر (وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى) و اگر

استسیدک هر چانه بول بولم حق دلین و برردک (وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي) و لکن بوحکم سندن صدق
 ایدوب ثابت اولدیکه (لَا مَلَأْتُ جَهَنَّمَ) لینه دوزخ طولد و دردم (مِنْ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ جَمِيعًا)
 بریلردن و ایدلردن قو (فَذُوقُوا بِمَا سَبَّيْتُمْ لِقَاءَ رَبِّكُمْ هَذَا) پس اشکجه بی دادک بوکونکر که
 کور مسین و سندن یغکر دن اوتری (إِنَّا نَبِّئُكُمْ) که بی شبهه بر سنری او نودلش شنه کبی
 متروک قیلدق (وَذُوقُوا غَلَابَ الْحُلْدِ) و جاوید اشکجه نك طعنی دادک (بِمَا كُنْتُمْ تَعَاوَنُونَ) ایندیکر
 اعمالک مقابله سندن (إِنَّمَا تُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا) بزم یا نمره بر کیمسه درست
 اینا نمره مکر شول کیمسه کرکه قن انلره بند و بریلور (خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ) یوزلری
 اوزره سجده ایشلر اینک فیما نوب پروردگار لرینک مدح و شناسنه مقارن اولد قلمی حاله
 کدوی تنزیه ایدر (وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ) و حالبوکه انلر ایمان و طاعتدن سرکشک ایشلر
 تَجَانُّوا جُؤْشَمَ عَنِ الْمَضَاجِعِ) یا نلری یا قلردن دور اولور یعنی عباد ایدر ایدر و ایدر
 يَذْعُونَ رَبَّهُمْ (پروردگار لرک او قورلر (خَوْفًا وَطَمَعًا) خشنیدن قورقشلر اینک و رحمته امید
 ملوتمشلر اینک (وَمَا رَزَقْنَاهُمْ يُفْقَهُونَ) و کدولره روزی قیلد یغراشیان فقرایه بذل
 ایدر (فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ) پس بر جان بیلر نه ملک مقرب و نه بنی مرسل (مَّا لِحَقِّ كُتُبٍ) اولما نفعیه
 کیزل قیلان شنه بی (مِنْ قُوَّةٍ أَعْيَنَ) کوزلرین روشنلکندن یعنی موجب مسترت اولان
 اشیان انلره مخفی قیلان شی اوزره بر کیمسه مطلق اولما مشدر ننه که حدیث قدسیده
 وارد اولشدر کیم اعددت لعباد الضالحین ما لا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب
 بشر (جزَاءَ يَمَّا كَانُوا يَعْلَمُونَ) اول نعيم اخفا اولدی مکافات اولق ایدر چون شول سنده یک
 دارد نیاده اخلاصله ایشلر لری بعض عزیمه بیوردیکه چون اولکروه دارد نیاده عملرین
 خلقدن مخفی قیلد یا حق سبحانه و تعالی انک مکافات مخفی قیلدی (أَفَنُكَانَ مُؤْمِنًا كُنَّا
 كَانُوا فَاسِقًا) پس یا بر کیمسه که ایمانه کیش ایدر شول کیمسه کیدر کیم دائرة فرماندن طشره
 اولش ایدر (لَا يَسْتَوُونَ) هرگز برابر اولازلر (أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) اما شول کیم که
 ایمانه کلوب کوزل عملر ایشلر (فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْآوَى) سکنی ایدر جک مکانک باغلی نلره در چون
 دنیانک سکنی ایدر جک مکانلری دائره کدر به شلر ما و یا اضافه اولدی زیر اما و ای جفتا و در
 تولا (پیشکش اولدی یعنی حاله) (يَمَّا كَانُوا يَعْلَمُونَ) ایدر کلمی اعمال مقابله سندن (وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا
 وَأَمَّا شُول کیمسه کرکه دائرة دیدن جفتدیلر (فَأُولَئِكَ نَجْزِيهِمْ دَرَجَاتٍ) و اگر

آن بجز جوئیها) مکه که اندن چقق ایستلر (اعیذوا منها) آنک ایچنده دوشمن قیلنور کور کوردیلر که
 آتش چوش ایتد وکی عمل کند و لرین بوقار و قالد در ناکه قیوسنه ایر شوب چققن توقع ایدر
 ملائکه عذاب انلری کوزلرله اور و جتمک دینه صالورلر (و قیل لستم و قوا عذاب النار) و
 کند و لره دینلور کیم و زخاک اشکجه سن دارک (الذی کنتم به تکذبون) اول اشکجه مکه آنک
 اولسین تکذیب ایدر دیکز (و کنتم یقنتم) و البته اهل مکه تیه داند رز (من العذاب الاذی
 یقترک اولان عذابدن و او دنیاره کند لره اصابت ایدن اسیرک و قتل و قحطدر (ذو
 العذاب الاکثر) غایتله بیولک اولان اشکجه دن اول و آخرتد جهنم اشکجه سیدر (اعلمتم
 یرجعون) شاید انلردن باقی قلدن کسنه لک کفردن دوزلر (ومن اعظم من ذکریا یا ایة ربی
 دخی کیمدر زیاده ستمک شول کیمسه دن که خداوند بنک ایا نیله نصیحت لولتک (فما اعرض
 عنها) مکره انلردن بوز چور و بایچند تفکرا ایتدی (ایمان من المؤمنین منسقون) تحقیقا
 براهل شرکدن عذابه انتقام الیجیلرز (و لقد آتینا موسی الکتاب) دخی عل تحقیق کیم
 حضرت موسی توراتی و پردک نشه که قرانی سکا و پردک (فلا تکن فی مرتبة من لایاها) پس برکانه اوله
 موسی کور مسندن و سبطه کتوردیکه حق سبحانه و تعالی محمد المصطفایه و عدا ایتدیکه دینلر
 رحلت ایتدن اول حضرت موسایله کور شور سن بواتیده اول و عدا بی تاکید ایتدی و حضرت
 صلی الله علیه و سلم حضرت موسی علیه السلام ایله معراج کیمجه کیمزد و دوشند کورسند
 و جعلناه هدی لیسئ ایشرائیل) دخی حضرت موسی اوزره ایتد دیکز کابی یعقوب و شافریه
 بر بول کور ستر بی قیلدق (و جعلنا منهم) دخی بخا سرائلدن قیلدق (ائمة یهدون بآیها) بر
 مقتدر که فها نزله خلقه طریق حق کور ستر لر (لما صبروا) طاعت اوزره صبر ایتد کور یچون
 و کانوا یا یا تاتوا یوفون) و بزم ایا نزه شک ایتد لر (ان ربک هو یفصل بینهم یوم الیمه
 تحقیقا کیم پروردگارک کند و سی قیامت کونند خلق ارسند حکومت ایدر (فما کانوا فیة یخلفو
 لمورد نینه دن اول مننده ده که ایچنده اختلاف ایدر لر که اند نصکره حق مبطلدن ایریلوب
 معوا و لور (اوله یقینکم) ایا اهل مکه تیه کجش لک عقوبتی میان اید و بول کور ستر مدیمی که (که
 اهل کتاب من قبلهم من القرآن) کند و لر دن اسبق نیجه کروملری زمانه خلقلرندن نابود
 قیلدق (یمشون فی مسکنهم) و محالده که اهل مکه هلاک اولان طوائفک منزله لرنده
 یوردلر (ان فی ذلک لآیات) تحقیقا که کجش لک هلاکند کور و قلدنلره اولوبندلر وار

افلا یتسمعون) پس بچون بوسوزلری ایشتملر برایشتمک که آنکله بند آله لر (اوله یروا اناسواق
 انما الی الارض البحر) ایا یعقوب بیلر لرمیکه بوضوئی و تفسیر اولان یوسوزلر (فخرجهم من رزعا
 در عقب اول صوبله بر اکین چیقار در زکیم (ما کل منة انعامهم و انفسهم) طوار لری آنک همانند
 و پراغندن و کند و لری آنک دانه و میوه مسندن بیلر (افلا یبصرون) پس بچون بواسیای کور زلر
 ناکه خدا ناک کال قدرینه استدلال ایدلر (و یقولون منی هذا الفیض) دخی کفار دیرلر نه زمان
 بوفع و نصرت اولور یعنی کفار قریش اهل ایمانه دیرلر سز دیر سز که بزه فح اوله جقدربو اولدق
 سنه نه زمان حصوله کور آنی بزه تیز کور سترک (ان کنتم صادقین) اگر کجک سوبلیجیلر دیکز
 قل یوم الفیض سوبله یا محمد فتح کوفی که بدر و قعه سیدر (لا یتقن الذین کفروا ایمانهم) کفر ایدنلره
 قتل حالنده ایمانلری فائده و برز (ولا یؤمن یظنون) و نه کند و لر اهل و لنورلر (فاغرض عشمهم) پس
 انلردن بوز چور تکذیب لرندن المجهکه (و ان یظن انهم من یظنون) دخی نصرت الهیه به منتظر
 اولکیم عل تحقیق انلر عذابه انتظار اید بیلر در

سوره الاحزاب مدنیة و هی ثلاث و سبعون آیه
 بسم الله الرحمن الرحیم

اسباب النزول مذکور در کیم ابوسفیان و عکرمه بن ابی جهل و ابوالاعور و قعه اهددن
 صکره مدینه به امانله کلدیلر منافقلردن ابن ابی و معتب بن قشیر و حرن قیس کند و لره اویوب
 پیغمبرک حضورند طوروب دیدیلر یا محمد بزم معبود لر بزمی ترک ایت و سوبله قیامت
 کونند انلرک شفاعتی وار بند دخی سنی تکرکه قیوب سکا تعرض ایتد حق جل و علا بوسوز
 عنوانی منزل اید و بیورد (یا ایها النبی) ای خدا دن خبر کورن ذات پاک (ان الله) خدا نکه
 خوفی اوزره ثابت اول (ولا یطیع الکافرین و المنافقین) و بی دین اولانلره و اهل نفاقه اویمه
 ان الله کان علیما حکیم) بی شبهه که حق جل و علامصاح و مفاسد دانادرست حکم ایدیکه
 مقتضای حکمتدن اوزکه بر شیشه حکم ایتد (وان یخ ما یؤخی الیک من ربک) دخی تابع
 اول شول مننده به که پروردگارندن سکا فرشته ایله کوند ریلور (ان الله کان یما تعلمون
 خبیرا) بی شبهه کیم حق جل و علا ایشلد دیکز مننده به دانایند (و توکل علی الله) و ایزد و اول
 اوزره اعتماد ایت یعنی قوامورکی کا اصمرله (و کفی بالله وکیلا) و اعتماد ایتک جهنم ایزد
 متعال کافیدر کا اعتماد ایدن غیر کیمسته محتاج اولماز (ما جعل الله لرجل من قلبین فی جوفیه

خدا عزوجل برکشید ایکی کوکل ایچ ورسند فیلک پس سز عاقل و حاذق اولان کیمشه ایکی بکلو
 دیمک (وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ الْفَوَاقِرَ لِكُرْبَىٰ قَلِيلًا) (اللَّهُ تَعَالَىٰ جَلَّ جَلَالُهُ) فاریکه انلردن
 مظاهره ایدرسن (أَمْ هَانَتْ) انالریکن (وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ) واونل چغیردین کز
 کسه لری و غوللری کز قبلدی جون عریک ذابی بواید یکیم قن برکشی عاقل و دانا اولور
 انک ایکی کوکل وارد یوسویلر لری و عوزلرینه سن نام ارقه سوکی اوله سن دیکلرند کاکا
 انکک ویر و هرگز کاکا بقلشمر لری و برکیمسه برکیمسه او غول ایدینجه کاکا فلاک او غلیدر
 دیوانک میراشدن و برلر دی حق جل و علا بوایت انلرک زعم ایدن کهری شی رذایتدی (ذَلِكُمْ
 بَوْمُ كُورِ اَوْلَانِ زَعَمُوا) (قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ) غز لری کله سوزلری کهد یعنی بر حجه سوزد راصلا
 حقیقتیه یوقدر (وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ) و خدا عزوجل واقعیه مطابا اولان سوزی سویلر
 و هویتیه السبیل و کدوسی طوغری بولی کوسنر چون خلق زید بن حارثه حقه زید بن
 محمد برلردی اول سبیل که حضرت صلی الله علیه و سلم انی ازا اید و او غول ایدندی حق جل
 و علا بیوردی (ادْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ) او غولق قیلن کسه لری حقیقتیه پدرلرینه نسبت ایدک
 حضرت عبدالله بن عمرو مروید که بیورک زید بن حارثه دیمک بوایت نازل اولینجه (هُوَ قَسَطٌ
 عِنْدَ اللَّهِ) بونسبت انک خدا نک قند صدق نهایتیه ییشمشدر (فَإِنْ لَّمْ تَقُولُوا آيَاتُهُمْ
 پس اگر پدرلرین بیلر سز که کند ولره نسبت اید سنر (فَإِنْ لَّمْ تَقُولُوا آيَاتُهُمْ) انلر دینه قند کز
 و موالیکم) و دینه دوستلری کز در پس خطابه انلر بالخی و موالای دینک کرک (وَلَيْسَ
 عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُم بِهِ) و اوزر یکه کاه یوقدر اول نسته که سز انکل خطا ایدیکز
 یعق نهیدن اول یا اندن صکره نشان طریقه یسبیله یاسبق لسانله یازید بن محمد کی سوزد
 اوزر یکه بر یاس یوقدر (وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ) ولیکن کاه اوزر یکه اول شیدن اولور
 کوکلر بکزان قصه ایددی (وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا) و ایزد ذوالجلال بوایکی صفتله متصف
 ایدیکه خطا ایدنک کنا هندن تجاوز ایدوب عفواید (الَّتِي أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ نَفْسِهِمْ
 حضرت پیغمبر اهل ایمانه جمیع امور لرنده کند و نفس لرندن اول در انچونکه انلره امر ایتمز الا
 اول شیئی که کند ولره غایتله ایور و کند ولردن قبول ایتمز الا بخشی ضلی (وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ
 و پیغمبرک قاریلری انلریدر یعنی تحریر و تعظیم جهنندن انالری کیدر و بوندن اوز که احکامه
 اجنبی خانولر کند و دلر (وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ) و خصم لمر میراث خصم
 صند

بری برلرینه اولاد (وَيُكَايِلُ اللَّهُ) لوح محفوظه یاقه انده منزل اولان ایت مواریت که حکم ایدیکم
 اولو الارحام میرانده اولاد دلر (مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ) اهل ایماندن حق ایمانله و اهل
 هجرتدن حق هجرتله (إِلَّا أَنْ تَقُولُوا لِي أُولِيَاءُكُمْ مَقْرُونًا) لیکن خال حیوند دوستلری کزه و مبت
 اینک کز جاتر و مستحقند (كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا) بوایکی آینه مذکور اولان حکم لوح
 محفوظه مثبت ایددی (وَإِذَا أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ) دخی یاده کتور قن پیغمبر لردن
 پیمانلرین الدفکه کند ولره وحی و لنان احکامی تبلیغ ایدلر (وَمِنْ نَوْجٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ
 وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ) بونلر باب شرایعک مشاهری اولدغلی ایچون تعیمد نصکره مذکور
 اولدیلر و از پس که پیغمبریزک شافی بلند نرد سنالری اوزره تقدیر اولندی (وَلَا تَقُولُوا لِمَا
 مِثَاقًا عَلَیْطًا) و انلردن بر محکم پیمان الدق (لَيْسَ لَكُمُ الصَّادِقِينَ) ناکه خدا عزوجل راستگو
 اولان پیغمبر لردن سوال اید (عَنْ صِدْقِهِمْ) جماعتلرینه دیکلری کجهک سوزدن بکا که
 جماعتلری کز سوزی قبول ایدیلر یا ایتدیلر (وَأَعَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا) و ایمانه کلبلر
 بر دلو اسکنجه اماره ایتدک (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ) ای ایمانه کلاد
 کسنه لراوزر یکه اولان خدا نک احساننی یاده کتورک (إِنْ جَاءَكُمْ جُنُودٌ) قن سز که کول
 کلدی و انلر قویش و غطفان و یهود قریظه و نصیر قریله لری ایدیکه حضرتک قاتل اوزر جمع
 اولدیلر و عدد لری اون ایکیک شخصه قریب ایددی (فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمُ دَجًّا) پس اوزر لرینه
 صبا ییلنی کوندردک (وَجُنُودًا لَّهُمْ تَرَوْنَهَا) و برلشکر لره سز انلری کور مدیکز و انلر ملائکه
 کرام ایدیلر و مریدر کیم قن سرور کائنات انلرک قو حقی ایشندی حضرت سلمان فارسینده
 دایبله مدینه نک چوره سند بر خندق فاندی لشکر منکوب کلوب مدینه یه واصل
 اولد قلرند حضرت صلی الله علیه و سلم اوچبیک آدمه چیقوب خندق برو سنلر و نورد
 و انلر او طر فدن چو کدیلر برای مقداری اوزر لرینه مرور ایددی طاش و اوق جنکد زغیری
 اولرنده بر جنک واقع اولدی اندن صکره حق جل و علا کفار اوزره بر صاوق کجهده بر صاوق
 بیل کوندروب انلری صیقوب طیرانی بوزلرینه صاحبدی و انلرین سوندروب سجاد لرین قورک
 و قن انلرین چورک و انلر بری برینه فارشدی و ملائکه کرام عسکرک اطرافده تکبیر ایدیلر
 کفار دن طلیحه بن خویلد اسگدیدی خبر یکز و ارمیکم محمد سز سحر ایتیکه یاسلادی همان قن
 قورتلوق اولادری کلامد نصکره جنکسز قن کدیلر بر فردلی قالدک (وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا)

وایزد متعال میشد یکگزایسته دانا ایدی (ایجاؤم من فوقکم) سبقت ایدن اذ جاء تکم
لفظن بدن بدلد یعنی خاطر بکزه کورک اولوفتیکه کفار بو قار و کزدن سز کلد یلر یعنی مشرق سمتدن
دره نك بو قار و سندن عطفان قبيله سی سز مکلدکه (ومن اسفل منکم) و سزدن اشاعه پردن
یعنی مغرب طرفدن دره نك اشاعه سندن قریش سز کلچیک (واذ زاعیت الا بضار) دخی اول
وقتی مذکور فیک که کوزلر شدت خوفدن خیره لندی (وبلفست القلوب الحناجر) و یورکلر
قور قونک غلبه سندن بوغاز لرد که ایرشدی زیر اهور قونک زیاده سندن جکر شیشور و آنک
شیشوب قالق سندن قلوب حلقوملرین نه اینده ایریشور (وتظنون بالله الظنونا
و کما نلرین انواعن خدایه کما ن ایدر سز که اهل اخلاصک کبی فلن ایتد یکیم خدا عزوجل لشکر اسلام
منصور ایدر و کبی کما ن ایتد یکیم یونلرک جیته حق طرفدن اوزر لرینه بر بلا مسلط اولدک و اهل
نفاق و ایمانلرند ضعیفا و لا نلر کما ن ایتد یکیم لشکر اسلام انلر ملاقت کور میو قورلی
مستاصل اولورلر (هناک ایتل المؤمنون) اول محلله اهل ایمان اختیار اولوب مخلص یافتدن
و ثبات صاحبی مضطر بدن ممتاز اولدی (وزلزلوا) و اهل ایمان مضطرب فیلند یلر (زلا لا
مندیگ) برقی اضطرابکه لکه لری بن المفروضین تکرار ایتد که شروع ایتدی و بصبر اولانلر
الفرار ما لا یطاق کلامک ورد زبان ایتد یلر (واذ یقول لنا یقون والذین فی قلوبهم مرض
دخی یادایت اولوفتیکیم اهل نفاق و شول کیمسه لکه کواکله نده ضعیفا عقاد وار دیر لیر
ما وعدنا الله ورسوله الا غرورا) خدا و رسولی فتح و ظفر دن بزه وعده ایتد یلر الا بر وعده که
هیچ اصل یوقدر (واذ قالت طائفة منهم) دخی یاده کور اولوفتیکه اهل نفاق دن برکروه سولک
اول و سن بن قطی و توابی (یا اهل یترب لا مقام لکم) مدینه خلق سز بونده طوره بحق یوقدر
فاد جیو) پس منزله بکزه و نك (وتیشناؤن فربق منهم البیت) و د و نك ایچون نلردن برکروه
حضرت پیغمبر دن دستور المعه طالب اولوب (یقولون ان بیوتنا غور) دیر لیر علی تحقیق
بزما اولریمز محصن دکلدر (وما یغورق) و خالبوکه اولری خلل دن مبرادر (ان یریدون الا
فرارا) ففقدنا و ز که برشی ایتد یلر (ولو دخیلت علیهم) و اگر اوزر لرینه کیر یلور یعنی
اگر کفارک لشکر اوزر لرینه اولرینه کیر لیر (مینا قطارما) آنک طرفدن (ثم سئلوا الوقت
مکروه کند ولردن مرندک و مسلمانلر له جنک ایتدک استنسیک) (لا توهما) البته آتی و برو
اجابت ایدر لیر (وما تلبثوا بها الا قلیلا) و فتنه یه کلوب اجابت ایتد که فوق ایتد لردی

الا براز مد تکه سوال و جواب ویرلسی ایچند مکن اوله (ولقد کا نوا عاهدوا الله من قبل) دخی
علی تحقیق کیم بوندن اسبق خلا بله ایمان بیلش لراید بکه یعنی بنی حارثه احدی چکنده بوندلر
مکروه حضرت پیغمبر له عهد بیلش لرد بکه هرک (لا یقولون الا دبار) جنک عملند اگسه و برو
پنجزلر (وکان عهد الله مسئولا) و خدا نك ایمانی صور و ملتیک یعنی قیامت کوننده انساندن
صور یلور کیم و یردیکک عهد ایتدکی یا خود نقض ایتد که اندنضکره فعلنه کوره سز
و یریلور (قل کن یتفقکم الفکار) سوبله یا عهد تحقیق سز فائده و یرمز (ان فرزتم من المؤمن
اول القتل) اگر دوسکده اولمکن یا قلیله اولمکن تجر سز بر اهر شخصه بر معین وقته
موت یا قتل واقع اولمیدر اصلا تخلف ایتد (واذا لا تمنعون الا قلیلا) و اولوقت بر خور
قیلیمز سز الا براز مدت یعنی و اگر علی سبیل الفرض و التقدر تحقیق سز بر فائده و یروب
برق کون بر خور دار اولور سز لکن بلا شبهه اول بر خور دار لوق براز مدتدر (قل من ذالذی
یعضمکم من الله) سوبله کیمد رشول کیمسه که خدا عزوجل غضبندن سز صاقلر
ان اراد بکم سوء) سز بر بدک ایتدک ایسترسه (اواراد بکم رحمة) یا خود کیمد راول
کیمسه که سز بر ابولک ایصال ایتدکه قادر اولور خدا جل جلاله سز نصرت و نعمت
و یرمک ایسترسه (ولا یجدون کهم من دون الله ولیا ولا نصیرا) و خلق کند ولر ایچون
تکریدن اوز که بر نفع ایدمک دوست بولزلر و نه ضرری دفع ایدر بر یار دخی بولغه قادر
اولورلر (قد یعلم الله المغوین منکم) تحقیقا کیم حق جل و علا کور و هرکدن پیغمبرک نصر
الیقویانلری بیلور (والقائلین لاخوانهم) دخی بیلور مدینه ساکنلرندن قوندش لرینه
سوبلیانلری (هلم ایتنا) کلک کند و کوی بزه یقین ایدک (ولا یأتونک الناس الا قلیلا
و جنکه کلر لرا براز کلک) (ایشحه شلیکم) و محالده که یار دمله اوزر بکزه بخل ایدر لیر (فاذا
جاء الحق) پس حق دشمن قور قوسی کلور (رایتهم ینظرون الیک) نلری کور رسن که کلر لند
سکا بقولر (ندور اعینهم) کوز لری صاعه وصوله دوزر (کالذی یغشی علیه من الموت
شول کیمشک کوزی د و نمسی کیمه موتک سکر اتندن اوزرینه بهوشلق اولور) (فاذا ذهب
الحق) پس فچنکیم قور قوزائل اولوب غنیمت لرتور (سکفوکم بالیسینه حیدان) سز کیر سکن
دلرله اوروب اینجیدر لیر (ایشحه علی الحنن) غنیمت اوزره بخیل اولد قلری حالده یعنی غنایه
قسمت اولد یعنی محل مجادله و منافشه ایدر لیر (اولک کم یؤمنوا) و لکروه اخلاص لایمانه کلدیلر

فَأَحْبَبَ إِلَهُكُمْ بِسِحْرِ جَل وَعِلَالِ بْنِ بَاطِلِ قِيلَ بَعَثَ إِلَهُكُمْ بَاطِلَ وَلَدِ قَلْبِي ظَاهِر
 قِيلَ (كَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا) وَأَنَّكَ أَظْهَرُ مِنْ خَدَايَ وَالْجَلَالُ أَوْزَرُ مِنْ بَرَّاسَانِ أَشْأَيْدِي
 يَحْسَبُونَ الْأَخْرَابَ لَهُمْ يَدٌ هَبْ مِنْهُمَا فَكُلْ جَبَانًا فَكُلْتُمْ كَمَا تَنْتَهِنَ كَمَا أَنْتُمْ كَمَا تَنْتَهِنَ
 لَشُكْرِي فَجُوبَ كَيْفَ دَلِيلُ (وَإِنْ يَأْتِ الْأَخْرَابُ) وَكَرْبُ لَشُكْرِي بِرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ (وَقَدْ وَكَلْنَاكُمْ مَحْبِلَهُ
 أَرْضًا وَابْدِرُوا كَمَا كُنْتُمْ) (بِأَذْنِ فِي الْأَخْرَابِ) صَحَابَةُ لَشُكْرِي أَرْضًا وَابْدِرُوا كَمَا كُنْتُمْ
 عَنْ أَنْبَاءِ كَمَا أَوْحَا لَكُمْ مَدِينَهُ سَمِعْتُمْ كَمَا كُنْتُمْ وَخَبَرْتُكُمْ بِرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ (وَلَوْ كُنَّا أَفْكَرًا) وَكَرْبُكُمْ
 أَرْضًا وَابْدِرُوا كَمَا كُنْتُمْ مَدِينَهُ مَدِينَهُ كَرَجَهُ أُولُو بَيْتِكَ أُولُو بَيْتِكَ (مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا) جَنَّتْ
 أَمْرُ لَدِي الْأَبْرَارِ جَنَّتْ (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ) فَمَنْ أُولُو بَيْتِكَ مَدِينَهُ كُنْتُمْ
 سَمِعْتُمْ كَمَا كُنْتُمْ وَخَبَرْتُكُمْ بِرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ (وَقَدْ وَكَلْنَاكُمْ مَحْبِلَهُ) وَكَرْبُكُمْ
 أَتْبَاعُ أُولُو بَيْتِكَ مَدِينَهُ (لَمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ) شَوْلُ كَسَنَهُ كَمَا خَدَانَا
 ثَوَابَهُ وَصَوْنُكُمْ نَعِيمُهُ أَمِيدُ طَوْلُكُمْ (وَدُكْرَالَهُ كَبِيرًا) وَخَدَايَ وَالْجَلَالُ جَوَاقِدِي (وَلَمَّا
 رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَخْرَابَ) وَأُولُو بَيْتِكَ مَدِينَهُ جَمْعُ بَيْتِكَ لَشُكْرِي كُورْدِيلُ (قَالُوا
 هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ) دِيدِيلُ بَرُورِ أُولُو شَيْءٍ كَمَا خَدَايَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ (وَمَنْ يَزِدْكُمْ مِنْكُمْ
 أَنْجِيَةِ الْآيَةِ) (وَرَسُولُهُ) وَأُولُو بَيْتِكَ مَدِينَهُ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ (وَمَنْ يَزِدْكُمْ مِنْكُمْ
 أَوْزَرِكُمْ دُشَوَارُ أُولُو رُوحَانِيَةِ فَصِيحَتُكُمْ أَوْزَرِكُمْ أُولُو (وَمَنْ يَزِدْكُمْ مِنْكُمْ
 دِيدِيلُ خَدَايَ وَرَسُولِي وَعَدَلُكُمْ كَرَجَهُ دِيدِيلُ (وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَسَبِيحًا) وَأَحْزَابُكُمْ
 كَلَسِي إِيمَانًا وَطَاعَتُنَا أَوْزَرِكُمْ أَنْتُمْ بَرَسَنَهُ أَرْضًا (مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالًا) أَهْلُ إِيمَانًا كَامِلُ
 الْوُجُودِ كَشِيرُ وَارَكُهُ (حَدَّثُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ) بَرَسَنَهُ كُورْدِيلُ أُولُو شَيْءٍ كَمَا تَكْرِي
 نَعَالِي إِلَهُ أَنْتُمْ أَوْزَرِكُمْ عَمْدُ بَغْدَادِي كَرِيمُ حَضَرْتُ رَسُولُ اللَّهِ إِلَهُ جَنَّتْ ثَابِتُ أُولُو بَرَسَنَهُ
 قَالُوا لَمْ يَكُنْ بَرَسَنَهُ لَر (فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَجْبَةً) بَرَسَنَهُ شَوْلُ كَسَنَهُ وَارَكُهُ شَهِيدُ
 أُولُو بَيْتِكَ جَنَّتْ دِيدِيلُ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ
 مَنْ يَزِدْكُمْ مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ شَوْلُ كَسَنَهُ وَارَكُهُ شَهَادَتِي أَنْتُمْ بَرَسَنَهُ عَمْدُ وَطَلْحَةُ كَبِيرُ
 وَمَا بَدَّلُوا بَدِيلًا) وَعَمْدُ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ
 وَنَعَالِي إِجْرَاءُ بَدِيلُ (لِيَجِيئَ اللَّهُ الْفَارِغِينَ بِصِدْقِهِمْ) تَاكَ خَدَايَ مَتَعَالِي عَمْدُ لَرْدُ
 وَفَايْدِيلُ وَفَالُورِي سَبِيلُهُ مَكَاتُ أَيْدِي (وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ إِنِ شَاءَ) وَارَبَابُ نَفَاقِي

مَعْدَبُ إِلَهُ تَعْدَبُ بَلَرُكُ أَيْسَرُ سَهْ كَمَا نَفَاقُ أَوْزَرِكُمْ مَدِينَهُ لَر (أَوْ يَنْبُؤُكُمْ عَلَيْهِمْ) يَا
 أَوْزَرِكُمْ نَوْبَهُ تَوْبَهُ أَيْدِي بَدِيلُ كَرِيمُ نَفَاقُ دِيدِيلُ أُولُو لَر (إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا)
 عَمْدُ كَرِيمُ كَرِيمُ تَوْبَهُ أَيْدِي مَدِينَهُ مَدِينَهُ أَيْدِي أَيْدِي (وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا دُخَانًا وَابْدِرُوا
 كَاغْرًا وَابْدِرُوا كَمَا كُنْتُمْ) (وَيَذَرُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْيَمِّ مَوَالِدًا) (وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا دُخَانًا وَابْدِرُوا
 أَهْلًا بِرُفْضٍ وَغَنِيمَةً نَائِلًا وَابْدِرُوا) (وَكُنْ اللَّهُ لِلْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالُ) وَحَقُّ جَل وَعَدَلُ أَهْلُ إِيمَانِي
 بِيلُ إِلَهُ وَفَرِشَتُهُ لَر كَمَا لَر جَنَّتْ أَيْدِي مَدِينَهُ مَدِينَهُ (وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا) وَحَقُّ جَل وَعَدَلُ
 أَيْدِي كَرِيمُ شَهَادَتِي أَوْزَرِكُمْ تَوْبَهُ (عَزِيزًا) مَدِينَهُ أَوْزَرِكُمْ غَالِبُكُمْ كُورْدِيلُ أَهْلُ بَيْتِكَ
 لَشُكْرِي فَزَادَ بَيْتُكُمْ كَرِيمُ نَكْ صَبَاحِي وَفَتَنُ مَحْبُورِي جَبْرِ بِلُ سُرُورُ كَانَتُهُ كَلُوبُ دِيدِيلُ وَرَدِّ حِيَاكَ
 جَبَارُ مَدِينَهُ وَهَنُورُ فَرِشَتُهُ لَر سَلَا حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ سَكَا فَرْمَانُ أَيْدِي كَرِيمُ لَشُكْرِي أَهْلُ
 مَدِينَهُ كَرِيمُ أَيْدِي وَرَدِّ حِيَاكَ بَرُورُ بَرُورُ بَرُورُ بَرُورُ بَرُورُ بَرُورُ بَرُورُ بَرُورُ بَرُورُ
 وَبَدِيلُ خَدَايَ نَلَرُ فَصْلًا بِشَمْسِ حَضَرْتُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ
 أَيْدِي نَمَازِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي قَلْبِي
 أَيْدِي نَمَازِي أَنْدُ قَلْبِي وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ
 مَدِينَهُ حَصَارُ دِيدِيلُ أُولُو لَر وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ
 بِأَسْعَدِي مَدِينَهُ حَكْمَهُ رَاضِي أُولُو قَلْبِي كَرِيمُ سَعْدِي مَدِينَهُ حَكْمَهُ رَاضِي أُولُو
 أَنْدُ أَيْدِي سَعْدِي مَدِينَهُ حَكْمَهُ رَاضِي أُولُو قَلْبِي كَرِيمُ سَعْدِي مَدِينَهُ حَكْمَهُ رَاضِي أُولُو
 وَفَارِيلُ سَبِي أُولُو بَرُورُ حَكْمُ حَضَرْتُ سَعْدِي مَدِينَهُ حَكْمَهُ رَاضِي أُولُو قَلْبِي كَرِيمُ سَعْدِي
 تَكْبِيرُ أَيْدِي وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ
 مَعَاوِزُ كَشِي أَنْدُ أُولُو دِيدِيلُ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ
 وَنَعَالِي كَاتِبُهُ بَيَانُ أَيْدِي وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ وَرَدِّ حِيَاكَ
 دُخَانُ حَقُّ جَل وَعَدَلُ أَهْلُ كَاتِبُهُ لَشُكْرِي مَدِينَهُ مَدِينَهُ أَرْقَهُ لَشُكْرِي قَلْبُهُ لَرْدُ
 أَيْدِي (وَقَدْ فِي قُلُوبِهِمُ الرَّغْبُ) وَكُوْكَلَرْدُ قُوْطُوْطِي صَالِدِي (فَرِيقًا تَقْتُلُونَ) أَنْدُ
 بِرَبْلُوكِي أُولُو رُوحَانِيَةِ (وَتَأْتِيهِمْ رِجَالًا) وَرَبْلُوكِي أَسِيرُ أُولُو رُوحَانِيَةِ (وَأَوْزَرَكُمْ أَرْضَهُمْ وَبَارَكُمْ
 وَأَمَّا أَنْتُمْ) وَسَرُهُ زَمِينُ بَرِي وَفَلْعُهُ لَرِي وَمَالُ لَرِي مِيرَاثُ وَرَدِّ حِيَاكَ (وَأَرْضًا كَمَا نَطَوُّهَا) وَرَدِّ حِيَاكَ
 دُخَانُ سَرُهُ وَرَدِّ حِيَاكَ أَيْدِي وَرَدِّ حِيَاكَ (وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا) وَحَقُّ جَل

وعلا هرمنه اوزره توانا ايک پس انک کي شيان ميسترايمکه قادر د رار باب سير بونک
اوزره اتفاق قلمري واقع اولديکه هر تک طقوز نجی سنه سنه حضرت صلي الله عليه وسلم
از واج طاهران دن عزت ايدوب انجا ايچديکه برآي مقداري نلره بقلشميه اول سبب دنکه
کند وسندن زينلو طولنا ايستد يار کي طقوز کون مرور ايستدکد نصبر که که انکله ملتد
تمام اولد حوجل وعلا آيت تخيري منزل ايدوب بيورد (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ) اي خدا دن خبر کورن
وجود شريف (قُلْ لَا زُوالَ جِک) قاريلريکه سويله (اَيُّكُمْ يَرْزُقُ نَحْنُ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا) اگر
سزيقن اولان ضاعلغي وانک اريشني ايستريک (فَتَعَالَيْنِ أُمَيِّغُنْ) کک مطلقه ويرلريکه
منعه بي سنه ويره (وَأَسْرِغُنْ سَرَّاحًا جَبِيلًا) وسزي بر ضرر سز صالي ويرمک صله ويره
(وَأَنْ كُنْتُمْ تَرْضَوْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ) واکر خدا نک ثوابي ورسولنک رضاسني
وصونکي سريک نيمقي ايستد بکر (فَإِنَّ اللَّهَ أََعْدَلُ لِمَنْ تَنْتَهِى أَنْ تَكُنْ أَجْرًا عَظِيمًا) بي شبهه کيم
خدای ذوالجلال سرن ايولک ايدن خاتونلره بر اولو اجرت ماده قيلد بکه انک يانند و نيا
منزخ فاني بر امر حقيرد رکورد يکر که من بوايت نازل اولد حضرت صلي الله عليه وسلم
از واج طاهران دن ابتدا حضرت عايشه صديقه خيز ايدي حضرت عايشه رضی الله عنها
ديک خدای ورسولني اختيار ايدم در عقب حضرتک سائر قاريلري کا تبعيت ايستد يار حق سبحا
و تعالی فعللرين کند ولره شکر ايدک (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ) اي پيغمبرک قاريلري (مَنْ يَأْتِ مَنكُنْ
بِفَالِحَةٍ مِّمَّنْ) سزلدن هر کيم بر قبي اسکارا اولش کاه ايشديوب کورد (يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ
ضِعْفَيْنِ) اوکونا کاهي کوره نکا شكنجه سنه نسبت کاا شكنجه ايکي قات مضاعفا ولور زير
اتلردن صادر اولان کاهک قبي از که دن زياده در (وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا) واول تعذيب
ايتمک تکرى تعالی وزره براسان ايش ايدي (وَمَنْ يَقْنُتْ مِنكُنْ إِلَهَ وَرَسُولِهِ) وهر کيم سزلدن
خدانک ورسولنک رضاسن تحصيل ايتمک ايچون عبادت اوزره مداومت ايدر (وَتَعْمَلْ صَالِحًا) وکورد
ايش ايشلر (تُؤْتِيهَا أَجْرًا مَّرْفُوعًا) ثوابي کا ايکي قات ويرورز (وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا) واکا
برکوزل روزي ماده قيلدق (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ) اي پيغمبرک قاريلري (كُلُّكُمْ كَا حِدٍ مِّنْ أُمَّةٍ
قَارِيلُكُ كُروهندن برکروه کي دکلستر (إِنْ أَتَيْتُمْ) اگر خدا دن قور قوب اطاعت ايدر سز
فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ) پس بر کيسه ايله سويلشد يک کرده سوز ايله ملامت وتذل ايتمک
قِطْعَ الذِّى فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ) که کوکلند نفاق خسته لک اولان کيسه سزه طبع ايدر

وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا) وکاندن دودر پرسنديد سوز سويلک (وَقُرْنِ فِي بُيُوتِكُنَّ) واولر بکرده رام
ايدوب اوتورک (وَلَا تَبَرَّجْنَ) وويور و مکزده مهالتمک (تَبَرَّجْنَ اِبْجَاهِلِيَّةَ الْاُولَى) ايک جاهلنه
قاريلريک مهالتمکي بر صالتمق اصحا قوال اوزره جاهلنه اولان دن مراد حضرت ابراهيم
عصرند اولان جاهلنه در که اول عصره قاري بخولي کوملک کيوب بولده کشت وکذا رايدن
کشير کند وفسق عرض ايدري وجاهلنه اخري حضرت عيسى ايله حضرت محمد واسيدر
(وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ) وای پيغمبرک قاريلري نمازي قيلک (وَأَتِينَ الزَّكَاةَ) وولجب اولان مال زکوتي
ويرک (وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ) وخدای ورسولنه فرمانبرک ايدک اول شيد که سز
ايشلمسين فرمان ايدي واول سنه ده که انک ايشلمستد سزى منع ايدي (إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ
لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ) بوندن غيري بر سنه يوقدر کيم حوجل وعلا ايستر که ناسن کاه
سزدن کيدر تد (أَهْلَ الْبَيْتِ) اي خا ندان نبوت مختصرا اولان کس لره (وَنُظْمَتُ لَهُمْ نَظْمًا
وسزي معاصينک چرکندن بويلا ايتک ايستر (وَأَذْكُرْنَ مَا يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ) دخی ياره کورد
شول شئي که اولر بکرده وقور (مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ) خدانک اياتندن وپيغمبرک
سوزدک که محض حکمدر (إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا) تحقيقا کيم حق تعالی هميشه دقائو
امور بيلوب حقائق شيان ايدانا ايک دين بایند سز نفع ايدن شئي بيلوب تد بير ايدر
وبوسبب دن سزى مخترايدوب وعظا ايدي مرويدر کيم من بوايتلر از واج طاهرانک
حقند نازل اولد اهل ايمان دن اولان قاريلريد يار بزم حقيره اصلا برشي نازل اولد
حوجل وعلا بوايتي منزل ايدوب بيورد (إِنَّ السَّيِّئِينَ وَالْمُتَكِبِّينَ) تحقيقا کي خدا نک حکمه مقادير کشير
ومنعاد اولان قاريلر (وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ) ورجال وفسادن ايمان کلا نلر (وَالْعَاقِلِينَ وَالْقَائِلِينَ
وبوايکي قنمدن طاعات اوزره مداومت ايدنلر (وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ) وذكور وانا نلر
قول وعملر صدق ايدنلر (وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ) وکشيردن وقاريلردن طاعات
اوزره و معاصيدن صبر ايدنلر (وَالْحَاشِعِينَ وَالْحَاشِعَاتِ) وایکي صنفدن رضا الله
ايچون کوکلرنده وجوايلرنده تواضع ايدنلر (وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ) وایکي کروه دن
ماللرنده و اجبا اولان صدقه ويرنلر (وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ) وایکي بلوکدن فرض
اولان اورجی طوتلر (وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ) وایکي فریقدن فرج لرين صافلر
وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ) وایکي کروه دن کوکلريله و دلريله طاعت ايدنلر (أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً

از دستمال اندر بپوشان بر او و مغفرت مانده قبلشند که صغائر و اولا ن کناهلری محو و لود (و کثر عظیمات)
 و طاعتی و وزره بر او و لوبی دخی کتورد یلکه حضرت صلی الله علیه و سلم زینب بنت جحش
 زید بن حارثه به اولند و ملک استدی زینب بوکار رضی و لوب دیدی هیچ اولسونیکم پیغمبر
 عمه سی فری بر از اولش کیسه الشوفنداشی عبد الله دخی بوسوز و وزره اکاموافت ابتک حق جل
 و علا بوائی منزید و ب بیوردی (وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ أَنْ يَرْبُوا مِنْكُمْ) و بر ایمانه کث
 خاتونه صحیح و جائز دکل (إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا فَتَآخَذُوا بِمَنْزِلَتِهِ) و برایش حکم ایدر
 آن لکون لکم الحکمة من امرهم کند و له ایشلرندن خیار اوله بلکه اوزر لوبینه و لجبد رکه خدانک
 و رسولنک لختیارینه تابع اوله ل (وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَهْدِ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ) و رسوله مخالفت
 اید و ب فرمانلرین قبول اتمز (فَقَدْ ضَلَّ مَنَازِلًا لَا يَبْعَثُ) بی شبهه یکم اول کیسه بر اشکار از غولتو
 از دی بوائیک نزلند نصکره زینب و بر دکر زید ایچون عقد نکاح اولمنسه رضا و بر دکر حضرت
 صلی الله علیه و سلم از ارنده عقد نکاحی سالک بعد حق سبحانه و تعالی کند و به اعلام ایندیکه
 زینب خاتون از واج ظاهرانک زمر سنه دخی اوله جقدر پس زید ایله زینب ارانده خشتو
 عیش واقع اولوب زید نج کرمانک طلاقه عزیمت ایندی حضرت صلی الله علیه و سلم اکامانع
 اولوردی نه که حق تعالی بیوردی (وَإِذْ يَقُولُ لِطَبِيعِهِ أَنْتُمْ اللَّهُ عَلَيْهِ) دخی یاد کور اول و فیکه
 سوبلر ایدک شول کیسه که حق جل و علا آنک اوزرینه اسلامک توفیقیده و سنه اخذ متکله
 امتنان یلکه (وَأَنْتُمْ عَلَيْهِ) و سن ترتیب و ازاد لکه اوزرینه انعام ایندک (أَمْسِكْ عَلَيْكَ
 زَوْجَكَ) کند و قاریکی اوزر دیکه طوت و انچه (وَأَتَى اللَّهَ) و آنک خصوصیت خدان خوف
 اید و اضرار اتمک ایچون آنی بوش اتمه (وَتَحْقِقْ فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ) و حال بوکه سن کدو
 طبعینده صافلر سن اول شئی که حق جل و علا آنی اشکار اید یحیدر و اول زینبک انکاحیدر
 زید کند و بی بوش ایدد نصکره (وَتَحْقِقْ فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ) و حال بوکه سن کدو
 آن تحقیده و ایزد جل جلاله سزاوارتر دکه کند و سندن خوف اید منن (فَلَا تَقْضِ زَيْدٌ مِنْهَا
 وَطَلَ) پس و رفته که زید زینب خاتوندن طلاق آرزو سنی بترو ب عده سی منقضیه اولدی
 زینب کما (لَا يَكُونُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ) ناکه مؤمنلر اوزره برگاه اولر
 فی از و ایج ادعیائیم) اوغول چیره قاری کسنه لک قاریلرک تزوج اتمک لرنده (إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ
 حَجْنَ دَعِيَائِلَرْنِ اَرَزْ و اlob تطلیق ایدر ل (وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَرْبُوا مِنْكُمْ) و خدانک اینست و ک شئی

البه اولمیک (مَا كَانَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ) پیغمبر اوزره هیچ برگاه مرتب و لما رده (فَمَا أَفْهَمَ اللَّهُ لَهُ)
 اولمننه نک خصوصیت که حق جل و علا کند و به قسمت اید و تقدیر ایندی (سُنَّةَ اللَّهِ فِي
 و علا آن بر درست طریق قیلک (فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ) سندن اشیق کچش و لان پیغمبر لک
 شاند (وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَرْبُوا مِنْكُمْ) و تکریمک ایشی بر قضا اولمنش قضا
 و بر قطع اولمنش حکم اید (الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ) کچش و لان پیغمبر لوشول کیسه لرد
 پیغاملرین امتلرینه یلشددر ل (وَتَحْقِقْ فِي نَفْسِكَ) و اندن قورق ل (وَلَا يَحْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ)
 دخی خدان اوزر که بر کیسه دن خوف اتمز ل (وَكُنْ بِأِلَهِهِ حَسْبًا) و ایزد و الجلال کفایت
 اتمک جهنندن بیدر پس اندن اوزر که بر کیسه ملاحظه اولما مق کر کدر مرویدر کیم
 حضرت زینبک واقعه اولد قد نصکره بی دن و لا لمر لسان طغنه اوزاد و دیدیلر بوکشی
 خالق اندن نمی اید و سوبلر اوغلر یکرک قاریلری اوزر یکره حرامدلر بر وجهله الماری
 جائز دکلر و کند و سی و غلنک قاریسن لک حق جل و علا بوائی منزل اید و ب بیوردی
 مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ) محمد المصطفی حقیقتا و وزره کشیلر یکر دن بر کیسه ایدر
 دکل ایدی ناکه کند و سیله اول کیسه ارانده اکامابوت و نبوت ثابت اولوب قاریسن
 المق اوزرینه حرام اوله و بوعوم حضرتک اولاد قاسم و طاهر و ابراهیمه منقضل و لما ز
 زیر انلر جولیشک حدینه ابرشمدیلر و آیت کانا طقد رکه محمد المصطفی اتمک کشیلرندن بر کیسه
 پدرد کلک (وَلَكِنْ رَسُولُ اللَّهِ) و لیکن محمد الحبیب خدانک کوندر لیشیک شریعت و اکامامه (وَمَا
 النَّبِيِّنَ) و پیغمبر لک هر یک یعنی پیغمبر لرین اخیرد رکه کند و سیله لک کتر ختم اولوب کند و
 صکره بر پیغمبر دخی کلز (وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَرْبُوا مِنْكُمْ) و حق جل و علا هر دننه به همیشه دانا اید
 پس خاتم النبیین اوله حق کسنه بی بخشیمیلور (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا
 ای ایمانه کلا کسنه لرنکری جوق اتمک یعنی اغلبا و قاتله آنی ذکر ایدک (وَسَبِّحُوا بُكْرَةً
 اصبیاد) و صبح وقتنده و اخشام محله آنک ذاتی شوائب نقصدن منزله ایدک (هُوَ الَّذِي
 يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَا يَكُنْ لَكُمْ) کند و در شول پروردگار که اوزر یکره رحمتی ایندرو فرشته کر
 ستره مغفرتی طلب اتمکله رحمتی اوزر یکره مشتمل قیلار ل (لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 ناکه کفر و معصیتک قریقلرندن ایمانک ایشغه ستری چیقارندره (وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَرْبُوا
 و حق جل و علا همیشه اهل ایمانی سر کجید که کند و سی رحمتی اوزر لوبینه ایندرو و ما کسن

انلره استغفار ایتکه امر ایدر (يَحْيِيهِمْ) تکرر حالیدن اهل ایمانه اولان نجات (يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ) اولکوننده که کند و بی کوردلر (سَلَامٌ) جمله افاندن سلامتله مشعر اولان لفظ سلاملد
وَاعَدَ كُمْ اَبْرَاهِيْمَ (وَاعَدَ كُمْ اَبْرَاهِيْمَ) نذر ایچون بر اولوبت ماده قیلد و اول بقست برینلر (بَاءُ يَمَّا الْيَتِي) ایخدادن
خبر کتورن خوش ذات (اِنَّا اَوْسَلْنَاكَ) تحقیقا که بر سق کوندر دک (شَاهِدًا) مبعوث اولدیغ
کسنه لره لحوالی اوزره کواه اولدیغکی تقدیر ایتد و کن حالده (وَمُبَشِّرًا) ورحمتله مرده و بریحی
وَمُبَشِّرًا (وَمُبَشِّرًا) عقوبتدن قورقد بریحی (وَدَاعِيًا اِلَى اللَّهِ يَازِيدُ) وخلق تکرینک عبادتنه تشبیه
دعوت ایدیحی (وَسَيَرْجِعُ مُبَشِّرًا) و برایشغلی چراغ که انکله جهلک فلانی محو اولور و انوار بصائر
اندن بهره یاب اولوب (وَسَيَرْجِعُ الْمُؤْمِنِينَ) بآن کتئم مین الله فضل کبیرا) دخی با محمد اهل ایمانه
مرده و برکیم کند و لری ایچون ایزد و ابجلالدن بر یوک انعام وار (وَلَا يُطِيعُ الْكَافِرِينَ) و لکنافیر
و ایمان سر لره و منافق لره فرمانبر اوله یعنی سندن موجود اولان نلره عدم اطاعتک اوزره
ثابت اول (وَدَعَا اَهْلَهُ) دخی سکا ایند کله ری رنجک مکافاتندن و از کج (وَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ) و خدا
عن و جل اوزره اعتماد ایت که اول نلره سز الین اصال ایدر (وَكُنْ يَاقُوتَ وَكَيْلًا) و اعتماد اولوق
جهنندن مکرر بقالی سبدر (يَا قُوتُهَا الَّذِيْنَ اَمْسُوْا) ای ایمانه کلان کسنه لره (اِذَا اَنكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ
فَیْنِ اِيْمَانِهِنَّ) کلا نلری اولور سز (ثُمَّ مَلَکْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمْسُوْهُنَّ) صکره انلره دکدن
کند و لری بوش ایدر سز یعنی فتن قاریلر نکاح ایدر و اکر نه کند و لره خلوه صحیحه واقع
اولدن نلری بوش ایدر سز (فَمَا کُنْتُمْ عَلَیْهِمْ مِنْ عَدُوٍّ) سز اوزر لری نه هیچ بر عده یوقدر قتلدن
ک سز آنک عدد فاستیفا ایدر سز (فَتَعَوَّضْنِ) پس علی طریق الوجوب نلری بر شیشله بر خوردار
اید که اکر کند و لره مهر شمییه ایتد کن (وَسَيَرْجِعُوهُنَّ سِرًا لِّجَاهِیْلًا) و نلری بر ستغن حال ویرمک
صالح ویرک که نلره ضرر اصال ایتدن اول کند و لری بن خانه لری کزدن چیقر ندره سز (بَاءُ اَيُّهَا السَّيِّئُ
اِیْخَدَادَن) خبر کتورن ذات پاک (اِنَّا اَحْلَلْنَا لَكَ اَزْوَاجَکَ) تحقیقا که بر سکا قاریلرکی حلال قیلد
الَّذِیْنَ اَنْتَ اَجُورُوهُنَّ (شول قاریلر که سن کند و لره مهر لری ویردک) (وَمَا مَلَکَتْ يَمِیْنُکَ) دخی
سکا حلال قیلدق شول قاریلر که صلح الک نلره مالک اولدی (فَمَا اَفَاةَ اللَّهُ عَلَیْکَ) تکرر بقالی
اوزر یکده دوندرد وکی شیدن یعنی غنائدن حوزه تصرف که داخل اولان صفتیه و رجحانه کج
قاریلر سکا حلال قیلدی (وَبَنَاتِ عَمَّکَ) و عجمه ک قیز لری دخی (وَبَنَاتِ عَمَّاتِکَ) و عجمه ک
قیز لری دخی (وَبَنَاتِ خَالَکَ وَبَنَاتِ خَالَاتِکَ) و دای لری ک قیز لری و دایزه لری ک قیز لری دخی

التي في هاجرن معك شول قاريلكه سنكله هجرتا بتمشرد ريسانك كرك كه احلالك قيدا و لنيس
 مهر مؤجل و مجل ايله و مملوكك قيدا و لنسق حضرتك سبي ايله و خصمك قيدا و لنسرى
 بلسنجه هجرتا بتمكه بيان افضليت ايجوند و وعتملكد كه موكتيكارك هجرتله قيدا و لنسرى حضرتك
 حقتد خاص اولش ايله و بولحتمائى حضرتك عيسى قيزى ام مانى نك سوزى تا سيد
 ايدركه ديتك حضرت صلى الله عليه وسلم بنى اولمك ايتنگ بن كاعذر كوردم كه بن كوچك
 اوشا قارناسى بىر حضرت عذرى قبول ايتدى بعده حق جل و علا بوايتى منزل قيلك اذن
 صكره اوزرينه حلال اولز اولدم زير اين كند و سيله هجرتا بتماشدم (و امرأة مؤمنة) دخى
 ايمانكش برخا تونى سكا حلال ايتدك (ان و هبت نفسها لايثني) كند و جاني بيغير مهر سر
 باعشلد يسه (ان اراد النبي ان يستنيكما) اگر بيغير ايتسد بكم انى مهر سر قبول ايدك (خالصة
 لك) سكا هبه اولندى بر هبه خالصه (من ذون المؤمنين) اهل ايمان دن غيرى يعنى
 محمد المصطفاناك خصما نصند ندر هبه مجزده ايله مهر سر تكاح ايتك غيرى كسته دكل
 قد علمنا ما فرضنا عليكم في الزوجهم تحقيقا بزيبلك اول سنسه كه امت اوزره قاريلرى
 خصوصند فرض قيلق و جوب مهردن و شرائط عقد دن و غير لرندن (وما ملكك
 ايمانكم) دخى ملك بمينله منصرفا ولد قارى جاريه لرك خصوصند اوزر لرينه ايتد و كز
 توسعه بي بيلدك كه بر معين عدد تعيين ايتدك و سكا هبه مجزده ايله قاريلرك تكاحك
 حلال قيلق (ليكلا يكون عليك حرج) ناكه اوزر بيه بر طارلق اوليه (و كان الله غفور
 واذ ذوالجلال هيشه مغفرتا ايدمچيدك اوليشي كه اندن لحتراز ايتك دشوارد راجعا
 قولر رينه غاييله مرحت ايدمچيد بيه حرج كان اولنه جعفرده اوزر لرينه توسعه ايتد
 ترجي من شاء منهن) كند و قاريلرك دن ايتسد و كي سندن دور قيلارسن (و توري
 اليك من شاء) و انلردن ايتسد و كي سنك طرفكه حكوب برور رسن (ومن ابغيت
 من عزك) دخى طلاق رجعيله تطبيق ايتد و لك خاتونلردن طلب ايتد و كي بانكه
 الورسن (فلا جناح عليك) پس اندن اوزر بيه بر كناه بو قدر (ذلك) بوايشي سنك
 خواهشكه تفويض ايتك (انني ان تقرا عنيهن) كوزلرى روشن اولعنه بغير كدر (ولا
 يحزن) و بغير كدر غمناك اوليه لر (و برضين بما ابهين كهن) دخى تلر و يرد و لك سنسه
 ايله قولرى خشنود اوله لر يعنى قن بيلور لركه بو افعالى سن خدا نك فرماينله ايدرسن

ملولاً ولزور و فرمانکه مطیع و منقاد اولور (وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِيْ قُلُوْبِكُمْ) و ابر بجل حلاله
 کوکله کرده اولان نسته بیلور پس قلوبکرده اولان شیتک تحسینته سعی ایدک (وَكَاَنَّا لَنَّا
 بِعِلْمِ الْجَلْمِ) و تکی نعل سینه لوده اولان اموره دانا ایدک حلی غایبه یشمش که حجر ملک
 عقوبتی تعجل اتمز (لَا يَحْجِلُ لَكَ الْيَسَاءُ مِنْ بَعْدِ) فاریلر سکا حلال اولور عقد نکاح کرده
 اولان طقوز قارید نصکره (وَلَا اَنْ يَّبْدَلَ مِنْ اَزْوَاجٍ) و نده سکا حلال اولور که بونلرک
 برینه اصلا قاریلر کشته سن که برینتی تطلیق ایدوب برینه اوز که سن له سن (وَلَوْ
 اَنْجَبَتْ خُسْفَانٌ) و اگر کوز لکله سکا خوش کلدی (اَلَا مَا مَلَكَتْ يَمِيْنُكَ) مکر صاغ الک
 مالک اولدیغی نسته لر یعنی بو طقوز قارید نصکره سکا قاریلر بروجه حلال
 اولماز لالا ملکیت طریقه تحت تصرفنده اولان قاریلر که انلر سکا مباحدر لر
 و کانه الله علی کل شیء رقیباً) و حق جل و علا هر سننه اوزره نکحان ایدی پس ایشکرده تحفظ
 ایدوب سنره حلال قبلان سننه دن اوز که برینته تطاول ایتک کتورد بکریم حضرت
 عمر رضی الله عنه سرور کائناته دیدی بار رسول الله اوزر که صایح و طایح کبود
 امته تالمومینه حجاب طومسنه فرمان ایتسید بخشی اولور در عقب حق جل و علا
 بوایتی منزل ایدوب بیورد (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا ثَمَوِيْنَ اَلْبَنِيْ اِلَّا اَنْ يُّؤْذَنَ لَكُمْ اِلَى طَرَفِ
 اِيْمَانِهْ كَلَّا نَلْبِسْ بِغَيْرِكُمْ اُولَیْنِهْ بَرُوْقْدَه کیرمک مکر اول وقتکه بیجک بیسنه دعوت اولوب
 دخوله سنره اذن ویریلور (عَبْرَ نَاطِرٍ اِيَّاهُ) او محالده بیجک وقتک انتظار ایتیه سن بو خط
 برجاعته ایدیکیم دابری بوایدیکه حضرتک بیجک وقتک انتظار ایدوب محالده بیجک کلوب
 او نور لردی حق تعالی بوایتک انلری بوضلدن نه ایتدی (وَلَكِنْ اِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوْا
 وَلَكِنْ دَعُوْا وَلَنْ يَّغْفِرَ لَكُمْ کِرْکَ) (فَاِذَا دُعِيتُمْ فَانْشِرُوْا) پس چنکیم طماعی بیر سنر پراکنده
 اولک (وَلَا تُسْتَايْسِبْنَ اِلَیْهِ) دخی انده مکث ایتک و محالده که بریکر بریکرک سوزیله ارام
 ایش اوله (اِنَّ ذٰلِكُمْ) تحقیقا که اول ارام ایدوب طور مغکر (كَانَ يُؤْذِي الْبَنِيْ) حضرت پیغمبر
 انجدردی زرا اوزرینه واهلی اوزره منزلی طار اولوب مالایعنی ایشه مشغول اولوق افضا
 ایدردی (فَيَسْتَفِيْ مِنْكُمْ) پس سزدن و تنور دیکه سنر سوبلیه جیجک کیدک (وَاللّٰهُ لَا يَسْتَفِيْ
 مِنْ الْحَقِّ) و ایزد منعال طوغری سوزی سوبلکدن و اتمز (وَ اَزَّاسًا لِّمُؤْمِنٍ مَّاعًا) دخی چن
 نلردن بر نفع ایدجک سننه طلب ایدر سنر (فَاَنَّهُ لَمَوْهِنٌ مِّنْ وَّرَءِ حِجَابٍ) پرده اردندن

اول متاعی نلردن ایتسک (ذٰلِكُمْ) اول پرده دن ایتسک (اَلَمْ يَلْبِسْكُمْ وُقُوْعِيْنَ) کوکله کرده
 و کوکله سنه پاکیزه نردن حواطر شیطانیه دن (وَمَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُؤْذُوا رَسُوْلَ اللّٰهِ) دخی سنر
 صحیح و جائز دکلر که خدا نک رسولنی رنجید اید سنر یعنی برایش ایتسک که آنک سببیه
 خاطر شریفه برکد حاصل اولور کتورد بکر که سادات فرمیشدن برکیمسه دیک پیغمبر متوفی اولور
 بن حضرت عایشه نکاحله اوزم حق جل و علا بوکلای منزل قیلد (وَلَا اَنْ يَّشْكُوْا اَنْ وَاَسَّهْ
 مِنْ بَعْدِ اَيْدٍ) دخی سنر صحیح و جائز دکلر که حضرتک قاریلرین موند نصکره بام فارقندن
 صکره هرگز اولنه سنر (اِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيْمًا) تحقیقا که حضرتی اید ایتک و قاریلرین
 نکاحله الحق خدای ذوالجلال قند بر اولو کناه ایدک (اِنَّ يُّبَدَّلُ اَسْمَاءً) اگر برینته اشکار ایدر سنر
 یعنی اگر امتهات مؤمنینک نکاحی دل اید سو یار سنر (اَوْ تُخَفَّوْهُ) یا انی کوکله کرده کیزلی قیلدر سنر
 فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ يَّجْلِسُ بَيْنَهُمَا) بی شبهه کیم حق جل و علا هر سننه یه دانا ایدی پس مخفی قیلد بیگن
 اشیا بی مخشی بیلور موبد که حجاب ایتی نازل اولد قد نصکره از وایح سلا هر ایتک یدر لر و
 و ذی رحم اولان قاریلری دیدی یار رسول الله بزخی نلرله پس پرده دن سوبلیشه لم بوایت نازل
 اولد (لَا جُنَاحَ عَلَیْهِمْ فَاِذَا بَلَغُوا اَبْنَاهُمْ وَلَا ابْنَاهُمْ وَلَا اِخْوَانَهُمْ وَلَا اَبْنَاءَ اَخْوَانِهِمْ
 وَلَا نِسَاءَهُمْ وَلَا مَا مَلَكَتْ اِيْمَانُهُمْ) خاقولر اوزره برکناه مرتب اولماز بومد کور اولان کسنه لره
 کورند کلد (وَاتَّقِیْنِ اللّٰهَ) و ایتسید خدا دن خوف ایدک مامور اولدیغی فکر شینی برین نکتورک
 اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰی کُلِّ شَيْءٍ شَهِیْدًا) تحقیقا که حق سبحانه و تعالی هر سننه اوزره کواه ایدک برکیز
 شئی اوزرینه مخفی و لماز (اِنَّ اللّٰهَ وَمَلَائِکَتُهُ یُحْضِرُوْنَ عَلَی الشَّیْءِ) تحقیقا کیم خدا عز وجل و فرشته
 پیغمبرک شرفی اظهار ایتکچون و شانق تعظیم ایتکچون اعتنا ایدر لر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوْا عَلَیْ
 اِيْمَانِهْ کَلَّا نَلْبِسْ بِغَيْرِكُمْ اُولَیْنِهْ بَرُوْقْدَه کیرمک مکر اول وقتکه بیجک بیسنه دعوت اولوب
 السلام علیک ایها البنی بوایت دلالت ایدر که حضرت اوزره صلوات کتورمک فی الجمله واجب
 بومعنا یدله که هر ذکر اولنجیه اوزرینه صلوات ویرمک واجب دکلر دخی برکز کتورمک کافی
 دکلر لکن مؤید و مقبول بودر که هر ذکر اولندیغی محل اوزرینه صلوات کتورمک واجب
 اِنَّ الَّذِينَ یُؤْذُوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ) تحقیقا شول کیمسه لره که خدای و رسوائی ایدر لر یعق
 برایشه مرتکب اولور که خدا و رسولنی سوز (لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِی الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ) نکری متاعی انلری
 ایتکجه نلر که رحمتندن دور قیلد (وَعَدَ اللّٰهُ عَذَابًا مُّهِیْمًا) و انلر ایتکچون بر خوار اید بیجک ایتکجه

اماده قبلدی (وَالَّذِينَ يُؤَدُّونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ) دخی شول کیمسه لکه مؤمن و لادن کسیر
 و اهل ایمان و لادن قاریلر ایچلدی (بَعِيرٌ مَا اكْتَسَبُوا) قورند قاری شیشله یعنی برایش ایستلدی
 آنک سبیلله ایچتمکه مستحق اوله لر (فَقَدْ اخْتَلَوْا بِهِمْ) ای شیشه کیم ایدلر
 بریولک یلان و برایشکارا کناه کوتورمش اولدی (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ) ای خدادن خبر کورت
 وجود شریف (قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا وَبَنَاتُكَ وَبَنَاتُكَ) قاریلر کیه و قورلر کیه و اهل
 ایمانک قاریلرینه سوبله (يَذَرُونَ عَلَيْكَ مِنْ جَلَابِيقِهِمْ) کوده لری و زر چار شفلرندن یفلر
 یعنی بر مقتضیه پیچقد قورند بوزلرین و ایدلرین چار شفلر یله اورسونلر (ذَلِكَ) اول ورتوب
 کیمک (أَذْنًا تَعْرِفُنَّ) خلاقلر و بنایان تمیز اولملرینه یقینر کدر (فَلَا يُؤْذِنُ) پس
 اهل فسق نعرضی سبیلله رنجید قیلمازلر (وَكَانَ اللَّهُ عَقُورًا رَجِيمًا) و ایزد والا لطاف
 یکمش کاهلرین غایتله یار لغیوب کند ولرین انواع لطفله اسر کیمیک (لَئِنْ لَمْ يَنْشَأْ لَنَا بَنُونَ
 فَهُمْ أَلَسْنَا بِكَ) اهل نفاق نفاقلرندن و از کجزلر سه (وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَمٌ) دخی شول
 کیمکه کورلرنده ضعیف ایمان و فسق وار شفلرندن منشی و لزلر سه (وَالْمُحْقِقُونَ فِي الْمَدِينَةِ
 دَخَلُوا مَدِينَهُ) اسلامک لشکرلرندن ایمان خبر لر پیدا ایدلرلرندن فراغت اتمزلر سه (تَقَرَّبَ
 إِلَيْهِمْ) البته قتالرینه و وطنلرندن سورملرینه سکا امر ایدرز (لَمْ يَلْبِثُوا وَرُؤُوسُكَ فِيهَا
 أَنْفُصُوكَ) مدینه ده سکا قوشی و لمازلر (الْأَقْلِيَا) مکر برآمدت (مُتَوْنِينَ) رجمندن دو
 اولد قاری حالده (إِنَّمَا تَقِيُّوهُمُ الْخِزْيَانَةَ) قورند که بولورلر سه النورلر (وَقِيلُوا تَقَبَّلُوا) و برین
 اولد رملک اولد نورلر (سُبْحَانَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ) یکمش ملر ده بوندن اسبق کوی
 تعالی نک طریقه که پیغمبر لره نفاق ایدلر بولند قاری برده قتل اولورلر (وَلَنْ تَجِدَ لِسْتِهِ اللَّهُ
 تَبْدِيلًا) و خدایک طریقه هرگز بر دگشتمک بوله منسن (يَسْئَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ) خلق
 نعت و امتحان بوزندن قیامتک و قنی سندن صورلر (قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ) سوبله
 قیامت و قنک بیک کسی خدایک خدایک محصور در کانه ملک مقرب و نه بنی مرسل مطلع اولور
 و ما یذریک (دخی قنی شی ساعتک و قنی سکا بیلدرک یعنی مطلقا سن آن بیلر سن
 لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا) شاید قیامت بریقین شی اوله (إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ) تحقیق کیم
 نکری تعالی کفاری رجمندن دور قیلک (وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا) و انلر برعلوی آتش اماده قیلک
 خالدرین فیه) ایچده اقامتی علی الدوام تقدیر ایتملر (أَبَدًا) همیشه (الْإِيجْدُ وَنَ وَلِيْنَا) چو

برد و ست بولر لکه کند ولرین دوزخدن چیقار قدره (وَلَا تَصْبِرْ) و نه بر بار دجی که عذاب
 کند ولرین دفع ایلیله (يَوْمَ تَقْلُبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ) مذکور قبل اولکونیکه بوزلر جهنم
 دوش قیلنور (يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ) دخی بر لرای کاشکی خدایک فرمانه منقاد اولسید
 و اطعنا الرسول (دخی پیغمبرک فرمانه اطاعت ایتسید تاکه بوعذابله مبتلا اولزدق) و قالوا
 رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبَرَاءَنَا) دخی کمارک اصغر دبدیلر ای پروردگار من علی تحقیق بر اغایر
 و سوا کایر اطاعت ایتدک (فَأَسْأَلُونَكَ السَّبِيلَ) پس طوغری بوله کیمکدن بزی آردد یسر
 رَبَّنَا إِنَّمَا نَحْنُ مُتَعَقِبُونَ مِنْ الْعَذَابِ) ای خدایک وند من انلر و شکیجه دن ایکی قات ویر (وَالْعَنَتُمْ لَعْنًا كَبِيرًا
 و انلر لعنت ایت بریولک لعنت (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانکلر کیمسه (لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ذُوبُوا
 حُضْرَ مُوسَى) ایچدن لکری و ملک (فَبَرَأَ اللَّهُ عَمَّا قَالُوا) ند نصکره نکری تعالی دبدیلر کوی سوزدن لای
 منز قلدی فجن قارون ناضیلله کند و سن تمت ایتدک نه که بیانی کجی (وَكَانَ عِندَ اللَّهِ وَجْهًا
 و حضرت موسی خدایک جه و قبول صاحبیک (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ) ای اهل ایمان و لادن
 نکری تعالی دن خوف ایدک نامشروع اشیا بی ارتکا با یتکرزده (وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا)
 و بر طوغری حکم سوز سوبلر اهل ایمان حقند یعنی بر سوزک که صقی سزده محقق اولماشک
 آن سوبلر (يُضِلُّ لَكُمْ أَنفُسَكُمْ) سز کچون ایشلر کوی میخی قیلار (وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ) دخی سز کچون
 کاهلر کوی یار لغار (وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ) و هر کیم خدایه و رسولنه امر و نواهیده اطاعت
 ایدر (فَقَدْ خَازَنُوا عِظِيمًا) بی شیشه کیم اول کسنه ایکی جهانک خیراته نائل اولوب بر اولو
 قور تلق قور تولدی (إِنَّا عَصَيْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ) تحقیق کیم بر عهد
 شرعیته بی کور و پروطا غلر و زره عرض ایتدک (فَابْتَلْنَا نَبَاهِيَا) پس انلر بوعظم حکم ایدله
 آن کوتورمکدن منع اولدی (وَأَشَقُّوا مِنْهَا) و اندن قور قلدیلر (وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ) و آدم
 اوغل بوز بونقلله آن کوتوردی (إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا) تحقیق که انسان ستمکار ایدیکه اکا ایفا
 ایتدی و آنک حقوق کوزمندی (يَحْمِلُونَ) اما آنک عاقبتی هیچ بیلز ایدی حاصل کلام بوکده آنک
 شانی و دکل و عظیمدر که بومر بورا و لادن انجرام عظامک شعور و ادراکی اولوب و زلرینه آنک
 کوتورمسی عرض و لنسید البته آن قبول اتمزلدی و انسان بوضعقله آن کوتورمسی لاجرم
 آنک حقوقی برینه کورن انسان کامل شرف دارینه نائل اولور (لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
 وَالْمُنَافِقَاتِ) حمله تعلیلدر نتیجه سی اولد یعنی جهنم دن یعنی نوع انسان امانتی قبول ایدوب

گویند و می نماند که اول کوفت و در مکتب نبیه سی و اوله که تکریم تعالی و تقدس منافق اولان کشید
و منافق اولان قاریت معذب اید (والمشکین و المشركات) و مشرک اولان کشید و مشرک
اولان قاریت دخی (و یسوب الله علی المؤمنین و المؤمنات) و ناکه بخدا عت و جل مؤمن اولان
کشید و زره و مؤمن اولان قاریت و زره نوبه اید (و کان الله عفو رحیم) و حبل و عذاب و
جلین قدر فعله منعوا بدیکه انوار قصورین عفو اید و بطاعت و زره کند و لرین مشایق و

سورة یسما مکتبه و هی رجب و محرم و رجب
بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله (تومدح و ثنا رخدا به مخصوص در) (الذی له ما فی السموات و ما فی الارض) شول
خدا که کوکرو برده اولان استیا کند و بی مخلوق و مملوک در سر خاتمه اولان کمال قدرتدن او تری
و اید و کما حسن اسبیله دنیاده قوجده بالکر کند و به مخصوص اولدی (وله الحمد فی الآخرة) و او بر
جهانند حد کند و به در زیر اخوند اولان نعم کمال قدرتدن پیدا اولمشدر (وهو ارحم الراحمین)
و کند و در ایکنجهانک امورین حکام ایدن استیا نک بوا ملنه دنا اولان (یعمل ما یشاء فی الارض)
زمین ایچند نفوز ایدن نفوز ک صوب کی سنه بی بیلور (وما یخرج منها) و اندن چیقان نباتات
کی شین دخی (وما ینزل من السماء) و کوکدن اینان ملائکه و کتب و مقادیر کی شین دخی (وما
یخرج منها) و انک ایچند چیقان ملائکه و عالم الصلحه کی سنه لری دخی (وهو ارحم الراحمین)
و کند و در شکرند نقصیر ایدن لری اسر کیوب کما هارین مغفرت ایدن (و قال الذین کفروا لو یجیز
اولان انکار یقبله دیدیلر (لا تأتینا الساعة) قیامت بزم کز (قل بلی و ربی لآتینکم عالم الغیب
سویله بل کیزلی اشیا بی بیان پرورد کارمه قسم که البته قیامت سنه کلور (لا ینزع ربنا عنکم)
نذیر) بنم پرورد کارمک علمدن بر کوچک قیجه و زنی قدر شوق غائب و لماز (فی السموات) کوکلور
ولا فی الارض) و نه برده (ولا اصغر من ذلك ولا اکبر) و نه بره مثال دزدن کوچک و نه اندن
بیوک بر سنه (الا فی کتاب مبین) الا که بر روشن کتابد مثبتد ربیعنی قواشیا الح محفوظ
مثبتد (لنجزی الذین آمنوا و عملوا الصالحات) تا که ایمان کلوب کوزل عالم اسلیا ناله کافا
اید (اولیکم نفعهم) اولکرو و کند و لایم چون کما هارک غفرانی وار (و رزق کرمهم) و تعبسن
بر او و زری دخی (والذین سخطوا فی آیتنا) دخی شول کیمسه لکه ایا تزل حقه ابطال و خلق
انار دن تقیر انکه چالشدیلر (معا جبین) زعم فاصد لر یله ایلر و کیشلر تا که عذابدن

خلاص اوله لر (اولیکم کرم عذاب من یحییهم) و لکرو و کند و لره شد تلوعذابدن بر در ناک
اشکجه اولور (و ربی الذین اوثوا العلم) دخی اهل کتابدن دانشی و بریلن کیمسه بیلور لکه
الذین انزلنا لیک من ربک هو الحق) پرورد کار کدن سکا ایند ریلان شتی کند و در دست اولان
و یهدی الی صراط العیز زیاجید) دخی یول کوستر در هر سنه اوزره غلبه ایدن جیع او کلور
مستحق اولان خدا نک طریقه (و قال الذین کفروا) و بی دین اولان لری برینه سویلدی
هل نذکم علی رجل) سنره دلالت اتمیه لم می برکشی و زره که یتیم که سنره خبر اید ربیعنی استهزا
یوزندن بری برینه سویلر لسنره دلالت اتمیه لم می محمد المصطفی اوزره که لعجب عجب ایدن سنره
خبر اید و ب دیگره (اذا نزلتم) چقن پاره پاره قیلور سنره (کل تمزق) هر پاره لکم (انکم لپی
خلق جدید) علی تحقیق سنر برینکی یارد لشد و اولور سنره (افتری علی الله کذبا) ایا و پروردکی
خبردن تکریم تعالی اوزره کند و نفسندن بریلان پیدا اید و ب سویلدی (انهم یحیون) کما انکله
بر دیوانه ک و ارکه بیلدی و کی سوزی سویلر بودید کبری سوز لک بری واقع دکلر (بل الذین
لا یؤمنون بالآخرة) بلکه روز جزا ایمان کور میا نلر (فی العذاب و الضلال البعید)
او بر جهانک اشکجه سنره و اوزاق کرا هلقه اولمشدر (اقلتم یزوالی ما بین یدیهیم و ما
خلفهم) یا کفار کور اولوب بغیر لری لری ارسند اولان سنه یه وارد لرنده اولان شینه
من السماء و الارض) کوکدن و یردن (ان شئنا نحیف بهم الارض) استرا سیک بری کند و لره
چو کتر ورز (و نسقط علیهم کسفا من السماء) یا کوکدن اوزر لرینه پاره لر صا لورز ایا تزه
تکذیب است کبری اجلدن (ان فی ذلک) تحقیقا که کوکلور برک احوالی تا مل ایتکد (الآیه لکل
عبید مبین) بر اولود لالت و عبرت وار هر بند یه که حقله پرورد کارینه رجوع ایتشد
و لقد آتینا داود مینا فضلا) دخی علی تحقیق حضرت داوده سائر خلق اوزره بزم احسان
ارتفاق و یرد یعنی نبوتی و زبوری و بادشاهلی و صوحت حسن و غیر لرین کند و به و بر و ب
دیدک یا جبال اوی به عه) ای طاغر حضرت داود له تسبیحه ترجیع ایت (والظلم) و ای
قوشلر سنر دخی بیلسنجه ترجیع ایدک کور دیلر که چقن حضرت داود تسبیح ایدر کما طاغر
صدا ایلر اکامد ایدر د و قوشلر یاشی و سنه صرف بغلیوب انواع الحانله کما یاردر
ایدر لردی و بونما نک تاثیرندن جوق کسنه وجودنی قالب کی ایدر د منقولر که بر فرشته حضرت
داودک زیارتنه کلوب کور شد کد نصکره دیدی یا رسول الله سن خدا نک پیغمبری و

خليفة سوسين اولی ولد که طعامی کند گسبیدن پیدا اید و بیه سن حضرت داود خلایق
بر صنعت او گرسین ایستد حق جل و علا که از راه ایشلمسین فرمان اید وانی و زرینه
اسنان اید و تنه که بیورد (وَأَلَّا لَهُ الْحَدِيدُ) و دموری کا التسمی ملایه قیلدق بر مرتبه که
انف مومکی استعمال ایدر که واکا فرمان اید که که (أَنْ لَّعَلَّ سَيَافِقَاتٍ) متع زهر ایشله (وَقَدْ
فِي الشَّرْدِ) و طوق موقت او بیکه محافظه ایت یعنی کا فرمان اید که که انلری طوقود یغک محل
آنک حلقه لرین برابر قیل تا که مناسب و موزون اولد (وَأَعْمَلُوا صَالِحًا) دخی حضرت داود
واهلنه امر اید که کوزل عمل ایشلک (إِنِّي بَيِّنَاتٌ لَّنَّ بَصِيرَةٍ) بی شبهه نیم بن ایشلد ککرا ایشله
بیشایه پس انلره کوره جزا گزی و پرورد (وَلِيَسْلُبْنَا آلَ الْوَيْحِ) دخی حضرت سلیمان نیلی مسخر قیلد که که
عَدُوَّهُمْ أَشْرَرُ وَأَعْمَارُهُمْ أَشْرَرُ) و محالده که صباح و قند کینه سیر بر ایلد مشادر و لغش و قند
دو نمسی بر ایلد مشادر (وَأَسْلَمْنَا لَهُ الْفِيلَ) واکا اریمش با قرک کوزین معدنند ناقلد
پکارک صوبی کبی اندن با قرینارک و او بمن ایلندن صنعا شهرنده اید و (وَمِنَ الْجِبِّ مَن يَجْعَلُ بَيْنَ
يَدَيْهِ يَأْزِنُ رَيْبَ) دخی کا مسخر قیلدق بر ایلدن شول کبسه که پرورد کاری فرمانده حضرت
سلیمانک او کنده ایشلد (وَمَنْ يَرْجُ مِنْهُمْ عَنْ آفِرْنَا) کوهر کیم انلردن فرماندین میل اید و سلیمان
اطاعت ایتد (نَذْفَهُ مِنْ عَذَابِ الشَّعِيرِ) آخرنده یا نمش لشک اشکجه سندن کا داندرد
يَعْلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ) بر ایل حضرت سلیمان ایستد وکی سننه ایشلد (وَمِنْ حَارِيبٍ) حصن کو شکر
و مستحسن منزله دن (وَمِنْ بَيْتٍ) و صورتلردن یعنی کا ملائکه نک و پیغمبر لک صورتلرین عباد
اید ککری هیئت اوزره پیلردی تا که خلق انلری کور و عبادقا ول هیئتله اید لر ویدر که
تحقی التده ایکی ارسلان قیلدق یا بشلردی و او سندن ایکی کرکس هرگاه که حضرت سلیمان
تخته چقی مراد ایدر که ایکی ارسلان بازولرین دوشیو حضرت سلیمان اوزر لرینه با صوب
تخته چقاردی و ایکی کرکس قناد لرین یا یوب باشی اوزره چتر قیلارک (وَجَفَّانِ كَالْجَوَابِ
وَبُولِ حَوْضٍ كَبِيٍّ كَنَهُ لَرْدَن) (وَقَدْ وَرَّاسِيَا) و اجا قلا اوزره ثابت و لمش قز انلردن
یعنی بواکی نودن دخی ایستد وکی شی کا پیلردی (أَعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا) دخی انلره متول
احمال داود بکونه نعمتله شکر ایشله چون بولک ایشله کر (وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ
وَقَوْلُهُمْ دُونَ شُكْرٍ) ایدر شکر اول کشته دیر که اکثر اوقاتده کوکلیله ولسانله
وجوار حیلله ملسم شکری ادا ایدر ومع ذلک حقی بیافایم زبیرا شکر ایتکه موفق

اولق بر شکر دخی ایستد و هله جزا و بوسبیدن دینلری الشکور من بری عجزه عن الشکر کوردیلر
حضرت داود علیه السلام بیت المقدسک بناسنه شروع ایددی تمام اولدن علامات
موت کند و بیما بان اولوب حضرت سلیمان تامنی سپارش ایددی حضرت سلیمان انک
بناسنه اجنه یا استعمال ایددی هنوز کاله ایرشدن اعلام اولندیکه مدت عمری نهایته
ایردی ایستد یکیم موتی اجنه دن مخفی قیلوب مسجدک بناسنه کد ولرین مشغول قیلد
انلره فرمان ایدد یکیم هرچه دن قیوسن بر قبه اوزرینه یا به لرهان فرمانده امثال اید و ب
آنی یا پیلر حضرت سلیمان انک ایچنده دکنکه طبا نوب نمازه طور دی اول هیئت اوزره روح
اعلا ی علیننه عروج اید و هیکل طور مش فالک تا که کیه دکنکی یوب کند و سید و شد
پس اولوقت قبه فی اجوب بیلک ایستد یلر که کچمنشی زمان واقع اولد کیه بی دکنک اوزره
برکون و بر کجه قوبوب آندن بیگ اندن صکره انک اوزر محبت اید و ب کوردیلر که اولد و ک
کوندنا و کونه دل قیو بار بیل کج دی و اولوقت جمله دیولر ایشدن قجوب فرار اید یلر
وظاهر اولدیکه کند ولر غیبی یلزلرنه که حق تعالی بیورد (فَلَمَّا فَصَّيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ) پس
اولوقتکه حضرت سلیمان اوزره اولی مقضی ایدک (مَا دَلَّمُ عَلَى مَوْتِهِ) اجنه به اولی اوزره بر کیه
دلالت ایدک (الْآدَابَةُ الْأَرْضِ) الا آغچ بیسین اعتیاد ایدن حیوان (تَأْكُلُ مِنْ سَنَةِ أَنْتَ
دکن کن بید وکی حالده (فَلَمَّا خَرَّ) پس اولوقتکه حضرت سلیمان دوشدی (تَبَيَّنَتِ الْجَبَّتُ
پیلر کند ولر مایش مهم ایکن بیلد یلر کیم (أَنْ لَّوْكَأَنَّوْا يَعْمَلُونَ الْغَيْبِ) علی التحقیق کند ولر مخفی اولد
اشبای بیلسید یلرنه که زعم اید ولر کی (مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُبِينِ) خوار اید بیجی اشکجه ده
طور مرلردی (لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِمْ آيَةٌ) تحقیقا که سباین شعیب بن یحیی بن خطله
اولادینه کند و مسکنلریند خدایک کمال قدرتنه دلالت ایدر بر اولو علامت و ار ایددی کوردیلر
یمن ایلند دوشن مابنام بر موضعده ایکی طاع اسب سبأ اولادینک منزله ایکی اولد
طاعک جانینی که اون سکر فرسخد یوقا رودن اشاغه به دلک با غلر اید بری برینه بویه
چاتلش ایدیکه کویا هر طرف بر با غدر و انواع میوه لره مشتمل ایدکنه که حق تعالی بیورد
جنتان) انلرک مسکنده دوشن علامت ایکی با غدر (عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ) منزله لرنک غلده
وصولند (كُلُوا مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ) انلره مهسل اولان پیغمبر کند ولره دیکر بکرک رزقند
بیکک (وَلَشُكْرُؤَالِه) واکا شکر ایدک (بَلَدٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ) بوشهر که رزقک ایچنده حاصل

اولور بریا کوزه شهر در و سوز روزی و برین خلد جوق مغفرت ایله یی خلدادر (فَاعْرِضْهُ) بولا کلام
 صکره پیغمبر لریک سوزین قبول ایموب شکر کورمکدن یوز چور دیرلر اخبارده کلشد که آنلره
 اون اوج پیغمبر کلوب کند و لری برین حقده دعوت اید و ب قولین تکذیب ایدلر و آنلره آنلر
 پیغمبر حضرت عیسی علیه السلام رک رفعتد نصکره اید و بواینه کوری تکذیبک مقابله سنه
 حق جل و علا اوزد لرینه برشد تلو میل کوندوب منزل لری و باغلرین ویرانه قیلد که نه کیورک
 فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْغَمِّ پس اوزد لرینه شد تلو بغورک سیلنی کوندردک (وَبَدَّلْنَا هَوْنَهُمْ حَسْرَةً
 و آنلره ایکی باغلری برینه ایکی باغ بدل قیلدق (ذَوَاتِ كُلِّ نَحْلٍ) آجی بویه لرای لری (وَأَنزَلْنَا
 ایه لری (وَنَسِيَ مِنْ سِندِرِ قَبِيلٍ) و کنار مقوله سندن بر آرنشنه ایه لری (ذَلِكَ) اول نازنین
 باغلرین برینه بولکونا یحامل باغلر و بر مکر (جَزَيْنَاهُم بِمَا كَفَرُوا) آنلره مکافات ایدک اید کوری
 کفر سببیلده (وَقُلْ لِّجَارِيَةِ آلِ الْكَافِرِينَ) و بولکونا ایشله بر کیشته مکافات ایتمز الا نغنی غایتله
 انکار ایدن شخصه کورد بلرکه بقایای قوم سب پیغمبر لرینه کلوب دیدیلر پروردگار پیری
 یلده شد نصکره بزه بر نعت احسان ایدر سه بر کونا شکرینه قیام اید و عباد نفیرینه
 کورد رز که هیچ بر قوم انهامشدر حق جل و علا بر دخی آنلر اوزره نعمت لری کشاده قیلد که نه که
 بیوردک (وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا) و اهل سبا ارا سندن و ایچند برکت صالح الذین
 کویارک ارا سندن قیلدق (قُرَى ظَاهِرَةٍ) بری برینه کورد نور متصل کویار (وَقَدْ رَأَوْهَا الْغَابِرِ
 و ایچلرند خلق کمتی بقدر ایدک که آنلره کیدن مسافر بر کوید قیلوله اید و بر کوید
 یا تریدی دخی آنلره دیدک (سَبِّحُوا بِحَمْدِ اللَّهِ الْإِلَهِيِّ وَآيَاتِهِ) اول کویارده بور بکر کجه لر و کوندلر
 دشمندن و سبا عدنامین ولد بفکر خلد مقن بولکویار حق جل و علا ابادان ایددی بقیه
 قوم سبا یمندن شامه تجارت ایچون وارمغه باشلدیلر چاشتی بر کویده و شامی بر کویده
 اید و ب کیدر کورد و لمتد لری بطران اولوب بوجهله نیچون فقر ایلده بزم ارامده بر فرق اولیه
 بویولده مفلس ایلده توانکر و پیاده ایلده اتلی برابر کیدر (فَقَالُوا) پس آنلرک اغنیاسی دیک (رَبَّنَا
 بَاعِدْ بَيْنَ سَفَرِنَا) ای پروردگار بزم سفر مزک قونا قلری ارا سندن براوزا قلق قیل یعنی
 منزل لری ارا سندن بیابان لری ایلده تا که خلق زاد و راحله سز ایچنده سفر ایمیله لر (وَضَلُّوا أَنْفُسَهُمْ
 و بود غائله کند و جانلرینه ستم ایدیلر زیر ایزد عالین قبول ایدوب اولکویار ویرانه قیلدق
 فَجَعَلْنَا لَهُمْ آخِذَاتٍ پس کند و لری سوزلر قیلدق تا که خلق احوال لردن تعجب ایدوب

سویله شور لریک اول قوم که کوزه ادا ایدیلر که ابادان لردن میل اید و خراباق ایستدیلر (وَمَنْ فَنَّا لَهُمْ
 مَرْقِی) و آنلری پرانده قیلدق هر پرانده لک که کند و لردن غسان قبیلده سی شام زمینده کتد
 و قضاعه مکه به واسطه بحیرینه و انمار یثرب و جلداه تها مبه و از دغان و بولکوند و ضرب مثل
 اولدیلر که بر جماعت پرانده اولیجی نفر قوا ایدی سبنا حقلرند دینلور (إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
 لِّعِبَادٍ عَاقِلِينَ) مذکور اولان احوالده اولونششانلر وار (لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ) هر شخصه که معاصی
 ایستلرندن جوق صبر اید و نعمت اوزره زیاده شکر ایدر (وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْنَا مَبِئُوسٌ فَلَسْتُ) دخی
 علی التحقيق کبر شیطان شقی کند و کمانی آدم و غول لری اوزره کرچ کللدک یعنی ایلیس کمان ایدیکیم
 آدم و غول لریک وجودنده اولان شهوات سببیلده کند و لری کراه اید بیلور و اید و کی کمان
 ارباب غولایت حقنه درست جیفدی (فَاتَّبَعُوا) پس شکر و معصیتده اکابر و لک ایدیلر
 (إِلَّا وَفَّاهُم مِّنَ الْأُمْنِ) مکر اهل ایماندن بر کوره که اکا اتباع ایدیلر (وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ
 و ایلیسه آدم و غول لری اوزر و سوسه و اغوا ایلده هیچ بر شکر طریوق ایدی (إِلَّا لَعَنَکُمْ مِّنْ بَيْنِهِمْ
 بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ فِي شَاكٍ) الا تمیز اولوق ایچون شول کیمسه که آخرتک اولسنه تصدیق
 کورد شول کیمسه دنکه کدوسی آنک اولسندن بر شکر در (وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِیظٌ
 و خداوند ک هر شینه اوزر و نکهباندر (قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ رَعَيْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ) اهل شرکه سویله
 یا محمد چیغرک شول کیمسه لریکه تکریدن اوزر که آنلری معبود کان ایدیکر یعنی سویله ای کفار
 ایدلر کوردی صبیح ایه معبود لری بکر جلیب نفع ایچون یاد فزع ضرر ایچون چیغرک شاید سز
 انجابت ایدر لر بعد اشعار ایتک ایچون کیم جواب بر معین نسته در که مکابره قول ایتز آنلرک
 صل فندن جواب و پرور بوردک (لَا تَمْلِكُونَ شَيْئًا دُونََهُ) بولکدن و بولکدن بر کوچک قریجه
 وزنی قدر نسته به مالک دکلدر (فِي السَّمَوَاتِ) کولدره (وَلَا فِي الْأَرْضِ) و نه برده (وَمَا لَهُمْ فِيهَا
 مِنْ شَرِّكَ) دخی کولر ویرک بر اتمسند آنلره هیچ بر اورنا قلق یوقدر (وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ
 دخی خدا یه نلردن اصلا بر یاردیجی یوقدر (وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ) و دیک ایتک خدا نلر قند
 فاند و بر من (إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ) مکر اول کیمسه که شفاعت ایتکه کند ویه دستور ویدی (حَقٌّ إِذَا فُتِحَ
 عَنْ قُلُوبِهِمْ) کلام سابق مفهونه غایتد یعنی شفاعت ایدنلره و مشفق له اولانلر معاف
 خوف انتظار و توقفا ایدوب اول و قنده که شفاعت ایدنلرک کولرندن نور قو کشف و لیجی
 قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ) بری برینه سویلر پروردگار کز نه دیک (قَالُوا الْحَقُّ) دیدیلر درست اولان

سوزی سولیوب بیوردی اهل ایمان ایچون شفاعت ولسون نه اهل شرک ایچون (وهو الملی الکبیر)
وکنند و در بوابی عظمت و صفت متصف و لان پس ازنی و لیخه بنی مرسل و نه ملک مقرب غفا ایتمکه
قادر و لور (قل من یرزکم من السموات و الارض) سوبله کیمدر سزه کوکلون و بر دن روزی و بر
قل الله) سوبله رزق و برن از د و الجلال در چون اول سواله بوندن غیر بر جوابی که یوقدر حق
جل و علام حبیبه فرمانایتد یکیم آتی جواب ویره (وایا ایا که لعلی مدعی و فی ضلال مبین) و
دخی انله سوبله علی تحقیق بزیاستر هدایت اوزره بوزیا باشکارا که اهل قد بواهنام خصمه
بخشده مجارات ایتمک مقوله سند ندر زرا نما یا ند رکیم اهل توحید هدایت اوزره در لرو اهل
شرک ضلالت (قل لا تستلون عا تجرمتا ولا تستلون عا تعلمون) سوبله ایستد و کز کاهدن اوزی
صور نر سز و ایستد کز دن بر صور نر (قل یجمع بیننا ربنا) سوبله پروردگار مزار از نه
قیامت کوئی جمع ایدر (قد یفصح بیننا بالحق) صکره ارامنده حقله حکومت ایدوب
بری فضل ایدر که محقا و لانری جتنه داخل قیلار و مبطل اولانری جهنمه
وهو الفتح) وکنند و مشکل قضیه لره حکم ایدر فصل خصم و ایلان (العلیم) حکومتده
لازم اوله حق شننه بیان (قل اوفی الذین انتم بیه شرکاء) سوبله بکا کوسرک شول کیمدر
استحقاق عبادتده کند و لر بخدایه اورنا قلی بیشتر دیکر ناکه بقیه یقنی صفتله انلری کا الخاق
ایستد بکر (کلامه) مکندر انلر خدایه اورنا قاوله لر (بل هو الله) بلکه کند و ریزد و الجلال
الغیر) حال غلبه ایلله موصوف و اولان (الحکیم) کمال قدرت و حکمتله معروف اولان (وما
ارسلناک الا کافه) دخی سق کوند رمدک الابرار کوند رمدک (لیناس) قو خلق ایچون یغو
سنگ متابعت هر فرد اوزره و لجبر (بشیرا و نذیرا) اهل ایمانه مزده و بریحی و کفار و قور قو
و بریحی و لدیغ حالده (ولکن اکثر الناس لا یعلمون) ولیکن خلقک چوغی سنگ کالاحکی یلزلر
و یقولون) و شدت جهل دن در لر (متی هذا الوعد) بو تبشیر و انذارک موعودی نه زمان کلور
ان کنتم صا دقین) اگر سزای اهل ایمان و پیغمبر سوز کرده صا دق ایدر (قل لکم ميعاد یوم)
سوبله سزه بر کونک و عده سی و اربعین حلول ایدر (لا تستأخرون عنه ساعة ولا تستسبقون)
نماندن بر عت کبر و قاور سز و نه اندن بر عت ایلر و کیدر سز بو کلامه تهدیدک نهایی و ارکه
محال اولان طلب تقدم ممکن اولان طلب تاخر له برابر قیلند (وقال الذین کفروا لن نؤمن
بهذا القرآن) دخی بی دین اولانلر دیدیلر بوقرانه اصلا ایمان کور مزه (ولا یالذین یذنبون

و نه ایلر و سنده اولان کتب مقدم به کوردیلر که کفار مکه اهل کابدن حضرت پیغمبرک احوالی
صوردیلر کند و لر خبر و بر دیلر که بزم کیمزده آنک نعتی کور مشور بوسوزدن غضب ایدوب
اول سوزلری دیدیلر (وکوتری الذین یؤمنون موقوفون عند ربهم) و اگر کور سیدک ای کویج
اولوقتکه محاسبه ایچون ستمکار لر پروردگار لری قنده طور مشر قیلندیلر (ربیع بعضهم
الی بعض القول) بری برینه سوزد و ندر و محاوره ایستد کز حالده (يقول الذین استضعفوا
زبون قیلان کسسه لر در لر (الذین استکبروا) یوکلکه طالب اولانلر یعنی توابع رؤسایه
در لر (اولا انتم لکنتم مؤمنین) سز لر اولسید یکن البتة براهل ایمان اولوردق (قل الذین
استکبروا الذین استضعفوا انتم صددناکم عن الهدی بعد از جاءکم) جوابده رؤسایه
دیدیلر بزمی سزای هدایتدن منع ایستد هدایت سزه کلد کد نصکره (بل کنتم مخیرین) بلکه
سز که کالرا ایدیکر (وقال الذین استضعفوا الذین استکبروا بل مکر اللیل والنهار) دخی توابع
اولانلر ارباب ریاسته دیدیلر بزمی مکر هدایتدن بزی الیقومد بلکه بزی اندن منع ایدن
کیجه و کوندن بزه ایستد کز حیلله در (اذنا نرؤنا ان تکفر بالله و نجعل لک اندادا) اولوقتکه
بزه فرمان ایدر دکر کیم خدای و الجلاله کفر ایدر و کاهن الرقیله (واستروا الذنابة لما راوا القذا
و بشما نلقى کیزی قیلدیلر عذابی مشاهده ایستد کارنده (وجعلنا الاعلال فی اعناق الذین کفروا
وطوقلری کفر ایدنلر کردنلرند قیلدق (هل یحزنون الا ما کانوا یعملون) ایستد کلری شننه
مکافاتدن اورکه بر سننه ایلله مکافات اولمازلر (وما ارسلناک فی قریه من نذیر) و بر کوبده
هیچ بر قور قو و بریحی پیغمبر کوند رمدک (الا قال مترفوها ایما ارسلتم بیه کافرونه الا که ارباب
تغی بدیلر علی تحقیق بزاکار کور بیچاره شول شیه که سز انکله مبعوث اولدیکر بو کلامه سرور کاشا
برستیلله در قومند نه مکد و کی ز جملدن چون شهوات نفسانیه ده انما کالایمک تکبر و دنیا نیک
من خرافاتیلله تفاخر ایتمکه و اندن بی بهره اولانه استهانت ایتمکه باعث و بایندار باب نعم تکذیبله
مخصص قیلندیلر و اول سبیدن نکذیلرینه تمکمی ضم ایدیلر نه که حق تعالی بیوردی
وقالوا نحن اکثر اموالا اولاد) دخی ارباب نعم پیغمبر لره دیدیلر بزاموال و اوشا قلمچ شند
سز دن چوقر کز بر ادعا ایستد کز شئی ممکن ایسه اکا بزرزدن لحقوز (وما نحن بمعدین) و براهل
تعذیب اولنه حق کیسه لر دکلر ز برانکری تعالی بزی بونعنا لره اکرام ایتمشد رشمند نصکره
بری عذابه خوار و ذلیل ایدیکر (قل ان ربی یبسط الرزق لمن یشاء و یعدر) ایستد کلری

کمانی رزاید و سوبله تحقیقاً بهر پروردگار ایمند و کی گشته رزقی گشاده اید و وابسته
کنید طاریلا و انکون خصائص وصفانده برابر اولان اشخاص ایچنده مختلفا و لور لر (و لیکن
کثر الناس لا یعلمون) ولیکن خلقک چو غی بیلز که حق جل و علا فاعل مختار در ایستد و کی
رزقی ویر پس کان و لما مق کر که کثرت اموال و اولاد شرف و کرامت ایچوند و چوقا و لور کیم
نلر که کثرتی استدر اج ایچون اولور نه که حق تعالی بیورد (وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالْأَتَى
تُقَرَّرُكُمْ عِنْدَ نَارِنَا) و نه اموالکن و نه اولادکن شول نشنه لر که قهرده سزه بر یقیشتر مق
یقیشتر در لر (إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا) مکراندرن شول قسم که ایمانه کلوب کوزل عل ایشل
فأولیک لکم جزاء الضعیف) پس اولکروه کند و له قات قات مکافات اولور (بِمَا عَمِلُوا) بیتلکر
اعمال سببیله (وَهُمْ فِي الْعُقُوبَاتِ أَمْثَلُونَ) و کند و لر کوشکلره مکر و اولان اشیا دن امید در لر
و الذین یستعینون فی آیاتنا) و شول کیمسه لکه ایا تمزده طعن اتمکه سعی اید لر (مُعَاجِزِینَ) و
کانا یمشکر کیم عقوبتیزدن بچلر (أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ) اولکروه و وزنک عذابنده احضا
اولور لر (فَلَا يَنْ رِیْقُ یَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ یَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ یَقْدِرُ لَهُ) سوبله تحقیقاً کیم پروردگار
قولاندرن ایستد و کی کسنه یه رزقی فراوان ایدر وینه اول کسنه یه طاریلا (وَمَا أَنْفَقْتُمْ
مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ خَلْقُهُ) دخی شی مقوله سندن فتی نشنه فی کما نفاق ایدر سز حق جل و علا آنک
عوضی سزه ویرد نیلایا آخریده (وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِینَ) و کند و در روزی ویرنلر که یکر کی (وَهُوَ
یَحْشُرُ جَمِيعًا) دخی یاده کتور اولکونیکه حق جل و علا کفارک ریشلرین و توابعلرین قویغر
قُلْ یَقُولُ لِأُولَئِکَ أَمْوَالُکُمْ أَلَا یَاکُمُ کَأَنْتُمْ أَعْبُدُونَ) مکره فرشته لره دیر یونلر میدر که بالکرسزه
عبادت ایدر لر بوسؤال مشرکلرین تعین فیچون و ملائکه نک شفاعتدن امیدلرین کسمک
ایچوند (قَالُوا سُبْحَانَکَ) فرشته لردید یلر یا الهی شواب نقصدن منزهن (أَنْتَ وَلِیْنَا نِیْمِ
دُونِیْمِ) سن بزم دوستمز سن انلورن غیر ی یعنی بزمه انلر که ار سنده اصلا برد و ستلوق بقوله
وحاشا که بز انلر که عبادتنه راضی اولور (بَلْ کَأَنْتُمْ أَعْبُدُونَ) بلکه انلر شیاطینه عجا
ایدر لر (أَكْثَرُهُمْ یُؤْمِنُونَ) مشرکلر چو غی شیاطینه تصدیق ایتمشلر در (فَالْیَوْمَ لَا یَلِکَ
تَعْذِیرُکُمْ لِعَفْضِ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا) پس بوکون که جزا کونیدر بر یکز بر یکزه نفع یشتر مکه قادر
اولور و نه ضرر دفع اتمکه مالکنا اولور (وَنَقُولُ لِلَّذِینَ ظَلَمُوا أَدْوِقُوا عَذَابَ النَّارِ أَلَمْ یَكُنْ مِنْهَا
تَذِکْرًا) دخی ستم ایدنلره دیرزد و زنک اشکنه سن دارنا ولد و زنک که سز آنک اولسنه

تصدیق کورز ذکر (وَالَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا) و لوقتک ایام از لرینه او قوروشن اولدقل
 خالد (قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 بُعِدَ بَأْوُهُمْ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 آینه نابع قبله (وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا آفَكٌ مَّقَرُّ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 دیدیلر بو برسنه دکل اکثریه نسبتاً و لمسنده بر بعلنمش یلاند (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِمُؤْمِنِي هَذَا إِلَّا
 دخی کفر ایدنلر نبوتک شاندن اوتری دیدیلر (لَمَّا جَاءَهُمْ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 سحر مبین) بو برسنه دکلدر الابر اشکارا جاد و لق زیر اخوارق عاداتا و لان اشیا اندن
 پیدا اولور (وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 نبوت محمدیه نك ابطالنه ائلر دن استدلال ایدله (وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 سندنا سبق بر قوقو و بریحی پیغمبر کوندردم که یعنی ائلر زمان فترده اولمش بر ائلر در کند و لره
 بر پیغمبر کلامشد که انکله احتجاج ایدوب دیرلر پیغمبریزه سپارش ایتشد که غیری کیم نك
 دعوتنه اتباع ائیمک (وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قِبَلِهِمْ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 اولانلر کذب ایتدیلر (وَمَا بَلَّغُوا مِثْرًا مِمَّا آتَيْنَاهُمْ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 سننه نك اونده برینه ائلر ابرشدیلر (فَكَذَّبُوا رَسُولَهُ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 تکبر) ایتدکلری تکذیب نضکره نیجه ایدی اوزر لرینه بنم انکار مکه کد ولرین تد میر ایتد
 پس بونلر کرکدر که عذابمزدن زیاده احتراز ایدله (قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَحْيِهِ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 اوزکه برسنه یوقدر کیم سنی بر خصلت ایلر ارشاد ایدوب نصیحت ایدرمکه (أَنْ تَقُومُوا إِلَيْهِ
 تکرینک رضاسن طلب ائیمک ایچون مجسمدن فالقیه سز (مُتَنِي) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 بردن قالقوب مشاورت ائیمک خاطر تشویش و برروسوزک قارشسنه باعث اولور (فَتَتَفَكَّرُوا
 مکر و بنم شامده بدایتدن نهایتیه دکه فکر ایدوب تاکه حقیقه الحاله واقفا ولوب بیلر سز
 ما یصلحکم من جنه) یارکرنه هیچ بر دیوانه لک یوقدر که رسالتک دعواسی اوزر کند و بی حمل
 ایدر بلکه ائی کال عقل ایلر بیلورسن (أَنْ تَحْمِلُوا نَذِيرًا لَكُمْ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 ویریحی (بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ) برقتی اشکیجه نك ایلر و سنده زیر حضرت صلی الله علیه و سلم
 مبعو اولسی دنیا نك آخرتددر (قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ شَيْءٍ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)
 ایستدر اسسه (فَهُوَ لَكُمْ) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً) (الْأَرْجُلُ يُرِيدُ أَنْ يَبْنِيَهُمْ دَكَّةً)

اولسون اسلا ستردن اجرتا بستم (ان لجرى لا على الله) بدم اجرت بر کیمه اوزره دکدر الا تکرى
 تعالى اوزره (وَمَوْعِدٌ لِّكُلِّ شَيْءٍ مُّهِينٌ) وکند و سى هر دنسته اوزره مطلعدر بنم صلق و خلوص
 نبی بخشى سلاور (قُلْ اِنَّ رَبِّي يَغْفِرُ الْيَقِيْنُ) سوبله تحقیقا کیم پرورد کاره باطلی اورب نابدید
 ایلر (عَلَّامُ الْغُیُوبِ) کند و در پوشید اولان اشیا نك چوقد سیلجی سی (قُلْ جَاءَ الْيَقِيْنُ) سوبله
 طوغریلق یعنی دین اسلام کدی (وَمَا يَنْبَغِيُّ الْبَاطِلُ) واصلی اولیان یعنی ابلیس بر تلبیس
 بر دنسته ایجاد ایتیز (وَمَا يَنْبَغِيُّ) و بر دنسته و نند من (قُلْ اِنْ ضَلَلْتُ فَلَا اَمْتِلْ عَلٰی نَفْسِيْ) سوبله
 طریق حقدن از غون اولدم ایسه بی شبهه که از غون اولدم لا نفسم اوزره زیر آنک ز جنتی اول
 چکر (وَ اِنْ اَمْتَلَيْتُ) و اگر طریق حق بولدم (فَمَا يُؤْمِرُكَ رَبِّيْ) ندا و ندم فرشته ایله بکا کوندر
 خبر سبیلله (اِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيْبٌ) بی شبهه که بنم تکریم قولر نیک د عاسن ایواشید و ب غایتله
 یقیندر که مهندی و کراهک احوال و افعال کوندر بر شی اوزرینه خفی و لماز (وَلَوْ رَاٰی اِذْ فَرَعُوْا
 وَاَوْكُرُوْا سَيْدَكَ فَجَنَّمْ كَفَّارٌ قَوْرٌ قَمِشْ وَلَوْ رَاٰی اِذْ فَرَعُوْا) پس کیم بوقدر
 یعنی قعله یا محضن انیکله قور تولوزر (وَ اَخِذْ وَاٰمِنٌ مَّكَانٍ قَرِيْبٍ) و بر یقین بردن الله یلر یعنی
 برک یوزندن ایچنه اندیلر (وَقَالُوا اَمْتَايْمُ) دخی ید یلر محمد الخثاره ایمان کوردک (وَ اَنَّى لَهُمُ
 التَّوَاوُسُ) و انلره قندن اولور قول یلغله ایمانک المسی (مَنْ مَّكَانٍ قَرِيْبٍ) برا و زاق بردن
 زیرا آنک المسی دار تکلیفه اولور و انلر او بر جهانه کیمکله برا و زاق مکانک اولدیلر (وَقَدْ كَفَرُوْا بِ
 مِنْ قَبْلُ) و حالبوکه بوندن اسبق در نیاده محمدک نبوتنه تصدیق کتور مدیلر (وَقَدْ كَفَرُوْا بِ
 بِالْغَيْبِ) و کند و لره نمایان اولیان دنسته ایلر رجم ایدر یعنی کند و کمانلر یله قرآنک و محمد
 المصطفی نك حقدن ناسر اسوز لردیلر (مَنْ مَّكَانٍ قَرِيْبٍ) برا و زاق بردن یعنی ید کلمی سوزن حالک
 بر کیمش حاله بکرز که برا و زاق بردن کورد و کی شیشه طاش آتر (وَجَلَّ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا
 مَا كَانَتْ هُمْ) و دارلره و ایماندن ارز و ایتد کلمی دنسته نك ار اسنك جلال قیلندی (كَمَا
 قِيلَ بِاَشْيَا عِيْمٍ مِنْ قَبْلُ) ننه کیم بوندن اسبق ام سالفه ده مشاهلرینه ایشلندی
 ایتهم کاتوا فی شیک مبر (تحقیقا کیم بوندن بر نهمه صایحی کمانده و شمشلردی

سُبُوْهُ فَاَطْرَافُهَا وَهِيَ خَمْسٌ وَ اربعون اسلا
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَتَّخَذَ لِنَا دُوْهُلًا وَ كَلَامًا وَ مَدَحًا وَ ثَنًا لِّاَزْدِ مَعَالِيْكَ ذَاتِ بَاهِرِ الصِّفَاتِ مَخْصُوصًا

فَاَطْرَافُهَا وَ اَلْاَرْضُ) کوکرو بری بتلا ایجاد ایدجی (جَاعِلٌ لِّلْاَرْضِ كَيْدًا) فی شیشه تر کوندر
 قلیجی حنه انلری کند و سبیلیم یغیر لک و صالح اولان کیمه لک ار اسند و حی ایله و الهامله و اسطه
 قیلدی پس فرشته لک و صغنی یا ناید و ب بیوردی (اَوَّلِيْ الْخَلْقِ مَشْنٰی وَ ثَلَاثُ وَ زَبَاعٍ) ایکیش
 و اوچر و در در قنادلر ایه لری یعنی متعدد و متفاوت فنادلر اصحابیدر مرنه لینه کورمانکله
 متفاوت اولورلر (زَيْدٌ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ) بر تمسند ایستد و کی دنسته آتر یعنی ارادی حسبیلله
 ملائکه نك ایچنه سندن آتر که در تندن زیاده ایدد و بوات نوع انسانک صومر و معنالنک
 اولان تفاوته متا و لدر یوزین ملاحتی و صوتک حسنی و عفتک فراملکی و نفسک سماحتی
 کجی اشیا یله (اِنَّ اللهَ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ) بی شبهه کیم حق جل و علا هر دنسته اوزره توانادر
 و مخلوقانک خلقند نفاوت ایتد رمک کند و ارادیتله در (مَا يَقْضِ اللهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَّحْمَةٍ) ایزد و
 و الجلال خلق ایچون هر نه آهر رحمت مقوله سندن (فَلَا تُمْسِكْ لَهَا) اکابر البقویجی
 اولماز البته اول بر شعلیدر (وَمَا تُمْسِكُ فَلَا مَرْسِلَ لَهَا مِنْ بَعْدِ) و انار رحمتدن هر دنسته
 البقور سه منعند نصکره اکا کوندر یجی و لماز (وَهُوَ الْعَزِيْزُ) و کند و در ایستد و کی دنسته
 اوزره غالب بر کیمه آنک ایچنه کند و یه منازعه ایتیز (التَّحْكِيْمُ) درست حکم ایدجیدر
 بر دنسته وجوده کتور من الا علم و اتقانله چون بیان ایتدیکه ملک و ملکوتک موجدی
 کند و در و علی الاطلاق انلره کند و سق منصرفدر قولرینه نعمتاری اوزره شکرانیکه فرمان
 ایدد و بیورد (يَا أَيُّهَا النَّاسُ) ای آدم و غوللری (اَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللهَ عَلَيْكُمْ) اوزر بکره
 اولان خدا نك نعمتی یاده کتور و ب حقوقنه قیام ایدک بونیلله فرمان ایتدک نصکره نفی ایتدیکیم
 انلرک خالقیتند برا و زکه نك مدخلی اولوب کند و یه اورتاق قیلنغه مستحق اوله پس یورد
 هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللهَ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ اَلْاَرْضِ) خدا دن اوزکه هیچ بریار ایدجی و ارمیکیم
 کوکدن سوز روزی و پرز یعنی و صفتله منته صفت بر کیمه یوقدر (لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ) اندن غیر
 بر معبود یوقدر (فَاَنَّى تُؤْفَكُوْنَ) پس خفی وجه ایلله توحیدک یوز چوب و ب اشرک ایدر
 وَ اَنْ يَّكْذِبُوْكَ) و اگر سنی یا محمد کفار یلان نسبت ایدر لر آنک اوزره صبرایت کیم (فَقَدْ
 كَذَّبْتَ رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ) علی التحقيق سندن اسبق جوق پیغیر یلان نسبت اولندیلر
 پس سندن صبرده انلر اقدایت (وَ اِلَى اللهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ) و ایزد و الجلال حکمت
 قواشارد و نش قیلنور پس سکا و انلره صبر و تکذیب اوزره مکافات ایدر (يَا أَيُّهَا النَّاسُ

اِنْ وَعَدَ اللهُ حَقًّا اِیْده او غولری بی شبهه کیم خدا ناک وعده سی یعنی حشر و جزا در ستر
 تخلف قبول ایتمز (فَلَا تَغُرُّكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا) پس یقین اولان صاعق سزای الدوب آخرتک
 طمئندن ایقومستو (وَلَا يَغُرُّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ) و تکرینک کمنه شیطان شی سزی الدتسو یعنی
 معصیت اوزره ایتمد کز امر ایلده مغفرتنه امید طوند ره و بوا کچه ممکنه لیکن ایکا
 بکر که بر انسان طبیعتک دفع اوزر اعتماد اید و زهری تناول ایدر (اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ
 عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوْهُ عَدُوًّا) پس سزخی
 اتی عقائد و افکار مدشمن اید و سوسه سندن حذر ایدک (اِنَّمَا يَدْعُوْهُ غَوْرًا) بوندن
 اوز که بر مننه بوقدر که کند و کوهی شهرات دنیوی به دعوت ایدر (لِيَكُوْنُوْا مِنْ اَصْحَابِ
 النَّجْمِ) ناکه جفک اربا بندن اوله لر (الَّذِيْنَ كَفَرُوا) شول کیمسه لکه ایمانه کلدیلر
 کتم عذاب شلیدلر کند و لره بر پراشکنه اولور (وَالَّذِيْنَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) و شول
 کیمسه ایمانه کلوب کوزل علای ایشلدیلر (لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاجْرٌ كَبِيرٌ) کند و لره بر کوزل مغفرت و بزر
 اولور اوجرت اولور (اَتَمَنُّ رَّبُّكَ لَهُ سُوْءُ عَمَلِهِ) پس ایا بر کیمسه ایمان ایشو کند و به راسته قیلنوب
 قرأه حسن (اِنَّ كَوْنَكُمْ كَوْرًا بِطَرَفٍ حَقْدَنَ عَدُوِّ اِيْنْدِي شول کیمسه کبیدر که ایشو
 کند و به ترین اولندی بلکه موفق اولدی ناکه حق ییلوب اعمالی حقیقی اوزر ماستحسن
 و مستفاح ایتمد (فَاِنَّ اِلَهَ الْفَضْلِ مِنْ بَيْنِ اَشْيَاءٍ وَبَيْنَكُمْ مِنْ بَيْنِ اَشْيَاءٍ) تحقیق کیم حجل و علا ایستند
 کسنه بی کراه ایدر و ایستد و کی کسنه به طوعی بول و ستر (فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرًا
 پس کند و جانک اوزر لرینه حسرت لردن اوزری نابود اولسو (اِنَّ اِلَهَ الْعِلْمِ بِمَا يَصْنَعُوْنَ)
 کیم شبهه خدا عز وجل ایشلد کله اشیایه دانادر پس انرا اوزره کند و لره مکافات ایدر
 و الله الذی ارسل الرناح) دخا زده ذوالجلال شول قادر علی الاطلاق قدر که ییلر کوندر
 فایر سخا) که بر بول پیدا اید و قالدر (فَسُقَاهُ اِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ) اندنصکر اتی بر اولمش
 شهره سوردک (فَاَحْيَيْنَاهُ اِلَآ رَضًا) پس اینان صوبله زمینی نباتا ناله زنده قیلدق
 بعد موتها) قور مغله اولد کند نصکره (كَذَلِكَ النُّشُورُ) بونک کبیدر اولمش لک زنده اولمش
 یعنی اجزاء اموات و انشاء اموات صحت مقدوریتک برابر اولور (مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ) هر کیم شرفی
 و علوقدری استر (فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا) قوسرف و علوقدر خدای ذوالجلاله محصور
 پس اتی ایستیان آنک فتندن ایستند (اِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الْقَلِيْبُ) خدا عز وجل ایشو کیم

سوز چقر (وَالْعَلَّ الصَّاحِبُ بِرَفْعَةٍ) و لائق و شایسته علی ان قالدر رب عمل قبوله بیشتر
 زیر قول مجز عمل صالحه قرین اولیجه خیر قبوله بجز (وَالَّذِيْنَ يَكْفُرُوْنَ بِالْآيَاتِ) دخی شول
 کیمسه لکه ایمان حبله لری پیدا اید و وجوده کتور لر مراد قریش دار اند و حضرتک خصوصیت
 ایتمد کله حبله لردر (لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ) انلره بر شد تلواشکنه اولور (وَمَكْرًا وَّلِيْلَتِ
 وَاِنَّ اِلَهَ الْخَيْلِ) (مُؤَيَّدٌ) کند و سی فاسد اولوب نفوذ ایتمز زیر امور مقدره آنکه متغیر اولان
 و الله خلقکم من تراب) دخی ایزد ذوالجلال ابتدا سزی طبر اقدن براتدی هدر کزی اندن
 ایجاد اتمکله (فَمِنْ نُّطْفَةٍ) صکره بر صوطا مله سندن سزی خلق ایتدی (فَمِنْ نُّطْفَةٍ) (فَمِنْ نُّطْفَةٍ)
 از و لجا) اندن صکره سزی ارمک و دیشیلر قیلدک (وَمَا تَحِلُّ مِنْ اَنْثَى وَلَا تَضَعُ) و هیچ بریشی
 بولکنوب طوغر (اِلَّا بِعِلَّةٍ) لاخذنک دانیشله یعنی حمل و وضع و مدت حمل قولری کند و به
 معلومدر (وَمَا يَخْرُجُ مِنْ مَّعْمَرٍ) و اصلا عمر ویرلش بر کیمسه زنلکانک ویرلش (وَلَا يَنْقُصُ
 مِنْ عَمْرٍو) و مدت حیاتندن بر مننه اکسک قیلناز (اِلَّا فِيْ كِتَابٍ) الا بر کابده مبثدر
 و اولو محفولدر (اِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ) تحقیق کیم عمرک مدتی ارق و اکسک قیلنوب خدا
 ذوالجلال اوزره بر اسان ایشدر (وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ) و ایکی دریا برابر اولما زلر هذا عذبت
 اُنَّكَ سَائِعٌ شَرِيْفٌ) نلرک بر یک طایفه رشتنه لکی کیدر و بایحی قول ایدر (وَهَذَا مَلْجُ
 و او بری شوردر (اِحْجَاجٌ) شور لغیله یا ندر ربو مؤمنک و کافر لک حاله ضرب مثلدر (وَمِنْ
 اَنْ تَاْكُلُوْنَ اَحْمَاطًا وَ تَسْتَحْيُوْنَ خَلِيَةً) و هر یزدن تازات پیر سن و زینت الات شور
 در یادن چقاردر (تَلْبَسُوْنَهَا) که اول زینت الات کیر سن بو کلام مثلك ثمة سیدر یعنی اگر چه مؤمن
 و کافر شجاعت و سخاوت کبی بعض خصاله مسا و یلدر لیکن مقصود اصلی اولان معرفت خداه
 متبایندر لر (وَتَرَى الْفَلَکَ فِیْهِ مَوَازِجًا) و اول ایکی دریا نلر هر یزدن کیلری کور رشن بور مکله
 صوبلک یوزین سوکر لر (لِنَبْغُوْا مِنْ فَضْلِهِ) ناکه کیلره نبوب سفر اتمکله خدا نلر کور و لشدن
 روزی طلب ایدر سن (وَلَقَدْ كُنتُمْ تَشْكُرُوْنَ) و ناکه سزیه کونا نلر اوزره شکر ایدر سن (وَبِیْلِهِ
 فِی الْاَنْهَارِ) کیمه بی کوند زده کیوزر یعنی کیمه نک بر مقدارین کوند زده ضم اتمکله کوندزی
 اربرد (وَبِیْلِهِ الْاَنْهَارُ فِی الْاَلْبِلِ) و کوندزی دخی کیمه ده کیوزر (وَسَخَّ السَّمْسُ وَالْقَمَرُ) و کونش و آبی
 رام قیلدک (کُلٌّ یَّجْزِیْ لِاَحَدٍ مَّسْمًی) هر یزدن معین مذمتا چون ترک ایدر که اول تمام اولیجه شکر
 قالور و او روز قیامتدر (ذَٰلِكُمْ اِلَهُ رَبِّکُمْ) اولیشلری ایجاد ایدن زده ذوالجلال ربکوزر

لَهُ الْمُلْكُ) نصرف مطلق کند و مخصوص صدر (وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ) وکند و سندن اوز که بابت
 ایند کفر نشسته (مَا يَكُونُ مِنْ ضَلَالٍ) خرما چکر دکنش فوغنه مالک دکلدر (إِنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ عَدُوًّا
 أَوْ يُدْعَوْنَ مِنْ دُونِ اللَّهِ بَلْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) اگر کنند و لرین چیغری سز چیغری ایشتمز لر جادا ولد قلم چون (وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَهُمْ) و اگر
 علی سبیل الفضل ایشتد سز اجابت اید و مراد کزی و بر مرز لر بر اجلب نفعه و دفع ضرره قادر
 دکلدر (وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشِرْ كَمْ) و روز قیامتد کند و لر مکنورد کز شرکه کفر اید لر
 یعنی آنک باطل اولد یغنه مفرو معترف اولور (وَلَا يَتَّبِعُكَ مِنْ خَلْفٍ) یعنی سکا حقیقت کلد
 خبر ایز امور ک حقیقتنه دانا اولان کیمسه سکا حقیقه الحال اید مر (يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ أَفْقَرُ إِلَيَّ
 أَمْ مَا تَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ) و غول لر سزار با احیا سز خدا عز وجلک احسا (وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ) و خدا عز وجل
 کند و لر علی الاطلاق مستغنی اولان (الْحَمْدُ لِلَّهِ) نعمت عامه سوا وزره جمیع موجود اندند حمد
 مستحق اولان (إِنْ يَشَاءُ يُدْعِكُمْ) ایسترسه ستری روی زمیند فالدر (وَيَأْتِي خَلْقَ حَبَدٍ
 مَكَانَكَ) برینکی یار دلسر کسینه کز نور یعنی بر خلق کور که سز دن زیاده اطاعت اوله (وَمَا ذَلِكَ
 عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ) و ستری نابود قیلوب بریکزه بر بشقه کوه کور دمک ایزد و الجلال اوزره دشو
 دکلدر (وَلَا يَزِدُّ وَزْرَهُ وَزْرًا أُخْرَى) و بر یوک چکی جان بر یوک چکی جانک بوکن چکر (وَأَنْ تَدْعُ
 مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جِلْهَا) و اگر کماهی بوکندن اغر لفس بر جان کند و کنا هندن بر مقدار فالدر معنه
 چیغری (لَا يَحْتَمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ) اندن برازشنه فالدر من (وَلَوْ كُنَّا ذَا قُرْبَىٰ) و اگر مدعوا اولان کیمسه
 اندن قرابت صاحب اولور سه یعنی کما کار اولان شخص هر چند که اقارب چیغری کما هنت
 بوکندن تخفیف ایتک ایچون نلردن بر کیمسه فریاده ایشمز زیر اهر کس کند و ایشتد مشغولدر
 إِنَّمَا تُذَكِّرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ) بوندن اوز که بر نشنه بو قدر یا حمد که سن قور قور و بر سز
 شول کیمسه پروردگار ندن قور قور خلقدن خلوتلرند غایب اولد قلمند (وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
 وَنَمَازَىٰ شُرَاطَ وَادِيبِلَه قیلد لر) (وَمَنْ تَزَكَّىٰ) و هر کیم معاصیدن پاک اولدی (فَأَيُّهَا يَتَزَكَّىٰ
 لِنَفْسِهِ) پاک اولد اکنده و نفس چون (وَالِیَ اللَّهُ الْمَصِيرُ) و جله نند و شی خدا عز وجل حکم
 وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ) و کور و اچو کوزل یعنی کافر و مؤمن برابر اولد لر (وَلَا الظُّلُمَاتُ
 وَلَا النُّورُ) کون قلملر و نه ایشغ یعنی باطل و حق مساوی دکلدر (وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ) و نه
 و نه استیک یعنی ثواب و عقاب بر وجهه اولد لر (وَمَا يَسْتَوِي الْأَخْيَارُ وَلَا الْأَمْوَاتُ) و صاعلر
 اولد لر هر کز برابر اولد لر بودخی مؤمنلر و کافرلر بر مشید لر (إِنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ مَنْ يَشَاءُ) تحقیق اکیم

تکری تعالی ایستد و کی کسینه بی ایشتد و رب حق کاتفهیم ایدر (وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ
 مَنْ فِي الْقُبُورِ) و سن کور لره اولان کسینه کز ایشتد ریجی دکلن بوجه کتارک امواته نسبت اولد لر
 ترشید (إِنْ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ) سن بر نشنه دکلن لار قور قور و ریجی پس نذاردن اوز که اوزر که
 بر نشنه لازم دکلدر و اما انلر ایشتد رمک سنک لند دکل و نه اکا بر حیلک وار (إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ
 بِالْحَقِّ) تحقیقا سز سق طوغر یغنه بولدق (بَشِيرًا) ثوابله مزده و ریجی (وَنَذِيرًا) و عقابدن
 قور قور ریجی (وَأَنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ) و شی امر سالفه دن براهل عصر بو قدر الا که ایچون
 بر قور قور و ریجی پیغری ایدر انا کیمشد (وَأَنْ يَذَّكَّرَ) و اگر کفارک معاند لری سنی یلان نسبت اید لر
 فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) ب شبهه کند و لر دن اسبق اولد لر پیغری لرین تکذیب اید لر (جَاءَتْهُمْ
 رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ) کند و لر مرسل اولان پیغری لاشکارا معجزه لوله کلد لر (وَبِالْزُّبُرِ) و حضرت
 ابراهیم و اد ریسک صحیفه کبی سمای نام لرله (وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ) و انجیل و توره کبی حکما و شن اید ریجی
 کتابلر (فَرَأَوْهُمُ الْكَافِرِينَ) صکره کفر ایدن کسینه عذابله آلد (فَكَيْفَ كَانَ نَجْمِهَا) پس نیچا اید
 انلر اوزره ایند و کما نکا که دفعه واحده قولرین نابود قیلد (إِنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
 بِقَرَارٍ عَلَى الْخَلْقِ كَيْمَ خَدَاعِمْ) و جلدن صوایند رک (فَأَخْرَجْنَا مِنْ ثَمَرَاتِهِمْ
 حَبًّا تَدَقُّ تَحْتِهَا أَلْوَانُهَا) و تکری کونا کوند (وَمِنْ أَيْحَالِ جُدَدٍ) و براند یغز طاعلر و خطوط
 متلو نه ایه سی طاعلر وار (بِضْءٍ وَنَجْمٍ) آغ و قزل رنگلر (مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا) بیاض لقلری و قزل لقلری
 شدت و صفده مختلفدر (وَعَرَّابِيْبٍ شَوْكٍ) دخی طاعلر دن غایبه سیاه طاعلر وار (وَمِنْ الْأَشْجَارِ
 وَأَلْدَابِ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُمْ) دخی بو انواع دن رنگلری کونا کون اشیا وار (كَذَلِكَ) میوه لرین
 و طاعلر لخلایف کیدر ایش (إِنَّمَا يُخَشِئُ اللَّهُ مِنْ عِبَادِهِ الْعَمَلَاءُ) ب شبهه کیم خدادن قور قور
 قولرندن ارباب دانش اولنلر اوز که لری زیر قور قورک شرطی قور قور لوق کیمسه بیلید
 و خدانک فعال و صفاتک بیلسی علماء کاملینه منحصر در (إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ) ب شبهه کیم
 خدا جل و علا هر کس و وزره غالبدر عصیا مصرا و لای لری معاقب ایدر چوق مخفرت ایدنیچا
 توبه اید نلرک کنا هارین ستر ایدر (إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ) تحقیقا شول کیمسه لره
 خدانک کتابک اوقیوب او قوم سینه مداومت اید لر (وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ) و نمازی قیلد لر
 وَآتَوْا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً) و کند و لر و زی قیلد یغز نشنه دن کیز لید و اشکارا
 اتفاق اید لر (يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ يَبُورَ) بو اعمال ایدله امید طوئر لر بر متاعک تحصیلنه که هر کز کسا

و اوتوزمقا و اصل اولماز (لَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمُ) و لا اعمالی بتدبیر ناکه خدا عزوجل کند و لر
 او جزلین بالتمام و بره (ويزيدهم من فضله) و ناکه کند و کم شدن کند و لر آتیه (اِنَّ عَذَابَهُمْ
 مُّكْرُورٌ) بک شبهه کیم حق جل و علا انلرک تقصیراتی عفواید رطاعا انلرک مدح ایدوب انلر اوزره
 کند و لر مجازات ایدر (وَالَّذِي اَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ) دخی سکا قراندن وحی ایدر و کمر
 نسته (هُوَ الْحَقُّ) کند و در در سناک و طوغریلق (مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ) ایلر و سنده اولان
 کتب سماویة تصدیق ایدیبی یعنی عقائد و اصول و احکامک انلره مطابقدر (اِنَّ اَنْتَ لَنْتَ بِنِعْمَةِ
 رَبِّكَ لَخَبِيرٌ) تحقیقا کیم ایزد و الحلال قولرینه دانادر باطلترین بخشق بیلور (تَصْبِيحٌ) بینادر
 انلرک ظاهری بخشق کورر پس سنک احوالکده نبوت منافی برنسته اولسید بو معجزاتی اوزر
 ایدر (فَاَوْحَيْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ) حکم قرانی سندن میراثا و منسته حکم ایدر (الَّذِينَ
 اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا) شول کیمسه لره قولریمزدن کند و لرین انتخاب ایدرک و انلر امت محمد در لر
 زیر احق تعالی انلری سائر امدن انتخاب ایدر (فِيهِمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ) پس انلردن برکروه و ارکه کند و
 نفسنه ستم ایتشد رعله تقصیر ایدر و کما جلدن (وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ) و انلردن برکروه و ارکه
 طریق اعتداله رغبت ایدوب اکثر اوقات عمل ایدر (وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ يَا ذَا النُّعْمَةِ) و انلردن
 بر قسم و ارکه ابولکلری خدا نک دستور و توفیق ایلر و کیمشد ریعنی تعلیم و ارشاده عمل ضم
 ایتشد (ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ) بواصفطفا و لائق کند و در اولوار فتللق (جَنَاتٌ عَدْنٌ
 اِقَامَتْ بَاطِلُی) (يَدْخُلُونَهَا) و لا اوج قسم اول باغله کیرر لر (يَدْخُلُونَ فِيهَا) ایچنده بزمنش قیلنور
 مِنْ اَسَاوِرٍ مِنْ ذَهَبٍ) التوندن یا بلش بلز کوردن (وَلَوْلُؤُا) و اینجودن بزمنش قیلنور لر (وَلَا يَسْمَعُونَ
 فِيهَا جَرِيرٌ) دخی پوشاکلری ایچنده ابریشمدن طوقلش اشبار (وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ) دخی
 اوجاعت حفره فبردن چیقوب هشته کیرر کلرند دیدیلر و کل مدح و ثنا لخدای مخصوصدر
 الَّذِي اَنْهَبَ عَنْهُ الْحَزَنُ) شول خدا که بزدن دوزخک اندوه و غمی کیدر تدی (اِنَّ رَبَّنَا
 لَغَفُورٌ) تحقیقا کیم پروردگار منزه کما لر غایله مغفرت ایدیبیدر (سُكُورٌ) اربا بطاعانک
 فعلی مدح ایدوب سزالین و بریبیدر (الَّذِي اَحْلَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ) اول پروردگار که
 کند و کم شدن قامت سراینه نری فوندرد (لَا يَمَسُّنَّ فِيهَا نَقَبٌ) بزه ایچنده اصلا نقب دکن
 وَلَا يَمَسُّنَّ فِيهَا النُّوْتُ) و نه ایچنده بزه بر مشقت و اوصاف مقدر کر زبر آنده نه تکلیف و نه تحصیل
 معیشت و ارکه اندن بر تعیب و ملال حاصل اوله (وَالَّذِينَ كَفَرُوا) دخی شول کیمسه لره که ایمان کلدیلر

لَهُمْ نَارٌ رَّحِيمٌ) کند و لر دوزخک آتشی (لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ) نه اوزر لرینه موته حکم اولنور (فَهُمْ ثَوَابُ
 که میت اولوب عذابدن خلاص اولر (وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِنَا) و کیمد و لر دوزخک عذابدن
 برنسته تخفیف اولنور بلکه هرگاه آتشی ساکن اولور یا منسی زیاده قیلنور (كَذَلِكَ نُخَذِّرُ كُلَّ كُفُوْرٍ
 بومکافات کیم مریمق انکار ایدر مکافات ایدر (وَهُمْ يُصْطَلَحُونَ فِيهَا) دخی کما رجهنده فریاد ایدر
 دیر لر (وَبَنَّا اَنْفُسَنَا فَعَلْنَا مَا يَخَافُ الْاَلَدِي كَمَا نَعْلَمُ) ای پروردگار منبری جهنم دن چیقارتدر پیمشد
 ایدر و کمر عدلن اوزر که برکوزل عمل ایشلر بوسوزی ابراد ایدر کلرند نفسکره حق جل و علا انلر بوجوب
 و یروب توبیح ایدر نسته که بیوردی (اَوْ كَمْ نَعْتَرُكُمْ مَا بِدُكْرِ فِتْنَةٍ مِنْ قَدَرٍ) یا سزی ناخبر ایدر و زنگایک
 و برمدکی و دکومدت که بند المواقیستیان کسته آنلر ایچنده بند اولور ایدر اول عمر دکه مکلف اولان شخص
 ایچنده تفکر و تامل اتمکدن ممکن اوله بعضی علما دیدیکه اول بکر میله التمثل راسیدر (وَبَاءَ الْاَنْذِرُ
 و نور قو و بریمی یعنی بر خبر یا کتاب سماوی یا عقل سزه کدی و ستر نصیحت پذیر اولدکن (فَذَوْقُوا
 دوزخک عذابنی دادک (فَاِنَّ الظَّالِمِينَ مِنْ نَقَرٍ) که ستمکار لره اصلا یاردیمی بوقدر ناکه عذاب
 کند و لر دخی ایلر (اِنَّ اَنْتَ لَغَالِيٌ غَالِيٌ) تحقیقا کیم بزد متعال کوکلر و برک
 مخفی اشیا لرین بیلور پس خلقت احوالی اوزرینه خفی اولماز (اِنَّ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) بی شبهه کیم
 کند و سینه لرک اسرارینه دانادر (هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ فِی الْاَرْضِ) کند و در شول پروردگار که
 روی زمینک سزی خلیفه لر قیلدیکیم ایچنده ایستد کمر کیم نصر فایدر سز (فَنَزَعْنَاهُ عَنْهُمْ) پس
 هرکسته نفق انکار ایدر آنک و یالی اوزرینه اولور (وَلَا يَزِيدُ الْاَكْفَرِيْنَ كُفْرَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًا) و بیرون
 اولانلره دینستر کلری پروردگار لر قنده آرترمز الا برقی دشمنلق (وَلَا يَزِيدُ الْاَكْفَرِيْنَ كُفْرَهُمْ اِلَّا
 خَسَارًا) دخی کفار کفر لر آرترمز الا برا و توزمق (قُلْ اَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ كُمُ الَّذِيْنَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
 سوبله بکا خبر و برک اورنا قلر کزدن شول اورنا قلر که نکیدن اوزر که کند و لرین عبادت ایدر دکر (وَلَوْ
 مَا اَخْلَقْنَاهُمْ مِنْ لَّدُنْ اَوْ مِنْ بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ اَوْ مِنْ خَلْفَهُمْ اَوْ مِنْ سَمَائِهِمْ اَوْ مِنْ تَحْتِ اَرْضِهِمْ اَوْ مِنْ
 کواکلر خلقتند خدا ایلر انلره بر اورنا قلر وار (اَفَرَأَيْتُمْ اَمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) یا خود کفار قسمه بزبر کتاب و بر دکی آنکله
 نطق ایدر که بزشرک ایدن شو (فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْهُ) پس کند و لر اول کتابدن بر دلیل ظاهر اوزره در لر
 بَلْ اِنْ يَعْذِبْنَاهُ لَيُؤْتِيَنَّهُمْ مِنْهُمُ غَصًّا الْاَعْرُورُ) انلرک بری واقع دکلر بلکه ستمکارا و لا نلر بری برینه
 الدائمقدا و زک برنسته ایلر و عذابهم یعنی کفارک رؤسای توابعی الداد و در لر الحکم کیم بیلر
 شفاعت ایدر لر (اِنَّ اَنْتَ لَمُسِيْءٌ بِالنَّارِ) تحقیقا کیم حق جل و علا کوکلر و بری

طوترا که در شبیه ل (وکن زان ان امکنما من احد من بغیر) و علی تحقیق کرد و شریکند و سندن
 صکره انری اصلا بر کیمه طوترا (ایه کان جلیما عتورا) تحقیقا کیم خدا عز وجل بواکی صفت کمال
 ابله منصف ایدیکه انری طوترا شد در بر خلفک افعاله کوره انرد و شمه که سزا اید بیکر کورد بیکر
 اهل یکد ایستد بیکریم بود و نصا کد و لره کلان پیغیر لری کذب است بیکر بری برینه دیدی
 لمن الله الیهود والنصارى بیه پیغیر کسید البینه برانی تصدیق اید و انردن بخشی بولی بولورد ق
 حق جل و علا بوسوز لردن خبر اید و بورد (واستموا بالله مجتهد ایمانیم) دخی خدایه قسم است بیکر
 قسم لریک است بیکم (لین جاء ثم نذر لیکون اهد من ایدی الیم) کد و لره بر قور قور و بری پیغیر
 کد و البینه یکش امثلک بر میندن اهدا و لورد (فلما جاء ثم نذر) پس اولو فتکد و لره بر قور قور
 و بری پیغیر کدی (ما زادهم الا نفورا) کد و لره از رمد الاحققن اورک و دورا و لمق شیکار
 فی الارض بر یوزنده سرکشک ایمک ایچون (ومکر الیسی) و ایمان حیلہ ایمک ایچون (ولا یحیق
 المکر الیسی الا باهله) و ایمان حیلہ بر کیمه قبل الا کد و ایلرین (فهل یظنون الا سنت الا ولین
 پس پیغیر لری کذب ایدن کفارا انتظار ایتزلر الا یکش لره و لان سنت الهیه بی که اهل کذبی
 عقوبه گرفتار اید (فلن تجد لیشتیا الله تبلیگا) پس خدایک سفته بر دک شتر مک بوله مز سن
 وکن تجد لیشتیا الله تحویلگا) و هرگز خدایک طریقه بر غیر مکان نقل و لنق بوله مز سن یعنی
 مکد بوردن تحویل و لنوب غیر کسته لره حواله اولماز البینه انلره واصل و لیدر (وکیسیر
 فی الارض فینظروا کیف کان غایبه الذین من قبلهم) یا بر لرنده و نوروب شام و یم و عرف
 زمینده کز مد بلمیکه کوره لور کد و لردن اسبق و لا تترك نتیجه سی نیجه اولدی (وکانوا است
 منهم قوة) و حال بیکه انلر قوت جهندن کد و لردن پرک اید بیکر و تکرینک عذابندن خلاص ایلد
 و ما کان الله لیعجزه من شیء فی السموات و الارض و لجلال کد و ویه اصلا بر نسته علج اید و خر
 کد و لره (ولا فی الارض) و نه برده (ایه کان علیم قذیرا) بی شبهه کیم خدا عز وجل جله امور
 دانا قولری و زره توانا ایدی (و لکن یؤخذ الله الناس بما کسبوا) و اگر خدا جل جلاله خلقی معا صید
 قیلد قاری شیشه مواخذہ ایتسیک (ما تترك علی ظهیر فامین ذایه معا صینک شامندن برک
 ارف سی و زره بر حرکت اید بی حیوان قور (ولکن یؤخرهم الی اجل مستقی) و لکن انلری بر معین مدته
 تاخیر اید و و زرقیا متدر (فاذا جاء اجلهم) پس مدت معینه لری حلول اید بیکر و و احقر فیض
 الطور (فان الله کان یعبا و به بصیرا) بر اعلی تحقیق حق جل و علا قور لریک حواله بر نالده پس انلر و زره کد و و ما فاش

سورة یس مکتبه و هی ثلاث وثمانون آیه
 بسم الله الرحمن الرحیم

یش (سنا حرف مقطعه کید حکمه و بر قوله انک معناسی لست طینة یا انسان) و القرآن
 الحکیم) انواع حکمه منضم اولان قرآن قسم کد (ایک من المرسلین) علی تحقیق سن یاخذ کوند ریش
 پیغیر لردن سن (علی صراط مستقیم) بر معادل طریق اوزره سن (تذکر الیزیر الرحیم) هر بنسته
 اوزره غالب جله خلقی اسرکیانک اید ریشی ایدر (لنذیر قوم ما انذرا با و هم) ناکه بر کرده
 عذابدن قور قور ویر سن که انلرک پد رلری قور قور ویر لیدی یعنی زمان فتره نک امتدادندن بقین
 اولان پد رلر انذار و لغد بیکر (فتم غافلون) پس انلر پیغیر دلد (لقد حق القول علی اکثرهم تحقیقا
 سوز چوقلری اوزره ثابت و لدیع کد و لامدن جهتم من الجنة و الناس اجمعین کفارک چوغنه
 لازم کدی (فتم لا یؤمنون) پس انلر ایمانه کلر لمراد اول کیمسه لردر که حق جل و علا علم قدیمیه
 بیلشد رکما نلر ایمانه کیموب کفر و زره مرد و لور لری اوجیل و اضرابی کبی (اینا جعلنا فی اعجازهم غلا
 تحقیقا کیم بر کفارک کد رلرنده طوقلر قیلدق (فهی الی الاذقان) پس اول طوقلر ز تخد انلر و د
 یتشمشد رکما با شلرین اشاعریه صالمعدن کد و لرن منع ایدر (فهم یفحون) اند نصکره
 انلر با شلرین بوقار و قالدروب کوز لرن بو مشلردر (وجعلنا من بین یدیم سدا) و ایلر
 بر حجاب قیلدق (ومن خلیفهم سدا) و اکسه لرندن بر حجاب دخی (فاغشینا هم) پس کوز لرن
 قیلدند و دق (فتم لا یبصرون) اند نصکره کد و لرنده کور مز لرنده کور کیم بواکی آیت
 بنی مخزوم حقه نازل و لد اولد مکه ابو جهل شقی اند ایدیکه سرور کائناتک با شنی
 بر طاشله قیر بعد کد و وسیله بر طاش الوب کدی حضری نماز قیلار کن کور دخی الله
 قالدروب و رموق ایستد عالی بویننه طولا نوب طاش الله با شنی خبیلی مشقند نصکره
 چوزد بار جاعنه رجوع اید و ب کیفیت حوالی کد و لره نقل ایددی بر مخزومی دخی دیکر بیکر
 مخدی بر طاشله اولدر در طاشی الله الوب کد کد حق عالی انی کور ایددی (وسواء علیهم
 عانذ رهم ام لم یعذرهم) دخی اوزر لرنده یکساند انلر قور قور و بر مکک و انلر قور قور و بر مکک
 لا یؤمنون) ایمانه کلر لرنده قلدیمه کفر و زره مست و لرنده حکم اولمشدر (اینا نذیر
 من کذب الذکر) بلا شبهه کیم سن بند ویر مز سن الا اول کیمشه که قرآنه پیر و لک است و حقی
 الرحمن بالغیب) و خدای ذوالجلال دن کیز لید قور قدی (فبشره بمغفره) پس انی مزنده

کتابخانه غفرانه (و نیز کبریا) و بر او ابراهیم (اینا نحن الخلق الموقر) تحقیقا کیم بر او مستقرزند
 قیلا در (و نکتب ما قدّموا) و ایلر و کوندرد کیری اعمال صالحه و صلاحه بی یازرد (و انار همت
 و نشانلرین یعنی انلردن باقی قلان تعلیم علم و تاسیس ظلم کی آثار حسنه و انار سینه یازرد
 و کل شیء احسننا فی امانه و مبین) و هر سینه بی بر روشن اما مده یعنی لوح محفوظه آنی ضبط
 ایشوز (و انرینک مثلاً افضاب القرین) یعنی که خلقچون کوی ای لرینک احوالی بر مثل قبل
 از جاه ما انرسلون) چنی حضرت عیسا نک کوندرد لشاری و لکوی خلقنه کد یار مرویدر کیم
 انطا کینه خلق بتلرک عبادتنه مشغول بر کرده اید یار حضرت عیسی علیه السلام مکن و نوبت
 یوحنا و یولسی انلره کوندرد که کاند و لرین طریق حقه دعوت ایلله لرین شهر مزبوره یقین اولدیلر
 حضرت حبیب البخاری قیون اولاندرد کورد یار کل کارینک سینه کند و لرین صورت حقیقه الحاله
 کند و یخبر و یرد یار انلره دیک بو کلامه بر دلیک زواری ایتد یار کیم خسته به شفا و رز و ابرشی
 دردن خلاص ایدرد حضرت حبیب بر خسته او غل و ارایدی آن حضور لرینه کورد اللریله
 سلجقه خلانک دن شریفیله شفا بولک حبیب یوحنا انلردن مشاهد اید یحک انلره ایما کورد
 یو خبر خلق اراننده شهرت بولوب چوق کسنه اللری اوزره شفا بولدی بعده خبر لری پادشاهه
 ابرشدی کند و لرین احضار ایدوب دیکه عبود لریندن اوزکه مغبود و اری دید یار بل دیک
 کیمدر دید یار سنی و معبود لرکی ایجاد ایدن برورد کارد در پس کنت و لرین حبسه بولادوب دیکه آنده
 قالسونلر که احوال لرینه نظر ایدله حضرت عیسی علیه السلام شمعونی بولک شمعون حضرت یار
 اول شهر بر دیشقه اسلوبه کبر و پادشاهک توابعیله انستیت ایتدی بر مرینه ده که کند و یی پادشا
 محبتنه قرین قیلد یار پادشاهه کمال انستیت ایتد کد نصکره بر کونان شاه مصاحبتک پادشا
 دیکه ایشتمد مک سن ایکی کیمسه البقومش سن یا انلرک سوزین ایشید و حبس ایتدک یا خود قوت
 غضبینه مقتضای سبله انلری کوفتار زندان قیلدک ملک ایتد کیم قوت غضبینه سبیله سوزین
 ایشتمد نکد و لرین محبوس قیلد شمعون ایتدی ای پادشاه معقول بودر که اول سوزین ایشتمد
 کوره سن نه بر لاصکره اوزر لرینه بر حضور مرتب اولورسه خاطر کده اولان حقارتی آنلرمایت
 پس پادشاه احضار لرینه فرمان ایتدی کلوب حاضر اولد قلرند شمعون انلره دیدی ستری کیم
 کوندردی دید یار هر سینه بی ایجاد ایدن خدای و انجلال دیک علی طریق الاختصاصانی وصف
 ایدک دید یار ایتسد و کنی ایشلر و ایتسد و کنی شیء حکم ایدر شمعون دیدی یوسوز کزه بر برهان

و ایدرد و یرد یار هر پادشاه ایتد شمعون پادشاهدن استد ایتد کیم ای کوی بطش و عتلا
 احضار ایدک آنی احضار ایتد و کبریه خداید عا ایتد یار آنک کوز لری ایتد شمعون دیک پادشاه
 بر دخی معبود لریندن استد ایتد کیم براغانک کوزین آجق قیلد لر ملک ایتدی ای شمعون سندن
 نهما قلم معبود لرینه کورد لر و نه ایشید لر نیجه بویله ایشه قدر قاری و لسون پس شمعون
 انلره و نوب دیک اگر اله کز بر متقی احیا ایدر بر سزه ایمان کورد بر سزه اید و بید کوندن
 اولش بر او غلافی احیا ایتد یار او غلافان زنده اولوب باقی اوزره طور نیجه دیدی علی تحقیق بر
 دوزخدن دیک دره به کبر مش قیلندم یوحنا کزدن ستری تحذیر ایدر ایمانه کلک نجات بولور سن
 دخی دیک کولک قیولی ایتد کورد بر کج رکت بواج آدم ایچون شفاعت اید یور یعنی شمعون
 و یوحنا و یولس پادشاه یوسوز لرین خلی متاثر اولوب حضرت شمعون پادشاهک متاثر اولسین
 کور یحک کا نصیحت ایتد کما غازی ایتد همان ملک بر کرده ایلله ایمانه کلدی و ایمانه کلیان کسنه لر
 اوزره حضرت جبریل چیغروب هلاک اولد یار و یوقصنه عجیبه نک نتیجه سندن حق جل
 و علا حینه خبر ایدوب یورک (اینا انزلنا الیکم انشین) بادایت اولو فیکه انطا کینه خلقنه
 ایکی رسول کوندردک یعنی حضرت عیسی فرمانزله ایکی رسول کوندردک (فکذ بوهما) بر
 اولکوی خلق انلری یلان نه نیت ایتد یار (فمن رنا بایشالیت) اند نصکره او چنی رسول ایلله آنلره
 قوت و پردک (فقالوا انما الیکم منسلون) پس او چری دید یار علی تحقیق حضرت عیسی اطاعتدن
 سزه کوندردلک (قالوا انما الیکم منسلون) ول کوی خلق رسله دید یار سز بر سننه دکلسر
 الانر کیم بر آدمی پس ندن کلدیکه ایتد کزد عوایه بانکر سز مخصوص اوله سز (وما انزل الیکم
 من شیء) و خدا عز و جل هیچ بر سننه ایتد رمک (ان انتم الا تکذبون) سز بر سننه دکلسر لکه
 دعوی رسالته یلان سو یار سز (قالوا ربنا یعلم انما الیکم منسلون) کوندردلش اولانلر دید یار
 برورد کارد مز یلور کیم علی تحقیق بر سزه کوندردلش قیلندق (وما علینا الا البلاغ المبین) و حکام
 آشکار ایشتمد مکدن اوزکه اوزریمه بر سننه یوقدر (قالوا انما نظیرنا بکم) اول شهرک خلق
 دید یار علی تحقیق بر یوشهره کل کز سبیلله شام ایتدک (لئن لم ننهوا لایاشبهه کیم یوسوز کزدن
 و از کز سزه کز (لئن جئکم و کمنکم منّا عذاب الیم) ایتد ستری طاشله آتوب بزدن سزه بروردن
 اشکجه دکر (قالوا طائرکم معکم) مرسل اولانلر انلره دید یار شامتکرک سببی سز که در و اول
 بدا و لان عقیده کز و اعمال کزدن (این ذکر کز) یا اگر بند و نصیحت و بر یلور سز رجم و اشکجه ایلله

تهدید ایدرسر (بَلَّائِهِمْ قَوْمٌ مُّشْرِقُونَ) بلکه سز برکرو هسز که شد تجاواز ایش سن (وَجَاءَ مِنْ
 أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى) و شهرک اوزاق برندن برکش شتاب ایدرک کلدی و اول حبیب تجار
 پلرین یوزدی و اول سرورک شاتک نعتن ایشد و اکا ایمان کوردی باوجود که ازلند التیوز
 میل و ایدک (قَالَ يَا قَوْمِ انْبَهُوا لِلرِّسَالِ) حبیب التجار دیک ای جمعا عتم کوندلش و اولند یوزدی
 ایدک (اَتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْتَفِئُكُمْ أَجْرًا) شول کسه له او بولک رسالتک تبلیغی اوزر سز دن
 اجرت طلب ایزلر (وَهُمْ مُّتَّبِدُونَ) و حالبوکه انر طوغری بولی بولش لرد (وَمَا لِيَ اَعْبُدَ الَّذِي
 فَطَرَنِي) و بکانه اولدی که بنی عد مدن ایجاد ایدنه عبادت ایتهم (وَالَّذِي تَرْجِعُونَ) و آنک جزای
 سمنه دوشن فیلور سز (هَاتِئْتُمْ مِنْ دُونِ آلِهَةٍ) ندن اوز که معبود لایدنور می (اِنْ يُّرَدِّ الْأَمْثَلُ
 بِيضًا) که ایزد و ابجلال بکا بریدلک ایصال ایتسین ایسترسه (لَا تَقْنِ عَنِّي شِفَاعَتُهُمْ شَيْئًا
 اِنَّكَ دَيْلِقٌ بِنَدْنِ بَرَسْنَه) دفع ایتز (وَلَا يُنْقِذُونَ) و نه بنی قور زردلر (اِنْ اِذَا لِي ضَلَالٌ مُّبِينٌ
 تحقیقا اول وقت بن بر آشکارا از غولقد ما ولورم (اِنِّي اَمْتُتُ بِرَبِّكُمْ) بن شبهه کیم بن سزی
 ایجاد ایدن خدایه قصد بق کوردم (فَأَسْمِعُونِ) پس ایمانی دکه کز ای بنم کرو هم یوسوز لری
 ابراد ایدند کد نصکره قوی کد و بی قتل ایدن یلر (فَلِكُلِّ اُمَّةٍ اَنْبِيَاةٌ) سنا شهادت کبی کد و اذن
 و بریلوب دینلدی هشت جاودانه کبراکا کیرد کند (قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ) دیدی ای کاشکی
 بنم جماعتی سلسید یلر کیم (يَا عَزَّزِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ) قنق مشله پروردگارم بکا
 مغفرت اید و ب بنی مکرر اولانلرک زم سندن قلدی بواسطه ما مدن مراد ایتلر ندن ایتد
 اعراضک و اذیتلری اوزر ایتد و ک صبرک تعظیم و تعظیمدر (وَمَا اَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ
 جَلْدٍ مِنْ جَنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ) دخی حضرت حبیبک قومی اوزر کد و بی هلاک ایتد کلر ندن
 صکره کول سمندن هیچ لشکر لرا ایدر مدک نه که بدرجند سنک قومکی اهلک ایتد که
 ایدر دک بلکی ایشلرین بر چیغرم غله بتور د (وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ) و بر لشکر ایدر بچیلر دکل
 ایدک یعنی انلرک اهلا کچون لشکر ایدر مک حکمتک مقتضای کد ز بر اهرشینه بر سب
 تقدیر ایشوز و لشکر ایدر مسین سنک نصر که سبب قلدق (اِنْ كُنَّا تِلْكَ اِلَّا صَحْفَةً
 وَاجِهَةً) اهل انطاکیه نک عقوبتی بر سنه دکل ایدی الا بالکر بر چیغرمق (فَاِذَا هُمْ خَامِدُونَ
 در عقب بلا فاصله انر سوختن آتش کبی میت اولدیلر (يَا خُسْرَةً عَلَى الْبَارِ) ای درینا قولورم
 اوزر (مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا كَانُوا بِرِيسَتِهِمْ) کد و لر هیچ بریغبر کلر الا اکا استهزا

ایدر لرد (اَلَمْ يَرَوْا كَمَا اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ) بفکر میکم کد و لر دن سابق اهل زمانه لردن نجه
 کرو هلی نابود قلدق (اِنَّهُمْ اِلَيْهِمْ لَارْجِعُونَ) مشاهده ایتد یلر میکم علی تحقیق انلر کد و لر
 د و نزلر (وَاِنْ كُلٌّ لَّمْ يَجْعَلْ لَدُنَّا حَظَرُونَ) و هر بر فرد لری دکلر الا که جمع اولوب قمرده احضا
 اولورلر (وَاَيُّكُمْ اِلَّا اَرْضٌ لِّمَيَّةٍ) دخی کند و لر میت اولان بربر اولو نشان د (اَحْيَيْنَا هَا) زان
 زنده قلدق (وَاَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا) و اندن دانه مقوله سن چیغرمق (فَيَنْهَ يَأْكُلُونَ) پس اول
 دانه دن بیرلر (وَجَعَلْنَا فِيهَا خَبَاتٍ مِنْ بُخِيلٍ وَاَعْنَابٍ) و زمین ایتد خرمانک و اوزمک
 انواعدن باخلر قلدق (وَنَجْرًا مِنْهَا مِنْ التَّيْنِ) و ایتد پکار لردن بر مقدار اقدر دق
 لیا کلا من غیره) تاکه باخلرک میوه سندن بیه لر (وَمَا عَمِلْتُمْ اِيْدِيْهِمْ) و انلرک ایشلد و ک
 سمنه دن دخی آندن مراد میوه لردن یا پلان بجز و شریلرد (اَفَلَا يَشْكُرُونَ) پس کد و لر که
 یونعمر اوزر خدایه شکر ایدلر (سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا) شواب نقصدن منزله
 اول پروردگار که دو کلی انواع و اصنافی براندی (يَمَا تَنْبِئُ الْأَرْضُ) زمین بتور کباشیادن
 وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ) و خلقت جانلر ندن یعنی رومی و حبشی و عرب کبی اصنافی ارک و دبشیدن
 ایجاد ایتدی (وَمَا لَا يَعْلَمُونَ) و خلق بیلد کمر سنه دن یعنی حق سبحا و تعالی انواع و اصنافی خلق
 بیلد کمری اشیادن دخی براندی (وَاَيُّكُمْ اِلَّا اللَّيْلُ) و کد و لر کجه برا و لو علامتد که (سُبْحَانَ الَّذِي
 کوندزی اندن صوبوب دور قیلارز (فَاِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ) اندن نصکره ما و لو فتکه کد و لر قرائف
 کیرمشلرد (وَالشَّمْسُ تَحِيْرُ يَسْتَقِرُّهَا) دخی کوشن پروردگار کاهه دک اکا معین اولمشد یعنی
 بر معین مدته دک پروردگار دوری انکه تمام اولور (ذَلِكَ) ول پروردگار تقدیر ایتد بر هر منته
 اوزر غلبه ایدن خدایک تقدیر ایدر (الْعَلِيمُ) خاتمه دانا اولان که داشتی هر معلومی احاطه
 ایتدی (وَالْقَرَقَرُ نَاهٍ) و ایدک سیر فی تعیین ایتدک (مَنَازِلُ) منزله لرد و انلر بکری سکز
 منزله در که هر کجه بریسنه حلول اید و با و بریسنه کجرت حق صونکی منزله ایشور ایتد اولوب
 اکریکه میل ایدر (حَتَّى غَادَا كَالْفُرَجَانِ) خرما میوه سنک کهنه دالی کبی و لجه لا الشَّمْسُ
 يَبْغِيهَا) نه کوشن صحیح و اسان اولور کند و بیکم (اَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ) یا ایشنه (وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ
 النَّهَارِ) و نه کجه کوندزی کچوب اندن ایلر و کید بیلور (وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ) و قولری بر چیغرم
 سیر ایدر لر (وَاَيُّكُمْ اِلَّا نَارٌ) دخی کند و لر برا و لو علامت و ارکه (اَنَا جَعَلْنَا دُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفَلَكِ الْمَشْهُورِ
 علی تحقیق بر تجارت ایتد کوندرد کمری اولاد لرین طولش کید فالدر دق (وَجَعَلْنَا لَهُمْ مِنْ فِثْلِهِ

ما تَرْكُونُ) وگمیتك مانند نندن كند و لا یجوز برمه و فایق كی بچك منته لبراندق و بر قوله
اندن مرده دوه در اول مناسبتله كیم انلر چوك كیدرد (وَإِنْ تَشَاءُ نَقْرُبْهُمْ) و اگر ایسترد كند ولین
مهره یوز غز (فَلَا صَبْرَ لَكُمْ) پس نه كند و لره بر فریاد رس اولود (وَلَا تَهْتَفِدُونَ) و نه كند و لر
موندن قورنلش قیلور لر (إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ) مكر قفزدن بر رحمت ایچون و بر معین
مدته دك بر خوردار اولقلر ایچون آنك زحمندن خلاص اولور لر (وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ
وَمَا خَلْفَكُمْ) دخی قین كفاره دینلور ایلر و كرده اولان ام سالغه نك عذاب كی بر عذابدن
و كبر و كزده اوله جق عذابدن خوف ایدك (لَعَلَّكُمْ تَرْجِعُونَ) شاید سز رجعت اولور سز تكبر و عتاد
آوردور (وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ) و انلره پروردگار لرینك با نندن هیچ بر آیت كل (إِلَّا كَانُوا
عَمَّيًّا مُّعْرِضِينَ) الا كه اندن بوز چور مشلردی (وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ) دخی قین
انلره دینلور تكوی تعالی سز روزی قیلدنی منته دن نفاق ایدك (قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْيَوْمَ لَنَا مُوَدَّةُ
كَفَرَاءٍ نَارِ أَهْلِ الْإِيمَانِ لَا يَخَافُ أُولَٰئِكَ ظَنُّهُمْ وَكَرْبُهُمْ) بیدر رمیوز شول كسته كه زعكرده تكوی
تعالی ایسترسه اكایدرد (إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِتْنَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ) سز بر منته ده دك سز لا بر آشكارا زغولقلد
خدا نك مشیتله اولیان منته ایلره بزه فرمان ایدر سز بوكلام انلر ك شدت جهل لرندن ناشی و لك
انكوكه حق جل و علا اسبابله اطعام ایدر و اول سبیلرك برسی بوكه اغنیای فقر نك بیدر سی
اوزره قدردی و انلری كاموفق قیلدی (وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ) دخی كفده دیرلر بو وعد یعنو
وعده بعث نه زمان واقع اولود (إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اگر راست كولا ایدك (مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً
وَّاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ) بر شیشه بقزلر الا بریا لكر چیغرمغه كه كند ولین آلورم (وَهُمْ يَخِصِّمُونَ) و حاله
كند ولر بری بریله جدال و خصومت ایدر لر (فَلَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ تَوْصِيَّتُهُ) پس نه امور لرینه برشی
اصولغه قدر نلری اولود (وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ) و نه كند و لره مخصوص ولا نلره دونه كه
قادر اولور لر ناكه احوال لرین كوره لر بلكه فجاءه هلاك اولور لر بو احوال نفیة اولاده اولور
و تَفِيقًا فِي الصُّورِ) و بر دخی صوره او فورلور (فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْتَسِلُونَ) پس اول
وقت كند ولر قبور دن پروردگار لری طرفنه سرعت ایدوب كیدر لر (قَالُوا يَا وَيْلَنَا) دیر لر
ای هلاك كرن حاضر و لكه محلك بودر (مَنْ يَشْفَاؤُنَا مِنْ قَرْصِنَا) بزی كیم كوندركه او بقومزك یرندن
هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ) دخی دیر لر بودر اول منته كه ایزد زده الجلال بزه وعد ابدی (وَصَدَقَ
الرَّسُولُ) و آنك مخصوص صده مریسل اولنلر كرن چك دیدیلر (إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً

بواقع دكل ایدك الا بریا لكر چیغرمق (فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدُنَّا مُحْضَرُونَ) اندن صكره اولوقت انلر قوفتورده
حاضر قیلور لر (فَالْيَوْمَ لَا نُنْظِمُ نَفْسٌ شَيْئًا) پس بوكون بر جان بر از منته ایلره ستم كور مشر
قیلماز (وَلَا يُخْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) و بر منته ایلره مكافات اولمز سز ای اهل محشر الا ایشلدك
شیتك مكافایتله (إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ) تحقیقا كیم شست جاودانك ایدر
بر عظیم ایشد منلر دذر لر (كَمْ وَازُوا جَهَنَّمَ) كند ولر و قاریاری (فِي ظِلَالٍ) كوكه لرده اولور لر
عَلَىٰ الْأَرْبَابِ مُتَكَبِّرُونَ) بر منش نخلر اوزره یا صد مشلر (كَمْ فِيهَا فَاِكُهُ) كند و لره بر شیتك میوه
وار (وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ) و كند و لره ارزو ایدك لری منته وار (سَلَامٌ) و انلره سلام یعنی محبت
وار (قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ) چوقه محلول پروردگار ك طرفندن بری واسطه خطاب (وَأَمَّا زُورُ
الْيَوْمِ أَهْلُ الْخَيْرِ مُؤْمِنُونَ) و بوكون ای مشر كلر اهل ایمان دن جد اولك (أَلَمْ أَعْهَدَ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ) سز
ای آدم را و غول لری عهد می یعنی سز دلال سمعیه بی وعقلیه بی بیان ایتد می (أَنْ لَا تَعْبُدُوا
الشَّيْطَانَ) كه هر كز ابلیسه عبادت ابتمیه سز (إِنَّ كُفْرَكُمْ عُدُوٌّ مُبِينٌ) بر اعلی تحقیق اول خبیث
سز بر آشكارا دشمندر (وَأَنْ أَعْبُدُونِي) و سز عهد ایتد می كیم بكا عبادت ایدك (هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ) بوبنر عبادت بر طوغر و بولدر (وَلَقَدْ أَضَلْنَا مِنْكُمْ جِبِلًّا كَبِيرًا) و تحقیقا كیم اول شقی
سز دن خوف كسنه آزدردی (أَلَمْ تَكُونُوا أَتَقُولُونَ) پس كر كد بكه تعقل ایدر سز ناكه آنك
دامنه دوشمیه سز (هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ) كشول دوزخ كه سز نیاده
انكله وعدا و لنور دكز (أَمْ لَكُمْ آلِيَوْمَ) بوكون اك كیرك (بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) ایندك كز كفر سیسید
الْيَوْمَ نَخِمْ عَلَىٰ أَقْوَامِهِمْ) بوكون اغزلری اوزره مهر اوررز (وَنُكَلِّئُهَا يُدْبِرُ) و انلری بزمه
شوبلشور (وَنُشْهِدُ أَزْوَاجَهُمْ) بكا نوا یکسبون (وَأَيُّ قَلْبٍ شَهِادَاتٍ ایدر اول شیشله كه
دارد نیاده انلر قز نور زده حدیث شریفه وارد اولشدر كه قیامت كوف بنده سوبلر افعال
اوزره بر شاهد طوتم كند و نفسدن اولیجه در عقب اغزینه مهر اورر بلوب اعضا سنه فرمان
اولور كیم سوبلك اندن صكره انلر جمله ایندك لرین تقریر ایدر لر (وَلَوْ شَاءَ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ) اگر
ایسترایدك كوز لری اوزره عور قش چكردك (فَأَسْبَقُوا الضُّرَّ) در عقب سلوكن معناد ایندك
بولد ایلر و كیمك استیجك (فَإِنْ يُضَيَّرُونَ) نیجه بولی وجهت سلوکی كوردر لر (وَلَوْ شَاءَ
لَمَسَخْنَا هُمْ) و اگر قیلقلرین دكشتر مك ایسترایدك البتة آنی دكشتر دك (عَلَىٰ مَكَانِهِمْ) بر لری
اوزره كه آنك ایچند جامد اوله لر (فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا) پس نه ایلر و كیمكه قدر نلری اولور

وَلَا يَرْجِعُونَ) و نه دویمکه قدر تری ولور (وَمَنْ نَحْنُ) و هر یک که کند و بهر طویل و بر رز
 تَنكِسَهُ فِي الْخَلْقِ) آن بار مقدمه و ندر ز یعنی قوتی ضعفه تبدیل ایدرز و کنج کن پیر که (أَفَلَا
 يَعْقِلُونَ) پس کر که یک که تعقل ایدوب فهم اید کریم تنکیسه قادر اولان طمس و مسخه قادر در چون
 کفار که حضرت محمد المصطفیٰ که حقند شاعر در یوسو یلرز و حق جل و علا سوز لرین رز ایدرز
 بیورد (وَمَا عَلَّمَهُ الشَّعْرُ) بز محمد المصطفیٰ به شعر سولیسین او کر تمک (وَمَا يُفِيهِ لَهُ) و نه کند و به
 شعر سولیس صیح و لا ثقی ولور ز بر شعر سولیسیک قومک کوکنه بوشبهه دوشرد یک که
 فرانی قوت شاعر نیایله پیدا ایددی پس حق تعالی حیثه شعر ا و کرندی تاکه قومنه اول
 شبهه حاصل و لیله و هرگاه که سرور کائنات علی طریق التمثیل بر بیت او قوردی مبارک لسان
 اوزره طریقه وزنله جاری و لزدی نه که برگز سیورد: **كفى الاسلام والشيب للره ناهيا**
 حضرت صدیق رضی الله عنه دیدی یار رسول الله بونی سولیان دیدی: **كفى الشيب والاسلام**
 للره ناهيا: حضرت صلی الله علیه وسلم ایلك نوبته او قود یعنی کبی دفعه ثانیه ده او قو که حضرت
 صدیق و نوب دیدی اشهد انك رسول الله و ما علمك الشعر و ما ينبغي لك و انك مبارك لسان
 اوزره جاری اولان انا النبي لا كذب انا ابن عبد المطلب کبی بعض موزون سوز لرین تکلف و بی
 فصد ایک (اِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ) اکا او کرند و کمر شی بر نسه دکدر را الا بر بند و مضیعت
 و احکامی اظهار اید بی بر کتاب سماوی (لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا) تاکه قور قدره بر یکسه حیا
 عقل و فهمه زنده ایک (وَيُحْيِي الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ) و تاکه کله عذاب واجب اوله کفر اوزره
 مضرا ولا نلره (أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِن مَّائِنَا أَنْثًا بِأَنفُسِهِمْ قَدَرِ مَزَكٍ
 اللری باشلد کوری سنه دن کند ولر ایچون براندق (أَنفَامًا) و و صغر و قیون و کچی بخی کند و
 ایچون اول استیاد بر اند فکه بز دن اوز که بر یکسه انلری ایجاد انیمکه قادر دکدر و از پس که
 انعامه خلقت عجیبه و کثرت منافع و ارنی بالکرم دکور قیلد (فَنَهَّمْنَاهَا لَكُمْ) پس انعامه
 ضابط و متصرف لر (وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ) و انلری کند ولر ایچون رام قیلدی (فَنَهَّمْنَاهَا لَهُمْ) پس
 بنکوری اند ندر یعنی نلرین بر مقدارین بنلر و و صغر کبی (وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) و اندن بیر لر یعنی
 انلر اتنی بیر لر (وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ) و آنک ایچند کند ولره منفعل و اریونکر ندن و دریلرند
 وَمَشَارِبُ) و سوتلرند ندر ایچک سنه لر دخی (أَفَلَا تَشْكُرُونَ) پس ایچون آنلره اولان خدک
 نعملر به معرفت اولمازلر (وَأَتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً) دخی خد دن اوز که معبود لر ایدند یلر

تَعْلَمُ يُخْصِرُونَ) شاید کند ولر یار د مولنه لر یعنی امید طو زلر که امور همه ده اول معبود لر کند ولر
 برمد اید لر (لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ) یار د مایملرینه قدر تری یو قدر (وَهُمْ يَرْجِعُونَ) و نه
 و انلر معبود لر ایچون اماده قلمش لشکر د لکه یارن قیامتده لشکر لری ولور (فَلَا يَخْرُجُكَ قَوْمُهُمْ
 پس شرک خصوصه دید کوری سوز سنی غکین فیلسف (أَيُّ نَعْلَمُ مَا يُبْسِرُونَ وَمَا يُعْلِيُونَ) زیر
 علی التحقيق بز کیزی قیلد قاری سنه و اشکارا اید کورشنی بیلور ز پس انک اوزره انلر مکافات
 ایدرز و ایدر که ابی بن خلف بر چوریش کوک الله او فادوب حضرت ک حضور عزته کلوب دیک
 تکر تعالی بونی زنده قیلاری بو چور دکدر نصکره حضرت بیورد کبی ای لیا ایدر سنی دخی بحث
 اید و جهنمه دخل قیلر بوات کریمه نازل ولدی (أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمِن نُّفُوسٍ) یا بونی بن
 خلف تفکر ایدوب بیلور میکم علی التحقيق بز کند و بی بر صوطا مله سند نر اندق (فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ
 مُبِينٌ) اند نصکره هان کند و سی اشکار اجدال اید بی بر شمد ریعنی انسان بقمر میکه کند و بی
 ان الحق سنه دن براندق در عقب خصوص مقفله ایدر برایشه که آنک ضحت و حقیقته مبدا فطر
 شاهد در (وَصَرَبَتْ كَمَا مَثَلًا) و به بر مثل اوزد یعنی بر امر عجیب کنورد یک که بر چوریش کوک الله
 او فادوب کدی (وَنَسِيتُ خَلْقَهُ) و کند و نک یار دلسنی او نودوب (قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ) استبقا
 یوزندن دیکر کمد که کوکری زنده قیلر (وَهُی رَمِيمٌ) و حاله که آنلر چوریشدر (فَلْيَنْظُرِ الْكَافِرُ
 أَنشَاء مَا أُولَئِیْ) سولیه یا محمد آنلری زنده قیلر شول قادر مختار که ایک کر کند ولرین عدم دن
 وجوده کوردی (وَهُوَ يَكْلُ خَلْقَ عِلْمٍ) و حاله که کند و سی مراد لسه دانادر یعنی مخلوقا نک تفاهیل
 و کیفیت خلق لرینی دانسته بیلور پس شخص صک چوریش طاعش بار لرین و کیفیت جمع و لیاسنی
 ایوبیلور (الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا) شول پروردگار که سز کچون کوک الله انجمن نلر
 قیلد (فَإِذَا أَنشَأْنَاهُ تَوَقُّدًا) پس اول وقت سز ندن یا ندر سز بادیه نك اغلب بر لرند عرب
 انلر استخر ایچون یکی انج استعمال ایدر بر سز بر سز عفار دیر مرغ عفار اوزره قویوب یوردر انلر انلر
 حاصل ولور (أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ) یا که انجمن اتن حیاتوب کوک لر و
 ایجاد ایدن ایدرز و الجلال توانا دکیدر (عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ) آنک اوزره که انلر کبی بر مخلوق ایجاد
 ایلر (بَلَى) انلر ایجاد اوزره قادر در اصله اند شبهه یو قدر (وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ) و کند و در
 مبالغه الله خلق ایدر ندر جمع امور دانا اولان (إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنَّهُ يَكُونُ) آنک شان یوندن اوز که بر نسه دکدر کریم
 بر نسه استیجک (أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ) اول شیشه سولر اول در عقب اول شی حصوله

كَلِمَةٍ (فَبَشِّرْهُم بِذَلِكَ يَوْمَئِذٍ سَيَعْلَمُونَ) پس عجزدن منزه را اول پروردگار که هر بنده نك تصرف
ند قد متنه در (وَاللَّيْلُ رُجُوعُونَ) و مكافات همچون كند و حكنه د و نمش قیلنور سز سرور كاشا ندن
مروید كه بیور كه هر بنده نك قلبی و اقران عظیم الشانك قلبی با سبند هر كیم در صله الله همچون
آنی و خودی كاشاندن بخش اولان اشیا كند و به مغفرت اولنور آنی می تراوزه قرائت اید لك

سورة الصافات مكية و هی ثلاث و ثمانون آية
بسم الله الرحمن الرحيم

وَالصَّافَاتِ صَفًا مَقَامِعُودِينَ دَسْت صَف بَغْلِيَانِ فَرَشْتَه لَه قَسَم (فَالْأَجْرَاتِ رَجْرًا
پس شیاطینی استراق سمعدن یومع ایدن فرشته لَه قَسَم (فَالْأَجْرَاتِ رَجْرًا) پس انبیا اوزره
خدا نك كلامنی و قیام ملائكه به سو كند كه (إِنَّ إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ) عَلِ التَّحْقِيقِ مَعْبُودُ كَر بَر دَر (وَبِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا) كوكار ویرك وارالرنده اولان اشیا نك پروردگاری (وَرَبُّ السَّامَوَاتِ
دخی كوشن جفوق برلر خداوندی (إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءِ الدُّنْيَا) تحقیقا كه بزسه یقین اولان كوكی بزندك
بزینة (الْكواكب) بر برك ایل كه به بلد زلدر (وَنُحِيطُ بِمَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ) وافی بخش صافله صافله
هر سر كشد بودن (لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى) بوجه لك اشراقك سوزین ایشتمكه طاب و لار
یعنی كوكار مشبهه محفوظ اولد قد نصكره شیاطینك عالی بویه اولد بكه عالم بالاده ساكن
اولان اشراق ملائكه نك سوزلرین ایشتملر (وَيُقَدِّمُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ دُخْرًا) و كوكك هر طرفند
قاولق همچون شهبله آتلور لار استماعی قصدا بتد كرنك (وَكُلُّهُمْ عِندَ رَبِّ وَاصِبٌ) و كند ولره بر شد تلور
استكفه وار اول آخرت عذابیدر (إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ) مكر شول كیمكه ملائكه نك سوز
برقایش قاید (فَاتَّبَعَهُ يَشَاقِبُ) در عقب آنك اردینه بر روشن اش باره سوز و شوب كند و بی
ایجدر یا یاند در (فَأَسْتَفْتِيهِمْ) پس كفار مكه دن صور (أَفَمَنْ أَسْلَمْنَا مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّا يَخْتَفِرُونَ) كند ولری
یارد لوق جهنمدن زیاده هر كد در یا یارد لغز اشیا یعنی مذكور اولان ملائكه و كوكار و برارالرنده
اولانلر (إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَّازِبٍ) تحقیقا كه كند ولرین بر یا شمشچاموردن براند و بوكاد
مرا ما نبات معاده در و استخاله سن زعم ایدنلر ك سوزنه رذد ربو وجهله كه آنك استخاله سی
اكر مافه نك عدم قابلیتند در ماده موجود و باقیدر و اجزاسی قابل انضا مدد و اكر فاعلك
عدم قدرتند در كوكار ویرك ایجادنه قادر اولان بی شك اول اجزائك ضمنه و روحی ایچنده
اعاده اتمكه دخی قادر در (بَلْ يَحْجُبُونَ) بلكه سن خدا نك قدرتن یعنی آنكارا تملرندن عجبندك

وَلَيْسَتُوهُنَّ) و انلر سنك تعجبكندن و احوال بعضی قهر برایتد كندن اسنرا ایدرلر (وَإِذَا ذُكِّرُوا وَلَمْ يَبْهَرُوا
بر شیشه بند ویریلورلر (لَا يَذْكُرُونَ) اندن بندلزلر (وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ) و اولوقك
بر معجزه كوردلر اسنرا ده مبالغه ایدرلر (وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ) و كورد كلری معجزه دن
اوتری درلر بر بر بنده دكلدر لاله هوید اجاد ولق (إِنَّا آمِنُكُمْ كُنَّا نُرَا بِمَا وَعِظَانًا) ایلقن بز اولوب
طبراق و كوك اولورز (إِنَّا نَالْعَوْتُوهُنَّ) عَلِ التَّحْقِيقِ بزندن اولوب كوندلش قیلنور میوز
آبَابُؤْنَا (وَلَوْ لَوْ) دخی بخش بد لر یز مبعوث اولورلری (قُلْ نَعَمْ) سوبله بلی سز ویدرلر كرمبش
اولور سز (وَأَن تَمُوتُوا) و حالوكه سز خوار و بمقدار سز (فَأَيُّكُمْ يَرْجُو عَذَابًا) پس بخش و اولوبك
ایتمك بالكر بزچینر شدن و زكه بر بنده دكلدر و اوفقه ثانیه در (وَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ) در عقب
همان كند و لركوردن قالمقوب طور و بقرلر (وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الدِّينِ) و دیرلری هلا كند
حاضر و لكه بكون اعمالك مكافاتی كوندیدر بعد كند ولره ملائكه دیرلر (هَذَا يَوْمُ الْقَضَاءِ) بكون
قضا و حكومت كوندیدر (الَّذِينَ كُنْتُمْ يَكْذِبُونَ) شول كون كه سز آنك وقوعی تكذیب ایدرلر
بعد حق سبحانه و تعالی دن ملائكه به فرمان كلوركه (أَخْسَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ)
نفسلرینه شرك ایلر ستم ایدنلری و دینلرنده كند ولره موافق اولان فاریلرین جمع ایدك (وَمَا كَانُوا
يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ) و تكریدن و زكه عبادت ایتد كلری اشیا بی دخی جمع ایدك (فَأَعْدُوهُمْ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) پس و زحك بولته انلره بول كوسترك (وَقِفُوهُمْ) و انلری عرصه موفقد
طوندرك (أَلَمْ تَسْأَلُوهُمْ) زیرا علی التحقیق انلر عقائد و اعماللرندن و تری صوبیلیدر لردخی ملائكه
كوا را نلر مدیرلر (مَا كَانُوا لَنَا نَاصِرُونَ) سز نه اولد بكه بری بری كز یارد مدد و موفك زچنندن قورتلر سز
بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ) بلكه انلر بكون عجزلری جهنمدن منقادا و لشلدر (وَأَقْبَلْ بِعَقْبِهِمْ عَلَى بَعْضِ
يَتَسَاءَلُونَ) و بری بری اوزره متوجه اولوب صورشور لر یعنی رؤسا و توابع بری برینه توبع یوزندن
صورشور (فَالْوَالِئُ كُنْتُمْ تَأْتُوا عَيْنَ الْيَمِينِ) توابع رؤسا به دیدلر تحقیقا كه سز نه صاغ طرفند
كلور دیکر یعنی اقوای وجودمله و ایمضله بز كوردكز (قَالُوا بَلْ كُنْتُمْ تَكُونُونَ مُؤْمِنِينَ) رؤسا توابعه
دیدلر سوبلد كز كبی دكلدر بلكه سز اهل ایمان دكلد ایدكز (وَمَا كَانُوا لَنَا عَلِيكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ) و بز
اوزر كزه هیچ بر سلكلر یوقایدك (بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَائِفِينَ) بلكه سز حجت بجا و زائمش بر كروه ایدكز
رؤسا توابعه ایکی وجهله جواب ویردیلر اول منع طریقه جواب ویردیلر سز
كواه ایتدك سركد و كز كواه ایدكز ایچنجه بویه جواب ویردیلر كه بز سز حجت ایتدك انكونكه

اوردیکن نه قسطنطینو قدس (حق علینا قول رینا) پس وید کاپرک سوزی اوزرینه واجب
اولدیکه (اینا لایقون) علی تحقیق بر عذاب او میجوز (فأغویناکم) پس تری آزدردق (اینا کفایون
کیم شبهه بزار غولر ایدک (فأفکروا یومئذ فی العذاب یشترون) پس بلا شبهه کیم تابع و متبوع
قیامت کوننده عذابده اورتا قدرلر (اینا کذلک نفعل بالجهنم) بلا شک کیم بزنجیلین ایشی
اهل شرکه ایشلر (ایهم کأنوا اذ اقبل لهم لا اله الا الله) تحقیقا آنلر بویله ایدیلرکه قمن
کند ولره دینلر کله توحید سوبلک (یشککرون ویقولون) سرکشک ایدوب دیولر (اینا لایقون
الجهنم) تحقیقا بر معبود لرزی ترک ایدیلر میوز (ایشاعینون) بر شاعر دیوانه ایچون مقصود
محمد المصطفی در ولیکن حاشاکه دینکاری سوزانده اوله (بل جاء بالحق) بلکه محمد المصطفی صلی الله
علیه وسلم طوغریلغله کلدی (وصدق المرسلین) وکند وسندن اسبق اولان پیغمبرلری
تصدیق ایدی (ایهم لایقون العذاب الا لهم) تحقیقا که سزای بنسزلر بر دناک اشکنجه دیو ایچیسز
و ما تجزون الا ما کانتم تعملون) وایشلد کمر شوک سزاسندن اوزکه بر شیشله سز اویرلر سز (الا
عینا ذلک الخالصین) لیکن الواث شکدن پاک قیلن ان خداک قوللری قوللری قات قات اولور
اولیک کمر رزق منکوم) اولکروه که پاک قلمشایلمش روزی کند ولره اولور (فواکیم) اولدور
میوز لر در بر فاکه بر دینه درکه تلذذ ایچون مقصود اولور نه غذا ایچون وهوت آنک عکسنور
وازیس که اهل جهنم عامه اولان خلقلری قیلدن محفوظ اولدی روزلری یا لکر فاکه اولدی
وهم مکرهون) و حالبوکه کند ولر معزز قلمشلر در یعنی اول رزقه تعبسز نائل اولمشلر (فی جهنم
التبیم) ناز و شوق بشتلرند (علی شرر متقایلین) تختلر اوزره بری برینه قارشو او نور مشلر
یطاف علیهم) اوزر لرینه طول اولور (یکایس) بر طول جامله (من مبین) کوزلره نمایان اولمش
شلیدن (بیتضا لکذو لیشاریین) ایکسی کاسه صفدر یعنی اول کاس یا صدر ایچلره لذلور
لا یهاغون) جنک شرابده خار و صدا کی آفت و علت یوقدر (ولا هم عنها یأزفون) و نه ایچلر
اندن مست اولوب عقل و فملری کیدر (وعیند هم قاضیات الظرفی) و قتلرند کوزلرین صاقلیان
خاتونلر و ریغی کوزلرین انحق قوجه لرینک شاهده لرینه مشغول ایدیلر بیکانه لره بمقدد
منع ایدرلر (عین) حلا و قله بیولر کوزلر (کأنهم یبضون) کویاکه اول خاتونلر بر صاقلمش
دوه قوشنک یومره لوبد رجون الوانک الایوسی جزئی صاقلیه قارشمش اولان بیاضلقد
ودوه قوشنک یومره سنده بولون وار و صفا و نموت دخی حق جل و علا حور یاری نکلر مشتمله

قیدی (فأقبل بعضهم علی بعض تبتا لئون) پس بشتیلر بری بر لرینه یوزد و ندر و ب دنیا اولان
احوال و ماجر الی صور شورلر (قال قائل منهم) سوزا راسته انلردن بر سوبلی سوبلک (اینا کان
فهم) تحقیقا که بر دنیا به کار هنشین و ازایک (یقولون انک من المعبودین) سوبلر تحقیقا سن تصدیق
ایدیلر غی سن یعنی حشر و شتر تصدیق اید و کما ایچون بکا تعزیف و تویخ ایدوب سوبلر (اینا
میتا و کما انا و عظاما) یا بزا ولوب طهار و کوا کوا ولد یغزده (اینا لایقون) بلا شک بر سز
ویرلش اولور میوز (قال) اهل بهشته سوبلیان کسته دیدی (هل انتم مطعون) یا سز جهنم
طرفنه بقیلر سزاکه سز آن کوستریم (فأطلع قرآه فی سواد الجیم) پس اول سوبلی دوزخ
طرفنه بقوب هنشین دوزخک اورد سنده کورک (قال نالله ان کذت لکزدین) بهشتی و دوزخی
دینک خدایه قسم که علی تحقیق قیلشدیکیم بخا غوا ایلر اهلک اید سن (ولولا یغز رین) و اگر
پروردگار مک هدایت و توفیق ولسیک (کنت من الخضرین) البتد دوزخده سنکله انخفا
اولسانلردن اولوردم بعدد و نوب نعلتحدث ایدق فقی بوزندن بهشتیلره دینک شله که حق
تعالی بیوزک (أفأنتن میبین) یا بزهشته منم اولوب اصلا بر میتا ولما میوز یعنی بهشته
مخلد اولوب هر کز موت بر کلز (الاموتنا الا اولی) مکرد نیاده ایلک اولان اولمکر (وما نحن بمعذبین
واصلا بر اشکنجه کورمش قلما ز (ان هذا هو الفوز العظیم) تحقیقا کیم بهشته مخلد اولم
وعذابدن خور تلاق کند و در اولو قور تلاق (یشی هذا فیقول العالمون) پس یونعتلرک مانند نه نائل اولو
ایچون ایشلیانلر ایشلسون (اذلک خیر لکم) یا مذکور اولان نعمتار پیش کش و مهیا نعمتار اولد قله
جهتدن بکر کدر (ام شجرة الزقوم) یا خود ز قوم انجی و او بر عجد که تها مه و لایبشده اولور
یپراقلری کوچک و میوه غایتله اجی و بد بودر حق سبحانه و تعالی اول انجی که دوزخیلره نزل
اولور بواسطه مستی قیلد (اینا جعلناها فتنه للظالمین) تحقیقا که بزا ول ز قوم انجی کفار
ایچون آخرتد بر محنت و عذاب قیلدق (انها شجرة تخرج فی اصل الجیم) تحقیقا کیم اول انج بر
انجدر که دوزخک دینده تبوب دالری طبقه لرینه جیقار (طلعتها کانه رؤس الشیاطین) اول
انجک خوشه سی زشتکده دیولرک باشنه بکر (فایتملا یكون منها) پس بلا شبهه کیم کفار
اندن بیجیلر در (فاللئون منها البطون) اندن صکره شدت جوعدن قاتلر اندن طولدیجیلر در
قرآن لهم علیها) مکره علی تحقیق انلر اول بک اوزره اولور (لشوبایم جیم) قرمش بویله
قارشمش بریند ایچلک شنه (قرآن مرجعهم لای الجیم) پس بک کیم کیملری دوزخده

یعنی ما حضرت یونس را که ز قورم و جیم در تن اول است که در آن روز که کبریا نزل و پیش کش
 دوزخه کبر مردن اول اولور (اِنَّهُمْ اَلْفَوْا اَبَاءَهُمْ صَالِحِينَ) تحقیقا آنرا پدر لرین از غولر بولد یلد
 قَهْمٌ عَلٰۤی اَنْۢبِيَآءِهِمْ يَهْرَعُوْنَ) پس کند و لر آنرا که از لر ی وزره سورلش کی سرعت اید و کید لر
 یعنی آنرا تقلید ایدمه توقف ایزلر (وَلَقَدْ مَثَلْ قَبْلَهُمْ) دخی علی تحقیق سنک عشیتر تکدن اسبق
 از غول اولد (اَكْثَرُ الْاَوَّلِينَ) کجش لر جوخی (وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا فِيْهِمْ مُّنۢبِیۡرًا) دخی بلا شبهه کیم
 از الرنه قورقور و بریمیلر کوندرد که یعنی پیغمبر لر کوندرد که کند ولرین عذابدن تخویف ایدد لر
 فَانۢذَرۡهُمْ کَیۡفَ کَانَ عَاقِبَةُ الْمُتَذَكِّرِیۡنَ) پس بق کور قورقور و بریمیلر که صوکی خجه اولدی (الَاٰیۡتَاۤیۡنَاۤیۡ
 الْخَافِیۡنِ) افخی دین لرین پاک قیلان خدا نک قولر ی که انرا نذار له منفع اولد یلد (وَلَقَدْ نَاۤدٰیۡنَا
 نُوحًا) دخی تحقیقا کیم حضرت نوح بری جیمردی (فَلَمَّۤیۡمَ الْجُبۡنِ) پس جیمرسنه کوزل اجابت
 ایدن لر بز که قومندن کافرا ولا نلری طوفانله اغراق ایدد (وَجِیۡنَاۤهً وَّ اَهۡلَکَ) وکند و ی وکند
 تابع اولان لری قور تردق (مِّنۡ لِّکَرۡیَالِ عَظِیۡمٍ) ولو محنت و لد و هدن و اول محنت قومی کند و یه
 ایدن لری جفالهد (وَجَعَلْنَا دَرۡیۡتَهُۥ هُمۡ الْبَاقِیۡنَ) و آنک سنل فی دیاده کند ولرین باقی فلانلر
 قبلد قاور که لری دکل زیر اولادندن و آنلر کفار یلرندن ماعدا هر کیم که کید و اراید دار آخر ته
 انتقال ایددی و نسل قیامتد ک حضرت نوح ک اولادندن قالد (وَبَرَّکْنَا عَلَیۡهِ فِی الْاٰخِرِیۡنَ
 دخی حضرت نوح اوزره امدن کیر و فلانلر دن باقی قبلدق (سَلَامٌ عَلٰی نُوۡحٍ فِی الْعَالَمِیۡنَ) بولادی
 و آنک معناسی عا ایدد کیم اس و جن و ملائکه ارا سنده سلام علی نوح سوزی همیشه
 ثابت اولسنو (اِنَّا کَذٰلِکَ نَجۡزِی الْمُحۡسِنِیۡنَ) تحقیقا که بز حضرت نوحه ایدد و کمر مکافات
 کجا بولک ایدنلر مکافات ایدرز (آیۡةٌ مِّنۡ عِبَادِنَا الْمُؤۡمِنِیۡنَ) زیر علی تحقیق کیم حضرت نوح
 ایمان کنورن قولر یزدند (فَمَاۤ اَعۡزَفْنَا الْاٰخِرِیۡنَ) صکره قومندن کافرا ولا نلری غرق ایدد
 وَلَیۡنَ مِّنۡ شِیۡعَتِهٖ لَا اِبْرَٰهِیۡمَ) دخی بلا شبهه کیم حضرت نوحه متابعت ایدنلر دند حضرت ابراهیم
 اِنۡجَاۤءَ رَبِّیۡ بِقَلِیۡبِ سَالِیۡمٍ) مذکور قبل اولو قنیکه حضرت ابراهیم پروردگارینه علانقندن قورلش
 بر کول ایلد کلد (اِذْ قَالَ لَاۤ اِبِیۡهِ وَقَوۡمِهٖ مَاذَا تَعۡبُدُوۡنَ) فچن پدرینه و عشیترینه سولیدی
 فقی شیشه پرستش ایدرسز (اِنۡفِکَاۤ اِلَٰهَۃٌ دُوۡنَ اِلَٰهِنَا تَدۡعُوۡنَ) ایا تکریدن اوزر که یلان ایچون
 معبود لر اید نورسز (فَاۡظَنۡکُمۡ بِرَبِّ الْعَالَمِیۡنَ) پس کما کنرند عالم لده پروردگار نه که کند و ی
 عبادته مستحق ایکن سز عبادتن بر اقوب باطل اشیا ی عبادت ایدد کز پس حضرت ابراهیم

قومی کند و یه بویلد جواب و برید یلر که یاران عید مزد در صحرا یه چیقسک کرک سن کل بزمله
 چیق که دوشمزد و بتلر یزی زیارت ایدرز سن آنلر کز یب و زینلرین مشاهد ایدد کلد
 صکره لسان طعنی نلردن کوتاه ایدرسز (فَطَرۡ نُّظَرُهُۥ فِی الْجُبۡنِ) پس حضرت ابراهیم علیه
 السلام عید کاهه کند و ی دعوت ایدد کلد یلد زلره بر یاقش یاقدی و آنلر ک انصا
 و انصرا قلرین کوروب (فَقَالَ اِنِّیۡ سَیِّئٌ) دیدی علی تحقیق بن خسته یه یعنی نجومک
 سیرندن استدل لال ایدد که بن طاعون چیفار سه کرک قومی و سوز کلد و سنل ایشد کلد
 طاعونک سز ایدندن قور قدیلد (فَوَلَّوۡا عَنْهٗ) پس اندن یوزد و ندر و ی کید یلد (مُذۡبِیۡرِیۡنَ
 اکسه لرین چور دکلری حالده (فَرَاغَ اِلَیَّهِمۡ) اند نصکره حضرت ابراهیم آنلر ک معبود لری
 طرفه کوزلی کید و ی کورک او کلد انواع الطمه دوزلش (فَقَالَ) پس تکر و اسنلر اطر یقله
 دیک (اَلَاۤ اَتَاۡکُلُوۡنَ) ییز میسنر چون نلردن بر صد اکلد یته اسنلر اطر یقله دیک مَاۤ اَکَلۡکُمۡ لَّا تَنۡظُرُوۡنَ
 سرنه اولدیکه بکا جواب سولسز (فَرَاغَ عَلَیۡکُمۡ) پس کیز لیش ایکن بتلر اوزره میل ایدد
 اورد (ضَرَبَاۤیۡلَیۡمَیۡنَ) صباغ الله اوردی یعنی قوت و زور له انلری اوردی و حال واقع اولد کلد
 نمود یلر عید کاهدن بتخانه لرینه د و یوب بتلر ک حالن مشاهده ایدد یلر یلر که بوا بر ایهک
 ایشد (فَاَقْبَلُوۡا اِلَیَّهِ زَقُوۡنًا) پس آنک طرفه شتاب ایدد که قوجه ایدد یلر کند و یی الو ب نرود
 حضورنه کورقور یلر آنکله خیل مباحثه ایدد کد صکره نه که اندن بر شمه سبقت ایشد (قَالَ
 اَتَعۡبُدُوۡنَ مَاۤ اَتَّخِذُوۡنَ) حضرت ابراهیم دیک ایا طاش و انجندن یوندیغ کز نشنه طهر سز (وَاِنَّهٗ
 خَلَقَکُمۡ وَمَاۤ اَتَّخِذُوۡنَ) و حال بوکه خدا عز وجل سزی و ایشد ککر اشیا یی را تدی (قَالُوۡا اَبِیۡنَا
 کَهۡ بَنِیۡنَا) سوزینه جواب و یر میو دید یلر کا بر یای با پک و انی اود و نله طولدر و ایچنه آتشی
 اورد (فَالْقَوۡۤهٗ فِی الْجَحِیۡمِ) اند نصکره کند و یی باغش ایشد براقک (فَارَادَ وِیۡهَ کَیۡدًا) پس و ایشد
 حضرت ابراهیم حیلده ایدد یلر زرا اولو قنیکه حضرت ابراهیم کند ولرین دلیل ایلد مقهور ایدد
 عامه خلقه عجز لری ظاهرا و لما مقیچون آتشله تعذیبی تد بیر ایدد یلد (فَجَعَلْنَا هُمۡ اِلَٰهَیۡمَیۡنَ
 پس بز آنلری کجقر کارد قیلد ککه یا ندر د قلمی آتش اوزرینه کلستان اولدی و آنک علوشاننه بر
 برهان قاطع اولدی (وَقَالَ اِنِّیۡ ذَٰهِبُ اِلَیَّ رَبِّیۡ) و دیدی تحقیقا بن پروردگارم فرمان ایدد
 یر کید یی یه و او شام زمینددر (سَبِّحۡنِیۡ) البته مقصیده بکا بول کوستر (رَبِّیۡ هَبۡ لَیَّ
 مِّنَ الصَّٰلِحِیۡنَ) ای پروردگارم کوچک عمالو کیمسالر بکا یاغشله ناکه دعوت و طاعت اوزره

بکار دارد و بخت که مونس اوله لویوندن مراد او غول مقوله سیدر (فبشرناه بسلام حلیه
پس کند وی بر حاله صالحی و غلانه مرده لندردك یعنی بلوغه ابر شد کده حلیه اولور
بعد حق تعالی کند و به هاجردن حضرت اسمعیل احسان ابتدای (فَلَا يَلْعَ مَعَهُ الشَّيْءُ) پس
اول وقت قره العین اولان مطلوبك بولوبایشلرند بیل جالشفه ابر شدی (قَالَ يَا بَنِيَّ
دیدی ای او غولجیم (إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ) تحقیقا که بن عالم رو باده کورورم کیم (إِنِّي أَدَّبُكَ
على التحقيق بن سنی بوغازلم (فَأَنْظُرْ مَاذَا تَرَى) پس بق فکره قتی شیشه مؤدی اولور کوردیگر
حضرت ابراهیم عالم خوابده کوردیکه برسویلی کند و به سولر حق تعالی او غلکک بوغازلسیل
سکا فرماناید و صباح اولیحق فکر ایدیکه ایا بور و یا خدا نمدیر یا شیطانندن بعد ایکنی
کجه اول واقعه کبی برواقعه کوردی پس بیلدیکه او خدا طرفندند صکره او جخی کجه آنک
طبق کوردی همان بوغازلسنه نصیباید و حضرت اسمعیله آن نقل ایددی (قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ
مَا تُؤْمُرُ) حضرت اسمعیل دیدی ای پدر فرمان اولند یغک شیئ ایشله کیم (سَجِدْ لِي فَإِنْ
شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ) علی التحقيق خدا ایسترسه بنی صبر ایدنلردن بولور سن خدا نك حکمی اوزر
قَلْبًا اسْتَلْنَا) پس چنیکه پدر و پسر خدا نك فرمانده منقاد اولدیلر (وَنُفِّلَهُ لِيَجِيزًا) و پدر او غنی
بان اوزر صالح الوبالی بر اوزر دوشد و بوجال مناده صخرایانك واقع اولدی معاملده
کوردیکه چن حضرت ابراهیم اسمعیلک ذبحن قصد ایددی حضرت اسمعیل بوردی ای پدر ای
وایغنی محکم بخله ناکه اضطر ایا تمیز زیر احتملدركه اضطر ایا محلدن مبارک طولنلركه قائمه

بولاشد و بن ادبتر که بدنام اولور (بیت)

اگر خور و بری خورند از من می رسد که دامن پاکت شود از خوف لوده

دخی بوندن کیندك محل والدیه سلا می پیشرو بوکوملی اکا ویرناکه انکه منسل اوله دخی
بوغازلق محلدن بوز می طبرافه قبل ناکه پچای چکدك محل نظرک بوزیه دوشمیه زیرامعاد
اوزر اگر بنی بوغازلرسن شاید پدرکک محبتی حرکتدن فرمان الهیه برناخیر و تقصیرک اوله
پس حضرت ابراهیم او غلنك النی وایغنی قوت قبله بغلبه پچایغنی بوغازی اوزر قودی حق سبحا
و تعالی بلك شکله بر حلقه حضرت اسمعیلک بوغازنك پیدایندی پچاق کسمکدن منع اولد
و نادیناه آن یا ابراهیم قد صدقت الرؤیا) و آنی جعفر قیکه ای ابراهیم علی التحقيق عالم خوابده
کوردک رؤیای عزمه و ذبحك لوازمی اولان مقدماتی برینه کوردیکه قصد بق ایدك

أَيَا كَذَلِكَ تَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) بلا شبهه بزا بولك ایدنلر بویله مکافات ایدر که نهایت شدت
کند و لر فرجی ابعال ایدرز (إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَکْرَةُ الْبَیِّنَةُ) بی شبهه کیم بوایش کند و در آشکارا
ایلاکه مخلص اوزر که سندن ممتاز اولور (وَقَدْ يَنَافُ بِذِي الْعَرْشِ الْعَظِيمِ) دخی حضرت اسمعیله فدا
قیلدق بوغازلحق بنسنة که هیکلی غایتله یوکدر اوله هشت جا و نك بسامش بر قوی ایدک
اول محلدن جبرائیل علیه السلام آنی کور و حضرت ابراهیم آنی قربان قیلد (وَتَرْكُنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ
سَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ) کَذَلِكَ تَجْزِي الْمُحْسِنِينَ آتَمَنَ مِنْ عِبَادَةِ الْمُؤْمِنِينَ) بیانی قصه نوحه کچک
و کبشناه یا یسحق نبیا من الصابرين) و کد و به اسحق کلسیله مرده ویردک او کالد که پیغمبر
اولسنه حکم اولوب زمره مطهران اولدیغنی نفیر اولمشدر (وَيَا بَنِيَّ افْعَلْ) و آنک
اوزر و او غنی اسحق اوزر برکت صالد ککه بنی اسرائیلک جله پیغمبر لری و اوزر که لرین شعیه ایوب
کمی پیغمبر لری نلردن ایجاد ایدك (وَمَنْ ذَرَسَ مَا مُحْسِنٌ) دخی حضرت ابراهیم و اسحق ک
برکروه وار که عملند ابولک ایشدر (وَوَظَّاهُ لِنَفْسِهِ) و بر قسم وار که کد و جاننده کفرو
معصینه ستم ایشدر (مُيَسَّرًا) ستمی اشکار ادر بوکلامه تنبیه وار که نسبک هدایت
وصلالنه دخلی یوقدر دخی اولاددن صدق ایدن بلك سبیلله پدر لر بر نقص حاصل اولد
وَلَقَدْ مَتَّعْنَا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ) دخی علی التحقيق کیم حضرت موسی و هرون اوزر متت قودو
نبوتک نعمی سبیلله (وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ) وایکلرین و عشرت لری
اولو قیخودن قور تردق یعنی فرعونک ایدلسدن (وَنَصَّرْنَاهُم) و قولرینه یار د ایدك (مَكَانًا
الْعَالِيَيْنَ) پس فرعون و لشکری اوزر کد و لر غلبه ایدنلر ایدلر (وَأَيُّهَا الْكِتَابُ السَّعِيدُ) و غایتله
اشکارا اولان کتاب ایا یکلرینه ویردک (وَهَذَا يَأْتِيهَا الضَّرَاطُ السَّعِيدُ) و حق و صوابه موصل
اولان بولی ایا کلرینه کوستردک (وَتَرْكُنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ) سَلَامًا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ أَيَا كَذَلِكَ
تَجْزِي الْمُحْسِنِينَ إِنَّمَا مِنْ عِبَادَةِ الْمُؤْمِنِينَ) نظیر سی سبقت ایدك (وَأَن يَأْتِيَ لِي الْمُسْلِمُونَ
دخی تحقیقا کیم حضرت موسایک برادر دخی حضرت هرونک نیره سی یاسینک او غنی الباس
کوندلش پیغمبر لردن (إِذْ قَالَ لِقَوْمِي) یاد ایت اولو قتی که کد و جاعنه سولدک (الْأَقْفُونَ
نچون عذاب الهیدن قور فرسز (أَتَدْعُونَ بَعْدًا) نچون بعل نام پته طهرسز (وَتَذَرُونَ لِحَسَنٍ
الْمُتْلِفِينَ) و باراد نلرک بکر کنی بر قورسز خالقیندن مراد مصور لور (اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ
برورد کارکن و یکش اولان پدر لکرک برورد کار دخی خدا نك عبادتن بر قورسز (فَكَذَّبُوهُ) پس

کند و بی بلا نه نسبت است بدین (فَإِنَّهُمْ لَخُضْرُونَ) که در شبیه آنرا عذاب و لعن و لعنه جعد در
 (إِلْعَابِ آدَمَ الْخُلُصِينَ) مکر باک قبل از خدا نك قولی که آنرا تکذیب است بدین (وَنَزَعْنَا عَنْكَ
 فِي الْآخِرِينَ سَلَامًا عَلَى الْيَاسِينَ) اِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ اِنَّ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ) الیاسین
 الیاسه بر لغت در سینا و سین کبی (وَإِنْ لَوْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ) دخی تحقیقا کیم حضرت لوط رسل
 زمره سندن در (إِنْ تَجِدْنَا وَأَهْلَهُ أَجْعَلْنَهُ) یادایت اولو قتی که کند و بی و اهلی قوم عذاب بدن خود
 (إِنْ تَجْعَلُوا فِي الْغَايِبِينَ) مکر اهلند بر قوجه قاری که عذاب در فلان در ناولدی اول حضرت
 لوط ک قاری سید (فَرَدَّ نَا الْآخِرِينَ) مکره حضرت لوط ک قومند فلان لری اهل ک
 ایدوب مکاتلین زیر بر قیلدق (وَإِنْ كُنْتُمْ لَمَّزْتُمْ عَلَيْكُمْ مُضِيبِينَ) و بی شبهه کیم سزای گروه
 قریش اوزر لویه کیم سز صبح و قننه داخل اولد یغزده (وَبِالْأَنْبِيَاءِ) و کجه و قننه دخی
 أَفَلَا تَعْقِلُونَ) پس بخون تعقل ایدوب فکر ایز سز که مکذ بلرک نتیجه سی هلاک در بر غیر شی
 دکل (وَإِنْ يُوَسَّسْ لَكُمْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ) دخی تحقیقا کیم حضرت یونس کوند رلش پیغمبر لردند و انا بق
 انا اولو قتی که کند و جماعتند ن فیک (إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ) دمله ملولی اولان کیه کنورد بلر که
 فین حضرت یونس قومند فرایدوب دریا کنارینه کدی بخارله طولش برکی آند حاضر کورد
 آنرا له نبوب کندی دریا نك ورته سنه یشتد کلرند مکملوردی ماله لردید بلر علی تحقیق
 بزم کیمزده اغاسندن فکش بر قول و ارز بر اکیمزک دای بود در حضرت یونس ایتدی ای ملا لرد
 اغاسندن فکش قول بزم همان اوکونا بنده به ایشد کلر کیم بکا ایشد کردید بلر بزم دایم بود که
 اوکونا بنده دریا صالور و قین اوله که بوکونا ایشی مسکا ایشلیه بیلور و ز بر اسنک جمعه
 اوزره انا سرور لوق و نجات و در حضرت یونس بوسولری قبول ایتدی ابرام ایتدی که البته
 بخد ریا به صالک کیم علی تحقیق دید ککر شخص بزم آنرا دید بلر بونه سوز در بوکلا مدن فرشت
 ایت عاقبت بعد الاحاح قرعه صالمنسنه راضی ولد بلر (فَسَاهَمَ) پس حضرت یونس ک خلق
 قرعه صالک (فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ) در عقب مغلوبلر ناولدیکه اوچکره کی خلق
 قرعه بی نکر اید و اوچند دخی آدله چقدی بعد حضرت یونس کند و اختیار لیه نفس
 دریا به صالک (فَلَنُفِثَهُ الْخَوْتِ) بلا فاصله بالق کند و بی یوندی (وَهُوَ مُلِيمٌ) و حال بو که
 کند و نفسندن ملامت اید بیدر (فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ) پس اگر حضرت یونس خدا بی
 با کلکله ذکر اید لردن و لمسیک (لَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ) البته بالغت قارنده طورد

اول کونه و ککه خلق خودن مبعوث اولور لرد (فَبَدَّلْنَا نَارَهُ بِالنَّارِ) ند نصکوما و سز غمجنر اولان
 صوره کند و بی بر اقدق یعنی بالق فرما نزل کند و بی اوکونه محل به صالک (وَهُوَ سَمِيمٌ) و حال ک
 کند و سی خسته در یعنی بالق قارنده حکم و ک زحمتن تازه طوغش و شاق کبی اولد (وَلَبِثَ
 عَلَيْهِ) و اوزرینه بتوردک (شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ) قبا قدن بر اغمکه اوسننه کونکه ایلیمه
 وَارْسَلْنَا إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ) وانی مرسل قیلدق یوز بیک شخصه (أَوْزَيْدُونَ) و اول عدد اوزره
 آرز لرد (فَأَمَّا هُوَ) پس حضرت یونس اول زحمتن خلاص بولیمق قومنه کدی قولری الحاوزره
 ایمانی مجد اید بدین (فَنُفِثْنَا لَهُ إِلَى جَنَّتِهِ) ند نصکوما آنرا برین خوردار ایتدک بر مدته ککه
 اجمال لری آنکله منقضى اولور (فَأَسْتَفْهِمُ) پس ملا نکه خدا نك قیلر لیدر سوبیلان کیم لردن
 صور (إِلَى الْبَنَاتِ الْبَنَاتِ وَكُنَّ مِنَ الْبَنَاتِ) ایا قیلر پروردگار کیه مخصوص در و اوغولر کند و لرد
 اَمَّ خَلْقًا مَلَايِكَةً اِنَّا نَا) یا خود فرشته لری دیشیلر بر اندق (وَهُمْ شَاهِدُونَ) و حال بو که
 کند و لرد خلق لری به حاضر در (إِلَّا أَنْتُمْ مِنْ أَفْئِدَتِهِمْ لَقَوْلُونَ) و کذا الله یل کیم بلا شبهه آنرا بیلان و اقل
 در لردن کیم تعالی ملو غدی (وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ) و علی تحقیق کند و لربته بلا بخیلر در (أَمْ طَقَى
 الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ) ایا مکره الطباع اولان قیلر لری ماته افتخار اولان اوغولر اوزره اختیار ایتد
 بوهر کز اولماز (مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ) سز نه اولد ینجه حکومت اید سز عقل فضا ایتد و ک
 شیشه (أَفَلَا تَذَكَّرُونَ) پس فکر ایز میسر که آنک ذاق بوکونا اشیان متر هدر (أَمْ لَكُمْ شَأْنًا
 مِثْلُ) یا خود ملا نکه بنات الله سوزی و زره سز کوکدن ایش بر اشکارا دلیل واری
 قَاثُوا بِيَكَايَكُم) پس و زری که کوکدن اینان کتابی کورک ان کُنْتُمْ صَادِقِينَ) اگر ایتد ککر دعوا
 ارباب صدق اید کز (وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَبَاً) دخی کیم نك ارسند و بر بلرک ارسند
 بر خصم قیلد بلر که دید بلر کیم تعالی بر بلرله مصاهره اید و ملا نکه وجوده کک (وَلَقَدْ
 عَلِمْتَ الْجَنَّةَ إِنَّهُمْ لَخُضْرُونَ) و علی تحقیق بر بلر بیلد بلر کیم کند و لرد عذاب احضار اولنه جعد
 سُبْحَانَ اللَّهِ) ایزد و الجلال متر هدر (عَمَّا يُصِفُونَ) کند و به نسبت ایتد کیم قرابت ولادند
 (إِلْعَابِ آدَمَ الْخُلُصِينَ) سبقت ایدن لفظ محضروندن استشار یعنی قوم بر بلر عذاب
 احضار اولور لرد انجی الواث شکوک و شبهانندن پاک اولان بنده کان خدا که آنرا ند احضار
 اولماز لرد (فَأَنْتُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ) پس تحقیقا کیم سزای کفار و عبادت ایتد ککر اشیان (مَا أَنْتُمْ
 عَلَيْهِ بِقَائِهِ) سز خدا اوزره خلقدن بر کیمسه اغوا لیه افشا ایز سز (إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِحٌ مُجِيبٌ

مکر مشول کسی که کند و وزخه که بر عید ریعی علم انی کا تعلق ایشد البته وجهه داخل اولور
 دخی ملائکه به عبادت ایدنلک سوزن دتیک ایچون ملائکه نك عبودیت اعرافلین ذکر ایدوب بیورد
 و ما ایشا) و فرشته لرد بر لرزدن بر کسیه یوقدر (إِلَٰهَ مَقَامَ مَعْلُومٍ) الایکه اکا عبودیت و خدمت
 بر بلش بر واره اندن نجا و زائیکه اصلا امکانی یوقدر (وَأَنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ) و بی شبهه بزکند و من
 ادوا طاعتک مصف بغلیانلر (وَأَنَّا لَنَحْنُ الْمُشْفِقُونَ) دخی تحقیقا که بزکند و من خدا نك ذاتی ناسزا
 اشیادن منزیه ایدنلر (وَأَن كَأَنَّا لَكُمُ الْوَالِدُونَ) و بی شبهه کیم کفار قدیش بعشندن اولدیرلر (لَو أَن
 عِندَنَا ذُرِّيَّتٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ) تحقیقا کیم کیشلر اوزره اینان کتابلردن قهرزه بر کتاب اولسینک (لَکُمَا
 عِبَادَ اللَّهِ الْخَاصِّينَ) البته الواث شرکدن پاک قیلنن عباد الله اولور ایدک و اولوقتکه اشرف
 کتب سماویة کند و لره کلدی (فَكْفُرُوا بِهِ) اکا کافر اولدیلر (فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ) پس کیمکه ایشد کلام
 کفرک مالن بیلکد (وَلَقَدْ سَبَقَتْ لَنَا آيَاتُ الْبَيِّنَاتِ) دخی بلا شبهه کیم رسالتله
 کوندلش قوللریمزه وعد من کیشد کیم (إِنَّهُمْ لَكُمُ الْمُتَشَوُّونَ) علی تحقیق انلر کند و لردن باردم
 اولنلر (وَأَن جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ) و بی شبهه لشکر من یعنی پیغمبر لره تابع اولنلر کند و لردن غلبه
 ایدنلر (قُولْ لَهُمْ حَقَّ حَقِّينَ) پس انلردن یوز چور بر مده دکه حق تعالی سکا نصرتی آند مقرر
 ایشد و اویدر کونیدر (وَأَبْصُرْهُمْ) و اولوقتکه انلرک حالنی کول (فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ) که بقینه
 سنک منصرو اولغنی کور لر (فَبَعْدَ بَيْنَا بَسْتَفْعِلُونَ) پس بز عذابمک و قوس عجله ایله طلب ایدر لر
 قاذ انلر بیاحتیم) مکره غفلتله کلوب طرافلرند قوفان دشمن لشکری کبی عذابمرا طرافلرند
 ایشد که (فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ) اندارا و لسانلرک صباحی غایتله بد اولد (وَنُفُوكَ عَنْهُمْ حَتَّى
 جِئِنَ وَابْصُرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ) و انلردن یوز چور بر مده دکه و بق کور کیم البته انلر کور بکلر
 کور لر (سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ) غلبه و قدرت ایه سی پروردگارک منزله و مقدسدر (عَمَّا
 يَصِفُونَ) اهل شرک ایشد و ک ناسزا اوصافدن (وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ) و پیغمبر لرا و زره سلام
 اولسون (وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) و قوا و کلمر و مدح و ثن الاله لک پروردکاری بزد و الجلاله
 مختصدر حضرت علی المرتضادن مرویدر که بیورد هر کیم سوز که روز قیامتد بیورک و اولو کله
 ثواب الیه کرکد که مجلسندن لسوزی سبحان ربک سوره نك اخر نه دکه اوله

سورة ص مکیه و هی ثمان و ثمانون آیت
 بسم الله الرحمن الرحیم

ش) بخش سوره لک اولنلر که ان حروف مقطعه حکمه در (وَالْقُرْآنُ ذِی الْذِکْرِ) مشهور و عظمت
 و شرف ایه سی اولان قرآن قسمکه کفر ایدنلر قرآنک بر غل اولدیر چون اکا کفر ایدیلر (بَلَّغْنَا لَکُم
 کُفْرًا وَفِی عِزِّهِ قِسْفَاتٍ) بلکه کفر ایدنلر حقدن بر لشکارده و خدایه و پیغمبرینه بر مخالفه
 اولسندر (کَمَا أَهْلَكْنَا مَنِ قَبْلِهِمْ مِّن قَرْنٍ) انلردن اسبق نجه زمانه خلقک نابود قیلدی (فَتَذَرُوا
 پس توبه و استغفار یوزندن پیغمبر ایلر تا که اول عذابدن خلاص بوله لر (وَلَا تَحْسِبَنَّ مَا جِئَ
 و حالبوکه اولحل قور تلق و نجات محلی دکلدر (وَعَجَبُوا أَن جَاءَهُمْ مُّنْذِرٌ مِنْهُمْ) دخی کفار که
 عجبلند یلر که جنسلرندن کند و لره بر قور قور پیغمبر کلدی (وَقَالَ الْكَافِرُونَ) دخی کفر ایدنلر
 دیدیلر (هَذَا سَاحِرٌ) بومندرا و لآن کسنه اظهار ایدد و کیم حجه لره جاد و لقا ایدر (کَذَّابٌ
 نکری نعلما و زره دیدد و ک سوزده مبالغه ایله بلان سویلر (اجْعَلْ لَّيَالِيَ الْيَمِّ لَاحِدًا)
 کرکد بیکه قوم عبودلری بر معبود قیله (إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَبٌ) تحقیقا که بود کل و مخلوق بر معبود
 ایجاد ایدد و امور لرین تدبیر ایشی بر عیدر که بجه نه اینه بشمشد مرویدر کیم فحن حضرت عمر
 اسلام کلد اسلامی قریش اوزره غایتله دشوار اولد ابوطالبک یانته واروب دید یلر سنن
 اختیار من و بیوکرسن و بیلور سن کیم یوسفانه ایشد یلر حاله بر سکا کلدک تا که زمه و قنداشک
 اوغلی ارسلند حکومت ایلد سن ابوطالب سرور کاشانی احضار ایدد و دیک ای برادر زاده م یونلر
 سنک عشر تکدر سندن عدالتی استر لرسندخی اوزر لرینه بردن میل اینه حضرت دو نوب
 دیک بندن نه طلب ایدر لر و دید یلر سنن طلبمز بوکه بزی معبود لر منزله نك ایت بزخی سنه معبود کله
 ترک ایدد و سکا تعرض ایترز پس حضرت دیدی بکا خبر و رک ایستد کزی سن و بر رسم سن بکاسوز
 و بر میسنر که انکله عرب طائفه سن منقاد ایدر سنر و عیدن خراج الور سنر دید یلر بلاتی و اون
 سوزخی حضرت بیورد سویلر کنز لا اله الا الله بوسوزی ایشد بجه فالقوب نجه ناسزا سوز
 دید یلر بعد انلر در صنادرا و لآن سوزلری و حقلرند اولان تو بیخ و عیدک حوقل و علا بو ایلر
 بیان ایدوب بیوردی (وَانْطَلَقَ الْمَلَاءُ مِنْهُمْ) دخی قدیشدن اشرف اولنلر ابوطالبک مجلسندن
 کیدوب بری برینه سویلر (أَن امْسُوا وَاصْبِرُوا عَلَى الْهَيْكَلِ) وارک کیدک معبود لک عبادتی اوزره
 صبر ایدک که انکله سوز سولشیمک فاند و بر من (إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُّ) تحقیقا کیم عیدکیم عرب
 و عجم اوزره ریاست ایشد برارز و اولنور سننه در یعنی هر کس آتی ارز ایدر (مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ
 الْأُولَى) محمد سویلر و ک سوزی ایشد که صونکی ملته یعنی پدر لر مژدن فلان آینه (إِنَّ هَذَا

الْأَخْيَارُ) بوبرشتی دگدرالا بریلانکه کند و نفسندن پیدا ایتدی (وَأَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنَيْنَا) یا اوزرینه بالکرارامزون وحی ایندرلش قیلندی یعنی نذایجاب ایتدی که محمد ارمزدن وحی ایلده مخصوص اولوب سائر اشراف قریش اندن محروم اوله لر (بَلْ لَّهْمُ فِي شَيْءٍ مِنْ ذِكْرِي) بلکه انفرزاندن برکانه ددر تعلیمه میل ایتد کلرندن و لیددن اعراض ایتد کلری چندان (لَمْ يَأْنِ لَهُ وَقْتُ عَذَابٍ) بلکه هنوز بنوا کججه می دارمد یلر (أَمْ عِنْدَ هُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ) یا خور هر کیسه اوزره غلبه ایدوب چوق عطا لوا اولان پروردگار که دحق خزینه لری قلرند میدر که ایتد کلرینه احسان ایدوب ایتد کلرینه احسان ایتزلر اند نصبره نبوت ایمچون منادیدلر زدن ایتد کلری کسسه انتخاب ایدرلر (أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا) یا خور کو کلر ویرک وارالنده اولان اشیانک نصبره فی کندن و لرن مخصوص میدر که بوکونا تحکات ایدرلر و اگر بوکونا نصبره قلمری وار (فَلْيَرْفَعُوا فِي الْأَسْبَابِ) پس سرش اعلایه ایصال ایدن نزد بانلر و پیچسونلر تاکه اوزرینه استیلا ایدوب امور عالمی تدبیر ایتسونلر اند نصبره ایتد کلرینه وحی ایندرلر و بوسور کفار غایت نفکدر (تَجِدْ مَا مَنَّ اللَّهُ مِنْ الْأَخْرَابِ) کفار قریش پیغمبر اوزرینه یغلان کفار نانه یعنی بدرده برضش از لشکر درلر پس کند ولر قندن کلدی امور الهیه بی تدبیر ایتد کذب قبله لهم قومه نوح و عاد) کند ولر ناسبق حضرت نوح جماعتی و قبیله عاد تکذیب ایتد یلر (وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَارِ) و میضرا یه سی فرعون دخی یعنی پادشاه لغی خیمه کی میخدرله ثابت اولان مصر حاکی دخی تکذیب ایتدی ویر قوله ذوالاوتار و نادله بود که فرعون خلق تعذیب ایتد و چهار میضه کردی پس نکلده وصف اولند (وَتَمُودُ وَقَوْمُهُ لُوطُ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ) دخی قبیله تمود و حضرت لوط جماعتی و میشه ایه لری تکذیب ایتد یلر (أُولَئِكَ الْأَخْرَابُ) انلر در پیغمبر لرد اوزر جمعیت ایدنلر که مذکور اولان چند منهنم انلر دن قیلندی (أَنْ كُلُّ الْإِسَاءِ الْكَذِبِ الرَّسُلِ) بونلر دن برکروه یوقدر الا که پیغمبر لری یلان نسبت ایتد یلر (فَقَدْ عَقَبَا) پس انلر اوزره بنم اشکجه منابت اولد (وَمَا يَنْظُرُ مُؤَلَاءُ إِلَّا بَصَحَّةً وَاحِدَةً) دخی بونلر یعنی قریشک کفر سی انتظار ایتزلر الا بالکر بر پیغمبرش و او فقه اولی در (مَا هُمْ مِنْ قَوَّاقٍ) اول پیغمبر شه اصلا بر رجوع و ترمه د بوقدر (وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَانًا) دخی کفار دید یلر ای پروردگار من عذابن محمد بن تو عذاب ایتد وکی ضمیمه می کیرلند (قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ) روز حساب اولدن اول بوکلا استنراطر قبیله دبرلر و حضرت مبارک خاطری بوسوزلر دن ملول و لوور کس حق سبحانه

و ضالی جیبته تسلیه و ربوب بیورد (أَمِنْ عَلَى مَا يَقُولُونَ) دید کلری سوزک اذیتی اوزره صبرایت (وَأَذْكُرْ عَبْدًا نَادًا وَذَا الْأَيْدِ) و آنلر قوت صاحب اولان حضرت داود که حکایتی که کوزلرله معصیق تعظیم ایتد ایمچون (أَيُّهَا الْوَابِ) تحقیق که حضرت داود خدا تک و مناسنه چوق رجوع ایدیمجیدی (أَيُّهَا تَحْتَ نَا الْجِبَالِ مَعَهُ فَيُخَيِّرُنِ) بلا شبهه کیم بر طاعلری رام قیلد قا و کماله که بیلسنه نسیم ایدرلر (بِالْعِيسَى وَالْإِسْرَافِ) اخشام و فتنه و کونش چیتدی و فتنه و الظیر تحشوره) و قوش مقوله سن دخی کا رام قیلد ق هر طرفدن یاننه جمع اولمشلر ایکن (كُلُّ لَهُ وَابٍ طَاعٍ) و قوشک هر بر حضرت داود که نسیمچون دوندریمجیدر (وَسَدَدْنَا مَلَكُةً) و پادشاه لغی هیبت و نصرت و کثرت لشکرله قوی قیلد (وَأَتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ) واکا کمال علی و اتقان علی و ورد و فصل الخطاب) و فصل خصوصیتی دخی که حق باطلدن تمیز اید (وَقُلْ أَنْتَ نَبِيُّ الْخَفِيمِ) دخی خصوصیتدن کرومک خبری سکا کلدی (أَذْشَوْرُ وَالْخَرَابِ) بجن کوشک یاروسی اوزره چیتد یلر (أَذْخَلُوا عَلَى دَاوُدَ) بجن حضرت داود اوزر که بر دیر منقولدر کیم حضرت داود علیه السلام داب شریفی بواید که کونلرین دت قسم اوزره ایتشدی برکون کند و مهتانه مشغول اولور و برکون خلقک امور و احوال لرن کوردد و برکون خلقه و عظم نصیحت ایدر و برکون بر پادشاه سی وار دانه اقامت اید و سخنانک عبادتله او فائز کیرد و بوکوننده در بانلر بویله سپارش ایتشدی که هرگز بر انسانی عبادتخانه سنه کیرمکه قوی و یرمه لر برکون آنده عبادتله مشغول ایکن ایکی کوه مار که انسان قلعتک عبادتخانه سنه چیتوب اوزرینه کیرد یلر (فَفَرَّجَ مَتْنَهُمُ) پس حضرت داود انلر دن قورقد زیر اول و فتنه اوزرینه آدم مقوله سنک کبر مسوم می دگلد (قَالُوا لَا تَخَفْ) دید یلر قورقه خفمانی بر خصوصیتش ایکی کروم (بِقِيَّةِ بَعْضِنَا عَلَى بَعْضٍ) بریمز بریمز اوزره تعذی ایتد (فَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَلْشَحْقٍ) پس ارمزده طوغر یلغله حکومتایت (وَلَا شَطِيطٍ) و حکومتک جور اینه (وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءٍ الْيُسْرَى) و بزه بولک اوزره سنه بر بول کوسنر (أَنْ هَذَا بَعْضُ) تحقیق که بو شخص دینه قنداشمدر که نیش و نیشغون نجه) کند و یه مخصوص طقسنا طقوزدیشی قیون وار (وَلِي نَجَّةً وَاحِدَةً) و بکا تخم بر دیشی قیون وار (فَقَالَ كَيْفَ نَجِّنَا) پس بکا دیکد اتی بکا تملیک ایت (وَعَنْ بَنِي الْخَطَّابِ) و کند وسیله سوزسولشده بکا غلبه ایتدی یعنی بکا بوکونا خطا بلر اید ایتدی که اتی ردا ایتکه امکا نر قالد قال لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجْنِكَ لِي يَخْلُجَهُ) حضرت داود دیکد خدایه قسم کیم سکا ستم ایتد دیشی قیونلرینه ضم ایتد استمکله (وَأَنْ كَثِيرًا مِنْ الْخَطَّابِ) و تحقیق کیم اور ناقلر دن چوق کیمسه وار

تَبَيَّنَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ بِرُؤْيَا أَوْزَرَهُ فَقَدِيَ اِهْدَى (إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مَكَرَ
 إِيْمَانَهُ كَلَّوبَ كَوْزَلِ أَعْمَالِ ابْنِ سُلَيْمَانَ لَكَ أَنْ تَرَى تَعْدِي بِمَنْزِلِ (وَقِيلَ كُلُّ مَنَافِقٍ وَالْمُرْغَابُ بَيْتُهُ أَوْ دَرَارٍ (وَمَنْ
 دَاوُدُ) وَحَضْرَتِ دَاوُدَ بَوَصُوهُ عَوْدَنَ بَيْلِدِيكُمْ (أَتَمَّا فَتَنَاهُ) بَوَدْنِ غَيْرِي بِرُشْقٍ بُوَقْدَرَكَمْ كَمْ كَدُ
 كَاهِلَهُ مَبْتَلَا فَيَلْدَقِ (فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ) بِسِ رُوْرَدَكَ نَدَنَ مَغْفَرَتِ طَلِبَا بَيْتِي (وَحَزَنَ لِكَمَا
 وَآثَابِ) وَبَعْدَ اِيْتَدُ وَكَعَالِدُ وَشَوْبِ خَلَايَه رَجُوعِ اِيْتَدِي سِلْمَكْ كَرْكِيمِ بُوَقْفَتَمُ دَنَ نَهَائِ
 مَهْمُوْرُ اَوْلَانِ شَنِ بُوْرَدَكَمْ حَضْرَتِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ اَوْزَرَ كَمْ لِمَالِكِ اَوْلَدِي بَعْنِي شَيْئًا اَزْ رُوَا بَيْتِي
 بِاَوْجُوْرَدَكَمْ كَنْدُ وَسَنْدُ اَنْتَ اَضْعَافِي وَارَ اَيْدِي وَامَّا اَوَّلُ رُوَا يَتِ كَمْ بِرِخَا تُوْنَا اَوْزَرَ نَظَرِي وَشَوْقِ
 اَكَا عَاشِقًا وَلَكِنْ بِسِ سِي اِيْدُ وَبِ نَاكَ اَنِي اَوْلَنُوْبِ حَضْرَتِ سُلَيْمَانَ نَدَنَ كَلْدِي صَحْقِي ثَبُوْتِ بُوَلُوْبِ
 شَا بَدِ بِرِيْسَنَكْ شَا نَلْسِيْنِ اِيْسِيُوْبِ اَوْلَتِكْ يَلْخُوْدِ بِرِيْسِنَدَنَ اِيْسِيُوْبِيَكَمْ قَارِيْسِنَدَنَ وَارَ كُجُوْ
 كَنْدُ وَسِي اَوْلَنَه وَبُوْدَنَ بِرِيْسَ بُوَقْدَرَزِيْرَا اَوْكُوْنَا اِيْسِي اِرْا رَنْدَكَمْ مَعْدَا اَيْدِي كَنْدُ كَمْ سِرُوْرَكَ اِيْسَاتِ
 مَدِيْنَه بِه قَدُوْمَا اِيْتَدُ كَدَا نَصَارَدَنَ حَوْقِ كَيْسَه قَارِيْسِنَدَنَ وَارَ كُجُوْبِ مَهَا جَرِيْنَه اَنْتَرَا اَوْلَدُ
 قَعْفَرْنَا لَهُ ذَلِكْ) بِسِ حَضْرَتِ دَاوُدَ مَغْفَرَتَا اِيْتَدُ اَوْلَ شَيْئِي كَمْ بَزْدَنَ مَغْفَرَتَا اِيْسِيُوْبِيَكَمْ
 وَارَ كَمْ كَدُ عِنْدَ نَا لَزَلِيْنِي) دَخِي تَحْقِيْقَا كَيْمِ مَغْفَرَتَا نَصْرَه اَكَا فَهْرَه قَرْبِ وَارَ (وَحَسَنَ مَا يَبِ) وَبَشْتَدُ
 كَوْزَلِ مَرْجِعِ دَخِي (يَا دَاوُدُ اِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيْفَةً فِي الْاَرْضِ) سِي دَاوُدَ بِلَا شَبَه سَنِي بِرَدِ مَخْلِفَه
 اِيْتَدُ كَمْ بِعَقِي رُوِي زَمِيْنَكْ سَكَارِيْبَه خَلَا فَي اِرْزَلِي فَيَلْدَقِ (فَاَحْكَمْ بَيْنَ النَّاسِ يٰ اَحْيٰى) بِسِ
 خَلْقًا رَاسِنَدَه طُوْعًا بِعَلَه حُكُوْمَاتِ (وَلَا تُبْجِعِ الْاَهْوٰى) وَتُوْزُوِي نَفْسَه بِرُوْلَا اِيْمَه فَيُفْرَكْ
 عَنْ سَبِيلِ اَنْتُو) كَمْ سَخِيْ خَلَا نَكْ بُوْلَنَه كَيْتَمَكْدَنَ اَزْ غُوْنِ فَيَلَارَا (اِنَّ الَّذِيْنَ يَضِلُّوْنَ عَنْ سَبِيلِ اَللّٰهِ
 تَحْقِيْقًا كَيْمِ خَلَا نَكْ بُوْلَنَدَنَ اَزْ غُوْنِ اَوْلَانِ كَرْوَه (لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ) كَنْدُ وَلَوْ بِرَاوَلُوْ اَشْكِيْجَه
 وَارَ (يٰ مَعْشَرُ اَيُّهَا النَّاسُ) رُوْزِ حَشَا اَوْتَدُ قَلْبَدَنَ اَوْزَرِي (وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ
 وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا) وَكُوِي وَرِي وَارَ رَنْدَه اَوْلَانِ اَشْيَا بِبَاطِلِ اِيْجُوْنِ بِرَاقْدَقِ (ذَلِكْ) بِاطِلِ
 اِيْجُوْنِ خَلْقِ اَوْلَنَسِي (مَنْ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا) بِدِيْنِ اَوْلَانِ لَكَ كَا اِيْنَدَرَا (قَوْلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ النَّارِ
 بِسِ وَاِيْ اَوْلَسُوْ كَفَرَا اِيْدُ نَلَرَه دُوْرْ خَلَا اَشْتَدَنَ (اَمْ يَحْجَلُ الَّذِيْنَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 كَالْمُفْسِدِيْنَ فِي الْاَرْضِ) بِلَكِيْمِ اِيْمَانِ كُفُوْرُ وَبِ كَوْزَلِ عَمَلَا اِيْسِيَا نَلَرِي رُوْزِ مِيْنَه فَشَا اِيْدَنَلَرِ
 كِي فَيَلَارِ مِيُوْزِ بُوَا اِيْسِ مَرْكَزِ اَوْلَانِ (اَمْ يَحْجَلُ الْمُتَّقِيْنَ كَالْفٰجِيّٰ) يَا خُوْدِ بِرِيْزِ كَارِ اَوْلَانِ لَرِي
 نَا بَكَارِ كِي فَيَلَارِ مِيُوْزِ بُوْدَخِي اَصْلَا اَوْلَانِ (يٰ اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰتَيْنَاكَ الْكِتٰبَ) بِوَبَرِ كَا اِيْدَرَكَمْ كَنْدُ وَ

سَكَ اِيْنَدَرَكْ (مُبَارَكْ) حَوْقِ نَفْعَلُوْدُ (لِيَدْ بَرُوْا اِيَّايْ) نَاكَ خَلْقِ اَنْتَ اِيْنَدُ نَفْكَرَا اِيْدُ وَبِ
 مَعْنَا اِيْنِ فَمِ اِيْدُ لَرِ (وَلِيْسْتَدُ كَرَاوَلُوْا اَلْاَلْيَابِ) وَنَاكَ اِرْبَابِ عَقُوْلَا فِيْهِ اَنْكَلَه بِنَدِ بِرَاوَلَه لَرِ
 وَرَقْبَنَا اِلْدَاوُدَ سُلَيْمَانَ) دَخِي حَضْرَتِ دَاوُدَ حَضْرَتِ سُلَيْمَانِيْ بِاَغْشَلْدَقِ (فِيْمَا الْعَبْدُ) غَايِشَلَه
 كَوْزَلِ فُوْلَدِ سُلَيْمَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ (اِنَّهُ اَوَّابٌ) وَشَبَهَه كِيْمَا اَوْلَانِ اَنْتَ اَكَا فَوَا حُوَالَه خَلَا بِه رَجُوعِ
 اِيْلِيْ بِحِيْثُ كُفُوْرِ يَلَرِكَمْ حَضْرَتِ سُلَيْمَانَ دَمَشْقِ وَنَهْيِيْنَه غَزَا اِيْدُ وَبِ اَنْتَرُوْنِ بِيْكَ كِيْدَنَ اَنْ
 اَلْدِيْ وَبِرُوْ اِيْتَدُ بِدَكَ اَلَرِيْ غَزَا اِيْتَدُ وَارَ اَوْلَانِ اَنْتَرَكَنْدُ وَبِه مِيْرَاثَلَه دَكْدِي وَهَرَفَدِ رَاوَزَرَه اَوِيْلَه
 نَمَازِنَدُ نَفْكَرَا اَلَرِيْ اَوْزَرِيْنَه عَرْضِ اِيْتَدُ يَلَرَا نَلَرَه كَوْشِ بِاَنْجَه دَكْ مَشْغُوْلَا اَوْلُوْبِ مَعِيْنِ اَوْلَانِ
 وَرَدُ كَنْدُ وَسَنْدَنَ فُوْتَا وَلَكِنْ بُوْ سَبِيْلَه اَوْلَانِ لَرِيْ عَلِي الْعَوْمُ قَرْبَانِ اِيْتَدِي شَهَه كَمْ حَقِ نَعَالِي
 حَبِيْبَه اَنْدَنَ خَبَرِ وَرُوْبِ بِوَرَدَكَمْ (اِنْ غَرَضُ عَلِيَّةٍ بِالْعَشِيْقِ) يَادَا اِيْتِ اَوْلَ وَفِيْ كَيْمِ حَضْرَتِ سُلَيْمَانَ
 اَوْزَرَ اَوِيْلَه دَنَصْرَه عَرْضِ اَوْلَنَدِي (الصَّافِيَاتُ) وَجِ اِيَا قِ اَوْزَرَ وَدَرْدِيْ اِيَا غَلْ طَرَاغِيْ
 اَوْزَرَ طُوْرِنِ اَنْتَرَا بِوَصْفَتِ اَلَرِيْ بِرُوْمِدُ وَجِ مَهْمُوْدُ رَاوَلَا نَلَرَكْ بِرِصْفَقِ دَخِي بُوَكَمْ بِوَرَدِيْ
 اِيْجِيَا (سُؤْلَه سَكْرَنَ اَلَلَرِ) فَقَالَ اِيْجِيَا حَبِيْبَتُ حَبِيْبَتِ اَلْحَوِيْرَةِ عَنْ ذِكْرِ بِيْ) بِسِ دِيْدُ وَشَبَهَه كِيْمِ بِرُوْمِدُ
 مَالِكِ حَبِيْبَقِ بِرُوْرَدِ كَارِمَكْ اَكْسُوْرِيْنَه قِيْلُوْ بِاَنْتَ اَوْزَرَا نِيْ اِيْشَارَا اِيْلَه (حَقُّ تُوْرَتِ بِاِيْجِيَابِ)
 اَوْلُوْقَه دَكْ كَمْ كَوْشِ كِيْجَه نَكْ بِرَدَه سَبِيْلَه اَوْرُوْنَدِي (رُوْزُ وَهَآ اَعْلٰى) اَوْلَانِ لَرِيْ اَوْزَرِيْجَه دَوْنَدَرَكْ
 فَطُوْقِ مَشْكَا بِالسُّوْقِ وَالْاَعْنََاقِ) بِسِ بِاَشْدِيْ اَوْلَانِ لَرَكْ بِالْدَلَرِيْنَه وَبِيُوْنَلَرِيْنَه قِيْلِيْ سَبِيْلَكْ
 سِيْلَرِ بِعِنِيْ كِيْمِيْنِ سَكُوْلَدِي وَكِيْمِيْنِ بُوْغَا اِلْدُ اَوْلَانِ عَصْرَه اَلَرِيْ بِرَاوَلُوْرَدُ كُفُوْرِ يَلَرِكِيْمِ
 حَضْرَتِ سُلَيْمَانَ بِرَاوْغُوْلِ كَلْدِي دِيُوْرِ بِخَبَرِ اَرَاوَلِيْجِيْ قُوْرَقْدِ يَلَرِكِيْمِ شَا بَدِ كَرْكِيْ كَنْدُ وَلَرِيْنِ
 حَوْزَه قَصْرَفَنَه اَلَه بِسِ بُوْنَكْ اَوْزَرَ اِيْجَاعِ اِيْتَدِ يَلَرِكِيْمِ اَنِيْ اَوْلَدَنَ لَرِ حَضْرَتِ سُلَيْمَانَ بُوْتَدِ بِرُوْرَدَنَ كَا ه
 اَوْلِيْجِيْ اَنِيْ بُوْلَنَه وَرِيْ نَاكَ تَرْبِيَه سَنِي اِيْدُ وَدِيُوْلَرِيْنِ شَرِيْدَنَ مَحْفُوْظِ اَوْلَه قَضَا بِرَدَا اِيْلَه اَوْلِ
 اَوْغَلَانِ وَفَاتِ اِيْدُ وَحَضْرَتِ سُلَيْمَانَ تَحْقِيْقِ اَوْزَرَ صَالَنْدِيْ شَهَه كَمْ حَقِ نَعَالِي بِوَرَدُ (وَلَقَدْ
 فَتَنَّا سُلَيْمَانَ) دَخِي تَحْقِيْقَا كَيْمِ حَضْرَتِ سُلَيْمَانِيْ فَتَنَه بِه صَالْدَقِ (وَالْقِيْسَا عَلٰى كُرْسِيِّه جَسَدًا
 وَتَحْقِيْقِ اَوْزَرَ بِرِجَانِشَرِ كُوْرَدَه صَالْدَقِ (فَرَّ اَنَابُ) مَكْرَمُ خَلَا بِه رَجُوعِ اِيْتَدِي زِيْرَا بَيْلِدِيْ كِيْمِ اَوْغَلِيْ
 خَصُوْصَه تَكْرِيْ نَعَالِيْ اَوْزَرَ تُوْكَلِ اِيْتَدُ وَكَدُ مَخْطَا اِيْتَدُ (قَالَ رَبِّ اَغْنِيْ عَنِّيْ) دِيْدُ يَا اَلَه
 بِنَدَنَ صَدُوْرَا اِيْدَنَ خَطَا بِرِجَانِشَرِ سَرَا يَتِ (وَهَبْ لِيْ مَالًا لَا يُغْنِيْ عَنِّيْ مِنْ شَيْءٍ) وَكَنْدُ وَرُوْمِدُ
 بِكَارِ بِرَادِ شَاهَلَقِ بِاَغْشَلَه كَمْ بِنَدَنَ حَرْكِيْ بِرِيْ كَيْتَه مِيْسِرَا وَلِيْه (اِنَّكَ اَنْتَ اَوْهَابُ) وَشَبَهَه كَمْ

سن کند وک ایستد کک کسسه مرا ایستد کک کسسه احسن ایدرسن (فَقَضَ نَالَهُ اَبْرَحَ) پس روز کاری فرماتند
 رام قیلدق (تَجَرَّبَ بِأَمْرِ رَحْمَةٍ) فرمایند بهر زمر و خوش اولدی فی حالده (حَيْثُ مَاتَ) حق مکان که ایست
 واکشیا طین) و کند ویه دیو لری رام قیلدق (كُلُّ بَنَاءٍ وَ عَوَاصِ) غایتله هراساد یا بوی و دیاردن
 جواهری استخرج اتمک ایچون هر بخشای یا بچی دیوی (وَاخِرَ مِنْ مُقَرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ) دخی فلردن اوز که
 بر کرده زنجیر لوده بری برینه مقارنا اولد فلری حالده مستقر قیلدق تا که خلقدن شرلی کونا اوله (هَذَا
 عَظَاؤُنَا) بوشیق که بز سکا انی احسن ایدک بزم و بر مکر در (فَأَمَّا مَنْ أَوَّكَاكَ) پس ایستد کک کسسه
 عطا ایت با ایستد کک کسسه دن عطا کی الیقوی (بَغِيرِ حِسَابٍ) و بر مسی و منع ایتسی اوزر و عطا
 اولد یفک حالده ز بر آنک نصرتی سکا تفویض اولمشدر (وَأَنْ لَّهُ عِندَ نَا لِرَافِ) دخی علی تحقیق
 دیناده بود کلو ملکی و از ایکن لغزنده بزم قمر زده اکا اولو قرب وار (وَحَسَنَ مَائٍ) و اکا بر کوز لوده
 بردخی وار و او بشت جا و دانند (وَأَذْكُرْ عَبْدًا نَابُوبَ) دخی قولن حضرت ابوبک لحوالده کرات
 اذنادی ربه) فن پرورد کارین جبرئیل دیک (أَنِّي مَشَيْتُ السَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ) تحقیقا که
 بن تعب و المایله بکا املیس دگد و او بویله اولمشد یکیم ایشیق حضرت ابوبه رضی حالته سر ز نش
 ایدک سویدر یکیم سن ایدک که بوکونا بلال له مبتلا اولوب نعلین سندن مسلوب اولد و بر تولد
 شیطانک تعب و المایله اکا دکسی و کونا اولدیکه نوابغه اود کلو و سوسه ایدر یکیم حضرت ابوبه
 ایدتو ارلندن اخراج ایدیلر بعد حق سبحانه و تعالی آنک دعاسن قبول اید و جبرائیل کند ویه کوند و
 سویدک (أَزْكُفْ بِرَحْمَتِكَ) بری با عکله اور بچ حضرت ابوب بری و رو اندن بر کوز صوفینا یوب
 کند ویه دینلدی (هَذَا مُعْتَسِلٌ بَارِدٌ وَ شَرَابٌ) یوب بر صا و قبحک صودر و یوب بر اچلیک یعنی
 بر صودر که انکه غسل اید و اچر سن پس ظاهر و باطنک صا غلور (وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ) و کند ویه
 اولادینغی با غشلدق (وَمِنْهُمْ مَعَهُمْ) و اولاد لریله کند و لری دخی کند ویه هبه ایدک (رَحْمَةً
 مِّنَّا) اوز دینه بزدن رحمت اولدینغی (وَذِكْرِي لَأَوْلَى الْأَلْبَابِ) وار باب عقول اولانلره پند اولو
 ایچون منقولدر یکیم حضرت ابوبک رضی و قنده حضرت یوسفک نسلدن اولان زوجه سی
 رجه خاتون بر منم ایچون بر بره کیندی بحسب الافضا آنکه اکتل حضرت ابوب علیه السلام
 آتد ایچدی یکیم اکا یوز دکنک اور منج نباشیر جمع صحت افق رحمتدن یوز کوستر و حضرت ابوب
 کال صحت بولدی ایستد یکیم اید و کیم منک مقتضای اجرا اید حق جل و علا لطف و کرمیله اکا
 میند کیفیت خلاصی اید که یوزد (وَحَدِيدًا ضَعِيفًا) واکه ال برا و تاق دسه سکه عدد یوز اوله

فَأَضْرِبْ بِي وَلَا تَحْتَفِ) پس انکه زوجه کی اور وینکد حانت اوله بوحکم ائم حنفیه نام اصغ
 اقوالی اوزره با قید رنسخ اولندی لیکن انکه اوریلن کسسه لجمق شرطیله (أَنَا وَحْدَنَا صَابِرًا
 خَفِيفًا) که بر حضرت ابوبی کند ویه دکن مصیبتدن صبر ایدچی بولدق (يَوْمَ الْعَبْدِ) غایتله کوزل بنده
 حضرت ابوب (أَنَّهُ أَوَّابٌ) بی شبهه یکیم اوجع وجود یله خدایه متوجه در (وَأَذْكُرْ عَبْدًا نَابُوبَ) دخی بزم
 قولنیز ایله (إِبْرَاهِيمَ) خلیل الرحمن (وَالْيَحْيَى) و آنک او غلنی (وَيَعْقُوبَ) و آنک نبیره سن
 اُولی لایندی (وَالْإِسْرَافِ) اللرو کوز لرایه سی یعنی اعمال جلیله و علوم شریفه ربابی چون اکثر اعمال
 اللره مبارک شریله اولور انلردن اید یله تعبیر اولندی و از بس که انصار معارفک اعظم مقدم ایدند
 انلردن انصار له تعبیر اولند (أَنَا أَخْلَصْنَا نَهْرًا لِّصَوْنٍ) تحقیقا که بر انلری پاک قیلدق شائبه
 معاینیدن پاک قلمشن بر خصلتله (ذِكْرِي لَذَارٍ) و اول خصلت صوکی ساری یاد ایتلر ایدر
 و ایتیم غینک نالین المصطفین الاختیار) و بی شبهه یکیم انلر بزم قمر زده بر کنیده اولان ابولردندر
 و اذ کرا سنجیل و السبع و الذکیر) و بواغزه لری دخی مذکور قیل (وَكُلٌّ مِّنَ الْخَبِيرِ) و بومذکور
 اولانلرک قولری ابوبکسه لردندر (هَذَا ذِكْرٌ) بویغی پیغمبر لرن شانده مذکور اولانلر
 انلره بر شرفدر بولخباری کرایند کد نصکر انلره و امثال لرینه اماره اولانلر نعلری بی ایلد یوزد
 و ایت لایقین حسن مای) دخی تحقیقا که بر هیز کارلر کوچک دونجک بر وار جئات عکدن) اقامت
 باغله (مُفَقَّةً لَّهُمَّ الْأَنْبَاءُ) او حالده که انلرک قولری کند و لره لعلش (مُتَكِينِينَ فَمِنَّا) نلک ایچنده
 با صد غمشلر (بَلْعُونَهَا فِي فَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَ شَرَابٍ) اول با غلره حوق میوه و شراب پیغمبر
 ایستلر (وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ) دخی فلرند قوجه لرندن اوز که بر نظر ایمان حوریلر وار
 آنرا ب) کند و لره هر سن بغیر هشتک قاریلری قوجه لریله بریاشده در لرویش داش و ملرند
 حکمت بودر که اقران ارا سنک محبت محکتر اولور (هَذَا مَا تَوْعَدُونَ لِيَوْمٍ أَيْمَنَ) ملائکه کند و
 دیر لرونیم روز حسابدن صکره وعدا اولند یفکرتسنه در پس اهل هشت سرور و انبیا طریقه
 دیرلر (إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا) بی شبهه یکیم یوفعلر روزیزدر که حضرت رزاق بره انی احسن ایددی (مَالَهُ مِنْ شَيْءٍ
 اکا اصلا بر اکسلک و انقطاع یوقدر (هَذَا) ایش بودر (وَأَنَّ لِلظَّالِمِينَ كَثْرًا مَّائٍ) دخی بلا شبهه یکیم
 حد و تجاوز اید نلره بر میان دونجک بر وار جهنم) دوزخ بر عذاب (يَصْأَوْنَهَا) کاکیر مش اولدندر
 قَبَسُ الْمَنَافِ) پس غایتله بدار مکا هدر دوزخ (هَذَا) شکجه بودر (فَلَيْتَ وَقُوَّةً) پس لای داتسونلر
 جیم و عساق) اول عذاب بر ایتی صودر و اهل جهنمک جرحلرندن اقرن صودر (وَأَخْرَجْنَا مِنْ شَجَرَةٍ

و بر عذاب دخی که در اولان عذاب است (ازواج) کونا که حق عذاب در اولان بود و اما الم
 و بر مکه بری برینه شاید در عذاب که جهنم را چرخه کبر و بخواهید ازین برک و کند و لوله جهنم
 کبر و از این برکت و واقع اولان که حق تعالی بگوید (هَذَا قَوْجٌ مُّغْتَمِكُمْ ذَوَاتُ سَابِرِ مَرِيَه
 سوبلر بولر برک و مکرر که سز که جهنم کبر مشلر) (لَا رَجَاءَ لَكُمْ) انله مرجا الفل و لسون (الْبَقِيَّةُ
 صَالُوا النَّارِ) بد شبهه کم انله و زخه کبر بیلر در حق نوابج بوسوزی حقارند سوبلر مکرر شد
 قَالُوا بَلْ لَمْ نَكُنْ لَكُمْ رَجَاءَ كَمْ) دیدیلر بیکه سزای و ساسه مرجا اولسون (انْتُمْ قَدْ مَتُّوْهُ لَنَا) سز بولر بولر
 موجبات عذاب یار و قیلر بیکه بزد و زخه کبر لک (فَبَيْسَ الْقَرَارِ) پس بمان قرار کا مکرر و زخ
 قَالُوا بَلْ نَبْه تَوَابِعِ دِيدِلِر (رَبَّنَا مَنْ قَدْ لَنَا هَذَا) ای پروردگار بزرگوار که جهنم کبر مسنه موجب
 اولان شیئی بزرگوار و قیلدی (فَرَزَعْنَا بِأَضْعَافٍ أَلْفَ أَلْفٍ) کا ایکی قات عذاب قبل ده زخه (وَقَالُوا
 مَا لَنَا لَا نَرَى رَجَاءَ) دخی کفر نکر و ساسه دیدیلر بزرگوار اولدی کبر و مکرر بزرگوار بیکه (كَتَابُكُمْ
 مِنْ الْأَشْرَارِ) بزرگوار کونیلر در صایردق (اتَّخَذْنَاكُمْ تُحَرِّقًا) یا بزرگوار میسخر که الدق (أَمْ زُجُجْتُمْ
 عَنْهُمْ الْأَنْبِيَاءُ) یا خود کوز لولان در مائل و لوب کند و لربن کور مکرر یعنی بواکی ایشک فقی سن
 انله ایشک لک اهل جهنم بوسوزلری ابراد ایشک و نفسلربن تندیم ایمان ایچون (لَا ذَلِكَ
 لِحُكْمٍ) تحقیقا اهل جهنم احوالندن نقل ایشک و مکرر سوز لور دستدر ایچند اصلا شبهه بوقدر
 نَحْنُ أَصْحَابُ النَّارِ) دوزخیلربن جنک و جدالری و در (قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ) سوبله بن ایچون و ویرج
 وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ) و شرکی قبول ایمان هر بنه یغلبه ایدن ایزد و الجلالدن
 اوز که بر دست معبوا صلا بوقدر (رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا) کوکلر ویرک و از لورده
 اولان اشیانک پروردگاری (الْعَزِيزُ) برکسته نک عقوبتی استیجک مغلوب اولیان
 الْفَقَارُ) ایستد و کی کشته جوق مغرب ایدن (قُلْ هُوَ سُبْحَانُكُمْ) سوبله یا محمد سز خبر
 و بر دکر بنه بر اولو خبر در (أَشْمَتُهُ مُعْرَضُونَ) سز کال عفتدن اندوز و بولر مشلر سز (مَا كَانَ
 لِي مِنْ عِلْمٍ بِاللَّذَّةِ الْأَعْلَى) کجا بچ برداش بوقایت بوجه را کور و مکرر یعنی ملائکه نک احوالندن ایچون
 فَمِنْ حَضَرْتِ أَدَمَ شَانْدَهُ كَوَالِدُ لَرْدُ (إِنْ يُوْحَى إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا بَشَرٌ) بکا و حی اولما زالاکه
 بن فطر بر قور و ویرجی احکامی اشکارا ایدجی (إِنْ قَالَ رَبِّكَ لِلَّذِي كَفَى) یاد کور اولو فکیم
 پروردگار فرشته لره دیک (إِنِّي خَالِقُ الْبَشَرِ مِنْ طِينٍ) علی تحقیق بن چاموردن بر انسان ایجاد ایدجی
 فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي) پس فچن آنک خلقنی تمام و درم و ایچند روحدن او فور و حق

سبحا و تعالی انسانک روحی مکرر و مشرف قیلق ایچون کند و به مضاف قیلند پس حاصل کالاکه
 فَمِنْ أَمْرِ دَوْرٍ وَ رُوحِي ایچند قیلارم زند اولور (فَتَعَوَّلَهُ سُلَاحِبِينَ) پس سزای ملائکه تعظیم کفر
 طریقه کالاکه سجد ایشک کزده بوز لربن اوزر و دوشک (فَسَجَدَ لِلَّذِي كَفَى كُفْرَهُمْ أَجْفُونَ) حضرت آدم زند
 اولور قد نصکره قور فرشته لره ایستاد سجد ایشک لره (إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ) انجولر
 کورن کشک ایدوب کفارک زمره سندن اولور (قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ يَدَيَّ) حق جل
 و علا دیکای ابلیس فقی بنه سکا مانع اولور (بَلْ كُنَّ كُتُورًا مَكِيدِينَ) سولر شیشه که بن ایکی
 المله یعنی واسطه سز کند و رانی ایجاد اید (أَنْتَ كَبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ) استحقاق سز بیکه
 طالب اولدی یا خود ارباب علوز مره سندن اولوب تفوقه مستحق اولور (قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ ابْنُ
 شَقْوَى يَدَيَّ) بن اندن بکر کبریه بن کالاکه سجد کور و ویرج خبر بیکه دلیل بیکه (خَلَقْنِي مِنْ نَارٍ) بن
 آتشدن خلق ایدک و او بر نورانی لطیف جسمدر (وَخَلَقْنَاهُ مِنْ طِينٍ) وانی چاموردن بر اندک
 ولور کشف جسمدر بود لیلک حق خطا ایشک خبرتی ماده دن حاصل اولدی بن کمان ایددی
 و بیلدیم اصل خیریت فاعل دن حاصل اولان نشر بیدر که آنک خلقنی و روحی کند و به مضاف اولور
 قَالَ فَأَخْرَجْنَاهُ (حَقِيقٌ) حق جل و علا ابلیسه دیدی پس صورت ملکیه دن جوق (فَأَنَّا كَرِهْتُمْ) کیم
 عَلَى الْحَقِيقِ سَنَ رَحْمَتِنَ دَوْرَ قَلَمِ سَنَ (وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعِزَّتِي) و رحندن دور ایشک اوزر بیکه در
 إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ) روز جزایه لک (قَالَ رَبِّ فَأَظْهِرْ لِي بَيِّنَاتٍ) دیدی بیا ایچون پروردگار پس بکا مکرر
 و بیجانی المله اولکونه لک که حضرت آدمک اولادی قیور دن مبعوث اولور (قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ) ایچون
 إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ) حق سبحانه و تعالی دیک پس علی تحقیق سن مهلت و بر مشلر دن سن
 بیا مش و مکرر کونه لک (قَالَ فَبِعِزَّتِكَ) ابلیس دیک پس قهر و تسلط که قسم ای قادر و الجلال
 کیم (لَأَعْرِضَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ) البته آدم و غولربن قوازد و درم (إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ) مکرر لره
 الْوَاتِ شَرِكٍ وَمَعْلُومِينَ بِأَلْ قِيلَانِ قولر کیم انلری از در مغه قدر تر اولماز (قَالَ فَأَتَقَى
 وَأَتَقَى أَقُولُ) ایزد و الجلال دیک پس قسم درست و ثابت و درست و ثابت اولان سنن سوبلر
 لَا مَلَأَنَّا جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِنْ تَبِعِكَ مِنْهُمْ) البته دوزخی اولور درم سنک جنسنک و آدم و غولربن سکا بخت
 ایدن لورن (بِجَمْعِينَ) قور کورن (قَالَ مَا أَشْكُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ آخِرٍ) سوبله یا محمد بلیغ و حی اوزر و ویرج لربن
 سز دن طلب اچم (وَمَا أَنَا مِنَ الْكَافِرِينَ) و بن ارباب نصعدن دکم یعنی بر صعدن یا نلر لره اولدی بیکه
 اظهار ایدن کور و مکرر دکم (إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ) غرل عظیم الشان بر بنه دکر و لاله انس و جنه بر بند

[illegible]

پس قول می مرده اند (الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ) شول قول که سوزه قولاق
طوب سوزک ایوسنه تابع اولور (وَأُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَيْتُمْ إِنَّهُمْ عَلَىٰ آلِهِم بِكَرَمٍ تَكْرِي
تعالی کند ولین دهنه هدایت ایتدی (وَأُولَئِكَ هُمُ الْوَالُونَ الْأَكْبَابُ) واولکروه کند ولر د رباب
عقول نه اوز که لری (أَفَمَنْ يَحِقُّ عَلَيْهِ كِبَرُ الْعَدَابِ) ایاسن خلقا امورینه مالک اولوب انلردن
هر کی که لامان جنم کله سی اوزرینه لازم کدی آن خلاص ایدرسن (أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ
پس سنی و زنده اولاق قوردرسن چون حضرت صلی الله علیه وسلم بعض کنه لره ایمانه کله کله
حرصی و ازلیک و علم ازلیک کفر اوزره انلرک موتنه حکم اولمشدی حق جل و علا حبیب اگر منی
اول نکه و ن کاه ایتک ایچون استغفام انکار یله کند و بی مخاطب قیلک (لَئِنْ الَّذِينَ اتَّقَوْنَ رَبَّهُمْ) لیکن
برورد کارلندن خوف ایدن کنسه لره (لَهُمْ عَرْشٌ) بهشتند کند ولر بلند بیر وار (مِنْ قَوْعًا عَرْفُ
اول بلند برلرک اوستنک بلند برلر وار (مُتَبَيِّنَاتٍ) یا پلش بعضی بر اوزره یا پلان بنا لره یا پلشد
بجری من حیها الأبنار) اول غره لره التند دیر مقلر اقر (وَعَدَ اللَّهُ) تکریم تعالی انلری بر درست
وعدایتک (لَا يُخْلِقُ اللَّهُ الْإِنْسَانَ) تکریم تعالی وعده به خلافت منزه از خلقا ایتک نقصد و نقص خدا اوزره
محالدر (أَمْ قَرَأَ اللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً) کورز میسن که حق جل و علا کوکدن صوایندری
فَسَلَكَهُ سُبُحًا فِي الْأَرْضِ) پس اول صوبی زمینک چشمه لره و کهریز لره و دوزق قیلک (فَمَخْرُجٌ مِنْهَا
مِصْرًا مِثْلًا بِرَأْسِهَا) و تکریم کونا کوند یاشل و قهریزی و صفا و اوز که لره
فَمَخْرُجٌ مِنْهَا) مکره اول کین بر خوش قوردر (فَأَنزَلْنَا مِنْهُ نِجْمًا مِّنْ قَوْعًا عَرْفُ) ثم يخرج منه حطامًا
اند نصکره حق جل و علا آن ریزه ریزه قیلار (إِنْ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ) تحقیقا که
ایکینک بولحوالند د رباب عقول ایچون بر عبرت و بند وار (أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِإِبْرَاهِيمَ إِذْ يَبْشُرُ
عَلَىٰ نَوْثٍ مِنْ رَبِّهِ) یا تو خلق برابر در که شول کیسه لکیم حق جل و علی آنک سینه سن اسلام
ایچون کشته قیلوب کند و سی پروردگار لطفتک نور معرفت و هدایت اوزره در شول کیسه
کبیدر که سینت طارا اولوب حق قبول ایتز (قَوْلَ الْإِنْسَانِ لَقَدْ أَتَيْنَا بِهِ نَصْرًا مِنْ رَبِّهِ) پس عذابک ایتک
خدا نک یاد ایتسول جلندن کو کله برلر اولانلر دوزخ اذکر الهک شانی بودر که کو کله استاعندن
نرم اوله قسوت بغلیه (وَأُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ) و لکروه که کو کله برلر د رباشکار از غو
در لره کور دیر که صفا کرام اقضاء بشریت حسیله طاعانکدن ملل اید و پسر و کاشانه دید یلر
لوحده شنائینی نه اولک بزمله سوبلشیدک ناکه شکر بر یکدن او اوجزه طوطی لره هر منته اوله (بیت

سرمایه حیات ابد اهل ذوق را در یک حکایت زلب شکر نشانست

حق جل و علا بوائی منزل ایدوب یوردی (الله تبارک و تعالی احسن الحدیث) از دزد و الجلال سوزك الد
ایوسن ایندرد (کتابا منشیایا) می برینه بجز بر کتاب (مثنوی) کتاب بر مضد رنجی یعنی احسن الحدیث
اولان کتاب بر کتابد که احکام و قصص اینچند قات قات ذکر اولمشدند نفسیتر مینه جلود الذین
يَحْشَوْنَ رَبَّهُمْ) آنک وعید قور قوسندن دتر شول کیمسه لک دیز لیکه پرورد کارلندن خوف ایدر
فَرَّطِينَ جُلُودَهُمْ وَقُلُوبَهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ) صبر و خدای رحله و مغفرتله ذکر ایمکله بوشن و کولاری ساکن
اولوب نرم اولور (ذکر مَدَنِي) ول کتاب خدا نك بول کوستر مسیدر (بمندی بیمن تیشاء آنکله
ایستد و کسسته بول کوستر (وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ) و هر کجی که تکری تعالی از غون قیلار (فَأَلَّهُ
مِنْ هَاهُنَا) اکا اصلا بول کوستر بجا و لار (أَفَنُتَقِي بَعْضَهُمْ شَوْءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ) یا جله خلق
برابر میدر که شول کیمسه کم روز قیامتد اشکجه نك بمانی چهره سیله صافور شول کیمسه
اوله که هشت برینه منهدر (وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ) دخی ستمکار لره دینلدی
قراندیغکر شیشک سزاسن دادک (كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) کفار مکة دن اسبق اولانلر بیغبر لرین
تکذیبایندیلر (فَأَنذَرْتَهُمُ الْعَذَابَ) پس کند ولره مقدر اولان عذاب کلدی (مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ
بِإِلَهِ كَارِي بَرْدَن) (فَأَذَاهُمْ اللَّهُ أَخْرَجَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا) پس خدا عز وجل انلره یقین اولان صاغلفه
خوارق و ذلت چاشنسن داندردی (وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ) و بی شبهه که صونکی سزایک اشکجه
بیوکر کدر (لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ) اگر بیلور اولسید بلالبتد عبرت اولورد (وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا
الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ) دخی تحقیقا کم بزبور قرائند خلق ایچون نیایندک هر مثلدن که امور دینیته
ناظر اولان لاه زما ولور (كَلِمَاتٌ يَتَذَكَّرُونَ) ناکه خلق نصیحت پذیر اوله لر (قُرْآنًا عَرَبِيًّا) مع
اولشوقت عربیه به منستوا و لمش قرائنه (عَرَبِيٍّ عَاجِلٍ) اگر یک ایسی کل (كَلِمَاتٌ يَتَذَكَّرُونَ) ناکه
آنکله مخاطب اولانلر نك معالرنك نامل ایدوب خوف ایدلر (صَرَّفْنَا اللَّهُ مَثَلًا) حق جل و علا مشرک
و موحد ایچون بر مثل بیان ایدوب اولورد (رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ) برکشی که ما کیشند
بلخوار و ناقل و اکیم هر بری کند و به بر دلو خدمت فرمان ایدر لکیم نه جمله سن ارضا اید بیلور
ونه بر لری کندوسند نراضید (وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ) و برکشی و رتا قلردن قور تلش مالکیتی برکشی
خالص و لمش خدمتی که موحقه ادا ایدوب اغاسی کند و سندن خشنود و لمشدن (هَلْ تَسْتَوِيَانِ
مَثَلًا) و صف جهنندن بر اولور لری یعنی هرگز برابر اولما زلر اولکی مثل مشرک در که کوکلی بیبه

معبود لرین عبادتد بریشان قیلشد و لکنی مثل مؤمنه در که کوکلی یا لکن ایدزد و الجلال عبادتد
مرهون قیلوبامبدی اکا بملشد (أَحْسَنُ الْحَدِيثِ) جمله و ککلیضایه مخصوصیدر که ربوبیتله اکا او رتاق
یوقدر (بَلْ أَكْثَرُكُمْ لَا يَعْلَمُونَ) بل که اهل شرک جوئی خدا نك علی الاطلاق مالک اولدیغن بیلر لور
پس شدت جهلرندن بعض اشیا یی کا اور تاق قیلار لر (أَيُّكَ يَمِيتُ) تحقیقا که سن یا عید متوفی
اولور سن (وَأَنْتُمْ مَيِّتُونَ) و بی شبهه کیم اهل شرک معیت اولور لر (قَدْ أَكْثَرُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكَ
تُخَفَّفُونَ) صکره علی التحقيق سز روز قیامتد پرورد کارلر قند مخصو ایدر سز امور دیند
پس سن اوزر لرینه احتیاج ایدر سن آنکله که بن قوحیده حق اوزره ایدم و سز شرکیکه باطل
اوزره ایدر و ارشاد و تبلیغه قصو ایدم و سز عباد و تکذیبک اضطرر نهایتد بشتد کز و آنلر
آنکله احتیاج ایدر لکه یوکلرینه و اغالرنه اطاعت ایدنک و بونک مثالی لقر دیلر (فَنُظْلَمُ مِنْ
كَذِبٍ عَلَى اللَّهِ) پس کیدر زیاده ستم صاحبی شول کیمسه دیکه تکری تعالی اوزره یلان سوبلدک
او غول و شرک کدویه نسبت ایمکله (وَكُذِّبَ بِالْضَيْدِ) و کچک سور تکذیبایندی (أَن جَاءَهُ
قِنْ كُنْ دَوِيه کلدی (أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ) ایا کفار ایچون دوزخد بر منزل و مقام یوقیدر
وَالَّذِي جَاءَ بِالْضَيْدِ وَصَدَّقَ بِهِ) و شول قسم که طوغری سوزله کلوب اکا قصد بق کنوردی
أَوَّلُكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ) و جماعت کند ولردر ارباب تقوی اولانلر (لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
کند ولره ایستد کلدی سننه پرورد کارلری قند اولور (ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ) و لدر اولک
ایدنلرک سزاسی بولکلری اوزره حق جل و علا کند و کرمندن انلره مکافات ایدر (لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ
أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا) ناکه تکری تعالی انلر ن ایدنلر شیا نك بمانی محو ایدد (وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ) و ناکه ایدنلر کلدی علك بکریله انلره مکافات ایدد بغی حسن و لان علك
احسن پایه سنه عذا و لنوب ثوابی و بریلور (أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ) ایا خدا عز وجل کند قولنه
کفایت ایدیبی دکلیدر عبد دن مراد محمد المصطفی صلی الله علیه و سلمدر یعنی ایزد متعال محمد المصطفی
دشمنلرک شرندن حفظ ایدوب کند و به نصرت و بر کورد بکرم کفار قورش سرور کاشانه دیر لردی
قور قز بزم معبود لرین سکا بر ضرر بشتد لر کند ولره طعن ایدنک لجلد نحق جل و علا بوائی منزل
ایدوب یورد (وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ) دخی اهل شرک تکریدن اوزر که عباد ایدنلر کشتن لرله
سفی قور قند لر (وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ) و هر کجی که تکری تعالی از غون قیلار بر مرتبه به دیکه خدا
بیغبرینه ایدنک و کما فظه دن غفلت ایدوب ضرر و نفعه مالک اولما و لیان جاده کند و یی قور قند

فَاللهُ مِنْ هَاهُنَا) اکا هیچ بول کو ستریحی اولماز که کند وی طریق حقّه ارشاد ایدر (وَمَنْ يَهْدِى اللهُ
فَاللهُ مِنْ هَاهُنَا) و هر کجی که تکرى تعالى هلاکت ایدى کا اسلا بر اضلال ایدى و لماز الیس
الله یعزیز ذی الشفاء) یا خدای ذوالجلال هر کس وزره غلبه ایدى انقام ایدر سوید کیدد یعنی
البته غلبه ایدر و دشمنان انقام الود (وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
دخی علی تحقیق اگر کفاد در صورتی که کو کور ویری کیم بر ایدى البته دیر لای تکرى عالمی ایدر
زیرا برهان و دلیل آنکه وزره واضل که کند و سخی خالقیتله متفرّد در (قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
الله) سوبله یا بعد از انکه عالمی ایجاد ایدن خدای سید کور و نصیره بکا خبر ویرک کیم تکریدن اوز که
عبادت ایدن کراشیا (إِنْ أَرَادَ اللهُ بُطْنِ تَكْرِى تَعَالَى بَكَ بِرَبِّكَ إِيصَالَ إِيْمَتِكَ ابْتِرْسَهُ م
هَلْ مِنْ كَاشِفَاتِ ضَرْفٍ) معبود لور کخدا نك ایستد وکی بدکی بکا بندن دفع اتیکه قادر اولور لور
أَرَادَ بِي تَرْفِيعٍ) یا خود بکا بر نفع ایصال ایتک ایسترسه (هَلْ مِنْ مُسْكِنَاتِ رَحْمَةٍ) یا آنلس
خدانك نفعی بندن بقومغه قادر اولور لور حضرت مقاتلدر مریدر کیم حضرت صلی الله علیه و سلم
اندر دن بوسوالی ایدى نارسکوت اولوب جواب ویرمد یلر پس حق سبحانه و تعالى یوندر (قُلْ حَسْبِيَ اللهُ
سوبله یا بعد خیری بکا یشترمک و ضرر بندن دفع ایدر و ذوالجلال بکا کافدر (عَلَيْهِ تَوَكَّلْ
لَتَكُونَنَّ) اوزینه ارباب توکل اولانرا عتقاد ایدر (قُلْ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ) سوبله ای بیم
کرو هر حال که اوزره یشله کر (إِنْ عَمِلْتُمْ) که بی شبهه بن حال اوزره ایشلیجی (مَنْ تَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ
مِنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ) پس علی تحقیق سید کسر شول کیمسه که کند ویه اشکنه کلوب رسوا ایدر
وَيَجْعَلْ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُبِيمٌ) و اوزینه بر دانه اشکنه ایدر (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِاللُّغَةِ
بِزَوَاقِ خَلْقٍ بَحْثٍ اوزر که ایدر دیک (بِأَيِّ حَقٍّ طَوَعْتُمْ بِلُغَةٍ مَقَارِنِ اَوْلَدِي حَالَهُ) فَنِ اَمْتَدَّ فَلْيَقْسِ
پس هر کیم که انکه طوغری بولی بولد کند و تقسیمون آنی بولش اولدی ذرا آنک نفی کاد و ستر
وَمَنْ هُنَّ فَأَمَّا بَعْضُ عِلْمِهَا) و هر کیم ازی از من الا نفسی وزره ذرا آنک و بای غیر کیمسه کیمز
وَمَا أَتَتْ عِلْمَهُمْ بِوَكِيلٍ) دخی سن اوزرینه نکیمان دکلسن (اللهُ يَتَوَقَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا
ایزد ذوالجلال جانلری اولد کلری و قنده قبض ایدر یعنی ابدان دن ظاهر و باطن اولان نعلقی
کسر (وَأَنْتَ لَمْ تَكُنْ فِي مَتَابِعِهَا) و اولیان جانلری و بقولرند قبض ایدر که ابدان دن ظاهر اولان
نعلقی کسر (فَمَسَّكَ الْبَاقِيَ عِلْمُهَا الْمَوْتَ) پس بقور شول جانی که اوزینه مونی حکم ایدى
وَيُرْسِلُ الْآخَرَى) و اوبرین یعنی یا تمس جانی کوند در (إِلَى أَجَلٍ مُسْتَقَرٍّ) بر معین مدته رکذ آنک

عمری آنده منتهی طور (إِنْ فِي ذَلِكَ لَا بَيِّنَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْتَكِرُونَ) تحقیقا کیم قوفی و امساک و رساله کال
قدرت اوزره دلائل وار بر گرومه که نومه مشابها اولان مونک شانده ویدد ارکه مائل اولان
حیاتک عالته تفکر ایدر (أَمْ تَحْتَسِبُ أَنْ يَكُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شَافِعًا) بلکه قریش تکریدن اوز که دیکیلر
ایدن یلر که کند و لور تکرى قتله شفاعت ایدر (قُلْ أَلَوْ كُنَّا ظَالِمًا لَأَكُونُ شَيْئًا وَلَا يَحْشُرُون
سوبله ایدر لوی و کر بر نسته یه مالک اولوب بر ذاقهم ایدر (قُلْ اللَّهُ الشَّافِعُ بَعْضُهُمْ) سوبله
قوشفاعت خدای ذوالجلال له مملوکد ریس ایستد و کته شفاعتله اذن ایدر و سنرک کان ایدن ککر
اشخاص شفاعتله مالک اولور (كُلُّ ذَلِكَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) کد ویه مخصوصد رکولر ویرک
پادشاهلی (قُلْ أَلَيْسَ تَرْجُونَ) مکره قیامت کوننده مکافات ایچون آنک طرفته و ویش قیلنور
وَإِذْ كُنْتُمْ مِنْ دُونِ) و فچن تکرى تعالى یا لکن ذکر اولوب کفر نك معبود لری ذکر اولماز (أَشْمَأَزَّتْ
قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ) صونکی سرایه ایمان کور میانلرک کو کلری متفضل ولوب نفرت ایدر
وَإِذْ ذُكِّرُوا بِالْآخِرَةِ) و فچن خدادن اوز که معبود لری کلور (إِذْ هُمْ يُسْتَبَشِرُونَ) همان اولوقت
انلر مقتون اولد قلیچون یوزلری کولوب نشاط پیدا ایدر (قُلْ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
سوبله بالهی ای کوکلر ویری ابتدا ایجاد ایدن (عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ) بوسیده و اشکارایی بین
أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ) سن قولرک انسنک حکومت ایدر سن آنرند (فَمَا كَأْتِيَهُمْ بَحْثُ لِقَوْنِ) اول
شیده که ایچند اخلا فایدر لرد (وَلَوْ أَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا) و بی شبهه کیم سنم ایدر لور
اولسیدر برده اولان قواشیا (وَمِثْلَهُ مَعَهُ) و انکه آنک کبی (لَا تَقْدِرُونَ مِنْ شَوْءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
البته اشکنه نك شدندن انکه فدا اولور لردی روز قیامتده (وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا
يَحْتَسِبُونَ) دخی خدانك طرفدن کند و لور نمایان اولد اول عذاب که کند و لرا آنک و قوعن کان
ایتمز لردی (وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا) دخی کند و لور کورندی قرند قلمی اعمالک بد کلری (وَمَا وَ
یهم ما کافوا یسئرون) و کند و لور احاطه ایدى اول شیشک سزاسی که انکه اسهن ایدر لردی
فَإِذَا مَسَّ الْأُنثَىٰ نَفْسًا) پس فچنکیم آدم و غلنه بریمانلق ذکر برده دعا ایدر (قُلْ إِنْ تَحْسَبُونَ أَنَّ
مکرم فچنکیم کرمزدن کد ویه بر نعت احسا ایدر (قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ) سوبله بوندن اوز که
بر نسته بوقدر کیم بونعتی داشن اوزره ویرلدم یعنی آنک کیفیت کسب و تحصیل بیلوب فطانت
و سبعله بکا حاصل اولدی بلخی فتنه) دید وکی کبی کلد رلکه اول نعمت کند ویه بر امتحاندر
ناکه شاکر اولدی بی یا کافر اولدی بی ظاهر اوله (وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) ولیکن خلقک چوغی سیدر

اولا تحت بر حننه (قَدْ قَالَ كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) تحقیقاً کیم بوفار دن اسبقاً انما ونبه علی علم من سوزین
 سوبلد یلر قارون وانبای کی (فَاَنْعَمْنَا عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُوْنَ) پس آن سوبلیا نلره دنیا نك متاعند
 قزاند قاری سننه کند ولردن بر شئی دفع ایتدی (فَاَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوْا) پس قزاند قاری بلكلر
 سزاسی کند ولره دكدی (وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ لَوْ لَا دَخَى شَوْل كِمْسَه لَكَرَه عَنَادَه ستم یتد یلر بولردن
 یعنی عصر که اولان مشرک لردن (سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوْا) البته قزاند قاری شیائ نك سزاسی کند ولر
 دکر نه که انلره دكدی (وَمَا هُمْ بِمُخْرِجِيْنَ) وانلر عذابدن یلر وکچمش دکلدرلر (اَوَلَمْ يَعْلَمُوْا اَنَّ اللَّهَ يَبْطِ
 اَرْزُقُ مَنْ يَّشَاءُ وَيَقْدِرُ) یا بقوب یلد یلر می کیم تکرری تعالی ایستد وکی کسنه یه روزی متسع
 قیلار وایستد وکی کسنه یه طار قیلار (اَيَّ فِيْ ذٰلِكَ لَا يَاتِ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ) تحقیقاً کیم رزق بسط
 وقبضه قدرت کامله اوزره دلالت ایدر اولوشنا نلر کروهه که تصدیق کتور لکیم جمله حوادث
 خدا نك راد تبیله در (قُلْ اَعْبَادِيَ الَّذِيْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ) سوبله ای قولر مر که معاصیه اسراف
 ایتکله جانلرینه ستم ایدنلر (لَا تَنْظُرُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ) خدا نك رحمتدن امید کیمک (اِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذَّنْوَ
 جَمِیْعًا) تحقیقاً کیم خدا عن وجل مکرها لری بار لغار (اِنَّهُ لَمُو الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ) بی شبهه کیم ایزد متعال
 کند ودر بوا یکی ولو وصفله منصف اولان (وَابْتَغُوا اِلٰی رَبِّكُمْ وَاَسْأَلُوْا لَهُ) دخی رتکز نك طاعنی سمته
 میل ایدر فرمانه منقاد اولك (مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيَكُمْ الْعَذَابُ) سزه اشکجه کلدن اول (فَمَا لَتَتَصَوَّرُوْنَ
 مَكْرَهُ يَارِدْمَا وَلَمَّا سَزَكْه عَذَاب سَزْدن دفع اولنه (وَاَنْتُمْ اَحْسَنُ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَّبِّكُمْ) دخی پیر لک
 ایدك شول سننه نك یکر نه که پروردگار کردن سزه ایدنلر (مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيَكُمْ الْعَذَابُ تَبْعَتُمْ
 سزه اشکجه ناکهان کلدن اول (وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ) و حال بوکه سز نك کلستدن کاه دکلستد که اکا
 بر تدارک اید سز بوقور قنق و نصیحتی سزه ایدك (اَنْ نَقُوْلَ نَفْسُ يٰ اَحْسَنُ تَا عَلٰی مَا قَوْلُكَ فِيْ حُجُبِ اللَّهِ
 کراهت ایدن وکرا میچون کیم بر جان دیه ای پیشمانلق واند وهر کل حاضر اول خدا نك طاعتند ایدن وک
 تقصیر اوزره (وَاِنْ كُنْتُمْ اِلَّا السَّاجِدِيْنَ) و علی الحقیق بن کتابا الله استنرا ایدن کروهدن ایدم
 اَوْ نَقُوْلُ كُوْنْ اِنَّ اللَّهَ هٰذَا فِيْ لَكُنْ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ) یا بر جان دیه حق جل وعلا طریق حقه بنی ارشاد
 ایتسیک البته بر هیز کارلردن ولوردم (اَوْ نَقُوْلُ هَلْ يَرٰى الْعَذَابُ كُوْنْ لِيْ كُوْنْ) یا بر جان عذاب
 مشاهله ایدن وکنه سوبلیه کاشکی بکرا بر محقق وشن اولسیک (فَا كُوْنْ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ) که ابولک
 ایدنلردن ولوردم مشرک قیامتک بوسوزلری دبد کد نصکره کند ویه دیناورد (بَلِ اَقْبَاهُ تَلْکَ
 اِيَّاكَ) بلی یا قه سکا کلدی (فَكَذَّبْتَ بِهَا) پس سن انار تصدیق کتور مدك (وَلَسْتَ كَبِيْرَت) وکردن

کشتک ایتدك (وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِيْنَ) دخی امانه کلیا نلردن ایدك (وَيَوْمَ اَلْبَيْعَةِ تَرٰى الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا عَلٰی اٰلِه
 دخی روز قیامتک کور رسن شول کیمس لکیم تکرری تعالی اوزره یلان سوبلد یلر که کند ویه اورناق
 ایدن سین نسبت ایتد یلر (وَيَوْمَ هُمْ مُمْسُوْرَةٌ) بوزلری قره اولمشد (اَلَيْسَ فِيْ جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكٰفِرِيْنَ
 ایایا امان و طاعات کتور مکدن نکبر ایدنلره دوزخه برقرار کاه بوقیدر یعنی انلرک مکافاتی اند (وَيَحْيٰی
 اِنَّ اللَّهَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا) وایزد متعال معاصیید بر هیز ایدنلری قوتوردر (بِمَقَارِ تَرِيْمٍ) قور تلمش لریله یعنی اسباب
 خلاص اولان امان و احسان لریله (لَا يَمْسُكُمُ السَّوْءُ وَلَا هُمْ يَخْرُجُوْنَ) نه کند ولره بدك دکر و نه کند ولر
 غناك اولورلر (اِنَّ اللَّهَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ) خدا عن وجل هر سننه ایجاد ایتشد (وَهُوَ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ وَكِیْلٌ
 وکند و سهر سننه اوزره مستولیدر ایجاد ایتشد وکی کوی نصرف ایدر (لَهُ مُقَابِلُ السَّمَوٰتِ وَالْاَرْضِ
 کند ویه مخصوصد کور ویرک انختر لری یعنی انلرک امور نك تصرف ایتک اکا مخصوصد ر غیر کیمس
 اکا دخل ایتن (وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِيَّا يَاتِ اِلَيْهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ) وشول کیمس لکه خدا نك یا نلر کفر
 ایدن یلر انلر کند ولردن اوتوزنلر (قُلْ اَغْوَرَّ اللَّهُ تَاْمُرِيْ اَعْبُدُوْا اِيْمَا اٰجِبَا هَلُوْنَ) سوبله بوا یا قی مشاهد
 ایتد کتور نصکره بکافرمان ایدر میسز کیم تکریدن اوزره یه عبادت ایدر امانه دانلر (وَلَقَدْ اَوْحٰی اِلَيْكَ
 وَاِلٰی الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ) دخی علی الحقیق کیم سکا وسندن اسبق اولان پیغمبرلر وحوالند کیم (لَئِنْ
 اَشْرَكْتَ بِحُجُبَتْنِ عَمَّاكَ وَلَمْ تَكُوْنْ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ) اگر شرک ایدر سن البته عمالك باطل اولوب اوتوزنلردن
 اولور سن بوکلام علی سبیل القرض والتقدیر در و بوکونا خطا بلردن مرادر سلك حیثی تهبیح ایتدک
 وکفره یه کمال یاسی ویرمکدر وافر ادمك حکم بالظریق الاولی اشعار ایتدکدر (بَلٰی اِنَّهُ فَاَعْبُدْ
 کفارا ملیدن وکی اشیا یه پرستش ایتنه بلکه خدا یه یا کفر پرستش ایت (وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِيْنَ) وانلر
 سکا حاصل اولان انعام اوزره شکر ایدنلردن اول (وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ) دخی تکرری تعالی بی یلر
 تعظیم ایتد یلر (حَقَّ قَدْرُهُ) ذات مقدسه سننه ثابت ولائق اولان تعظمی (وَالْاَرْضُ جَمِیْعًا قَبْضَتُهُ
 يَوْمَ الْاٰخِرَةِ) و حال بوکه زمین خود ست نصرفنده در روز قیامتک (وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيٰتٌ يَّمِيْنُهُ
 وکوکلر صاغ انده بوکلشلردن بوکلام خدا نك عظمت وکال قدرتن افاده ایتک ایچون طریقه تمثیل
 وضمیل اوزره ذکر اولندی (سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰی) ایزد و الجلال منزله اولوب بوجه کتد (عَمَّا يُشْرِكُوْنَ
 اشرک ایتد کلری سننه دن (وَنُفِخَ فِيْ الصُّوْرِ) دخی صورده اوفور کد (فَصَبَقَ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ
 وَمَنْ فِي الْاَرْضِ) پس کوکلرده اولانلر ویرده اولانلر بهوش اولوب میت اولد یلر (اَلَا مَنْ شَاءَ اللَّهُ
 مَكْرًا وَلَ كِمْسَه لَرَ که تکرری تعالی حیال لری ایستدی وانلر جبرائیل و میکائیل واسرافیل حضرت نلر ایدن

بود مشد (مَا لَظَالِمِينَ مِنْ جَمِيعٍ وَلَا شَفِيعَ يُطْعَمُ) شما را و الا نلوا صلاحة بر مشفق دوست
 و نه بر مقبول الشفاعة دیکتی حاصل اولور (يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ) از دجل و علا کوز لک خیانق
 بیلور یعنی خلق ناعمر مله ایند کله دزدیک تکه کله حق جل و علا بیلور اوزرینه حق اولماز
 وَمَا تَحْقُقُ الصُّدُورُ اوسینه لک کزلی قلدینی شیایخی بیلور (وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ) دخی تکرر
 تعالی حقلم حکمستاید (وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ) و تکریدن اوزکه اهل شرک عبادت ایند کله
 اشیاء (لَا يَقْضُونَ شَيْئًا) بر دشتنه ایله حکومت اینر لوبو کلام کفاره تمکدن بر انلرک معبود
 جاد مقوله سندن لر حقلم دینلرکه حکم ایدر لر یا اینر لر (إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ) بشبهه
 ضاعت و جل کند و در قوللرک سوزین بخشیشد افعالین ایا کورن (وَلَمْ يَسْبِرُوا عَلَى الْأَرْضِ
 ایا کفار مکه اولرند اوتور و بیریوزنه سیاحت ایند بیلر (فَيَنْظُرْ) و کیف کان عاقبة الذين
 كانوا من قبلهم که کوره لک کند و نوردن اسبق پیغمبر لری تکذیب ایدر لک مال و نتیجه سو
 یجه اولدی (كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً) سابقه اولان کفار کند و لر قوت جهندن کفار مکدن
 غایتله زیاده ایدر لر (وَأَنَّا فِي الْأَرْضِ) و روی زمینک نشانلر جهندن کد و لر دن اسد ایدر لر
 فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ پس کما هاری سبیلله حق جل و علا کند و لرین الدی (وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ اللَّهِ
 مِنْ وَاكِ) دخی کرمینک عذابندن نلره هیچ بر عافه یوقایدیکه عذاب کند و لر دن دفع ایدر
 ذَلِكَ) بولق (بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِالْبَيِّنَاتِ) اول سبیلله دیکیم علی تحقیق آنلر کند و لر
 پیغمبر لری معجزه لرله کلد بیلر (فَكَفَرُوا) پس نلری تصدیق ایند بیلر (فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ) در عقب
 خدا عز و جل کند و لرین عقابله الدی (أَيُّ قُوَّةٍ شَدِيدُ الْعِقَابِ) بی شبهه کیم تکرر تعالی
 ایستد و ک شیدن غایتله متکبر اهل شرک اوزره پرک عقوبت اورد (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا
 وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ) دخی علی تحقیق کیم حضرت موسای معجزه لومزلد و بر آشکارا حمله کوندرد
 إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَأْمَانَ وَفَارُونَ) مصر حاکمه و وزیرینه و مقرب مشیرینه (فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ
 پس حضرت موسانک حقتک دیدیلر اوبرجاد و در غایتله یلا نچیدر (فَلَمَّا جَاءَهُمْ الْحَقُّ
 مِنْ غَيْرِنَا) پس اولوقتکه قهر دن درستلک و طوغریلغله کند و لر کلدی (قَالُوا اقْتُلُوا
 أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ) دید بیلر کند و سبیلله ایمان کورنلرک اوغوللری اوزره قتل اعاده ایدر
 وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ) و قیرلرین زند قویک (وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ) و بی دین و لالرلر مکر
 و حیلله سی انبیای و اهل ایمانه نسبت برشید دکل (إِلَّا فِي ضَلَالٍ) الایهوده لکده م

و از غوللر و مالش بر مکر و حیلله پس فرعون موسی حقتک خواصیلله مشورت ایدر دید بوی
 اولدر مک کزک زبر احمقلمد که ملکلمزه سرندن برخلل بریشه خواصی ایند بیلر که ای اولدرمه
 بوجهتک سن آئی اولدر بنجه مصر خلقی در لر فرعون موسانک معارضه سته قوتی اولدی
 اجلدن قتل ایندی اولی و انشب بود که مصری بطلب ایدر تا که آنکله معارضه ایدر لوبسوز
 فرعونک قتل مقبول دوشدی و اول خبیث بیاورد کیم حضرت موسی بی مرسلدر آنک اوزره
 تسلطی اولماز انحق اظهار ایند ایچون بعض سوزلری سوبلدی نه که حق جل و علا بیور
 وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى لَأَخِي فرعون دیدی بی قویک حضرت موسای اولدره بی (وَلْيَبِذْهُ
 دخی دیدی پروردگارینه دعا اینستو تا که قتل کند و سندن دفع ایله (إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ
 تحقیق این فرعونم که دینکری دگشتر کند و بی اولدرمزم (وَأَنْ يُّظَاهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ) یا خور دینکری
 تبدیل اتمزه روی زمینک فساده مودی اولان اموری اظهار ایدر (وَقَالَ مُوسَى) دخی حضرت موسی
 کند و قومنه دیتد حق فرعونک سوزین اینشدی (إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ) تحقیق این ربه و ربکزه
 صیغندم (مَنْ كُلُّ كَذَّابٍ إِلَّا أَنْفُسُ يَوْمِ الْحِسَابِ) هر سر کشد که روز حساب اولسته نصبتو
 کورن (وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ) دخی فرعونک قاربندن بر مؤمن کشی که ایمانک
 صافلر دیک (أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ) قصد ایدر میسن بر کشینک اولدر مسین دید و کچون
 بنم رفقه خدا عز و جلدر (وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ) و سالیبوکه سز صدقته دلالت ایدن مویلا
 معجزه لرله پروردگار کزدن کلدی (وَأَنْ يُّبَدِّلَ دِينَكُمْ) و اگر یلا بی ایسه یلا نیک و بالی
 اوزرینه در غیر کیمسه اوزره دکلر که قتله احتیاج اولنه (وَأَنْ يُّبَدِّلَ دِينَكُمْ) تحقیق کیم
 یعد کیم) و اگر سوزی واقعه مطابق ایدر ای قل مایکون سز و عدابتد و ک عذابک بر مقدار ایدر
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِقٌ كَذَّابٌ تحقیق کیم خدا عز و جل طوغری بولکوسنر من شول کیمسه یک
 کند و سی جدی مجاز ایدر و غایتله یلا نچیدر پس اگر حضرت موسی بواو صافله مصلحت حق تعالی
 سزای آنک قتلندن مستغنی ایدر (يَا قَوْمِ كُنْزُوا أَمْوَالَكُمْ وَأَوْفُوا عَهْدِي إِلَى اللَّهِ) ای هم کورم سزندن
 پادشاهلق بوکون و حالده که زمین مصره غالب و متکدر سز (فَنَنْصُرْ تَائِبِينَ) پس الله ان جاده نا
 پس بزه کیم بارد ماید خدا نک خشمندن خشمی بزه کورسه (قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى) حاکم
 مصر خواصنه دیک سز بیلدرم الا صوابدن بیلد و کم نشنه بی (وَمَا أَخْبَرَكُمْ إِلَّا سُبْحَانَ اللَّهِ) شاید
 دخی سز طوغریلق بولندن اوزکه بر بولکوسنر (وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا) دخی فرعونک قاربندن ایمان

کتورن کشی بدی (یا قوم این آخاف علیکم) ای بنم کروم علی تحقیق بن اوزر بکره فور قوم موسایه
 بد کله تعرض است کز دن اونی (میل یومیر الاخرای) پیغمبری نکذیبایدن لشکر لک کوفی کبی
 برکوندن مراد آنله اولان عذاب کونلر بک تفصیل است (میل دایب قوم نوح) قوم نوح عادی کبیکه
 پیغمبر بن نکذیبایتمکله اغراق اولدیله (و غایه و مؤمن) و قبیله عاد و قبیله ثمود کبیکه نکذیبایری
 سببیلله باد صحرایله و صبحه ایلله نابود اولدیله (والذین من بعدهم) و آنلر نصیره اولانلر کبیکه
 کیمسک شهر ذریز بر اولوب کیمسی عذاب ظله به کوفتار اولد (وما الله بربکم الا لیعباد) و حق جل و علا
 قوللر ستم اولدیغن استیزدین کما هست بر کیمسه معذب ایتمز (یا قوم این آخاف علیکم یومر التار
 دخی ای بنم قوم علی تحقیق بن اوزر بکره چیغرمق کوندن فور قوم و اول قیامت کونیدر که خلق بری
 برین مدد ایچون چیغرم (یومر توتون) و لکونکه موقفدر و ترسز (مذیرین) عرصه محشره کسه
 و بر و بد و فخره متوجه اولدیغکرده (مالکم من الله من عاصم) سزه خدانک عذابیدن اصلا
 بر حفظ ایدیچی یوقدر (ومن یضلل الله فما له من هاد) و هر کیم که خدا عز و جل از غون قیلار کا
 هیچ بول کوستریچی اولماز (ولقد جاءکم یوسف من قبل بالبینات) دخی تحقیقا کیم حضرت
 موسادن اسبق حضرت یوسف بدر لکره معجزه لرله کلدی (فازلتم فی شک فاجاءکم
 پس همیشه بر کمانده اید یکر امور دینه دن اولد نسته ده که سزه انکله کلدی (حتی اذا حکمک) اول
 محله ده که مدت عمری منتهی و لیجی (قلتم کن یبعث الله من بعدک رسولاً) بد کز حق جل و علا
 یوسف نصیره هرگز بر پیغمبر کوندن (کذلک) اول از غونلق کبی (یضلل الله من هو مشرق و تارب
 خدا عز و جل از غون قیلار رسول کیمسه که کلد و سی حد و کج و زانمش حقه شک اید یجیدر
 الذین یجاءلون فی ایات الله ینیس سلطان) خدا عز و جل از غون قیلار رسول کیمسه لر بکه تکرینک
 آیاتله دلیل سز مجادله ایدر لر (انهم) سلطان صفتد ریجی کلد و لر کشر بر دلیل ایلله مجادله ایتمز لر
 بلکه محض جمل و تقلید له مجادله ایدر لر (کبر مقتاً) انلرک مجادله سی بغض چمندن بیوک اولد
 عین الله و عین الذین امنوا) خدانک فتد و ایمانه کلان کسسه لر فتد (کذلک) اول اصلا لکبی
 یطیع الله علی کل قلب متکبر (حق جل و علا هر ور هر سرکش کسسه نک کوکلی اوزره) (جبار
 کند و ی بکوب و ز که لر اوزره اعلا نور (وقال فرعون یا هامان ابن لی صرنا) دخی فرعون دیکه
 ای وزیر هاما ن بکارم رفیع بنا یا پ (لعلی ابلغ الاسباب) شاید بن بوللر ایر شورم (اسباب
 السموات) کوکله یوللرینه (فاطیع الی الله مؤمن) تاکه حضرت موسانک معبودینه مطلع اولد

و این لظنه کاذباً) و ی شیهه بن کان ایدر کیم حضرت موسی خلاف واقع سوز سوزلر و کذبت
 و اول تربین شیهه کبی (زین لفرعون سوء عیالک) فرعون بی عون ایچون یما ن علی بزمنش قیلند ی
 و صند عن السبیل) و طوعری بولد سلوک ایتمکدن منع اولند ی (وما کید فرعون الا فی تباب
 و فرعونک مکر و حیل بر نسته دکلر الا برا و توزه مقده (وقال الذین آمن) دخی فرعونک قاربندن
 ایمانه کلان وجود شریف فرعون و جماعتنه دیدی (یا قوم اینعون ائمه کز سبیل انسانی) ای جماعت
 سوزیه تابع اولک مقصد اعلا به ایصال ایدن خصلتک طریق سزه کوسترم (یا قوم ایناهلک
 الحیوة الدنیا متاع) ای بنم قوم بویقیر صا غلق بر نسته دکلر الا برا بر خود دارلق که نیز منقطع
 اولور (وان الاخرة هی ذوالقربان) و تحقیقا کیم صوکی سزی کند و درار امکا اوله جق مکان
 من عمل سینه) هر کیم بریدنک ایدر (فلا یخیر الایامیکم) بر نسته ایلله مکافات اولمازالا انک کبی
 بر مکافاتله (ومن عمل من ایمان ذکرا و انثی) و هر کیم بر کوزل ایش ایشلر ارک مقوله سندن
 یادیشی فمندن (وهو مؤمن) و حال بوی کند و سی ایمانه کلسد (فاولیک یدخلون الجنة
 آنلر بهشت جا و دانه کیر لر (فرزقون فیها یغیر حیساپ) ایچنک اندازه سز روزی و بر یولر لر یغی
 رزق لر ای اعمالرینه کوره اولماز بلکه انک اضعا فی هر آن کند و لر مقرر اولور (یا قوم عالی دعوکم
 الی التوحید) و ای بنم جماعت بکانه اولدی یعنی بکا خبر و برک بونه حالده که بن عذابدن قور ترن
 طریق سزی دعوت ایدر (و قد دعوتنی الی التاب) و سز و زخه مؤدی اولان طریق سزی دعوت
 ایدر سز (قد دعوتنی لا کفر بالله) بنی دعوت ایدر سز تاکه خدانک و خدا ینتی انکار ایدر (و انشرک
 به مالکین لی یزعم) و تاکه اکا اور تاق قیلله اول سنی که آنک ربوبیتنه اصلا بکار بر دانش یوقد
 و انا انعموکم الی العزیز الغفار) و حال بوی که بن سزی دعوت ایدر هر کیمسه اوزره غلبه اید و ب
 غایتله کما هاری ستر ایدن خداوندک طرفنه (لا تجرم انما تدعوننی الیه) درست و ثبات اولدی
 علی تحقیق بن عبادتته دعوت ایدر کز نسته (لشکله دعوه فی الدنیا و لا فی الاخرة) کا بوجها ند
 بر دعوت مستجابیه یوقدر و نه و بر جهانک (وان مره تا الی الله) دخی ثابت اولد کیم علی تحقیق
 دو نمکز خدانک سزاسی سمته در (وان المسرفین هم اصحاب النار) دخی بلاد شک کیم حدودی
 تجاوز ایدن کند و لر در دوزخک ایلری (فستکرون ما اقول کهم) پس یقین زمانده یعنی عذاب
 مشاهده ایدر کزده نصیحتدن سزه دید و کم سوزی کز سز (و افوض امری الی الله) و ایشی خدا به
 اصر لر که اول قادر و الحلال بنی هر بد ایشدن صا قار (ان الله بصیر بالعباد) بن شیهه کیم حق جل

ادعونی استجبکم یعنی پروردگار که زدی بکار دعا اید که سزا بجا آید در معنی بجا آید که
 آنکه اوزره سزا مکافات اید که (ان الذین یستکبرون عن عبادتی) عقیقا شول کهسه لکه
 پرستشیدن سرکش اید که (سید خلون جهنم ذابون) بی شبهه کیم دوزخه ذلیل اولد قاری
 حاله کبر در (ان الله الذی جعلکم لللیل) ایزد ذوالجلال شول قادر در که کجیه بی سرکچون قیلدی
 لیستکوابیه) ناکه ایچند ارام اید سرکه کند و بی صاف و قریلق بی سق قیلدی (والله انی وکونذ
 سرکچون خلق ایددی (مبهر) کورچی یعنی ایچند اشیا کورنور (ان الله کذو فضیل علی الناس
 تحقیقا که خدا عز وجل خلق وزره جوق احسانیه سیدر) ولکن اکثر الناس لا یشکرون
 ولیکن خلقک چوغی خدا نکه فعلونه اعتراف نمید حقوق و انهم لول (ذیکم) بواسیای سز پند اید
 الله ربکم ایزد ذوالجلال پروردگار کرد (خالق کل شیء) هر شئی ايجاد نمیش (لا اله الا هو اذن
 اوزکه بر معبود قدر (فانی ثوقون) پس بجه و نه وجهه آنک عبادتند عدول اید و اوزکه لرم عباد
 ایدرسن (کذلک) نکه که خدا نکه عبادتند بوقوم یوزد و ندر دیر (یوفک الذین کانوا با یت الله
 یحذون) ملوغریلقدن دوندیش قیلور شول کهسه لکه که تکرینک ایا نه تصدیق کنور مژد
 الله الذی جعلکم الارض فراگا) ایزد متعال شول پروردگار در که بری سرکچون ارامگاه قیلدی
 و اسماء بیا) و کوکی بر قالدیش بنا قیلدی (ومورک فاحسن مورک) دخی سزه قیلق و یرو
 قیلغری کوزل بایدیکه قامتکری معتدل قیلوب اعضا کزی مناسب قیلدی (ورر فکر من اطلب
 دخی پاکیزه و لذت لولشیان سزه روزی ویرک) (ذیکم) اول اشیا سزه ايجاد اید و ب سزی خلق
 ایدن (الله ربکم) ایزد ذوالجلال پروردگار کرد (فبارک الله رب العالمین) پس عالم لک
 پروردگار خدای متعال ممکاتک مجاشه سندن بوجه لوب و لولندی (هو الحق) کند و در
 حیوة ذاتیه ایله متفرع اولان (لا اله الا هو) اذن اوزکه عبادت مستحق بر کیمسه بوقدر و برا
 ذات و صفات که مانند و یقین بر کیمسه بولمز که مستحق الوهیت اوله (فادعوه) پس الوهیت
 مستحق اولان واجبا الوجوه عبادت ایدک (مخلصین له الذین) و محاله که طاعتی شرک
 و ریادنا کا خالص قیلوب دیرسن (انما لله رب العالمین) جمله مدح و ثناء عالم لک پروردگار
 خدایه مخصوص در (قل انی نهیت ان اعبد الذین تدعون من دون الله) سوبله علی تحقیق بر منع
 اولند مکیم عبادت اید که شول کهسه لکه که تکریدن اوزکه عبادت ایدرسن (لما جاء فی البیت
 من ربی) اولوقنکه بکار پروردگار مدن بزامین و دلائل کد (واثر ان اسلم لرب العالمین

دخی بکار فرمان اولندیکه عالم لک پروردگار سزه مطیع و متقاد اوله (هو الذی خلقکم
 من تراب) کند و در شول قادر ذوالجلال که سزی طهارتدن براندی یعنی حضرت ادسک خلقتند
 سزی علی طریق الاجال مندرج قیلدی (ثم من نطفه) اند نصکره بر قطره صودن یعنی علی
 طریق التفصیل سزی منی صوندن ايجاد ایددی (ثم من علقه) صکره برا و یوشمش قاندن
 یعنی صورتک زاده سن اذن قیلدی (ثم یغیر حکم طغلا) بواسوالد نصکره سزی نالریک
 قارندن بر کوچک و شاق چیر (ثم یبلغوا السدک) پس سزی باقی قیلار ناکه قوتک
 نهایتنه ایرشه سن (ثم لیکونوا شیوخا) صکره سزه عمر و یرن ناکه پیر اوله سن (و منکم
 من یتوفی من قبل) دخی سزدن بر قسم و ارکه پیر لکه ایرشدن میت اولور (ولیسوا احوالا مستحق
 و بواسیای ایشلک ناکه بر معین مدته و اصل اوله سز و اول موت و قیدر (ولکم تقیون) و ناکه
 سز ناک ایچنده اولان عبرت لره و بر اینه تا مل اید و حقیقه محاله واقف اوله سن (هو الذی یحیی
 و میث) و در اول پروردگار که زند قیلوب جانی الود (فاذا قضی امرکم) پس قنیم بر ایشک و لیسین بستر
 قلما یقول که کن فیکون) بوندن غیر بریننه بوقدر کیم اکا دیر و جوده کل در عقب اولشی وجود کلو
 اکثر الی الذین یجادلون فی ایات الله) بقدر میسن شول کهسه لکه که تکرینک ایا فی خصوصنده مجادله ایدر
 انی یضربون) بجه و قنی و جمله اتره تصدیق کورمکدن یوز جویر در (الذین کذبوا بالکتاب
 شول کهسه لکه قرآنه اینا نمیدیر (و یما ارسلا یرسلنا) دخی شول ننه یا اینا نمیدیر که
 پیغمبر لر می نکه کوندردک (مسوف یقولون) پس علی تحقیق ایند کلری تکذیبک نتیجه سن
 کور در (از لا غلال فی اعناقهم و السلاسل) اولوقنکه طوق لرو زنجیر کر کرد نلرنده اولوب
 یستحبون فی الحیم) قز مشهوره چکلور (ثم فی النار یسجرون) صکره جهنم اشنک یا نمش
 قیلور (ثم یقل لهم ان ما کنتم تشرکون من دون الله) اند نصکره کند ولره دینا و قنی مکاتک
 شول ننه لکه که خدا نکه عبادتند و از کجوب انلری کند و یه شریک قیلار دکر (قالوا ضلوا عننا
 دوزخیلر جواب و یرو ب دیدیلر انلر یزدن غاشیا ولدیلر (بل که کنن ندعوا من قبل سیتا) بلکه
 بوندن اسبق دنیا ده بریننه یه عبادت ایزدک یعنی بزه اشکارا اولدیکه انلره عبادت اید و کور
 بریننه عبادت ایزدک زیرا انلر بر معتدا و لنه جق ننه دکدر کذلک) بواسد رمق کبی (یضیل الله
 اکثرین) حق جل و علا بی اولانلری آغون قیلار (ذیکم) بوکر املق سزه (بما کنتم تفرحون
 فی الارض یغیر الحق) بوسبیله در که روی زمینک ناحق میشله یعنی شرک و طغیانده شارلق

ایلیجیلرد (فَلْيُرَآئِهَا لَيْسَ كَيْدُكُمْ فِي شَيْءٍ مُّنتَهَى) سوله بن برسنه دكاه الاسزك كى برانسان كيم (يُوحَىٰ إِلَىٰ أَتْمَا لَكُمْ
 بِهِ وَجِبَتْ لَكُمْ وَاسْمُكُمْ كَيْمُ يَأْكُلُ مِنْ مَعْبُودَاتِهِمْ كَيْمُ يُوْقَدُ) (فَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ مِنْ نَارِكُمْ) پس آنك
 طرفته توبه ايند كى حالده افكند استقامت ايندك (وَأَسْتَغْفِرُكُمْ) وایمانه كلك ككردن
 مكره احداث ايند ككز نغم يرات همچون كند وسندن مغفرت طلب ايندك (وَوَيْلٌ لِلْمُصْرِفِينَ
 وَارْبَابِ غَرْجٍ مَلَأُوا مِنْهُ لُطْفًا) (الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ) شولا هل شركه كه كلك توحيد له قسرك
 پاك قبل از (وَقَوْمًا آخَرًا هُمْ كَافِرُونَ) وانلرا و برجهانك اولسنه ككدر قسرك (إِنَّ الَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُحْيِيَنَّهُمْ لِقَاءَ رَبِّهِمْ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِوَعْدٍ مُّجْمَعٍ) (لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ
 مَمْنُونٍ) كسله مش جرت نلره ولور ز قل ينك سكرتون بالذی خلقا الارض فی يومين) سوله یا علی
 التحقيق سز كفايد سز شول — پرورد كاره كه زمينی يكي كون مدتله براندى (وَجَعَلُوا
 لَهُ أُنْدَادًا) واکاماندر قیدلر سز (ذَلِكَ رَبُّنَا الْعَلِيِّ) اول قادر كه بری يكي كوند براندى عالمك
 پرورد كاريذر (وَجَعَلَ فِيهَا رِزْقًا ذَرِيًّا) محكم طاعلر قیلدى (مِنْ فَوْقِهَا) آنك بوقار وسند
 ناكه قدرته دلالت بدن اناوى بقنلره نمايان اوله (وَبَارَكْنَا فِيهَا) والله بركت صالديكه ايچند
 انواع نباتانى وانواع حيوانى خلق ايندى (وَقَدَّرْنَا فِيهَا فُوقَهَا) دخی زمین خلقك كچينك شسته بر
 ايچند تقدرايتد كه هر نوعلر نه لازما وه جوق شتى ميستر قیلدى (فِي أَرْبَعَةِ آيَاتٍ) درت
 كونك تنه سنده (سَوَاءٌ لَكُمْ أَوَّلَ وَلَدٍ فَارَىٰ حَالِدٍ مِّمَّنْ يُولَدُ لَكُمْ) كونهك ايكي سنده بر خلق اولدى
 وايكي سنده يرك لوازمي ايچند تقدرا اولدى متساويدرلر (لِلنَّسَاءِ الْيُسْنَىٰ) برايچند اقوات تقدیر
 اولنك اكاطالب ولا نلره (فَأَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ) مكره كوكه قصدا ايندى (وَمِنْ دُخَانٍ) وحالبوكه
 اور بوقون ايندى (فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ إِنِّي نَادِيَنَّكُمْ مِنْ تَحْتِهَا أَنْتُمْ مَخْرُجُونَ) كلك (طَوَعًا أَوْ كَرْهًا) فرمانبر اولديغكزه يا اراد سز يعنى البلك كلك بسز ارادتكز و ارايسه يا بوقايسه
 بوكاهلر ارادلر كمال قدرتد و ايستد و كى ششك وقوعك ولجا اولسين بيان اينمكد نه يره
 وزمینه نبات طاعت و كرهدر (قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ) كوكه وزمين ديد يار انقياد ايند و كز
 حاله كلكك (فَقَضَيْنَا) پس كوكه مقوله سن ياپك (سَمْعَ سَمَوَاتٍ) بك كوكه (فِي يَوْمَيْنِ) ايكي كوند
 و اوحى في كل سماء امرها) و هر كوكه شاشنى و ايندن ظهورايدن شتى وحي ايند يعنى آنك اظهارى
 اوزره طبعيا يا اختيار امتوبه قیلدى (وَلَرَبُّنَا السَّمَاءُ الدُّنْيَا مِصْبَاحٌ) دخی بقرن اولان كوكى
 چراغك ييلدزلره راسته قیلدى (وَحُفَّتَا) وانلر قانندن برا بوسا قلقها قلدق (ذَلِكَ

اول مذكور اولان بدایع قدرت (تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ) هر كس وزره عليه ايد و بجمع اموره دان
 اولان خدا نك و محبوب برانمسيله (فَإِنْ أَعْرَضُوا) پس ككفار بودلا مل بيان اولند قد نفكره بوزر و نل
 قتل اندك صاعقه) پس سوله سزه قور قور ورده بريلد مدن يعنى حاللر اوزد قالولر سز كك
 تحذير ايت كيم كند ولره بر عذاب دكر (مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ) بوايكى قبيله يه دكن عذاب كوى ازجاء نهم
 الرسل) ولور قكه پيغمبرلر ككدرلر (مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ) و ككردن وارد لوندن يعنى
 پيغمبرلر انلره جمع اطرافلرندن ككوب صاعقه ايند يركه (الْأَنْعَامُ وَالْإِنْسَانُ) تكريدن اوزره بر شسته
 عبادت اينك (قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا) ديد يار پروردگار من پيغمبرلر ككوند رسالين ايستيد (لَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ
 الْكِتَابَ سُلَيْمًا سِبْطًا) فرشته لرايد درك (فَإِنَّا إِنَّا أَرْسَلْنَاكُمْ بِرِزْقٍ) پس على التحقيق بر نصديق
 ايليچيلرد كلز اول سننه يه كه سز ككدر و سز ككدره انكله مرسل اولديكز انكوكه سز بر كوى برانسان
 اوزر منم برار نقلغكز يوقدر (قَامَا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ) پس اما قبيله عادر
 زمينه استحقاق سز ككردن ككشك ايد و ب متعظيم اولد يار (وَقَالُوا مَن آتَيْنَا قُوَّةً) و بيد يار كيم
 بزدن زياده يرك كيمد ككج جهنمندن (أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ) يا غافل ولوب
 بيلد يار ميكم على التحقيق كند ولرين ايجاد ايدن بزد ذوالجلال (هُوَ آتَيْنَاهُمْ قُوَّةً) كند و سى قوت
 جهنمندن ككدرلر جوق قوت صاحبدر (وَكَا تَوَابَا يَا أَيُّهَا النَّاسُ) دخی بزم يا نمره قصد بو
 ككدر مررر (فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا) پس اوزر لرينه بر صاوق بيل كوندردك (فَيَا أَيُّهَا النَّاسُ
 بَرِّئُوا مَتَلَ كُونُورِهِمْ) مذكور دكيم اولكونلر ماه شؤلك و اخريك اول باد صر صر چهار شنبه
 كوندن اسمكه باشك كلك چهار شنبه ده ختم اولدى (لِيَذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا) ناكه يقين اولان صاعقه رسوالق اشكجه سن انلره داندر رز (وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
 أَشَدُّ) على التحقيق صونكى سزايك اشكجه سى سواتر در (وَهُمْ لَا يَنْصَرُونَ) و ككدرلر عذابك
 دفعيله ياردم اولنلر (وَأَمَّا مَوْدُ فَعَدَّيْنَاهُمْ) و اما طائفة مود انلره طوعرى بولى دلالت
 ايندك (فَأَسْتَجَبُوا عَلَى الْإِسْمِ) پس ككدرلر مشابه اولان دلالتى هدايت اوزره ترجيح ايتد
 قلعذ نهم صاعقه العذاب الهون) در عقب خوارايد يي اشكجه نك صاعقه سى ككدرلر
 لى (بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ) فرزند قارى شسته سبيله (وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ) دخی
 عذابدن قورتر دق شول كيمسه لريكه ايمانه ككوب صاعقه نك وقوعدن خوف ايدرلردى
 و يوم يحشر احداء الله الى ثاب) دخی ياد ايت اولكونيكه خدا نك دشمنلر دوزخ سمتنه

آدم و علی بنک و سحی طریندن اوصا منر (و ان سماء لشر) و اگر میشت طار لقی کند و به دگر
قبول قو ط (و کونه کسسه خدایک فضل و رحمتند امیک غایتله کسشد) (ولین اذ فناء رحمة مینا
و اگر کاکا قمر زن بر اولک لذتی داند در (من بعد مژگانه منته) برید یکد ذمه که کند و به دگدی
کیقولن هذا لک البته سوبلر بوقت حقد و اصلابیدن زائل و لاز (وما اظن النساء قائمات) و کمان
ایتم که قیامت فالقر (ولین صبیح الی دبی) و بی شبهه که قیامت فالقوب ربه و دشمن قیلنور
این بی عینده کسفی بی کان بکا دنیا ده اولان حالتدن بکریک بحالت اولور (فلننبتن الذین کفرو
یما علوا) پس علی تحقیق کیم کفر اید فکر ایشلد کلمی اشیادن آگاه اید در (ولن یقضم من عذاب علیظ
و البته بر برک اشکجه دن انلره داند در (واذا انعمنا علی الانسان) و اولوقته که آدم و علی وزره
انعام اید در (اعرض و نای بخانیبه) سکودن بوزد و ندر و ب کند و نفسله اندن و اقلنور (واذا
مسکه الشکر فذود عاه عریض) و اولوقته که کند و به برید لک دکر اینل مننه به مشابه بر او و داند
آیه سیدر (فل رانیم ان کان من عینا نیکه) سوبله کفار یا عی یکا خبر و برک اگر قرأت خدایک
فتند و اولوب (ثم کفر فیه) مکره سزا که تصدیق کنور مدکر (من اهل من هو فی شقاق بعد
بمدر از غور ک شول کسسه که کند و سی بر و ذاق خلاف و عناد ده در (سیریم ابائنا فی الا فارق
یقینه انلره قدر منرک نشا نلرین جهانک اطراف ده کوستر و رز یعنی سرور ک ثبات اخبار
ابتد و کی فتوحانک وقوعنی انلره نمایان اید در (و فی انفسهم) و کند و جانلرنه دخی یعنی
اهل مکه ارا سنده ظاهر اولان و انلره حلول ایدن مصیبتلری دخی کند و لره کوستر و رز
حقن یتبین کیم انه الحق) ناکه کند و لره ظاهر اوله کیم قرآن در سنده دینچند اصلا شبهه
یوقدر (اوله یکون یریک) ایا پروردگارک اغا اید و کفایت ایتدی کیم (انه علی کل شیء شهید
علی تحقیق کند و سی هر دیننه اوزره کوا مدر (الا انهم فی فتریه) بیک کیم بلا شبهه کفار مقرر
برشکه در (من لقاء ربهم) پروردگار لریک لقا سندن یعنی حشر و نشرک و لمسین
تصدیق ایتوب استبعاد ایتد کلمی چون خدایک ملاقاتندن شکده و دشمنلرد (الا انه یکل
شیء حیط) آگاه اولک کیم حق جل و علا هر دیننه به علی قابلشدر * والله اعلم
سورة الشوری سکنه و هی ثلاث و خمسون آیه
بسم الله الرحمن الرحیم
هم عشق) بو حروف سوره نک ایکی اسمیدر و بوسهیدن ارا لرنه فاصله قیلند (کذایک

بوسوره اولان معانی کیم (یوحی الیک و الی الذین من قبلیک) سکا و سندن سابق اولان و سی
اید (الله الصبر لایحکم) بوا یکی بخت کمال ایله موصوف اولان ایزد ذوالجلال (لما فی السموات
و ما فی الارض) کند و به ملوکدر کوا کرده اولان اشیاء و برده اولان سننه لر (وهو العلی العظیم
و کند و در هر دیننه اوزره بوسه لنان جمیع اشیادن اولور اولان (تکاد السموات یتفطرن من فوقه
یقلشور که خدایک عظمت و هیبتدن کوا کوا بوقار و طر فلرندن جتلا در (والذینک یسبحون بحمد
ربهم) دخی فرشته لر پروردگار لریک حمد نه مقارنا ولد فلرند تسبیح اید لر (و یتسبحون و لکن فی الارض
وزمینده ساکن اولان لایحون مغفرت طلب اید لر (الا ان الله هو الغفور الرحیم) آگاه اولک کیم بلا
شبهه تکرری تمنا کند و در کما لرین کما هلی بی ستر اید و توبه لرین قبول ایتکله کند و لرین جوق اسکر
والذین اتخذوا من دونه اولیاء) دخی شول کیمسه لک تکریدن اوزره دوستلر ایدند یا بعضی شرکا
و اتلره محبتله بر ستنش اید لر (الله حفیظ علیکم) ایزد ذوالجلال احوال و اعماللری اوزره نگه
و ما انت علیکم بکلیل) و سن اوزر لرینه وکیل دکل سن یعنی انلرک ایشی سکا اصله سندن (و کذلک
او حینا الیک فرائع یتک) کونه که بوا ایتی سکا ایجا ایتد کلفت عربله مترجم بر قرآن سکا ملکه
لشنا اوزره کوندردک (لینذرا ما القری) ناکه کوا لریک اناسنه یعنی ناکه مکملقنه قور قور و بره سن
و من حو لها) و عریدن چوره سندن اولانلره دخی (و لنذروهم الجمع) دخی خلقه جمع ایدن کوندک
قور قور و بره سن (لا ریب فیه) آنک وقوعنده بر شک و شبهه یوقدر چون قیامت کوننده
اولین و آخرین بریده حشر و انور اولکونه جمع کونی دینلک (فریق فی الجنة) انلردن برکوه بهشت
جا و دانه فارطون (و فریق فی الشعیر) و برکوه و دوزخ (ولو شاء الله لجعلهم امة واحدة) و اگر
خداعت و جل استیست انلری یا لکن برکوه قیلار دیکه جمله لری هدایت طریقند اولور لدی
باصلالت طریقینک (ولکن یلیخل من یشاعنی رحمة) ولیکن ایستد و کن هدایتله و طاعانک
ایشلمی اوزره کند و لره باعث اولخله رحمتند داخل قیلار (والظالمون ما کم من ولی ولا نصیر
و ستمکار اولانلر کند و لره هیچ نه بود و ست و نه بریار دخی اولور (امر اتخذوا من دونه اولیاء) بلکه
کفار تکریدن اوزره بیکر کبی اشیاء دوستلر ایدند یا بر و بوی خصوصه هوای نفسه اوید یلر
زیرا درست دوستا الما بستر لریسه (فان الله هو الولی) ایزد ذوالجلال کند و در دست اولان
غیر سی کل (وهو یحیی الموتی) و کند و در اولشلری زند قیلار (وهو علی کل شیء قدير) و کند و بیلد
هر دیننه اوزره توانا (وما الخلق فیهم من شیء) دخی امور دینیه دن و دینویه دن هر دیننه که

سز و کما را بچند اختلاف آید کن (حکمته ایل الله) تک حکمی خدای و الجلاله مفوضه در حق
 مبطلمدن ثواب و عقابله تمیز آید (ذکرکم) اول عظیم الشان حاکم کن (الله ربی) ایزد ذوالجلال
 پروردگار مدد (علیه توکلت) تو امو رده اوز و بنده اعمدا آید دم (والیه انیب) و مشکل ایشان
 اگر رجوع آید دم (فاطر السموات و الارض) کوکار و بری ابتدا ایجاد آید خدا (جعلکم من انفسکم
 از و احبا) جنس کردن سز کچون قادر بر قتلک (و من الانعام از و احبا) دخی طوار لرزد کوزا کون منغل
 سز کچون براندی (بذر و کفیه) سز بوجوه اوز و خلق بده جوق قیلار (لین ککله شئ) اصلا
 بوجهله کند و به مانند بر نشه بوقدر (وهو السميع البصير) و کند و در جیح مسموعا ایوا بشیند
 مبصری کما یبغی کورن (الله مقابله السموات و الارض) کند و به ملوک و کوکار و بر خزانة (یشیط
 اتر ذل من یشاء و یقید) ایستد و کی کسته به رقی و اسح قیلار و ایستد و کی کسته به آف
 طار قیلار (انه یحل شئ علیکم) تحقیقا که اول قادوز و الجلال و دو کلی اشیایه دانادر (شرع لکم
 من الدین) سز کچون طاعات و توحیددن مبین و هویدا قیلک (ما و ضییه توحا) شول بشی انک
 ایستد سز حضرت نوحه فرمانا بیلک (والذی و حینا الیک) دخی شول نشه که سکا و حیایتک
 و ما و صیتنا بر ابراهیم و موسی و عیسی و اول شئی که تک ایستد سز بوعنویه فرمان آید تک و اول شرع
 او کاشنه بود که (ان یموا الدین) دینی ایا قلند و بعضی نصردیق و لجا و لان شیه ایمان کورده
 و احکام الهیه طاعت ایتمه تفصیر ایتمک (ولا تشرفوا فیهم) و آند اختلاف ایتمک یعنی اصول دین
 اولان توحید و طاعتک اختلاف ایتمک (کبر کل الشریکین) اهل شرک اوز و بولک اولک (ما تلهو
 الیه) شول شئی که کند و برین کا دعوتا بدرسن (الله یجیب الیه من یشاء) خلاصه و جل ایستد
 کسسه بر کز یلاید و کند و طرفنه آف جذبا آید (و یرید الیه من یشاء) دخی طرفنه توجیه آید به
 توفیق و ربوب دیننه اکا بول کوسر د (وما تقرقوا الا من بعد ما جاءهم العلم) و اتم ماضیه
 پراکنه اولوب اختلاف ایتمد یلر الا کند و لره دانش کد کد نصکره (بغیا بینهم) ارا لرنک دوشن
 عداوت جهنم لند و اظها و حق ایچون (ولو لا کله سبقت من ربک) و اگر پروردگار رکدن بر سوز
 سبقت ایتمید که انله مهلت و یرستد (الی لعل مشق) بر معین مذته دک (تفصی بینهم
 البته ارا لرنه حکومت و نوریکه مبطلا و لان معذب و لوب حق خلاص بولور د (والذین اوتوا الکتاب
 من بعدهم) دخی تحقیقا شول کیمسه که که کابی و یرلر یکشرا امد نصکره یعنی حضرتک عصرند
 قرانی و یریلن مشرک (لی سلیتینه فرب) اندن اضطراب و بریحی بر کاند و دشمنلر د که اکا ایمان

کود مزمل (قلذ لکنا) پس اول پراکنه تک و شکندنا و تری (قادر) مهلت اسلام اوز و اتفاق اولق ایچون
 خلق دعوت آیت (واستقم کما اوتیت) دخی فرمان اولند بیک دعوت اوز و استقامت آیت (ولا تتبع اموالهم
 و کفر تک باطل خوا مشلرینه اویمه) (وقل امنت بما انزل الله من کتاب) دخی سوبله خدا ع و جل کتاب
 مقوله سنن آیدند و کاشنه ایمان کوردم (واقرت لا عود لیکم) دخی فرمان اولند کیم ارا کوز نشق
 آید و بریحی اشراف و از ادلی حقه دعوتا بیلر و شر ایتمک تبلیغند و حکومت به بر طرفه میل آید به
 الله ربنا و ربکم) بزد ذوالجلال رنم و بر کز در (لنا انما لنا و لکم انما لکم) اعمالک مکافاتی بزد و بر طع الک
 جزا سز در (لا یحیة بیننا و بینکم) اصلا منقصو بوقدر ازمده و ارا کوز به زی احق ظاهر اولد و نقص
 بجاده بهوده اولور (الله یجمع بیننا) کوی تعالی ازمده جمع آید قیامت کونک (و یرید المصیر) و فصل
 و خصو ایچون جمله تک و دوشن کد و طرفنه در (والذین یحاجون فی الله) دخی شول کیمسه که ایزد
 ذوالجلالک دینک خصو و جدال آید در (من یغید ما استحب لک) اکا اجابت اولند قد نصکره و یحیهم
 و الحصة عیند بریم) نلرک جدال و خصو سز ذائل و باطلد و پروردگار لری قنک (و علیهم غضب
 و اوزد رینه برا و لوشم اولور عناد لریچون) (ولهم عذاب ستم یل) و کند و لره برقی اشکجه اولور
 کز لریچون (انما آتیه انزل الکتاب بالحق) بزد ذوالجلال شول حکمدر که قرانی طوع و بغضه معارف
 آید در (والذین) و خلقک حقوقه مسویه و برین لکما می آید در (وما ینذیک لعل الساعة قریب
 دخی فقی نشه سنی بلجی قیلدی شاید قیامتک کسوی بقیند (یشعیر بینا) قیامتک کسسه استمه
 یوزندن استعجال آید در (الذین لا یؤمنون بها) شول کیمسه که اکا نصددیق کور مزمل (والذین استوا
 و اکا نصددیق کور دله) (مشقمون منها) انک و قوعدن نور قشردن (و یعلمون انها الحق) و بیلور کیم
 علی التحقیق او در رستد و قوعند شک و شبهه بوقدر (الا ان الذین یمارون فی الساعة) اکاه اوللکم
 بلا شبهه قیامتک شانک بجاده آید نلر (لی سلا لی یعلی) حقدنا و ذاق بر از غونقده در لک
 انک تطیف بعباد (یزجل و علا قولرینه کوزل ایشلور د عقول ارا کیمد و کی نعلله کند و لری
 بسار (یرقی من یشاء) لطیفله ایستد و کنه روزی و یرر (و هو القوی العزیز) و کند و در لطف
 و رحمت ایتمک توانا عالمک حکم و ارادته غلبه آیدن (من کان یهد خرق لا یخرق) هر کیم علیه آتک
 ثوابن ایستر (نزل له فی خریه) ثوابن اکا آرنر زک برک مقابله سنک او ندن بدیوز د و انثوقار
 و یروز (ومن کان یهد خرق الذین) و هر کیم بوجها تک مناعن ایستر (نویه منها) اکا قمت آیت و کز
 اندن و یروز (وما لک فی الاخره من نصیب) و اکا او برجهانک اصلا بر بهر اولما و املکم شرکا و شرکوا

لَهُمْ مِنَ الْآلِهِينَ) یا خود کفار و منافقانی و آنکه دیندن کنند و اینچنین بیایند بیلر (مَا كُنْتُمْ بِأَعْدَاءِ اللَّهِ) شود
 نیت که تکی تعالی آنک ولسنه دستور و رمیدی (وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ) و اگر کلمه فصل ولسنه بود
 مکارا نیک نایبینه حکم سبقت اینست (لَوْ يَفْقَهُ بَيْنَهُمُ اللَّهُ مُؤْمِنًا وَكَافِرًا لَدُنْكُمْ حَكْمٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو
 الْبَلَاءِ) و آنکه از آلهین کلمه عذاب الیم) بی شبهه کیم ستمکار و اولاد کند و لره بر در ناک استخفه اولور (وَرَأَى
 الْفَلَاحِينَ مَشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا) شرک و نفسانینه ستم اید ناری کور در سن قیامتده قراند قاری سیدن
 قور قشدر (وَهُوَ رَاقِعٌ يَرْمِي) و حال بوکه اید کارینک سزای کند و لره یار شیخیدر قور قش لریا قور قش
 و الیزین آمنوا و عملوا الصالحات) و ایمانه کلوب کوزل عملری ایشلیا ناری (فِي رَوْحَاتٍ مُّجْتَنَاتٍ) با عتک
 سبزه زار لرند در (لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ) کند و لره ایستد کارین نسته پروردگار لری قند موجود
 ذلک) اهل ایمانه اولان نعللر (هُوَ الْفَضْلُ الْكَثِيرُ) کند و در اولو آرتق که دنیا و مایها یاننده بر امر مستقر
 ذلک الذی یبشیر الله عباده) مذکور اولان ثواب شول مننه در که تکی تعالی قولرینه انکه مزده و بر الیزین
 آمنوا و عملوا الصالحات) شول قولر که ایمان کور و کوزل اعمالی ایشلد بیلر (فَلَا اسْتَكْبَرُوا عَلَيْهِ اجْرًا)
 سوبله لکامک نیلغی اوزره سزدن اجرت طلب اینم (إِلَّا الْوَدْعَةَ فِي الْقُرْبَى) لیکن سزکه اولان قراستم
 جهنندن محبتی سزدن طلب ایدرم (وَمَنْ يَعْتَرِفْ حَسَنَةً) و هر کیم بر ابولک ایشلر (تَزِدْ لَهُ مِنْهَا حُسْنًا)
 اکا اول بولکده بر کوزلک آرتزد (إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ شَكُورٌ) بی شبهه کیم حق جل و علا که کاره مغفرت
 اید و با طاعت ایدنه ثواب احش ایدر (أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا) بلکه کفار دیر لر عتد عوای
 نبوده تکی تعالی اوزره کند و قندن یلان بعلتک بوسوز کوزر دیکه انلردن صد ورا اید (فَإِنْ يَشَاءَ اللَّهُ
 يَغْفِرْ لِمَنْ يَشَاءُ) از بر حق جل و علا میسر سه کوکاک اوزره مهر و در بوکلام افاده ایدر که افترایتم
 سرور کائنات کی کسسه دن مستبعد در دخی آنی اشعار ایدر کیم بوکونه ایسه جرات ایزن الیجا اهل
 کوکی اوزره مهر و ایدر و اما عارفدن بوبله برایش اصلا صد و اینم (وَنَحْمُ اللَّهَ الْبَاطِلَ الْوَارِدَ الْوَالِدَ
 باطلی ناید ایدر (وَيُحْيِي الْمَيِّتَ يَكْفُلُهُ) و حق سوز لر بله ثابت قیلار (إِنَّ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) ::
 بی شبهه کیم خدا عز و جل سینه لر ایه سی اولان اسرار و دانادر (وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ
 وکند و در شول پروردگار که قولرندن توبه قبول ایدر (وَيَعْفُو عَنِ الْكَثَيَاتِ) و ایمان ایشلردن تجاوز
 ایدر یعنی توبه ایدر که نصد که جرملین با غشدر (وَعَلِمَ مَا تَفْعَلُونَ) و ایشلد که نسته بیلور پس
 مکارا تکی کا کوره و بر (وَيَسْخَرُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) و ایمانه کلوب کوزل عملری ایشلیا
 اجابت ایدر یعنی حق جل و علا صالح مؤمنلر دعا سن مستجاب قیلار (وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ) و انلره

کرم و احسانندن آرتزد (وَالْكَافِرُونَ كَثِيرٌ سَعَتْ أَعْيُنُهُمْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَشْجَارُ) و لره بر شد تلوشکفه
 اولور (وَلَوْ تَبَسَّطَ اللَّهُ الرَّزْقَ لَعَبَادِهِ) و اگر حق جل و علا قولر بیون کجینک نسته لرین متسع قبلستد
 کعبوا فی الارض) البته بر یوزنک بعلر تلوشکفه نصدن ضا ایدر (وَلَكِنْ يَنْزِلُ بِقَدَرِ مَا يُنْشَأُ) ولیکن
 ایستد و کفی اندازه ایدر در (إِنَّ يَعْزِزُ بِهِ خَيْرٌ) بی شبهه کیم خدا قولرینک کینلر احوال لرینه دانادر بهیتر
 ظاهر اولان املور لرین کور عییدر (وَهُوَ الَّذِي يَنْزِلُ الْغَيْثَ) و کند و در شول خالق ذوالجلال که بغیر ایدر
 مِنْ جَدِّ مَا قُنُطُوا خَلْقَ امِید کسد که نصد که انک اینستد (وَيَبْشُرُ رَحْمَةً) دخی کند و در حنی هر نسته ایدر
 یابر (وَهُوَ الْوَلِيُّ) و کند و در دوست اولان که قولرین احسانله و شرر حمله کوزه در (الْحَبِيبِ) و لختلر
 اوزره حمد مستحق اولان (وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) دخی خدا نکه دلائل قدرندن در کولر و رک
 بر امتی (وَمَا يَتَّبِعُ فِيهَا مِنْ دَابَّةٍ) و انلرک اینچند حیوانه مقوله سنلندن بر کنده قیلد و غنی نسته دخی (وَهُوَ
 عَلَى جَعْفَرٍ وَآيَاتُهُ قَدِيرٌ) و کند و سی ایستد که انلرک بیغسی اوزره توانادر (وَمَا آتَاكُمْ مِنْ مَّهِمَّةٍ
 دخی سزه هر نه دکه نسه مصیبت مقوله سنلندن (فَمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ) لریکیز قیلد یعنی نسته سبیلدر
 وَتَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ) و کناه قمنلندن چوق سنلندن تجاوز ایدر (وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ) و سزدوی
 زمینک کچی دکلر اوزر یکنه مقدر اولان بلا لری (وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَتَكِيدُنَا أَوْكَ سَازِ
 بر دوست بوقدر که بلا لردن سزی صاقلر (وَلَا تَحْزَنُوا) و نه بر یار دخی انلری سزدن دفع ایدر (وَمِنْ
 آيَاتِهِ الْجَوَارِ الْبَاهِرُ) دخی خدا نکه آیات عظام سنلندن در ریاده طاعلر کی کیلر (إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
 ایستد سه یلی ساکن قیلار (فَيُظِلُّنَّ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ) پس در بانکاره سی اوزره طور مش قانور لر
 اِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ) تحقیق کیم بیلری شخیر ایستد و کیلری بورق سنلندن اولونش انلر واد (لِيَكُنَّ
 صَبَارًا سَكُورًا) هر شخیر کیم کینک بلا لری اوزره غایتله میر اید و باندن سلا متله چقد بغند
 چوق شکر ایدر (أَوْ يُؤْتِيَهُمْ مَنًى) یا بر شد تلوی بی ارسال اید و بکیردر یا بوزی اوزره طور مش قیلار
 یا بر شد تلوی بل ایدر انلر عرق اید و ب اینچند اولاد لری یا بود قیلار (فَمَا كَسَبُوا) معاصین قند فکر
 نسته سبیلدر (وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ) و اگر ایستد کیرلر نجات و بر مکله چوق کیمسه دن عفو اید
 تا که اهل ایمان خلاص اوله لر (وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُخَادُّونَ فِي أَيَاتِنَا) و ناکه بیلر شول کیمسه که ایا ندر
 مجاهد ایدر لر (مَا كُنْتُمْ مِنْ حَافِيٍّ) کند و لره اصلا بر کز که بوقدر (فَأَوْثَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ) پس
 دنیا به متعلق نسته دن هر نه ویرلر (فَتَأْتِي الْحَيَوةُ الدُّنْيَا) بقیین صاغلنک منفعید
 وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى) و تکرینک قند اولان شی بکرك و اینک تر در (الَّذِينَ آمَنُوا شَوْ

کیمسه را بچونکه ایمانه کلد بیدر (وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ) ویا لکن برورد کادری اوزره اعتماد ایدر (وَالَّذِينَ
يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الذَّنْبِ وَالْفَوَاحِشِ) و شول کیمسه را بچونکه کاهک بیوکلرندن و قی بد اولان افعال
اجتناب ایدر (وَأَيُّهَا عَصِيُّوْا وَأُولُو قُتْلٍ خَشَمْنَاكَ أُولُو دِرْ) هم یغفورون کند و لروان کوب عفو
ایدر (وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ) دخی شول کیمسه را بچونکه کند و لروان کوب عفو ایدر (وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ)
ایند بیدر مراد جماعت انصار در که حضرت صلی الله علیه وسلم کند و لروان ایمانه دعوت ایدر (وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ)
طوعه قبول کومریدر (وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ) و نمازی قیلیدر (وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ) و ارازلده ایشلر
مشورتلور دیعو برایشه مباشرت ایدر کلر تله بری بریلده مشا ورت ایدر (وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ)
و کند و لره روزی قیلد یغفر نسه دن طریق خیره صرف ایدر (وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ) دخی
ثواب اخیری شول کیمسه را بچونکه قن کفاردن کند و لره ستم در (وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ)
انعام الوردلر (وَجَزَاءٌ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةً مِّثْلُهَا) و برید لکک سزا سنی آنک کیم برید ایشلر (فَنِعْمَ
وَأَمْرُهُمْ) بیدر کیم که کند و یه اولان ستم مکافانندن و لروان کوب کند و لره و دشمنک ما بنیکه اصلاح
ایندی (فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ) آنک لبرقی خدا اوزره در و عدلک ابهامی موعودک شرف و عظمی اوزره
دلالت ایدر (آيَةُ لَا يَحِبُّ الظَّالِمِينَ) تحقیقا کیم حق جل و علا ستمکار اولان لری سومر (وَلَكِنْ أَنْصُرْ
بِقَدَرِ قُوَّتِهِ) و بی شبهه هر کیم کند و یه اولان ستم نصبره انعام الدی (فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ
اللد و اوزرینه عقاب و عتابله اصلا بربول اولان (إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ) بوند اوزره
بر نسته بوقدر کیم عقاب و عتاب شول کیمسه را اوزره در که خلقه ستم ایدر لکیم مستحق اولد قار
شیخی بجنر صریقه ایدر (وَيَسْعُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ) و روی زمینک بی حق و حجت
حد و تجاوز ایدر (أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) اولکروه که ستم اینک شانلریدر کند و لره برورد
اشکجه اولور (وَلَكِنْ صَبْرٌ وَغَفْرٌ) و البته شول کیمسه که خلقک داری اوزره صبر ایدر و بکند
ستم ایدر لک انعامندن و از کجی (إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ) تحقیقا که اول صبر و از کجی
ایشلر ایلرندن (وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ) و هر کیم که تکرر تعالی از غون قیلار (فَأَلَّهٌ مِنْ وَلِيٍّ) اکا
بر دست اولان که کند و یه بر سازلق ایدر (مَنْ بَعْدَكَ) تکررینک خذلانی اکا اولد قد نصبره (وَأُولَٰئِكَ
الظَّالِمِينَ) دخی ستم ایدر لری کوررسن (لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ) بچونکه بی مشاهله ایدر لروان ببولون
همل الی مری من سبیل) در لروانیا بر دخی و نمکه هیچ بربول واری (وَأُولَٰئِكَ يَفْعَلُ اللَّهُ بِكُمْ مَا يَشَاءُ) دخی
انلری کوررسن جهنم اوزره عرض و لنور (خَائِبِينَ مِنَ الذَّلِيلِ) خوار لندن حقیر و ذلیل اولد قار

حاله (يَقْلُوبُونَ مِنْ خَلْفِنَا) شسمته کوزرینک قباغن آهسته تحریک اینکدن بقر
وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ) و ایمانه کلانلر دیدر
تحقیقا کیم و نوزنلر شول کیمسه در که روز قیامت مجانلرین کند و لره مخصوص اولان لری عذاب
صافشتر مغلله اوتوزد بیدر (إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُبِينٍ) اکاه اولک کیم علی التعقیق ستم ایدر
همیشه بر طور ستم اسکنجه نه دور (وَمَا كَانَ لَكُمْ مِنْهَا وَلِيَاءٌ يَنْصُرُونَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ) و انلر هیچ
دوستلر و قاید کج خدا نک حکم بجا و زاید و بکند و لره یاردم ایدر (وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ) و هر کیم که
حق جل و علا از غون قیلار (فَأَلَّهٌ مِنْ سَبِيلٍ) اکا هدایت و نجاته هیچ بر طریق اولان (إِنَّ السَّبِيلَ إِلَيْكُمْ
برورد کادری که فرمانده انقیاد ایدر (مَنْ قِيلَ إِنَّ يَوْمَ تَمُوتُ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْغَايِبِينَ) بر کون کلدن اولد که اکا
طرفندن بر دوندن مک بوقدر (مَا تَكُنْ مِنْ غَايِبٍ يَوْمَ تَمُوتُ) سزه اصلا برینا ایدر کج مکان بوقدر
اولکونده (وَمَا لَكُمْ مِنْ كُيُوبٍ) و ایدر کج کجاملری ستم هیچ بر انکار اینک اولان زبراجله مصاف
اعمال کزده مشیدر و اعضا کزانه اوزره کواهلدر (فَأَنْصُرُوا) بر ایدر کج دعوتدن یوز چوردر
الحججه (فَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا حَنِيفًا) که بر سنی اوزر لینه نکبان و محاسبه کوند رمدلک
إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ) احکامی بلیغ اینکدن غیر یاوزر که بر نسته بوقدر و آنی ادا ایشلر
وَأَنَّا إِذَا دَفَعْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ قَرْعِهِمْ أَدْمَ أَوْغْلَهُ بَرْدَ بَرَابُوكَ داند و نذر ایشلر
انکله سوبور (وَأَنْ يُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَمْشُونَ مُنْتَبِهِينَ) و اگر بریدلک کند و لره در کالری فزاند قلمی
بد اعمال سبیل (فَأِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ) بی شبهه آدم اوستی غنی فقی انکار ایدر بیدر (لِيْلَهُ مَالٌ
الْسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ) کوکلر و لک پادشاه لعی خدا یذ و الجلاله ملوک و مخصوص (يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ)
ایستد و کج نسته ایجاد ایدر (يَسْخَرُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَّا ثَالِغُ الْعَذَابِ) ایستد و کج کیمسه دیشی اولاد باغشلر (وَيَسْخَرُ
لِمَنْ يَشَاءُ الْدُّكُورُ) و ایستد کج شخصه ارک و اولاد باغشلر (أَوْ يَرْيَهُمْ ذُرِّيَّتًا وَإِنَّا ثَالِغُ الْعَذَابِ)
نسته کج حجت قیلار ارککلر و دیشلر یعنی بعض قولرینه ایکی منفعدن باغشلر (وَيَجْعَلُ مِنْ دُونِ
عَقِبًا) و ایستد و کج قیصر قیلار (إِنَّ عَلِيمٌ قَدِيرٌ) بی شبهه کیم کند و سوا ایشلر و کج ایشلر دا نالیشلر
ایشلر اوزره توانادر (وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا) دخی بر انشا صحیح و جائز کلد بکه تکرر
کند و سبیل سوبیلله الا و جله یعنی طریق الحامله نه که حضرت موساتک والدسته واقع اولد
آو من و راء حجاب) یا بر برده آردندن نه که حضرت موسا میسر اولد (أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا) بافرشدر
بر کوند ریش فرشته کند و یه کوند (فَيُوحِي بِآيَاتِهِ مَا يَشَاءُ) لبر رسول اولان کیمسه مرسل الیه

اولان خدا نك فرمانده خدا نك ايستد وكي شين القا ايد (ايد عيلى) تحقيقا كيم خدا عن وجل مخلوقا نك
 صفتند بوجه نمشد (حكيم) حكمت اقتضا ايد وكي شين ايشار پس حكتك مفضا سنه كوره
 كاه بشرله واسطه مايله سويلشور و كاه واسطه سز (و كذا لك) ونه كه سنا شين برله وحي ايد
 او حيا اليك روحا من ايرنا) سكا بزم فرمانمزدن برقران كوندردك قران روحه شبيه ايد الكون
 قلوبا كه زنده ولور (ما كنت تدرى ما الكتاب) سكا وحي هك دن اول كتاب فتق شين اولديك بيلد
 ايدك (ولا الايمان) ونايمان فتق سنه اولديك بيلور دك (ولكن جعلناه نورا تهدي يمين سناه
 من عبادنا) وليكن قران بر نور قلد فكه قولر بزدن ايستد و كز كيمسه انكه هدايت ايدرز (وانك
 تهدي الى صراط مستقيم) وبي شبهه سن بر معتدل طريقه خلق مهك قهار سن (صراط الله) خدا
 بول (الذي له ما في السموات وما في الارض) شول خدا كه كوكاز و برده اولان اجناس كند و به مخلوق و مملوك
 الا الى الله نصره لا اله الا الله كاه اول كيم قوايشار و سنا قوايشار خدا راجع اولو كلام اهل طاعة و عدو مجرم و عدا

سورة الزخرف مكية و هي تسع و ثمانون آية
 بسم الله الرحمن الرحيم

الحم وال سورة ده حروف مقطعه تنبيه واعلام ايجوندركا كيم سامع خواب غفلتدن اويانه (والكتاب
 المبين) اعجازي روشن اولان قران قسم كيم (انا جعلناه قرانا عربيا) على التحقيق كيم بزا و ك كتابي لغت
 عربيه ايله او قور بر كتاب قلدق (لعلكم تعقلون) ناكه سز معناريني تعقل ايدوب فهم ايد سز
 وايد في ام الكتاب) دخی تحقيقا كيم قران اصل كتب سماوية اولان لوح محفوظه (الذي نزلنا) فمزده (العلم
 البه رفيع القدر در حكيم) جوق حكما لور (انضرب عنكم الذكرو صفا) ايا سزى مال ايدوب قران
 سزدن اوزا قلندردو بر كارد لايله (ان كنتم قوما مسرفين) اول اجلد نكه سز حد و تجاوز
 ايش بر كره ايد كز (و كذا رسلنا من نبي في الاولين) ونيجه بيخير كچش امما راسنده ارسال ايدك
 وما ياتهم من نبي الا كانوا يستهزؤن) و كند و له هيج بر بيخير كد الا كه اكا اسهزا ايد رور (فاهلكنا
 اسد منهم قطنا) پس اسراف ايدن كروم دن فتق قوت صاحب اولان كروهي املا ايدك (ومضى منك
 الاولين) و كچش كد وصف و خبري قرانده بر قاج موضعده ذكر اولوب كچك (ولكن سألهم من
 خلق السموات والارض) دخی شبهه كيم اكر انردن صور سز ك كوكا و برى كيم براندي (ليقولوا
 حكمهم من العزير العليم) البته ديرلر كيمشه غلبه ايدن قولحواله دانا اولان خدا انلري برانك
 الذي جعل لكم الارض مهك) شول خدا كه زميني سز كچون دو شجك سنه كبي قلدك ناكه اوزينه

قارطونه سز (وجعل لكم فيها سبيل) و سز كچون ايجده بولر قلدك (لعلكم تهتدون) ناكه سز اول بولر
 مقاصد كن و صول بوله سز (والذي نزل من السماء ماء) وشول قادر على الاطلاق كه كوكدن صول ايدك
 بقدر براندا مايله كه نفع ايدوب ضرر ايمز (فا نزلنا به بلاء ميتا) پس اول صول ايدك كج اولان بر نور
 شهرى زنده قلدق (كذلك نخرجون) اولاجا كبي بوز كزدن اخراج اولوب زنده اولور سز (وانك مخلوق
 الا زواج كلها) وشول پروردكار كه حيوانا نك قواصفا ق براندي (وجعل لكم من الغنك ولا نعام
 و سز كچون كبدن و طوار لردن پيدا ايدك (ما تركون) شول سنه كيم كاسوار اولور سز (ليستوا على
 ظهوره) ناكه بند كز شينك ارقلري اوزده اعتدال پيدا ايد سز (ثم تدركوا نعمة ربكم اذا استقروا عليه
 صكره پروردكار كز احسانى ياده كوره سز قن مزبور لرا و زده معتدل اولور سز (وتقواوا شجك
 الذي يخرسنا هذا) و ديه سز بر ايجون بولر سز سز ايدن ايزد و الجلال جميع نقص لردن منزله
 وما كنا له مقرين) و بزان ضبط ايدو فرمانبر ايمكه قادر دكل ايدك (وانا الى ربنا المنقلبون) دخی
 على التحقيق بزرورد كار مزه و نجيلاز مريد كيم قن سرور كائنات ياغن اوزن كيد فور دد بر
 بسم الله بعد كه دوارك ارقه سند معتدل اولور د سويلر الحمد لله على كل حال سبحان الذي
 سخر لنا هذا ايتك آخريه دك (وجعلوا له من عباده جزء) دخی كهارا قرار ايد كرنند نصكره كيم
 خالقيت خدا عن وجله مختص ايدر قولر نندن كند و به بر جزه قلد يلكه ديد يلر ملا نكه نكرينك
 قز ليدر (ان الانسان لكونفور ميين) تحقيقا كيم آدم او غل اشكارا كفايد بيجد كه ذات مقدسه
 جميع اشبارن مستغنى ولان اوشا قايد نمسين نسبت ايدر واندن اغرب بوكه قيرلري خدا
 مستو قبول و غلا ناري كند و به مختص قدارنه كه حق جل و علا كلام سابقدن اضرب ايدوب
 بوايشلري اوزده انكار طر يقيله انلردن استغها م ايدو بيورر (ام اخذ مما يخلق بيات) يا خود حق
 جل و على براندي سنه لردن قيرلر ايدندي (واضعفكم بالبين) و سزى او غولرله بر كريد
 ايدو مختص قلدك (واذا ابشر احدكم) و قن انلرك بر سى مرده لنور (بما ضرب الرب لرجل مثلا) شول
 شيشله كه انك رحمت غايبيله مشصف اولان خدا به شبيه و مانند قلدى يعنى قن برلى بر قير
 طو غم غسيله مرده لنور (ظلم وجهه مسودا) يوزى قره اولور شدت المدن (وهو كظيم) و حالو
 كند و سى آجعله طولشدر (او من يشق في الهية) ايا دخی زيب و زينك پرورده اولان اوشا
 ايدك يعنى قن مستبعد در كه حق تعالى و تقدس زيب و زينله پرورش بولان قيرلري و شاق
 ايدنه (وهو في انحصار غير ميين) و حالو كه قير مقوله سى كفن كوده و مجادله محلد محتى

انها را ایدید و کلام (وَجَعَلُوا لِلدَّيْنِ عِدَاةً الرَّحْمَنُ) دخی فرشته لر یکند و لوحه انک خاص قول ایدید
 قبله یار (اَنَا) در پیش روئی کردی فتنه اگر ماکل قوتک قولت انحق صفتلوا ولا تلر قیلد یار (اَشْهَدُ وَخَلَفُ
 ایا برادرین کوردیلر یعنی حق جل و علا مکانه خلق بیدیکند انلر حاضرید یار که ملائکه قبله اولد قلورین
 کوردیلر (سَكَنَ شَهَادَتُهُمُ) البته شهادتلی یاز یلور (وَكَيْسَلُونُ) وروز قیامتک اندن صوریلور
 وَقَالُوا كُوشَا الرَّحْمَنُ) دخی دیدیلر اینجمل و علا ایستیک (مَا عِبَدْنَا هُمْ) فرشته لره برستش ایتمک
 بوسوزی مجادله یوزندد برلر که ناعتقاد طریقتن انکو که خدا نک مشینتی عبادک مشینتی اوزره
 غالب اولدیغن اعتقاد ایمانندد و بوسبیدن دیکلری سوزین دانشین حق تعالی کند ولر
 نفی اید (مَا لَكُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ) بودید کلمی سوزدن انلر هیچ بریکلی یوقدر وحاشاکیم انلر
 بوکونا معرفتی اوله (اِنَّهُمْ لَا يُخْصِمُونَ) انلر برسته فکدر الا که یلان سویلر چون بحسب العقل
 دلیکلا و ملغین حق تعالی نفی ایدی اندن اضلاید و نقل طریقتن دلیلاری اولدیغن استقام
 انکار یله نفی اید یزور (اَمْ اَتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلُ) یا خود قرائدن اول انلر بو کتاب ویرد کی (فَهُمْ يَزُورُونَ)
 مُنْشِئُونَ) که انلر اول کتابله استدلال اید و موباهشتلر و بوکونه کتاب هرگز مالک اولدیلر
 بَلْ قَالُوا اِنَّا وَجَدْنَا اَبَاءَنَا عَلٰى شَيْءٍ) بلکه دیدیلر علی التحقیق بزید لر براین اوزره کوردیلر
 وَ اِنَّا عَلٰى الْاَرْضِ مُتَعَدُونَ) وبی شبهه بزاتلر انلر اوزره بول بولیلر یعنی دیکلری سوزره عقل
 و نه نقل و لیلر و انحق بعض نقلیه سوزی بنا اید یزور (وَكَذٰلِكَ) ونه که کفار سکا بو مقوله
 سوزلری ایدیلر (مَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قُرْآنٍ مِنْ نَبِّیٍّ) سندن سابق برکوبه هیچ بر قورقو
 و بریحی پیغمبر کوند رمدک (اِلَّا قَالُ مَرْفُوعًا) لا ارباب شعی و بیو کلمی دیدیلر (اِنَّا وَجَدْنَا اَبَاءَنَا
 عَلٰى اَمٍّ) وَ اِنَّا عَلٰى اَثَرِهِ مُتَعَدُونَ) علی التحقیق بزید لر مزی بر طریقت اوزره بولدق وبی شک بزاتلر
 اثار اوزره افتدا ایدیلر (قَالَ وَلَوْ جِئْتُمْكُمْ بِاَمْتٍ) وَ جَدُّهُ عَلَيْهِ اَبَاءُهُ) پیغمبر انلر دیک
 ایا اید ولر که متابعت ایدر میسر و اگر بن سزه کلام بریدن ایله کیم بد لر کزی بولدیخکرا اینک طوفان
 قَالُوا اِنَّمَا اُرْسِلْتُمْ بِرُكَاةٍ فَرَقُونَ) کفره پیغمبر لره دیدیلر علی التحقیق بز کفر اینشوز شول شبهه که سز
 آنکله ارسال اولدیکر (فَاَنفَعْنَا مِنْهُمْ) در عقب انلر نانشا مالذی قولرین فرمعله (فَانْظُرْ
 کَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ) پس بق پیغمبر لری بلانن نسبت ایدنلرک صوکی نیجه اولد (وَ اِنْ قَالَ
 اِنْ اُرْسِلْتُمْ لِاِبْهَةِ وَ قُوَّةٍ) دخی باده کنور و لکونیک حضرت ابراهیم بد رینه و جماعتنه دیک (اِنِّیْ رَاٰ
 اِنَّمَا نَعْبُدُکَ) بی شبهه بن ایدن کنر عبادندن بزارم (اِلَّا الَّذِیْ قَطَرْنَا) لیکن بنی عدمدن وجوده

کوردن پروردگار عباد ایدرم (فَاِنَّ سِبْهَیْنِ) که بی شبهه اول هدایت و نذیرت قیلا (وَجَعَلُوا
 بِاَقْبَةِ فِي عَقِبِهِ) دخی حضرت ابراهیم کله توحید ذریقی ایچنده بریاق سوز قیلدیکه همیشه اولد
 ارا سندن بر مویخدا کسک و لک (لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ) تاک انلر و نه لر یعنی تاکه انلر ن شرک ایدن مویخدا
 دینه دونه (بَلْ مَنَعْتَ هَؤُلَاءِ) بلکه بونلری یعنی حضرتک عصرند اولان کفادی ویدیلر
 طول عمر ایلر بر خوردار قیلد (حَقَّ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَ رَسُولٌ تُبَيِّنُ) اولوقله دیک کند ولر قرآن
 عظیم المشان و احکامی شکار ایدیمی پیغمبر کلدی (وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ) و اولحکه قرآن انلر
 کله تاکه کند ولرین غفلتدن کاه ایله (قَالُوا هَذَا اَشْخَرٌ) دیدیلر بوجاد ولقد (وَ اِنَّا بِكُمْ قَارُونَ
 وبی شبهه بزاکا نصددیق کوردیلر کلز (وَقَالُوا لَوْلَا اُنْزِلَ هَذَا الْقُرْآنُ) دخی دیدیلر بیچون بو قرآن
 ایدن لک (عَلٰی رَجُلٍ مِنَ الْقُرْآنِ عَظِيمٍ) براو کوشی اوزره که بواکی کوبک بریستدن اولمش اوله
 یعنی منصب نبوت براو لو منصبدر کر کدیکه مکه ساکنلرندن ولید بن المغیره کی برمالدار جاه صفا
 کشته اولمش اوله یا طائف خلقندن عروه بن مسعود الثقفی کی بر شخصه حاصل اوله بوسوز انلر
 قلت معرفت لردن ناشی اولمشد رز بر ایلد یلر کیم اوبرو حافی ربه دراکا اهل اولور اول عظیم
 النفس کسنه که فضائل و کالات ایله متعلی اوله نه زحار دنیوی ایله بزمنش اوله (اَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ
 رَبِّکَ) ایا کند ولری پروردگارک رحمتی قسمت ایدر که ایستد لکر کسنه مستحق ایدر لر حاشاک
 اوله (لَنْ نَقْسِمَ اَبْنَهُمْ مَّهِيشَتَهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا) بزار انلر یکجیک سننه لرین قسمت ایدنک
 یقین اولان صاعغه و کند ولر انک ند بیرندن عاجز لر با وجود که اول الزم لوازم لرید رهن رسالت
 اعلا ی مراتب انسانیه در آنک مومینه دخل اتمک کند ولره فدن کله (وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ
 و بر مقدار لرین بر مقدار لری اوزره بایه لر فالدر دق یعنی الر ندر رزق و غیره یسک تفاوت پیدا ایدنک
 لِنَجْزِيَهُمْ مِنْهُمْ بَعْضًا اَشْخَرًا) تاکه بر مقدار لری بر مقدار لرین ایش بترمه استعمال ایدر لر یعنی برکوه
 برکوه فرمان ایدنک فرمان ایدنلرک مهتی وجوده کله و ما موراولا نلرک معاشی پیدا اوله و تاکه
 ارا لرنه برالفت حاصل اولوب عالمک نظامی انکله منظم اوله نه آنکه بوایش یا یک کالجون اولد
 بوقسلک نفقچین (وَرَحْمَةً رَبِّکَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْعَلُونَ) و پروردگارک رحمتی یعنی نبوت و لوازی دنیانک
 مالندن بیغد قلری منهدن لکر کدر (وَلَوْلَا اَنْ يَّکُوْنَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً) و اگر تو خلق برکوه اولوب
 دنیا ی آخرت اوزره ترجیح اتمک لری اولسیک (لَجَعَلْنَا اِلٰی کُفْرًا بِالرَّحْمٰنِ) البته خدایه کفر ایدن کروه
 قیلاردق بیوتیم سقفا من فضله ولرینه کومشدن ورتکر (وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ) و کومشدن

نرد با فکره آنرا وزره طامرا و ستنه چقار لر (وَلْيُؤْتِكُمْ أَنْتَوَانَا) و اولر همچون کومشدن قبول (وَسُورًا
و کند و لر کومشدن تخلف قیلا ردق (عَلَيْهَا يَكُونُونَ) آنرا وزره یا صد نور لر (وَسُورًا) و زینت
آنرا قیلا ردق (وَأَنْ كُلَّ ذَلِكَ لَمَنْعٌ الْحَيَوَاتِ الدُّنْيَا) و بی شبهه کیم بومد کورا و لان اشیا قویقین
اولان مناع غلظت بر خور دار لیدر (وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ) و صونکی ساری پرود کارک فتنه
شرك و معاصی بزرگتر از ایند آنرا در (وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الْحَجِّينَ) و هر کیم خدا یا کفقد کوزر بوموب
اعراض ایدر یعنی هر کیم دنیا ناک لذاته مشغول اولوب خدا ناک احکامی و عقاب و عتابین خا طره
کور من یغیض که شیطانا اکابر دیوسبب قیلا ردق (فَمَنْ لَّهُ قَرْبٌ) پس اول شیطانا کا بولد اش و مد
همیشه و سوسه ایدر و کند و بی اضلال ایدر (وَأَنْتُمْ كَيْصِدُونَ عَنْ السَّبِيلِ) و بی شبهه کیم
شیاطین لذات دنیویه ایدر مشغول اولان لر طریق یقین الیقور لر (وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُتَّقُونَ) و جالبو
اعراض ایدر کروه کان ایدر کیم علی تحقیق شیاطین طریق حق اوزر در لر و بوکان اوزر قالور لر
حَتَّى إِذْ لَبَّاهُ نَارًا اوجله مد که اعراض ایدر کسه بزه کلجیک (قَالَ يَا لَيْتَ بَنِيَّ وَبَنِيَّكَ بَعْدَ الشَّرِّ فَيُنِ) دیر
ای هشتین و مسازم کاشکی امد و ار که مغربا بیه مشرق اسی کی اوز اقلق اولوب سنکله
آشنا اولسید (فَبُئْسَ الْقَرِينُ) که سن غایتله بد هشتین سن (وَكُنْ يَنْفَعُكَ الْيَوْمَ) و بوکون یعنی
آخرتک سز فائده و بر من (إِذْ ظَلَمْتُمْ) دنیاده ستم ایدر کز ایچون (أَنْتُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ) بوکلام
مصدره مافول اولوب ینفع لفظنه فاعل اولور پس تقدیر کلام بوکونه اولور کیم دنیاده ستم ایدر کز
ایچون اخیره عذاب به مشترک اولغز سز فائده و بر من (أَفَأَنْتُمْ تُسْمِعُونَ) پس سنی صاعز لر
ایشیدر رس (أَوْتَهْدِي الْقَوْمَ) و من کان فی ضلالٍ مُّبِينٍ و اکور لر و آشکارا از غولقد اولان بو
کوستر رس یعنی کراهلین هدایتنه قادر کلسن پس هدایتلرینه سعی ایدر و چوقلق کند و ک
تعبه صالمه (فَأَيُّكُمْ يَهْدِي اللَّهُ فَوْجًا مُبِينًا) پس اگر سنی کو تو در رسک یعنی آنرا عذاب نازل اولدن روحو
قبض ایدر رسک (فَأَيُّكُمْ يَضِلُّ اللَّهُ فَوْجًا مُبِينًا) بی شبهه بزانلردن انتقام ایچیلر (أَوْتَهْدِيكَ اللَّهُ فَوْجًا مُبِينًا) و عذابنا
یا آنرا و عذاب ایدر کز عذاب سکا کوستر رسک (فَأَيُّكُمْ يَضِلُّ اللَّهُ فَوْجًا مُبِينًا) تحقیقا کیم بزانلر اوزر
توانا لوز (فَأَسْمِعْكَ بِالْإِذْنِ الْوَحْيِ إِلَيْكَ) پس سکا و حی اولان شینه یا بش (إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
که بلا شک سن بر طوغری اول اوزر سن (وَأَيُّكُمْ يَضِلُّ اللَّهُ فَوْجًا مُبِينًا) و بی کمان کیم قان عظیم الشان
سکا و عشیرتکه بر شرفد (وَسَوْفَ نَسْأَلُكَ) و البته قیامت کونده بو نعتک حقوقه
قیام ایتمکدن اوزی صور یلوو سن (وَأَسْأَلُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ) دخی صور با محمد سندن

اسبق کوندرد کز کسنه لردن (فَبِئْسَ الْيُسُفَىٰ) پیغبر لر بزدن بنی آنرا که متلردن و دینلرینک علما سندن
لَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ آلِ هَارُونَ أَهْلَ كَهْنٍ (ایا خداه ناز که عبادا و نور معبود لر قیلد قی یعنی آنلردن مورو که
هیچ پتله عبادا و کسنه بزرگم ایدر کی و هیچ بر ملتد آنرا که عبادتند بر حکم وار اولدی بوسوزدن مراد
استشها دایمک کجیع انبیا توحید و زرد ما جاع ایتمشدر (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا بِآيَاتِنَا إِلَىٰ قَوْمِهِ وَبَنَاتِهِ) دخی
تحقیقا کیم حضرت موسای فرعون و اشرف دولته مرسل قیلدق (فَقَالَ إِنَّ رَسُولَ رَبِّ الْعَالَمِينَ) پس آنرا
دیکه علی تحقیق بن رب العالمینک کوندلش پیچیم (فَلَا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا) پس اولوقتکه ایا نزل کند ولور
کدی (إِنَّا هُمْ نَحْنُ الْغَالِبُونَ) هان کند ولر آنلردن کور لر یعنی ومله اولاده افلری اسنهرایه الدیلر (وَمَا
نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْرَاهَا) و آنلره هیچ بر معجزه کوستر مد که الا کیم و مانند ندن بو کز د یعنی
هر بری اعجاز که بر نوعیله مخص و لشد که اول خصوصیت اعتبار بیه غیر سی اوزر مفضل اولور
وَإِذْ نَادَاهُمْ بِالْعَذَابِ (وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) و آنلری قحط و چکر کبی بالره کوفتار قیلدق (لَعَلَّكُمْ تَرْجِعُونَ) که شاید
آنرا این باطلدن رجوع ایدر و طریق حقه توبه باید لر (وَقَالَ إِنَّا إِلَهُ الْبَنَاتِ) دخی بد یارای
ساحر و لان کسنه چون فرعونیلر قتلد مخن سحر برار عظیم یک هر کامل الوجود کسنه ساحر
عنوانیلر مذکور قیلا ردق پس حضرت موسای ساحر لچیر مقصد کز بوکای عالم کامل (أَدْعُ
لَكَ رَبُّكَ) پرورد کار که بزم ایچون دعا بیت (بِمَا عَاهَدْتُمْ) فتنه قیلد یعنی عهدله و اول بنوتدر
إِنَّا لَمُهْتَلُونَ) علی تحقیق بزر طریق حق بولجیلر یعنی اگر عذاب بزدن دفع اولور بزر سکا ایمان کور
مهندی اولور (فَلَا كُفْرًا عَنْهُمْ الْعَذَابِ) پس اولوقتکه عذاب کند ولردن قالدردق (إِذْ هُمْ
يَنْتَكِبُونَ) بلا توقف کند ولر بغل قاری عهد و پیمان بوزر لر (وَنَادَىٰ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ
دخی فرعون بی عون کروهی راسند چیر و ب دیک ای بم کروم (الَيْسَ لِي مَلِكٌ مِثْرِي) ایا اقلید مصر
پادشاه لخی بکامخصود کیدر (وَهُذِهِ الْأَنْهَارُ كَثِرٌ مِمَّنْ يُخَيَّرُ) و بو بر مقلر یعنی بلندن منشعب و لان
ایر مقلر کو شکلم التندن امر (أَفَلَا يَضُرُّوكُمْ) پس نم بود ولت و حشمتی کور مر میسر و موسا ناک
هیچ بر نسته یوقدر (أَمْ أَنَا خَيْرٌ) بلیکم بن بو مملکتله وسعت دولته بکریم (مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ
مُهَيَّمٌ) بوکیمسه دیکه کند و سی ضعیف و حقیر داصلایه سته لیا قی یوقدر (وَلَا يَكَاذِبُ بَيْنَ
و یقلشمر که سوز اشکار ایدر و فهم ایدر یعنی دینلر عقده سی و لطله سوزی فهم ایدر و ک
لیا قی یوقدر بوسوزی فرعون لبرن حضرت موسای اوزر بلان دیک زیر اول عقده بی حق جل
و علا رسال محمد زائل قیلد (قُلُوا لِيَ الْإِلَهِ اسْمُ رَبِّكَ مِنْ ذَهَبٍ) پس بیچون اوزرینه التولذ

بلزکرمدا آمد چون عصر نه داب بویله ایدیکم یکسه دیش و لیحق المرنه التوندن بلزکرو بوخندالتون
 طوف وضع اولور که فرعون دیکد کرمسی کرسی طرفدن قوی وزه دیش تفرین اولنک بیچون تکرسی کدو
 التوندن بلزکرو ریهد (وَجَاءَ مَعَهُ ثَلَاثَةٌ مِّنْ مَّقْبِرَیْنِ) یاخو بیچون فرشته لر یلسنجه مقارن اولدقلر
 کلدی (فَاَسْخَفَ فَوْفَهُ) پس فرعون کروهنگ علفی بوسولرله یونکلدر (فَاطَاعُوهُ) در عقب فرعون
 رام اولد یلر ویا بجه حضرت موشن اعراض ایتدیلر (اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فَاسِقِیْنَ) بی شبهه انلر حد و کج
 ایتش کروه ایدیلر (فَلَمَّا اسْتَفْهِنَا) پس اولوقته که مکاره مبالغه ایدو بری خشنک ایدیلر (اِنَّهُمْ
 مِنْهُمْ فَاَعْرِضْنَا عَنْهُمْ جَمِیْعِیْنَ) کدولردن انظام الوب قولرین قلم در یاسنده غرق ایتدیلر (فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا
 لِّمَنْ اَتَى الشَّقَاقَ عَذَابُكَ كَفَاةً بِشَرِّهِمْ وَقِلْدَ بَعْقُ كَفَارِیْنِ کَد و لرد نصکره کلانلر کدولرین مفت ایلد که
 انلر مستحق اولد قاری عذاب کی یونلر عذاب مستحق اولورلر (وَمَثَلًا لِّلَّذِیْنِ) و کیره و فلا نلر بیچون
 انلری بریند قیلد که انلر احوال کربینه نامل ایدوب عبرت الوردلر کوردیلر کیم قن انکر و مس
 نبذون من دون الله حص جتم ایتی نازل اولدی انلر یعی دیک نصاری حضرت عیسیایه
 عبادت ایتدیلر پس فیکیم اولانشک اولور بزم معبود لر یزدخی انشد اولسونلر بوسور قوریش
 ایتدنجه فهمدن ازلرین قالدردیلر اول کانا ایلد کیم محمد المصطفی ابن الزمره ک سوزیله ملازم
 اولور حق جل و علا بو ایتی منزل ایدوب یورد (وَلَمَّا صُرِیْبَ اِنْ مِّنْ قَوْمٍ مِّثْلًا) اولوقته که مرهرا و علی
 حضرت عیسی مثل قیلند (اِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ یَصِیْدُوْنَ) همان اولحل سنک جماعتک بومثلدن ازلرین
 قالدردلر (وَقَالُوا اِلَھُنا خَیْرٌ اَمْ هُوَ) دخی دیدیلر بزم معبود لر یزیکر کی یا حضرت عیسی کی
 وانشده اولیحق بزم معبود لر یزدخی اند اولسونلر (مَّا صَرَّیْبُ لَكَ الْاَحْیَالُ) بومثل سنک یون
 اوردیلر الاجدال وخصو ایچون نحقی باطلدن تمیز ایتدیلر ایچون (بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُوْنَ) بلکه
 انلر برقی خصومتلو و مجادله ایدیکر وهدلر (اِنْ هُوَ اِلَّا عِبْدٌ اَنْعَمْنَا عَلَیْهِ) حضرت عیسی رسته
 دکلد الابر قولر که اوزدینه نبوتله انعام ایتدک (وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنیْ اِسْرَآئِیْلَ) دخی انی بر عیب
 قلدق یعقوبک اولاد ایچون یعنی پدر سز تولد ایتد وکندن بنی اسرائیله مثل سائر کی اولدی
 وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلْنَاهُ نَارًا لَّا یَسْتَدِیْکُ سِرْدَانِیْ دَمِیْ ذَا لِرَقْلَارِدَق (مَلَا نِکَّةً فِی الْاَرْضِ
 یَخْلُقُوْنَ) بر فرشته لکه ریوزند سزم خلف اولور یعنی نه کیم حضرت عیسیای پدر سز تولد
 قیلد قریوزند مکانکره خلف اوله حق فرشته لر سز تولد ایتدکه توانا یوز (وَاِیَّةَ لَعَلَّ لِّلنَّاسِ
 دخی تحقیق کیم حضرت عیسی قیامتک یلسنه فرشته لره برده انشد یعنی آنک سبیلله قیامتک

قری یلنور انکونکه حضرت عیسی قیامتک علاماندن بریوک علامتد (فَلَا تَحْزَنْنَیْهَا) پس قیامتک
 اولسند سنک ایتدک (وَالْیَحْیُوْنَ) وینو پیغمبر مک شریعتنه تابع اولک (مَّا صَرَّیْبُ لَكَ الْاَحْیَالُ) بومثل سنک یون
 یولد کلانلر اولان مرکز ازمن (وَلَا تَحْزَنْنَکُمُ الشَّیْطَانُ) دخی سزی ابلیس شق آنک متابعتدن
 دوندن مشو یعنی حد ایتدخدان عصمت طلب ایدک تاکه ابلیس سزی کامتبعه ایتدک انالقیوسیه (اِنَّکُمْ
 عَدُوٌّ مُّبِیْنٌ) کبی شبهه شیطان سز بر اشکارا دشمنلد (وَلَمَّا جَاءَ عِیْسٰی بِالْبَیِّنَاتِ) واولوقته که حضرت
 عیسی عجز لرله کلدی (فَاَلْقَيْنَا لَکُمُ الْبَیِّنَاتِ) دیک تحقیق کیم سز می بنی اسرائیل حکمت وزه مشمل اولان
 شریعتله کلدی (وَلَا یَبِیْنُ لَکُمُ الْبَیِّنَاتِ) وناکه ایچند اختلاف ایتد کزننه نک بر مقداری سز
 بیان ایدک یعنی مور دینه دن ایچند اختلاف ایتد کز اشیا ی سز مبتن ایتدکه کلد اما امور
 دنیویا اولان اخلا فکزی بیان ایتدکه مامورنکلم انکونکه انیا انکله مامور کلدلر (فَاَلْعَزَّوَاللهُ
 وَ الْیَحْیُوْنَ) پس خدای خوف ایدک دخی بکا اطاعت ایدک سز لر تبلیغ ایتد که احکامک (اِنَّ اللهَ
 هُوَ رَبُّکُمْ) کبی شبهه کیم خدای وجل کند ودرهم ریم و سزک رنکر (فَاعْبُدُوْهُ) پس کاقوللر
 ایدک (هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِیْمٌ) بودر طوغری بولک ایچند اصلا اضراف یوقدر (فَاَخْلَفَ لَآخِرًا
 مِنْ بَیْنِهِمْ) پس مجمع اولان فرقه لر رضاد ارا سندن اخلا فایتدیلر که کیمسی دیک عیسی خدایک
 پیغمبر ایدر و کیمسی دیک اوعلیدر (قَوْلِ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا) پس انلر بدن حضرت عیسی خدایک اوغور
 نسب ایتدکه ستم ایدلر هلاک اولسون (مِنْ عَذَابِ یَوْمٍ اَلِیْمٍ) بر درد ناک کونک اشکنه سندن
 مَلْ یَنْظُرُوْنَ اِلَّا السَّاعَةَ) ستم ایدلر قیامتک کلکسندن اوزک برنسته به بقدر (اَنْ تَاْتِیْهُمْ بَغْثَةٌ
 که کندلر فجاة کله (وَهُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ) وکندلر آنک کلکسندن کاه اولیه لر (الْاَحْیَالُ یَوْمَئِذٍ
 دوستلر اولکوند (بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ) برلری برلرینه دشمنلد (اِلَّا الْاَلْفِیْنِ) انجی برهیز کارلر که
 انلرک دوستلر الله ایچون اولخله ایدالابا باقی قالور اولکوند اهل نفوی نذا اولور کیم
 با عباد لاخوف علیکم الیوم) ای بنم قولریم اوزر کزه اصلا قور قور قدر بکون (وَلَا اَنْتُمْ تَحْزَنُوْنَ
 ونه سزاند و مناک اولور سز (الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا بِاٰیَاتِنَا) شول قولر که آیاتمه تصدیق کوردیلر
 وَ کَانُوْا سَیِّدِیْنَ) و حالبوکه فرمانلر مز مطیع و منقاد ایدیلر وکندلر منادی دید وکی سوزبوکه
 اَمْلُوا الْحِجَّةَ) بهشت جاودانه کیرک (اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُکُمْ) سز وایمانه کلان قاریلر (تَحْبِرُوْنَ) بر یخشی
 سونک سونمش قیلنور سز نُطَافُوْا عَلَیْهِمْ) ودرلرینه طولان نور (بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ) نواع الطمه
 ایله طولش التوندن طبقلرله (وَاَنْوَابٍ) وکونا کون شر ایلد تراولشدر سته سز بره قلدله (وَفِیْهَا

خداوند کند و در قولرک سوزلرین استیدن احوالرین کاینخی بیلن (رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا) کوکلر ویرک وارالنده اولان اشیا نك پروردگار دی (إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ) اگر سزایان ییلرک لایله (الْأَوْثَانُ) نندن اوزکه عبادته مستحق بر معبود یوقدد (لِجَعَلِي وَثِيَّتَ) جان با غسلر دخی مرد قیلدر (رَبِّكُمْ وَرَبِّ آبَائِكُمْ الْأَوَّلِينَ) پروردگار دکن و کجش اولان پدرلرکله پروردگار دی (بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ) کفار قسمی بوکلامه اینا نزلر بلکیم کند ولر برکانه دوشوب اوینارلر (فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخانٍ مُّبينٍ) برکونکه کولک بر اشکارا تو تون کوردی برشدنلو اخلق کوفی انار ایچون انظار ایت چون آج اولان کسنه به کوزلری ضعفندن کند و سبله کولک اراسی نو تون میهنه کی کور نور کولک تو تون کوردی سبله مذکور قیلند (يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخانٍ مُّبينٍ) اولان اخلق خلق قیلدر اول حالته درلر (هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ) پروردگار ناک اشکنجه در (رَبِّنا اَكْثِفْنَا الْعَذَابَ) ای پروردگار من عذاب بزدن قالددر (إِنَّا مُؤْمِنُونَ) علی الحقیق بزایانه کجیلر بزدن عذاب فالر سبله (إِنِّي لَهُمُ الذِّكْرُ) فکله کلور انلر بنداللق (وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ) و حال بوکلامه ولوازم دینه فی اظهار ایلدیجی برینجی کد و لکله ائم تولاغنه (وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ) پس نندن یوزچورق دیدیلر بو تعلیم اولمش دیوانه در یعنی حقکله کسوسدیک بوکلامی کا ایچی اولان اوکوند و کوسدی دیک اول بر دیوانه در (إِنَّا كَاذِبُونَ الْعَذَابَ) تحقیقا بزینجی کد دعا سبله عذاب سزدن قالدیجیلر (فَلْيَا) براز زمان (إِنَّا كَاذِبُونَ) تحقیقا که سز ای کمره دویجیلر من (يَوْمَ يُنْفَخُ الْبَطْنُ الْكَبِيرُ) برکوند که سوزکله اولان ویشی اوروز و او قیامت کونید (إِنَّا مُنْشِقُونَ) بلا شبهه بز اولکوند اهل شرکدن انتقام ایجیلر (وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ نُوحٍ دَخَى عَلَى الْحَقِيقِ كَيْمَ سَنَكَ عَشِيرَتُهُ لِقَاءَ فِرْعَوْنَ قَوْمِي حَضْرَتِ مُوسَى نَكِ اسبابله امتحان ایندک (وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ) و کتد ولر محب و نسیده بر اولویغیر کدی و اول حضرت موسی بن عمران کدله انلر مرسل اولد بونکله که (أَنْ أَدْعِيَ إِلَيْكَ عِبَادَتِي) کجخلد نك قوللرین تسلیم ایدک (إِنِّي لَكُمُ رَسُولٌ مِنْ رَبِّكُمْ) بلا شبهه بن سز برینجی کد که خلق ایچون ابولک ایستد منم دکلر (وَأَنْ لَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ دَخَى بَوْنَكَلَهُ مَرسل اولد مک سز نکر می تعالی اوزره تکبر ایتموب و حینه اهانت ایتمیه سز (إِنِّي أَنَا إِلَهُكُمْ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ) دخی علی الحقیق بن سز کور می بر اشکارا دلیل که منم ایدک دعوی نقد بق ایدر و این عذمت برقی و برکون (وَبَرَكْنَا نَحْنُ عَلَى الْحَقِيقِ بْنِ رَبِّهِ) و برکون صیغتمش بی طاشله امتعکوردن و این تولاغنی (فَاعْتَرَلُونِ) واکر کج نقد بق کور من سز بنیدن برکارا و لک نه بن سز تعرض ایدک سز و نه سز کج سوز بی قبول ایتموب کویا کون جفا ایتکه باشلد یلر (فَدَعَا رَبِّي) پس حضرت موسی

پروردگار به دعا ایدک (أَنْ هُوَ إِلَهُ قَوْمِ نَحْنُ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ) تحقیقا یونلر بیف قبط کرو و کفر اوزره مصم برکومدر لدر حق جل و علا دعا سنی اجابت ایدک (فَأَسْرِعْ بَدَائِلَ) پس قوللری کجبه کوتور (إِنَّا كَاذِبُونَ) که ویشیه سز منج اولور سز یعنی فرعون و قومی جیفیکردن کاه اولد قلندر ارد کزد دوشلر (وَأَرْكَ الْجِبْرُ هُوَ) دخی دریا و جالی اوزره قوی یعنی بنی اسرائیل ایلد نندن کج کد نصکر دانی جالی اوزره قوی کجکله کاه بر تغییر ویرر ناکه فطیلر اکا کیرلر (إِنَّمَا جَعَلْتُمْ قُلُوبَكُمْ غَلًا يَعْلَمُ الْقَلِيقُ أَنَّهُ صَوْدَةٌ بَوْغُولُ بِلْشُكْرٍ دَلَّ (كَمْ تَرَكُوا) جبرق شی بودا قیلر (مِنْ جَنَاتٍ) باغلردن (وَعِیُونَ) و بکارلردن (وَزُدُّوْهُمْ) واکلردن (وَمَقَامُ كَرِيمٍ) و کوزل منزلردن (وَنُفُوزٌ كَانُوا فِيهَا فَاهِجِينَ) و جیشی نعدنکه ایچنده منتم ایدیلر (كَذَلِكَ) تکذیب ایدنلر ایشو اولیلر اولور (وَأَوْرَثْنَا هَؤُلَاءِ الْآخِرِينَ) و مذکور اولان نعددی بریشیه کورمه میدات قیلد فکله کندولر بیکنه درلر و انلر بی سز نلددر (فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ) پس هلاکری اوزره نك کولک و نه یغلدی یعنی هلاکلردن و تری برکیمسالم جکدی (وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ) و بر وقتدن بروفته مهلتا اولمشلر اولدیلر (وَلَقَدْ أَخْبَنَّا عَنْ آبَائِهِمُ الْقَوْلَ) دخی تحقیقا کیم یعقوب او شاقلرین بر خوار ایدجی اشکنجه دن تور برق (مِنْ فِرْعَوْنَ) مصحح کجک اشکنجه سندن (إِنَّ كَانُ غَالِيًا مِنَ الشَّرِيفِينَ) بی شبهه کیم اول خبیث برمتکبر حد و تجاوز ایدنلر نلر ایدک (وَلَقَدْ اخْتَرْنَا هَؤُلَاءِ) دخی تحقیقا کیم بنی اسرائیلی برکزیدل قیلدق (عَلَى عِلْمٍ) مختار اوللرینه دامن و اریکن (عَلَى الْعَالَمِينَ) کند و زمانه لرینک خلق اوزره و انیتنا هم من (الْآيَاتِ) دخی دلائل قددن کند ولر ویردک (مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ) شول مننه که ایچنده بر اشکارا نعت و ارفلق بحر و نظیل غمام و انزال من و سلوی کدی (إِنَّا هُوَ الْوَاقِعُ) تحقیقا که بونلر یعنی کفار قریش (لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ) و برلر نتیجه و نهایت امر برشی دکلر لک اولکی اولمن (وَمَا نَحْنُ بِمُنْشِقِينَ) و اولومد نصکره بز دخی احیا اولوب خوردن بعثت اولما ز (فَأَنقَرُوا بِأَنفُسِهِمْ) پس پدرلر مزی بزه کورلر ای حشر و نشر له بزه و عد مورن اهل ایمان (إِنْ كُنْتُمْ مُنْذِرِينَ) اگر سوز کزد کجک سوزیلجیلر کز آخر حین (إِنَّا قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ) یا نبع حیدر نك کرو می (وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) و قوم تبعدن اسبق اوللر عاد و ثمود کدی (أَهْلُكَ كَانُوا هَؤُلَاءِ) نلری نابود قیلد انهم کافرا مجریمین) و برکله انلر بدینس بلوک ایدیلر (وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا) و کوکلری و بری وارالنده اولان اشیا بی براندق (لَا عِيبَ) اوینر اولد یغزده (مَخْلَقَاتُهَا لَا يَأْتِي) انلری براندق الا طوغر یقله یعنی انلری طاعت و ایمان دن اوزره بر سبله خلق ایدک (وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) ولیکن خلقک جو غنی آف سزلر نظر لری قاصر اولد یچون (إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ بَيْنَهُمْ) تحقیقا کیم حق باطلد ن آرن کون و عدلر

و قیدر (أَجْمَعِينَ) قولی (يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ شَيْئًا) برکونکه بر دوست بر و سقندن بر از نسته
 دفع ایمنز (وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ) و نه آنرا یاروم اولورلر (إِلَّا مَنْ رَزَقَهُ اللَّهُ) لیکن شول کیمسه تکی مغالی ائله
 ایمانله رحمت ایستد آنلر بری برینه یاردم ایدق شفاعت ایدرلر (إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ) بی شبهه کیم حق تعالی
 کند و در هر کسه غالب اولان که ضدین مراد ایدرلر شخصی بر کیمسه اکا یاردم ایدرلر (الْكَافِرِينَ) غایبله
 رحمت ایدر اول کیمسه که ایستر اکا رحمت ایستکه (إِنَّ كِبْرَةَ الْقَوْمِ) تحقیقا که ز قوم انجی (طعامهم) لا یشیم
 چوق کیمکار اولانک بچکیدر (كَأَنَّهُمْ بَقِيَّةُ الْبَطْنِ) ریش باقر کبی فارلرند قینار بر قینقی (كَغُلٍّ)
 لکیم (سَيُصِيبُكَ فِتْنَةٌ كَيْفَ جِئْتَ) اندن انجیه بغر سغری و کلور (خَذُّوْهُ فَاغْلِبُوْهُ لِيَسْأَلَ الْجَحِيمَ)
 حق جل و علا فرشته لره دیر کافر لک پس آن عفت و قهرله دوزخا ورته سنه جهک (فَرَصَبُكُمْ) فوق
 زاسیه من عذاب الجحیم) اند نصکره باشی و سقنه قیزمش قینار صودن دوزک (ذُوقْ أَثَرُ الْعَذَابِ)
 لکیم) اکا سهنز طریقیله دینا ور بو عذابک هاشنشین داد که بی شبهه سن کند وک جماعتک ارسند
 ارجند اولان و عکله بز کوار اولان (إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ) تحقیقا کیم بو اول دشته بد که سنه
 سولند که اکا شک ایدر دکن (إِنَّ الْإِنْسَانَ) تحقیقا کیم برهیز اولانلر (فِي مَقَامٍ أَمِينٍ) بر امنینا لوریدر
 اولورلر (فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ) باغله و بیکارلر کتارند (لَا يَلْبَسُونَ مِنْهُنَّ رِبَاسًا يَنْتَبِذُونَ) حریرک نازکدن
 و حکم طوقلشدن کورلر (مُتَقَابِلِينَ) مجلسلرند فار شو بیکارلر و تورد قاری حاله ناکه بری بریله
 استیابله (كَذَلِكَ) آنلر کیم ائله و بر دکن (وَرَوَّحْنَاهُمْ بِهِمْ رُوحَنا) و آنلر اله کوزی بیاض خاقونلر
 اولندر دکن (يَتَخَفَتُونَ فِيهَا الْخَالِدِينَ) بهشت ایچنده هر ارز و ایدر کاری میوه طلب ایدر و ب احضارنه
 فوله ایدرلر (أَمِينِينَ) ضرر دکن امین اولد قاری حاله (لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ) ایچنده اولک طعفی
 داو مزله (إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى) لیکن اولکی اولی داد مشلر (وَوَقَّعْنَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ) دخی حق جل و علا آنلر
 دوزخک اشکجه سندن صافلدی (فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ) ول اشیا بی هور و ر دکن احسان
 و کرم و برلس و برلدیلر (ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) ول صرف عذاب و حیوة ایدیه کند و در اولو قونلو
 فایما استنناه یلیسایک لعنتم تید کرون) پس قرانی لغتکله منزل ایتد کزه آشا قیلدق ناکه آنی لعنتم
 بند و نصیحت اله لور اولو فتکد آنکله مندر کوا ولما زلر (فَارْتَقِبْ) نلره حلول ایدن شیشه منظر اول کیم
 انهم من یقبون) بلا شبهه آنلر انتظار ایدر بچیلر در شول دشته که کند ولر حلول ایدر جسد

سبحانه و تعالی و لا یغنی عنکم شیئاً
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ) قرآن عظیم الشانک ایدر لیس (مِنْ أَمْرِ رَبِّكَ) بو ایکی عالی نعلله منع
 اولان ایدر ذوالجلال دند (إِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَأْتِ الْكُفْرَينَ) تحقیقا کیم آسمانلره و زمینده
 خدانک و حدایتنه تصدیق کوریلر اولونشانلر (وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَانٍ) و یار تمکرده
 و حیوان مقوله سنند زمینده برکند قبلسند (آيَاتُ الْقَوْمِ يَتُوقُونَ) صانعک وجود اوزره دلالت ایدر
 اولو علامتلر و برکوهه که صانعک موجود اولسند شکانلر (وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ) و کیمه
 و کوند ز بر غلره اولما مغلرند (وَمَا أَرْزَلْنَا مِنْ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ) دخی حق جل و علا کوکدن رزق
 سببی اولان بغور ایدر مسند (فَلْيَايُذْ الْأَرْضُ بَعْدَ مَوْتِهَا) در عقب آنکله زمین تورد قد نصکر
 زند قبلسند (وَنُصْرَيبِ الْأَنْبِيَاءِ) و بیلری اختلاف جهات و احوالده دوند مسند (آيَاتُ الْقَوْمِ يَتُوقُونَ)
 قدرة کامله اوزره عظیم دلیلر و برکوهه بو کونه اشیا ناک حکمتی استخراج ایمانک ایچون عقوللر
 استعمال ایدرلر (تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ) مذکور اولان علامات خدانک دلالت قدرتیدر (تَلَوْنَهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ)
 آنلری اوزر کیمه او قورز طوعریلغه مقارن اولد قاری حاله (فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ يَأْتِي الْكُفْرَينَ) پس
 قنق سوزه تکرینک سوزندن و ایتد نصکره تصدیق کوریلر (وَبَلِّغْ أَمْرًا إِلَى هَذِهِ) هلاک اولسون
 هر دوی کو چوق کناه ایشلی کسه به (تَسْمِعْ آيَاتُ اللَّهِ تِلْكَ عَلَيْنَا) خدانک آیاتی ایشیدر اوزرینه اوقود
 ایکن (رَبُّهُمْ وَرَبُّكُمْ) صکره کفری اوزره طور مش قار اولانلره ایمان کور مکن تکبر ایتد وک حاله
 کانه سمعها) کوباکه آنلری ایستد (فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ يَأْتِي الْكُفْرَينَ) پس آن بر دناک اشکجه ایلد مژده لندر
 و اذاعلم من آیاتنا شینا) دخی حقن یا تمزین بر نسته کند و به بر شوب بیلدیکیم اول شئی یا نمزدند (وَأَنذَرْنَا
 هَرَجًا) آنلری و یقیق نسته اید نور (وَأَنذَرْنَا) و لکروه که بو کوناهاتلر وار (لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ) کند و بر چوار
 ایدر اشکجه اولور من و زلر ایتد جهم) دوزخ و کورند اولد بری حاله (وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا) کورند
 شئی کند ولردن بر از نسته دفع ایمنز (وَلَا مَا كَسَبُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ) و نه تکریدن اوزره ایدند کلر
 دوستلر برزد کند ولردن دفع ایدر بیلور عذابدن (وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ) و کند ولر بر اولو اشکجه وارده
 هَذَا هَدًى) بو قرآن بر یول کوسر بچیدر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ) و شول کیمسه لکه بر و د کاردلر
 آیانه ایمان کورم دیلر (لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رَبِّي أَلِيمٌ) کند ولر سندن اولو اشکجه دن بر د دناک اشکجه اولور
 اللَّهُ الَّذِي خَرَجَكُمْ مِنْ ظِلَالِ الْفِتْنِ) خدای متعال شول قادر علی الاطلاق در که سز کچون دریای رام قیلدی
 یعنی آنک یوزنه برایش و یوقوش قیلدی (لِيَخْرِجَ الْفُلْكَ فِيهِ يَأْمُرُ) ناکه کیمه آنک
 ایچنده دستور یله یوریه لر (وَلِيُخْرِجُوا مِنْ فَضْلِهِ) و ناکه آنک فضل و کرمندن تجارت و غواملر

و بالحق میسر کنی انواع تجارت طلب اید سر (و کما تکره تکررون) و آنکه سر بونقل اعتراف اید و بشا کرا اید سر
 و تخریک ما فی السموات و ما فی الارض جمعا) دخی سر چون کورده و دره و لانا سبب قودام قیلدی (مینه
 انکر قودانک کرم و احسانندند (ان فی ذلک لآیات لقوم یفکرون) تحقیق که بواسطه انچه برینده قد
 کلمه اوزر دلائل ایدر اولونشانلر و ابر کروهه که خدایک عجاب و عراب مصنوعات و تفکر ایدر کورده یکر
 غفار فیله سند بر کیمه حضرت عرافا و قهنا سراسور لر دیک حضرت عمر رضی الله عنه ایستد بکه اندن
 انتقام اله حق جل و علا بواتی منزل اید و بیورد (قل الذین آمنوا) سوبله با عباد ایمان کلا ن کسه لده
 یغفر الذین لا یخرجون ایاکم الله) عفو اید و از کچسولر شول کیمه لده که خداجل و علا اعدا سته
 اید و کی وقایع توقع اتمزلر (لیبزی قوما یا کافرا کفیبون) امر ایچون علتد ریعی سوبله او یلیه ایتسولر
 تا که خدا عزوجل بر کروهه فرزند قاری سته ایله مکافات اید (من عمل ضایحا فلنفسیه) هر کیم ایوایش
 ایشلر کند و جانی ایچون ای ایشلر زیر آنک قوایی کادونر (ومن اساء فقلیما) و هر کیم بدلت ایتد کند و نفسیه
 اوزره ایشلر اولد انکچو که آنک و بالی اوزرینه مترتب اولور (ثم لای ریکم من جمعون صکره پرورد کار کز
 حکمه دوزر سربس اعمال کز اوزره سزه مکافات ایدر (و کذا نبتا بنی اسرائیل الکتاب و انکم و النبوة
 دخی تحقیق کیم حضرت یعقوبک و لارینه توری و فضل خصوصتک حکومتی و پیغمبر لکی و پر دلت
 و ذوقنا هم من الطیبات) دخی پاکیزه حلال اسبان کند لده روزی قیلدی (و فضلناهم علی العالمین
 دخی عصر لر ند اولان انس و جن اوزره کند و لر بن تفضیل ایتلک (و انما هم ببنات من الامر) دخی
 انلر دینک لوازمندنا اشکارا دلیلر و پر دلت (ما اختلفنا) پس دینک امور ند اختلاف ایتدیلر (الان یقید
 ما جاءهم فی العلم) الا کند لده حقیقه الحاکم دخی کد کد صکره (بیجا یبتم) و لر ند بیک اولان حسد
 و عداوت جهنمدن (ان ذلک یفیی یتم یوم الیقوم) تحقیق کیم پرورد کار لار لر ند حکومت ایدر
 روز جزا (فما کانوا فیہ یخلفون) اولد سته نه که ایچنده اختلاف ایدر دکر پس حق اولان کروهه مثا
 اولور و مبطل اولان بلوک مؤخذ اولور (ثم جعلناک علی شریعه من الامر) صکره سقا مرهیند
 بطریقت اوزره قیلدی (فانیها) پس سن کاتب اول (ولا ینج اقواء الذین لا یعملون) و یلیان کیمه
 از لرینه تابع اوله یعنی رؤساء فریشتدن بدر کلا آینه رجوع ایت دیانلرک سوزینه قولاق
 و یرم (انهم لن یغوا عنک من الله شیئا) بی شبهه کیم انلر خدایک ایستد و کی شیدن بر از سنند
 دفع ایدر (وان الظالمین بعضهم اولیاء بعض) و بی شبهه کیم ستم ایدنلرک بر مقدار ی بر مقدار
 دوستلر دیر پس سن انلرله دوستلشه زیاده و مستغفک شرطیم مشربلکدر و سن حاشا که انلرله مشرب

اوله سن (والله ولی المؤمنین) و ایزد و الجلال و الباقی و سینه متولید (فما یضایر الناس) بوقران
 عظیم الشان خلق ایچون واضح دلیلر دکر حق کند و لر کوستر و و هدی) و بر ملوغری بول کوستر مکرر
 و رحمة) و خدایک بر بعدر (لعمری یوقون) بر کروهه که شک انلر یعنی بادیه کاندن عبود اید و سب
 یقینک منزله طالب اولشلر معالده کنور دیکه اهل شرکدن برنج کیمسه مؤمنلره دید یلر حشر و نشر
 خصوصند دید کز سوز واقع اولوب بزی بر بقیه عالمه کور تور لر سه بر مال و جاهلر آند دخی
 سندن ارتقا و طور حق جل و علا انلرک سوزین رز اید و بیورد (احسب الذین یجترحوا الشیات)
 بلکه همان ایشلری فرزان کسسه لر کان ایتد یلر میکم (ان تجعلهم کالذین آمنوا و عملوا الصالحات) کند و لر
 قیلار ز شول کیمه لر کیمه که ایمان کلوب کوزل اعمال ایشلر یلر (سواء نجیاهم و ما تم) ننده بکری و ایلر
 برابر اولد یعنی حاله بوایش مرکز اولماز (ما یحکون) حکومت ایتد بکری سته غایتله بر بد سیه
 و خلق الله السموات و الارض بالحق) دخی ایزد متعال کور لری و بری عدله مقضیه اولان حقله
 بایلیک پس نیجه محسن و مسیطر بر مرتبه قیلار (و لیجری کل نفس بما کسبت) دخی نلری حقله
 بلندی تاکه هوان فرزند یعنی شیشه مکافات اولد (و هم لا یظنون) و حال بوک انلر نفس ثوابله و زیاده
 عقابله ستم کور مش قیمازلر (افرایت من اتخذ ایلهه هویا) ایا بقوب کور دکی شول کیمه که هدایت
 ترک اید و معبودی کند و از رسن ایتد (واصله الله علی علم) و خدا عزوجل دانش اوزره ان هدایت
 موفق قیلد یعنی آنک از غولغن بیلش ایکن آنی خذول قیلد (و ختم علی سمعه و قلبه) و آنک
 قولای و کول اوزره مهر و دیکه نه ضحی کرا ایشلر و نه اباته تفکر ایدردی (و جعل علی بصیره
 غشاوة) و کوزلری اوزره بر بهه قیلد بکه عین استبصار و اعتبار له بقره قالد (من یهتد من بعد الله
 پس کاکیم بول کوستر خدایک کراه قیلد قد نصکره (اولا ند کرون) پس نیچون او کونه کسسه لر خالند
 بر حصه الوب پند الزس (وقالوا) دخی حشر و نشری انکار اید نلر دیکلر (ما هم الا حیوانات الذینا
 یقین اولان صاعقه زدن اوزره بر صاعق بوقدر (تموت و یحیی) کیمه میتا اولوب کیمه صاعق فالور
 و ما یمیکنا الا الدمر) و مرور ایا مد نغیری برشی بزی اهلک انلر (وما کمم بذلک من علم) و انلر انکله
 هیچ برداشلر بوقدر یعنی بیلر بیکم حیوتمز انحق شمد یلکه اولان حیوتمز در دهر دن اوزره بزی بر شنه
 اهلک ایتمز برعله یلر دلیله مستند کدر (انهم الا یظنون) دکلر داتلر الا که کان اید و تقلید ایدلر
 و اذ انزل علیهم ایاتنا) و اولوقتکه اوزر لرینه ایا تمز اوقنور (بینات) بدوشن و واضح اولد قارند
 ما کان نجیهم) معارضه انیمکه اصلا بر دلیلری یوق اید (الا ان قالوا انما ایاتنا) مکرر یلر کیمه

اولش پدری کورک (انکم ضایقین) اگر سوز که مصادق را بدید که بکلا می نازد و عبادت در بر کرد
 زیر احیاء موقفاً قضای حکمت حسیله بروفت حاصله موقدر پس اقترح محله ظهوره کمر سنج
 لازم کلمه تعالی الله عن ذلك و تقدس (قل الله یحییکم) سوبله ایزد و کمال سزی زند فیلا ر
 فی بیتم که سزی بی روح فیلا ر (فمجمعکم الی یوم القیمه) پس سزی بیغریامت کوشه جزای چون
 لا رب فیة انک اولسند مشک و شبهه یوقدر (ولکن اکثر اناس لا یعلمون) ولیکن خلقک جمعی آتی
 بجز زلفکر لری از اولد بیچون (ولله ملک السموات والارض) دخی خدا به خصوص صدر کور کور و رک نصر فی
 و یوم تقوم الساعة) و اولکون که قیامت قالقر (یومئذ یخسر البطایون) و بکوند اهل حق اولیا
 او نوزد (وترى کل امة جاثية) و هر امتی بیغیش کور رسن (کل امة تدعی الی کیدها) هر امت صحائف
 اعماله دعوت اولوب کند و له دینلور (الیوم یحزون ما کنتم تعالون) بکون ایشلد کور نشنه ایله
 مکافات اولنور سن (هذا کتابنا) بود بریم کتاب چون حق جل و علا صحیفه اعمالک باز سین کرام
 الکاتبینه فرمان ابدی کتابی کند و به مضاف فیله ی (یطبق علیکم بالحق) اول کتاب ایشلد کور
 نشنه ایله اوزر کور شهادت ایدر اصلا اند بر شی اسکت ایزد و آرد (انما تستشیع ما کنتم تعالون) تحقیق
 برایشلد کور اشیا بی ملائکه کرام باز رد قد (فاما الذین آمنوا و عملوا الصالحات) پس ما سؤل کوسه که
 ایمان کلوب کوزل علل ایشلد یلر (فیدخلهم ربهم فی رحمة) برور کار لری کد و لری رحمتند داخل
 فیلا ر که هشت جاودان اول رحمتک بر فریدر (ذلك هو الفوز المبین) ول رحمت داخل اولق کند و در
 آشکارا قور تلق (واما الذین کفروا) و اما سؤل کوسه که کفر ایدیلر (انکم کنتم ایا ی سلی علیکم) کد و
 دینلور یا بیغیر لم سز کلوب یا قه اوزر کور او قندی (فاستکبرتم و کنتم قوماً تجیر بین) پس سز تکبر
 ایدوب بر کسکار کور و ایدیکر (واذا یقول ان وعد الله حق) دخی حقن کد و له دینلور بی شبهه یکم خدا
 وعده سدرستد (والساعة لا ریب فیها) دخی قیامتک اولسند مشک یوقدر (قلتم ما نذری
 ما الساعة) بر سز ساعت اولد یغی یلزد (ان نفلن الاطلا) قیامتک اولسند کان ایزد لا برز و
 کما کنه اندن بزه بر فائده حاصل اولار (وما نحن بمستیقین) و برانک یقین اولسند یقین ایدیکر
 و بیا کهم سنیات ما عملوا و کند و له ایشلد کوری اشیا نک بد کوری نمایان اولک (و حاق بهم ما کانوا
 یربون) و کند و لری قیلک شول نشنه نک سزاسی که انکه کند و لرا سنها ایدر کد (وفیل الیوم
 ننشاکم) دخی کند و له دینلدی بکون او نوبلش نشنه کبی سزی عذابده متروک فیلا ر (ما ننشیکم
 لقاء یومیکم هذا) نشنه که بکون کورک لغاسنی او نوبلکون (وما ویکم النار) و دوزخ سزک و ارا کور در

وما کنتم من ناصرین) و سز اصلا یار دینلور یوقدر که جهمدن سزی خلاص ایدر (ذکرکم بالکم انکم کنتم
 انما الله عز ورا) ول عذاب سز اولک اول سبیل که سز خدا نک یاسنی او بیجی نشنه ایدر (و عزیم لکون
 الدنیا) و سزی یقین اولان صاعلق الدادوب کما ان ایدر کیم انداز که بر حیوة یوقدر (فالیوم لا یخرجون
 منها) پس بکون اندن بیچش قیلما زلر (ولا هم یستعینون) و نکند و له مستعین اولور یعنی آنکه
 دینلر کیم معدت طلبا ایدک ناکه خدا سز دن راضی اوله (قل الله اعلم) پس قوا و ککله خدا به خصوص صد
 رب السموات و رب الارض) کور کور خالق و یرک موجد (رب العالمین) جمیع عالم کور برور کاری
 وله الخیر بآ فی السموات والارض) دخی بر ککک کور کور و یرده کابا کور در (وهو العزیز) و
 کند و در هر کیمسه اوزده غالب اولان (الحسبکم) هر شی کای بیغی وضع ایدر

سورة الاحقاف ثمانية و خمسون آيات
 بسم الله الرحمن الرحيم

حم تبارک الکیاب) قرانک بر مقلدین بر مقدار یتک عقیقه ما یند ملک (من الله العزیز الحکیم) بواکیر
 و صفله متصف اولان خدا دند (ما خلقت السموات والارض وما بینهما) کور کوری و یری وار لرنه
 اولان اشیا ایدر امدق (الا بالحق) الاحکق و عدالتی اقضا ایدن حقه مقارن اولد قلمر نه
 و کجلی مستحق) دخی انلری بر امدق الابر معین مدتک تقدیر برینه مقارن اولد قلمر نه که اول مدتک
 انها سنده جمله نک بقاسی منشی اولور (والذین کفروا عما انذروا معرضون) و کفر ایدن لار انداز اولد
 نشنه دن بوز چور مشلر اصلا ایچنده تفکر و تامل ایزلر (قل رآبکم ما ندعون سذ وین الله) سوبله
 بکا خیر و یرک اول اشیا نکیم خدا نک عبادتدن تجا و زایدوب نلور عباد ایدر سن (اروقی ماذا اجعلوا
 من الارض) بکا کوسرک قی نشنه ی زمیندن براندیلر (انکم شریک فی السموات) یا خور کور کور
 بر اتمسند انلر بر اور تا قلق واری (انکم فی کتابین قبل هذا) کورک قرا ایدن سبک بر کابکه آنک
 ایچنده شرکه سز فرمان اولمش اوله (او انارة من علی) یا دانشدن برقیه یعنی بکا کورک کجسکر
 علومندن سز قالمش برقیه دانش که یتلرک عبادت مستحق اوللر نه دلالت ایدر (انکم ضایقین
 اگر ایدر کد عواره مصادق ایدیکر (ومن اضل ممن يدعو من دون الله) دخی کیمدر از غوزلش
 شول کیمسه دنکه تکریمک عبادتدن و از کجوب عبادت ایدر (من لا یستجیب له الی یوم القیمه
 شول نشنه یکه قیامت کوشه دیکد و یجابات ایزد (ولهم عن دعا یم غافلون) و حالوک
 معبود نر عبارت ایدن لری دعا سندن بیخبر در لری انلرک معبود لری جاد مقوله سندن در کد

مرکز انزلون اجابت منصور و لما ز با مسخر خور در که کند و احوال در که مشغول در (و اذ انشئت الشمس
 كانوا لهم اعداء) و اولو فتکه خلق جمع اولور و معبود در که کند و دشنه را اولور یعنی کند و لوه ضرر
 اید و ب نفع ایتزل (و كانوا عبادا ربهم) و انکر کفار و عباد تدرینه تکذیب اید بیکر (و اذ انشئت
 الشمس اياتنا) و خن چن اوز در لینه ایا تراز و نور زینیات) واضح و اشکارا اولد قاری حالده (قال الذين
 كفروا للحق) بدین اولان طوعری سوز دنا و تری دیدیلر (انما جاءهم) چن کند و لوه کلدی (هذا
 يومئذ) بوبراشکارا و لجاد و لقدر (انهم يقولون افترين) بلکه بوسوزه انکفا ایتوب دیر لر محمد
 المصطفی قرانی فتندن پیدا اید و ب دیک (قل ان افترين) سويله علی سبیل الغرض و التقدير اني بنم
 فتندن بر بلان بغلدم ایه (فلا تملكون لي من ائله شيئا) سر و اوز که کر نکر نیک حکم کند بر از دشنه بندن
 دفع ایتکه قادر و کلسر بنی بر عقوبتله مؤخذ قیلار سه (هو اعلم بما يقضون فيه) کند و سی هر یک
 و اما در شول شیشه که سز قرانک حقه طعن اید رسن (انني به شهيد بيني وبينكم) خدا عز و جل
 ارامد و ارا کوزه شهادت ایتک جمنندن کا فیدر (و هو الغفور الرحيم) و کند و در تو به اید نلر لکنا هن
 محمدا و نوبه لر بن قبول ایتکه انتم سر کبان (قل ما كنت بذا عاين الرسل) سويله بن پیغمبر لردن نیکو
 پیدا و لوش بر کسه دکل ایدم که انلر قادر اولد قاری دشنه به بن قادر اولوب ایتد ککر معجز
 سزه کوره بیلورم (وما انذري من ايقم لي) دخی بیلر فتی شی بکا ایشلور (ولا ايك) و نه بیلور مرقی
 ایش سز ما ایشلور (ان اتيح اليك مني اتيح اليك) بکا و حیا و لنان دشنه دن غیری بر شیشه تابع اولم
 و ما انا الا نذير) و بن بر شیشه دکل الابر قور و ویرجی (مبين) شواهد بینه ایل و معجزات
 مصدقه ایل انداز ایتکم نما یاندر (قل انتم اين كان من عند الله) سويله بکا خبر و یرک اگر قران
 عظیم لسان تکرینک فتندن لک (و كفرتم) و سزا کا کفر اید بکر (و شهد شاهد من بني اسرائيل) و حضرت
 یعقوب و اولادندن عبد الله بن سلام کی بر طاق طاق ایتدی (على مثله) انک کی بر شی اوزره
 یعنی توریه ایچند قرانه مصدق و اکا مطابق اولان اسیا اوزره شهادت اید و (فامن) ایمان
 کوردی یعنی چن قران جنس و حیدن حقه مطابق بر شی کورد و بکا ایمان کوردی (وانت کبرتم
 و سزا کا ایمان کوردی کن عنا دو تکبر اید بیک غایتله بر ستمکار جاعت اولما میسر (ان الله لا يهدي
 القوم الظالمين) بی شبهه کیم ایزد و الجلال ستم ایدن کروه طوعری بول کوستر من (وقال الذين
 كفروا الذين آمنوا) دخی کفر اولانلر اهل ایمان دن و تری دیدیلر (لو كان خيرا ما سبقونا اليه) ایمان
 بر کوزل شی اولسیک فقر اولد ازل بزدن اولی کا و ارمز کز بوسوز کضممنه سويلی اکا بر قریب اید (واذ لم

يقضوا فيه) و چن تکله مهتک اولدیلر عنا دری ظاهر اولد (فسيقولون هذا الذي كنتم
 بوبرکنه بالانك) (ومن قبلهم كتاب موسى) و حال بو که قراندن اسبق حضرت موسی کتابی یعنی توریه
 و انليك (ایمانا و رحمة) اهل ایمانه مقدر و رحمت اولدی یعنی حالده (وهذا كتاب مصدق) و بویعی قران
 جیع کتب سماویه بی تصدیق اید بی بر کتابدر (لينا ناعين) لغت عربی منسوب بر دیر اولد یغند
 لينا الذين ظلموا) ناکه ستم اید نلری تخویف اید (وليس مني الا الذين آمنوا) و ناکه ابولک ایدلره مرده اوله
 ان الذين قالوا ربنا الله ثم استقاموا) تحقیقا شول کیمسه لکه دیدیلر بر خدادر صکره اول سوز اوزره
 استقامت ایتدیلر (فلا تخوف عليم) و در لینه اصلا قور قوا و لما ز بد کک ایشلور (ولا هم
 يخشون) و نه انلر اند و هناك اولور لر بر سولگی شیک بکسندن (اولئك اصحاب الجنة) انلر در بهشت
 برینک ایلری (خالدين فيها) ایچند علی الدوام اقامتی تین ایشلور (بما كانوا يعملون) بونعمتله
 مکافات اولندیلر بر مکافاتکه ایتدیلر اعمال مقابله سند در (و وصينا الانسان بوالديه احسانا
 دخی ادم او غلنه اهرلد فکه انا سنه و انا سنه بر عظیم ابولک ایشلیه (جعلنا امة کرما) اناسی
 مشقت ایه سی ایکن کند و بی کوتوردی (و وصعنا کرما) و مشقت و عنت ایه سی ایکن کند و بی
 وضع ایتدی (و جعله و فیضاله ثلثون شهرا) و انک بو کلسی و سوتدن کلسی و توز ایدر بو کلا
 قوسی و الله نك اولاد تریه سند هکد و کی رحمتله بیاندر و توصیتله مبالغه ایتک ایچوند
 و بو ایتدن استدلال اولندیکیم مدت حل الی ایدر ز بر نض ایله ثابت اولان رضاعت مدتی که
 ایکی بیلدر و توز ایدن ساقط اولجیه الی ای باقی فالور (حتى اذا بلغ اشده) ند نصکره کال قوته
 ابر شوب (وبلغ اربعین سنة) فرق بیل و اصل اولجی (قال ربنا وزعنی ان اشکر نعمک) دخی
 ای خدا و ندیم بکا الهام ایت که نعمتک حقن ادا ایدیم (التي انعمت علی و علی والدي) شول نعمتکه بهم
 اوزریمه و انام و انام اوزره آی احسان ایتدک (وان اعمل صالحا ترضیه) دخی بکا الهام ایت که بر ایوایش
 ایدیم که سن آی پسند اید سن (واصلح لي فذریتی) و نه یون ابولکی سرایت ایش قبل اولاد مد
 ایت ثب الیک) تحقیقا بن حضور عز که رجوع ایشم (وان من المسبلین) و بی شبهه بن سکا
 اخلاص اید نلر در (اولئك الذين تقبل عنهم الحسن ما عملوا) و لکروه که اوصاف مزبور ایله متصف
 شول کیمسطلر که ایشلر کلری عالک ان کوزلن کند و لردن قبول ایدر ز یعنی علانندن احسن اولان
 طاعتی قبول ایدر و مکافاتلرین ایدر ز بر افعال مباح بر ارجسند رانک اوزره مکافات اولما و تجاوز
 عن سبیاتهم) و ایمان ایشلردن و انکیز (في اصحاب الجنة) بهشت ایلر لیک زم سنه اولور لر

یعنی دنیا به ایند که هر طعام طعام و مصله ارحام کبی ایشلرین ضائع قبلدی (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) و شول کیمسه لکه ایمانه کلوب کوزل عللر ایشلدیلر (وَأَمَّا إِنَّمَا أَنزَلْنَا عَلَى مُحَمَّدٍ) دخی محمد المصطفی اوزره ایندرلن کتابه تصدیق کتوره یلر (وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ) و حالبوکه کند و سه پروردگارندن اولان درست کلد (كَرَّمْنَا نَسَبَهُمُ بَيْنَهُمْ) کند ولردن بدو لای ایشلرین محوایتدی و اصلک بالکتم) و دین و دنیا و مائیک حالن کوزل قبلد (ذَلِكَ) اول الضلال اعمال و اصلاح احوال (بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا أَبَا طَلْحَةَ) ول سبيله درکیم علی التحقيق کفر اید نلر اصلی اولیان شیعه اویدیلر (وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ) دخی علی التحقيق ایمانه کلانلر پروردگار لردن صادر اولان طوع و یقینه نایع اولدی (كَذَلِكَ) ول بیان نایک کبی (يُضْرَبُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَلَمْ نَكُنْ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّخْتَلِقًا) و علا خلق ایچون کند ولر احوالک بیان ایدر (فَإِذَا الْبَقِيَّةُ الَّذِينَ كَفَرُوا) پس چنکیم کافر اولانلر مانشور سن (فَقَهَرَبْنَا فَأُولَئِكَ يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ وَمَا يُفْعَلُ بِهِمْ) ول محله دکه کند ولرین چوق قتل اید ککرده (فَنَسُفُكُمُ الثَّانِيَةَ) بغلرک محکم بغلک یعنی ایلر سیر ایدر صافلک (فَإِذَا تَابَتْ قُلُوبُهُمْ) پس اند نصکره یا امتنان ایتمک با فدا ایتمک صیق یا عومنر کند ولرین از ایدر ستر یا عوضلرین آلور سنر (حَقِّ تَقْصِيرٍ) و از ایدر اول محله دکه کجنگ لاین بورا قور یعنی حرب منقضا ولوب طبع منقاد دنا و زک بر کیمسه قالمیه (ذَلِكَ) ول ایشلر ایلر بشلک (وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَآتَيْنَاكُمْ الْبَقِيَّةَ) و اگر ایدر ذوالجلال استسیک انلردن انتقام آلور که بردن کند ولرین اهلک ایدر (وَلَكِنْ يَنْتَظِرُكُمْ بَعْضُكُمْ) ولیکن جهادله سنه فیهان ایدک ناکه بر مقدار کزی بر مقدار کزله مبتلا قبله یعنی اهل ایمانی کفار له مبتلا قبلد ناکه ابحر جزیله نائل اولر و کفار اهل ایمانه مبتلا قبلد ناکه بعضلری کفر دن فراغت ایدر دولت ایمانه نائل اولر (وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ) و شول کیمسلر که تکریمک بولند شهید قبلندیلر (فَلَنْ يُفْضِلَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ) خدا عز وجل هرگز انلرک ایشلر ضائع قبلماز (سَيَنْدِيهِمْ) بلا شبهه انلره طوعری بولی کوسترد (وَيُضِلُّ بِالْكُفْرِ) و حاللرینه دوزن و بر (وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ) و انلرک بهشت جاودانه داخل قیلار (عَرَفْنَاهُمُ) و حالده کند ولره آن تعریف ایددی یعنی ایلر ایچون آنی بوکونه بیان ایدر یکیم هر بلری کند و منزلن بیلوبیا کا طوعری کیدر کویا کخلق اولند یعنی کوندن انده سکئی ایشلر ایدک (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلانلر (إِنْ تَضَرُّوا أَلَمًا) اگر خدا عز وجلک دیننه و رسولنه یاردم ایدر سنر (يُضْرَبُونَ) و یبشیا قذاتکم دشمنلر کز اوزره سنه یاردم ایدر و ب حقوقا سلامه قیام ایتد و کفار له جهاد ایدد و بانلر کزی بکشترد (وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ أَلَمًا) و بی دین اولانلر کند ولره هلاک و خوار لق و غم و غصه و لسن

وَأَصْلُ أَعْمَالِهِمْ) و خدا عز وجل انلرک ایشلرین ناید بد قبلد (ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا أَنْزَلَ اللَّهُ) و انلرک و بطلان عللر اول سبيله اولدی بکی علی التحقيق انلر خدا نلک ایدر دوی حکمی سومیوب قبول ایتدیلر (فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ) پس حق جل و علا انلرک ایلر ایشلرین باطل و ضائع قبلد (أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) ایا کفار قریش اولرک او نوروب بر یوزند حسیا ایتدیلر که بقه لکند ولردن اسبق اولانلرک صوکی نبیه اولد (دَرَأْنَاهُمْ عَنْكُمْ) حق جل و علا انلر اوزره مالد مسلط قبلد (وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ) و کافر اولانلر اول عقوبتک مانند لای اولور (ذَلِكَ) ول عقوبت اتم سالفه یه و بولر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ول سبيله درک بلا شبهه حق جل و علا ایمانه کلانلرک دوستیدر (وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ) و اول سبيله درکیم علی التحقيق کافر اولانلر کند ولر بر دوست یوقدر (إِنَّ اللَّهَ يُخْلِقُ الَّذِينَ آمَنُوا وَكَذَلِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا) و علا خلق ایچون کند ولر خدا عز وجل داخل قیلار شول کیمسه لکه ایمانه کلوب کوزل عللر ایشلدیلر بر با غلره که کوشکر علی الله ابرمقلر قر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ) و خدا نلک و خدا نلک تصدیق کتوره میانلر دینای دینه نلک متلجل منفع اولور (وَيَبْكَوْنَ كَمَا نَاكُلُ الْأَنْعَامُ) و طور لک بهستی بیر یعنی هتکر ایچون یکک و ایچکه صرف ایشلرینه که سائر حیوانلک می اودر و ییلدیلر کیم یکدن مراد طاعت ایچون بدنه بر قوت و بر کدر بیکه کان ایدر بلرکیم دنیا یه کل کردن مقصدیمک و ایچو کدر (بیت)

خوردن برای زیستن و شکر کردن است

وَمَا تَأْتِيهِمْ فِي الدَّارِ مِنْ مَنَازِلَ وَلَا هُمْ يَرْجِعُونَ (وَأَنْتَ أَتَىٰ خَلْقًا يَشْكُرُونَ) و دوزخ کند ولره منزل و قله کاهدر (وَأَنْتَ أَتَىٰ خَلْقًا يَشْكُرُونَ) و نبیه کوی خلق می شد قوتی من قرینک) ول کویلرک اربابی سنک کویک خلقندن قتی قوتلوردر (أَنْتَ أَتَىٰ خَلْقًا يَشْكُرُونَ) و نبیه کوی خلق می شد قوتی خلق که اندن سنک جیفهک باعنا اولدیلر (أَمْ لَمْ نَكُنْ مِنْ قَبْلِهِمْ لَدُنْكَ عَالَمًا) انواع عذابله اول قوتلور اولانلری اهلک ایدک (فَلَا تَصْرَفُهُمْ) پس انلره بر یارد می یوقد بیکه عذاب کند ولردن دفع ایلیه (أَفَنْ كُنَّا عَلَىٰ يَتَاهٍ مِنْ رَبِّهِمْ) پس یا شول کیمسه پروردکاری طرفندن بر آشکارا بلل اوزره اولد (كُنْ رَبُّنَا لَهُ سُبُورًا عَمَلِيَّةً) شول کیمسه کیدر که شرک معصیت اولان بدعل کند و یه یزمنش قبلد (وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ) و اول قسم که بمان عللری کند ولره تزیین اولد اول خصو کند و ارز ولرینه تابع اولدیلر نه انکه حقد بر شبهه کز اولد بغندنا و تزی شرک و معصیتی ترجیح ایدیلر (مَثَلُ الْجَنَّةِ) اوزر بیکه او قود یغز سنه ده بهشتک عجب صفتی ولر (أَنْتَ أَتَىٰ خَلْقًا يَشْكُرُونَ) شول بهشت کد باب تقوی اکلک موعظ اولدیلر (فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ) آنک ایچنک زلحه سی متغیر و لما مشر صودن ابرمقلر ولر (وَأَنْهَارٌ

مِنْ لَدُنِّي لَا يَنْفَعُكُمْ طَعْمُهُ) وَاَنْتَا اِيْچِنْدَه دَادِي كَمْمَه مَش سَوَقْدَا بَر مَقْلُوَار (وَاَنْتَا اَزْمِنْ خِيْلَدَه لِيْشَاوَر
 وَاَنْتَا اِيْچِنْدَه اِيْچُون لَدَن لَو شَر اِيْدَن جَوِيْلُوَار (وَاَنْتَا اَزْمِنْ عَسِيْل مُصَرِّق) وَاَنْتَا سَوَزْلَش بِالْدَن اِيْمَقْلُوَار
 وَكَلْمَه فِهْمَا اِيْمِنْ كَلِ الْفَرَاتِ) دَخِي اَنْتَا اِيْچِنْدَه دَو كَلِي مِيوَه لَرْدَن وَاَر (وَمَغْفَرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ) وَاَنْتَا بَر وَرْد
 بَر اَوَلُو مَغْفَرَت وَاَر (كُنْ مُوَحَّادٌ فِي الْاَشْيَاءِ) اِيْنا اَوَكُونَا اَنْتَا لَرْدَه مِنْ اَوَلَان كِمْسَه شَوْل كِمْسَه كِيْدَر كِه
 كَن دَو سِي جَمْعَه عَلِي الدَّوَام اِقَامَتَا اِيْمَشْدَر (وَسَقُوا مَاءً جَيِّمًا) وَاَوَل مَازِيْن اَشْرِي بَرِيْنَه رَفْرَش
 صَو اِيْچَش قِيْلَنْدِيْلَر (فَقَطَّحَ اَمْعَاءَهُمْ) اِيْمَشْدَت حَرارت دَن بَغْر سَقْلَرِيْن بَارَه لَدَنْدَه (وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ
 اِلَيْكَ) دَخِي كَفَار دَن بَر كَرُوَه وَاَر كِه سَوَز كِه قَوْلَا قَطْلُوَار (جَحِيْدًا اَخْرَجُوا مِنْ جَنَدِكَ) اِيْمَشْدَت بَا كَدَه
 جِيْقَد قَارِنْدَه اَلَرْدَن مَر اَهْل نَفَا قَدَر كِه حَضْرَت كِه جَمْلَسَدَه اَوَقُوْرُوْ كَلَام دَر دِيْلَر اِيْمَشْدَت بَا اِيْمَشْدَت
 جِيْقَبِه (قَالُوا لَئِنْ اَوْثَرْنَا اِلَيْكُمْ) دَاشِي وِيْرِيْلَان كَسْتَه لَه يِعْنِي صَحَابَه كَرِيْمَكِه عِلْمَا سَنَه دِيْلَر
 مَا دَا قَالَا اَيْقَا) اِيْچِيْر صِلِي اِلَلّٰه عَلَيْهِ وَاَسْلَمَ سَوِيْلَكِه يِعْنِي اَرْاق فِهْم اِيْمَدَكِه بَوَكَلَا حِي اَسْتَهْزَا طَرِيقِيْلَه
 دِيْلَر كِه (اَوَّلِيْكَ الَّذِيْنَ طَبَعَ اَللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ) اَوَل كَرُوَه شَوْل كِمْسَه لَرْدَه كِه حَق جَل وِعَلَا كَوَكَلَارِي
 اَوَزَرَه مَر اَوَرْدَه (وَاتَّبَعُوا اَمْرًا) وَاَنْتَا اَوَزَر وَاَرْز وَاَرْزِيْلَا وِيْدِيْلَر اَوَل سَبِيْدَن سَبِيْدَن اَلَا نَامَك سَوَز
 تَهَا وَاَنْتَا اَوَرْدَه (وَالَّذِيْنَ اَمْتَدَّوْا) وَاَنْتَا اَوَرْدَه كِه حَضْرَت كِه سَوَزِيْن اِيْمَشْدَت كِه طُوْعَرِي يَوَلِي بَوَلِي
 زَادَهْمُ هُدًى) حَضْرَت كِه سَوَزِي اَتَلَه هِدَا يَتَا دَرْدِي (وَاَنْتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ) وَاَيْدِي كَارِي تَقْوَا تَك
 سَر اَسْنِي كَنْدَوَلَه وِيْر كِه (فَهَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا السَّاعَةَ) اِيْمَشْدَت كَفَار وَاَهْل نَفَا قِيَامَت كِه سَنْدَن اَوَزَر
 بَر سَنَه اِنْظَار اِيْمَزَل (اَنْ تَارِيْهَهُمْ بَعْتَةً) كِه كَنْدَوَلَه نَا كِه اَن كِه (فَقَدْ جَاءَ اَشْرَاطُهَا) زِيْر اَبْلَا سِيْهَه
 اَنْتَا عِلْمَا نَاقِي كَلْدِي وَاَنْتَا لَرْدَن مَر اَهْل حَضْرَت كِه جَعْنِي وَاَشْفَا قِيْدَر (فَاَنْتَا كَلْمَه اَزْجَاءَهُمْ ذِكْرُهُمْ
 اِيْمَشْدَت وَنَصِيْحَت الْمَلَرِي كَنْدَوَلَه نِيْجَه حَاصِل اَوَلُو اَوَقْتَكِه اَنْتَا قِيَامَت كَلُوْر زِيْر اَوَل كَلْدَكِه
 بِنْد وَنَصِيْحَت قَبُوْل اِيْمَلَرِي كَنْدَوَلَه فَاَنْتَا وِيْر مَر (فَاَعْلَمُوْا اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اَللّٰهُ وَاسْتَغْفِرُوْا لِنَفْسِكُمْ) اِيْمَشْدَت
 بِيْلِكِيْم شَان بُوْدَر كِه خَلَا دَن اَوَزَر عِبَادَتَه مَسْتَحَق بَر مَعْبُوْبُوْقَدَر وَكِنَا اِيْچُوْن مَغْفَرَت طَلَبَا يَت يِعْنِي
 اِيْچِيْم اَهْل اِيْمَانَك سَعَادَت وَكَمَرَه وَمَنَافَقَلَك شَقَاوَتِي سَكَا مَعْلُوْم اَوَل كَسَنَدَه اَوَلَان تَوْحِيْد
 كَامِل اَوَزَره ثَابِت اَوَل وَكَنْد وَنَفْسَكِي كِيْلَا يَت اِسْتِغْفَار اِيْمَكِه (وَالَّذِيْنَ يَتَّقُوْنَ اَللّٰهَ يَجْعَلْ لِّكُلِّ شَيْءٍ
 كَشِيْرَه وَهُمْ قَارِيْلَر مَغْفَرَتِي طَلَبَا يَت (وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ) وَاِيْزِدْ ذَو اِلْجَالَال دَنِيَا دَكِيْدَه
 كَلْمَكَزِي بِيْلُوْر (وَمِنْهُمْ كَمٌ) وَاَخِرْنَدَه اَرَا مَكَا هَكَزِي بِيْلُوْر يِعْنِي اَر دَنِيَا دَه قَطْع اَوَلَه جَقِيْرِيْج مَر كَن
 وَاَخِرْنَدَه مَوْضِع اِقَامَتَكِر عِلْمَه نَمَا يَانْدَر اِيْمَشْدَت خَوْف اِيْمَدَه اِسْتِغْفَار اِيْمَدَه وَاَخِرْتَكِر بَرِيْنِي

مَيَا اِيْدَك (وَيَقُولُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا اَزِلَّتْ سُوْرَةٌ) دَخِي اَهْل اِيْمَان دَر لَر اِيْچُون بَر سَوَره اِيْمَدَت كِه جِهَاد
 خَصْر وَصَنَدَه (فَاِذَا اَزِلَّتْ سُوْرَةٌ مُّحْكَمَةٌ) اِيْمَشْدَت كِمْمَه تَشَابُهْدَه عَادِي بَر مِيْمِيْن سَوَره اِيْمَشْدَت قَلِيْنُوْر (فَذِكْرُ
 فِهَا الْقِيَامَتِ) وَاِيْچِنْدَه قَتَال اِيْلَه فَرْمَان اَوَل مَسْأَلَه (رَاَيْتَ الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَمٌ) كَوَر رَسْن شَوْل
 كِمْسَه لَرِيْكِه كَوَكَلَارِنْدَه نَفَا قِخْسْتَه لَكِي وَاَر (يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ نَظْرًا لِّغَشِيٍّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ) سَكَا
 بَقْلَر شَوْل شَخْصَك بَقْسِي كِيْكِه كَك غَم وَفَسَا وِتَنْدَن اَوَزَرِيْنَه يِهوشْلَق اِيْمَشْدَت اَوَلَه (قَالُوا لَئِنْ
 اِيْمَشْدَت اَوَل اَوَلَسُوْن (طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ) اَتَلَك اِيْمَشْدَت فَرْمَان اِيْمَدَكِه وَكَوَزَل سَوَز دَر (فَاِذَا اَعْرَضَ
 الْاَقْمَر) اِيْمَشْدَت كِمْمَه اِيْمَشْدَت اَزْم اَوَلُوْر يِعْنِي اَوَلُوْقْتَكِه جِهَادَكِه اَوَلَسِي مَحْقُوْل اَوَلُوْر كَا وَاَر مَقْدَن تَخَلْف
 اِيْدَو قَارِيْلَرِي يَانْدَه اَوَلُوْر لَر (فَلَوْ صَدَقُوا اَللّٰهَ) اِيْمَشْدَت جِهَاد خَصْر وَصَنَدَه اِيْمَدَه اَر اِيْمَدَه كَارِي حَرْمَت كِه
 صَدَق كَوَر سِيْهَه (كَانَ خَيْرًا لَّكُمْ) اَلَيْتَه صَدَق اِيْمَدَكِه كَنْدَوَلَه بَر كِه اَوَلُوْر كِه (فَقُلْ عَسَيْتُمْ اِيْمَشْدَت سَوَز دَن مَوْضِع
 اَوَلُوْر (اَنْ تَوَلَّيْتُمْ) كِه خَلْقَك مَوْرَد اَوَزَره سَوَل اَوَلُوْر سَر (اَنْ تَنْسِيْا وَفِي الْاَرْضِ) نَحَاسَد وَفَسَا
 سَبِيْلَه بَر يُوْزَنْدَه فَسَا اِيْدَه سَر (وَتَقَطَّعُوا اَرْحَامَكُمْ) وَكَبَر وَنَجِيْر سَبِيْلَه اَقَار بَكَز دَن يُوْز چُوْر وَاَر
 حَبْت وَاَحْصَا اِنَا لَرْدَن كَسَر سَر (اَوَّلِيْكَ) اَوَل كَرُوْمَه مَفْسَدَه مَعْرُض دَر (الَّذِيْنَ كَفَرْتُمْ اَللّٰهُ مَا يَمْنَعُكُمْ
 شَوْل كِمْسَه لَرْدَه كِه حَق جَل وِعَلَا كَنْدَوَلَرِيْن رَحْمَت دَن دَوْر قِيْلُوْب قَوْلَا قَارِيْن صَاغَر قِيْلَدِيْكِه حَق سَوَز
 اِيْمَشْدَت قَالَدِيْلَر (وَاَعْمٰى اَبْصَارَهُمْ) وَكَوَزَلَرِيْن كَوَر قِيْلَدِيْكِه طُوْعَرِي يَوَلِي بَوَلَعَه لِيَا قَسْتَر اَوَلَدِيْلَر (اَقْلَا
 يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرْآنَ) اِيْمَشْدَت اِيْچُون قَرَا نَدَه تَفَكَّر اِيْدَو اِيْچِنْدَه اَوَلَان مَوَاعِظ اِيْلَه بِنْد بَزِيْر اَوَلَدِيْلَر نَا كِه
 مَخَاصِيْد اِجْتِنَاب اِيْمَدَه لَر كِه (اَمْ عَلٰى قُلُوْبِكُمْ قَفْلًا) يَا خُوْد كَوَكَلَار اَوَزَره قَفْلَارِي وَاَر تَجَانْدَه كَنْدَه
 حَضْرَت اِيْچِيْر كِه غَشِي اَوَلَدَن اَوَل يِهُوْد اَنْتَا نَعْنِي چَوَق دِيْلَر كِه اِيْچِيْم حَضْرَت صِلِي اِلَلّٰه عَلَيْهِ وَاَسْلَمَ
 مَسْعُوْث اَوَلُوْب مَدِيْنَه يِه هَجْرَت اِيْمَدَه دِيْلَدِي كَارِي سَوَز لَرْدَن رَجُوْع اِيْدَو كَفَر اَوَزَره مَصْر اَوَلَدِيْلَر حَق
 جَل وِعَلَا اَتَلَك اَحْوَال دَن خَبَر اِيْدَو بِيُوْر (اِنَّ الَّذِيْنَ اَزَلُّوْا عَلٰى اَدْبَارِهِمْ) تَحْقِيْقًا شَوْل كِمْسَه لَر
 اَكْسَه لَوِي اَوَزَره دَوْنَدِيْلَر (مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ كَلْمَهُمْ) دَلَالَت وَاضِحَه اِيْلَه وَمُعْجَزَات بَاهِرَه اِيْلَه
 كَنْدَوَلَه هِدَا يَت نَمَا يَان اَوَلَد قَدَر نَصْرَه (السَّيْطَانُ سَوَل كَلْمَهُمْ) اَبْلِيْس شَقِي كَنْدَوَلَه اَر دَار دِي
 تَزِيْن اِيْدَو بَا سَان اِيْمَدَه (وَاَمْلِيْ كَلْمَهُمْ) وَحَق جَل وِعَلَا اَتَلَه مَهْلَت وِيْر وَبَعْقُوْتَلَرِيْن تَجِيْل اِيْمَدَه
 ذَلِك) اَوَل مَهْلَت وِيْر لَك (يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ كَرِهُوْا مَا اَنْزَلْنَا لَكُمْ) اَوَل سَبِيْلَه دَر كِيْم عَلِي تَحْقِيْق اَلَرْدَن اِيْمَدَه
 شَوْل كِمْسَه لَر كِه خَدَاعَت وَاِيْمَدَه دَر دَوْنِي شَقِي سَوْمَدِيْلَر يِعْنِي يِهُوْد مَنَافَقَلَه دِيْدِيْلَر سَبِيْلَه كِمْمَه
 فِي تَعْيِيْن الْاَقْمَر) اَلَيْتَه بَعْض اِيْمَشْدَت سَوَز طَاعَت اِيْدَر زِيْعِي اَكِرِيْغَر لَه جَنَك اِيْدَر سَر بَر سَر

مدايدوز (وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَيْتَارَهُمْ) وحق جل وعلا آنرا كه كثر نمكاري بيلور (فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّيْتُمْ لِلَّذِيْنَ كَفَرْتُمْ) پس حال آنرا بجه اولور اولوقتكه فرشته لرجاندين قبض ايدرلر (يَضْرِبُوْنَ وَيُجَوِّدُهُمْ وَاَذْبَاغُهُمْ يَوْمَئِذٍ وَاَكْسَه لَرِيْن اوردقاري حالده (ذٰلِكَ لِمَا تَكْفُرُوْنَ اُولٰٓئِكَ يَفْتِلُهُ قَبْضُ وَلَنُفْسِي (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا اسْتَخْطَا اللَّهُ) اول سبيله دركيم بلا مشبه انلر اويد يار شول شيشه كه خدا نك خشي ايجاب است (وَكَمْ هُوَ اَرْضِيَّوْكُمْ) وخطا نك پسند بلك سومديلر (فَاخْطَا اَتَمَّ اَلَهُمْ) پس ايتد كاري كوزل ايشلري حق تعالى باطل قيلدي (اَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِيْ قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ) يا خور كوكلرنده نفاق خسته لكى اولان كسته لكرا نايتم يلميكيم (اَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ اَصْحَابَهُمْ) على التحقيق ايزه ذوالجلال قبلر نده اولان كيه كويغير واهل ايمان اظهار ايمز (وَلَوْ نَشَاءُ لَّارْتَدَّ عَنْكُمْ) وكر ايتسيد لك اشخاصلرينه دلالت ابدن علامتله انلري سكا بيلدر (ذٰلِكَ فَتَرَفْتُمْ بَيْنَهُمْ) كه انلري تشخيص ابدن علامتله كند ولرين بيلور (وَلَنُفْسِي فِيْ لَحْنِ الْقَوْلِ) والبته انلري سوزي جهت صوابدن تعريض وتعيته ايتدر كلرنده بيلور سن (وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَعْمَالَكُمْ) وازد ذوالجلال ايشلركزي بيلور پس قصد كنه كوره مكافا كزي ايدر (وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ) والبته سزي جهادله وسائر كماليله مبتلا قيلارز (حَتّٰى نَعْلَمَ اَلْجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالْكَاثِبِينَ) وناكه نميز ايدلم سزون جهاد ايدنلري وطا ائلك مشقتي اوزره صبر ايدنلري (وَنَبْلُوْا اَخْبَارَكُمْ) واعمال كز دن خبر ايدن اشيا في ظهور ايدر زناكه ائلك حسن وقيظ ظاهر اوله (اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا وَصَدَّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ) تحقيقا شول كيمسه لري يعني بني النضير وقرظله قبيله لري كز ايدر وخلق تكريك بولنده سلوك ايتكده منع ايتديلر (وَسَأَقُوْا الرَّسُوْلَ) ويغيره عداوت ايتديلر من بعد ما تبين لكم الهدى) كند ولره حق نمايان اولد قد نصكره يعني توراتي اوقيوب بيلد كه نصكره محمد المصطفيا نك نبوت حقدر (لَن يَضُرَّوْا اللّٰهَ شَيْئًا) خدا و انلريله خدا نك رسولنه بر ضرر بيشتر كه قادرا ولما زلر (وَيَحْطِطُ اَتَمَّ اَلَهُمْ) والبته اول سبيله ايشلد كاري كوزل ايشلرك ثوابي باطل قيلارز (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُوْلَ) اي ايمان كلا نلر خدا يه اطاعت ايدك ويغيرك سوزينه منقاد اولك (وَلَا تَبْطُلُوا اَعْمَالَكُمْ) و ايتد كز كوزل ايشلري باطل قبلدك يعني اعمال كزي نفاق وعجب ورياكجي اشيايله باطل قبلدك اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا وَصَدَّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ) تحقيقا شول كيمسه لو كه كز ايدر و خدا نك بولندن خلق منع ايتديلر (لَمْ يَأْتُوا وَاكْفَارًا) ند نصكره اولد يار و حالو كه كند ولري ديندرلر (فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ كُفْرَهُمْ) حق جل وعلى انلره هرگز مغفرت ايتز (فَلَا تَهَيُّوْا لِلْعَذَابِ اِلَى السَّلَامِ) پس زبون اولك اي اهل ايمان و ذلت جهنندن كفاري صلحه دعوت ايتك (وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ) و سز بوجه رك اولانلر سز

يعني عليه ايدنلر سز لرسز (وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَعْمَالَكُمْ) و ايتد كز اعمال صالحه بي سز ضايح قيلان (اِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ) بولند اوزكه برسته يوقدر كيقين اولان صاعا لقا و نيق وفانده سز ايشدر (وَاِنْ تَوَسَّوْا وَتَقَوْا يُؤْتِكُمْ كَثْرًا) وكر ايمانه كلوب برهيز ايدر سز ايمان و ته و اكر نك ثوابي سز ويرد (وَلَا يَسْأَلُكُمْ اَمْوَالَكُمْ) و قوامو اكرزي سز دن ايتدر الحق بر جزه قليل اوزره اقضا ايدر ربع عشر و عشر كجي (اِنْ يَسْأَلُكُمْ اَمْوَالَكُمْ) اكر قوامو اكرزي سز نايستيو ب سزي مشقة دوشوردر (يَخْلُوْا بَغْضًا اِيْدُوْا وَيَرْمُزُ) و (يَخْرِجُ اَصْحَابَكُمْ) و بخل كينه وكد ورتكزي چيقر ندر (مَا أَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ) اكاه اولك سزاي مخاطبيا ولا نلر اول كيمسه لرسز كه تَدْعُوْنَ لِنُفْيِكُمْ فِيْ سَبِيلِ اللّٰهِ) دعوت اولور سز تاكه خدا نك بولنده مال كز دن بر شئي انفاق ايدر سز (كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِمَا بَخِلْتُمْ) پس سز دن بر كروه و اكر بخل ايدر و بيا نفاق ايمز (وَمَنْ يَخْلُ فَاِنَّمَا يَخْلُ عَنْ نَفْسِهِ) و هر كيم امشك ايدر ايمز لا كند و جانندن (وَاللّٰهُ الْعَلِيْمُ) و ايزد ذوالجلال صدقات و نفقا كز دن بي نيازدر (وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ) و يوقسل اولانلر سز لرسز پس اول شئي كه سز ايشلمسدين امر ايدر اول سرك احنيا جكر ايجوندر ايدن نصكره ان ايشلر سه كز تقعي سز اولور و اكر ايدن روز چور بر سز سز اوزد كزه مترتب اولور (وَاِنْ تَوَلَّوْا) وكر ايمان كنوره كدن اعراض ايدر سز (يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ) سز دن اوزكه بر كروه بر كزه بدل اولور (لَمْ يَكُونُوا اَمْثَالَكُمْ) كيمسه مانند لركن اولما زلر بلكه سز دن زياده انقياد و تقوى صالحى اولور و انلر دن مراد انصار در ياملا نكه يا يمن خلق و شهر اولدركه انلر طائفة فرشد زلر ائلكيم اولد قلرين حضرت دن سؤال و نكند اولوقت حضرت سلمان الفارسي حضرتك باننده او تور يور ك حضرت صلى الله عليه وسلم مبارك النى سلمان فارسينك ديزيه اوروب ديتد هذا وقومه يعني انلر و بونك قبيله سى

سورة الفتح مكية تسع وعشرون آيات
بسم الله الرحمن الرحيم

اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِيْنًا) تحقيقا كه بز يا محمد بر اشكاف فتح سكا فتح ايتدك بوكلام خدائي ذوالجلال سينا الكونينه مكة مكرمه نك فخيله وعده درواز بسك و قومي محقق در ماضى صيغه سيله اذن تعبيرا ولندي (لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ) فتح ايجون علتد ريعنى اول فتحي خدا عز وجل سكا قيلدي تاكه جهاد سبيله ترك اولي ولان كاه كدن كچش اولاني و طبعك سكينو مغفرت ايدر (وَلَنُفْسِي عَلَيْكَ) وناكه دينك اشهاريله و بادشا هلي نبوت منم ايتكده

فتی اوزریکه تمام اید (و یهدیک غیرا مسمیما) و ناکد بر معتدل بول سکا کوستره و نصیرک الله
 نصر عتیرا) و ناکد خدای متعال سکا یاردم اید بر یاردمک ایچند غلبه و قوت اوله هو الذی یزل
 السکینه) کدودر شول پروردگار که ارام و شای مستقر قیلتک (فی قلوبی المؤمنین) اهل ایمانک کوکلو
 یزدا و ایمانا مع ایمانیم) ناکد ایمانلریله بر ایمان رمتش اوله لر یعنی اصول شریعه اولان ایمانلری آنک فرغ
 ایمان کوزمکه ارتق قیلر (ولیه جنود السموات والأرض) و خدای مخصوصه اوکلو ویرلر لشکر لری
 و کان الله یعلمنا حکما) و یزد ذوالجلال مضاح و مودده دنا اید تقدیر و تدبیرنده کما ینفی حکم ابدی بجدی
 پس جهادک فرض اولدیغ حکم اید (لیدخل المؤمنین و المؤمنات جنات تجری من تحتها الأنهار
 ناکد اهل ایمان اولان کسیر و مؤمن اولان خاتونلری داخل قیلر بر یاغلو که کوشکاری التذات ابرو قار
 اقرا لیدین وینا) ایچند اقامق علی الدوام منین بشمار (و یکفر عنهم سبائهم) و ناکد ایمان ایشلرین
 کد و زدن بوسید قیلوبا ظاهر ایمییه (و کان ذلک عند الله فوزا عظیما) و اول کناهک تکفیر و لغیر
 خدانک فتند بر اولو قورتلوق اید (و یعزبنا فیهم و یثابتنهم و یثابتنهم و یثابتنهم) و ناکد بواکی کوهک
 ارککلرین و دیشلرین معتذب قیلر (الظالمین بالله ظن السوء) شول یکی قسمک ارکک و
 دیشلر که خدای بد کمانی کان ایدر که ظن ایدر یلریم اهل ایمان منصور اولوب مغلوب اولورلر
 علیهم دائرة السوء) ایمان دوش اوزر لینه اولشو (و غضب الله علیهم) و تکرری تعالی اوزر لینه
 غضب اید (و لعنهم) و آنلری رجعتندن دور قیلر (و أعد لهم جهنم) و آنلر دوزخی ماده قیلدی
 و ساءت مصیر) و ایمان دویجک بر درد و زح (ولیه جنود السموات والأرض) دخی کوکلو ویرلر لشکر لری
 حکمی خدا یخصر و صدر (و کان الله عزیرا حکما) و یزد ذوالجلال بواکی صفت کمال یله همیشه
 متصف اید (انا ارسلناک شاهدا) تحقیقا که بزیستی امتک اوزر طائف کوندردک (و نبشیر
 و نذیر) و آنلر طاعت اوزر مژده و یریحی و معصیت اوزر قورقند یریحی سنی کوندردک (لنؤمنوا
 بالآیة و رسولیه) ناکه سزای امت محمد خدایه و رسولیه قصد بق کوره سز (و نعر زو) و تکرینک
 دیننه نقویت و یر سز (و نقر زو) و آنک فرمانی اولوطو سز (و یستحوه بکرة و اصیبا
 و شواب نقص صبا و اخنام ذات پاکتی نزیاید سز (ان الذین یبایعونک انما یبایعون
 الله) تحقیقا شول کیمسه که سکه عهد و یمان بغیر خدا دنا و زکد بر کیمسه ایلر آنی بغیر ازلو زیرا
 پیغمبرک مباحی سندن مقصد خدانک رضاسنی تحصیل ایتکدر (ید الله فوق ایدینهم) خدانک
 ید قدر فی آنلر لری و سندن در (فن نک) پس هر کیم عهد و یمان بوزدی (فانما ینک علی نفسه

کند و نفسندن اوزر که بر کیمسه اوزر عهد و یمان بوزم از انکو ناکد و بای نفسی اوزر دوز (و من
 آتی بما عاهد علی الله) و هر کیم برینه کوزر شول فتند که تکرری تعالی ایلر آنک اوزر معاهد
 ایتدی (فتیؤتیهم اجر عظیم) بی شبهه کیم حق جل و علا اکا بر اولو جرت و یرد بوایت بیغیر الزموان
 شائند نازل اولد کوزد بر کیم سرور کائنات هورک النبی سندن مکه پیچکس اهل ایمانله واروب
 آنک عمر ایتکده قصدا ایتکده حدیثیه نام مکان واصل اولد قلرند اهل شرک حینه جاهلییه
 مقنضا سیدله خبر صالید بر کیم مکه یه ککرده رضا مز بودد پس حضرت صلی الله علیه وسلم
 انده لمرام عودن تحمل اید و مالزمی ادا ایتد و بونک تفصیلی کتب سیرده مسطور در و بوسفره
 حضرت صلی الله علیه وسلم بادیه نشینلردن بر قاج قبیلر یه خبر صالید بر کیم بوسفره بر مله مرافقت
 ایدک آنلر توهم ایتدیکه سباد قریش حضرت عمر ایتکدن منع ایدر پس آنلرله جنک ایتکد اقتضا اید
 بوفکر اید و بختلف ایتد یلر حق تعالی حبیبینه آنلرک باطل کتوره جک عذر لردن خبر اید و بیور
 سیقول لک الخلفون من الاعراب) یقین زماندک بادیه نشینلردن مختلف ایدن قبائل سکا دیرلر
 شغلکنا اموالنا و اهلونا) اموال و بزه مخصوص اولان کسسه لر سکه مرافقت ایتکدن بزی مشغول
 ایتد یلر انکو ناکد بر کیمسه مز یوق ایدیکه بزه قائم مقام اوله (فاستغفرنا) پس ایتد و کز مختلفدن
 اوتری بزم ایچون خدادن مغفرت طلب ایت (یقولون یا لیسینهم مال النبی قلوبهم) دبلر لیه
 کوکلو لندک اولیان شیئی سوبلر یعنی کوزد کله عذرده یلا بخیلردن بر آنلری اموال و اهل الیقومک
 بلکه کدولرین الیقویان ضعف عقیده و قریشدن خوف لیدر (قل من یملککم من الله شیئا سوبله
 پس کیمدر که سز چون تکریدن بر لز ستنه یه مالک اولور (ان ارادکم ضرر) اگر سز بر ضرریشتم مالک ایتد
 او ارادکم نفع) یا سز بر بولک ایصال ایتکد بستر سه (بل کان الله یما تملون خیرا) بلکه ایزد
 متعال ایشلد کز ایشلر دنا ایدک (بل ظننتم ان کن ینقلب الرسول و المؤمنون الی اهلیم ابد
 اموال و اولاد سز مکتدن مانع اولدک بل کیم کمان ایتد کز که پیغمبر و اهل ایمان اهلری طرفه هر کز
 دویوب کفار قولرین قیرلر (و یرین ذلک فی قلوبکم) و اولایش کوکلو کز دمار سته قیلنوب متمکن
 اولد (و ظننتم ظن السوء) و یمان کمانی کمان ایتد کز (و کتمتم قوما بورا) و تکرری قتدک هلاک اولش کز
 ایدیکر (و من المؤمنین بالآیة و رسولیه) و هر کیم خدایه و رسولیه ایمان کوزد (فانما اعتدنا لیکم فی
 سبعا) بی شبهه کیم کفار ایچون بر علوی اشل اماده قیلدق (ولیه ملک السموات والأرض) دخی
 خدانک ید قدر دند در کوکلو و یرک زمام حکومتی (نغفر لمن یشاء) ایتد و کسسه یه مغفرت

مِنْ تَقِيَانِ أَظْفَرَهُ عَلَيْهِمْ) سزى انرا وزره غالب قیلد قدن صكره و بو واقعه اولزمان واقع اولد بىكه
 حضرت صلى الله عليه وسلم مكه فتح ايندكده عكره بن ابى جهل بشيوزادى مقلدى جمع ايدى و لشكر
 اسلامه جنگ اينك مراد اينك حضرت صلى الله عليه وسلم اندكاه اوليحق خالد بن الوليد بمقدار لشكره
 انكاه وزره تعيين اينك خالد و رنجه جنگسن قاجشد يلر (وَكَانَ اللَّهُ يُمِيتُ الْكَاذِبِينَ) و حق جل و علا
 ايشلدك كرنسنة يه نبيا ايدى پس انكاه وزره سزى مكافات ايدى (فَمُؤْمِنُونَ وَنَسَاءُ مُؤْمِنَاتٌ لَّهُنَّ مَكْرَاهٌ
 مَكْرَاهٌ يَكْفِي سَعَةَ الدُّنْيَا) و قرآن كوردك كرن شينى محبوس ولدننى حالتد مكاتنه واصل اولمقدن
 منع ايند يلر و انك مكاتنى حرمدر (وَأُولَئِكَ رِجَالٌ هُمْ يُؤْمِنُونَ وَنَسَاءُ مُؤْمِنَاتٌ لَّهُنَّ مَكْرَاهٌ
 قَصْبُكُمْ مِنْهُمْ مَعْرُوفٌ يُغْنِي عَنْهُمْ) و اگر ايمانكش كشيلر و ايمانكش قاربك سزى انلرى ييلوب بيلدك كرن
 حاله مانلرى چيغيبوب انلر جهنم سزى بريدك مكسيك الله سزى كفارك قلندن منع اينمزد و ليكن
 منع ايند (لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ) ناكه حق جل و علا ايستد و كى كسنه رحمتد داخل
 قيلد (لَوْ تَرَى إِلَى اللَّهِ كَرِهِي بَرْدًا أَوْ لَسِيْدًا يَلِرُ) اگر برى برندن آبر لسيك يعنى اگر اهل ايمان كفاردن آبر لوب مكده اولسيد يلر
 كعدن انلر كرن و امينهم عذابا الينا الله انلردن كفاردنلر بررد ناكه اسكنجه ايله معذب قيلد
 اِنْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ خَاطِرَهُمْ كُوْرًا و لَوْ فَتِيْكَه كَفَرَا يَنْدَلر كوكلرند و غضب و غيرت قيلد يلر
 حِيَّةٌ اِنْجَامِيَّةٌ نَادَا لَنَلْعَنُكَ نَعَضُ وَ غَيْرَتِ (فَأْتَى اللَّهُ سَكِيْنَةً عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ
 پس حق جل و علا پيغمبرى وزره و اهل ايمان وزره كرمندن صد وريدن و قاروشاي ايندردى
 و بو حال اولزمان واقع اولد بىكه فحن قرين عام حديبنه ده حضرتى بيت شريفك حنجد منع
 ايند يلر پس حضرت كند و لرله جنگا ييكه قصدا ايندى كفاربوم مقصدن نكاه اوليحق سهيل بن عمرو
 و حو بطل بن العزى بنى و مكر بن حفصى حضرتك دركاه معلاسته كوندرد يلر بومضمونه كه
 حضرت بومقصددن و از كجوبد و فسون كلجك سنه بزيت شريفى قبائل عربدن اوچكون
 كند و يه بوش ايدى و اولمجل كلوب زيارت اينك حضرت صلى الله عليه وسلم بوسورگ انلردن قبول ايند و
 حضرت على به فرمان ايند بىكه بر عهد نامه باز پس بورد بيشم الله الرحمن الرحيم انلر بونى قبول ايتوب
 ديد يلر بونى بيلرز نرحبون يازياسك اللهم بعد حضرت بورد ياز هذا ما صالح محمد رسول الله انلر و فخر
 ديد يلر بونى رسول الله اولد بىكى ييلمش اولشيد سنى بيت شريفك زيارتندن منع اينمزدك و سنككه جنگ
 اينمزدك ياز هذا ما صالح عليه محمد بن عبد الله بوند نصكره حضرت على به فرمان ايند بىكه استقام

شئى كند و لرله باز اهل ايمان بونلرك بكونه نامعقول سوزلندن مراد ايند بىكه كند و لرلن اورد و لرحق
 جل و علا اولمجل اوزر لرينه برسكنه و وقار ايندرد بىكه نعل و صبر ايند يلر (وَالَّذِينَ هُمْ يَكْتُمُ
 الْقَوِي) و اهل ايمان بسم الله الرحمن الرحيم كله سن ملزم قيلدق (وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا) و انلر اوزر
 لوندن كاه حق ايد يلر (وَأَهْلُهَا) و اكاه مستامل ايد يلر (وَكَانَ اللَّهُ يَكْتُمُ شَيْءًا عَالِمًا) و حق جل و علا
 هر نسنه يه دانايك پس هرايشك اهلى بيلوبانى اكاه مستامل ايد و كورد بىكه سوزر كائنات حديبنه
 سنه سنه سفر چيقدن عالم خوابد كورد بىكه كند و سى و جميع اصحابى امينيله مكه يه كير و بخلق
 و تقصير ايند يلر بورويابى صحابه كرامه نقل ايندى انلر انكله فرحانك اولوب كان ايند بىكه بولاش
 بوسنه ده واقع اولور فحن صورت حال منوال مزبور اوزره اولدك بعض كيمسه لرديد يلر نه حلق و نه نصيب
 ايندك و نه بيتى زيارت ايندك حق جل و علا بونى منزل ايدى و بورد (لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ
 تحقيقاتك ايند متعال پيغمبرى روياسنه صادق قيلدك (بِالْحَقِّ) برصدقك طوغريلغه مقارن
 زير اكاه كوسترد و كسنه البته وقتد اوليدى (لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ أَحْسَنَ تَقْوِيمٍ) خدا عز وجل
 ايسترسه البته محترم اولان مسجد كيررسن (اَمِينِ) مين اولد بىكه خالده (مُحَلِّقِينَ رُؤُسَهُمْ
 وَ مُقَصِّرِينَ) كيمكر باشين تراش ايتش و كيمكر صاحبندن برقاج توى كشمش اولد بىقند (لَا تَخَافُونَ
 سزى بىكه دن قورقرايكن (فَعَلِمَ مَا لَمْ يَغْلُوبُوا) پس انك تاخيرند محكمن بيلد ككر نسنه يه بيلدك
 فَعَلِمَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ) پس مسجد احرام كيرمد ككر دن اول قيلدك (فَخَافَ رَبَّهُ) بر يقين فتح و اولخير
 فخيرد ناكه بو فخر سبيله اهل ايمانك قلوبى غم و غصنه دن خالى اوله و فتح موعود ميسترو لندك
 هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينِ الْحَقِّ) كند و در شول كريم متعال كه پيغمبرى خدا بيله و دين
 اسلامه مرسل قيلدك (لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ) ناكه دين اسلامى قودنك جنسى اوزره مستعلى
 قيلد يعنى دين مقوله حق ايسه انك احكامى دين اسلامه منسوخ قيلار و اگر باطلدر ران
 بالكليه زائل قيلار (وَ كُنْ بِآيَاتِهِ شَاهِدًا) و خدا عز وجل كافيدر شهادت ايتك جهنمندن (مُحَمَّدٌ
 رَسُولُ اللَّهِ) محمد المصطفى خدا نك و حيله كوند رلشدر (وَالَّذِينَ مَعَهُ) و كند و سيله اولان اهل
 ايمان (أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ) بى دين اولانلر اوزره قيتلرد (رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ) ارلنده مهربانلر
 ايتكه شفقت ايد لرديد (أَتْرِبُّهُمْ رُحَمَاءُ شَحَابًا) انلرى ركوع ايتشلسر سجود ايتشلسر كوردن (يَتَّبِعُونَ
 فَضْلًا مِنْ رَبِّهِ وَ رَحْمَةً) ايزد ذوالجلال دن ثواب و خشنود لغى استلر (سُبْحَانَكَ يَا رَبُّنَا) و جو صميم
 انلرك نشانلرى بوزلندد (مِنْ أَمْرِ السُّجُودِ) سجده كوردلر نيك ايزندن (ذَلِكَ) مزبور اولان وصف

مَنْ لَمْ يَلْمِ فِي النَّبِيِّ (حضرت موسیٰ اوزرہ ایمان کتابہ عجیب اولان وصفتلریدر (وَمَنْ لَمْ يَلْمِ فِي النَّبِيِّ) و حضرت عیسیٰ اوزرہ ایمان کتابہ عجیب اولان فتلریدر (كَزَّيْعٍ) انلر برکینه بکن لکه (اَخْرَجَ نَفْسَهُ كَوْجَلَدِ الْلَرِّينِ جِيفَتَهُ) (فَازَرَهُ) اند فمکره داللرین بکشدردی (فَاسْتَفْلَطَ) پس بو غلتد فاستو علی شوقه در عقب دیبکرا وزرہ طورک (يُغِيْبُ الزَّرَّاعَ) انک شدت وقوتی اکیخیلره خوش کلور بوبر مشلد رک حق جل وعلا انکل صحابه نک احوالی تشبیه ایلدی که ابتداء اسلامه آرزو اید یاربعل کد بکجه قوت و کثرتلری ازیاد بولدیک احوالری خلقه خوش کلورک و انلر بو تشبیه ایلدی (لِيَغِيْطَ بِهِمُ الْكُلَّانَ) ناکه کفارای نلرله اجعلتدره (وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالَاتِ حَقَّ حِسَابًا) وعدا یتد شول کیمسه لره که ایمانه کلوب کوزل عالمای ایشلدیلر (مِنْهُمْ) لفظ مرثیه در معنی نلر وقوعد یتد (مَوْفَوْهٌ وَكِبْرٌ عَظِيمًا) کاهلرینه برکوزل غفرت و یتد کرا اعمال مقابله ندر اولو تو

سَيُؤْتِيهِمْ مِنْ فَحْمٍ مُّسْتَوٍ
لَّيْسَ بِالْخَشْيَةِ الْوَعْدُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا (ای ایمانه کلانلر) (لَا تُقَدِّمُوا) کد سوز کزی یارب و قیلک (بَيْنَ يَدَيَّ اللَّهِ وَرَسُولِهِ) خدا نک و پیغمبر نک سوز نلدا اول یعنی پیغمبر سوبلشدن سوز سوبلشمک (وَاللَّهُ اللَّهُ) بو تکرید خوف ایدک انک اوزرہ تقدیم ایتد کزد (إِنَّا اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ) بی شبهه کیم خدا عز وجل اقول کزی ایشلد و افما کزد ما نادر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَابَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ) ای ایمانه کلانلر اواز کزی پیغمبرک اوازی و ستنه فالدر مک یعنی اکلر سوبلشد ککرده صوت کزی انک صوت اوزرہ بو کسک قیلک (وَلَا يَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ) و کاسوزی آشکارا قیلک یعنی آنی بلند اواز که چیغرمک (كَبْهَرٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ) بریکر بریکر ندای آشکارا ایتسی کی بلکیم سزه لانی اولان بودر که اولدات های چیغره بکزر محل لوازم ادی کوزد و ب تعظیمک قصور ایتسی (أَنْ يَحْطَطَ أَعْمَالُكُمْ) ناکه ایشلد ککر کوزل ایشلر باطل و لمیه (وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ) و حال بوک سز میلر سز کیم و کونا ایش اعمالی محبط قیلار کور دیکر که ثابت بن قیسک قولاعنه اعزلق واریک اندنا اوازی قتی بلند ایدق فن بوات نازل اولد حضرت نک مجلسنک مخالف اید و خانه سنه نالان و کریان او تورد حضرت تفقد اید و احضار ایتد کند و سندن سبب خلق صورت ثابت ایتد یکیم یار رسول الله بن بر بلند اواز کومکنه یم قورقم کیم علم محبط اولد حضرت صلی الله علیه وسلم اکادیک اورلقده دکلسن علی التحقیق سن خیرله معز اولور سن و خیر ایلر وفات ایدرسن یعنی شهید اولور سین و بی شبهه

أَهْلُ الْجَنَّةِ (اِنَّ الَّذِیْنَ یَعْمَلُونَ الصَّالَاتِ) تحقیقا شول کیمسه که خدا نک رسول قتله اوزلرین ایتدی قیلار (أُولَئِكَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ) انلر شول کیمسه که حق جل وعلا کولایین انواع محن و تکالیف شاقه ایلر کفر قیلدی (لَهُمْ مَغْفِرَةٌ) کاهلرینه مغفرت وار (وَلَهُمْ عِظَمٌ) و کد لوره بر اولو ثواب وار کور دیکریم حضرت صلی الله علیه وسلم بنی العبر قیلر سنک بر و هنر بره مقدارلر کیم بولند انلر بن قیاسیر کور دیکر بنی قیدن اقرب بن حابس و عطا بن حاجب بر کسه ایلر اسیر لری رنده مدینه یم اولره محله کد یارب اولو قتله حضرت صلی الله علیه وسلم استراحت ایتد ایچون اواج طاهرلک بر حجه سنه کیم مشد انلر کلوب مر حجه نک یاشد برضا ایتد یلرک یا محقق بزم اسیرلر احوالی کور اخر حضرت صلی الله علیه وسلم ایتدی انلر برین حکم قیلدی حکم اولان شخص حکم ایتدیک اسیرلرک نصفنه فدا ویریلر و نصفلری ازا اولر بعد حق جل وعلا بواقی منزل ایدق بیورد (إِنَّ الَّذِينَ يَنُودُونَكَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا) تحقیقا شول کیم که حجرلرک رنده یعنی انلر طشره سنه سنی چیغیرلر (أَكْذِبُكُمْ لَا يَفْقَهُونَ) انلر جوئی بی عقل لدر لری یا عقل حسن ادبی فاضا ایدر خصوصاً اولر نه بره اولان کیمسه (وَلَوْ أَنْتُمْ صَبِرْتُمْ) و اگر انلر صبر ایتسید یارب حق یخرج الیهم) ناکه سن کند و لایحققاسن (لَکَانَ خَيْرًا لَّكُمْ) البته صبر ایتلری کند و لره استیجا لدن بکرک اولور دیکر جمله اسیرلر مفت ازا اولور (وَاللَّهُ غَفُورٌ) و یتد منعال حق مغفرت ایدر مجید و اوبسز لکدن توبه ایدن (رَجِمْ) ارباب ادبی انواع نعلله اسر کجید رزیرا دجایب و رحمت جالب

سرمایه ادب بکف آور که این متاع
آز که هست سود بیدارش بدست

منقول دیکریم حضرت صلی الله علیه وسلم ولید بن عقبه بن بنی المصطلق قبیلر سنه زکوتی جمع ایتد کجی کوند و اکلر انلرک راستد بر عداوت و ارایدق فن قد و منلدا کاه اولد یارب عداوت قدیمه محو ایتد ایچون استقباله چیغد یارب ولید بن عقبه انلر کور بیکر کمان ایتد یکیم کند و سبیلر جنک ایتد کاه چیغد یارب اندن و فوج حضرت کلوب دیدیکم طائفه مزبور مزید اولد یارب حضرت برون خالد بن الولید بر مقدار لشکرله اوزر لرینه تعیین ایدق اصمیرلرک اول حقیقه الحال اوزر بر خوش واقف اول اند فمکره مقتضی ایهه انی ایشله پس خالد رضی الله عنه انلر قریب مکان واصل اولیجی احواللرین استکشاف ایتدی کور دیکیم اسلامک شعائر انلرک ازلرند اشکار اندنا اوزر که اصلا برست بوقدر پس واروب کد لوره قونجه مال زکوتی کند و یم بالتمام تسلیم ایتد یارب حضرت خالد دوتو حضرت صلی الله علیه وسلم صور حال عرض ایتد بعد حق جل وعلا بواقی منزل ایدق بیورد (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلانلر کسنلر (إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ) اگر سز بر فاسق خبر ایلر

كَلِمَةً قَبِيْلَةً حَقِيْقَةً لِحَالِهِ وَاقِفْتَ وَتَلَوْتَ وَتَفَضَّلْتَ بِرَأْيِ بَيْتِكَ بِرُخْشِ سَوِيْدِكَ (اِنَّ تَقِيْبِيْبُو قَوْمًا
 تَاكِهَ بِرُكْرُوْهِهٖ بِدَلِكَلِهٖ دَكِيْهِ سَنَ) بِجَهَانَالِهٖ) حَالِ الزَّيْنِ بِيْلَامِشْ اَيَكُنْ (فَتُضَيِّقُوْهُ اَعْلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِيْ مَبْنِ
 كِهْ اَيْشِلْدَكْ كَرَايِشْ اَوْزَرِهٖ بِشَمَانْ اُولُوْزْ سَنَ) وَاعْلَمُوْا اَنَّ بَيْنَكُمْ رَسُوْلًا اَللّٰهُ) بِرَاكْ كِيْمْ عَلَيَّ الْحَقِيْقْ خَدَانْكَ
 كُوْنْدَرْ لِسْ اَزْدَرْدَهٗ دَر) (لَوْ يَطِيْعُكُمْ فِيْ كَثِيْرٍ مِّنَ الْاَمْرِ اَكْرَمَ اَكْرَمَ اَيْشِدْنَ جَوَقْ سَنَهٗ دِهْ فَرْمَانِهٖ اُولُوْ سِيْدِيْ
 يَغْنُوْ اَلْكَوْحُوْلُكَ جَوْعَنْدَهٗ حَضْرَتْ بِيْغِيْزْ سُوْزْ كَرِهْ نَابِعْ اُولُوْ سِيْكَ (لَعَنْتُمْ) اَلْبَتَّهٗ زَحْمَلَرِهٖ دُوْشَرْدْ كَرُوْكَ اَكْ
 اَشْعَارْ اَيْدَرْ كِهْ بَعْضْ صَحَابَهٗ كَرَامْ سُوْطِيْكَ بِنِيْ الْمَصْطَلِقْ قَنْدَهٗ مَسْتَحَقْ اُولُوْ دِيْلَرِهٖ اَمَانْ اَوْزَرْدَرِهٖ لَشْكَرْ تَعْيِيْن
 اَيْتْ وَمَذْكُوْرْ اُولُوْ جَوَقْ كَلَامْ عَجَلَهٗ اَيْمَانْ اَنْلَرَكْ اَيْشَلَرِنْ مَدْحْ اَيْمَانْ اَيْچُوْنْ سُوْطِيْلِيْ اَنْلَرَكْ ذَمْنَهٗ تَعْرِيْضْ اَيْمَانْ
 اَيْچُوْنْ سُوْطِيْلِيْ اَنْلَرَكْ وَصَفْنْ اَسْتَدْرَاكْ اَيْدَرْ وَخَطَايْ كَنْدُوْلَرِهٖ مَوْجِهٖ قِيْلُوْبْ بِيُوْرْدَكْ (وَلَكِنْ اَللّٰهُ حَبِيْبٌ
 اَيْكُمْ اَلْاِيْمَانُ) اُولُوْ كِيْمْ جَوَقْ اَوْ عَلَيَّ سَرْمَايْ بِنِيْ الْمَصْطَلِقْ حَقْدَهٗ بِدَسُوْزْ سُوْطِيْلِيْ اَنْلَرَكْ اَيْمَانِيْ سُوْدَرْ دِيْ
 وَزَيْنَهٗ فِيْ قُلُوْبِكُمْ) اُولُوْ كَلَرْدَهٗ اَنِيْ اَرْسَنَهٗ قِيْلَدَكْ (وَكَرِهْ اَلْيَكُمُ الْكُفْرُ وَالْفُسُوْقُ وَالْعِصْيَانُ) وَنَعْتَلَرْ
 اَنْكَارْ وَطُوْعِيْ بُوْلْدَنْ جِيْفَغْنِيْ وَنَفِيَادَنْ اَمْتَنَاعْ اُولُوْغْنِيْ سَرْمَايْ مَكْرُوْهْ قِيْلَدَكْ اُولُوْ كَرِهْ سُوْزْ لَرِهٖ عَجَلَهٗ
 اَيْمَانْ كَرْدَكْ (اُولُوْ كِيْمُ اَلْزَانِيْدُوْنُ) اُولُوْ كَرِهْ كِهْ بُوَاوْصَا فَايْلَهٗ مَوْصُوْفْ دَرْ كَنْدُوْلَرْدَرْ طُوْعِيْ بُوْلْ
 بُوْلْدَلَرْ (فَضْلًا مِّنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةً) كَرْدِيْدَنْ بِرَا حَسَنًا اَوْ بِرَا عَامْ اَيْمَانْ (وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ) وَحَقْ جَلْ وَعَلَا
 اَهْلْ اَيْمَانْ اَنْلَرَكْ اَحْوَالَهٗ وَارَا رَنْدَهٗ اُولَانْ تَفَاوُتْ دَا نَامَا اَيْمَانْ اَنْلَرَكْ تَفَضُّلْ اَيْدَرْ اَوْزَرْدَرِهٖ تَوْفِيْقْلَهٗ اَنْغَامْ
 اَيْتْدَكْ وَكَنْدَهٗ دَرْ سَتَحْكَمْ اَيْدِيْجِيْدَرْ كُوْرْدَرْ بَلَرْ كِهْ عِبَادَتَهٗ بِنِ رُوْحَهٗ اَيْلَهٗ اَبْنِ اَبْنِيْ اَرْسَنَكْ حَضْرَتْ كْ حَضُوْرْ
 بَعْضْ مَجَادِلَهٗ اُولُوْ كَلَرْدَهٗ اَلْمَرْجَارْلَهٗ اَكَاچَكْ دِيْ كِهْ هَرْ بِيْسَنَكْ طَائِفَهٗ سَنْدَنْ بَرْ كَرُوْهٗ حَاضِرْ اُولُوْبْ بَرِيْ
 بَرِيْهٗ شَتْمْ اَيْمَانْ وَخَرْمَادْ اَللَّرِيْلَهٗ وَنَعَالْ اَيْلَهٗ اَوْ رَمَغَهٗ شُرُوْعْ اَيْتْدَرْ حَقْ جَلْ وَعَلَا بُوَايْ مَتْرَلْ اَيْدَرْ
 بِيُوْرْدَكْ (وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ اقْتَتَلُوْا) اَكَا اَهْلْ اَيْمَانْ اَيْكِيْ كَرُوْهٗ بَرِيْ بَرِيْلَهٗ جَنَكْ اَيْتْدِيْ
 فَاصْلَحُوْا بَيْنَهُمَا) اَيْكِيْسَنَكْ اَرْسَنَكْ صِلَحْ اَيْدَكْ فَصِيْحْلَهٗ وَخَدَانْكَ حَكْمَهٗ دَعُوْتْ اَيْمَانْ كَلَهٗ (فَإِنْ بَغَتْ
 اِحْدَاهُمَا عَلَى الْاُخْرٰى) بِيْسْ اَكَا اَيْكِيْ طَائِفَهٗ نَكْ بَرِيْ اَوْ بَرِيْ اَوْزَرِهٖ تَعْدِيْ اَيْدَرْ صِلَحْ اَيْمَانْ كَنْ بُوْزْ جُوْرْدَكْ
 فَقَاتِلُوْا اَلَّذِيْنَ يَبْغِيْ) بِيْسْ تَعْدَكْ اَيْدَنْ كَرُوْهَهٗ مَقَاْلَهٗ اَيْدَكْ (حَتّٰى تَقُوْا اِلٰى اَمْرِ اللّٰهِ) خَدَانْكَ فَرْمَانَهٗ جَوَقْ
 اَيْدِيْجَهٗ (فَإِنْ فَاَتْ) بِيْسْ تَعْدَكْ اَيْدَنْ طَائِفَهٗ خَدَانْكَ حَكْمَهٗ رُجُوْعْ اَيْدَرْ سَهٗ (فَاصْلَحُوْا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ
 اَيْكِيْ طَائِفَهٗ نَكْ اَرْسَنَكْ عَدْلْ اَيْلَهٗ صِلَحْ اَيْدَكْ (وَاقْسِطُوا) جَمِيْعْ اُمُوْرْ كَرْدَهٗ عَدْلِيْ اَسْتَعْمَالْ اَيْدَكْ
 اِنَّ اَنْتُمْ حِبْبُ الْمُنَافِقِيْنَ) كِهْ بِيْ شَهٗ حَقْ سَبْحَا وَنَعَالِيْ عَدْلْ اَيْدَنْ لَرِيْ سُوْرْدَكْ (اِنَّمَّا الْمُؤْمِنُوْنَ اِيْخُوَّةٌ
 بُوْنْدَنْ اَوْزَرَكْ بَرِشْتِيْ بُوْقْدَرْ كِيْمْ اَهْلْ اَيْمَانْ بَرِيْ بَرِيْلَهٗ بَرَادَرْ دَر) (فَاصْلَحُوْا بَيْنَ اَخَوٰكُمْ) بِيْسْ اَيْكِيْ بَرَادَرْ كَرْدَكْ

اَرْسَنَكْ صِلَحْ اَيْدَكْ اَيْكِيْ بَرْدَرْ مَخْصُوْصْ بِالْمَذْكُوْرِيْشْدَكْ اُولُوْ اَجَلْدَكِيْمْ قُلْ جَمْعْ كِهْ اَرْسَنَكْ خِلَافْ وَاقِعْ اُولُوْر
 اَيْكِيْ كِيْسَنَهٗ (وَاتَّقُوا اللّٰهَ) دَخِيْ كَرْمِيْدَنْ خَوْفْ اَيْدَكْ اَحْكَامَهٗ مَخَالِفَتْ اَيْمَانْ خُصُوْصْ صَنْدَهٗ (لَعَنَكُمْ تَرْخُوْا
 تَاكِهَ سَرَفَقُوْا اَيْمَانْ كَزَسِيْبِيْلَهٗ مَرَحْتْ اُولُوْ سَنَ مَقُوْلْدَرْ كِيْمْ بِنِيْ تَيْمِيْدَنْ بَرْ كَرُوْهٗ خِيَابْ وَغَمَارْ وَسَلْمَانْ كِيْمْ
 صَحْحَا كَرِيْنَكْ فَرَسَنَهٗ اَسْهَزْ اَيْدَرْ رُوْزْ حَقْ جَلْ وَعَلَا اَنْلَرِيْ اُولُوْ فَعْلَدَنْ نَبِيْ اَيْدَرْ بِيُوْرْدَكْ (لَا يَرْهَبُ
 اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا) اَيْ اَيْمَانَهٗ كَلَا نَكْسَنَهٗ لَر) (لَا يَسْتَعْرِضُ قَوْمًا مِّنْ قَوْمٍ) بَرْ كَرُوْهٗ هَلَكْ حَالَنْدَنْ اَسْهَزْ اَيْمَانْ
 اَيْمَانْ (عَسَىٰ اَنْ يَكُوْنُوْا خَيْرًا لِّنَهُمْ) شَايْدَا سَهْزْ اُولُوْ اَنْلَرْ اَسْهَزْ اَيْدَنْ لَرْدَنْ خَدَا قَنْدَهٗ بَرْ كَرُوْهٗ اُولُوْ لَر
 كُوْرْدَرْ بَلَرْ كِيْمْ اَزْ وَاْجْ طَاهَرَاتْ حَضْرَتْ صَفِيْهٗ يَدِيْدِيْ اَوْ اَيْكِيْ يَهُوْدْ قَرِيْ يَهُوْدِيْ حَضْرَتْ صَفِيْهٗ دَرْ كَا
 اُولُوْ كَلَامِيْ نَقْلْ اَيْدَرْ شَكَايَتْ اَيْمَانْ حَضْرَتْ كَا بِيُوْرْدَكْ اَيْچُوْنْ اَنْلَرْدَهٗ دِيْمَاكْ بِيْمْ بَدَرْمْ حَضْرَتْ هَرِيْدَنْ
 وَعَجْمْ حَضْرَتْ مُوسٰى وَفَرَحْمْ حَضْرَتْ مُحَمَّدْ الْمَصْطَفَا دَرْ بَعْدْ حَقْ جَلْ وَعَلَا اَنْكَارْ دَخِيْ بُوْ كَرُوْهٗ سُوْزْ لَرْدَنْ مَنَعَ
 اَيْدَرْ بِيُوْرْدَكْ (وَلَا يَسْتَاْءُ مِنْ نِّسَاءٍ) دَخِيْ قَارِيْلَرْ قَارِيْلَرْدَنْ اَسْهَزْ اَيْمَانْ اَيْمَانْ (عَسَىٰ اَنْ يَكُوْنُوْا خَيْرًا لِّنَهُمْ)
 شَايْدَا سَهْزْ اُولُوْ اَنْلَرْ اَسْهَزْ اَيْدَنْ لَرْدَنْ بَرْ كَرُوْهٗ اُولُوْ لَرْمَقُوْلْدَكِيْمْ ثَابِتْ بِنِ فَيْسْ رَضِيْ اَللّٰهُ عَنْهُ صَحْحَاكْ بَرِيْسَنْ
 بَرِيْهٗ مَسْتَوَايْتْدَكْ اَنْدَنْ اَكَا دَخِيْ نَبِيْ كَلِيْ كِهْ (وَلَا تَلْبِزُوْا بِالْاَلْحَابِ) دَخِيْ بَرِيْزْ بَرِيْزِيْ اَيْمَانْ لَقِيْلَهٗ جِيْمَاكْ يَلِيْسْ
 اَلَايْتُمْ اَلْفُسُوْقُ بَعْدَ اَلْاِيْمَانِ) غَايْبَهٗ اَيْمَانْ اَدْر اَهْلْ اَيْمَانْ فَسَقْلَهٗ اَكَلَرِيْ اَيْمَانْ كُوْرْدَكْ اَنْلَرْدَهٗ (وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ) وَ
 هَرَكِيْمْ نَوِيْ اَشْتَدْ شَيْئًا نَوِيْ اَيْمَانْ (فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُوْنَ) اُولُوْ كَرُوْهٗ كَنْدُوْلَرْدَرْ سَتْمَا اُولُوْ اَنْلَرْ (بَايْهٖمُ اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
 اَجْتَبٰٓءُ كَثِيْرًا مِّنَ الظُّلْمِ) اَيْ اَيْمَانَهٗ كَلَا نَكْمَا نَدَنْ جَوَقْ سَنَهٗ اَجْتَبَا بَايْدَكْ (اِنَّ بَعْضَ الظُّلْمِ اَيْتْمُ
 كِهْ بِيْ شَهٗ كَانْكَ بَرْمَقْدَارِيْ كَنَاهِدَرْ بِيْلَمِيْمْ كَرَكِيْمْ كَمَا نَا اَيْمَانْ دَرْتْ قِسْمْ اَوْزَرْدَرْ وَاجِبْ وَوَجْهْ
 وَمَسْدُوْبْ وَمَبْنَحْ خَدَايَهٗ وَاهْلْ اَيْمَانَهٗ خَيْرِيْ ظَنْ اَيْمَانْ كِيْ وَاجِبْدَرْ وَخَدَايَهٗ وَمَوْمَنْلَرِهٖ بَدَلْ كِيْ كَمَا
 اَيْمَانْ كِيْ حَرَامْدَرْ وَمَوْجِبْ اَيْمَانْ وَامُوْرْ اَيْجَهَادِيْهٗ دِهْ كَمَا نَا اَيْمَانْ كِيْ مَسْدُوْبْدَرْ وَامُوْرْ مَعَاشِيْهٗ دَهْ ظَنْ
 اَيْمَانْ كِيْ مَبَا حَرْدَرْ كُوْرْدَرْ بَلَرْ كِهْ اَيْكِيْ كَسَنَهٗ حَضْرَتْ بِيْغِيْزْ دَرِيْجِيْ اَيْسْتَمْسَنَهٗ حَضْرَتْ سَلَامْ كُوْنْدَرْ دَرْ بَلَرْ
 وَاولُوْ حَلْ حَضْرَتْ سَا حَضْرَتْ طَعَامِيْ اَوْزَرِهٖ مُوْكَلْ اَيْكِيْ حَضْرَتْ سَلَامْ وَارُوْبْ اَيْ اَيْسْتَدَكْ حَضْرَتْ
 اَسَامَهٗ كَا دِيْ كِهْ بَايْمَدَهٗ بَرِيْجِيْكَ سَنَهٗ بُوْقْدَرْ كِهْ اَنِيْ سَكَا وَرِيْمْ دُوْ نُوْبَا نَلَرِهٖ بُوْخَبَرِيْ وَرْدَكْ بَعْدَ حَضْرَتْ
 سَلَامْ اَنْكْ غِيْبَتْنَدَهٗ اَنْلَرْدِيْدَرْ بَلَرْ اَنِيْ سَمِيْعَهٗ قُوْبُوْسَنَهٗ كُوْنْدَرْ سِيْدَكْ اَنْكْ صَوْبِيْ قُوْرْدَكْ بَعْدَهٗ تَحْسَنَسْ
 اَيْمَانْ كِهْ بَايْمَدَهٗ اَسَامَهٗ بِنْدَهٗ طَعَامْ بُوْقْدَرْ دِيْمَسْنَدَهٗ مَادَقِيْدَرْ بِلْخُوْدَا وَزِيْمَهٗ مَجْلْ اَيْتْدَكْ
 فَجْنْ حَضْرَتْ مَجْلَسْنَدَهٗ كَلُوْبَا وَتُوْرْدِيْلَرْ حَضْرَتْ صَلِيْ اَللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَامْ اَنْلَرْدَهٗ بِيُوْرْدَكْ دِيْشَلَرْ كَرْدَكْ

عَلَمًا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ) تحقیقاً کیم زمین نلردن کسک قیلدیغی شیئی بیلدک یعنی اولدکدن نصکره
 کده ایدن بیرید وکی شیئی بیلشوز (وَعِنْدَنا كِتَابٌ حَفِیْظٌ) و حالوکه قهرزه اشیا نك تفاصیلنی ضبط
 ایتمش بر کتاب وار پس نیچون مبعوث اولمیزن استبعاد ایدر لر وایش نلرک دید وکی کبی
 دکلدر (بَلْ كَذَّبُوا بِآیَاتِنَا) بلکه محمد مصطفی نك نبوته تصدیق کورمیدلر (لَمَّا جَاءَهُمْ) چن کند ولر
 کلوب حیره کوردر (فَتَنَّمْ فِي آخِرِ حَرْجٍ) پس آنلر بر مضطرب ایشد و شمشلر درک آنک حقیقه کاه شاع وکا
 دیوانه وکاه ساحر در دیدلر (أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ) یا کور اولوب وسترلرک کوه بقدر کیم
 کيف بَيْنَاهَا) نیجه آتی بادیق (وَرَيْنَاهَا) و نیجه ایلدزلرله بزندک (وَمَا كُنَّا مِنْ فِرْعَوْنِ) واکا
 اصلا یارقلر یوقدر پس بوکونه عظیم الهینه شیئی ایجاد ایدن پروردگار قادر دکلیدرک سزى اعاده
 ایدر (وَالْأَرْضَ مَدَدْنَا هَا) دخی زمینى کشاده قیلدق (وَالْقَيْنَاهَا نَارًا وَاسِيًا) وآنک ایچنده محکم طاعلر
 صالداق (وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِیْجٍ) وآنک ایچنده بنانا نلرک هرکوزلر نوعندن برترک (تَبْصِرَةٌ
 نَظَرٌ عِبْرَتُهُ بَقِيَتْ) ویکوزی (دخی بند اولق ایچون) (لِكُلِّ عِبْدٍ مُّسِيْبٍ) هر بندیه که تکرینه رجوع
 اید و بآنک خلوقا نند و عجاب صنعنده تفکر ایتدی (وَرَزَّانَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبَارَكًا) دخی کوکدن
 جوق منفعتلور بر صوایند ردک (فَأَنْبَتْنَا فِي جَنَّاتٍ وَجَبَّ الْجَعِيدُ) در عقب آنکه اشجار و اثمار
 اوزره مشتمل باغلر وار په و بغدادی کبی دانه برترک (وَالنَّخْلُ) دخی خرما آنجن آنکه انبات ایتلر (بِأَسْفَلِ
 بِلَدٍ) وایری اولدقلر حالده (لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ) اول خرما آنجنک مقوله سته بری بری اوزره بنش طلع
 وار مراد خرما آنجنی قیرتد یعنی طلعلک چوقلغی و ایچنده اولان ثمره نك کثرتیدر و خدا عز وجل بولشیا
 قوایات ایتد (رِزْقًا لِلْعِبَادِ) قوللره روزی اولق ایچون (وَإِخْيَانًا يَبْلُغُهُ مِتًا) واول صویله بر اولش
 شهر زنده قیلدق (كَذَلِكَ الْخُرُوجُ) قیوردن چیغکونونک کبید یعنی نه کیم اولش شهرى صویله
 زند قیلد سزى دخی حشاش و سزا ایچون زند قیلار (كَذَّبَتْ قُلُوبُهُمْ قَوْمٌ يَبْغُونَ وَأَصْحَابُ الْأَنْزِلِ وَهُمْ
 وَغَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ) کفار قریشدن اسبق بومد کور اولان
 عشار و قبائل پیغمبر لری نکذب ایتدیلر (كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ) هر بیکر پیغمبر لر یلان نسبت ایتدیلر
 فُحْقٌ وَعَجَبٌ) پس عذابدن کند ولره وعد ایتد و کم شینک وقوعی لازم اولد (أَفَعِینَا بِالْأَعْيُنِ
 ایاز اولکی یارتمی قصد ایتد علجز اولد فک اعاده دن عاجز اولورز بوهرکز متصور اولما نلر بله
 فی کسین من خلایق جدید) بلکه آنلر نیکی بر اتمقدن بر شک و شبهه ده در لر (وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ
 دخی تحقیقاً که آدمی مقوله سن براندق (وَنَعْلَمُ مَا تُوسِسُ بِهِ نَفْسُهُ) و حالوکه بیلورز شول شیئی که

آنکه نفسی سخی سولر کند ویه (وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ) ویزم علمز اکا جان طارندت
 بقیر کدر (إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ) مذکور قیل اولو قتیکم یکی فرشته مکلف اولانلرک احوال و افعالن
 الوب یاز لر (عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ) صاع طرفندن برهنشین و صول طرفندن برهنشین اکا
 واریعی یکی فرشته بندک صاع طرفنده و صول طرفنده او قور ویا کاکه با نای ایدر لر (مَا يَلْفُظُ
 مِنْ قَوْلٍ) اغزندن اصلا بر سوز صاللز (إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ) لا فتدک اعمالک ضبط ایدر و حاضر مهینا
 فرشته و ارحلیت شریفده وارد اولشد در کیم حسنا نك کاتبی سنبا نك کاتبی اوزره ناظر مرکزنده در
 چن بنده بر اولک ایشلر است نشین فرشته آتی بلا توقف یازر و اول محل که بریدک ایشلر کاتب
 حسنا نك چن نشین فرشته یه در یک ساعت کیچنه ارام ایت قباحتی یازره شاید بوانشاده شیخ
 باستغفار ایدر چون بعض خصوصند ایتد کارى استبعاد ذکر ایتد و علم و قدرتی تحقیق
 ایتکله اول استبعاد ازاله ایتد کفار قسمنه اعلام ایتک ایچونیکم عن قریب موت محلدن و قیامت
 وقتنه آتی مشاهده ایدر لر پس یوردر (وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ) و مرکب بهوشلغی کلد (بِالْحَقِّ
 طَرَعِ) باغله ایچنده اصلا شبهه یوقدر و اول محل انسانه دینلور (ذَلِكَ مَا كُنْتُ مِنْهُ نَجِیْدٌ
 یوردر اول موت که سن اندن قیوب قور قورک (وَأُفْقٌ فِي الصُّورِ) دخی صورده ایکیچی کز او قورک
 ذلک یوم الوعید) اول کون اولکوندر که خلق آنکه وعد اولوب تخوف اولور درک (وَجَاءَتْ كُلُّ
 نَفْسٍ) بوهر جان عرصه محشره کلد (مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِیدٌ) کند وسیله بر سورچی وار که کند ویه
 عرصه محشر سور و بر طابق وار که دنیا ده ایتد وکی اعمال اوزره شهادت ایدر و اولوقت کد ویه
 سولینور (لَقَدْ كُنْتُمْ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا) تحقیقاً سن دنیا ده بو حالدن یخبر ایدر (فَكَشَفْنَا عَنْكَ
 غِطَاءَکَ) پس امور معاده مانع اولان پرده کی سندن قالدردق پرده انشاء عرض اولان غفلتد
 و امور محسوس اوزره نظری قصایم سیدر (فَبَصُرْنَا الْيَوْمَ حَدِيدٌ) پس نظرک بوکون ککیندر کورمکه مانع
 اولان حجاب قالدردق (وَقَالَ رَبِّیُّ) دخی آدم اوغلی اوزره مؤکل اولان فرشته دیک (هَذَا مَا لَدُنَّیْ
 عَتِيدٌ) بودر قلد یازیلوب حاضر اولان نامه اعمال بعد سائق و شهید اولان یکی فرشته یخظا
 کلورک (أَلْقَيْنَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ) وزخ ایچنده صالک هر چوق کفارید یکی کسینه فی (عَتِيدٌ) چوق عت
 کار (مَنَاعُ الْخَيْرِ) مالی ارباب حقوقدن غایله منع ایدر یکی بعض عمل اکا ذاهبا ولد یکیم خبردن
 مراد دین اسلام در زیر ابوابت ولید بن المعیره حقیقند نازل اولد قنیکم قارینی اسلامه ککدن منع
 ایتد و کفر و عنادله موصوف ایدر و بومد کور اوله جقا و صافله دخی (مُعْتَدٌ) خلق اوزره نعد

ایبیحی (مُتَبَيِّنٌ) خداوند و جدا کننده و دین اسلامه شک ایبیحی (الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ) شول شک ایبیحی کافر که خداوند و الجلال ایل بر معبود دخی قبلدی (فَالْقِيَاءُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ) پس آن شد تلو است که ده صالک و اول محل که یکی فرشته کافری دوزخده صالقی استر لر دیریم نه کاهم و اوزریمه بر شیطان مسلط و اراید اولی غوایتد پس کفرین اولان شیطان احضار اولور بخدا عزوجل آنی سولیدد (قَالَ فِرْعَوْنُ رَبِّمَا مَا أَطْفِئُهُ) آنک قریبی سولید ای پروردگار من آنی کراه اید و یولدن چیفرمدم (وَلَكِنْ كَأَنَّ فِي صُلَالٍ لِّجَعِيدٍ) ولیکن کند و سی برا و زاق از غول نقد ماید اندر رجوع ایتد (قَالَ لَا تَخْضِعْهُمْ أَلَدِي) حق جل و علا یورد فتمده خصوصتک (وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعْدِ) و حال کون کتب سما ویه ایل و السنه رساله و عید سزه ایلر و کونددم پس بو خصوصتکرا و زره سزه بر فاده مترتب و لماز (مَا يَذْكُلُ الْقَوْلُ لَدِي) سوز فتمده تبدل اولماز هر حکم ایتد م البته اولیدد (وَمَا أَنَا بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ) و بن بندلره ستمکار ایدر یحی کلام (يَوْمَ نَقُولُ لِلَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ أَشَدَّ حُبًّا) یاد ایت و لکونیکه جهنمه دیرد (هَلْ آمَنَّا بِآيَاتِ) سن طولدی (وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ) و جهنم دیر هیچ ارتقا واری و استفسار سوال ایچوند ریغو بکار یاده ایت (وَلَقَدْ أَتَيْنَا آلَ فِرْعَوْنَ) و بهشت برین ارباب تقوی ایچون قبلتد (غیر بعید بریده که اوزاق کلدرد) (هَذَا مَا نُوْعِدُكُمْ) بود در نیاده موعود اولند یغکرشی (لِكُلِّ آوَابٍ حَفِظٌ) بهشت برین یقین قیلند هر شخصه شرکدن توحید و نوب حدود شرعیه به محافظه ایدر (مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ) شول کیمسه ایزد و الجلال له تهالک و تخفیک حالتد قور قدی و خا و یقین غیب و طوع و یغره دوشش بر کوکل ایل کلدی و کند ویه و صفینده اولانلره دنیلور اذخلوها بسلام) بهشت جاودانه کیرک عذاب و زوال نعمت لردن امین اولد یغکر حالده (ذَلِكَ يَوْمُ الْحُكْمِ) او لکون همیشه اقامتک تخمین کونید (لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا) نلرم بهشت جاودانده ایتد کلری دهنه حاصلد (وَلَدَبْنَا عَمَّارِيْنَ) و فتمزده نلره زیاده اولور و اول خاطر لرینه و بر کیمشک خاطرینه کلیان نعمت لرد (وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ) و نیجه زمانه خلقک فرمیشدن اسبق نا بود قبلدق که (هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْلًا) نلر فرمیشدن قنیدر لر قوت جهنمندن (فَقَفَّوْا فِي آيَاتِنَا) پس مرکب قور قوسنندن شهر لرده جولان ایتد یلر (هَلْ مِنْ مَّجِصٍّ) مرکدن هیچ برکز کاه و ایزد آن فی ذلک لیکرشی تحقیق کیم بوسورده مذکور و لان اشیا ده بریند و نصیحت و ایلر کان له قلب) شول کیمسه که بر و اعیه لو کوکل و اراید (وَأَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ) یا استماع ایچون قولانغی

طوبندی و حال کونکد و سی فکر یله حاضر د (وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ) دخی تحقیق کیم کو کلری و بری و اراید اولان اشیا یی الی کونید ارایدق (وَمَا شَاءَ مِنْ غُيُوبٍ) و لکون بر ایتد ن بزد هیچ تعب کلدی بو کلام یهود ک زعمایت کلری سوزده و زده کدید یلر خدا عزوجل احد کونند عالمک خلقشده باشلادی و جمعه کونی اندن قور تولدی و سبت کوننده حاشا ارق سوزده اوزانوب استر لحت ایتد (فَأَصْبَحَ عَلَى مَا يَأْمُرُكُمْ) پس یهود کد دیردی تا پسندیده سوزلر اوزده صلیت (وَسَمِعَ يُحْدِثُكَ) دخی پروردگار کد حدنه مقارن کند ویه منزله قبل (قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ) کونش جهنم اول (وَقَبْلَ الْغُرُوبِ) کونشش نامدن اول (وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَمِعُوهُ) و هر نه اولور سکه پروردگار کیجه نک بر مقدارنده منزله ایت (وَأَرْبَابَ الشُّجُورِ) و نملر لک صوکلرند (وَأَسْمِعْ) دخی احوال قیامتدن سکا و حی ایتد و کزنسنه به قولا ق طوت کیم خلق قبور دن اخراج اولور یوم یسار النادی) او لکونکه چیغری چیغری (مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ) بر یقین یردن و او حضرت جبریل کد ندا اید و دیرای جوریمش کوکلر وای یاره لشمش نلر وای پرکند صاچلر حق جل و علا ستره فرمان ایدر کیم فصل قضا ایچون بیغلاک (يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ) او لکونکه حمله چیغری ایشتد لر ذلک یوم اخرجوا) او لکون قبور دن چیغری کونیدر (إِنَّا نَحْنُ مُخْرِجُوهُمْ) تحقیق که دنیاده برکند و زنده قیلوب جان الور ز اوزک مزید کل (وَالنَّارُ اللَّصِیْرُ) و جز ایچون و و نلر بزم طر فزه در آخرتده یوم تشرق الارض عنهم سراجا) او لکونده که دیر خلقدن یار یلور بیچاره لر منادیگر ستمه شت ایتد کلری حالده (ذَلِكَ حَشْرُ عَلَيْنَا يَسِيرٌ) بولجا و جمع ایتد بر جمعه در کیم و زرمزه آسانده (نَحْنُ نَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ) زردید کلر سوزهر کسند دانا ز (وَمَا أَنْتَ بِمُعْجِزٍ) و سوزلرینه مسلط دکلر کد و لرین زورله ایمانه داخل فکله من (فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ) پس ایتد موعظه نصیحت شول کیمسه کیم و عید مذکور قونید که

سورة الذاریات فکینه و هما اثنتان و عشق ابی
بسم الله الرحمن الرحیم

و الذاریات ذروا طبرانی و غیر یسین صا و رمق صا و رن بیلره قسم (فَأَنحَا مِلَاتٍ وَقِرَافٍ) پس بوک کو تودین بوللره قسم (فَأَنحَا مِلَاتٍ لِّسْرًا) پس سهولتله صوبیک یوزی اوزره جریان ایدن کیلر و قسم فَأَلْمِیْمَاتٍ أَمْرًا) پس عالمک ایشن قسمت ایدن فرشته لره قسم کیم (إِنَّا أَنْوَعِدُونَ لَصَادِقٍ) علی التحقيق حشر و نشر دن وعد اولند یغکرشی صاد قدر یعنی اندن خبر و یرن درست خبر و یرد (وَأَنذَرْنَا قُرْآنًا) و بی شبهه کیم مکافات البته دو شکر د و اولسنده شک و شبهه یو قدر

وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْحُبُوبِ (زینا آیه سی که قسم کیم) (اِنَّكُمْ لَبِقَوْلٍ خُتْلَفٍ) علی التحقيق من برخلاف سوزده ستر
 پیغمبر خصوصه که گاه شاعر و گاه ساحر و گاه دیوانه در دیر سز (يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ اُفَكَ) اندن یعنی
 پیغمبر که اطاعتندن دوش قیلان کسسه دوندلور (فَتِلْ اَنْتُمْ اَصْحٰوْنُ) ارباب قول مختلفند
 یلان سویلیا نلر هلاک اولسون (الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرٍۭهٖ سَاهُوْنَ) شول یلان سویلیا نلر که کدولر بیجا
 اولوب مامور اولدقاری شیدن غافلدر (يَسْتَلُوْنَ اَبَانَ يَوْمِ الْاٰدِنِ) اسهنراط بقیله پیغمبر دن و اهل
 ایماندن صوردر کیم روز جزا نه زمان واقع اولور (يَوْمَهُمْ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُوْنَ) واقع اولور او لکوند که
 کدولر دوزخ اوزره یانمش قیلور لر و اولوقت کدولر سویلور (ذُو قُوَّةٍ اَنْتُمْ) عذاب کیمی دادک
 هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِرِسْتٍ اَنْتُمْ) بودر اول عذاب که کسسه استعجال ایدر دکر (اِنَّ لِلْمُتَّقِينَ فِيْ جَنَاتٍ
 وَعُيُوْنٍ) تحقیق کیم پر هیز اولانلر با غلره و بکار لر که کارلرند اولور لر (اِخْلِيْزٍ مَّا اَنْتُمْ رَبُّهُمْ
 قبول و خوشنود لکله ایچیلر در شول نشنه که پروردکار لر ی کدولر و برید یعنی کدولر هرنه
 احسان ایدر کوزل و پسندید و حیز قبوله کچر بر شیدر (اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ ذٰلِكَ خٰسِرِيْنَ) تحقیقا
 املر هشته کیم مدن اول یولک ایتشدر (كَانُوْا قَبْلَ اِلٰهٍ مِّنَ الْاِلٰهِيْنَ مَا يَتَّبِعُوْنَ) کیمجه دن غایتله
 آریا تر لردی (وَبَلَا سِحْرًا هُمْ يَسْتَعْفِفُوْنَ) و سحر و قتلرند کدولر خدا دن غفلت طلب ایدر لور
 وَفِيْ مَوٰلِيْهِمْ حَقٌّ) و انلر که اموالنده بر نصیب و اریک یعنی خدایه تقرب ایتمک ایچون و خلق اوزره
 شفقتر اولد بیچون ماللرندن بر مقدار شینک و بر مسین نفسلر اوزره ایجاب ایدر لر لیسائل
 وَالْحَرَمِ) طلب ایدن کدایه و بیهره اولان بوقسله محروم شول کیمسه که عفته اظهار ایدر و خلقوئی
 دولتمند کان ایدر و صدق و بر پسندن بیهره اولور (وَفِي الْاَرْضِ اٰيَاتٌ) دخی زمینده قدرت
 کامله اوزره دلالت ایدر انواع معادن و حیوانات کی نشانلر وار (لِلْمُؤْمِنِيْنَ) بی شک و ریب
 اولان کسسه لر (وَفِيْ اَنْفُسِكُمْ) دخی کد و جانلر کزده مای آدم او غوللری ایات متعذره وار
 اَفَلَا تَتَذَكَّرُوْنَ) پس نظر ایتیز میسر استفهام امر معناسند در یعنی کد و نفسلر کزده عین اعتبارله
 بَقِ كُوْرِكَ اَنْتَ قَدْرَتْ کامله اوزره دلالت نیجه دلیلالر وار زیر عالمده هیچ بر نشنه بوقدرت لاکه
 انسانک وجودند انک بر نمونه سی و اربا وجود که کدوسی کوزل هیتله و خوش ترکیبله و بخشی
 منظرله و صنایع مختلفه نك استنباطبله و کمالات متنوعه نك استیجا عیله متفرددر (وَ
 فِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُوْنَ) دخی کو که در روز یکز و ثوابدن موعود اولد بیگرنشنه (فَوَرَبِّ
 السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ) پس کولک و زمینک پروردکارینه قسم کیم (اِنَّ الْحَقَّ) علی التحقيق مذکور اولان

اشیاد درست و ثابت را چینه اصلا شبهه بوقدر (مِثْلَ مَا اَنْتُمْ تُكَلِّمُوْنَ) سزک سویلتمک کیم
 یعنی نه کیم نطق کرده شک و شبهه کز بوقدر مذکور اولان اشیا نك اولسند شک و شبهه بوقدر
 هَلْ اَنْتَ حَدِيْثٌ ضَبِيْطٌ اِبْرٰهِيْمَ) یا حضرت ابراهیم قویوقدر نیک خبری سکا کدی (الْمُكْرَمِيْنَ) حضرت
 ابراهیم قنده اکرام اولانلر که نفسیله و خاتونیلر کدولر خدمت ایدر (اِذْ دَخَلُوْا عَلَيْهِ) ایتد
 چن اوزرینه کیدر بلر (فَقَالُوْا سَلَامًا) در عقب دید بلر اوزر بیکه سلام ویرورن (قَالَ سَلَامٌ
 دیک اوزر کزده سلام اولسون) (قَوْمٌ مُّتَكَبِّرُوْنَ) سز بیلنا مش بر کوه سز حق صورت کزده هر کز بیکه
 کور مدم (فَرَاغَ اِلٰی اَهْلِهٖ) پس اهل سینه کیزلر کیدر (فَجَاءَ بِجِلِّ سَمِيْنٍ) پس بیان اولش بر فرج بولغو
 کوردی (فَقَرَّبَ اِلَيْهِمْ) اندن صکر مانی نلر بقلشدر یعنی اوکلرند انی قودی نلر بیکه مباشرت
 ایتد بلر (قَالَ اَلَا اَنَا كَالُوْنٌ) انلر دیکدیکسه (فَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفًا) پس نلر دن خاطر ند بر قورقو
 دوید بیکه مبارک بونلر او غر و اوله لر بعد انلر حضرت ابراهیم کچر سنده انا رخوفی مشا هده
 اید بیک (قَالُوْا الْاَتَخَفُ) ایدر بلر قورقه که بز خدا نك کوندلشلر یوز پس حضرت ابراهیم دیک
 بیچون بوندن اول بکا خبر ایتد کز ناکه بوز اغوی بوغاز لزد م همان حضرت جبریل قنادین بوز اغوی
 سوزد بوز اغوی قالقوب فریاد ایدر که اناسنه کیدر (وَكَبَّرُوْهُ بَعْلٰمٍ عَلِيْمٍ) واکا بردانا اولغلا
 کلسیله مرده ویرد بلر و واسحق علیه السلامدر (فَاَقْبَلَتْ اَمْرًاۤهٖ فِیْ صَعْرَةٍ) پس قاریسی ساره خاق
 بر کوشه دما و توروب انلر که سوزین ایشیدر کن بر چغرمق کوروب او طه سته توجه ایتد (فَصَبَّتْ
 وَجْهَهَا) در عقب تعجب طریقه بوزین بر مقلر او جیله آورد (وَقَالَتْ تَجُوْرُ عَقِيْمٌ) و دیکدن بر قصر
 قوجه قاری یه نیجه اوشاق طوغر ورم (قَالُوْا كَذٰلِكَ) فرشته لر دید یار سکا مرده ویرد و کزکی
 قَالَ رَبِّکَ) پروردکار دیک و برانندن روایت ایدر (سَا اَتکله خبر ویرد) (اِنَّهٗ هُوَ الْحَكِيْمُ الْعَلِيْمُ
 بی شبهه کیم پروردکار کد و در بوا یکی جلیل القدر نغله منعوا و لا والبته اوصاف کمال موصوف
 اولان درست و ایشتی محکمدر پس چنیکم حضرت ابراهیم قنده مقرر اولد بیکه انلر ملائکه در و انلر
 اینلر لایهم ایشل ایچون (قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَیُّهَا الْمُرْسَلُوْنَ) انلر دیک پس بولک ایشلر سندر
 ای خدا طرفدن مرسل اولان وجود شریفلر (قَالُوْا اِنَّا رُسُلُنَا اِلَیْ قَوْمٍ مُّجْرِمِيْنَ) دید بلر بلا شبهه
 بز بیکه کار جماعته یعنی قوم لوطه کوندلر (لَا تُرْسِلْ عَلَیْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ طِیْنٍ مُّسَوَّمَةً) ناکه
 اوزر لینه بوللر ز بر نشا نلش طاش چامورد (عِنْدَ رَبِّکَ) پروردکار کد قنده موجود (لَا تُرْسِلْ
 کفر و غیور حد و تجاوز ایدر ایچون) (فَاَخْرَجْنَا مَن كَانَ مِنْهَا مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ) پس قوم لوطک

گویند اهل ایمانند و اولان کسسه که چنانچه در (فما وجدناهم غیر بنین من المسلمین) پس اند
 اهل اسلامند بر او خلقند و او که بر کیمه بولدق (وَرَكْنَا فِيهَا آيَةً) و انرا که گویند بر علامت
 بولدق (لَّذِينَ يَخِفُونَ الْعَذَابَ أَلَّا يَأْتِيَهُمُ الْمَوْتُ لَكِبَسَةٍ لِّرَأْسِهِمْ) که شد نلوا مشکجه دن خوف ایدر
 زرا انکه اعتبار الان نلد و اول علامت بر سینه فو قش صودر (وَفِي مُوسَى) دخی حضرت موسی
 اخبارند خوف ایدر انچون بر علامت بولدق (اِذَا رَسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ) چن آتی
 مصر حاکمه عصا وید بعضا کجی بر معجزه ایلد مرسل بولدق (فَتَوَلَّىٰ بُكْرًا) پس کند و قوتله یعنی
 قوتی اولان لشکر ایلد اکا ایمان کور مکدن یوز جویرد (وَقَالَ سَاحِرٌ وَجْهٌ) ویدک حضرت موسی
 او تری بوجاد و در یاد یوانه یعنی اندن صادر اولان خوارق عادت جنه منسوبیدر لکن بلم که انرا اخبار
 صادر اولور لر با اختیار ایلد (فَاَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُ فِي الْيَمِّ) پس آتی لشکر لر ایلد الوب
 در بایه صالدف (وَهُوَ مُبْلِغٌ) و حال بوکه فرعون ایدر کی کفر و زره ملامت اولمشدر (وَفِي عَادٍ)
 دخی قبیله عاد که احوالند اربا خشیت ایچون بر آیت عظیمه بولدق (اِذَا رَسَلْنَا إِلَيْهِمُ الرِّجَالَ الْمَقِیمَ)
 چن بی نفع و بی خیر سیل و زلزلینه بولدق (مَا نَذَرْنَا مِنْ شَيْءٍ آتٍ عَلَيْهِ) قور هیچ بر نسته که او زره
 کجدی (اَلَا جَعَلْتَهُ كَارِئِمٍ) الا آتی چور میش نسته کجی قیلد (وَفِي ثَمُودَ) دخی قبیله ثمود که سرکند
 اصحاب خوف ایچون بر عظیم آیت بولدق (اِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا بِحَبْلِ الْجَبِينِ) چن کند و لره دینک حیات نکردن
 بر مدت دک فزع الک و او و چون ایدی (فَعَمَّوْا عَنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ) پس پرورد کار لر نیک فرماندن تکبر
 ایدر (فَاَخَذْنَاهُمُ الصَّاعِقَةَ) در عقب هلاک ایدر بی عذاب نلره کلد (وَهُمْ يَنْظُرُونَ) و حال بوکه کلد
 اکا بقر لر زیر اصحه جبر ایلته کند و لره کوند زده و تور مشلر ایکن کلدی (فَاَسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامِهِمْ) پس
 مکا نلریدن فالقعه اصلا فله رتای اولد (وَمَا كَانُوا مُنْصَرِفِينَ) دخی عذابی منع انیمک ایچون یاردم
 اولمش کل ایدر (وَقَوْمُ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ) دخی حضرت نوح قومنی هلاک ایدر که بونلره ناسبو
 انیم کاتوا قومنا فایسقیین) بی شبهه کیم نلر کفر و معصیتله حدودی تجاوز اتمش کروه ایدر (وَالشَّعْثَاءُ)
 دخی کوکی (بَنِي سَآءٍ) آتی قوت و قدر تله بایدق (وَاَيَا الْمُؤْمِنِينَ) و بی شبهه کیم بر عظیم
 قدر آیه سی یوز (وَالْاَرْضَ فَرَشْنَاهَا) دخی زمین و شتدک ناکه خلقا وستنه قرار طوته لدر
 فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ) پس غایتله بخشو پانلر یوز (وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ) و هر رسته دن دو
 نوع براندق (لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ) ناکه سزیند الوب بیلد سز کیم تعدد مکا ناکه خواصند سدر
 فَعَرَّوْا إِلَىٰ اللَّهِ) پس خلقه سوبله یا محمد کفر و معصیت سبیلله حاصل اولان عقابدن خدا ناک

توحید و طاعتنه چن (اِنَّ لَكُمْ مِّنْهُ) که بی شبهه بن سز اول عذابدن (تَذَكَّرُ مِنْهُمْ) بر آشکارا قور قور
 و بر بی (وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ) و یزد و و الجلال ایلد بر معبود دخی قیلد (اِنَّ لَكُمْ مِّنْهُ
 تَذَكَّرُ مِنْهُمْ) علی تحقیق بن سز شرک عقابندن بر آشکارا قور قور و بی (كَذَلِكَ) ایلد و بیله کیم
 مَا آتَىٰ الدِّينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ زَمَا كُنْدَ نَاسِبِیْ و اولان کفار و هیچ بر بیخبر کلد (اَلَا قَالُوا سَاحِرٌ
 اَوْ جُنُونٌ) الا انک حقتد وید یار اول جاد و در یاد یوانه (اَنَّا صَوْنٌ) ایا بوسوزله اولکلر صونکلر
 وصیت ایدر بلر کقولری بوسوز او زره مشفق اولدیلر انا حقیقتد اصمر لشمیدیلر (لَهُمْ قَوْمٌ ظَالِمُونَ)
 بلکه انرا حد لرندن تجاوز اتمش بر کرد و هدر لر (فَقُولْ عَنْهُمْ) پس کفار کفر لر ی و زره مصر اولوب
 دعوتی کند و لره تکرار ایدر کد نصکره انلر ن یوز جویر (فَاَنْتَ بِمَلُومٍ) که سن یوز جویر مکدن
 او تری مثلا اولما ز سن (وَذَكِّرْ) و بند و نصیحت ترک ایتد (فَاِنَّ الذِّكْرَ لَا يَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ) که بی شبهه
 بند و نصیحت ایمانی مقدرا اولان کسسه لره و ایمانه کلمشله نفع ایدر (وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ)
 دخی بری و انسان مقوله لر بن براندم (اَلَا لِيُعْبُدُنَّ) الا که بکا عبارت ایدر لر بیف حق جل و علا انلر
 عبادت مستعد و آندن غایتله ممکن قیلد امام مجاهد بو آیتک تفسیرند بیورد حق جل و علا چن
 و انسی برانمدی لامر فقیح و قولری آتی بیلور لر انجی کیمسی فرمانبر اولوب کیمسی عصیان ایتد (مَا اُرِيدُ
 مِنْهُمْ مِنْ رِّزْقٍ) انلر ناصلا روزی مقوله سن ایسم (وَمَا اُرِيدُ اَنْ تُطِيعُونِ) دخی بکا بیجا
 بیدر ملرین ایسم (اِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ) تحقیقا کیم خدا عز و جل کند و در قوم مخلوقاته رزق
 ویرن (ذَوَالْقُوَّةِ الْبَرِّ) قوت آیه سی قدر تند احکام صاحبی اولان (فَاِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا
 پس تحقیقا عجز المصطفایه ستم ایدر نلره عذابدن بر عظیم حصه وار) (مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ) کجش
 اولان کفار دن بار انلر نیک حصه سی کجی یعنی انلره دکن عذاب کجی بونلره دخی ذکر (فَلَا يَسْتَجِيبُ
 لَهُمْ تِلْكَ الْتَلَابُطُ) بکاشت با تمسک (قَوْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا) پس کفر ایدر نلره هلاک اولس (مِنْ بَوْمِهِمْ
 کند و کونلر نیک عذابندن) (الَّذِي يُوعَدُونَ) شول کونکه دنیا ده انکه موعود اولور لر دخی

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَشْعُورَةٌ بِمَعْنَى أَنَّهَا مَكِّيَّةٌ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ) طور صاغنه قسم و او اول طالعدر که حضرت موسی ناکه او زره خدا نله مکانه ایدر
 وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ) دخی بر کتابه قسم که یاز لشددر (فِي رَقٍ) صحیفه مقوله سنه (مَنْشُورٍ) ارفق
 ایچون اجلس و اندن مراد قرآن عظیم کشانددر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا) دخی با دان خانه یه قسم و اندن

مرد کعبه مکره در وانك عمارتی خجاج ابله و مجاور اولانله در (والتسقي لرفق) دخی قالدردلش
طامه یعنی آسمانه قسم (والبحر المسجور) و طولش در بایه قسم کیم (ان عذاب ربك لواقع) علی
التحقیق کتاره و عصاة ربك تعذب ایتسی و شیعیله (ماله من دافع) کا اصل بر دفع
ایدیجی بوقدر (یوم تمور السماء مورا) و لکونده کول بر عیب چا القوقها القنور (و تبیر الجبال
سبرا) و طاهر هواه قالقوب بر غرب کینک کیدر (قویل یومیند لیکذ بین) پس عذابک
اشدی و لکونده تکذیب اید نله و لسون (الذین هم فی خوض یلعجون) سولا اهل تکذیب که
کند و لرا قول باطله ده شروع ایدوب و یزیرلر (یوم یدعون الی الجحیم دعوا) او لکونده که دوز
آشئ سمنه عطفه بر محکم چک کولور کیدر و لره دینلور (هذه النار الی کنتم فیها تکذبون
بودر اول آتش که دارد نیاده سزانک موجود اولسین اینا نذر کر (افحیر هذا) پس بوجار و لکیدر
یعنی نیاده و حی حقت سحر در سولور کر شد بلکد محکم کز عذاب موعود دخی صحر میدر
آمانتم لا تبصرون) یا خود سز بونی کورمز سز نه کیم نیاده بونک اوزره دالت ایدن اشیای
کورمز کر (اضلوه) دوزخه کبرک (فامبروا ولا تبصروا) اند فصره صبر ایدک یا ایتک
یعنی فقی وجهه ابله ایستر سز دوزخه کبرک کیم اندن سز خلاص بوقدر (سواء علیکم صبر
ایتمکر و ایتیه مکر اوزر کره برابر در (ایما تجزون ما کنتم تعملون) ایشلد کز سنه نک مکافاته
اوز که بر سبیل مکافات اولما سز (ان المتقین فی جنات و نعیم) تحقیقا کیم ارباب تقوی
بر با غلره و بر نعیم اولور کر که آنلر کند و لره مخصوص در (فایکین بما ایتهم ربهم) متلد ز
و متعم اولشلر اول سنه ابله که برورد کارلری کند و لره آن و یردی (و وقیم ربهم عذاب
الجحیم) دخی خداوند لری کند و لری دوزخک اشکجه سندن صاقلدی و بهشت جاودان
بکیلری آنلره دیرلر (کلوا و اشربوا هنیئا) بیکن و ایچک ماکول و مشروب بکر کرد و راندن خالص
قانش اولد یغند (ایما کنتم تعملون) ایشلد کز اعمال سبیل (مشکین علی شر مضافه
یا صدامشلد و زلش سر بر لرا و زره (وزوجنا هم یحور عین) و انلری اولندردک بیاض
یوزلوا حق قاشلور خاتونلره (والذین آمنوا) و اهل ایمان اولانلر (و اتبعهم ذریتهم بایمان
و اولاد لری کند و لره ایمانده تابع اولدیلر (انحنا بهم ذریتهم) پایه ده اولاد لری کند و لره
یتشردک (وما آلتناهم من علمین من شیء) و اید کلری کوزل اعمالک سز سندن آنلره هیچ
بر سنه اکسک ایتدک (کل امری بما کسب ربحین) هر کشتی قراندی سنیتله رهن اولمشدر

یعنی هر کس علیه بغلور راندن قورنلر و غیر کینک علیه مؤاخذا و لما زوقاری قسمه دخی بوجیم
ثابدر (وامددناهم فیکه و نیم) دخی اهل تقویه میوه و ایت آرزو ق (ایما یشتهون) آرزو ایتدکر
سنه دن یعنی تنک انواع سندن آنلره آنا فانا از یاد ایدر (یتنازعون فیها کاسا) بهشته
اهل تقوی بری برینه شرابه طولش جام الوب و بر لکر (لا تقوفها ولا نایم) ایچند بهوده
سوز و ارونه کتاده موجب بلش دخی یعنی نیاده ایچنلر راستند اولان بهوده سوز و نایم
اوضاع آنلرک مایند اولان (و یطوف علیهم غلمان لهم) و اول شرابه اوزر لینه طولانور
بر و غلا بخقور که کند و لره مخصوص درلر (کانتهم لؤلؤ مکنون) کویا اول و غلا بخقور صد فدن
صاقلمش اینجور درلر (و قبل بعضهم علی بعض نساء لهن) دخی اهل جنتک بر لری نه یوز و دند
احوال و اعمال لردن صور شغه با شلدیلر (فالوا یا کما قبل فی آهینا مشفقین) ایدیلر علی
التحقیق بز بکوندن سبق اهلرا راستند خدا نک عذابند ن قورقشار ایدک (فن الله علینا
پس ایزد ذوالجلال رحمت و توفیق ابله اوزر مزه مت ایتد (و وقینا عذابا لسنوم) بید نک
مسامنه نفوذ ایدن بار سنوم کونجتمک اشکجه سندن بز صاقلد (انا کما من قبل ندعوه
تحقیقا که بز بکوندن سبق نیاده کا عباد ایدردک (انه هو البر الرحیم) بی شبهه کیم خدا
جل جلاله کند و در قولر نه ایولک اید و کند و لری چوقا سرکیان (فذرکن) پس یند و نصیحت
و بر مسی اوزره ثابت اول کتارک سوزیه قولاق اصم (فانت ینعیه ربک بکامن ولا تجنون
که سز ربک احسان و انعام علیه نه کانت ایدیمی سن و نه دیوانه سن نه که حقکه دیرلر (ام یقولون
شاعر نتر یضرب رب المنون) یا خود دیرلری محمد المصطفی شاعر در کار و روزگارک حواش انتظار
ایدرد (قل ربصوا فانی معکم من التریضین) سوبله سز انتظار ایدک کیم علی التحقیق بن سز که
انتظار اید نلره نه (ام تأمرهم اخلد لهم هذا) یا خود عقوللری کند و لره سوزده تافض
ایتمکه امری ایدر که کاه سندن اوزری کاهند در لری کانت عطف افضا ایدر و کاه دیوانه
دیرلر و او عقلس لری افضا ایدر و کاه شاعر در دیرلر و شاعر کلام موزون و مشق و متخیل
کر کرد و او دیوانه دن حاصل اولماز (ام هم قوم طاعنون) بلکه انلر حدی تجاوز ایتش
بر کرد و در لری بکونه ناسز سوز لری دیرلر (ام یقولون نقولنه) یا خود دیرلری کیم محمد
المصطفی قرانی کند و نفستند پیدا ایتد اند دخی سن منز سن (بل لا یؤمنون) بلکه ایمان کز لکر بکونه
ملعنا ایدرلر (قل یا ایها الذین آمنوا) قرآنه مانند بر سوز کور سونلر (ان کما نواصی فی

اگر ایند کلمه ز عمدت باب صداید بلر (أَمْ حَلِفُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ) یا خود محدث و مقدر ستر
 احداث و تقدیر اولند بلکه خالق و قریب عباد ایزد برونک و لیس و محال در زبر احدث و مقدر ستر
 بر ممکن وجود کل (أَمْ هُمْ أَخْلَقُوا) یا خود کند و لری نفس لری ایجاد اید فلر در بود دخی ظاهر
 البطال اند و زبانشی کند و بی ایجاد ایزد (أَمْ حَلَفُوا أَنْتُمْ وَأَنْتُمْ وَالْأَرْضُ) یا خود کو کلمه و بری
 کند و لری براندیلر بود دخی واقع دکلر (بَلْ لَا يُوقُونَ) بلکه فلر برشی تحقیق اتموز تم فاسد
 کوره سوز سوبلر (أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ) یا خود قتلرند میدر پروردگار کاز خزینه لری که
 ایستد کلمه مکتوبه نبوی احداث ایدر بود دخی بادی البطال اند (أَمْ هُمْ الْقَاصِرُونَ) یا خود
 کند و لری قواشیا اوزره غلبه اید و امور ایستد کلمه کی تدبیر ایدر بودی هم عقول قبول
 ایزد (أَمْ لَهُمْ شُلْكٌ) یا خود انلر کو که جیفش نرد بانلری و ارکه (يَسْتَمِعُونَ فِيهِ) آنک ایچند
 کو که جیفش فرشته لک سوزین و انلر و حی و لانا علم غیبی ایشید و اوله جق شیئی بلر لدر
 قلیات مستمعهم بی سلطان مبین پس انلر ایشید بیکر راسکار اجمله کلن و اسماعن تصدیق
 اید و بواحوال نه ممکن که اوله (أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ) یا خود قتلر لک محضوس و او غولر سن
 محضوس بیکر بکونه تخیل نه قدر عقل سزلق و سفاهت در (أَمْ تَسْتَكْبِرُونَ أَنْ يَخْلُقَ سَائِلُكَ) یا خود رسالتک تبلیغی
 اوزره انلر در اجر نمی طلب ایدر سن (فَنَهُمُ مِنْ مَعْرَمٍ يُثْقَلُونَ) که انلر جریمه ویر مسندن آخر انلر
 و حاشا بوحال سندن صادر اوله (أَمْ عِنْدَهُمْ الْغَيْبُ) یا خود امور مخبات ایچند مثبت و لان
 لوح محفوظ قتلرند میدر (فَنَهُمُ يَكْفُرُونَ) که کند و لرا نند باز لکیم قیامت و بعثت اصلی
 بوقدر بود دخی یا نلر نکلر دکلر (أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا) بلکه فلر بر حیله ایتک ایستر و اول دارالند و
 حضرتک خصوصیت تدبیر ایزد کلمه حیله در (فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ أَكْبَرُ) پس کفر ایدن کسند
 کند و لردر کید و لانا نلر یعنی ایزد کلمه حیله نک و بالی کند و لری قبالر (أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ غَيْرُ اللَّهِ) یا خود
 نکریدن اوز که انلر معبود لری و ارکه کند و لره یاردم اید و خدا نک عذابند نکند و لری بر قلالر
 بود دخی رباب خرد قتلرند برام محال در (سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ) ایزد و الحلال منزه در
 اول شنیدنکه کفار ائی کند و بیه و اوراق قیلار لری (وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ نَازِقًا) و اگر
 کو کدن بر باره لری باشلری اوزره و شیخی کوردر لری (يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ) شدت عذاب لرنند
 دیر لری بوقات قات و لیش بر بولندر (فَذَرْهُمْ حَتَّى يَأْتِيَ تَقْوَاهُمْ) پس فلر بوقا اولوقه دکلر
 کوفلر کوردر لری (الَّذِي فِيهِ يَصْحَقُونَ) شول کونکه ایچند اهل اک و انور لری و اول نقه

اولی کوندر (يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا) او کو نک حیله ترکد و لردن باز سنه دفع ایتد
 و لا هم ينصرون) و نه کند و لری یاردم اولو خدا نک عذابند قورنور لری (وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا
 دخی شبهه کیم ستم ایدنلر بر عذاب وار (ذَوْنُ ذَلِكَ) آخر نک عذابند غیری و اول عذاب
 فیردر (وَإِلَّا كُنْتُمْ إِلَّا كُنْتُمْ لَا يَعْلَمُونَ) ولیکن کفارک جوئی ائی بلر لری (وَأَصْبَحَ لَكَ رَبِّكَ) دخی پروردگار
 حکمه صبریت (فَلَا تَكُنْ يَاسِعًا) که بیهوشانه بزم حفظ دره سن (وَسَيُخَيِّرُ رَبُّكَ) دخی پروردگار
 حمد نه مقارن اولدیفک حالد نماز قبل (حِينَ تَقُومُ) او بقودن فالقندیفک وقتد (وَمِنَ اللَّيْلِ
 فَيَسْتَجِئُ) دخی هر نه اولدیه کچه نک بر مقدارند اکا نماز قبل زبر ایچره عباد ایتک ربادن
 بعید در و نفس اوزره قتی مشقتلوردر (فَلْيَذْكُرُوا الْحَجْمُومُ) دخی نماز قبل بلدر لک دو نمیشند و کچه

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
 وَحْدَهُ الْقُدُّوسُ الَّذِي فِي يَدَيْهِ الْمَقَالِدُ
 وَلِلَّهِ الرُّوحُ الرُّحْبُ

فین سرور کائنات دعوی اشکار ایتد اهل شرک طعن ایتکه شروع اید و دیدیلر محمد پدر لری آینند
 کراه اولو بخطا ایتدی حق جل و علا انلرک سوزین رز اید و بیوردی (وَالْجِبِّ إِذَا هَوَى) بلدر
 مقوله سته قسم فین غروب اید و دوشر (مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ) یا بیکر طوغری بولدن آنمکد یعفی
 ای قریش محمد المصطفی طریق مستقیم منخراف اولد (وَمَا غَوَى) و بر باطل شیئی اعتقاد ایتدی
 و مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى) کو کند و آرزو سندن سوز سوبلر (أَنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى) قرآن عظیم
 الشان بر سنه دکلر لایرو حی که خدا نک طرفندن و حی و انور (عَلَهُ شَدِيدُ الْقُوَى) قوتلری
 قتی فرشته ائی اکا او کندی یعنی حضرت جبریل قرانی اکا او کندی و آنک شدت قوتی بو که
 قوم لوطک کویلرینی کو که دکلر دکلر و جبریل و قبیلکه نمودی بر جبریل غله نابود قیلد (ذَوْنُ
 حضرت جبریل عقل و رایند استحکام صاحبید (فَاسْتَوَى) پس خلقت حقیقه اوزره طوری
 و قَوْلًا لِقَوْلِ الْأَعْلَى) و حال بو کو کوک بوجه لک کنارند در یعنی کونشک مطلعند بیلنک کرکیم
 پیغمبر لردن بر یکسکه حضرت جبریل صوت اصلیه سی اوزره کورمک انجق محمد المصطفی صلی الله علیه
 و سلم ائی بیکر دغه اول هبته کورده اولکی کرده ائی کورنجه بهوش اولد ایتلر بی محل حضرت
 جبریل باینکه انور مش کورده برانی سینه سی اوزره و برانی اموزی اوزره قومشدر حق جل و علا
 بواحوال دن خبر اید و بیوردی (فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْفَعُكَ) حضرت نک بهوشلغند نصکره حضرت جبریل اکا
 نعلشو کند و سبیل سوز سوبلشما ایچون کند و یابشدی (فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ) پس

قارن زنده کوه کلا ولد یف کرده سزی بیلور (فَلَا تَزْكُوا أَنْفُسَكُمْ) پس کند و نفسد کزی کوزد
 علمه مدح ائمه (هُوَ عِلْمٌ بَيْنَ أَتَقِي) کند و سی سز دن دانا تر در شول کیسته که هر هیزاک ابتد
 کورد بکریم ولید بن الغیر سرور کا ثانه اتباع اید و سوز بن ایشید رد بر کسه اکا تعنیف
 اید و ب دیک ابا و واجد کک ایشی ترک اید و کند و کراه قیلدک ولید جواب و یروب دیک
 نه ایشله در حدانک عذابدن قورقم کند و ی تعنیف ایدن شخص دیک مالکدن بکار مقدار و بر
 سکا بر عذاب کلور سه بن آتی بر یکمه که در ولید بوسوزه راضی اولوب هرند اولدک بعد شرط
 اید و ک سیشک بر مقدارین و یروب بر مقدارینه بخل ایدکی حق جل و علا آنک حقتد بواقی
 منزل اید و ب بیوردی (أَفَرَأَيْتَ الَّذِي قَوْلِي) پس کوردکی شول کیسه که حقتد اتباعدن یوز
 دوندرد (وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى) و بخل عذاب ایچون شرط اولمش نیندن بر آزشی و یروب
 قلاته بخل اید و ب ویرمک (أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ) ایا بوشید اولان اشیا آنک دانشی قمتد در
 فهو بری) که کند و سی بیلور کیم یولد اشی کند و نک عذابنی بخل ایدر (أَمْ لَمْ يَنْبَأْ يَأْمُ فِي صُحُفٍ مُّوسَى
 و ابراهیم الذی و فی) با خود حضرت موسانک صحیفه لوند و التزام اید و ک سیشک و فاسن تمام
 ایدن ابراهیم صحیفه لوند اولان اشی خبردار اولندیم کیم (الْأَنْزِلُ وَارِءُ مَوْجِ الْخَمْرِ) علی تحقیق
 شان بودر که بر یوک چکی جان بر یوک چکی بانک یو کنی چکن (وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى) دخی
 علی تحقیق ایش بودر که آدم او غلنه چالشیدی نیندن اوزر که برشی اولاز (وَأَنْ سَعْيُهُ
 سَوْفَ يُرَى) دخی بلا شبهه کیم چالشیمی قیامت کوندک عدالت نراز و سنده کورینور (لَنْ يَجْزِيَ
 يُجْزِيَهُ) صکره قول چالشیمکه مکافات اولنور (الْجَزَاءُ الْآوْفَى) تمام و مستو مکافات (وَأَنْ
 إِلَى رَبِّكَ النَّشْأَ) دخی بلا شبهه کیم خلقک اشیاسی و رجوعی پروردگار که در (وَأَنْهُ هُوَ أَضْحَكَ
 و آنکی دخی علی تحقیق خلجل جلاله کند و سی کولدرد و اغلندردی (وَأَنْهُ هُوَ أَمَاتَ لَحْيَ
 و بلا شبهه کیم ایزد متعال کند و سی اولدرد و زنده قیلدی (وَأَنْهُ خَلَقَ الْزُّجَيْنَ) دخی کما نکیم
 کند و سی نوع انساندن ایکی صنف براندی (الذَّكَرُ وَالْأُنْثَى) رک و دیشی بی (مَنْ نَطَقَ إِذَا تَمَوَّ
 بر طامله صودن فچن رحم و دو کلور (وَأَنْ عَلَيْهِ النَّشْأَةُ الْآخِرَى) و بی شک کیم خلقک موتد و نصکر
 کند و لیرن زنده قیلق و عده مقتضا سیه اوزرینه در (وَأَنْهُ هُوَ أَعْنَى وَافَقَى) و بلا شبهه کیم
 خدا عز و جل کند و ربای قیلوب دوه و قیون کبی زانتد نماوا اولان مالی ویرد (وَأَنْهُ هُوَ رَبُّ
 الشَّعْرِ) دخی علی تحقیق کیم نکر ی تعالی کند و در شعر تمام بلد زک خدا وند بیدر بیلمک کور کیم

شعری برج جوزا نك عقبه چقان ايشغلى يلدرد حال ترك اراستند قور قاسميله مشهور
حضرت پيغمبرك اجلادندن ابوكيشه قريشه بتارك عبادتند مخالفت ايدوب كا عبادت ايتك
وازيسر كه حضرت صلى الله عليه وسلم قريشه عبادتند مخالفت ايتدى و كا ابن ابى كبشه ديرلرد
وَإِنَّ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ وَنُوحًا ثَانِيًا (دخى عمل التحقيق خدا جل جلاله اولكى عاد قبيله سن و نوح
قبيله سن نابود قىلوبا نلردن بر كيشه باقى قومك (وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ) و يوايك قبيله دناسو
حضرت نوحك عشيرتن نابديد قىلدى (إِنَّهُمْ كَانُوا أَكْثَرَ ظُلْمٍ وَأَطَعُوا) تحقيقا كيم قوم نوح كند و لير
عاد و نوح قبيله لرندن زياده ستمكار و حدى نجا و ايتمشلردن زيرا آنلر حضرت نوحى اود كلودو كر كر
يرندن حركت ايتكه طاقى قالمزدى (وَالْوَيْفَكَةَ أَهْوَىٰ) دخى حضرت لوط قومك كويلرك صالدا
يعنى حضرت جبريل كو كه دك آنكر قالدرد قد نصكره زير بر قىلوب بره صالدا (فَعَشِيهَا مَا عَشِيَ
بِئْسَ الْكُوِيلِرِ) قبلانسنه قبلد (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ) بونلرى بيلد ككدن صكره و بلك
فتى نعلرينه شك ايد رسناى مخاطب اولان كسنه سيلمك كرك كيم بومذ كود اولان اشياك
بر مقدارى اگرچه نعمتلردر ليكن اهل اعتباره عبرت و پند اولد قلر بچون نعمتلر اولديلر (هَذَا نَذِيرٌ
مِنَ النَّذِيرِ الْأُولَىٰ) بونى پيغمبر بر قور قور و پيغمبر ايلك قور قور و پيغمبر لرك جنسندن (أَزِفَتْ الْأَزِفَةُ
قربله موصوف اولان قيامت يقين اولد (لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ) تكريدن اوزكه كا
براطهار ايدى بچى جان بوقلد (إِنَّ هَذَا الْحَبِيثَ يُجْجَبُونَ) پس ايا بوسوزدن يعنى قراندن لكار طريقتل
عجب نور سنر (وَنُصْحَكُونَ) واستنرايله اندن كولر سنر (وَلَا تَبْكُونَ) و اينچند اولان وعيدك
قور قوسندن اغلر سنر (وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ) و حالبوك سنر عاقل سنر (فَأَنْجِدُوا آلَ اللَّهِ وَاعْبُدُوا اللَّهَ
خدايه سجد كور و بكا پرستش ايدك و باطل معبود لردن و از كجك و الله اعلم

سورة القمر مكية وهي خمس وثلاثون آية
بسم الله الرحمن الرحيم

مروید رکیم کفار قریش سرور کائنات دن بر معجزه ایستد یار حضرت صلی الله علیه وسلم
انرا همچون آبی یکی باز قبلكه بود و جمله که حراطا عن ایک یکی باره سی ار استند کورد یار بعد بوسوره
مازل اولد (اقترَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ) قیامتک و هو ی بقیشتک و آی بارلک (وَاِنْ يَرَوْا آيَةً
يُغِيرُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ) و اگر کفارک معاند لوی بر معجزه کورد لر دیرلر بوهیسه بید اور
اولش رجا د و لقد (وَكَذَّبُوا) و یغیر بری بلانہ نسبت ایستد یار (وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ) دخی کند وارن و ک

بر آوردن رینه طاش با عدو بی میل بواللقد (إلا آل لوط یحییٰ نوحه) اینحضرت لوطه مخصوص
اولان جامع کعبه نک آخرت کند و لربین عذابدن قورتر دق (یَعْلَمُ مِنْ عَذَابِنَا) فزودن برضمت اولو
ایچون (کَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ) نکه که ال لوط اوزره انعام ایتد ک نعمته شکر کفوره مکافات ایتد
و لَقَدْ نَذَرْنَاهُمْ بَطْشَتْنَا) بیهشبه یکم حضرت لوط عذابله المعزی آنله بیان اید و کند و لربین ایتد
قورتر دق (فَمَنْ رَا بِآيَاتِنَا) پس کند و بیهشبه نصیحت و قور قومتنه شک ایتد یلر (وَلَقَدْ
زَاوَدُوهُ عَنْ صَافِيَةٍ) دخی تحقیقا یکم قور قورینه بد فعل ایتد بیهشبه نصیحت ایتد یلر (فَطَشْنَا عَنْهُمْ كَتَبَ
کوز لربین بخواید و بوز لربله هوار ایتد ک خبره کلشد یکم فخر حضرت لوط ک اوینه کبر و ب آدمی
قیلغند اولان فرشته لره ایمان ایش ایتد ک قصد ایتد یلر حضرت جبریل قناد یله جهنم لربینه بلور
اوردی قورلی کوز لری سلیمش کور اولد یلر (فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذِيرِي) پس فرشته لربین لسانی اوزره
دید ک عقوبت ک و قور قورینه طعن اید (وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً) دخی بیهشبه یکم کوند زک
اولند کند و لربین صبا حلد (عَذَابٌ مُسْتَقَرٌّ) کند و لربله فرار طومش بر عذاب (فَذُوقُوا عَذَابِي
وَنَذِيرِي وَلَقَدْ يَشْرَى الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْرِكٍ) نظیر مسی کج دی (وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
دخی تحقیقا یکم فرعون ک توابعنه قور قور قور حضرت موسی و هرون ک لسانی اوزره کدی کذب
یا یا ناینا کلها) قوا یا نمره ایتد یلر یعنی حضرت موسی کند و لره کور و ک طغوز معجزه بی تکذیب
ایتد یلر (فَلَاخُذْ نَاهُمْ أَخَذَهُمْ بِيُنْزِيلِي) پس کند و لربین الدق برالش که هر کس اوزره غلبه اید و ب
کمال قوت ایتد نک الش بکر (أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ) یا کفار کزای عرب بقوله زیاده کور جلودر لرب (مَنْ أُولَئِكَ
معدود اولان کفاردن (أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ) یا خود سز کب سماویته برنامه یازلشد یکم
معدوب اولان سز (أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ مَنصُورُونَ) یا خود دیر لری بز بر جاعتوز کبری بهرزه یاردم
اید دز (سَيُؤْمَرُ مَجْمَعٌ) یقیند اول کرم بخش قیلور لرب (وَيَقُولُونَ الذُّبُرُ) او کسه کچویر لرب و بوالش
بلر کوند و اقع اولدی و بولت مکرمه نبوت ک دلا نلند نلد (بَلِ الشَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ) بلکم قیامت
عذاب لربنک وعده کاهید د (وَالشَّاعَةُ أَذَى وَأَمْرٌ) و قیامت ک عذاب دنیا نک عذابدن غایتله قیلد
و آجی (إِنَّ الْخَيْرَ مِمَّنْ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ) تحقیقا یکم اهل شر ک دنیا د کرا هلد و در لرب و آخرتد متسلو
یوم یسبحون فی النار علی وجوههم) و لکوند که دوزخ ایچند بوز لری اوزره چکلور لرب و کدور
دینلور (ذُوقُوا أَسْرَ سَقَرٍ) دوزخ ک حرارت و المن داد ک (إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ) تحقیقا
هر شئی مقضای حکمت اوزره مرتب و مقدر قیلدق (وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ) وایشیز نال کز

بر سوزدن اوز ک برشی دکلد و اوکن دبمسید (كُلُّ بِالْبَصِيرِ) سرعت و اسانلقده کوزله بر بقو کید
و لَقَدْ هَمَمْنَا أَنْشَاءَكُمْ) دخی تحقیقا یکم کفره مانند کزای نابود قیلدق (فَهَلْ مِنْ مُدْرِكٍ) پس برید
پذیر کیمسه و ارمی سزد نکه انلر ک حالندن بر عبرت و پنداله (وَكُلَّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ) وهر ایشیز
ای ایتد یلر حفظه نک کتبد مثبت و موجود دز (وَكُلَّ شَيْءٍ وَكِبْرٍ مُسْتَقَرٌّ) و اعالدن هر کس
وهر یولک لوح محفوظن یازلشد (إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَارٍ) تحقیقا ارباب تقوی با غلرم
و ابر مقارده اولور لرب (فِي مَقْعَدٍ صَدِيقٍ) بر پسندید مکانه دز (عِنْدَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ) بر قلد
پادشاه ک قتل مقیدر لرب الحقائق بیورد یکم مقصد و حد ذلله دز که مرید عذبله محقق اولور
سورة النجم مکتبه ثمان و سبعون
بسم الله الرحمن الرحيم
فخر حضرت علی علیه السلام خدا عز وجل کفار اسم رحمانله اکدی آنله بد یلر بزای میلز حجل
وعلا بوسوره منزل قیلد (الْأَنْعَامُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ) دنیاده و آخرتد قولرین انواع نعله حجت
ایدن خدا قرآن عظیم الشانی و کورتدی (خَلَقَ الْإِنْسَانَ أَدْمَى) بقوله سن عدمدن وجود کور
عَلَّمَ الْبَيَانَ) انسانه خاطر نک اولان نشنه نک بیلد ر مسق و کورتدی (الْقَمَرُ وَالْقُرْ
يُسُفُفُ) کوشش وای بر بلانش مقدر حسابله حرکت ایدر لرب (وَالنَّجْمُ يُسَبِّحُ بِحَمْدِ
ویر بوزند با بیان و تلاق ویر بوزند مرتفع نبات قسمی خدا نک فرمانه مطیع و منقاد در لرب که
مکلف اولان ذوی العقول اید قایلله اکا سجد کور و ب انقیاد ایدر لرب (وَالسَّمَاءُ رَفَعَهَا) دخی
کوی مرتفع براندی (وَوَضَعَ الْمِيزَانَ) و ترازوی وضع ایتدی یعنی خلقه آنک ایدن سبیل امام
ایتدی (الْأَنْعَامُ فِي الْمِيزَانِ) یعنی معامله محلد و وزن ایتد ک کچه حد و تجاوز ایتد (وَأَقِيمُوا
بِالْقِسْطِ) دخی طاعتی عدل ایلر ایا قلندر ک (وَلَا تَنْصُرُوا الْمُنَافِقِينَ) و ترازوی کسک قبل کز
آنک وضعندن مقصود حقوقی برابر قیلد و هر کاه کاکسک اولور ایتدن مقصود بالذات اولان
زائل اولو بعیت پایه سنده قالور (وَالْأَرْضُ وَصْفَهَا بِالْأَنَامِ) و بری خلق ایچون دو شمش ایچو
قیلدی ناکه مخلوقات اوزرینه اید اید لرب (فِيهَا قَالِمَةٌ) ایچند میوه وار (وَالْخَلْقُ ذَاتُ الْأَعْيَانِ) و
ایچند خرماعلا فکر ایهی خرماعلری وار (وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالزَّيْتَانِ) دخی بغلای وار
کمی قورید براق ایهی دانه و خوش بوی پیراق ایچند وار (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) پس ایشیز
و جن پروردگار کز ک قی نعمت لربینه تکذیب اید و انکار ایدر سن (خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ

کافران (حضرت آدمی بر آتش بزمش سفاهه مشابه بر خوری چاموردن) (وخلق النجان من ماریج
و بریلک بدین بر آتش تو توندن صاف و لمش بر نسته دن) (من نای) ماریجه بیاند یعنی اول تو توند
صاف و لمش شئی استلادن (فبای الایه ربکا نکذ بان) پس ای انس و جن اوزر که افاضه اولان
نعلودن پروردگار که قبی نعملربنه قصد بق کور من سر (رب المشرقین و رب المغربین) صیفی
و شتوی مشرقین پروردکاری و صیفی و شتوی مغربلک خدا وندی (فبای الایه ربکا نکذ بان)
پس مشارقه مغربلک اخلافند اولان اعتدال هوا و اخلافی فمکوی نعلودن ربکا قبی نعملربن
انکار ایدرسن (مرج الجنین) یکی در بای شربن و شوری قوی و برک (بلقیان) بری برینه مجاور
اولورلو (بیتها برزخ لا یغیان) ازالنده خدا نک قدر شدن بر مانع و ارکه بر برینه نعدی ایتمز
فبای الایه ربکا نکذ بان (فخرج منهما اللؤلؤ والمرجان) اولایکی در بای نک بریندن یعنی شود و اید
ایچونک بویکری و کوچکری چقار (فبای الایه ربکا نکذ بان) له الجوار المنشآت فی البحر کالاعیان
وانک نصرتند در طاعلرکی یلککاری قالد رمش کیلور دیاده (فبای الایه ربکا نکذ بان) پس
کیلرک موجود و لمسند اولان نعلودن ربکا قبی نعملربنه نکذیب ایدرسن (کل من علیها فان
مریکه برک یوزی اوزره در ناید اوله جقد) (فیبقی وجهه ربک ذو الجلال والاكرام) و لمسند
مطلق و فضل عام آیه سی پروردگار که ذاتی باقی قالور (فبای الایه ربکا نکذ بان) پس عالمک
افناسی اوزره مترتب اولان حیات بدیهه نک و کونا کون نعلودن خدا و نک کوله قبی احسانلربن
انکار ایدرسن (یسئل من فی السموات و الارض) کو کورد و برده اولانلر مقصد لربن اندن ایدرسن
کل یوفی هو فی شان) هر وقت خدا عز و جل برایش یا پسندد (فبای الایه ربکا نکذ بان)
پس اوللرکی اجابت ایتسند اولان نعلودن و امور کزی انا فانا ندیر ایتسند اولان احسان
ربکا قبی نعملربنه قصد بق کور من سر (سنفرع لکما آیه الثقلان) یقینده محاسبه کز قصد
ایدزای انس و جن کروهی (فبای الایه ربکا نکذ بان) یا معشر الجن و الانس ان استطعتم
ان تنفذوا من اقطار السموات و الارض ای هر ی و انسان نوعی کو کله برک اطرافند چیغه
قدر تکر اولورسه (فانفذوا) جیفک توقف ایتک (لا تنفذون) اندن چیغه قدر تکر یوقدر
الایه سلطان (مکرمات و قهرله و اوسره قند حاصل اولور) (فبای الایه ربکا نکذ بان)
پس سزه اولنان تنبیه و تحذیرکی و سزه اولنان عفوکی نعلودن ربکا قبی نعملربنه قصد بق
کور من سر (یرسل علیکم سوا من نار و نحاس) اوزر که ای انس و جن استلادن بر شعله

و بر سیاه اولور و بریل قیلنور (فلا تنصرون) پس غذا بدن امتناع اید و کندی صافلربن
فبای الایه ربکا نکذ بان) پس ربکا قبی نعملربنه قصد بق کور من سر چون کفارک مال حالن
بیان ایتک مخاطب اولانلر حقند بر لطف و رحمتد و و نه دیدا و لملر نعلودن عد اولندی
فاذ انشفت السماء) پس جن کوله بار یلوب (فکانت زررة) در عقب قهری کل کوی اولور (کالد فدان
ارمش باغ کوی اولدیغند) (فبای الایه ربکا نکذ بان) فبای الایه ربکا نکذ بان (فبای الایه ربکا نکذ بان)
اولکونده نداد می مقوله سی و نه ایجه قسمی کاهندن صور لور سیما لردن بیلند کلری ایچون
فبای الایه ربکا نکذ بان) پس اولکوند پروردگار کز قولربنه ایتد وکی نعلودن قبی نعملربنه
نکذیب ایدرسن (یعرف الجنون بسم الله کفار لربهم علاملربله بیلنور) (فبای الایه ربکا نکذ بان)
بالقاصی و الاقدام) پس ان صاحب لربنه و دبانلربله النوب جهمه صا لنور (فبای الایه ربکا نکذ بان)
نکذ بان فیه جهم بق نکذ بان بها الجنون) بودر اولد و زخکه عجر ملرکا قصد بق کور من سر
یظوفون بینها و بین جمیع انک ارسند و حرارتده نه ایته بتمش بر اشی سوار اسند
تردد ایدرلو (فبای الایه ربکا نکذ بان) و لکن خاف مقام ربهم جنتان) دخی پروردکاری و کندی
حسبا ایچون طور مقده خوف ایدن کسه ایچون یکی باغ و ابرری انس قورقشده در و بری
جن قورقشده (فبای الایه ربکا نکذ بان) ذواتا افنان) اولایکی باغ انواع اشجار و میوه ایدر
فبای الایه ربکا نکذ بان فیهما عینان بحیران) یکسند یکی کوز و اریستد کلری بره اندر
اقرلو (فبای الایه ربکا نکذ بان) فیهما من کل فاکه زو جان) اولایکی باغده هر بر میوه دن یکی
صنف و ابرری غریب و بری معروف (فبای الایه ربکا نکذ بان) مرکبین نلی فرس بطایمها من
استبرق) کزیدن خوف ایدنلر بصد منلر بر و شکر اوزر که اسطار لری حریرک حکم
طوقلشدند (و جنت الجنین دین) و یکی باغک در بیک میوه یقیند بر مرتبه ده که او تومش
و یا تمش نامل اولور (فبای الایه ربکا نکذ بان) فیهما قاصرات الطرف) اولایکی باغک منازل
و قصورنک کوز لری قوجه لردن اوزر که بر کیمشته بقیان خاتونلر و ارا لم یطمئنن انش قبلهم
ولا جان) اول خاتونلری اهل خوفدن اسبق ناسن مقوله و نه جن قسمی کدی (فبای الایه ربکا نکذ بان)
ربکا نکذ بان کاهن الیا قوت و المرحان) کویا اول خاتونلری با قوت و مرجاند لری یعنی نظر
قرمز لری و بدنلربنک بیا ضلق و صاف لری با قوت و انجوبه مشاهد (فبای الایه ربکا نکذ بان)
نکذ بان کل جزء الا حیسان الا الاحسان) اولکک مکافات اولکدن اوزر که بر نسته کلر

فَبَيَّانِي الْآءِ رَبِّكَ نَكِّدَ بَانَ وَمِنْ دُونِهِمَا جَسَانِ) وامل خوف باولان ایکی جتدن اوز که سائر اهل بیته
یکی باغ وارد (فَبَيَّانِي الْآءِ رَبِّكَ نَكِّدَ بَانَ مَدَّ هَامَتَانِ) ول ایکی باغ باشلک شک شدند هیا
چالریا شلد لر (فَبَيَّانِي الْآءِ رَبِّكَ نَكِّدَ بَانَ فِيمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ) اول ایکی باغده ایکی
قینار پکار وارد (فَبَيَّانِي الْآءِ رَبِّكَ نَكِّدَ بَانَ فِيمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ) بکیسند میوه و خرما
وانار وار چون خرما میوه و غدار و انار میوه و د و اد را سملریله مذکور اولدی لر و اللفظ
فَاكِهَةٌ املر که اکلن اغانا ایدرد (فَبَيَّانِي الْآءِ رَبِّكَ نَكِّدَ بَانَ فِيمَنْ خَلَّتْ جِسَانِ) ول ایکی
بیاعک منازل و کوشکلر نده انتخاب اولمش کوزل خاتونلر وارد (فَبَيَّانِي الْآءِ رَبِّكَ نَكِّدَ بَانَ
خَوْرٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْيَمَامِ) بدلد رخواتلدن یعنی اول انتخاب اولمش کوزل خاتونلر بر حوریلر
که اولم لردن لوتور مشلد و (فَبَيَّانِي الْآءِ رَبِّكَ نَكِّدَ بَانَ لَمْ يَطْمِئْنِنِ اَيْشٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ فَبَيَّانِي الْآءِ
رَبِّكَ نَكِّدَ بَانَ مُتَكِبِينَ عَلَى رَفْرِ فِي خَضِرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانِ) باشل یا صد قلر اوزره و عجیب
و غریب و کوزل اشیا اوزره یا صد تمش کسنه لره اکرام و لخصاص اولسن (فَبَيَّانِي الْآءِ
رَبِّكَ نَكِّدَ بَانَ نَبَاكَ اَسْمُ رَبِّكَ) پرورد کار کا اسمی یوجه لنوب اولولند (ذِي الْجَلَالِ وَالْاِکْرَامِ
استغناء مطلق و فضل نامرایی سی پرورد کار کا اکثر ارباب تحقیق بونک اوزره در کیم جلال صفات
قهریه اشاره ندر و اکرام صفات لطیفند غبار ندر پس نامزد و الجلال و الاکرام ایکی قسم جامع عدد

سورة الواقعة مكية وهي ست وتسعون آية
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ) یاد ایت اولو قیتکه دوشجک سننه دوشریعی قیامتک حدوتی و قتی
مذکور فیل (لَیْسَ لَوْ قَعَهَا کَاذِبَةٌ) آنک دوشمنه بریلانجی جان بوقدر یعنی قتی واقع اولور
آنک و قوعنی برجان تکذیب اینرنه که شمد آنی تکذیب ایدر لر (خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ) عدله برکرو
ایمق فیلار و برکرو هی عالی مرتبه یه فالدر د (اِذَا رَجَّتْ الْأَرْضُ رَجًّا) قتی زمین بر پیر نمک
نهر نمش فیلنور که اوزرینه هرینا منه اولور (وَبُشَّتِ الْجِبَالُ بُشًّا) دخی قتی طاعلار و
کبی برا و فمق و فافور (فَكَانَتْ هَبَاءً مُتْبِنًا) اندنضکره بریا یلش غبار اولور (وَكُنْهَ أَرْوَجًا
ثَلَاثَةً) و سز و ج صنف اولدیکز (فَأَصْحَابُ الْمِمْنَةِ) لبصاع الکایه لر یعنی نامه اعمال لیرین
صاع الکویله الان کیه لر (مَا أَصْحَابُ الْمِثْقَةِ) نه کونه سننه در صاع الکایه لر (وَأَصْحَابُ
الْمُسْکِیْمَةِ أَصْحَابُ الْمَثَانِ) وصول الکایه لر نه اصل شیدر وصول الکایه لر می و استغفار

یکی که و ملک خاندن نصیباً ایتمک ایچوندند (والتایقون الشایقون) و ایلم و کید نلر ایلم و کید نلر
 یعنی حق نامدا اولد قد نصکره ایمانه و طاعنه ایلم و قائل اولانلر چتک دخولنه ایلم و قائل
 اولانلردر (اولیک المرقبون فی جنات النعیم) اولکروه شول کیمسه در که بهشت جاودانه
 پایلری یقین قیلنوب مرتبه کربوجه اولنلر (کُلُّهُ مِنَ الْاَوَّلِينَ) آنلر حضرت ادمک
 عصر نندن محمد المصطفی نک عصرینه دک کچش اتملردن بریوک کروه درلر (وَقَبِيلَ بْنِ اَبِي
 و صوب کبلردن براز جماعت در یعنی حضرت محمد المصطفی نک اتمندن براز کروه درلر (عَلَى سُرُرٍ
 مَوْضُوعَةٍ) نلر التون و جواهرله مشبک تختلر اوزره قارطوشلر (مُتَّكِئِينَ عَلَیْهَا) ولختلر
 اوزره یا صند نملر (مُتَقَابِلِينَ) بری برینه قارشولر (يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ
 طفولیتک طراوی اوزره باقی قالمش اولغلا بختلر اوزرینه طولانلر (بِأَنْوَاعٍ مُّتَّكِئِينَ) مستمردن قارله
 و اریقارله (وَكُلَّ شَيْءٍ مُّبِينٍ) و شریدن طولی جامله (لَا يَصْنَعُونَ غَنَةً) ول شریدن باش اغریمن
 کچش قیلمازلر (وَلَا يُزْفُونَ) و نه بی عقل و بهوش اولورلر (وَقَاكِمَةٍ) دخی اولغلا بختلر میو
 ایلله اوزرلرینه طولانلر (فَمَا يَخْتَرُونَ) اول میوه دنکه کید ولرانی بکتورلر (وَيُحْمَلُونَ فِيهَا
 اوزرلرینه طولانلر قوش ایلله (فَمَا يَشْتَرُونَ) آرزویند کلری قوشک اتمندن (وَيُحَرَّجُونَ
 دخی بهشت ایچنداله کوزلوبیاض خانولر وار (كَأَمْثَالِ الْأَنْوَارِ الْمُكُونِ) ضررلی شپندن مصو
 و محفوظ ایچولر مانند (جَزَاءُ يَمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) بود کلو اشیای کید ولره انعام اولور ایشلدنلر
 علمه سزا اولق ایچون (لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا نَأْثًا) هل بهشت بهشت ایچند نه بهوده سوز
 و نه کناهه موجب کلام ایشیدرلر (إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا) بختی مکرر سلام سوبلیدن
 ایشیدرلر نظم کریمه سلام مکرر اولد دلالت ایتمک ایچونکیم همشیلر ارسند سلام ویرمک
 علی الانصاف موجوددر (وَالْمُحَابَّبِينَ وَالْمُحَابَّبِينَ) و صاع الای که کنت صاع الای که کنت
 و مکرم اولوب اقامت ایدرلر (فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ) برکنسز کنارلور برده (وَطَلْحٍ مُّضْطُودٍ) و میو
 ایلله پراولش موزلکدر (وَطِيلٍ مَّدْودٍ) و بر اچلش سایه ده (وَمَاءٍ سَكُوبٍ) و اقر صوبلک کلرند
 (وَقَاكِمَةٍ كَبُورَةٍ) و کونا کون چوق میوه برنده (لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ) نه بروقت کسلش و نه نکل
 ایدندن منع اولنلش (وَفَرِشٍ مَّرْجُوعَةٍ) و رفیع القدر دوشکارده و بر قولده فریشتن مراد قارلر
 یعنی اصحاب بمین تختلر اوزره قالد رلش نازنین خانولر که ذوق و عشرتله درلر (إِنَّا أَنشَأْنَاهُمْ
 إِنشَاءً) تحقیق کز جنت خانولر که ابتدا بر اتمق یرند قیغی نلر کیمه طوع و مکرر عاده اولنلر

انك اوزره چاكار اولان شينك حقيقت كورمز (قلولان كنتم غير مدبين رجعونا) پس اك
 قيات كونه سزا و بر لسلار اولسيد بكن نچونجا بوعازدن مكانه دوندومز (ان كنتم
 صادقين) اك سوز كرده صدق ايد بچهار كره لخص آيت كرمه بودر كه اك حشر و فشر انكار كن
 سوز كن واقعه مطابقدر بخون روح بدنه دوندومز سزا اول محل كه روح حلقومه اير شود
 فاما ان كان من القرين) پس اما اك محضر اولان كسسه ارباب قرب زم سندن ايد (فروج
 و رجحان و جنت بغير) كار ايت و كوزل روزي و تنم يه سي بهشت اولور (فاما ان كان من اصحاب
 البهين) و اما اك وفات ايدن كسسه ارباب بهمن كرو هندن ايد (فاما ان كان من اصحاب البهين) پس كا
 اهل بهمن دن سلام اي اهل بهمن دن اولان كسسه يعني انك طرفدن خاطر خوش ولسو كه انك
 ذوق و صفاسي وار (فاما ان كان من الكاذبين الضالين) و اما اك منوفي اولان كسسه رسل بلان
 سنب ايمكدن كرا اهل دن ايد (فما من جيم) اكاسي صودن مهتار بچك سنده وار (و تفلي
 جيم) و يانش انك كبرسي دخی (ان هذا هو حق اليقين) بيقين قاكم بوسوره نك ايجنه مذكو
 اولان اشيا كند و در محقق اولان درست خبر (فما من جيم) پس پرورد كارك اولو ايله
 تسبيح ايت يعني نك اسم شريفن ذكر ايمكه مقدارنا اولديك حالده شانه لائق اوليا اشيا دن
 ذات پاكن متره قيل سرور كائنات صلي الله عليه و سلم كه مرويد كه بيوردي
 هر كيم هر كجه واقعه سوره سن او قوركا بوقساق هر كز دكنز

سورة الحديد بدنتي وكي سبع وعشرون
 بسم الله الرحمن الرحيم

سبح لله ما في السموات والارض) ايزد ذوالجلاله كوكرده و برده اولان اشيا تسبيح ايد (وهو
 العزيز الحكيم) و حال بوكه كند و در عزت و حكمتله كال اوزره موصفوا اولان اوزكه دكل (له ملك
 السموات والارض) كوكرده يرك تصرف مطلق كند و به مخصوصه (يحيي ويميت) كند و در زند
 قيار و جاني الور (وهو على كل شيء قدير) و كند و در هر سنده اوزره توانا (هو الاول) كند و
 سائر موجودات اوزره سبقت ايدن (والآخر) و انك فنانستد فكمه باقي قلان (والظاهر
 و كثر دلائل ايله وجود اشكارا اولان (والباطن) و هر عاقلك تعقلندن حقيقت خفي
 اولان (وهو بكل شيء عليم) و كند و در هر سنده نك حقيقتنه دانا (هو الذي خلق السموات
 والارض في ستة ايام) كند و در شول قادر ذوالجلال كه كوكر و برى الحق كون مدتك

برندي (ثم استوى على العرش) اند فكمه حكمي عرش اوزره مستوي اولد (يعلم ما بين يدي الارض
 زمينه كبرن تخم كبر سنده بي بيور (وما يخرج منها) و آندن چيغان اكينار كبر شي بيور (وما
 ينزل من السماء) و كوكر دن اينان بيور كبر سنده دخی (وما يخرج منها) و ايجنه چيغان ايجنه كبر
 سنده دخی (وهو معكم انما كنتم) و كند و نك على سركه در فند اولور سكر (والله بما تعملون بصير
 و خداعن وجل ايسلد كز ايشله بينا در پس انك اوزره سزه مكافات ايدر (له ملك السموات
 والارض) كند و به مخصوصه در كوكر و برك نصرفي (والله ترجع الامور) و ايزد و ايجلا
 فرمانته قوايشل راجع اولور (يخرج الليل في النهار ويخرج النهار في الليل) كجه بي كوندز ديور
 يعني كجه نك ساعاتي كسك ايدو كوندزي انكه آترو و عكسي دخی و بجه ايدر (وهو يعلم بدار
 القدر) و كند و در سنده لرايه سي اساره دانا (امثوا بالله ورسوله) خدانك و خدا نيته
 و بغير نك نبوته تصديق كنورك (وانفقوا مما جعلكم مستخلفين فيه) دخی فقر ايدر
 ايدك شول شيند كه حق جل و علا سري نك تصرفند بكمشرك خليفه ر قيتك (فالذين
 امنوا فلينفقوا) پس سندن شول كيمكه ايمان كلوب مال سندن فقر اي بهره سندايتد ايش
 كهر اجر كپتر انكه بر برك اجرت وار (وما لكم لا تؤمنون بالله) دخی سنده عارض اولد بكم خدا
 و خدا نيته ايمان كورمز سز (والرسول يدعوكم لئن كنتم احبا اليكم من الله لئن كنتم احبا اليكم
 دعوت ايدر تا كه پرورد كار كن ايمان كورده سن (وقد اخذ بيننا فكم) دخی تحقيقا كيم ايزد و ايجلا
 روز الستك عهد و پيمان كزى الله انكه كيم و خدا نيته تصديق كورده سن (ان كنتم مؤمنين
 اك سز اول عهد و ميثاقه تصديق كنور بچيد ايد بكن (هو الذي ينزل على عبده آياته ينشأ
 كند و در شول پرورد كار كه بنده سي اوزره واضح الدلالة آيات كوندرد (ليخرجكم من الظلمات
 الى النور) تا كه خدانك بنده بجهل و كفر و معصيتك فرنقلندن ايمان و طاعاتك ايشغنه
 سري چيقا رندره (وان الله يكم لرفوف رحيم) دخی بلا شبهه كيم حق جل و علا سز و جوق مهر
 بانلقايدو مرحمت ايدر كه رسل و آياته ايمان حال كز دن سري كام ايتك (وما لكم الا شفقوني في سبيل
 دخی سز نه اولد بكم خدانك بولنده مال كزى صفا ايمز سن (ولله ميزان السموات والارض) و حال بوكر
 كوكر و برك و راني خدايه منحصر بر كيمته بر زه مال فالز بس چيكيم انسانك ملكيتنه اولان
 مالندن كند و بياصلا بر سنده باقي فالز كز كدر كه بر باقي فالور عوضلو برده مالز انفاق
 ايدو و به معني خدانك طريقه بلدا اولان مال دن غيري بر برده متحقق اولان (لا يستوي منكم

مَنْ أَتَقَى مِنْ قَبْلِ الْفَقْهِ وَقَالَ سِرْدَن اِي اهل ايمان برابر اولان شول كيمسه كه مكنه نك فتحند اسبق
 مال را نفاق ايد و كفاره جنك ايد شول كيميله كه فتحند صكره اول ايشلري ايتك (اولئك
 أَنْظَمُ دَرَجَةً) و لكرومكه فتحند اسبق زبور ايشلري ايشلد يلر مرتبه و پايه لري چوقا اولور
 مِنْ الَّذِينَ اتَّقَوْا مِنْ بَعْدِ وَقَاتِلُوا شُول كيمسه لر دنكه فتحند نصكو انفاق ايد و جنك ايتد يلر
 وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ أَنْ يَخْشَى) و انلك هر بركرومكه كه فتحند اول و اند نصكره انفاق و جنك
 ايتد يلر حق جل و علا كوزل مكافاتي وعد ايتك (وَأَنَّهُ يَأْتِيَهُمْ خَيْرٌ) و خدای تعال
 ايشلد ككوا ايشلرك ظاهره و باطنه دانادر بوات حضرت ابي بكر الصديقك شاننده نازل
 اولد ذبرا اول وجود شريف خلقند اول ايمان كنور و ب في سبيل الله مالى انفاق ايد و
 جنك ايتك (مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا) كيمدر اول كيمسه تكري تعالى به بر كوزل بوج
 ويرد يعنى خدانك طريقده اميد ثوابله مالى انفاق ايد (فِيضًا عَفْوَ كَه) كه حق جل و علا
 آنك ثوابي كافات ايد (وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ) و يرذاتي كوزل اجر تكا وار (يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ
 وَالْمُؤْمِنَاتِ) بادايتا و لكونيكه مؤمن كشيلى و مؤمن عورتلى كور رسن (لَيَسْئَلُنَّ نَوْمَهُمْ
 بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ) ايدر لورند و صاغ طرفلرند ايمانلرينك نوري يور ناكه بهشته كند و
 بول كوستر و فرشته لردن هر كيم كند و لره صتامشور دبر (لَيُشْرِكَنَّ الْيَوْمَ جَنَاتٍ) بوكون سزه
 مزده در برابرلك كير مسى كه (تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) انلك كوشكلر اتندن اير قملر افر
 حاليدين فيها) ايچنده اقامتى على الدوام تقديرايشلر (ذَلِكَ هُوَ الْقَوْزُ الْعَظِيمُ) اول نور و دخول
 جنت مزده سى كيد و در اولوقور تلق (يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ) بادايتا و لكونيكه
 منافق كشيلى و منافق عورتلر دبر (لِلَّذِينَ آمَنُوا) ايمانه كلان كسته لره (انظروا نفاقبئس
 مِنْ نَوْمٍ كَرِيمٍ) بزه بفق نور كوزدن بر و ششلك اله له (قِيلَ ارْجِعُوا وَارْجِعُوا) كند و لره دينلد كير و كره
 دونك يعنى دنيا به وارلك (فَالْمَسْئُورُونَ) پس برايشن اراكز زبرا آنك تحصيل محشوره مستعد
 بوكلامانله نهكدر (فَضَرِبَ بَنِيهِمْ بِسُورٍ) اند نصكره اهل ايمان و منافقلر اسند بر ديوار
 اولدك (لَهُ يَابٌ) اكابر قاپو واركه اهل ايمان اتندن كير لر (بِاطْنَهُ) اول ديوارك ايچي كه اهل
 ايمان سميدر (فِيهِ الرَّحْمَةُ) رحمت آنك ايچنده در انكهونكه جنت اول طرفده در (و طَاهِرُهُ
 و اول ديوارك طشه سى كه اهل نفاق طرفيدر (مِنْ قَبِيلِ الْعَذَابِ) اشكبه آنك او كنده در
 از پس جهم اول طرفده و شمشدر (يُنَادُوهُمْ أَمْ كُنْتُمْ مَعَكُمْ) اهل نفاق مؤمنلر چيغ و ب و بر

سزكله بزد كليك يعنى ظاهره بزه سزه موافق ايدك (قَالُوا بَلَى) اهل ايمان انله جواب و بر و بر لر
 بلى سزه موافق ايد بكن (وَلَكِنَّكُمْ فَتَنَكُمْ أَنْفُسُكُمْ) وليكن سز جانلر بكنى نفاقله مفنون فلدك
 وَتَرْتَبِصُمْ) و اهل ايمانه بمان كون بكدك (وَأَرْتَبِصُمْ) و دينك شاننده شك ايتد لر (وَعَزَّزْكُمْ
 الْأَمَانِ) و آرزولرسى لندك (حَقَّ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ) و لوقته ده كه خدانك فرمانى كدى يعنى موت
 كلخيه لك (وَعَزَّزْكُمْ بِاللَّهِ الْقَوِي) و خدانك كرم و حيله شيطان سزى لندى (فَالْيَوْمَ
 لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ) پس بوكون اى باطنله كافرا ولا نلر جانكزه فدا اوله حق نشنه سز دن انلر
 وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا) و نه ظاهر و باطنله كفر ايد نلر دن فديه النور (مَأْوَاهُمْ أَلْأَنَارُ) قرار كاهكز
 دوزخدر (هِيَ مَوْلَانِيكُم) اوسنه سزا واردر (وَبَشِّرِ الْمُصْطَفِينَ) و ايمان دونه جك بر در دوزخ
 مرويد ر كيم قن اهل اسلام كه ده ايد يلر فقر و فاقه ايله طاعانك تحصيلند عظيم جند
 وجهدك و ارايك بعد كه مدينه به هجرت ايد و فتوحانك ميشرا و مسيله كند و لره وسعت
 اولو عبادتك فنور لرى اولدى حق جل و علا بواتى منزل ايد و بيورد (أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا
 آيَاتٍ كَالَّذِي يُقَالُ لَكُمْ) (أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ) كوكلارى نرم و ملايم اوله خدانك
 اكسه (وَمَا تَكُنْ الْحَقُّ) دخي طوغريلقدن ايمان نشنه به يعنى قرانه (وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِ) دخي ولسونلر شول كيمسه لر كيكه كند و لردن اسبق كتابى و يرلد يلر (فَقَالَ الْكَلْبِيُّ
 الْأَمَنِيُّ) پس اعماللرى و اماللى سبيله مدت اوزر لر به اوزانك (فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ) اند نصكره
 كوكلارى برلك اولد (وَكَبُرَتْ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ) و انلر شوق كيمسه ديبلرندن چقمشلردن (أَتَمَلَّوْا أَنْ اللَّهُ
 يُخْفِيَ الْأَرْضَ) بيلك كيم على التحقيق خداعن و جل زمينى بغير لره زنده قيلار (تَعْدَمُ مَوْتَهَا) قور و
 اولمش اولد قد نصكره و بومنوال اوزره خشك اولوب قور ميش كوكلارى اكسيله و قرانه لهما
 ايدر (قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ) متحقيقا كه سز كچون قدر مك نشانلرين بيا ايتك (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ)
 ناكه سز عقول كزى اول اياتك دلائلنده استمال ايمكله كاله واصل اوله سز (إِنَّ الْمُصْطَفِينَ
 وَالْمُصْطَفَاتِ) بتحقيقا كيم صقد و برن كشيلى و صدقه و برن قاربيلر (وَأَقْرَبُوا اللَّهَ قَرَضًا
 حَسَنًا) و ثواب اميديله خداه به بوج و يرديلر بر كوزل بوج (فِيضًا عَفْوَ كَرِيمٌ) و ير ككز بوج
 يعنى في سبيل الله انفاقا ايند كلرى شى كند و لره مضاعف قيلنور (وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ)
 و انلر بر ممد و اجرت وار (وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ) و شول كيمسه تكريه و بيغير لر به
 نصديق كورديلر (أُولَئِكَ هُمُ الْمُصْطَفُونَ وَالشَّهَادَةُ عَلَيْهِمْ) و لكرومكه كند و لردر

جوق صدق ابد نلرك وشهدانك مرتبه سنده اولانلر پروردگار لری قنده (لهم اجرهم ونورهم)
 صدق قلرك وشهدانك اجرى ونورى كى كند ولره اولور (والذين كفروا وكذبوا بآياتنا
 وشول كيمسه كذبوا بآياتنا وشهدانك اجرى ونورى كى كند ولره اولور (والذين كفروا وكذبوا بآياتنا
 اَعْلَوْا اِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ فِيْهَا مَتَاعٌ وَلَهُمْ فِيْهَا مَتَاعٌ وَلَهُمْ فِيْهَا مَتَاعٌ وَلَهُمْ فِيْهَا مَتَاعٌ
 براونق وما لا يعنى شينه اوقات كچيرمك وفاخر لباسلر بزمك (وَمَتَاعُ خَيْرٌ مِّنْكُمْ) وچه
 منبله اكر زده نفاخر اتمك (وَمَتَاعُ خَيْرٌ مِّنْكُمْ) وكثرت اموال واولاده برى برى
 غلبه اتمك سى اتمك ودر شبهه بيلمك كركيم از مدت بچدن اول اوينق نابود اولور واول
 لموغم وعضته مبدل اولور واول رايشلر طاعلور اول نكاز شراره اتمك كى معدوم اولويس
 اتمك مثالى سرعت اتفال وزواله (كَيْفَ عَيْشٌ) برغور كيدرك برلشنه بره دوشوب اتمك ايچنده
 اولان نخلر على العجله وجوده مكويس كوزلك جهنندن (انْجَبَ لَكُمُ الْاَرْضُ بِمَا اَنْشَأَتْ مِنْكُمْ) اول نخلر
 ايجيله برامر غريب كلد (ثُمَّ يَمْشِيْ) صكره برافنده قورر (فَقَرِيْةٌ مُّضْطَرَّجَةٌ) پس آف صارد مشر
 كورر سن (لَمْ يَكُنْ لَكُمْ حُطَاةٌ) صكره دانه سز بر قورى قرق اوتلق اولور كورر سن (وَالَّذِيْ
 عَذَابٌ شَدِيْدٌ) واور جهانك دنيا نك زيب وزينيله مشغول اولانلر بر ققى اشكجه وار
 وَمَغْفِرَةٌ مِّنْ رَبِّهِ وَرِضْوَانٌ) ودينانك زيب وزينندن اعراض ايدنلر تكرر كن كا هلك
 مغفرق وخشودلق وار (وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُوْرِ) دخی جوق دنیوی برلشنه دكلد الا
 الدنق متاعيد اول كيمسه كا وزينه اقبال ابد و آخرق اتمك طلب اتميه (سَابِقُوْا) مبدل
 سكرشلكى سرعته كيدك (اِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّنْ رَبِّكُمْ) پروردگار كز دن حاصل اولش مغفرته
 وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ) وپر هشته كه ابنى كوك ورك ابنى كيدرك (اَعِدَّتْ لِلَّذِيْنَ
 اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ) اماده قيلند شول كيمسه لره كه خدا نك وحلاينته وپيغمبرلرك
 رسالتلر بره نصديق كورد يلر (ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ) اول موعود اولان بهشت خدا نك
 فضل و كرميدر (بِوَفِّيَّتِهِ مِّنْ لِّسَانٍ) ايستد وى كسه بآنى و برر (وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ
 وايزد و الجلال و الواحشا و كرم ايه سيدر (فَاَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْاَرْضِ) بر يوزنده قتلوق
 واعريلوق كى اصلا بر مصيبت سز دكر (وَلَا فِيْ نَفْسِكُمْ) وجانلر كزده فقر و خسته لك مصيبت
 واقع اولان (الْاِنْفِ كِتَابٍ) الا بر كتابد يعنى لوح محفوظه مشيدرك (مِنْ قَبْلِ اَنْ تَبْرَأَ هَآ
 اَنِ بَرِئْتُمْ) اول (اِنْ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ) تحقيقا كيم مقدار اتمك لوح محفوظه اثبات

اولمسه نكرى تعالى وزره برلش ايشدر و عالم ازله بولاشياى تدبير ايدن لوحه مثبت قيلند
 لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ) ناكه سز دن كچن شينه اوزره اتمك اوليه سنر (وَلَا تَحْزَنُوا بِمَا
 اَنبَغَكُمْ) وناكه سز و بر دوى شيشله سونيه سز زير بر كيمشكه قنده محقق اولد بكم جميع
 اشيا عالم ازله تقدير اولمشدر برلشنه نك قواى اوزره نكمن اولان زور شيشك حصوليله
 ساد نما ايلان (وَاللّٰهُ لَا يَجْعَلُ لِّشَيْءٍ مُّخَالِفًا) وايزد ذوالجلال سوزم دنياسى دينه نك متاعيله
 هر نكتر ايدن اقرانا وزره اتمك فخر ايدن (الَّذِيْنَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ) شول كيمسه لره
 بخل ايدن خلقه دخی بخل اتمك اماريدر لر انلر در خدا نك بولنده انفا فائمه كن يوز چور
 وَمَنْ يَتَوَلَّ) وهر كيم نفاق اتمك دن يوز چور ر خدا عز وجل انفا فائدن مستغفندر (فَاِنَّ اللّٰهَ
 لَهُو الْغَفِيْرُ الْغَنِيْمُ) زير على التحقيق ايزد ذوالجلال كند و در غايله باعى اولان جميع حمد مستحق
 اولان (لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا) تحقيقا كيم كوند رسللر يوزى يعق فرشته ترينغير لره كوند روك
 بِالْبَيِّنٰتِ) لا تال و معجز اتمك (وَاَرْسَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ) دخی انلرله كتاب ايدن لره نك اتمك حق ظاهر اولور
 عمل ميتر اوله (وَالْبَيِّنٰتِ) دخی ترازوي انلرله ايدن روك (لِيَقُوْمَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ) ناكه خلق
 عدله طور لر يعق ناكه حقوق ارسنده معامله محلدن تسويه ايدن لره ترازونك انيسو
 حضرت نوح عليه السلام عصر نك ايدن و بعضى كا ذهاب ولد يكه اتمك انيسو ايدن شنه
 نازل اولان فرماتدر (وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ) دخی دمو ايدن روك (فِيْهِ بَيِّنٰتٌ شَدِيْدَةٌ) اتمك
 ايچنده قى جنك وارزير اجتنك جمله آلا قى اندن يابلور (وَمَنَافِعُ النَّاسِ) وايچنده خلق
 ايچون منفعتلر وارزير ايچ بر صغرتك اتمك موردن خالى كلدرك (وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنِ يَتَّقُ) و
 رُسُلُهُ) دخی بود موردنزل قيلند ناكه حق تعالى ظاهر قيله شول كيمسه خدا نك
 ديننه وپيغمبرلر يه يارد ماريدر سلاحي استعمال اتمك (بِالْغَيْبِ) و بحال دكم خلا كند و به
 نمايان دكلدر (اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ) بى شبهه كيم خدا عز وجل دشمنلرك هلاكى اوزره توانادر عزير
 هر كيمته اوزره غلبه ايدن بى كيمته يارد منه محتاج دكلدر پس بوجهاد يكه خلقه فرمان
 ايتد كند و مصلحتلر ايچون وكند ولره ثواب و برمك ايچون ايتد (وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا وَابْرٰهِيْمَ) دخی
 تحقيقا كيم بواكى عزيرى مرسل قيلدق (وَجَعَلْنَا فِيْ ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ) دخی نلرك
 اولادنده نبوت و كتابي قيلدق (فَتَمَّتْ مِّنْهُمْ) پس اولادندن بر قسم وار كه طوعى بوى
 بولمشدر (وَكَثِيْرٌ مِّنْهُمْ فَاٰسَفُوْنَ) ولانلر دن چوق كيمسه وار كه حد و نجا و زانمشلر در

فَدَقِيقًا عَلَى الْإِسْمِ بَرُّسِيْنَا) صكوه حضرت نوح و ابراهيم و عسبر لرند اولان پيغمبر لرك ازلر كوزو
 پيغمبر لر مزي برى بريك اردنده كوندردك (وَقَفِينَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ) واول پيغمبر لر اردنده فريهر
 او على حضرت عيسى كوندردك (وَأَنبِئْهُمْ بِالْإِنْجِيلِ) واول انجيل ايتدك (وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ
 الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَافَةً وَرَحْمَةً) واکا تابع اولانلرك كوكلر نده بر مريانلق واسركك قيلدق (وَرَهْبَانِيَّةً
 ابْتَدَأُوهَا) وعباد و ربا صند مبالغه ايد و بخلقدن انقطاع ايتك طريقق قلدردن آنى پيدا
 ايتد يلر (مَا كُنَّا هَا عَلَيْهِمْ) بزاور لر بيه آنى فرض ايتدك (إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ) ليكن انلر خدا
 رضا سن طلب ايتد كلر بچون آنى پيدا ايتد يلر (فَمَارِعَوْهَا) پس آنى كوز تديلر (حَقَّ رِغَابُهَا) آنك
 درست كوز نمسين كه اكانلشي وياي و محمد المصطفيا نك نبوت ه انكار ايتكى ضم ايتد يلر
 فَأَنبِئْهُمْ بِالَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ لِحَرْمِهِمْ) اند بضر كره انلردن درست ايمان كورنلر اجر لر برين مستوفى
 ويردك (وَكَيْفَ يُرْمَوْنَ فَأَسْفَقُونَ) و انلردن چوق كيمسه حد و تجاوز ايتشلر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 احْكُمُوا بَيْنَكُمْ بِمَا نَزَّلْنَا) انلر نلر (اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ) ايزد و الحلالدن خوف ايدك (وَأَمَّا بَرُّسُولُهُ)
 وكوند رلشنه يعنى محمد المصطفيا ايمان كورك (يُؤْتِيكُمُ اللَّهُ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ) سز رحمتدن ايكى حصه
 ويرد برى پيغمبر كره ايمان كورد كز ايجون و برى محمد المختار نصديق ايتد كز ايجون بو خطاب حضرت
 عصر نده اولان نصار ايه در زيرا اول عصر د بضر كره اسلامه كلان اهل كتابه بو حكم ثابت اولماز
 و ممكن دك حق جل و علا اسلام بر كائيله كند و لر برين دينلر اوزره مشاب ايله و اگر چه دينلر
 منسوخ اولسند (وَيَجْعَلُ اللَّهُ ثَوْرًا) دخی سزه اى محمد المصطفيا ايمان كورن اهل كتاب
 بر ووشنك مقرر قیلار كيم (تَمْشُونَ بِهِ) انكله كيدو صراطى كچرسن (وَيَغْفِرْ لَكُمْ) و كاهلركى
 سز كچون مغفرت ايدر (وَأَنَّهُ عَفْوَ رَحِيمٍ) و ايزد متعال قولر بريك كاهن ستر ايد و كند و لر بر
 لطف و كرميله اسركر بواجسانلر اهل كتابدن محمد المصطفيا ايمان كورنلره وعد اولندي
 لَيْلًا يُقَالُ أَهْلُ الْكِتَابِ) ناكه محمد المختار ايمان كورميا نلر اهل كتاب بيله كركه (إِلَّا بِقَدَرٍ رُونَ
 عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ) على التحقيق شان بودركه خدا نك كرم و احساندن بر آزد سنده
 اوزره قادر اولماز يعنى اهل ايمان مذكور اولان نغفلرك برينه نائل اولماز زيرا اكل
 نائل اولق ايمانله مشروطدر (وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ) و ناكه بيله كركيم سز نك ارتمشى خدا
 يد قدر نده در (يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ) ايتد و كى كسنه به آنى ايتد ايدر (وَأَنَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ)
 و تكوى تعالى اولوا حسنا ايه سيدركه نغنى خواص و علمه مستوفى بر شمشدر

سُورَةُ الْحَجَّاتِ لِرَبِّكَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كورد بركيم اوس بن الصامت قاريسى خوله بنت ثعلبه اوزره ظهار دند بن ايجد خوله
 سرور كائنه كلوب باسنه كلان و قعه دن استغنا ايتد حضرت صلى الله عليه وسلم كايوزد
 اوس اوزره حرام اولدك خوله ايتد كيم بى بوش ايتدى بيه حضرت صلى الله عليه وسلم كا
 كالاول جواب و رد خوله نك اوشا قكر صغير اولد قار بچون غايله غناك اولوب احوال برين خاب
 رب الاربابه عرض ايد و ب شكوى ايتد ايزد متعال بودرت ايتى منزل ايد و بيوذ (فَدَمِيعَ اللَّهِ قَوْلُ
 ابْنِ حُجَّادٍ لَكَ فِي رَفِيعِهَا) تحقيقا كيم حق سبحا و تعالى ايتدك شول قارينك سوز برين كه
 قوجه سى خصوصه نك سنكله مجادله ايدر (وَلَسْتُ بِكَ إِلَى اللَّهِ) و ايزد و الحلاله احوالى
 عرض ايدر (وَأَنَّهُ تَسْمَعُ خَائِرًا) و حق جل و علا سوز الوب و بر مكرى ايشيدك (إِنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ
 خَيْرًا) بى شبهه كيم حق سبحا و تعالى سوز لر كزى ايشيد و احوال كزى كورر (الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ
 مِنكُم مِّن سَائِرِنَا) سز دن شول كيمسه كه قاريلر ندن مظاهر ايدر لر ظهار اول سبيله كى
 قاريسنه سونيله سن اوزر ميه انا ملك ارقه سى كى سن و فقها بو حكه ملحق قيلد يلر هر
 تشبيه كى كسى كند و بى محرم اولان قاريلرك بر جز لر بيه قاريسن تشبيه ايله (مَا مِنْ أُمَّةٍ تَزِيهِمْ
 مَظَاهِرَ قِبَلِنَا) قاريلر فى الحقيقة انالرى دكلدر (إِنْ أُمَّةٌ تَزِيهِمْ إِلَّا اللَّذِينَ وَكَدْتُمْ) انالرى بر كيمسه
 دكل الاكند و لر برين طوغرن قاريلر (وَأَنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مَتَنُكَأَمِنْ الْقَوْلِ وَ زُورًا) و بى شبهه كيم انلر
 سوزدن بيلنمش سوزى و طوغر يلقدن مخرف كلاى ديرلر (وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفْوَ غَفُورٌ) دخی على
 التحقيق حق تعالى بوكونه ايشدن توبه ايدنه عفو ايد و مغفرت ايدر (وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن
 سَائِرِنَا) و شول كيمسه قاريلر ندن مظاهر ايدرلر (ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا) صكوه ديدكلرى
 سوزك مقتضاسن نقض ايتكه دوزركه اول مظاهر ايتدكلرى قارينك استمنا عن ضد
 ايدرلر (فَحَبْرٌ رَقِيقٌ) پس بر مملوكك زاد ايتسى اوزر لر بيه واجبا و لور و اول مملوكك اركك
 اولمش ياديشى مؤمن اولمش ياذنى (مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمَاسَا) مظاهر و مظاهر عنه برى برندن استمنا ايتك
 اول (ذَلِكَ) بو حكم كه سز انكله مامور اولديكن (تَوْعظُونَ بِهِ) انكله بندا و بريلور سز ناكه
 بوكونا الفاظدن كند و كزى منع ايد سز (وَأَنَّهُ يَمَاسَعُونَ خَيْرًا) و حق سبحا نه و تعالى
 مخفى ايشدك كز ايشلر دانا د بر كزى ايش اوزر بيه مخفى اولماز (فَن لَمْ يَجِدْ) پس بر كيمسه

بند بولمکه آنی ادا یلیه (فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ) ایکی ایک اورجی فاصله سزا ورنیه
 لازم اولور (مَنْ قَبْلَ أَنْ يَمْسَا) کسوقاری بری برینه دکدن اول (فَنَزَلَ الْمَلَكُ) پس رکیم
 ایکی ایک اورجیه قدرتی ولیه (فَاطْعَامُ سِتِّينَ مَسْكًا) التمس بوقسله بیجک ویرمسو
 اوزرینه لازم اولور هر برینه باره صاع بغدادی باره صاع غیر بیسند (ذَلِكَ) حق تعالی اوزر کره بو حکم
 فرض قیلدی (لَتُؤْتُوا بِانْفُسِكُمْ) تاکه خدایه و بیغیر برینه نصیب یق کتوروب بکونه سوزلر
 تقوه اتمیه سز (وَلَا تَكُنْ مِمَّنْ يَدْعُو النَّاسَ) واول احکام خداتک صبر لرید راشمسو جائز دکدر
 وَلَئِنْ كُنْتُمْ فِي عَذَابٍ لِّمَنْ دَخِيَ كَفَرًا يَدْرُدُهُمْ فِيهِمْ وَارِثَتُهُمْ وَارِثَتُهُمْ وَارِثَتُهُمْ
 بر عظیم اشکجه اولور (إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ) تحقیقا شول کیمس هر که خدایه و بیغیر
 عداوت ایدر (کَلِمَاتٍ لِّدِينٍ مِّنْ قَبْلِهمْ) خوار و نکونسا اولد یلر نه که کتد ولردن استیق
 پیغیر لره عداوت ایدر خوار و نکونسا اولد یلر (وَقَدْ تَرَكْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ) دخی علی تحقیق کیم
 بز روشن معجزه لر ایدر دک که پیغیر کتد دلالت ایدر (وَلَا تَكُنْ مِمَّنْ يَدْعُو النَّاسَ) وکفند
 ایدر لره بر خوار ایدر اشکجه وار (يَوْمَ يُعَذِّبُهمُ اللَّهُ جَمِيعًا) بآدایت او کونیک حق جل و علا ایدر
 قو قورون کوندر (فَيُنْفِثُهمْ بِمَا عَمِلُوا) پس دنیا ده ایشلد کاری ایسندن علی رؤس الاشهاد
 کتد ولرین کاه ایدر تاکه رسوا اولر (أَخْصِيهٗ اللَّهُ وَتَشْوِهٖ) ایشلد کاری ایسحق حق سبحانه
 و تعالی ضبط ایتدی و انلرانی اونند یلر (وَأَنَّهُ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ) وایز متعال هر بنس
 اوزره ککها اندر برشی کتد و سندن غائب اولما ز کورد یلر که ربیعیه بن عمرو و قنداشی جیب
 صفوان بن امیه ایله آهسته سوبلیشور لردن انلرک بری دیک ایا تکرری دید و کز سوزی بیلور
 او بری دیک بعضی بیلور و بعضی بیلر او چنیلر دیک بعضی بیلد کد نصکره قلاتی
 دخی بیلور پس حق جل و علا بواق منزل ایدر بیورد (أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَتَكَلَّمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا
 فِي الْأَرْضِ) بقزمیسن کیم حق جل و علا کوکلره اولان شیئی وزمینده اولان نسته اگر کل
 و اگر جزئی قوسن بیلور (مَا يَكُونُ مِنْ نَّجْوٰی ثَلَاثَةٍ) عالمده هیچ اوج شخصک آهسته سوبلیشور
 اولما ز (إِلَّا هُوَ يُبَيِّنُ) الا که کتد و سی انلرک درو نیلرید ریخی انلرک سر لینه مطلع اولد
 اونری انلری درت قیلار (وَلَا خَمِيَّةَ إِلَّا هُوَ سَادِهمْ) دخی کاتاند بش شخصک آهسته سوبلیشور
 اولما ز (إِلَّا هُوَ يُبَيِّنُ) الا که کتد و سی انلرک درو نیلرید ریخی انلرک سر لینه مطلع اولد
 کیم و نه انلردن چوقالتی و ما فوقی (إِلَّا هُوَ مَعَهُمُ) الا تکرری تعالی انلرک درار لرنده جاری

اولان نسته بیلور (إِنَّ مَا كَانُوا) فقی برده اولد یلر سه (لَتُبَيِّنُهمْ بِمَا عَمِلُوا)
 یوم القیمه) صکره انلری رسوا ایتک ایچون و مستحق اولد قاری سزای تغذیر
 ایتک ایچون روز قیامتده عالم را سندن ایشلد کاری ایشاری کتد ولر بیلدرد (إِنَّ اللَّهَ يَكُلُ
 شَيْءًا عَظِيمًا) تحقیقا کیم حق سبحا و تعالی قواسیایه دانادر انجونه که دانسته مقتضی اولان
 ذاتی جمیع اشیا ایسندن شنبه برابر در اصل تفاوت ایز کورد یلر کیم اهل و اهل نفاق مؤمنلرک
 احوالی کیزلی سوبلیشور لردن و اهل کیم اهل ایمانی کورد لردن بری برینه کوز قور لردن سر و کاتاند
 عکسیه افضل الصلوات انلری بواطواردن منع ایتدی بر قاج کون منع اولوب برینه اسکی
 معناد لرنه دوند یلر حق جل و علا بواق منزل ایدر بیورد (أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَزَّلْنَا الْغُيُ
 یقزمیسن شول کیم که کیزلی سوبلیشور کدن نهی اولند یلر (لَتُعَذِّبُوهمْ بِمَا كَانُوا عَمِلُوا) صکره
 دوزلر شول شنبه که کتد ولر اندن نهی اولند یلر (وَيَتَنَاجَوْنَ) و بری بریه کیزلی سوبلیشور
 بِالْأَنفِ) اهل ایمانه غیبت ایتاری کیم کتاهه موجب اولان سوزله (وَالْعُدْوَانِ) و مؤمنلرک
 دشمنلرک برینه متعلق اولان کلامله (وَمَقْصِيَّتِ الْرَّسُولِ) و پیغیر عصیا ایتکه اصهر لشمقله (وَأَيُّ
 مَآوَاكُمُ) دخی چن سکا کلور لردن (حَبْلُكُمْ يَأْمُرُ بِحَبْلِكُمْ بِاللَّهِ) سکا تحیه ایدر لردن کلام ایله که تکرری
 تعالی انکله سکا تحیت ایتدی یعنی سکا کلد کلرند السلام علیک یا انعم مباحادیر لروح سبحانه
 و تعالی تحیت کد بیورد ری سلام و برمسین دیزلر (وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ) و ما بینلرند در لردن
 لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ) نیچون تحق حقتک سوبلیشور و کز سوز سبیلله تکرری تعالی بری تغذیر
 ایز (حَبْلُهُمْ جَمِيعًا) دوزخ کتد ولر کافیدر عذاب ایتندن (يَتَنَاجَوْنَ) اکا کیر لردن (فَيُنْفِثُهمْ بِمَا عَمِلُوا)
 پس بمان دونجک بر در دوزخ (يَوْمَ يُنْفِثُهمْ بِاللَّهِ) ای ایمانه کلاز کسنه لردن (إِنَّا نَتَنَاجِيهمْ) چن
 بری بریکرله کیزلی سوبلیشور سز (فَلَا تَتَنَاجَوْا بِاللَّهِ وَالْعُدْوَانِ وَمَقْصِيَّتِ الْرَّسُولِ) اهل
 نفاق کیم بونا معقول اشیا ایله کیزلی سوبلیشور (وَتَنَاجَوْا بِالْإِيزِ وَالنَّقْوَى) و اهل ایمان ایچون
 خیره متضمن اولان سوزله و خدازدن قور قوی اشعار ایدن کلامله کیزلی سوبلیشور
 وَتَقُولُ لِلَّذِي أَمْرُهُنَّ وَلَدٌ يَغْفِرُ لَكُمْ أَسْأَلَكُمْ حَافِظَهُ سَيُخَصِّصُكُمْ خَدَّادٌ خَوْفًا يَدُكُ
 الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ) شول خد که جزای طرفه جمع اولور سز (إِنَّمَا الْغُيُوبُ مِنَ الشَّيْطَانِ
 بوندن غیری برشی یوقدر کیم کیزلی سوبلیشور ایلین شقیدن پیدا اولد زبرا آنف
 ایشلیا نله تزیین ایدن و آنک ایشلیس اوزره انلری هل ایدن اول لعیندر (يَتَجَرَّوْنَ أَلْبَانًا)

تا که اول خبیث اهل ایمانی اند و هناك قبله (وَلَيْسَ بِيَأْزِمُ شَيْئًا) و اهل ایمان بر آزار نیستند
 ضرر را بدیجی دکلدر (إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ) مگر بکریک فرمانیله انله ضرر اید بیلور (وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ) و بالکر تکرری تعالی اوزره اهل ایمان اعتماد اید و توکل اینسونلر کورد بیکره اهل
 بدردن بریج کسه سرور کاشانک مجلسنه کلد یلر اول ائشاده صحانک بر مقدر سرور کاشانک
 مجلسن احاطه ایشلر که اهل بدر مجلسک اوزره سند ایاق اوزره طور مش قالد یلر و ایستد بکر
 بر کیمسه کند ولره بر و بر بر کیمسه بر و بر مگر بعد حضرت صلی الله علیه وسلم بدر خلقتند
 اولیا نلردن قالد یلر بر لینه ایاق طور انلری و نور ندی بوحالت قالد یلر ان کسه لره مشقتلو
 کلدی و اهل بفاق مؤمنلره دیمکه با شلد یلر محمد المصطفی بو خصوصه عدالت ایتد بر کیمسه
 مکانلرند قارطوتمش لر نیجه کند و لرین قالد در پس حق جل و علا بو آیتی منزل اید و بیورد
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ائِمَّاَنَ كَلَانِ كِمْتُمْ (إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَقَسَّعُوا فِي الْمَجَالِسِ) فچن سزه دینلور
 ذکر و تلاوت و نماز مجلسلرند بیر لچک (فَاقْصُوا بَيِّنَاتٍ لَكُمْ) بری اچک حق سبحانه و تعالی
 بهشت جاودانده و قبرده سز کچون بری واسع قیلار (وَإِذَا قِيلَ اسْتَرُوا) دخی فچن سزه دینلور
 مجلسده توسعه ایتد کچون سر عله قالفک (فَاسْتَرُوا) توقف ایتدن حرکت ایدلر (رَفَعَ اللَّهُ
 الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ) تکرری تعالی سز ن ایمانه کلا نلری دنیا ده نصرت و کوزل آله و آخرتده بهشت
 جاودانک عالی مرتبه لرینه نائل قیلغله قالددر (وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْعِلْمِ دَرَجَاتٍ) و مؤمنلردن
 دانشی و یریلان کسه لره بر پایه قالددر که اهل ایمانک پایه لرندن ارقاد ز بر مؤمن عالم بی
 علم اولان مؤمنان افضل در حدیث شریفده وارد اولشددر کیم عالمک فضل بی علم عابدک
 اوزرینه ایک ابداری کیمه سنک فضل کی سائر بلذر لراوزره (وَاللَّهُ يُمَاَعْلُونَ خَيْرٌ) و خدا
 متعال ایشلد ککر امورک حقیقته دانادر کورد یلر کیم خلق حضرت چوق ترد اید و کیزلی
 سوزد بر کرد و در لودر لواشیاء کند و سندن صور در کرد ایش بومر تبه به ابرشد بکر حضرت
 صلی الله علیه وسلم صیقلور قالدی حق جل و علا بو آیتی منزل اید و بیورد يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا ائِمَّاَنَ كَلَانِ لَر (إِذَا نَجَّيْتُمُ الرُّسُولَ) فچن پیغمبرله کیزلی سوز سولیشور سز (فَقَدْ مَوَّاهُ
 بَيْنَ يَدَيْ جَنَّتِكُمْ صَدَقَةٌ) کیزلی سولیشم ککر ک ایلر و سندن بر صدقه و بر مسین ایلر و قیلک
 ذَلِكْ) بو صدقه و بر مکر (خَيْرٌ لَّكُمْ) سزه بکر کدر ز بر اطاعت کرا نکلر آرتر (وَاطْمَئِنُّوا
 دخی سزه پاکیزه تر در آنکچو که کناهلر کرا نکلر محو اولور (فَإِنْ لَمْ يَجِدُوا) پس اگر نبوی محله صدقه

و بر مکه بر نسته بولر سز (فَإِنْ لَمْ يَجِدُوا) بی شبهه کیم حق جل و علا مغفرت ایدر بخیر محله
 صدق و بر مکه نسته اولیانه (رَجِئْتُمْ) ائی غایتله اسر ککر بو کونه تقصیر بن عفو ایتد اخبار ده
 کشتدر که بو حکم او نکلر قالدی و حضرت علیدن مرویدر که بیورد بو آیتله بندن غیر
 بر کیمسه ایتدی اندن مکره حق جل و علا اول حکمی بو آیتله منسوخ اید و بیورد (وَأَشْفَقْتُمْ
 أَنْ تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ جَنَّتِكُمْ صَدَقَاتٍ) ایا کیزلی سولیشم ککر ک ایلر و سندن صدقه لر قلدند
 فقری ملاجظه اید و فور قکر (فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ) پس اولوقت که ائی ایشلد بکر
 و حق جل و علا اوزر بکره توبه ایتد بکر و بر مکنه سز رخصت و بر (فَاقْبَلُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
 الزَّكَاةَ) پس نمازی قیلک و زکوتک داسند تقصیر ایتک (وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ) و مامور
 اولد یغراشیاءه خدایه و پیغمبرینه اطاعت ایدک (وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ) و خدا عن و حبل
 ایشلد ککر ایشلر ک کیزلینه و آشکارا سندن دانادر منقولدر کیم حضرت صلی الله علیه وسلم
 کند و حجر لرندن بر حجه ده او نور یورد باند و نور نلر دیک شمد اوزر کزه بر کشتی کبر که کوکل
 جبار کوکلدر و شیطان کوزله بقدر عقب ازرق چشم عبداللہ بن نبیل منافق کیزد حضرت
 اکا دیک بیچون بنی سن و بولدا شلر ک سوکر سز همان خدایه آند اچد بکر هر کز او کونه سوز کد سندن
 صدور ایتد بعد و اروب بولدا شلر بن دخی کورد انلر دخی اول منوال اوزره آند اچد یلر
 در عتب حق جل و علا بو آیتی منزل اید و بیورد (أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
 بَقَرِمْ مِيسَنَ شَوْلٍ كِيسَةً لَر مَوَالِاتٍ ایتد یلر بر کروه که حق جل و علا اوزر لرینه غضب ایتد
 یعنی یهود طائفه سیله دوستلشد یلر (مَا تَهْمُ مِنْكُمْ وَلَا مِثْلُكُمْ) نلر نه سز لرندرونه انلردن
 وَتَحِيلُونَ عَلَى الْكَذِبِ) دخی یلان اوزره آند اچر لر (وَهُمْ يَعْلَمُونَ) و حالبو که کند و لریلور لر کیم
 ایتد کلری آند یلاندر (أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا) حق جل و علا انلر برشد تلواشکجه ملا
 قیلک (أَتَهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) تحقیقا که انلر ایشلد کلری ایش غایتله بر بایشل ایدی
 اخذوا ائِمَّاَنَهُمْ جَنَّةً) مال لرین و قانلرین حفظ ایتک ایچون آند لرین سپر اید ند یلر
 عَصَدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ) پس خدا نکل طریقتدن خلق منع ایتد یلر (فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ
 پس کند ولره بر خوار اید یجی اشکجه اولور (لَنْ نَغْفِي عَنْهُمْ مَوَالِيَهُمْ وَلَا أَوْلَادَهُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا
 انلر که نه موال لری و نه اولاد لری خدا نکل عذابندن بر آزنسنه کند ولردن دفع اید بیلور لر
 أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ) ول کروه دوزخک اید لریدر (هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ) کد ولردر آنلک

بقره تا که ز قافری آنک انجمله و طاسبله بغلیه لر و تا که کند کارند نصیره اهل ایمان
 قالمیه و تا که انلردن پسندایت کلمی شیای بیله اله لر (و انیدی المؤمنین) و اهل ایمانک
 اللریله که آنی خراب اید لر و تا که متحصین اتماری قالمیه و جنککیری متسع اوله و کفار
 تبع حاصل اوله و از پس کعبه کعبه نفی اید یلر اهل ایمان اید و ک کند و لره اسناد اولند
 اخبار ده کلمشدر کیم قن یهود بنی النضیر جلایه عنایت اید یلر و بیلد یلر کیم و لری اهل
 اسلامک تصرفنه داخل اولور و لری بقیغه شروع اید یلر و انجندن و قاپولردن
 کند و لره خوش کلاقی الد یلر بعد اسباب و اثقال لری کور و کیمسی شام ولایتنه کند
 و کیمسی خبره (فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ) پس ای کوزلرایه لری بولحوالدن عبرت الک (وَ
 تَوَلَّوْا أَنْ كُنْتُمْ عَلَيْهِمُ الْبُحْلَاءِ) و اگر تکی تعالی اوز لرینه و طندن جیقهقی یازمش اولسید
 کعبه بنم فی الدنیا البته بوجهانده انلر معذب قیلار (وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ) و لور
 جهانده انلر در دوزخک اشکجه سی (ذَلِكَ) اول عذاب انلر اولدی (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 أُولَئِكَ سَبِيلُهُ) که انلر خدایه و پیغمبرینه عداوت اید یلر (وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 عَادَاوتُهُمْ) (فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ) بی شبهه کیم ایزد ذوالجلال حق عقوبتیلور
 مَا أَقْطَعْتُمْ مِنْ بَيْتِهِ) بخش خرم مقوله سندن فقتن ک کسد کر (أَوْ تَرْتَمَوْهَا فَأُتِيَهُمْ عَلَى
 أَعْقَابِهِمْ) یا آنی دیلری اوزره برافد کر (فَبَايَضْنَا لَكُمْ) آنک او کونا اولسی خدایک فرمانیه
 کتور د یلر ک قن سرور کائنات بنی النضیر قبیله سن محاصره اید فرمان ایتد یلر کیم خرم اگر کسله
 قن اکا شروع اید یلر طائفه شقیه دن بر قاج کیمسه چقیوب دید یلر یا محمد سن در سن
 بر یوزنه فتش ایتک ایدننه دکدر ریجه سن آنک ایشتمسته امر اید رسن حضرت یوسوز
 کران کلدی و صحنایک بعضی کسمسته اقدام اید بوتنا و یل ایلد کیم آنک کسلسی انلری
 غنائک قیلار و کیمسی کسمندن تمتع اولد بوتنجه که بواهل اسلامه دونه جکدر بعد
 حق جل و علا آنک کسمنی تحلیل ایتک ایچون و قطعنی معقول بیلایک سوزین تصدیق
 ایتک ایچون بولید بیان اید یلر اول ایکی ایشک و قوعی اذن شریفله در (وَلِيِّنَ الْأَمَانِينَ
 دخی سزه بوازی و برک تا که حد و کجا و زایدنلری رسوا قیلد (وَمَا آفَاءُ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ
 دخی ایزد ذوالجلال بنی النضیر مالندن پیغمبری اوزره هر نه دوندروب کند و بیغیت قیلد
 مَا أَجْزَأُكُمْ عَلَيْهِمْ مِنْ تَحِيَّلٍ وَلَا رِكَابٍ) آنک متحصیل اوزره هیچ ات مقوله سن و دوه قمن

سرعتله سور مدکر یعنی بوغزاده سز نبوی کند یکر انکونکه بنی النضیرک منا ز محمد بنم آنکی سلاک بولده
 ایدی حضرت دن ماعد ا قوسی بیان کند یلر و اهل جهاد بوغزاده اصلا کلفت چکد یلر (وَلَا يَنْفَعُ اللَّهَ
 يُسَاطِرُ رُسُلُكُمْ) ولیکن حق جل و علا پیغمبرلرین مستوفیلار (عَلَى مَنْ تَشَاءُ) ایستند و کیمسه اوزره
 و الله علی کل شیء قدير) و ایزد ذوالجلال هر نه اوزره تواناد (مَا آفَاءُ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى
 خدای تعالی کوبلرک خلقی مالندن پیغمبری اوزره هر نه دوندروب کند و بیغیت قیلدی (فَلْيَهْمُ
 وَلِيَّ رَسُولٍ وَلِيَّةُ الْقُرَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ) اوغیت خدایه و پیغمبره و قرابتایه لرینه
 و او کسیرله و بوقسلره و بی مال اولان مسافره در بیلیمک کور کیم جنکسز اهل اسلامه
 حاصل اولان مالک کیفیت قسمنده اختلا فایند یلر بعضی ایتک ظاهر نه عمل ایدوب
 دیک الن حصه اوزره قمت اولنور و خدایک حصه سی کعبه و سائر مسجد لریک تغییر
 صرف اولنور و بعضی دیکش حصه قیلنوب قسام مذکوره نک ارسند تقسیم اولنور
 و ایتد خدایک و لسی تعظیم ایچوند و شمد یلر ک پیغمبرک حصه بوقوله خلیفه سته
 و بریلور و بوقوله لشکره و سرحد لریک مهماته صرف اولنور و بوقوله اهل اسلامک صالحه
 معاملده کتور دیکه جاهلیته ده رسم بوبله ایدی کیم قن بر غنیمت الورد لر
 درندن بسی بیو کلمی اولان کسمته الوردی و قلات شیدن دخی
 بر تحفه انتخاب ایدوب الورد و قسمنده دولتمند کر فقر اوزره تغذ اید لر و قن بنی النضیرک
 غنائی اهل اسلامه حاصل اولد صحنایک اکرانک اکران اید یلر یا رسول الله غنیمتک ربیع
 قالدرو ایستدک شئی ایدن انتخاب ایدوب قالدرا ندن صکره قلات اشیا بزه و بر ایزد
 بزانی قمت اید ریحی سحنا و تعالی خمس پیغمبره منحصر قیلوب قسمتی ایتد مذکور اولان وجه
 اوزره مقرر قیلد (كَيْلًا يَكُونَ دَوْلَةٌ بَيْنَ الْأَعْيُنِ وَمِنْكُمْ) تا که اول مال فی سزدن اولان بایلر
 ارسندک الدن له کز مش اولیه (وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْكُمْ) و پیغمبر سزه هر نه ویر رسد (فَتُحْدِثُ) آنی
 الک زبرا اوسزه حلالدر (وَمَا تَنْبَغِيكُمْ عَنْهُ) و قنق نسته که سزی ایدن منع ایتد (فَأَنْتُمْ
 سزاندن تمتع اولک (وَأَقْبُوا اللَّهَ) و پیغمبرک مخالفتک تکریدن خوف ایدک (إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
 الْعِقَابِ) بی شبهه کیم خدایه و جل پیغمبره مخالفت ایدنلره حق عقوبتیلور (لِلْفَقْرِ أَلْمُجْرِمِ
 یدلدلذی القربدن و ما بعدنک اولان قسامدن یعنی مال فی هجرت ایدن در و بیلر ایچوند
 الَّذِينَ أَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَآمَنُوا بِهِيَ) شول هجرت ایدن در و بیلر که منزله لرندن و اسوالر نادن

چشمش قیلند یار (يَتَقُونَ قَوْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرَضُوا) خداوند کرم و خوشنود لعلک طلب مجرب
ابتدکاری حاله (وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ) و جانلریله و ماللریله خدا نك دینه و پیغمبرینه
یاردم ایدرلر (أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ) آنلر کد ولردن رباب صدق اولانلر (وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الَّذِينَ وَالْإِيمَانُ مِنْ قَبْلِهِمْ) دخی مال فی شول فقیر در که مدینه ییر ایدند یار و ایمانله الفت
ایند یار اهل هجرت مدینه به کلدن اسبق (لِيُجِبُونَ عَنْ مَا جَاءُوا بِهِمْ) سورلر شول کیمسه که
وطنق نزل ایدوب کند ولره کلدی (وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً) دخی سینه لرنده
حق و حسد و رعدغه بولزلر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) اهل هجرت ویرلدوکی سننه دن (وَيُؤْتُونَ
عَلَى أَنْفُسِهِمْ) دخی اهل هجرتی جانلری اوزره تقدیم ایدرلر (وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ) واکر
کند ولره بر احتیاج اولسه (وَمَنْ يُؤْكَلْ مِنْهُ مِنْ شَيْءٍ فَقَدْ فِئَاسٌ لَكَ مِنْهُ) وهر کیم کند و نفسنک شد بخاند
محفوظ قیلنور که حب مالدن و بغض انفا قدن امتناع اید (فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ) اولکوره
کند ولردن رایکی جهانک دولته نائل اولوب ز حیلدن خالص اولانلر (وَالَّذِينَ جَاءُوا
مِنْ بَعْدِهِمْ) و شول کیمسه لکه اولکی هجرت ایدنلر نص کره کلد یار و آنلر قیامت ده اهل
ایمان اولانلر (يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ) دیرلری پروردگار
کناهلر بزچون یارلغه و ایمانله بزه سبقت ایدن برادرلر مزایچون دخی (وَلَا تَجْعَلْ فِي
قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا) دخی دیرلر کوکلر مزده ایمانه کلانلر ایچون بر عداوت قیلده (رَبَّنَا
إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ) ای خداوند منزه علی التحقيق سن زافت رحمتک غایتیله متصف سن اَلَمْ تَرْ
إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا بَقَر ميسن شول کیمسه لره که نفاق ایتد یار (يَقُولُونَ لَا إِخْلَافَ لِمَا بَعَدَ الْوَعْدِ) و
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ) دیرلر اهل کتابدن کفر ایدن برادرلرینه (لَئِنْ أَخْرَجَ كُمْ) قسم اولسون کیم مکانلر
چشمش قیلنور سنر (لَتُخْرِجَنَّكُمْ) البته سز که چیقارزد و ستاق یوزندن (وَلَا تُطِيعُوا
فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا) واکر زده بر کیمشته هرگز مطیع اولما ز (وَإِنْ قَوْلُهُمْ لَتَنْصُرَنَّكُمْ) واکر مقاتله ولنور
البته سز یاردم ایدر (وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ) و ایزد و الجلال شهادت ایدر کیم
علی التحقيق رباب نفاق بوسوزده یلا یجیلردر (لَئِنْ أَخْرَجُوا لَاحِقُونا بِكُمْ) بلا شکی
کفار چشمش قیلنور لره کند ولره چیقرلر (وَلَئِنْ قَوْلُهُمْ لَا يَنْصُرُونَكُمْ) دخی علی التحقيق
اکر مقاتله ولنور لره کند ولره یاردم ایتد یار (وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ) واکر علی سبیل الفرض و التقدير
انلر یاردم ایدرلر (لَيُؤْتَيْنَاكَ الْآدَاءُ) البته کسه لرین چور ووب یجیلر (فَمَا لَا يَنْصُرُونَ

اند نص کره یاردم اولنلر (لَا تَنْتُمْ أَنْتُمْ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ) تحقیق کد سز اهل نفاق
سینه لره خورق جهندن اشند سنر (مِنْ اللَّهِ) خدای ذوالجلال دن یعنی اهل نفاق نکریدن
فورقزلرنه که سزدن فورقزلر (ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ) بو فورق اول سبيله در کیم
علی التحقيق آنلر برکروهدر لکه خدا نك عظمت و قهرینی یلمزلر (لَا يُفْقَهُونَكُمْ جَمِيعًا) یهود
و منافقلر جمع اولد قلدن حاله شدت خوفدن سز که جنک ایتد یار (لَا فِي قُرْعَى مُحَصَّنَةٍ) الا
خندق و بار و ايله محصن کویارده (أَوْ مِنْ وَرَاءِ حُجُرٍ) یاد یوارلر لکه سندن
یاسم بیتم شدید (جنک لری ازلرنه قیدر یعنی انلرک داننده شجاعت و ادب سز که اول
کیفیتله جنک ایتد یار لکه لکلر ندر و نه زبونلقلرندن بلکیم نکری دعالی بود کارند
صالد و غی فورقون و نری اویله جنک ایدرلر (خَبَرْتُمْ جَمِيعًا) انلری بیغش و مشفق کار
اید رسن (وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى) و حالوکه کوکلری برکنده در (ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ) بومضا
انلر اول سبيله در که علی التحقيق آنلر برکروهدر لکه کند ولره تقع ایدن شتی تعقل ایدوب فهم
ایتد یار (كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) بنی الضیلک غیر صفتی کند ولردن اسبوا اولان اهل بدرک غریب صفتی
کیدر (قَرِيبًا ذَا قُرْبَىٰ) و بال امرهم) بقین زمانده ایشلرینک سوء عاقبتی داند یار پس هوی الضی
کفار مکه کبی بقین مدتک بوجهانده ابتدکاری کفر و معصیتک غصه سن چکد یار (وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ) و آخرتده انلر بر درد ناک اشکنجه وار (كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ) منافقلر یهود اغوا ایتد
شیطان کیدرلر (إِنْ فَالَ لِلْإِنْسَانِ أَفْهَرٌ) چن کافر دیک کفرک اوزره ثابت اولک بن سندن
معین و یولداشکم (فَمَا أَكْفَرُ) پس کافر کفر اوزره ثابت اولوب نهال کفر کوکلر زمینده استحکام
بولیج (قَالَ إِنْ يَرَىٰ مِنْكَ) دیک علی التحقيق بن سندن بیزارم (إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ
بلا شبهه بن عالمک پروردگاری الهدن فورقلم (فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ) پس کافر
و شیطانک نتیجه سی یوازلد یکم اکیلری د و زخده اولد یار (خَالِدِينَ فِيهَا) دوزخک ایچند
ایکیلری علی الدوام اقامت ایتد یار (وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ) واکونه عذاب ستم ایدنلر
سز اسیدر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ) ای ایمانه کلانلر خدا دن خوف ایدر (وَلْتَنْظُرْ
نَفْسٌ مَا أُكِّدَتْ لِيَعْنِي) و هر جان یارین ایچون ایلر و کوندردوکی سینه به نفسنر (وَاتَّقُوا اللَّهَ
دخی خدا دن خوف ایدر (إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ) بی شبهه کیم نکری دعالی ایشلد کنا ایشلر
ظاهرینه و باطنه دانادر (وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ) و اولمک شول کیمسه لری کیم نکری

وانزل له دوستلش مفرسره فائده و بر من (وَيَسْطُورُ إِلَيْكُمْ آيَاتِهِمْ وَالْيُسْتَمُّ بِالْأَسْوَى
دخی سوره اللین و دللین قتل و شتم کی بد لکله آچر لر) (وَوُذِّعُوا لَكُمْ قُرُونٌ) دخی کا فرا و لغز
سور لزه (لَنْ تَنفَعَكُمُ أَرْحَامُكُمْ) خصم لک سزه فائده و بر من (وَلَا أَوْلَادُكُمْ) و نه اوسا قلزن
تو مایه یمنی روز جزا ده (تَفْصِيلُ نَبِيِّكُمْ) حق جل و علا را کزی بر رک سزدن اهل ایمان اولانی
بهشت جاویدانه کوند روکا فرا و لانی دوزخه (وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ) و ایزد متعال بشکر کز
بنا در پس آنک اوزره سزه مکافات اید (قَدْ كَانَتْ كَمَا أَشْهَدُ حَسَنَةً) تحقیقا کیم سزه بر کوزل
افتد اولنه جق طریق و اریک (فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ) حضرت ابراهیم و اهل ایمان دن
کند و سبیل اولان کس نه لک سوزل زده (أَوْ قَالُوا الْقَوْمُ مِنْهُمْ) چن کند و خصم لک سزه دید یل
ایا بر آه منکم تحقیقا بر سزدن بزار اولمش لزه (وَيُتَعَبَّدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ) و تکریدن اوزره
عبادت ایتد کز شیان دخی (كُفْرًا بِكُمْ) آیت کز کفر ایتدک (وَبَدَأْنَا بِآيَاتِكُمُ الْعَذَابَ
وَالْبَعْضَاءُ أَبَدًا) و ارام زده و ارا کز ده دشمنک و سوشه مک همیشه شکار اولد (حَتَّى
تُؤْمِنُوا بِاللَّيْلَةِ وَحَتَّى) اولوقه دکه یال کز خدای ذوالجلاله ایمان کور سز (الْأَقُولُ
إِبْرَاهِيمَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) مستشاد اسوه حسنه دن یعنی حضرت ابراهیم جمل سوزل زده سزه کوزل
افتد و ارا جق پد رینه سوبلسندک (لَا تَسْتَغْفِرُ لَكَ) البته پروردگار ملک سکا مغفرت
طلب ایدرم (وَمَا أَمْلَأُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ) دخی تکرینک عذاب دن سندن هیچ بر سندن دفع
ایتمک قادر دکم اگر ایمانه کز سن خلاصه کلام بوکه اهل ایمان کفاردن اولان خصم لک سزه بزار
اولقل زده کر کد کیم حضرت ابراهیم افتد اید طرا اما انرا ایچون استغفار طلب ایتد اکا
افتد ایتد لرا ایچونکه حضرت ابراهیم پد ریچون استغفار طلب ایتد کی و عده
سببیل کند و سندن صادر اولد والا کفارد ایچون مغفرت طلب ایتد جائز دکلدر و اول وقتک
خلیل جلیل و اهل ایمان اولان جماعتی خصم لک سزه متبزی اولد یلر دید یلر (رَبَّنَا عَلَيْنَا
تَوَكَّلْنَا) ای پروردگار من اوزره بالکرا اعتماد ایتدک (وَالَيْكَ أَنْبَا) و سنک درگاه عزتک
رجوع ایتدک (وَالَيْكَ الْمَصِيرُ) و دومتک سنک فرمانک در (رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا
ای پروردگار من کفاردن کس نه لره نری فتنه فتنه یعنی اوزریمزه انلری مسلط ایتد تاکه
طاقت کورمد کز عذابله نری محن ایتد لرا (وَأَغْنِ لَنَا) و تقصیر ایتد نری بر چون غفران ایت
رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ای خداوند من تحقیقا که سن کند و ک هر کس اوزره غلبه اید

اشیای کما ینبغی ایجاد ایدن و هر کیم بوگونه اوصافله متصف اولد لا تقد کیم اوندینه
توکل ایدن کیمسه صیغندره و دعا ایدنه اجابت اید (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أَشْوَءٌ حَسَنَةٌ
تحقیقا کیم سز کچون ابراهیم و قومنک سوزل زده بر کوزل افتد اولنه جق خصلت وار
ایدی تکرار تا کید ایچوندر یا اولکی افتد اقواله و ایچو یسوا فعاله (لَمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ
وَالْيَوْمَ الْآخِرَ) بدلد لکم لفظندن یعنی مز بود لک طریقه اسوه حسنه و اراید شو
کرده ایچونکه خدادن و صونکی کونک زحمتدن قور قردی (وَمَنْ يَقُولُ) و هر کیم فرماندن
یوز چویر و بخدا نک دشمن لریله دوست لری ایتد (فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) بی شبهه کیم
تکری تعالی کند و در خالقک نصرتندن مستغنی اولان فائده جمل محامد مستحق اولان
کتور دیکیم چن بو آیتلر نازل اولد اهل ایمان دوست لری بر دن مشرک خصم لک سزه کسید یل
حق سبحان و تعالی انلره وعده اید و ب یور د (عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ مَوَدَّةً) کساید حق سبحانه و تعالی ارا کز ده و کفارد مکه دن عداوت ایتد کز کس نه لک
اراسندک بر محبت پیدا اید بو وعده ی حق سبحانه و تعالی ایفا اید و اکثر صنادید قریش
بو احوال نصبر کز شرف سلامه مشرف اولد یلر (وَاللَّهُ قَدِيرٌ) و ایزد متعال دشمن لک
دوست لریله تبدیل ایتدک توانا در (وَاللَّهُ عَفْوٌ ذَرِيمٌ) دخی حق جل و علا سزدن صد و ایدن
تقصیر ایتد محو اید و قبول توبه ایلر سز اسر کر کور دیکر حضرت ابی بکر قیزی اسماعیل تونک
والده سی قیلله نام قاری مشرکد ایکن مکه دن بر مقدار هادی ایلر قیزین کور مکه کلد
چن حضرت اسمانک قیوسند اولد حضرت اسمانی پیغمبر و یه کیر مکه قوی و برمد و هر کیم
قبول ایتدی حق جل و علا بو آیت منزل اید و یور د (لَا يَنْهِيكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا كَفَرُوا
فِي الدِّينِ) حق جل و علا سز نری نری ایتد شول کیمسه لک آشنا لغد نکد دین خصوصند
سز که جنک ایتد یلر (وَلَمْ يَجْعَلْ لَكُمْ مِنْ دِينٍ شَيْءًا) دخی سز نری منزل کزدن چقار نمد یلر (أَنْ تَبْرُوا
انندن منع ایتد سز انلره بولک اید سز (وَتَسْطُورُ إِلَيْكُمْ) و انلره عدلی ایضا اید سز
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُصْطَفِينَ) بی شبهه کیم خدا متعال اید ناری سور (إِنَّمَا يَنْهِيكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ
كَفَرُوا فِي الدِّينِ) تکری تعالی سز نری نری ایتد شول کیمسه لک دین خصوصند سز که
جنک ایتد یلر (وَأَخْرَجَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ) و منزل لک سز نری چقار نمد یلر (وَأَعْلَى
أَخْرَجَكُمْ) و چنم فکر اوزره ارقه لشد یلر (أَنْ تَوَلَّوْهُمْ) انندن منع ایدر که سز انلره

دهستانشور (وَمَنْ يَتَوَكَّلْ) وهرکیم انزلده دوستلایدر (فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ) اولکروه
 کند ولور دستم ایدنلر کوردیلر که فخر حدینه صلی واقع اولد شروطک برسیق بوايد بیکم
 هر مسلمان که مکه دن مدینه یه وارر حضرت آنی انلر دوندرو وهرکیم مدینه دن مکه یه
 کیدر آنی برکیمسه دوندرو منور حضرت صلی الله علیه وسلم حدینه ده بیک سببعه سلمیه
 اسلامه کلوب حضرتک حضورینه چیقه کلد در عقب قوجه سی مسافر غزوی مدینه
 کلوب دیک با محمد بزرنگله شرط ائیدکی که هرکیم بزور سزه کلور دزاید سرهان اولوق
 حق جل وعلا بوايتلری منزل ایدو بیورد (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کلان کیمسه (إِذْ لَبَّيْكُمْ
 الْمُرْسَلَاتُ مِنْ جِبَرَاتٍ) فخر ایمانه کلش خاتونلر سزه کلور و وطنلرین ترک ائید کلری حالده فانیخو
 انلرک صحنه ایمانلرین بیکه سعی اید که کند ولر آند وبره سزکیم بوجتهاری بالکرا ایمانه رغبت
 ائید کلر بچون یا خود قوجه لوندرو راضی اولد کلری اجلدن چیقدیلر (اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِمْ) بزد
 ذوالجلال ایمانلرینک حقیقته سرون دانانردو انکونیکیم قلبلرینه مطلع اولان اولد (فَإِنْ
 عَلِمْتُمْ مِنْهُمْ مُؤْمِنَاتٍ) پس آند وبرمکله و غیره شانه لره انلری ایمانه کلش بیکه سزه (فَلَا تَزِرُ وَهُمْ
 إِلَى الْكُفَّارِ) انلری کافرا اولان قوجه لرینه دوندرومک (لَا هُنَّ حِلٌّ لَكُمْ) نه ایمانه کلش فاریلر
 قوجه لره حلال ولورلر (وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَكُمْ) ونه کافر قوجه لر مؤمن فاریلره حلال اولورلر
 وَأَتَوْهُمْ مَا نَفَقُوا دخی کشیلره وبرک فاریلره ویرد کلری شیئ بعد حضرت صلی الله علیه وسلم سببعه
 ایمانه صادق اولد یغنه آند وبروب وزرینه مسافر انفاق ائیدوکی شیئ ویردی (وَالْإِجْتِاحُ
 عَلَيْكُمْ) واوزرکزه برکاه بوقدر آند نک (أَنْ يَكُونُوا مِنْكُمْ) هجرت ائیش خاتونلری اولنه سز (إِذَا
 آمَنُوا مِنْ أَجْوَرَتْكُمْ) فخر مهرلرین انلره ویررسر بوکلام نازل اولد قدن مکره حضرت فاروق
 رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ سببعه خاتونی اولد (وَلَا تُنْكِحُوا بَعْضُكُمُ الْبَعْضَ) وبابشکم کافر فاریلرک
 عصمنه یعنی نکاحکر الله اولان کافره لری طلاق ایدو عقد نکاحکرده انلری قومک
 وَأَسْأَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَكُلُوا مِنْ لَدُنْهُمْ وَأَنْفَقُوا مِنْهُنَّ) کافر فاریلرکزه مهرن انفاق ائیدو کز شیئ کهاردن
 طلب ایدک (وَلَيْسَ لَكُمْ أَنْفَقُوا) دخی کفار هجرت ایدن مؤمن فاریلرینه مهرن انفاق
 ائید کلری شیئ اهل ایمان دن طلب ائیشولر (ذَلِكُمْ تَحْكَمُهُ اللَّهُ) اول مذکور اولان اشیا سز خللا
 فرمانیدر (يُحْكَمْ بَيْنَكُمْ) اراکرده انکله فصل خصم ایدر (وَاللَّهُ عَالِمٌ) وخدا عز وجل صا حکمه
 دانا در (حکیم) حکمی قضا ائیدوکی شنبله حکومت ایدر کتوردیلر که بوايت نازل اولد

مکره اهل ایمان کند ولر کلان فاریلرک مهرلرین ربابنه ویردیلر اهل شرک کند ولر کیدن
 کافره لره مهرین ویرمکدن منع اولد بلر حق جل وعلا بوايتی منزل ایدو بیورد (وَأَنْ تَأْتِيَكُمْ
 سَخِي مُنْ أُولَئِكَ إِلَى الْكُفَّارِ) واکر فاریلرکزه مهرلرین سزدن برسننه چیقوب کفار مجکدب
 ضاقتیم پس فوبت سزه کلدی یعنی انلردن برایمانه کلش قاری سزه کلوب مهری و برلسی
 اوزرکزه لازم اولیقی (فَأَتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَمْوَالُهُمْ) ویرک شول کیمسه لره که فاریلری
 کفار کندیلر (مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا) انفاق ائید کلری سننه کبی وائی کافرا اولان قوجه لرینه
 ویرمک (وَأَتُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِمُؤْمِنُونَ) و خدا دن خوف ایدک شول خدا که سزاکا ایما کوروش
 بوايتک حکمی اول عهدک وجود یله باقیقش فخر مکه فخر ولوب عهد فالقد آنک حکمی مسخ اولد
 کتوردیلر که فخر سرورک شات فخر مکه کونند کشیلرک بیعتدن قورتلد فاریلر دخی بیعه
 ائیمکه میل ائیدیلر حق جل وعلا بوايتی منزل ایدو بیورد (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ) ای خدا دن خبر کورون
 ذات پاک (إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ) فخر ایمانه کلش خاتونلر سکا کلورلر (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ) سکا بیعت
 ایدرلر (عَلَى أَنْ لَا يُنْكِحُنَّ بِلَا إِلَهِ شَيْئًا) آنک اوزره که خدا یه برسننه اورناف قلبیه لر (وَلَا يُنْكِحُنَّ
 وَنَا وَغُلِبَهُ لِر (وَلَا يُزْنِينَ) ونه زنا ایدلر (وَلَا يُفْتَنَنَّ أَوْلَادَهُنَّ) ونه اولاد لرین صباغ
 ایکن طهر قده دفن ایدلر (وَلَا يَأْتِيَنَّ بَيْنَهُنَّ يَفْرُيقُهُ) ونه بریلان کتوره لرکیم آنی کند ولرندن
 بغلش ولورلر (بَيْنَ يَدَيْهِمْ وَآخِرُ بَيْنٍ) الوری وایا کلری ارسنه یعنی بولدو وشمش حرام
 زاده و شاعی لوب قوجه لری اوزره افترا ائیشولرکیم بونی برسنند طوغردق بوجا اهل جاهلیه
 عصرینه بعض فاریلر ایدر (وَلَا تَعْصِمُكَ فِي مَعْرُوفٍ) وایولک مقوله سندن فرمان ایدر
 سننه ده سکا عصیا ائیمه لر (فَبَايِعْتُمْ) بوشرط اوزره انلره بیعت ایلر (وَأَسْتَغْفِرُكُمْ
 اللَّهُ) وانلرا بچون خدا دن مغفرت طلب ائید (إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ) بی شبهه کیم حق جل وعلا
 شرط مزبور اوزره بیعت ایدنلرک کناهن مغفرت اید بجدد ایمان ونوبه یه انلر موفق قیلغلر
 کند ولرین چوقا سرکشدرو ویردکیم بعض فقره صحابه جلب نفع اچون بوله دوستلشولر
 حق جل وعلا بوايتی منزل ایدو بیورد (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای اهل ایمان اولانلر (لَا تَتَوَلَّوْا
 قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ) هرکروهله دوستلشکم که حق جل وعلا انلر اوزره غضب ائیدو
 قَدْ يَتَّبِعُوا مِنَ الْآخِرَةِ) تحقیق کیم انلر آخرتک ثوابلرین ناامید اولدیلر (کَابِشُوا الْكُفَّارَ مِنْ
 أَصْحَابِ الْغُيُوبِ) نه که کفار اصحاب قیورلر د و نمنندن ناامید اولدیلر

وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ) پس بنی اسرائیل در جماعت حضرت عیسیا ایمان نمودند و بر جماعت آنک
نبوتن انکار یافتند (فَإِذَا نَالِ الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عِدَّتِهِمْ) پس حضرت عیسیا رفعتد نصیحه ایمان که آنکه آنکه
ایله دشمنان او زده منصوب و مظفر قلدق (فَأَمَّا جِبْرَائِيلُ) پس کفار او زده غلبه بدید جبرائیل و لدیلر

سُورَةُ الْجَمْعَةِ مَكِّيَّةٌ أَحَدَى عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) خدا عز وجله کو کلمه اولان و برده قرار طویل
تسبیح ایدر (الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ) بوصفات کاله متصف اولان خدای و الجلال
هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ) کند و درشول قادر مختار که یازوب اوقیان
جماعت اراستند کند و لردن بر پیغمبر کوند که یعنی عرب طائفه سنگند محمد المصطفی کند و
مرسل قبله (يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِهِ) او زدر لرینه خدای که کتابی او قور با وجود که کند و آنلر

کبی او قور یا زارد کلد (وَيُزَكِّيهِمْ) و آنلری ایمان عیقه دن و بدیدلدن پاک قیلار (وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ) و قرانی و شریعی آنلره او کتر در (وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَا يَشْعُرُونَ
وَتَحْقِيقًا کیم محمد المصطفی آنلره کلدن اول بر آشکارا از غونلقه ایدیلر (وَأَخْرَجَ مِنْهُمْ دَخًى
محمد المختار مبعوث قبله آنلردن براوز که جماعت که (لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ) هنوز آنلر بیتمدیلر
و آنلر جماعت تابعیندر لر واضح اقوال او زده آنلردن مراد حضرتتک موتند نصیحه کولان کسند
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) و کند و در عادت خارق اولان ایسه تمکین و یرن اختیار و تعلیمند

درست حکم ایدن (ذَلِكَ) اول موت (فَضَّلَ اللَّهُ) خدای که احسان او کرمید (بِوَيْبَةٍ مِنْ بَيْنِهِ
ایستد و کی کسند به تفضل و عطا طریقه ای و برده (وَأَنَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ) او زده و الجلال
اولو احسان او کرمایه سید که آنک کوی قنتک دنیا آنک نعمت لری و آخرتک نعمتی بر امر مستحق در
مَثَلِ الَّذِينَ جَاءُوا النَّبِيَّ) شول کیمسه لری صفتی که توراتی بوکندیلر یعنی آنی بیلکه و احکام
عمل آنیکه مکلف اولدیلر (لَمَّا جَاءُواَهَا) صکره آنی کو نور مدیلر یعنی یانکر او و موسیله کفنا
اید و موجبیلر عمل ایدیلر (مَثَلِ الْيَمَانِ عَسَاوَا) کنا بلر بوکلن ان اشکک صفتی کبیلد
کو نور و کی شیشه منفع اولمازا (بَشِيرٍ مَثَلِ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتٍ) غایبیلر
اولد شول کرو هک صفتی که خدای که آیتنه تکذیب ایدیلر (وَأَنَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
و او زده متعال ستم ایدن کروی طریق حقه ارشاد ایتن (قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا سُبُلِهِ

دین یهودیتله ندین ایدن کیمسه لری (إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّهُ أَولِيَاءُ اللَّهِ) اگر کمان ایدر سز کیم علی تحقیق سز
خدای ذوالجلاله دوستلر سز (مِنْ دُونِ النَّبِيِّ) سائر خدایان و زکه (فَتَمْنُوا الْمَوْتَ) پس
خدایان مرگم آرزو ایدلر که ناکه دار تکلیفدن دار کرامت انقال ایدر سز (إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

اگر زعم کرده صادقلر ایدلر (وَلَا تَيَمُّنُونَهُ أَبَدًا) و هرگز مرگم آرزو ایتن لر یما فدت مت ایدنیم اللری
ایلد و کوند و کی یمان عالم سبیلله (وَأَنَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ) او زده ذوالجلال ستمکار لری
ایشلرینه دانادر پس اعمال لری او زده کند و لره مکافات ایدر (قُلْ إِنْ الْمَوْتَ) سوبله علی تحقیق

مرگ (الَّذِي تَقْرَوْنَ مِنْهُ) شول مرگ که سزاندن قهر سز (فَإِنَّ مُلَا قِيَكُمْ) بی شبهه کیم او سز
ملاق اوله چقدر (لَمَّا تَرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ) صکره بوسید و آشکارا
ایشانک داناسنه دو نمش قبل نور سز (فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) پس ایشلد کنا ایشلردن

سز کاه اید و آنک او زده سز کزی و برده (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمان کولان کیمسه لری
إِذْ أَنْفَرْتُمْ لِلصَّلَاةِ) قن نماز ایچون ندا اولنور (مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ) اذینه کوندن (فَاسْعَوْا إِلَىٰ
ذِكْرِ اللَّهِ) پس خدای که کسند سز ایدلر یعنی خطبه نک استماع ایچون رغبتله توجه ایدلر
وَذَرُوا الْبَيْعَ) و خرید و فروختی ترک ایدلر (ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ) اول سز ایچون سز الم صامتد

بکر کدر (إِنْ كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) اگر حقیقی اولان خیر و شری بیلور سز (فَإِذَا أَقْبَضْتُمُ الصَّلَاةَ
پس قن نماز اولوب فراغت اولنور (فَانشُرُوا فِي الْأَرْضِ) بر یوزنده بابلک (وَابْتَغُوا مِنْ
فَضْلِ اللَّهِ) و خدای که احسان او کرمید طلب ایدلر یعنی تهیه اسباب معاشه سز

ایدلر (وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا) و خدای ذوالجلالی چوق ذکر ایدلر (لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ) شاید
سز زحمتلردن قور تلوب ایکی جهانک خیر نائل اولور سز کوردیلر که سرور کائنات
جمعه کوند خطبه او قور کن شام سمندن بر قافله طعام کورد و او زمان مدینه ده

قیلای و اریک مدینه خلقی فرج لرندن قافله بی طاولا بله استقبال ایدیلر مسجد مدینه خطبه
استماع ایدن لر طاولک و ازین ایشلد کارنده قافله نک کسین بیلوب بقولری قافله بی کورد که
چیتدیلر ایچو خلقاء راستدین و سکر کیمسه جامعده قالدیلر حق جل و علا بواقی

منزل ایدوب بیورد (وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ مَكْرًا) دخی قن بر تجارت یا بر او بیجی نسنه کوردلر
إِنْ خَضَعُوا إِلَيْهَا) مجلس کدن متفرق اولوب کاکیدلر (وَتَرْكُوكَ قَائِمًا) و سنی منبر او زده طومش
براقورلر (فَلَمَّا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الْغَنِيِّ مِنَ التَّجَارَةِ) سوبله خدای که قنتد اولان ثواب لوردن

و تجارتدن بیکدرد (وَاللّٰهُ خَبِيرُ الْاَزْقَيْنِ) و تکی نغالی روزی ویرنلرک بیکدیر

پس آنک اوزره توکل ایدوب رزقی اندن طلب اید لـ

سورة المائدة فقولوا لا اله الا الله وحده لا شريك له
سورة المائدة فقولوا لا اله الا الله وحده لا شريك له

اِذْ جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَبَاكَ لِرَسُولِ اللَّهِ
دیرلر شهادت کور زکیم علی التحقیق سن رسالتله خدانک کوند رلشی سن (وَاللّٰهُ يَعْلَمُ
اِنَّكَ لَرَسُولُهُ) و خدا عزوجل بیلورکیم علی التحقیق سن کوند رلشی سن (وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اَنْ
الْمُنَافِقِينَ لَكَ اَذْيُونُ) دخی حق جل و علا شهادت ایدرکه اهل نفاق یلا بخیلر دوز بر ایدر کلر
سوز اعتقاد ایتزلر (اِتَّخَذُوا اٰيْمَانَهُمْ جُنَّةً) ارباب نفاق یلان قمارین سپر ایدنیلر قتل
وسیدن (فَصَدَّ وَاعْنِ سَبِيلِ اللَّهِ) دخی خدانک یولد نا عرض ایتدیلر (اِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ) تحقیقاکه ایلر ایتد کلر ایش غایتله بر میان ایتسکلر (ذَلِكَ) اول نفاق و یلانلر
با ائمه امتوا اول سبیلله درکه ایلر صورت ظاهره ایمان کوردیلر ائمه کفر و صکره کزید
کفر ایتدیلر (فَطَبَعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ) پس کوکلر اوزره مهر اورلد (فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ) اند نصکره
انلر ایمانک حقیقت و صحتی فهم ایتزلر (وَ اِذَا رَأٰیهُمْ) دچن کد ولرین کورر سن (فَجَاءَكَ
اَجْسَامُهُمْ) بد نلر سکا خوش کلور ترونازک اولد قلمچون (وَ اِنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا لِقَوْلِهِمْ) و اگر
نطقه کلور لر شرین سوز لو اولد قلمچون سوز لرین ایشیدر سن کتوردیلرکه ابنانی منافق
برجسیم خوش هیکل شرین سوز لو فصیح کسنه اید کد ویه مانند برکروهله حضرت نک مجلسه
کلور د حضرت ایلر کور بیجک هیکلری و سوز لری کد ویه خوش کلوب سوز لرینه قولاق
طوردی کانه ائمه حَسْبُ مُسْتَدَّةً) کویاکه ایلر دیواره طیار ندرلش انجلرد ریغی وجود لرید
معارفدن اصلا بر اثر یوق انجق بر قلملری و بر موه سوز لری وار (وَلَا يَحْسِبُونَ كُلَّ صَاحِبَةٍ عَلَيْهِمْ
هر چیغیشی اوزر لرینه اولد یغن کان ایدر لر متهم اولد قلمچون (فَهُمُ الْعَادُوْنَ) کد ولر در شمشکله
کامل اولانلر (فَاخَذَ رُفُوهُمْ) پس ایلر دن حذر ایت (فَاَنذَرَهُمْ اِنَّهُ) تکی نغالی ایلر اهل الله ایتس
اَنْ يُّؤْفَكُوْنَ) نجه حقدن یوز دوند لرلر (وَ اِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ) دخی حق
کد ولر دینا و کلک خدانک رسولی سنچون خدان مغفرت طلب ایدر (لَوْ وَاَرَوْسَهُمْ
با سترین بور لرلر (وَ اِذَا يَتَذَكَّرُونَ) و ایلر کورر سن استغفار دن یوز جویر لرلر (وَهُمْ يَسْتَكْبِرُونَ

و حال بوک کد ولر عذر کور مکدن نکبر ایتس لر در (سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ) اوزر لرینه برابر در (اَسْتَغْفِرُكُمْ
لَهُمْ اَمْ لَا يَسْتَغْفِرُ لَهُمْ) ایلر اچون مغفرت طلب ایتسکلر و ایلر اچون مغفرت ایتسه مک
لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ) تکی نغالی ایلر مغفرت ایتز کفره راسخ اولد قلمچون (اِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ) بی شبهه کیم حق جل و علا اصلا حک دائره سندن چیقان کروه
طوغری یول کوسر مز (فَهُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ) کد ولر در شول کیمسه لکه انفصاره دیر لر
لَا تُشْفِقُوا عَلٰی مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ) فقرأه مهاجرین دن حضرت رسول الله قتله اولان کسنلر
اوزره انفاق ایتسکلر (حَتّٰی يَتَفَضَّلُوا) تاکه متفرقا وله لر هر کس برینه کید (وَاللّٰهُ خَرَّائِفٌ
الْاَسْمَآءِ وَالْاَرْضِ) و حال بوک کوکلر ویرک خزینه لری خدانک تصرفنه مخصوص در
و لکن الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُوْنَ) ولیکن نفاق ایلر بیلر لکیم رزاق علی اطلاق دوز و ایلر
ناوز که سی (يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا اِلَى الْمَدِيْنَةِ) دیر لر مدینه شهر دن دوزر سک (الْمُخْرِجُونَ
الْاَعْرَضَ مِنْهَا الْاَذَلُ) البته اعز اولان اذل اولانی مدینه دن چیقارند در مرویدر که بعضی غزواته
عربک برسی انصار دن بر کیمسه ایلله صوا وزده منازعه ایتدیلر بعد عرب انصاری وروب
باشن یار د انصار واروب ابنانی یانک شکایت ایتدی کادیکی صلیت مدینه رجوع ایدر سک
اعز اولان اذل اولانی اندن چیقار د لعظ اعز ایلله نفس خسیسه سن قصد ایتدی و اوبر
لفظله سید الکونینی (وَاللّٰهُ الْعَزِزُّ الْوَهَّابُ) و عزت خدایه و پیغمبرینه و اهل
ایمانه در غیر کسنه یه دکل (وَلَٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُوْنَ) ولیکن اهل نفاق شدت جهل
و غرور لرندن بیلر لکیم عزت کیمه مخصوص منقولدر کیم سپاه سرور کائنات بوغزاره
وادی العتیق نام موضعه یقشد کلر نک ابن ابنک او علی حضرت عبد الله که بر مخلص سلمان
اید ایلر و ده طور و پد کلمجک دوه سن چوکر تدروب دیک و الله مدینه یه سنی قوم کیمک
حضرت صلی علیهم السلام سکا اذن و بر مینجه تاکه بیلله سن اعز کیمدر و اذل کیمک فحن سرور کائنات
منور موکیله کلوب صورت خال الدن کاه اولد اکا کیمکه اذن و بر د (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای
ایمانه کلان کیمسه لر (لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ) اموالکونک تدبیری سز می مشغول قلمسوت
و لا اولادکم دخی اولادکونک تربیه سز می مشغول قلمسوت (عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ) خدانک اکسندن
یعنی نماز و سایر عبارات کبی خدانک اکشی اوزره مشغول اولان اشبادن سزه انلر مانع اولسوتلر
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ كُفْرًا يَكُنْ اِلٰهِيًّا لِّلْاَرْضِ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْاَشْقٰى) فَاولئك هم الخاسرون

اول گروه کند و لورد را و نور فلز برانیم باقی متاع فانیه دکشتر دیر (و انفقوا من رزقنا کم) دخی
 سز روزی قبلد بغیر شدن انفاق ابدل (من قبل ان یأتی لکم الموت) بریکز ترک نشاند
 کلدن اول (فیقول رب کولنا اخرتین) پس د به ای پرورد کادم لعلی تاخیر اید و بکا مهلت و برسد
 الی اجل فریب) بریقین مذمه دله (فاضدق وکن من الصالحین) که صدقه و بر و ب
 ابو لوزمه سندن و لورم (وکن یوخر الله نفسا) و ایزد ذوالجلال بر جانه مهلت و بر و
 تاخیر ایتن (اذا جاء اجلها) لکن آنک عمری نهایت اولوب معین وقتی کلدن (و الله خبیر
 بما تعملون) و ایزد ذوالجلال ظاهر و باطنه ایشلد ککر اشیایه دانادر و الله اعلم

سورة التغابن مدنیة و هی ثمان عشرة آیه
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یَسْبِغْ یلَه ما فی السموات و ما فی الارض) خدای ذوالجلاله کو کرده اولان روحانیلر و بر
 اولان جسمانیلر تسبیح کور لر (لله الملك) کند و به در تصرف مطلق (وله الحمد) و قو
 او ککر جنابنه مخصوص ددر (وهو علی کل شیء قدیر) و کند و در هر هسته اوزره توانا (هو الذی
 خلقکم) کند و در شول پرورد کار که سزای عدمدن وجوده کورد (فیکم کافر) پس سزای نیکو
 و ار که کفری مقدار اولوب با کا باعث اولان اشیایه متوجه اولشد (و من یموت یومرن یوسرن
 برهسم و ار که ایمانی تقدیر اولمش کالاتق اولان عمله موفق اولشد (و الله بما تعملون بصیر
 و ایزد ذوالجلال ایشلد ککر ایشلر بیدار (خلق السموات و الارض بالحق) کو کلد و بر
 کماله ایرشن حکمتله براند (وصورکم) دخی سزای آدمیلر قلیق و بر (فاحین نبورکم
 اند نصکره قیلقلر کزی کوزل فیکم (والیه المصیر) و جله مخلوقانک دو نمکی طرفه در
 یعلم ما فی السموات و الارض) کو کرده اولان امور و برده اولان اشیایه بیلو (و یعلم
 ما تشرکون و ما تعملون) کو کیزلی قبلد بغیر و اشکارا ایتد ککر اعمالی بیلور (و الله علیم
 بذات الصدور) و ایزد ذوالجلال سینه لرایی سراسره دانادر (که یاتیکم نبأ الذین کفروا
 من قبل) ایا سز کلدیمی سز دن اسبق کفر اید نلر خبری (قد افوا و بال آیه هیه که ایشلر نیک
 و بالی داندیلر یعنی ایتد کلدی کفرک عقوبتی دنیاده داندیلر (ولکم عذاب الیم) و آنلر
 بر در دناک اشکنجه و ار آخرتده (ذلک یاتکم) و لعقاب و عذاب اول سبیلدر در کیم علی تحقیق
 نشان بوبله ایدیکیم (کانت ثانیهم رسلهم بالبینات) کند و لر پیغمبر لری ظاهر معجزه لرله

کلور لر اید (فقالوا ابشر بهما و تناسل) پس دیدیلر انسا مقوله می بن طوعی بول کو ستر بوغایله
 برامعجب و منکر ددر (فکفر و اوتوا) پس پیغمبر لر کفر اید و معجزه تفکر ایتد نوزم جویر
 و استغنی الله) و حق سبحانه و تعالی جیع خلقدن مستغنی اولد (والله غنی) و حق سبحانه
 و تعالی آنلر عبادتیه و غیر سینه محتاج دلد (حمید) ذاتله محمود در که هر مخلوقانک
 حمد اوزره دلالت ایدر (زعم الذین کفروا ان لن ینبعثوا) کفر اید نلر کمان ایتد بلر کیم علی تحقیق
 حال بودر که بعد الموت مبعوث اولما زلر (قل بلی و ربی یشعثن) سوبله بلی پرورد کار به قسم
 البته مبعوث اولور سز (لن نثبتن بیا علیکم) ند نصکره ایشلد ککر ایشلردن محاسبه
 ایلد و مکافاتله کاه قیلور سز (و ذلک) و مبعوث قیلنوب مکافات و بر لککر (علی الله
 یسیر) ایزد ذوالجلال اوزره بر آسان ایشدر (فامثوا بایته و رسوله و النور الذی اترکنا
 پس خدایه و پیغمبرینه و ایتد رد کز نوره یعنی قرانه ایمان کورک (و الله بما تعملون خبیر
 و حق سبحانه و تعالی ایشلد ککر ایشه دانادر پس آنک اوزره سز مکافات ایدر (یوم
 یجمعکم) یاد ایت اولکونیکه سزای قویغیر (لیوم النجم) بر کون ایچونکه ایچنده اولین
 و آخرین جمع اولنور لر (ذلک یوم التغابن) اول جمع کونی تغابن کونیدر یعنی اول بر کوندک
 خلق بری برین مغن و قیلار اول اعتبارله که کافرک ایمانی تقدیر اوزره بهشتده اولان
 منزلی مؤمنه میراث اولور و مؤمنک کفری تقدیر اوزره دوزخده اولان منزلی کافیره میراث اولور
 پس کافرک مغن اولسی کند و به ظاهر اولور (و من یؤمن بالله و یعمل صالحا) و هر کیم خدایه
 ایمان کتور و ب کوزل عل ایشلر (یکفر عنه سبیلایه) ایزد ذوالجلال اندن ایمان ایشلر بر
 محو قیلار (و یدخله جنات تجري من تحتها الانهار) و ان بر باغله داخل قیلار که کوشکاری
 المتمدن ایر مقلر قر (خالدین فیها ابدا) آنک ایچنده اقامتی به نهایت تقلر ایشلر (ذلک
 الفوز العظيم) اول کنا هلرک عفو و بهشتک کبر مسی اولو قور تلقدرد (والذین کفروا
 و کذبوا باياتنا) و شول تمسه لکه وحدانیت می انکار اید و ایا میز تکذیب ایتدیلر (اولیک
 اصحاب النار) نلر دزد و زخاک اید لر (خالدین فیها) آنک ایچنده علی الدوام اقامتی تخمین
 ایشلر (و یبشش انصیر) و ایمان دونه جک بر در دوزخ (ما اصاب من مصیبه الا یاذن الله
 بر کشته هیچ بر مصیبت دکدی الا تکرینک تقدیر و ارادتیله (و من یؤمن بالله ینهد قلبه
 و هر کیم خدایه ایمان کتور و مصیبت آنک اذنیله اولدیغن بیلور آنک اوزره صبر و ثبات

ایمکه کوهنه طوع و بول کوسترد (وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) وحق جل و علا هرشنه به
 دانا داسرار و غیر لری اوزرینه عقی اولماز (وَأَطِيعُوا اللَّهَ) دخی خداتک فرماننه اطاعت اید
 (وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ) وپیغمبرک حکمتنه انقیاد ایدک (فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ) پس اگر فرمانبر کدن بوز و ندر
 قَاتِمًا عَلَى رَسُولِكَ الْبَلَاءُخ الْمِیْن) پیغمبر بوز و زره اشکارا تهلیغدن اوز که برنسنه بوقدر
 پس اعراض ایتک کز اکا بر ضرر حاصل قیلاز (اللّٰهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ) ایزد و الجلال کد و سندن
 اوز که بر درست معبود بوقدر (وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ) ویا لکن تکی تعالی اوزده اهل
 ایمان توکل ایتسونلر بامؤمنلرک نصیب یق که جمله امودانک زاد بیلده در اقتضا اید که جمیع امور اید
 یا لکن آنک کرمی اوزره اعتماد ایتسونلر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه کالانلر (إِنْ مِنْكُمْ مِنْ
 وَأَوْلَادٍ كُمْ عَدُوٌّ لَّكُمْ) تحقیقا کیم قاریلر کزدن و اوشا فلر کزدن سزه دشمن وار که خداتک عداوت
 سزی البقور (فَاحْذَرُوهُمْ) پس انلردن حذر ایدک غایله لرندن امین اولمک (وَأِنْ تَغْمُوا
 وَتَضْمَعُوا) و اگر کما هارندن عفو اید و بماندن اعراض ایدرسر (وَتَغْفِرُوا) و تمید عذر اید
 کما هارین بوشیک قیلارسر (فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ) بی شبهه کیم خداعت و جل غفران و رحمتله
 متصفدر پس ایتد کز معامله کبی سز که معامله ایدر (إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ) بونک
 غیر برنسنه بوقدر کیم اموالک و اولاد کز سزه بر بجز به درلر تکه سزدن خداتک رضا سز
 انلرک محبتی اوزره ترجیح ایدن کیمه ظاهر اوله و بالعکس دخی (وَاللّٰهُ عِنْدَ أَجْرٍ عَظِيمٍ) و ایزد
 ذ و الجلال کد و قند اولو اجرت و ارشول کیمته که خداتک رضا سز اموال و اولاد اوزره
 ترجیح ایددی (فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ) پس قوت و طاقت کز قدر خداتک عذابندن خوف
 ایدک ب آنک موجباتدن پرهیز کارق ایدک (وَأَسْمِعُوا) و خداتک بند و نصیحتلرین ایشید
 (وَأَطِيعُوا) و فرمانلرینه اطاعت ایدک (وَأَتَّقُوا) و مالکزی خیر لو ایشلرد مخالص رضا
 ایچون انفاق ایدک (خَيْرٌ لَّأَنْفُسِكُمْ) کند و جانلر کز بر ایولک ایشلک (وَمَنْ يُوقِ شُحَّ
 نَفْسِهِ) و هر کیم کند و نفسک بخلدن محفوظ اولور یعنی خداتک حقن امشایم یوب
 بولنده آنی بند ایدر (فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ) اولکروه کد و لردر ایکی جهانک زحمتلرندن
 قورتلوب نعیم ابدیه نائل اولدیلر (إِنْ تُقِرُّوهُنَّ) اگر حق جل و علا به بوج و بررسر
 قرضاً حبساً) بر کوزل بوج یعنی انفاق فرمان اید و کی برده همان رضاسن تحصیل
 ایتک ایچون مالکزی صرف ایدرسر (بِضَاعِقَةٍ لَّكُمْ) آنک ثوابن سزه قات قاتا ایدر

اوندن بوزه دك (وَيَغْفِرْ لَكُمْ) و انفاق کز بر کیتله کما هار کز سز چون بوشید قیلار (وَاللّٰهُ شَكُورٌ
 و ایزد متعال سزا و بر بیدر ز شیشک مقابله سنا چوقنی و برر (حَلِيمٌ) غایله حلم حاصلدر که
 بخیللرک عقوبتن تعیل ایتد (عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ) بوشید و اشکارا اشیانک داناسی
 الصَّبرِ) قدر کماله ایشوب هرشنه اوزره توانا اولدک (الْحَكِيمُ) دانشی نهایت و اصل اولد

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَا عَشَرَ آيَةً
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کنور دیکر که عبد الله بن عمر رضی الله عنهما قاریس حیطه ایکن بوشاند حضرت اکا بیورد بیکم
 اکا مراجعت ایت صکره حیضدن پاک اولیجی آنی بوش ایت و بوضو بویات نازل اولد
 (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ) ای خدای من خبر کورن ذلک (إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ) چن قاریلر بوش ایتک ایسترسر
 فَطَلَقُوهُنَّ لِعَيْدِهِنَّ) انلری بوش ایدک عذر لرینه منظر اولد قاری حالده یعنی حیضدن
 پاک اولد فلرک انلری بر طلقه ایلده بوش ایدک تا که حیض اولان عذر لرین استنفاک
 ایدلر (وَأَحْضُوا لِعَيْتِهِ) و سزای مؤمنلر عذر بی ضبط ایدک و اوج حیضه کامله ایدک
 زیرا قاریلر آنک ضبطندن عاجز دلر (وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ) و پروردگار کز خداتک خوف ایدو
 انلر اوزره عذر بی تطویل ایتک و انلره ضرر بشتنرمک (لَا تَحْجِجْهُنَّ مِنْ بَيْتِي) تطبیق
 ایتد کز قاریلر منزله لرندن جیقمک عذر لری منقضى اولیجی (وَلَا تَحْجِجْ) دخی انلر
 جیقسونلر عذر لری منقضى اولدن اول پس انلری سز اولوندن اصلاً جیقمک (إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ
 بِنِفَاحٍ مَّبْنِيَةٍ) مکر حاللرین بیایدی بر دایش کتوره لکیم اول زمان انلری سکفی ایتد کز
 بردن انخراج ایتک سزه رخصت اوله (وَأُولَٰئِكَ حُدُّهُمُ اللَّهُ) و مذکور اولان احکام خداتک
 مندر لیدر (وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ) و هر کیم خداتک مندر لری تجاوز ایدر (فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ) بی شبهه
 کد و نفسن عفا به تعرض ایتکله اکا ظلم ایتد اولد (لَا تَذْهَبِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثَ بَعْدَ ذَلِكَ شَيْئاً) بیلرسن
 ای عورتین طلاق ایدن کشی شاید حق سبحان و تعالی ایتد کک تطبیقندن صکره برایش پیدا ایدک
 تطبیق ایتد کک قاریلرک مراجعتی قلیکد مصالحه (فَإِذَا بَلَغَتِ أَجَلَئِنَّ) پس چن تطبیق اولان قاریلر
 هد تلرینه ایشور یعنی عذر لریلر آخینه بقلشورلر (فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ) کوزل عشرتله
 و مناسب نفقه ایلده انلره مراجعت ایدک (أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ) با انلردن بروجه معقول ایلده
 ابرلک یعنی حقلرین با تمام و بیروب کند و لره ضرر بشتنرمک (وَأَشْهَدُ وَأَدْوَى عَدِيلُ مِنْكُمْ

وایک عدالت آید نزدای اهل ایمان رجعت بخند شاهد طوالت بوارند ایچند (وَأَقِمُوا شَهَادَةَ
لِقَائِهِ) وشهادت بخند رضای الله ایچون ادا ایدک ای شاهد اولانلر (ذَلِكُمْ بَوَائِبُكَ مَذْكَور
اولان احکام (بُوعَظِيهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بآيَاتِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) آنکله ضیعت اولور شولکیمکله
خدا نك و خدا بینه و مردن ایه ایمان کورد (وَمَنْ يَقُولُ اللَّهُ يَجْعَلْ لَهُ عَجَاجًا) وهرکیم نکوردن
خوف ایدر اکا برجیق قیلار یعنی نیانک هوم و غومندن اکا بر خلاص میسر ایدر (وَبَرْزُقُهُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ) وکان ایدر وکی بردن کار و زی بیشتر (وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
وهرکیم نکری تعالی اوزره اعتماد ایدر حق جل و علا انک امورینه کافدر غیر کیمستنه انی
محتاج ایدر (إِنَّا اللَّهُ بِأَعْيُنِنَا) تحقیق اکیم خدا عن وجل کند وایشن ایستد وکی بر بیشتر
قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا) بشبهه کیم حق جل و علا هرستنه و براندازه قیلشد رک
او آتی تجا و زاینز کورد یلر که حق و المصلحات یتربصن بانفسهن ثلاثه قرو و آتی نازل
اولد حقا کرام مورد یلر کیم پس فان کور دنیا قارینک عدسی فقدردر حق جل و علا بواقی منزل
ایچو یورد (وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مِنَ الْغِيصِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ) دخی قار یلر کوردن شول قار یلر کیم کاکد
حیضک کلسند امید کسد یلر ان اربتم اگر عده لری نه اولد یغن یلر کور (وَمِنْهُمْ ثَلَاثَةٌ
أَشْهَرُ) انلرک عده اوج ایدر (وَالَّذِينَ لَا يَحْمِلُونَ) وهنوز حیض کور میان خاوندلرک عده لری
دخی اوج ایدر (وَأُولَئِكَ الْأَكْثَالُ) و بولر ایه رجعتی که اولان قار یلر (أَجَلُكُمْ أَنْ يَبْهَتَ عَنْ مَقَالَتِهِ
مدت عده لری نك تها بقی حمل لری نك و ضعیفدر یعنی قارنلرک اولان او شاعک وضع اولنمیلد
عده لری منقضی اولو بوجک شاملدر مطلقه اولان قاریه و فوجت میتا اولان عورته
وَمَنْ يَقُولُ اللَّهُ) وهرکیم خدا ن خوف ایدر لکامنک حقوقن کوزه در (يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِ نَسْرِ
حق جل و علا ایشندن بر آسانلق قیلار (ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ) بوسورده مذکور اولان احکام خدا نك
فرمانیدر (أَنزَلَهُ إِلَيْكُمْ) آتی سزه ایدرک (وَمَنْ يَقُولُ اللَّهُ) وهرکیم خدا نك عفا بندن خوف
ایدر لکامنی قبول ایدر (بِكَيْفَرْتَهُ سَيُنَافِئُ) آنک کاهلر اندنماید (وَيُعِظُ لَهُ آخِرًا) واکا
بری اولو قیلار (أَسْكَوْهُمْ مِنْ حَيْثُ سَكْتُمْ) و شایند کور قار یلر سکنی ایدر کور برده ساکن
قیلک (مِنْ عَجَاجٍ) وسعتکرده اولان بردن (وَلَا تَضَارُّوهُمْ) وسکناده انلر ضرر ایدر ایتمک
لِيُضَيِّقُوا عَلَيْكُمْ) ناکه اوزر لری نه طارلق ایدر و پیچغه مضطر اولر (وَأَنْ كُنْ أُولَئِكَ حِجَابًا وَإِذَا
ایچر یعنی حامله لر بولد یلر سه (فَأَنفِقُوا عَلَيْهِنَّ) اوزر لری نه نفقه ایدر (حَتَّى يَبْصُرَ مِنْ حَيْثُ يَخْتَارُ

اول عمله دلر که بولرین وضع ایدر و بعدد دن جعفر لری (فَإِنْ أَرْضَعْنَكُمْ) نکاحک علاقہ سی
منقضی اولد قد نصکره او شاق لری سوت و بر لری سه (فَأَنفِقُوا مِنْ خُورَاجِهِنَّ) سوت و بر سو
اوزره انلر اجر لری و برک (وَأَمَّا رَبُّكُمْ بِمِغْرُوبِكُمْ) و سوت و بر مسند و اجرت خصوصت اکره
بری بریکره ایوکلله امر ایدرک (وَأَنْ تَعَاوَنُوا) واکرا جرت وارضاع خصوصت بری بریکره مضای
ایندی (فَسُيِّرْهُمْ كَمَا أُخْرَى إِلَيْهِ) بر آخر قاری و شاعه سوت و بر (لِيُفِيقَ ذَوُوعَهُ مِنْ سَعْيِهِ
وسعت صاحبی وسعتندن اتفاق ایشنو (وَمَنْ يُدْرِكْهُ رِزْقُهُ) وهرکیم رزقی اوزرینه
طار قیلدی (فَلْيُفِيقُوا آيَةَ اللَّهِ) نکری تعالی کند و بر وکی شید اتفاق ایشنو یعنی بای
و بوفسل هر بر سو حالته کوره او شاعی اوزره اتفاق ایشنو (لَا يَكِلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا
نکری تعالی برجا تکلیف اتمر الا اکا و بر وکی شینی (سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا) یقیند نکری
تعالی بر شوار لعدن صکره بر آسانلق ایدر (وَمَا كُنْ مِنْ قَرْيَةٍ) ونیچه کوی خلق (عَسَتْ عَنْ أَرْضِنَا
وَرُسُلِهِ) پرورد کارینک فرمانندن و پیغمبر لری نك سوز لردن اعراض ایدر و ب نکبر ایدر
فَأَسْبَغَ عَلَيْهَا أَسْبَغًا) پس کاحاسبه ایدرک بر شد تلو محاسبه (وَعَدَّ بِنَاهَا عَدًّا) واکا
و آتی معذب قیلدق بر زشت عذابه (فَلَمَّا قُتِلَ أَمْرُهُمَا) پس ایشنک عقوبتنی داندی
وكان عاقبة أمرهما حسرا) و ایشنک صوکی برا و نوز مقاولدیکه هیچ ایچند قریخ بوقدر
عَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا) نکری تعالی انلر ایچون بر شد تلو اشکجه اماده قیلدی (فَأَنفِقُوا اللَّهُ بِأُولَى
الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا) پس خدا ن خوف ایدرک ای ایمانه کلان ارباب قلوب (قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا
محققا که خدا عن وجل سزه بر شرف ایدرک و او قارنلر ذرا ایکی جهانک شرفی آنکله حاصل اولو
رَسُولًا) سزه بر پیغمبر کوندرک و او محمد المصطفی صلی علیک وعلی آلائک ایاات الله
خدا نك یا تنی اوزر کوره و قور (مُبَشِّرَاتٍ) حق اشکار ایدر بی اولد قاری حالده (يُخْرِجُ الذُّبُرَ
أَمْثُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ) ناکه ایمانه کلوب کوزل عملر ایشیا نلری
صنلا لک فرقلرند هدایتک نورینه جعفر ندره (وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْلَمْ تَأْيِدهُ) وهرکیم خدا
ایمان کور و ب کوزل ایش ایشلر (يُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) آتی بر باغسره
داخل قیلارک استجار التندن ابر مقلر اقر (خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا) آنک ایچند اقامق همیشه بقدر
ایستلر (قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا) بشبهه کیم حق سبحا و تعالی عمل صالح ایشلرانه بر کوزل و زری
اماده قیلد (اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ) بر دوز الحلال بد کوی ایجاد ایدندر (وَمِنْ أَرْضٍ

فِي الْمَلَأَن) وصایای جهنم درین نگرین خلق آیند (يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ) کو کور و بر لک ارانده
خدا نك فرمان و قضا سق چله اولور (لَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) ناك بيله سركم على الحق
ازد و الجلال هر بنه اوزره توانادر (وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا) دخی ناك بيله سركم
بلا شبهه خدای متعال هر بنه به احاطه ایتشدرد دانش جهنم درین و الله اعلم

سورة التَّحِيْمِ مَدِيْنَةُ مَكَّةَ اَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا

كورد بلكم حضرت حفصه نوبی كونه سرور كاشانك اجازت بيله بدرخانه سته زیارته
كشت غیبتند حضرت علی علیه السلام ماریه قطبیه بی خدمت بيله سرفراز فیلد حضرت حفصه
بوحالدن كاه اولی حق سرور كاشانك عتاب ایتد حضرت كاه بیور و خاطر ك انكله خوش اولماز كیه
ماریه بی اوزریمه حرام فیلد حضرت حفصه بوسوزه راضی اولد پس حضرت علی علیه السلام
ماریه بی اوزریمه حرام اید و كاه اصمرد بكم هر كز اواج طاهر ك برین بواشندن كاه
ایتمیه سن حضرت حفصه شدت فریدن سزی صافله طاق ك نور میتو حضرت عاتشه
صورت حالدن كاه فیلد حق جل و علا بوسوره ك و اولی منزل اید و بیور (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ
إِذَا جِئْتَ مِنْ بَيْتِكَ فَوَجَدْتَهُمْ مَكَامَلًا وَاعْتَصَمُوا بِحُلِيِّمْ ذَلِكَ مِنْ حَقِّكَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يُحْفَظُوا مِنْكَ وَاعْتَصِمُوا بِحُلِيِّمْ) همچون نكری تعالی سكا حلال
فیلد بی سنه بی سن اوزریمه حرام قیلار سن (تَبَيَّنَ مَرْضَاتُ الْوَالِدَيْنِ وَالْأُولَى) قار بلك حوسو
طلب ایدرسن (وَاللَّهُ عَفْوٌ) و نكری تعالی چوق مغفرت اید بچیدرسكا بوضو متغفرت
اید و زبر اخلاص حلال فیلد بی شبك خرمی جائد كلد (رَجِيمٌ) سنی غایتله اسر كره اید كك
نقصیرله سنی مؤاخذا تیبو عصمتكی حفظ اینك ایچون سكا عتاب ایتد (قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ
أَيْمَانِكُمْ) تحقیقا كیم حق سبحانه و تعالی اند كركز ك تحلیلی سزه كفاره ايله مشروع فیلد
و الله مولى كیم) و ازد و الجلال امور كزه متولیدر (وَهُوَ الْعَلِيمُ) و كد و در سزم نافع اولان
سینه داننا اولان (التَّحِيمِ) افعال و احكام بی كمال اوزره ایشایان (وَإِذَا سَأَلَكَ
اهل ایمان اولوقتیكه حضرت پیغمبر كیزی فیلد (إِلَى بَعْضِ زَوَاجِهِ حَبِيبًا) قار بلك بریمه
بر سوز یعنی حضرت حفصه ماریه بی قطبیه نك تحریمه متعلق اولان سور كیزی سوبلد
فَلَمَّا بَيَّنَّاتُ يَاسِينَ) پس حق حفصه حضرت عاتشه اول سوزد نخبه دار فیلدی (وَظَهَرَ اللَّهُ
تَحِلِّيَّهِ) و حق سبحانه و تعالی پیغمبر بی اول سرك افشاسی اوزره مطلع فیلد (عَرَفَ بَعْضُهُ

حضرت پیغمبر حفصه افشا اید و كی سرك بر مقدار بی بیلد ك (وَاعْرِضْ عَنْ بَعْضِ) و بر مقدار اینك
بیلد رسندن كاه كراما تقا فیل ایتد (فَلَمَّا بَيَّنَّاتُ يَاسِينَ) پس اولوقتیكه حضرت صلی الله علیه و سلم
انی خبره اید و كی ایشدن (قَالَتْ مَنْ بَيَّنَّاتُ هَذَا) حفصه سوبلد سكا بوسرك افشا
كیم بیلدرد (قَالَ بَيَّنَّاتُ الْعَلِيمِ الْخَبِيرِ) حضرت علی علیه السلام بیور ك بوا كی صفت كمال ايله
متصف اولان ازد و متعال بی بکا بیلدرد (إِنْ تَوْبَا إِلَى اللَّهِ) ای حفصه و عاتشه اگر توبه
اید و خدایه رجوع ایدرسن (فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا) بی شبكه كو كلكر مائل اولد یعنی توبه به
موجب نیست سندن صد و رایتد و او حضرت سزیمه محافظه ایتد كدر (وَإِنْ تَطَاهَرَا عَلَيْهِ
وَكَرَّخَا طَرَفَيْهِ كَعَدُوْرَيْنِ شَتَّى) اوزریمه ارقه لشور سز (فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ) بی شبكه
نكری تعالی كند و سنی و ست و مدد كاربدر (وَجَبْرِيْلُ) و حضرت جبریل دخی (وَصَاحُ الْمُرْسَلِ
وَاهل ایمانك صلحاسی دخی یعنی حق جل و علا آنك ناصر و معیندر و ملائكه كروینك سرور
حضرت جبریل فرینیدر و صلحاء اهل ایمان اتباع و انصار ایدر لر (وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ
دخی فرشته لر انلرد نصبر كند ویه مددكار و یارد مجیلدر (عَسَى رَبِّي) شاید پیغمبر ك پروردگار
اِنْ مَلَائِكَتُكَ) اگر پیغمبر سزی بوش ایدر (أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكَ) كند ویه بدل قیلد سز
بكرك بر قار بلك یعنی حضرت پیغمبر سزی تطلیق ایدرسه رجا اولنور ك پروردگار بر كره كند
بر قار بلك احسان اید ك صفا نلری بواوله كیم (مُسْتَبَاتٍ) خدا نك فرماننه اطاعت ایتشلر مؤمنان
ایمانلرند اخلاص كور مشلر (قَائِنَاتٍ) طاعات اوزره مواظبت ایتشلر (نَائِبَاتٍ) كناهلر
نوبه ایتشلر (غَائِبَاتٍ) پیغمبر ك فرماننه ذلیل و لشلر (سَائِحَاتٍ) اوج طومشلر (نَبَاتٍ
وَأَنْبَارًا) فوجه كور مشلر ویا كره قیزلر (بِأَيْمَانِ الَّذِينَ آمَنُوا) ای ایمانه كلان كسنه لر و انفسكم
وَأَهْلِيكُمْ نَارًا) كند و جانلر كزی طاعانك ایشلسیله و معصیتلردن واز كچكله و اهل كزی
نصم و ناد بيله بر آشتدن صافلك (وَقُودُهَا النَّارُ وَالْجِجَارَةُ) كه اول آنك بانجق سنتم
آدمیلر و طاشدرد (عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ) آنك اوزره مؤكل بر فرشته لر و ار كه (غُلَاطٌ) كفار اوزره
در شلك ایدر لر (سَيِّدَاتُ) كفار ك تغذی اوزره توانا لر در (لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ) خدایه
عصیان ایتلر لر اول شیاء كه كند و لر ایشلسین فرمان ایتد (وَيَقْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ) دخی فرمان
اولند قاری سننه ایشلر لر و اول محل كه ملائكه كفاری جنمك كنارینه كور لر كفار اند
خلاص و لقی ایچون عذر كور مكه باشلر حق سبحانه و تعالی دین ملائكه به نك كور كه انلره

سویک (بَاءُهَا الَّذِينَ كَفَرُوا) ای کفر اید ن کس نه لر (لَا تَعْلَمُوا الْيَوْمَ) بوکون عذر کورمک
 ایما جَزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) ایستد کز سننه نک مکا فاندن اوکمر بر شیشه مکافات اولمز سر
 بَاءُهَا الَّذِينَ آمَنُوا ای ایمانه کلانلر (تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ) خدا نک درگاه عزت نه اولد بنگریمان حال دن
 رجوع ایدلک (تَوْبَةٌ نَصُوحًا) بر رجوع ایتک که ایچنده معصیت به ردخی و نمکه قصد اولمیه
 عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَكْفِرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ) شاید پروردگار کز کناهلر کزی سرزدن محواید (وَيَذِخُّكُمْ
 جَنَاتٍ تجري من تحتها الأنهار) و سزی بر باغله دخل قبله که قصور التندن بر مغا اقر (تَوْمَ
 لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ) اولکونده که حق جل و علا بیغبری و کند و سبیل
 ایمانه کلانلری رسوا ایتنر (تَوْرَهُمْ نَسْفِ بَيْنَ يَدَيْهِمْ وَيَأْتِيهِمْ) صراط اوزره ایلر و لرنده
 وصاغلر طرفه نورلر بورر (يَقُولُونَ) اهل ایمان دیرلر (رَبَّنَا آتِنَا لَنَا نُورًا) ای پروردگار
 نور میز بر چون تمام قیل (وَأَغْفِرْ لَنَا) و کنا هزی بر چون پوشیده قیل (أَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
 تحقیق که سن هر دنسه اوزره تواناسن (بَاءُهَا النَّبِيُّ) ای خدا دن خبر کورن ذات پاک
 جَاهِلًا كُفَّارًا) قیلجه کفار له جهنم ایت (وَالْمُنافِقِينَ) و ارباب نفاق له دلیلله جهنم ایت و عَظَاظُ
 عَظِيمٌ) و اوزر لرینه عظمت ایت یعنی جن ابکی کرومله ملائمه ایتک فائد ریزد رستکله
 انلر له معامله ایت (وَمَا فِيهِمْ جَنَمٌ) و انلر کفر کار کاه و زخدر (وَنَبِّئِ الْمَصِيرَةَ) و غایتله بمان
 دونه کیدرد و زخ (ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا) حق جل و علا کفر ایدنلر ایچون بر مثل قیلک
 اَمْرًا نُّوحٍ وَآثَرَاتٍ لُّوطٍ) حضرت نوح ک فارسیس و حضرت لوط ک فارسیس (كَانَا تَحْتَ
 عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ) بوا یکی قاری فولر میزدن ابکی صالح قولک تحت نصر فنده ایدیلر
 و انلردن مراد حضرت نوح و حضرت لوطدر (فَخَانَا هُمَا) پس اول ابکی قاری اول ابکی قولمزه
 خیانت ایتدیلر که نوح ک فارسیس حضرت نوح دن اوتری خلقه دبرد قوجهم دیوانه در حضرت
 لوط ک فارسیس حضرت لوط ک مسافر لرندن قومی خبردار قیلک (فَاذْهَبَا عَنْهُمَا مِنَ النَّارِ سَبْعًا
 پس اول ابکی پیغمبر اول ابکی قاریدن خدا نک عذابندن برار سننه دفع ایتدیلر (وَقِيلَ لَخَالِدَتَانِ
 دخی انلره دینلکد و زخه کیرک (مَعَ الدَّاحِلِينَ) کز دن کاکیرن کرومله پس سزی ای کفار
 اولانلر پیغمبر له و اهل ایمانه اولان نسب کز خدا نک عذابندن فورتر میمانه کز سکر (وَضَرَبَ
 اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا) دخی ایزد متعال ایمانه کلانلر ایچونکه کفار له اولان نسباری کند و لر
 ضرر ایضا ایتد و کنه بر مثل قیلدی (اَمْرًا نُّوحٍ وَآثَرَاتٍ لُّوطٍ) مصحح کنک فارسیس آسبه خانونک

حالی (اِذْ قَالَ رَبِّي يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رَأْيَكَ عَلَىٰ يَدَيْكَ) ای پروردگار رحمت کن بقیین برده بکار و ایما
 فی الجَنَّتِ) بهشت جاودانده (وَيُخَوِّضُ مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ) و فرعونک نفس خبیثه سندن و زشت
 عملندن بنی قورتر (وَيُخَوِّضُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ) دخی بنی ستمکار کز و هندن یعنی فرعونک اتباع
 و انصارندن قورتر (وَمَنْ يَمُنْ بِآيَاتِ غَمْرَانِ) دخی حق جل و علا طول و لان قاریلرک نسلیله
 ایچون عمران قیزی مریم خاتون مثل قیلک (الَّتِي أَحْصَيْنَا فِرْعَانًا) شول خاتونکی فرحق کیشلر
 صاقلک (فَنُفِثْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا) پس آنک ایچنده واسطه سر خلق ایتد و کز روح دن اوفور د
 وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا) و پروردگار ینک سوز لرینه یعنی انبیایه و حی ایتد و کی سوز لر قصد بو
 کورد (وَكُنِي) و آنک کنا بلرینه دخی قصد بو کورد (وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِنِينَ) و عباد اوزره
 ملا و م اولانلرک زخم مند صایلد سرور کنا ناندن مرویدر کیم بیورد کیشلردن چوق کس نه
 کامل اولد و قاریلردن درت خاتوندن غیر بر کیمسه کامل اولد و انلر مزاح قیزی آسبه خاتون
 و عمران قیزی مریم خاتون و خویلد قیزی حضرت خدیجه و محمد المصطفی قیزی فاطمه خاتون
 و حضرت عائشه نک فضل سائر قاریلر اوزره نریدک فضل کیمیدر سائر اطعمه اوزره

سورة الملك مکیه ثلاثون آیه
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ) بوجه لنوب نفی چوق اولد شول پروردگار کیم صفر مطلق
 زبر قدر سندن در (وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) و کند و سی هر دنسه اوزره توانا در (الَّذِي خَلَقَ
 الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ) شول پروردگار که اولم و صاغلر بر ایتد (لَبِّكُوهُ) ناکه تجربه اید نک
 معامله سکی سز که بر معامله اید و ظاهرا وله (أَنْتُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا) فقکر نیکر کرد عمل چستند
 (وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفْوُ) و کند و در هر کیمسه اوزره غالب اولان عاصیلرک کناهن چوق ستر اید
 الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا) شول خدا کید کونک بری بری السند بر ایتد (مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ
 مِنْ تَفَوتٍ) ایزد و ابجلاک بر ایتسند اصلا بر عیب کورم سن (فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ يَرَىٰ مِنْ تَفَوتٍ
 پس کوزی د و ندر بق کو کارده هیچ یار قار کورم هیسن یعنی انلره اصلا بر قصور کورم سن
 (فَارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ) صکره کوزی ابکی کز د و ندر یعنی کو کارک خلقندن خل بولمق ایچون
 نه قدر نامل ایدر سن ایلله (يَنْفَلِبُ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا) کوز خل بولمقدن اوزا قلتمش
 ایکن سنک طرفه دوزر (وَهُوَ حَسِيبٌ) و حال بو که کد و سی بورلمش و نوری ضعیفا و لشدر

اول سید که اسماء خلقه جوق نظر آید که بر قهر بوله بولیوب خاش و خاس
 دوتد (وَلَعَدَنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا) دخی تحقیق اکیم بره بقیان اولان کوکی بزدل (بِمَصَابِعِ جَبَلٍ)
 مشاب اولان بلد لرله (وَجَعَلْنَا هَارُوجُومًا لِلشَّيَاطِينِ) واول بلد زلری دیولره اتلجی نسته
 قیلد بقییم ملائکه کرامک سوزین ایتمک ایچون کوکه قصد ایدر (وَأَعَدَّ نَالَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ)
 واول خبیله ایچون بایتمشک استکجه سن آماه قیلد (وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ) دخی شول کیمسه لر
 ایچون که برورد کارلرینک وحدانیتیه قصد بق کور مدیلر (عَذَابُ جَهَنَّمَ) دوزخک استکجه سوزرد
 قَبْلِ السَّعِيرِ) وغایتله بد دوزخک بر دجهنم (إِذَا انْفُوشُوا مِنْهَا) فچن آنک ایچند دوزخیلر صالنور
 سمیحو لکها شقیقا) اشک سوکی کا برصتو ایشید لر (وَهُي تَقُونِ) وحالبوکه کد وسی شدت
 غیظدن کتار اوزره قینار (تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ) بقلد شور که تجعدن چلیو پاره پاره اوله
 کَلَّا اَلْقِيَتْ فِيهَا فَوْجٌ) هرگاه که ایچند بر ووه تلور (سَاءَ لَهُمْ عَزْوَانُهَا) دوزخک بکیتر انلردن صورت
 اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ) سزه بوکونک عذابدن بر قور قور ویریجی کلدی (قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ) اهل
 جهنم فرشته لر مجول ویرید لر بل علی التحقیق بر قور قور ویریجی کلدی (فَكَذَّبُوهُ) پس انلر
 بلا نه نسبت ایدر دیدک (مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ) یزد و الحلال دید ککراشیان هیچ برهنه
 ایدر مدک (إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ) سز برهنه ده دکلسر الا بریولک از غولده پس انچون
 بریولک عذابله مبتلا اولدق (وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ) دخی جفتیلر دید بلر بریغیر لرک سوزین ایشید
 تقبش و تقض ایدن جمله آتی قبول ایشید (أَوْ نَعْقِلُ) یا انلرک سوزین تعقل ایدر حکم و معنای
 تفکر ایشیدک (مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ) دیاب دوزخک زمر سنلر اولمزدق (فَاَعْتَرَفُوا)
 بیدیریم) پس کاهلرینه مقرو معترف اولد بلر (فَتَحَقَّقُوا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ) بو تدنصکر اهل جهنمه
 خدا نک رحمتدن اوزاقلق اولشو (إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ) تحقیقا شول کیمسه لرک
 برورد کارلرینک عذابدن قور لر (بِالْغَيْبِ) کند ولردن غائب ایکن (لَهُمْ مَغْفِرَةٌ) انلره بار لغو
 وار (وَأَجْرٌ كَبِيرٌ) وبراو لواجرت دخی که دینانک لذاتی آنک یانند بر امر حقیر در (وَأَيُّ رُءُوفٍ لَّكَ)
 دخی سوز کزی کوزلی قبلک (وَأَجْرٌ كَبِيرٌ) با آئی اشکار اقیلک (إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) که
 بشبه خدا جل جلاله سینه لر آیهی ساره داند ریس کیزی ایدن ککراشیان بختی بیلو
 (الْأَنبِلُومُ مَنْ خَلَقَ) قواشیانی ایجاد ایدن خدا سزی و جهر بیلندی (وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ)
 وحالبوکه کند ودر کیزی اشیا بیایو اشکار اسنه علی محیط اولان (هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ

ذَلُولًا) کند ودر شول برورد کار که زمین سز ملا یید و بکی قیلد (فَأَمْسُوا فِيهَا كَبِيرًا)
 پس وه نک اموزینه مشاب اولان طاعلرند بور کز (وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ) وآنک بختلرند طلب
 ایدر بیکک (وَالْبَنَةُ السُّتُورُ) و قورردن زنله قیلنوب بایطغز کند و فرماسته در پس اوزر کز
 انعام ایدر وکی نعمتک سکرین سزدن صورت (وَأَمْسُوا مِنْ فِي السَّمَاءِ) ایا کوکه قدت و سلطنت
 اولان بلد ساهدن امین اولد کز مسکیم (أَنْ يَخْشِفَ بِكُمْ الْأَرْضُ) بری سز که چو کز ندوب
 ایچند سزی ثابت قیلد نه که قار و فی ایچند غائب قیلد (فَإِذَا هِيَ تَمُورُ) پس ناگان چو ککد
 مضطرب اولور (وَأَمْسُوا مِنْ فِي السَّمَاءِ) یاخود کوکه قهر و قوتی اولان خدادن امین اولد کز مسک
 أَنْ يَرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا) اوزر کز بر وفاق طاش بولیوب سزی آنکه نابود ایدر (فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ
 نَذِرِ) پس بلا شبهه بیلک سز کیم نیجه دریم قور قوریم (وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ) دخی تحقیق
 بو کفار نه اسبق اولانلر پیچر لری تکذیب ایدر (فَكَيْفَ كَانَ نَجَبِ) پس نیجه ایدر اوزر لرینه
 انکار انیم که کونا کون عقوبت لرله کند ولرین اهلاک ایدر (أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الظَّالِمِينَ قُرْآنًا) ایا غافل اولوب
 فوشلره نقد بار میکم و ستلرند قناد لرین اجشار هواده اوحد قاری محل
 وَيَقْبِضِينَ) وقناد لرین بیغیر لرچن یا نلرک آنکه کاه کاه اور لر (مَا تَسْبِيحُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ) دخی
 جوق خدارن اوز که بر کیمسه انلر و شمکدن طومر (إِنَّ كُلَّ شَيْءٍ بِحُسْنٍ) تحقیقا که ایزد نولیل
 هر نسته نک کیفیت خلقت و تدبیرنک درست داماد (أَمْ مَنْ هَذَا الَّذِي) یا کیمد شول کیمسه
 هُوَ جَعَلَ لَكُمُ الْيَقِينُ) کدوسی سز لشکر اولوب نکرینک حکم نجا و زهد و سزه
 بار دم ایدر (إِنَّ الْكَافِرِينَ فِي الْعَذَابِ عَظِيمٍ) دین اولانلر برهنه دکالردن لایزال نمقد (أَمْ مَنْ هَذَا الَّذِي
 يَرْفَعُكُمْ) یاخود کیمد راول کیمسه سز روزی و برر (إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا رِزْقُهُ) اگر حق تعالی رزقی سز
 منع ایدر (بَلْ جَوَابُ عَتُوٍّ وَنُفُورٍ) بلیکم کفار حق تعالی عناد و تکبرده و طوغر یلقدن و رککد طوغر
 اَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ بَيِّنَاتٌ مِمَّا عَمِلْتُمْ) پس بر کیمسه که بوزی اوزره قیامش ایکن بورر بولی بختی بولک
 أَمْ مَنْ يَمْنُنُ سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) یا بر کیمسه که طوغری بول اوزره سور چکدن قور تلوب
 طور مش اولد یغی جالده بورر بویکی تمیل کافر و مؤمن ایچوند یعنی کافرک حال شول کیمسه
 حالنه بکزر که بوزی اوزره قیامش کیدر و مؤمنک حال شول کیمسه نک حالنه بکزر که یا فکر
 اوزره بر معتدل بولده کیدر جواب اربعه سن کوزادوب بورر (مُلْهُمُ) سوبله یا محمد
 عبادتته سزی دعوت ایدر و کمد خدا (الَّذِي أَنْشَأَكُمْ) اول خداد که سزی عدمدن ایجاد

ابتدی (وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ) و سز قولای قیلد ناکه پند و ضیحق د کلیه سز (وَلَا بَصَارَ
و کوزلری ناکه عجائب صنوعاتی مشاهده اید سز (وَلَا فِکْرَ) و کوکلری ناکه تفکر اید و
د فائق موزیکله سز (قَلْبًا لَا مَأْشُکْرُونَ) بوغتلرک سکر بن قی ازاید سز یعنی آنلر مخلوق
اولد قلم چون استعمال اینمز سز (قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ) سوبله عبادت اید و کمرکی
اول تکریدر که سزی براند قد نصکر روی زمیند بایدی (وَالَّذِي يُحْشَرُونَ) و کد و لطفه
جزا چون جمع اولور سز (وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ) دخی کفار دیر لر بو وعده یعنی حشر
و نشن زمان واقع اولور (إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اگر سوز کرده کجک سوبلیا نلر اید کز (قُلْ إِنَّمَا
أَعْلَمُ عِنْدَ اللَّهِ) سوبله بوندن اوز که برستی یوقیم حشر و نشر وقتک بیلسی خدا قشند در
بریکسه اکا مطلع اولماز (وَلَيْسَ أَتَانَا نَذِيرٌ) و بن بر نشنه دکلم الا بر فور قو و بیجی (مُبَشِّرِينَ) بکا کلا
لصکای تبلیغ اید بیجی (قُلْ رَأَوْهُ زُلْفَةً) پس اول محل که موعود اولد قلمی شیئی یقین کور دیر
سَبَّحْتَ وَجْهَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا) کفر اید نلرک بوزی کابت بقتلک (وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِرَبِّكُمْ تُكَذِّبُونَ
و کد و لره دیتلک بواول عذابدر که دینا ده آنک و لمسین استیسی عجله ایلد طلب ایدر کز
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنَاهُ وَمَنْ مَعِيَ) سوبله بکا اندن خبر و برکیم تکری تعالی بی و بنبله
اولا نلری اهلک اید رسه (أَوْ رَحْمَةً) یا اجمالی تاخیر ایتکله بزی اسکر سه (فَنَنْجِيهِ
الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ) کیمدر که کافرا و لاله بر دلو استکجه دن پناه اولوب کد و لری صافا
یعنی بنم موت و حیات سزدن عذاب الهی دفع ایتز (قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ) سوبله اول معبود که
توحید سبب بخارند رفو قشملری ایت ایدن خدا در (أَمْثَلُ) آنک و حد ایشنه تصدیق کور
وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا) و جمیع امور مزده اوزرینه اعتماد ایتدک (فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
بغیند بیلور سز ای کفار مکد کیمدر شول کیمسه کند و سی بر آشکا را از غونلقدر در (قُلْ
أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا) سوبله بی کاه ایدک اندن کیم صو کز بره بود لمش صبلحله سه
فَنَنْجِيهِ كَمَا نَنْجِيهِ) کیمدر که سز بر اقصو کور در سرور کائنات ندن مریدر کیم بیوردی
هر کیمسه هر کیمه نبارک سوره سن و فور حق جل و علا آنک سببیلد قیلرک عذابدن محفوظ
قیلا و بومیدید بوسوره بی حضرتک زمان سعادت نلرند سوره المانغه دیر لردی

سُبْحَانَ الْقَلَمِ قَلَمٌ كَتَبَ فِيهِ الْقُرْآنُ وَخَمْسُونَ نَسْمَةً
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ت) امثالی سبقت ایتدی و بر قوله اندن مراد و اندر (وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ) لوح محفوظ
بازن قلم قسم و آنکله حفظه کرام یازد قلمی شبیه قسم که (مَا أَنتَ بِمُعْجِزٍ) و کتبت رتیک بمغشوب
برورد کز کتبت نمیلد سز با عتد دیوانه یوقدر اصل منشی اولد (وَأَنْ لَّكَ أَجْرٌ أَعِزٌّ ثَوِيٌّ
دخی تحقیق کیم سکا کسله مشاجرت وار (وَأَنْ لَّكَ لَعَلِّي خَلْقٌ عَظِيمٌ) و بی شبهه سن برا و لو خوا و زور
که عسیر نکدن چکدک زحمی سنک کبی و لا نلر آنی تحمل اینمز لر (فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ) بقیند
سن کوردر سن و آنلر کوردر کیم (يَا أَيُّهَا الْمَفْتُونُ) قشکر دیوانه کله مفتون اولدی (إِنْ رَبُّكَ
هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ هُمْ عَنْ سَبِيلِهِ) تحقیق که پروردگار که هر کسند و اناردر شول کیمسه نلک
حاله که بولندن ازوب دیوانه اولد (وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ) دخی کد و سی هر کیمه نلر علمدر
طوغری بولی بولا نلره (فَلَا يُطِيعُ الْمَكِيدِينَ) پس کز چکی بلان ایتد نلره با عتد و بیه بو کلا
مقصود بو که کفارک مخالفق اوزره اولان حضرتک نصیمنه تهییج و بر مکدر (وَذُلُّوا وَكُنْتُمْ
کفار سور که سن شرکدن نمی ایتکی بر اقوب کد و لره ملا اید سز (فَيَذَرُوهَا) که کند و لر
دخی ترک طعنله و موافقتله سکا ملا اید لر (وَلَا يُطِيعُ كُلَّ حَتْلَافٍ) دخی و بیه حق و باطله
هر چوق اندا بیجیه (مُهَيِّينَ) زاید حقیر و لمش (هَآؤُنِ) خلق عیب اید بیجی (مُتَشَاوِرِينَ) سبقت
چو غولق طریقله سوزی نقل اید بیجی (مُتَشَاوِرِينَ) خلق ایمان دن البقیجی (مُعْتَدِينَ) ستمه حد
اشمش (أَشْمُسُ) جوق کاهلو (عُثْلُ) برک بوزلو و برما زخوبلو (تَعَدَّ ذَلِكَ زَبِينُ) بو عیال
صکره زنادن حاصل و لمش بر قوله اندن مراد اولان و لید بن المغیره در زیر اول خبیث
بو صفاته جامع اید و اون سکر یا شنه کیر بخیه دک پد ک معلوم دکدی صکره مغیره
آنی کند و به ملحق اید و او غول ایتدی (أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ) سبقت بدن نبیه علتدر
یعنی مالدار و او غول لر ایه سی اولد بیجی اکا اطاعت ایتد (إِذَا نَتَلَى عَلَيْهَ آيَاتُنَا) فن بزم
ایامز اوزرینه اوقور (قَالَ آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ) دیر اوزر بیه تلاوت اولان سنم کچنلر
افسانه سیدر (سَيِّئُهُ عَلَى الْأَشْطَوِّمْ) بی شبهه کیم بو صفات خبیثه به جامع اولان شخص
بورنی اوزره داخله نشانلر (يَا بَلَوْنَاهُمْ) تحقیق کیم مکد خلقیلد تجربه کبی بر معامله ایتد
کند و لره بغتلر و بر صکره عصیانلری سببیلد ایتد کند و لردن سلب ایتدک (كَمَا
بَلَوْنَاهُمْ بِالْحَقِّ) نه که باغ ایه لرینه اول معامله بی ایتدک منقولدر کیم من اقلیند
ضروان ناجیه سز بر بر صالح مقیم ایدک آنک نلر بر اغانی وار اید هر یک که اول باغ

محصول دروب پیک استری فقرای خبردار اید و کلور لرد اوراق دن قلا فی و سیاه الدو
 و بعضی متذراولان شیء جمع اید و الور لرد اول پیروار آخره انتقال ایتد کد نصیر اولاد
 دیدیلر پد راجد کد طریقه تابع اولور سک احوالز بریشان اولور پس قولری بوکا اتفاق ایدو
 هتم ایتدیلر کیم فقرانک خبری بوغیکن صباح وقتکد باغی دروب بجه لرد صکره حق تعالی
 انلری بریلا یه کوفتار ایتد کد بیورد (اِنْ اَقْسَمُوا لِيَصْرُفْهُمْ فَاصْبِرْ) بلونا لفظنه متعلقه
 یعنی باغ ایه لرین مبتلا قلد قچن اند ایدیلر کیم صباح وقتکد کبره کلرند البته باغک
 میوه سن و اکینک دروب بجه لرد (وَلَا يَسْتَنْوُونَ) وفقرانک حصه سن اندن استثنایمزلر
 طَافَ عَلَيْهِمُ طَائِفَتٌ (پس باغ اوزره بر دویجی بلاد وند (مِنْ رَبِّكَ) پروردگار کد فرماید
 وَهُمْ نَائِمُونَ) و حال بوکه انلری ایتشاردر (فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرْتَ) پس اشجار و میوه یاند و غی
 جهندن کجه کبی فراموش صبا حلد (فَتَنَادُوا مُضِجِينَ) پس صباح وقتکد داخل اولد فلرند
 بری برین چیغردیکه (اِنْ اَعْنَدُوا عَلٰی حَرْبِكُمْ) اکینک اوزره صبا حدن چیقک کیدک
 اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) اگر آنی قطع ایدیلر ایدکر (فَانْظُرْ لَهُمْ نَبَأًا مِّنْهُمْ) پس باغ سمتنه
 توجه اید و بکیندیلر و حالده کد ولر ازلرنده مشا و ره ایدر لرد کیم (اِنْ لَا يَذْكُرْنَهَا الْيَوْمَ
 عَلَيْكُمْ مِّنْكُمْ) البته اول باغه بوکون بریو قسل اوزر کد کرمشو (وَعَنْدُوا عَلٰی حَرْبٍ قَادِرِينَ
 وَكُنْتُمْ جِيْتًا مِّنْكُمْ) اوزره قادرا و قفلرین تخمین اید و بکندیلر یعنی اول فصلده عزم ایدو
 کدیلر کد فقرانک عیش تنکید ایدلر پس عیشلری اوزره بر تنکید اولدیکه اول باغک ایچند
 درد و الدن اوزر کد بر سننه تحصیل ایتکد قادرا و لدیلر (فَلَا رَاَوْهَا) پس قچنیم باغلرین
 اول هیئتله کوردیلر (قَالُوا اِنَّا لَصَا اَوْنٌ) دیدیلر علی الحقیق بز باغز کد یولن ایدر مسفور
 اکا ثامل اید و بیلدیلر کیم و باغ کند و باغلر ایدر دیدیلر (بَلْ لَّحْنٌ مِّمَّنْهُمْ) بولی ایتد مشر
 دکاهوز بیکه بو باغک نعمتلرندن بی مضیور بمان نیتمز سبیلله (قَالَ اَوْسَطُهُمْ) عقلده
 پایاشده اوزنجه لری اولان دیک (اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمْ لَوْ لَا شِئْتُمْ هُنَا) سزه دیدم میو ایشله
 عز مایتد ککر محل بویر ماز نیتلله رجوع اید و نکری باده کورک (قَالُوا شُبْحَانَ رَبِّنَا
 اِیْدیلر پروردگاریمز منزه در بزه ستم ایتدکن (اِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ) که بی شبهه بزکد و
 نفسمز ستم ایتدیلر کد (فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰی بَعْضٍ يَّتَلَاوَمُونَ) پس برلری برلری اوزره
 دروب ملامت ایتکد با سئلدر بر اکیسی بو فعله اشارت ایتدکد و کیمسی اولسنو

صواب کوردیستد و کیمسی اضی اولمشد صکره کد کوردیلر پشیمانلقد کند ولره بر سننه حاصل
 اولداز کاهلرینه معترف اولوب (قَالُوا يَا وَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا طَاغِينَ) دیدیلر ای هلاکمر حاضر
 اولکیم بلاد سیهه بز حد اشمش برکوه ایدک (عَسٰی رَبِّنَا اَنْ يَّمْدِدَ لَنَا خَيْرًا مِّنْهَا) شاید ربمز
 اندن لردکد بر باغ بز میرینه و بره (اِنَّا اِلٰی رَبِّنَا رَاغِبُونَ) که بی شک بز خداوند مز دروب
 رغبت اید بیلر ز کوردیلر که بعضر وایاند ثابت اولمشد ر کیم حق جل و علا بوایند کلر
 توبه سبیلله کند ولره اول باغدن یکد بر باغ ایچن ایتد (كَذٰلِكَ الْعَذَابُ) بو خصوصیه
 باغ صاحبز چکد کلری عذاب کیمدر دنیا نک عذاب (وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ اَكْبَرُ) والبته صکره
 سرایک اشکجه سی دنیا نک اشکجه سندن چوق بیکدر (لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ) بیلش اولمشد
 البته عذاب مؤدی اولان شیدن احتراز ایدر لرد (اِنْزِلْ لَنَا آيَاتٍ مِّنْ رَبِّنَا) تحقیق ایتد شرک
 و معصیتدن برهیزر اولره آخرتد پروردگار لر قشند وار (جَنَابِ الرَّحْمٰنِ) نعملر باغلر
 اَفْتَحْ لَنَا السَّبِيلَ) پس اهل اسلامی کهنکار کفار کیم قیلار میوز بوکلام
 کفارک سوزینه انکار در زیر انلرد بر لرد کد بعث و جشر صحیح اولور سه نته که محمد کمان ایدد
 اهل اسلام بز دن ایلر اولداز لربیکه بز حال مز انلرک حالندن بیکر اولور نته که دنیاده
 او یله یوز (مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ) سزه اولدکد بجه حکومت ایدر سز همج خلد عز وجل دشمنلر
 دوستلری کبی قیلاری (اَمْ لَكُمْ كِتَابٌ) یا خود سزه کوکدن اینش بر کتبی وار (فِيْهِ تَذْكُرُونَ
 اِیچند اوقور سز کیم (اِنْ لَّكُمْ فِيْهِ لَمَّا تَحْذَرُونَ) علی الحقیق آنک ایچند بکتوب آرزو ایتد ککر
 سننه سزه دروب کوکنا کتاب اصلا اینه مشدر (اَمْ لَكُمْ اٰمَانٌ عَلَيْنَا بِالْعَةِ) یا خود سزه
 اوزر مزه تا کیده نهایت یتمش اندلری وار (اِلٰی يَوْمِ الْقِيَمَةِ) قیامت کونه دک (اِنْ لَّكُمْ
 لَمَّا تَحْكُمُونَ) علی الحقیق حکومت ایتد ککر سننه سزه دروب بویه بر عهد هر کز بز دن صادر
 اولمشد (سَلَامٌ اٰیَهُمْ بِذٰلِكَ رَعِیْمٌ) انلردن صور یا محمد ققیاری اول باطل حکم کفیلدر
 اَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ) یا خود انلره اوردنا قلمی وار که بوسوزده کند ولره اوردنا ق اولور (قَالُوا
 بَشِّرْهُمْ) پس اوردنا قلمین کورسونلر (اِنْ كَانُوا صَادِقِينَ) اگر دعوالرند کرجک سوز ایدر
 يَوْمَ يَكْشِفُ عَنْ سَاقٍ) بادایت اولکونیکه بر صعوبتلر و شدتلر ایشدن کشف اولور لغت
 عربیه ده کشف ساق مثل طریقه ایشک دشوارند استعمال اولور (وَيَذَعُونَ اِلٰی النَّجْوٰی
 دخی کفار تو بیخ اولنملر بچون سجد کور مکد دعوت اولور لر (فَلَا يَسْتَنْبِغُونَ) پس

سجده كنور كه قدر تاري و لماز (خاشعۃ انبصار هم) قيامت كه بپشتن كوزلر بر تهر
 تر همهم قلة (خوار لق كند ولين قبار (وقد كانوا يدعون الى السجود) دخی تحقیقا كند بنا
 سجده انيمكه دعوت اولونلر (وهم سائلون) و حال بوكی كند و لرسجود ادا انيمكه نتمكند
 قدرن ومن يكدب بينك الجديت) پس بی قوی یا محمد اول كيمسه ايله كه بوسوزی تكذيب
 ايدر یعنی قرانی تكذيب ايدن كيمكه ايشق بكامفوض قبل بنسكا آنك ايشق كفايت ايدن
 ستند رهم) بلا شبهه انلری پایه پایه الويا هلاك ايدرن (من حيث لا يعلمون) بيلد كلر
 بدن (وايلى لهم) و انلره مهلت و برورم (ان كيدى مبتلي) بی شبهه كيم بنم عقوبتم محمد در
 برننه ايله دفع اولماز (ام تشتمهم آخر) یا خود رسالتك تبليغی وزره انلردن اجرت
 طلب ايدر ميسين (فهم من مغرم مثقلون) كه انلر جریمه و برمسندن آخر نسلردر (ام غنيد

الغيب) یا خود پوشيده اولان سننه یعنی لوح محفوظ قتلرند و ارمی (فهم يكتبون
 كما نلر حكم ايند كرسني اندن بازوب سنك علمكدن مستغنی و لشلردر چون خدا نك
 قضاء اولسند حكم اولنلر كيم بوكفار مهل اولنور لر جيب كرمه اذيتلری وزره صبر كيم
 فرمان ايدن يوركد (فاضربكم ريتك) پس پروردگار كك فرماننه قتلان (ولان كنز

كناحيب الحوت) و بالق ابي كبي اوله یعنی حضرت يونس عليه السلام كبي اوله (اذ نادى
 فجن بالق فارنك چيغردی (وهو مكظوم) و حال بوكی كند و سى تضرع ن لجعله ملولشدر
 لولا ان تداركه نفعه من ريتي) اكا پروردگار ی طرفندن براحتنا بشمسيد كند و بي توبه به

موفق قلوب توبه سن قبول ايتد (لنبد بالعماء) البته اشجار در نخل اصحاده قالورد (وهو منهو
 اول حاله كه كند و سى خدا نك رحمتدن دور قلنشدر (فاجتنبه ريتي) پس پروردگار آنی
 بر كنز يده قبلد (فجعله من الصالحين) در عقب آنی صلاحه اصحاب كال اولانلردن قبلد

وان يكا الذين كفروا) دخی تحقیقا بقلشد يكيم كفر ايدن كسنه لر (لنزلننوك بانصار هم
 حيسلر بپشتن كوزلر بيله بر كدن سنى سوچدر و اهلاك ايدن لر (لما سمعوا الذكر) فجن قرانی
 سندن ايشند بلر كوزدر بلر كه بنی ساقيله سندن كوزله ديكيار و اريدك ايستد بلر كه حضرت
 كوزله كه لر حجل و علا حبيب انلر ك شرندن حفظ ايدن بوايتی منزل قبلدی حديث شریف
 وارد اولسند ريم على التحقيق كوز كشي في قبره كبور و دوه بی قرانه (ويقولون انهم ليجنون
 دخی خلق نقيلا بيمك ليجنون برنر على التحقيق محمد المصطفى حاشا ديوانه در (وما هو الا ذكر لعلما لبين

و قران برننه دكلد رالا عالمه بريند و نصيحت پس آنی نعامی ايدن او قومز لا عقلم جمع
 خاتم دن اكل اولان و زايد مجله سندن برك اولان

سورة الحاقة مكتبة وهي اثنيان و خمسون آية
 من الله الرحمن الرحيم

الحاقة) او محال كجمله امور ك حقيقة اينجه بيلنر (ما الحاقة) اندر اهل حال ك اينجه هيج
 برننه خفي اولماز (وما اذريك ما الحاقة) دخی فقي شئ سكا بيلدر در يكيم اوصالت نلد يعني نك
 حقيقتن بيلك سكا مكن دكلدر كذبت نمود و عاد بالقرعة) قبيلة نمود و قبيلة عاد قيامت
 اولسين ايناندر بيلر لغند قرع دو ككه ديرلر پس قيامت و قوی خالق نور قبله و اجرام علوية با مغلز

و بيلدر كوصا جغله دوكد كيمون قيات قارعه ايله سمية اولنك (فاما مؤمن) پس انا قبيلة نمود
 فاهلكوا بالظايعية) حكا اشمس واقعه ايله نابود اولد بيلر و وصية ايد (واما عاد فاهلكوا برح

ضمر عاينة) و انا قبيلة عاد و اوزی شد يد حكا و از ايتش بيل ايله يوقا ولد بيلر (مخرها
 عليهم سبع ليلال و ثمانية ايام حشوما) اول بيلی و زر رينه بد كچه و سكر كون بلا فاصله

سلط قبلد (فأترى القوم فيها صرعى) پس اول جماع اول و فاند كور رسد و شوق هلاك
 اولشلر كاتهم اعجاز نخل خاوية) كويكاه انلر ايمی پوش خرما انجلرينك ديبي (فهل ترى لهم من باقية

پس انلره هيج باقي فالش بر كيمسه كورر ميسن يعني انلردن اصلا بر كيمسه قالمیو نسللری منقطع
 اولد (وجاء فرعون ومن قبله و المؤمنيات بالخطا طية) و مصححی و كند و سندن سبق اولنلر

و درونش كويكاه اها لسي خطا اولان افعال ايله كلد بيلر (فخصوا رشول ريتي) پس انلر ك
 هر كوهی پروردگار لر ينك بغير رينه مطيع و منقاد اولد بيلر (فاخذهم اخذة راية) پس و ثما

انلری سندن ارمش الش لك ننه كه انا لری فعد غاييله ارمشد (انما طغى لئاه حملنا كرم
 في الجارية) تحقیقا كه بنفن صوحك نجا و ايند پد لر كزی حضرت نوح ك كيند فالدردق

ليحملها لك تذكرا) ناكاه اول ايشق سز كچون بعثرت و خدا نك و خدا نينه بر دلالت قبله له
 و نعيمها اذن و اعية) و انی بر و اعيه لو قولا ن از برلر (فاذا نفخ في الصور نفخة واحدة) پس

لجنيم صورده برا و غورش او فورلور (و جعلت الارض و الجبال) و ببر و طاغلمكانلردن
 قالد لور (فذكاء ذكة واحدة) در عقب بری برينه او ريلوب بر و ككش و ككورك قواری

هبا اولور لر (فيومئذ وقعت الواقعة) پس اول كوند و و شجك د و شريعتی قيات فالفرد

وَأَشَقَّتْ السَّمَاءُ كَوَكُوهٍ فَرِشْتَه لَرَكِ ابْنِ بِلُورِ (فَبِئْسَ يَوْمٌ لِلَّذِينَ هُمْ عَنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ) پس كوله او بگونه
 سست وزبون اولور (وَاللَّهُ عَلَىٰ رَجَائِهِمْ) و فرشته جسی کوک اطرافی اوزره طور و
 منظر و لشار (وَيُجِلُّ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ مَّائِيَّةٌ) دخی پروردگارک عرش او بگونه
 کوک اطرافی اوزره اولان ملائکه نشا و سست سکر ملک قالدرد (يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ) اولگونه
 محاسبه ایچون خدا اوزره عرض اولور سر (لَا تُخَفِّي نَارُكُمُ خَافِيَةً) اعمال کزدن تکرری تعالی
 اوزره بر کزلی شنه پوشیده اولماز که اعمال کزدن اطلاع تحصیل اتیک ایچون سزای اوزرینه
 عرض ایدر ایچون اندن مراد بوکه هر کسک کیفیت حالی بیلنه و عدله مالغه اولنه (فَأَمَّا مَنْ
 أُوْتِيَ كِتَابًا بِمِيزَانٍ) پس اما شول کیمسه نامه اعمالی صاغ الیله و برلک (فَقُولُوا هَٰؤُلَاءِ أَمْوَالُهُمْ كَانَتْ
 اِتِّهَابًا وَافْتَحَاطًا بِقِيلِهِ سَوِيًّا لَّكَ نَامَةُ) اعمالی اقول (إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَّةٍ) تحقیقا
 بن بیلدم که بی شبهه بن محاسبه کوریمچی بود (فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ) پس اول کیمسه کدور و
 صاف تعظیم الیه مقرون اولش برزنگه کاندکه در (فِي حَبِطَةٍ غَالِيَةٍ) بر بوکسک و حقه در
 قُطُوفِهَا دَائِمَةٌ) در یله جک میوه لری بقیند که او تورمش اولان کیمسه اندن تناول
 ایدر (كُلُوا وَشَرِبُوا) کند و لره دینلور بیک و ایچک (هَبْنِي) قائلش اولسون (يَا اسْقِنِي
 فِي الْيَوْمِ الْخَالِيَةِ) کجش کونلره کوندرد کون اعمال سبیلله (وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابًا يَنْهَىٰ
 وَأَمَّا أَوَّلَ كِمَسَةٍ نَامَةُ) اعمالی صول الیله کند و به و برلک (فَيَقُولُ يَا كَيْفَ لَمْ أُوتَ كِتَابِيَّةً
 سَوِيًّا لَّي هَدَمْتُكَ) نامه اعمالم بکا و برلک (وَلَمْ أَذِرْ مَا يَحْسَبُونَ) و خشنه اولدیغی
 بیلیم (يَا لَيْتَنِي كُنْتُ الْقَاضِيَةَ) ای کاشکی موت حالتی که انکله اولمدم فنا عابدی به حکم
 ایتسیدم (مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِي) بنم ماملکم بندن بر شنه دفع ایتد (هَلَاكَ عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ
 حُجَّتْ وَقَدَرْتُمْ بِنْدَن نَابُودِ) اولد بعد ملائکه عذاب فرمان کلور که (خَذُوهُ قَتَلُوهُ) بوکافری
 الک در عقب اللین بونیلله طوق کچرک (لَمْ أَجِدْ صَاحِبَهُ) صکره کند و بی جنمه راقا
 (فَبِئْسَ سَلِيلًا) اندن صکره برزنجیره که (ذَرْنَهَا سَبْعُونَ زِعْرًا) اوچسون نیش آر شوندر
 فَاَسْأَلُكُمْ) اتی کیرک (أَيُّكُمْ لَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِهِ الْعَظِيمِ) تحقیقا که اول کافر عظمه و خدا یما
 کورمزد (وَلَا يُحِصُّ عَلَىٰ ظَعَامِ الْمُسْكِينِ) و یوقسک بیدر مسو اوزره قدر مزی
 فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ فِيهَا حَبِيمٌ) پس کاکو کون اصلا بریقین خصم یوقدر که کد و به حیات اید
 وَلَا ظَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَنِينٍ) واکا بریقین شنه یوقدر مکر اهل جهنم ایریندن کاکا بریقین

بولور (لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِلُونَ) کهنکار لدن اوز که بر کیمه ای بی (فَلَا أَقْسَمُ بِمَا تُبْصِرُونَ
 وَلَا تَبْصُرُونَ) پس امر ظاهر اوندیچون عالم شهادتدن کور کور شنه به و عا لری عیدت
 کورمد کور شنه قسم ایتیم (أَيُّكُمْ لَقَوْلِ رَسُولٍ كَرِيمٍ) بی شبهه قرآن عظیم الشان خدا قند
 براو کوندر لشک سوزیدر که آن خدا ناک طر فندن خلقه تبلیغ ایدر و او محمد المصطفی در
 وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ) و قرآن جلیل القدر شاعر سوزی دکلدر (فَلَيْلًا مَا تُوْمِنُونَ) شد
 عناد کزدن اوری غایتله آن نصدیق کور سر (وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ) دخی قرآن عظیم الشان
 قاجی سوزی دکلدر (فَلَيْلًا مَا تَذَكَّرُونَ) فتی از نصیحت طور سزا تکررل من رب العالمین
 کلام قدیم خلقک پروردگار ندن لشا جبریل ایله محمد المختار اوزره ایند رلشد (وَلَوْ
 تَقُولُ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَابِيلِ) واکر محمد المصطفی کند و فتا نا و زرمیزه بر سوز بلان بفلسفه
 لَاخَذَ نَائِيَةً بِالْيَمِينِ) البته اندن صاغ الی لوردق (لَمْ نَقْطَعْهَا أَيْتُهُ الْوَتِينَ) صکره یورک
 دمارک کسردک یعنی کند و بی شدت عقوبتله اندن اهلک ایدر دکل (فَأَمَّا مَنْ كُنَّ كُفْرًا
 پس سزدن اصلا بر کیمسه یوقدر که اندن هلاکی منع اتیکه قادراوله (وَأَيُّكُمْ لَا يَدْرِي
 لِلْبَقِيَّةِ) دخی تحقیقا کیم قرآن عظیم الشان بر هیز ایدر نلر بر بنددر (وَأَنَا نَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ
 مُكَذِّبِينَ) و بی شبهه بن بیلور کیم سزدن قرآنی بلان نشبت ایدر و ارس تکذیب لری
 اوزره مکافاتلرین ایدر (وَأَيُّكُمْ خَسِرَ عَلَى الْكَافِرِينَ) دخی تحقیقا کیم قرآن کفار اوزره
 بر پشیمانلق و ندامت اولور چن اهل ایمانک ثوابن مشاهده ایدر لری (وَأَيُّكُمْ لَا يَحْقُقُ الْبَقِيَّةِ) دخی
 علی التحقيق کیم قرآن جلیل القدر شکسزد رستک و طوغر بلقدر (فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
 الْعَظِيمِ) پس اولور پروردگارک آدین ذکر ایتیکله کند و بی نازمه آیت

سورة المعارج مكية و هجاء ربع و اربعون آية
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِرَأْسِهِ اسْتَسْقِ (بِعَذَابٍ وَاقِعٍ) برد و شمش اشکجه بی (لِلْكَافِرِينَ) بدین
 اولانلر ایچون بو عذاب استیان نصبرن الحارث ایتد زبرا اول سوبلشد بالهی اگر محمد
 کورد و کی شی محقد را و زرمیز مطاش باغدر و بر و ایتد آن استیان ابو جهل اید و بر
 قوله ابی سنبی محمد المصطفی ایتد که کفارک عذابنه استعجال ایتد و هر نقد براوزره (لَيْسَ
 لَهُ دَافِعٌ) اکا برد و ندیچی یوقدر که آن دونددر (مِنْ اللَّهِ) خدا ناک جهندن ذیرا ناک و قوه

اراق ضلوعا تمسدر (ذی العارج) جلالة لفظه صفت ربیعی اول الله زربا نلر ایسید
وانلر اول پایه لر در که پاکیزه سوز و کویک عمل ایچند همیقار یا مؤمنلر سلو کلرند آنک
ایچند ترقی ایدر لر یا ندن مراد کولر در که ملائکه ایچند عروج ایدر لر (تخرج الملائكة والروح
إلیه) فرشته لر و حضرت جبریل خدا نك فرمائی مخلد جبر لر (فی یوم کان مقداره
تجسین آت سنه) بر کوزه که آنک آنک ازه سی لی بیک ییلدر یعنی بر انسان آنک مسافه سی
قطع ایتک ابترسه اللی بیک ییلدر ایحق آتی قطع ایدر (فأصبر صبرا جمیعا) هر کفارک از تنی
اوزره بر کوزل قلمق قلا نکه اکا استججال واضطراب قارشمیه (انتم بیرونه بیک
تحقیق اکم کفار قیامت کونن مکاندن بعید کور لر (وتریه قریبا) و بزائی مکانه یقین بیلور
یوم تکون السماء کالمیل) اولکونده کولر ارمیش باقر کبی ولور (وتکون ایجبال کالهن) وظا
رتکار نك یونک کبی زیر او فانونب هوایه قالد قلدن نك امیز آلمش یونکه مشابه ولور
ولا یسئل منکم جمیعا) و بر خصم بر خصمک حالنی سوال ایچند (یتصرونهم) اول حالده که
خصم واقربا بری برین کور مشیق قیلنور یعنی قیامت کوننده مخلق کدر و حالربینه اودکلو
مشغول ولور لکه اقارب بری برین کور مشلر ایکن حال و خاطر صور نمزلر (یونلجمهم
کنهم کارا ولان کافر مجتله ازو ایدر که (لونیقندی من عذاب یومئذ) اولکوننک اشکجه
بشندن کند و نفسنی صا تون السیدک (یبینه وصاحبه وجهه) لغولر بله و قارسیله و
قرنداسیله (وضعیله الی ثوبهم) و کند ویه یبر و برین قوم قبیله سیله (ومن فی الارض
جمیعا) و بر یوزند اولانلر له قو (فدجیه صکره اول فدا ویرسی کند و ی قور ترسید کلا
وار کچنوبو تمیتدن ونه ممکند راندن فلا قبول و لفق (انها اظلی) تحقیق کدر و زخ بر شعله در
نراعه للسنوی) باشک در بین شد تلوجیکی (تذعوا من ادبر و تولی) جذبا ید و احصا
ایدر شول کیمسه حقندن کسه و یروب طاعتدن یوزد و ندر که (و جمیع فاعوی و ما
جمع ایدر کیمسه له طولدر که اوزرینه واجب اولان مال زکونی اندن جبرقمک (ار
الانسان خلق هالوفا) تحقیق کادام و علی بک حرصا و یبر لوباردک (ادامسته الشرح و ما
چین کند ویه بدک دکر غایتله بی ناب اولور (ادامسته الشرح و ما) و اول محل که کد ویه
ابولک اصتا ایدر نفس طاعتدن و مالز ارباب استحقاقدن قی البقور و جمله آدمیلر
بو طبع اوزره مجبولدر (الا المصلین) سکر نماز قیلا نکه اول اوصافدن منزهد لر

الذین هم علی صلاتهم دائمون) اهل نماز شول کیمسه لر در که نماز لر ی اوزر مدد اوست اینشلر
برایشر کند و برین اندن البقور (والذین فی أموالهم حق معلوم) دخی شول کیمسه در که
ماللرند بر بلمش حق وارز کوه و صدقه موظفه کبی (للیس انی و لکم و هم) ایستنا یوقسل
و ایستنا یوقسله محروم اولر کیمسه در که خلقک اموالندن یغف ایدر بر بنسنا ایستنا
پس خلق کند و ی رولندظن ایدر بر بنسنا و یلیر محروم اولور (والذین یصدقون بآیاتهم
الذین) دخی آنلر شول کیمسه لر در که قیامت کوننک اولساین بقصد یق ایدر لر (والذین هم
من عذاب ربهم شیفتون) و شول کیمسه لر در که ولر پروردگار لر نیک عذابندن
نفسلری اوزره قورقشدر (ان عذاب ربهم غیر ناضون) تحقیق اکیه پروردگار لند
عذابی مامون دکلدر (والذین هم لیسر وجههم خافضون) دخی آنلر شول کیمسه لر در که
کند ولر کیزلی اعضا لرین هر شیدن صافشدر (الا علی آرواجهم) ایحق
منکوحه لر ی اوزره (او ما ملکت ایمانهم) یا صاغ اللری مالک اولد قلمی
قرواشلر اوزره (فانهم غیر ملتومین) کیم علی تحقیق آنلر ملامت اولمازلر
عورتلرندن و قرواشلرندن غیر حلرین حفظ ایتد کلرندن اونی (من ابغی
وراء ذلک) پس هر کروه که منکوحه لر تندن و قرواشلرندن اوزر که شیعه طالب
اولدیلر (فاولیک هم الامادون) آنلر کند ولر وحد و شرعیه تجاوز ایدنلر (والذین هم
ایمانانهم و عهدهم راغون) دخی مستثنی اولانلر شول کیمسه لر در که کدر و لراما نلرینه و یما نلر
کوز دیچیلدر (والذین هم بشها دائمون قائمون) و شول کیمسه لر در که طائفه قاربینه طور مشلر
یعنی حقوق الهینه دن و حقوق عباددن بیلد کلری سنه انکار ایتلر (والذین هم علی صلاتهم
یحافظون) و شول کیمسه لر در که نماز لر ی اوزره محافظه ایدر شرا فط و ادب و برینه کوردر
اولیک فی جنات سکر مون) اول اوصافله متصف اولان کروه خدا نك لطف و کرمنده بشلر
معزز و مکرمد لر بلکل کیم کفر بی ادبک ذابی بواید یکم حضرتک چورده سنه حلقه اولور
کلا من استهزیه ملو تر کد حق جل و علا آنلرک احوالندن تعجب ایدر بیوردر (فما الذین کفروا
قبلک) پس بی دین اولانلر نه اولدیکه سنک چور کد (من طبعین) سر عتله کلشدر (عن البیرون
وعن الیمالی عین) صاعندن وصولدن بلوک بلوک (انقطع کل امری و منهم) ایا آنلر دن هر
برکشو آرزو ایدر که (ان یلعل جنة نعيم) نعمتی باعه کیرمش قبله (کلا) بواید کلری

اندودن و از کج سوزن (اینا خَلَقْنَاهُمْ) مخفیفا که بر اثری بر اندق (بما یَعْلَمُونَ) بیلدکاری شده
 یعنی اثر بر فوقش نطفه من خلق اولند یکر که هیچ عالم قدسه آنک مناسبتی بو قدر طاعات
 و ایمانله و اخلاق پسندیده ایله مستکمل و منجیه (فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ
 پس کونش حقیق و با یحقر بر لرینک پروردگارینه قسم کیم (اینا لَفَادُرُونَ عَلَى أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا
 مِنْهُمْ) علی التحقیق بر توانا لر زانک اوزر دیکیم کفاری اهلک اید و کذولردن یکره کسنلر
 بر لرینه کفور و در (وَمَا تَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ) و براهلا کترین امترسک اصلا بر کیمشه مغلوب
 اولوب اهلک لرندن منع اولنمز (فَذَرْنَهُمْ یُخَوِّضُوا وَیَلْعَبُوا) پس اثری بوراق باطل اشیا ی مباشر
 اید و اوینا سوزنلر (حَتَّى یَلَاقُوا یَوْمَهُمْ) اولوقه ده کونلرینه صاشه لر (الَّذِیْ لَوْ عَادَ
 شُؤْلُکُمْ لَکُنَّ لَکُمْ وَعْدًا وَلَوْ لَر (یَوْمَ یُخْرِجُونَ مِنَ الْأَعْدَادِ سِرَاجًا) اولکونکه کورلردن
 چیقار لر تیزلر ایلر ایکن (کَا تَنْهَمُ إِلَى نَضِيبٍ یُوفِیْضُونَ) کوباکه آنلر بر در مش بیر قلمسته
 یورلر (خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ) کوزلری اشاعه باقش ایکن قیامتک اهلاندن (تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ
 کند ولرین خوارلق قبلار (فَیْلَکَ الْیَوْمِ) اولدر او کون (الَّذِیْ کَانُوا یُعَدُّونَ
 شُؤْلُکُمْ لَکُمْ وَعْدًا وَلَوْ لَر) موعود اولور لرد

سُورَةُ نُوْحٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ مُتَحِفًا أَن يَرْحَمَهُمْ نوحى كذبوا عشرين سنة مرسل فيلوط ديك (أَن تَنْذِرَ قَوْمَكَ) كذبوا جماعتكى قورقد (مِنْ قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ الْيَوْمِ) كند و له كمدن اول بر درد ناك اسكنجه و او عذابا بخند رياطوفان پس حضرت نوح فرماني قبول ايد و قومنه واروب قال يا قوم اني لكم نذير مبين) ديك اى بنم عشرينم على التحقيق بن سزه تكريك عذابدن قورقو ويريجى در احكامى اشكارا ايد و سويلرما (أَوْاعْبُدُوا اللَّهَ) ايزد و الجلاله يالكز پرستش ايد و انقوه و اطيعون) و اندن خوقايدك دخی بكا اطاعت كنورك (يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ) كذا ملكك برك بر مقدار بنى سزه مغفرت ايدروا و كفر حال تنده اولان كذا املريد رزير اسلام ما قبلو محوايد (وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى) و بر معين مذكرك تاخير ايد و عذابى او زر كنه مسراط اينز بعضى سز كيون مقدر اولان مذكرك نهايتنه دك سزى تاخير ايدروايمان و طاعت كنوردد (أَن أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ) متحقيقا كيم خدا عز تقدير ايد و كى اجل كد كده تاخير اولماز

کونتم تعلمون) اگر بیلور کرده اولسید کز البته آئی بیامور دکن اخبار ده بوکونا ثابت اولدیکیم حضرت
 نوح علیه السلام طغوز یوز الویل قومنی طریق حقه دعوت یلد سوزینی قبول ایلند یلعاف سینه
 تنک اولوب جناب رب الاربابه توجه ایدون (فَالِدَبَاقِ دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا) دیدک ای برور کما
 بی شبه بن کندو جماعتی کجه وکوندز طریق حقه دعوت ایلدم (فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا) پس
 نهد دعوت کند ولره برینه آرتمک الا ایمان وطاعتدن قبح (وَأَنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ
 دَخِيَ بِهِمْ سَبِيلَهُ كَيْمٌ بَنُ هَرَاكَه کهد ولرین ایمان دعوت ایلدم ناکه آنک سبیلله کند ولره مغفرت
 ایلد سن (جَعَلُوا أَصَابَهُمْ فِي يَدَانِهِمْ) سوزیمی ایستمه مک ایچون بر مقلرین قولارند قیلار
 وَاسْتَغْفِرُوا لِأَنَّهُمْ) وطلونلرین اورنوب قیلانند یلر ناکه بوزیمی کورمیه لر (وَأَكْصَرُوا
 وَاسْتَكْبَرُوا وَاسْتَكْبَرُوا) وکفر لری اوزر ده ونوب بنم انباعدن سرکشک اینا بلر بر اولو سرکشک
 ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا) صکره بلا شبهه بن کند ولرین ایمانه آشکارا دعوت ایلدم (فَرَأَى
 أَغْلَتْ كَثْمًا) اند نصکره علی الحقیق کیم بن کند ولره دعوتی آچقدن ایلدم (وَاسْتَرَزَتْ لَهُمْ
 إِسْرَارًا) دخی کند ولره دعوتی غایتله کیزلی ایلدم (فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبِّي إِنَّهُ كَانَ قَدِ افْجَرَ
 مغفرت طلب ایلدک توبه ایتمکله (إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا) بی شبهه کیم خدا عن وجل چوق مغفرت ایچید
 يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا) اوزر کزه بغوری یولر فروان اولدیفی حالده (وَيُمْذِرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 و انواع اموال او غولرله سزه امداد ایدر (وَيَجْعَلُ لَكُمْ جَنَابَاتٍ وَيَجْعَلُ لَكُمْ أَنْهَارًا) وسزه
 باغلر قیلار دخی سزه ابر مقلر قیلار (فَلَا تَكُونُوا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا) سزه نه اولدیکه خدای ذوالجلاله
 اولوق وعظمت امید ایتیموب عذابندن خوف ایتیر سن (وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا) و حال بوک سزی
 دلوردر لو خلق ایتد بر طور مضغه و بر طور علقه ناهایتله دله و بو خلق ایتک کمال قدرته
 دلیلدر (أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا) بقر میسنر نیجه حق جل و علا بدی
 کوکری قات قات براند (وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا) و آبی انلرک برلینده برایش قیلد (وَجَعَلَ
 الشَّمْسُ سِرَاجًا) دخی کونش چراغ کبی قونلغی محواید بر فتنه قیلد (وَاللَّهُ أَنْتَبَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا
 و ایزد متعال سزی بردن بترشی کبی بر بزمک بتردی چون خلقک پدرا دم علی السلام طهراند
 خلقا ولندی جلها و غوللری اندن خلق اولمش پایسته قیلند یلر (فَرُبَّ نَفْسٍ لَّمْ يَكُنْهَا صَكْرًا
 آنک ایچنده سزی دوندر یعنی بعد الموت سزی زمینده دفن ایتدر (وَفَرُبَّ نَفْسٍ لَّمْ يَكُنْهَا حَرًّا) و جل
 و حسنایچون اندن سزی چیقارند در بر عظیم چیقارنق (وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بَيْتًا مَنَاسِكًا) دخی

خدا عز وجل سزچون زری دوشمنش و شمه کوی و کند (لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ) انکه اندر تسع
 یولر ایدن سزچون حضرت نوح علی السلام بود لایق قاطعه بی و براهین ساطعه یکتور و ب
 قومندن تسمرد و عصیاندن و زک برشته حاصل و لنگ درگاه ذوالجلاله تضرع و شکایت
 یوزین طوبوب دیک کا قال تبارک و تعالی (قَالَ نُوحٌ رَبِّ اِنِّمْ عَصَوْنِي) حضرت نوح دیک
 یا الاهی علی التحقیق کیم بنم کروم سوزیمی قبول ایتدیلر (وَاتَّبَعُوا مِنْهُ بِزُدَّةٍ مَّالَهُ وَوَلَدَهُ الْاَخْصَا
 و اوید یلر شول کیمشکه که مال و او شاقاری و قوز مقندن اوزکه کند و یبرشته آرترمدی
 یعنی بنم سوزیمی قبول ایتیمو اموال و اولاد لرینه مفرور اولان رؤسانک سوز لرینه
 تابع اولدیلر (وَمَكْرُومًا) و انلرک دیشلری حیل و خدعه ایتدیلر (مَكْرُومًا) بر بویک حیل
 و قالوا لا تَدْرُنَا اَلَمْ نَكُنْ مِنْكُمْ و کد و لره تابع اولانلره دیدیلر معبود لرکزک عبادتن بوراقک
 و لا تَدْرُنَا و لا اُولَا سُوَاعًا و لا اَبْعُوْثَ و یَسُوْقُ و یَنْسِرُ و علی الخصوص بواسطه مسنی
 اولان پتارک عبادتن بوراقک کنوردیلر کیم یولر حضرت آدم له نوح ارا سندن بر صا ح کثیر
 ادا لیدر دار آخره انتقال ایتدیلر لکن بصره قیلقلری تبرک ایچون تصور اوانک بعد مرور
 ایام له خلق کا عبادت ایتدیلر (وَقَدْ ضَلُّوا کَثِیْرًا) و رؤسا جوق کسنه لری از درد یلر
 و لا یَزِدُّ الْعُقُلَ الْاِیْمَانَ الْاَضْلَالَ) مستکار اولانلره حیل نک و اجند دینوی مصلحتلرک زوقندن
 برشته آرترمه (فَمَا خَطْبُکُمْ اِیَّیْهِمْ اَنْزِلُوا) کاهلرندن اوتری صوره بو غلش قیلندیلر (فَاذْخُلُوا
 نَارًا) در عقب برشته کیرمش قیلندیلر و اول عذاب قیدر (فَلَمْ یَجِدْ وَاَلْتَمِمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 اَنْصَارًا) پس تکریدن اوزکه کند و لره یار و مجار بولدیلر بو کلامده انلره تعریض و ارکه تکرید
 غیر ی انلرم عبور لایدندیلر کیم کند و لره یاردم ایتمکه قدر نلری یوقدر (وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ
 عَلَی الْاَرْضِ مِنَ الْکَافِرِیْنَ دِبَارًا) دخی حضرت نوح دیک ای خدا و ندیم یریوزی اوزره کهاردن
 بر کیمسه قوم (اِنَّکَ اِنْ تَذَرَهُمْ فَبِمَا یُعْصِیُوْنَ اَعْبَادَکَ) تحقیقا کیم سن انلری قوی جقا و لورسک قوللرک
 از دور لر (وَلَا یُکَذِّبُ الْاِیْمَانَ کَثَارًا) و طوغر من الاحقندن عدول ایتمش بغض جوق انکار
 ایدیحی کیمسه (رَبِّ اَغْفِرْ لِّیْ وَلِیِّ الْاِیْمَانِ) ای پروردگارم بکا و پدرمه و انامه مغفرت ایت
 و لکن دَخَلَ بَنُوْیِیْ مُؤْمِنًا) دخی اویمه کیرن کیمسه مؤمن و لدیغی خالده (وَالْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 دخی اهل ایمان کشیله و اهل ایمان عورتلر) و لا یَزِدُّ الْعُقُلَ الْاِیْمَانَ الْاَشْبَارًا) و ستمکار
 اولانلر هلاکدن اوزک برشی آرترمه

سُورَةُ الْاِنجِن مَكْتَبَةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَعِشْرُونَ آيَةً
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اَوْحِيَ اِلَیْ سُوْبِلَه یا محمد بکافر شمه ابله خبر کدیکیم (اِنَّهٗ سَمِعَ نَفْرًا مِنْ اِلَیْنِ) علی التحقیق
 بود که پرلردن برکزه قرانی استماع ایلدی کتب سیرده منقولدر کیم ایمان جن محمد المصطفی صلی اللہ علیہ
 نبوتک اوننجی سنه سنه واقع اولد وافی بوکونا تخیر ایتدیلر کیم محمد المجتبی صلوات الله وسلا
 علیه صابانه کرامله بطن النخله نام مکانک صبا ح نمازین قیلار ایکن اجنه دن برکزه بد یا طلق
 اول مکانا و غریوب قران عظیم الشانک تلاوتین سرور کانا نلندن ایشندیلر اندن بر وقت
 و وجد کوکلرند بیدار اولغین ایمانه کلوب طافنه لرینه رجوع ایتدیلر کندن بعض کلک حکمت ایتد
 کند ولردن صد و اید و حق جل و علا حبیب اکرم نه اندن خبر و بر یورد (فَاَلَا اَسْمِعُ
 قُرْاَنًا نَّجِیًّا) پس جماعت لرینه دونو کند کلرندک دیدیلر بلا شبهه بز بر بدیع و غریب خلقک سوزیت
 اوقور سوز ایتدیلر (بِهَیْئَةٍ اِلَی الْوَسْطِ) حق و صواب یول کوسنرد (فَاَمَّا اَنْتَ) در عقب کابر تصد کفورد
 و کن نَشْرُکَ بَرِّئًا اَحْلًا) و پروردگاریمز هرگز بر کیمسه اورنا قیلرز (وَاِنَّهٗ تَعَالٰی جَدُّ رَبِّنَا) دخی تصد
 کنوردک کیم علی التحقیق شان بودر که پروردگاریمزک اولولغی بوجه لندی (مَا اَتَّخَذَ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا
 هرگز نه زوجه و نه اوغول ایدتد) (وَاِنَّهٗ كَانَ یَقُولُ سَفِیْهًا عَلٰی اللَّهِ سَطَطًا) دخی علی التحقیق کیم ایش
 بودر که بز منستو اولان یخرد نکری تعالی اوزره حکمتجا و زایش سوز سوبلرد (وَاَنَا ظَنُّنَا
 اَنْ کُنْ نَقُوْلُ الْاِیْمَانِ وَ الْاِنجِن عَلٰی اَللّٰهِ کَذِبًا) دخی بلا شبهه بز کان ایتدک کیم بشر و بری مقوله سی
 ایزد ذوالجلال اوزره اصلا یلان سوبلزلر (وَاِنَّهٗ كَانَ رِجَالًا مِنْ اَلْاِنْسِ یَقُوْذُوْنَ رِجَالًا مِنْ اِلَیْنِ
 دخی بلا شبهه کیم انشا مقوله سندن کشیلر بری مقوله سندن کشیله صیغور لر دیکه
 بز محش مکانه قوند کلرندک دیرلرد بو مکانک ساکن اولان اجنه نک سفهاسی شرنند یولک لرینه
 صیغورز (فَزَادُوْهُمْ رَهَقًا) پس بو صیغوق سیبیله انس پرلره سرکشک و طغیان ازرد یار
 و اَنَّهُمْ ظَنُّوْا کَمَا ظَنَنْتُمْ) دخی علی التحقیق کیم آدمیلر کمان ایتدیلر نه که سزای اجنه کان ایتدک کیم
 اَنْ لَّنْ یَبْعَثَ اَللّٰهُ اَحْلًا) بلا شبهه شان بوکه نکری تعالی هرگز بر کیمسه کوندرمز (وَاَنَا لَمَسْنَا السَّمَآ
 دخی علی التحقیق کیم بز کوک خبرینی طلب ایتدک (فَوَجَدْنَا هَآؤُلَآئِکَ حَرَسًا شَدِیْدًا وَ شَهَبًا) پس
 ای بولد کیم شد تلوی با سبائلوله و یلدلزدن برلش آتش بار و لر یله طولد رلد (وَاَنَا کُنَّا نَقْعًا مِنْهَا
 متعاید لستم) دخی علی التحقیق کیم بز کوکدن اوقور و جی برلره ایشنا ایچون اوقور و جی بوند

استبق ملائکه نك سوزين ايشتمك همچون آسمانه صفايد و پاسبان او شهرند خالی اولان مكانلرده
 او توريق (فَنَسْتَبِيعُ الْاَنَ) پس شمدی اجنه دن هر کیم آسمان چاقوب دکه مک ايستر (يَحْيِيْلُهُ
 يَشْهَبَا رَصَدًا) کند و به برانش شعله پاسبان بولور (وَأَنَا لَا نَذَرِي أَشْرًا يَدِينُ فِي الْأَرْضِ) دخی بلا
 شبه بهلر زکیم آسمانک محروس اولسی سبيله يره ساکن اولانلره بریدلکی ايسندلک (أَمَّا أَرْبَابُكُمْ
 رَبُّكُمْ دَسَدًا) يا خود پروردگار لری کند و لره برابولک ايسندلک (وَأَنَا مِمَّا الصَّاحِبُونَ) دخی کماز کیم
 بزدن کوزل علالمو مؤمنلر وار (وَمِنَادُونَ ذَلِكَ) و بزده اول صلحادن ايجق کيمسه وار (كُنَّا
 عَارِيقَ قِدْرًا) متفرق مذاهب ايه لریدلک (وَأَنَا ظَنَنَّا أَنَّ لَنْ نَحْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ) دخی بلا شبهه کیم
 بزیدلک که هرگز نکرى تعالای برده عاجز ايمکه قدرتمز بوقدر (وَلَنْ نَحْجِزَهُ هَرَبًا) و هرگز نجوق
 جهنمدن آنی عاجز ايمز بزه برایش ايمک ايسترسه (وَأَنَا لَأَسْمِعَنَّ الْمَلِكُ أَمْرًا يَمِينًا) دخی علی التحقيق کیم
 فجن قرانی ايشندلک کما ايمان کوردلک (فَنُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ كَيْفَ يُجَسَّاسُ) پس هر کیم ربنه ايمان کوردی
 نه جزانک نقصانندن قورفر (وَلَا رَهَقًا) و نه ذلت و خوارلقدن خوف ايدد (وَأَنَا مِمَّا لِّلْاَسْبَابِ
 وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ) دخی بلادشک کیم ايمانه کلا نلر بزندن لر و طریق حقدن عدول ايدنلر بقدن لر
 (فَنُؤْمِنُ بِرَبِّهِ) پس هر کیم اسلامه کلدی (فَأُولَئِكَ نَحْزُوا رَسَدًا) اولکروه طوعری بوله شهد ايدیلر
 (وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ) و اما حقدن عدول ايدن کيمسه لره (فَمَا تَوَلَّوْا بِهِمْ حُطْبًا) انلر دوزخه اودن
 اولدیلر (وَأَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ) دخی بکا وحی اولند بکیم علی التحقيق شان بودر که
 اجنه طوعری بولر اوزره استقامت ايتسیدیلر (لَأَسْقِيَنَّاهُمْ مَاءً عَذْوَا) البته انلره فراوان
 صوابچرردلک یعنی توسعه رزقک سببی اولان چوق صوبی کند و لره ويردک (لِنَقْشَهُمْ فِيهِ
 نَاكًا) اول وسعت عيشده انلره خمر به کبی بر معاملة ايدردک که نعمتک شکرينه قيام ايدن
 اتمياندن ممتاز اوله (وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ) و هر کیم پروردگار دینک نعمتی اکفدن یوز
 جویرد (يَسْأَلُكَ عَذَابًا مِّمَّا كُنتَ تَفْتَحُ) آنی بر داحسنر حوق زحمتلواش کجه ده کيورد (وَأَنْ لَّسَاجِدٌ لِلَّهِ
 دخی بکا وحی اولند بکیم تحقیقا مسجد لخدای ذوالجلاله مخصوص (فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا) پس انلر
 تکريله برکيمه چغروب عبادت ايمک یعنی خدایه اخلاصله عبادت ايدلک (وَأَن لَّمَّا فَا مَعْبُدًا لِلَّهِ يَدْعُوهُ
 دخی بکا وحی اولند بکیم علی التحقيق شان بودر که فجن نکرینک قولی کند و به عبادت ايمک
 همچون فالقدی یعنی اولوقتکه محمد المصطفی بطن النخله ده نماز قیلغه شروع ايتد کاد و کيوتو
 تکلین لیتد (يَقْلُدُ بِكُمْ مِنْ ذَاتِ الْأَعْيُنِ) کجه کبی اوزربنه قات قات

اوله لر (قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي) سوبله بوندن اوزکه بر دشنه بوقدر کیم پروردگار يه عبادت ايسدم
 (وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا) واکا برکيمسه اودنا قیللم (قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا) سوبله علی التحقيق
 بن ستر نه بدلك بیشتر مک قادر و نه طوعری بوله ابصالح ايمکه قادره (قُلْ إِنِّي لَنْ يَخِيَرُنِي
 مِنْ اللَّهِ أَحَدٌ) سوبله بی شبهه کیم بن تکرینک عذابندن برکيمسه بنی صيغندر مزحق تعالی بکا
 حقا رات ايمک ايسترسه (وَلَنْ لَّيْجِدَنَّ مِنْ دُونِهِ مِثْلًا كَذًا) و انک لطفندن اوزکه برالجا ايدلک
 دشنه بوله هم (إِلَّا بِلَاغًا مِنْ رَبِّهِ وَرِسَالًا إِلَيْنَا) ايجق تکرینک طرفدن خلقه شریعی بیشتر مک
 و خبر لرین بیان ايمک بکانه اولور (وَمَنْ يَقْصُرْ لَّهُ وَرَسُولُهُ) و هر کیم تکریم و پیغمبرین عصیا
 ایدر (فَرَأَى لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ) بی شک کیم دوزخک آشکا اولور (خَالِدًا فِيهَا) آنک ايجندن استمرار
 اقامتی تقدیر ايتشدر (أَبَدًا) همیشه (حَتَّى إِذَا زَاوَا مَا يُوعَدُونَ) دلالت حال حبسيله کلام
 مقدره غایتد ریعنی کفار محمد المصطفی اذ بون کورد و عصیا ایدر لر اولحلله دکه موعود
 اولدقاری عذاب کوريجک (فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفٌ ثَمِيرًا) پس اول وقت علی التحقيق
 بیلور لر که کیمک یار دمی می زبونر کدر و کیمک لشکری آزر کدر (قُلْ إِنِّي أَدْرِي قَرِيبٌ مَا تُوعَدُونَ
 سوبله یا محمد بیللم و عداولند بکفر بقتیدر (أَمْ يَحْجِلُّ لَهُ رَبِّي أَمْرًا) یا خود اکا بنم دیم برمت
 تعیین قیلدری یعنی آنک اولسی محققدر ايجق نه زمان واقع اولد یغنی بیللم (عَالِمُ الْغَيْبِ
 ایزد ذوالجلال بوسیدله اولان اشیا بی بیلور (فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا) پس ايجق اولان
 شیشه برکيمسه مطلع قیلماز (إِلَّا مَنْ ارْتَضَى مِنْ رَسُولٍ) مکر رسول قسمندن بکند و ک
 کسنه که آنی بعض مورینه مطلع قیلار تاکه اکا معجزه اوله (فَأَيُّ نَسْأَلُكَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ
 وَمَنْ خَلْفَهُ رَصَدًا) کیم علی التحقيق خدا عت وجل اول بکند و کی کسنه نك اوکندن واردندن
 ملائکه دن پاسبانلر تعیین ایدر تاکه شیطاينک قاپسند و سوزی اوزربنه فارشتر مقد
 آنی حفظ ایدر لر (لِيَعْلَمَ أَنَّ قَدْ بَلَغُوا رِسَالًا إِلَيْنَا) تاکه موحی له اولان پیغمبريله کیم وحی ايله
 کلا ن فرشته لر پروردگار لرینک فرمانلرین تغیر و تحریفدن محفوظ بيشتر دیلر (وَاحَاطَ بِمَا لَدَيْكُمْ
 وَحَالُكُمْ حَقًّا) و عداولندلک قند اولان اشیا به علی احاطه ايتد (وَلَحْضَى كُلِّ شَيْءٍ عَدَدًا) و هر کسه
 صای سنی ضبط و حصر ايتشد ر یغورک قطراتنه دك و قومک ذراتنه دك والله اعلم

سُوْرَةُ الْمَزْلُومِيْنَ فِي عَشْرِ وَاثِنَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَرْفُوعُ (ا) طوئله بوردن و لان ذات پاك كورد بركم سرور كائنات مبدع عالمه
 كند و سن بر چار شعله اور توب نماز قبلاردی حضرت خد بجه رضى الله عنهادن منقولدركم
 اول چار شفا و ندرت آرشنو نلق چار شفا ایدی یار بیسبله بنا ورتونمش ایدم و یار بیسبله كند و
 و بوشاده اوزرینه بوسوره نك صبرك نازل اولد بیلتمك كركم ابتدا عا سلامده قیام لیل فرزند
 ایدك و اهل اسلام قیامنده اوج مقدار ارا سنده مختار اید یار بیسبله و ایکی اولشند شنه كه
 حق بغالی یورد (قُلْ لِلَّيْلِ الْاَقْلِيَا) كجه ده نماز قیلقا بچون قالی مكر بر آز (نصفه) كه اول
 از كجه نك یار بیسبله (اَوْتَقِضْ مِنْهُ قَلِيْلًا) یا خود یار بیسبله بر آز اكسك ایت ناكه ایك اولشند
 قالفش اوله سن (اَوْرِدْ عَلَيْكَ) یا خود یاری اوزره آرتن ناكه بر اولشند قالفش اوله سن و بون
 اكسك اولور سه قیام لیل صایله (وَرَيْلُ الْقُرْآنِ تَرْيَا) دخی قرانی او قود بنگده قی نایله
 اوقی یعنی حروفنی بر مرتبه ده تبیین ایت كه سامع اولان حروفك صایسندن متكن اوله
 اِنَّا سَنُلْقِيْ عَلَيْكَ قَوْلًا ثَلَاثًا (تحقیقا كه بز اوزر بكه براغر سوز برا قورز یعنی فرشته ایله
 سكا بر كلام رسال ایدر كه تكالیف شافیه مشتمل اولد بچون مكلف اولان جماعت اوزره
 اغور خصوا اوزر بكه زیر اسك اوزر كه كورد مسی و امته و شتر مسی ز مذر (اِنْ نَاشِئَ اللَّيْلُ
 تَحْقِيقًا كِم كجه ده پیدا اولان عباتا (هِيَ اَسَدٌ وَطَا) كند و سی مشقت جهندن زیاده قیدر
 و اقوم قیلا) و غایتله مستقیمد رسوز جهندن یعنی كجه نك عباتك حضور قلب
 سبیلله و اصواتك خاموشلغندن و تری قرآنك و قومسی صوابا قیدر (اِنْ لَكَ فِي الْاَنَارِ مَجَاجَا
 طوبیلا) تحقیقا كیم سكا یا محمد كوند زده حق اشتغال و اریس تجده ملازم اول كه خدانك
 منا جاتی فراغت خاطر ایستر (وَاذْكُرْ اَسْمَ رَبِّكَ) دخی پروردگار كك ایدن ذكر اتمده كجه
 و كوند ز ملاومت ایت مخفی بوردلیه كیم ذكر الله بار عا مد رحیمده و تحلیله و تسبیحه و قرات
 قرآن و مدارسه علمه و نمازه و بومقوله لودن اولان اشیا به شاملدر (وَتَبْتَئِلُ اِلَيْهِ) دخی
 خلقدن كسل حقت عبادتنه توجه ایت تبیلا) برا بوكسلك كه نفسکی بالكلیه الا یش
 دینادن كسوب مقام عبودیت اقامت ایدن سن (رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ) كند و در كوش
 جیغی و یا بنویزك پروردگار (لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ) ندن اوزر كه بر درست معبود بوقد (فَاَتَّخِذْهُ وَكِيلًا

پس ائی كند كه معتقد ایدن بوجه امور كك اسمرله (وَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ) دخی كفا و حقتك
 دیدك لری سوز لر اوزره صبر ایت (وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ) و انلردن ایل بر كوز ایل كك كند و لر
 یا نچیز و ب مذار ایدن سن و كند و لر دن انتقام صد دند اولیه سن (وَوَدَّعَى وَالْكُذِّبِينَ
 اُولِي النِّعَمِ) دخی بنی قویما رباب نعت اولان بلا بخیل كك بن انلرك حقتدن كلوب سزالرین
 و پرورم (وَمَهْلِكُهُمْ قَلِيلًا) و انلره آزممت مهلت و بر یعنی از زمان كچدن سزالرین و پرورم
 اِنْ كُنْتُمْ اِنْكَا لَا وَجْهًا) تحقیقا كه قمر ده كفا را بچون آغر بوقا غولر و با غمش آتش وار
 وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا اَلِيمًا) و بوقازده طور و بچون بچك و دز لو اسكجه دخی وار (يَوْمَ
 تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ) اولكونك كه زمین و طاعلردن زرد و كات آبجیال كپییا مهبلا) و
 طاعلر صا چلش قوم تبسی اولد یعنی طاعلر بوسلا تبله صا چلوب قوم كبی اولور لر
 اِنَّا ارْسَلْنَا اِلَيْكُمْ رَسُولًا) بی شبهه كیم بر سزه ای اهل مكه بر پیغبر كوندردك (شَاهِدًا عَلَيْكُمْ
 اوزر كزه طالق كه قیامت كوندده دعوتنه اجابت ایدنه شهادت ایدر و ایتیا ناك اوزرینه دخی شهادت
 ایدر (مَّا ارْسَلْنَا اِلَّا رَفْعُونَ رَسُولًا) شنه كه مصحح كك بر پیغبر كوندردك (فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ
 پس فرعون بی عون اولد پیغبره اطاعت ایتك (فَاَتَّخَذَ اَنَا اَوْسِيًا) در عقب كند و بی بر محكم الش
 الد فكه كند و سین و لشكرین بر لحظه ده صوده بوغدق (فَكَيْفَ تَقُولُ اِنْ كُنْتُمْ اِنْسِيَا
 نفسكزی ای مشركلر صا قدر رسز كفا اوزره قالور سه كن (يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا
 بر كوندك عذابند كه شدت هیبت اوشا قلی آق صا چلی قیلدر (السَّمَاءُ مُنْقَطِعَةٌ) كوك
 اولكونك اهلوی سبیلله یار بیلور (كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا) خدانك وعده سی ایشلنم لیدی
 خلقی قبول اتمز (اِنْ هَلْفَنَّا كَرَّةً) تحقیقا كه بو وعیدك یا آیات برینددر (فَنُشَاءُ) پس هر كیم بند
 المسین ایستك (اَتَّخِذْ اِلَى رِيَّةٍ سَبِيْلًا) پروردگار دی طرفنه بر بول ایدن كورد بركم قسم لیل
 ائی نازل اولد قد نصكره حضرت طعلی علیه السلام و صحا كزین رضوان الله علیهم اجمعین قیام لیلله
 مباشرت ایتد یار كند و لر معین اولان و قلمر مشتبیه اولد بچون بتون كجه بی نماز ایلله احیا
 ایدر و كد بوندن كند و لر خلی مشقت حاصل اولشدی بر مرتبه ده كه سید الكونینك مبار
 د با قلمر شیشك حق جل و علی لطف و كر مندن بر ییلد نصكره اول بار كزانی مؤمنلردن قالدرو
 بولیت كیم منزل ایدو بیورد (اِنْ رَبِّكَ يَعْلَمُ) تحقیقا پروردگار كك بیلور كیم اَنْتَ تَقُومُ اَدْنَى
 مِنْ ثَلَاثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ) علی التحقيق سن قالفش كجه نك ایکی اولشندن اوزر

ویرد و کشتی او زده اتره (کالا) و بده دکلدر کیم امید طوته که بن کار بسته آنزوروم بلکه کسه
 مبادرم (ایه کاکالا یا اینا عینک) تحقیقا که اول بد ذات بزم یا تمزه معاند اید مرویدر کیم بوات
 نازل اولد قد نصکره مالی نقصنا یوز طوتدی هلاک اولدیغی کونه دک (سار هفقه صرغودا)
 یقینه آتی صرغوده یشتارورم و اول جنمک بر طاعتدر که نهایته بتمش یلده چیرق اولورکا فرجسته
 تکلیفا و لئور چیرقوب سیه سینه ایرشد کنده اشاعه صالورینه چقسته تکلیفا و لئورینه
 بومنوال اوزره ابدل اباد معذبا و لئور نغوز بالله السميع العليم مرویدر کیم بواتلرک سبب نزول
 بوایدیکه سرور کائنات حم الشیعه سوره سن او قورایکن ولید حضرتک او قومستی ایشتد قومه
 دوزد کده دیکه بونگون محمد دن بر سوز ایشتدم اصلا انش و جتک سوزینه مشابه دکلدر روزر انده
 بر حلاوت و اوزرینه بر طلاوت بولد که هرگز بر سوزده آن حتر ایدم و بی شبهه کیم اول سوز
 غالب کور مغلوب و لئور و بلند کندن دوشو پست اولماز جماعت قریش بوسوز لری ایشتد بیک دیدار
 ولید محمدک دیننه مائل اولد بو حالده طبعارینه برخیلی از عاج حاصل اولد ابو جهل علیه السلام یستحو
 دیک بن سزری بوقیغون قوررورم پس یانه کلوب حینه جاهلیه به متعلق سوز کرکد ویه ایراد
 ایلدی اول خبیث غیره بنوب دیک سزای قریش زعم ایدر سز کیم محمد بخونددر کلام سزه مسلم
 دکلدر زیر کال عقل انده موجود در و آنک انکاری مکابره در و خیال ایدر سز که کاهندر بوسوز
 دخی خلاف واقع در زیر کاهانت اید و کئی هیچ بر فرد کورمک و دیر سز که شاعر در بودخی بیغی
 سوز در انکونه هرگز شعر گفت و کوسی نندن صاد اولد محمد هیچ بر شنی دکلدر الا ساحر
 کورنر سز کیم کشتی قاربسندن و او غولی با یادن ایرد و بالعکس قنار بو کلامله خوش
 حال اولوب ایرلد یاربعد حوقل و علا جینه کجش ایتلرله تسلیمه ویرد و اول اشته اول
 شقیصد صاد راولان احوالی بواتلرده بیان اید و بیورد (انه فکر و قدر) تحقیقا کیم اول
 خبیث کند و نفستند فکراید و بیا و یجد بکه قرآن عظیم الشان حقند کونه طعن ایدر
 فقیل کیف قدر ابع هلاک اولسونجه و یجد (فکر کیف قدر) بوجله مبالغه یچون مکر اولد و لفظ
 نه ایلده نصاید و لئوسی دلالت ایتلر بونکیم ایکنی جلله اولکیدن بلغدر (فکر نظر صکره قرآنک شت
 فکرایدی (فکر علبس) پس قرآنه موجب بر طعن بولد یغندن اوتری بوزین اکشتدی (و کسر
 لفظ علبس انا عذر (فکر اذین) صکره حقندن بوزد و ندرد (واستکبر) و آنک اتباعندن سکرشک
 ایتدی (فقال ان هذا الا شیء یؤثر) پس دیک محمد و قود یغنی نسته بر شنی دکلدر الا بر جاد و لوقه

او کولوب یغنی محمد المصطفی جاشا آتی صرغودن او کورنور (ان هذا الا قول البشیر) بو قرآن بر بسته دکلدر
 الا انسانک سوزی (سأصلیه سقر) یقینه و لیکن جنمک بشنی طبقه سنده بورا قورم
 و ما ادریک ما سقر و قتی نسته سنی یلجی قیلد یکیم سقرندر (لا یبقی ولا تدثر) ایچنده صالنا
 کسته اعضا سندن بر عضو قومز که یاند حمر و آقا هلاک ایتیمجه و از کجمر (اوله لیلشیر) برانسته
 خلقه کورنور (علیها فی سعه عشر) اون طقوز فرشته اوزرینه تعیین اولمشد بو عدد دک
 سبب تخصیصنه چوق وجوه ذکر اید یاربرسی بوکه طقوز اکثر احاد در و اون اقل عشر ندر
 پس عدد مذکور اکثر اقله و اقل اکثره جامع اولد یغیچون مذکور اولد اخباره کشتد رک بوات
 نازل اولد قد ابو جهل دیدی ای معشر قریش زبانیه اون طقوز در لوار تق دکل بزدن هر اون
 نفر بر لرینه کفایت ایتدی بوالاشد بن کله اللیغی ایتد یکیم بن بالکراونن رقم ایلده ویدین
 قارمله کفایت ایدرم و سز قوا یکسته کفایت ایدک حوقل و علی بواقی منزل اید و بیورد
 و ما جعلنا اصحاب النار الا ملائکه بوز جنم یه لرین قیلد قالا فرشته لکه آنلر جمله مخلوقا
 کوجا لودر معالنه انزیر لده کور دیکه جنم نغز ستنک ریشتی مالکدر اکتله اون سکر نقر وار
 کور لری بر ق خالطف کبیدر دیشاری قله لره بکر از غز لره ندن آتش یال می چیقاراموز لرینک لر سی
 یقش یلاق بولد هر بریسی بر دفعه ده یقش یک کافری جنمه بورا قور پس بیچاره انسان
 بو قیلقله اولان مخلوقه نیجه طاقت کوره بیلور و بونلر اون طقوز اولمارینک حکشی حق فعلا
 بیان اید و بیورد (و ما جعلنا عذرهم الا قینه للذین کفروا) و بز بوملا نکه نک صایسین
 بر شنی ایتد که الا کفر اید نلرک فتنه سنی افضا ایدن صای یغی بز بوملا نکه نک عدد یغی بول
 از قیلد قنا که کفار آتی استبعا ایتیکله استنزل اید و فتنه به دوشلر و بونلرک بو عدد له مذکور
 اولمارینک برنج سببی دخی بیان اید و بیورد (لست یقین الذین اوتوا الکتاب) ناکه کتاب ویرن
 کسته لر علم یقین تحصیل ایدر کیم محمد ک نبوتی حقد رانکونه ملا نکه عذابک عددی
 خصوصنده اوزرینه اینان کتابک سوز ک کتابلرینک سوزینه موافقد (ویرداد الذین امنوا ایمانا
 و ناکه اهل کتابک یقینی سبیله ایمانه کلا نلری ایمان اتردر لر (ولا یزنا بالذین اوتوا الکتاب
 و المؤمنون) و ناکه کتاب سما ویرین کسته لر و اهل ایمان نلرک عدد کخصو شتک ایتیه لدر
 و لیکول الذین کفروا فی دلویم مرن و الکافرین) و ناکه کوا کونند شتک خسته لکی اولانلر ویرن
 اولانلر دیر (ماذا اراد الله بهذا امثلا) یزدن و الجلال استغراب مثل کبی بو مستغیر عدد له

نه فصد ايت (كذلك) نه كيم عدد مذکور باعشا ضلال و هاء اوله (يُضِلُّ الله من يشاء و
 يَهْدِي من يشاء) تکرری تعالى ايستد و کنی از غون قیلار و ايستد و کنه هدايت ايدر (وما
 يَعْلَمُ جُودُ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ) و پروردگار کک لشکر لرین کند و سندن غیري بر کیمسه بیلر (وما
 هِيَ إِلَّا ذِكْرُ الْبَشَرِ) دخی سقره احواله ناطق و لان آیات بر سننه دکلد رالا آدمیلر
 بریند و نصیحت (کالا) ایش اويله دکلد رنه که کفار دیر قیامت و جهنم یوقدر (وَالْفَرِ
 وَالْأَيْلِ إِذْ بَرَّ) به قسم و کیمه به دخی کوند زک عقیبه کلد که (وَالصَّيْحُ إِذْ أَسْفَرَ) و صبح
 وقتنه دخی عالمی روشن قلد قد کیم (إِنَّمَا الْإِنْسَانُ لَكَفُورٌ) علی التحقيق سقره بواک بلار کک بر سید
 یعنی و زحک یله طبقه سنک برسی سقره (نَذِيرًا لِلْبَشَرِ) آدمیلر قور قور و بریمی اولد قد
 لَينَ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ) سزدن شول کیمشه که خیر و طاعانه ایلر و وار مو
 ایستیه باشرک و معاصیه کبر و قالمق ایستیه (كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ) هر جان قلد یغی
 سننه سبیله کیر و در (إِلَّا الْأَعْصَابَ الْيَمِينِ) انجق صاغ الکابه لری یعنی نامه اعمال لرین
 صاغ الله انکار ایتد کیری کوزل اعمال سبیله کردن لرین قلد رهنیتدن خلاص ایتد یلر (فِي جَنَّاتٍ
 يَنْسَاءُ لَوْنٌ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ) باغلرده اقامت ایدر بری برندن مشرک لک اسوالن صور شوی آنلر
 قویخ یوزندن در لر (مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ) فقی عمل کرد و زحک اربابله سزی دوزدی
 قَالُوا بَرٍّ مِنْ خِيَارِ جَوَابٍ وَ بَرٍّ دید یلر (لَمْ تَكُ مِنَ الْمُسْلِكِينَ) نماز قیلان لر دن دکل ایدک
 وَلَمْ تَكُ تَطْعَمُ الْمُسْكِينَ) و یوقسلمه بجا و یرمز ایدک (وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ النُّجُمِ نَضِيبِينَ) و باطل
 سوزه داخل و لاندله داخل اولور دق (وَكُنَّا نَكْذِبُ نَبِیُّوْمَ الدِّينِ) دخی روز جزانک وقوعنه
 تضدیق کور مزدک (حَقٌّ أَنَيْنَا الْيَقِيْنُ) اول ایشلردن منفک اولدق موت بزه کلیمه (فَمَا
 تَفَعَّلُمْ شِفَاعَةَ الشَّاغِبِينَ) پس دیکجیلرک دیکلر کند ولره فائده و بر مزد بک اولند قلدی
 صورته منقولدر کیم مشرک لرد یلر یا محمد ادا که تکر کردن هر بزرگ آدینه بر ناکور مزس که
 ایچنک یازلش اوله ای فلان محمد متابعتایت بر سکا ایمان کور مز خجل و علی انلردن بوسوز استیفا
 ایدر بوابت کریمه منزل ایتدک (قَالَ لَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ مُبْرِحِينَ) پس بو کفار نه اولدیکه بند و بخند
 یوز جویر مشرک (كَانَ هُمْ حُمْرٌ مُّسْتَنَفِقٌ) کویاکه آنلر بر و رکش اشک لردر که (فَرَقَتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ
 ارسلانن قلد یلر) بل یلر دکل افری میتم بلکه آنلر دن هر یکشی ایستر کیم (أَنْ يُؤْتِيَهُمْ صُحُفًا تُنشَرُ
 بِمِطْرٍ أَوْ قُورٍ نَامَةٍ لَّوْ يَرِيْلُوْا) (کالا) ایستد کیری شی کند ولره و یرلز و اگر و یریلور ایمانه کلزلر

و آنلر ایمانه کلد کیری نه کنه ایستد کیری سننه کند ولره و یرلد و کندن او نری (بَلْ لَّا يَخَافُونَ
 الْآخِرَةَ) بلکه آخرته قور قزلر (كَلَّا جَهَنَّمَ لَآتِيَةً زَكْرَةً) بلا شبهه قرآن عظیم الشان
 بریند و نصیحت در (كُنْ مِثْلَ نَذِيرٍ) پس هر کیم ایستر که بناله آنی خاطره کور و رب ایچند
 تفکر ایدکن ایلر (وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ) و اصلا آنلر بنالدلر مکر تکرری تعالى
 نصیحت پذیرا ولد قلدن ایستیه (هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَ أَهْلُ الْغَفْرِ) کند و در لائق و سزاوار که
 کند و سندن خوف اولنه و کند و در لائق که کفار لره مغفرت ایلر

سورة القيمة مكتبة وهي از بعضی است
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِیَوْمِ الْقِيَمَةِ) کلام عربی لانا فیه تاکید ایچون فعل قسم وزره ادخال و لمشایع
 و مستعملدر پس معنای نظم کریم بوا اولور کیم علی التحقيق روز قیامتیه قسم اوله اقسیم بالقیس
 الموائمة) دخی طاعانه تقصیل و زره ملامت ایدن جانه قسم که سنلای انسان مقوله سی
 جزا و سزا ایچون مبعوث اولور سز کور دیکر که عدی بن ربیعیه حضرت محمد المصطفی دن قیامتک
 احوالن سؤال ایتدی حضرت صلی الله علیه و سلم کا آندن خبر و برکد پس و نوب دیک
 کوزمله بن بونی مشاهد ایدر سم اینا نم نه ممکنر که بو طاعلش کوکلر بریرده بیغلوب
 که حق جل و علا بوابی منزل ایدر بیورک (الْجَنَسُ الْإِنْسَانُ أَنْ لَّنْ يَجْعَعَ عِظَامَهُ) ایا عدبن
 ربیعیه کمان ایدر که بز کوکلرین پراکنده لکد نصکره بیغرز (بَلَى قَادِرِينَ عَلَى أَنْ يَسْقُوا بَنَاءَهُ
 بَلَى أَنْ يَكُوْكُلِرْنَ بَغْرًا) اول حاله کیم قادر لر زانک وزره کیم بر مقارنیک باشن باپر ز
 بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ) بل کیم عدی بن ربیعیه ایستر که ایلر و سندن فسا ایدر (يَسْتَلْ
 آيَاتِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ) استبعا و استنرا طریقیله صور کیم روز قیامت نه زمان اولور (فَإِذَا بَرِقَ
 الْبَصَرُ) پس فچنکیم کوز حیرتدن قامشور (وَحُفَّتِ الْعُيُنُ) وای بی نور اولور (وَنُجِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
 وَ كُوفُوا وَاحِدًا) و یرده جمع اولور که ایکسی مغرب سمتند طلوع ایدر (يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ
 أَيْنَ الْمَقَرُّ) اولکونده قیامتیه تکذیب ایدن کافر دیر کز تاه فنده بولنور (كَلَّا لَا وَزَرَ) حقا کیم
 کفار اولکونده ملجا و مجابوقدر (إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ) هرورد کار کک فرمانه در
 اولکونده قولرک ایشی (يَبْنُوْا الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ) آدم اوغلی اولکونده خبردار قبلور
 بِمَاقَدِّمٍ وَ آخِرٍ) ایلر و کوند رد وکی و کیر و قود یغی شید (بَلَى الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ) بلکه

آدمی کند و جانی او زره بر اشکار دلیل ای سید را بگویند که ایتدوی اعماله کند و سی شاهد در
 پس اخبار اولمغه محتاج دکلدر (وَلَوْ اَلَيْسَ مَعَاذِرُهُ) و اگر هر عذر را و له حق شننه پیدا اید و
 القا ایدر سه حضرت عبدالله بن عباس رضی الله عنهما در مرویدر کیم بوزر کجبریل علیه السلام
 حضرت وحی ایلد کلوب قرانی او قوردری حضرت علی علیه السلام قرانی و نه مقایم چون لسان ایلد
 جبریل ایلد او قوردری جبریل و علا بوایت کرمیه منزل ایدوب بوزر (لَا تُحَرِّكُ بِهِ لِسَانَكَ
 قُرْآنًا و قَوْمُ سَبِيلِهِ دَلِيلًا) ایچده بر نه وحی تمام اولدن (لَتَجِدَنَّ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِّمَنْ هَدَى) آیت
 عَلَيْنَا لَتَجْعَلَنَّهُ حَقًّا سَبِيحَةً أَنْتَ بِخُشْيٍ أَوْزُرْ بَزْدَر (وَقُرْآنُهُ) دخی لسانک او قوردری سنک
 اثبات ایتدی (فَإِذَا قَرَأْتَ) پس چن لسان جبریل ایلد آتی او زریکه او قوردر (فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ) اندک
 او قوردری تابع اول (لَهُ أَنْ عَلَيْنَا بَيِّنَاتٌ) صکره علی تحقیق کیم معالردن او زریکه مشکل
 اولان اسبانک بیانی او زریکه در (كَلَّا) اویلده دکلدر ای دم او غولری که عبادده شک
 ایتدی و له سن (لَتَجِدَنَّ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِّمَنْ هَدَى) بلکه دینیانی سؤب مورند مشغول اولش سن (وَقَدْ رُكِّدُوا
 الْآخِرَةَ) و آخرتی بود قوب لوازمندن اعراض بدر سزیا وجود که امر بالعکس اولق کر کرد
 (وَجُودُهُ يَوْمَئِذٍ مُّضِرٌّ) اول کوند بوزر نازه و ترا ولور (إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ) پروردگارینه مشاهد
 اینجیدر (وَوَجُودُهُ يَوْمَئِذٍ مُّضِرٌّ) و اول کوند بوزر لر غایتله عبوس اولشدر (نَظَرًا مُّفَصَّلًا
 بِهَا فُتْرَةٌ) اول بوزر لر اصحابی کان ایدر که ارفه کو کلرین فیرن عذاب کد و له ایشلور
 کلا (کَرَّمَكَ دِينًا دِينَهُ خَرْتُ أَوْزُرُهُ تَرْجِعُ وَلَهُ إِذَا بَلَغْتَ الْتُرَاقِي) چن روح کو کس
 و چون کو کلرینه و اصل اولور (وَيَقُلُ مَنْ رَاقٍ) و دینور یعنی و نه جک کیمه نك اصحاب دیرلر
 بوخته یه کیم بر افستو او قور (وَقُلْ إِنَّهُ الْفَرَاقُ) دخی محض اولان شخص بیلدیکم علی تحقیق
 او زریکه حلول ایدن بلاد بیلدن ابرلسی سییدر (وَالْتَفَتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ) و بالدر
 بالدره صاردیکه اندری تحریک ایتد که قدرتی فالتد (إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسَاقُ) اول کوند
 مرجع و مال پروردگار کس سزاسی سمتده در (فَلَا صَدْقَ وَلَا صِلَى) پیرنه تصدیق و حب
 اولان شئی تصدیق ایتد و نه او زریکه فرض اولان نمازی فیلد (وَلَكِنْ كَذِبٌ وَتَوَلَّى) ولیکن
 جفی تصدیق ایتدی طاعتدن بوزر جویرد (لَمْ يَذْهَبْ إِلَى أَهْلِهِ يَمُتْ) صکره کند و مخصوص
 اولان گروهک سمتده کندی و حالده که ایتدوی ایشله افخار ایدوب صالور (أَوَّلَى لَكَ
 سَكَاهَا لَكَ وَلَسَوَى عَنَادًا) اولان کافر (فَأَوَّلَى) بیه هلاک اولسو (لَمْ أَوَّلَى لَكَ خَاوِلَى

پس برینک عقیقه هلاک سکا اولسو (لَتَجِدَنَّ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِّمَنْ هَدَى) ایادما و غل
 کان ایدر که مهمل ترک اولنوب نه طاعتله تکلیف و لنور و نه مکافات و بر بلور (لَمْ يَذْهَبْ إِلَى أَهْلِهِ يَمُتْ)
 مِنْ مِّنِّي يَمُتْ) ایار حمد و کلس منیدن بر صوفطری سی کلید (لَمْ يَذْهَبْ إِلَى أَهْلِهِ يَمُتْ) صکره بر اویش
 قان اید (فَأَوَّلَى) اند نضکره حق تعالی آنک قواعضا سن ایچا ایدوب صورتی معندن
 قیلد (فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ) پس اندن ایکی صنف خلق ایتدی (الذَّكَرُ وَالْأُنْثَى) ارک و دینی بی
 الْبَشَرِ ذَلِكْ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُخَيِّقَ الْمَوْتِ) انسان کی مخلوق عدمدن وجوده کتورن پروردگار
 قادر دکلدر که اولش لری زند قیلد اجارده کلشد که چن بوسوره او قوردر کدر که او قی
 کیمه اتمامند نضکره سوبلیه بلی انه علی **كُلُّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**

سَيُورُ الدَّهْرُ فَيَذَرُهَا حَيْدًا وَ نَالًا مَوْتًا
 بِشَاطِرٍ لِّلَّهِ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

هَلْ لَاقِي) ایاکلدی یعنی علی تحقیق کلوب کجدی (وَعَلَى الْإِنْسَانِ جِدَارٌ مِّنَ الذَّهْرِ) حضرت
 آدم او زره زمانه دن بر مدت که (لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكَورًا) بر کلور دشته دکلد یعنی حضرت
 آدم علی الهام ابتدا خلقند قالب وجود مکه ایلد طائفه راسته فرق بیل صالشر
 قالب بر کیمه آتی انسانیت عنوانله مذکور قیلد (إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ) تحقیق
 بزاد و غلنی بر اندق بر صوطا مله سندن (مَشَاجٍ) قرشمش لری یعنی ارک و دیشک قرشیق
 منبرندن آتی خلق ایتد (تَبْلِيغٍ) مبتلا اولان شخص کی کند و فی حالدن حاله نقل ایدر
 فَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا) پس آتی ایشدی کور بی خلق ایتد تاکی دلائلک مشاهد سندن
 و آیانک ایشتمسند متمکن اوله (إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ) تحقیق که بز دلایل قدرتی بیان ایتد که
 اکا طوعری بولی کوسنردک (إِنَّمَا أَشْكُرَ وَإِنَّمَا كُفُورٌ) حق تعالی آنک نغشینه یا شکر اید بی
 بالانکار اید بی ولد بی حالده (إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ) تحقیق که بز دین اولاندر ایچور اما دلا
 قیلدق (سَلَاسِلَ وَأَعْلَالًا) زنجیرلر و طوقلر که اندر له بغلورلر (وَسَعِيرًا) و بر علوی ایشلنکله
 یانرلر (إِنَّ الْأَبْرَارَ لَشَرٌّ لِّمَنْ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ) تحقیق که کوزل علل اولان کس نه لر بر سجدن ایچر که (كَانَ
 مِنَ الْجِبَالِ كَافُورًا) آنکله قایلور دشته کا فور اید یعنی جنتک باد سجد و لر ایچون کافور ایلد مزج
 اولور ناکه خوشبو و صغوق و لذیذ اوله (عَيْنًا) بدلد رکافور دین یعنی کافور بر چشمه در که
 تَشْرِبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ) خدا نك قوللری اندن ایچر (لَتَجِدَنَّ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِّمَنْ هَدَى) ایستد کلری بر افندر لر

براسان اقتدر من حضرت عبدالله بن عباس مد مرید رک بسور کسب طین اکرمین حضرت امام
حسن و حسین رضی الله عنهما خسته لیو سرور کائنات علیه افضل الصلوات اعاده لربنه
کلدی پس یورک بالبابا الحسن و غولرک شفا سیچو خدایه برنذر انیسید حضرت علی رضی الله
عنه حضرتک سوزین امثال اید و چون صیامنک ایجابی بطین اکرمینک شفاسنه
تعلیق اید و حضرت فاطمه و قرایشی فضه دخی کامنا بعت ایتدیلمر شفا خاتمه الهی سبطین
اکرمین وزره نسیم صحتا سگد پس اداء مالز مه شروع اید و قلرند برزاد اولما مقله افطار
ایچون حضرت علی رضی الله عنه شمعون خیریدن و صاع آریه لوب برین اید و بشر
اتمک یا پدیدلر افطار اید مجکری محل قبولرینه برکدا کلوب دیک با اهل بیت النبوه اهل
اسلامدن بریو قسقل کیش بکارش اچسا ایدک بلا توقف آنی جانلری وزره ایشار
اید و اول اتمکری بالکلینه و یروب و کجه قورصا قارینه صودن غیر برینه کیرمد
ایکجی کجه برصاع دخی یا پدیدلر محل مهورده قبولرینه بر اوکسر کلوبینه منوال سابق
اوزره حرکت ایتدیلمر و چخی کجه باقی فلان صاعی یا پدیدلر آنی تناول اید مجکری محل سعادتخانه
قوسنه براسر کلدی یه رسم گذشته بی نفسلری وزره اجر ایتدیلمر بعد حق جل و علا
بواوصا فلری مدحند بوسوره منزل ایتد (یوسفون بالذکر) خدا نک قوللری وزر لرینه ایجا
ایتد کلدی شیشه طور لر (و یخاقون یوما کان شره مشتطیرا) و برکونک شدندن قورق
آنک بد لکی فاش و لوب منشسید (و یطیعون الطعام علی جنبه مشکیا و نبیا و اسیرا) و
ییکجی خدا نک محبتی وزره بوقسله و اوکسزود و ساعه بیدر و لسا حاللری دیر (ایما نطعمکم
یوجه الله) یا انکر رضا ی الله ایچون سزم بیدررز (لا ترید منکم جزاء ولا شکورا) و
سزندن مکافات ایسز زونه مدح و ثنا (اینا نخاف من ربنا) تحقیقا که بر پروردگار من نور قرنا
یوما عبوسا) برکونک عذابند که یوزلر ایچنده اکئی ولور (قطریرا) کهنکار وزره غایله شد
قوفهم الله شرذکة اليوم) پس حق جل و علا آنلری اولکونک بمانلغندن محفوظ قیلک
و کفیم نضرة و سروزا) و نازه لک و کوزل صور و شادلق اوکلرینه کوردی (و جزاهم
بما صبروا) و ایتد کلدی صبر سیبیله نلره سزا و بر (جنة) بر باغ که آنک میومشدن پیرلر
و حریرا) و برابریشم طونلر که اندن کیوب تنماید لر اخبارده کلشد که اهل جنتک ادناس
بشمس حله کیر که جسمینی کل پیراغندن نازکدر (متکینین فیها علی الا رائیک) بهشت ایچنده برشمش

تخلرا وزره و توروی یصد نمشلا (لا یزون فیها شمس ولا زهریرا) ایچنده کوشش و نه قتی
صفوق کوردلر مار بکه جنتک هواسی کال اعتدالده درار بابی همیشه خوش حال و معتدل
الزاجدر لر (و ذابنه علیهم ظلالها) دخی انجلیک سایه اوزر لرینه یقلشمش (و ذلت فطونها
ومیومسکدر لسی کندولره دام قیلک (تذلیلک) و عجب لک قتی حالده ایستلر آنی دور لر (و یطاف
علیهم) و اوزر لرینه طولانلور (یا نبیه من فضة) کومشدن قایلرله زوگوب) و دسته سز
برد قیلرله (کانت قوایرزا) که آنلر شیشه لراید (قوایر من فضة) کومشدن شیشه لر یغی اول
برد قیلر کومسک بیاصلغنه و شیشه نک شفا فلغنه جامعدر لر (قد زوها) آنلری اوچدیلمر
تعلیلر (ایوا و یحک یعنی ملائکه کرام اولر قیلرله جنت شرابن اولرله اوچدیلمر که هر کس
حوصله سته کوره بر برق مینا ایتدیلمر که اهل دنیا مشعلری تکیل لذت ایچون شربت و صو
بکردی کاسه و شرابله استعمال ایدر لر (و یسقون فیها کاسا کان من اجها زنجیرا) دخی
اهل ایمان بهشتده ایچمش قیلنور لر بر شرابکه قارشیق نینه سی زنجیرله مشاب برشی اید
غنیایها) اول زنجیریل بهشتده برکوزدر (شقی سلسبیلک) ایچسی قولای اولدیغیچون بولفظله
نسبه اولتد چون خدا عز و جل هستیلرک ایچلرین و کیملرین وصف ایتد خدا ملرینک
دخی و صفی بیان اید و یورک (و یطوف علیهم ولدان مخدون) و اوزر لرینه کوبه لی و شفا
طولانور (ایذا رآهم) فچن آنلری کوررسن (حیثم لؤلؤ منور) رنگلری صاف اولدیغی
جهتدن کندولرین صد فدن تازه چقوب صاچلش اینجوصا نورسن (واذا رایت شد
دخی فچن بهشتده بررسن (رايت نبیما) قایل وصف اولیان نعمت کوررسن (و ملکاکیر
وبرا و لوملکت کوررسن که هر کس زوالی قبول ایتد (علیهم یناب سندین خضر) اهل بهشته
اوست طونلری اینجه طوقلش یا شل طونلر حریردن (واستبرق) و محکم طوقلش اسبابلر حریر
امان آنکه دنیا نک نافه و اطلسنه بکزدر لر بلکه هر بری بر معنای لطیف پایسند در که بهشتلر
هر بری آندن شمس حله کیر و بدنی کورنور (و خلوا سار من فضة) دخی کومشدن بلا زکلرله
برشمش قیلندلر چون ملوک و اشراف عرب تفاخر ایچون کومش بلا زکلر کیمسین شفا ایتد لر
سبحا و ثنا اهل بهشتی آنک کیمسیده موصوفیلک و غیر ایتد بخلون فیما من سا ورمز هب کلشدر
و بوکا مخالف کلدن کچونیکم مکندر علی التعاقب نلری کیر لر (وسقیم زینهم شرابا طهر) و اهل جنتک
پروردگار کندولره بر پاک شربت ایچروب سوبلر (ان هذا کان لکم جزاء) تحقیقا که بومذکور اولان

نعمان سز چون بر مکافات آید (وَكَانَ مَعَكُمْ مُشْكُورًا) وچالشغز بسندید و مقبول و نوب
مقابلہ سند سزا و بر دکر (إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا) تحقیق که بزرگد و مرقان عظیم
الشان اوزریکه متعدد اوقات و مصالح سبیلہ بر مقدار ایندرد که (فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ
بِسْوَءِ بَرْدِ كَارِكَ فَرَمَانِه قَلَان) (وَلَا تَطِعْ نَفْسَکَ أَوْ کُفُورًا) دخی کهاردن کهکار قصمه با کفره
مباله ایدر بجه اطاعت اینه یعنی هرگز امله منصف اولان عتبه کی بر شخصه اطاعت اینه که
سکا دیک کل بود عوددن و از کج قیزی سکا اولندرم و ولید کی کفره دخی طاعت اینه که سکا
دیک کل پدر که آینه رجوع ایت سنی و لمتدا یدیه (وَأَذِّنْ لِرَبِّکَ بَکْرَةً وَاصْبِرْ) دخی پروردگار
آدین صبح و انخسار اینه یعنی صبح و اوپله و ایکندی نمازین قبل (وَمِنَ اللَّیْلِ فَاسْجُدْ لَهُ) و کجه
بر مقدارند اکا سجود کتور یعنی مغرب و یا تسو نمازین قبل (وَسَبِّحْهُ لَیْلًا طَوِيلًا) و اوزن کجه آتی
منزه قبل یعق کجه نک بر جلی مقدارند که سجده مشغول و لایان هولا یجئون العاجله
تحقیق که بومکه خلق نیانک لذاتی سورلر (وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ یَوْمًا نَقِيلًا) وارد لرسد
بر شدت لو کون بر قورلر و اور و جزادر (وَنَحْنُ خَالِقُنَا هُمْ) بر آنلری بر اندق (وَنَسْتَدْرِئُهُمْ
وَسُکْرًا لَهُ مَفَاصِلُ الْبَلَدِ) (وَأَذِّنْ لِنَا مَثَلَهُمْ یَذَرُونَ) و اول محل که دکشتر مارین
ایستز کند و لوبین نابود ایدوب بر لرینه بر غیر کسته لر وجوده بر بخشی ایجاد ینک ایجا ایدرز
إِنَّ هَذِهِ نَذْرٌ (تحقیق که بوسوره بر بنددر) (فَنَسَاءً اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا) پس هر کیم
ایستز پروردگار طرفه بر یول اید نور (وَمَا أَشَاءُوْنَ إِلَّا أَنْ یَشَاءَ اللَّهُ) و آن سز بر وقت
ایستز سز الا ول وقت که حق تعالی مشیت کزی ایستز (إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِیمًا حَکِیمًا) بی شبهه کیم
خدا عز وجل ارباب استخفاقه داناکنی اقتضا اید و کی سنه بی ایشلر (یَدْخُلُ مِنْ بَیْنِ
فِجْرَتِهِ) ایستد و کی کسنه هدایت و توفیق له رحمته داخل قیلار (وَالظَّالِمِینَ أَعَدَّ
لَهُمْ عَذَابًا أَلِیمًا) و ستمکار اولان مشر کله بر درد ناک ایشکنه اماده قیلدی

سُورَةُ الْمَائِدَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ عِشْرَتَانِ آيَةٌ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالرِّسَالَةِ عُرْفًا (ابولک ایچون کوند ریلان فرشته لره قسم) (فَالْعَاصِفَاتُ عَصْفًا) پس امر
الهی مثالند بیل کی غایتله عشت ایدن ملانکه به قسم (وَالْمُتَافِرَاتُ کَثْرًا) دخی اطراف و کثافه
شرائع و احکامی بخش ایلار و ایل ایدن فرشته لر قسم (فَالْعَارِقَاتُ فَرَقًا) پس حق باطلدنا یو

أَبْرَقُ بَرْنِ فَرِشْتِ لَرِه قِسم (فَالْمُتَافِرَاتُ کَثْرًا) پس آیات قرآینه بی پیغیر لره القا ایدن فرشته لره
سوکد و بود کزی القا ایدر لر (عَذَابًا أَوْ تَدْرِکًا) محو اولانلره عذرا و لوق ایچون با بطل اولانلر
فور قیق ایچون (إِنَّمَا تَوْعَدُونَ كَوَاقِعَ) قسملرک جو ایدر یعنی بومذکور اولان فرشته لره
قسم کیم علی تحقیق حشر و شردن و حشا و عقابدن و عور اولد یغیر کشتی البتله دو سجددر
هر که بخلاف اینه (فَإِذَا الْخُمْرُ حُمِيتْ) پس تخم کیم یلدر لره نوری محو و لنور (وَإِذَا السَّمَاءُ فَجَتْ
وَإِلَیْکَ کَوَکَبُکَ یَارِیْلور) (وَإِذَا الْجِبَالُ سُفِيتْ) و اولوقت که طاعلر بر لردن قوبوب هواده صاور لور
وَإِذَا الرُّسُلُ أَقْبَتْ) و قن پیغیر لرام اوزره شهادت ایلک ایچون کند و لره معین وقت احضار
اولوب دیر لر (لَا یَوْمَ لَیْلَتِ) قن کون ایچون طمس خوم و شق سما و قاع جبال ناخبر اولند
کند و لره جواب و یریلور (لِیَوْمِ الْفَصْلِ) حق باطلدن ابرن کون ایچون ناخبر اولند (وَمَا آذِینَکَ مَا
یَوْمَ الْفَصْلِ) و قن سنه سکا ایدر دیک فصل کونی ندر یعنی بجه سن بیکه فادر اولور سن کیم
او کون ناصل کوند ز بر آنک حقیقی بیلر (وَبِیْلَ یَوْمَئِذٍ لِّلْکَافِرِینَ) قیامت کوننده هلاک اولسون
و قوعن کذب ایدلر (أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّکَ لَیْلَتِ) قوم لوح و عادی کجستلر نابود قیلد (لَمَّا نَسَبْنَاهُمْ
أَنْفُسَهُمْ کَفَّارًا مَّکِیْمًا) و قلا نلری هلاک و انلره نابع قیلار (کَذَٰلِکَ نَقُولُ بِالْحَقِّ مِیْنِ) اول ایش کبی
بر ایش حرم اولانلر ایشلر (وَبِیْلَ یَوْمَئِذٍ لِّلْکَافِرِینَ) اول کوند و ای اولسون آیات قرآینه به و پیغیر لره
نصید یو کفر مباله (أَلَمْ تَخْلُقْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِیْنِ) ایاسزی راجح صدورن خالق اید و کی (فَجَعَلْنَا مِنْ قَرَارٍ
مَّکِیْنِ) پس آنی بر محکم قرار هاد قیلدق (إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ) بر بیلش مقدارده دک و او وقت ولادندر
فَقَدَرْنَا) پس آنک اوزره توانا و لدق (فَنَعَمُ الْمَائِدَةُ رُکُونٌ) پس غایتله کوزل توانا اولانلر روز (وَبِیْلَ
یَوْمَئِذٍ لِّلْکَافِرِینَ) روز جزاده یلانک بیوک قدرتن کذب ایدنلر اولسون (أَلَمْ تَجْعَلِ الْأَرْضَ کِیْفًا أَکْبَیًّا
وَأَمَوَاتًا) ایاز مینی اولمشلره وزند لره بیخی قیلدق (وَجَعَلْنَا مِنْهَا رَوَاسِیَ شَاحِحَاتٍ) و آنک ایچنده
رفع محکم طاعلر قیلدق (وَأَسْقِیْنَاهُمْ مَّاءً غَیْرًا) دخی سز بر شریر صوابر دیک برک ایچنده بکار لر
خالق ایتک سبیلله (وَبِیْلَ یَوْمَئِذٍ لِّلْکَافِرِینَ) اشکجه نک اشندی قیامت کوند بو کونانلر اعتراف
ایمانلره اولسون اول کوند کذب ایدنلره دینلور (إِنَّمَا نَقُولُ إِلَٰهَکُمُ یَوْمَئِذٍ بَرٌّ) و اول کیدک اول
مشیک سمشه کد آنک و قوعن قصد یق ایتد کز (إِنَّمَا نَقُولُ إِلَٰهَکُمُ یَوْمَئِذٍ بَرٌّ) اوج بود قلو
کولک کیدک یعنی جنمک تو تونی کولک سنه لره کیدک (لَا حَیْلَ لَکَ مِنَ اللَّهِ) نه بر حق کولک کد
ایچنده راحت حاصل وله و نه جنمک شملدن صافلر انوار انلر یلک کوزدیک بو قونون اوج شعبه

عد ديله محض اولستك حكمتي بود كه نفسك بجای انوار قدس حس و خیال و وهد پس بر يك نشسته
نفسی كه آندن آنرا له محجوب و لك اول اوج شعبه نك عذایله مكافات و لنور یا خود بو عذاب می شودی و لان
د ما عذ حلول ایدن قوت و اهره در و قلبك صاغ طرفه اولان قوت غضبیه در وصوله مستقر
اولان قوت شهوتیه در و بولاجلد دینلد یكیم شعبه نك بری كافك دماغی اوزره طور و بری صاغنده و بر
صوله (اینها اثری بر سر كالفصی) تحقیقا كه جنم یوك كوشك كبی شراره لر صالور (گاند جلاله الضمیر) كویك
اول شراره لر صارد و لر در (و بول یومئذ لكذبین) و كوند كوناكون عذابدر و زخاك اولسنه اینا نیا نلو
اولسو (هذا يوم لا ينفعون) بوكون بر كوند كمشك د هشتند اینچند كذا از غر آچوب سوبلزلر
ولا یؤذن لهم فیعتذرون) و نه كند و لوه دستور و بریلور كه عذر كوره لر (و بول یومئذ لكذبین)
اول كوند حسرت و اندوه بو خبری تكذیب اید نلره اولسو (هذا يوم الفصل) بوكون حق باطللد
ایرمق كونید (جمعا كذا و الا و لاین) سزی و سزودن اسبق و لانی بیغدق (فان كان لكذب)
بس نره بر مكر و حيله و ارایسه (فكیدون) ان بكا اجرا ایدك شاید بو عذابدن خلاص بولكه
و بول یومئذ لكذبین) اول كوند غم و غصه اخبار اخری تكذیب اید نلره اولسو (ان النافین
فی الدلائل و عیون) تحقیقا كیم برهیز اید نلره نازین كوكه لر آلتند و لطیف بكار لك كنارند عیش
و عشرت ایدر لر (و فواكه مما تیشون) و آرزو اید كاری میوه لر كه یمسند مشغول اولور لر
و ملائكه كرام كند و لر دیر لر (كلوا و اشربوا) یك و ایچك (هینكا) بید كز و ایچد كز شی
قائلس اولسو (بلكم نملون) بید كز اعمال مقابله سنه (انا كذ لك بحیر علی الحسین) تحقیقا كه بر
ابوك اید نلره با نجلین احسانلر مكافات ایدر لر (و بول یوم لكذبین) اول كوند اشكجه نك اسند
انواعی نعم آخری به نصدیق كور میانلره اولسو (كلوا و تمتعوا طیلا) ای مكذب لر دنیا به یك
و بر خوردار اولك بر آزدند (انكم غیر مؤمنون) زیرا علی التحقیق سز كنهكار لر سز (و بول یومئذ لكذبین)
اول كوند هلاك ایمان كور میو بو كونا عذاب كند و لرین قریض اید نلره اولسو (و اذ اقبل لهم ازكعوا
لا یركعون) دخی قن كند و لر مدینلور نماز قیلك و ایچند ركوع ایدك ركوع ابتزل مرید كیم حضرت
صلی علی سلم ثقیف طافه نه نماز قیلین فرمان ایدی دیدیلر نمازها كلرز كه اكلم بر مشبه
و بول یومئذ لكذبین) و كوند هلاك و تد میر شرفا سلامه مشرف اولیا نلره اولسون
قیای حدیث بعد یومئذ (پس فرزند منكره قتی سوزه تصد كوردر لك ایمان كور میجك با وجود كیم
اولحد داند بر معجز سوزد ریجه اشكارا دلیل اوزره و نیجه شریف معنی اوزره مشتملدر

سورة النبأ مكية وهي أربعون آية
بسم الله الرحمن الرحيم

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ (اهل مكه قتی سنه دن صور شور لر (عمن النبأ العظیم) و لو خبردن بعضی حشر
و نشر احوال بری برندن صور (الذي هم فيه تخلفون) شول اولو خبر كه كند و لر انك اینچند لختلا
یتشكروك كیمسی دیر بو خبرك اصلی بو قدر و كیمسی اینچند شك ایدر (كلا سيعملون) احقا كه نزع
عنده بلا شبهه بیلور كیم اینچند اخلاق اید كاری شی حقد (كلا سيعملون) پس حقا كیم
قیامت كوند دینكاری سوزین بطلان و عقیدك لرینك فسادین البته بیلور لر (كلا سيعملون)
بهاذا) باز منی و شمش و شك كبی قیلد قی تاكه اوزرینه قار طوبه سز (و انجبال اوناذا) و طاع
زمین ایچون مغلر قیلد قی تاكه مضطربا ولیه (و خلقناكم از واجا) سزی چنلرارك و دیش
یراندق تاكه سزین نسل پیدا اوله (و جعلناكم من نساءنا) و ابو یقوزی حس و حركدن كسلوك
قیلد قی تاكه بد نلر زریحت بول (و جعلنا الليل لباسا) و كیجه بی اوردی كبی بر نسه قیلدق تاكه
فرغیلله كبر لئلك ایستیان كس كیزلنه یعنی كیجه قیلول قیلد تاكه بر كیمسه افعالی اگر خیر اگر شر كز
ایسترنند كیزلی اید (و جعلنا النهار معاشا) و كوندزی معیشت تحصیل اید جك وقت قیلدق تاكه
ایچند جست و جوابك و معیشكزی پیدا اید من (و نبينا فوقكم سبعا شیدا) و اوستكر مدید
حكم كوك ایدق (و جعلنا سراجا و هاجا) كوكده ایشغلی چراغ كبی كوش قیلدق (و انزلنا من
الغیصات ماء نجا) و صیغی بولولور دن قتی و كیش صو ایدر دك (فخرجهم من نساءنا) تاكه
انكله مان و اولق چقار ندر زر (و جنات آفاقا) و انجلی بری برینه چاتلس با غلر دخی (ان يوم
الفصل كان میقاتا) تحقیقا كه خصوص قی فصل ایدن كون بر معین وقت اید انكله دنیا موقت
اولوب بانشه منهی اولور (يوم ننفخ في الصور) اول كوند كه صورده ایچنی اوفورلش اوفورلش قاتون
افواجا) پس بولك بولك كلور سز كورد بلكه سرور كانشاندن افواجك كیفی سوال اولنگد بیورد بلكیم
امتمدن ان صنف حشر اولور بر صنفلری میو صورته محشره كلور لر و انلر خلق ارا سندن سو
كورد بول كوتور نلر در و بر كروه باشلری اشاعه با قاری بو قار و بور لر اغزلر نندن نجاست قوقوس
كلور اهل محشر دن هر كیم نلری كوردر انلره لغت اوفور و انلر با خوردر در و بر طائفه كوزلری كور
عصه محشره واردر لر و انلر حقندن عدول اید و باطل ایله حكم ایدن فاضیلدر در و بر قسم دلری
كوكسك اوزره دوشمش آنی جنبوب كلور لر و انلر علمنه عامل اولیان علما در و بر جماعت الری

با قدری کسک مشرک کلور و انر هسایه لرینه اید اید ندر و بر قسم نش فاز قلمله اصلش کلور
 و انر حکام باند خلق غماز لوق اید ندر و بر کوه جمیع اعضا لری قوش کلور و انر نیا لذاتی خرم
 انچه ایله انلرد و بر کوه بد ندرینه یا بشمش قطارندن طونلر کیش کلور و انلرجا و مال ایله تکبر
 و فخر اید ندر و بر کوه خنزیر قلند حشر و انور و انلر شراب خورد و در الله احرسنا و عافنا
 و لا تبئنا یا کریم و اجعلنا من حشر و وجهه کالقریله بدره (وَفِيهَا لَشَاءٌ فَكَاثٌ أَبْوَابًا
 وَاوْلُكُونِدْ كُولُکْ یاربیلوب یارق لک کثرتندن قبول کبی اولد (وَسَيَرَتِ الْجِبَالُ مَكَاتٍ سَرَابًا
 و طاعلری یوزندن فالقوب سر اکیجا ولدیلر (اِنْ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَانًا) تحقیق کاه دوزخ بریکجا
 ایدیکه ملائکه عذاب کفره تعذیب اتمک ایچون آنک ترصد اتملرد (لَا يَطَايَعُ مِنْ مَّاءٍ) حدود
 نجا و زاید ندر و ونه جک بر یقی جهنم کفارا ایچون قار کاه اولدی (لَا يَشِينُ فِيهَا أَحْقَابًا) اراسی
 کسله مش بللر ایچنک اقامت اتملر یقی علی الدوام آنک ایچنک مقید لر (لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا
 دوزخ ایچنک نه بر صغوق هوا و نه بر ایچک صودا لر (الْأَجِيمَا وَغَشَاةً) کمر برانی صو و جهنم لر
 آقن ابرین (جَزَاءً وَفَاةً) ایند کمری اعماله کوره بر مکافات سزلری اولد (اِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا
 تحقیق کاه انلر دنیا محبت الغروی به توقع اتملرد (وَكَذَّبُوا بِالْآيَاتِ الْكِبْرَىٰ) وایانزه نکد بایندیلر بر نکذب
 اصلا طرف قضا توخیه اتمدیلر (وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا) وهر نسته ضبط ایند لوح محفوظ
 یازمش اولدی حالده (فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا) پس عذابک غصه سنی داد که اشکنجه دن
 غیری بر نسته سزه ارتمزد (اِنْ لِّلْقَاسِمِ مَقَارًا) بی شبهه کیم برهیز کارلره بر قور تعلق مکانی وار
 حَذَقُوا وَاعْتَابًا) میوه لی باغلر و اوزملر (وَكُوَاعٍ ثَرَابًا) و انارمه لی هم سن فیزلر (وَكَاَسَادٍ مَّاءًا
 و شرابله طولش پیاله لر (لَا يَشْمَعُونَ فِيهَا النَّارُ وَلَا كَيْدًا) برهیز کارلر اول باغلرده نه بهور مسنی
 و نه یلان ایشید لر (جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ) ارباب تقوایه بو نعتلر پروردگار کدن بر مکافات (عَطَاءً
 حِسَابًا) فضل و کرمندن کفایت ایدیچی بر ورکی نه وجوب طریقه در ذر فاعل مختار اوزده بر نسته
 واجب اولماز (رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا) بدلد رتیک کله سندن یعنی برهیز کارلره اولما
 احسانلر کوکلر و برک و ارالرنه اولان اشیا نک پروردگار دندن بر مکافات قدر (الرَّحْمَنُ) قولر کیه
 غایتله مرحمت ایدن (لَا يَمْلِكُ كُوكُوبٌ مِّنْهُ خِطَابًا) کوکلر و پرده اولان کسسه لر خدا دن سوز سو بلسیر
 مالک و لما ز لر یعنی قادر دکلر دکه انکله سوز سو بلسیر بایند کی ثواب و عقابنده اوزرینه اعتبار
 اید لر (يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا) اولکونک که حضرت جبریل و فرشته لر صف بملش لریکن

طور لر (لَا يَمْلِكُونَ إِلَّا مَنَازِلَهُ الرَّحْمَنُ شَفَاعَتِ خَصْمَةٍ بِسُورِ سَوْبِكْ لِمَكْر
 شول کیمشه ایزد جل جلاله کادستور و رز (وَوَالصَّوْبَا دُخَىٰ) واقعه مطابق سوز
 سوبدیکه اول خدا نک پسندیدک سنه شفا اید بیاور (ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ) و لکون البثه
 و ملیدر تخلق قبول اتمز (مَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَٰهًا مَّا يَشَاءُ) پس هر کیم ایستر پروردگار ینک ثوابنه
 ایمان و طاعتلر برد و نه جک بیر اید نور (اَنَا أَنذَرُكُمْ عَذَابًا قَبِيًّا) تحقیقنا بر یقین اشکنجه دن سز
 قور قلندره قد (يَوْمَ يُنْفَخُ الْأُزُورُ مَا قَدَّمْت يَدَا) و لکون که انسان ایلر و کوندر دکی اعماله بفر و یقول کلام
 یالین کت ثرابا و توحید ایمان سوبلری قوم کاشکی بر طهر ارق اولوب مبعوث و لمسیدم

سورة النازعات مکیه و هی ست و اربعون ایت
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا قُوَّتْ وَشَدَّتْ لَهُ كَفَارُکْ جانلری نیند کچیکلن فرشته لر قسم (وَالنَّاسِطَاتِ
 نَسْطًا) و سهولت و رفقه مؤمنلر ک جانلری نیند اخراج ایدن ملائکه به سوکند (وَالسَّابِقَاتِ
 سَبْقًا) و غایتله عمله اید و فرمانله کیدن فرشته لر قسم (وَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا) پس طاعان و خیر
 ایلر و کیمکه جوق سعی ایدن ملکلره سوکند (فَالْمُدْبِرَاتِ أَمْرًا) صکره عالمک ایشن تدیر ایدن
 ملائکه به قسم که بعد الموت قو کرحسنا و جز ایچون احیا اولنور سنر (يَوْمَ رَجَبُ الرُّبْعَةِ) اول
 کونک که در تریحی طاعلر و برکی ساکن اولان اجرام اولکونک هیبتندن دترر (تَبَسُّمًا لَّوْلَفَ
 تابع اولان سنه آنک کسه سنه واقع اولور و او کوکک بارلمسیدر و یلد زلزله صاحبی
 قلوب یومئذ واجیه (کوکلر اولکونده اضطراب اید بیدر (ابْهَارُهَا حَاشِعَةً) ایه لرینک کوزلر
 اشاعه بقوب خوار و ذلیل لرد (يَقُولُونَ آتِنَا الزُّرُّودَ) فی الحافرة دریا اعلی تحقیق بر حال
 اولان فرود و ندریش اولور یعنی دنیاده حیات منقضى اولوب قبره وضع اولند بفرده نصکره بر دخی
 احیا اولنور میوز (اِنَّكُمْ كَانْتُمْ مَّا خِشَعًا) ایاچور میس کوکلر اولد بفرده مبعوث اولورز (قَالَوْا نَاكَ
 اِذَا كَرَّمْتُمَا سِرَّةً) دیدیلر اول ایکنی دوش اول و فله اونوز مقایسی دوشیدر یعنی بود و نش صحیح
 اولور سه بر اولوقه بر خسران اتمش کوه اولورز انجونه بهر همیشه آنک اولسین تکذیب ایدر که
 بو کلام استهزاطر بقیله انلردن صادر اولد پس حق جل و علا آنلر ککارلرین زاید و بیوردی
 قاتلایم خیر و ایدک پس یوندن غیر بر نسته یوقد که قیامت قالمسی بر جیغم قدر یعنی قدر بتمز
 قتل آنک و قومی بر شکل ایش کار ایتسونلر کیم او بر جیغم مقدر اوزر که بر شئی دکلر ز قار اانه

اما شول کيسه ايمان کلدن استغاثتک (فانت که نصدي اسرکاته ايد و اقبال ايدرن) و اما
 تليک لا يترکي احوالبوک اسلا ملة انک پاک اولد بعتدن اوزريکه بروبال يوقد رانکونکه احکام
 تبليغ اتمکدن غیری اوزريکه برشي يوقدر (واما من جاءک بشي) و اما شول کيسه خیری طلب
 اتمک ايچون شتاب ايدرک سکا کلدی (و لهو عيشي) و احوالبوک کدوسی تکریدن خوف
 ايدر (فانت عنته تلثي) سن آندن کفارله مشغول اولورسن منقولدريم سيند عالم صلی الله علیه
 و آله جناب ربنا لا ریا بدن معاتبه و ليحيى ابن ام مکتومک عقیجه واروب کدوی مسجد
 دوندک و کدویه رداسن دوشند و باوزرینه اوتورتدی و اندن صکره کدوی هر کورد کده اکر
 ایدوب حجاب من عابنی فيه ربي ديرک و ابکی کرمدينه دهرينه قائم مقام دکدی يلمک کرک بوايش
 حضرتدن خطا دکل انکونکه اجنه احواليله صدور ايتدی و بومعايشه اکر اکر اضل ايچون اولد
 کلا ايتا تدرک (حقا که بی شبهه ايات قرآنيه خلقه برينددر) (فمن شاء ذکره) پس هر کيم ايستراک
 حفظ ايدوب نصيحت پذير اولور (في صحيف) اول ايات قرآنيه بر صحيفه لوده مستدر
 مکرمة) خدامک قند مکرمددر (مرفوعة) قدرلری بوجه لشمش (مظهره) بولرک
 دست تعرضدن پاک قيلمشدر (بايدک سفيق) ملائکه دن بريازيجار الله درکه (بحرام) حق
 نعالانک قند معزدر (برزق) اهل تقوادر (قيل الاينس) آدم او غي هلاک اولسون
 ما اگفره) نه عجب دیندر هيچ فکر ايتن (من اين سني خلقه) حق تعالى کدوی فتق سنن
 براندی (من نطفة خلقه) ابی بر طامله صودن براتدي (فقدرة) پس اشکال و اعضادن
 کدوی لازم اوله جق شيشه کدوی مستعد قيلد (فالسبيل بيتره) صکره ولدنک قاتدر
 جيقغي کاسنا قبلد بکه رحل و اغز بنی موسع قياوب باش شاعنه ايتمک کدوی الهام ايتد (فاما
 صکره انی ميت قيلد) (فأفتره) در عقب انی قبره قيلد (فما اشاء انشره) اندن صکره خطا
 استيجک انی زند قیلار (کلا) آدم او غي بد فعلدن منشي اولق کرک (لما يقض ما امره) حضرت
 آدم زماندن بوکوندک آدمی مقوله سی مامور اولد بغي سننه جمله ادا اتمک (فلينظر الانسان
 الى طعامه) پس دم او غي کدوی چکنه نظر اعتبارله بقسونکه انک حصوليچون نيجه ايشار خلق
 اولمشدر (انما صيبت الماء صيبا) تحقيقا که برصوبي عظيم دوک دوکدک (فما شققنا الارض
 شقا) اندن صکره زميني بر ايويار بق باردق (فانبتنا فيها نباتا) پس انک انچه اربه و بغدادی کو
 دانه بترک (وعنباً وقضباً) ووزم و بونجه دخی (ووزيونا ونخل) و بوايکي جليل القدر

انجوني وحدائق غلبا کو عظيم باغلردخی (وفاکه وانا) و ميوه و اوتلفق سننه دخی مائا انکم
 ولا تغاؤمکم) سزک بچنک کرايچون و طولر کرک بچنسيچون اشياي مزبوره ييردن بيدا ايتد
 فاذلجاء الصاخة) پس اولوقتکه خلق صا غرايدن صدا کلدور بر عجب کور رسندن مراد نغنه
 ثابته در (يوم يفر المرء من اخيه) اولکوندک کشي فچ برادرندن و اینه و ايشه) و اناسندن
 و اناسندن (وصاحبه و بنيه) و قاريسندن و اوغوللرندن (يکل امرئ من ثمه يومئذ
 انلرون هر کشي اولکوندک اولور (شان يغيثه) بر حال که اوزرک نک مهندن کدوی مشغول
 قیلار (و جوه يومئذ) اولکوندک يوزلر وارک (مشفق) ضيا الوالشم (ضاحکه مستبشرة
 نعمد کورد و کاشيا سبيله کولشم نژده لشمش (و جوه يومئذ) و يوزلر اولکوندک وارک
 عليها عبرة) اوزرینه غبار و کدورت اولشم (ترهقها فتره) بر سيا هلق و ظلمت کدوی
 قیلار (اولئك هم الکفرة) انلر کد و لر دین اولانلر (الفجرة) يلا بنی نابکار اولانلر

سورة کونش مکينه وهي تسع عشرة آيات
 بسم الله الرحمن الرحيم

اذا الشمس کورت) اولوقتکه کونش بوردور یعنی انبساط نوری بساط افاددن زائل ولوب بی نور
 اولور (واذا النجوم انکدرت) و اولحل کد بلدر لورنلق اولور (واذا الجبال سيرت) و اولز مانکه
 طاغلمکانارندن قالمقوب هواه غبار کي کتمش قيلنور (واذا العرش عظیمک) و اولوقتکه
 اون ایلق کبه دوه لر مهمل ترک اولنور (واذا الوجود حشرت) و اولحل که انسبت ایمان حیوانلر
 فصا صايچون جمع اولنور (واذا البحار سجرت) و یقن دریا لر قوزمش قيلنور (واذا النفوس زوجت
 و اولوقتکه جانلر علملرله جفت قيلنور (واذا النوردة شکت) دخی فچن زنددن فن اولنان فیز
 صور لور کیم (باي ذنب قيلت) فتی کاهله قتل اولتد بوسوالدن مراد انی اولدره نک تنکيت
 و تصفیدر (واذا الضمير شرت) و اولحل که صحائف اعمال بابلور (واذا السماء کسفت) و اول
 حل که کولک دري صوبلر کي صوبلر زائل قيلنور (واذا الجحيم سعرت) و اولدره که دوزخ سدا
 باندلور (واذا الجنة ازلقت) و اولز مانکه جنتا هل ايمان يقين قيلنور (علت نفس ما احضرت
 هرجان اماده ايتد و کي شيشک نبيجه سن بيلور (فلا أقسم بالبحرین) پس قسم اولسون کي رويه
 دونن بلدره (انجوار الکيش) کيم سیر ایدوب کوشک ايشی لشدن مخفی اولورلر و انلرون
 مراد خمسة مختیره در زحل و مشتری و مریخ و عطارد و زهره (والکيل اذا عسفس) دخی کي

قسم حق قرنی اولد قده (وَالصَّحیحُ الذِّیْ تَنْفَسُ) دخی صباح وقتنه قسم حق تنفس ایدر و انک تنفسو
 طلوعی محله بد جواب قمار بود که (اِنَّهٗ لَقَوْلُ رَسُوْلٍ کَرِیْمٍ) علی التحقیق قرآن عظیم الشان بر رسو
 او قومه سیدر که خدایتک قند مکر در (ذِی قُوَّةٍ) کوچ ایه سی که مؤتفکات کو بیلرین قناد
 اوزره قالدوب زیر زبرایتدی عیندی انقریش بکین (عَرِشُ اَعْلَانِکَ اَیْهَ سَیْ قُنْدَهٗ جَاهُ وَنَزَلَتْ
 صاحبندن (مُطَاعِ نَهْرٍ) فرشته لاراسند مسموع الکله در (اَمِیْنٍ) وحیک نبلیقی اوزره
 امانت صاحبدر (وَمَا صَاحِبُکُم بِمُحْجُوْنٍ) دخی بارکری یعنی محمد المختار اصلا دیوانه دکدر (وَلَقَدْ
 زَاہ) وب شبهه کیم حقیق بر خطمت املیه اوزره کورد (بِالْاٰتِیِّ الَّذِیْنَ) کونشک یوجه رک
 مطلعند (وَمَا هُوَ عَلَی الْعِیْبِ بِضَبِّیْنِ) دخی محمد المصطفی پوشیده اولان شی اوزره بخیل دکدر
 میفرسالتک داسند و خلق تعلیم اینه بخل اینز (وَمَا هُوَ یَقُوْلُ شَیْطَانٍ رَّجِیْمٍ) و قرآن عظیم
 الشان کو کدن شها بله امش شیطانتک سوزی دکدر بو کلام قرآنک حقیقه کبات و سحر در بالک
 سوزین رد ایتک ایچوند (فَاٰیْنَ تَذٰهَبُوْنَ) پس قتی مکان کیدر سز یعنی سز قرآنک خصوصند سلو
 اید ککر طریقه از غونش (اِنَّ هُوَ اِلَّا ذِکْرٌ لِّلْعٰلَمِیْنَ) قرآن بر دشنه دکدر لال عالم ایچون بریند و
 کین شانه منکر ان نیستیم سزون شول کیمش که استقامت ایتک ایست (وَمَا سَآءَ اُوْنِیْنَ اِلَّا اَنْ یَّشَآءَ اللّٰهُ
 رَبُّ الْعٰلَمِیْنَ) و سز هدایت و استقامتی برو قنده ایست سز لال اولو قنکه عالم رک پروردکاری
 خد اعز وجل مشنکری ایست حضرت عبدالله بن عمر رضی الله عنهما روایت ایدیکه سرور کائنات
 پیورده هر کیم محبتله آرزو اید یکم قیامت کونی عیاناکوره اذ الشمس کوزت سور من اوفسوز

سُورَةُ الْاِنْفِطَارِ مِائَةُ اَرْبَعٍ وَعِشْرُوْنَ اٰیَةً
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ (اولو قنکه کور وار یلور) (وَاِذَا الْاَکْوَاسُ اَنْثَرَتْ) و فجن بلد زلر صاجلور
 وَاِذَا الْاِلْجَارُ اُجْرِتْ (اول محل که دریا لری برینه اقوب قولری بر دیا اولور) (وَإِذَا الْعُبُورُ تَبَعَتْ) و فجن کورلرک طهر غیذیر زبر قیلنوب ایچدن اموات اخراج اولور (عَلَّتْ نَفْسٌ وَاَقْدَمَتْ وَاَخْرَجَتْ
 مَحْجَانَ عَمَلٍ مَّقُولَهٗ سندن ایلر و کوندرد وکی دشنه بی و کیر و قود بغی بیلی (بِاٰیٰتِهَا الْاٰیٰتُ
 مَا غَرَّکَ بِرَبِّکَ الْکَبِیْرِ) حادام و علی قتی شی سق کزهر اولان پروردکار کله الد و بمعصیت اوزره سکا
 جرات و رک بوم مقامد لفظ کومیک ایلرندن براق فائده فهم ایدش بر بوکه محض کرم آفی اقتضا اینز که
 ظالم اهل اولوب معذب و انیه و دوست و دشمن و طبع و خاص و بر وجه و طو تله پس نیجه

اگر صفت کرمه صفت قهر و انتقام خرم اولور و بر فائده سی بوکه اشعار ایدر کیم شیطان انسان
 خدایتک قتی صفتله الد در زیر اول غیبت سوسلر انسانه لیست کله شنه ایشله خدا کرمیدر کیم
 معذب اینز و عقوبتی تعجل اینز و بر فائده سی بوکه خدایتک کثرت کرمی استند عایدر که زیاده
 اطاعت اولنه نه کرسنه مغرور اولوب معصیتنه مداومت اولنه (الَّذِیْ خَلَقَکَ) شول کرم
 پروردکار که سنی ای آدم او علی عدمدن وجوده کتوردی (فَسُوْیَکَ فَتَدَلَّکَ) در عقبه جمع
 اعضا کو صاغ و ساله قیلوب خلقتی و وزوب سائر مخلوقاتک خلقتندن سنی بخلفت ایلر بمنز
 قیلک (فِیْ اَیِّ صُوْرَةٍ مَّشَآءَ رَّکِّبَکَ) قتی صورتله که ایستد انکله سکا ترکیب و بر (کَلَامَ
 خدایتک کرسنه مغرور دکسز (بَلْ لَّکَذِبُوْنَ بِالَّذِیْنَ) بلکه روز جزاده اولان مکافات نصدیق
 کتور سز (وَ اِنَّ عَلَیْکُمْ لِحَافِظِیْنَ) و سالیبوکه علی التحقیق اوزر کزه بر نکمیان وار که کراما کاینین
 نکری تعالی قند مکر سار دواعی الکزی ضبط ایدوب یازدر (تَعْمَلُوْنَ مَا تَفْعَلُوْنَ) ایشلد ککر
 دشنه ییلور (اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفِیْ نَعِیْمٍ) حقیقه که ایلور عیش و عشرتک اولور (وَ اِنَّ الْفٰرَ لَفِیْ جِیْمٍ
 دخی بی شبهه کیم حشر و فشری انکار ایدنلر دوزخدا ولور لر یضکونها یوم الذین) اکا روز جزاده
 کیردر (وَمَا نَقْمُ عَنْهَا لِیُغَیِّبَیْنَ) و انلر اندن اصلا غائب اولماز یعنی ایچنه مخلد اولوب اندن
 هیچ سنفاک و لما زلر (وَمَا اَدْرِیْکَ مَا یَوْمُ الدِّیْنِ) و قتی دشنه سکا یلر دیکه روز جزا ندر (ثُمَّ
 مَا اَدْرِیْکَ مَا یَوْمُ الدِّیْنِ) بو تکرار اولکونک شانه تعجب و تعجب پس حاصل معنی یوا و اورد
 اولکونک کهنه و حقیقتنه تکریدن اوز که بر کیمسه واقفا و لماز (یَوْمَ لَا تَمَلَّکُ نَفْسٌ نَفْسِیْ
 بَرکونکه بر جان بجان ایچون بر آزد دشنه مالک و لماز یعنی قیامت کونی بر کوندر که بر کیمسه کند و
 قوت و قدر یله بر آزد شمله بر کیمسته منفعت اینز (وَالْاٰکِرُ یَوْمَیْذِیْلَیْهِ) اولکوند ایشلد خدایه

سُورَةُ الطِّیْنِ مِائَةُ اَرْبَعٍ وَعِشْرُوْنَ اٰیَةً
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کورد یلر که مدینه خلق اوچک خصوصند غایبه خیانتلری و ایدک فجن بوسوره نازل ولک و ککر
 معتدل قیلر (وَبِیْلِ الطِّیْنِیْنِ) و ای اولش و اکسک چکوب اوچانلر (الَّذِیْنَ اِذَا اَنۡهَیۡنَا
 عَلَی النَّاسِ یَسْتَوْفُوْنَ) شول اکسک چلوب اوچانلر کفن خلق اوزر مکند ولره اوچلر بالقام
 آلور (وَ اِذَا کَانَ لَوْهٖمُ اَوْزُوْنُهُمْ یُخْسِرُوْنَ) و اولو قنکه خلقه بر دشنه صا توب اوچلر بالآلور
 وزن ایدر لر او توزد و درلر (اَلَا یَظُنُّ اُولٰٓئِکَ اَنَّهُمْ مَّبْعُوْثُوْنَ) ایا انلر کمان اینز لر میکه علی تحقیق

کند و لم یسبحوا اولور لر (لَیْسَ مِنْ عِزِّهِمْ) اولور کون ایچون چون اولور کون اولان امور غایتله عظمتر
 وار کون انکه موصوفیلک (تَوْمَ یَقُومُ السَّاعِرُ لِرَبِّ الْعَالَمِینَ) اولور کون که خلق عالم لرک
 پروردگار کسکه ایاق اوزره طور لر (کَلَّا) کرکد که خلق نطفیندن منع اولوب حشر
 و نشردن غفلت ایتمه لر (اِنَّ کِتَابَ الْفُتُورِ لَیْسَ بِمِثْلِ کِتَابِ الْاَمَلِ) بی شبهه کیم کفارک نامه اعمالی بیجند در
 و ما اذینک ما یحیی (دخی سکا نه بیلدر دیکه سحین ندر) (کِتَابُ مَرْقُومٌ) اول بر نشا نلنشر
 کتابد کیم آن هر کورن بیلور که آنک خیر یوقدر (وَبِیْلَ یَوْمَئِذٍ لِّلْکَاذِبِینَ) هلاک اولسون اولور کونده
 طوغریلغی تکذیب اید نلره (الَّذِینَ یُکَذِّبُونَ بَیْوَمِ الْاِذِینَ) شول اهل تکذیب که روز جزا نک
 اولسنه قصه یق کور مز لر (وَمَا یُکَذِّبُ بِیْ اِلَّا کُلُّ مُفْتَدٍ اِیْمٍ) دخی کا تکذیب ایتمه الا همدو
 تجا و اتمش کنکار کسکه (اِذَا نُنْفِثُ الْعُبَّانَ اِیْمًا) بقی اوزرینه ایا تمز اوقور (قَالَ اَسَاطِیرُ الْاَوَّلِینَ
 دیر کچس لک افسانه لریدر) (کَلَّا) دید کلر نیکی کلدر (قُلْ اِنَّ عَلَیَّ یَوْمَیْهِمْ مَّا کَانُوْا یُکْسِبُوْنَ
 بلکه کوللری اوزره قزلد قاری منسه برده بغلک (کَلَّا اِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ یَوْمَئِذٍ لَّخَبْرٌ) جفا که
 بی شبهه انلر اولور کون پروردگار لرینک مشاهده سندن محروم و ممنوعدر لر (لَا اِنَّهُمْ لَصَالُو الْاَلَمِ
 صکره علی الحقیق انلرد وزخه کیر یجیلدر (قُلْ یَقَالَ) صکره کند ولره دینلور (هَذَا الَّذِیْ کُنْتُمْ
 یُرِکُذُّوْنَ) بو عذاب شول عذابد کاتک و قوعنه ایمان کور مز دکر (کَلَّا اِنَّ کِتَابَ الْاَزْوَاقِ
 عَلَیْهِمْ) حقا کیم بلا شبهه بیلورک نامه اعمالی تلینده در (وَمَا اذِیْنِکَ مَا عَلَیْهِمْ) و فقی منسه سنی
 یلجی قیلدیکه علون نه کونه منسه در (کِتَابُ مَرْقُومٌ) ول بر کوزل علامتله نشا نلنشر بر کابدر
 هر کورن بیلور که او برغیردر (نَبِیُّهُمْ اَمْرٌ) حضور عزته مقرب اولان فرشته لر آنک محلد
 حاضر اولوب آن صاقلر لر (اِنَّ الْاَزْوَاقِ لَیْسَ بِغَیْمٍ) بی شبهه کیم بیلور تم ایتمه در لر (عَلَى الْاَزْوَاقِ
 یَنْظُرُوْنَ) بزغش تختلر اوزره او توروب موجب سرور اولان اشیایه بقر لر (تَعْرِفُوْهُمْ فِیْ یَوْمِ
 نَضْرَةِ الْغَیْمِ) یوزلر نک بهشت نعمت لرینک اناطرا و تی کور و بیلور سن (یَنْقُوتُ مِنْ رِجْلِ خُفٍّ
 بر مهر لکش شراب خالص اچش قیلور لر (خِثَامُهُ مِیْنُکَ) آنک مهر لکش منسه مسکدر یعنی
 اول شرایک قابری جامور و موم رینه مسکه اغزی بغلنوب مهر لور (وَفِیْ ذَٰلِکَ) و اول
 شرایده (فَلِیْتَنَّا قِیْلَ الْتَائِفِیْنِ) رغبت اید نلر رغبت ایسون (وَمِنْ اَجْلِهِ مِنْ شَبِیْمٍ) و آنک
 فارشیق منسه سی تسیم بکارینک صونید ندر (عَبَثًا یُشْرَبُ بِهَا الْقُرْبُیْنُ) مدح اولسون
 بر بکار که انداز باب قریا بچر لر (اِنَّ الَّذِینَ اُجْرِمُوا) تحقیقا کیم شکر که کنکار اولانلر

کَا تَوَاصِلَ الَّذِینَ اٰمَنُوا یُضْحٰکُوْنَ) ایمانه کلانلر دن کولرادی یعنی رؤساء قدیش فقره مؤمنیندن
 کولر لرد (وَ اِذَا مَرُّوْا بِیَوْمِ بَیْعَ اَمْرُوْنَ) دخی قچن اهل ایمانک یا منسه سندن کچر لر انلره استهزا
 ایتمک ایچون بری برینه کوز قری (وَ اِذَا اُنْقَلَبُوْا اِلَیْ اٰهْلِیْمِ) دخی قچن کند ولره شخصی اولانلر
 دوز لر (اُنْقَلَبُوْا فِیْ هَیْمِیْنِ) انلره استهزا ایتمک کلرندن و نری خرم و مشاد مان دوز لر (وَ اِذَا رَاوْهُمُ
 وَاُولُوْا قُرْبٰی هَیْمٌ اِیْمَانِی کُور لر لر (قَالُوْا اِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَیْسَ اِلَّا نَفْسٌ اَلُوْنَ) دیر لر علی الحقیق کیم بو کورده آنغوند
 و ما ارسیلو علینم حافظین) و حال بو که انلر اهل ایمان اوزره نکبیا کوند لرلد یلر که انلر اعلی الرضبط
 ایدوب رشند و صلا لک لرینه شهادت اید لر لر (قَالِیَوْمَ الَّذِینَ اٰمَنُوْا) پس بو کون یعنی قیامت کون
 ایمان کلانلر (مِنْ الْکٰفِرِیْنَ یُضْحٰکُوْنَ) کفار دن کولر لر (عَلَى الْاَزْوَاقِ یَنْظُرُوْنَ) تختلر اوزره او تور
 کفارک احواله نظر ایتمک کلرندن زنجیرله بغلش لرد و زخه خوار و حقیر تعذیب اولور لر (مَلَّیْوْا الْکٰفِرِیْنَ
 ایا کفار سن او برید یلر (مَا کَانُوْا یَفْعَلُوْنَ) دنیا و مایه کار ی اعمالک سراسی یعنی آنک سراسی کفالت

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ وَفِيهَا مِائَتَانِ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اِذَا السَّمَاءُ اُنْشَقَّتْ) قچن کولر بولتله یار یلور حضرت علید مرویدر که کولر صفا او غریبند زار یلور
 وَاِذْ نَتَبَّهَتْ رِبْعًا وَخَقَّتْ) دخی قچن یارلسین ایستجک پروردگارینک تاثیر قدرتله قولا و طلوب
 منقاد اولور (وَ اِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ) دخی قچن ییدر و شنوب طاغ و نه لری زالی اولوب هوار اولور
 وَاَلْقَتْ مَا فِیْهَا) و ایچنک اولان کوز و امواتی طشره به صالور (وَمُخَلَّتْ) و کمال سعی اید و ایچده
 اولان اشیادن بو شانور (وَ اِذْ نَتَبَّهَتْ رِبْعًا وَخَقَّتْ) و القا و تخلیه ده پروردگارینک فرماننه
 قولا و طلوب فرم نانک استماعنه سزاوار قیلند بو اشیایه واقع اولجی آدم او علی تحویل ایدو
 اشیانک سراسی کورر (بَايَعْتُمْ اِلَیْهَا الْاِنْسَانُ اِنَّکَ کَادٍ اِلَیْ رَبِّکَ کَذِبًا) ای آدم او علی الحقیق
 سن پروردگارک مجازاتی منته کال جذر همدایه یسن قلاویه پس سن اولور ایدو یسن (فَاَمَّا مَنْ
 اُوْتِيَ کِتَابَیْمِیْنِ) ایس اما شول کیمسه نامه اعمالی صاغ الیه الله (فَسَوْفَ یُحَاسَبُ حِسَابًا سَعِیْرًا
 بی شبهه کیم قولا و طلوب مغلوب اولور که ایچنک مناضه و مضایقه یوقدر (وَنُقَلِّبُ اِلَیْ اٰهْلِیْهِ
 مَشْرُورًا) و کند و اهله سونمش دوزر (وَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ کِتَابًا وَّرَاءَ ظَهْرِیْ) و اما شول کیمسه نامه
 اعمالی که سندن صول الیه و بریلور و اول بو کونا اولور که صاغ الی کودنه بغلنوب صول الی
 اردینه قیلور پس کتابی کند و باندن و بریلور (فَسَوْفَ یَدْعُوْا ثُبُورًا) ندن صکره هلاک یغیر

انی نمائیدر (وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ) و بر علوی آتشه کیرد (أُولَئِكَ كَانُوا فِي أَهْلِيهِمْ فَسَبَّحُوا بُحْبُوحَةً) تحقیقا که او کونه
 شخص بنیاده قوم و عشیرت را سندان سونش اید (أُولَئِكَ ظَنُّوا أَنَّهُم يَخُوتُونَ) بی شبهه یکم اول کسه
 کمان ایستد یکم علی تحقیق کدوسی بر دخی زند اولوب رجوع ایتز بلی بی شک و شبهه یکم زند
 اولوب رجوع ایدر (أَن زَبَنَهُ كَانَتْ لَهُ بَصِيرَةٌ) بلا شک یکم پروردگار آنک اعماله دانا اید پس
 آنی همال ایتز البته رجوع اید و مکافاتی کند و یصال ایدر (فَلَا أَقْسَمُ بِاللَّشْفِ) پس کونش
 غروبند نصیره کویین بیاض لافه قسم (وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ) دخی کجه به حیوانانند و او زک لوند
 بیغوب صاف دخی اشیا به قسم (وَالْقُرْآنَ أَتَسْمَعُ) دخی به قسم فین نوری جمع اولوب بدر نام اولوب
 قسم بوکه (أَلَمْ يَكُنْ مُطْبَقًا عَن طَبَقٍ) البته ای آدم و غولاری بر سالت نصیره بر حالت ما بر شوب
 ملاقی اولور سز مراد موتک و قیامتک شد اند و اهل که انسان نلری واحد بعد واحد کور
 (فَالْمُزْمَلِ الْأُولَئِيَّةُ) پس اندر نه اولدیکه خدایک وحدانیتنه و روز جزا نک وقوعه تصدیق کنور منزل
 (وَأَنزِلُكُمْ فِي الْأَرْضِ) دخی فین اوزر لرینه قرآن اوقور (لَا تَسْبُدُون) سجوده وار منزل مروید که
 حضرت صلی علیه وسلم و اسجد و اقتریب آیتن اوقوب کند و سبیل اولان اهل ایمان سجده به
 وارد یلر و احوال کفره قریش نلرک باشلری اوزره طور و بیچقون چالر لرد پس حق جل و علا اول
 آیتی منزل قیلد و اهل شرک سجده کنور مکتلری ناکه قرآن بر قصه اولد یغیچون (بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا
 يَكِيدُونَ) بلکه کفر اید نلر عناد و تکبر جهندن قرآنی بلان نسبت ایدر لر (وَأَنَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوْخَوْنَ
 وَ يَحْجِلُونَ) و علا نلرک سینه لرند اولان کفر و عداوت هر کسند دانا نرد (فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
 پس نلری بر در ناکه اشکجه ابله منده لندر (أَلَا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) لیکن ایمان کلو
 کوزل اعمال ایشلیانلر (لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ) کسلسش اجرت کند و لره مقرر و ثابت در والله اعلم

سورة البروج مکیة و هی اثنان و عشرون آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ) ظهورده کوشکاره مانندا اولان یلدر لر آیه سی کوکه قسم (وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ)
 دخی وعدا و نمش کونه یعنی قیامت کونه قسم (وَسَّاهِدٍ مَّشْهُودٍ) دخی اولکوند شهادت اید
 پیغمبره و مشهود علیه اولان امته قسم یکم (فَبَلِّغْ أَصْحَابَ الْأُخْدُودِ) علی تحقیق زمینده یار قار
 آیه لری هلاک اولند یلر اصحاب اخدود و نواس یمک جماعتید رایینلری بت پرستک اید منقولند
 عصر لرند بر شعبه ده باز ساحر و ایدر بر کون پادشاهک سمعنه بوز عرض ایتد یکم

بن برانوان پیرا و لدم مصلحت بود که بیجا جل بکا بر شمدن بخله بر زمین اوغلان قوشه سکن
 بنده اولان اسرار باطله بی اکا تعلیم ایدر ناکه امور ملک آنک رای سدید بیل انظاره بوله
 پادشاه آنک سوزین قبول اید و بر بزرگ اوغلان **ا** قوشدی پسر
 هر کون اوغلان واروب بعض شعبه ده اندن اکست ایدر اوغلانک یولنده بر خدا پرست
 راهیک صومعه و لغین کا هجه و غرار آنک سیره حسته مستجسی اولوب آنک دیننه تابع
 اولد بر کون یولنده بر ایلا نه صا شد یکه یولی طو توب خلقی مروندن منع ایتشدی الله بر طاش
 الوب دیک یا الهی اگر راهب ساحر دن سکا سو کلید ربونک هلاکتی بو طاشله اسانایت
 پس طاشی اینه اول ایلان هلاک اولد بو حالت نصیره خلق آنک خیر دعاسته رغبت ایتد یلر
 بر مرتبه به ایشدیکه انواع مضر لر آنک دعاسیله زائل اولور ک اولی شاده پادشاهک بهشتی
 کور اولد اول جوانک بانته واروب خیر دعاسن التماس ایتدی اول عزیز کا بیورد اگر بکا متابعت
 اید و ب ستر میافشا ایتز سن کوز لرک روشن اولق ایچون سکا بر خیر دعا ایدر مزبور کا عهد و پیمان
 شهادت کله سن کنوردی همان درگاه ذوالجلال دن آنک کوز لر می اچون نیاز ایتد دعاسی چیتز
 قبوله کچوب آنک کوز لری کالاول اولد اند نصیره پادشاهک حضورینه کدی پادشاه
 انی کور بچک حالندن تعجب اید و ب صورت یکم کوز لر کی کم صا غلند کد بلا توفیق جواب ویرد یکم
 تکریم کوز لریمه صحت احسا ایتد پادشاه ایتد یکم قفی تکریم بو غریب ایستد ایشدک همنشین
 جواب ایتد یکم الله الذی لا اله الا هو ملک بو کلام خوش نظامدن غایتله مضطرب اولور
 شایع اولیه در یوفکره د و شوب جله طریقله اکا دیک بوتلفیق بیلغی آندن الوب ایمانه کلوردم
 همنشین ایمانه کال محقق اولد یق ایلدن بلا توقف سرکد شتنی ملکه نقل ایتد ملک فی الحال
 اوغلانی احضار ایتدی آنک دید و ک کلامک و قوعنی صورت غلام آنی تصدیق ایتدی پادشاه
 اندن ایستد یکم بو عقیده دن فراغت اید قبول ایتد بعد بر بلوکه فرمان ایتد یکم آنی صوره بو ع
 الوب آنی بر کید قویوب فرمانی برینه کنور مکه شروع ایتد یلر همان جناب رب العزته دعا ایتد
 کی آنلر اوزره منقلب اولوب قولری هلاک اولد یلر الحق ارالردن کند و سی ساحل سلامته
 چیقندی صورت حالیکه عرض ایتد یلر بر آخر بلوکه فرمان ایتد یکم آنی بر طاع بته سندن القا ایدر
 فین انلر طاعک باشنده بولنوب فرمانی پادشاهی اجرا ایتد ایستد یلر علامه مرقوم از ذوالجلال
 درگاهنه نیاز ایتد علی الفور مزبور لر هلاک اولوب کند و سی صحتله طاعدن ایتدی بعده

ملك فرمان آید بیکم آتشه سالنه اندن دخی حق جل وعلا کند و بی خلاص آید اندن صکره اول
عزیز الوجود پادشاهه دیک سن بنی اولدره مزن ناکه خلق بی غیب بنی داره جکوب راوق بید
تر کشدن الوب بسم رب العالمین دیوب بکا طوغری بجنه پس ملك بو ترتیلله اول ذات شریفی شهید
آیدنی خلق بو حالی مشاهده آید بیک امانه کله یار ملك بو وضعدن غضبه کلوبیا عون و
انصارینه فرمان آید بیکم زمینده چند قرقازوب ایچنده عظیم آتشلریاقه لریاند قد نصکره
فرمان آید بیکم هر یکم آیین قدیمه دور بر کیمسه اکا نقرض آیتشو و هر یکم ایمان اوزره ثابت اولور
آتشه سورلشوس سعاک از لیه به مظهر اولانلر آتشه کیرد یلر بر غایت ده که بر قاری قهرمانده
اوساغی وار لکن انکله کیرمکه کادی آنک اوزره شفقت آید و کیرود و نمک ایستک همان اوستا
نطقه کلوب دیک با امانه صبر یله کیم سن حق اوزره سن اودخی بلا توقفا کاکیرد (الانبار) بیلدر
اخذ و درن یعنی اول اخذ و دانش اوزره مشتملدر (ذات القود) اول آتش یا نمق به سیدر (ایدهم)
علیها صود) و لوقکه اصحاب اخذ و دانش اوزره او نور مشتملدر (وهم علی ما یفعلون یا المؤمنین
شهود) و حالوکه کند و لراهل ایمانه ایشلد کادی ایش اوزره برینه شهادت آیدر که پادشاه
فرمان آید وکی سننه ده تقصیر ایتد یلر (و ما نقوا منکم) و اهل ایماندن بر سننه عیب
بیلد یلر (الا ان یؤمنوا بالله العزیز الحئید) مکره و سننه اوزره غلبه آید و ذانیله حمد
مستحق اولان خدایه ایمان کور ملر و اوعیب دکلدر بلکه عین کالدیر (الذی له ملک
السموات و الارض) شوال خدایه کند و به مخصوصد کور و برک پادشاه خلقی (و الله علی
کل شیء شهید) و ایزد متعال هر سننه اوزره مطلعدر (ان الذین فتنوا المؤمنین و المؤمنات
تحقیق شول کیمسه لکه ایمانه کلان کیشلری و ایمانه کلان خانوئلری ایلله امتحان آید یلر
فما یتوبوا) صکره کناهلرین بیلوب آید کادی ایشدن پشیمان اولد یلر (فکم عذاب جهنم
انلر در و زحک اشکجه سی) (و لکم عذاب عجزی) و انلره در یا نمقک اشکجه سی (ان الذین آمنوا
و عملوا الصالحات) تحقیق کیم ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلیا نلر (لکم جنات) انلره بر باغلر و ارکه
تجری من تحتها الانهار) آنک اشجاری التندن ایر مقلر قر (ذلک الفوز الکبیر) اول جنتلره
نازل اولق بولر قورق قدر انچوکه دنیا و مافیها اکا نسبت بر امر حقیردر (ان یطش ذیک
لشدید) بی شبهه کیم پرورد کارک عتله المسی غایتله قیدر (انه هو یتدئی و یعید
بی شبهه کیم کند و سی کفار اوزره دنیا ده عذاب مستطاید و آخرتده آتی اوزر لریته اعاد یلر

و هو الغفور الودود) و کند و در قوبه آید نه جوق مغفرت آیدن مطیع اولانه زیاده عبت آیدن
ذو العرش) عرش اعلانک صاحبی اولان (الحئید) ذات وصفاند اولو اولان (فما لایا یلر
اراده علیه تغلق آید وکی سننه غایتله ایشلیجی که اکا بر کیمسه مانع اولماز (هل آیتک بدیت جنة
سکا لشکر لولک خبری کلدی (فرعون و ثمود) بدلد رجنوددن یعنی اول لشکر لول فرعون و ثمود
و قبيلة ثمود در بو کلام سرور کائنات تسلیه در بو وجهله انلر یغیر لره ایشلد کادی و باشارینه کلا
عقوبتک خبری سننه کمال مرتبه ده محقق اولد پس سنندخی جماعتک تکذیبی اوزره صبر
آید و مستل اول و انلری تحذیر ایت که انلره دکن عذاب کبی کند و لره بر عذاب دکیه (بل الذین
کفر و انی تکذیب) بلکه ایمانه کلا انلر مقام نکذیبده ملور مشتملدر (رجوع ایتلر) (و الله من
و ذلکم لحیط) و ایزد ذوالجلالک قدر قانلرک اکسه لرینه احاطه ایتشد بر فرد لری آندن
قور تلر و قران حقند دیکلری سوز کیم سحر و کماندر اول سوز لری خلاصند (بل هو قران مجید
بلکه قران عظیم الشان نظم و معناه منفرد بر شرف کابدر (فان یخفون) تغییر و تحریف صافله یلر
سورة الطارق تکید و فی سبع عشر آیه
بسم الله الرحمن الرحیم
کورد یلر که بر کیمه محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم عجه سی ابوطالب یله و نور مشندی ناکه
کوکن بر یلدر اقبوباندن بر عظیم شعله پیدا اولد ابوطالب به اندن بر قور قور عارض اولوب حضر
استفسا ایلدیکه بوناصل شید حضرت پیغمبر صلی الله علیه و سلم بیوردیکه بو بر یلدر در که انکله
شیطان رجیم و لنشددر ایزد ذوالجلالک قدر تندن بر نشانه در اول حالده حضرت جبرائیل بوسه
ایله نازل اولد (والسما و الطارق) آسمانه و کیمه ده ظهور آیدن کوکه قسم (وما ادریک ما الظار
دخی سکا نه بیلدر دیکه طارق ندر (الیم الثاویث) اول طارق ضیا الویلد زرد چون بیلد قسی
ایشغیلده قرنلغی لوب ایچنده نفوز آیدر ثاقب ایله وصف اولد جواب قسم بودر که (ان کل نفسیر
لما علیها خافط) کانا نلر بر جان بوقدر لا آنک اوزره بر کیمه اوار (قلینظر الانسان ثم خلق
ادم و علی بقسوتکیم نندن یار ذلک خلق من ماء ذاقی) بر قوتله د و کیش صودن یار ذلک و اندن
مادر رحمه ارکان و دیشک قارشمش صوبی و بوکا مذکور اوله جی جمله دلالت آیدر (ان یخرج
من بین الصلب و التراب) و لوصوتک ارقه سی راسندن و دیشک سینه سی کوکادی
راسندن چیمار (ایه علی رجبیه لقادیر) تحقیق کیم حق سبحانه و تعالی انسانک دوند و مسجود

توانادر (يَوْمَ تَبْيَضُّ الشَّوَارِبُ) اولكوندكه جمله صافيلار اشكال قىلنور يعنى ضاهره مخفى اولان
 سنانك كوزه لي ياتاندن اولكوندكه تميز اولنور (فَمَالَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِيَةٍ) پس اولدم انشا
 كند و نفسنده همچ قوت اولمازكه عذابدن منع اوله و اهلا كند و بير بار دى اولمازكه اى كند و
 دفع ابد (وَالسَّمَاءُ ذَاتُ الرَّجْعِ) بغور ايسى كوك قسم (وَالْأَرْضُ ذَاتُ الصَّدِيعِ) دى بارلق ايسى
 بر دى قسم (اِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ) كه بى شبهه قران عظيم الشان حق باطلدن ايرى سوزدر (وَمَا يُؤْمِرُ بِالْغَيْبِ
 وَالْغُيُوبِ) سوزد كدر (اِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا) تحقيقا كه كفار مكه محمد المصطفى انك حقتد بر
 عظيم حيله تدبير ايديلر (وَاَكِيدُ كَيْدًا) ايتد كرى جمله نك مقابله سنه ايشلرينه مناسب اولان
 اسند راجله كند و لرين الورم (فَمَنْ يَكْفُرْ بِالْكَافِرِينَ) پس كفاره مهلت و بير هلا كرى عجله ايتد
 آمناهم رؤيدك) براز مدت ايله مهلت و بر كه هلا كرى يقيند

سُوْرَةُ الْاِنْعَامِ وَهِيَ ثَمَانِيَةٌ اَرْبَعُونَ اَيَّةً وَكَيْتَمَةً
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَيِّحُ اسْمُ رَبِّكَ لَا اَعْلَى (بوجه رك پروردگار كه دينى پاك طوت و آنك پاك طوبى بوينله
 اولور كه اسماء مقدسه حقه مخالف اولان معنابله تاويل اولنيه مثلا لفظ اعلى علوما
 ديوتا ويل اولنيه دى بوينله اولور كه ما عدا سنه اطلاق اولنيه اولظن ايله كه حق سبحانه
 و تعالى و او زكه سى شمشيه بر برادر دى اسم شريف بوينله تنزى اولور كه اكلوس ادا اولند قك
 تعظيم سر اكلية (الَّذِي خَلَقَ سُورِي) شول پروردگار كه هر شى خلق ايد و آنك قىلغنى معتد
 قىلد (وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى) و شول پروردگار كه جمله ارزاقى تقدير ايد و اربابنه انفاع سمع
 بيلدرد (وَالَّذِي اَخْرَجَ الْمَرْعَى) و شول قادر مختار كه طوار لر ليچون اولنجق سنه چيقار تدى
 فجعله عشاء اخوى) صكره اول اولغى برهوى سياه شى قىلد (سَنُقَرِّبُكَ فَلَا تَنْتَصِي) تحقيقا
 لسان جبريل ايله سقا و قودرز كه همچ بر شى و تهر سن باوجود كه سن دى سن و دى سكا بر حظه
 اولنور (اِلَّا مَاشَاءَ اللّٰهُ) مكر اول سنه اوفودرسن كه پروردگار كه آنك اوفودلش اولد يغى
 ايتد كه اى منسوخ التلاوه قىلد (اِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى) بى شبهه كيم حق جل و علا لى الكرى
 ظاهر اولان اسبابى و كبريا اولان امور بيلور (وَيُنِيرُكَ لِلنَّجْيِ) دى وحيك و قرآنك حفظد
 قولامى طريقه سنى موفق قىلارز (فَذِكْرَانِ نَّفَعَتِ الذِّكْرَى) پس اريد سكا مستقيم اولد قك
 پند و نصيحت قات قات اولوب و كيميك ايمان كلسند اميد قطع و لند حق جل و علا جيبى

چكه ملكا ليچون پند و نصيحت ايتسين نفعله مفيد قىلد (سَيَذَكِّرُنَا خَبَرِي) بى شبهه كپند و
 نصيحت قىلد ايدر كريدن خوف ايدن كسنه (وَيُخَيِّبُنَا الْاَشْقَى) و غايله شقى اولان پند و نصيحت
 بان چيزر (الَّذِي يَخْلُقُ النَّارَ الْكُبْرَى) شول شقاوت صاحبك بيوك آتسه كبرر (لَا يَمُوتُ
 فِيهَا وَلَا يَخْفَى) صكره اولان آتسه نه ميت اولور كه قودتلور و نه بر نافع صا غلق صا غلور
 قذافل من تركى) تحقيقا كيم قودتولد شول كيمكه شرك و معصيتدن پاك اولد (وَذَكَّرْنَا
 رَبَّنَا فَصَلِّ) دى پروردگار ينك آدين قلبله و لسانله اكب نماز قىلد (بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
 بِلْكِهِ سَرَا اهل شقاوت يعنى اولان زنده لكى آخرت و زره ترجيح ايدرسن (وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَّ اَبْقَى) و
 حالوك صونكى سلك جوى بوجها نك متاعندن بكره و پايند نردر (اِنَّ هَذَا لَآلِى الضَّيْفِ
 الْاَوَّلَى) تحقيقا كه بومذكور اولد آخرت ك خبريت و يقاسى كيمش صحيفه لوده مثبتددر (صَحِيفَ بَرَاهِمٍ
 وَمَوْسَى) حضرت خليل الهك و حضرت كلم الهك صحيفه لورند

سُوْرَةُ الْاِنشَاءِ ثَمَانِيَةٌ وَخَمْسُونَ اَيَّةً وَكَيْتَمَةً
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ اَتَيْتَكَ حَدِيثَ الْاِنشَاءِ ايا قىلما نك خبرى سكا كدى يعنى شدائد و محنتلرله خلق قبلان
 ساعلك خبرى سكا كلد (وَجُوعٌ يَوْمَئِذٍ خَائِفَةٌ) اولكوندكه يوزلر و ار كه اربابى خوار و ذليل
 اولشلر (عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ) ايشلر بى بى كى يعنى اولكوندكه خوار و ذليل اولنر موجب تعب
 اولان ايشلر ايشلر لر زنجير له محكسى كى و جهنك تپه لر نه چيقوب انيك كى و بونلر
 كى ايشلر (نَصْلٌ نَّارِ اَحَامِيَّةٍ) بر قير مش آتسه كيدر (سَقَى مِنْ عَيْنٍ اَيْنَةٍ) حارند نه ايله شمشير
 بر چشمه صو ايجش قىلنور (لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ طَرِيْعٍ) آنلر اصلا بر سنه دن سبك بو قد
 الاضر يعند و اوشيرق نام بردكلو اولغلك قودر يسيد راودكلو بد نزه اولور كه دوه مقوله سى
 يمسنه يقاشنر (لَا يَسْمِنُ وَلَا يُغْنَى مِنْ جُوعٍ) نه سمير ايدرونه لعلغى دفع ايدر با وجود كه طعام
 مقصود ووايكى شيشك بر يسيدر (وَجُوعٌ يَوْمَئِذٍ نَاعَةٌ) اولكوندكه يوزلر و ار كه منتهم ورنو ايسى
 اولشلر (لَيْسَ بِهَا ذَاقِيَّةٌ) چالسمقارينه خشنوددر لر يعنى ايتد كلرى اعمالك مكافاتى
 كوندكلرند علاميله خشنود اولديلر (فَجَنَّةٌ عَالِيَةٌ) بر بلند مرتبهلى باغه اولور لر لاشمع
 و تالاعية) ايجند بر يهوده سوز ايشتر سن اى ايشلر بى (فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ) ايجند صو
 كسلر بر افر كوز وار (فِيهَا شَرَرٌ مَّرْقُوعَةٌ) ايجند بوجه فالدر مشنر تخر وار (وَاَكْوَابٌ مَوْصُوعَةٌ)

وامر هست او کزنده قوی بش دسته سزبارد قلردخی ایچنده واد (وَبَارِيقٍ مَّضْفُوفَةٍ) وچا تاش
 بصد قلردخی (وَرَأَى مَبْنُوعًا) و دوشمنش خایلدخی (أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ) پس چون دوه لوه
 نظر اعتبار له بقز لکیم (كَيْفَ خَلَقْتُ) نیجه یاز لک بریار دلق که خدا نک قدرته و حسن تدبیر نه
 دلالت ایدر که اناری بر قلقد و بر طبیعت خلق ایتدیکیم و زاق شهر لره اغر یوکلر چککه
 لیا قناری اوله (وَالِی السَّمَاوَاتِ کَيْفَ رَفَعْتُ) دخی چون کوکه بر خوش نظر ایتدیکیم نیجه در کسر
 قالدرد (وَالِی الْبَحَالِ کَيْفَ بَصِیْتُ) و طاعلره نیجه دکلد (وَالِی الْأَرْضِ کَيْفَ سَخِطْتُ) و بیر نیجه
 دوشمنش قیلند (فَذَرْنِی سَمِیْعًا وَنَصِیْحًا) و بر (أَمَّا أَنْتَ مُدْکِرٌ) بودند غیری بر نیسته
 یو قدر که سن بند و بر یحیی من اوزر که بر یاس مرتب و ملاز نظر اعتبار له بقز لره یا نصیحت پذیر
 اولما ز لره (لَسْتُ عَلَيْکُمْ بِمُصِیطٍ) اوزر لرینه مسلط دکلسن که کزد و لرین ایمان اوزر
 جبریده سن (إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ) لیکن حقندن یوز چو ربوب کفر ایدن کسنه (فَعَذَابُ اللَّهِ
 الْعَذَابُ الْأَكْبَرُ) ایزد ذوالجلال آن یوکلر اشکنجه ایلله معذب قیلار (إِنَّا لَنَسُوا آیَاتِنَا) تحقیقا
 دوشمنی بزم طر فزه در (فَمَا أَزَلْنَا عَنْ آلِکَ صَکْرَکَ مَحْشُورًا) کورده سز لره

شهریه الفی بکیتا و فی نلا شون اسلا
 لیس الله الخیر الخیب

وَالْفِی سَبَاحٍ وَقَنَهِ قَسَمٌ کَلْبَهُ نَکَ مَنَاجِی وَفَتَدَر (وَالِی عَشْرِ) کوان کجه یه قسم واندن
 مراد ذی الحجه ماهنک اولکی اون کجه سید ایچند اغلب افعال حج ادا اولنور (وَالسَّجْعُ وَالْوَرْدُ
 وَجَهَنهُ وَنَکَهُ قَسَمٌ واندن مقصود خلق وخالق قدر ذر خلق جفت خلق اولمشدر وخالق اشد
 متوخلد (وَاللَّیْلِ إِذْ أُنْصِرَ) دخی کجه یه قسم فچنکم بوردر (هَلْ فِی ذَٰلِکَ قَسَمٌ) مذکور اولان قسملر
 و مقسم به اشیا ده اند وادی یعنی وارد در (لِذِی حُجِرَ) بر عقل صاحبانه که انرا اعتبار اید و ب
 مقصدی انرا له ناکید و تحقیق ایلله و بوقسم لک جوابی محذوف قدر تقدیر البتة کفار معتدب
 اولور (أَلَمْ تَرَ کَيْفَ فَعَلَ رَبُّکَ بِبَنِي إِسْرَءِیْلَ) بقز مین کیم پروردگار ک قبیله عاده نه ایشکد ازم ذات
 العباد (مَرْتَفِعٍ) فالعش بن الو شهر خلقنه (أَلَمْ تَرَ کَيْفَ فَعَلَ رَبُّکَ بِبَنِي إِسْرَءِیْلَ) شول شهر که مانند
 شهر لرا سنده یا ایلد و آنک قسسه علی سبیل الاحمال بوکونا در که عبدالله بن قلابه نام شخصک
 دوه سی ضایع اولوب عدن حصه سنده آنی اردکن کوزینه بر عارت اناری کورندی کا توجه ایتد
 یقین اولیجی بر حکم بنا الو اطر افند مرتفع بر جابر عظیم شهر کوردر آنک قیوسنه طوغری بوردر

اول امید له که شاید انده بر کیمسه بولوبد و دوشمنش بر خیر اله قین اسانه سته قدم بجا در باندن
 خالی انواع جواهر له مضع بر قابو مشاهد ایتداندن کدوب بر حیرت حاصل اولد بعد انچر ویه
 کیرد کند سعیر قات قات اولد انچونکه یا قوت و زبرد در کلر اوزر التون و کومشله بالا
 خاندن یا پلش و بومنوال اوزر انکر برد و شمه ایلد و شمنش کوزدی و هر کوشک اطرافک انچو
 و مرجان او ستنه صولر آقور و اند بوکونه اشجار کور دیکه بد نکر النوندن و بر قاری زبرد دند
 و شکوفه سی کومشدند در مزبور یونلرک مشاهد تحقیق ایتد و کنده دیکه هذه الجنة التي وعد
 المتقون پس اول جواهر دن بر مقدار الو ب من دیارینه دوشند خلق اول جواهری السند کوریک بوکا
 نیردن حاصل اولد دیو سوال ایتد یلر ناجرای کند و لره سوبکد اول و زه اینا نموبانی دینا نموب
 دیو حیل ایتد یلر بخاری خلقک اغرینه دوشند بر حله ک که حضرت معاویه رضی الله عنه آنی شام
 شریفه داشتند پس عبدالله بن قلابه بی شام شریفه احضار اید و ب کیفیت احوالی کدوشند
 استفسار ایتد کور و کی شئی کند و ی نقل ایتدی بعده آن یاننده او تورد و ب کعبه الاخبار کچیرد اندن
 سوال ایتدیکیم دنیا ده هیچ بر شهر واریکه بناسی التون و کومش و اغلری جواهر له مکلا در کعب
 الاخبار یورد بلی وارد و لوا اول شهر در که حق تعالی آنی فرانده ذکر اید و یورد التي لم یخلق مثلها فی البلاد

شهریه چوبست در نکویب
 بون قصر فاک بناره روی

دنیا یه مالک اولوب طقوز بوزیل عمری اولان شند عا د اول شهر یا پکد و دنیا ده نه دکلو التون
 و جواهر و ارایک طوعا و کرها خلقندن بیغوب آنک بناسنه صرف قیلد انما می خبری کند و ب کلچیک
 دارالملکدن امراء و اعیان دولتماندک سیرینه توجه ایتد فچن مکان معهوده بر قوناق قالدی
 حق سبحنا و تعالی بر ملک کوندرب اول جم غفیر او ستنه بر چیرش چیغرد قولری اقلیم عدمه
 مسافر اولد یار و اول شهری خلقک نظرندن غنی قیلدی و کتاباره و قومش که زمان حکومتکده
 بر ایچ بویلو فزل نکلو کول کوز لکیمسه دوه سن اردکن کا دخل اولور بعده کعب الاخبار صاع
 وصوله بعلک عبدالله بن قلابه بی کورده هو و الله ذلک الرجل دیکه (وَمُؤَدَّ) دخی کور مد کج
 حق سبحنا و تعالی نمود قبیله سته نه یا پکد (الَّذِیْنَ جَاءُوا النَّصْرَ بِالْوَیْلِ) شول نمود قبیله سوک
 طاشی ملاعدن کشتو وادی القری نام مکانک خاندن لر تغییر ایتد یلر (وَمُؤَدَّ ذِی الْأَوْدَادِ) دخی
 کور مد کی بخلا به سی فرعون یعنی کور مد کی خلقی چار منخله تعذیب ایدن مصر حاکمه نکری تدا
 نه ایشکد (الَّذِیْنَ طَلَعُوا فِی الْبِلَادِ) انلر شول کیمسه لردر کیم شهر لره حد و تجاوز ایتد یلر

فَاَكْثَرُ فِيهَا الْقَسَادُ پس شهر روزه کفر و ظلمه فساد جوقا بتدبیر (فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْءَ عَذَابٍ) در عتب پروردگار از زربینه اشکجه نک بر نوعی دودکی چون عرب نازبان ایلله اولان اشکجه بی اشکجه نک استند صابر رزق پروردگار اولان عذاب کامضاف قیلندی اِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمُرْصَادِ تحقیقاکه پروردگار کذرگاهها در بعضی نکه کذرگاه بی کلیان کسنه کلانان کیدندن خبر دارد پروردگار خلقک افعال و اطوارندن اکاهدر (فَاَمَّا الْاِنْسَانُ پس امانادم اوغلی) اِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَاَكْرَمَتْهُ پس فخریم پروردگار کیفیت حال غلامانیمک ایچون کند وی صنایوب جام و مالله معز قیلار (وَنَقَّه) و انواع نعله کند وی مرفه ایدر (فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ) سویلر پروردگارم بکا اکر ایتد (وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ) واما فخرنیم فقر و فاقه ایلله کند وی محن ایدر رزقی اوز زربینه طار قیلار (فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ) لا پروردگارم بکا اهانت ایلد بوسوز لوی انشا سویلر نظری قاصر و لدر بیچون والا کاه اولور که قلت رزق سقا دارینه باعث اولور و کاه اولور که سعت رزق قصدا عذایه و دینانک لذاته منعمک اولوب اختیاء خسرانه موجب اولور (کَلَّا) کان ایتد کز کبی کدرای کافرا و لایرلیکه کرامت طاعتله و مکث معصیتله در و بیلکیم اهانت کز فقرله دکلر (بَلَا تَكْفُرُونَ الْيَتِيمَ) بلکه اهانت کز انکله در که او کسر مقوله سنه اکر ایتد سز (وَلَا تَخَافُونَّ عَلَى طَعَامِ الْيَتِيمِ) و بری بریکری بوقسلک بیدرمسی اوزره قدر سز (وَلَا تَكُلُوا ثَرَائِ الْاَكْلَامِ) و میرانی بیر سز بریکر که یکک ایتد یعنی یمنده حلال و حرامی جمع ایدر سز (وَيَحْجُونَ الْمَالَ حَبَآ جَاءً) و مالی حرص و شرهله جوق سومک سور سز (کَلَّا اِذَا دُكَّتِ الْاَرْضُ دُكًّا) حقا کیم فخر بیر برد و کلکدن صکره برد و کلش دو کلور که طاعل و نپه لرا یمنده هست اولور (وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا) دخی پروردگار کاک انار قدرتی ظاهر اولور و فرشته مقوله منازل و مرتبه لری حبسیله صف صفا کلور لر (وَيَوْمَ يُنْفَخُ الْيَتِيمَ) و او لکوند جهنمه کلور حدیث شریفه وارد اولسند در که قیامت کوند جهنمه کلور بویکی فیلله که آنک بقتش بیک بولار و اهر بولاره بقتش بیک ملک یا پشوبیلی عصه محشر چکر لر (يَوْمَ يَبْدَأُ الْاِنْسَانُ) اول کوند ادم اوغلی قبا حارندن کاه اولوب پندا لور (وَأَنَّ لَهُ الذِّكْرَى) کوبند المعین نفی کند ویه قندن حاصل اولور (يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ مَجْهَوتِي) دیر ای قوم کاشکی دنیا د حیات زمانده اعمال صالحة ایلر و فیلسدیم (يَوْمَ يَبْدَأُ الْعَذَابُ) عذاب (عَذَابًا) پس اولکوند محق مال ایتد و که اشکجه بر یکسده سز (وَلَا يُوَفُّوْنَ وَاَقَاهُ أَحَدٌ) و آنک

بفلسف بریکسه بغلر یعنی قیامت کوند بر فرد بر شخص تعذیب و تنقید ایتد که قادر اولما از انکیو که اول کوند امر و نهی ظاهر و باطن خدایه محصور و اهل ایمان اولان کسته یه موت محله دینلور (يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ) اخذانک یاد ایتسیله ارامایدن جان (اَنِجِي إِلَىٰ رَبِّكَ) پروردگار رک فرمانده دون راضیه) سکا و برین شیشله خوشنود اولد یغک خالد (فَوَيْتَنِي) خدا نک قتند پسندید قلمشی (فَادْخُلِي فِي عِبَادِي) بی خاص قولر یک فرزند داخل اول (وَادْخُلِي جَنَّتِي) دخی نیم بستم فضل و کرمه کبر

سُورَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ عَشْرُ آيَاتٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا اُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ بوشهره یعنی مکه به قسم (وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ) و حالبو که سن بوشهره مقیم سن حق سبحان و تعالی حضرتک کال شرفی اظهار ایتد ایچون و استعما رانیمک ایچونکه مکانک شرفی اربابیلله در مکه به قسم ایدر حضرتک ایچند معلول ایتسیله آتی مفید قیلد (وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدٌ) دخی پدر و طوغر یعنی نسنه به یعنی حضرت ابراهیم و محمد المصطفایه قسم که (لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْدِيرٍ) آدمی مقوله سن بر تعجب و مستمند خلق ایتد یعنی انسانک قوا و فانی عقب و مشق قتل کجرا ایچونکه ایتد مخلقتند ظلمت رحمت زحمت کرفار و بیده فطامک غنیه سنه بیستلا صکره معاشک تحصیل ممکن بعد موتک فرقتده اوغرا بوباعالیله مرتین فالور بولام و ما بعد سرور کائنات قریب کفر مند چکد و کی زحمتلردن تسلیه در و انلرک بریسی ابوالاسد بن کله که غایتله بر زورلی کسنه ایتد آنک شدت زورندن منقولدر که ایاعی الشده بریک دری قورلور اکا اوزد لا وریکیت یا پشوبیچکر لر دری باره باره اولوب دبانلر مکانندن بر قیل قدر حرکت ایتد و آنک همیشه ذالی حضرت اذیت ایتد ایدی پس حق جل و علا آنک اوزر مایند و کی عداوی نکا رابا یوردر (اَلْاِحْسَابُ أَنْ لَّنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ) ایابن کله کان ایدر کیم علی الحقیق شان بودر که اوز زربینه بریکسده کوچی اولیه که کند و منک انعام اله (يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لَّبَدًا) دیر محمد المصطفایک عدا و یچون جوق مال تلف ایتدم (اَلْاِحْسَابُ أَنْ لَّنْ يَقْدِرَ أَحَدٌ) کان ایدر میکیم بلا شبهه ایش اولیه در که او کونه ایش ایچون مالی ایلر ایتد که بر یکسده کند و یی کورمک یعنی حق تعالی آنک ایشی اوزره مطلقدر سز اسفی کند و یی ویرد (اَلَمْ تَجْعَلْ لَهُ عِثًّا) ایابا که ایکی کوز قیلد قی که انلرله بقدر (وَلَبِئْسَ أَتَا) و بریدلر که انکله خاطرند اولان شقی تعبیر ایدر (وَسَقَاتِي) و ایکی دودا که اغزین انلرله اورنوب نطق و بیک و ایچک اوزر مانلرله استعانه ایدر (وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ) و ایکی طریق خبری و شری کند و یی کوسنردک (فَلَا أَفْهَمَ الْعَقَبَةَ) پس اول غلغله

شكر اتيب صعبه طاعتك صرب بوقشته مانند اولان خير لوايشلاري استلک (وما آتواک
 ما العقبه) دخی سکانه بیلدر دیکه عقبه ندر یعنی نك که مشقتی واولو ثوابی ادراك ایدر
 فلتد قبه) برین چیز مکرر یعنی عقبه بودر که بر قولک بونی رقتک بندندن خلاص ایتد
 او اطعام فی يوم ذی مشقی یا بر اخلق ای سی کونده بیگ بیدر مکرر (یتیمًا ذامقربه) قرابت
 صاحبی وکسره (او میسکینا ذامقربه) یا بر طبر اقل ای سی بوقسده یعنی فقره که اولقد راورینه
 فقر مستولی ولسددر که برد و شجک نسبت یوقدر طبر اقل ووزره قالمسدر (لما کان من الذین آمنوا
 صکره اول ایشلاری ایشلیان اوله شول کیمسه لردنکه ایمانه کلدیلر (وتواصوا بالصبر) و بر
 برینه صبرله وصیت ایتدی (وتواصوا بالرحمة) و بر برینه عباد اللهی سرکله اصمردی
 اولیک اولکوره که بواوصافله منصفدر (اصحاب المینة) مین و برکت ایلدر (والذین کفروا
 یا یائینا) و شول کیمسه لردکه ایامزه کفر ایتدیلر (هم اصحاب الشامة) کند ولردر
 شامة ای لوی (علینم ناز مؤسده) ووزر لینه قیوسی بغلورانش اولسون

سورة الشمس مکیه و هی خمس عشر آیه
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

والشمس وضحاها) کونش و آنک ایشغه قسم (والنهار ایلها) وایه قسم فن طلوعی کونش
 جبسنه بیر و لک ایدر واولیک ابتد کجه سنه اولور (والنهار ایلها) دخی کوندره قسم
 فن کونش نورین روشنکی قیلار (واللیل ایلها) دخی کجه یه قسم فن قرنلغی کونش
 ایشغی قیلار (والسما و ما بینها) وکوک وانی یاردنه قسم (والارض و ما طینها) ویدره وانی
 دوشدن کجه قسم (ونفیس و ما سورها) و جان مقوله سنه وانی عدمدن وجوده کورن
 پروردکاره قسم (فالهم فجو رها و تقوها) پس اول جان معصیتی و طاعتی افهام ایتدی
 قتلرک جوابی بودر که (فذا قل من زکرها) تحقیقا که قورتولک شول کیمسه که کند و نفسی
 بمان اشیادن پاک قیلک (وقلنا من دینها) دخی بی شبهه کیم بی بهره اولک شول کیمسه که
 نفسی جهل و فسقله الوره قیلک (کذبت ثمود بطعونها) قبیله ثمود طغیاناری سبیلله حضرت
 صالحی بلانه نسبت ایتدیلر (اینبعت اشقیها) اولو فتکه قبیله ثموده نك اسفا سی ناکه الهک
 اهلکته قصدا یدو کندی (فقال لهم رسول الله) پس خدا نك رسولی حضرت صالح کند ولره دیک
 ناکه الله) خدا نك دوه سن قویا نك قلندن خدا یدک (وسقیها) وایجه سن دخی قویا نك

ایجه سنک نوبتی کلدک سنن کابر کیمسه نقرض ایشو (فکذبوه) پس حضرت صالحی کند ولره ایتدوکی
 ضیعه نکذیب ایتدیلر (فحقروها) پس نك سکرلدیلر (فلعلکم تترعون) در عقب پروردکار لری
 عذابیردن اوزر لینه کوندر (بذنیهم) کما هلی سبیلله (فستونها) اند نصکره کوندر وکی عذاب
 اوزر لینه بکسان قیلدیکه اصلا بر فرد لری اندن خلاص اولک (ولا تخاف عقبتها) و پروردکار
 اوله الهک کفتندن قورق یعنی حق تعالی فن بر قوی اهلک ایدر نك صو کندن خوف ایترنه که
 انساندن بکو نایر ایش صادر اولیجی عاقبتندن اندیشه لک ایدر خوف ایدر

سورة النمل مکیه و هی احدى عشر آیه
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

والان ایل ایشغی) کجه یه قسم فن قرنلغی قواشیای قیلار (والنهار ایلها) دخی کوندره قسم
 فن کونشک طلوعیه ظاهر اولور (وما خلق الذکر و الانثی) و ارکک و دیشی بی ایجاد ایدن خالق
 ذوالجلاله قسم که (ان سقیم لشیق) علی التحقیق چالشغیر انواع مختلفه در (فاما من اعظمی
 پس اما شول کیمه طاعتی ایتدی (واتقی) و معصیتدن برهیز اولک (وصدق با یحیی
 وکله توحید کبی کوزل سوزره تصدیق کوردی (فستیسره للیسی) بی شبهه کانی یسروا جته
 مؤدی اولان خصلته مهیا قیلار (فاما من یجزل) و اما شول کیمسه مامور اولد یعنی شیک
 ویرمسند متع اولک (واتقی) و دینا نك لذائله عقیبا نك نغمندن مستغنی اولک (وکذب
 با یحیی) وکله توحید کبی کوزل سور و مضمونی نکذیب ایتد (فستیسره للیسی) علی الحق
 عسرو شدنه مؤدی اولان طریقیه انی اماده قیلار (وما یبغی عنه ماله اذ اتردی) و مال کلد
 برآزشی دفع ایتد فن قبرک حفر سنه دوشو هلاک اولور (ان علینا الهدی) تحقیقا که
 حکمزلر مقتضا سبیلله طریق جفته ارشاد ایتد اوزر برمه در (وان لنا للاخرة و الاولی) و بی
 شبهه او برجهانک و بوجها نك امور و احوالی بزم قصر نره در پس ایکجهانده ایستد و کزنسنه
 ایستد و کزنسنه یه ویرور (فانذرکم نارا ناکلی) پس سزی بر علونور اشندن قورقندردم
 لا یصلیها الا الاسقی الذی کذب و نولی) اکاکیر من الاحق نکذیب ایدر و طاعتدن یوز چورین زیاده
 شقا و نلو کیمسه (وسیجیها الا نوق) و بی شبهه کیم اول اشندن اوزاق اولور زیاده تقوی ایسی
 اولان (الذی یؤی ماله) شول تقوی صاحبی که مالی خیر لوایشلاره صرف ایدر (ینزک) پاک کله
 طالب اولد یعنی حاله کور دیکر کیم بوسوره حضرت صدیق شاند نازل اولک اولو فتکه بلال

حبشی بی امیه بن خلفدن صانتون الوب و نسیک التونه مالک اولان کوله سی سطر س دومی یو
 آنک مقابله سنه و برک و انجون بعض مفسرین دبدیلر آیت کریمه ده مذکور اولان اشفاقه مدله
 امیه بن خلفدر (وَمَا يَخْدَعُكَ مِنْ نَفْعٍ يَخْزِي) بویکسته یه کتد وقتله سزاسی و بریلور هیچ
 برابولک بوقلد یعنی برکیمشه بریشی و بریجک آنک سبقتا بدن ابولکی مقتضای سبیل و بر مسر
 الإبتغاء وَجْهَ رَبِّهِ الْأَعْلَى) لیکن بوجه رک پروردگارینک رضاسق تحصیل اتمک بچون
 و برر (وَلَسَوْفَ يَرْضَى) و البته موعود اولد یعنی ثوابه نازل اولوب خشنود اولور

سُورَةُ النِّحْلِ مَكِّيَّةٌ اَحَدُ عَشَرَ اَيَّاتٍ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کوردیلر که سرور کاشاندن وحی نازل اید و کدی استثنای ترک اید و بچونته که سوره مکفده
 بیان اولد کفار و حیک انقطاعدن کاه اولیج دیدیلر محمد المختار مکرسی هراید و کتد و بیه
 بغض ایتد حق جل و علا انلرک مقاله سنر داید و یوسوره منزل قیلور یورد (وَالصَّحْفِ
 کونندک نوری بچند قوتی بولن قوسلق و قنه قسم (وَاللَّيْلِ اِذَا سَجَى) دخی کجه یه قسم فخر اهل
 ساکن اولوب فراتلغی برقرار اولور (مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ) پروردگارک وداع ایدیحی کسی کی سنی
 کتد (وَمَا قَلَى) کونه سنی بغض ایتد (وَلَا يَخْزِيكَ مِنْ اَلْوَلَى) دخی تحقیقا که صوت کی
 سرایک ثوابی نمده بلکه اولان بلادک فخی مژده سنک ساکر کرد (وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ

قَرْضًى) و البته پروردگارک کالاندن سکا اشیا احسان ایدر که خشنود اولور (اَلَمْ يَجِدْكَ
 يَتِيْمًا فَاَوَى) سنی و کسز بیلوب جدک و عکک کف کفایتلرک ساکیر و برمدی (وَوَجَدَكَ
 ضَالًّا فَهَدَى) دخی سنی حکم و احکام دانشدن بخیر بولوب وحی و الهامله انلرک معرفنه سکا
 بول کومررد (وَوَجَدَكَ غَالِيًّا فَاَغْنَى) دخی سنی عیال صاحبی بیلوب بختلرندن قزاندیغک مالله
 سنی بای قیلد (فَاَمَّا الْيَتِيْمَ فَلَا تُفْسِدْ) پس اما اوکسر مقوله سنی زیون اولد بچون مالی اوزره
 غلبه ایتد (وَلَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَ) و اما دبلنجی قسمی عنف ایلد منع ایتد (وَلَمَّا بَلَغَ رِبَّكَ فَجَدِّثْ) و اما
 پروردگارک نغیله سولیش یعنی خدا سکا و برر و کی نعمتله شکرین ادا ایت

سُورَةُ الْاَنْشَاحِ مَكِّيَّةٌ وَاَحَدُ ثَمَانِ اَيَّاتٍ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلَمْ تَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ) باسینه کی سکا کشاده قیلد یعنی آنی کشاده قیلد که حقک مناجاتی

وخلقک دعوتی صبیح (وَوَضَعْنَا عَنَّا وَزَرَكَ) دخی سندن آغز بولکی صالد قل (الَّذِي أَنْفَقَ
 ظَهْرَكَ) شول آغز بولک که آرقه کی آغز لشتد یعنی کفارک کفر اوزره اصرار لرندن و ایدلرندن سکا
 حاصل اولان مشقت و عینکی اسلا مک علوشانیده نابود قیلد (وَوَضَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ)
 دخی نبوتله نامکی بلند قیلد که شهادت کله سنک اسمی اسمک فزین قیلد (فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ
 يُسْرًا) پس علی التقیق صینه طارلق وارقه بی آغز لرندن بولک و کفارک اصرار و ایداسی کی عسره
 شرح صدر و وضع وزر و بلند صبت کی سرور (إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا) تاکید بچون مکرر اولد
 فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ) پس فخر رسالتک نبلیغندن قورتلور سن سکا احسان اولان نعمتله
 شکرین ادا ایتد تعجبک (وَالْيَاقُوتُ فَارَغْتَ) دخی پروردگارک دغبتایت سؤاله اند
 اوزکه برکیمسه دن سؤال ایتد زبرامقصد لری اسما فایدن کتد و در اوزکه سؤد کل

سُورَةُ التِّينِ مَكِّيَّةٌ اَحَدُ ثَمَانِ اَيَّاتٍ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْتِّينِ وَالزَّيْتُونِ) انجیر و زیتون و قسم بولکی میوه بی سائو میوه لر دن مخصوص اید و ذکر ایتد
 انجیر که انجیر بر فضله سزیاک فاکه در و بر سریع المضم لطیف عذادر و بر جوق منفعتلو
 دادر زبر طبعی تلین و بلغم تحلیل ایدر و بولر کلری پاک قیلد و مثانه ده اولان قوی
 ازاله ایدر و حکر و طلاعک سده لرین آجر و بدنی فیه ایدر حدیث شریفه وارد اولمشد
 انجیر بواصیر کسر و داء فقره سن دفع ایدر و زیتون بر فاکه در که میوه و قوق و دوا اولور
 و بر جوق منفعتلو باغی و اربا وجودک طاعلر کی دهنیت سنر بر لوده بتر (وَطُّورٍ سِيِّدٍ) و
 سینین نام مکانده دوشن طاعه قسم و او اول طاعدر که حضرت موسی خدا ایلد اوزرینه
 مناجات ایتدی (وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ) و بوامیتاوشهره قسم و اتدن مراد مکة مکرمه در
 قمارک جوابی بودر که (لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ) تحقیقا که آدم او غلغی بر اتدق (فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ)
 قیلغک غایتله کوزلنده یعنی آنی حیوانات ارسندن استقامت فامتله و اعتدال مزاجله و کوز
 صورتله مخصوص قیلدق (فَرُّدُّ ذَا اَسْفَلٍ سَافِلِینِ) سکر کی الجفایک الیخر که دوند و کدی یعنی
 اسفل السافلین و لان دوزخه آنی داخل قیلدق (اِلَّا الَّذِینَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) آنجو
 ایمانه کلوب کوزل عمللر ایشلیانلر (فَلَهُمْ اَجْرٌ غَیْرُ مَمْنُونٍ) کیم آنلره کسلمش اجرت وار (فَاِذَا
 بُعْثَ بَنُوكَ تَبَعًا بِالْاٰیٰتِ) پس بود لامل ظهور ایتدک نصره جزانک وقوعنه قق سنه سنی

یا محمد کذب ایدر (الْبَشَرُ أَنَّهُ بَاغِيكُمْ أَخَاكُمِينَ) بولا مسبقا بدن کلامه تحقیق در بعضی
 انسان ابتدا بصورتی ایجاد اید و صکر و اسفل السافلین آنی دوندن قادر و کلیدر که
 بر دخی آنی اعاده اید بخارده کلمشدر که هر یک الله یحکم الحاکمین این او قور که کدر که سب و انا عل
 شَوْعُ لَا يَخْلُقُ ذَلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ مَكِينٌ وَهُوَ شَيْعُ أَيَاتِ
 لَوْلَا أَمْرُ الرَّحْمَةِ

جمهور علما بوناك اوزره در لکه اول اینان شیء قرآن عظیم الشان بدن بوسوره مبارکه دن بش اید
 اَفْرَأَ بَاسْمِ رَبِّكَ) پروردگار کد آدیده استعانت اید و قرآنی اوقی (الَّذِي خَلَقَ) شول
 پروردگار که قواشیابی عدمدن وجوده کورد (خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ) آدم او غلی بر او پیش
 فاندن براندی (اَفْرَأَ) مبالغه ایچون مکرر اولد (وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ) و کره صفتند مکرر بدن زیاده
 کرملو اولان پروردگار (الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ) شول پروردگار که قلعه بازمغی او کردند تا که
 علوم انکله مقید اوله و ناکه اوزاق نشه انکله بیله (عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ) آدم او غلنه بیله
 نشه بیله در وجودنله قواشی خلق انکله و نصب دلائل اید و انزال آیاتله پس سکا یا محمد قرآنی
 او کردند و اگر سن او قومش کلس (كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِكَفْرٍ) حقاب شبهه کیم آدم او غلی حد و
 تجاوز ایدر (أَن رَّاهُ اسْتَفْتَى) کند و نفسی استغنا ایش بیله کده (أَن رَّاهُ رُبَّكَ الرَّحْمَى) تحقیق
 دومتک پروردگار کد سمته در ای آدم او غلی بس غبه تعیین اید و کی حد و تجاوز اید و رسن و نش
 عطله شدت عفا بدن قور قر سن کورد بلر کیم ابو جهل شقی دیک محمدی سمع ایش ایکن
 کور سید مکردنی اوزره بصرد مبرکون حضرت صلی الله علیه وسلم مسجد الحرامده نماز قیلارکن
 شقی مزبور کلوب برایش ایدن دوندی اندن سور دبلر که دومتکه باعث نه اید ایدن یکم اید
 واداسند بر خندق و فناد لکورد معبد حق سبحانه و تعالی بویای منزل اید و بیوردی
 اَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى عَبْدًا إِذَا صَلَّى) بکا خبر ویر شول کیمسه دن که بر بندن نمی اید رخن اول
 بند نماز قیلار (أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى) بکا خبر ویر اول نمی ایدندن طوغر
 بول اوزره اولسید با تقوی ایدله فهمان ایستیک نه که زعم ایدر بیلمز میکه حق تعالی احوالنه
 مطلقدر (أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى) اندن بکا خبر ویر اکر اول شقی کذب اید و بیوز دوندن
 اَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى) بیلمز میکه حق جل و علا احوالی بیلوب جزاسنی ویر کورد بلر که ابو جهل
 خبیث سرور کاشانی نماز قیلارکن کورد دیک یا محمد سکا نماز قیلقدن نمی اند می حضرت

صلی الله علیه وسلم اکا وعبد متعلق سوزرله جوق تهدید ویر ابو جهل ایدن یکم بنی
 تحوین ایدرسن و حالبوکه جمیع مکة خلفک بحال سندن بنه بیوکدر واکا کلان کیدندر
 غیر سینه ترد اید نلردن جوق قدر حق جل و علا بویایت کریمه منزل اید و ب بیورد (كَلَّا
 لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ) حقا که بی شبهه ابو جهل محمد المصطفی انک ایداسندن فراغت انمرس (لَنْتَقَعَا
 بِالنَّاصِيَةِ) البته الن صاچنه یا بنور زیعن ملائکه عذاب فرمان ایدر که آنک صاچنه
 یا شوب کند و بی جهنمه حکم لر (نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِلَةٍ) بدلدن ما فیلند که مذکور اولان
 ناصیه یعنی اول ناصیه هر یلا بنی خطا کار ناصیه ایدر (فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ) پس ارباب مجلس چیغرسن
 تا که کد ویه معاونت ایدر (سَدْعَ الزَّيْبَانِيَةِ) بلا شبهه ملائکه چیغرسن تا که کد ویه جهنمه صاله لر
 کلام ایش آنک دید و کی کورد (لَا تُطِيعُوا) اکاس طاعت اینه یعنی عبادتک اوزره ثابت
 اول (وَأَسْتَجِدْ وَاقْتَرِبْ) و سجد اوزره مداومت ایت دخی پروردگار که طاعتله تقرب ایدله
 سَيُورُ الْقَدْرَ لَيْسَ لِمَنْ يَشَاءُ الْغَنَى وَمَنْ يَشَاءُ الْفَقْرَ

اخبارده کلمشدر که حضرت صلی الله علیه وسلم صحابه کرامه خبر ویر یکم بنی اسرا کده بر کیمسه وار
 ایک بیک آی سلاح پوش اولوب جوق بولنده جهاد ایشا اصحاب کرام بوخبردن متعجب و مختصر
 اولوب دید بلر بکونه دولته بنجه واصل اوله بیلورز حق سبحانه و تعالی بوسوره مبارکه بی
 منزل ایدوب بیورد (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ) تحقیق که بز قرآنی قدر کیمه سندن ایدر
 یعنی قدر کیمه سندن قرآن عظیم الشان لوح محفوظدن سماه دنیایه منزل اولوب بیت العزده
 سفره کرام تسلیم اولنگ اند نصکر حضرت جبریل امین خدا نک فرمانیله بکرمی اوج بیله مصاح
 حسبیله بر رمقدار سرور انبیایه تلقین اید (وَمَا أَدْرَاكَ مَا كَلِمَةُ الْقَدْرِ) دخی سکا نه
 بیله در یکم قدر کیمه نلد (لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ سَنَةٍ) قدر کیمه سی بیک ایدن بکر کدر
 یعنی کیمسه که قدر کیمه سن عبادتله احیا ایدر کند ویه بیک آیک عبادتی ثوابدن بکرک ثواب
 باز بیلور و اوقتی کیمه اولد بضد اختلاف واقع اولسندر اشهر احوال بوکه ماه رمضانک بکرمی
 یلنمی کیمه سیدر (نَزَّلْنَا الْمَلَائِكَةَ وَالرُّوحَ فِيهَا) فرشته لر حضرت جبریل اول کیمه ده زمینه
 اینر لر (بِإِذْنِ رَبِّهِمْ) پروردگار لر بیک دستور بیله (مِنْ كُلِّ نَجْمٍ) هر ایشدن که جوق
 سبحانه و تعالی اول سنه ده انک وقوعی مقصی قیلد (سَلَامٌ هِيَ) اول کیمه سلامدر
 یعنی سلامتند اوز که بر شئی ایچنده مقصی اولما (حَقِّ مَقَالِغِ الْفَرَسِ) دان وفق ظهور ایدنجه دک

سُورَةُ الْبَيِّنَاتِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانُ آيَاتٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَكْفُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالشَّارِكِينَ مُنْكَبِرِينَ أَهْلَ كِتَابٍ كَفَرُوا بِدِينِ اللَّهِ وَلَهُ رُوحُ
يَسْمَعُونَ أَيْضًا وَلَهُ أَلْسَانٌ لَدُنْكَ (حَتَّى يَأْتِيَهِمُ الْبَيِّنَةُ) كَذِبٌ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ كَذِبٌ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ كَذِبٌ
فِيهِ كُفْرٌ فِيهِ كُفْرٌ وَلَهُ صُحُفٌ لَدُنْكَ حَقٌّ لَدُنْكَ اسْتَفْهَامٌ يُولِشُ يَزِيلُ شَيْئًا لَدُنْكَ (وَمَا تَفَرَّقَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ) وَكِتَابُ سَمَوِيٍّ وَبُيِّنَ كَسَنَهُ لِرَحْمَتِ الْمُصْطَفَى نَكَتُ شَانِدُ يَرْجُو بَلَدُ كَيْسِي
أَكَا نَصْلُ بَقِ كُتُورُ وَبِ كَيْسِي صَدَقَتْ تَرْدَادُ بَيْتُكَ (الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مَا جَاءَهُمْ الْبَيِّنَةُ) الْأَكْثَرُ وَلَمْ يَخْبِر
كَلْدُ كَدُ نَفْسِكُمْ وَالْأَخْضَرُ مَحْزُومُ الْمُصْطَفَى مَبْعُوثُ أَوْلَدُنْ أُولَ قُوَّةٍ أَنْتَ حَقٌّ أَوْلَدُ بَيْتِهِ انْتِفَافُ
أَيْمَنُ تَرْدَادُ (وَمَا أَمْرُهُ إِلَّا بَعْدُ وَفَنَاءُ) وَكَتَابُ بَلَدُ بَرْنَسَةُ أَيْلَهُ أَمْلُ وَلَدُ بَلَدُ الْأَخْضَرُ عِبَادُ بَيْتِهِ
تُخْلِصُ كَيْنَ لَهُ الَّذِينَ) شَكَّ وَبِحَادِدُنْ دِيْنِي كَا بَاكُ فَيَلْدُ قَلْبِي حَالِدُ (خَفَاءُ) بَدْعُ قَيْدُ لَدُنْ مَائِلُ
أَوْلَدُ قَلْبُهُ (وَيُتَقَبَّلُ الصَّوْفَةُ وَيُتَقَبَّلُ الزَّكَاةُ) دَخِي نَارُ قِيْلُوبُ زَكَاةُ وَبِرْمَسِيلُهُ مَامُورُ أَوْلَدُ بَلَدُ
وَذَلِكَ دِيْنُ الْيَقِيْنِ) أَوَّلُ مَامُورُ أَوْلَدُ قَلْبِي شَيْءٌ مُعْتَدِلُ وَمُسْتَقِيمُ مَلَكُ دِيْنِي دُرُ (الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالشَّارِكِينَ فِي نَارِهِمْ) تَحْقِيقُ كَيْمُ هَلْ كِتَابُ بَدُنْ كَفَرُوا بِدِينِ اللَّهِ وَلَا تَرْدُ وَزَخْ
أَسْتَنْدُ دُرُ (خَالِدِينَ فِيهَا) أَيْ جَنْدُ قَامَتِي عَلَى الدَّوَامِ نَقْدُ بَرِيْقُ شَرُّ (أُولَئِكَ تَمَّ شَرُّ الْبَرِيَّةِ) أَنْتَلُ
كَنْدُ لَدُنْ خَلْقُ كَيْمَ بَارَكُ (إِنَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ) تَحْقِيقُ شَوْكُ كَيْمُ لَرُ كَمَا بَارَكُ
كَلُوبُ كُزُلُ عَمَلُ بَيْتِهِ بَلَدُ (أُولَئِكَ تَمَّ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ) أَنْتَلُ كَنْدُ لَدُنْ خَلْقُ كَيْمُ كَرُ كَرُ وَهَمُ عَيْدُ رِيْهِمْ
سُزْلُ بِيْ بَرُورُ دُكَارُ لَرِي قَنْدُ دُرُ (جَنَّاتٌ عَدْنٌ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ) بَرَا قَامَتُ بَاغْلَرِي كَيْمُ اشْجَارُ
الْتَنْدُنْ بَرْمَقْلَرُ (خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا) أَيْ جَنْدُ هَيْشَةُ عَلَى الدَّوَامِ قَامَتِي تَحْمِيْنُ أَيْمَنُ شَرُّ (رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ) نَكْرِي نَعَالِي كَنْدُ وَلَدُنْ خَشْنُودُ أَوْلَدِي كَيْمُ سُرُورُ دُنْ زِيَادَةُ كَنْدُ وَلَرُ مَكَافَاتُ أَيْتَدِي
وَرَضُوَاعَتُهُ) وَأَنْتَلُ كَرِيْنُكَ عَطَاسُنْدُنْ خَشْنُودُ أَوْلَدِي بَرَا نَهَابُ أَيْمَنُ تَرِيْنَةُ بَقْشُدُ يَلْدُ
ذَلِكَ) بُوْجَاوَرُضَا لِيْ خَشْنُودُ (شَوْكُ كَسَنَهُ يَكُ بَرُورُ دُكَارُنْدُنْ خَوْفُ أَيْدُ كُفْرُ وَعَصِيَانُ أَيْمَنُ كُ

سُورَةُ الزَّلْزَلَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانُ آيَاتٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالًا فَجَزَّتْ بَرْنَجَةٌ أُولَى وَقْتَهُ كَنْدُ وَبِهِ مَقْدُ دُولَانْ دُرْمُكِي دُرْمُشُ قَلْبُورُ

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا) دَخِي قَيْنُ زَمِيْنُ أَغْرُ قَلْبُورُ بِيْغَارُ رِيْعِيْ أَيْ جَنْدُ دُولَانْ دَفَاشُ وَكُتُوزِي
وَأَمَّا بِيْ طُشْرُ بَرَا خَرَجُ أَيْدُوبُ أَنْتَلُ ظَاهِرُ قِيْلَرُ (وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا) وَأَدَمُ أَوْغَلِي حَبِرُ
وَنَجْبَدُنْ دِيرُ زَمِيْنُهُ نَ أَوْلَدِي كَيْمُ جَمِيْعُ أَثْقَالِي طُشْرُ أَيْتَدِي (يَوْمَئِذٍ تُخْبِتُ أَنْبَارُهَا) وَلَكُونُكَ
بِيرُ لِسَانُ حَالِدُ خَلْقُهُ خَبِرُ لَرِيْنُ سُوْبِلَرُ (بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْخِيْنَا) أَوَّلُ سَبِيْلُهُ كُ بَرُورُ دُكَارُ
أَكَاوِيْ أَيْتَدِي كَيْمُ أَخْبَارُ لَرِيْنُ خَلْقُهُ سُوْبِلَرُ (يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ الْأَنْبَارُ شِشَانًا) أَوَّلُ كُونُكَ خَلْقُ
قُبُورُ دُوْنُوبُ عَصْنُ مَحْشَرُ كُرُوهُ كُرُوهُ كِيدُرُ لَرُ (لِيُرَوُّ أَثْمَالُهُمْ) نَاكَ أَيْتَدِي كَلْرِيْ أَيْشَلَرُ كُ سُرَاسُ
كُورُ مَشُ قِيْلَنَهُ (لَقَدْ نَعْلَمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَى) بَسُ كَيْمُ بَرُ كُوجُكُ قُرْبِيْنُهُ وَزِيْنُ قَلْدُ أَيْوَلُكَ
أَيْشَلَرُ أَنْتَ سُرَاسُ كُورُ (وَمَنْ يَعْلَمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَى) وَهَرُ كَيْمُ بَرُ كُوجُكُ
قُرْبِيْنُهُ وَزِيْنُ قَلْدُ بَدَلُكَ أَيْشَلَرُ أَنْتَ سُرَاسُ كُورُ

سُورَةُ الْغَاثِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ عَشْرَةَ آيَةً
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَرُورُ دُرُ كُ سُرُورُ كَشَانُ مَنْدَرِيْنُ عَمْرُوَالْأَنْصَارُ بَرُ بِلُوكُ صَحَابَةُ بِلَهُ قَبِيْلُهُ كَنَانُ بِيْ بُولْدِي
وَأَنْتَلَرُ بُوْ كُونُهُ سِيْ بَارُشُ أَيْتَدِي كَيْمُ فَلَانْ كُونُ صَبَاحُ وَقْتَهُ أَنْتَلَرِيْ غَارُتُ أَيْمَنُ كَيْمُ سَعِيْ أَيْدُكَ نَاكَ
فَلَانْ كُونُ دُوْنُهُ سُرُورُ دَخِي حَضْرَتُكَ سِيْ بَارُشَنُهُ كُورُهُ حَرَكَاتُ أَيْدُوبُ غِيْمَةُ بَحَارُ أَوْلَدُ يَلْدُ وَشَدُ
بِرُصُودُنْ كَيْمُ أَقْضَا أَيْمَنُ كُ وَعَدُ أَوْلَدُ قَلْرُ كُونُكَ كَلْرِيْ مَنَآخِرُ أَوْلَدُ مَنَاقِلُ لِسَانُ طَمْعِيْ
أَوْزَادُوبُ بَرِيْ بَرِيْنُهُ سُوْبِلَرُ كَيْمُ بَاشَلُ كَيْمُ غَنَا يَكِيدُنْ صَحَابَةُ قُولَرِيْ بَادِيَةُ بِلِيْ دُهُ هَلَاكَ
أَوْلَدِيْلَرُ أَنْتَلَرُ دُنْ بَرُ شَخْصُ قَلْدُ كَيْمُ خَبِرُ لَرِيْنُ كُورُهُ أَهْلُ سَلَامُ بُوَارُ أَجِيْفُ سُوْرُودُنْ غَمَاكَ
أَوْلَدِيْلَرُ حَقْلُ وَعَلَا كُوكُلَرِيْنُ خُوشُ أَيْمَنُ كَيْمُ بُوْ سُوْرَةُ مَنَزَلُ قِيْلُكَ (وَالْغَايَاتُ صَحْبًا
غَايَلَرُكَ سَكْرُنْ تَلْرِيْنُهُ قَسَمُ كَاوَلْ أَنْتَلُ سَكْرُ دُكَارُنْدُهُ بُوْرُ نَلْرِيْ وَنَفْسَلَرِيْ أَوْتَمُكَ أَوْتَرُ) فَالْكَوْرِيَاتُ
قَلْدُكَ) بَسُ سَكْرُ دُكَارُنْدُ نَعْلَلَرِيْلَهُ طَاسُنْدُنْ أَنْتَلُ حَقِيْقُ أَنْتَلَرُ قَسَمُ (فَالْغَيْرُ بِيْ صَبَاحُ
وَقْتَهُ أَرِيْبَانِيْ دُشْمَنُ لَرُوزَرُ غَارُتُ أَيْتَدِي دُنْ أَنْتَلَرُ قَسَمُ (فَأَنْتَرُنْ بِيْ نَفْعًا) أَنْتَلُ نَصْرُهُ صَبَاحُ وَقْتَهُ
أَوْلُ أَنْتَلُ طُوزُ قُورُ بَارْدِيْلَرُ (فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا) دُرْعَبَاوَلْ طُوزُلُهُ دُشْمَنُ لَرُ كُ وَهَنْدُنْ بَرُ كُورُ
أُورُتُهُ لَرُنْدُ بُولْدُ بَلَرُ قَسَمُ لَرُ جَوَابِيْ بُوْرُ دُرُ (إِنَّا الْإِنْسَانُ لِرَبِّهِ لَكَنُودُ) بَلَا شَبِيْهُ كَيْمُ أَدَمُ أَوْغَلِي
بُرُورُ دُكَارُنْكَ نَعْمَتُهُ أَنْكَارُ أَيْدِيْ جِيدُ (وَأَشْهَدُ عَلَى ذَلِكَ لَشَهِيدُ) وَبِيْ شَبِيْهُ أَوْغَمْتُ أَوْزَرِيْنُهُ
كَنْدُ وَكُورُهُ رِيْعِيْ مَنُكَرُ أَوْلَدُ بَيْتُهُ كَنْدُ وَبِيْ جَانُ أَوْزَرُ شَهَادَتُ أَيْدُ رُكُودُ بِلَهُ ظَاهِرُ أَوْلَدُ بِيْغِيْنُ

عليهم مؤمنة خفيقا كه اول آنش كفارا وزره بغلنشد در (في عمدة محمدية) اوزانمش در كرده
بعق كفار هستي اوزانمش در كرده بحكم بغلنشد اوزانمش را بچند بغلنم طومر كلبي طومر غلام

سورة الفيل مكية وهي خمس ايات
بسم الله الرحمن الرحيم

كس نفاس يرد معتبر نقل لوله مد كورد ركه حبشه پادشاهي اضمه الجاشي طرفند
ابرهه بن الصباح بمنده حاكم ايد كورد يكه خلق اطراف واكافدن حجت موسمند مكة يه
توجه ايد رلر كند ويه معلوم اولديكه مقصد لري كهبه مكرمه نك زيارتيد ريس هواه نفسو
آقا قضا ايلديكه كهبه يه مانند بر مكان بنا ايد ناكه خلق آنك زيارته يوز طونه لر بس صفا
شهرند ركارنك مرله بر كنيسا يا بوبيا نك درود بوارين طلا و جواهر له مزين قيتو قلسلام
اكا وضع ايد بو يمن اقليمك اولان طوائف وقبائل نك زيارته دعوت ايلد بو حال مكة مكرمه نك
ساكن لري اولان سادات قريشه خوش كلد لكن الرندن بزاد كلكل اول باركرنك نمانه صبر ايد يار

ناچار چكر خلق بو عجز لري يوسف آدم قره طاع اولسه كور من بوا كاطا

بنی کانه دیر مرد اول کینسانك خدا می سلکند منسلک اولوب مروار یا مله اول مکانك خدمت
خاصنه حائر اولد بر کجه اول بیت محمدنك ایچ واطرافنی در لو حدث ايله ملوث اید و قرارنی
فراره تبديل ایلد بو خبر افاخر بینك معلومی و لیحق خلقك طباعی ملوث اولان زینتو بیتك
طوائفدن نفرت ایلد و ابرهه بو خبر دن مثاثر اولوب حرم محترمی ویرا ایتك قصد ایلد لشکر
جمع صددند اولد بعد قوی بیکرمه ب منظر متعدد فیللر له لشکرین چکوب مکه مكرمه
جانبه توجه ایلد دخی محمود نام اولان فیان كه آنك جفا نظری یوق ایلدی
بر طاع کجا ایلد بیلسنجه مصیوب فیلد اول محل كه مکه محمدنك داخل ایلد اهل مکه كورد
وطاغلر ده متحصن اولد یار لشکر منکوب جمیع طوار لرین حاظه ایلد و بویكادن پیغمبرك
حک عبدال مطلبك بر مقدار ده سی او محله اولار د غارات ایلد یار قورتر مق ایچون ابرهه
فته کندی ابرهه اتی کور یچك وجودنك بر هیبت و وقار مشاهد اید و دیگای عزیز بر مصداق
وار ایهه سوبله ناکه بتره له عبدال مطلب ایلد بیکم بنم دوه لر می لشکر ك نهب و غارات
اید و آنك خلاصی سندن ایلترم ابرهه دیگای عزیز بو برام حقیر در بولشکر دوه نمیز
و بنم اولدیغیم نیتك تبدیلن ایتسید علی الحقیق کیم مطلبکا مضای ایدردم عبدال مطلب دیدی

دوه بنم ملکه در آنك استغلا می بکاد و شر و بیئتک صالحی و اتی حمایت ایدر پس عبدال مطلب طلبون
تحصیل ایلدك نصره كهبه مكرمه یه دونوب بیت شریفك قیوسنه یا پشتوب جناب و العزیز
بو کلمات ايله مناجات ایلد : لا هم ان المزیحی رحله و رجاله فاحم رجالك : جاؤ ایچ بیوشم
والفیل کی یسبوا عیالك : ان كنت تارکهم و کعبتنا فافعل ما یالك بعده ابرهه صباح وقتد
لشکرین ماده قیلوب فیللری عسکر ك ایلر و سنده سور ك فیللر ك شهبازی محمود مزبور غده
لشکر اید و ب كهبه مكرمه سنده موجه فیلد فیل مزبور مقصد لرینك عکسن اید و ب سائر
فیللر دخی اكا متابعت ایلد یار هر چندك فیل بانلر جند و جهاد اید و ب كهبه مكرمه سنده سور ك
قبول ایلد ابرهه بو حال دن بر حیرتد قالند قریش طاعلر با سندن انتظار اید و كه عجباً حال نیه
وارد ناکهان در یاسه تلن سنیه كوده لوباشل كردنلو قوشلر فوج فوج کلوب اول لشکر اوستنه
طاش یا غدا رد یار بر محظه کچدن جمله ملاك اولد یار کما قال الله تعالی (لتر کین فضل نك
یا ضحیاب الفیل) ای محاطبون بفرمیسن کیم برورد کارك فیللر یه لرینه نیجه ایشلد بوم مقام خطا
حضرت پیغمبره و عصر زده لانه در واکرجه او فیل و قومه سنی مشاهد ایلدی لیکن اثاری
مشاهده ایلد و نوارله استماع ایتکله کورمش یا یسند فیلد (الهیجیل کید هم فی تضلیل
انلر ك مکرید بیر لرین کوا هلقه فیلدی یعنی ایشلرین باطل فیلد) و ارسل علیهم طیار ابا بیل
واوز لرینه بلوك بلوك قوشلر یوللد (تر نیمم یخار و من یخیل) جهنم اودندن برانشانمش
طاشله لک ازلر (فیلد کعصف ما کول) قورده ایلد ملاك اولش کین یارغی کبی فیلدی

سورة الفيل مكية وهي اربع ايات
بسم الله الرحمن الرحيم

کورد یلر كه طائفة قریشك یلده ایکی سفر لری وارید بری یاز فصلند شام زمینه و بری
قیش فصلند بمن اقلیمه و آندن انلر برخیلی مال اولورد و از پس كه كند و لرحرم صبر ملد
خدا ملر یك کید شلرنده و کشلرنده بادیه نشینلردن كد و لره اعزازدن غیر ی برقی کورد مزبور
پس حق جن و علا انلر اوزره بو فیللر له امتنان اید و بیورد (ایلا یا قریش) فیلله قریش بری
بر یله اتفاق ایلد کلر یچون نجب ایلد (ایلا فیم رحلة الشتاء والصیف) قیشك سفرند
ویازك سفرند الفت ایلد کلر یچون (فلیعبد وارب هذا البیت) پس بو خانه نك یعنی كهبه
مكرمه نك خداوند عبادتا بنسوزلر (الذی اطعمهم من جوع) شول خداوند كه لبلقلرنده

کند و له طعام و برک (وَأَمْرُهُمْ مِنْ خَوْفٍ وَفَوْقَ قُلُوبِهِمْ شَسَنَةٌ) دن کند و لرین امین قبله بیکه ایکی سفر لاند
امین کید و کاور لرا صلا بر فرد کند و له تعرض ایتند

سُورَةُ الْمَاعُونِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ آيَاتٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ (كورد کی شول کیمسه که روز جزائک اولسین تکذیب ایدر) فَذَلِكَ
الَّذِي يَدْعُو الْيَتِيمَ (پسر اولدر اول کیمسه او کسری عنف و قهر له دفع ایدر و اول بوجیل خیش ایدیکه بر او کسره
وصوا و لشدی او کسره کلوب کد و مالیدن بر نشسته ایستد آنی فاودی (وَلَا يَخْضَعُ عَلَى طَعَامٍ
لِلْيَتِيمِ) دخی بو قسلاک بیدر مسی اوزره قندر مزنه اهلوق و نه اوز که لرین انچونکه روز
جزائک اولسین اعتقاد ایتد لر (قَوْلُ الْيَتِيمِ الَّذِي يَدْعُو عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ) پس و او
اولسون نماز قیلا نلره شول و جمدن که کند و لر نماز لرندن غافل اولوب اکا اعتنا ایتد لر (الَّذِينَ هُمْ
يُرَآؤْنَ) شول نماز قیلا نلره که کند و لر عمل لرنه ریا ایدر لرتا که خلق حسن حال لرینه شهادت
ایدلر (وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ) دخی بحسب العاده عاریت طریقیله طلب اولنان قرغافت
و کاسه و امشالی شیئرا یستیان کیمسه منع ایدوب و بر مز لشد

سُورَةُ الْكَافِرُونَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ آيَاتٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معالم نزلده کورد یلر که عاص بن وائل سرور کائناته حرمت بر قیوسنده بولوشوب
بعض گفت کوار لرنده واقع اولد عاص حرمت کیمچا کاند حاضر اولان کفار قریش کا دید یلر
کیمله سوبلشورد که عاص ایتد شول ایتله سوبلشورد مقصود حبیب اکرم در زیر
عربک اصطلا اولله جارا اولشدیکه بر کسسه نک اولدی که یوقد را کا ایتد بر لرد بوسوز
رسول اکرمه نقل اولتک اندنمناک اولد حضرت یاز جل جلاله جینه تسلیه و بر مک ایچون

بُورَةُ الْكَافِرُونَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ آيَاتٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَيُّهَا أَهْلُ الْكَوْفَرِ (تحقیقا که بر سکا علم و علدن و شرف داریندن غایتله جوق خبری و ردد
و حضرتدن مرویدر که کور جنلا برابر مقدر حق تعالی آنی بکا وعد ایتد نک ایچنده جوق خبر
وار اول غایتله که بالدن شرین و سوزن بیاض و قاردن مصفوق کوره باغندن نرماکی طرفی

ز بر جدد ندر و کاسه لری کومشدند و هر کیم اندن ایچو صلا صومرز (فَصِيلَ لِرَيْكَ) بر
پرورد کارک ایچون یا محمدن از قیل (وَأَخْرَجَ) و عربک کوزل موالی اولان دوه لری حاجی قوریان
ایتمک ایچون بوغزله (إِنَّ شَتَايَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ) تحقیقا که سکا دشمنک د و نوب سندن
اوتری ایتد رسویدن کند و در قور بوغی کسک اولان که اولادندن اصلا بر کسه قالمیوب
نسل منقطع اولور سنک ذنبتک قیامتد ک باقی ، قالور

سُورَةُ الْكَافِرُونَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ آيَاتٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کورد یلر که قییشدن بر قاج کسسه حضرت عباسله سید الکونین خبر صالد یلر که
سن بریل بیلر مزه عباد ایلله و بر تکر که بریل عباد ایدر ز خبر سرور کائناته بر شجه حق سبحانه
و تعالی بوسوز منزل ایدوب بیورد (قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) سوبله ای کافرا اولانلر (لَا أَعْبُدُ
مَنْعَبُدُونَ) پرستش ایتد یکر اشیا به پرستش ایتد (وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ) و سن
پرستش اید یچیلر کلسن پرستش ایتد و کم نشنه به (وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عِبُدْتُمْ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ
مَّا أَعْبُدُ) و سن شمدیکه حالده سزک بوتکره طایچی دکلم سز دخی شمدیکه حالده عبادت اید یچی
د کلسن بر ریمه (لَا تُدْعُونَ) اینک سز در بن سزه تعرض ایتد تحقیق سز حجت تام ایرشدن
بنم اوزریمه لازم دکلد البتد سیز مجبر ایدوب اسلامه کورم (وَلَا يَدِينُ) و بکا در دین
دخی ثابت اولوب دیتد اوزره طور ورمکه حق تعالی اول دینله بکا اکرام قیلد و معتقد اندن
بوزد و ندر و ب غیر شسینه عباد ایتد بوسوز نک حکایت السبقله منسوخ اولدی

سُورَةُ النَّازِعَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُ آيَاتٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ (چن تکر تعالینک یاردی کلوب سکا (وَأَلْفَتْهُ) کومکه مکرمه فتح
دخی کلور (وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا) و خلق کور رسن تکرینک دیننده
یعنی دین اسلامه بلوک بلوک کیر لر (فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ) پس پرورد کارک حمد نه مقار
نماز قبل مرویدر کیم فتح کوننده سید الکونین مکه به کیمچا ابتدا بیت الحرامه واروب
بیت شریفه کیرد و ایچنده سکر رکعت نماز قیلد (وَأَسْتَغْفِرُ) و نفسکی هضم ایتد
ایچون و عملکی استغفار ایتد ایچون خدا دن مغفرت طلب ایلله (إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا) بکشته

حق جل و علا استغفار اید نردن توبه فی غایتله قبول ایدر

سورة الممتحنة یکتا و فی خمس آیات
بسم الله الرحمن الرحیم

کنورد یلرکه و اندر عیشیرتک لاقرین آیتد سرور کائنات یقین خصلرین چیغروب
خدا نك عذابیدن و روز جزا نك زحمند نكند و لرین قور قندی عجه سی بولسب اکاد و نو
دیدى تبالک بونك ایچون بزى دعوت ایتدك و الله برطاش الوب سید الکونین اورمو
استد حق جل و علا بسورة منزل قیلوب بیوردك (بنت نذا آی کلب) ابولسبک ایکی الی
هلاک و نابود اولدك ابی لهیبك ادی عبد العزیز آیتد بون قولى دیمك حق تعالی آدیله اكد
ابولسب دیو کینتله اكدی زیر اهللی اولاد یله وار و حق بری اول او اولسیرد که لیب دیو
اولا سنیه در لر یعنی بالکل دیمك حق تعالی نك عاقبت بر یله اکا کیت قیلد تکیم شر لوله
ابولسبدر لر (و بنت) کند و دخی هلاک اولدك (ما أغنی عنه ماله وما کسب) کند و سید
مالی و آنکله قراندیغی سننه یعنی اول مال ایلله قراندیغی او غلی و قری عذابدن بر آرسننه دفع
ایتمدك (سیضلی نارا ذات کلب) البته علوی سی بر آتسه کیرر هر کر ابدی حقق اکا واقع اولد
و امراته) دخی قاریسی اکا کیرر (حمالة الحطب) او دنی کتون قاریه ذقرا و لسن بلنك کرک
حمالة الحطب بولسبک قاریسیدر بو وصفله مذموم اولسنك سببی بودر که کجه
دکنى کونور ب سرور کائناتک بولنه صاحبك (فی جیدها جیل من مسید) کرده نند خرما بلقند
برایپ وار یعنی معهود او دنی کور سننه بر او دخی قاریه بکرز که کرده نند او وونك اینی قومند
کونور ب کور سننه بر کید و بر کون کلور کن بورلدا آر سنند که بوک دیوار اوزره خود یکی برزد کلنه
جبرائیل علیه السلام کلوب دیوار اردندن اول بوکی چکی ویرک اولایپ بو غارنه کچوب آند
بو غولدی و بوندن مراد نك شاننی تحت بر اتمکد

سورة الاخلاص یکتا و فی أربع آیات
بسم الله الرحمن الرحیم

کنورد یلرکه قریشدن بر کوره سرور کائناتد بدیلر یا محمد بزى عبادتنه دعوت ایتد و ک پروردگار
بز و صفیات حق جل و علا بسورة اخلاصی منزل اید و ب بیوردك (قل هو الله) کفار قریش
سویله یا محمد وصفك ایستد بکر پروردگار صفات کاله جامع اولان ذات پاکدر (احد

صفات جلاله ایلله متو خدا ولان واجب الوجود در (الله الصمد) خدای ذوالجلاله
جمع ارباب حاجاتک توجهی اکادر (لم یلد) هیچ بر سننه بی طوع مرک (ولم یولد) و طوع مر
ظلمک (ولم یکن له کفو احد) و بر کسه اکا قرین و مانندا اولدک کند و ذاتک متفرج جمع شیا
مستغنی جل جلاله حدیث شریفک کشتد که سورة اخلاصک او قومسی قرآنک بر نشنی

سورة الفلق او قومسنه بر ایدر یکتا و فی خمس آیات
بسم الله الرحمن الرحیم

کنورد یلرکه یهود دن بر کوهک و شاق حضرتک خدمتد اولورد لبیدن اعظم یهودی
قرلری اندن التماس ایدر که حضرتک مبارک صفات لندن دره مق محلد و همن قیلر نندن
و شانسنند ندانه لرندن بر قاج دندانه کند و لره کوره پس یهود او غلانه که اکا مقید اولوب
اتی کند و لره کوردی انلری الوب حضرتک نامنه برایپه اون بر دوک بغلیب اتی بر فیوره برطاش
النه خود یلر سرور کائنات آندن غسنه لند حضرت جبرائیل علیه السلام کلوب سید الا نامه
آندن خبر ویرد پس حضرت صلی الله علیه وسلم اوایک اسخر اجنه حضرت علی بی کوندر
حضرت علی واروب مکان معهود دن آتی چیغروب حضرتک حضورنه کلنجه حق جل و علا معونتین
سورة لرین منزل قیلد پس حضرت جبریل آتی اقومغه باشلدا هر آیتی او قود قد بر عقد حل
اولوردی معونتینک اون بر آتی بالتمام او قوند قد حضرت صلی الله علیه وسلم صاغ و سلیم قالقد
قل اعوذ بر رب الفلق) سویله یا محمد بن صیغ نورم صباح و قنك پرورد کارنه (من شر ما خا و
یارند و غنی سننه نك شرنندن انسانك شر لیبکی ویرنجی حیوانکی و صوبه غرق و آتسه
بانمق کی شیلردن خالقه صیغ نورم (ومن شر غاسق) و کجه نك قرنلغندن دخی (اذا
وقت) قن قرنلغی هر سننه به داخل اولور (ومن شر النفاثات فی العقد) و سحر ایچون
د و کلره او فور نلرک برمازلغندن دخی (ومن شر حاسید) دخی حسوک بد لکندت
اذا حیسد) قن حسدن ظاهر اید و ب آنک مقتضا سیله عمل ایدر

سورة الناس یکتا و فی ست آیات
بسم الله الرحمن الرحیم

قل اعوذ بر رب الناس سویله یا محمد خلقک پرورد کارنه صیغ نورم (مليك الناس اد مبارک
پادشاهی (إله الناس) انسان مقوله سنك در سنكده معبود (من شر الوسواس

وسوسه ايديجي شيطانك شرندينكه (التحذائيس) انسان پروردگارنى مذکور قبله قد
وسوسه اتمکدن سکوت ايدر (الذی یوشوش فی ضلک و التائيس) شول وسوسه
ايديجي که خلقك سينه لرنده وسوسه ايدر (من ائيمنة والتائيس) وسواسي بياندر
يعنى وسوسه ايدن پريلردندر و آدميلردندر سرورکائندان مرويدکه اوزر بيمه

ايکي سوره ايند برلدى انلرکي سوره لرايندى

وعلى التحقيق سناى و قبحى و قومدين ايکي سوره انلردن

زياده سوكى و زياده بسندا و لشمس خدانك قتله

وانلردن مراد معوذتيلدر تمت

الحمد لله على التمام والصلوة على محمد وآله السلام ثم تفسير زيد لا تاريا لغت تار
السيطان بن الشيطان الشيطان عبد الحميد خان فندى جهر يارنىك
ايا من سيطنت سينه لرينك بيك ايكوز طقتن اذرت سينه
شهر خاذه لا اخر لك عشر اخر لك خيرونى الحاج سيلم
وعلى افتد برك فخر عاجز اليل رضا افنديك
طاشرك سينكاهنه لا تصيح من غايت
لقله خور سيند افنديك
خطيله طبع وتمثيل
اول سيدك

فهرست الجلد الثاني

صفحة	سورة الكهف	صفحة	سورة الاحقاف
٤٠	سورة طه	٣٠١	سورة الاحقاف
٣٠	سورة طه	٣٠٧	سورة القتال
٤٦	سورة الانبياء	٣١٢	سورة الفتح
٥٩	سورة الحج	٣٢٠	سورة الحجرات
٧٢	سورة المؤمنون	٣٢٥	سورة قس
٨٣	سورة النور	٣٢٩	سورة الذاريات
٩٩	سورة الفرقان	٣٣٣	سورة الطور
١٠٨	سورة الشعرا	٣٣٦	سورة النجم
١٢٢	سورة التيمم	٣٤١	سورة القمر
١٢٦	سورة القصص	٣٤٥	سورة الترحمن
١٥٢	سورة العنكبوت	٣٤٨	سورة الواقعة
١٦٢	سورة الروم	٣٥٢	سورة الحديد
١٧١	سورة لقمان	٣٥٩	سورة المجادلة
١٧٧	سورة النجم	٣٦٥	سورة النجم
١٨١	سورة الاحزاب	٣٧٠	سورة الممتحنة
١٩٨	سورة سباء	٣٧٦	سورة الصف
٢٠٨	سورة فاطر	٣٧٨	سورة الجمعة
٢١٧	سورة يسن	٣٨٠	سورة المنافقون
٢٢٦	سورة الضافات	٣٨٢	سورة التغابن
٢٣٦	سورة ص	٣٨٥	سورة الطلاق
٢٤٦	سورة الزم	٣٨٨	سورة التمجيد
٢٥٧	سورة المؤمن	٣٩١	سورة الملائكة
٢٦٩	سورة فضلت	٣٩٤	سورة القلم
٢٧٦	سورة الشورى	٣٩٩	سورة الحاقة
٢٨٤	سورة الزخرف	٤٠١	سورة المعارج
٢٩٢	سورة الدخان	٤٠٤	سورة نوح
٢٩٧	سورة الجاثية	٤٠٧	سورة الجن

صيفه	صيفه
سورة العصر ٤٥٥	سورة الزمل ٤١٠
سورة الهمزة ٤٥٥	سورة المدثر ٤١٢
سورة الكفيل ٤٥٦	سورة القيمة ٤١٧
سورة قريش ٤٥٧	سورة النذر ٤١٩
سورة الماعون ٤٥٨	سورة الرسائل ٤٢٢
سورة الكوثر ٤٥٨	سورة النبأ ٤٢٥
سورة الكافرون ٤٥٩	سورة التازعات ٤٢٧
سورة النصر ٤٥٩	سورة عبس ٤٢٩
سورة اللهب ٤٦٠	سورة كورت ٤٣١
سورة الاخلاص ٤٦٠	سورة الانقطار ٤٣٢
سورة الفلق ٤٦١	سورة الطفقين ٤٣٣
سورة الناس ٤٦١	سورة انشققت ٤٣٥
فهرست الجزء	
قال الماقل لك ٠ ١٥	سورة البروج ٤٣٦
اقرب للناس ٠ ٤٦	سورة الطارق ٤٣٩
قذا فلي المؤمنون ٠ ٧٢	سورة الاعلى ٤٤٠
وقال الذين لا يرجون ١٠٢	سورة الغاشية ٤٤١
فما كان جواب ١٣١	سورة الفجر ٤٤٢
ولا تجادلوا ١٥٩	سورة البلد ٤٤٥
ومن يقنت ١٨٨	سورة الشمس ٤٤٦
وما اترلنا ٢٢٠	سورة الكليل ٤٤٧
فما اظلم ٢٥١	سورة الكضحى ٤٤٨
اليه يرد ٢٧٥	سورة الانشراح ٤٤٨
وبدا لهم ٣٠٠	سورة التين ٤٤٩
قال فما خطبكم ٢٣١	سورة العلق ٤٥٠
قد سمع الله ٣٥٩	سورة القدر ٤٥١
تبارك الذي ٣٩١	سورة البينة ٤٥٢
عمر يتساءلون ٤٢٥	سورة الزلزال ٤٥٣
	سورة العاديات ٤٥٣
	سورة القارعة ٤٥٤
	سورة النكاثر ٤٥٤

Hasan Humaydi

Eski nayir 341

Hasan Humaydi

Eski nayir 341